YMP:n strategiasuunnitelmaraportti 2021

CCI	2023FI06AFSP001
Nimi englanniksi	CAP-plan 2023-2027 for Finland
Nimike kansallisella kielellä (kansallisilla kielillä)	FI - Suomen CAP-suunnitelma 2023-2027
Versio	1.1
Ensimmäinen vuosi	2023
Viimeinen vuosi	2027
Tukikelpoisuus alkaa	1.1.2023
Tukikelpoisuus päättyy	
Komission päätöksen numero	
Komission päätöksen päivämäärä	
Asianomaiset rahastot	Maataloustukirahasto, Maaseuturahasto
Report generation date	21/07/2022 08:40

Sisällysluettelo

1 Strategialausuma....45
2 Tarpeiden arvioinnit ja interventiostrategia, mukaan lukien tavoitesuunnitelma ja taustaindikaattorit....48
2.1 Tarpeiden arviointi ja tukitoimistrategia....48
2.1.SO1 Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalouden monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa....63
2.1.SO1.1 SWOT-analyysin yhteenveto....63
2.1.SO1.1.1 Vahvuudet....63
2.1.SO1.1.2 Heikkoudet....63
2.1.SO1.1.3 Mahdollisuudet....63
2.1.SO1.1.4 Uhat....64
2.1.SO1.1.5 Muita huomautuksia....64
2.1.SO1.2 Tarpeiden määritteleminen....65
2.1.SO1.4 Interventiologiikka....65
2.1.SO1.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....67
2.1.SO1.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta....67
2.1.SO1.9 Määrärahan perustelut....68
2.1.SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin....69
2.1.SO2.1 SWOT-analyysin yhteenveto....69
2.1.SO2.1.1 Vahvuudet....69
2.1.SO2.1.2 Heikkoudet....69
2.1.SO2.1.3 Mahdollisuudet....69
2.1.SO2.1.4 Uhat....69
2.1.SO2.1.5 Muita huomautuksia....70
2.1.SO2.2 Tarpeiden määritteleminen....71
2.1.SO2.4 Interventiologiikka....71
2.1.SO2.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....73
2.1.SO2.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta....73
2.1.SO2.9 Määrärahan perustelut....73
2.1.SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa....74
2.1.SO3.1 SWOT-analyysin yhteenveto....74
2.1.SO3.1.1 Vahvuudet....74
2.1.SO3.1.2 Heikkoudet....74
2.1.SO3.1.3 Mahdollisuudet....74
2.1.SO3.1.4 Uhat....75
2.1.SO3.1.5 Muita huomautuksia....75
2.1.SO3.2 Tarpeiden määritteleminen....76
2.1.SO3.4 Interventiologiikka....76
2.1.SO3.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....78
2.1.SO3.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta....78
2.1.SO3.9 Määrärahan perustelut....78
2.1.SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa....79
2.1.SO4.1 SWOT-analyysin yhteenveto....79
2.1.SO4.1.1 Vahvuudet....79
2.1.SO4.1.2 Heikkoudet....79

2.1.SO4.1.3 Mahdollisuudet 80
2.1.SO4.1.4 Uhat 81
2.1.SO4.1.5 Muita huomautuksia 82
2.1.SO4.2 Tarpeiden määritteleminen 83
2.1.SO4.3 Tiedot YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen XI liitteessä tarkoitetuista unionin säädöksistä johtuvista kansallisista suunnitelmista (tai niiden kyseeseen tulevista osista), jotka on otettu huomioon YMP:n strategiasuunnitelmien tätä erityistavoitetta koskevissa tarvearvioinneissa 84
2.1.SO4.4 Interventiologiikka 86
2.1.SO4.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....88
2.1.SO4.7 Aiotteko tukea YMP:stä LIFE-ohjelmaa (vain erityistavoitteet 4, 5 ja 6)?....88
2.1.SO4.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta 88
2.1.SO4.9 Määrärahan perustelut 89
2.1.SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta....90
2.1.SO5.1 SWOT-analyysin yhteenveto....90
2.1.SO5.1.1 Vahvuudet....90
2.1.SO5.1.2 Heikkoudet 90
2.1.SO5.1.3 Mahdollisuudet 91
2.1.SO5.1.4 Uhat 91
2.1.SO5.1.5 Muita huomautuksia 92
2.1.SO5.2 Tarpeiden määritteleminen 93
2.1.SO5.3 Tiedot YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen XI liitteessä tarkoitetuista unionin säädöksistä johtuvista kansallisista suunnitelmista (tai niiden kyseeseen tulevista osista), jotka on otettu huomioon YMP:n strategiasuunnitelmien tätä erityistavoitetta koskevissa tarvearvioinneissa 93
2.1.SO5.4 Interventiologiikka 95
2.1.SO5.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....98
2.1.SO5.7 Aiotteko tukea YMP:stä LIFE-ohjelmaa (vain erityistavoitteet 4, 5 ja 6)?....98
2.1.SO5.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta 98
2.1.SO5.9 Määrärahan perustelut 98
2.1.SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen....100
2.1.SO6.1 SWOT-analyysin yhteenveto....100
2.1.SO6.1.1 Vahvuudet....100
2.1.SO6.1.2 Heikkoudet 100
2.1.SO6.1.3 Mahdollisuudet 101
2.1.SO6.1.4 Uhat 102
2.1.SO6.1.5 Muita huomautuksia 103
2.1.SO6.2 Tarpeiden määritteleminen 105
2.1.SO6.3 Tiedot YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen XI liitteessä tarkoitetuista unionin säädöksistä johtuvista kansallisista suunnitelmista (tai niiden kyseeseen tulevista osista), jotka on otettu huomioon YMP:n strategiasuunnitelmien tätä erityistavoitetta koskevissa tarvearvioinneissa 105
2.1.SO6.4 Interventiologiikka 107
2.1.SO6.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....110
2.1.SO6.7 Aiotteko tukea YMP:stä LIFE-ohjelmaa (vain erityistavoitteet 4, 5 ja 6)?....110
2.1.SO6.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta 110
2.1.SO6.9 Määrärahan perustelut 110
2.1.SO7 Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleminen alalle, heidän tukemisensa ja kestävän yritystoiminnan kehittämisen helpottaminen maaseutualueilla 112
2.1.SO7.1 SWOT-analyysin yhteenveto....112

2.1.SO7.1.1 Vahvuudet....112
2.1.SO7.1.2 Heikkoudet....112
2.1.SO7.1.3 Mahdollisuudet....113
2.1.SO7.1.4 Uhat....113
2.1.SO7.1.5 Muita huomautuksia....113
2.1.SO7.2 Tarpeiden määritteleminen....115
2.1.SO7.4 Interventiologiikka....117
2.1.SO7.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....118
2.1.SO7.6 Aiotteko tukea YMP:stä Erasmus-ohjelmaa?....118
2.1.SO7.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta....118
2.1.SO7.9 Määrärahan perustelut....119
2.1.SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa....120
2.1.SO8.1 SWOT-analyysin yhteenveto....120
2.1.SO8.1.1 Vahvuudet....120
2.1.SO8.1.2 Heikkoudet....120
2.1.SO8.1.3 Mahdollisuudet....120
2.1.SO8.1.4 Uhat....121
2.1.SO8.1.5 Muita huomautuksia....122
2.1.SO8.2 Tarpeiden määritteleminen....122
2.1.SO8.4 Interventiologiikka....122
2.1.SO8.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....123
2.1.SO8.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta....123
2.1.SO8.9 Määrärahan perustelut....124
2.1.SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta....125
2.1.SO9.1 SWOT-analyysin yhteenveto....125
2.1.SO9.1.1 Vahvuudet....125
2.1.SO9.1.2 Heikkoudet....125
2.1.SO9.1.3 Mahdollisuudet....126
2.1.SO9.1.4 Uhat....126
2.1.SO9.1.5 Muita huomautuksia....126
2.1.SO9.2 Tarpeiden määritteleminen....127
2.1.SO9.4 Interventiologiikka....128
2.1.SO9.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....129
2.1.SO9.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta....129
2.1.SO9.9 Määrärahan perustelut....130
2.1.XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä....131
2.1.XCO.1 SWOT-analyysin yhteenveto....131
2.1.XCO.1.1 Vahvuudet....131
2.1.XCO.1.2 Heikkoudet....131
2.1.XCO.1.3 Mahdollisuudet....131
2.1.XCO.1.4 Uhat....132
2.1.XCO.1.5 Muita huomautuksia....132
2.1.XCO.2 Tarpeiden määritteleminen....133
2.1.XCO.4 Interventiologiikka....133
2.1.XCO.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen....134

2.1.XCO.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta 134
2.1.XCO.9 Määrärahan perustelut 135
2.2 Asiayhteysindikaattorit ja muut tavoitteiden laskennassa käytetyt arvot 136
2.3 Tavoitesuunnitelma 137
2.3.1 Yhteenvetotaulukko 137
2.3.2 Suunnitellut interventiot ja tuotokset, joilla on suora ja merkittävä yhteys tulosindikaattoreihin 145
2.3.3 Johdonmukaisuus Pellolta pöytään -strategiassa ja EU:n biodiversiteettistrategiassa vuodelle 2030 asetettujen unionin tavoitteiden kanssa ja vaikutus niiden saavuttamiseen 145
3 Strategian johdonmukaisuus ja täydentävyys 151
3.1 Yleiskatsaus ympäristö- ja ilmastoarkkitehtuurista 151
3.1.1 Kuvaus ehdollisuuden kokonaisvaikutuksesta 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettuihin erityisiin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin 151
3.1.2 Yleiskatsaus asiaankuuluvien 31 artiklan 5 kohdassa ja 70 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen perusedellytysten keskinäiseen täydentävyyteen, ehdollisuuteen ja eri interventioihin, joilla pyritään ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin 153
3.1.3 Selvitys keinoista, joilla pyritään saavuttamaan 105 artiklassa tarkoitettu suurempi kokonaispanostus 155
3.1.4 Selvitys tavasta, jolla YMP:n strategiasuunnitelman ympäristö- ja ilmastoarkkitehtuurin on tarkoitus edistää niiden pitkän aikavälin kansallisten tavoitteiden saavuttamista, jotka vahvistetaan liitteessä XI tarkoitetuissa säädöksissä tai johtuvat niistä 158
3.1.5 Tarvittaessa YMP:n rahoitusosuus LIFE-hankkeisiin 166
3.2 Yleiskatsaus sukupolvenvaihdosstrategiasta 166
3.2.1 Tarvittaessa YMP:n rahoitusosuus Erasmus-hankkeisiin 167
3.3 Selvitys siitä, millä tavalla III osaston II luvun 3 jakson 1 alajaksossa tarkoitettuun tuotantosidonnaiseen tulotukeen kuuluvat interventiot ovat johdonmukaisia vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa 167
3.4 Yleiskatsaus tulotuen oikeudenmukaisempaan jakamiseen sekä vaikuttavampaan ja tehokkaampaan kohdentamiseen tähtäävästä tavoitteesta 170
3.5 Yleiskatsaus alaan liittyvistä interventioista 178
3.5.1 Hedelmät ja vihannekset 178
3.5.2 Mehiläistuotteet 178
3.5.3 Viini 186
3.5.4 Humala 186
3.5.5 Oliiviöljy ja syötäväksi tarkoitetut oliivit 186
3.5.6 Naudan- ja vasikanliha 186
3.5.7 Maito ja maitotuotteet 186
3.5.8 Lampaan- ja vuohenliha 187
3.5.9 Valkuaiskasvit 187
3.5.10 Sokerijuurikas 188
3.5.11 Muut alat 188
3.6 Yleiskuvaus interventioista, joilla pyritään tarvittaessa varmistamaan johdonmukainen ja kokonaisvaltainen lähestymistapa riskinhallintaan 190
3.7 Kansallisten ja alueellisten interventioiden välinen vuorovaikutus 193
3.7.1 Tarvittaessa kuvaus kansallisten ja alueellisten interventioiden välisestä vuorovaikutuksesta, mukaan lukien määrärahojen jakautuminen interventioittain ja rahastoittain 193
3.7.2 Jos YMP:n strategiasuunnitelman osatekijöitä laaditaan alueellisella tasolla, tarvittaessa selvitys siitä, miten interventiostrategialla varmistetaan kyseisten osatekijöiden johdonmukaisuus ja yhdenmukaisuus YMP:n strategiasuunnitelman kansallisella tasolla laadittujen osatekijöiden kanssa 194
3.8 Yleiskatsaus siihen, kuinka YMP:n strategiasuunnitelmalla edistetään 6 artiklan 1 kohdan i alakohdassa vahvistetun eläinten hyvinvoinnin parantamista ja mikrobilääkeresistenssin torjumista, mukaan lukien perusedellytykset ja täydentävyys, koskevan erityistavoitteen saavuttamista 195
3.9 Yksinkertaistaminen ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen 196
3.10 Ehdollisuus 202

3.10.1 Pääasia: Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen 202
3.10.1.1 GAEC-vaatimus 1: Pysyvän nurmen säilyttäminen; perusteena pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan 202
3.10.1.1.1 Yhteenveto tilan velvoitteista (esim. ennakkolupajärjestelmä ja pysyväksi nurmeksi takaisin muuttamisen velvoite) 202
3.10.1.1.2 Alueellinen soveltamisala (kansallinen, alueellinen, tilojen tai tilaryhmien taso) 202
3.10.1.1.3 Viiteosuuden arvo (ml. laskentamenetelmä) 202
3.10.1.1.4. Kyseeseen tulevat viljelijätyypit (kaikki viljelijät, joilla on pysyviä nurmia) 202
3.10.1.1.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 202
3.10.1.2 GAEC-vaatimus 2: Kosteikkojen ja turvemaiden suojelu 202
3.10.1.2.1 Yhteenveto tilakäytännöistä 202
3.10.1.2.2 GAEC-vaatimuksen soveltamisvuosi 203
3.10.1.2.3 Alueellinen soveltamisala ja nimetty alue 203
3.10.1.2.4 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 203
3.10.1.2.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 203
3.10.1.3 GAEC-vaatimus 3: Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä 203
3.10.1.3.1 Yhteenveto tilakäytännöistä 203
3.10.1.3.2 Alueellinen soveltamisala 203
3.10.1.3.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 203
3.10.1.3.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 203
3.10.2 Pääasia: Vesi 204
3.10.2.1 GAEC-vaatimus 4: Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varrelle 204
3.10.2.1.1 Yhteenveto tilakäytännöistä 204
3.10.2.1.2 Suojakaistojen vähimmäisleveys (metriä) 204
3.10.2.1.3 Alueellinen soveltamisala, mukaan lukien vesistöjen määritelmä 204
3.10.2.1.4 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 204
3.10.2.1.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 204
3.10.3 Pääasia: maaperä (suojelu ja laatu) 204
3.10.3.1 GAEC-vaatimus 5: Maanmuokkauksen hallinta maaperän köyhtymisen ja eroosion vaaran pienentämiseksi ottaen huomioon rinteen kaltevuus 204
3.10.3.1.1 Yhteenveto tilakäytännöistä 204
3.10.3.1.2 Alueellinen soveltamisala (mukaan lukien eroosioriskialueet ja rinteen kaltevuus) 204
3.10.3.1.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 204
3.10.3.1.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 204
3.10.3.2 GAEC-vaatimus 6: Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina 205
3.10.3.2.1 Yhteenveto tilakäytännöistä (mukaan lukien kyseeseen tuleva ajanjakso) 205
3.10.3.2.2 Alueellinen soveltamisala 205
3.10.3.2.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 205
3.10.3.2.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 205
3.10.3.3 GAEC-vaatimus 7: Viljelykierto peltoalalla, lukuun ottamatta veden alla kasvavia kasveja 210
3.10.3.3.1 Yhteenveto viljelykiertoon liittyvistä tilakäytännöistä 210
3.10.3.3.2 Yhteenveto viljelyn monipuolistamiseen liittyvistä tilakäytännöistä 211
3.10.3.3.3 Alueellinen soveltamisala 211
3.10.3.3.4 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 211
3.10.3.3.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen (etenkin silloin, jos jäsenvaltio on valinnut viljelyn monipuolistamisen) 211
3.10.4 Pääasia: Luonnon monimuotoisuus ja maisemat (suojelu ja laatu) 212
3.10.4.1 GAEC-vaatimus 8: Muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä käytettävän peltoalan vähimmäisosuus sekä kaiken maatalousmaan osalta maisemapiirteiden säilyttäminen ja pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana 212
3.10.4.1.1 Yhteenveto tilakäytännöistä 212

3.10.4.1.2 Alueellinen soveltamisala (sovelletaan vähimmäisosuutta koskevaan vaatimukseen) 214
3.10.4.1.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit (sovelletaan vähimmäisosuutta koskevaan vaatimukseen) 216
3.10.4.1.4 Selvitys vaikutuksista käytännön/vaatimuksen päätavoitteeseen 216
3.10.4.2 GAEC-vaatimus 9: Kielto ottaa muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltuja pysyviä nurmia 216
3.10.4.2.1 Yhteenveto tilakäytännöistä 216
3.10.4.2.2 Alueellinen soveltamisala 216
3.10.4.2.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit 216
Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan Natura2000 -alueilla pysyvän nurmen peruslohkoja. 216
3.10.4.2.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen 217
3.10.5 Muut GAEC-vaatimukset (tarvittaessa) 217
4 Useille tukitoimille yhteiset osatekijät 218
4.1 Määritelmä ja vähimmäisvaatimukset 218
4.1.1 Maataloustoiminta 218
4.1.1.1 Tuotannon määritelmä 218
4.1.1.2 Maatalousmaan säilyttämisen määritelmä 218
4.1.1.2.1 Peltoala 218
4.1.1.2.2 Pysyvät viljelykasvit 218
4.1.1.2.3 Pysyvä nurmi 218
4.1.2 Maatalousmaa 218
4.1.2.1 Peltometsäviljelyjärjestelmän osa-alueet, kun sellainen perustetaan ja/tai sellaista pidetään yllä maatalousmaalla 218
4.1.2.1.1 Peltoala 218
4.1.2.1.2 Pysyvät viljelykasvit 218
4.1.2.1.3 Pysyvä nurmi 219
4.1.2.2 Peltoala 219
4.1.2.2.1 Muita peltoalan määritelmään liittyviä huomautuksia 219
4.1.2.3 Pysyvät viljelykasvit 219
4.1.2.3.1 Taimitarhojen määritelmä 219
4.1.2.3.2 Lyhytkiertoisen energiapuun määritelmä 219
4.1.2.3.3 Muita pysyvien viljelykasvien määritelmään liittyviä huomautuksia 219
4.1.2.4 Pysyvä nurmi 219
4.1.2.4.1 Heinäkasvien ja muiden nurmirehukasvien määritelmä 219
4.1.2.4.2 Päätös, jonka perusteella kyntämistä käytetään kriteerinä pysyväksi nurmeksi luokittelussa 219
4.1.2.4.3 Päätös, jonka perusteella muokkaamista käytetään kriteerinä pysyväksi nurmeksi luokittelussa 219
4.1.2.4.4 Päätös, jonka perusteella uudelleen kylvämistä erityyppisillä heinäkasveilla koskevaa kriteeriä käytetään pysyväksi nurmeksi luokittelussa ja kriteerin kuvaus, jos vastaus on kyllä 219
4.1.2.4.5 Päätös, joka koskee muiden lajien sisällyttämistä, kuten puiden ja/tai pensaiden, joista voidaan tuottaa eläinten rehua, edellyttäen että heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit ovat vallitsevina 219
4.1.2.4.6 Päätös, joka koskee muiden lajien sisällyttämistä, esimerkiksi laidunnettavien pensaiden ja/tai puiden ja/tai sellaisten pensaiden tai puiden, joista voidaan tuottaa eläinten rehua, jos heinäkasvit tai muut nurmirehukasvit eivät perinteisesti ole vallitsevina tai niitä ei ole laidunmailla 219
4.1.2.4.7 Muita pysyvän nurmen määritelmään liittyviä huomautuksia 220
4.1.2.5 Muita maatalousmaan määritelmään liittyviä yleisiä huomautuksia 220
4.1.3 Tukikelpoinen hehtaari 220
4.1.3.1 Kriteerit, joiden perusteella vahvistetaan maataloustoiminnan pääasiallisuus, jos maata käytetään myös muuhun kuin maataloustoimintaan 220
4.1.3.2 Kriteerit, joilla varmistetaan, että maa on viljelijän käytössä 221

4.1.3.3 Ajanjakso, jolloin alan on oltava tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mukainen 221
4.1.3.4 Päätös, joka koskee sellaisten alojen sisällyttämistä, joita käytetään maataloustoimintaan ainoastaan joka toinen vuosi 221
4.1.3.5 Päätös, joka koskee muiden (GAEC-vaatimusten nojalla suojelemattomien) maisemapiirteiden sisällyttämistä, edellyttäen että ne eivät ole enemmistönä eivätkä kattamansa alan vuoksi merkittävästi haittaa maataloustoiminnan harjoittamista 221
4.1.3.6 Päätös, joka koskee tukikelpoisen alan määrittämiseksi kiinteiden vähennyskertoimien soveltamista pysyvään nurmeen, jolla on hajanaisia tukikelvottomia piirteitä 221
4.1.3.7 Päätös, joka koskee sellaisten aiemmin tukikelpoisten alojen tukikelpoisuuden säilyttämistä, jotka eivät ole enää tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mukaisia strategiasuunnitelma-asetuksen 4 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdan nojalla, koska käytössä on kansallisia järjestelmiä, joiden ehdot ovat niiden tukitoimien mukaisia, jotka kuuluvat EU:n horisontaaliasetuksen 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhdennettyjen järjestelmien piiriin ja joissa sallitaan muiden kuin liitteessä I lueteltujen tuotteiden tuotanto kosteikkoalueen viljelyn muodossa ja jotka vaikuttavat strategiasuunnitelma-asetuksen ympäristöön ja ilmastoon liittyviin tavoitteisiin 221
4.1.4 Aktiiviviljelijä 222
4.1.4.1 Kriteerit, joiden perusteella päätetään, kuka harjoittaa vähimmäistason maataloustoimintaa 222
4.1.4.2 Päätös, jonka perusteella muuta kuin maataloustoimintaa sisältävää negatiivista luetteloa käytetään täydentävänä välineenä 222
4.1.4.3 Päätös, jonka perusteella vahvistetaan suorien tukien määrä (enintään 5 000 euroa), jota vähemmän tukea saaneita viljelijöitä pidetään kaikissa tapauksissa aktiiviviljelijöinä 222
4.1.5 Nuori viljelijä 222
4.1.5.1 Yläikäraja 222
4.1.5.2 Edellytykset "tilan pääasiallisena yrittäjänä" toimimiselle 222
4.1.5.3 Asianmukainen koulutus ja/tai vaadittavat taidot 223
4.1.5.4 Muita nuoren viljelijän määritelmään liittyviä huomautuksia 223
4.1.6 Uusi viljelijä 223
4.1.6.1 Edellytykset "tilan pääasiallisena yrittäjänä" ensimmäistä kertaa toimimiselle 223
4.1.6.2 Asianmukainen koulutus tai vaadittavat taidot 223
4.1.7 Suorien tukien saamisen vähimmäisedellytykset 223
4.1.7.1 Kynnysarvo 223
4.1.7.2 Selvitys 224
4.1.8 Muut YMP:n strategiasuunnitelmassa käytetyt määritelmät 225
4.2 Suoriin tukiin liittyvä osatekijä 228
4.2.1 Tapauksen mukaan kuvaus tukioikeuksien vahvistamisesta ja varannon toiminnasta 228
4.2.1.1 Tukioikeudet 228
4.2.1.2 Alueellinen soveltaminen 228
4.2.1.3 Sisäisen yhdenmukaistamisen järjestelmä 228
4.2.1.4 Varannon toiminta 228
4.2.1.5 Mahdolliset tukioikeuksien siirtoa koskevat säännöt 228
4.2.2 Suorien tukien alentaminen 228
4.2.2.1 Kuvaus suorien tukien alentamisesta ja/tai tukikatosta 228
4.2.2.2 Työvoimakustannusten vähentäminen 229
4.2.2.3 Suorien tukien alentamisen arvioitu tulo ja tukikatot kultakin vuodelta 230
4.2.3 Soveltaminen oikeushenkilöiden tai ryhmien jäsenten tasolla / sidoksissa olevien oikeushenkilöiden ryhmän tasolla (110 artikla) 230
4.2.4 Osuus riskinhallintavälineeseen 231
4.3 Tekninen apu 231
4.3.1 Tavoitteet 231
4.3.2 Toimien laajuus ja alustava suunnitelma 231
4.3.3 Tuensaajat 231
4.3.4 Osuus 231
4.4 YMP-verkosto 232

4.4.1 Yhteenveto kansallisen YMP-verkoston tavoitteista, mukaan lukien toimet, joilla tuetaan EIP:tä ja AKIS-järjestelmän sisäisiä tietovirtoja 232
4.4.2 Kansallisen YMP-verkoston rakenne, hallinto ja toiminta 232
4.5 Yleiskatsaus maaseuturahaston ja muiden maaseutualueilla toimivien unionin rahastojen välisestä koordinoinnista, rajauksesta ja täydentävyydestä 233
4.6 Rahoitusvälineet 237
4.6.1 Rahoitusvälineen kuvaus 237
4.7 Maaseudun kehittämisen tukitoimityyppien yhteiset osatekijät 242
4.7.1 Luettelo investoinneista, jotka eivät oikeuta tukeen 242
4.7.2 Maaseutualueen määritelmä ja sovellettavuus 242
4.7.3 Muut alakohtaisille interventioille tai maaseudun kehittämisen interventioille tai molemmille yhteiset osatekijät 242
4.7.4 Maaseudun kehittämisen interventioihin sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 245
5 Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet 247
5.1 Suorien tukien muodossa olevat interventiot 256
BISS(21) - Basic income support for sustainability 256
DP 1 - Perustulotuki 256
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 256
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 256
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 256
4 Tulosindikaattori(t) 256
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 256
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 256
7 Tuen määrät ja vaihteluväli 257
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 257
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 257
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 258
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 258
CRISS(29) - Complementary redistributive income support for sustainability 260
DP 3 - Uudelleenjakotulotuki 260
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 260
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 260
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 260
4 Tulosindikaattori(t) 260
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 260
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 260
7 Tuen määrät ja vaihteluväli 260
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 261
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 261
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 262
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 262
CIS-YF(30) - Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki 263
DP 2 - Nuorten viljelijöiden tulotuki 263
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 263
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 263
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 263
4 Tulosindikaattori(t) 263
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 263
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 263
7 Tuen määrät ja vaihteluväli 263

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....264
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....264
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....265
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....265
Eco-scheme(31) - Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät....266
Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite....266
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....266
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....266
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....266
4 Tulosindikaattori(t)....267
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....267
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....268
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....269
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....269
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....269
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....270
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....270
Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet....271
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....271
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....271
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....271
4 Tulosindikaattori(t)....271
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....272
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....273
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....273
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....274
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....274
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....275
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....275
Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet....276
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....276
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....276
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....276
4 Tulosindikaattori(t)....276
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....277
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....278
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....278
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....279
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....279
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....280
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....280
Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit....281
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....281
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....281
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....281
4 Tulosindikaattori(t)....281
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....281
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....282
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....282
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....283
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....283

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....284
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....284
CIS(32) - Tuotantosidonnainen tulotuki....285
TUOTS 01-02 - Emo- ja lypsylehmäpalkkio (AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa)....285
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....285
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....285
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....285
4 Tulosindikaattori(t)....285
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....285
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....286
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....286
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....286
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....295
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....296
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....296
TUOTS 03-04 - Sonnipalkkio (Manner-Suomi ja Manner-Ahvenanmaa)....298
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....298
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....298
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....298
4 Tulosindikaattori(t)....298
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....298
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....298
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....299
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....299
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....305
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....306
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....306
TUOTS 05 - Nautapalkkio (AB-alueen ulkosaaristo)....308
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....308
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....308
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....308
4 Tulosindikaattori(t)....308
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....308
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....308
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....309
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....309
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....314
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....315
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....315
TUOTS 06 - Teurashiehopalkkio (AB-alue)....316
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....316
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....316
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....316
4 Tulosindikaattori(t)....316
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....316
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....316
7 Tuen määrät ja vaihteluväli....317
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....317
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....322
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....323
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....323

TUOTS 07 - Uuhipalkkio I (AB-alueen manner) ... 324
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus ... 324
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet ... 324
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään ... 324
4 Tulosindikaattori(t) ... 324
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset ... 324
6 Perusosatekijöiden yksilöinti ... 324
7 Tuen määrät ja vaihteluväli ... 325
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot ... 325
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen ... 329
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä ... 330
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset ... 330
TUOTS 08 - Uuhipalkkio II (Ahvenanmaa ja AB-alueen ulkosaaristo) ja kuttupalkkio (AB-alue) ... 331
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus ... 331
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet ... 331
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään ... 331
4 Tulosindikaattori(t) ... 331
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset ... 331
6 Perusosatekijöiden yksilöinti ... 332
7 Tuen määrät ja vaihteluväli ... 332
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot ... 332
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen ... 336
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä ... 337
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset ... 337
TUOTS 09 - Teuraskaritsa- ja kilipalkkio ... 338
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus ... 338
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet ... 338
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään ... 338
4 Tulosindikaattori(t) ... 338
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset ... 338
6 Perusosatekijöiden yksilöinti ... 338
7 Tuen määrät ja vaihteluväli ... 339
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot ... 339
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen ... 343
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä ... 344
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset ... 344
TUOTS 10 - Tärkkelysperunapalkkio ... 345
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus ... 345
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet ... 345
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään ... 345
4 Tulosindikaattori(t) ... 345
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset ... 345
6 Perusosatekijöiden yksilöinti ... 345
7 Tuen määrät ja vaihteluväli ... 345
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot ... 346
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen ... 349
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä ... 350
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset ... 350
TUOTS 11 - Erikoiskasvipalkkio ... 351
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus ... 351

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 351
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 351
4 Tulosindikaattori(t) 351
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 351
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 351
7 Tuen määrät ja vaihteluväli 352
8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 352
9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 355
11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 357
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 357
5.2 Alakohtaiset interventiot 358
Hedelmät ja vihannekset 358
Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 359
Suunnitellut yksikkömäärät – rahoitustaulukko ja tuotos 359
INVRE(47(1)(a)) - – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen, tutkimus ja koetuotanto sekä innovatiiviset tuotantomenetelmät ja muut toimet 360
HEVI-TO 01 - INVRE 360
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 360
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 360
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 360
4 Tulosindikaattori(t) 360
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 360
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 362
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 363
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 364
ADVI1(47(1)(b)) - – neuvontapalvelut ja tekninen apu, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä, työehtoja, työnantajan velvoitteita ja työterveyttä ja -turvallisuutta 365
HEVI-TO 02 - ADVI1 365
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 365
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 365
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 365
4 Tulosindikaattori(t) 365
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 365
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 366
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 367
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 367
TRAINCO(47(1)(c)) - – koulutus, mukaan lukien valmennus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ja käteistavarapörssien sekä futuurimarkkinoiden käyttöä 368
HEVI-TO 03 - TRAINCO 368
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 368
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 368
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 368
4 Tulosindikaattori(t) 368
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 369
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 369
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 370

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 370
ORGAN(47(1)(d)) - – luonnonmukainen tai integroitu tuotanto 371
HEVI-TO 04 - ORGAN 371
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 371
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 371
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 371
4 Tulosindikaattori(t) 371
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 371
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 372
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 372
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 372
TRANS(47(1)(e)) - – toimet, joilla parannetaan kuljetusten ja tuotteiden varastoinnin kestävyyttä ja tehokkuutta 374
HEVI-TO 05 - TRANS 374
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 374
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 374
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 374
4 Tulosindikaattori(t) 374
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 374
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 374
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 375
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 375
PROMO(47(1)(f)) - – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien toimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta unionin laatujärjestelmistä ja terveellisen ruokavalion merkityksestä sekä monipuolistaa ja vakiinnuttaa markkinoita 377
HEVI-TO 06 - PROMO 377
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 377
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 377
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 377
4 Tulosindikaattori(t) 377
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 377
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 378
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 379
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 379
QUAL(47(1)(g)) - – unionin ja kansallisten laatujärjestelmien täytäntöönpano 380
HEVI-TO 07 - QUAL 380
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 380
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 380
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 380
4 Tulosindikaattori(t) 380
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 380
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 380
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 381
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 381
TRACE(47(1)(h)) - – jäljitettävyys- ja sertifiointijärjestelmien täytäntöönpano, erityisesti loppukuluttajille myytyjen tuotteiden laadun tarkkailu 382
HEVI-TO 08 - TRACE 382
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 382
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 382

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 382
4 Tulosindikaattori(t) 382
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 382
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 382
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 383
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 383
CLIMA(47(1)(i)) - – toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi 385
HEVI-TO 09 - CLIMA 385
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 385
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 385
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 385
4 Tulosindikaattori(t) 385
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 385
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 386
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 386
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 387
INVVO(47(2)(b)) - – aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtävät investoinnit, joiden avulla voidaan tehostaa markkinoille saatettavien määrien hallintaa, yhteinen varastointi mukaan lukien 388
HEVI-TO 10 - INVVO 388
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 388
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 388
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 388
4 Tulosindikaattori(t) 388
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 388
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 388
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 389
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 389
HARIN(47(2)(i)) - – sato- ja tuotantovakuutus, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet 391
HEVI-TO 11 - HARIN 391
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 391
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 391
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 391
4 Tulosindikaattori(t) 391
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 391
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 391
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 392
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 392
Mehiläistuotteet 394
ADVIBEES(55(1)(a)) - – mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettavat neuvontapalvelut, tekninen apu, koulutus, tiedotus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, myös verkostoitumisen kautta 394
Mehi1 - Mehiläishoitoalan neuvonta tiedotus ja koulutus 394
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 394
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 394
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 394
4 Tulosindikaattori(t) 394
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 394

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 396
Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan koulutusta, neuvontaa ja tiedotusta tukitoimityypin tavoitteen mukaisesti. 396
Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi. 396
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 397
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....397
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....398
10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 398
INVAPI(55(1)(b)) - – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet400
Mehi2 - Mehiläisten tuholaisten ja tautien torjuminen.....400
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 400
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 400
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 400
4 Tulosindikaattori(t).....400
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....400
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 402
Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan mehiläispesiä vaivaavien tuholaisten ja tautien torjuntaa, seurantaa, ennaltaehkäisyä sekä seuranta-, testaus- ja analyysimenetelmien kehittämistä.....402
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 402
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....403
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....404
10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 404
Mehi3 - Siirtohoidon järkeistäminen.....406
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 406
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 406
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 406
4 Tulosindikaattori(t).....406
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....406
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 409
Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan pölytyspalvelun ylläpitoa ja kehittämistä sekä lajihunajan tuottamista.....409
Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi. 409
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 409
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....409
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....411
10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 411
ACTLAB(55(1)(c)) - – toimet laboratorioiden tukemiseksi mehiläistuotteiden, mehiläiskadon tai mehiläisten tuottavuuden laskun ja mehiläisille mahdollisesti myrkyllisten aineiden analysoinnissa 412
Mehi4 - Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit.....412
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 412
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 412

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 412
4 Tulosindikaattori(t).....412
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....412
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 414
Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat mehiläishoitoalalla tarvittavista laboratoriotutkimuksista ja niiden toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.....414
Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi. 414
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 414
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....415
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....416
10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 416
PRESBEEHIVES(55(1)(d)) - – toimet mehiläispesien nykyisen määrän säilyttämiseksi tai lisäämiseksi unionissa, mukaan lukien mehiläisten jalostaminen.....418
Mehi5 - Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen 418
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 418
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 418
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 418
4 Tulosindikaattori(t).....418
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....418
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 420
Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joiden tavoitteena on mehiläispesien määrän säilyttäminen, mehiläiskantojen turvaaminen ja mehiläisten jalostaminen. 420
Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi. 420
Muut kustannukset aiheutuvat aineistosta ja tarvikkeista (myyntisuunnitelma, omavalvontajärjestelmä, hygieniatestit) 9000 euroa sekä sellaisten digitaalisten järjestelmien, jotka tuottavat jalostuksessa hyödynnettävää tietoa, lisäämisestä ja kehittämisestä 5 400 euroa. 421
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 421
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....421
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....422
10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 422
COOPAPI(55(1)(e)) - – yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevien tutkimusohjelmien toteuttamiseen erikoistuneiden tahojen kanssa.....424
Mehi6 - Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa.....424
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 424
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 424
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 424
4 Tulosindikaattori(t).....424
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....424
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 426
Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, jotka aiheutuvat yhteistoiminnasta tutkimustoiminnan kanssa.....426
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 427
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....427
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....428

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 428
PROMOBEES(55(1)(f)) - – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien markkinaseurantatoimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta mehiläistuotteiden laadusta 430
Mehi7 - Mehiläistuotteiden menekinedistäminen 430
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 430
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 430
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 430
4 Tulosindikaattori(t) 430
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 430
6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 432
7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot 432
8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 433
9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 434
10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos 434
5.3 Maaseudun kehittämisen interventiot 436
ENVCLIM(70) - Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset 436
AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur 436
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 436
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 437
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 437
4 Tulosindikaattori(t) 437
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 437
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 438
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 438
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 439
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 440
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 440
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 440
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 441
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 441
AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur 443
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 443
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 444
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 444
4 Tulosindikaattori(t) 444
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 444
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 445
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 445
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 446
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 447
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 447
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 447
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 448
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 448
AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls 450
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 450
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 451
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 451
4 Tulosindikaattori(t) 451
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 451

6 Perusosatekijöiden yksilöinti 452
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 452
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 453
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 453
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 454
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 454
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 455
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 455
AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls 457
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 457
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 458
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 458
4 Tulosindikaattori(t) 458
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 458
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 459
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 459
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 460
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 460
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 461
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 461
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 462
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 462
AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter 464
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 464
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 465
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 465
4 Tulosindikaattori(t) 465
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 465
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 466
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 466
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 467
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 467
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 468
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 468
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 469
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 469
AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls 471
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 471
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 472
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 472
4 Tulosindikaattori(t) 472
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 472
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 473
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 474
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 475
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 475
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 476
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 476
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 477
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 477
AX EKO - Ekologisk produktion 479
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 479

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 480
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 480
4 Tulosindikaattori(t) 480
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 481
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 482
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 483
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 485
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 485
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 485
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 485
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 486
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 486
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande 489
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 489
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 490
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 490
4 Tulosindikaattori(t) 490
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 490
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 493
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 493
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 495
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 495
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 495
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 495
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 496
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 496
AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter 498
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 498
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 499
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 499
4 Tulosindikaattori(t) 499
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 499
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 500
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 501
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 502
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 502
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 502
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 502
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 503
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 503
AX MILJ 03 - Odling av fånggröda 504
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 504
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 505
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 505
4 Tulosindikaattori(t) 505
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 505
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 506
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 507
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 508
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 508
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 508

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....508
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....509
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 509
AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling.....510
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 510
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 511
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 511
4 Tulosindikaattori(t).....511
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....511
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....513
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 513
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....514
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....514
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....515
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....515
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....516
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 516
AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi.....517
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 517
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 518
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 518
4 Tulosindikaattori(t).....518
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....519
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....520
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 520
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....521
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....521
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....522
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....522
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....523
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 523
AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner 524
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 524
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 525
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 525
4 Tulosindikaattori(t).....525
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....525
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....526
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 527
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....528
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....528
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....529
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....529
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....530
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 530
AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel.....531
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 531
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 532
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 532
4 Tulosindikaattori(t).....532
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....532

6 Perusosatekijöiden yksilöinti 533
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 533
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 534
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 535
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 535
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 535
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 536
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 536
AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten 537
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 537
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 538
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 538
4 Tulosindikaattori(t) 538
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 538
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 539
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 540
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 541
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 541
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 541
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 541
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 542
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 542
AX MILJ 09 - Uppfödning av ursprungsraser 543
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 543
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 544
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 544
4 Tulosindikaattori(t) 544
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 544
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 545
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 545
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 546
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 546
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 547
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 547
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 548
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 548
AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin 550
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 550
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 551
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 551
4 Tulosindikaattori(t) 551
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 551
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 552
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 552
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 553
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 553
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 554
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 554
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 555
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 555
EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma 556
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 556

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 556
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 556
4 Tulosindikaattori(t) 556
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 556
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 557
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 558
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 558
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 559
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 559
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 559
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 560
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 560
EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat 562
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 562
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 562
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 562
4 Tulosindikaattori(t) 562
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 562
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 563
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 564
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 564
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 564
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 565
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 565
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 566
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 566
EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen 568
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 568
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 568
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 568
4 Tulosindikaattori(t) 568
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 568
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 569
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 569
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 570
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 570
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 571
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 571
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 572
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 572
EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen 574
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 574
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 574
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 574
4 Tulosindikaattori(t) 574
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 574
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 575
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 575
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 576
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 576
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 577

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....577
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....578
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 578
EHK 05 - Nautojen laidunnus 580
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 580
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 580
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 580
4 Tulosindikaattori(t).....580
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....580
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....581
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 581
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....582
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....582
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....583
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....583
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....584
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 584
EHK 06 - Nautojen ulkoilu.....586
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 586
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 586
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 586
4 Tulosindikaattori(t).....586
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....586
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....587
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 587
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....588
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....588
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....589
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....589
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....590
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 590
EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma 592
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 592
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 592
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 592
4 Tulosindikaattori(t).....592
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....592
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....593
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 593
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....594
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....595
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....595
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....595
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....596
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 596
EHK 08 - Vapaa porsitus.....598
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 598
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 598
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 598
4 Tulosindikaattori(t).....598
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....598

6 Perusosatekijöiden yksilöinti 599
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 599
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 600
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 600
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 601
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 601
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 602
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 602
EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet 604
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 604
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 604
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 604
4 Tulosindikaattori(t) 604
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 604
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 605
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 605
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 606
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 606
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 607
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 607
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 608
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 608
EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen 610
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 610
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 610
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 610
4 Tulosindikaattori(t) 610
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 610
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 611
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 611
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 612
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 612
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 613
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 613
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 614
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 614
EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen 616
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 616
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 616
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 616
4 Tulosindikaattori(t) 616
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 616
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 617
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 617
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 618
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 618
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 619
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 619
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 620
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 620
EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen 622
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 622

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 622
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 622
4 Tulosindikaattori(t) 622
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 622
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 623
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 623
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 624
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 624
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 625
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 625
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 626
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 626
EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma 628
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 628
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 628
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 628
4 Tulosindikaattori(t) 628
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 628
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 629
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 629
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 630
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 630
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 631
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 631
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 632
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 632
EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen 634
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 634
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 634
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 634
4 Tulosindikaattori(t) 634
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 634
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 635
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 636
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 636
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 637
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 637
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 637
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 638
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 638
EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus 640
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 640
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 640
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 640
4 Tulosindikaattori(t) 640
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 640
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 641
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 641
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 642
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 642
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 642

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....643
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....644
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 644
EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma 646
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 646
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 646
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 646
4 Tulosindikaattori(t).....646
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....646
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....647
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 647
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....648
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....648
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....649
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....649
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....650
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 650
EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen.....652
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 652
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 652
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 652
4 Tulosindikaattori(t).....652
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....652
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....653
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 654
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....655
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....655
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....655
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....655
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....656
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 656
Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta.....658
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 658
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 658
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 658
4 Tulosindikaattori(t).....658
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....659
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....660
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 662
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....663
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....663
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....663
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....664
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....665
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 665
Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide.....667
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 667
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 667
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 667
4 Tulosindikaattori(t).....667
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....668

6 Perusosatekijöiden yksilöinti 670
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 671
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 672
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 672
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 673
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 673
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 674
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 674
Ympäristö 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit 676
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 676
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 676
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 676
4 Tulosindikaattori(t) 676
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 676
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 677
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 678
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 679
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 679
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 679
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 680
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 681
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 681
Ympäristö 03 - Kerääjäkasvit 682
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 682
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 682
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 682
4 Tulosindikaattori(t) 682
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 683
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 683
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 684
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 685
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 685
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 685
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 685
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 686
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 686
Ympäristö 04 - Kiertotalouden edistäminen 687
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 687
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 687
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 687
4 Tulosindikaattori(t) 687
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 688
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 689
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 689
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 690
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 691
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 691
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 691
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 692
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 692
Ympäristö 05 - Suojavyöhykkeet 693
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 693

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 693
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 693
4 Tulosindikaattori(t) 693
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 694
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 694
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 695
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 696
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 696
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 697
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 697
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 698
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 698
Ympäristö 06 - Turvepeltojen nurmet 699
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 699
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 699
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 699
4 Tulosindikaattori(t) 699
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 699
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 700
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 701
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 702
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 702
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 702
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 702
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 703
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 703
Ympäristö 07 - Valumavesien hallinta 704
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 704
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 704
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 704
4 Tulosindikaattori(t) 704
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 704
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 705
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 706
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 707
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 707
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 708
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 708
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 709
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 709
Ympäristö 08 - Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu 711
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 711
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 711
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 711
4 Tulosindikaattori(t) 711
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 711
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 713
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 713
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 714
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 714
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 715

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....715
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....716
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 716
Ympäristö 09 - Lintupellot 717
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 717
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 717
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 717
4 Tulosindikaattori(t).....717
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....717
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....718
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 719
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....720
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....720
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....720
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....720
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....721
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 721
Ympäristö 10 - Maatalousluonnon ja maiseman hoito.....722
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 722
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 722
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 722
4 Tulosindikaattori(t).....722
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....722
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....724
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 725
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....726
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....726
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....727
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....727
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....728
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 728
Ympäristö 11 - Kosteikkojen hoito 731
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 731
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 731
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 731
4 Tulosindikaattori(t).....731
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....731
6 Perusosatekijöiden yksilöinti.....733
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 733
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot.....734
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot.....734
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen.....735
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet).....735
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä.....736
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 736
Ympäristö 12 - Alkuperäisrotujen kasvattaminen.....737
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 737
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 737
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 737
4 Tulosindikaattori(t).....737
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset.....737

6 Perusosatekijöiden yksilöinti 738
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 740
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 741
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 741
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 742
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 742
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 743
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 743
Ympäristö 13 - Alkuperäiskasvien ylläpito 746
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 746
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 746
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 746
4 Tulosindikaattori(t) 746
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 746
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 747
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 747
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 747
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 747
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 748
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 748
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 749
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 749
Ympäristö 14 - Alkuperäisrotujen perimän säilytys 750
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 750
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 750
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 750
4 Tulosindikaattori(t) 750
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 750
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 751
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 751
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 751
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 752
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 752
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 752
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 753
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 753
Ympäristö 15 - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat 754
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 754
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 754
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 754
4 Tulosindikaattori(t) 754
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 754
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 755
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 755
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 756
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 756
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 756
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 756
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 757
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 757
ANC(71) - Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat 758
AX LFA - Kompensationsersättning 758

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 758
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 758
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 758
4 Tulosindikaattori(t) 758
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 758
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 759
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 759
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 762
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 762
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 762
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 763
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 764
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 764
LHK - Luonnonhaittakorvaukset 765
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 765
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 765
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 765
4 Tulosindikaattori(t) 765
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 765
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 767
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 767
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 770
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 770
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 770
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 770
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 771
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 771
INVEST(73-74) - Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun 773
AX INV IP mångfald - Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald 773
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 773
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 773
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 773
4 Tulosindikaattori(t) 773
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 773
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 774
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 774
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 774
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 775
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 775
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 775
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 776
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 776
AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser 778
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 778
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 778
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 778
4 Tulosindikaattori(t) 778
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 778
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 780
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 780
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 780

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....780
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....781
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....781
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....782
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....782
AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning....783
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....783
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....783
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....783
4 Tulosindikaattori(t)....783
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....783
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....785
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät....785
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....786
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....786
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....786
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....786
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....787
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....787
AX INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar....788
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....788
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....788
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....788
4 Tulosindikaattori(t)....788
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....788
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....789
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät....789
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....789
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....790
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....790
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....790
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....791
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....791
AX INV förädl föret - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket....792
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....792
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet....792
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään....792
4 Tulosindikaattori(t)....792
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....792
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....794
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät....794
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....794
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....795
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....795
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....795
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....796
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset....796
AX INV jordbr - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen....798
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus....798

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 798
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 798
4 Tulosindikaattori(t) 798
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 798
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 799
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 799
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 800
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 800
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 800
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 801
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 802
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 802
INV kosteikko - Kosteikkoinvestoinnit 803
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 803
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 803
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 803
4 Tulosindikaattori(t) 803
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 803
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 805
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 805
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 806
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 806
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 806
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 806
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 807
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 807
INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestoinnit 809
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 809
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 809
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 809
4 Tulosindikaattori(t) 809
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 809
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 811
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 811
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 811
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 812
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 812
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 812
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 813
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 813
INV maatalous 01 - Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen 814
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 814
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 814
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 814
4 Tulosindikaattori(t) 814
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 814
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 816
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 816
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 816
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 817

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 817
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 817
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 818
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 818
INV maatalous 02 - Maatilojen energiainvestoinnit 820
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 820
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 820
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 820
4 Tulosindikaattori(t) 820
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 820
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 821
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 822
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 822
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 822
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 822
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 823
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 824
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 824
INV maatalous 03 - Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla 826
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 826
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 826
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 826
4 Tulosindikaattori(t) 826
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 827
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 828
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 828
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 828
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 828
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 829
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 829
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 830
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 830
INV maatalous 04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit 832
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 832
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 832
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 832
4 Tulosindikaattori(t) 832
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 832
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 833
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 833
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 834
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 834
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 834
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 834
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 835
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 835
INV yleishyöty 01 - Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen 837
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 837
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 837

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 837
4 Tulosindikaattori(t) 837
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 837
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 839
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 839
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 840
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 840
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 840
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 840
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 841
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 841
INV yleishyöty 02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon 843
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 843
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 843
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 843
4 Tulosindikaattori(t) 843
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 843
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 844
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 845
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 846
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 846
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 846
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 846
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 847
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 847
INV yleishyöty 03 - Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi 848
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 848
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 848
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 848
4 Tulosindikaattori(t) 848
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 848
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 849
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 849
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 850
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 850
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 851
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 851
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 852
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 852
INV yleishyöty 04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit 853
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 853
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 853
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 853
4 Tulosindikaattori(t) 853
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 853
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 855
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 855
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 856
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 856
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 857
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 857
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 858

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 858
INV yritys 01 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit....859
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 859
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 859
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 859
4 Tulosindikaattori(t)....859
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....859
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....861
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 861
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....862
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....862
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....863
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....863
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....864
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 864
INV yritys 02 - Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit...866
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 866
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 866
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 866
4 Tulosindikaattori(t)....866
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....866
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....869
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 869
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....869
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....870
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....870
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....870
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....871
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 871
INV yritys 03 - Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit 873
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 873
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 873
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 873
4 Tulosindikaattori(t)....873
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....873
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....876
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 876
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....877
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....877
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....877
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....877
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....878
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 878
INSTAL(75) - Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen....880
AX Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare....880
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 880
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 880
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 880
4 Tulosindikaattori(t)....880
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....880

6 Perusosatekijöiden yksilöinti 881
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 881
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 882
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 882
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 882
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 882
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 883
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 883
Käynnistämistuki - Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla 884
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 884
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 884
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 884
4 Tulosindikaattori(t) 884
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 884
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 885
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 885
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 886
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 886
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 886
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 886
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 887
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 887
Perustamistuki - Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille 888
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 888
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 888
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 888
4 Tulosindikaattori(t) 888
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 888
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 889
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 890
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 890
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 890
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 890
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 890
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 891
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 891
COOP(77) - Yhteistyö 893
AX Leader - Leader AX 893
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 893
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 893
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 893
4 Tulosindikaattori(t) 893
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 893
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 896
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 896
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 897
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 897
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 898
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 898
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 899
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 899

AX Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar 901
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 901
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 901
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 901
4 Tulosindikaattori(t) 901
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 901
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 904
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 904
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 904
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 904
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 904
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 905
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 906
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 906
EIP - EIP 907
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 907
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 907
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 907
4 Tulosindikaattori(t) 907
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 907
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 909
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 909
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 910
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 910
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 910
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 910
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 911
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 911
Leader - Leader 913
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 913
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 913
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 913
4 Tulosindikaattori(t) 913
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 913
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 916
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 916
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 919
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 919
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 921
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 921
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 922
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 922
Yhteistyö 01 - Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen 925
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 925
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 925
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 925
4 Tulosindikaattori(t) 925
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 925
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 928

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 928
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....929
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....929
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....929
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....929
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....930
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 930
Yhteistyö 02 - Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi 932
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 932
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 932
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 932
4 Tulosindikaattori(t)....932
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....932
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....934
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 934
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....935
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....936
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....936
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....936
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....937
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 937
Yhteistyö 03 - Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen 939
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 939
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 939
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 939
4 Tulosindikaattori(t)....939
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....939
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....942
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 942
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....942
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....943
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....943
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....943
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....944
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 944
Yhteistyö 04 - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon 946
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 946
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 946
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 946
4 Tulosindikaattori(t)....946
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset....946
6 Perusosatekijöiden yksilöinti....949
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 949
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot....949
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot....950
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen....950
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)....950
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä....951
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 951
Yhteistyö 05 - Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi 953
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 953

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 953
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 953
4 Tulosindikaattori(t) 953
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 953
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 956
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 956
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 957
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 957
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 957
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 958
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 959
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 959
Yhteistyö 06 - Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi 961
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 961
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 961
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 961
4 Tulosindikaattori(t) 961
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 961
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 964
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 964
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 965
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 965
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 965
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 966
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 967
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 967
Yhteistyö 07 - Älykäs kylä -yhteistyöhankkeet 969
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 969
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 969
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 969
4 Tulosindikaattori(t) 969
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 969
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 971
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 972
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 972
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 972
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 972
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 973
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 974
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 974
KNOW(78) - Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen 976
AX Råd - Rådgivningstjänster 976
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 976
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 976
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 976
4 Tulosindikaattori(t) 976
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 976
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 980
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 980
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 981
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 981

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 981
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 981
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 982
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 982
AX Utbildning - Utbildning 983
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 983
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 983
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 983
4 Tulosindikaattori(t) 983
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 983
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 984
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 984
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 985
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 985
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 985
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 985
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 986
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 986
Koulutus - Koulutus 987
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 987
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 987
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 987
4 Tulosindikaattori(t) 987
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 987
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 989
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 989
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 989
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 990
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 990
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 990
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 991
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 991
Neuvo - Neuvontapalvelut 992
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 992
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 992
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 992
4 Tulosindikaattori(t) 992
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 992
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 996
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 996
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 997
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 997
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 997
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 997
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 998
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 998
Tiedonvälitys - Tiedonvälitys 1000
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 1000
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 1000
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 1000
4 Tulosindikaattori(t) 1000

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 1000
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 1001
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 1001
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 1002
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 1002
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 1002
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 1003
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 1004
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 1004
Yritysten kehitys - Maaseutuyritysten kehittäminen 1005
1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus 1005
2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet 1005
3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään 1005
4 Tulosindikaattori(t) 1005
5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset 1005
6 Perusosatekijöiden yksilöinti 1007
7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät 1007
8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot 1008
9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot 1008
10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen 1008
11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet) 1008
12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä 1009
13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset 1009
6 Rahoitussuunnitelma 1012
6.1 Yhteenvetotaulukko 1012
6.2 Yksityiskohtaiset rahoitustiedot sekä interventiokohtainen erittely ja tuotosten suunnittelu (TO BE FINALIZED) 1015
6.2.1 Suorat tuet 1015
6.2.2 Alakohtainen 1020
6.2.3 Maaseudun kehittäminen 1022
7 Hallinto- ja koordinointijärjestelmä 1091
7.1 Hallinnointi- ja koordinointielinten + valvontaelinten yksilöinti 1091
7.2 Seuranta- ja raportointirakenteen kuvaus 1094
7.3 Tietoa valvontajärjestelmästä ja seuraamuksista 1096
7.3.1 Yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä (IACS) 1096
7.3.1.1 Kaikki horisontaaliasetuksessa vahvistetut IACS-järjestelmän elementit on perustettu ja toiminnassa 1.1.2023 alkaen 1096
7.3.1.1.1 Viljelylohkojen tunnistusjärjestelmä 1096
7.3.1.1.2 Paikkatietoperusteinen ja eläinperusteinen hakujärjestelmä 1096
7.3.1.1.3 Sovelletaanko horisontaaliasetuksen 65 artiklan 4 kohdan f alakohdassa tarkoitettua automaattista hakujärjestelmää? 1097
7.3.1.1.4 Pinta-alamonitorointijärjestelmä 1097
7.3.1.1.6 Tapauksen mukaan tukioikeuksien tunnistamis- ja rekisteröintijärjestelmä 1097
7.3.1.1.7 65 artiklan 4 kohdan c alakohdassa [horisontaaliasetuksen 66 artiklan 1 kohdan g alakohdassa] tarkoitettu eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä 1097
7.3.2 Ei-IACS 1098
7.3.2.1 Lyhyt kuvaus oikeasuhteisuuden, tehokkuuden ja varoittavuuden periaatteita noudattavasta ei-IACS-interventioiden seuraamusjärjestelmästä 1098
7.3.2.2 Lyhyt kuvaus ei-IACS-perusteisesta valvontajärjestelmästä (mm. valvontamenetelmät, ristiintarkastukset, investointien pysyvyys ja jälkitarkastukset) 1098
7.3.2.3 Julkisia hankintoja koskevat säännöt? 1100
7.4 Ehdollisuus 1101
7.4.1 Ehdollisuuden valvontajärjestelmä 1101
7.4.1.1 Ehdollisuuden valvontajärjestelmän kuvaus 1101

7.4.1.2 Tarkastustyypit 1102
7.4.2 Ehdollisuuden seuraamusjärjestelmä....1104
7.4.2.1 Ehdollisuuden seuraamusjärjestelmän kuvaus 1104
7.4.2.2 "Toistuvuuden" määritelmä ja soveltaminen (laskeminen ja katettava ajanjakso): 1104
7.4.2.3 "Tahallisuuden" määritelmä ja soveltaminen 1104
7.4.3 Tieto siitä, onko pienviljelijöihin sovellettu yksinkertaistettua valvontajärjestelmää....1104
7.4.4 Toimivaltaiset valvontaelimet, jotka vastaavat ehdollisuuskäytäntöjen tarkastuksista, lakisääteisistä hoitovaatimuksista....1105
7.5 Sosiaalinen ehdollisuus....1107
7.5.1 Sosiaalisen ehdollisuuden valvontajärjestelmän kuvaus 1107
7.5.2 Sosiaalisen ehdollisuuden seuraamusjärjestelmän kuvaus 1107
8 Uudenaikaistaminen: AKIS-järjestelmä ja digitalisointi 1108
8.1 Maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmä (AKIS) 1108
8.1 Parannetun AKIS-järjestelmän suunniteltu yleinen organisaatiorakenne 1108
8.2 Kuvaus siitä, miten neuvontapalvelut, tutkimus ja YMP-verkostot toimivat yhteistyössä AKIS-järjestelmän puitteissa (114 artiklan a alakohdan ii alakohta)....1113
8.3 Kuvaus maatilaneuvojien organisoinnista 15 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti 1114
8.4 114 artiklan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu kuvaus siitä, miten innovointitukea tarjotaan 1116
8.5 Digitalisaatiostrategia (114 artiklan b alakohta)....1116
Liitteet....1120
liite I, joka koskee ennakkoarviointia ja direktiivissä 2001/42/EY tarkoitettua strategista ympäristöarviointia (SYA) 1120
1. Yhteenveto ennakkoarviointimenettelystä ja sen tuloksista....1120
2. Ennakkoarvioinnin ja strategisen ympäristöarvioinnin suositukset ja se, miten niitä on käsitelty 1122
3. Ennakkoarviointikertomus....1127
4. Strategisesta ympäristöarvioinnista laadittu kertomus 1127
liite II, joka koskee SWOT-analyysiä....1127
liite III, joka koskee kumppaneiden kuulemista....1128
tarvittaessa liite IV, joka koskee puuvillan lajikohtaista tukea 1128
liite V, joka koskee YMP:n strategiasuunnitelman soveltamisalaan kuuluvaa kansallista lisärahoitusta 1129
tarvittaessa liite VI, joka koskee siirtymäkauden kansallista tukea....1131
a) kunkin sellaisen alan vuotuiset alakohtaiset kokonaismäärärahat, jolle myönnetään siirtymäkauden kansallista tukea....1131
b) tapauksen mukaan tuen enimmäisyksikkömäärä kunakin kauteen kuuluvana vuonna....1131
c) tapauksen mukaan tiedot 147 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti muutetusta viitekaudesta 1131
d) suppea kuvaus siirtymäkauden kansallisen tuen täydentävyydestä suhteessa YMP:n strategiasuunnitelman interventioihin....1131
Muu liite: Johdonmukaisuus suhteessa unionin vuoden 2030 tavoitteisiin ja vaikutus niiden saavuttamiseen....1131
Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä ravinnehävikkiä vähennetään vähintään 50 prosenttia ja samalla varmistetaan että maaperän hedelmällisyys ei heikkene....1131
Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 10 prosentilla maatalousmaasta on oltava hyvin monimuotoisia maisemapiirteitä. 1133
Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 25 prosenttia EU:n maatalousmaasta on luonnonmukaisesti viljeltyä 1134
Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä kemiallisten torjunta-aineiden yleistä käyttöä ja niistä aiheutuvia riskejä sekä haitallisempien torjunta-aineiden käyttöä olisi vähennettävä 50 prosenttia 1134

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä tuotantoeläimille ja vesiviljelyssä käytettävien mikrobilääkkeiden myyntiä vähennetään 50 prosenttia 1135
Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2025 mennessä nopeiden laajakaistayhteyksien kattavuus maaseutualueilla on 100 prosenttia 1137
ASIAKIRJAT 1138

1 Strategialausuma

Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman (myöh. CAP-suunnitelma) toimenpiteiden tavoitteena on vastata ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sekä Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategoihin. Suunnitelmassa on otettu huomioon Suomelle esitetyt maakohtaiset suositukset sekä Maaseutualueita koskeva visio vuoteen 2040. Lisäksi Suomen CAP-suunnitelmassa on huomioitu Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyksen seurauksena Suomen hallituksen sopima maatalouden huoltovarmuuspaketti, jonka tavoitteena on lisätä tilojen omavaraisuutta ja vähentää riippuvuutta fossiilisista valmisteista sekä energiasta.

CAP-suunnitelman kansalliset painotukset kiteytyvät kolmeen pääteemaan: aktiivisen maatalouden ja ruuantuotannon edistäminen, ilmasto- ja ympäristöviisas maatalous sekä uudistuva ja monipuolinen maaseutu. CAP-suunnitelman lisäksi tarvitaan myös vahvaa kansallista alue-, maaseutu-, maatalous-, metsä- ja ympäristöpolitiikkaa.

Ruuantuotanto, alkutuotannon kannattavuus ja maatalouden jatkuvuus ovat edelleen keskeisiä tavoitteita. Suomen pysyvät luonnonhaitat edellyttävät toimenpiteitä tuotannon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Suorilla tuilla (perustulo-, nuorten viljelijöiden täydentävä tulo- ja tuotantosidonnainen tulotuki) sekä luonnonhaittahaittakorvauksilla on keskeinen rooli alkutuotannon kannattavuuden parantamisessa ja jatkuvuuden varmistamisessa.

Rakennekehityksen ja tuottavuuden parantaminen edellyttävät investointeja energiatehokkuuteen, tuotantorakennuksiin ja uudenaikaiseen teknologiaan. Samalla parannetaan riskien ja ympäristökuormituksen hallintaa, työolosuhteita, tuotantoeläinten hyvinvointia ja tuotantohygieniaa. Maatalouden heikon kannattavuuden takia investointeja ei kyettäisi tekemään tarvetta vastaavasti ilman tukea. Rakennemuutoksen vaatiman pääoman saaminen on turvattava.

Yritysten on vahvistettava puhtaiden raaka-aineiden, tuotannon vastuullisuuden ja kestävien toimintatapojen luomia kilpailuetuja. Suomen ruokajärjestelmällä on suuri kasvu-, työllistämis- ja vientipotentiaali, jonka hyödyntäminen edellyttää TKI-rahoitusta ja investointeja. Yhteistyö maatilojen ja yritysten kesken parantaa materiaalien ja prosessien sivuvirtojen hyödyntämistä sekä erilaisia energiantuotantomahdollisuuksia. Digitalisaatiolla yhdistetään eri alojen toimijoita, edistetään materiaalitehokkuutta ja luodaan liiketoimintamahdollisuuksia. Yhteistyöllä lisätään laadukkaiden elintarvikkeiden tuotantoa ja vientiä.

Ympäristö- ja ilmastokysymyksien osalta Suomen CAP-suunnitelmassa tavoitellaan aiempaa kunnianhimoisempaa lähestymistapaa. Kasvihuonekaasujen suurin päästövähennyspotentiaali on turvemailla. Turvepeltojen raivaamista pelloiksi vähennetään sekä edistetään niillä kasvipeitteisyyttä, kevennettyjä muokkausmenetelmiä sekä vedenpinnan säätelyä. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi edistetään uusien teknologioiden ja viljelymenetelmien omaksumista, kasvien jalostusta sekä maataloustuotannon monipuolistamista, jotka edistävät myös vesiensuojelua ja luonnon monimuotoisuutta. Suomen ammoniakkipäästöistä yli 90 % on peräisin maataloudesta, joten myös pääosa vähennystoimista kohdistuu maatalouteen. Hajautettu energiantuotanto ja pienet biokaasulaitokset mahdollistavat maatilojen energian myynnin.

Vesien hyvän tilan saavuttaminen ja turvaaminen edellyttävät ravinne- ja kiintoainekuormituksen sekä maaperän happamuudesta aiheutuvan kuormituksen vähentämistä. Typpi- ja fosforilannoitus ovat keskiössä, kun tavoitteena on ravinteiden tehokas hyödyntäminen.

Niityt ja maatalousympäristöt ovat uhatuimpia luontotyyppejä, joiden lajisto on taantunut. Luonnonmukaisen tuotannon edistäminen parantaa maatalousluonnon monimuotoisuutta.

Maataloustuotannon ympäristö- ja ilmastokestävyyden parantamiseksi tarvitaan ehdollisuuden ja ekojärjestelmän toimia, neuvontapalveluja, ympäristökorvauksia, luonnonmukaista tuotantoa sekä eläinten hyvinvointisitoumuksia, investointitukia, yhteistyötä, tutkimusta, kokeiluja, hyviä käytäntöjä sekä tiedon vaihtoa. Ravinteiden kierrättämiseksi lannan ravinteiden hyödyntämistä edistetään maatilojen välisellä yhteistyöllä, logistiikalla ja tiedonvaihdolla sekä investoinneilla lannan prosessointiin ja biokaasutukseen. Maatilojen energiataloutta kehitetään koulutuksella, neuvonnalla ja investoinneilla sekä maatiloille ja maaseutuyrityksille kohdistetuilla kehittämistoimilla.

Maaseudun elinvoimaisuuden ja maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi tarvitaan uusia nuoria yrittäjiä. Maaseudun kehittyminen edellyttää elinkeinorakenteen uudistamista, monipuolistamista ja

innovaatioita. Bio- ja kiertotalous ovat maaseutualueilla kasvun ja työllisyyden lähteitä. Tukijärjestelmillä ja yhteistyöllä helpotetaan tilanpidon aloittamisista sekä yritystoiminnan käynnistämistä ja kehittämistä. Yhteisölähtöinen toiminta parantaa maaseudun elinvoimaisuutta ja tasa-arvoa sekä luo edellytyksiä palveluille ja elinkeinoille aktivoimalla ihmisiä ja yhteisöjä sekä tarjoamalla neuvontaa ja rahoitusta ideoiden toteuttamiseksi.

Kuluttajan tarpeiden, mieltymysten ja käyttäytymismallien huomioiminen on tärkeää. Tähän koko ruokaketjun pitää vastata. Korkea elintarviketurvallisuuden taso säästää terveydenhoitokuluja, edistää terveyttä ja työkykyä sekä toimii kilpailuvalttina elintarvikeviennissä. Oikea tieto ja koko tuotantoketjun avoimuus ovat kuluttajalle tärkeää. Eläinten hyvinvointi edellyttää monien eri tahojen toimintaa ja yhteistyötä sekä tutkimustietoa ja sen jalkauttamista. Eläinten hyvinvointitoimenpiteillä vähennetään lääkkeiden käyttöä ja mikrobilääkeresistenssiä. Ruoan ja terveyden uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin vastataan eläinten hyvinvointikorvauksilla sekä luonnonmukaisella tuotannolla, investoinneilla, osaamisen kehittämisellä ja neuvonnalla.

Maaseudun infrastruktuuria, kuten laajakaistayhteyksiä, pitää parantaa. Toimiva infrastruktuuri on edellytys myös etätyölle ja monipaikkaisuudelle sekä sähköisten palvelujen tuottamiselle. Yrittäjyysosaamisen parantaminen edellyttää osaamisen jatkuvaa ja monipuolista kehittämistä. Viljelijät tarvitsevat tukea liiketoiminnan kehittämiseen ja johtamiseen, kilpailukyvyn parantamiseen, innovaatioihin sekä ympäristö-, ilmasto, energia- ja kiertotalousasioihin sekä riskienhallintaan.

2 Tarpeiden arvioinnit ja interventiostrategia, mukaan lukien tavoitesuunnitelma ja taustaindikaattorit

2.1 Tarpeiden arviointi ja tukitoimistrategia

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä						X				
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä	X									
BeTa 03	Ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Tärkeä	Kyllä					X					
BeTa 04	Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua	Erittäin tärkeä	Osittain								X		
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä		X						X		X
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain		X						X		
BeTa 07	Elintarviketeollisuuden vientiosaamisen vahvistaminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain		X	X							
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain				X						
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain				X						
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä		X		X						X
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain				X						
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain									X	
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain					X					
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain		X	X						X	
BeTa 15	Kylien kehittäminen ja yhteisöllisyys	Tärkeä	Kyllä								X		
BeTa 16	Leader - yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä								X		

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
BeTa 17	Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä								X		
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä							X	X		
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä						X				
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä		X								
BeTa 21	Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista	Erittäin tärkeä	Kyllä							X			
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä							X	X		
BeTa 23	Matkailun ja luontopohjaisten hyvinvointipalveluiden kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä								X		
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä		X								
BeTa 25	Metsätalouden vesistövaikutusten vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Ei										
BeTa 26	Muun kuin maatalousluonnon luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Ei										
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä					X					
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain						X				
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä						X				
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä					X					
BeTa 31	Pienmuotoisen yrittäjyyden tukeminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä							X			
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä					X					
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja	Tärkeä	Kyllä					X					

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen												
BeTa 34	Riittävän kausityövoiman saatavuuden turvaaminen maatalous- ja puutarhasektorilla	Tärkeä	Ei										
BeTa 35	Riskienhallinnan ja erityisesti ennakkovarautumisen kehittäminen	Tärkeä	Osittain	X									X
BeTa 36	Ruokahävikin vähentäminen ja ruokaketjun kestävyyden edistäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain									X	
BeTa 37	Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen	Erittäin tärkeä	Osittain							X			
BeTa 38	Tietyt metsätalouden toimenpiteet	Erittäin tärkeä	Ei										
BeTa 39	Tieverkoston perusparannus ja kunnossapito	Erittäin tärkeä	Ei										
BeTa 40	Toimivat tietoliikenneyhteydet	Erittäin tärkeä	Kyllä								X		
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain								X		X
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain			X							
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain									X	
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä									X	X
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain				X				X		
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä	X								X	
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain					X					
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain		X	X							
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen	Erittäin tärkeä	Osittain		X	X					X		

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
	kehittäminen												
BeTa 50	Älykäs sopeutuminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain								X		

BeTa 01 - Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen

Maataloudessa perinteisesti käytössä olevien alkueräisrotujen käyttöä on tarpeen edistää niin, että rodut eivät kuole sukupuuttoon ja niiden geenivaranto tallennetaan. Alkuperäisrotujen osalta on edistettävä sitä, että geneettinen vaihtelu säilyy kotieläinroduissa mahdollisimman laajana. On tarpeen edistää tilatasolla alkuperäisrotujen säilyttämistä. Alkuperäiskasvien osalta on tarpeen edistää Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maa- ja puutarhataloudenkasvien maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden perimäaineksen *in situ* -suojelua sekä edistää siemengeenipankkiin tallennettujen suomalaisten maatiaiskantojen ja vanhojen kauppalajikkeiden viljelyyn saattamista. Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden osalta on tarpeen edistää niistä jalostettujen tuotteiden markkinalähtöistä käyttöä sekä edistää viestintää näiden geenivarojen suojelun ja käytön merkityksestä.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen luonnon monimuotoisuuden parantamisesta. Tarve liittyy myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteeseen geneettisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämiseksi.

BeTa 02 - Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen

Keskeisenä Suomen lähtökohtana on ruuan alkutuotannon kannattavuuden turvaaminen. Kun tuotannon perusedellytykset ovat kunnossa, on mahdollista saavuttaa myös muita tärkeitä alkutuotantoon liittyviä tavoitteita. Lisäksi alkutuotannon pitkäjänteinen kehittäminen ja jatkuvuuden turvaaminen edellyttävät kohtuullista ja suhteellisen vakaata tuotannon peruskannattavuuden tasoa. Suomen pohjoisesta sijainnista johtuvissa epäsuotuissa ilmasto-oloissa maatalous ei ole kilpailukykyistä suotuisampiin EU:n tuotantoalueisiin verrattuna. Lisäksi laajan maan sisällä tuotanto-olot vaihtelevat ja kustannukset ovat pohjoisemmissa osissa maata vielä eteläosia korkeammat. Luonnonoloihin perustuva kilpailuhaitta on pysyvä ja edellyttää tukivälineitä tuotannon ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maatalouden kannattavuuden parantamisesta ja suoran tulotuen paremmasta kohdentamisesta.

BeTa 03 - Ammoniakkipäästöjen vähentäminen

Suomi on sitoutunut EU:n päästökattodirektiiviin sekä ilman pilaantumista koskevaan direktiiviin, jotka toimivat kansallisen politiikan pohjana. Näiden velvoitteiden toteuttamiseksi maa- ja metsätalousministeriö on vuonna 2018 laatinut yhdessä ympäristöministeriön kanssa kansallisen toimintaohjelman maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi. EU:n päästökattodirektiivin (2016/2284/EY) mukaan Suomen ammoniakkipäästöjen tulisi vuodesta 2020 alkaen olla vähintään 20 prosenttia pienemmät kuin vuoden 2005 päästöt. Ammoniakkipäästöistä yli 90 prosenttia on peräisin maataloudesta.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ammoniakkipäästöjen vähentämisestä.

BeTa 04 - Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua

Biotalouden resurssien täysimittainen ja kestävä hyödyntäminen on keskeinen kasvun ja työllisyyden lähde maaseudulla. On tarpeen keskittyä ennen kaikkea korkean lisäarvon tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen, jotta suurempi osa arvonlisästä jäisi maaseudulle. Biotalouden avulla edistetään myös kiertotalouden ja vähähiilisyyden tavoitteita.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta ja ilmastomuutoksen hillinnän edistämisestä.

BeTa 05 - Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen

Perusedellytys on toimivat laajakaistayhteydet kaikilla maaseutualueilla. Resursseja tarvitaan älymaatalouden ja tietoperustaisen maatilatalouden edistämiseen. Näin kehitetään yksittäisten tilojen kilpailukykyä, parannetaan jäljitettävyyttä ja varmistetaan ympäristötavoitteiden toteutuminen. Tarvitaan toimia, joiden avulla nostetaan esille täsmäviljelyn teknologioiden merkitys ja mahdollisuudet maataloustuotannon ympäristökestävyyden edistämisessä. Älykkäät kylät ovat maaseutualueiden yhteisöjä, jotka käyttävät innovatiivisia ratkaisuja strategiansa kehittämiseksi ja toteuttamiseksi erityisesti mobilisoimalla digitaalisen tekniikan tarjoamia ratkaisuja.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta ja infrastruktuurin kehittämisestä sekä laajakaistayhteyksien laajentamista. Laajakaistayhteyksien parantaminen vastaa myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 06 - Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen

Suomen ruokajärjestelmällä on suuri kasvu-, työllistämis- ja vientipotentiaali, jonka täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää nykyistä vahvempaa panostusta tutkimus-, kehitys- ja innovaatiorahoitukseen sekä investointeihin ruokajärjestelmässä muun muassa jalostusarvon nostamiseksi. Elintarviketeollisuuden ja -kaupan iso haaste on työn heikko tuottavuus.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maataloustuotannon lisäarvon parantamisesta.

BeTa 07 - Elintarviketeollisuuden vientiosaamisen vahvistaminen

Kotimarkkinoidemme pienuudesta johtuen vienti on edellytys Suomen ruokajärjestelmän menestykselle. Elintarviketuotannostamme kuitenkin vain n. 15% menee vientiin. Yhtenä syynä elintarvikealan alhaiseen vientiin pidetään kansainvälisen myynti- ja markkinointiosaamisen puutetta. Vientikapasiteetin kasvattamisen lisäksi elintarvikkeiden viennin edistämisessä tarvitaan lisää kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin osaajia. Perusliiketoimintaosaamisen lisäksi tarvitaan mm. teknologiaan, verkostoitumiseen, kiertotalouteen, asiakaslähtöiseen tuotekehitykseen, kohdemaan tuontivaatimuksiin, vastuisiin ja turvallisuuteen liittyvää osaamista sekä kansainvälistä markkinointi- ja myyntiosaamista.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maataloustuotannon lisäarvon parantamisesta sekä innovointia tukevan yhteistyön edistämisestä.

BeTa 08 - Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen

Pohjoisissa oloissa kilpailukykyä voidaan parantaa tehokkaasti energiatehokkuuden avulla. Energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi kiinnitetään huomiota erityisesti seikkoihin, joihin yrityksissä voidaan suoraan vaikuttaa. Maatilat sekä tuottavat että käyttävät paljon energiaa ja siksi niillä on paljon potentiaalia etsiä uusia, energiatehokkuuden kannalta kestäviä ratkaisuja, jotka voivat liittyä sekä uusiutuvan energian käyttöön että energiankäytön vähentämiseen. Yhteistyö maatilojen ja alueen muiden yritysten välillä tarjoaa uusia mahdollisuuksia parantaa erilaisten materiaalien ja prosessien sivuvirtojen hyödyntämistä. Digitalisaatio tarjoaa uusia mahdollisuuksia yhdistää erilaisia tuotteita, palveluja ja biomassoja tarjoavat toimijat ja luo edellytyksiä materiaalitehokkuuden edistämiseen ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Resurssitehokkuuden parantamisella tavoitteena on edistää energian, luonnonvarojen ja muiden materiaalien kestävää käyttöä kaikin tavoin.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ilmastonmuutoksen hillitsemisen edistämisestä sekä maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 09 - Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen

Kansallinen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelma 2022 ja MMM:n ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpideohjelma ovat pohjana maatalouden sopeutumistoimille. Ilmastonmuutokseen sopeutumisessa on tarpeen edistää peltojen vesitaloutta ja kasvukuntoa, uusien viljelyvarmuutta parantavien teknologioiden ja kasvipeitteisyyttä edistävien viljelymenetelmien omaksumista, kestävien kasvilajikkeiden jalostusta sekä maataloustuotannon monipuolistamista. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät tarpeet ovat yhteisiä vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen kanssa. Ilmastonmuutoksen odotetaan vahvistavan nykyisiä ympäristö-, ja viljelyhaasteita säätilan vaihtelun muuttuessa ja sään ääri-ilmiöiden yleistyessä sekä olosuhteiden tullessa soveltuviksi uusille eläin- ja kasvitaudeille sekä tuholaisille. Ilmastonmuutos vaikuttaa tuotanto-oloihin ja sopeutumismahdollisuudella on suora vaikutus yritysten kilpailukykyyn. Maatalousyritykset tarvitsevat sopeutumisvälineitä vesitalouden ja peltojen viljavuuden parantamiseksi sekä tuotantokykyä ja tuotannon kilpailukykyä ylläpitävien teknologioiden ja innovaatioiden käyttöönottamiseksi.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ilmastoon sopeutumisen edistämisestä ja sietokyvyn parantamisesta.

BeTa 10 - Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi

Innovaatioiden kehittämistä ja saattamista käytäntöön uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi tarvitaan, jotta alkutuotannon kannattavuutta ja kestävyyttä voidaan parantaa pitkällä aikavälillä. EIP on osoittautunut tässä hyväksi toimintatavaksi. Suurien ja pitkäkestoisten EIP-hankkeiden rinnalle tarvitaan pienimuotoisempaa EIP-rahoitusta. Innovaatioiden edistämiseen, niitä tuottavien verkostojen syntymiseen sekä tiedon laajempaan levittämiseen tarvitaan myös innovaatiotukitoimintaa. Lisäksi oleellista on hyvä yhteistyö uuden kansallisen AgriHubi –verkoston, maaseutuverkoston ja AKIS-toimijoiden välillä. Myös kansainvälistä yhteistyötä lisätään.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmän parantamisesta.

BeTa 11 - Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa

Suomen hallitus on asettanut tavoitteeksi hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä. Suomen kasvihuonekaasujen päästövähennystavoite taakanjakosektorille vuodelle 2030 on 39 % verrattuna vuoden 2005 tasoon. Perustana kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ovat YK:n ilmastosopimus, EU:n 2030 ilmasto- ja energiatavoitteet, kansallinen energia- ja ilmastostrategia sekä ilmastolaki. Maataloudessa kasvihuonekaasupäästöt ovat peräisin hajallaan olevista biologisista päästölähteistä. Turvemailla on peltomaiden suurin päästövähennyspotentiaali. Nämä maat ovat Suomessa melko yleisiä ja niiden viljelystä aiheutuvat päästöt ovat moninkertaiset kivennäismaiden päästöihin verrattuna.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ilmastonmuutoksen hillitsemisen edistämisestä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä.

BeTa 12 - Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta

Suomen mikrobilääkeresistenssitilanne on kansainvälisessä vertailussa erinomaisella tasolla, kuitenkin Suomessakin on tunnistettu kehittämistarpeita. Eläinten terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvä osaaminen sekä eläintautien ja lääkkeiden käytön hallinta vaikuttavat antibioottien käyttötarpeen vähentämiseen. Tarvitsemme viljelijöiden neuvontaa ja koulutusta eläinten terveydenhuollosta, hyvinvoinnista ja ennaltaehkäisevistä toimista.

Elintarviketurvallisuusuhat kasvavat ilmastonmuutoksen ja kansainvälistymisen johdosta. Kuluttajaryhmien eriytyminen laajentaa tuotevalikoimaa ja lisää paineita suojella haavoittuvia kuluttajaryhmiä. Viestinnällä edistetään tietoutta elintarvikeuhkista, tuotannon vahvuuksista ja kuluttajan toimien vaikutuksista. Tulevaisuudessa on mahdollista hyödyntää teknologista kehitystä.

Mikrobilääkkeiden käytön rajoittaminen on osa One health -konseptia ja vastaa EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 13 - Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen

Suomessa kasvinsuojeluaineiden tarve ja käyttö ovat verrattain alhaiset. Tavoitteena on kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvien riskien vähentäminen entisestään. Kemiallisen kasvinsuojelun vähentämistä toteutetaan kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön kansallista toimintaohjelmalla, joka perustuu torjunta-aineiden kestävästä käytöstä annettuun direktiiviin (2009/128/EY). Kasvinsuojeluaineiden terveys- ja ympäristöriskien vähentämistavoitteiseen päästään jatkossakin mm. kasvinsuojeluaineidenkäyttäjien koulutukseen ja tietoisuuden lisäämiseen kasvinsuojeluaineiden turvallisesta käytöstä. Puutarhakasvien viljely edellyttää tavanomaisesti kemiallista kasvinsuojelua, mutta kasvinsuojelun tarvetta voidaan vähentää mm. käyttämällä katteita. Biologisten ja mekaanisten torjuntamenetelmien soveltamista on edelleen tarve edistää ja kehittää. Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käytön ja riskien vähentäminen on osa EU:n Pellolta pöytään -strategiaa. Luomualan kasvattaminen on keskeistä kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käytön ja riskien vähentämisessä.

Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen ja luonnonmukaisen tuotannon alan kasvattaminen vastaavat EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 14 - Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen

Suomalainen ruoka koetaan puhtaaksi, turvalliseksi ja terveelliseksi. Ruoantuotannossa kiinnitetään ympäristöntilaan ja eläinten hyvinvointiin erityistä huomiota Suomessa. Korkea elintarviketurvallisuuden taso säästää terveydenhoitokuluja, edistää terveyttä sekä työkykyä. Raaka-aineiden korkea laatu on perusedellytys sille, että maataloustuotteille ja niistä pidemmälle jalostetuille elintarvikkeille on myös kansainvälistä kysyntää. Elintarvikkeiden jäljitettävyys on avainasemassa riskien hallinnalle. Suomen omavaraisuusaste elintarviketuotannossa mahdollistaa tuotantotapoihin vaikuttamisen, joten alkutuotannon kannattavuudesta tulee huolehtia. Huolehditaan viranomaisjärjestelmien kyvystä haasteiden tunnistamiseen sekä vastaamiseen. Uutta teknologiaa tulee hyödyntää elintarviketurvallisuuden edistämisessä ja valvonnassa.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maataloustuotannon lisäarvon parantamisesta.

BeTa 15 - Kylien kehittäminen ja yhteisöllisyys

Kylätaloissa ja muissa maaseudun yhteiskäyttöön sopivissa rakennuksissa voidaan tarjota erilaisia palveluja. Kylätalojen ja muun maaseudun rakennuskannan kunnossapito ja uusiokäyttö ovat tärkeitä sekä kulttuuriperinnön säilyttämisen ja kestävän kehityksen kannalta sekä lisääntyvän monipaikkaisuuden ja paikkariippumattoman työn kannalta. Kaikkien asukkaiden osallisuus, harrastusmahdollisuudet, kokoontumispaikat, kulttuuritarjonta ja muut vapaa-ajan palvelut ovat tärkeitä maaseudun asumisen pysyvyyden, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kannalta.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 16 - Leader - yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen

Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen avulla voidaan parantaa maaseudun elinvoimaisuutta ja eri ryhmien ja yhteisöjen välistä tasa-arvoa sekä luoda edellytyksiä paikallisiin tarpeisiin perustuvien palveluiden ja elinkeinojen kehittämiselle. Paikallisten voimavarojen käyttöön saamiseksi tarvitaan ihmisten ja yhteisöjen aktivointia ja neuvontaa sekä rahoitusta ideoiden toteuttamiseksi. Leader on osoittautunut hyväksi malliksi tällaiseen toimintaan, joten sitä on syytä jatkaa ja edelleen vahvistaa.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 17 - Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen

Maaseudun palveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi tarvitaan uusia palveluinnovaatioita, toimintamalleja ja kokeiluja. Näitä ovat esim. kiertävät palvelut sekä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä toteutetut palvelut. Monia palveluita voidaan toteuttaa myös sähköisesti. Siihen tarvitaan kuitenkin toimivat tietoliikenneyhteydet.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 18 - Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen

Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen edellyttävät teollisen tuotannon ja palveluliiketoiminnan kehittämistä sekä yrittäjyyteen kannustavaa toimintaympäristöä. Kestävää kasvua saadaan aikaan monipuolisen yritystoiminnan yhteisvaikutuksella ja uusia yrittäjyyden toimintamuotoja hyödyntämällä. Keskittymällä korkean lisäarvon ja laadukkaiden tuotteiden tuottamiseen, voidaan saada moninkertainen kate perustuotteisiin verrattuna. Panostetaan myös innovatiivisiin kokeiluihin.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 19 - Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito

Suomi on ratifioinut Euroopan maisemayleissopimuksen. Työ maaseutumaiseman ylläpitämiseksi liittyy pitkälti luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja pohjautuu luonnon monimuotoisuutta koskevaan EU:n strategiaan vuoteen 2020, ja siihen pohjautuvaan kansalliseen luonnon monimuotoisuusstrategiaan, sen pohjalta tehtyyn toimintaohjelmaan sekä EU:n luonto- ja lintudirektiiveihin. Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoitaminen vaativat koko maan kattavasti panostusta monimuotoisen maataloustuotannon ja erityisesti pientenkin karjatilojen kannattavuuskehitykseen ja erilaisten tuotantoratkaisujen löytämiseen tai monipuolistamiseen.

Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito vastaavat EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin. Tarve liittyy myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.

BeTa 20 - Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen

Maatalouden kilpailukyvyn ja kannattavuuden turvaamiseksi on keskeistä parantaa maatalouden tuottavuutta. Tuottavuus kasvaa, kun samoilla tuotannontekijöillä tuotetaan enemmän. Investoimalla tuotantorakennuksiin ja uuteen teknologiaan voidaan kasvattaa tuottavuutta ja pienennetään yksikkökustannuksia. Samalla vaikutetaan myös maatalouden rakennemuutokseen, maataloustuotannon riskien ja ympäristökuormituksen hallintaan, työolosuhteisiin, tuotantoeläinten hyvinvointiin sekä tuotantohygieniaan. Yksikkökoon kasvun myötä investoinnit sekä niihin sitoutuva pääoma on kasvanut. Tämän vuoksi on tärkeää turvata rakennemuutoksen vaatima pääoma ja varmistettava, että julkiset ja yksityiset rahoituslähteet ovat helposti saavutettavissa.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maatalouden kannattavuuden parantamisesta ja suoran tulotuen paremmasta kohdentamisesta.

BeTa 21 - Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista

Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi ja tuottajien ikärakenteen tasapainottamiseksi ala tarvitsee tilanpidosta luopujien tilalle uusia nuoria yrittäjiä. Päätökseen tilanpidon aloittamisesta vaikuttaa merkittävästi muun muassa alan yleinen kannattavuus, maine, tuottajien tulotason suhde palkansaajien tulotasoon, rahoituksen saaminen sekä tuotantoteknologian kehittyminen. Tilanpidon alkuvaiheessa yrittäjän on useimmiten hankittava merkittävä määrä tuotanto-omaisuutta vieraan pääoman turvin samaan aikaan, kun tuotannon aloittaminen ja kehittäminen sitovat pääomaa. Sukupolvenvaihdokseen liittyy niin merkittäviä taloudellisia riskejä, että kynnys ryhtyä maatalousyrittäjäksi nousee.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen sukupolvenvaihdosten edistämisestä.

BeTa 22 - Maatilojen monialaistaminen

Erityisesti alueilla, joilla maatilojen keskimääräinen koko on melko pieni, on edelleen tarvetta kehittää muita toimeentulon lähteitä maatalouden rinnalle. Tällaisilla tiloilla monialaistamista tarvitaan viljelijöiden toimeentulon turvaamiseksi.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 23 - Matkailun ja luontopohjaisten hyvinvointipalveluiden kehittäminen

Maaseudulla on paljon mahdollisuuksia kehittää eri kohderyhmille räätälöityjä matkailupalveluita ml. hyvinvointi- ja terveyspalveluita sekä kotimaisille että ulkomaisille asiakkaille. Entistä paremmin voidaan hyödyntää esim. luontoa, tilaa, väljyyttä ja hiljaisuutta. Esim. metsien virkistyskäytöllä voidaan luoda monenlaisia aineettomia hyvinvointipalveluita ja sen myötä uutta yrittäjyyttä. Toisaalta voidaan kehittää myös elämyksellisiä palveluja, kuten paikallista ruokakulttuuria, lähiruokaa, paikallista kulttuuria ja erilaisia tapahtumia. Hyvinvointipalveluja tuottava liiketoiminta, esim. green care on myös nouseva ala.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta.

BeTa 24 - Mehiläishoitoalan kehittäminen

Tavoitteena on mehiläistarhauksen kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen, pölytyspalveluiden tarjoamisen varmistaminen, tiedon tarjoaminen kuluttajille, hunajan laadun parantaminen, mehiläistuotteiden lisäarvon kehittäminen, mehiläistuotteiden menekinedistäminen, riittävän koulutuksen ja neuvonnan tarjoaminen erityisesti ammattitarhaajille, verkostoitumisen edistäminen, digitalisoinnin kehittäminen, emonkasvatuksen ja jalostuksen edistäminen, mehiläisten terveyden parantaminen ml. tutkimus ja seuranta sekä mehiläissektorilla tarvittavan tutkimustiedon lisääminen ja sen jalkauttaminen.

Tarpeella vastataan osaltaan EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.

BeTa 25 - Metsätalouden vesistövaikutusten vähentäminen

Kansallisen metsästrategian tavoitteena on, että metsätalouden aiheuttamat vesistöhaitat minimoidaan käyttäen parhaita käytettävissä olevia menetelmiä. Aktiivisessa metsätaloustoiminnassa toteutettavat lannoitukset, ojien kunnostukset ja metsänuudistamistoimenpiteet lisäävät vesistökuormitusta. Vesistövaikutuksia voidaan vähentää hyvällä ammattitaitoisella suunnittelulla ja ottamalla käyttöön tehokkaita vesiensuojelutoimenpiteitä.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen kestävän metsänhoidon edistämisestä.

BeTa 26 - Muun kuin maatalousluonnon luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen

Suomen kokonaismaa-ala 75 % on metsää. Metsien pinta-alasta 12 % on suojeltu. Puutteena on metsien suojelupinta-alan keskittyminen Pohjois-Suomeen. Talousmetsien osalta luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategiaa ja toimintaohjelmaa täydentävät Kansallinen metsästrategia 2025 ja METSO-ohjelma.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen kestävän metsänhoidon edistämisestä. Tarve liittyy myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.

BeTa 27 - Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen

Peltomaan orgaanisen aineksen määrää tulee lisätä maan kasvukunnon ylläpitämiseksi ja parantamiseksi, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, peltomaan hiilensidonnan kasvattamiseksi, peltomaan vesitalouden parantamiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Maan kasvukuntoa on parannettava tuotannon tehokkuuden, sadon laadun, ravinnetaseiden parantamiseksi sekä peltomaan ravinnehuuhtoumien vähentämiseksi. Ravinnetase tarkoittaa pellolle lannoitteissa annettujen ja sieltä sadon mukana pois tuotujen ravinteiden erotusta. Ravinnetaseiden parantaminen edistää lannoituksen ja sadon välistä tasapainoa, mikä vähentää riskiä ravinteiden huuhtoutumiselle.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ilmastomuutoksen hillinnän edistämisestä sekä ravinteiden käytön tehostamisesta. Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen vastaavat myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 28 - Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen

Luonnon monimuotoisuutta parannetaan kansallisen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategialla ja toimintaohjelmalla. Niityt ja muut perinteisten maatalousympäristöjen luontotyypit, joista useat ovat luontodirektiivin mukaisia luontotyyppejä, ovat kaikkein uhatuimpia luontotyyppejä ja niiden lajisto on taantunut. Tarvitaan erityisiä toimenpiteitä luonnoltaan arvokkaiden kohteiden suunnitelmalliseksi ja säännölliseksi hoitamiseksi. Perinnebiotooppien, luonnonlaidunten sekä peltojen reunavyöhykkeiden ja saarekkeiden hoitoon ja perinnebiotooppien ennallistaminen tulee tapahtua luonnon monimuotoisuuden ehdoilla, mikä vaatii yhteiskunnan tukea. Myös kasvava suurpetojen uhka vaatii erityistä huomiota laidunkohteilla.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen luonnon monimuotoisuuden parantamisesta. Tarpeella vastataan myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.

BeTa 29 - Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen

Toimet peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja edistämisesi perustuvat EU:n luonto- ja lintudirektiiveihin. Kansallinen pölyttäjästrategia määrittelee toimenpidesuunnitelman pölyttäjien suojelulle. Yksivuotisten kasvien viljelyn ja karjatalouden alueellinen eriytyminen ja viljelyn yksipuolisuus, viljelykäytäntöjen muutokset, laiduntamisen vähentyminen sekä kasvinsuojeluaineiden käyttö haittaavat maatalousympäristön lajien menestymistä. Peltojen metsittämisestä ja hoitamattomuudesta seuraava umpeenkasvu vähentävää maatalousympäristön lajistolle kelvollista elinympäristöä. Maatalouden ja pelloilla ruokailevien lintudirektiivin mukaisesti suojeltujen lintujen yhteiselon parantaminen vaatii myös toimenpiteitä.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen luonnon monimuotoisuuden parantamisesta. Tarpeella vastataan myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.

BeTa 30 - Peltomaan eroosion vähentäminen

Peltomaan eroosion vähentämisellä tuetaan vesipolitiikan puitedirektiivin (2000/60/EY) ja direktiiviä kansallisesti toimeenpanevaa vesienhoitolain tavoitetta saavuttaa vesien hyvä ekologinen tila. Ilmastonmuutoksen myötä runsastuvien sateiden aiheuttama eroosio heikentää viljelymaan kuntoa ja lisää ravinnehuuhtoumia, sillä kiintoainekseen on sitoutuneena runsaasti fosforia. Suomessa on Euroopan pienin eroosio, mutta eroosioherkillä kohteilla eroosion ehkäiseminen on tärkeää.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ravinteiden käytön tehostamisesta. Peltomaan eroosion vähentäminen vastaa myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 31 - Pienmuotoisen yrittäjyyden tukeminen

Mikroyritysten toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämisessä. On tarpeen keskittyä osallistavan yrittäjyyden edistämiseen yrittäjyyspotentiaalin hyödyntämiseksi ja taloudellisen toimeliaisuuden lisäämiseksi myös pienimuotoisesti. Itsensätyöllistäminen, kevytyrittäjyys, alustatalous ja jakamistalous ovat yleistymässä. Työllistyminen yrittäjänä voi olla joko osa-aikaista tai kokoaikaista. Myös yrittäjyyskokeiluja tarvitaan. Leader-ryhmät ovat keskeisiä toimijoita, jotka voivat auttaa monin tavoin yrityksiä onnistumaan. Rahoitusta on tärkeää olla tarjolla yrittäjien/yritystoiminnan elinkaaren eri vaiheissa. Muuta kuin maataloustoimintaa koskevan yritystoiminnan käynnistämistä maaseutualueilla tukevat Leader-ryhmät.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisen edistämisestä.

BeTa 32 - Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen

Muokatulta maalta huuhtoutuu eroosioherkillä pelloilla kiintoainekseen sitoutuneena runsaasti partikkelifosforia ja pitkään muokkaamattomana viljellyltä maalta huuhtoutuu runsaasti liukoista fosforia pinta- tai salaojavalunnassa. Kotieläintalouden keskittymissä lannan vastuullisella käytöllä on suuri vaikutus ravinnehuuhtoumien suuruuteen. Vesipuitedirektiivin mukaisen vesien hyvän tilan saavuttaminen ja turvaaminen edellyttävät erityisesti ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämistä. Maatalouden vesistöihin aiheuttaman hajakuormituksen hallinta edellyttää laajaa ja monipuolista keinovalikoimaa sekä peltomaalla, kotieläinsuojien rakentamisessa ja tekniikassa, lannankäsittelyssä, vesistöjen varsilla että vesistöissä.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ravinteiden käytön tehostamisesta. Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen vastaa myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 33 - Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen

Ravinteiden kierrättämisen edistämistä tavoitellaan kansallisen biotalousstrategian mukaisesti. Ravinteiden kierrättämisen edistämisellä voidaan vähentää valmistusprosessissa paljon energiaa vaativien ja uusiutumattomia luonnonvaroja hyödyntävien väkilannoitteiden käyttöä sekä ylläpitää peltomaan orgaanisen aineksen määrää. Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen, mukaan lukien lannan kierrättäminen kotieläintiloilta kasvinviljelytiloille, edistää kiertotaloutta laajasti.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ravinteiden käytön tehostamisesta. Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen vastaa myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 34 - Riittävän kausityövoiman saatavuuden turvaaminen maatalous- ja puutarhasektorilla

COVID 19 –kriisi toi esiin tiettyjen suomalaisen maa- ja puutarhatalouden sektoreiden kuten marja- ja vihannesviljelyn riippuvuuden ulkomaisesta kausityövoimasta. Nykyisen kaltainen järjestelmä kausityövoiman hankinnalle on haavoittuva, koska pääosa kausityöntekijöistä tulee vain muutamasta lähtömaasta. Ulkomaisen työvoiman vähentymistä yritettiin korvata kotimaasta saatavalla työvoimalla, mutta näiden toimien tuloksissa oli suuria alueellisia eroja. Ulkomaisen työvoiman lähtömaita tulisi monipuolistaa, ja niitä tulisi olla sekä EU:n alueella että sen ulkopuolella. Myös kausityöntekijöiden lupa- ja maahantuloprosesseja ja niiden ohjeistuksia tulisi sujuvoittaa. Erityisen tärkeää olisi vahvistaa kotimaisen ja kotimaassa olevan potentiaalisen kausityövoiman käytön suunnitelmallista edistämistä. Tämä työ tulisi tehdä yhteistyössä työnantajien, viranomaisten sekä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa ja ottaen oppia aiemmista kokemuksista.

BeTa 35 - Riskienhallinnan ja erityisesti ennakkovarautumisen kehittäminen

Suomen maatalouteen ja toimimiseen maaseutualueilla kohdistuu useita erilaisia riskiryhmiä: toimintaympäristöön liittyvät riskit, tulipalot ja sähkökatkot, tapaturmat ja jaksaminen, eläinten sairastumiset ja menetykset, satovahingot, tulvat, ympäristö-, markkina-, tulo- ja rahoitusriskit.

Osaamisen lisääntyminen vähentää riskejä ja parantaa valmiuksia riskienhallinnassa, riskien kartoittamisessa ja riskienhallintasuunnitelmien laatimisessa. Riskien ehkäisemiseen ja niiden hallintaan vaikutetaan monihyötyisillä toimenpiteillä, kuten investoinnit fyysiseen omaisuuteen, ympäristökorvaukset, eläinten hyvinvointikorvaukset, luonnonmukainen tuotanto ja yhteistyö. Laajakaistainfrastruktuuri vähentävää paikallisen ja alueellisen toiminnan riskejä.

BeTa 36 - Ruokahävikin vähentäminen ja ruokaketjun kestävyyden edistäminen

Keskipitkän aikavälin ilmastopoliittisen ohjelman tavoitteena on puolittaa ruokahävikki julkisissa keittiöissä vuoteen 2030 mennessä, kannustamalla alan eri toimijoita vapaaehtoisiin sitoumuksiin ja kehittämällä ruokahävikin mittaus- ja seurantajärjestelmää.

Tarvitsemme kuluttajien valistusta. Terveellisten ja kestävien ruokavalintojen tulisi olla kaikille helppoa tehdä. Tärkeimpinä ruokahävikin vähentämistä ja ruokaketjun kestävyyttä edistävinä toimenpiteinä painottuivat kestävien ruokavalintojen tekeminen, ruokahävikin estäminen, tutkimus ja tiedottaminen sekä koulujen rooli ruokahävikin vähentämiseksi ja kestävien ruokavalintojen edistämiseksi.

BeTa 37 - Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen

Suomeen tarvitaan enemmän innovaatioita ja yritysrakenteen monipuolisuutta. Maaseudun yritysrakenne yksipuolistuu ja yrittäjät ikääntyvät. Seuraavan kymmenen vuoden aikana suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle ja yrityksiin tarvitaan jatkajia. Sukupolven- ja omistajanvaihdoksissa on suuri tarve rahoitukselle, sillä 80 % toimijoista tarvitsisivat omista ulkoista rahoitusta toiminnan aloittamisen tueksi. Yritystoiminnan käynnistämistä voidaan helpottaa myös sukupolven- ja omistajanvaihdoksiin erikoistuneen ulkopuolisen asiantuntijan avulla. Onnistunut omistajanvaihdos vaikuttaa myönteisesti yritysten johtamiseen ja työllistävyyteen, kasvuhakuisuuteen, innovaatioihin sekä investointien todennäköisyyteen.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen sukupolvenvaihdosten ja maaseutualueiden talouden monipuolistamisen edistämisestä.

BeTa 38 - Tietyt metsätalouden toimenpiteet

Talouskäytössä olevien metsien ja soiden oikea-aikainen, resurssitehokas ja luontoarvoja edistävä hoito ja ennallistaminen parantaa metsätalouden kannattavuutta, lisää puuston kasvua ja hiilensidontaa, edistää puuston järeytymistä, vahvistaa sopeutumista ilmastonmuutokseen sekä turvaa metsien monimuotoisuutta ja muita ympäristöhyötyjä, kuten vesiensuojelua. Samanaikaisesti turvataan puubiomassan saatavuus puuta jalostavan teollisuuden käyttöön, ennaltaehkäistään metsätuhojen leviämistä ja varmistetaan metsien säilyminen hiilinieluna. Erilaisten metsiin liittyvien tavoitteiden yhteensovittaminen mahdollistaa metsistä saatavan hyvinvoinnin lisäämisen.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen kestävän metsänhoidon edistämisestä. Tarpeella vastataan myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.

BeTa 39 - Tieverkoston perusparannus ja kunnossapito

Huomattava osa maaseudun tieverkostosta on huonossa kunnossa. Jotta elinkeinotoiminta ja asuminen maaseudulla olisi mahdollista kaikkialla Suomessa, on tehtävä investointeja tieverkoston perusparannukseen ja kunnossapitoon.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden infrastruktuurin kehittämisestä.

BeTa 40 - Toimivat tietoliikenneyhteydet

Toimivat tietoliikenneyhteydet luovat edellytykset nykyaikaiselle, kilpailukykyiselle yritystoiminnalle sekä palveluiden sähköistämiselle. Nopeat tietoliikenneyhteydet ovat myös edellytys etätyölle ja monipaikkaisuudelle. Puuttuvien laajakaistayhteyksien, ml. kyläverkkojen rakentaminen parantaa osaltaan maaseudun saavutettavuutta.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden infrastruktuurin kehittämisestä. Toimivat laajakaistayhteydet vastaavat myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 41 - Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)

Vesihuoltojärjestelmien ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen on tärkeää kaikissa tilanteissa. Investoinneilla tuetaan pienimuotoisia vesihuollon digitalisaatiota, energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta lisääviä toimenpiteitä ja vastataan kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelman tavoitteisiin.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ilmastoon sopeutumisen edistämisestä ja sietokyvyn parantamisesta.

BeTa 42 - Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa

Viljelijät keskittyvät pääsääntöisesti elintarviketeollisuudelle myytävien alkutuotannosta saatavien raaka-aineiden tuotantoon sen sijaan, että maataloustuotteita jalostettaisiin tai myytäisi merkittävissä määrin suoraan maatilalta. Maatalouden yrittäjätulo on laskenut samaan aikaan tuotantokustannusten noustessa. Luomutiloilla kannattavuus on tavanomaisia tiloja parempi. Teollisuuden osuus ruuan hintamarginaaleista on vahvistunut, ja kaupan osuus pysynyt korkealla. Tuottajien yhteistyö, lähiruoan ja luomun tuotanto ja jalostus, suoramyynti, nimisuoja- ja muiden laatujärjestelmien hyödyntäminen, lisäarvotuotteiden kehittäminen sekä elintarvikemarkkinoiden toimivuuden valvonta ovat eräitä keinoja arvonlisän parempaan jakautumiseen.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maataloustuotannon lisäarvon parantamisesta.

BeTa 43 - Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen

Eläinten terveys ja hyvinvointi vähentävät lääkkeiden käyttöä ja mikrobilääkeresistenssiä sekä vahvistaa maatilojen riskienhallintaa. Eläinten hyvinvoinnin edistäminen edellyttää monien eri tahojen toimintaa ja yhteistyötä. Tutkimustiedon jalkauttaminen koulutuksen ja neuvonnan avulla on tärkeää. Eläinten hyvinvointikorvauksissa hyvinvointisuunnitelmilla tiloilla pystyttäisiin seuraamaan ja kehittämään toimia eläinten hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Tilakohtaisella suunnittelulla saadaan myös tarvittavaa joustavuutta. Eläinten hyvinvointia parannetaan myös luonnonmukaisessa tuotannossa.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maataloustuotannon lisäarvon parantamisesta. Mikrobilääkkeiden käytön rajoittaminen on osa One health -konseptia ja vastaa EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 44 - Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen

Vaatimukset yrittäjien osaamista kohtaan lisääntyvät. Tarvitaan kaikkia toimijoita ja tulevaisuuden yrittäjiä hyödyttävää tutkimusta, osaamisen kehittämistä, investointeja, yhteistyötä ja digitalisaation edistämistä.

Koulutuksen ja neuvonnan avulla sekä kokeiluhankkeiden kautta uusin tutkimustieto, hyvät käytännöt ja innovaatiot saadaan liikkeelle.

Tiloilla ja muissa yrityksissä on käytössä digitaalisia ratkaisuja. Investoinnit tietotekniikkaan lisääntyvät. Uuden tutkimustiedon levittäminen ja soveltaminen tehostuvat digitaalisten ratkaisujen avulla.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmän parantamisesta.

BeTa 45 - Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen

Uusiutuvan energian käytön osuus EU:ssa tulee olla 32 % energian loppukulutuksesta vuonna 2030 (Uusiutuvan energian RED II –direktiivi (EU) 2018/2001). Suomi on asettanut kansallisesti tavoitteeksi, että 2020-luvulla uusiutuvan energian osuus nousee yli 50 prosenttiin. Hajautettua, paikallisiin ja uusiutuviin energialähteisiin (bioenergiaan, aurinkoon, tuuleen ja maalämpöön) perustuvaa energiantuotantoa edistämällä lisätään energiahuoltovarmuutta sekä saavutetaan mahdollisimman suuri hyöty alueiden kilpailukyvyn ja työllisyyden edistämisessä. Suomen hallitus on asettanut tavoitteeksi hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä. Maatilojen energiatalouden kehittämiseksi tarvitaan energiatehokkuuteen sekä uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen tähtääviä toimia.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ilmastonmuutoksen hillinnän edistämisestä.

BeTa 46 - Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta

Kuluttajan tarpeiden, mieltymysten ja käyttäytymismallien huomioimiseen tulee kiinnittää huomiota ja tiedon kulkea alkutuotantoon asti. Julkiset hankinnat tulisi suunnata terveyttä edistäviin ja kestävästi tuotettuihin elintarvikkeisiin. Tarvitaan yhteistyötä ja tutkimustietoa.

Kestävän ruokajärjestelmän pohjana ovat ruuantuotannon ja ravitsemuksen sekä ruokakulttuurin lähtökohdat ja suunta kohti kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista vähähiilisempää, ympäristöystävällisempää ja terveyttä edistävää ruokajärjestelmää.

Kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonnan varmistaminen vastaa EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 47 - Vesiensuojelun edistäminen

Suomen sisävesien pinta-ala on noin 10 % (34 539 km²) maan kokonaispinta-alasta. Merialueen pinta-ala on 52 471 km². Vuonna 2019 hyvää heikommassa ekologisessa tilassa oli 13 % järvipinta-alasta, 32 % jokipituudesta ja 87 % rannikkovesien kokonaispinta-alasta. Hyvää heikommassa kemiallisessa tilassa oli 32 % järvipinta-alasta, 30 % jokipituudesta ja 1 % rannikkovesien kokonaispinta-alasta. Vedenhankintaan tärkeitä pohjavesialueita Suomessa on 3 787 kappaletta. Vesipuitedirektiivin mukaisen vesien hyvän tilan saavuttaminen ja turvaaminen edellyttävät erityisesti ravinne- ja kiintoainekuormituksen sekä happaman huuhtouman vähentämistä ja valumavesien parempaa hallintaa.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen ravinteiden käytön tehostamisesta. Vesiensuojelun edistäminen vastaa myös EU:n Pellolta pöytään –strategian tavoitteisiin.

BeTa 48 - Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla

Elintarvikeketjun toimijoiden neuvotteluvoiman epätasainen jakautuminen ja tuottajan heikko asema elintarvikeketjussa on todettu useissa eri selvityksissä. Suomen pienillä markkinoilla vähittäiskauppa ja elintarviketeollisuus ovat keskittyneitä ja markkinat ovat muutaman ison toimijan hallussa. Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen ovat tärkeitä. Viljelijöiden välistä yhteistyötä edistävien toimintamallien luominen ja muu erimuotoinen yhteistyö ml. tuottajaorganisaatiot ovat keskeisellä sijalla, jotta viljelijät pystyvät vastamaan paremmin kysyntään ja kehittämään samalla toimintaansa. Samaan yhteyteen kuuluu myös tarve tuottajien ja kuluttajien välisten yhteyksien lujittamiseen.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen innovointia tukevan yhteistyön edistämisestä.

BeTa 49 - Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen

Yhteistyötä lisäämällä voidaan parantaa sekä yritystoiminnan (ml. maatilat) kannattavuutta että järjestää maaseudun palveluita uudella tavalla. Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi ovat tärkeitä. On tarpeen luoda edellytyksiä paikallisten innovaatioekosysteemien ja uusien käytännönläheisten ratkaisujen kehittämiselle eri toimialoille. Yhteistyön avulla voidaan lisätä osaamista, löytää ongelmiin uusia ratkaisuja sekä tehostaa työnjakoa. Sosiaalisia ekologisia ja taloudellisia innovaatioita ja uusia ratkaisuja maaseudun elämänlaadun ja elinvoimaisuuden lisäämiseksi voidaan kehittää mm. älykkäät kylät –hankkeilla. Alueiden välisen ja kansainvälisen yhteistyön avulla voidaan löytää ja ottaa käyttöön ideoita ja hyviä käytäntöjä myös oman alueen ulkopuolelta sekä kehittää yhdessä uusia ratkaisuja.

Tarve liittyy komission Suomelle esittämään suositukseen maaseutualueiden talouden monipuolistamisesta sekä maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmän parantamisesta.

BeTa 50 - Älykäs sopeutuminen

Väestöään jo pitkään menettäneillä alueilla on tarpeen laatia ja toimeenpanna älykkään sopeutumisen strategioita. Hyvä elämänlaatu ei perustu pelkästään kasvuun, vaan toimeentuloon ja moniin sellaisiin asioihin, jotka ovat usein maaseutualueiden vahvuuksia, kuten luonnon läheisyys, tila, hiljaisuus, turvallisuus ja hyvät sosiaaliset verkostot.

Tarvearviointi erityisten maantieteellisten alueiden, kuten syrjäisimpien alueiden sekä vuoristo- ja saarialueiden, osalta.

Ahvenanmaan maakunnalla on erityisasema Suomen valtiojärjestyksessä, mikä ilmenee varsinkin maakunnalle kuuluvana laajana itsehallintona.

Priorisoinnissa käytetty menetelmä ja kriteerit

Erityistarvekuvaukset (1-9 ja läpileikkaava) sisältävät nykytila- sekä SWOT-analyysin, joiden perusteella on jokaisessa erityistarvekuvauksessa laadittu tarveanalyysi ja esitetty tarvittavat toimenpiteet. Tarpeiden päällekkäisyydet on poistettu ja nämä on yhdistetty. Tarpeisiin vastaaminen on kohdennettu sen mukaisesti, missä erityistavoitteessa CAP-suunnitelman ao. toimenpiteet ovat.

Tarpeiden priorisointi perustuu kunkin tunnistetun tarpeen analysointiin Suomen CAP-suunnitelmalle asetettujen kriteerien perusteella. Tarpeiden priorisoinnissa käytetyt kriteerit ovat:

I Tarve: Yhteiskunnallinen merkitys ja tärkeys, Kiireellisyys (toimet nopeasti vai pitkällä aikavälillä), Merkitys yritystoiminnalle ml. maatalous sekä Merkitys paikalliselle yhteisölle ja elinvoimaisuudelle;

II CAP-suunnitelman rooli: CAP-suunnitelman toimien suora merkitys ja vaikuttavuus;

III Poliittinen merkitys – Merkitys EU- ja kv-strategioille ja -suunnitelmille sekä Merkitys hallitusohjelman edistämiselle sekä muille kansallisille strategioille ja suunnitelmille. Poliittisen merkityksen EU/kv-osio sisältää mm. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman sekä komission maakohtaiset suositukset.

Kukin kriteeri on arvioitu asteikolle 0-3 (0=ei lainkaan tärkeä; 1=kohtalaisen tärkeä; 2=tärkeä; 3=erittäin tärkeä).

Tarpeet priorisoitiin klustereittain: ET1-3 (talous), ET 4-6 (ympäristö), ET7-8 (maaseutu), ET9 (kuluttajat) ja läpileikkaava tavoite.

Tarpeen saama priorisointipistemäärä laskettiin keskiarvona tarpeen kriteereille annetuista pisteistä. Kussakin klusterissa priorisoinnin maksimipistemäärä on kaksi kertaa tarpeiden lukumäärä.

Tarpeen saama pistemäärä on esitetty sanallisesti: 0,9-1,5 kohtalaisen tärkeä; 1,6-2,2 tärkeä; 2,3-3,0 erittäin tärkeä.

Perustelut päätökselle, jonka mukaan määritettyjä tarpeita ei käsitellä YMP:n strategiasuunnitelmassa tai ne käsitellään osittain

CAP-suunnitelmassa esitetään useita tarpeita, joihin suunnitelman toimenpiteillä voidaan vastata vain osittain (21 kpl) tai niihin ei voida vastata (5 kpl) CAP-suunnitelman toimenpiteillä lainkaan. Nämä tarpeet ovat erittäin laaja-alaisia eikä niihin olisi mahdollistakaan vastata ainoastaan CAP-suunnitelman toimenpiteillä. CAP-suunnitelman resurssit ovat rajalliset ja sen lisäksi tarvitaan myös vahvaa kansallista alue-, maaseutu-, maatalous-, metsä- ja ympäristöpolitiikkaa. Kansallisia tarpeita painotetaan kunkin hallituksen ohjelmassa.

Suomen ilmastopolitiikka on erittäin kunnianhimoinen ja Suomi on asettanut hiilineutraalisuuden tavoitteeksi vuonna 2035. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan laaja joukko erilaisia toimenpiteitä. Esimerkiksi tavoitteena on, että hiilinieluja ja -varastoja vahvistetaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Hallitus laatii osana ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelujärjestelmän kokonaisuutta kokonaisvaltaisen maankäyttösektorin ilmasto-ohjelman. Ohjelman tehtävänä on selvittää keinot, joilla maankäyttösektorin päästöjä vähennetään ja Suomen hiilinieluja vahvistetaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Vesiensuojeluun kohdistuu Suomessa paljon tarpeita runsaiden vesistöjen vuoksi. Suojelua ohjaavat kansalliset ohjelmat ja strategiat sekä lainsäädäntö. Vesiensuojelun tavoitteena on pinta- ja pohjavesien vähintään hyvä tila. Suomessa pohjavettä käytetään runsaasti talousvetenä. Vesilaitosten jakamasta talousvedestä noin 65 % on pohjavettä.

CAP-suunnitelman toimenpiteet kohdistuvat maataloustuotannon vaikutuksiin ja näillä vastataan osittain vesiensuojelun tarpeisiin. Vastaavasti ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin ja ilmastonmuutoksiin sopeutumiseen liittyvät tarpeet koskevat myös laaja-alaisesti kaikkia sektoreita ja CAP-suunnitelmalla voidaan vastata vain maatalouden osalta näihin.

Elintarvikesektoriin liittyvät tarpeet ulottuvat alkutuotantoon, jalostukseen ja kaupan kautta aina kuluttajiin asti. CAP-suunnitelmalla vastataan pääasiassa alkutuotantoon kohdistuviin tarpeisiin, mutta myös joiltain osin jalostuksen ja kuluttajien tarpeisiin. Osana kansallista hiilineutraalisuustavoitetta laaditaan kansallinen ilmastoruoka-ohjelma, joka tähtää kulutetun ruoan ilmastojalanjäljen pienentämiseen sekä ymmärryksen lisäämiseen ruoantuotannosta. Uusi luomun kehittämisohjelma vuoteen 2030 (Luomu 2.0) hyväksyttiin kesäkuussa 2021.

Suomessa on tarvetta elinkeinojen kehittämiselle ja monipuolistamiselle sekä niiden toimintaedellytysten parantamiselle. CAP-suunnitelman toimenpiteillä vastataan maaseutualueiden erityistarpeisiin. Maaseudun infrastruktuurin kehittämisen ja ylläpitämisen tarpeisiin vastataan pääsääntöisesti kansallisesti toteutettavilla toimilla. Osittain näihin voidaan vastata myös CAP-suunnitelman toimenpiteillä sekä rakennerahasto-ohjelmilla.

Porotalous vaikuttaa Pohjois-Suomessa muun kuin maatalousmaan luonnon monimuotoisuuteen. Toimenpiteet toteutetaan kansallisina, eikä niitä ole huomioitu CAP-suunnitelmassa. Porotalouden osalta suurimmilla sallituilla poroluvuilla varmistetaan porolaidunten kestävä käyttö ja se että poromäärä on sopiva porojen talvilaidunten kantokykyyn nähden. Kymmenvuotiskauden 2020-2030 poroluvut on vahvistettu asetuksella 414/2010. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on marraskuussa 2021 asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella toimintamalli paliskuntakohtaisille porolaidunten hoito- ja käyttösuunnitelmille, jotka varmistavat valtioneuvoston asetuksessa 414/2020 määrättyjen porolukujen mukaisen porolaidunten kestävän käytön.

Metsät peittävät yli 75 % Suomen maapinta-alasta. Metsätalouden toimien toteuttaminen on keskeisessä asemassa Suomessa ja se sitoo huomattavista resursseja. Metsätalouteen liittyviin tarpeisiin vastataan kansallisella metsäpolitiikalla. Metsäpolitiikan avulla ohjataan metsä- ja luonnonhoitoa, hakkuita ja puun korjuuta. Niitä ei huomioida CAP-suunnitelmassa.

2.1.SO1 Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalouden monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa

2.1.SO1.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO1.1.1 Vahvuudet

Puhdas vesi, ilma ja maaperä ovat ydinvahvuuksia, joiden varaan turvallinen ja kuluttajille terveellinen ruokaketju voi rakentua. Valvotut ja laadukkaat rehut, lannoitteet, siemenet ja muut tuotantopanokset varmistavat puhtauden tuotantoketjussa.

Jäljitettävät ja turvalliset elintarvikkeiden raaka-aineet ja tuotantoketjut maatilalta kauppaan asti takaavat kuluttajille jäljitettävän tuotantoketjun. Tämä osaltaan varmistaa elintarvikkeiden kotimaista kulutusky-syntää. Vähäinen eläintautien määrä ja mikrobilääkkeiden käyttö edistävät eläinten hyvinvointia, ja samalla se vaikuttaa myös ihmisten terveyteen esimerkiksi mikrobilääkeresistenssin ehkäisemiseksi. Eläinten hoito ja hyvinvointi ovat hyvällä tasolla, jolloin kotieläintuotanto on eettisesti kestävämmällä pohjalla.

Kylmien jaksojen takia Suomessa on vähemmän kasvintuhoojia ja vähemmän kemiallista torjuntatarvetta, mikä rajoittaa maaperään, vesistöihin ja elintarvikkeisiin päätyviä torjunta-ainejäämiä. Vahvan ohjauksen ja seurannan avulla ylläpidetään kotimaisten elintarvikkeiden turvallisuutta, jolloin myös korjaavat toimet voidaan tarvittaessa toteuttaa tehokkaasti.

Tuotanto ja samalla maatalouden tuet eivät ole keskittyneet vain harvoille, ja Suomessa on runsaasti eri kokoisia ja monimuotoisia maatiloja. Tämä on vahvuus kehitettäessä maataloutta ja toisaalta se ylläpitää tasapainoista maaseudun sosioekonomista kehitystä. Maanviljelijöiden koulutustaso on hyvä, mikä on lähtökohta uusien teknologioiden ja viljelytapojen omaksumisen kannalta sekä yleisen maatalouden kehittämisen kannalta.

2.1.SO1.1.2 Heikkoudet

Lyhyt kasvukausi tarkoittaa vääjäämättä sitä, että käytettävissä on vähän kasvi- tai lajikevaihtoehtoja. Lyhyt kasvukausi aiheuttaa myös erityisesti viljakasveille matalat sadot. Lyhyet työhuiput ovat myös kasvukauden pituuden seurausta. Tällöin työhuiput (kylvö, korjuu jne.) ovat lyhyitä ja tarvitaan suhteellisesti enemmän esimerkiksi konepääomaa viljelytoimien toteuttamiseen. Lyhyt kasvukausi on jatkuva riski tuotannolle, koska kasvuaika ei välttämättä aina riitä eri viljelykasvien sadon valmistumiseen.

Pitkät etäisyydet ja harva asutus lisäävät kustannuksia tuotantoketjun kaikissa kohdissa, koska panoksia ja tuotteita pitää kuljettaa pidempiä matkoja. Tuotantoehtoihin liittyvät EU:n perustasoa korkeammat vaatimukset tuottavat lisäkustannuksia, koska vaatimusten täyttäminen teettää enemmän työtä ja lisää kustannuksia. Hintakehitys perustuu kuitenkin pääasiassa kansainvälisten ja EU-markkinoiden kehitykseen ja Suomea halvempaan kustannustasoon. Tilarakenne on edelleen epäedullinen erityisesti lohkojen hajanaisuuden ja pienen koon ja toisaalta suhteellisen pienen tilakoon vuoksi. Uusia viljelijöitä tulee melko vähän alalle, jonka seurauksena viljelijöiden keski-ikä jatkaa nousuaan.

2.1.SO1.1.3 Mahdollisuudet

Erityisvahvuudet, mm. puhtaus, turvallisuus, jäljitettävyys, vastuullisuus, saadaan tehokkaammin kaupallistettua ja kilpailuetua saadaan markkinoilta. Tilojen koon kasvaessa ja uudella teknologialla tuotantokustannuksia saataisiin pienennettyä. Uusin tutkimustieto ja innovaatiot saadaan entistä nopeammin ja laajemmin käytännön maatalouden käyttöön. Maatiloilla toimintojen tehostaminen, esimerkiksi urakointipalveluita hyödyntämällä ja tilojen välistä yhteistyötä lisäämällä, voidaan parantaa maatalouden kilpailukykyä. Monimuotoinen ja erilaistettu tuotanto, esimerkiksi luonnonmukainen tuotanto, voi antaa yhä laajempia mahdollisuuksia alkutuottajille luoda arvonlisää ja positiivisia ulkoisvaikutuksia.

2.1.SO1.1.4 Uhat

Maatilojen selviytymiskyvyn kannalta on kriittistä, että maatiloille saadaan edelleen ammattitaitoisia yritystoiminnan jatkajia. Jos näin ei tapahdu riittävässä laajuudessa, uhkaa se koko maatalouden kykyä vastata markkinoiden kysyntään ja yhteiskunnan asettamiin muihin tavoitteisiin. Kuluttajakysynnän muuttuessa uhkana voi olla, että kotimaiset raaka-aineet eivät joko määrällisesti tai laadullisesti vastaa kysyntää, jolloin tuontikysyntä kasvaa syrjäyttäen paikallista tuotantoa. Rajut hintavaihtelut maataloustuotemarkkinoilla jatkuvat erityisesti vilja- ja valkuaiskasvimarkkinoilla. Tämä uhkaa viljelyn jatkuvuutta ja johtaa pysyvästi mataliin tuloihin. Uudet kasvi- ja eläintaudit ja sään ääri-ilmiöt voivat aiheuttaa laajoja ja toistuvia ongelmia maataloustuotannolle ja maatilojen selviytymiselle. Kotieläintalouden tehostumisessa eläinliikenne tilojen välillä kasvaa ja tilakoot suurenevat. Eläinliikenne lisää riskiä eläintautien leviämiselle tilojen välillä ja tapausten lukumäärä kasvaa. Tilakoon suurenemisen yhteydessä tautien hävittämiskustannukset kasvavat ja vakuutusten kannattavuus heikkenee. Uhkana on, että tuotantostandardin laiminlyöntejä ja terveysriskejä ei saataisi tehokkaasti torjuttua, jolloin sekä kotimaan kysyntä ja vientimahdollisuudet vaarantuisivat. Väestön ja palvelujen voimakas alueellinen keskittyminen heikentäisi myös maatilojen kehittämismahdollisuuksia, koska maaseudun palvelutuotanto on kriittistä myös maatalousyrittäjien menestymiselle.

2.1.SO1.1.5 Muita huomautuksia

<u>Nelikenttäanalyysin tiivistelmä:</u>

Vahvuudet

- Puhdas vesi, ilma ja maaperä, valvotut ja laadukkaat rehut, lannoitteet, siemenet ja muut tuotantopanokset
- Jäljitettävät ja turvalliset elintarvikkeiden raaka-aineet ja tuotantoketjut maatilalta kauppaan asti
- Vähäinen eläintautien määrä ja mikrobilääkkeiden käyttö, eläinten hoito ja hyvinvointi hyvällä tasolla
- Kylmien jaksojen takia vähemmän kasvintuhoojia ja vähemmän kemiallista torjuntatarvetta
- Vahvan ohjauksen ja seurannan avulla myös ylläpidetään kotimaisten elintarvikkeiden turvallisuutta
- Viljelyala sekä kotieläintuotanto ja siten tuet eivät ole keskittyneet vain harvoille suurtiloille
- Maanviljelijöiden koulutustaso on hyvä
- Osuustoiminta on tärkeä osa riskienhallintaa
- Maataloudella on suuri merkitys maaseudulle ja aluetaloudelle ja työllisyydelle

Heikkoudet

- Lyhyt kasvukausi: vähän kasvivaihtoehtoja, matalat sadot, lyhyet ja kalliit työhuiput, suuret sääriskit
- Pitkät etäisyydet ja harva asutus lisäävät kustannuksia; samoin tuotantoehtoihin liittyvät EU:n perustasoa korkeammat vaatimukset
- Hintakehitys perustuu pääasiassa kansainvälisten ja EU-markkinoiden kehitykseen ja Suomea halvempaan kustannustasoon
- Tilarakenne edelleen epäedullinen, viljelijöiden keski-ikä jatkaa nousuaan
- Pääomavaltainen tuotanto, laajenemisen ongelmat
- Matala tuottavuus

Mahdollisuudet

- Erityisvahvuudet saadaan tehokkaasti kaupallistettua: puhtaus, turvallisuus, jäljitettävyys, vastuullisuus
- Rakennekehityksellä ja uudella teknologialla tuotantokustannuksia saadaan pienennettyä ja logistiikkaa vahvistettua

- Uusin tutkimustieto ja innovaatiot saadaan entistä nopeammin ja laajemmin käytännön tuotannon avuksi
- Toimintojen tehostaminen ulkoistamalla ja tilojen välisellä yhteistyöllä lisää kilpailukykyä
- Monimuotoinen ja erilaistettu tuotanto (esim. luomu) antaa yhä laajempia mahdollisuuksia alkutuottajille
- Maatilojen yhteistyön ja uusien yhteistyömuotojen kehittäminen
- Uusien tuotteiden ja palveluiden, kuten hiilidioksidin sitomisen kehittäminen

Uhat

- Tulokehitys jatkuu heikkona
- Tuotannolle ei saada enää jatkajia
- Tuotantoa ei saada kohtaamaan kysyntää ja sen muutoksia riittävän hyvin, ja tuonti syrjäyttää kotimaista tuotantoa
- Rajut hintavaihtelut maataloustuotemarkkinoilla jatkuvat,
- Uudet kasvi- ja eläintaudit ja sään ääri-ilmiöt aiheuttavat laajoja ja toistuvia ongelmia
- Kotieläintaloudessa tilakoon suureneminen lisää eläintautiriskejä ja eläintautien torjumiseen ja hävittämiseen liittyviä tilakohtaisia kustannuksia
- Laiminlyöntejä ja terveysriskejä ei saada torjuttua; kotimaan kysyntä ja vientimahdollisuudet vaarantuvat
- Väestön ja palvelujen voimakas alueellinen keskittyminen heikentää maaseudun elinkelpoisuutta ja myös maatilojen kehittämismahdollisuuksia
- Tuotantoteknologian ja –panosten kustannuksia ei saada takaisin tuloista
- Vientimarkkinoiden menettäminen (esim. Venäjä)
- Tie- ja tietoliikenneyhteyksien heikkeneminen esim. saaristossa ja muilla syrjäisillä alueilla

2.1.SO1.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 35	Riskienhallinnan ja erityisesti ennakkovarautumisen kehittäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Ei ole.

2.1.SO1.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
DPdecoupled	BISS(21) – Basic income support for sustainability	DP 1 - Perustulotuki	O.4. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään perustulotukea
DPdecoupled	CRISS(29) – Complementary redistributive income support for sustainability	DP 3 - Uudelleenjakotulotuki	O.7. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään täydentävää uudelleenjakotukea
DPdecoupled	CIS-YF(30) – Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki	DP 2 - Nuorten viljelijöiden tulotuki	O.6. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään nuorten viljelijöiden täydentävää tulotukea
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 01-02 - Emo- ja	O.11. Tuotantosidonnaisen

		lypsylehmäpalkkio (AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa)	tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 03-04 - Sonnipalkkio (Manner-Suomi ja Manner-Ahvenanmaa)	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 05 - Nautapalkkio (AB-alueen ulkosaaristo)	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 06 - Teurashiehopalkkio (AB-alue)	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 07 - Uuhipalkkio I (AB-alueen manner)	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 08 - Uuhipalkkio II (Ahvenanmaa ja AB-alueen ulkosaaristo) ja kuttupalkkio (AB-alue)	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 09 - Teuraskaritsa- ja kilipalkkio	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 10 - Tärkkelysperunapalkkio	O.10. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva hehtaarimäärä
DPcoupled	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki	TUOTS 11 - Erikoiskasvipalkkio	O.10. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva hehtaarimäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	INVVO(47(2)(b)) – aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtävät investoinnit, joiden avulla voidaan tehostaa markkinoille saatettavien määrien hallintaa, yhteinen varastointi mukaan lukien	HEVI-TO 10 - INVVO	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	HARIN(47(2)(i)) – sato- ja tuotantovakuutus, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet	HEVI-TO 11 - HARIN	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
RD	ANC(71) – Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat	AX LFA - Kompensationsersättning	O.12. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään tukea alueina, joilla on luonnonoloista johtuvia tai erityisrajoitteita, eriteltynä aluetyypin mukaan
RD	ANC(71) – Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat	LHK - Luonnonhaittakorvaukset	O.12. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään tukea alueina, joilla on luonnonoloista johtuvia tai erityisrajoitteita, eriteltynä aluetyypin mukaan

Yleiskuvaus

Nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella erityistavoitteeseen 1 vastataan erityisesti seuraavilla CAP-strategia-asetuksen mukaisilla tukitoimityypeillä:

- Kestävyysperusteinen perustulotuki (artiklat 21-27)
- Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki (artikla 30)
- Tuotantosidonnainen tulotuki (artiklat 32-35)
- Tuki luonnonhaittoihin tai muihin aluekohtaisiin haittoihin (artikla 71)

Lisäksi strategia-asetuksen mukaisesti pakollisena välineenä käyttöön otetaan

- Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotuki (artikla 29)

Erityistavoitetta 1 voidaan edistää myös muilla tukitoimityypeillä, joiden painotus kohdistuu selkeämmin muihin erityistavoitteisiin tai jotka ovat kaikkia erityistavoitteita läpileikkaavia. Näiden tukitoimityyppien vaikutus erityistavoitteen 1 kannalta täsmentyy konkreettisten tukitoimien yksityiskohtien tarkentuessa Suomen CAP-suunnitelmaan. Näitä muita tukitoimityyppejä ovat:

- Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmät (artikla 31)
- Sektorikohtaiset tukitoimityypit (artiklat 42-68)
- Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset (artikla 70)
- Investoinnit (artikla 73)
- Nuoret viljelijät, uudet viljelijät ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen (artikla 75)
- Riskienhallintavälineet (artikla 76)
- Yhteistyö (artikla 77)
- Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen (artikla 78)

Erityistavoitteen tunnistettuihin tarpeisiin perustuen Suomessa ei ole tarvetta ottaa käyttöön tukitoimityyppiä:

- Tuki pienviljelijöille (artikla 28)

2.1.SO1.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei yhteyttä InvestEU-ohjelmaan

2.1.SO1.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.4 - Tulotuen kytkeminen toimenpidevaatimuksiin ja hyviin käytäntöihin Tulotuen ja ehdollisuusjärjestelmän piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus	100,54 %
R.5 - Riskinhallinta Niiden tilojen osuus, joilla on käytössä tuetut YMP:n riskinhallintavälineet	0,02 %
R.6 PR - Uudelleenjako pienemmille maatiloille Täydentävän suoran tuen prosenttiosuus hehtaaria kohden keskimääräistä tilakokoa pienempien tukikelpoisten tilojen osalta (keskiarvoon verrattuna)	105,88 %
R.7 PR - Tukien lisääminen tiloille alueilla, joilla on erityistarpeita Lisätuen prosenttiosuus hehtaaria kohti alueilla, joilla on suuremmat tarpeet (keskiarvoon verrattuna)	100,00 %
R.8 - Kohdentaminen tiettyjen alojen maatiloille Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen	33,99 %
R.36 CU PR - Sukupolvenvaihdos Niiden nuorten viljelijöiden lukumäärä, jotka ovat perustamassa maatilaa YMP:n tuen avulla, eriteltynä sukupuolen mukaan	2 500,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Erityistavoitteelle 1 valitut tulosindikaattorit kytkeytyvät suoraviivaisesti erityistavoitteen edistämiseen liittyviin keskeisiin toimenpiteisiin Suomen CAP-suunnitelmassa.

Indikaattori R.4 kytkee yhteen kaikki tulotukivälineet ja niiden perusvaatimuksena olevan ehdollisuuden seurannan. Indikaattoria R.5 ei ole käytössä, koska varsinaisia CAP:n riskinhallintavälineitä ei oteta Suomessa käyttöön. Riskinhallintaa ja ennakkovarautumista edistetään Suomessa muilla, CAP:n ulkopuolisilla keinoilla. Indikaattorilla R.6 seurataan uudelleenjakotuen kattavuutta ja merkitystä, ja indikaattorilla R.7 puolestaan Suomelle tärkeitä luonnonhaittakorvauksia. Indikaattorilla

R.8 seurataan tuotantosidonnaisen suoran tuen suhteellista merkitystä. R.36 kytkee uusiutumisen sukupolvenvaihdoksilla ja erityistavoitteen 1 yhteen suoriin tukiin kuuluvan nuorten viljelijöiden tulotuen välityksellä.

2.1.SO1.9 Määrärahan perustelut

Rahoituksen suunnittelussa keskeisinä periaatteina ovat olleet 1) yhteisen maatalouspolitiikan reunaehdot tulevalle kaudelle, 2) aiemmat kokemukset tukivälineiden toimeenpanosta ja vaikuttavuudesta ja 3) tulevan kauden valmistelun yhteydessä laaditut nykytila- ja tarveanalyysit.

Suorien tukien kokonaisuudessa tulotason ja tuotannon turvaaminen edellyttää Suomen olosuhteissa erityisesti **tuotantosidonnaisen tuen** merkittävää rahoitusta. Tästä syystä suorista tuista käytetään Suomessa vuosittain tuotantosidonnaisiin tukiin säädösten mahdollistama enimmäisosuus eli 19,6 %.

Nuorten viljelijöiden täydentävään tulotukeen käytetään edelliskautta suurempi osuus eli 2,5 %, jolla osaltaan edistetään sukupolvenvaihdoksia ja turvataan tulevaisuuden tuotantoa. Tuki täydentää nuorilla viljelijöillä muita peltoalan perusteella maksettavia tukia.

Uudelleenjakotukeen Suomi kohdentaa 5 % suorista tuista. Osuus on pienempi kuin strategia-asetuksen artiklassa 98 säädetty 10 %. Samassa artiklassa säädetyillä perusteilla osuus voi olla pienempi kuin 10 % esimerkiksi tilarakenteen ja muun tukikokonaisuuden erityispiirteiden vuoksi.

Kun otetaan huomioon muihin erityistavoitteisiin kytkeytyvä suorien tukien ekojärjestelmä, jää **tuotannosta irrotettuun perustulotukeen** suorista tuista loput 57 %.

Tuki luonnonhaittoihin eli **luonnonhaittakorvaukset** ovat Suomen tukikokonaisuudessa rahoitukseltaan keskeinen väline, joka perustuu Suomen pohjoiseen sijaintiin ja korkeisiin tuotantokustannuksiin. Luonnonhaittakorvausten rakennetta pelkistetään aiemmasta, mutta koko maan korvauskelpoisille hehtaareille maksettava perustason tuki ja kokonaisrahoitus säilyvät ennallaan.

2.1.SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

2.1.SO2.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO2.1.1 Vahvuudet

Kuluttajilla on vahva luottamus kotimaiseen elintarvikeketjuun ja valinnoissaan he suosivat suomalaisia tuotteita. Suomen luonnon puhtaus, puhdas vesi ja maaperä. eläinten hyvinvointi ja terveys vaikuttavat myös siihen, että suomalaisilla elintarvikkeilla on kansainvälisesti hyvä maine.

Elintarvikeketjun toiminta perustuu merkittävin osin vakaaseen maataloustuotteiden tarjontaan ja pääosin kotimaisessa, osin tuottajien, omistuksessa olevaan teollisuuteen ja kauppaan. Viljelijät ja muut yrittäjät ovat aktiivisia tiedon etsijöitä ja seuraavat kansainvälistä kehitystä.

Viljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien koulutustaso on korkeampi kuin EU:ssa keskimäärin ja he käyttävät aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia.

2.1.SO2.1.2 Heikkoudet

Maatalouden kannattavuutta ja kilpailukykyä heikentävät rakenteelliset ongelmat, pieni tilakoko ja pitkät etäisyydet sekä epäedulliset luonnonolot. Sulkeutunut ja keskittynyt markkinarakenne vaikeuttaa uusien tuotteiden markkinoille tuloa. Tuottajilla ei ole tarpeeksi ennakointi-, kuluttaja- ja markkinatietoa tuotannon mahdolliseen uudelleensuuntaamiseen. Vientimarkkinat ovat vaikeita riittävien volyymien puutteen ja huonon hintakilpailukyvyn vuoksi. Suomalaisten elintarvikkeiden lanseeraus ja pitäminen viennin kohdemaan päivittäistavarakauppojen valikoimissa on siksi ongelmallista. Vientimarkkinaa pidetään usein vain pakollisena markkinana ylijäämille.

2.1.SO2.1.3 Mahdollisuudet

Parannetaan tuotannon resurssitehokkuutta ja pienennetään rakenteeseen liittyviä heikkouksia.

Kuluttajatrendien muutokset haastavat koko ruokaketjua kehittämään uusia, korkeamman lisäarvon tuotteita, joilla on myös vientipotentiaalia. Vientimarkkinoilla on kysyntää myös pienten volyymien tuotteille, jotka saadaan pysymään valikoimissa laadun, imagon ja kuluttajien muuttuvien tarpeiden huomioimisen ansioista. Kuluttajatrendit suosivat myös lähi- ja luomuruokaa.

Suomalaisten pk-ruokayritysten paras valtti vientimarkkinoilla on puhdas luonto ja elintarviketurvallisuuden korkea taso. Luomutuotteiden vienti on parin viime vuoden aikana kaksinkertaistunut. Uutta tehokkuutta vientiin saataisiin yritysten yhteistyöllä, esimerkiksi perustamalla vientirenkaita. Joissain viennin kohdemaissa, kuten Kiinassa, markkina on niin suuri, että toimitusvarmuus edellyttää riittäviä tuotantoresursseja. Yhteistyö antaisi yrityksille lisää resursseja esimerkiksi markkinakartoituksiin, markkinointiin ja logistiikkaan ja varmistaisi tuotteiden saatavuuden suuremmillekin markkinoille.

Modernit teknologiat mahdollistavat uusia maanviljelykäytäntöjä ja tapoja tuottaa ruokaa, ja niillä voidaan vastata myös ruuantuotannon ilmastovaikutusten haasteisiin.

Tilat tuottavat merkittävän osan käyttämästään energiasta itse uusiutuvista raaka-aineista. Parannetaan tilojen energiaomavaraisuutta ja lisätään tilalta ulos myytävän energian määrää.

Korkean laadun brändäys ja kyky todentaa laatu luotettavalla datalla tukee markkinointityötä ja parantaa kilpailuasemaa.

Pitkällä aikavälillä ilmastonmuutos muuttaa tuotanto-olosuhteita osin suopeammaksi uusille kasveille.

2.1.SO2.1.4 Uhat

Kyky ja halu uudistua, muuttaa toimintatapoja jää liian alhaiselle tasolle. Maataloudessa ei tapahdu muutosta tuottajista maatalousyrittäjiksi. Erityisesti tutkimuksen julkisten resurssien väheneminen vaikuttaa pitkällä ajalla kansalliseen tutkimuksen tasoon sekä osallistumiseen kansainväliseen tieteelliseen

keskusteluun ja tiedon vaihtoon.

Kotimaiset kuluttajat valitsevat ulkomaisen tuotteen aiheuttaen kannattavuusongelmia suomalaiseen ruokaketjuun. Kansainvälisten markkinoiden kasvu jää vaatimattomaksi kovassa kilpailussa erikoistuotteiden markkinoilla. Elintarvikeketjun raju keskittyminen johtaa määräävin markkina-asemiin. Globaalin elintarvikekaupan myötä riski elintarvikepetoksiin kasvaa, mikä johtaa kuluttajien luottamuksen laskuun.

2.1.SO2.1.5 Muita huomautuksia

Nelikenttäanalyysin tiivistelmä:

Vahvuudet

- Tuottajien hyvä substanssiosaaminen
- Kuluttajien laaja arvostus kotimaisia elintarvikkeita, kotimaista työtä ja lähellä tuotettua ruokaa kohtaan.
- Vakaa kotimainen elintarvikkeiden raaka-ainetuotanto
- Ruuan ja sen raaka-aineiden korkea laatu ja turvallisuus, puhdas maaperä, vesi, ilma ja vähäiset jäämät osana ruuan tuotantoprosessia
- Jäljitettävät ja turvalliset elintarvikkeiden raaka-aineet ja tuotantoketjut maatilalta kauppaan asti
- Suuri luomutuotanto- ja luomukeruualue
- Ainutlaatuinen ennaltaehkäisevä eläinten terveydenhuolto sekä vähäinen eläintautien määrä ja mikrobilääkkeiden käyttö
- Mehiläistuotannossa Ahvenanmaa on yksi EU:n Varroe-punkista vapaista alueista

Heikkoudet

- Pienet kotimarkkinat
- Tuottajien heikko markkinaosaaminen
- Yrittäjyys- ja johtamisosaaminen heikkoa suhteessa tilarakenteen kehitysnopeuteen
- Yhteistyön puute
- Osalla pienemmistä elintarvikealan yrityksistä ei mahdollisuuksia panostaa tuotekehitykseen
- Vientituotteiden jalostusaste on alhainen
- Käyttäjä- ja kuluttajatieto ei liiku ja ohjaa toimintaa koko ketjussa
- Volyymit usein liian pieniä Euroopan ja maailman markkinoille
- Maatalouden heikko kannattavuus, ja passivoiva tukiriippuvuus
- Vaikeat tuotanto-olosuhteet, pitkät etäisyydet sekä tila- ja tilusrakenne lisäävät kustannuksia
- Mehiläistuotannossa on paljon harrastelijatarhaajia, joiden osaaminen ei ole riittävällä tasolla
- Vähäinen alkutuotannon laatusertifiointi (poikkeuksena luomu)
- Alkuperämerkintöjen huono hyödyntäminen

Mahdollisuudet

- Rakennemuutoksen ja uuden teknologian avulla saadaan pienennettyä tuotantokustannuksia
- Maataloustuotannon kysyntälähtöisyys
- Viljelijöiden yrittäjäosaaminen ja markkinatietoisuus kasvavat
- Toimijoiden välisen yhteistyön lisääminen
- Brändien lanseeraus kansainvälisesti
- Kuluttajien voimistuva kiinnostus lähi- ja luomuruokaan
- Luomulla on valmiiksi ”brändätty” merkki Euroopan markkinoilla
- Suomalaisen ruoantuotannon vahvuudet kilpailuetuna otetaan täysimääräisesti käyttöön (antibiottien vähäinen käyttö, eläintenhyvinvoinnin korkea taso, puhtaus jne)

- Tuotteiden jäljitettävyys lisää elintarvikkeiden vientimahdollisuuksia
- Mehiläistuotannon tarjoaman pölytyspalvelun tunnettavuutta viljelijöiden keskuudessa voidaan lisätä
- Energiaomavaraisuus,myyntienergian tuotanto ja resurssitehokkuus ovat kasvussa

Uhat

- Tuontikilpailu
- Kuluttajat tekevät ostopäätöksen hinnan perusteella
- Kulutuskysynnän muutokset vaikeasti ennakoitavissa
- Suuri markkinariski
- Kuluttajien luottamus ruokaketjuun laskee esim. elintarvikepetosten myötä
- Ilmastomuutoksen mukanaan tuomat uudet kasvi- ja eläintaudit ja tuholaiset
- Elintarvikeketjun voimakas keskittyminen
- Osaavan työvoiman heikko tarjonta
- Mehiläistuotannon taudit ja tuholaiset yleistyvät, hunajaväärennökset leviävät EU:n markkinoilla
- Ilmaston muutokseen varautumisen kustannukset haittaavat kilpailukykyä
- Tutkimusrahoituksen puute
- Elintarvikepetokset

2.1.SO2.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 07	Elintarviketeollisuuden vientiosaamisen vahvistaminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Ei ole.

2.1.SO2.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
Sectoral - Mehiläistuotteet	ADVIBEES(55(1)(a)) – mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettavat neuvontapalvelut, tekninen apu, koulutus, tiedotus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, myös verkostoitumisen kautta	Mehi1 - Mehiläishoitoalan neuvonta tiedotus ja koulutus	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
Sectoral -	INVAPI(55(1)(b)) – investoinnit	Mehi2 - Mehiläisten	O.37. Mehiläishoidon

Mehiläistuotteet	aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet	tuholaisten ja tautien torjuminen	säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
Sectoral - Mehiläistuotteet	INVAPI(55(1)(b)) – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet	Mehi3 - Siirtohoidon järkeistäminen	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
Sectoral - Mehiläistuotteet	ACTLAB(55(1)(c)) – toimet laboratorioiden tukemiseksi mehiläistuotteiden, mehiläiskadon tai mehiläisten tuottavuuden laskun ja mehiläisille mahdollisesti myrkyllisten aineiden analysoinnissa	Mehi4 - Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
Sectoral - Mehiläistuotteet	PRESBEEHIVES(55(1)(d)) – toimet mehiläispesien nykyisen määrän säilyttämiseksi tai lisäämiseksi unionissa, mukaan lukien mehiläisten jalostaminen	Mehi5 - Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
Sectoral - Mehiläistuotteet	COOPAPI(55(1)(e)) – yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevien tutkimusohjelmien toteuttamiseen erikoistuneiden tahojen kanssa	Mehi6 - Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
Sectoral - Mehiläistuotteet	PROMOBEES(55(1)(f)) – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien markkinaseurantatoimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta mehiläistuotteiden laadusta	Mehi7 - Mehiläistuotteiden menekinedistäminen	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV jordbr - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV maatalous 01 - Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	AX Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 01 - Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 05 - Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)

Yleiskuvaus

CAP-suunnitelman valmistelussa lähdettiin liikkeelle yhdessä sidostyhmien kanssa laajoilla työpajoilla, nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella tavoitteisiin valituilla toimenpiteillä. Osa näistä sisältyy CAP-suunnitelmaan, osa toteutetaan sen ulkopuolella. Kaikkiin tarpeisiin ei voida vastata CAP-suunnitelman avulla ja Suomessa esimerkiksi hallitusohjelman hankkeilla vastataan moniin tarpeisiin. Toimenpiteet on sovitettu yhteen niin, että hallinnollista taakkaa voidaan keventää ja vaaraa tuplamaksuista ei synny.

Laajat analyysit esitetään CAP-suunnitelman liitteessä II.

Nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella erityistavoitteeseen 1 vastataan erityisesti seuraavilla CAP-strategia-asetuksen mukaisilla tukitoimityypeillä:

Investoinnit (artikla 73)

Yhteistyö (artikla 77)

Sektoritoimenpiteet (artikla 55)

2.1.SO2.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO2.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.9 CU PR - Maatilojen uudenaikaistaminen Niiden viljelijöiden osuus, jotka saavat investointitukea rakenneuudistuksiin ja uudenaikaistamiseen, resurssitehokkuus mukaan lukien	6,57 %
R.39 CU - Maaseudun elinkeinoelämän kehittäminen YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä	3 625,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Erityistavoitteella 2 painottuvat maatilojen ja maaseudun yritysten tuottavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen, jotta tulevaisuutta varten yritykset voivat kehittyä ja uudistua ja parantaa samalla resurssitehokkuuttaan. Konkreettisista toimenpiteistä keskeisin tässä tavoitteessa on yritysten investointien tukeminen, jonka indikaattorina R.9 on looginen. Lisäksi yritysten kehittämistoimet kytkeytyvät läheisesti erityistavoitteeseen 8 (maaseudun elinvoimaisuus), joten indikaattori R.39 on luonteva osa molempien erityistavoitteiden (2 ja 8) seurantaa.

2.1.SO2.9 Määrärahan perustelut

Investoimalla uuteen tuotantotekniikkaan ja digitalisaatioon parannetaan tuotannon rakennetta sekä resurssitehokkuutta ja siten alkutuotannon kilpailukykyä. Tuottajien yhteistyöllä parannetaan markkinointia ja jalostetaan tuotteille lisäarvoa ja siten vahvistetaan tuottajien kilpailukykyä ja lisätään työllisyyttä maaseudulla.

Suomen maatalouden ja elintarvikealan kilpailukyky nojaa kuluttajien vahvaan kotimaisuuspreferenssiin. Perustuotteissa kotimainen ruokaketju on menestyksekkäästi vastannut kuluttajien vaatimuksiin. Myös tehokas logistinen ketju ja jäljitettävyys maatilalta teollisuuteen ja edelleen kauppaan antaa suomalaisille tuotteille kilpailuetua tuontiin verrattuna. Viennin kilpailukykyä kasvattavat terveyttä edistävät tuotteet, laktoosittomuus, marjajalosteet ja korkealaatuiset alkoholituotteet.

2.1.SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

2.1.SO3.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO3.1.1 Vahvuudet

Ruuasta puhutaan ja ruokaan kiinnitetään yhä enemmän huomiota eri yhteyksissä ja arvostus kotimaisia elintarvikkeita, kotimaista työtä ja lähellä tuotettua ruokaa kohtaan on kasvanut. Tämä näkyy esimerkiksi elintarvikevalikoiman monipuolistumisena päivittäistavarakaupassa, mistä löytyy nykyään paremmin myös pienten tuottajien tuotteita. Kuluttajilla on positiivinen kiinnostus tuotteisiin ja uutuuksiin. Lähiruuan merkitys on kasvanut.

Elintarviketeollisuus ja kauppa on säilynyt kotimaisessa omistuksessa ja ne ovat sitoutuneet kotimaisuuteen. Merkittävä osa teollisuudesta on tuottajien omistamaa.

Suomalaisia vahvuuksia ovat tutkitusti ruuan ja sen raaka-aineiden korkea laatu ja turvallisuus. Suomessa on runsaat ja puhtaat vesivarat ruuan ja juomien valmistuksessa ja osana tuotantoprosessia. Raaka-aineilla on hyvä jäljitettävyys ja tuotantoketjun eri osat ovat läpinäkyviä ja koko elintarvikeketju on vastuullista.

Luomun kysyntä kasvaa sekä vähittäiskaupassa että ammattikeittiöissä. Suomessa on hyvät edellytykset luomutuotannon ja luomukeruun sekä luomuviennin kasvattamiseen, mitä kautta tuotannolle voidaan saada lisäarvoa.

2.1.SO3.1.2 Heikkoudet

Viljelijöiden ja elintarvikealan toimintaympäristö on säädöksistä riippuvainen ja valvottu toimintaympäristö. Elintarviketurvallisuuteen ja tuotantoehtoihin liittyvät korkeat vaatimukset lisäävät kustannuksia koko ruokajärjestelmään. Toisaalta esim. luomusertifiointi ja –valvonta varmistavat tuotteiden laadun. Suomalaisia maantieteellisiä merkintöjä on rekisteröity hyvin vähän EU:n tasolla.

Elintarvikeketju on etenkin kaupan osalta hyvin keskittynyttä, minkä vuoksi viljelijöiden neuvotteluasema on erittäin heikko.

Suomalaisen ruoantuotannon- ja jalostuksen vahvuudet kilpailuetuna ovat jääneet pitkälti hyödyntämättä. Vaikka vientiin on ryhdytty panostamaan, niin kotimarkkinakeskeisyys on edelleen vallitsevaa vähäisen kasvun kotimarkkinoilla. Suomi on pieni ja syrjäinen markkina-alue. Kokonaisuutena vientialoja ja –yrityksiä on vähän ja viennin pohja on kapea. Ruuan jalostusaste vientituotteissa on alhainen. Raaka-aineiden viennistä ei saada tarvittavaa lisäarvoa. Suomalaisten elintarvikkeiden tunnettuus on huonoa. Elintarvikkeiden vientiin ei ole tarpeeksi volyymia.

Liiketoimintaosaaminen on heikkoa kansallisesti ja kansainvälisesti. Tämä näkyy esimerkiksi yksintekemisen kulttuurina ja verkostojen vähäisyytenä. Yrittäjäkunta ikääntynyttä, sivutoimista ja sitä kautta myös kiinnostus toiminnan merkittävään kehittämiseen vähenee.

2.1.SO3.1.3 Mahdollisuudet

Kiinnostus ruuan terveys- ja ympäristövaikutuksista ja tuotannon eettisyydestä kasvaa. Monimuotoinen ja erilaistettu ruoka (esim. luomu tai lähiruoka) kiinnostaa kuluttajia yhä enemmän. Kuluttajasegmenteistä osa on valmiimpi maksamaan saamastaan ruuan lisäarvosta mukaan lukien tuotteisiin liittyvät ympäristö- ja ilmastoarvot. Kulutustottumusten muutosten myötä syntyy uusia kuluttajasegmenttejä ja sitä kautta uusia liiketoimintamahdollisuuksia heijastuen kauppaan ja ruokapalveluihin.

Lisääntynyt tietoisuus ja uusien nimisuojatuotteiden rekisteröinti EU-tasolla parantavat tuottajien asemaa elintarvikeketjussa mahdollistamalla tuotteista saatavan paremman hinnan. Maantieteellisen merkinnän omaavilla tuotteilla on positiivinen vaikutus myös muihin alueiden tuotteisiin ja ne lisäävät koko alueen tunnettavuutta. Paikallisia nimisuojatuotteita voidaan hyödyntää myös matkailussa. Uudet monipuolistuvat jakelukanavat ja uusi teknologia sekä viljelijöiden ja elintarvikealan muiden toimijoiden tiivistyvä yhteistyö antavat mahdollisuuksia vastata paremmin kysyntään kotimaassa ja kansainvälisesti ruuan kysynnän kasvun lisääntyessä maailmalla. Tuottajaorganisaatiot voivat tuoda lisäarvoa erityisesti uusille kasvualoille kuten öljy- ja palkokasvisektorille. Nopea teknologinen kehitys ja digitalisaatio tehostavat toimintaa, luovat uusia tuotemahdollisuuksia, edistävät kiertotaloutta ja vähentävät

ympäristökuormitusta.

Todennettu turvallisuus ja edelleen kehitetty jäljitettävyys lisäävät elintarvikkeiden vientimahdollisuuksia. Uutta tutkimustietoa voidaan tavoitteellisesti tuotteistaa toimijoiden välisessä kehittyvässä keskinäisessä yhteistyössä mukaan lukien kaupallistettaviin tuotteisiin tähtäävä tutkimusyhteistyö, johon viljelijät osana arvoketjua osallistuvat.

2.1.SO3.1.4 Uhat

Viljelijöiden väsyminen, ikääntyminen ja näköalattomuus kaventavat alan kehittymisedellytyksiä. Tautiriskit sekä talouskehityksen häiriöt vaikeuttavat ruokaketjun toimintaa.

Elintarvikeketjussa yleistyvät negatiiviset mielikuvat ja esimeriksi elintarvikepetokset heilauttelevat merkittävästi kysyntää. Kotimainen elintarvikkeiden alkutuotanto vähenee olennaisesti ja ajautuu yksipuoliseksi. Kotimaisen raaka-aineen saatavuus heikentyy. Globaali kilpailu kiristyy ja tuonti lisääntyy.

Kuluttajien arvostus kotimaisiin elintarvikkeisiin laskee eikä korkeasta laadusta olla valmiita maksamaan. Kotimaisen maatalousraaka-ainekaupan ja elintarvikealan yritysten omistuspohjaa siirtyy ulkomaille. Elintarvikeketjun investoinnit vähenevät.

2.1.SO3.1.5 Muita huomautuksia

Nelikenttäanalyysin tiivistelmä:

Vahvuudet

- Ruuasta puhutaan ja siihen kiinnitetään yhä enemmän huomiota eri yhteyksissä
- Arvostus kotimaisia elintarvikkeita, kotimaista työtä ja lähellä tuotettua ruokaa kohtaan
- Vahva osuustoimintaperinne sekä tuottajajärjestötoiminta
- Raaka-aineiden korkea laatu ja turvallisuus
- Puhdas maaperä, ilma ja vesi
- Hyvä jäljitettävyys, tuotantoketjun läpinäkyvyys ja elintarvikeketjun vastuullisuus
- Luomutuotteiden kasvava kysyntä vähittäiskaupassa ja ammattikeittiöissä
- Hyvät edellytykset luomukeruutuotannon kasvattamiseen
- Vientiedellytyksiin on viime vuosina panostettu
- Suhteellisen vakaat markkinat

Heikkoudet

- Ruuantuotannon vahvuudet kilpailuetuna jäävät laajasti hyödyntämättä
- Elintarviketurvallisuuteen ja tuotantoehtoihin liittyvät korkeat vaatimukset lisäävät kustannuksia koko ruokajärjestelmään
- Kotimarkkinakeskeisyys vähäisen kasvun markkinoilla
- Elintarvikkeiden vientiin ei ole tarpeeksi volyymia
- Jalostusaste on alhainen – lisäarvoajattelu puutteellista
- Elintarvikkeiden huono tunnettuus
- EU:n nimisuojajärjestelmän alhainen hyödyntäminen
- Ruokajärjestelmäntutkimuksen resurssien vähäisyys (1,4 prosenttia julkisesta tutkimusrahoituksesta)
- Säädöksistä riippuvainen toimintaympäristö
- Vaatimaton kannattavuus ja heikohko tuottavuus
- Liiketoimintaosaamisessa puutteita
- Ikääntyvä yrittäjäkunta

Mahdollisuudet

- Kiinnostus ruuan terveys- ja ympäristövaikutuksista ja tuotannon eettisyydestä kasvaa
- Monimuotoinen ja erilaistettu (esim. luomu tai lähiruoka) kiinnostaa kuluttajia yhä enemmän
- Uudet jakelukanavat ja kehittyvä teknologia sekä digitalisaatio
- Kaupan ja ruokapalveluiden muutokset
- Kulutustottumusten muutokset, ruuan merkityksellisyys
- Kansainväliset markkinat ja vienti
- Syvenevä yhteistyö ruokajärjestelmässä
- Kiertotalouden kehittyminen
- Uuden tutkimustiedon tuotteistaminen
- Lisääntynyt tietoisuus nimisuojajärjestelmästä ja uusien suomalaisten nimitysten rekisteröinti parantavat tuottajien toimeentuloa

Uhat

- Väsyminen, ikääntyminen ja näköalattomuus kaventavat kehittymisedellytyksiä
- Kuluttajien arvostus kotimaisiin elintarvikkeisiin laskee eikä korkeasta laadusta olla valmiita maksamaan
- Kotimainen elintarvikkeiden alkutuotanto vähenee ja ajautuu yksipuoliseksi
- Uusien ja innovatiivisten yritysten tuotteet jäävät kysyntä- ja jakeluketjujen ulkopuolelle
- Elintarvikeketjussa yleistyvät negatiiviset mielikuvat ja esim. elintarvikepetokset heilauttelevat merkittävästi kysyntää
- Kotimaisen maatalousraaka-ainekaupan ja elintarvikealan yritysten omistuspohjaa siirtyy ulkomaille
- Kaupan vahva asema tarjontaketjussa
- Globaali kilpailu
- Lisääntyvä tuonti, ulkomaiset toimijat
- Tautiriskit

2.1.SO3.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 07	Elintarviketeollisuuden vientiosaamisen vahvistaminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Ei ole.

2.1.SO3.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	INVRE(47(1)(a)) – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen, tutkimus ja koetuotanto sekä innovatiiviset tuotantomenetelmät ja muut toimet	HEVI-TO 01 - INVRE	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	ADVI1(47(1)(b)) – neuvontapalvelut ja tekninen apu, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä, työehtoja, työnantajan velvoitteita ja työterveyttä ja -turvallisuutta	HEVI-TO 02 - ADVI1	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	TRAINCO(47(1)(c)) – koulutus, mukaan lukien valmennus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ja käteistavarapörssien sekä futuurimarkkinoiden käyttöä	HEVI-TO 03 - TRAINCO	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	ORGAN(47(1)(d)) – luonnonmukainen tai integroitu tuotanto	HEVI-TO 04 - ORGAN	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	TRANS(47(1)(e)) – toimet, joilla parannetaan kuljetusten ja tuotteiden varastoinnin kestävyyttä ja tehokkuutta	HEVI-TO 05 - TRANS	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	PROMO(47(1)(f)) – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien toimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta unionin laatujärjestelmistä ja terveellisen ruokavalion merkityksestä sekä monipuolistaa ja vakiinnuttaa markkinoita	HEVI-TO 06 - PROMO	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	QUAL(47(1)(g)) – unionin ja kansallisten laatujärjestelmien täytäntöönpano	HEVI-TO 07 - QUAL	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	TRACE(47(1)(h)) – jäljitettävyys- ja sertifiointijärjestelmien täytäntöönpano, erityisesti loppukuluttajille myytyjen tuotteiden laadun tarkkailu	HEVI-TO 08 - TRACE	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	CLIMA(47(1)(i)) – toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi	HEVI-TO 09 - CLIMA	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	INVVO(47(2)(b)) – aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtävät investoinnit, joiden avulla voidaan tehostaa markkinoille saatettavien määrien hallintaa, yhteinen varastointi mukaan lukien	HEVI-TO 10 - INVVO	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	HARIN(47(2)(i)) – sato- ja tuotantovakuutus, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet	HEVI-TO 11 - HARIN	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 02 - Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)

Yleiskuvaus

CAP-suunnitelman valmistelussa lähdettiin liikkeelle yhdessä sidostyhmien kanssa laajoilla työpajoilla, nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella tavoitteisiin valituilla toimenpiteillä. Osa näistä sisältyy CAP-suunnitelmaan, osa toteutetaan sen ulkopuolella. Kaikkiin tarpeisiin ei voida vastata CAP-suunnitelman avulla ja Suomessa esimerkiksi hallitusohjelman hankkeilla vastataan moniin tarpeisiin. Toimenpiteet on sovitettu yhteen niin, että hallinnollista taakkaa voidaan keventää ja vaaraa tuplamaksuista ei synny.

Laajat analyysit esitetään CAP-suunnitelman liitteessä II.

Nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella erityistavoitteeseen 1 vastataan erityisesti seuraavilla CAP-strategia-asetuksen mukaisilla tukitoimityypeillä:

Yhteistyö (artikla 77)

Sektoritoimenpiteet (artikla 47)

2.1.SO3.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä.

2.1.SO3.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.10 CU PR - Toimitusketjun parempi organisointi Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin	2,45 %
R.11/Hedelmät ja vihannekset - Tarjonnan keskittäminen Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta	21,45 %

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Alkutuotannon aseman vahvistaminen on keskeinen osa erityistavoitteen 3 sisältöä. Tästä syystä maatilojen entistä laajempi ja tiiviimpi yhteistyö järjestäytyneissä yhteenliittymissä, kuten tuottajaryhmissä ja –organisaatioissa, on indikaattorilla R.10 looginen tarkastelukohde. Lisäksi on tärkeää seurata sitä, miten alkutuotannon osuus tuotannon arvossa (R.11) kehittyy kauppojen kautta myydyissä tuotteissa, kun yhteistyötä kehitetään erityistavoitteeseen liittyvillä toimenpiteillä.

2.1.SO3.9 Määrärahan perustelut

Suomessa elintarviketeollisuus ja erityisesti vähittäiskauppa ovat erittäin keskittyneitä. Yksittäisellä tuottajalla on yksi tai harvoja markkinakanavia ja siten varsin heikko neuvotteluasema. Tarjonnan keskittäminen parantaisi tuottajien asemaa suhteessa teollisuuteen ja kauppaan sekä myynneissä että ostoissa. Yhteistyöllä voidaan tehostaa tuotantoa ja saada markkinoilta lisäarvoa.

Ruokajärjestelmä ei toimi ilman kannattavaa alkutuotantoa. Nykyisellään ruuan arvostus ei välity tuottajahintoihin asti. Ruokajärjestelmän osien pitäisi pystyä menestymään taloudellisesti, myös alkutuotannon. Maatalouden yrittäjätulo on laskenut 2000-luvun ajan. Kannattavuus on ollut heikkoa EU-jäsenyyden alkuajoista lähtien. Sopeutuminen uuteen ja aiempaa vaativampaan toimintaympäristöön on ollut haasteellista.

Globaalissa mittakaavassa ruuantuotanto on erilaisten haasteiden edessä ilmastonmuutoksen, kuluttajakäyttäytymisen, ruokakriisien ja väestönkasvun vuoksi. Näihin haasteisiin voidaan vastata osittain Euroopan komission Pellolta pöytään –strategian mukaisilla Suomen olosuhteisiin mukautetuilla toimenpiteillä.

2.1.SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

2.1.SO4.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO4.1.1 Vahvuudet

EU:n ilmasto- ja energialainsäädäntö on integroitu osaksi kansallisia politiikkoja ja strategioita ja ne on huomioitu maatalouden kehittämistoimissa. Kansallisesti on asetettu kunnianhimoisia ilmastotavoitteita, kuten ilmastolain mukainen hiilineutraalisuus vuoteen 2035 mennessä.

Ympäristötietoisuus ja -osaaminen on parantunut niin viljelijöillä kuin kuluttajilla.

Viljelykäytäntöjä on pitkäjänteisesti muutettu kestävämmiksi. Tilat osallistuvat laajasti ja monipuolisesti vapaaehtoisiin ympäristötoimenpiteisiin. Tiloilla on vahvaa osaamista kestävän energian tuotannossa.

Pellon kasvukunnon osalta lähtökohta on Suomessa hyvä, sillä hiilen määrä maaperässä (myös kivennäismaissa) on Euroopan mittakaavassa suuri. Kotimainen kasvinjalostus turvaa oloihimme ja muuttuvaan ilmastoon sopivien lajien ja lajikkeiden saatavuuden jatkossakin.

Metsät toimivat merkittävänä hiilinieluna ja -varastona, puulla korvataan fossiilisia materiaaleja ja energiaa. Metsien ja koko LULUCF-sektorin merkitystä ilmastonmuutoksen hillinnässä kuvaa esimerkiksi se, että vuonna 2019 Suomen metsien nettohiilinielu 22,9 milj tonnia ja LULUCF-sektorin nettonielu 14,7 tonnia hiilidioksidiekvivalentteina (milj. t CO2-ekv.) ja siten LULUCF-sektorin nettonielu vastasi yli neljäsosaa Suomen kokonaiskasvihuonekaasupäästöistä.

Suomalainen/pohjoinen maidon- ja naudanlihantuotanto perustuu hiilen kierron kannalta edulliseen nurmentuotantoon (Kätterer ym. 2019). Yksivuotista maissia käytetään Suomessa rehuksi hyvin vähän (2019 kasvukaudella viljelyala 1400 ha; Luonnonvarakeskus 2019)

Energiatehokkuustoimia jo käytössä myös maataloudessa.

Ahvenanmaa:

På Åland bedrivs ett aktivt jordbruk. Vallarealen är förhållandevis stor och andelen organogena jordar liten. En lång och gynnsam växtsäsong med många soltimmar och långa varma höstar möjliggör en kraftig tillväxt och höga skördar. Skogens tillväxt överskrider den totala avgången. Tillgång till olika bioenergikällor är förhållandevis god och transportsträckorna är korta. Vind och sol är energikällor med en stor outnyttjad potential.

2.1.SO4.1.2 Heikkoudet

Suomen maaperästä noin kolmasosa on turvemaita. Käytössä olevasta maatalousmaasta noin 10 % on turvemaata.

Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt eivät ole 2000-luvulla vähentyneet, jos tarkastellaan maataloussektoria, maankäyttösektoria sekä energiasektoria yhteensä. Haasteena on, että eloperäisten maiden osuus on Suomessa EU-maiden korkeimpia, ja ne ovat alueellisesti keskittyneet. Uusien alueiden raivaaminen pelloksi ja turvetuotannosta poistuneiden alueiden ottaminen maatalouskäyttöön on jatkunut tilojen toiminnan kehittämiseksi. Torvjordarna utgör dock ingen svaghet för det åländska jordbruket.

Vuodesta 1995 lähtien viljelijät ovat laajasti sitoutuneet maaseutuohjelman toimenpiteisiin, erityisesti ympäristö- ja luonnonhaittakorvaukseen. Tämän seurauksena lannoitteiden käyttö väheni voimakkaasti jo 90-luvun lopussa ja on siitä lähtien pysynyt tukijärjestelmien vuoksi alhaisella tasolla. Maataloussektorin kasvihuonekaasupäästöjen alentaminen jo valmiiksi alhaisesta tasosta on tämän vuoksi erittäin haasteellista. Sen sijaan maaperän hiilidioksidipäästöihin voidaan vaikuttaa turvemaiden päästöjä hillitsemällä ja kivennäismaiden hiilensidontaa kehittämällä.

Suomen pellot ovat vielä nuoria verrattuina muun Euroopan viljelymaihin. On mahdollista, että ne eivät ole vielä saavuttaneet hiilen vapautumisen ja sitoutumisen tasapainotilaa, vaan niistä vapautuu edelleen muinaisten metsien ja soiden sitomaa hiiltä. Mahdollisuudet peltomaan hiilen lisäämiseen voivat näissä olosuhteissa olla rajoittuneet.

Kasvinjalostuksen riittämättömät resurssit uusien pohjoismaisten lajien ja lajikkeiden jalostuksessa.

Bioenergian tuotantoon liittyvät kannattavuushaasteet

Maaperän hiilensidonnan ja hiilen varastojen mittaamisen ja seurannan menetelmät ovat kehitteillä ja kaikkien toimien vaikutuksia ei voida vielä todentaa. Tietoon liittyy epävarmuuksia tai on aukkoja tiedoissa.

Monipuolisia hiiliviljelymenetelmiä ei ole vielä systemaattisesti hyödynnetty laajassa mittakaavassa.

Maaperän kasvukunto on monin paikoin heikko yksipuolisen viljelykierron seurauksena. Tähän on vaikuttanut pohjoiseen sopivien myyntikasvien vähäinen määrä sekä kotieläintalouden keskittyminen.

Maatalouden kuivatusjärjestelmien kunto on monin paikoin heikko, eikä pysty vastaamaan ilmastonmuutoksen johdosta voimistuviin maatalouden vedenhallinnan haasteisiin, kuten tulvat ja kuivuus. Maankuivatuksen infrastruktuurin uudistaminen sellaiseksi, että se vastaa ilmastonmuutoksen aiheuttamiin muutoksiin sadannan intensiteetissä sekä ajallisessa jakautumisessa, on valtava työ, joka tulee vaatimaan ainakin muutaman vuosikymmenen. Pelkkä olemassa olevien kuivatusjärjestelmien kunnostus perinteisin menetelmin ei riitä, vaan tarvitaan kokonaisvaltaisempaa vesienhallintaa, joka suosii luontopohjaisia ja vettä pidättäviä ratkaisuja, kuten kiemurtelevia uomia, kaksitasouomia, pohjapatoja, säätöä mahdollistavia rakenteita ja kosteikoita samalla kun se tuottaa maatalousalueille toivottua kuivatushyötyä. Myös soiden ennallistamista tulee harkita mahdollisuuksien mukaan. Ratkaisuja pitää toteuttaa poikkialaisesti ottaen huomioon myös metsäalueilta tulevaa valuntaa. Tätä varten tarvitaan pätevää suunnitteluosaamista sekä uuden tyyppistä yhteistyötä valuma-aluetasolla, jossa katsotaan laajemmin alueen toimijoiden tarpeet. Heikko kannattavuus syö mahdollisuuksia investointeihin, jotka ovat kuitenkin pitemmällä tähtäyksellä viljelytoiminnan edellytys.

Kuivuuskaudet ja alkukesän kuivuus tulevat myös yleistymään, jolloin kastelun tarve lisääntyy samaan aikaan kun siihen käytettävissä olevat vesivarat voivat muodostua ongelmaksi. Kasteluun tarvitaan isoja investointeja, eikä se ole aiemmin ollut juuri käytössä muuten kuin erikoiskasveilla, joilla tuottavuus hehtaaria kohden on suurempi kuin tavallisilla peltokasveilla.

Kuivuushaittoja voidaan myös vähentää säätöojituksella (säätösalaojitus tai valtaojan padotus) sille soveltuvilla pelloilla. Säätöojituksen avulla pystytään paremmin varastoimaan kasveille vettä maaperässä, eikä kesäsateiden tuomaa vettä johdeta pois turhaan. Lisäksi säätösalaojitus antaa mahdollisuuden altakasteluun.

Ahvenanmaa:

Jordbruket på Åland har inte varit tillräckligt förberett för de utmaningar som föranleds av klimatförändringen i form av de allt längre perioderna med extrem torka och värme. Arealen som är möjlig att bevattna är relativt liten samtidigt som bevattningssystemet som används utgörs av relativt gammal bevattningsteknik. Det finns geografiskt en ojämn tillgång till naturligt bevattningsvatten och bevattningsvatten finns därför inte alltid tillgängligt i de områden där det finn ett stort behov att bevattna grödor. Det åländska jordbruket har heller inte varit tillräckligt förberett för de utmaningar som föranleds av klimatförändringen i form av en årsnederbörd som faller allt ojämnare över året och större nederbördsvolymer som faller under kortare tidrymder. En stor del av odlingsarealen är odränerad och de befintliga markavvattningssystemen är gamla och inte tillräckligt omfattande för att klara av de kraftiga regnen. Det åländska lantbruket karakteriseras av splittrad arrondering och odling bedrivs på en hög andel arrendejord vilket bromsar investeringar i jordbruksmark i form av bevattnings- och avvattningssystem.

2.1.SO4.1.3 Mahdollisuudet

Ilmastonmuutoksen on arvioitu merkittävistä haasteista huolimatta voivan hyödyttää Suomen och Ålands maa- ja puutarhataloutta, mikä on poikkeuksellista verrattuna muualla ennakoituihin, varsin yksipuolisesti haitallisiin vaikutuksiin. Ilmastonmuutoksen myötä kasvinviljelyn vaihtoehdot laajenevat ja monipuolistuvat Suomessa (inklusive Åland). Erityisesti kasvukauden pidentyminen ja talvien leudontuminen mahdollistavat uusien, nykyistä myöhäisempien ja satoisampien lajien ja lajikkeiden viljelyn. Ilmastonmuutoksella saattaa olla Suomessa (inklusive Åland) myös myönteisiä vaikutuksia joillekin toimialoille, esimerkiksi mahdollistamalla aikaisempaa tuottavampien lajien ja lajikkeiden käyttöä maa- ja metsätaloudessa.

Metsien aktiivisella hoidolla ja käytöllä voidaan vahvistaa metsien hiilensidontakykyä. Samalla tuetaan metsien sopeutumista muuttuvaan ilmastoon. Suometsien hiilensidonta kykyä voidaan edistää tuhkalannoituksella, jota syntyy uusiutuvan energian käytön yhteydessä. Myönteisiä vaikutuksia pystytään

kuitenkin hyödyntämään vain, jos hallitaan ilmastonmuutokseen liittyvät riskit (esimerkiksi sateiden ajoittumisen muutokset, kuivuus, tuulituhot ja kasvintuhoojat) sekä tehdään muita tarvittavia sopeutumistoimenpiteitä, kuten jalostetaan ja otetaan käyttöön tuottavampia ja kestävämpiä lajikkeita. Metsän maankäytön muutoksen/pellon raivauspaineiden vähentäminen voi tuoda merkittäviä päästövähennyksiä.

Vaikuttavat ilmastotoimet vahvistavat kotimaisen ruuan tuotanto- ja markkinointiedellytyksiä ja mahdollisesti myös kannattavuutta. Kestävästi hoidettu peltomaa parantaa satotasoja, uuden teknologian hyödyntäminen ja digitalisaatio tehostavat tuotantopanosten käyttöä. Maatilat voisivat hyödyntää kestävän energian osaamistaan myymällä osan tuottamastaan energiasta.

Tutkimuksella ja innovaatioilla löydetään uusia keinoja ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisemiseen esimerkiksi menetelmillä, joilla maaperän hiilivarastoa voidaan lisätä ja sen vähenemistä erityisesti turvepelloilla voidaan hidastaa. Turvemailla toteutettavilla ilmastotoimilla voidaan saada merkittäviä päästövähennyksiä.

Ahvenanmaa:

Det åländska jordbruket har potential att producera biogassubstrat och andra biobränslen så som växtrester och stallgödsel till den lokala energiproduktionen. Det finns också en stor potential att öka mängden biomassa från skogen för energiframställning och möjligheten att utveckla logistik och metoder för tillvaratagande av skogens bioenergiråvara. Med detta skapas en cirkulär ekonomi som speglar naturliga system där avfall från en process blir näring till en annan.

Tillgången till vatten har på Åland konstaterats ofta vara den begränsande faktorn för bevattning. Det finns dock möjlighet att öka tillgången till vatten genom dämning av sjöar och genom att samla upp vatten från små diken, det finns även möjlighet att minska avdunstningen för att spara på vattnet. Genom pumpning är det möjligt att förse ett större geografiskt område med vatten. Bevattningstekniken och -strategierna kan utvecklas och bevattning med havsvatten kan eventuellt bli ett alternativ. Näringsrikt bottenvatten från sjöar kan användas för bevattning, vilket skapar en recirkulation av näringsämnen.

2.1.SO4.1.4 Uhat

Kestävällä tavalla toimivaa alkutuotantoa ei saada kannattavaksi ja ilmastotoimenpiteitä ei siten tilatasolla saada edistettyä. Jos turvemaiden tuotantoon liittyy tuotannollisia vaatimuksia ja tilalla on paljon turvemaata, niin tämä voi lisätä alueellista eriarvoisuutta (turvemaa-alueet ja muut alueet). Viljelijän on vaikeaa, ellei mahdotonta siirtää tuotantoaan kivennäismaille, jos tietyllä alueella on paljon turvemaata.

Kasvinjalostus ei tuota entistä parempia lajikkeita. Uusille vaihtoehtoisille viljelykasveille ei löydy markkinoita.

Ilmastonmuutos tuo maataloudelle uusia riskejä ja epävarmuutta.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamat sään ääri-ilmiöt, kuten esimerkiksi lisääntyneet sademäärät, tulvat ja kuivuus sekä Etelä-Suomen, och på Åland, lyhentyneet tai puuttuvat routajaksot aiheuttavat haasteita alkutuotannolle ja vaikuttavat satomääriin. Myös tuotantoa uhkaavien kasvi- ja eläintautien esiintymiseen liittyvät riskit lisääntyvät. Maataloudessa ne saattavat johtaa lisääntyneeseen kasvinsuojeluaineiden ja eläinlääkkeiden käyttöön ja aiheuttaa näin merkittävän haasteen elintarviketurvallisuudelle ja tuotannon kannattavuudelle.

Heikko ja vanhentunut maankuivatusinfrastruktuuri johtaa peltojen tuottokyvyn ja maan arvon laskuun ravinnehuuhtoumariskien kasvuun. Peltojen tuottokyvyn heikkeneminen kärjistää tilojen talousvaikeuksia, sekä rapauttaa viljelijöiden motivaatiota, kun taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden uhat eivät rohkaise pitkäjännitteiseen perusparannustoimenpiteisiin kuten maankuivatukseen. Peltojen ravinnepäästöjen kasvu vaikuttaa negatiivisesti kansalaisten mielipiteeseen maatalouden tukemisesta, ja vaikeudet saada kansallista rahoitusta voivat johtaa maatalouden toimintaedellytysten heikkenemiseen.

Pellon vesitalouden ja maan kasvukunnon ollessa kunnossa kasvit pystyvät paremmin hyödyntämään maassa olevia ravinteita, eivätkä ne huuhtoudu vesistöihin.

Pellon raivaus jatkuu.

Kestävyyskriteereiden aiheuttavat rajoituksia tietyntyyppisten maatalousbiomassojen energiakäytölle ja siten biokaasutuotannon joustavalle toteutukselle.

Maatalousbiomassojen energiakäyttöön liittyviä kannattavuus- ja investointihaasteita.

Ilmastonmuutokseen ei pystytä sopeutumaan riittävän tehokkaasti (esim. peltojen vedenhallinta epäonnistuu
Sitoutuminen ilmastotoimiin ei ole pitkäjänteistä. Ilmastohyödyt voivat jäädä lyhytaikaisiksi, jos viljelykäytäntöjä tai maankäyttöä muutetaan väliaikaisesti.

2.1.SO4.1.5 Muita huomautuksia

Vahvuudet

- Ilmastolain mukainen tavoite saavuttaa hiilineutraalisuus vuoteen 2035 mennessä.
- Tilat osallistuvat laajasti ja monipuolisesti vapaaehtoisiin ympäristötoimenpiteisiin. Viljelykäytäntöjä on pitkäjänteisesti muutettu kestävämmiksi.
- Energiatehokkuustoimia jo käytössä myös maataloudessa.
- Suomalainen/pohjoinen maidon- ja naudanlihantuotanto perustuu hiilen kierron kannalta edulliseen nurmentuotantoon.
- Yksivuotista maissia käytetään Suomessa rehuksi hyvin vähän (yksivuotisuus aiheuttaa monivuotiseen nurmeen verrattuna enemmän kasvihuonekaasupäästöjä)
- Suomessa on kotimaista kasvinjalostusta.
- Kaikista turvepelloista nurmipeite oli noin 50% lohkoista, mikä tuottaa vähemmän päästöjä kuin yksivuotinen peltoviljely.
- Uusiutuvan energian merkittävä osuus.

Därutöver gällande Åland:

- En lång och gynnsam växtsäsong med många soltimmar, ett aktivt jord- och skogsbruk med stor vallareal, liten andel organogena jordar och kraftig skogstillväxt
- Bra sol- och vindförhållanden, förhållandevis god tillgång till olika bioenergikällor med korta transportsträckor

Heikkoudet

- Metsätalouden maaperästä noin kolmasosa on turvemaita. Peltoalasta 10 % on turvemaita, ja ne ovat merkittävä päästöjen lähde.
- Maatalouden kasvihuonekaasupäästöt eivät ole 2000-luvulla vähentyneet johtuen turvepeltojen osuuden suhteellisesta lisääntymisestä pellon raivauksen vuoksi. Turvemaiden keskittyminen tietyille alueille vaikeuttaa raivauksen vähentämisessä.
- Kasvinjalostuksen riittämättömät resurssit uusien pohjoismaisten lajien ja lajikkeiden jalostuksessa
- Kivennäismaiden laskeva hiilipitoisuus (nuoret pellot)
- Hiiliviljelymenetelmien systemaattinen hyödyntäminen
- Maaperän hiilensidonnan ja hiilen varastojen mittaamisen ja seurannan menetelmät ovat kehitteillä ja kaikkien toimien vaikutuksia ei voida vielä todentaa. Tietoon liittyy epävarmuuksia tai on aukkoja tiedoissa.
- Maatalouden kuivatusjärjestelmien kunto on heikentynyt, eivätkä ne pysty vastaamaan ilmastonmuutoksen johdosta voimistuviin maatalouden vedenhallinnan haasteisiin, kuten tulviin ja kuivuuteen

Därutöver gällande Åland :

- Vattenkapaciteten är inte alltid geografiskt belägen i de områden där behoven finns
- En stor del av odlingsarealen är odränerad och de befintliga markavvattningssystemen är gamla och inte tillräckligt omfattande, underhållet i många dikessystem är eftersatt

Mahdollisuudet

- Ilmastonmuutoksen myötä kasvinviljelyn vaihtoehdot laajenevat ja monipuolistuvat Suomessa.
- Vaikuttavat ilmastotoimet vahvistavat kotimaisen ruuan tuotanto- ja markkinointiedellytyksiä ja mahdollisesti myös kannattavuutta.

- Paremmilla tuotantomenetelmillä lisätään kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen ja vähennetään riskejä, esim. maaperän hiilen lisääminen ja säilyttäminen
- Turvemailla toteutettavilla ilmastotoimilla ja pellon raivauksen vähentämisellä voidaan saada merkittäviä päästövähennyksiä.
- Lannan ja orgaanisen jätteen jatkojalostamisen kehittäminen ja siihen kannustaminen edistäisi ravinteiden kierrätystä, uusiutuvan bioenergian tuotantoa, sekä vähentäisi turvemaiden raivaustarvetta.
- Tutkimuksella ja innovaatioilla löydetään uusia keinoja ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisemiseen esimerkiksi hiilensidontaa lisäämällä.
- Maatilojen osaaminen uusiutuvassa energiassa on laajennettavissa hajautetun energian myyntiin
- Monipuolisilla resurssitehokkuustoimilla voidaan lisätä maatilojen ja maaseutuyritysten kannattavuutta
- Metsien aktiivisella hoidolla ja käytöllä voidaan vahvistaa metsien hiilensidontakykyä ja kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen.
- Metsän maankäytön muutoksen/pellon raivauspaineiden vähentäminen voi tuoda merkittäviä päästövähennyksiä.
- Digitalisaatioon liittyviä mahdollisuuksia
- Bioenergian lisäksi myös muilla uusiutuvilla energialähteillä kuten aurinko, tuuli ja maalämpö, on käyttämättömiä mahdollisuuksia taloudellisen ja huoltovarman energiajärjestelmän rakennuspalikoina sekä maatiloilla että laajemmin maaseudulla

Därutöver gällande Åland:

- Cirkulär ekonomi
- Bevattning med havsvatten och näringsrikt bottenvatten från sjöar

Uhat

- Sopivia lajikkeita ei saada jalostettua tai uusille tuotteille ei löydy markkinoita.
- Lämpötilan nousu ja lisääntyvät sateet heikentävät peltojen rakennetta, valuma- ja päästöriskit kasvavat, satovahinko- ja kasvintuhoojariskit lisääntyvät.
- Metsätaloudessa tuhojen riski lisääntyy ja leudot talvet aiheuttavat vaikeuksia puunkorjuulle.
- Riski haitallisten vieras- ja tulokaslajien lisääntymiseen kasvaa.
- Heikko ja vanhentunut maankuivatusinfrastruktuuri johtaa peltojen tuottokyvyn ja maan arvon laskuun sekä ravinnehuuhtoumariskien kasvuun.
- Ympäristövaatimukset voivat lisätä tilojen kustannuksia sekä voivat heikentää tilojen kannattavuutta ainakin lyhyellä aikavälillä.
- Turvemaiden suojelutoimet asettavat eri alueilla sijaitsevat tilat eriarvoiseen asemaan ja tähän ei löydetä riittäviä ja oikeudenmukaisia ratkaisuja.
- Pellon raivaus jatkuu, myös turvemailla (dock inget hot på Åland).
- Kestävyyskriteereiden aiheuttamat rajoitukset tietyntyyppisten maatalousbiomassojen energia-käytölle ja siten biokaasutuotannon joustavalle toteutukselle
- Maatalousbiomassoihin perustuvan energiantuotannon heikko kilpailukyky ja rahoitusinstrumenttien yhteensovitusongelmat aiheuttavat haasteita kannattavuudessa ja investointien rahoituksessa, koskee erityisesti myyntienergian tuotantoa aloittavia maatiloja.
- Ilmastonmuutokseen ei pystytä sopeutumaan riittävän tehokkaasti, esim. peltojen vesienhallinta.
- Sitoutuminen ilmastotoimiin ei ole pitkäjänteistä. Ilmastohyödyt voivat jäädä lyhytaikaisiksi, jos viljelykäytäntöjä tai maankäyttöä muutetaan vain väliaikaisesti.

2.1.SO4.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n

			strategiasuunnitelmassa
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Erityistavoitteeseen 4 liittyviin tarpeisiin vastataan myös CAP-suunnitelman ulkopuolisilla toimenpiteillä.

2.1.SO4.3 Tiedot YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen XI liitteessä tarkoitetuista unionin säädöksistä johtuvista kansallisista suunnitelmista (tai niiden kyseeseen tulevista osista), jotka on otettu huomioon YMP:n strategiasuunnitelmien tätä erityistavoitetta koskevissa tarvearvioinneissa

EU:n 2030 ilmasto- ja energiatavoitteet, kansallinen energia- ja ilmastostrategia sekä ilmastolaki ovat olleet ilmastotoimien laadinnan taustalla. Lisäksi perustana kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen on YK:n ilmastosopimus.

Uudistetussa ilmastolaissa asetetaan Suomelle hiilineutraalisuustavoite vuoteen 2035 mennessä. EU:n hiilineutraalisuustavoite on asetettu vuodelle 2050. Hiilineutraalisuustavoitteen lisäksi ilmastolaissa asetetaan vähennystavoitteet myös vuosille 2030 (-60 % vuoteen 1990 verrattuna), 2040 (-80 %) ja 2050 (vähintään -90 %, mutta pyrkien tasoon -95 %). Lakiin lisätään myös hiilinielujen vahvistamista koskeva tavoite. Uudistuksen myötä laki laajenee koskemaan myös maankäyttösektoria.

Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi ilmastolaissa säädetään valtakunnallisista ilmastopolitiikan suunnitelmista, joiden avulla Suomen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ja ilmastonmuutokseen sopeudutaan. Hallitusohjelman mukaisesti Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi. Lisäksi hiilinieluja ja -varastoja vahvistetaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, pysäytetään luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen Suomessa, vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä, tehdään ilmastoystävällistä ruokapolitiikkaa sekä parannetaan eläinten hyvinvointia.

Loppuvuodesta 2021 hallitus asetti tavoitteen maatalouden kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Tavoitteena on vähentää maatalouden taakanjako- ja maankäyttösektorien yhteenlaskettuja päästöjä 29 prosenttia vuoden 2019 tasosta vuoteen 2035 mennessä.

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma, KAISU, perustuu vuonna 2015 voimaan tulleeseen ilmastolakiin. Suunnitelma päivitetään siten, että se vastaa vuoden 2030 kiristyvään EU-velvoitteeseen sekä hallituksen tavoitteeseen hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä. Suunnitelma laaditaan kerran vaalikaudessa ja se sisältää toimenpideohjelman päästökaupan ulkopuolisten sektoreiden eli ns. taakanjakosektorin päästöjen vähentämiseksi. KAISU:ssa esille nostettuja maatalouden päästövähennystoimia, joille on laskettu päästövähennysvaikutus ovat: pellonraivauksen rajoittaminen, entisten turvetuotantoalueiden maatalouskäyttöön siirtymisen rajoittaminen, metsitys, maatalousmaata ilmastokosteikoiksi, turvemaiden viljely märkänä (kosteikkoviljely), nurmi yksivuotisten kasvien tilalle – hiiltä lisää peltoon, täsmäviljely ja lypsylehmien metaanipäästöjen vähentäminen ruokinnallisilla keinoilla. KAISU:ssa todetaan, että maatalouden politiikkatoimien vaikutus taakanjakosektorin päästöihin on yhteensä 0,6 Mt CO2-ekv. vuonna 2030 + 0,1 Mt CO2-ekv. vuonna 2035. Vaikutus maankäyttösektorin päästöihin on vähintään 1,8 Mt CO2-ekv. vuonna 2030 + 0,9 Mt CO2-ekv. vuonna 2035. Näissä päästövähennysluvuissa ovat mukana toimet, joille KAISU:ssa on laskettu päästövähennys. Mukana on myös toimia, joista hallitus on päättänyt KAISU:un HIISI-hankkeessa tehdyn skenaario työn valmistumisen jälkeen. KAISU:n valmistelun tueksi Hiilineutraali Suomi 2035 – ilmasto- ja energiapolitiikan toimet ja vaikutukset (HIISI) –hankkeessa tehtiin maatalouden kasvihuonekaasupäästöjen perusskenaario (WEM) ja politiikkaskenaario (WAM). Valmistelussa on

HIISI-maatalousjatkohanke, missä tarkastellaan tarkemmin hallituksen syksyn budjettiriihen valmistelun yhteydessä tehtyjä maatalouden kasvihuonekaasulinjauksia: kosteikkoviljelyalan nostaminen 30 000 ha, ilmastoystävällisen rehun käyttöönotto, biokaasutuotannon ja käytön sekä ravinteiden kierrätyksen edistäminen. Lisäksi tehdään vielä erillinen skenaario ruokavaliomuutosten vaikutuksista maatalouden khk-päästöihin. Tämä työ valmistuu elokuun 2022 loppuun mennessä.

Taakanjakosektorille lasketaan liikenteen, maatalouden, rakennusten erillislämmityksen, työkoneiden ja jätehuollon päästöt sekä F-kaasut.

Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteen saavuttaminen vaatii merkittäviä ja nopeita energiasektorin ja liikenteen päästövähennystoimia, mutta myös maankäyttösektorin päästöjen vähentämistä sekä hiilinielujen ja -varastojen vahvistamista. Hallitusohjelman mukaisesti maankäyttösektori kytketään tällä hallituskaudella entistä tiiviimmin osaksi kansallisen ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelua ja toimeenpanoa. Hallitusohjelma linjaa useita maa- ja metsätaloutta sekä maankäytön muutoksia koskevia ilmastotoimia, jotka jatkossa liitetään osaksi tulevaa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa. Maankäyttösektorilla kasvihuonekaasujen päästöjä voidaan vähentää erityisesti turvemaiden käytössä sekä ehkäisemällä metsien muuttumista muuhun maankäyttöön (metsäkato). Metsien hiilensidontaa voidaan vahvistaa metsien kasvukyvystä ja terveydestä huolehtimalla. Myös joutokäytössä olevien alueiden metsittäminen on yksi keino lisätä metsäpinta-alaa ja siten myös hiilensidontaa. Hiilinielujen ja -varastojen säilyttämiseksi on tärkeää varautua myös lisääntyviin riskeihin, kuten kasvitauteihin ja metsätuhoihin.

Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa, MISU, määritetään ne keinot, joihin panostamalla vähennetään maankäyttösektorin ilmastopäästöjä sekä vahvistetaan hiilinieluja ja -varastoja. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma edistää osaltaan Suomen tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. MISU:n toimenpiteitä toteutetaan sekä CAP-suunnitelman että kansallisen rahoituksen avulla.

Maatalouden hiili-euro-ohjelma HERO valmistui keväällä 2022. HERO on ohjelma siitä, miten 29 prosentin päästövähennystavoite saavutetaan niin, että maatilojen talous ei heikkene. Maatalouden ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet koottiin yhdeksi toimenpidekokonaisuudeksi, jossa määriteltiin tarkemmin päästövähennyspolku vuoteen 2035.

Valtioneuvosto valmistelee työ- ja elinkeinoministeriön johdolla hallitusohjelman mukaista ilmasto- ja energiastrategiaa. Strategia valmistellaan koordinoidusti keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman kanssa, jota ympäristöministeriö koordinoi ja jossa määritellään EU:n päästökauppajärjestelmän ulkopuolisen ns. taakanjakosektorin uudet politiikkatoimet. Strategia kattaa kaikki kasvihuonekaasupäästölähteet (päästökauppasektori, taakanjakosektori, maankäyttösektori) ja nielut (maankäyttösektori). Uusiutuvien energialähteiden osuus energian loppukulutuksesta on Suomessa yli 40 prosenttia. Vuoteen 2030 tähtäävän kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaisesti tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä niin, että sen osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin 2020-luvulla.

Hallitusohjelman mukaisesti on käynnissä ”Peltojen kiinteistörakenteen kehittämisohjelma (ISOLOHKO)”, jonka tavoitteena on valmistella ja toimeenpanna kiinteistörakenteeseen liittyviä toimenpiteitä maataloustuotannon kilpailukyvyn parantamiseksi ympäristö-, vesistö-, ilmasto- ja luonnon monimuotoisuusvaikutukset huomioon ottaen.

Kansallinen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelma 2022 ja MMM:n ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpideohjelma ovat pohjana maatalouden ilmastonmuutokseen sopeutumistoimille. . Ilmastolain lisäksi suunnitelman laadintaa osaltaan ohjaavat myös vuonna 2021 hyväksytyt eurooppalainen ilmastolaki ja EU:n uusi sopeutumisstrategia, joka nostaa sopeutumistyön kunnianhimoa merkittävällä tavalla hillintätoimien rinnalle matkalla kohti ilmastokestävää Eurooppaa vuonna 2050.Kiertotalousohjelman visio on "Suomi 2035: Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta on menestyvän taloutemme perusta". Vision toteutuminen edellyttää luonnonvarojen kestävää ja tehokasta käyttöä. Tätä linjaavat ohjelman seuraavat askeleet ja tavoitteet: Uusiutumattomien luonnonvarojen kulutus vähenee, ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö voi kasvaa siten, että kotimaan primääriraaka-aineiden kokonaiskulutus ei 2035 ylitä vuoden 2015 tasoa. Resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä. Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä.

Käynnissä olevan Kokonaisarviointi kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumispolitiikan toimeenpanosta (KOKOSOPU) -hankkeen tavoitteena on tuottaa kokonaisarviointi kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumispolitiikan toimeenpanosta. Hankkeessa saatua tietoa käytetään hyväksi parhaillaan laadittavaan uuteen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelmaan. Sopeutumissuunnitelma on osa ilmastolain mukaista ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmää. Nykyisen kansallisen sopeutumissuunnitelman voimassaolo jatkuu vuoden 2022 loppuun.

Vuodesta 2020 lähtien Hiilestä kiinni -kokonaisuudesta on rahoitettu 100 tutkimus- ja innovaatio-ohjelman hanketta sekä käytännönläheisiä kokeiluja ja tieteellisen tiedon jalkauttamista toteuttavaa kehittämistoimintaa. Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelman 15 kolmivuotista ja monitieteistä tutkimushanketta ja 85 käytännönläheistä kehittämishanketta edistävät päästöjen vähentämistä, hiilen sidontaa ja -varastointia sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista ja hiilimarkkinoiden kehittämistä maankäyttösektorilla. Ilmasto- ja ympäristövaikutusten lisäksi hankkeissa kiinnitetään huomiota monimuotoisuuden, vesienhallinnan sekä erityisesti myös taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen kestävyyden, ruokaturvan ja huoltovarmuuden vahvistamiseen.

I dokumentet Klimatförändringar på Åland föreslå strategier och åtgärder för att mildra eller hindra de negativa effekterna av klimatförändringen samt ta tillvara de möjligheter som klimatförändringen ger.

2.1.SO4.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EKO - Ekologisk produktion	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 03 - Odling av fånggröda	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien

			sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 03 - Kerääjäkasvit	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 04 - Kiertotalouden edistäminen	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 05 - Suojavyöhykkeet	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 06 - Turvepeltojen nurmet	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 07 - Valumavesien hallinta	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 11 - Kosteikkojen hoito	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser	O.21. Maatiloilla toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV kosteikko - Kosteikkoinvestoinnit	O.23. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV maatalous 02 - Maatilojen energiainvestoinnit	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä

RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV maatalous 03 - Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yleishyöty 01 - Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yritys 01 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 03 - Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)

Yleiskuvaus

Suomen CAP-suunnitelma ja sen interventiologiikka on tarkkaan harkittu vuodesta 2017 alkaen sidosryhmien kanssa yhteistyössä valmisteltu kokonaisuus, ja se perustuu yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteisiin. CAP-suunnitelman identifioitujen tarpeiden taustalla ovat nykytila- ja SWOT-analyysit. Toimenpiteiden valinta ja kehittäminen perustuvat kuluvan kauden hyväksi tunnistettuihin käytäntöihin, maaseutuohjelman arvioinneista saatuun tietoon sekä tutkimustietoon, mutta myös toimenpiteiden ymmärrettävyyteen, toiminnallisuuteen ja toteutuskelpoisuuteen, jotka ovat tuensaajien mukaan saamisen kannalta keskeisiä tekijöitä vapaaehtoisissa toimenpiteissä. Toimenpiteiden valintaa on ohjannut maatalouden ilmasto-ympäristöhaasteiden moninaisuus ja laajuus sekä tarve samanaikaisesti varmistaa pitkäjänteisyyttä vaativa maatalouden ympäristötyö että uudet painotukset ottaen huomioon maatalouden pitkään haastavana jatkunut taloustilanne. Kauden 2014-2020 hyväksi havaittuja toimenpiteitä tarjotaan CAP-suunnitelmassa laajemmalle alueelle ja suuremmalle joukolle tuensaajia. Olemme valinneet toteutettavaksi CAP-suunnitelman kautta toimenpiteet, jotka soveltuvat parhaiten kuhunkin interventiotyyppiin.

Kauteen 2014-2020 verrattuna pääosaa toimenpiteistä on kehitetty niin, että ne tehokkaasti vastaavat ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin. Toimenpiteet ovat sisällöllisesti uudistettuja. Tuensaajille tuttu järjestelmän rakenne ja nimistö on säilytetty toimeenpanon tehostamiseksi, jotta monitahoisen toimenpidekokonaisuuden omaksuminen olisi tuensaajille helpompaa.

CAP-suunnitelman ympäristötoimenpiteet eivät sisällä kokeiluluontoiseksi luokiteltavia toimenpiteitä. Niistä viljelijät saavat tietoa neuvonnan kautta ja niitä tehdään mm. EIP-toimenpiteessä CAP-suunnitelman sisällä sekä laajasti eri rahoituslähteitä hyväksikäyttäen CAP:n ulkopuolella kansallisilla varoilla.

2.1.SO4.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO4.7 Aiotteko tukea YMP:stä LIFE-ohjelmaa (vain erityistavoitteet 4, 5 ja 6)?

: **Ei**

2.1.SO4.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.12 - Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin	64,61 %
R.13 PR - Päästöjen vähentäminen eläintuotannossa Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat kasvihuonekaasu- ja/tai ammoniakkipäästöjen, lannankäsittely mukaan lukien, vähentämistä koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	46,52 %
R.14 PR - Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan	76,96 %

maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)	
R.15 CU - Maa- ja metsätaloudesta sekä muista uusiutuvista lähteistä saatava uusiutuva energia Tuetut investoinnit uusiutuvan energian, myös biopohjaisen, tuotantokapasiteettiin (MW)	365,00 MW
R.16 CU - Ilmastoon liittyvät investoinnit Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon	4,16 %
R.27 CU - Ympäristö- tai ilmastotehokkuus maaseutualueiden investointien avulla Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä	195,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Erityistavoitteen 4 ”Vaikuttaminen ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ja myös kestävä energia” osalta maataloustuotannon ilmastokestävyyden parantamiseksi tarvitaan erityisesti ekojärjestelmän (R.12 ja R.14) ja ympäristö-ilmastokorvauksen toimenpiteitä (R.12 ja R.14), oikein kohdennettuja investointitukia (R.13, R.15, R.16 ja R.27) sekä yhteistyötoimia (R.27).

2.1.SO4.9 Määrärahan perustelut

Maataloudessa kasvihuonekaasupäästöt ovat peräisin hajallaan olevista biologisista päästölähteistä, jolloin niiden hillitseminen on haasteellisempaa kuin monella muulla sektorilla. Maatalouden tukijärjestelmiä kehitettäessä tavoitteena on mm. vähentää pellon raivauspainetta, edistää turvepeltojen kasvipeitteisyyttä, talviaikaista maanpeitteisyyttä sekä vedenpinnan säätelyä. Tilojen kannattavuuden ja maaseudun elinvoimaisuuden kannalta tulee löytää tasapaino ilmastovaatimusten ja rahoitettavien ilmastotoimenpiteiden välillä.

CAP-suunnitelman toimenpiteiden arvioidaan Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan vähentävän maatalouden KHK-päästöjä 0,8 milj. t CO2-ekv. vuoteen 2027 mennessä. Arvio ei pidä sisällä maatalouden energiankäytön päästöjä, jotka ovat arviolta 1 milj. CO2-ekv tonnia vuodessa. Arviossa ei ole mukana kaikki CAP:n KHK-päästöihin vaikuttavia toimia, koska niiden päästövähennysvaikutusta ei pystytä tällä hetkellä laskemaan.

Suomi on asettanut kansallisesti tavoitteeksi, että 2020-luvulla uusiutuvan energian osuus nousee yli 50 prosenttiin. Hajautettua, paikallisiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa ja lähellä kulutuspisteitä tapahtuvaa energiantuotantoa edistämällä lisätään paikallista ja alueellista energiahuoltovarmuutta sekä saavutetaan mahdollisimman suuri hyöty alueiden kilpailukyvyn ja työllisyyden edistämisessä.

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisessa tavoitellaan kunnianhimoista lähestymistapaa ilmasto- ja ympäristökysymyksiin. CAP-suunnitelman tulee heijastella täysimääräisesti Vihreän kehityksen ohjelman sekä Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategioiden kunnianhimoa.

Maataloustuotannon ilmastokestävyyden parantamiseksi ja energiatehokkuuden kehittämiseksi tarvitaan ehdollisuuden ja ekojärjestelmän toimia, maatilojen neuvontapalveluja, ympäristökorvauksia. luonnonmukaista tuotantoa, oikein kohdennettuja investointitukia, hankkeita sekä kannustimia yhteistyöhön. Näiden lisäksi tarvitaan tutkimusta, kokeiluja, tietämyksen ja tiedon vaihtoa sekä tiedottamista.

2.1.SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

2.1.SO5.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO5.1.1 Vahvuudet

Suomessa on runsaat luonnonvarat, puhdas ilma ja maaperä. Valtaosa Suomen järvistä ja joista on hyvässä tai erinomaisessa tilassa, pinta- ja pohjavesien nitraattipitoisuudet ovat matalia. Ahvenanmaalla järvien tila on kuitenkin heikompi kuin Manner-Suomessa.

Ekosysteemipalveluita tuottava luontoympäristö, maisemat, retkeilyalueet, jokamiehenoikeudet, väljyys, turvallisuus. Positiivinen maataloustoiminnan vaikutus näkyy lajistoltaan ja luontotyypeiltään monimuotoisina ja vaihtelevina puoliavoimina elinympäristöinä, avoimena maatalousmaisemana, kulttuuriympäristönä sekä viihtyisänä asuin- ja työympäristönä.

Eroosio on vähäistä. Suomen peltojen eroosio on European Soil Data Centerin tietojen mukaan keskimäärin 460 kg/ha/v ja se on EU-maiden alhaisin. Talviaikaisen kasvipeitteisyyden lisääntyminen parantaa tilannetta entisestään.

Viljelijät osallistuvat Suomessa laajasti ja monipuolisesti vapaaehtoisiin ympäristötoimenpiteisiin. Tässä on hyödynnetty aikaisempia maaseudun kehittämisohjelmia. Koulutuksen ja tiedonvälityksen avulla on lisätty viljelijöiden tietoisuutta maatalouden vesiensuojelusta ja peltomaan kasvukunnosta

Ahvenanmaa:

På Åland bidrar ett aktivt lokalt jordbruk till en hållbar utveckling och en effektiv förvaltning av de unika naturresurserna. Småskaligheten och den sociala närheten innebär att det i samhället finns en naturlig vilja och intresse att engagera sig i frågor som berör ens närmiljö och omgivning. Åland är ett litet samhälle med närdemokrati där beslutsvägarna är kort inom både offentliga och de privata strukturerna.

2.1.SO5.1.2 Heikkoudet

Erityisesti rannikkoalueiden vesien tilan parantaminen vaatii yhä runsaasti toimenpiteitä. Rannikkovesien tila on heikentynyt erityisesti Saaristomerellä ja Pohjanlahdella vuoden 2019 tulosten mukaan verrattuna vuoteen 2013.

Tuotannon alueellinen keskittyminen voi lisää ympäristöhaittojen riskiä ja vaikeuttaa ravinnepäästöjen vähentämistä. Lannasta peräisin olevat ravinnehuuhtoumat ovat ongelma kotieläintuotannon keskittymäalueilla, joilla voi syntyä lannan ravinteita enemmän kuin on mahdollista käyttää peltojen lannoitteina.

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden lisääntymistä estää savimaiden soveltumattomuus kevätmuokkaukseen. Tutkimuksen mukaan aidolla kasvipeitteellä (eli kasvilla tai sängellä) toteutetut kasvipeitteisyystoimet ovat tehokkaita typpipäästöjen vähentämisessä ja eroosiontorjunnassa.

Maataloustuotannon heikko kannattavuus rajoittaa ja hidastaa tilatason ympäristötoimenpiteitä. Viljelijöillä ei tällöin ole resursseja omaehtoisiin ympäristönhoitotoimiin.

Ympäristöllisen kestävyyden parantamiseksi tehtävät toimenpiteet esimerkiksi vesiensuojelussa ja luonnon monimuotoisuuden edistämisessä voivat olla ristiriidassa sekä keskenään että kannattavuuden parantamisen ja rakennekehityksen edistämisen kanssa.

Maatalouden ammoniakkipäästöt vaikuttavat paikallisesti ilman laatuun. Maataloudesta peräisin olevat ammoniakkipäästöt olivat vuonna 2015 noin 28 832 tonnia ja vuonna 2016 noin 28 600 tonnia, mikä on yli 90 % Suomen ammoniakkipäästöistä. Maatalouden ammoniakkipäästöistä 90 % on peräisin lannasta.

Ahvenanmaa:

På Åland har den begränsade tillgången till åkermark lett till en dålig arronderingen med en sämre och ensidigare växtföljd och kortare växtföljdsomlopp vilket har bidragit till den försämrade markstrukturen. På de intensivt odlade markerna har markkvaliteten försämrats på grund av markpackning, sjunkande halter av organiskt material, ensidig växtföljd och utarmning av jorden. Dessutom bedrivs husdjursproduktion på allt färre gårdar varför allt mindre areal tillförs stallgödsel som har en positiv inverkan på markstrukturen. Den dåliga markkvaliteten försämrar markens produktionsförmåga och

vattenhushållning. Detta i sin tur ökar risken för urlakning då grödans utveckling hämmas så att den inte kan uppta den näring som tillförts marken och också till en sämre lönsamhet då grödan inte heller i övrigt kan uppnå sin fulla potential. Speciellt på arrendemark med kort arrendetid har produktionsförmågan försämrats av att det inte har varit ekonomiskt försvarbart att bl.a. underhållskalka eller utföra andra grundförbättringsåtgärder så som dikesrensning eller täckdikning.

Enstaka sjöar som på Åland används för bevattning har begränsad kapacitet varvid de under torra perioder ansträngs till en icke hållbar nivå samtidigt som det uppstår konkurrens om vattnet. Det finns även sjöar med dålig vattenkvalitet och då också förekomst av skadliga alger vilket kan vara problematiskt vid användande av vattnet för bevattningsändamål. Också kunskapen om vattenkvalitet i bevattningsreservoarer kan vara bristfällig. Grundvattenmagasinen på Åland är generellt små vilket betyder att det riskerar bli vattenbrist vid längre torrperioder men å andra sida fylls de snabbt på vid nederbörd. Vidare har småvattenmagasin en ökad risk att påverkas negativt av kvalitetsförändringar kopplade till extremväder.

På Åland finns jordbruksmark ofta i nära anslutning till dricksvattentäkter, badstränder och känsliga natur- och havsområden och vid extremväder så som skyfall kan vattenkvaliteten i dessa lätt försämras.

2.1.SO5.1.3 Mahdollisuudet

Nykyaikaiset sähköiset tietojärjestelmät ja viljelijöiden hyvä tieto-taito mahdollistavat toimien tehokkaan toteutuksen ja tarkan kohdentamisen.

Tutkimuksella ja innovaatioilla löydetään uusia keinoja ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisemiseksi taloudellisesti kannattavasti. Kiertotalouden edistäminen kasvinviljelytuotteiden, lannan ja orgaanisten materiaalien hyödyntämiseksi luo uusia yhteistyömuotoja ja toimeliaisuutta maaseudulle. Perinteisen ruuantuotannon rinnalle syntyy uudenlaista, monia ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistävää tuotantotoimintaa.

Ahvenanmaa:

På Åland har samarbetet mellan husdjursgårdarna och växtodlingsgårdarna ökat under den senaste tiden på grund av djurgårdarnas ökade behov av att sprida sin stallgödsel utanför den egna gården och man kan se också potential för ett ytterligare ökat samarbete framför allt på grund av de ökande besättningsstorlekarna. I ett näringskretslopp och en cirkulär ekonomi är stallgödseln en viktig resurs som genom samarbete mellan växtodlingsgårdar och husdjursgårdar kan, förutom näring, ge ytterligare fördelar på växtodlingsgårdarna i form av en ökad halt av organiskt material i jorden och därmed en förbättrad markstruktur. Samarbete genom markbyten mellan gårdarna gör det möjligt att få in varierande grödor och en mångsidigare växtföljd på åkrarna för att förbättra markkvaliteten. Med det ökade kretsloppstänkandet inom jordbruket kan man se goda möjligheter till recirkulation av vatten både i odlingslandskapet samt till ett näringskretslopp vilka båda är viktiga delar i arbetet att skapa en cirkulär ekonomi och minskade näringsutsläpp från jordbruket.

Dessutom är Åland som en geografiskt avgränsad region ett förhållandevis litet insatsområde. Detta gör att det vid behov är möjligt att på en rätt detaljerad nivå kartlägga de områden som är speciellt känsliga och utsatta ur ett miljöperspektiv varvid möjligheten att rikta åtgärderna till rätta ställen blir bättre. Jordbrukarna i de berörda områdena kan lätt identifieras och involveras i processen redan i ett tidigt skede vilket ska motivera odlarna att genomföra de åtgärder som just i det egna området anses vara viktiga. Med hjälp av det framtagna belastningsverktyget kommer insatserna att bättre kunna riktas till de områden där behovet av förbättring är störst.

2.1.SO5.1.4 Uhat

Suomen pohjoinen sijainti asettaa omat haasteensa alkutuotannolle. Uhkana on, että jo ennestään heikosti kannattavaa toimintaa ei saada kestävällä tavalla toimimalla kannattavaksi, eikä siten ympäristö- ja ilmastotoimenpiteitä ja kiertotaloutta saada tilatasolla edistettyä. Uhkana on myös, että vesistöjen ravinnekuormituksen vähentämiseen ei löydetä tehokkaita ratkaisuja.

Kotieläinten määrä on vaarassa vähentyä. Työvoiman puute ja tuotantotapojen heikkeneminen eivät mahdollista aktiivisia ympäristö- ja ilmastotoimia ja heikentävät kiertotalouden mahdollisuuksia.

Lannasta peräisin olevat ravinnehuuhtoumat ovat ongelma kotieläintuotannon keskittymäalueilla, joilla

voi syntyä lannan ravinteita enemmän kuin on mahdollista käyttää peltojen lannoitteina. Kotieläintuotanto keskittyy edelleen, jolloin lannan ravinteet kertyvät alueellisesti, mikä vaikeuttaa ravinnekuormituksen vähentämistä.

Ahvenanmaa:

På Åland finns en oro för att de extrema väderförhållandena som följer av förändringarna i klimatet hotar de känsliga naturresurser som finns i jordbrukets produktionsmiljö. En ökad nederbörd ger en ökad belastningen och föroreningsrisk genom avrinning med övergödning och algblomning som följd, medan torra somrar påverkar vattenkvaliteten och -mängden i sjöarna negativt.

2.1.SO5.1.5 Muita huomautuksia

Vahvuudet

- Runsaat luonnonvarat, puhdas ilma ja maaperä, valtaosa järvistä ja joista on hyvässä tai erinomaisessa tilassa, pinta- ja pohjavesien nitraattipitoisuudet ovat matalia. (Ahvenanmaalla järvien tila on kuitenkin heikompi kuin Manner-Suomessa).
- Eroosio on vähäistä.
- Talviaikaisen kasvipeitteisyyden määrä on lisääntynyt.
- Ekosysteemipalveluita tuottava luontoympäristö, maisemat, retkeilyalueet, jokamiehenoikeudet, väljyys, turvallisuus, hiljaisuus, kauneus
- Tilat osallistuvat laajasti ja monipuolisesti vapaaehtoisiin ympäristötoimenpiteisiin.

Därutöver gällande Åland:

- Litet samhälle, småskalighet, närdemokrati, lokalt jordbruk och skärgården

Heikkoudet

- Maataloudesta peräisin oleva ravinnekuormitus on yksi suurimmista vesiympäristöön kohdistuvista paineista. Vesistöjen tilan parantaminen vaatii yhä runsaasti toimenpiteitä.
- Rannikkovesissä hyvässä tilassa olevien vesien osuus on vähäinen ja vähentynyt.
- Tuotannon alueellinen keskittyminen lisää ympäristöhaittojen riskiä ja vaikeuttaa ravinnepäästöjen vähentämistä.
- Maatalouden heikko kannattavuus rajoittaa ja hidastaa tilatason ympäristötoimenpiteitä.
- Savimaiden soveltumattomuus kevätmuokkaukseen heikentää mahdollisuuksia talviaikaisen kasvipeitteisyyden lisäämiseen.
- Ympäristöllisen kestävyyden parantamiseksi tehtävät toimenpiteet voivat olla ristiriidassa keskenään.
- Suomen ammoniakkipäästöistä valtaosa aiheutuu maataloustuotannosta.
- Maankäytön ja -omistuksen pirstaleisuus vaikeuttaa vesiekosysteemien tarkastelua valuma-aluetasolla.

Därutöver gällande Åland:

- Liten areal som är tillgänglig för odling, brist på mark för aktiva odlare, dålig arrondering, dålig markkvalitet
- Jordbruksmark i nära anslutning till dricksvattentäkter, badstränder och känsliga natur- och havsområden
- Konkurrens om vatten, begränsad vattenkapacitet i vissa sjöar, vattenkvaliteten kan vara olämplig för bevattning

Mahdollisuudet

- Nykyaikaiset tietojärjestelmät ja viljelijöiden hyvä tieto-taito mahdollistavat toimien tarkan kohdentamisen.
- Tutkimuksella ja innovaatioilla löydetään uusia käyttöön otettavia keinoja ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisemiseksi taloudellisesti kannattavasti.

- Kotieläinten lannan ja niiden tarvitsemien rehujen kautta on mahdollista synnyttää uutta yhteistyötä kasvinviljely- ja kotieläintilojen kesken.
- Monivuotiset nurmet tuottavat monipuolisia ympäristöhyötyjä ja rehua märehtijöille.
- Perinteisen ruuantuotannon rinnalle syntyy uudenlaista ympäristötavoitteita edistävää tuotantotoimintaa.
- Luontomatkailu lisääntyy, mikä tuo työtä ja yrittämisen edellytyksiä maaseudulle.
- Tehokkaat ympäristötoimet vahvistavat kotimaisen ruuan arvostusta ja kulutusta

Därutöver gällande Åland

- Kretsloppssystem och ökat samarbete mellan gårdarna, recirkulation av vatten och win-win projekt för vattenhushållning

Uhat

- Viljelijät eivät motivoidu ympäristön kannalta kestävään tuottavuuden lisäämiseen, puuttuu tietoa ja näkemystä ja johtamistaitoja, jolloin ympäristö- ja ilmastotoimenpiteitä, rehuyhteistyötä ja kiertotaloutta ei tilatasolla saada edistettyä.
- Vesistöjen ravinnekuormituksen vähentämiseen ei löydetä tehokkaita ratkaisuja.
- Kotieläintuotanto keskittyy edelleen, jolloin lannan ravinteet kertyvät tietyille alueille ja ravinnekuormituksen vähentäminen vaikeutuu.

Därutöver gällande Åland

- Effekterna av klimatförändringen; ökad nederbörd ger en ökad belastning och föroreningsrisk genom avrinning, algblomning och övergödning, torra somrar påverkar vattenkvaliteten och mängden i sjöarna negativt

2.1.SO5.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 03	Ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Erityistavoitteeseen 5 liittyviin tarpeisiin vastataan myös CAP-suunnitelman ulkopuolisilla toimenpiteillä.

2.1.SO5.3 Tiedot YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen XI liitteessä tarkoitetuista unionin säädöksistä johtuvista kansallisista suunnitelmista (tai niiden kyseeseen tulevista osista), jotka on otettu huomioon YMP:n strategiasuunnitelmien tätä erityistavoitetta koskevissa tarvearvioinneissa

Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta - hallitusohjelman (2019) tavoitteina on Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi – osiossa, että Suomi on hiilineutraali vuonna 2035, Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi, hiilinieluja ja -varastoja vahvistetaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, pysäytetään luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen Suomessa, vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä, Ilmastoystävällistä ruokapolitiikkaa sekä Parannetaan eläinten hyvinvointia.

Vesiensuojeluun liittyvillä toimenpiteillä tuetaan vesipolitiikan puitedirektiivin (2000/60/EY) ja

direktiiviä kansallisesti toimeenpanevaa vesienhoitolain tavoitetta saavuttaa vesien hyvä ekologinen tila. Maa- ja metsätalouden vesiensuojelutoimenpiteet, niiden tarve ja tavoitteet perustuvat EU:n vesipuitedirektiivin perusteella laadittuihin, laajan alueellisen valmistelutyön tuloksena syntyneisiin vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmiin ja toimenpideohjelmiin 2022–2027, EU:n meristrategiadirektiiviin ja siihen perustuvaan Suomen merenhoitosuunnitelmaan, EU:n Itämeristrategiaan sekä HELCOM:n Itämeren suojelun toimintaohjelmaan. EU:n vesipuitedirektiivi ja EU:n meristrategiadirektiivi on pantu kansallisesti toimeen lailla vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004).

Vesienhoitosuunnitelmissa ei ole kohdistettu vesistöjen fysikaalisiin ominaisuuksiin (hydromorfologiaan) liittyviä toimenpiteitä yksinomaan maatalouden toimenpiteiksi, mutta maatalouden toimenpiteillä on tunnistettu olevan merkitystä hydromorfologisten paineiden vähentämiseen. Hydromorfologiaa edistetään CAP-suunnitelman ulkopuolella esimerkiksi Vesienhoidon tehostamisohjelmassa sekä Helmi-hankkeessa. Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskukset myöntävät kansallisesti rahoitettuja harkinnanvaraisia valtionavustuksia vesien- ja merenhoidon sekä vesistö-, vesitalous- ja kalataloustoimenpiteiden toteuttamiseen sekä tulvariskien vähentämiseen. Yleisiä toimenpidetarpeita hydromorfologian kehittämiseksi on tunnistettu vaelluskalojen kulun helpottamiseen ja erilaisiin vesistökunnostuksiin sekä lisäksi tulvasuojelun vaatimia toimenpiteitä on tunnistettu tulvariskien hallintasuunnitelmissa.

Ympäristöministeriön hallinnoima vesiensuojelun tehostamisohjelma haluaa tehdä Suomesta maailman tehokkaimman vesiensuojelijan. Ohjelma kokoaa yhteen tekijät, varmistaa toimenpiteiden rahoituksen ja luo jatkuvuutta vesiensuojeluun. Vesiensuojelun tehostamisohjelma yhtenä tavoitteena on vähentää maatalouden ravinnepäästöjä vesistöön uusilla innovatiivisilla keinoilla. Toimien kohteena ovat maatalousvaltaiset valuma-alueet ja vesistöjen varret. Vesiensuojelu on tehokasta, kun toimia toteutetaan valuma-aluelähtöisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa alueen toimijat – muun muassa viljelijät, metsänomistajat, neuvojat, viranomaiset ja vesiensuojeluyhdistykset – yhdessä asettavat tavoitteet vesiensuojelulle sekä suunnittelevat ja toteuttavat toimet. Ohjelmassa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteuttaa laajamittaista kipsin levitystä Saaristomeren valuma-alueella vuosina 2020-2022. Ympäristöministeriö toteutti valuma-aluetasoiset rakennekalkin ja kuitulietteiden käyttöä koskevat tutkimus- ja kehittämishankkeet. Hankkeissa kokeiltujen maanparannusaineiden vaikutuksia maatalouden kuormitukseen seurataan jatkossa. KIPSI-hankkeen tavoitteena on levittää rannikon valuma-alueen pelloille kipsiä noin 150 000 hehtaarille vuosien 2020 - 2024 aikana. Kipsinlevityksellä pyritään vähentämään valuma-alueilta Saaristomereen, Pohjanlahteen ja Suomenlahteen tulevaa fosfori- ja kiintoaineskuormitusta. Hallitus on linjannut (2018) rahoitukseksi 69 miljoonaa euroa vuosille 2019–2023.

HELCOM eli Itämeren suojelukomissio kokosi vuonna 1992 hot spot -listan Itämeren suurista ravinnekuormittajista. Suomessa on edelleen yksi hot spot -kohde: Saaristomeren hajakuormitus. HELCOM on luonut kriteerit, joiden täyttyminen tulee osoittaa, jotta kohde voidaan poistaa listalta. Kriteerien täyttymistä Saaristomeren valuma-alueella on arvioitu Saaristomeren hot spot -tiekarttahankkeessa. Saaristomeren hot spot -tiekartta koostuu vesiensuojelullisesti merkittävistä maatalouteen liittyvistä toimenpiteistä. Tiekartan tavoitteena on edistää maatalouden vesiensuojelun toteutumista ja aikatauluttaa merkittävimmiksi arvioidut toimenpiteet Saaristomeren valuma-alueella. Suurin osa toimenpiteistä on yhteneväisiä CAP-suunnitelman ympäristötoimenpiteiden kanssa.

Kiertotalousohjelman visio on "Suomi 2035: Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta on menestyvän taloutemme perusta". Vision toteutuminen edellyttää luonnonvarojen kestävää ja tehokasta käyttöä. Tätä linjaavat ohjelman seuraavat askeleet ja tavoitteet: Uusiutumattomien luonnonvarojen kulutus vähenee, ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö voi kasvaa siten, että kotimaan primääriraaka-aineiden kokonaiskulutus ei 2035 ylitä vuoden 2015 tasoa. Resurssien tuottavuus kaksinkertaistuu vuoden 2015 tilanteesta vuoteen 2035 mennessä. Materiaalien kiertotalousaste kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä. Ravinteiden kierrättämisen edistämistä tavoitellaan kansallisen biotalousstrategian mukaisesti.

Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma 2020-2022, jolle on myönnetty jatkorahoituskausi 2022-2023, on osa pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaa. Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmalla rahoitetaan biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä niihin liittyviä investointeja. Tavoitteena on edistää lannan, puhdistamolietteen ja muiden vastaavien ravinnepitoisten biomassojen prosessointia siten, että niistä saadaan maataloudelle välttämättömät ravinteet talteen esimerkiksi orgaanisia lannoitevalmisteita tai muita korkeamman jalostusasteen tuotteita

kehittämällä. Ravinteiden tehokkaalla kierrätyksellä vähennetään vesistöjen ravinnekuormitusta ja edistetään vesiekosysteemien suojelua. Biomassoissa on energia- ja ravinnepotentiaalin lisäksi suuri hiilipotentiaali, jota lisäämällä peltomaahan voidaan lisätä maan hiilivarastoja, parantaa maan rakennetta ja tuottavuutta sekä vähentää eroosiosta aiheutuvaa vesistökuormitusta. Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman toivotaan auttavan myös Ukrainan kriisin aiheuttamiin lannoitteiden saatavuusongelmiin. Tavoitteena on biomassojen prosessoinnin, kierrätyslannoitevalmisteiden tuotannon ja tuotekehityksen, ravinteiden kierrätyksen logistiikan ja palveluratkaisujen edistäminen sekä korkean jalostusasteen tuotteiden kehittäminen biomassoista.

Kansallisesti panostetaan myös kierrätysravinneinvestointeihin, kuten biokaasumädätteiden kehittyneitä käsittelytekniikoita, lannoitevalmisteiden tuotannon käynnistämiseen liittyviä investointeja, kun tuotannon lähtöaineena ovat lannat tai biokaasulaitoksen rejektit, sekä ravinnekierrätys- ja hiilensidontahankkeita. Investointituki kohdentuu tuotantovaiheessa olevien ravinnekierrätys- ym. investointien tukemiseen ja helpottaa merkittävästi esimerkiksi uusien kierrätysravinnevalmisteiden tuotannon aloittamista. Investointien vaikutus päästöjen vähentämiseen ja fossiilisista polttoaineista luopumiseen on merkittävä, koska monet tuotettavista tuotteista korvaavat suoraan fossiilisia lannoitteita ja edistävät biokaasun tuotannon kannattavuutta.

Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käytön ja riskien vähentäminen on osa EU:n Pellolta pöytään – strategiaa sekä Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön kansallisen toimintaohjelmaa (2018-2022). Toimintaohjelman tavoitteena on vähentää kasvinsuojeluaineiden käytön aiheuttamia riskejä ihmisten ja eläinten terveydelle sekä ympäristölle. Ohjelma edistää integroidun kasvinsuojelun ja vaihtoehtoisten torjuntamenetelmien käyttöönottoa. Tarkoituksena on vähentää riippuvuutta kasvinsuojeluaineiden käytöstä siinä määrin kuin se on aineiden käyttöön liittyvien terveys- ja ympäristöriskien osalta perusteltua. Ohjelmassa käydään läpi torjunta-aineiden kestävän käytön puitedirektiivin vaatimuksia artiklakohtaisesti. Suurin osa velvoitteista on toimeenpantu Suomessa lailla kasvinsuojeluaineista ja aiemman ohjelman aikana vuosina 2011–2017. Uudessa ohjelmassa viitataan vain lyhyesti jo toteutettuihin lainsäädännön vaatimuksiin ja aiemman ohjelman aikana tehtyihin toimenpiteisiin. Ne on raportoitu yksityiskohtaisesti ensimmäisen toimintaohjelman väliraportissa. Kunkin puitedirektiivin artiklan kohdalla on ensiksi asetettu määrällisiä ja/tai laadullisia tavoitteita. Sen jälkeen on lyhyesti viittaus aiemmin tehtyihin toimenpiteisiin. Uusia toimenpiteitä on suunniteltu toteutettavaksi havaitun tarpeen mukaan. Lopuksi on listattu seurannan avuksi suunnitellut indikaattorit.

Maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi on laadittu toimintaohjelma Suomessa vuosille 2021–2027. Toimintaohjelmalla ja siihen sisällytetyillä toimilla pyritään maataloudesta peräisin olevien ammoniakkipäästöjen vähentämiseen niin, että maatalouden ammoniakkipäästöt olisivat velvoitteiden mukaiset.

2.1.SO5.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja	AX EKO - Ekologisk produktion	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen

	muut hoitositoumukset		maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 03 - Odling av fånggröda	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 03 - Kerääjäkasvit	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 04 - Kiertotalouden edistäminen	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 05 - Suojavyöhykkeet	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) –	Ympäristö 06 - Turvepeltojen	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun

	Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	nurmet	ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 07 - Valumavesien hallinta	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 08 - Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 11 - Kosteikkojen hoito	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser	O.21. Maatiloilla toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV kosteikko - Kosteikkoinvestoinnit	O.23. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV maatalous 03 - Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yleishyöty 02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yritys 01 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 04 - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)

Yleiskuvaus

Suomen CAP-suunnitelma ja sen interventiologiikka on tarkkaan harkittu vuodesta 2017 alkaen sidosryhmien kanssa yhteistyössä valmisteltu kokonaisuus, ja se perustuu yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteisiin. CAP-suunnitelman identifioitujen tarpeiden taustalla ovat nykytila- ja SWOT-analyysit. Toimenpiteiden valinta ja kehittäminen perustuvat kuluvan kauden hyväksi tunnistettuihin käytäntöihin, maaseutuohjelman arvioinneista saatuun tietoon sekä tutkimustietoon, mutta myös toimenpiteiden ymmärrettävyyteen, toiminnallisuuteen ja toteutuskelpoisuuteen, jotka ovat tuensaajien mukaan saamisen kannalta keskeisiä tekijöitä vapaaehtoisissa toimenpiteissä. Toimenpiteiden valintaa on ohjannut maatalouden ilmasto-ympäristöhaasteiden moninaisuus ja laajuus sekä tarve samanaikaisesti varmistaa pitkäjänteisyyttä vaativa maatalouden ympäristötyö että uudet painotukset ottaen huomioon maatalouden pitkään haastavana jatkunut taloustilanne. Kauden 2014-2020 hyväksi havaittuja toimenpiteitä tarjotaan CAP-suunnitelmassa laajemmalle alueelle ja suuremmalle joukolle tuensaajia. Olemme valinneet toteutettavaksi CAP-suunnitelman kautta toimenpiteet, jotka soveltuvat parhaiten kuhunkin interventiotyyppiin.

Kauteen 2014-2020 verrattuna pääosaa toimenpiteistä on kehitetty niin, että ne tehokkaasti vastaavat ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin. Toimenpiteet ovat sisällöllisesti uudistettuja. Tuensaajille tuttu järjestelmän rakenne ja nimistö on säilytetty toimeenpanon tehostamiseksi, jotta monitahoisen

toimenpidekokonaisuuden omaksuminen olisi tuensaajille helpompaa. CAP-suunnitelman ympäristötoimenpiteet eivät sisällä kokeiluluontoiseksi luokiteltavia toimenpiteitä. Niistä viljelijät saavat tietoa neuvonnan kautta ja niitä tehdään mm. EIP-toimenpiteessä CAP-suunnitelman sisällä sekä laajasti eri rahoituslähteitä hyväksikäyttäen CAP:n ulkopuolella kansallisilla varoilla.

2.1.SO5.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO5.7 Aiotteko tukea YMP:stä LIFE-ohjelmaa (vain erityistavoitteet 4, 5 ja 6)?
: **Ei**

2.1.SO5.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.19 PR - Maaperän parantaminen ja suojelu Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)	73,93 %
R.20 PR - Ilmanlaadun parantaminen Sellaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu tuettujen sitoumusten piiriin ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi	17,59 %
R.21 PR - Veden laadun suojeleminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	92,22 %
R.22 PR - Ravinnehuollon kestävyys Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu parannettua ravinnehuoltoa koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	18,91 %
R.24 PR - Torjunta-aineiden kestävä käyttö ja käytön vähentäminen Torjunta-aineiden kestävään käyttöön tähtäävien tuettujen erityissitoumusten mukaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten, kuten torjunta-aineiden valumisen, vähentämiseksi	19,57 %
R.25 - Ympäristötehokkuus eläintuotannossa Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin	10,94 %
R.26 CU - Luonnonvarainvestoinnit Niiden maatilojen osuus, jotka saavat luonnonvarojen hoitoon liittyvää YMP:n tukea tuotannollisiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin	9,70 %
R.27 CU - Ympäristö- tai ilmastotehokkuus maaseutualueiden investointien avulla Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä	195,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Erityistavoitteen 5 ”Kestävän kehityksen edistäminen ja luonnonvarojen (kuten vedet, maaperä ja ilma) tehokas hoito” tarpeisiin vastataan erityisesti ekojärjestelmän (R.19, R.21. R.22) ja ympäristö-ilmastositoumusten (R.19, R.20. R.21, R.22, R.24), eläinten hyvinvointikorvauksilla (R.25) sekä investointien (R.25, R.26 ja R.27) avulla.

2.1.SO5.9 Määrärahan perustelut

Vesien hyvän tilan saavuttaminen ja turvaaminen edellyttävät erityisesti ravinne- ja kiintoainekuormituksen sekä maaperän happamuudesta aiheutuvan kuormituksen vähentämistä. Suomessa ei juurikaan esiinny tuulieroosiota pelloilla. Sen sijaan ilmastonmuutoksen myötä runsastuvien sateiden aiheuttama eroosio heikentää viljelymaan kuntoa ja lisää ravinnehuuhtoumia, sillä kiintoainekseen on sitoutuneena runsaasti fosforia. Peltomaan orgaanisen aineksen määrää tulee toimenpiteiden avulla lisätä maan kasvukunnon ylläpitämiseksi, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi, peltomaan hiilinielun kasvattamiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Ravinnetaseita voidaan parantaa huolehtimalla

peltomaan rakenteesta, pH:sta, orgaanisen aineksen määrästä ja mikrobitoiminnan aktiivisuudesta. Ravinteiden kierrättämiseksi tarvitaan lisää toimenpiteitä. Tarvitaan myös innovatiivista ajattelua ja kokeilua erilaisten kiertotaloutta edistävien yhteistyömuotojen kehittämiseksi.

Suomen ammoniakkipäästöistä yli 90 % on peräisin maataloudesta, joten myös pääosa vähennystoimista kohdistuu maatalouteen. Tehokkaimmat toimenpiteet maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi liittyvät lantaan, sen varastointiin ja levitykseen: lannan huolellinen käsittely ja varastointi, lantaloiden kattaminen, lannan muokkaaminen levitysvaiheessa mahdollisimman pian maahan sekä sijoittamalla lietelanta.

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisessa tavoitellaan kunnianhimoista lähestymistapaa ilmasto- ja ympäristökysymyksiin. CAP-suunnitelman tulee heijastella täysimääräisesti Vihreän kehityksen ohjelman sekä Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategioiden kunnianhimoa. Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden käytön ja riskien vähentäminen on osa EU:n Pellolta pöytään –strategiaa, jolla halutaan vähentää maatalouden haitallisia ympäristövaikutuksia.

Kestävän kehityksen edistämiseen ja luonnonvarojen tehokkaaseen hoitoon tarvitaan ehdollisuuden ja ekojärjestelmän toimia, maatilojen neuvontapalveluita, ympäristökorvauksia, luonnonmukaista tuotantoa, eläinten hyvinvointitoimia, investointeja, yhteistyötä sekä tietämyksen vaihtoa ja tiedottaminen toimia.

2.1.SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

2.1.SO6.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO6.1.1 Vahvuudet

EU:n ympäristölainsäädäntö on integroitu osaksi maatalouden kehittämistä ja mm. luonnon monimuotoisuuden edistämiseen on laadittu tarvittavat kansalliset strategiat ja toimeenpano-ohjelmat, joita päivitetään parhaillaan EU-strategioiden ja YK:n biodiversiteettisopimuksen mukaisesti. Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistetään maaseutuohjelman toimenpiteillä sekä jossain määrin myös muulla hankerahoituksella ja EU:n suorien tukien viherryttämistuella ja täydentävillä ehdoilla. Perinnebiotooppien inventointien päivitys on käynnistynyt ja monimuotoisuuskohteista saadaan uutta tietoa. Suojelualueiden maatalousluonnon monimuotoisuuden hoitoa tehdään suunnitelmallisesti. Monimuotoisuuden turvaaminen on ollut kansallisessa metsiä koskevassa lainsäädännössä (mm. metsälaki, kestävän metsätalouden rahoituslaki) ja lainsäädäntöä täydentävissä metsänhoidon suosituksissa olennaista 1990-luvulta lähtien. Metsä- ja ympäristöalan yhteistyönä laaditut metsänhoidon suositukset perustuvat tutkimustietoon, ja käytännön metsätaloutta kehitetään niiden pohjalta. Metsän- ja luonnonhoidon neuvonta on perinteisesti ollut vahva osa metsäalan organisaatioiden toimintaa. Lainsäädännön ja metsänhoidon suositusten lisäksi keskeinen väline monimuotoisuuden turvaamisessa on vapaaehtoinen metsäsertifiointi, jonka piiriin suurin osa Suomen metsistä kuuluu. Eräistä lajiryhmistä on saatavissa pitkän ajan seurantatietoa maatalousympäristöistä ja kansallinen pölyttäjäseuranta on käynnistetty.

Ympäristötietoisuus ja -osaaminen on pitkällä aikavälillä parantunut, ja neuvontaa sekä viljelijöille suunnattua tietoa monimuotoisuuden edistämisestä on saatavilla. Tilat osallistuvat laajasti ja monipuolisesti vapaaehtoisiin ympäristötoimenpiteisiin niin maatalouden kuin metsien osalta. Käytäntöjä on pitkäjänteisesti muutettu kestävämmiksi. Tilakoko on kasvusta huolimatta edelleen maltillinen ja vaikka peltojen keskikoko kasvaa, on pieni lohkokoko monella alueella pysyvä ominaisuus maaston ja vesistöjen takia. Pieni lohkokoko ja peltoja rajaavat piiriojat tarjoavat edelleen melko runsaan piennaralan suuressa osassa maata. Kasvinsuojeluaineiden käyttömäärät ovat maataloudessa Keski-Eurooppaan verrattuna pieniä. Tautien ja hyönteisten torjuntatarve on verrattain vähäinen ja kohdistuu merkittävänä vain tiettyihin viljelykasveihin. Talviaikainen kasvipeitteisyys on yleistynyt vuosien kuluessa suuresti.

Ahvenanmaa:

Ålands varierande natur, det mosaikartade landskapet och det maritima klimatet med skärgård och hav ger goda förutsättningar för en rik biologisk mångfald och en skön landskapsbild. På Åland skapar det lokala jordbruket med varierande gårdsstorlek och förhållandevis små åkrar en varierande jordbruksmiljö där biodiversiteten och den biologiska mångfalden fortfarande är allmänt taget relativt hög. På åkrarna finns fortfarande ett omväxlande inslag av olika grödor och mellan åkrarna finns rikligt med ekologiska korridorer och naturliga kantzoner. En stor naturbetesareal är fortsättningsvis i aktivt bruk och det finns fortfarande ställen med ett vacker och öppet kulturlandskap med betande djur. Många naturbeten har bevarat sin värdefulla karaktär trots att en negativ utveckling av den biologiska mångfalden i jordbruksmiljön redan kan konstateras. Många olika arter av jordbruksgrödornas vilda släktingar (CWR = Crop Wild Relatives) växer ännu på Åland och flera av dem förekommer inte längre i övriga Finland, t.ex spåtistel och ålandsfårets genetiska variation finns väl bevarad inom rasen. En stor andel av åkermarken odlas ekologisk utan kemiska bekämpningsmedel.

2.1.SO6.1.2 Heikkoudet

Luonnon monimuotoisuus ja maisemien tila heikkenee edelleen. Tuotannon alueellinen keskittyminen, tehostuminen ja toisaalta maatalous maan ja kosteikkojen umpeenkasvu ja tuotannon loppuminen ovat lisänneet lajiston ja luontotyyppien uhanalaisuutta. Maatalouden heikko kannattavuus, karjatilojen ja laidunnuksen väheneminen sekä maaltamuutto muuttavat maankäyttöä, yksipuolistavat maisemaa ja vaikeuttavat tilatason ympäristötoimenpiteiden toteutumista ja vähentävät kiinnostusta sitoutua tuettuihin

toimenpiteisiin. Monimuotoisuuden hoito vaatii yhä useammin nykyisistä tavanomaisista viljelykäytännöistä poikkeavia hoitotoimenpiteitä ja kalustoa, koska maatalouden tuotantotavat ovat muuttuneet. Tämä on merkittävä kustannustekijä. Laiduntaminen on vähentynyt luonnonlaitumien lisäksi nykyisin myös peltolaitumilla. Ympäristöllisen kestävyyden parantamiseksi tehtävät, viljelyä monipuolistavat toimenpiteet voivat olla ristiriidassa kannattavuuden parantamisen ja rakennekehityksen edistämisen kanssa.

Metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tehtävät talousmetsien luonnonhoidon kuin myös perinnebiotooppien ja kosteikkojen hoidon toimenpiteet ovat olleet oikeita, mutta vaativat käyttöönoton vahvistamista. Niiden määrää tulee lisätä ja ne tulee kohdentaa kustannusvaikuttavasti.

Luonnonhoitotoimenpiteiden valtavirtaistamiseen tarvittava asenteiden muutos vie aikaa. Muutokset näkyvät luonnossa vasta pidemmällä aikavälillä. Luontaisen lajiston aiheuttamat satovahoingot ja petovahingot vaikuttavat asenteisiin maatalousluonnon monimuotoisuutta kohtaan.

Seurannat ovat keskittyneet vain muutamaan lajiryhmään. Etenkin pölyttäjien pitkäaikaisseuranta puuttuu. Perinnemaisemien hoidon 60 000 ha tavoitealan tarkempi sijainti Suomessa ei ole kaikilta osin tiedossa.

Ahavenanmaa:

Även om den totala naturbetesarealen på Åland fortfarande är stor har utnyttjandet av naturbetena överlag minskat och skötseln försämrats. I takt med att allt färre gårdar bedriver husdjursproduktion riskerar naturbetena bli obetade på de gårdar som upphört med djurproduktionen. Också på gårdar med husdjur har utnyttjandet av naturbeten minskat på grund av att stängsling, transport och tillsyn av djuren upplevs som mer arbets- och tidskrävande jämfört med betning på åkermark, speciellt beträffande de naturbeten som ligger längre bort från driftscentrum. Även andelen areal med de mest värdefulla betesområdena har minskat på grund av bristande skötsel. I vissa områden finns det för få betesdjur i förhållande till naturbetesarealen även om det totala antalet potentiella betesdjur har ökat under det senaste decenniet. Djuren betar också ofta på åkermark.

Lantbruk som gynnar den biologiska mångfalden är arbetsintensiv och många lantbrukare ser mera till effektiviteten i sin produktion varvid kulturlandskapet och den biologiska mångfalden inte har uppmärksammats så mycket. Speciellt lövängarna och de traditionella ängsmarkerna är arbetsdryga i skötsel och har inte uppmärksammats i tillräcklig grad. I nära anslutning till jordbruksmark finns bosättning och bostäderna finns insprängda i det aktiva odlingslandskapet. Artrika habitat som är nödvändiga för att säkra den biologiska mångfalden kan komma att konkurrera om marken i dessa områden. I viss omfattning omvandlas naturbeten till annan markanvändning, så som åker eller tomtmark.

lövängarna och de traditionella ängsmarkerna är arbetsdryga i skötsel och har inte uppmärksammats i tillräcklig grad. I nära anslutning till jordbruksmark finns bosättning och bostäderna finns insprängda i det aktiva odlingslandskapet. Artrika habitat som är nödvändiga för att säkra den biologiska mångfalden kan komma att konkurrera om marken i dessa områden. I viss omfattning omvandlas naturbeten till annan markanvändning, så som åker eller tomtmark.

2.1.SO6.1.3 Mahdollisuudet

Tutkimuksella, innovaatioilla ja yhteistyöllä löydetään uusia keinoja ympäristö- ja ilmastohaasteiden ratkaisemiseen. Tutkimustiedon lisääntyminen tehostaa vaikuttavien toimenpiteiden kehittämistä ja kohdentamista

Perinteisen ruuantuotannon rinnalle syntyy uudenlaista luonnonhoidollista toimintaa. Panostukset maiseman ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen voivat parantaa mahdollisuuksia luontopainotteiseen maatilamatkailuun ja muuhun maaseudun yritystoimintaan. Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvien erityispiirteet onnistutaan hyödyntämään tuotteistamisessa ja markkinoinnissa. Tukijärjestelmiä kehittämällä voidaan jatkaa maatalousluonnon ja maaseutumaisemien monimuotoisuuden edistämistä ja tarkempaa kohdentamista mm. inventointitulosten perusteella.

Luonnonmukaisella tuotannolla on monimuotoisuuteen positiivinen vaikutus etenkin silloin, jos se sijoittuu aiempaa enemmän Etelä-Suomen viljanviljelyalueille. Suomen alhainen torjunta-aineiden käyttö pienentää luonnonmukaisen tuotantotavan suhteellista etua verrattuna Keski-Euroopan maihin, jossa luonnonmukaisen tuotannon hyötyjä on paljon tutkittu (Heliölä ym. 2019).

Luomuviljelyala on suuri ja tuotannon määrää pystytään nostamaan sekä monipuolistamaan tuotantoa.

Rauhoitettujen lintulajien aiheuttamien vahinkojen estämiseen ja lintujen elinympäristöjen suojeluun löydetään uusia keinoja. Myös luonnonmukainen vesirakentamisen keinoilla on mahdollisuuksia parantaa maatalousluonnon monimuotoisuutta.

Talousmetsien luonnon monimuotoisuutta parannetaan luonnonhoidolla, jota tehdään osana jokapäiväistä metsänhoitoa tai luonnonhoitohankkeina, mikä, mahdollistaa tehokkaan monimuotoisuuden turvaamisen talousmetsissä Luonnonhoidon tehostamista tarvitaan, koska Suomen metsistä valtaosa on käytettävissä metsätalouteen, ja luonnonhoidon keinojen käytön tehostaminen näkyy laajoilla pinta-aloilla. Luontotiedon kehittäminen metsätiedon ohella ja sen käyttöönotto metsätaloudessa mahdollistaa vaikuttavamman luonnonhoidon kohdentamisen.

Ahvenanmaa:

En livsmedelsproduktion i samverkan med naturens processer är en av utgångspunkterna i Ålands hållbara livsmedelsstrategi och man ser goda möjligheter i betesdominerande produktionssystem för kött i ett mervärdesskapande på marknaden. I arbetet att positionera sig som en producent av naturbeteskött har kulturbiotoperna och naturbetesmarkerna en central betydelse. Konsumenterna har ett ökat intresse för närproducerat och sådant som gynnar den biologiska mångfalden. Utgående från de pågående naturinventeringar på Åland och annan uppföljning finns möjlighet att plocka fram och klassificera viktiga mångfaldsobjekt och rikta rätta och rikta tillräckliga insatser till dem.Det finns fortfarande potential i en del av de områden som tidigare brukats som naturbeten och de objekt som nu klassas till värdeklass III i den pågående naturinventeringen att med rätt så lätta skötselmetoder återfå sina höga naturvärden. Askskottsjukan har förorsakat problem i form av döda träd i många lövängar men man kan också arbeta med några andra trädslag inom lövängsområdena och ändå bevara dess karaktär. I samhällsplaneringen finns möjligheter att ta hänsyn till markområden som är lämpade för jordbruk och undvika annan exploatering, markanvändning och bebyggelse i dess områden. En väl skött jordbruksmiljö ger tillsammans med skogsmarkerna lantbruket en unik möjlighet att generera ännu mer ekosystemtjänster som är viktiga för människans livskvalitet och välfärd.

2.1.SO6.1.4 Uhat

Lämpötilan nousu ja lisääntyvät sateet nopeuttavat maatalousmaan umpeenkasvua ja lajiston muuttumista, satovahinko- ja kasvintuhoojariskit lisääntyvät, kasvinsuojeluaineiden käyttötarve lisääntyy. Tuotanto yksipuolistuu ja keskittyy voimakkaasti, tilamäärä ja pienten tilojen määrä vähenevät, eliölajien ja luontotyyppien monimuotoisuus heikkenee ja maaseutumaisema kasvaa monin paikoin umpeen. Erityisesti pienten kohteiden hoito voi lakata. Maisemarakenteen kehitys vähentää erityisesti viljelykäytön ulkopuolella olevien avoimien tai puoliavoimia alueita ja siten luonnon monimuotoisuutta. Hoidettavien alueiden välinen kytkeytyneisyys vähenee entisestään. Vieraslajit yleistyvät. Kemikaalien käytön vaikutukset hyönteisiin ja niistä riippuvaisiin kasveihin ja eläimiin voimistuvat. Maaperää tiivistyy ja maaperäeliöstö heikkenee. Pölyttäjähyönteiset vähenevät.

Kestävällä tavalla toimivaa alkutuotantoa ei saada kannattavaksi. Maatilojen luonnonhoitotyötä ei tilatasolla saada edistettyä. Tuotannon alueellinen keskittyminen, tehostuminen ja toisaalta tilamäärän väheneminen, maatalousmaan umpeenkasvu ja tuotannon loppuminen voivat lisätä lajiston ja luontotyyppien uhanalaistumiskehitystä.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämiseen ei löydetä tehokkaita ratkaisuja. Lämpötilan nousu ja lisääntyvät sateet heikentävät nopeuttavat maatalousmaan umpeenkasvua ja lajiston muuttumista.

Ilmastonmuutoksen hillinnän ja vesiensuojelun toimenpiteet voivat olla monimuotoisuudelle haitaksi. Monimuotoisuudelle merkittäviä alueita kasvaa umpeen tai metsitetään.

Kuluttajat ja markkinat eivät ole valmiita maksamaan tuotteiden hinnassa luonnonhoitotyön ja ekosysteemipalveluiden lisäkustannuksista. Kiinnostus alkuperäisrotujen ja kasvien kasvattamiseen hiipuu ja geneettisen monimuotoisuuden kannalta keskeisiä karjoja tai kokoelmia menetetään. Hoidettavien kohteiden verkko harvenee ja lajiston leviäminen suotuisasta elinympäristöstä toiseen vaikeutuu.

Joidenkin talousmetsien luonnonhoidon keinojen kalleus (esim. kulotus, suuret määrät säästöpuita) voi estää niiden laajamittaista käyttöönottoa. Metsätaloustoimenpiteitä toteuttavien, kuten koneenkuljettajien, suunnittelevien ja neuvovien toimijoiden tietoisuuden paraneminen on edellytys talousmetsien luonnonhoidon valtavirtaistamiselle. Jos tietoisuus ei parane, on uhkana, ettei luonnonhoito valtavirtaistu

siinä määrin kuin monimuotoisuuden turvaamiseksi on tarpeen.

Ahvenanmaa:

Den sannolikt fortsatta befolkningstillväxten på Åland medför ett växande behov av nya byggnader varvid bosättningen kommer att expandera. Förutom att det kan bli konkurrens om mark kan både det öppna landskapet och den biologiska mångfalden i jordbruksmiljön inskränkas. Strandområdenas biotoper och arter hotas av muddringar och andra vattenföretag. De största hoten för skogarnas biologiska mångfald bedöms vara skogsbruksaktiviteter, förändringar i trädslagssammansättningen, minskning av arealen gamla skogar och grova trädindivider, minskning av död ved, avsaknad av naturliga successionsstörningar samt igenväxning av öppna områden i skogsmiljön.

2.1.SO6.1.5 Muita huomautuksia

Vahvuudet

- EU:n ympäristölainsäädäntö on integroitu osaksi maatalouden kehittämistä ja mm. luonnon monimuotoisuuden edistämisen kansallista strategiaa ja toimintaohjelmaa päivitetään EU-strategioiden ja YK:n biodiversiteettisopimuksen mukaisesti.
- Ympäristötietoisuus ja -osaaminen on parantunut ja maatilat osallistuvat laajasti ja monipuolisesti vapaaehtoisiin ympäristötoimenpiteisiin.
- Viljelykäytäntöjä on pitkäjänteisesti muutettu kestävämmiksi, hoidettava ala on lisääntynyt, samoin peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys ja luonnonmukaisen tuotannon pinta-ala.
- Perinnebiotooppien inventoinnin päivitys on aloitettu, joten hoitoa tarvitseva kohteet tunnistetaan entistä paremmin.
- Tukijärjestelmien avulla on voitu edistää monien maatalousluontoa edustavien arvokkaiden kohteiden hoitoa. Monimuotoisuutta edistävien ympäristösopimusten ja luomusitoumusten määrä on tasaisesti kasvanut ja ei tuotantokäytössä olevan nurmen määrä on pysynyt korkeana.
- Lintujen ja päiväperhosten lajistoseurantaa tehdään vuosittain, mikä vahvistaa toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaa.
- Pölyttäjien kansallinen seuranta on aloitettu.Metsän osuus Suomen pinta-alasta on suuri, ja avoimet maaseutumaisemat ovat monipuolistava tekijä. Peltolohkojen ja tilojen keskikoko on Euroopan mittakaavassa alhainen, piennaralaa on suuressa osassa maata edelleen runsaasti.
- Talousmetsien hoidon keinoista on paljon tietoa ja toimintamalleja on kehitetty pitkäjänteisesti.
- Metsän suojelutoimenpiteitä rahoitetaan kokonaan kansallisin toimin.
- Kasvinsuojeluaineita käytetään huomattavasti vähemmän kuin esim. Keski-Euroopassa.
- Alkuperäisrotuisia eläimiä ja alkuperäiskasveja on säilytetty tukijärjestelmän avulla.
- Maiseman- ja monimuotoisuuden hoidon neuvojia on ja neuvontaa on saatavilla.
- Viljelijöille suunnattua tietoa monimuotoisuuden edistämisestä on saatavilla.
- Metsähallitus koordinoi perinnebiotooppien suunnitelmallisesta hoitoa valtion mailla ja etsii kohteille viljelijöitä hoitajiksi.

Därutöver gällande Åland

- Den åländska naturen med skärgård och hav, dess skönhet och biologisk mångfald, generellt hög biodiversitet och biologisk mångfald, öppet kulturlandskap med betande djur och naturbeten i aktivt bruk, ålandsfårets genetiska egenskaper
- Stor andel av marken odlas ekologiskt
- Små gårdar med små åkrar, många naturliga kantzoner
- Arter av jordbruksgrödornas vilda släktningar

Heikkoudet

- Luonnon monimuotoisuus heikkenee edelleen ja avoin maisema kasvaa umpeen.
- Pelkkä suojelu ei riitä, tarvitaan hoitotoimenpiteitä. Toimenpiteet ovat kalliita.
- Maatalouden heikko kannattavuus, tilakoon suureneminen, karjatilojen ja laidunnuksen

väheneminen, hoidettavien kohteiden pienuus ja sijainti etäällä laiduneläimistä sekä maaltamuutto vaikeuttavat tilatason ympäristötoimenpiteiden toteutumista.

- Lintujen muuttomatkalla kokemat haasteet voivat heikentää Suomessa tehtävien suojelutoimien vaikutuksia.
- Perinnemaisemien hoitotavoitteen (60 000 ha) kohteista tiedetään vain inventoidut tai tukien piirissä olevat perinnebiotooppikohteet.
- Lintujen ja mm. peurojen aiheuttamat satovahingot aiheuttavat kielteisiä asenteita monimuotisuuden edistämistä kohtaan
- Pitkäaikaisia lajistoseurantoja on harvasta lajiryhmästä ja seurannat perustuvat pitkälti vapaaehtoistyöhön.
- Säätekijöillä on suuri vaikutus lajirunsauksiin, mikä heikentää toimenpiteiden vaikuttavuutta.
- Alkuperäisrotujen kasvatus ei riittävästi huomioi populaation sisäisen geneettisen monimuotoisuuden säilymistä
- Laidunnusta ja lantaa esiintyy tilojen ympäristössä yhä harvemmalla tilalla, mikä on vaikuttanut lannasta hyötyvään lajistoon.

Därutöver gällande Åland

- Naturbetesarealen och antalet betande djur minskar, betesmarkerna är inte tillräckligt bra skötta, lantbruk som gynnar den biologiska mångfalden är arbetsintensiv
- Bosättning i anslutning till jordbruksmark, kulturlandskapet uppmärksammas inte

Mahdollisuudet

- Tutkimuksella ja innovaatioilla löydetään uusia keinoja luonnon monimuotoisuuden haasteiden ratkaisemiseen ja tehostetaan tukitoimia
- Tukijärjestelmiä kehittämällä ja tukea suuntaamalla voidaan edistää maatalousluonnon ja maaseutumaisemien säilymistä ja monimuotoisuutta sekä alkuperäisrotujen ja –kasvilajien ylläpitoa, mikä luo mahdollisuuksia mm. luontopainotteiseen maatilamatkailuun, tuotteistamiseen ja muuhun maaseudun yritystoimintaan.
- Rauhoitettujen lintulajien aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseen ja lintujen elinympäristöjen suojeluun löydetään yhdessä viljelijöiden kanssa uusia keinoja, jolloin asenteet suojelua kohtaan paranevat.
- Tutkimustiedon lisääntyminen tehostaa vaikuttavien toimenpiteiden kehittämistä ja kohdentamista
- Alkuperäisrotuisista eläimistä saatavien tuotteiden ja alkuperäiskasvien tuotteistaminen luo kysyntää ja parantaa kasvatuksen kannattavuutta ja lisää luonnonhoitoa
- Monimuotoisuustoimenpiteet saadaan toimimaan monivaikutteisina ympäristötoimina ja samalla aktiivituotantoa tukevina
- Talousmetsien luonnonhoito mahdollistaa tehokkaan monimuotoisuuden turvaamisen talousmetsissä
- Luontotiedon integrointi tietojärjestelmiin ja paikkatiedon hyödyntäminen edistää lajien ja luontotyyppien turvaamista

Därutöver gällande Åland

- Ökat intresse för närproducerat och sådant som ökar den biologiska mångfalden
- Områden som tidigare har brukats kan återfå sina höga naturvärden om de börjar brukas igen
- Genom information och rådgivning kan lantbruket generera ekosystemtjänster i en större omfattning

Uhat

- Tuotannon alueellinen keskittyminen, tehostuminen ja yksipuolistuminen, yksikkökoon kasvu sekä toisaalta tilamäärän ja karjankasvatuksen väheneminen, maatalousmaan umpeenkasvu ja tuotannon loppuminen vähentävät avointen alueiden määrää ja voivat lisätä lajiston ja luontotyyppien

uhanalaistumiskehitystä.

- Tuotannon kielteisiin ympäristö- ja ilmastovaikutuksiin ei löydetä tehokkaita ratkaisuja tai luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi tehtävät toimenpiteet voivat olla ristiriidassa tilojen kannattavuuden parantamisen ja rakennekehityksen edistämisen kanssa.
- Lämpötilan nousu ja lisääntyvät sateet nopeuttavat maatalousmaan umpeenkasvua ja lajiston muuttumista, satovahinko- ja kasvintuhoojariskit lisääntyvät, kasvinsuojeluaineiden käyttötarve lisääntyy mm. kyntämättömyyden myötä
- Eliölajien ja luontotyyppien monimuotoisuus heikkenee edelleen. Pölyttäjä- ja muiden hyönteisten väheneminen, lintujen väheneminen jatkuu.
- Maaseutumaisema ja kosteikot kasvavat umpeen ja pienten kohteiden hoito lakkaa. Maaperän tiivistyminen ja maaperäeliöstö vähenee.
- Kemikaalien käytön vaikutukset hyönteisiin ja niistä riippuvaisiin kasveihin ja eläimiin.
- Vieraslajien yleistyminen jatkuu.
- Suurpetojen yleistyminen tekee yhä useampien kohteiden laiduntamisen eläinsuojelullisista syistä mahdottomaksi.
- Vastakkainasettelu viljelijöiden ja ympäristön suojelun välillä voi kasvaa
- Laiduntaminen vähenee pelloilla ja luonnonlaitumilla. Hoitoa vaativille kohteille ei enää löydy laiduntavaa karjaa.
- Monimuotoisuuden vähenemisen seurauksena niihin liittyvät ekosysteemipalvelut heikentyvät
- Metsittäminen metsäkadon torjumiseksi voi johtaa maiseman umpeutumiseen tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden kohteiden umpeenkasvuun.

Därutöver gällande Åland:

- Konkurrens om mark

2.1.SO6.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Erityistavoitteeseen 6 liittyviin tarpeisiin vastataan myös CAP-suunnitelman ulkopuolisilla toimenpiteillä.

2.1.SO6.3 Tiedot YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen XI liitteessä tarkoitetuista unionin säädöksistä johtuvista kansallisista suunnitelmista (tai niiden kyseeseen tulevista osista), jotka on otettu huomioon YMP:n strategiasuunnitelmien tätä erityistavoitetta koskevissa tarvearvioinneissa

Suomen biodiversiteettipolitiikka pohjaa kansalliseen biodiversiteettistrategiaan ja toimintaohjelmaan. Strategiassa huomioidaan kansallisten tavoitteiden lisäksi myös YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tavoitteet sekä EU:n biodiversiteettistrategia.

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategian päätavoitteena oli pysäyttää luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen Suomessa vuoteen 2020 mennessä. Uutta strategiaa ja toimenpideohjelmaa päivitetään. Strategia toi luonnon monimuotoisuuden taloudelliset ja kulttuuriset arvot luonnonvarojen käyttöä koskevan päätöksenteon keskiöön. Strategiassa korostui luontoasioiden valtavirtaistaminen kaikkialle yhteiskuntaan, uusien toimijoiden saaminen mukaan luonnon puolesta tehtävään työhön, vankkaan tutkimustietoon perustuva päätöksenteko sekä Suomen vastuu maailman

luonnosta osana kansainvälistä yhteisöä. Strategia linjasi myös saamelaisten perinteisen tiedon kytkemisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Parhaillaan valmistellaan (syksy 2021) uutta kansallista biodiversiteettistrategiaa sekä siihen liittyvää toimintaohjelmaa vuoteen 2030. Strategiassa huomioidaan kansallisten tavoitteiden lisäksi YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tavoitteet sekä EU:n uusi biodiversiteettistrategia. Työ on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2022 alkupuolella. Strategialla tehostetaan luonnon monimuotoisuuden suojelua ja edistetään heikentyneiden ekosysteemien palautumista. Lisäksi toimenpiteiden ja vaikuttavuuden mitattavuutta kehitetään. Strategia ja toimintaohjelma kytketään osaksi kansainvälisiä sekä EU:ssa asetettuja tavoitteita. Uutta biodiversiteettistrategiaa valmistellaan, sillä Suomen luonnon monimuotoisuus heikkenee edelleen. Uhanalaisten lajien määrällä mitattuna heikkeneminen on jopa nopeutunut. Strategian tavoitteena on pysäyttää monimuotoisuuden väheneminen ja kääntää kehitys elpymisuralle vuoteen 2030 mennessä. Niityt ja muut perinteisten maatalousympäristöjen luontotyypit, joista useat ovat luontodirektiivin mukaisia luontotyyppejä, ovat kaikkein uhatuimpia luontotyyppejä ja niiden lajisto on taantunut.

Suomen Natura 2000 -verkoston ja kytkeytyvyyden priorisoitu toimintaohjelma (*Prioritised Action Framework*, PAF) kokoaa luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason turvaamiseen ja parantamiseen tähtäävät tärkeimmät toimet ja kustannukset lähivuosiksi. Priorisoidut toimet sisältävät esimerkiksi ennallistamisia, alueiden hankintaa, selvityksiä, seurantoja sekä hallintoa. Natura 2000-verkostoon kuuluu vain vähän maatalousmaata. PAF-suunnitelman mukaan vain noin yksi prosentti maatalousmaasta on osa Natura 2000-verkostoa. CAP-suunnitelman PAF-toimenpiteitä ovat: puutarhatalouden vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, lintupellot, luonnonmukainen tuotanto, eläinten hyvinvointikorvaus, luonnonhaittakorvaus, ekojärjestelmän luonnonhoitonurmet (Ekojärjestelmä 02) sekä monimuotoisuuskasvit (Ekojärjestelmä 04), sektoritoimista mehiläistuotteet sekä ehdollisuuden suojakaistat (GAEC4) ja pysyvät nurmet (GAEC 9).

Maatiaiskanalla on oma säilytysohjelma, jossa säilytetään noin 12 eri kanakantaa, joista runsaslukuisimpia ovat tyrnävänkanta, alhonkanta ja piikkiönkanta. Maatiaiskanoja on Suomessa arvioilta noin 5 000, joista noin 4 000 on Maatiaiskanojen säilytysohjelmassa. Maatiaiskana on tyypillisesti omatarvekana, mistä johtuen säilytysohjelman parvet ovat pieniä, keskikoko oli vuonna 2012 noin 17,7 kanaa ja kukkoa. Säilytysohjelmaan kuuluvalla eläintenpitäjällä on oltava riittävä populaatiokoon vuoksi vähintään 10 aikuista eläintä (sis. kanat ja kukot) ja siitoskukkoja on parvessa oltava vähintään 20-25 %.

Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta - hallitusohjelman (2019) tavoitteina on Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi – osiossa, että Suomi on hiilineutraali vuonna 2035, Suomi pyrkii maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi, hiilinieluja ja -varastoja vahvistetaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, pysäytetään luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen Suomessa, vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä, Ilmastoystävällistä ruokapolitiikkaa sekä parannetaan eläinten hyvinvointia.

Ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön yhteinen Helmi-elinympäristöohjelma vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja turvaa luonnon tarjoamia elintärkeitä ekosysteemipalveluja. Samalla ohjelma edistää ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Helmi-ohjelmassa on 40 toimenpidettä eri elinympäristöjen ennallistamisen, hoidon ja suojelun vauhdittamiseksi. Vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on mm. suojella 60 000 hehtaaria ja ennallistaa 59 000 hehtaaria soita, perustaa 500 lintukosteikkoa, kunnostaa 26 000 hehtaaria perinnebiotooppeja, toteuttaa metsien ennallistamista ja luonnonhoitotoimia 800 kohteella ja kunnostaa yli 1 000 pienvesikohdetta. Ohjelman toimet auttavat satoja uhanalaisia lajeja sekä suurta osaa maamme uhanalaisista luontotyypeistä.

Suomi on ratifioinut eurooppalaisen maisemayleissopimuksen. Työ maaseutumaiseman ylläpitämiseksi liittyy pitkälti luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja pohjautuu luonnon monimuotoisuutta koskevaan EU:n strategiaan vuoteen 2020, ja siihen pohjautuvaan kansalliseen luonnon monimuotoisuusstrategiaan, sen pohjalta tehtyyn toimintaohjelmaan sekä EU:n luonto- ja lintudirektiiveihin.

Valtioneuvoston periaatepäätös luomualan kehittämisohjelmasta ja luomualan kehittämisen tavoitteista vuoteen 2020, asettaa tavoitteeksi luonnonmukaisesti viljellyn peltoalan kasvattamisen 20 prosenttiin. Uusi luomuohjelma on tekeillä ja siinä tavoite nostetaan 25 %:iin. Kansallinen hankintastrategia on asettanut julkisten ammattikeittiöiden luomun käytön tavoitteeksi 25%.

Vapaaehtoisuuteen perustuva kansallinen Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma 2014–2025 eli METSO yhdistää metsien suojelun ja talouskäytön. Sen tavoitteena on pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys.

Metsäelinympäristöjen ja eliöiden suojelua voidaan toteuttaa sekä suojelualueiden pinta-alaa kasvattamalla tai perustamalla uusia suojelualueita. Vapaaehtoisia keinoja ovat esimerkiksi määräajaksi tehtävät ympäristötukisopimukset, luonnonhoitohankkeet tai luonnonsuojelulain nojalla perustettavat yksityiset luonnonsuojelualueet. Kansallinen pölyttäjästrategia määrittelee toimenpidesuunnitelman pölyttäjien suojelulle.

2.1.SO6.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
DPdecoupled	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät	Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EKO - Ekologisk produktion	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 03 - Odling av fånggröda	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja	AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu

	muut hoitositoumukset		pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 09 - Uppfödning av ursprungsraser	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 05 - Nautojen laidunnus	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 03 - Kerääjäkasvit	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 04 - Kiertotalouden edistäminen	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 05 - Suojavyöhykkeet	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 09 - Lintupellot	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 10 - Maatalousluonnon ja maiseman hoito	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 11 - Kosteikkojen hoito	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin

RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 12 - Alkuperäisrotujen kasvattaminen	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 13 - Alkuperäiskasvien ylläpito	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 14 - Alkuperäisrotujen perimän säilytys	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 15 - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
RD	ANC(71) – Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat	AX LFA - Kompensationsersättning	O.12. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään tukea alueina, joilla on luonnonoloista johtuvia tai erityisrajoitteita, eriteltynä aluetyypin mukaan
RD	ANC(71) – Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat	LHK - Luonnonhaittakorvaukset	O.12. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään tukea alueina, joilla on luonnonoloista johtuvia tai erityisrajoitteita, eriteltynä aluetyypin mukaan
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV IP mångfald - Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald	O.21. Maatiloilla toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser	O.21. Maatiloilla toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV kosteikko - Kosteikkoinvestoinnit	O.23. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yleishyöty 03 - Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä

Yleiskuvaus

Suomen CAP-suunnitelma ja sen interventiologiikka on tarkkaan harkittu vuodesta 2017 alkaen sidosryhmien kanssa yhteistyössä valmisteltu kokonaisuus, ja se perustuu yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteisiin. CAP-suunnitelman identifioitujen tarpeiden taustalla ovat nykytila- ja SWOT-analyysit. Toimenpiteiden valinta ja kehittäminen perustuvat kuluvan kauden hyväksi tunnistettuihin käytäntöihin, maaseutuohjelman arvioinneista saatuun tietoon sekä tutkimustietoon, mutta myös toimenpiteiden ymmärrettävyyteen, toiminnallisuuteen ja toteutuskelpoisuuteen, jotka ovat tuensaajien mukaan saamisen kannalta keskeisiä tekijöitä vapaaehtoisissa toimenpiteissä. Toimenpiteiden valintaa on ohjannut maatalouden ilmasto-ympäristöhaasteiden moninaisuus ja laajuus sekä tarve samanaikaisesti varmistaa pitkäjänteisyyttä vaativa maatalouden ympäristötyö että uudet painotukset ottaen huomioon maatalouden pitkään haastavana jatkunut taloustilanne. Kauden 2014-2020 hyväksi havaittuja toimenpiteitä tarjotaan CAP-suunnitelmassa laajemmalle alueelle ja suuremmalle joukolle tuensaajia. Olemme valinneet toteutettavaksi CAP-suunnitelman kautta toimenpiteet, jotka soveltuvat parhaiten kuhunkin interventiotyyppiin.

Kauteen 2014-2020 verrattuna pääosaa toimenpiteistä on kehitetty niin, että ne tehokkaasti vastaavat ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin. Toimenpiteet ovat sisällöllisesti uudistettuja. Tuensaajille tuttu järjestelmän rakenne ja nimistö on säilytetty toimeenpanon tehostamiseksi, jotta monitahoisen toimenpidekokonaisuuden omaksuminen olisi tuensaajille helpompaa.

CAP-suunnitelman ympäristötoimenpiteet eivät sisällä kokeiluluontoiseksi luokiteltavia toimenpiteitä. Niistä viljelijät saavat tietoa neuvonnan kautta ja niitä tehdään mm. EIP-toimenpiteessä CAP-suunnitelman sisällä sekä laajasti eri rahoituslähteitä hyväksikäyttäen CAP:n ulkopuolella kansallisilla varoilla.

2.1.SO6.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO6.7 Aiotteko tukea YMP:stä LIFE-ohjelmaa (vain erityistavoitteet 4, 5 ja 6)?
: **Ei**

2.1.SO6.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.25 - Ympäristötehokkuus eläintuotannossa Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin	10,94 %
R.27 CU - Ympäristö- tai ilmastotehokkuus maaseutualueiden investointien avulla Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä	195,00
R.29 PR - Luonnonmukaisen maatalouden kehittäminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, jota tuetaan YMP:n puitteissa luonnonmukaisen maatalouden ylläpitämisestä ja siihen siirtymisestä, eriteltynä näiden mukaan	19,44 %
R.31 PR - Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin	64,12 %
R.33 - Natura 2000 -verkoston hoidon parantaminen Tuettujen sitoumusten alaisen Natura 2000 -alueen osuus yhteensä	27,07 %

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Erityistavoitteeseen 6 ”Luonnon monimuotoisuuden suojelu, ekosysteemipalvelut sekä luontokohteiden ja maiseman säilyttäminen” tarvitaan monipuolisesti CAP-suunnitelman toimenpiteitä, jotka edesauttavat luonnon monimuotoisuutta. Monimuotoisuutta lisätään ekojärjestelmällä (R.31) ja luonnonhaittakorvauksilla (R.31) ja ympäristö-ilmastotoimenpiteillä (R.31, R.33) ja niihin liittyvillä alkuperäisrotujen ja alkuperäislajien sopimuksilla (R.25, R.27), investoinneilla (R.27) sekä luonnonmukaisen tuotannon avulla (R.29).

2.1.SO6.9 Määrärahan perustelut

Kansallisen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön strategian päätavoite on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen Suomessa vuoteen 2020 mennessä. Strategia määrittelee toimenpidetarpeita monimuotoisuuden edistämiseksi. Kansallinen biodiversiteettistrategia ja toimintaohjelma vuoteen 2030 on parhaillaan valmisteltavana. Muutto-, ruokailu- ja levähdysalueille kertyvien lintujen massaesiintyminen aiheuttaa satovahinkoja. Vahinkojen rajaamiseksi ja levähdysalueiden kohdentamiseksi on tarpeen tarjota linnuille erityisiä houkutuskasvustoja ja viljelijöille korvausta menetyksistä. Luonnonmukaisen tuotannon edistäminen parantaa maatalousluonnon monimuotoisuuden edellytyksiä. EU:n luonnonmukaista maataloutta koskevassa toimintasuunnitelmassa tavoitteena on luonnonmukaisen tuotannon lisääminen siten, että luonnonmukaisen tuotannon osuus on 25 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Maaseutuohjelman arvioinnin mukaan eniten hyötyä luonnonmukaisen tuotannon lisääntymisestä olisi Etelä-Suomen viljanviljelyyn painottuvilla alueilla, sillä nurmivaltaisilla karjatalousalueilla luonnonmukaisen tuotannon ja tavanomaisen tuotannon välinen ero käytännön tuotantotavoissa ei ole kovin merkittävää. Kansallisen geenivaraohjelman tavoitteiden edistäminen vaatii yhteiskunnalta toimenpiteitä alkuperäisrotujen ja alkuperäisten viljelykasvien osalta. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisessa tavoitellaan kunnianhimoista lähestymistapaa ilmasto- ja ympäristökysymyksiin. CAP-suunnitelman tulee heijastella täysimääräisesti Vihreän kehityksen ohjelman sekä Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategioiden kunnianhimoa. Luonnon monimuotoisuuden suojelun, ekosysteemipalveluiden sekä luontokohteiden ja maiseman

säilyttämiseksi tarvitaan ehdollisuuden ja ekojärjestelmän toimia, maatilojen neuvontapalveluita, ympäristökorvauksia, luonnonmukaista tuotantoa, eläinten hyvinvointitoimia, investointeja, yhteistyötä sekä tietämyksen vaihtoa ja tiedottaminen toimia.

2.1.SO7 Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleminen alalle, heidän tukemisensa ja kestävän yritystoiminnan kehittämisen helpottaminen maaseutualueilla

2.1.SO7.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO7.1.1 Vahvuudet

Yrittäjyydellä on Suomessa pitkät perinteet. Maatalouden juuret ulottuvat syvälle historiaan ja maataloudella on vahva oma toimintakulttuurinsa. Maatalouden, kuten muunkin yrittäjyyden rakenne on muuttunut vuosikymmenten aikana huomattavasti ja yrittäjyyteen suhtaudutaan aiempaa myönteisemmin. Maaseudun erityispiirteitä ovat pien- ja mikroyritysten suuri merkitys sekä yleinen käytäntö koota elantoa useasta eri lähteestä.

Suomalaisen koulutusjärjestelmän ansiosta etenkin osaavilla nuorilla on hyvät valmiudet maatalouden ja muun yritysyritystoiminnan aloittamiseen. Nuoret kokeilevat ennakkoluulottomasti uusia toiminta- ja organisoitumistapoja sekä yhdessä yrittämistä. Maaseutu tarjoaa yrittäjyydelle monipuolisen alustan, jonka hyödyntämistä helpotta paikkariippumattoman työn lisääntyminen digitaalisen kehityksen myötä.

Erilaiset tuki- ja neuvontajärjestelmät sekä muuhun kehittämistä ja yhteistyötä edistävään toimintaan osallistumisen mahdollisuudet ovat monipuolisia ja auttavat kannustamaan uusi yrittäjiä aloittamaan maatalous- ja muuta yritystoimintaa. On tärkeää, että yhteiskunnassamme paranee ilmapiiri, joka luo tulevaisuudenuskoa kannustaen yrittäjyyteen ja rohkaisee siinä menestymiseen.

2.1.SO7.1.2 Heikkoudet

Keskeinen haaste on yritystoiminnan jatkuvuus. Maatalous- ja muiden maaseudun yrittäjien keski-ikä on korkea. Etenkin pääomavaltaisessa maataloudessa taloudelliset haasteet ja epävarmuus vähentävät kiinnostusta tilanpidon aloittamiseen. Tilaa ei kuitenkaan helposti haluta myydä perheen tai suvun ulkopuolelle, jolloin samaan aikaan alalle ulkopuolelta haluavilla on haasteita löytää ostettavaksi tilaa, jossa olisi mahdollisuudet kannattavaan tuotantotoimintaan. Yrittäjyyden epävarmuus huolestuttaa ja edelleen palkkatyötä pidetään turvallisempana vaihtoehtona eikä jatkajia välttämättä löydy. Hyvin koulutetuille, osaaville nuorille on tarjolla paljon mahdollisuuksia ja eikä yritystoiminta maataloudessa tai maaseudulla välttämättä ole riittävän houkutteleva vaihtoehto. Alueiden välillä on myös eroja yrittäjyysaktiivisuudessa.

Pk-yrityksissä aineelliset ja aineettomat investoinnit ovat kehittyneet jo pitkään vertailumaita heikommin. Uudet investoinnit keskittyvät rakentamiseen (60 %). Laiteinvestointien määrä on EU:n pienimpiä suhteessa BKT:hen. Pieni osa yrityksistä tekee suuren osan aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen kohdistuvista investoinneista. Tutkimus- ja kehittämismenot (T&K) eivät ole riittävällä tasolla (Suomen maaraportti 2019.) Samalla pk-yrityksille suunnattujen rahoituksen ja innovaatiopalveluiden keskittymiskehityksen myötä yrityspalvelut painottuvat kaupunkeihin. T&K-menojen kokonaisvolyymistä 1997-2017 kohdentui 5 % maaseutukuntiin ja 95 % kaupunkikuntiin. Neuvontapalveluiden saatavuus vaihtelee alueittain ja alueiden sisällä heijastuen kehittämisaktiivisuuteen. (Työllisyys- ja aluetalousselvitys, 2019.) Digitaalisten ratkaisujen käyttöön ottaminen on pk-yrityksissä hidasta.

Pk-yritysten rooli T&K-toiminnassa on varsin pieni. Entistä harvemmalla pk-yrityksellä on aikomuksia lisätä panostuksia innovaatioihin sekä tuotteiden ja tuotannon kehitykseen. (Pk-yritysbarometri 2019.) Yritykset keskittyvät pienten parannusten tekemiseen ja toiminnan tehostamiseen. Maaseudulla yritysten tarvitsema kriittinen massa vähäinen. Pk-yritykset eivät ole lähteneet laajentamaan markkina-alueettaan kansainvälistymisen ja viennin avulla.

Start-up-yritysten osuus on alle EU:n keskiarvon. Rahoituksen saatavuus muodostaa yhden merkittävimmistä edellytyksistä yritystoiminnan synnyttämiselle, kehittämiselle ja kasvulle. Vaikka yleisellä tasolla yritysrahoitusmarkkinat toimivat hyvin, niin aloittava start-up-yritys, jolla ei ole liiketoimintahistoriaa ja joka hakee vielä kassavirtaa, ei ole pankkikelpoinen. Tilannetta ei helpota kiristynyt EU:n pankkisääntely, joka vaikuttaa voimakkaimmin pienimpiin yrityksiin. Lainsäädäntö on useimmiten laadittu suurten yritysten ja tiheästi asuttujen alueiden näkökulmasta.

2.1.SO7.1.3 Mahdollisuudet

Maatalousalan näkökulmasta uusia mahdollisuuksia tarjoaa ihmisten kiinnostus lähellä tuotettuun, laadukkaaseen ruokaan, mikä on nostaa ruoka-alan arvostusta edelleen. Myös kasvava kiinnostus ympäristö- ja ilmastokysymyksiin voi avata uusia mahdollisuuksia sekä maataloudelle että maaseudun muulle yritystoiminnalle. Liiketoiminnan mahdollisuudet lisääntyvät uusien tuotantomenetelmien ja liiketoimintamallien sekä ansaintalogiikoiden käyttöönottamisen avulla. Kehitystä tukee tutkimustieto sekä digitaalisaation hyödyntäminen. Uudet yritysmuodot ja kumppanuusajattelu voivat tuoda mahdollisuuksia alalle tuloon myös maatalouden ulkopuolelta.

Start-up-yritysten uusien innovaatioiden edistämisen edesauttaa maaseudun talouden uudistumista, monipuolistumista ja suorituskykyä. Maataloustuotteita jalostavat yritykset eivät ole voineet 2014-2020 hyödyntää tukea yritystoiminnan perustamiseen. Tämä antaa mahdollisuuksia maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostuksen alalla syntyvien uusien yritysten perustamiselle sekä omistajanvaihdosten helpottamiselle muiden yritystoimialojen ohella. Nyt myös maatalouteen liittyvän yritystoiminnan käynnistäminen on mahdollista.

Itsenäisten maatilojen ja yritysten on mahdollista yhdistää voimiaan, jotta ne voivat saavuttaa yhdessä suuruuden ekonomian (osuuskunnat, yhteisyritykset, yritysryhmät jne.). Verkostoituminen ja erilaiset yhteistyön muodot luovat uusia mahdollisuuksia ja parantavat kustannustehokkuutta sekä pääsyä paikallismarkkinoita laajemmille markkinoille. Menestyäkseen yrityksillä on mahdollisuuksia tehdä ennakkoluulottomia ratkaisuja, jotka tukevat selviytymistä pienessä markkinassa kaiken aikaa globalisoituvassa kilpailuympäristössä.

Bio- ja kiertotalouden ratkaisut luovat uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Maaseutualueiden valmis infrastruktuuri eli maaseudun olemassa oleva rakennuskanta on hyödynnettävissä yritystoimintaan. Yritysten tarvitsemia toimi- ja tuotantotiloja on saatavilla edullisemmin kuin kaupungeissa. Maaseudulla on perinteisesti maatalouden lisäksi pienimuotoista teollisuutta mutta palveluiden tuottamisen mahdollisuuksia on vielä hyödynnettävissä.

Taloudellisen toiminnan lisääminen on perusedellytys maaseutualueiden elinvoiman säilyttämiseksi ja lisäämiseksi. Mahdollisuudet tähän piilevät maaseudun erilaisissa ihmisissä. Yrittäjyyden potentiaalin avaamisessa erityisryhmien aktivointi on keskeistä. Tällä tavoin avataan mahdollisuuksia nuorten yrittäjyydelle ja naisyrittäjyydelle sekä työurien pidentämiselle huomioimalla ikääntyvät yrittäjät. Samalla ehkäistään syrjäytyistä, vähennetään köyhyyttä ja alennetaan työttömyydestä aiheutuvia kustannuksia.

2.1.SO7.1.4 Uhat

Kaupungistumistrendin paineessa keskeinen uhka on, että negatiivinen julkisuus maataloutta ja erityisesti esimerkiksi kotieläintuotantoa ja lihan syöntiä kohtaan vaikuttaa alan houkuttelevuuteen. Vastaavasti uhkana on maaseutualueisiin suuntautuva negatiivinen suhtautuminen, jota julkinen keskustelu on aika ajoin omiaan lisäämään. Globalisaatio ja nousevan talouden maista tuleva kasvava kilpailu kiristyy ja tämä heijastuu kaikkialle yhteiskuntaan.

Mahdollisuudet osittaiseen tilan ulkopuolella työskentelyyn ja sivuansiomahdollisuudet syrjäisemmillä alueilla ovat heikot, jolloin uhkana on toimeentulon väheneminen etenkin maatiloilla, joiden kannattavuus on heikentynyt tai heikkenee edelleen. Uhkana on, että nuoret eivät näe maataloutta ja maaseutuyrittäjyyttä tulevaisuuden toimentulon lähteenä. Omaisuuden alhaiset vakuusarvot vaikeuttavat rahoituksen saantia niin maatiloilla kuin muissa yrityksissä.

Kun jatkajia ei löydy ja maatilojen määrä jatkaa laskuaan, minkä vuoksi infrastruktuuria jää todennäköisesti hyödyntämättä ja rakennuskanta rapistuu. Samalla kiinteistöjen ja maaomaisuuden arvo alenee. Uhkana on, että mahdollisuuksista huolimatta maaseudun aineellisia ja aineettomia resursseja ei pystytä hyödyntämään ja samalla myös biotaloudesta ei saada uutta liiketoimintaa alkuun.

Maatalous ja maaseudun muut yritykset toimivat keskenään vuorovaikutuksessa. Negatiivinen kehityskulku saattaa johtaa siihen, että uudet yritysideat jäävät hyödyntämättä, ei synny uusia työpaikkoja ja yritystoiminta loppuu, jos jatkajia ei löydy tai uusia yrityksiä perusteta. Tämä vaikuttaa myös siihen, että maaseutu ei houkuttele uusia asukkaita. Maaseutualueiden talous supistuu ja elinvoima heikkenee tilanteessa, jossa myös kunnilla on yhä enemmän haasteita suoriutua tehtävistään.

2.1.SO7.1.5 Muita huomautuksia

Vahvuudet

- osaavilla nuorilla on hyvät valmiudet yritystoiminnan aloittamiseen
- maatalouden juuret ulottuvat syvälle historiaan ja maataloudella on vahva oma toimintakulttuurinsa
- tilojen välinen yhteistyö tuo kustannustehokkuutta
- maaseudulla ja maaseudulta käsin mahdollisuus toteuttaa monenlaisia uusia yritysideoita
- yrittäjyysekosysteemin vahvat start-up-kyvykkyydet, verkostoituminen ja mahdollisuuksien tunnistaminen
- tukijärjestelmät helpottavat aloittamista ja kannustavat kehittämään yritystä
- kattava neuvontajärjestelmä tukena yritystoiminnan alkutaipaleella
- erilaisten kehittämishankkeiden kautta voidaan tarjota apua yritysten kehittämiseen
- livsmedelsindustrin på Åland är i behov av mer råvara

Heikkoudet

- nuoret ja osaavat henkilöt muuttavat kasvukeskuksiin ja kaupunkeihin
- heikko kannattavuus suhteessa työ- ja pääomapanoksiin sekä aloittamiseen tarvittava suuri pääoma luo epävarmuutta eikä houkuttele nuoria tilanpidon jatkajiksi
- maatalousalan huono houkuttelevuus
- ostettavia tiloja on vähän tarjolla mahdollisille alan ulkopuolelta tuleville jatkajille ja niiden markkinahinta voi olla korkea suhteessa tilan tuottoon
- lisämaan saanti joillakin alueilla hankalaa ja pellon hinta korkea
- monialaisten maatilojen määrä vähenee maatilojen vähenemisen myötä (yrittäjyyspotentiaali supistuu)
- yrittäjien korkea keski-ikä
- yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdosten toteutumattomuus
- investointien vähäisyys
- yrittäjyysaktiivisuus ei ole kaikilla alueilla samalla tasolla
- tuottavuuskehitys yrityksissä heikkoa
- työnantajayritysten määrän väheneminen
- osaavan työvoiman saaminen vaikea (pullonkaula erityisesti innovatiivisille yrityksille)
- talouden monipuolisuuden puute – kansantalous on liian yksipuolinen
- yrityksen tarvitsema kriittinen massa riittämätön (markkinat)
- maaseudun heikko saavutettavuus
- pk-yritysten alhainen vientiaste
- digitalisaatio etenee pk-yrityksissä hitaasti
- neuvonta- ja muiden yrityspalveluiden vaihteleva saatavuus
- rahoitus- ja innovaatiopalveluiden keskittymiskehitys
- kiristynyt pankkisäätely lisää pk-yritysten hallinnollista taakkaa
- rahoituksen saatavuus heikentynyt
- korkea sosiaaliturva sekä kannustin- ja työttömyysloukut eivät edistä yrittäjyyttä (alhainen työllisyys)
- på Åland eftersatt infrastruktur för bevattning
- brist på odlingsmark för nystartade

Mahdollisuudet

- kiinnostus lähellä tuotettuun, laadukkaaseen ruokaan on nostanut ruoka-alan arvostusta

- uudet tuotantomenetelmät ja –muodot, tutkimustiedon hyödyntäminen sekä digitalisaation kehittyminen tehostavat toimintaa ja tuovat uusia kiinnostavia mahdollisuuksia liiketoimintaan
- paikkariippumattoman työn tekeminen yleistyy
- uudet yritysmuodot ja kumppanuusajattelu voivat tuoda mahdollisuuksia alalle tuloon myös maatalouden ulkopuolelta
- yhä useammat nuoret haluavat työllistyä yrittäjinä
- digitalisaatio luo edellytyksiä etätyölle, joka mahdollistaa esimerkiksi osittaisen työskentelyn tilan ulkopuolella
- digitalisaation mahdollistama sähköinen kauppa maaseudulta käsin
- start-up-yritysten uudet innovaatiot
- uusien liiketoimintamallien kehittäminen
- uudet yrittäjyyden muodot
- yrittäjien verkostoituminen ja yhteistyö
- yritystoiminnan tähtääminen suoraan kansainvälisille markkinoille
- maaseudun olemassa oleva rakennuskanta hyödynnettävissä yritystoimintaan – toimi- ja tuotantotiloja saatavilla edullisesti
- erityisryhmien aktivointi yrittäjyyteen, erityisesti nuoret
- työurien pidentäminen huomioimalla ikääntyvät yrittäjät työttömyydestä aiheutuvien kustannusten aleneminen

Uhat

- negatiivinen julkisuus maataloutta vaikuttaa alan houkuttelevuuteen
- heikot mahdollisuudet työllistyä tilan ulkopuolella
- maatalouden heikko kannattavuus
- rahoituksen saatavuus
- maaseudun aineelliset ja aineettomat resurssit jäävät hyödyntämättä
- maaseutualueiden talouden supistuminen
- kiinteistöjen ja maaomaisuuden arvo alenee
- alhaiset vakuusarvot vaikeuttavat rahoituksen saantia
- uudet yritysideat jäävät hyödyntämättä
- uusia työpaikkoja ei synny
- maaseutu ei houkuttele uusia asukkaita
- globalisaatio ja nousevan talouden maista tuleva kasvava kilpailu kiristyy
- yritystoiminta loppuu, kun jatkajia ei löydy
- maatilojen määrä jatkaa laskuaan
- sämre kommunikationer till Åland

2.1.SO7.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 21	Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 31	Pienmuotoisen yrittäjyyden tukeminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

BeTa 37	Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen	Erittäin tärkeä	Osittain

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista

Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi ja tuottajien ikärakenteen tasapainottamiseksi ala tarvitsee tilanpidosta luopujien tilalle uusia nuoria yrittäjiä. Päätökseen tilanpidon aloittamisesta vaikuttaa merkittävästi muun muassa alan yleinen kannattavuus, maine, tuottajien tulotason suhde palkansaajien tulotasoon, rahoituksen saaminen sekä tuotantoteknologian kehittyminen. Toimiva lomitusjärjestelmä kotieläintiloilla edesauttaa tuottajien jaksamista ja on yksi osatekijä alan houkuttelevuudessa.

Yhdeksi maatalousrahoituksen hankauskohdista on tunnistettu tulevaisuuden sukupolven- ja omistajanvaihdosten pääoman tarpeet. Tilanpidon alkuvaiheessa yrittäjän on useimmiten hankittava merkittävä määrä tuotanto-omaisuutta vieraan pääoman turvin samaan aikaan, kun tuotannon aloittaminen ja kehittäminen sitovat pääomaa. Sukupolvenvaihdokseen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä, joten kynnys ryhtyä maatalousyrittäjäksi nousee. Vaikka yrittäjäominaisuudet olisivat rahoittajan näkökulmasta riittävät ja hanke toteuttamiskelpoinen, yrityksen liian suuri velkaantumisaste voi estää rahoituksen saamisen. Lisäksi monilla voimakkaasti laajentuneilla tiloilla kannattavuus on jo ennen sukupolvenvaihdosta heikko ja velkaa on kertynyt. Velkarasitteen hoitamiseen tarvitaan aikaisempaa enemmän aikaa. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että pankit pitävät monia maatalousyritysten nykyisiäkin laina-aikoja liian pitkinä yritysrahoituksessa. Etenkin osakeyhtiöiden ja muiden yhteistyömuotojen ongelmaksi uhkaa lisäksi muodostua vakuusvaje. Tästä johtuen jatkajat tarvitsevat erityisiä toimenpiteitä, joilla helpotetaan tilan hankinnasta ja toiminnan käynnistämisestä johtuvaa taloudellista taakkaa.

Toiminnan tueksi tarvitaan myös toimia, joilla luodaan mahdollisuuksia ja hyvä pohja kehittää yritystoimintaa heti tilanpidon alkuvaiheesta lähtien. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman kilpailukykyvaikutuksista tehdyssä arvioinnissa nostettiin esiin etenkin tarve nuorille suunnattuun vertaistukeen ja koulutuksiin. Nuoret yrittäjät tarvitsevat neuvontaa paitsi tilakauppaan ja rahoitukseen, myös käytännön asioihin. Alkuvaiheessa tilan kehittämisen suunnan pohtimiseen tarvitaan kumppania.Vertaistuen tarve ja tarve tutustua muiden tilojen toimintaan niin kotimaassa kuin ulkomaillakin koetaan tärkeäksi avuksi oman tilan kehittämisen suunnittelussa ja samalla voidaan luoda toimivia yhteistyöverkostoja. Myös tiedon siirto edelliseltä sukupolvelta aloittaville yrittäjille on tärkeää yritystoimintaa aloitettaessa.

Erilaisten yritysmuotojen yleistyessä, tilakoon kasvaessa ja perheen sisältä tulevan jatkajan puuttuessa tulevaisuudessa on jatkossa varauduttava entistä monimuotoisempiin järjestelyihin ja tilojen kauppahintojen kasvuun sukupolvenvaihdostilanteissa.

Start-up-yritystoiminnan vahvistaminen

Julkisen rahoittajan tehtävä on paikata markkinapuutteita ja etsiä alueita tai kapeikkoja, jonne ei riskien vuoksi ohjaudu riittävästi yksityistä rahoitusta. Tällaisia ovat erityisesti start-up-yritykset yritykset, nuoret innovatiiviset yritykset ja kansainvälistyvät kasvuyritykset, jotka tuovat uutta dynamiikkaa talouteen ja joilla on olennainen merkitys kansantalouden tulevan kasvun kannalta. Julkista rahoittajaa tarvitaan, erityisesti alkuvaiheen yritysten kasvu- ja kansainvälistymispyrkimysten tukemisessa sekä omistajanvaihdoksissa.

Taloudellinen hyvinvointi riippuu maaseutualueiden yritysrakenteen vahvuudesta ja monipuolisuudesta, jonka edistämissä innovointi on keskeisessä asemassa. On tarve varmistaa, että myös tulevaisuudessa maaseutualueilla on valmistavaa teollisuutta ja palveluita. OECD on suosittanut Suomea monipuolistamaan talouttaan ja lisäämään jalostusastetta. Tässä onnistumiseksi on hyödynnettävä uusia kasvun lähteitä sekä elvytettävä perinteisiä toimialoja.

Elinkeinorakenteen uudistaminen ja monipuolistaminen ovat välttämätön vastaus maaseudulla tapahtuvaan rakennemuutokseen. Uudistumisen keskiössä ovat aloittavat ja pienet kasvuyritykset, joka voivat ketterämmin suuntautua uusille kasvaville markkinoille ja kannattaville aloille sekä uusille markkinoille. Start-up-yritysten osuus alle EU:n keskiarvon, ja näiden yritysten tukemiseksi tarvitaan toimenpiteitä sekä rahoitusta. On perustelua kohdentaa julkista rahoitusta alkuvaiheen yritysten rahoittamiseen, koska yritysten mahdollisuudet saada rahoitusta markkinoilta ovat rajalliset.

Yritystason tuottavuutta voidaan parantaa start-up-yrityksissä ja luoda niille mahdollisuuksia kasvuun ja

kehittymiseen. Uusien yritysten syntymistä ja kasvua tukee parhaiten verkottunut ekosysteemi, joka toimii uusien yritysten yhdistäjänä riittävän suuriin markkinoihin. Yhteistyötä edistävien toimintamallien luominen on keskeisellä sijalla, jotta pienet yritykset voisivat kysyntään paremmin ja skaalautumaan. Maaseutualueilla tarvitaan lisää start-up-yrityksiä, sillä innovatiivisten yritysten kasvu on tärkeä tekijä talouden rakennemuutoksessa ja uudistumisessa.

Kasvuyrittäjyyden keskeinen edellytys on toimivat yritysrahoitusmarkkinat. Vaikka rahoituksen saatavuus Suomessa on hyvällä tasolla, niin samaan aikaan on tunnistettavissa erilaisia rahoituksen katvealueita. Start-up-rahoitusta tarvitaan markkinoille lisää, jotta yritysaihioiden määrää saataisiin kasvatettua ja kehitettyä niitä eteenpäin. Uusien yritysten toiminta perustuu usein innovaatioihin, joiden onnistumiseen ja liittyy aina jonkin verran epävarmuutta ja riskiä. Tämän vuoksi yritysten tie usein katkeaa rahoituksen puutteeseen.

Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen

Suomeen tarvitaan enemmän radikaaleja innovaatioita ja yritysrakenteen monipuolisuutta. Erityisesti nuorten yrittäjyyttä on tarpeen tukea, sillä nykyiset yrittäjät ikääntyvät ja seuraavien kymmenen vuoden aikana on tulossa runsaasti sukupolven- ja omistajanvaihdoksia. Sukupolven- ja omistajanvaihdoksissa tarve ulkopuoliselle rahoitukselle on suuri, sillä 80 % toimijoista tarvitsisi omistajanvaihdokseen rahoitusta ulkoisesta lähteestä.

Omistajan- ja sukupolvenvaihdoksia voidaan helpottaa tuetusti, kun vaihdos tehdään suunnitelmallisesti ja mukaan otetaan vaihdoksiin erikoistunut ulkopuolinen asiantuntija. Omistajanvaihdos voi olla yritysten uusiutumisen pullonkaulana, mikäli yritys ei pääse siirtymään uusiin käsiin. Yrityksen johtaminen monipuolistuu ja kasvutavoitteet yleistyvät uuden yrittäjäpolven tai yrityskaupan myötä. Omistajanvaihdosten edistäminen vaikuttaa myönteisesti myös yritysten kasvuhakuisuuteen ja investointien todennäköisyyteen. Tukemalla yrityksiä, jotka työllistävät enemmän kuin yrittäjän voidaan saada aikaan merkittäviä positiivisia työllisyysvaikutuksia.

Start-up-yrittäjyysaktiivisuuden lisääminen

EU-ohjelmakauden 2014-2020 aikana on nostettu esiin tarve tukea myös pienimuotoisempaa yrittäjyyttä, kuten osa-aikaista yrittäjyyttä ja uusia yrittäjyyden muotoja. Mikroyritysten toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämisessä. Erityisryhmät ovat OECD:n mukaan aliedustettuina yritysten perustajien joukossa. Kannustamalla erilaisia ihmisiä yrittäjyyteen voidaan lisätä yrittäjyyttä ja yritystoimintaa. Tärkein voimavara maaseutualueilla ovat ihmiset ja heidän inhimillinen pääomansa.

Leader-ryhmät voivat toimia ketterinä muuttuvan kentän olosuhteiden tulkitsijoina. Maaseudun yritysten tietoisuutta eri kehittämisvälineiden tarjoamista mahdollisuuksista ja eduista on oleellisesti lisättävä. On tarpeen keskittyä osallistavan yrittäjyyden edistämiseen yrittäjyyspotentiaalin hyödyntämiseksi ja taloudellisten aktiviteettien lisäämiseksi myös pienimuotoisesti. Leader-ryhmien roolia tiedonvälittäjänä pitäisi vahvistaa, jotta yritykset saisivat käyttöönsä sopivimmat ratkaisut.

Stand-up-vaiheeseen on tarpeen kiinnittää aiempaa paremmin huomiota, sillä itsensätyöllistäminen ja kevytyrittäjyys, alustatalous ja jakamistalous ovat yleistymässä muuttaen yrittäjyysdynamiikkaa. Leader-ryhmät voivat edistää yrittäjyyttä tukemalla yksinyrittäjiä sekä sivutoimisia yrittäjiä, jotka voivat hankkia palkkatulojen tai muun toimintansa ohella tuloja yritystoiminnasta. Yrittäjyyskokeilut ja sivutoiminen yrittäjyys madaltavat yritystoiminnan aloittamisen kynnystä ja toimivat väylänä päätoimiseen yritystoimintaan edesauttaen esimerkiksi nuorten yrittäjien alueelle sitoutuneisuutta ja jäämistä.

Leader-ryhmät ovat keskeisiä toimijoita, jotka voivat auttaa monin tavoin yrityksiä onnistumaan. Leader-ryhmillä on mahdollisuus käyttää aluetarkempaa otetta eli paikkaperusteisuutta toimenpiteiden kohdentamisessa joustavasti ja paikallisten tarpeiden edellyttämällä lähestymistavalla. Rahoitusta on tärkeää olla yrittäjien/yritystoiminnan elinkaaren eri vaiheissa.

2.1.SO7.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
DPdecoupled	CIS-YF(30) – Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki	DP 2 - Nuorten viljelijöiden tulotuki	O.6. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään nuorten viljelijöiden täydentävää tulotukea
RD	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden	AX Startstöd - Startstöd till unga	O.25. Tilanpidon aloittamiseen tukea

	ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen	jordbrukare	saavien nuorten viljelijöiden lukumäärä
RD	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen	Käynnistämistuki - Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla	O.27. Aloitustukea saavien maaseutuyritysten lukumäärä
RD	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen	Perustamistuki - Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille	O.25. Tilanpidon aloittamiseen tukea saavien nuorten viljelijöiden lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 05 - Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)

Yleiskuvaus

Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi ja tuottajien ikärakenteen tasapainottamiseksi ala tarvitsee luopujien tilalle uusia nuoria yrittäjiä. Päätökseen tilanpidon aloittamisesta vaikuttaa merkittävästi alan yleinen kannattavuus, maine, tuottajien tulotason suhde palkansaajien tulotasoon, rahoituksen saaminen sekä tuotantoteknologian kehittyminen. Toimiva lomitusjärjestelmä kotieläintiloilla edesauttaa tuottajien jaksamista ja on yksi osatekijä alan houkuttelevuudessa. Toiminnan tueksi tarvitaan myös toimia, joilla luodaan mahdollisuuksia ja hyvä pohja kehittää yritystoimintaa heti tilanpidon alkuvaiheesta lähtien.

Taloudellinen hyvinvointi riippuu maaseutualueiden yritysrakenteen vahvuudesta ja monipuolisuudesta, jonka edistämissä innovointi on keskeisessä asemassa. On tarve varmistaa, että myös tulevaisuudessa maaseutualueilla on valmistavaa teollisuutta ja palveluita. Elinkeinorakenteen uudistaminen ja monipuolistaminen ovat välttämätön vastaus maaseudulla tapahtuvaan rakennemuutokseen. Uudistumisen keskiössä ovat aloittavat ja pienet kasvuyritykset, joka voivat ketterämmin suuntautua uusille kasvaville markkinoille ja kannattaville aloille sekä uusille markkinoille. Start-up-yritysten osuus on Suomessa alle EU:n keskiarvon, ja näiden yritysten tukemiseksi tarvitaan toimenpiteitä sekä rahoitusta. On perustelua kohdentaa julkista rahoitusta alkuvaiheen yritysten rahoittamiseen, koska yritysten mahdollisuudet saada rahoitusta markkinoilta ovat rajalliset.

Tilanpidon aloittamiseen liittyvien tukijärjestelmien (art. 27 ja 75) sekä yhteistyön (art. 77) avulla helpotetaan aloittamiseen liittyvää taloudellista taakkaa ja tilan hankintaan liittyvän rahoituksen saamista. Maaseudun yritystoiminnan käynnistämisen (art. 75 ja maaseutuyritysten kehittämisen (art. 78) ja yhteistyön (art. 77, mukaan lukien Leader) avulla edistetään yritystoimintaa maaseutualueilla. Lisäksi tuetaan maaseutuyritysten investointeja (art. 73).

2.1.SO7.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO7.6 Aiotteko tukea YMP:stä Erasmus-ohjelmaa?

: **Ei**

2.1.SO7.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.36 CU PR - Sukupolvenvaihdos Niiden nuorten viljelijöiden lukumäärä, jotka ovat perustamassa maatilaa YMP:n tuen avulla, eriteltynä sukupuolen mukaan	2 500,00
R.37 CU - Kasvu ja työpaikat maaseutualueilla Tuetut uudet työpaikat YMP-hankkeissa	2 800,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Edellä valitut indikaattorit parhaalla mahdollisella tavalla kuvaavat tämän kyseisen erityistavoitteen tuloksellisuutta.

2.1.SO7.9 Määrärahan perustelut

Nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittamista helpottaa aloitustuen, korotetun investointituen ja nuoren viljelijän tulotuen muodostama toimenpidekokonaisuus. Tilanpidon aloittaminen sitoo runsaasti pääomaa ja aloittava yrittäjä tarvitsee tukea toimintansa alkuvaiheessa.

Esitetyn aloitustuen ja muiden nuorten viljelijöiden aloittamista tukevien toimien kokonaisuudella voidaan saavuttaa se määrä nuoria viljelijöitä, joilla voidaan arvioida olevan mahdollisuus toimia menestyksekkäästi maatalousyrittäjinä pitkällä aikavälillä. Suurempi painotus voisi johtaa ylikompensaatioon ja jopa liialliseen aloittajien määrään tarpeeseen nähden. Pienempi tuen määrä voisi johtaa siihen, että aloittajia ei olisi riittävästi tarveanalyysissä asetettuihin tavoitteisiin nähden.

Allokaation avulla voidaan saavuttaa tavoiteltava määrä maatilojen sukupolven- ja omistajanvaihdoksia. Tulevalla kaudella aloitustukitasoja on kaksi. Kahden tukitason tavoitteena on mahdollistaa nuoren viljelijän tuki myös pienemmille tiloille.

Maaseudun yritystoiminnan käynnistämistä koskeva allokaatio perustuu vuosilta 2014-2020 saatuun kokemukseen vastaavantyyppisestä tuesta yritysten perustamiseen. Tämän toimenpiteen tukea voidaan artiklan 75 (2) (b) mukaisesti kohdentaa aiemmasta poiketen ainoastaan maatilakotitalouden tulojen monipuolistamiseen maatalouden ulkopuolelle eli niille maatiloille, jotka käynnistävät muun yritystoiminnan maatalouden ohella. Artiklan 75 (2) (c) perusteella muuta kuin maataloustoimintaa koskevan yritystoiminnan käynnistämistä maaseutualueilla tukevat Leader-ryhmät, joiden osalta tukitoimet on kuvattu Leader-rahoitusta koskevassa toimenpiteessä.

2.1.SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

2.1.SO8.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO8.1.1 Vahvuudet

Maaseudun runsaat luonnonvarat ja luontoympäristö ovat potentiaalisia kestävän elinkeinotoiminnan ja hyvinvoinnin lähteitä. Suomessa on EU:n suurin biotalouden kapasiteetti, jonka perustalle voi rakentaa monenlaista yritystoimintaa. Maaseutu toimii erinomaisena alustana niin palveluiden kuin tuotannollisen toiminnan harjoittamiseen, kokeiluihin ja uusien innovaatioiden kehittämiseen Kansallispuistot, retkeilyalueet, monikäyttömetsät ja vesialueet palveluineen, tieverkostoineen ja retkeilyrakenteineen tarjoavat loistavat puitteet kalastukseen, metsästykseen ja retkeilyyn. Väljyys, hiljaisuus ja turvallisuus ovat Suomen vahvuuksia, sillä Suomen keskimääräinen asukastiheys on EU-maiden alhaisin. Maaseudulla on runsaasti vapaa-ajan asuntoja ja niissä vietettävä aika on lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. Covid-19 –pandemia lisäsi huomattavasti vapaa-ajan asuntojen kysyntää vuonna 2020.

Suomalaisten koulutustaso on keskimäärin varsin korkea useimpiin muihin maihin verrattuna, mikä antaa hyvän pohjan kehittää osaamista edelleen, esim. digitalisaatioon liittyen. Suomalainen yhteiskunta on suhteellisen tasa-arvoinen ja eroja tasataan tuensiirroilla, joten esim. köyhyysaste ei ole maaseutualueilla paljoakaan suurempi kuin koko maassa keskimäärin, toisin kuin useimmissa muissa maissa. Suomen maaseudulla on pitkä perinne kansalaistoiminnasta, kuten erilaisesta yhdistystoiminnasta, kylätoiminnasta ja talkootyöstä. Viimeisen 25 vuoden aikana maaseudulla on näiden lisäksi syntynyt vahva yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen eli Leader-toiminnan verkosto.

2.1.SO8.1.2 Heikkoudet

Suurin osa Suomen kunnista on menettänyt väestöään jo koko 2000-luvun ajan. Huoltosuhde on heikko, erityisesti monissa Itä-Suomen kunnissa vanhusväestön osuus on korkea. Väestö ikääntyy ja sukupuolirakenne vinoutuu, kun nuoret ja erityisesti naiset muuttavat opiskelemaan ja töihin suurempiin keskuksiin. Sekä alueiden välinen, että alueiden sisäinen kehitys on jo monin paikoin eriytynyt.

Suomen pitkistä etäisyyksistä ja harvasta asutuksesta seuraa merkittäviä haasteita infrastruktuurille ja saavutettavuudelle. Tieverkoston korjausvelka on suuri, kun siihen osoitettu julkinen rahoitus on vähentynyt. Julkisen liikenteen palvelut ovat huonontuneet merkittävästi erityisesti harvaan asutuilla seuduilla. Nopeat laajakaistayhteydet ovat saatavissa vain 56% kotitalouksista. Harvaan-asutuilla alueilla tilanne on usein vielä heikompi.

Monet peruspalvelut ovat heikentyneet tai osin kokonaan lakkautettu, varsinkin pienissä maaseutukunnissa. Esim. lasten ja nuorten harrastustoimintaan liittyvät palvelut puuttuvat usein kokonaan. Vapaa työvoima ja avoimet työpaikat sijaitsevat usein eri alueilla, jolloin aluekehitys eriytyy. Maaseudulla asumista ja sinne muuttoa vaikeuttaa myös korkeakoulutettujen työpaikkojen vähäisyys.

Maaseudun yritystoiminta on usein sesonkiluonteista, mikä vaikeuttaa osaavan työvoiman saantia. Yritystoiminnan ongelmana voi olla myös tiedon ja osaamisen puute yrityksen kehittämisessä ja uudistamisessa, kuten teknologian ja digitalisaation hyödyntämisessä, johtamisessa tai markkinoinnissa. Tämä puolestaan heikentää yritysten kannattavuutta.

2.1.SO8.1.3 Mahdollisuudet

Luonnonvarat sijaitsevat pääosin maaseudulla. Biotalouden resurssien tehokas, monipuolinen ja kestävä hyödyntäminen tuo paljon uusia yrittämisen mahdollisuuksia. Erityisesti on syytä panostaa pitkälle jalostettuihin, korkean lisäarvon tuotteisiin, mikä luo osaltaan mahdollisuuksia yritystoiminnan monipuolistamiseen. Bio- ja kiertotalouden kehittäminen ovat lisäksi ratkaisun avaimia ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Maaseudulla voidaan kehittää paikallisia ratkaisuja esimerkiksi energiantuotannossa, raaka-aineiden hankinnassa ja lähiruoassa. Esimerkiksi bioenergia luo maatiloille

uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Monia Suomen maaseudun vahvuuksista voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän matkailun kehittämisessä ja siihen liittyvässä yritystoiminnassa. Näitä ovat mm. monipuolinen ja puhdas luonto sekä väljyys ja hiljaisuus. Myös paikallinen kulttuuri- ja ruokaperinne, luontoon liittyvät liikunta-, retkeily- ja hyvinvointipalvelut sekä tarinallistaminen tarjoavat mahdollisuuksia sekä koti- että ulkomaisen matkailun kehittämiselle.

Huippunopean laajakaistaverkon ja digitalisaation avulla voidaan kehittää uusia palveluita ja uusia tapoja palveluiden tuottamiseen. Digitalisaatiota voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän sekä uusissa että vanhoissa yrityksissä. Digitaalinen teknologia ja datatalous tarjoavat uusia palveluita maaseudulle esim. sähköiseen terveydenhuoltoon (e-health), verkko-opetukseen/etäopiskeluun, liikkumisratkaisuihin ja paikalliseen energiantuotantoon. Uudet osallistumisen tavat ja teknologia voivat tuoda uusia ihmisiä mukaan myös paikalliseen kehittämiseen. Digitalisaation täysimääräisen hyödyntämisen edellytys kuitenkin on, että siihen liittyvä infrastruktuuri on olemassa ja yhteydet ovat riittävän tehokkaat ja nopeat.

Kausiväestö ja matkailijat lisäävät paikallisten palveluiden kysyntää ja sen myötä niiden kannattavuutta. Etätyö, paikkariippumaton työ, monipaikkaisuus ja alustatalouden hyödyntäminen lisäävät mahdollisuuksia maaseudulla asumiseen.

Maaseudun tyhjillään olevaa rakennuskantaa voitaisiin hyödyntää entistä paremmin sekä yritystoimintaan, palveluihin että erilaisen harrastustoiminnan käyttöön ja etätyöhön. Samalla edistetään maaseudun arvokkaan kulttuuriperinnön säilyttämistä.

Toimiva yhteistyö perustuu osapuolten keskinäiseen luottamukseen ja sitoutumiseen sekä osaamiseen. Tavoitteellisen yhteistyön avulla voidaan parantaa sekä yritystoiminnan (ml. maatilat) kannattavuutta että järjestää maaseudun palveluita uudella tavalla.

Eri tahoja yhteen saattamalla voidaan edistää paikallisten innovaatiokeskittymien syntymistä, ja sen myötä positiivisia kerrannaisvaikutuksia aluetalouteen. Samoin voidaan edistää uusien käyttäjälähtöisten täsmäratkaisujen syntymistä, esim. uudet tuotteet, palvelut ja menetelmät, joilla vastataan mm. ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä edistetään kiertotaloutta ja hiilineutraaliutta.

Palveluiden järjestämisessä sekä sosiaalisen osallisuuden ja tasa-arvon lisäämisessä kansalaisyhteiskunta, mm. yhdistykset ja Leader-ryhmät sekä näiden osaaminen ovat tärkeässä asemassa. Yhteistyö kattaa myös kansainvälisen yhteistyön, jonka kautta voidaan löytää ja soveltaa ideoita ja hyviä käytäntöjä myös muista maista.

Älykkään sopeutumisen –strategioita laatimalla ja toteuttamalla kehitetään uusia ratkaisuja ja toimintatapoja vastata vähenevän väestökehityksen tuomiin haasteisiin.

Maahanmuuttajat voivat olla yksi ratkaisu monien maaseutualueiden työvoiman saatavuuteen liittyviin ongelmiin. Suomessa jo olevien kansainvälisten osaajien asiantuntemusta ja verkostoja pitäisi hyödyntää tehokkaammin. Myös ulkomaisten osaajien rekrytoimisen helpottaminen, koulutettujen nuorten paluumuutto sekä uudet ja osa-aikaiset asukkaat ovat keinoja parantaa työvoiman saatavuutta.

2.1.SO8.1.4 Uhat

Kansallisten kehittämistoimien ja resurssien sekä koulutuksen keskittäminen vain suurimmille keskuspaikkakunnille vähentää maaseudun poliittista painoarvoa ja johtaa infrastruktuurin, palveluiden ja muiden elinvoiman edellytysten heikentymiseen. Tästä voi olla seurauksena maaseudun elinolosuhteiden sekä väestön ja huoltosuhteen ennakoituakin nopeampi heikentyminen (mikä osin on jo käynnissä). Se puolestaan voi heikentää ihmisten ja yritysten tulevaisuuden uskoa, heikentää yleistä turvallisuuden tunnetta ja rapauttaa siten luottamusta yhteiskuntaan. Uhkana on myös, että maaseutualueilla ja niiden elinkeinoihin liittyvissä eri ohjauskeinoissa ei kyetä tekemään tulevaisuuden kannalta välttämättömiä uudistuksia, mikä puolestaan voimistaa negatiivista kierrettä pitkällä aikavälillä.

Suuret maailmanlaajuiset uhat, kuten ilmastonmuutos, sään ääri-ilmiöt, pakolaiskriisi ja taloudelliset kriisit lisäävät yleistä epävarmuutta. Ilmastonmuutoksen vaikutukset, kuten tulvat, kuivuus ja myrskyt, vaikuttavat mm. maatalouden satoihin ja vesihuollon toimivuuteen. Vuoden 2020 covid-19 –pandemia saattaa heikentää pitkäksi aikaa erityisesti matkailua ja sen liitännäiselinkeinoja, mikä voi johtaa yritysten taloudellisiin vaikeuksiin ja konkursseihin. Erityisesti ulkomaisten matkailijoiden määrä saattaa laskea merkittävästi jopa useiden vuosien ajaksi. Covid-19 –pandemia pahentaa syrjäytymisvaarassa olevien

ihmisten tilannetta työttömyyden lisääntyessä, hyvinvointi- ja terveyspalveluiden saatavuuden heikentyessä. Viitteitä on myös koulupudokkaiden lisääntymisestä etäopetuksen myötä.

2.1.SO8.1.5 Muita huomautuksia

Liitteessä II on laajempi kuvaus nykytilasta ja SWOT-analyysista.

2.1.SO8.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 04	Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 15	Kylien kehittäminen ja yhteisöllisyys	Tärkeä	Kyllä
BeTa 16	Leader - yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 17	Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 23	Matkailun ja luontopohjaisten hyvinvointipalveluiden kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä
BeTa 40	Toimivat tietoliikenneyhteydet	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 50	Älykäs sopeutuminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Erityistavoitteeseen 8 liittyviin tarpeisiin vastataan myös CAP-suunnitelman ulkopuolisilla toimenpiteillä.

2.1.SO8.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	AX INV förädl föret - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestoinnit	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yleishyöty 04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yritys 01 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä

RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yritys 02 - Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV yritys 03 - Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen	Käynnistämistuki - Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla	O.27. Aloitustukea saavien maaseutuyritysten lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	AX Leader - Leader AX	O.31. Tuettujen paikallisten kehittämisstrategioiden (LEADER) tai valmistelutoimien lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	AX Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Leader - Leader	O.31. Tuettujen paikallisten kehittämisstrategioiden (LEADER) tai valmistelutoimien lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 06 - Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
RD	COOP(77) – Yhteistyö	Yhteistyö 07 - Älykäs kylä - yhteistyöhankkeet	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
RD	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen	Yritysten kehitys - Maaseutuyritysten kehittäminen	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä

Yleiskuvaus

Valmistelu on aloitettu osallistamalla sidosryhmät laajasti sekä erillisissä työpajoissa että työryhmissä ja otettu näistä saadut kommentit huomioon. Lisäksi valmistelussa on käytetty aineistona uusinta tutkimustietoa sekä ulkopuolisia arviointeja. Nykytilan kuvauksen, SWOT-analyysin ja tarveanalyysin perusteella on valittu tarpeisiin parhaiten vastaavat toimenpiteet ja indikaattorit. Lisäksi on tehty yhteensovitusta muiden erityistavoitteiden ja läpileikkaavan tavoitteen kanssa.

Kaikkiin tunnistettuihin tarpeisiin ei ole mahdollista vastata CAP-suunnitelman avulla, vaan osa niistä rahoitetaan muista rahoituslähteistä, esim. kansallisesti.

2.1.SO8.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO8.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.38 CU - LEADER-kattavuus Paikallisten kehittämisstrategioiden kattaman maaseutuväestön osuus	100,00 %
R.39 CU - Maaseudun elinkeinoelämän kehittäminen YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä	3 625,00
R.40 CU - Maaseudun elinkeinoelämän älykäs siirtymä Älykkäitä kyliä koskevien tuettujen strategioiden lukumäärä	60,00

R.41 CU PR - Maaseutuverkostojen Eurooppa YMP-tuen myötä paremmasta palvelujen saatavuudesta ja infrastruktuurista hyötyvän maaseutuväestön osuus	45,00 %
R.42 CU - Sosiaalisen osallisuuden edistäminen Tuettujen sosiaalisen osallisuuden hankkeiden piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä	100,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Valitut indikaattorit mittaavat parhaiten maaseudun kehittämiselle asetettuja tavoitteita, joilla edistetään paikallislähtöistä kehittämistä sekä maaseudun elinkeinoelämän, palveluiden ja uusien innovaatioiden kehittämistä.

2.1.SO8.9 Määrärahan perustelut

Maaseudun elinkeinoelämää ja yritystoimintaa on tarpeen kehittää ja monipuolistaa, jotta kaikki maaseutualueet voivat säilyä elinvoimaisina. Tässä hyödynnetään erityisesti biotalouden monipuolisia mahdollisuuksia, koska suurin osa uusiutuvista luonnonvaroista sijaitsee maaseudulla.

Maaseudun elinvoima edellyttää myös palveluiden turvaamista ja kehittämistä sekä laajakaistan ulottamista kaikille maaseutualueille. Digitalisaation ja yhteistyön mahdollisuuksia on tarpeen parantaa ja hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti.

On tarpeen jatkaa Leader-toiminnan rahoittamista, siten että toimintaa voidaan edelleen kehittää ja vahvistaa. Leader-toiminnassa yhdistyvät paikallinen kehittäminen, tasa-arvo ja sosiaalinen osallisuus ja se on osoittautunut tuloksekkaaksi tavaksi kehittää maaseutua. Leader-ryhmien rooli on ollut erityisen merkittävä kylien kehittämisessä ja mikroyritysten tukemisessa sekä vapaaehtoistyön mobilisoinnissa (talkootyö).

Rahoitustason arviointi perustuu myös edellisen ohjelmakauden toteutuneeseen rahoitukseen.

2.1.SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

2.1.SO9.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.SO9.1.1 Vahvuudet

Suomessa elintarvikkeiden raaka-aineiden laatu on korkea ja tuotteet turvallisia. Yalen ja Columbian yliopistojen laatiman vuoden 2016 EPI-indeksin (Environmental Performance Index) mukaan Suomi on maailman puhtain ja vihrein maa (Slow Finland 2016). WHO:n mukaan Suomessa on kolmanneksi puhtain ilma (Ilmatieteenlaitos 2018). Osana ruuan tuotantoprosessia vesivarat ovat runsaat ja puhtaudeltaan maailman parhaita. Puhdas luonto luo edellytykset runsaiden luonnontuotesatojen hyödyntämiselle. Elintarvikeketju on vastuullista, koko tuotantoketjussa on hyvä jäljitettävyys ja läpinäkyvyys.

Tutkimus- ja seurantajärjestelmät ovat vahvoja. Eläinten terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvä osaaminen sekä eläintautien ja lääkkeiden käytön hallinta ovat suomalaisen tuotannon vahvuuksia. Suomessa on tehty ainutlaatuista ennaltaehkäisevää eläinten terveydenhuoltoa, mikä on johtanut vähäiseen eläintautien määrään ja mikrobilääkkeiden käyttöön.

Torjunta-aineiden käyttö on maltillista. Luonnonmukainen tuotanto on yleistynyt ja tiloista 11 % on luomutiloja. Uuden kansallisen luomuohjelman tavoite on nostaa luonnonmukaisesti viljellyn maatalousmaan osuus 25 %:iin peltoalasta vuoteen 2030 mennessä. Kansallisen hankintastrategian tavoitteen mukaan julkisissa ammattikeittiöissä luomun käytön pitäisi olla 25 % vuonna 2030.

Suomalaiset kuluttajat luottavat kotimaisiin elintarvikkeisiin ja arvostavat kotimaista työtä ja lähellä tuotettua ruokaa. Ruuan vastuullisuus kiinnostaa kuluttajia. Kuluttajalle vastuullisuus tarkoittaa elintarvikkeissa erityisesti eläinten hyvinvointia ja ympäristövaikutusten huomiointia alkutuotannossa, elintarviketeollisuudessa ja kuljetuksissa. Yli puolelle kuluttajista vastuullisuus tarkoittaa myös tuoteturvallisuutta ja työntekijöiden hyvinvointia. Monet kuluttajista yhdistää edelliset ominaisuudet nimenomaan kotimaisiin tuotteisiin (Foodwest 2020).

Suomessa toteutetut toimenpiteet vastaavat hyvin komission Euroopan vihreän kehityksen ohjelman Pellolta pöytään- ajatuksiin (COM 2019, COM 2020). Määrätietoista laatuun, tuoteturvallisuuteen ja eläinten hyvinvoinnin kehittämiseen liittyvää toimintaa on edelleen jatkettava, jotta vahvuudet säilyvät. Edellä kuvatut vahvuudet pitää tuoda myös esiin markkinoinnissa niin kotimaassa kuin viennissä ja muodostaa niistä vahvoja elementtejä Suomen ruokakuvaan.

2.1.SO9.1.2 Heikkoudet

Suomen elintarvikemarkkinat ovat pienet, mikä asettaa haasteita tuotteiden erilaistamiselle ja samaan aikaan riittävien volyymien saavuttamiselle, jotta tuotanto olisi kannattavaa. Elintarvikeviennin kasvattaminen on yksi keino parantaa kannattavuutta.

Elintarviketurvallisuuteen ja tuotantoehtoihin liittyvät korkeat vaatimukset lisäävät kustannuksia koko tuotantoketjuun.

Tuotantoeläinten olosuhteissa ja hoidossa on edelleen parannettavaa, mikä osaltaan voi lisätä mikrobilääkkeiden käyttötarvetta ja mikrobilääkeresistenssiä.

Yleisen markkinatiedon puute rajoittaa tuotekehitystä erityisesti pk-sektorilla. Tuottajilta ja alan pk-yrityksiltä puuttuu tietoa kuluttajakäyttäytymisestä, elintarvikemarkkinoiden koosta ja kehityksen muutoksista siten, että ne pystyisivät joustavasti suuntaamaan tuotantoaan kuluttajakysynnän mukaisesti. Yhteistyöllä, koulutuksella ja tiedonvälityksellä voidaan lisätä markkinatiedon hyödyntämistä ruokaketjussa.

Suomessa elintarvikesektori on perinteisesti toiminut tuotantolähtöisesti. Useiden tutkimusten mukaan alan yrityksiltä puuttuu markkinointiosaamista kuluttajalähtöisten tuotteiden markkinoille saamiseksi, erityisen kriittistä tämä on elintarvikkeiden viennissä. Markkina- ja markkinointiosaamiseen ei ole

kiinnitetty tarpeeksi huomiota, jotta kuluttajalähtöisyys voisi tulla todelliseksi toiminnan ajuriksi. Koulutuksella, tiedonvälityksellä ja neuvonnalla voidaan markkinointiosaamista parantaa koko ruokaketjussa.

2.1.SO9.1.3 Mahdollisuudet

Kotimaisen ruuan arvostus säilyy korkealla. Kiinnostus ruuan terveys- ja ympäristövaikutuksista ja tuotannon eettisyydestä kasvaa. Kehittämällä uusia jakelukanavia, hyödyntämällä uutta teknologiaa sekä tiivistämällä elintarvikealan yritysten yhteistyötä lisätään mahdollisuuksia vastata paremmin kuluttajalähtöiseen kysyntään kotimaassa ja kansainvälisesti.

Luomun kasvulle edellytyksiä antavat luomun kasvava kysyntä niin kuluttajien keskuudessa, ammattikeittiöissä kuin globaaleilla markkinoilla. Luomuviljelyala on suuri ja tuotannon määrää pystytään nostamaan sekä monipuolistamaan tuotantoa. EU:n koulujakeluohjelmaa hyödyntämällä päiväkodeissa ja kouluissa voidaan luomutuotteiden osuutta kasvattaa laajentamalla tuotevalikoimaa ja nostamalla luomutuotteiden tukea.

Eläinten hyvinvointiin ja hoitoon liittyvä osaaminen vähentää osaltaan mikrobilääkkeiden käyttötarvetta ja edistää kilpailukykyä, jota lisäksi vahvistaa tutkimustiedon tehokas käyttö. Eläinten hyvinvointimerkinnät osattava hyödyntää markkinoinnissa.

Suomalaisen luomuvalkuaisrehun tuotantoa kasvattamalla voidaan lisätä luomukotieläintuotantoa.

Todennettu turvallisuus ja jäljitettävyys lisäävät elintarvikkeiden vientimahdollisuuksia. Suomalaisten elintarvikkeiden maine on hyvä ja niihin liitetään puhtaus, luotettavuus ja turvallisuus. Kansallista laatutyötä jatkamalla ja uusia teknologioita ja digitalisaatiota hyödyntämällä saadaan elintarvikkeiden laatuun liittyvästä tiedosta lisäarvotekijöitä niin koti- kuin vientimarkkinoilla.

EU:n koulujakeluohjelman hyödyntäminen terveellisen ruokavalion edistämiseksi tiedostuskampanjoina. Luomutuotteiden osuutta voidaan kasvattaa laajentamalla tuotevalikoimaa ja nostamalla luomutuotteiden tukea.

2.1.SO9.1.4 Uhat

Kuluttajien arvostus ja kiinnostus kotimaisiin elintarvikkeisiin laskee eikä korkeasta laadusta olla valmiita maksamaan. Kuluttajaryhmien eriytyminen, vain pienellä osalla varaa maksaa laadusta.

Korkeaa laadun ja turvallisuuden tasoa ei pystytä enää varmistamaan, esim. antibioottiresistenttiys ja uudet, yllättävät terveysvaarat yleistyvät.

Vakavien eläintautien ja kasvintuhoojien leviäminen esim. matkailun, tuontielintarvikkeiden, eläinten ja eläinaineksen maahantulon kautta sekä ilmastonmuutoksesta johtuen.

Mikrobilääkkeiden käytön vähentämiselle asetetut prosentuaaliset tavoitteet ilman, että lähtötilanne otetaan huomioon, voi aiheuttaa alhaisen käytön tilanteessa jopa eläinsuojeluongelmia. Sekä mikrobilääkkeiden käytön, että käytön vähentämisen tulee olla hallittua ja tarkoituksenmukaista. Eläimiä on lääkittävä, kun se on välttämätöntä tai kun lääkitsemättä jättäminen aiheuttaisi eläimille kärsimystä. Suomi on edelläkävijä mikrobilääkkeiden täsmällisessä käytössä ja samaa tulee edistää myös EU:ssa. On tärkeää, että EU edistää globaalilla tasolla eläinten hyvinvointia koskevia standardeja ja mikrobilääkeresistanssin vastaista työtä. Eläinten hyvinvointia tulisi edistää joulukuussa 2019 hyväksyttyjen neuvoston päätelmien mukaisesti.

Torjunta-aineiden käytön vähentäminen ilman, että lähtötilanne ja torjunta-aineen käytön aiheuttama riski huomioidaan, on uhka suomalaiselle alkutuotannolle. Pohjoisen sijaintimme ja erityisolojamme takia suomalaisella alkutuotannolla on rajallinen viljelykasvivalikoima ja näille varsin vähän tehoaineita käytettävänä. Tehoaineiden käytön (kg) vähentäminen ei myöskään kerro tehoaineen riskistä, sillä monia vähäriskisiä tehoaineita käytetään määrällisesti paljon. Viljelyn satotasojen kasvattaminen ja monimuotoisuuden edistäminen edellyttävät toimivia tehoaineita, jotka oikein käytettynä ovat turvallisia viljelijälle, kuluttajalle ja ympäristölle. Suomessa viljellystä ruoasta löytyy vain vähän torjunta-ainejäämiä moneen muuhun Euroopan maahan verrattuna. Vähäiset jäämät kotimaisissa elintarvikkeissa osoittavat suomalaisten vastuulliseen torjunta-aineiden käyttöön.

2.1.SO9.1.5 Muita huomautuksia

Laajempi nykytilan ja tarpeiden analyysi on liitteessä II.

Vahvuudet

-Ruuan ja sen raaka-aineiden korkea laatu ja turvallisuus

-Runsaat ja puhtaat vesivarat osana ruuan tuotantoprosessia

-Puhdas luonto ja aidot luonnontuotteet

-Vahvat tutkimus- ja seurantajärjestelmät

-Hyvä jäljitettävyys ja tuotantoketjun läpinäkyvyys, elintarvikeketjun vastuullisuus

-Vähäinen eläintautien määrä ja mikrobilääkkeiden käyttö sekä ainutlaatuinen ennaltaehkäisevä eläinten terveydenhuolto

-Suuri luomupinta-ala

Heikkoudet

-Pieni elintarviketuotannon volyymi, pienet kotimarkkinat

-Elintarviketurvallisuuteen ja tuotantoehtoihin liittyvät korkeat vaatimukset lisäävät kustannuksia koko tuotantoketjuun

-Tuotantoeläinten olosuhteissa ja hoidossa on edelleen parannettavaa

-Avoimen markkinatiedon puute

-Markkina- ja markkinointiosaamisen puute

Ruokahävikin määrä ruokaketjussa

Mahdollisuudet

-Kuluttajilla on vahva kotimaisuuspreferenssi

-Kiinnostus ruuan terveys- ja ympäristövaikutuksista ja tuotannon eettisyydestä kasvaa

-Uudet jakelukanavat ja uusi teknologia sekä elintarvikealan yritysten tiivistyvä yhteistyö antavat mahdollisuuksia vastata paremmin terveellisten tuotteiden kysyntään kotimaassa ja kansainvälisesti

-Eläinten hyvinvointiin ja hoitoon sekä terveyteen liittyvä osaaminen mm. vähentää mikrobilääkkeiden käyttöä ja edistää kilpailukykyä, jota lisäksi vahvistaa tutkimustiedon tehokas käyttö

-Positiivinen maakuva sekä todennettu turvallisuus ja jäljitettävyys lisäävät elintarvikkeiden vientimahdollisuuksia

-Vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä kehitetään ja otetaan käyttöön

- Luomun kysyntä kasvaa niin Suomessa kuin globaalisti

Uhat

-Kuluttajien arvostus ja kiinnostus kotimaisiin elintarvikkeisiin laskee eikä korkeasta laadusta olla valmiita maksamaan

-Korkeaa laadun ja turvallisuuden tasoa ei pystytä enää varmistamaan, esim. antibioottiresistenttiys ja uudet, yllättävät terveysvaarat yleistyvät

-Eläin- ja kasvitautien leviäminen

-Ilmastonmuutos ja tautien lisääntyminen lisää kasvinsuojelun tarpeita

-Mikrobilääkkeiden käytön vähentäminen ilman lähtötilan huomioimista

-Torjunta-aineiden käytön vähentäminen ilman, että lähtötilanne ja torjunta-aineen käytön aiheuttama riski huomioidaan

2.1.SO9.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 36	Ruokahävikin vähentäminen ja ruokaketjun kestävyyden edistäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon	Erittäin tärkeä	Osittain

	ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen		
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Erityistavoitteeseen 9 liittyviin tarpeisiin vastataan myös CAP-suunnitelman ulkopuolisilla toimenpiteillä.

2.1.SO9.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX EKO - Ekologisk produktion	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 06 - Nautojen ulkoilu	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 08 - Vapaa porsitus	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea

RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 08 - Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun	INV maatalous 04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä

Yleiskuvaus

CAP-suunnitelman valmistelussa lähdettiin liikkeelle yhdessä sidostyhmien kanssa laajoilla työpajoilla, nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella tavoitteisiin valituilla toimenpiteillä. Osa näistä sisältyy CAP-suunnitelmaan, osa toteutetaan sen ulkopuolella. Kaikkiin tarpeisiin ei voida vastata CAP-suunnitelman avulla ja Suomessa esimerkiksi hallitusohjelman hankkeilla vastataan moniin tarpeisiin. Toimenpiteet on sovitettu yhteen niin, että hallinnollista taakkaa voidaan keventää ja vaaraa tuplamaksuista ei synny.

Laajat analyysit esitetään CAP-suunnitelman liitteessä II.

Osaan erityistavoitteessa tunnistettuja tarpeita ei ole CAP-suunnitelmaan sopivia toimenpiteitä, joskin kaikkia asioita voidaan edistää paremmin, kun tarpeet on tässä tunnistettu. CAP-suunnitelman ulkopuolella erityistavoitteen 9 alueeseen liittyvät asiat ovat esim. koulujakelujärjestelmät, eläinten hyvinvointimerkit ja vapaaehtoiset sertifikaatit.

2.1.SO9.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.SO9.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.13 PR - Päästöjen vähentäminen eläintuotannossa Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka	46,52 %

kuuluvat kasvihuonekaasu- ja/tai ammoniakkipäästöjen, lannankäsittely mukaan lukien, vähentämistä koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	
R.43 PR - Mikrobilääkkeiden käytön rajoittaminen Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat	98,12 %
R.44 PR - Eläinten hyvinvoinnin parantaminen Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia	98,12 %

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Erityistavoitteen 9 osalta keskeisiä tarpeita ovat mikrobilääkkeiden käytön ennaltaehkäisy sekä eläinten hyvinvoinnin parantaminen. Sen vuoksi tämän erityistavoitteen tulosten mittaamiseen on valittu tulosmittarit R.43 ja R.44.

Erityistavoitteeseen liittyy myös tarpeet kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämiseen ja luonnonmukaisen tuotannon lisäämiseen, mutta näihin vaikuttavat toimenpiteet ja vastaavat tulosmittarit ovat erityistavoitteessa 5 ja 6.

2.1.SO9.9 Määrärahan perustelut

Kuluttajan tarpeiden, mieltymysten ja käyttäytymismallien huomioimiseen pitää kiinnittää yhä enemmän huomiota, ja kuluttajatiedon pitää kulkea alkutuotantoon asti. Kiinnostus ruuan terveys- ja ympäristövaikutuksista ja tuotannon eettisyydestä kasvaa. Elintarviketurvallisuusuhat kasvavat ilmastonmuutoksen ja kansainvälistymisen johdosta. On tärkeää ylläpitää myös jatkossa korkeaa elintarviketurvallisuuden tasoa. Korkea elintarviketurvallisuuden taso säästää yhteiskunnan terveydenhoitokuluja, edistää terveyttä ja työkykyä ja toimii kilpailuvalttina elintarvikeviennissä ja on jo itsessään vientiartikkeli. Vaikka Suomen mikrobilääkeresistenssitilanne on kansainvälisessä vertailussa erinomaisella tasolla, vaatii Suomen hyvä tilanne jatkuvaa toimintaa.

Ruokaa ja terveyttä koskeviin uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin voidaan vastata erityisesti eläinten hyvinvointikorvauksilla sekä luonnonmukaisella tuotannolla, investoinneilla, osaamisen kehittämisellä ja neuvonnalla.

Rahoituksen suunnittelussa perustana oli rahoituskauden 2014-2020 kokemukset ja CAP-suunnitelman valmistelun tarveanalyysit.

2.1.XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

2.1.XCO.1 SWOT-analyysin yhteenveto

2.1.XCO.1.1 Vahvuudet

Viljelijöiden ja muiden yrittäjien käytössä on monipuolinen osaaminen sekä koulutuksen ja neuvonnan kattavat verkostot. Julkista ja yksityistä tutkimusresurssia on monipuolisesti maa- ja elintarvike- ja biotalouden tutkimukseen. Kansainväliseen yhteistyöhön panostetaan. Kotimaiset yliopistot, ammatilliset korkeakoulut sekä muut koulutus- ja tutkimusorganisaatiot toimivat aktiivisesti kansallisten ja alueellisten innovaatioekosysteemien kehittäjinä. Viljelijät ja muut yrittäjät ovat aktiivisia tiedon etsijöitä ja seuraavat kansainvälistä kehitystä. Viljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien koulutustaso on korkeampi kuin EU:ssa keskimäärin ja he käyttävät aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia.

Suomessa tehdään paljon uusia innovaatioita, esim. patenttihakemusten määrä suhteessa väkilukuun on maailman korkeimpia. Nykyisessä maaseudun kehittämisohjelmassa EIP-alatoimenpide on osoittautunut hyväksi välineeksi kehittää ja ottaa käyttöön uusia menettelyjä ja teknologioita alkutuotannossa. Yli 90 prosentilla maatiloista on mobiiliyhteys ja osalla myös laajakaistayhteys.

Maaseudun asukkailla on valmiuksia ja halukkuutta käyttää sähköisiä palveluja. Digitaalisuus nähdään mahdollisuutena ja osin jo olemassa olevana realiteettina Smart Countryside -selvityksen mukaan (VN 2017).

2.1.XCO.1.2 Heikkoudet

Viljelijöiden osaamisen tarpeet ja motivaatio eivät ole selkeät ja tasapainossa. Tutkimus, koulutus, neuvonta, viljelijöiden verkostoituminen ja yhteistyö on toimivaa, mutta se ei ole systemaattista ja painottuu voimakkaasti tuotannollisiin kysymyksiin. Viljelijöiden osaamisen lisäämistä tarvitaan erityisesti talous-, johtamis- ja markkinaosaamisessa.

Osaamisen kehittämisen ja innovaatioiden merkitystä ja näiden tarjoamia mahdollisuuksia ja vipuvaikutuksia ei ymmärretä eikä digitalisaation mahdollisuuksia käytetä hyväksi. Uutta tutkimustietoa ei aina ole onnistuttu siirtämään riittävästi käytäntöön siten, että syntyisi uusia käytännön innovaatioita, tuotteita ja palveluita. Markkinaosaaminen ja –analyysien laatiminen on heikkoa.

Teknologiaa uudistetaan hitaasti; useimmiten lähinnä sukupolven vaihdoksen yhteydessä. Tietotekniikan hankkiminen on arvokasta ja vanhenee nopeasti, joten heikko taloudellinen tilanne vähentää kiinnostusta. Kiinteät, huippunopeat laajakaistayhteydet kattavat vasta heikosti laajaa maaseutualueita. Digitalisaatio etenee hitaasti, koska järjestelmät eivät keskustele keskenään ja eri käyttöjärjestelmien ylläpito ja opettelu koetaan turhauttavaksi.

2.1.XCO.1.3 Mahdollisuudet

Osaamisen kehittämisellä on merkittäviä vipuvaikutuksia. Kehittämismahdollisuuksia on koko AKIS -toimijaverkoston yhteistyössä.

Tutkimuksen, koulutuksen ja neuvonnan yhteistyötä tiivistämällä uusin tutkimustieto, hyvät käytännöt ja innovaatiot saadaan tehokkaasti käyttöön. Uusi teknologia, kestävät ratkaisut, innovaatiot ja digitalisaatio parantavat kannattavuutta, resurssitehokkuutta ja vähentävät negatiivisia ympäristö- ja ilmastovaikutuksia. Innovaatioiden, yhteistyön ja korkean osaamisen määrätietoinen edistäminen esim. innovaatiovälittäjien, erilaisten kohtaamisten ja innovaatioalustojen avulla luo kilpailukykyä ja osittain korvaa volyymin pienuutta. Innovaatioita edistämällä edistetään myös talouden kriisin jälkeistä elpymistä ja riskeihin varautumista.

Data- ja alustatalous avaavat uusia liiketoiminnan mahdollisuuksia. Data on uusi, arvokas tuote myös viljelijälle. Koulutuksen ja yhteistyön muodot kehittyvät, esimerkiksi voidaan perustaa dataosuuskuntia, joihin viljelijät osallistuvat. Älykkäiden kylien teema on aktivoiva teema ja sen avulla lisätään maaseudun elinvoimaa ja saadaan maaseudun asukkaiden ja yrittäjien digitaidot saadaan yhteiseen käyttöön.

2.1.XCO.1.4 Uhat

Kansalliset julkisen tutkimuksen resurssit pienenevät ja uutta tutkimustietoa saadaan vähemmän kehityksen tueksi. Kansallinen rahoitus maaseutua hyödyttävien innovaatioiden edistämiseen pienenee.

Kansainvälinen datan käyttöä ja siirtoa edistävä standardointi, yhteensopivuus ja luotettavuus eivät kehity. Tämä nollaisi sen hyödyn, jota avoimemmalla datan siirtyvyydellä saadaan koko alan kehitykselle. Kyberuhat kasvavat.

Korkeaa koulutusta edellyttävien palvelujen tarjoajat ja osaajat eivät sijoitu maaseudulle. Tietoliikenneyhteydet jäävät heikoiksi.

2.1.XCO.1.5 Muita huomautuksia

Läpileikkaavan tavoitteen osalta asioita on käsitelty myös luvussa 8. Laajempi nykytilan ja tarpeiden analyysi on liitteessä II.

Vahvuudet

- Kotimaiset yliopistot, ammatilliset korkeakoulut sekä muut koulutus- ja tutkimusorganisaatiot muodostavat kattavan verkoston
- Viljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien koulutustaso on suhteellisen korkea
- Suomessa tehdään paljon keksintöjä ja patenttihakemuksia suhteessa väestöpohjaan
- Kattava neuvonnan verkosto
- AKIS –toimijoiden välillä on paljon yhteistyötä ja hankerahoitusta osataan käyttää
- Yli 90 prosentilla maatiloista on ainakin mobiiliyhteys

Heikkoudet

- Heikosti kannattavilla tiloilla kiinnostus osaamisen kehittämiseen on vähäinen
- Puutteelliset kiinteät tietoliikenneyhteydet
- Teknologinen uudistuminen ja digitalisaatio etenevät tavoitteisiin nähden hitaasti
- Innovaatioiden ja tutkimuksen kansallinen rahoitus on vähentynyt viime vuosina
- Uusien innovaatioiden kaupallistamiseen on vaikea löytää rahoitusta
- Tutkimuksen, koulutuksen ja neuvonnan verkoston yhteistyö ei toimi optimaalisesti ja uudistuminen on hidasta
- Uuden tiedon tuottaminen ei johda riittävässä määrin uusien tuotteiden ja palveluiden syntymiseen
- Hanketoiminta on hajanaista ja lyhytjänteistä

Mahdollisuudet

- Tutkimuksen, oppilaitosten ja neuvonnan verkoston systemaattisempi ja tavoitteellinen kansallinen yhteistyö
- Innovaatioiden, yhteistyön ja korkean osaamisen määrätietoinen edistäminen luo kilpailukykyä ja osittain korvaa volyymin pienuutta.
- Osaamis- ja innovaatioekosysteemit tuovat tutkimustiedon ja innovaatiot entistä nopeammin ja laajemmin käytännön tuotannon avuksi
- Digitalisaation mahdollisuudet hyödynnetään tehokkaasti koko laajuudessa
- Syntyy uusia liiketoimintamalleja ja ajasta ja paikasta riippumattomia kouluttautumisen mahdollisuuksia

Uhat

- Kansalliset julkisen tutkimuksen resurssit vähenevät
- Kansallinen rahoitus maaseutua hyödyttävien innovaatioiden edistämiseen pienenee
- Korkeaa koulutusta edellyttävien palvelujen tarjoajat ja osaajat eivät sijoitu maaseudulle
- Kansainvälinen standardointi, yhteensopivuus ja luotettavuus ei kehity. Kyberuhat kasvavat
- Kiinteät tietoliikenneyhteydet jäävät heikoiksi

2.1.XCO.2 Tarpeiden määritteleminen

Koodi	Nimike	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Tarve on käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 35	Riskienhallinnan ja erityisesti ennakkovarautumisen kehittäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

Muita tarpeiden arviointiin liittyviä huomautuksia.

Läpileikkaavaan tavoitteeseen liittyviin tarpeisiin vastataan myös CAP-suunnitelman ulkopuolisilla toimenpiteillä.

2.1.XCO.4 Interventiologiikka

Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	ADVI1(47(1)(b)) – neuvontapalvelut ja tekninen apu, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä, työehtoja, työnantajan velvoitteita ja työterveyttä ja -turvallisuutta	HEVI-TO 02 - ADVI1	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
Sectoral - Hedelmät ja vihannekset	TRAINCO(47(1)(c)) – koulutus, mukaan lukien valmennus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ja käteistavarapörssien sekä futuurimarkkinoiden käyttöä	HEVI-TO 03 - TRAINCO	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
RD	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset	Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
RD	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen	Perustamistuki - Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille	O.25. Tilanpidon aloittamiseen tukea saavien nuorten viljelijöiden lukumäärä
RD	COOP(77) – Yhteistyö	EIP - EIP	O.1. Eurooppalaisen

			innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmien hankkeiden lukumäärä
RD	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen	AX Råd - Rådgivningstjänster	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen	AX Utbildning - Utbildning	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen	Koulutus - Koulutus	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen	Neuvo - Neuvontapalvelut	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
RD	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen	Tiedonvälitys - Tiedonvälitys	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä

Yleiskuvaus

CAP-suunnitelman valmistelussa lähdettiin liikkeelle yhdessä sidostyhmien kanssa laajoilla työpajoilla, nykytilaa koskevan analysoinnin ja tarpeiden arvioinnin perusteella tavoitteisiin valituilla toimenpiteillä. Osa näistä sisältyy CAP-suunnitelmaan, osa toteutetaan sen ulkopuolella. Kaikkiin tarpeisiin ei voida vastata CAP-suunnitelman avulla ja Suomessa esimerkiksi hallitusohjelman hankkeilla vastataan moniin tarpeisiin. Toimenpiteet on sovitettu yhteen niin, että hallinnollista taakkaa voidaan keventää ja vaaraa tuplamaksuista ei synny.

Keskeisiä välineitä ovat tutkimus, koulutus ja tiedonvälitys, neuvonta, digitalisaation edistäminen sekä eri toimijoiden yhteistyö. Osaamisen, innovaatioiden, yhteistyön ja digitalisaation edistäminen vie eteenpäin myös vihreän kehityksen ohjelman mukaisia ja digitalisaatiostrategian toimenpiteitä.

Kansallisin varoin on perustettu Luken yhteyteen AgriHubi –maatilayrittäjien osaamisverkosto. AgriHubin tulisi välittää ”uusinta tietoa tulevaisuudesta”. AgriHubi kokoaa yhteen alan tutkimuksen, neuvonnan ja koulutuksen. Kokoamalla eri toimijat yhteen parannetaan ratkaisujen siirtymistä maatilayritysten käyttöön ja vahvistetaan niiden toiminta- ja menestymismahdollisuuksia sekä riskienhallintaa muuttuvassa toimintaympäristössä. Maatilayrityksille AgriHubi tarjoaa foorumin, jossa on mahdollista vaikuttaa ja osallistua alan koulutuksen uudistamiseen, tutkimuksen suuntaamiseen ja neuvontapalveluiden kehittämiseen. AgriHubi on osa kansallisia sekä eurooppalaisia osaamisen, tutkimuksen ja innovaatioiden verkostoa ja kytkee suomalaisia maatilayrityksiä näihin tiedon verkkoihin.

2.1.XCO.5 Tarpeen mukaan perusteet InvestEU-ohjelman käytölle, mukaan lukien määrä, ja sen odotettu vaikutus erityistavoitteeseen/monialaiseen tavoitteeseen

Ei käytössä

2.1.XCO.8 Tulosindikaattorin/-indikaattoreiden valinta

Tulosindikaattorien valinta tälle erityistavoitteelle

Tulosindikaattorit [tämän erityistavoitteen suositellut tulosindikaattorit on kokonaan lihavoitu]	Tavoitearvo
R.1 CU PR - Tuloksellisuuden parantaminen tietämyksen ja innovoinnin avulla YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen	110 290,00
R.2 CU - Neuvonnan ja tietojärjestelmien yhdistäminen Maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmään (AKIS) yhdistettävää tukea saavien neuvojien lukumäärä	1 000,00
R.3 CU - Maatalouden digitalisointi Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:stä tukea digitaaliseen tuotantoteknologiaan	43,83 %

R.28 CU - Ympäristö- tai ilmastotehokkuus tietämyksen kautta YMP:sta tuetusta ympäristö- tai ilmastotehokkuutta koskevasta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä	50 000,00

Tavoitteiden ja asiaan liittyvien välitavoitteiden perustelut

Läpileikkaavan tavoitteen osalta keskeisiä tarpeita ovat osaamisen kehittäminen, tutkimuksen jalkautus ja hyvien käytäntöjen jakaminen, digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä innovaatioiden kautta saatavat uudet käytännöt, tuotteet ja palvelut. Osaamisen lisäämisellä on iso merkitys ympäristö- ja ilmastoasioiden edistämisessä. Näihin tarpeisiin vastaamiseksi läpileikkaavan tavoitteen tulosten mittareiksi on valittu tulosmittarit R.1, R.2, R.3 ja R.28.

2.1.XCO.9 Määrärahan perustelut

Maa- ja metsätalouden yrittäjyysosaaminen on olennainen kilpailukyvyn osatekijä. Sen kehittäminen sekä toiminnan ja tuotannollisten kysymysten ratkaisu edellyttävät panostusta osaamisen jatkuvaan ja monipuoliseen kehittämiseen. Viljelijät tarvitsevat tukea uusien liiketoimintamallien kehittämiseen, yritystoiminnan johtamiseen, tuotannon ja markkinoinnin kehittämiseen, kilpailukyvyn parantamiseen, innovaatioihin, neuvottelutaitojen kehittämiseen, liiketoiminta- ja digiosaamiseen sekä ympäristö-, ilmasto, energia- ja kiertotalousasioihin sekä riskienhallintaan. Uusien liiketoimintamallien kehittämiseksi yrittäjien on seurattava ja kehitettävä tuotannon, markkinoinnin ja hallinnon tehokkuutta, opeteltava uusia yhteistyötapoja, hyödynnettävä hyvien tuotantotapojen ohjeistusta sekä huolehdittava henkilöstön hyvästä osaamistasosta.

Maatilojen riskienhallinnassa tärkeitä asioita ovat mm. viljelijöiden ammattitaito mukaan lukien taloustuntemus ja osaamisen jatkuva kehittäminen, hyväkuntoiset ja toimintaan tarkoituksenmukaiset rakennukset, joissa on toimivat hälytysjärjestelmät, maaperän hyvä kunto ja toimiva vesitalous, alueelle soveltuvat viljelykasvilajikkeet ja niiden jalostus, riittävän monipuolinen kasvivalikoima ja viljelykierto, sekä viljelijöiden jaksaminen, yhteistyöjärjestelyt, lomitus, tuotantoeläinten terveydenhuolto sekä alaan vaikuttavien politiikkatoimenpiteiden johdonmukaisuus ja markkinoiden muutosten ennakoitavuus. Entiseen verrattuna työn fyysisyys on vähentynyt ja yrittäjiltä vaaditaan enemmän tietoteknistä osaamista. Sähköisen liiketoiminnan ja verkkopalveluiden kehittäminen ja teknologian innovatiivinen hyödyntäminen ja logististen ratkaisujen löytäminen ovat keskeisiä alan kehittymiselle.

Keskeisiä välineitä ovat tutkimus, koulutus ja tiedonvälitys, neuvonta, digitalisaation edistäminen sekä eri toimijoiden yhteistyö.

Rahoituksen suunnittelussa perustana oli rahoituskauden 2014-2020 kokemukset ja CAP-suunnitelman valmistelun tarveanalyysit.

2.2 Asiayhteysindikaattorit ja muut tavoitteiden laskennassa käytetyt arvot

Taustaindikaattorit (tuloksellisuus-, seuranta- ja arviointikehyksen koodi)	Lähtöarvo	Perusvuosi	Päivitetty arvo	Päivitetty vuosi	Perustelut/huomautukset	Tietolähde
C.01 Maaseutuväestö yhteensä – for LEADER (R.38) (lukumäärä)	2 169 107,00	2020				
C.01b Total rural population – for services and infrastructure (R.41) (lukumäärä)	2 169 107,00	2020				
C.05 Metsäala yhteensä (Hehtaari)	25 192 249,00	2018				
C.12 Tilojen määrä yhteensä (lukumäärä)	49 710,00	2016	45 630,00	2020	Ajantasainen lähtöarvo.	Luonnonvarakeskus
C.17 Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä (Hehtaari)	2 273 800,00	2019				
C.19 Maatalousmaa ja metsäala Natura 2000 -alueilla yhteensä (Hehtaari)	35 088,00	2018				
C.23 Eläinyksiköiden määrä yhteensä (lukumäärä)	1 070 630,00	2016	902 926,00	2020	Ajantasainen lähtöarvo.	Luonnonvarakeskus
D.35 Komissiolle ilmoitettujen mehiläispesien kokonaismäärä: suunnitelman laatimishetkellä saatavilla olevien viimeisten kolmen vuoden keskiarvo (lukumäärä)	79 467,00	2020				

2.3 Tavoitesuunnitelma

2.3.1 Yhteenvetotaulukko

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
R.1 CU PR Tuloksellisuuden parantaminen tietämyksen ja innovoinnin avulla YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen	XCO	6 000	27 058	48 116	69 174	90 232	110 290	0	110 290
R.2 CU Neuvonnan ja tietojärjestelmien yhdistäminen Maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmään (AKIS) yhdistettävää tukea saavien neuvojien lukumäärä	XCO	800	850	900	950	1 000	0	0	1 000
R.3 CU Maatalouden digitalisointi Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:stä tukea digitaaliseen tuotantoteknologiaan	XCO	8,77 %	17,53 %	26,30 %	35,06 %	43,83 %	0,00 %	0,00 %	43,83 %
R.3 Osoittaja: Asianomaista tukea saavien tuensaajien lukumäärä		4 000	8 000	12 000	16 000	20 000	0	0	20 000
R.3 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.4 Tulotuen kytkeminen toimenpidevaatimuksiin ja hyviin käytäntöihin Tulotuen ja ehdollisuusjärjestelmän piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus	SO1	0,00 %	100,54 %	100,54 %	100,54 %	100,54 %	100,54 %	0,00 %	100,54 %
R.4 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	2 286 000 ha	2 286 000 ha	2 286 000 ha	2 286 000 ha	2 286 000 ha	0 ha	2 286 000 ha
R.4 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.5 Riskinhallinta Niiden tilojen osuus, joilla on käytössä tuetut YMP:n riskinhallintavälineet	SO1	0,00 %	0,02 %	0,02 %	0,02 %	0,02 %	0,02 %	%	0,02 %
R.5 Osoittaja: Asianomaisesta tuesta hyötyvien maatilojen lukumäärä		0	10	10	10	10	10		10

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
R.5 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.6 PR Uudelleenjako pienemmille maatiloille Täydentävän suoran tuen prosenttiosuus hehtaaria kohden keskimääräistä tilakokoa pienempien tukikelpoisten tilojen osalta (keskiarvoon verrattuna)	SO1	0,00 %	97,67 %	97,68 %	97,69 %	97,65 %	97,65 %	0,00 %	105,88 %
R.6 Osoittaja: Niille tuensaajille, joiden tilakoko on keskimääräistä pienempi, maksettu keskimääräinen suora tuki hehtaaria kohden		0 EUR/ha	222 EUR/ha	223 EUR/ha	224 EUR/ha	225 EUR/ha	225 EUR/ha	0 EUR/ha	225 EUR/ha
R.6 Nimittäjä: Kaikille tuensaajille maksettu suora tuki / ha keskimäärin		EUR/ha	227 EUR/ha	228 EUR/ha	229 EUR/ha	230 EUR/ha	230 EUR/ha	EUR/ha	213 EUR/ha
R.7 PR Tukien lisääminen tiloille alueilla, joilla on erityistarpeita Lisätuen prosenttiosuus hehtaaria kohti alueilla, joilla on suuremmat tarpeet (keskiarvoon verrattuna)	SO1	0,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	0,00 %	100,00 %
R.7 Osoittaja: Keskimääräinen tulotuki hehtaaria kohden tuensaajille alueilla, joilla on erityistarpeita		0 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	0 EUR/ha	454 EUR/ha
R.7 Nimittäjä: Kaikille tuensaajille maksettu tulotuki / ha keskimäärin		EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	454 EUR/ha	EUR/ha	454 EUR/ha
R.8 Kohdentaminen tiettyjen alojen maatiloille Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen	SO1	%	33,99 %	33,99 %	33,99 %	33,99 %	33,99 %	33,99 %	33,99 %
R.8 Osoittaja: Tuotantosidonnaista tukea saavien tuensaajien lukumäärä			15 510	15 510	15 510	15 510	15 510	15 510	15 510
R.8 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.9 CU PR Maatilojen uudenaikaistaminen Niiden viljelijöiden osuus, jotka saavat investointitukea rakenneuudistuksiin ja uudenaikaistamiseen, resurssitehokkuus mukaan lukien	SO2	0,72 %	3,02 %	5,32 %	6,14 %	6,57 %	6,57 %	6,57 %	6,57 %
R.9 Osoittaja: Asianomaista tukea saavien tuensaajien lukumäärä		328	1 378	2 428	2 800	3 000	3 000	3 000	3 000
R.9 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.10 CU PR Toimitusketjun parempi organisointi Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin,	SO3	0,00 %	0,82 %	1,01 %	1,64 %	2,04 %	2,45 %	0,00 %	2,45 %

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin									
R.10 Osoittaja: Asianomaista tukea saavien tuensaajien lukumäärä		0	375	461	747	933	1 119	0	1 119
R.10 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.11 /Hedelmät ja vihannekset Tarjonnan keskittäminen Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta	SO3	0,00 %	19,21 %	19,74 %	20,30 %	20,87 %	21,45 %	0,00 %	21,45 %
R.11 Osoittaja: Tuottajaorganisaatioiden, joilla on toimintaohjelma, kaupan pidetyn tuotannon kokonaisarvo		0 EUR	103 015 880 EUR	105 900 325 EUR	108 865 534 EUR	111 913 769 EUR	115 047 354 EUR	0 EUR	115 047 354 EUR
R.11 Nimittäjä: Kaikkien alojen tuotannon kokonaisarvo		EUR	536 360 000 EUR	536 360 000 EUR	536 360 000 EUR	536 360 000 EUR	536 360 000 EUR	EUR	536 360 000 EUR
R.12 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin	SO4	0,00 %	64,03 %	64,43 %	64,52 %	64,56 %	64,61 %	0,00 %	64,61 %
R.12 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	1 456 000 ha	1 465 000 ha	1 467 000 ha	1 468 000 ha	1 469 000 ha	0 ha	1 469 000 ha
R.12 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.13 PR Päästöjen vähentäminen eläintuotannossa Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat kasvihuonekaasu- ja/tai ammoniakkipäästöjen, lannankäsittely mukaan lukien, vähentämistä koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	SO4, SO9	0,00 %	46,52 %	46,52 %	46,52 %	46,52 %	46,52 %	0,00 %	46,52 %
R.13 Osoittaja: Niiden eläinyksiköiden lukumäärä, joille maksettiin asianomainen tuki		0	420 000	420 000	420 000	420 000	420 000	0	420 000
R.13 Nimittäjä: Eläinyksiköiden määrä yhteensä		902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926
R.14 PR Hiilen sitominen maaperään ja biomassaan Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim.	SO4	0,00 %	72,52 %	73,93 %	74,68 %	75,82 %	76,96 %	0,00 %	76,96 %

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)									
R.14 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	1 649 000 ha	1 681 000 ha	1 698 000 ha	1 724 000 ha	1 750 000 ha	0 ha	1 750 000 ha
R.14 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.15 CU Maa- ja metsätaloudesta sekä muista uusiutuvista lähteistä saatava uusiutuva energia Tuetut investoinnit uusiutuvan energian, myös biopohjaisen, tuotantokapasiteettiin (MW)	SO4	30 MW	118 MW	270 MW	320 MW	365 MW	365 MW	365 MW	365 MW
R.16 CU Ilmastoon liittyvät investoinnit Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon	SO4	0,50 %	1,19 %	2,17 %	3,25 %	4,16 %	4,16 %	4,16 %	4,16 %
R.16 Osoittaja: Tilat, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvaan energiaan tai biomateriaalituotantoon		230	545	990	1 485	1 900	1 900	1 900	1 900
R.16 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.19 PR Maaperän parantaminen ja suojelu Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)	SO5	0,00 %	70,28 %	73,49 %	71,86 %	72,83 %	73,93 %	0,00 %	73,93 %
R.19 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	1 598 000 ha	1 671 000 ha	1 634 000 ha	1 656 000 ha	1 681 000 ha	0 ha	1 681 000 ha
R.19 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.20 PR Ilmanlaadun parantaminen Sellaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu tuettujen sitoumusten piiriin ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi	SO5	0,00 %	11,43 %	13,19 %	14,95 %	16,27 %	17,59 %	0,00 %	17,59 %

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
R.20 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	260 000 ha	300 000 ha	340 000 ha	370 000 ha	400 000 ha	0 ha	400 000 ha
R.20 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.21 PR Veden laadun suojeleminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	SO5	0,00 %	91,74 %	91,96 %	92,00 %	92,14 %	92,22 %	0,00 %	92,22 %
R.21 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	2 086 000 ha	2 091 000 ha	2 092 000 ha	2 095 000 ha	2 097 000 ha	0 ha	2 097 000 ha
R.21 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.22 PR Ravinnehuollon kestävyys Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu parannettua ravinnehuoltoa koskevien tuettujen sitoumusten piiriin	SO5	0,00 %	12,75 %	14,51 %	16,27 %	17,59 %	18,91 %	0,00 %	18,91 %
R.22 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	290 000 ha	330 000 ha	370 000 ha	400 000 ha	430 000 ha	0 ha	430 000 ha
R.22 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.24 PR Torjunta-aineiden kestävä käyttö ja käytön vähentäminen Torjunta-aineiden kestävään käyttöön tähtäävien tuettujen erityissitoumusten mukaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten, kuten torjunta-aineiden valumisen, vähentämiseksi	SO5	0,00 %	13,81 %	14,95 %	16,27 %	17,81 %	19,57 %	0,00 %	19,57 %
R.24 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	314 000 ha	340 000 ha	370 000 ha	405 000 ha	445 000 ha	0 ha	445 000 ha
R.24 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.25 Ympäristötehokkuus eläintuotannossa Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin	SO5, SO6	0,00 %	10,86 %	10,94 %	10,94 %	10,94 %	10,94 %	0,83 %	10,94 %
R.25 Osoittaja: Niiden eläinyksiköiden lukumäärä, joille maksettiin asianomainen tuki		0	98 020	98 750	98 750	98 750	98 750	7 505	98 750

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
R.25 Nimittäjä: Eläinyksiköiden määrä yhteensä		902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926
R.26 CU Luonnonvarainvestoinnit Niiden maatilojen osuus, jotka saavat luonnonvarojen hoitoon liittyvää YMP:n tukea tuotannollisiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin	SO5	0,66 %	2,75 %	4,91 %	7,26 %	9,56 %	9,65 %	9,70 %	9,70 %
R.26 Osoittaja: Asianomaista tukea saavien maatilojen lukumäärä		300	1 255	2 240	3 315	4 360	4 405	4 428	4 428
R.26 Nimittäjä: Tilojen määrä yhteensä		45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630	45 630
R.27 CU Ympäristö- tai ilmastotehokkuus maaseutualueiden investointien avulla Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä	SO4, SO5, SO6	3	49	84	119	154	189	195	195
R.28 CU Ympäristö- tai ilmastotehokkuus tietämyksen kautta YMP:sta tuetusta ympäristö- tai ilmastotehokkuutta koskevasta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä	XCO	1 000	4 000	13 000	26 000	46 000	50 000	50 000	50 000
R.29 PR Luonnonmukaisen maatalouden kehittäminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, jota tuetaan YMP:n puitteissa luonnonmukaisen maatalouden ylläpitämisestä ja siihen siirtymisestä, eriteltynä näiden mukaan	SO6	0,00 %	13,68 %	14,82 %	16,14 %	17,68 %	19,44 %	0,00 %	19,44 %
R.29 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	311 000 ha	337 000 ha	367 000 ha	402 000 ha	442 000 ha	0 ha	442 000 ha
R.29 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.31 PR Luontotyyppien ja lajien säilyttäminen Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan	SO6	0,00 %	63,77 %	63,86 %	63,95 %	63,99 %	64,12 %	0,00 %	64,12 %

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin									
R.31 Osoittaja: Maksettujen hehtaarien lukumäärä		0 ha	1 450 000 ha	1 452 000 ha	1 454 000 ha	1 455 000 ha	1 458 000 ha	0 ha	1 458 000 ha
R.31 Nimittäjä: Käytössä oleva maatalousmaa (KMM) yhteensä		2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha	2 273 800 ha
R.33 Natura 2000 -verkoston hoidon parantaminen Tuettujen sitoumusten alaisen Natura 2000 -alueen osuus yhteensä	SO6	0,00 %	27,07 %	27,07 %	27,07 %	27,07 %	27,07 %	0,00 %	27,07 %
R.33 Osoittaja: Natura 2000 -alueita koskevien asiaankuuluvien sitoumusten piiriin kuuluvat hehtaarit		0 ha	9 500 ha	9 500 ha	9 500 ha	9 500 ha	9 500 ha	0 ha	9 500 ha
R.33 Nimittäjä: Maatalousmaa ja metsäala Natura 2000 -alueilla yhteensä		35 088 ha	35 088 ha	35 088 ha	35 088 ha	35 088 ha	35 088 ha	35 088 ha	35 088 ha
R.36 CU PR Sukupolvenvaihdos Niiden nuorten viljelijöiden lukumäärä, jotka ovat perustamassa maatilaa YMP:n tuen avulla, eriteltynä sukupuolen mukaan	SO1, SO7	90	840	1 350	1 850	2 345	2 500	2 500	2 500
R.37 CU Kasvu ja työpaikat maaseutualueilla Tuetut uudet työpaikat YMP-hankkeissa	SO7	150	960	1 530	2 090	2 645	2 800	2 800	2 800
R.38 CU LEADER-kattavuus Paikallisten kehittämisstrategioiden kattaman maaseutuväestön osuus	SO8	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	100,00 %
R.38 Osoittaja: Leaderista ohjelmakauden aikana rahoitettujen paikallisten kehittämisstrategioiden kattaman maaseutuväestön osuus		2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	0	0	2 169 107
R.38 Nimittäjä: Maaseutuväestö yhteensä – for LEADER (R.38)		2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107
R.39 CU Maaseudun elinkeinoelämän kehittäminen YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä	SO2, SO8	568	1 258	2 003	2 753	3 450	3 595	3 625	3 625
R.40 CU Maaseudun elinkeinoelämän älykäs siirtymä Älykkäitä kyliä koskevien tuettujen strategioiden lukumäärä	SO8	0	2	12	27	42	60	60	60
R.41 CU PR Maaseutuverkostojen Eurooppa	SO8	0,00 %	9,00 %	18,00 %	27,00 %	36,00 %	45,00 %	45,00 %	45,00 %

Tulosindikaattori	Erityistavoite	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yleinen tavoitearvo
YMP-tuen myötä paremmasta palvelujen saatavuudesta ja infrastruktuurista hyötyvän maaseutuväestön osuus									
R.41 Osoittaja: Asianomaisista parannuksista hyötyvä maaseutuväestö		0	195 200	390 400	585 600	780 800	976 000	976 000	976 000
R.41 Nimittäjä: Total rural population – for services and infrastructure (R.41)		2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107	2 169 107
R.42 CU Sosiaalisen osallisuuden edistäminen Tuettujen sosiaalisen osallisuuden hankkeiden piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä	SO8		10	25	40	60	80	100	100
R.43 PR Mikrobilääkkeiden käytön rajoittaminen Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat	SO9	0,00 %	98,12 %	98,12 %	98,12 %	98,12 %	98,12 %	0,00 %	98,12 %
R.43 Osoittaja: Niiden eläinyksiköiden lukumäärä, joille maksettiin asianomainen tuki		0	885 953	885 953	885 953	885 953	885 953	0	885 953
R.43 Nimittäjä: Eläinyksiköiden määrä yhteensä		902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926
R.44 PR Eläinten hyvinvoinnin parantaminen Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia	SO9	0,00 %	98,12 %	98,12 %	98,12 %	98,12 %	98,12 %	0,00 %	98,12 %
R.44 Osoittaja: Niiden eläinyksiköiden lukumäärä, joille maksettiin asianomainen tuki		0	885 953	885 953	885 953	885 953	885 953	0	885 953
R.44 Nimittäjä: Eläinyksiköiden määrä yhteensä		902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926	902 926

2.3.2 Suunnitellut interventiot ja tuotokset, joilla on suora ja merkittävä yhteys tulosindikaattoreihin

See the table in SFC2021 application

2.3.3 Johdonmukaisuus Pellolta pöytään -strategiassa ja EU:n biodiversiteettistrategiassa vuodelle 2030 asetettujen unionin tavoitteiden kanssa ja vaikutus niiden saavuttamiseen

Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman (CAP-suunnitelma) toimenpiteiden tavoitteena on vastata ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sekä Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategoihin. CAP-suunnitelman luvun 2 tarpeiden kuvauksissa on viitattu Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategoihin niiden tarpeiden kohdalla, jotka ao. strategioihin liittyvät. Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategiat liittyvät erityisesti erityistavoitteisiin 4-6 sekä 9. Niiden tarkemmat kuvaukset, joissa on kuvattu myös CAP-suunnitelman ulkopuolisia toimenpiteitä, joilla ao. strategioiden tavoitteiden toteuttamiseen vaikutetaan, on esitetty CAP-suunnitelman liitteissä II. CAP-suunnitelman vihreän arkkitehtuurin kuvauksessa luvussa 3.1 on kuvattu vihreän arkkitehtuurin kokonaisuuden liittyminen Pellolta pöytään – ja Biodiversiteettistrategoihin.

Tarkemmat kuvaukset johdonmukaisesta lähestymistavasta sekä panostuksesta Pellolta pöytään -strategiassa ja biodiversiteettistrategiassa asetettuihin tavoitteisiin on esitetty CAP-suunnitelman ao. liitteessä, jossa on esitetty sekä CAP-suunnitelmaan sisältyviä toimenpiteitä että sen ulkopuolisia toimenpiteitä.

Ravinnehävikin vähentäminen 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä maaperän hedelmällisyyttä heikentämättä

Peltomaiden ravinnetilan hallintaan ja sitä kautta vesistöjen tilan parantamiseksi tarvitaan konkreettisia toimia ja panostuksia, joilla voidaan estää ravinteiden huuhtoutuminen maalta vesistöihin. Koska yksittäisten toimien vaikuttavuus vaihtelee esimerkiksi sijainnin, maalajin, maan kasvukunnon, maanpinnan kaltevuuden sekä nykyisten ja aiempien viljelymenetelmien ja paikallisten vesiolosuhteiden hallintaan sekä säävaihteluiden mukaan, toimenpidevalikoiman on oltava kattava ja kannustava sekä sisällettävä paljon erilaisia keinoja, jotka sekä rajaavat kasvien lannoitusta, edistävät ravinteiden kierrättämistä, kannustavat lannan prosessointiin, parantavat kasvien ravinteiden ottoa peltomaasta, ehkäisevät ravinteiden tai esimerkiksi happamien vesien huuhtoutumista vesistöön sekä myös keinoja, jotka pidättävät vesistöön asti huuhtoutuneita ravinteita.

Tilakohtainen toimenpide ympäristökorvauksissa lisää viljelijän tietoa viljelymaansa ominaisuuksista ja kasvukunnosta, jota hän voi käyttää viljelyn suunnittelussa sekä pyytäessään neuvontaa ympäristöasioissa neuvontajärjestelmän kautta. Vesienhallintaan liittyvät toimet, kuten säätösalaojitus on tärkeää maaperän kasvukunnon ja ravinteiden pidättäytymisen kannalta. Peltojen vesitalouden hallinta on avainasemassa huolehdittaessa niin kotimaisen tuotannon edellytyksistä kuin sopeutumisesta ilmastonmuutokseen. Toimenpiteiden suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja monipuolisten hyötyjen saavuttaminen edellyttävät panostuksia valuma-aluekohtaiseen tarkasteluun sekä osallistavaan ja sektorien väliseen yhteistyöhön.

Hyvälaatuisesta maasta kasvi kykenee hyödyntämään ravinteet tehokkaasti, mikä parantaa ravinnetasetta ja vähentää kasvukauden jälkeen huuhtoumalle alttiiksi jäävää ravinnemäärää. Maan kasvukuntoa edistetään eloperäisen maa-aineksen osuutta lisäävillä, maan laatua ja vesitaloutta parantavilla sekä eroosiota torjuvilla viljelytoimenpiteillä, joita on CAP-suunnitelmassa viljelijöiden valittavina. Vesistöjen varsilla edellytetään ehdollisuuden GAEC 4:n mukaista muokkaamatonta kasvipeitteistä suojakaistaa, jota ei voi lannoittaa eikä sillä voi käyttää kasvinsuojeluaineita. Muokkauksen vähentäminen on monella tapaa hyödyksi ravinteiden hallinnan takia.

Viherlannoitusnurmien avulla vähennetään keinolannoitteiden käyttötarvetta, mikä edistää vesiensuojelua. Ravinteiden aiheuttamaa vesistöjen rehevöitymistä ehkäistään myös CAP-suunnitelman toimenpiteillä, jossa investoinnin kautta perustetaan ja hoitosopimuksen kautta hoidetaan ravinteita pidättäviä kosteikkoja sekä veden virtaamaa hidastavia sekä tulvimista ehkäiseviä kaksitasouomia, tulvatasanteita sekä luonnonmukaisen mutkitteleviksi palautettavia uomia.

Monimuotoisen maatalousmaiseman osuus 10 % maatalousalasta vuoteen 2030 mennessä

Suomessa maatalousmaata on noin seitsemän prosenttia metsän ollessa vallitseva maankäyttömuoto. Maatalousmaisema on rikkonainen. Suomen tilastoitu maatalousmaan pinta-ala oli 2 281 004 hehtaaria vuonna 2019. Siitä käytössä olevaa maatalousmaata oli 2 273 000 hehtaaria, josta kesantoalaa, monimuotoisuuskasvien alaa ja sellaisten ympäristökorvaukseen kuuluvien kasvien alaa, jolla ei saa käyttää lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita, oli 222 100 ha eli 9,8 %. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaimpia CAP-suunnitelman toimenpiteitä maatalousmaalla ovat luonnonhoitonurmet, suojavyöhykenurmet sekä monimuotoisuuskasvien pellot, erityisesti niittyalat.

Suomessa maatalousmaalla, viljelylohkojen reunoilla ja sisällä on paljon viljelyn ulkopuolisia erilaisia maisemapiirteitä, joilla on merkitystä maatalousympäristön lajiston monimuotoisuudelle. Näitä ovat esimerkiksi ojat ja niiden pientareet, yksittäiset suuret puut, pienet puustoiset saarekkeet tai pensasryhmät, kivet ja kivikasat. Suomessa on paljon vesistöjä. Niiden varrella edellytetään ehdollisuuden GAEC 4:n mukaista kasvipeitteistä muokkaamatonta suojakaistaa. Maatalousmaan määritelmän ulkopuolelle jää myös maatalousvaikutteista aluetta (esim. metsälaitumet ja muut perinnebiotoopit, sekä kosteikot), jotka ovat maatalousympäristön lajiston monimuotoisuuden ja erityisesti uhanalaisten lajien ja luontotyyppien kannalta erittäin tärkeitä. CAP-suunnitelman toimenpiteet ottavat kuitenkin huomioon myös näiden maatalousmaan ulkopuolisten maatalousvaikutteisten elinympäristöjen edistämisen.

Vaikuttavuuden kannalta keskeisintä olisi saada lisättyä hoidettujen perinnebiotooppien alaa, piennaralueiden ja erilaisten peltojen ulkopuolisten avointen ja puoliavointen elinympäristöjen, kosteikkojen sekä luonnonmukaisiksi rakennettujen tulvatasanteiden määriä. Monimuotoisilla maisemapiirteillä olisi myönteisiä vaikutuksia lajiston monimuotoisuuden lisäksi vesien tilaan ja jossain määrin myös hiilinieluihin. Hyvinvointia lisääviä sosiaalisia vaikutuksia olisivat maisemien laadun paraneminen ja vaikutus maatalousluonnon virkistyskäyttöön.

Luonnonmukaisen tuotannon alainen osuus 25 % EU:n maatalousmaasta vuoteen 2030 mennessä

Vuonna 2019 luonnonmukaisesti viljelty peltoala oli 306 700 ha eli 13,5 % peltoalasta. CAP-suunnitelmassa luonnonmukaiselle viljelylle on astetta tavoite 20 % peltoalasta vuoteen 2027 mennessä. Luomutuotannon kasvattamiseksi, on maa- ja metsätalousministeriö julkaissut Luomu 2.0 -luomuohjelman kesäkuussa 2021. Ohjelmalla haluaa vastata luomutuotteiden kysynnän kasvuun saattamalla lisää luomutuotteita markkinoille ja vähittäiskaupan ja ammattikeittiöiden tarpeisiin.

CAP-suunnitelmalla edistetään luonnonmukaisen tuotannon pinta-alan ja kotieläintuotannon kasvua sekä luonnonmukaisesti tuotettujen avomaavihannesten viljelyn yleistymistä. Luonnonmukaisen kotieläintuotannon mahdollisuuksia hyödyntää eläinten hyvinvointikorvauksia ja ympäristökorvausten toimenpiteitä on myös tukijärjestelmien yhteensovittamisessa parannettu. CAP-suunnitelmassa yritysinvestointien avulla tuetaan maatalous- ja luonnontuotteiden jalostusta. Yhtenä tarkoituksena on nostaa luomuelintarvikkeiden jalostusastetta.

Luomututkimusta tehdään usealla tieteenalalla Suomessa. Tutkimus tähtää luomuruokaketjun kokonaisvaltaiseen kehittämiseen ja nykyistäkin kestävämpien toimintatapojen luomiseen yhdessä ruokaketjun toimijoiden kanssa.

Kemiallisten kasvinsuojeluaineiden kokonaiskäytön ja -riskin, sekä vaarallisempien torjunta-aineiden käytön vähentäminen 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä

Kasvinsuojeluaineiden käyttö Suomen maataloudessa on eurooppalaisittain vähäistä ja samalla vastuullista. Vastuullisuus näkyy esimerkiksi torjunta-aineiden jäämävalvonnassa, jossa erittäin harvoin löytyy sallittuja raja-arvoja ylittäviä löydöksiä. Hyvän ja laadukkaan sadon tuottaminen edellyttää ratkaisuja kasvinsuojeluongelmiin. Kasvinsuojeluaineet ovat osa ratkaisua, mutta tärkeä on myös muut integroidun kasvinsuojelun osat, kuten esimerkiksi monipuoliset viljelykierrot ja luonnollisten vihollisten suosiminen.

Riskinvähennykseen tähdätään monin eri toimin. Kasvinsuojeluaineiden ympäristö- ja terveysriskien arviointi ennen kasvinsuojeluaineen hyväksymistä ja käyttöä varmentaa, että markkinoilla on vain turvallisia valmisteita. Kaikille kasvinsuojeluaineiden käyttäjille tarjotaan koulutusta kasvinsuojeluaineiden turvallisesta käytöstä ja integroidun kasvinsuojelun soveltamisesta ja

ammattikäyttäjiltä edellytetään viiden vuoden välein uusittavan kasvinsuojelututkinnon suorittamista. Ammattikäytössä olevia kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä tulee testata säännöllisesti. Nämä vaatimukset tulevat osaksi ehdollisuuden SMR 8 -vaatimusta. Koulutuksen ja viestinnän avulla lisätään käyttäjien ja kuluttajien tietoisuutta kasvinsuojeluaineiden riskeistä ja turvallisesta käytöstä sekä vaihtoehtoisista menetelmistä. Kasvinsuojeluaineiden jäämiä seurataan vuosittainen elintarvikkeissa, rehuissa ja ympäristössä.

CAP-suunnitelmaan sisältyvällä laajamittaisella luonnonmukaisen tuotannon toimenpiteellä edesautetaan kokonaisvaltaisesti kestävien kasvintuotannon ratkaisujen yleistymistä. Myös ympäristökorvauksissa tarjolla olevat toimenpiteet maanparannus- ja saneerauskasvien viljelystä sekä kerääjäkasvien hyödyntämisestä ovat tarkoituksenmukaisia keinoja, joilla voidaan vastata kasvinviljelyn haasteisiin. Lisäksi CAP-suunnitelmaan on otettu puutarhakasvien tuotannon vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä edistävä toimenpide, jolla mahdollistetaan tiloille biologisten torjuntakeinojen käyttöönotto.

Tuotantoeläimille ja vesiviljelylle kohdistetun mikrobilääkkeiden myynnin vähentäminen 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä

Elintarviketurvallisuus vaikuttaa suoraan ihmisten terveyteen ja siksi se on osa One Health -konseptia, jonka tarkoituksena on turvata väestön terveyttä. Suomessa elintarviketurvallisuuden eteen on tehty valtavasti töitä. Elintarvikkeiden turvallisuuteen kuuluu myös eläinlääkkeiden käytön, kiellettyjen aineiden ja lääkejäämien valvonta.

Eläinten terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvä osaaminen sekä eläintautien ja lääkkeiden käytön hallinta ovat suomalaisen tuotannon vahvuuksia. Suomessa on panostettu eläinten hallitun mikrobilääkekäytön ohjaukseen. Suomessa pyritään ennaltaehkäisemään sairauksia olosuhteisiin vaikuttamalla ja tätä kautta lääkinnän tarvekin vähenee. Sekä mikrobilääkkeiden käytön että käytön vähentämisen tulee olla hallittua ja tarkoituksenmukaista. Eläimiä on lääkittävä, kun se on välttämätöntä tai kun lääkitsemättä jättäminen aiheuttaisi eläimille kärsimystä. Suomi on edelläkävijä mikrobilääkkeiden täsmällisessä käytössä.

Tarvitaan toimenpiteitä antibioottien käyttötarpeen vähentämiseen ja alhaisen käytön ylläpitämiseen. Suomen mikrobilääkeresistenssitilanne on kansainvälisessä vertailussa erinomaisella tasolla, mutta on kuitenkin tunnistettu kehittämistarpeita mikrobilääkeresistenssin torjunnan parantamiseksi. Eläinten terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvä osaaminen sekä eläintautien ja lääkkeiden käytön hallinta vaikuttavat antibioottien käyttötarpeen vähentämiseen. Tarvitsemme viljelijöiden neuvontaa ja koulutusta eläinten terveydenhuollosta, hyvinvoinnista ja ennaltaehkäisevistä toimista.

Mikrobilääkeresistenssin vastustamisessa Suomella on kansallisena tavoitteena se, että mikrobilääkkeiden käyttö tuotantoeläimille pysyy nykyisellä hallitulla ja alhaisella tasolla (kokonaismyynti 2018: 18 mg/PCU). Tasoa ei ole tarkoituksenmukaista alentaa, jotta ei vaaranneta eläinten terveyttä ja hoitoa.

Nopeiden laajakaistayhteyksien käyttöönotto maaseudulla 100 %:n saavutettavuustavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä

Nopeiden yhteyksien saatavuutta parannetaan niillä alueilla, minne ne eivät markkinaehtoisesti rakentuisi ja täten edistetään koko maan kattavan huippunopean laajakaistaverkon kehittymistä. Koko maassa huippunopeat yhteydet ovat tällä hetkellä 64 % saatavilla. Suomi on sitoutunut EU:n 100 % tavoitteeseen. LVM:n digitaalisen infrastruktuurin strategiassa. Tavoitteena on, että vuonna 2025 kaikilla kotitalouksilla tulisi olla mahdollisuus käyttää vähintään 100 Mbit/s nopeudella toimivia yhteyksiä. Yhteyden nopeus on voitava kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa. Toimenpiteen tavoitteena on huippunopean laajakaistan saatavuuden parantaminen maaseutualueilla.

Jotta huippunopeita yhteyksiä voidaan rakentaa yrittäjien ja etätyöntekijöiden ja muiden tarvitsijoiden hyödyksi, tulee rikkonaista runkoverkkoa vahvistaa. Myös langattomat yhteydet edellyttävät kattavan valokuituverkon. Kun rakennetaan valokuituverkkoa maaseutualueelle (kylälle), samalla yhteys voidaan rakentaa myös tukiasemille / mastolle, jolloin rakennettu verkko tukee myös langattomien yhteyksien kehittämistä.

CAP-suunnitelman laajakaistatoimenpiteestä rahoitetaan ns. kyläverkkoinvestointeja, joilla lisätään maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja parannetaan yritysten toimintamahdollisuuksia. Kyläverkolla tarkoitetaan tilaajayhteysverkon rakentamista tarvittavine yhteysverkkoineen kylään tai kyläryhmiin.

Tässä toimenpiteessä ei voida tukea pelkästään runkoverkon rakentamista.

Elintarvikkeiden kestävään kulutukseen ja terveellisiin ruokavalintoihin kannustaminen

Ruualla on keskeinen merkitys ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Kansalliset ravitsemussuositukset laatii Suomessa Valtion ravitsemusneuvottelukunta, joka on maa- ja metsätalousministeriön alainen asiantuntijaelin (VRN 2020). Terveyttä edistävä ruokavalio on kokonaisuus, jota suosituksissa havainnollistetaan ruokakolmiolla ja lautasmallilla. Monipuolinen ja vaihteleva ruoka-aineiden valinta mahdollistaa terveyttä edistävien, ympäristön kannalta kestävien ja hyvänmakuisten aterioiden ja välipalojen koostamisen. Ravitsemussuositusten keskeinen tavoite on parantaa väestön terveyttä ravitsemuksen avulla. Suosituksen mukaisen, ravitsemuksellisesti riittävän ruokavalion voi yksilötasolla koostaa usealla eri tavalla. Ravitsemussuosituksemme perustuvat Pohjoismaisiin ravitsemussuosituksiin, joita ollaan parhaillaan uusimassa.

Terveellisten ruokavalintojen tulisi olla kaikille helppoa tehdä. Esimerkiksi kasvikunnan tuotteiden esilläpito

ja hinnoittelu ovat tärkeä tapa edistää kuluttajien hyviä ruokavalintoja. Terveellisten elintarvikkeiden kohtuullinen hinta edistää etenkin haavoittuvien kansalaisryhmien, kuten heikommassa taloudellisessa asemassa olevien, hyviä ruokavalintoja. Uuden kansallisen luomuohjelman tavoite on nostaa luonnonmukaisesti viljellyn maatalousmaan osuus 25 %:iin peltoalasta vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi kansallisen hankintastrategian tavoitteena on nostaa luomuruuan osuus 25 %:iin julkisissa ammattikeittiöissä

vuoteen 2030 mennessä.

Ruokahävikin ja -jätteen vähentäminen

Suomen koko ruokaketjun ruokahävikiksi on arvioitu noin 400 - 500 miljoonaa kiloa vuodessa. Määrällisesti ruokahävikki jakautuu seuraavasti: alkutuotanto noin 12 %, teollisuus noin 20 %, kauppa noin 18 %, ruokapalvelut noin 20 % ja kotitaloudet noin 30 %.

Elintarvikepakkausten tärkein positiivinen ympäristövaikutus on niiden mahdollisuus vähentää ympäristöä turhaan kuormittavaa ruokahävikkiä, ja näin ollen kokonaisjätteen määrää. Pakkaus vähentää ruokahävikkiä muun muassa suojelemalla tuotetta kemikaalisilta, biologisilta ja fyysisiltä vaurioilta, säilyttämällä ruoan tuoreena ja syömäkelpoisena sekä helpottamalla tuotteen käyttöä ja säilytystä. Hävikin kannalta tärkeitä tekijöitä ovat esimerkiksi pakkauksen kestävyys, uudelleen suljettavuus, oikeanlainen pakkauskoko sekä tarpeellinen informaatio, kuten elintarvikkeen parasta ennen -päiväys. Pakkauksilla myös vaikutetaan kuluttajien ostokäyttäytymiseen, jolla on erittäin suuri vaikutus ruokahävikin määrään ja syntymiseen (Laine 2020).

Eläinten hyvinvoinnin parantaminen

Lainsäädäntö vaikuttaa keskeisesti tuotantoeläinten hyvinvointiin määrittelemällä perustason tuotantoeläinten olosuhteille. Alueellisten ja paikallisten eläinsuojeluviranomaisten tehtävänä on valvoa, että eläimiä kohdellaan eläinsuojelusäädösten mukaisesti. Eläinsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvotaan eläinsuojelutarkastuksissa. Epäilyyn perustuvien tarkastusten lisäksi viranomaiset tarkastavat vuosittain otantatarkastuksina tietyn osuuden tuotantoeläintiloista. Tarkastuksista vastaavat valvontoihin erikoistuneet aluehallintovirastojen lääninneläinlääkärit. Valvonnan riskiperusteisuutta on kehitetty voimakkaasti viime vuosien aikana.

CAP-suunnitelman koulutuksella, neuvonnalla ja maatalousinvestoinneilla sekä eläinten hyvinvointikorvauksilla pyritään parantamaan tuotantoeläinten hyvinvointia. Eläinten hyvinvointikorvauksilla on ollut merkittävä vaikutus tuottajien tietoisuuden lisäämiseen.

Suomen eläintautitilanne on kansainvälisesti verrattuna hyvä, mutta tilanteen ylläpitäminen edellyttää tautitorjunnan kehittämistä tiloilla. Tilakoon kasvu ja yhä erikoistuneempi tuotanto sekä alueellisesti keskittynyt kotieläintalous lisäävät eläin- ja muuta liikennettä tilojen välillä ja siten kasvattavat taudinpurkausten todennäköisyyttä ja taloudellisia seurauksia. Kasvaneet riskit edellyttävät tuottajilta aikaisempaa enemmän panostusta bioturvallisuuteen; tilan sisäiseen ja ulkoiseen tautisuojaukseen. (Helsingin Yliopisto 2017).

Luonnon monimuotoisuuden parantaminen

Monimuotoisuuden tarpeita priorisoitaessa on tärkeä painottaa toimenpiteitä sekä monilajisten

maatalousluonnon elinympäristöjen hoitoon että kohdistaa toimenpiteitä eri maatalousympäristössä viihtyvien lajiryhmien tarpeisiin. Etenkin perinnebiotooppien ja geenivarojen hoidossa maaseutuohjelman toimenpiteet ovat olleet ainoita merkittäviä rahoituslähteitä.

Niityt ja muut perinteisten maatalousympäristöjen luontotyypit ovat kaikkein uhatuimpia luontotyyppejä ja niiden lajisto on taantunut. Näitä luontotyyppejä ja lajistoa esiintyy perinnebiotoopeilla, luonnonlaitumilla ja muunlaisissa avoimissa tai puoliavoimissa niittymäisissä maatalousympäristöissä, jotka eivät ole enää osana tavanomaista tuotantotapaa vaan vaativat suunnitelmallista, säännöllistä hoitoa. Tarvitaan erityisiä toimenpiteitä luonnoltaan arvokkaiden kohteiden suunnitelmalliseksi ja säännölliseksi hoitamiseksi.

Peltoluonnon monimuotoisuuteen kohdistuu myös toimenpidetarpeita. Viljelyn ja karjatalouden alueellinen keskittyminen ja yksipuolisuus, syyskyntö, nurmiviljelyn ja laiduntamisen vähentyminen sekä kasvinsuojeluaineiden käyttö haittaavat maatalousympäristön lajien menestymistä. Peltojen metsittäminen ja hoitamattomuudesta seuraava umpeenkasvu vähentävät maatalousympäristön lajistolle kelvollista elinympäristöä. Siksi peltoviljelyn ja erilaisten tuotannon ulkopuolisten nurmialojen hoidon jatkuminen on lajistolle tärkeää. Luonnonmukainen tuotanto edistää lajiston elinolosuhteita viherlannoitusnurmien ja sekä synteettisten kasvinsuojeluaineiden käyttämättömyyden myötä.

Kansallinen pölyttäjästrategia määrittelee toimenpidesuunnitelman pölyttäjien suojelulle. Pölyttäjäsuojelun toimenpiteitä CAP-suunnitelmassa ovat ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet sekä monimuotoisuuskasvit. Monimuotoisuuskasvit-toimenpiteellä edistetään pölyttäjähyönteis-, maisema-, riista-, niitty- tai peltolintukasvien viljelyä. CAP-suunnitelman ympäristökorvauksen alaisia toimenpiteitä ovat tilakohtainen toimenpide, puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät, sekä maatalousluonnon ja maiseman hoito. Tilakohtaisen toimenpiteen pölyttäjiä koskevia valinnaisia vaatimuksia ovat monivuotiset monimuotoisuuskaistat, pölyttäjien ravintokasvit, sekä kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen.

Geneettinen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttäminen

Maataloudessa perinteisesti käytössä olevien alkueräisrotujen käyttöä on tarpeen edistää niin, että rodut eivät kuole sukupuuttoon ja niiden geenivaranto tallennetaan. Alkuperäisrotujen osalta on edistettävä sitä, että geneettinen vaihtelu säilyy kotieläinroduissa mahdollisimman laajana. On tarpeen edistää tilatasolla alkuperäisrotujen säilyttämistä. Alkuperäiskasvien osalta on tarpeen edistää Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maa- ja puutarhataloudenkasvien maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden perimäaineksen in situ -suojelua sekä edistää siemengeenipankkiin tallennettujen suomalaisten maatiaiskantojen ja vanhojen kauppalajikkeiden viljelyyn saattamista. Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden osalta on tarpeen edistää niistä jalostettujen tuotteiden markkinalähtöistä käyttöä sekä edistää viestintää näiden geenivarojen suojelun ja käytön merkityksestä.

Maaseutuohjelman rahoituksella on ylläpidetty alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia, mutta kokoelmien määrää tulisi edelleen lisätä, jotta aiempaa useampien alkuperäiskasvien kantojen säilyttäminen saataisiin varmistettua. Viljelykasvien alkuperäisiä kasvilajikkeita on rekisteröity yhä enemmän kuin mitä niitä on ympäristökorvausten sopimusten piirissä. Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvien hyödyntäminen yritystoiminnassa ja tuotekehittelyssä on edelleen vähäistä, vaikka näihin perustuville tuotteille olisi nähtävissä potentiaalia. Alkuperäisrotuiset tuotantoeläimet eivät pärjää valtaroduille tuotoksen määrässä, mutta niiden erilaisten laatutekijöiden kautta voitaisiin jalostaa markkinoille erikoistuotteita. Alkuperäisrodut ovat merkittäviä maisemanhoitajia ja ne pärjäävät hyvin luonnonlaitumilla.

Ympäristökorvaukseen kuuluvat geenipankkitoimenpiteet tavoittelevat eläingeenivarojen osalta, että alkuperäisrodut eivät kuole sukupuuttoon ja niiden geenivaranto tallennetaan, geneettinen vaihtelu säilyy kotieläinroduissa mahdollisimman laajana ja alkuperäisrotuihin perustuva tuotanto kehittyy. Ympäristökorvaukseen kuuluvat geenivaratoimenpiteet tavoittelevat kasvigeenivarojen osalta, että, Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maa- ja puutarhataloudenkasvien maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden perimäaineksen in situ suojelua edistetään. Lisäksi edistetään siemengeenipankkiin tallennettujen suomalaisten maatiaiskantojen ja vanhojen kauppalajikkeiden viljelyyn saattamista. Toimintaan kuuluu myös kaikkien osalta suojelun ja käytön merkityksen tärkeydestä viestintää.

Vesiensuojelu

Vesipuitedirektiivin tavoitteiden mukaisesti ekologiselta tilaltaan tyydyttävässä, välttävässä tai huonossa tilassa olevien pintavesien tila paranee vuoteen 2021 mennessä. Pohjavesien riskialueet vähenevät ja pohjavesien tilan huononeminen voidaan estää. Kaikki vedet on tarkoitus saada hyvään tilaan viimeistään vuonna 2027.

Vesien hyvän tilan saavuttaminen ja turvaaminen edellyttävät erityisesti ravinne- ja kiintoainekuormituksen sekä maaperän happamuudesta aiheutuvan kuormituksen vähentämistä. Vesienhoitosuunnitelmissa esitetyt maatalouden toimenpiteet kohdistuvat pelloilta tulevan ravinnehuuhtouman vähentämiseen ja valumavesin kulkeutuneiden ravinteiden poistamiseen sekä niiden kulkeutumisen hidastamiseen. Maatalouden vesistöihin aiheuttaman hajakuormituksen hallinta edellyttää laajaa ja monipuolista keinovalikoimaa sekä peltomaalla, kotieläinsuojien rakentamisessa ja tekniikassa, lannankäsittelyssä, vesistöjen varsilla että vesistöissä. Kasvien tarpeen ja ympäristön olosuhteet huomioon ottava typpi- ja fosforilannoitus ovat keskiössä, kun tavoitteena on ravinteiden tehokas hyödyntäminen. Tämä edellyttää myös peltomaan ominaisuuksien hyvää tuntemusta ja tarpeen vaatiessa kalkituksen, ojituksen, valumavesien hallinnan, syvämuokkauksen, orgaanisen aineksen lisäämisen tai viljelykiertojen ja viljelyn monipuolistamisen avulla tapahtuvaa parantamista. Tuotantoehdoiltaan ympäristöä säästävän luomutuotannon lisääminen turvaa myös maatalouden vesiensuojelua. Kesantojen kasvipeitteisyys sekä talviaikainen kasvipeite ja monivuotiset nurmet edistävät vesien hyvän tilan saavuttamista. Metsätaloudessa erityisesti vesiensuojelun huomioon ottaminen suometsien hoidossa ja käytössä mahdollistaa vesipuitedirektiivissä asetettujen tavoitteiden toteutumista.

3 Strategian johdonmukaisuus ja täydentävyys

3.1 Yleiskatsaus ympäristö- ja ilmastoarkkitehtuurista

3.1.1 Kuvaus ehdollisuuden kokonaisvaikutuksesta 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa vahvistettuihin erityisiin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin

Ehdollisuuteen sisältyy aiempaa täydentävien ehtojen kokonaisuutta laajemmin ympäristö- ja ilmastotavoitteita edistäviä lakisääteisiä hoitovaatimuksia (SMR) sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia (GAEC). Aiemmin viherryttämistuessa olleet vaatimukset ekologisesta alasta, pysyvän nurmen säilyttämisestä ja viljelyn monipuolistamisesta, joita on kaudella 2014-2020 tuettu noin 150 miljoonalla eurolla vuodessa, siirtyvät osaksi ehdollisuutta (osittain muutettuna) tuensaajien toimeenpantaviksi ilman erillistä rahoitusta.

Ehdollisuuden vaatimukset edesauttavat erityistavoitteiden saavuttamista seuraavasti:

Erityistavoite 4 edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

Ehdollisuuden lakisääteiset hoitovaatimukset ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset muodostavat kaikilta tuensaajilta vaadittavan perustason ilmastonmuutoksen hillitsemisen sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpiteille. Ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumisen tavoitteen saavuttamista edistävät erityisesti seuraavat ehdollisuuden vaatimukset: GAEC 1 (pysyvä nurmi), GAEC 2 (turvemaiden suojelu), GAEC 3 (sängen polttokielto) ja kansallinen lisä-GAEC (muiden uusien maatalousmaa-alojen kuin turvemaiden suojelu). Seuraavat vaatimukset edistävät osaltaan muiden tavoitteiden lisäksi myös tätä tavoitetta: GAEC 4 (suojakaistat), GAEC 5 (kaltevat maat), GAEC 6 (maanpeite), GAEC 7 (viljelykierto) ja GAEC 9 (Natura2000-alueiden pysyvä nurmi). Lisäksi SMR 2 (nitraattidirektiivi) edistää ilmastonmuutoksen hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Ilmastonmuutoksen hillinnässä GAEC 2:n ja GAEC 1:n päätavoitetta täyttävän ylimääräisen kansallisen GAEC:n nurmivaatimuksen tarkoituksena on erityisesti ehkäistä uuden turvemaa-alan ja muun uuden maatalousmaan alan raivaamista. Lisäksi ehdollisuuden vaatimuksissa on kasvipeitteisyyttä ja maan muokkauksen vähentämistä edistäviä ehtoja, joita sovelletaan kaikilla maalajeilla. Näitä ovat pysyvien nurmien määrän vähenemistä rajoittava pysyvien nurmien osuuden seuranta (GAEC 1) ja Natura-alueiden pysyvien nurmien kyntökielto (GAEC 9), jotka molemmat ylläpitävät nurmipeitteistä alaa. Erilaiset nurmet ovat Suomessa keskeisiä sekä vesien tilan, monimuotoisuuden että ilmaston muutoksen hillinnän edistämisessä. Monilajiset nurmet sitovat tehokkaasti hiiltä ja syväjuurisina parantavat maan rakennetta. Lisäksi nurmet ovat usein monivuotisia, mikä vähentää maan muokkauksessa syntyviä kasvihuonekaasupäästöjä. Ehdollisuuden vaatimuksissa kasvipeitteisyyttä edistävät myös vesistöjen varsien muokkaamattomat suojakaistat (GAEC 4 ja GAEC 5), kesantojen kasvipeitteisyyden ja talviaikaisen maanpeitteen ehdot (GAEC 6) ja sängenpolttokielto (GAEC 3). Nämä vaatimukset eivät yksin ole riittäviä maatalouden toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillinnässä, mutta ne muodostavat perustason vaativammille, laajemmille ja kohdennetummille CAP-suunnitelman rahoitettaville toimenpiteille.

Ehdollisuuden vaatimukset edistävät *ilmastonmuutokseen sopeutumista* luomalla perustason etenkin vesiensuojelun toimenpiteille. Nitraattidirektiivin (SMR 2) mukaiset lakisääteiset hoitovaatimukset rajoittavat tuensaajan typpilannoituksen käyttöä sekä määrittelevät lannan ja lannoitevalmisteiden käytölle rajoituksia ja -vaatimuksia, jotka ottavat huomioon käyttötarkoituksen, herkät vuodenajat, sääolosuhteet sekä peltolohkon sijainnin ja ominaisuudet. Suomi soveltaa nitraattidirektiivin 3 artiklan mukaisesti toimenpiteitä (nitraattitoimintaohjelmaa) koko maan alueella.

Myös hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksissa on *ilmastonmuutokseen sopeutumista* edesauttavia vesiensuojelua ja maaperän kasvukuntoa koskevia ehtoja. Näitä ovat muokkaamattomat suojakaistat vesistöjen varsilla (GAEC 4 ja GAEC 5), kesantojen kasvipeitteisyyden ja talviaikaisen maanpeitteen vaatimus (GAEC 6) sekä viljelykiertoon liittyvät vaatimukset (GAEC 7). Viljelykierron tarkoituksena on ympäristöhyötyjen lisäksi parantaa muuttuviin olosuhteisiin liittyvää taloudellista riskiä monipuolistamalla tilojen kasvilajivalikoimaa.

Ehdollisuuden vaatimukset eivät sisällä kestävään energiantuotantoon tai -käyttöön liittyviä ehtoja.

Erityistavoite 5 edistetään kestävää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

Ehdollisuuden vaatimukset sisältävät käytäntöjä, jotka vastaavat samanaikaisesti useaan eri erityistavoitteeseen. Edellä mainitut ilmastonmuutokseen sopeutumiseen vaikuttavat ehdollisuuden vaatimukset ovat suurelta osin myös vesiensuojelun ja maaperän kasvukuntoa edistäviä, sillä ilmastonmuutoksen vaikutuksissa tulee korostumaan vesiensuojelun ja maaperän hoidon ympäristöhaasteet.

Ehdollisuuden vaatimuksista er ityisesti seuraavat edistävät vesien ja maaperän tilan parantamista:

GAEC 4 (suojakaistat), GAEC 5 (kaltevat maat), GAEC 6 (maanpeite), GAEC 7 (viljelykierto) sekä SMR 1 (vesipuitedirektiivi), SMR 2 (nitraattidirektiivi), SMR 7 (kasvinsuojeluaineasetus) ja SMR 8 (torjunta-ainedirektiivi). Seuraavat vaatimukset edistävät osaltaan muiden tavoitteiden lisäksi myös tätä tavoitetta: GAEC 1 (pysyvä nurmi), GAEC 9 (Natura2000-alueiden pysyvä nurmi), GAEC 2 (turvemaiden suojelu), GAEC 8 (tuottamaton ala) sekä ylimääräinen kansallinen GAEC 1 –vaatimuksen päätavoitetta edistävä muiden uusien maatalousmaa-alojen kuin turvemaiden suojelu.

Ehdollisuuden keskeisiä vaatimuksia luonnonvarojen kestävän käytön osalta ovat nitraattidirektiivin (SMR 2) ja vesipuitedirektiivin (SMR 1) lakisääteiset hoitovaatimukset lannoitevalmisteiden käytöstä ja sallituista ravinnemääristä typen ja fosforin osalta. Suomi soveltaa nitraattidirektiivin 3 artiklan mukaisesti toimenpiteitä (nitraattitoimintaohjelmaa) koko maan alueella. Vesipuitedirektiiviin perustuva lakisääteinen hoitovaatimus sisältää fosforisääntelyn lisäksi vaatimukset kasteluveden luvanvaraisuudesta, pohjavesien suojelusta sekä eläinsuojien ympäristölupamenettelystä. Lakisääteiset hoitovaatimukset kasvinsuojeluaineista määrittelevät kasvinsuojeluaineiden turvallista käyttöä ja varastointia. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista keskeisimmät vesiensuojelun ja maaperän hoidon kannalta ovat kesantojen kasvipeitteisyyttä sekä talviaikaista maanpeitettä määrittelevät vaatimukset (GAEC 6) sekä muut ehdot, joilla edistetään ravinnehuuhtouman vähentämistä maatalousmaalta, kuten suojakaistavaatimus (GAEC 4) ja GAEC 5 (kaltevat maat) sekä viljelykierron vaatimus (GAEC 7).

Ilman suojelussa maatalouden keskeinen haaste Suomessa on ammoniakkipäästöjen vähentäminen. Ehdollisuuden lakisääteisten hoitovaatimusten nitraattidirektiivin (SMR 2) kansallinen toimeenpano sisältää lannan varastointiin ja levittämiseen liittyviä ehtoja. Lantaloihin vaadittavat katteet ja kaltevilla peltolohkoilla vaadittava lietelannan levittäminen vain sijoittavilla laitteilla sekä vaatimus levitetyn lannan multaamisesta muodostavat ilmansuojelun perustason ammoniakkipäästöjen osalta ehdollisuudessa.

Erityistavoite 6 edistetään luonnon monimuotoisuuden vähenemistä ja tämän suuntauksen kääntämistä sekä ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

Ehdollisuuden vaatimuksista erityisesti seuraavat edistävät luonnon monimuotoisuutta ja luontotyyppien ja maiseman suojelua: GAEC 8 (tuottamaton ala, maisemapiirteiden suojelu, puiden leikkauskielto, vieraslajien torjunta), GAEC 9 (Natura2000 -alueiden pysyvä nurmi) sekä SMR 3 (lintudirektiivi) ja SMR 4 (luontodirektiivi). Seuraavat vaatimukset edistävät osaltaan muiden tavoitteiden lisäksi myös tätä tavoitetta: GAEC 6 (maanpeite) sekä GAEC 4 (suojakaistat) ja GAEC 5 (kaltevat maat) sekä GAEC 7 (viljelykierto).

Ehdollisuuden lakisääteisiin hoitovaatimuksiin kuuluu lintu- ja luontodirektiiviin (SMR 3 ja 4) perustuvien ehtojen noudattaminen. Ehtoihin kuuluu Natura 2000 -alueen tai luonnonsuojelualueen heikentämiskielto, joka koskee luontotyyppejä ja lajeja sekä erityisesti suojeltavien lintujen elinympäristöjä. Kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja varastointia koskevat lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR 7 ja 8) ehkäisevät kasvinsuojeluaineista aiheutuvaa riskiä maatalousympäristön luonnonvaraiselle eliölajistolle. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset kesantojen kasvipeitteisyydestä ja talviaikaisesta maanpeitteestä (GAEC 6) sekä pysyvän nurmen säilyttämisestä (GAEC 1) ja etenkin niiden kyntämättömyydestä Natura-alueilla (GAEC 9) sekä vaatimus maisemapiirteiden säilyttämisestä (GAEC 8) luovat perustason CAP-suunnitelman vaativammille luonnon monimuotoisuutta edistäville toimenpiteille.

Suomessa, jossa metsät ovat maisemaa dominoiva luontotyyppi pääosassa maata, muodostaa avoin maatalousmaa maisemaa monipuolistavan elinympäristön, jonka lajiston säilymiselle olennaista on maatalouskäytön jatkuminen ja avoimuuden säilyminen. Tämän takia yleinen maatalousmaan säilyttämisen vaatimus on keskeinen perusta CAP-suunnitelman vaativammille luonnon

monimuotoisuutta edistäville toimenpiteille suurimmassa osassa maata. Laajojen peltoaukeiden haasteet luonnon monimuotoisuudelle tulevat esille maan etelä-, lounais- ja länsiosissa alueilla, joissa maatalousmaan osuus maankäytöstä on paikoin vallitseva. Näillä alueilla ehdollisuuden vaatimuksilla tuottamattoman alan määrästä (GAEC 8) on enemmän merkitystä kuin muualla Suomessa. Talviaikaisen maanpeitteen edistämisellä (GAEC 6) on merkitystä monelle maatalousympäristön eliölajille, kuten peltolinnuille ja peltoalueiden nisäkkäille. Ehdollisuuden vaatimukset kasvipeitteisyydestä muodostavat perustason vaativimmille kasvipeitteisyyden toimenpiteille CAP-suunnitelmassa.

3.1.2 Yleiskatsaus asiaankuuluvien 31 artiklan 5 kohdassa ja 70 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen perusedellytysten keskinäiseen täydentävyyteen, ehdollisuuteen ja eri interventioihin, joilla pyritään ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin

Ehdollisuuden vaikutus erityistavoitteisiin on kuvattu kohdassa 3.1.1. Seuraavassa kuvataan suorien tukien ekojärjestelmän ja pilarin II toimenpiteiden muodostama kokonaisuus sen mukaan, miten toimenpiteet vaikuttavat erityistavoitteisiin 4, 5 ja 6.

Erityistavoite 4 Vaikuttaminen ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ja myös kestävä energia

Ekojärjestelmän toimenpiteillä tavoitellaan laajan tuensaajajoukon sitoutumista sekä suurta pinta-alaa keskeisiin ilmastotoimenpiteisiin. Ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen vaikuttavat ekojärjestelmän talviaikaisen kasvipeitteen toimenpide, viherlannoitusnurmet ja luonnonhoitonurmet. Näitä toimenpiteitä voidaan toteuttaa sekä turve- että kivennäismaalla ja niillä tavoitellaan laajaa osallistumista. Turvemaalla sijaitessaan näillä toimenpiteillä on suurempi vaikutus ilmastonmuutoksen hillinnässä kuin kivennäismailla.

Ympäristökorvausten turvemaiden nurmet -toimenpide edistää turvepeltojen monivuotista, ilman muokkausta tapahtuvaa nurmiviljelyä. Toimenpide vähentää turvemaan muokkausta ja siten hidastaa turpeen hajoamista. Lisäksi toimenpide voidaan toteuttaa samalla lohkolla kuin myös turvemaille suunnattu säätösalaojituksen toimenpide. Nurmiviljelyssä turvemaan pohjaveden pinta voidaan säätää korkeammalle kuin yksivuotisten kasvien viljelyssä. Säätösalaojituksen hoito sisältyy valumavesien hallinnan toimenpiteeseen ja sen tarkoituksena on pohjaveden pinnan pitäminen mahdollisimman korkealla, mikä ehkäisee turpeen hajoamista. Kerääjäkasvien viljelyn toimenpide lisää kivennäismailla hiilen sidontaa, kun satokasvin alla ja sadonkorjuun jälkeen pellolla kasvaa yhteyttävä kerääjäkasvi. Maanparannus- ja saneerauskasvien viljely edistää peltomaan rakennetta ja maahan muokattuna lisää orgaanisen aineksen määrää peltomaassa. Myös kiertotalouden edistämisen toimenpiteellä lisätään orgaanisen aineksen määrää peltomaassa hyödyntämällä eloperäisiä massoja lannoituksessa ja maan laadun parantamisessa. Kosteikkojen hoito –toimenpiteellä ja ei-tuotannollisilla kosteikkoinvestoinneilla on merkitystä etenkin ilmastonmuutokseen sopeutumiselle, sillä kosteikot tasaavat sekä tulvahuippuja että parantavat varautumista poikkeuksellisiin kuivuusjaksoihin. Näillä kosteikkotoimenpiteillä voidaan myös muuttaa turvetta olevaa peltoa suon kaltaiseksi korottamalla kohteen veden pintaa pysyvästi.

Luonnonmukaisen tuotannon maaperän hoitoa edistävät viljelykäytännöt edistävät ilmastonmuutokseen sopeutumista ja tuotantopanosten niukempi tarve edistää ilmastoviisasta resurssitehokkuutta.

Eläinten hyvinvointisuunnitelmiin kuuluu myös ruokinnan suunnittelu, jonka yhteydessä voidaan edistää myös ilmaston kannalta kestävää rehunkäyttöä.

Investoinnit uusiutuvaan energiaan, biopolttoaineisiin, lannan prosessointiin ja käyttöön ja lantaloiden kattamiseen, ojituksen ja vesienhallinnan parantamiseen sekä yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen ohjaavat maatiloja ja maaseudun toimijoita ilmastokestävien ratkaisujen käyttöönottoon.

Neuvontatoimenpide tarjoaa neuvontaa myös ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Myös koulutus ja tiedotushankkeita sekä EIP-hankkeita voidaan rahoittaa tämän erityistavoitteen aihepiiristä.

Erityistavoite 5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

Ekojärjestelmän toimenpiteillä tavoitellaan laajan tuensaajajoukon sitoutumista keskeisiin

vesiensuojelutoimenpiteisiin. Näitä ovat talviaikaisen kasvipeitteen, luonnonhoitonurmen ja viherlannoitusnurmen toimenpiteet. Talviaikaisen kasvipeitteisyyden toimenpiteet on vihreässä arkkitehtuurissa jaettu osin ehdollisuuden vaatimukseen ja osin ekojärjestelmällä rahoitettaviin toimenpiteisiin, koska kasvipeitteisyys on Suomen lyhyen kasvukauden ja syyskylvöisten kasvilajien niukan valikoiman ja syksyn epävarmojen kylvöolosuhteiden takia tiloille haastavampi toteuttaa kuin etelämpänä Euroopassa. Syksyinen maanmuokkaus, joka on epäedullista vesiensuojelulle, on toiminut tiloilla viljelyä varmistavana ja työhuippuja tasaavana riskinhallintakeinona, jolla on voitu nopeuttaa peltojen kuivumista ja lämpenemistä keväällä kylvökuntoon sekä edistää mekaanista rikkakasvitorjuntaa. Luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmien toimenpiteen avulla kannustetaan tuensaajia peltomaan rakenteen parantamista edistävän nurmikasvuston perustamiseen sekä hyödyntämään biologista typensidontaa tavanomaisessa viljelyssä. Myös ekojärjestelmän monimuotoisuuskasvit parantavat maaperän rakennetta.

Suorien tukien tuotantosidonnaisissa tuissa tuetaan valkuaiskasvien viljelyä. Valkuaiskasvien viljelyllä on positiivisia ympäristövaikutuksia, sillä valkuaiskasvit parantavat tilojen valkuaisomavaraisuutta, monipuolistavat viljelykiertoa tasaten mm. tautipainetta ja parantaen maan rakennetta. Lisäksi hyönteispölytteisinä kasveina ne tarjoavat ravintoa pölyttäjille.

Ympäristökorvauksen keskeisiä vesiensuojelua edistäviä toimenpiteitä ovat kerääjäkasvien viljely aluskasveina tai sadonkorjuun jälkeen, maanparannus- ja saneerauskasvien viljely sekä suojavyöhykkeet, joita perustetaan sekä eroosioherkille lohkoille että pohjavesialueille. Vesiensuojelulle tärkeä on myös kiertotalouden edistämisen toimenpide, jossa lisätään peltomaan orgaanisen aineksen määrää sekä vähennetään ravinnehuuhtoumaa ja ammoniakkipäästöjä lietelannan sijoittamisella. Lisäksi orgaanisten aineiden hyödyntämistä edistämällä voidaan saada hyötykäyttöön orgaanisten aineiden fosforilähteet, mikä osaltaan mahdollistaa mineraalilannoitteiden käytön vähentämisen. Valumavesien hallinnan toimenpiteellä voidaan pohjaveden pintaa nostamalla ehkäistä Itämeren varhaisissa vaiheissa syntyneiden happamien sulfaattimaiden happaman veden päästöjä ja niiden aiheuttamia kalakuolemia. Puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelun toimenpide vähentää kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja lisää katteiden käyttöä vähentäen eroosiota ja ravinnehuuhtoumaa.

Ympäristösitoumuksen tilakohtainen toimenpide on edellytys lohkokohtaisiin toimenpiteisiin sitoutumiselle. Toimenpide luo tuensaajille kattavan tietopohjan tilan lohkojen peltomaan ravinnetilasta ja laatutekijöistä viljelyn ja tarpeellisten ympäristötoimenpiteiden suunnittelemisen tueksi ja myös neuvonnan tietolähteeksi. Samaan toimenpiteeseen sisältyvä tilakohtainen ilmasto-ja ympäristösuunnitelma ohjaa tuensaajaa kiinnittämään huomio tilan ympäristöhaasteisiin ja mahdollisuuksiin. Suunnitelma sekä valittavissa oleva erityistavoitteisiin 4-6 kohdistuva koulutus myös tukevat viljelijää ymmärtämään monitahoisen tukijärjestelmän mahdollisuudet auttaa tilaa kestävämpien viljelykäytäntöjen käyttöönotossa. Tilakohtaisen toimenpiteen valinnainen osio edistää myös täsmäviljelymenetelmien yleistymistä ja tilojen välisen yhteistyön kehittymistä ravinteiden kierrätyksessä.

Kosteikkojen hoidon toimenpide ja kosteikkoinvestoinnit parantavat maatalousalueiden vesiensuojelua pidättämällä ravinteita, hidastamalla veden virtaamaa ja tasaamalla tulvahuippuja. Varsinaisten kosteikkojen lisäksi näillä toimenpiteillä voidaan perustaa ja hoitaa tulvaa tasaavia kaksitasouomia ja luonnonmukaisesti mutkitteleviksi muutettuja uomia.

Luonnonmukainen tuotantotapa edistää vesiensuojelua parantaessaan maan rakennetta ja kasvukuntoa sekä hyödyntäessään mineraalilannoitteiden sijaan orgaanisia lannoitteita ja biologista typensidontaa ja kasvinsuojelun perustuessa muihin kuin kemiallisiin menetelmiin.

Investoinnit lannan prosessointiin, käyttöön ja lantaloiden kattamiseen sekä muut ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit parantavat maatilojen vesiensuojelua. Yleishyödylliset investoinnit ja yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon edistävät maaseudun vesiensuojelua laajemmin, lisäävät tietoa ja auttavat kehittämään uusia kestäviä toimintatapoja.

Neuvontatoimenpide tarjoaa neuvontaa myös vesiensuojelun ja ammoniakkipäästöjen ehkäisemiseen. Myös koulutus- ja tiedotushankkeita sekä EIP-hankkeita voidaan rahoittaa tämän erityistavoitteen aihepiiristä.

Erityistavoite 6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

Ekojärjestelmän toimenpiteillä tavoitellaan laajan tuensaajajoukon sitoutumista keskeisiin luonnon

monimuotoisuustoimenpiteisiin. Luonnon monimuotoisuutta edistävät kaikki ekojärjestelmät: luonnonhoitonurmet, monimuotoisuuskasvit, viherlannoitusnurmet sekä talviaikainen kasvipeite. Luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet edistävät kasvilajiston, peltolinnuston ja maaperäeliöstön monimuotoisuutta sekä hyönteisten elinolosuhteita sekä myös tarjoavat ravintoa riistaeläimille. Monimuotoisuuskasvit edistävät hyönteisten elinolosuhteita sekä kasvilajiston, peltolinnuston ja maaperäeliöstön monimuotoisuutta sekä tarjoavat ravintoa ja suojapaikkoja riistaeläimille. Talviaikainen kasvipeite tarjoaa erityisesti suojapaikkoja peltolinnustolle ja riistaeläimille ja edistää maaperäeliöstön monimuotoisuutta.

Ympäristökorvausten tilakohtaiseen toimenpiteeseen sisältyy valinnainen toimenpide, jolla kannustetaan perustamaan lohkon ympärille reunaa kiertävä monivuotinen monimuotoisuuskaista, joka tarjoaa suotuisan elinympäristön maatalousympäristön lajistolle muuten yksivuotisen kasvin viljelyssä olevalla lohkolla. Suojavyöhyketoimenpiteen alat eroosioherkillä alueilla ja pohjavesialueilla hyödyttävät myös luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteen mukaista hoito voidaan toteuttaa myös Natura-alueen lohkoilla, joilla monivuotinen nurmi palvelee alueen luontoarvojen ylläpitoa. Ympäristökorvausten lintupellot -toimenpide tarjoaa häiriöttömiä levähdys- ja ruokailualueita massoina muuttaville linnuille kuten valkoposkihanhille, muille hanhille, kurjille ja joutsenille. Ympäristösopimus maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidosta edistää perinnebiotooppien ja muiden luonnonlaidunten hoitoa. Toimenpiteen merkitys suurelta osin uhanalaisten maatalousluonnon luontotyyppien edistämisessä on ollut suuri jo useamman rahoituskauden ajan. Yhdessä kansallisen kohteiden ennallistamiseen suunnatun ohjelman kanssa tämän hoitotoimenpiteen odotetaan edistävän maatalousluonnon monimuotoisuutta vielä aiempaa laajemmin. Kosteikkojen hoidon toimenpiteessä hoidetaan kosteikkoja tai luonnonmukaistettuja uomia myös luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Kosteikkojen perustaminen ei-tuotannollisella investoinnilla voidaan tehdä vesiensuojelun ohella myös monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Alkuperäisrotujen kasvattamisen ja alkuperäiskasvien viljelyn toimenpiteet sekä muut geenivaratoimenpiteet ylläpitävät Suomelle alkuperäisten tuotantoeläinrotujen ja viljelykasvien ja kasvikokoelmien säilyttämistä.

Luonnonmukainen tuotanto edistää luonnon monimuotoisuutta sekä pellolla että ympäröivässä maatalousluonnossa. Etenkin luomukarjatilojen on havaittu hyödyttävän maatalousalueen linnuston esiintymistä.

Eläinten hyvinvointitoimenpiteen laidunnustoimenpide edistää nautojen, vuohien ja lampaiden laidunnusta, mikä parantaa laidunnuksesta hyötyvän maatalousympäristön lajiston kuten peltolintujen esiintymistä.

Neuvontatoimenpide tarjoaa neuvontaa myös luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Myös koulutus ja tiedotushankkeita, yleishyödyllisiä investointeja sekä EIP-hankkeita voidaan rahoittaa tämän erityistavoitteen aihepiiristä.

3.1.3 Selvitys keinoista, joilla pyritään saavuttamaan 105 artiklassa tarkoitettu suurempi kokonaispanostus

CAP-suunnitelman vihreän arkkitehtuurin kokonaisuus vahvistaa yhteisen maatalouspolitiikan kunnianhimoa ympäristökysymyksissä järjestelmän kaikilla tasoilla.

Kaikkia tuensaajia koskevat *ehdollisuuden* vaatimukset laajenevat, kun ehdollisuuteen sisällytetään uusia vaatimuksia sekä lakisääteisiin hoitovaatimuksiin (SMR) että hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksiin (GAEC). Lisäksi eräitä ehdollisuuden vaatimuksia toteutetaan nykyistä kunnianhimoisemmin. Ehdollisuus on ehtokokonaisuus, jonka vaatimuksia tuensaajan on noudatettava ilman erillistä korvausta ja siten kustannettava ehtojen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset liiketoiminnastaan.

Aiemmin suorien tukien viherryttämistuessa olleet ekologisen alan, pysyvän nurmen säilyttämisen ja viljelyn monipuolistamisen toimenpiteet, joita on kaudella 2014-2020 tuettu noin 150 miljoonalla eurolla vuosittain, siirtyvät osaksi ehdollisuutta osin muutettuina. Pysyvien nurmien osuuden seurantavaatimus (GAEC 1) kiristyy Suomessa, kun osuuden tarkastelussa vertailuvuodeksi otetaan vuosi 2018, koska pysyvän nurmen osuus on aiempaan viitevuoteen 2015 nähden kasvanut. Lisäksi aiemmasta poiketen vaatimus koskee myös luomutiloja, samoin GAEC 9 (Natura 2000-alueiden pysyvät nurmet) ja GAEC 8 (tuottamattomat alat). Tuottamattomien alojen osuuteen (4 % peltoalasta) hyväksytään kesannot. Nykyisin

viherryttämistuessa (5 % peltoalasta) siihen hyväksytään myös typensitojakasvit.

GAEC-vaatimuksiin lisätään uusi vaatimus uusia muusta käytöstä maatalouskäyttöön otettavia turvemaita ja muita uusia maita koskien. Kansallisesti sen avulla pyritään vähentämään kannustinta raivaamiseen. Raivauksen vähentämisellä on suuri merkitys kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä. Lisäksi kaikille turvemaata oleville maatalousmaille asetetaan uusia vaatimuksia GAEC 2:ssa. Ne ovat vuodesta 2025 alkaen maa-aineksen ottokielto, näiden alojen polttokielto, uusien avo-ojien kaivuukielto tietyt poikkeukset mukaan lukien ja pysyvän nurmen kynnön rajoittaminen näillä aloilla.

Täydentävissä ehdoissa vähimmäismaanpeitteen vaatimus koskee kesantojen vähimmäismaanpeitettä kasvukaudella. Tämän lisäksi uutena ehdollisuuteen sisältyy talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen vaatimus. Sitä voi täyttää mm. kevennetyn muokkauksen aloilla, joista nykyään myönnetään erikseen tukea pilarin II ympäristökorvausjärjestelmässä.

Suojakaistavaatimus (GAEC 4) sisältyi aiemmin pilarin II ympäristökorvausjärjestelmään korvattavina kustannuksina, mutta ehdollisuudessa viljelijöiden odotetaan toteuttavan nämä vaatimukset ilman erillistä korvausta. Ehdollisuudessa tämä vaatimus koskee kaikkia tuensaajia. Tämän muutoksen yhteydessä nykyinen täydentävien ehtojen vaatimus metrin pientareesta valtaojien varrella poistetaan.

Nykyisen viljelyn monipuolistamisen vaatimuksen sijaan GAEC 7:ään asetetaan viljelykierron vaatimus. Puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana koskee nykyistä laajemmin maatalousmaalla olevia puita.

Fosforin käytön rajoitukset, jotka aiemmin sisältyivät vain vapaaehtoiseen ympäristökorvausjärjestelmään, sisältyvät jatkossa kaikkia viljelijöitä koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön. Koska vesipuitedirektiivin (SMR 2) tietyt artiklat lisätään osaksi ehdollisuuden lakisääteisiä hoitovaatimuksia, kansallisen lainsäädännön fosforirajoitukset tulevat osaksi ehdollisuutta, jolloin rajoitukset koskevat jatkossa kaikkia tuensaajia. Muutoksen yhteydessä fosforia koskevat kansalliset säädökset uudistetaan vastaamaan ympäristökorvauksessa ollutta ravinteiden käytön tasoa. Vesipuitedirektiivin kautta myös eläinsuojien ympäristöluvat ja ilmoituspäätökset sisältyvät ehdollisuuteen.

Lakisääteisiin hoitovaatimuksiin lisätään torjunta-ainedirektiivin (SMR 8) tietyt artiklat. Ne sisältävät mm. torjunta-aineiden koulutusvaatimuksen ja kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testauksen, jotka aiemmin ovat olleet ympäristökorvauksen perustasossa ja ovat siten voineet aiheuttaa tukivähennyksiä vain ympäristökorvaukseen sitoutuneille tuensaajille. Ehdollisuudessa niiden laiminlyönti aiheuttaa seuraamuksia kaikille tuensaajille, mikä lisää kannustinta näiden vaatimusten noudattamiseen. Lisäksi torjunta-ainedirektiivin myötä ehdollisuuteen sisältyy myös tiettyjä torjunta-aineiden käytön ja varastoinnin vaatimuksia.

Maatalousmaan säilymistä maatalouskäytössä ja siten maaseutumaiseman avoimuutta ja soveltuvuutta maatalousympäristön lajistolle edistävät myös luonnonhaittakorvaukset, jotka ovat osaltaan mahdollistamassa peltoalueiden ja pysyvien nurmien hoidon ja käytön jatkumista koko maassa.

Artiklassa 4 maatalousmaan määritelmään hyväksytään nykyisestä poiketen kosteaviljelyn alat ja peltometsätalouden alat tietyin edellytyksin. Näin ollen näille aloille on jatkossa mahdollista saada viljelijätukia, kuten perustulotukea.

Ekojärjestelmä tulee kokonaan uutena järjestelmänä suoriin tukiin. Se tulee suorien tukien uudeksi ympäristöjärjestelmäksi viherryttämistuen tilalle, kun viherryttämistuen vaatimukset siirtyvät ehdollisuuteen. Ekojärjestelmän toimenpiteillä tavoitellaan Suomessa laajasti tuensaajien sitoutumista keskeisiin ilmasto-, vesiensuojelu-, maaperä- ja luonnon monimuotoisuustoimenpiteisiin, jotka liittyvät talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen ja ympäristön kannalta hyödyllisten erilaisten nurmien perustamiseen ja ylläpitoon ja monimuotoisuuskasvien viljelyyn. Talviaikaiseen kasvipeitteisyyden ekojärjestelmä on laadullisesti vaativampi kuin ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimus ja myös kunnianhimoisempi kuin nykyinen vastaavanlainen toimenpide pilarin II ympäristökorvausjärjestelmässä. Tuki myönnetään jatkossa vain alalle, joka on talviaikana sängellä tai kasvipeitteinen. Nykyisin korvaus myönnetään tiettyjen tilakohtaisten prosenttiosuuksien täyttymisen jälkeen koko tilan pinta-alalle ja osin myös kevennetyn muokkauksen alalle. Ekojärjestelmän viherlannoitusnurmet, luonnonhoitonurmet ja monimuotoisuuskasvitoimenpide ovat nykyisin ympäristökorvauksen toimenpiteitä, joita maaseutuohjelman arvioinnissa on pidetty merkityksellisinä etenkin vesiensuojelulle ja luonnon monimuotoisuudelle. Viherlannoitusnurmien ja luonnonhoitonurmien toimenpiteiden ehdot ovat nykyistä kunnianhimoisemmat niin, että lannoitus tai kasvinsuojeluaineiden käyttö ei näillä aloilla ole mahdollista

muutoin kuin kasvinsuojeluaineita voi käyttää ainoastaan kasvuston päättämiseen. Lisäksi viherlannoitusnurmiseokselta edellytetään vähintään neljää kasvia (nurmiheinäkasvien ja typensitojakasvien seos). Monimuotoisuuskasvien ekojärjestelmässä seoksessa on tulevalla kaudella aina oltava vähintään kahta kasvia. Monimuotoisuuskasveille ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita. Ekojärjestelmän toimenpiteiden tavoitepinta-alat ovat nykyisin toteutunutta korkeammat.

Ympäristökorvauksissa tilakohtaisen toimenpiteen osuus ympäristökorvausten rahoituksesta pienenee ja lohkokohtaiset toimenpiteet kohdennetaan paikkatietoaineistojen avulla aiempaa tarkemmin. Ympäristön kannalta merkittävien toimenpiteiden siirtyminen rahoitettavaksi ekojärjestelmästä mahdollistaa lohkokohtaisten toimenpiteiden tavoitepinta-alojen kasvattamisen. Kunnianhimoisia tavoitepinta-aloja on mm. lohkokohtaisissa toimenpiteissä kiertotalouden edistäminen, kerääjäkasvien viljely ja uutena toimenpiteenä maanparannuskasvit. Tilakohtaiseen toimenpiteeseen sisällytetään kannustin moderniin teknologiaan tutustumiseen ja hyödyntämiseen, tilojen välisen ravinneyhteistyön lisäämiseen, monimuotoisuuskaistojen perustamiseen, laajennettuun maanäytteenottoon, pölyttäjien ravintokasvien edistämiseen ja aiempaa laajempaan koulutukseen ja ympäristösuunnitteluun. Laajennettuun maanäytteenottoon sisältyy hiilen määrän ja orgaanisen aineksen määrän analyysit.

Suojavyöhyketoimenpide kohdennetaan vesistöjen varsille jatkossa perustuen lohkojen sijainnista ja ominaisuuksista kertoviin tietoaineistoihin. Tällaisia peltolohkorekisterin tietoja täydentäviä aineistoja ovat tietoaineistot vesistöjen ja uomien sijainnista sekä mm. Rusle-eroosiomallin mukaista eroosioherkkyyttä kuvaava aineisto. Näin varmistetaan suojavyöhyketoimenpiteen vesiensuojelun kannalta tarkoituksenmukainen kohdentuminen ja laajuus. Myös tulva-alueiden aineistoa hyödynnetään kohdentamisessa, jos aineisto saadaan ajoissa käytettäväksi. Suojavyöhyketoimenpide saadaan tietoaineistojen avulla kohdennettua myös Natura-pelloille ja pohjavesialueella sijaitseville pelloille.

Puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelun toimenpiteen keinovalikoimaa on rajattu tehokkaimpiin keinoihin. Lintupellot-toimenpiteessä toteutetaan uutta lähestymistapaa hanhien, kurkien ja joutsenten aiheuttamien satovahinkojen ehkäisyyn. Aiempi ympäristösopimus todettiin maaseutuohjelman arvioinnissa toimimattomaksi etenkin, koska lintujen saapuminen sopimusalalle oli epävarmaa. Toimenpidettä on kehitetty, jotta se paremmin kohdentuisi alueille, joita linnut suosivat ja joilla myös lintujen aiheuttamat vahingot tapahtuvat.

Kosteikkojen hoidon toimenpiteessä mahdollistetaan tukikelpoisten kohteiden hyväksyminen myös ilmastoperustein. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon toimenpide rakennetaan siten, että tuensaaja voi sopimuksen aikana toteuttaa jonakin vuonna myös laajamittaisempaa kunnostusta ja aitausta, jos toimenpide ei ole aiemmin ollut julkisella rahoituksella tehdyn peruskunnostustoimenpiteen piirissä. Lohko voidaan tarvittaessa aidata sopimuksen puitteissa myös petoaidalla, jotta kohteen luonnonhoito ei vaarantuisi ja eläinten hyvinvointi voitaisiin varmistaa myös alueilla, joilla suurpedot hankaloittavat kohteiden luonnonhoitoa. Toimenpide on sovitettu yhteen kansallisen perinnebiotooppien ja vastaavien maatalousluonnon arvokkaiden kohteiden peruskunnostukseen suunnatun tuen kanssa.

Alkuperäisrotujen kasvattamisen toimenpiteessä siirrytään yksivuotiseen sitoumukseen, minkä odotetaan lisäävän kasvattajien kiinnostusta toimenpiteeseen ja johtavan siten alkuperäisrotuisten eläinten määrän lisääntymiseen. Alkuperäisten nautarotujen kasvattamiseen lisätään ehdoksi riittävän alhainen sukusiitosaste, jotta rotujen geneettinen monimuotoisuus ei heikkenisi. Lampaille ja vuohille tuodaan toimenpiteen ehdoksi jalostussuunnitelma rotupuhtaiden alkuperäisrotuisten yksilöiden jalostamiseksi.

Luonnonmukaisen tuotannon toimenpide jatkuu pilarin II toimenpiteenä pitkälti samassa muodossa kuin aiemmin, sillä toimenpide on lähtökohtaisesti toiminut hyvin. Suomen luomupinta-ala ja luomukotieläintilojen määrä on noussut kuluneen ohjelmakauden aikana merkittävästi ja kasvu on ollut markkinatilanteen heilahteluista huolimatta melko vakaata. Luonnonmukaisen tuotannon pinta-alaosuus Suomessa on yksi unionin suurimmista. Luonnonmukaisen tuotannon tavoitepinta-ala korotetaan vuodelle 2027 siten, että kasvun jatkuminen mahdollistaa Pellolta pöytään –strategian mukaisen 25 % osuuden vuonna 2030.

Eläinten hyvinvointitoimenpiteessä vahvistetaan toiminnan suunnittelua hyvinvointisuunnitelmien avulla. Suunnitelmiin sisältyy sekä ruokinnan että bioturvallisuuden suunnittelua, jossa voidaan kiinnittää huomiota ruokinnan ilmastovaikutuksiin sekä antibioottien kestävään käyttöön. Toimenpiteessä kannustetaan myös laiduntamiseen.

Maatilojen ja maaseudun yritysten investoinneissa on jatkossakin mahdollista tehdä ympäristöinvestointeja. Ympäristöinvestointien merkitys ja tarve korostuvat ja mahdollisuudet investointien hyödyntämiseen tuodaan aiempaa selvemmin tuensaajien tietoon. Teknologian kehittyessä ja uuden tutkimustiedon myötä ympäristön tilaa paranevilla investoinneilla voidaan vaikuttaa ympäristön tilaan entistä monipuolisemmin. Ei-tuotannollisten investointien kosteikkoinvestoinneissa lisätään tuensaajille mahdollisuus kosteikon perustamiseen vesiensuojelun ja monimuotoisuuden lisäksi myös ilmastoperustein.

Neuvontatoimenpiteen suosio kasvoi edellisen ohjelmakauden aikana ja panostus tähän toimenpiteeseen vahvistuu edelleen. CAP-suunnitelman neuvontapalveluihin lisätään neuvottavia aihepiirejä siten, että viime aikoina vahvasti esille nousseet kestävän viljelyn menetelmät, kuten hiiltä maaperään kerryttävät viljelytavat, nousevat neuvottaviin aiheisiin.

3.1.4 Selvitys tavasta, jolla YMP:n strategiasuunnitelman ympäristö- ja ilmastoarkkitehtuurin on tarkoitus edistää niiden pitkän aikavälin kansallisten tavoitteiden saavuttamista, jotka vahvistetaan liitteessä XI tarkoitetuissa säädöksissä tai johtuvat niistä

Vihreän arkkitehtuurin kokonaisuus on suunniteltu palvelemaan ympäristö-ilmastotavoitteiden edistämistä laaja-alaisesti ottaen kuitenkin huomioon, että myös kansallisesti CAP:n ulkopuolella toteutetaan toimenpiteitä näiden tavoitteiden edistämiseksi.

Erityistavoite 4: Vaikuttaminen ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ja myös kestävä energia

Uudistetussa ilmastolaissa asetetaan Suomelle hiilineutraalisuustavoite vuoteen 2035 mennessä. Hiilineutraalisuustavoitteen lisäksi ilmastolaissa asetetaan kasvihuonekaasupäästöille vähennystavoitteet vuosille 2030 (-60 % vuoteen 1990 verrattuna), 2040 (-80 %) ja 2050 (vähintään -90 %, mutta pyrkien tasoon -95 %). Lakiin lisätään myös hiilinielujen vahvistamista koskeva tavoite. Uudistuksen myötä laki laajenee koskemaan myös maankäyttösektoria. Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi ilmastolaissa säädetään valtakunnallisista ilmastopolitiikan suunnitelmista, joiden avulla Suomen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ja ilmastonmuutokseen sopeudutaan. Loppuvuodesta 2021 hallitus asetti tavoitteen maatalouden kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Tavoitteena on vähentää maatalouden taakanjako- ja maankäyttösektorien yhteenlaskettuja päästöjä 29 prosenttia vuoden 2019 tasosta vuoteen 2035 mennessä.

CAP-suunnitelmaan on sisällytetty toimenpiteitä, jotka edistävät hiilineutraalisuustavoitteeseen sekä päästövähennystavoitteisiin pääsemistä. Eloperäisten maiden viljelyä monivuotisesti muokkaamatta edistetään ympäristökorvausten toimenpiteellä turvepeltojen nurmet. Pohjaveden pinnan nostamista eloperäisillä mailla tuetaan säätösalaojituksen investoinneilla ja ympäristökorvausten valumavesien hallinnan toimenpiteellä. Ehdollisuudessa on turvepeltojen viljelyyn liittyviä rajoituksia (GAEC 2). Biokaasun tuotantoa edistetään rahoittamalla biokaasulaitosinvestointeja. Lisäksi CAP-suunnitelman kerääjäkasvien viljelyllä sekä nurmi- ja kasvipeitteisyystoimenpiteillä edistetään hiilen sitomista maaperään ja kiertotalouden edistämisen toimenpiteellä lisätään orgaanisia aineita peltomaahan. Kerääjäkasvien viljelyn tavoitteenasettelussa on otettu huomioon myös vesienhoitosuunnitelmissa esitetyt tarpeet. EU:n hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koskeviin direktiiveihin 2018/842/EU ja 2016/2284/EU vastataan CAP-suunnitelmassa kosteikkojen hoito –sopimuksella sekä kosteikkoinvestoinneilla.

Maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloussektoria (LULUCF) koskeva asetus (EU) 2018/841 määrittelee laskentasäännöt sille, miten maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsänhoidon nielut ja päästöt otetaan huomioon EU:n ilmastotavoitteissa kaudella 2021–2030. Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti maankäyttösektori kytketään tällä hallituskaudella entistä tiiviimmin osaksi kansallisen ilmasto- ja energiapolitiikan suunnittelua ja toimeenpanoa. Hallitusohjelma linjaa useita maa- ja metsätaloutta sekä maankäytön muutoksia koskevia ilmastotoimia, jotka jatkossa liitetään osaksi tulevaa maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaa. LULUCF-direktiiviin vastataan CAP-suunnitelman toimenpiteillä turvepeltojen nurmet, valumavesien hallinta, kosteikkojen hoito ja kosteikkojen perustaminen. CAP-suunnitelmassa ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimus, jolla hillitään uusien peltojen raivausta erityisesti turvemaista, mutta myös muista uusista maista, on

ilmastotavoitteiden kannalta tärkeä osa vihreää arkkitehtuuria. Lisäksi ehdollisuuteen sisältyy kaikkia maatalousmaalla olevia uusia turvemaita koskien uusia vaatimuksia (GAEC 2). Ne ovat vuodesta 2025 alkaen maa-aineksen ottokielto, näiden alojen polttokielto, uusien avo-ojien kaivuukielto tietyt poikkeukset mukaan lukien ja pysyvän nurmen kynnön rajoittaminen näillä aloilla. Eloperäisten maiden metsittämistä tuetaan kansallisella metsittämistuella, joka ei sisälly CAP-suunnitelmaan.

CAP-suunnitelma toteuttaa kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumisen suunnitelman tavoitetta sisällyttää ilmastonmuutokseen sopeutumisen huomioiminen toimialojen ja toimijoiden suunnitelmiin ja toimintaan. Ilmastonmuutokseen sopeutumista tuetaan CAP-suunnitelmassa maataloustuotannon monipuolistamista ja kasvipeitteisyyttä edistävillä toimenpiteillä sekä muilla vesien hallintaan ja suojeluun tähtäävillä toimenpiteillä. Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät tarpeet ovat yhteisiä vesiensuojelun ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen kanssa, sillä ilmastonmuutoksen odotetaan vahvistavan säävaihtelun, sään ääri-ilmiöiden, eläin- ja kasvitautien sekä tuholaisten aiheuttamia haasteita.

Vuoteen 2030 tähtäävän kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaisesti tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä niin, että sen osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin 2020-luvulla. Ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti tavoitellaan myös maatalouden biomassojen ja biokaasupotentiaalin parempaa hyödyntämistä. Maa- ja metsätaloudesta peräisin olevilla biomassoilla on merkittävä rooli uusiutuvan energian tuotannossa Suomessa. CAP-suunnitelman toimenpiteillä tuetaan sekä maatilojen että maaseudun yritysten uusiutuvan energian investointeja, mukaan lukien biokaasulaitosinvestointeja.

Energiatehokkuutta edistetään Euroopan parlamentin ja Neuvoston direktiivillä 27/2012/EU ja sen muutoksella 2018/2002/EU. Direktiivissä säädetään energiatehokkuustavoitteet velvoitekaudelle 2021–2030 ja muita velvoitteita energiatehokkuuden edistämiseksi. EU-tason energiatehokkuustavoite vuodelle 2030 on vähintään 32,5 %. Jäsenvaltioille säädettiin myös kaudelle 2021–2030 sitova vuosittainen 0,8 %:n kumulatiivinen energiansäästövelvoite. Energiatehokkuusdirektiivi on toimeenpantu Suomessa energiatehokkuuslailla (1429/2014), joka tuli voimaan 1.1.2015. Energiatehokkuutta parannetaan CAP-suunnitelman investointitoimenpiteiden ja neuvontatoimenpiteen avulla. EU:n direktiivin energiaunionin hallinnosta (2018/1999/EU) tavoitteena on luoda kunnianhimoiseen ilmastopolitiikkaan perustuva joustava energiaunioni. Energiaunionilla turvataan varma, kestävä, kilpailukykyinen ja kohtuuhintainen energiansaanti unionin kuluttajille, myös kotitalouksille ja yrityksille, ja edistetään tutkimusta ja innovointia houkuttelemalla investointeja. EU:n direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (2018/2001/EU) puolestaan asettaa tavoitteeksi, että unionin uusiutuvista energialähteistä saatavan energian osuus on vähintään 32 prosenttia. Näihin direktiiveihin vastataan CAP-suunnitelmassa investointitoimenpiteiden avulla.

Valtioneuvosto valmistelee työ- ja elinkeinoministeriön johdolla Sanna Marinin hallitusohjelman mukaista ilmasto- ja energiastrategiaa. Strategia kattaa kaikki kasvihuonekaasupäästölähteet (päästökauppasektori, taakanjakosektori, maankäyttösektori) ja nielut (maankäyttösektori). Uusiutuvien energialähteiden osuus energian loppukulutuksesta on Suomessa yli 40 prosenttia. Vuoteen 2030 tähtäävän kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaisesti tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä niin, että sen osuus energian loppukulutuksesta nousee yli 50 prosenttiin 2020-luvulla.

CAP-suunnitelman toimenpiteiden arvioidaan Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan vähentävän maatalouden kasvihuonekaasupäästöjä 0,8 milj. t CO2-ekv. vuoteen 2027 mennessä. Arvio ei pidä sisällä maatalouden energiankäytön päästöjä, jotka ovat arviolta 1 milj. CO2-ekv tonnia vuodessa. Arviossa ei ole mukana kaikki CAP:n kasvihuonekaasupäästöihin vaikuttavia toimia, koska niiden päästövähennysvaikutusta ei pystytä tällä hetkellä laskemaan.

Kansalliset toimet

Suomen ilmastopolitiikan keskeinen pilari on *kansallinen ilmastolaki*, jossa asetetaan tavoite hiilineutraaliudesta vuoteen 2035 mennessä, mikä on 15 vuotta aikaisemmin kuin EU:n hiilineutraalisuustavoite vuodelle 2050. Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi ilmastolaissa säädetään valtakunnallisista ilmastopolitiikan suunnitelmista, joiden avulla Suomen kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ja ilmastonmuutokseen sopeudutaan.

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma, KAISU, laaditaan kerran vaalikaudessa ja se sisältää toimenpideohjelman taakanjakosektorin päästöjen vähentämiseksi. Suunnitelma päivitetään siten, että se vastaa vuoden 2030 kiristyvään EU-velvoitteeseen sekä ilmastolain tavoitteeseen hiilineutraaliudesta

vuoteen 2035 mennessä. KAISU:ssa todetaan, että maatalouden politiikkatoimien vaikutus taakanjakosektorin päästöihin on yhteensä 0,6 Mt CO2-ekv. vuonna 2030 + 0,1 Mt CO2-ekv. vuonna 2035. Vaikutus maankäyttösektorin päästöihin on vähintään 1,8 Mt CO2-ekv. vuonna 2030 + 0,9 Mt CO2-ekv. vuonna 2035. Näissä päästövähennysluvuissa ovat mukana toimet, joille KAISU:ssa on laskettu päästövähennys. Mukana on myös toimia, joista hallitus on päättänyt KAISU:un HIISI-hankkeessa tehdyn skenaariotyön valmistumisen jälkeen.

Valmistelussa on myös maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma, MISU. Suunnitelmassa määritetään ne keinot, joihin panostamalla vähennetään maankäyttösektorin ilmastopäästöjä sekä vahvistetaan hiilinieluja ja -varastoja. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma edistää osaltaan Suomen tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. Suunnitelman avulla toteutetaan myös Euroopan unionin ilmastotavoitteita (taakanjakoasetus (EU) 2018/841) ja kansainvälisen tason sitoumuksia.

Maatalouden hiili-euro-ohjelman, HERO, tavoitteena on selvittää, miten hallituksessa asetettu maatalouden 29 prosentin päästövähennys saavutetaan niin, että maatilojen talous vahvistuu. Maatalouden ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet kootaan yhdeksi toimenpidekokonaisuudeksi, jossa määritellään tarkemmin päästövähennyspolku vuoteen 2035. HERO kokoaa yhteen ilmastotoimet CAP-suunnitelmasta, KAISU:sta ja MISU:sta.

Edellä mainittujen suunnitelmien ja ohjelman tausta-aineistoksi on tehty skenaariotyö ”Hiilineutraali Suomi 2035: Maankäyttö- ja maataloussektorin skenaariot, HIISI”. HIISI-jatkohankkeessa valmistellaan ruokavalioiden muutoksen vaikutuksia maatalouden kasvihuonekaasupäästöihin 2030 ja 2035.

I dokumentet *Klimatförändringar på Åland* föreslås strategier och åtgärder för att mildra eller hindra de negativa effekterna av klimatförändringen samt ta tillvara de möjligheter som klimatförändringen ger.

Vuodesta 2020 lähtien *Hiilestä kiinni* -kokonaisuudesta on rahoitettu 100 tutkimus- ja innovaatio-ohjelman hanketta sekä käytännönläheisiä kokeiluja ja tieteellisen tiedon jalkauttamista toteuttavaa kehittämistoimintaa. Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelman 15 kolmivuotista ja monitieteistä tutkimushanketta ja 85 käytännönläheistä kehittämishanketta edistävät päästöjen vähentämistä, hiilen sidontaa ja -varastointia sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista ja hiilimarkkinoiden kehittämistä maankäyttösektorilla. Ilmasto- ja ympäristövaikutusten lisäksi hankkeissa kiinnitetään huomiota monimuotoisuuden, vesienhallinnan sekä erityisesti myös taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen kestävyyden, ruokaturvan ja huoltovarmuuden vahvistamiseen.

Hallitusohjelman mukaisesti on käynnissä ”*Peltojen kiinteistörakenteen kehittämisohjelma* (ISOLOHKO)”, jonka tavoitteena on valmistella ja toimeenpanna kiinteistörakenteeseen liittyviä toimenpiteitä maataloustuotannon kilpailukyvyn parantamiseksi ympäristö-, vesistö-, ilmasto- ja luonnon monimuotoisuusvaikutukset huomioon ottaen.

Maa- ja metsätalousministeriön johdolla on käynnistetty ilmastolain edellyttämä *kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman* laadinta. Ilmastolain lisäksi suunnitelman laadintaa osaltaan ohjaavat myös vuonna 2021 hyväksytyt eurooppalainen ilmastolaki ja EU:n uusi sopeutumisstrategia, joka nostaa sopeutumistyön kunnianhimoa merkittävällä tavalla hillintätoimien rinnalle matkalla kohti ilmastokestävää Eurooppaa vuonna 2050.

Käynnissä olevan Kokonaisarviointi kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumispolitiikan toimeenpanosta (KOKOSOPU) -hankkeen tavoitteena on tuottaa kokonaisarviointi kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumispolitiikan toimeenpanosta. Hankkeessa saatua tietoa käytetään hyväksi parhaillaan laadittavaan uuteen *ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelmaan*. Sopeutumissuunnitelma on osa ilmastolain mukaista ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmää. Nykyisen kansallisen sopeutumissuunnitelman voimassaolo jatkuu vuoden 2022 loppuun.

Erityistavoite 5: Kestävän kehityksen edistäminen ja luonnonvarojen (kuten vedet, maaperä ja ilma) tehokas hoito

Suomelle maatalouden vesiensuojelun toimenpiteet ovat tärkeitä. CAP-suunnitelman toimenpiteet keskittyvät maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämiseen. Vesien hoitoon on laadittu kansallinen vesienhoito-ohjelma sekä alueelliset vesienhoitosuunnitelmat, joissa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat määritelleet alueillaan tarvittavat toimenpiteet vesien hyvän tilan saavuttamiseksi. Alueellisten vesienhoitosuunnitelmien toimenpidetarpeiden tunnistamisessa ja tavoitteenasettelussa konkretisoituu se, mitä vesiensuojelun monissa eri kansallisissa strategioissa

tavoitellaan.

CAP-suunnitelman vesiensuojelutoimenpiteiden valinnassa on otettu huomioon vesienhoitosuunnitelmissa tunnistetut täydentävät toimenpidetarpeet. CAP-suunnitelmalla ei rahoiteta vesienhoitosuunnitelmissa määriteltyjä perustoimenpiteitä, jotka liittyvät lainsäädännön tai ehdollisuuden noudattamiseen. Vesienhoitosuunnitelmissa nousee esille myös tarve valumavesien hallinnan toimenpiteille, kuten säätösalaojitukselle sekä luonnonmukaiselle peruskuivatukselle. Myös muille ympäristöinvestoinneille, kuten lannan prosessoinnille, on tunnistettu selvä tarve. Näitä ympäristöinvestointeja ja ei-tuotannollisia kosteikkoinvestointeja rahoitetaan CAP-suunnitelman investointituilla. Kosteikkojen tavoitteenasettelussa on kuitenkin tunnistettu, että niiden perustamiseen ja hoitoon on olemassa myös monenlaisia kansallisia toimenpiteitä. Fosforia sitovan kipsin levittäminen pelloille toteutetaan kansallisessa hankkeessa CAP-suunnitelman sijaan. Hanke saa rahoitusta EU:n elvytysvaroista. Vesienhoitosuunnitelmissa tunnistetut toimenpiteet edistävät EU:n biodiversiteettistrategian tavoitetta ravinteiden huuhtouman ja lannoitteiden käytön vähentämisestä.

EU:n vesipuitedirektiiviä (2000/60/EC) toimeenpannaan Suomessa lailla vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (30.12.2004/1299). Hallituksen ohjelmaan sisältyvä vesiensuojelun tehostamisohjelma on linjassa vesipuitedirektiivin kanssa. Ohjelman avulla tehdään vaikuttavia vesitekoja, kuten vähennetään maatalouden ravinteiden huuhtoutumista vesiin ja kehitetään vesitalouden hallintaa maa- ja metsätaloudessa. CAP-suunnitelmassa vesipuitedirektiiviin vastataan mm. toimenpiteillä kosteikkojen hoito –ympäristösopimus, valumavesien hallinta, kiertotalouden edistäminen, suojavyöhykkeet sekä sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta. Vesipuitedirektiiviin vastataan myös ekojärjestelmän toimenpiteillä luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet sekä talviaikainen kasvipeite ja ehdollisuuden useilla GAEC- ja SMR-vaatimuksilla.

Luonnonmukaisen tuotannon tavoiteala vuodelle 2027 on määritelty siten, että pinta-alan kasvu johtaisi Pellolta pöytään –strategian ja kansallisen luomuohjelman mukaiseen 25 % pinta-alaosuuteen vuonna 2030. Luonnonmukaisen tuotannon pinta-alan kasvattaminen edistää myös EU:n biodiversiteettistrategian tavoitetta kasvinsuojeluaineiden käytön ja riskien vähentämisestä.

Ammoniakkipäästöjen vähentämiselle on asetettu kansalliset määrälliset tavoitteet sekä vuodelle 2020 että vuodelle 2030 EU:n päästökattodirektiivissä (EU 2016/2284). Tavoitteisiin pääsemiseksi tunnistetut keskeiset toimenpiteet, lietelannan sijoittaminen ja lantaloiden kattamisen investoinnit, sisältyvät CAP-suunnitelmaan. Maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi on laadittu toimintaohjelma Suomessa vuosille 2021–2027. Toimintaohjelmalla ja siihen sisällytetyillä toimilla pyritään maataloudesta peräisin olevien ammoniakkipäästöjen vähentämiseen niin, että maatalouden ammoniakkipäästöt olisivat velvoitteiden mukaiset.

EU:n nitraattidirektiiviä (91/676/EEC) toimeenpannaan Suomessa valtioneuvoston asetuksella eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014). Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön toimintaohjelma II on nitraattidirektiiviin, sekä kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön direktiiviin (2009/128/EC) vastaava kansallinen toimintaohjelma. Toimintaohjelman tavoitteena on vähentää kasvinsuojeluaineiden käytön aiheuttamia riskejä ihmisten ja eläinten terveydelle sekä ympäristölle. Ohjelma edistää integroidun kasvinsuojelun ja vaihtoehtoisten torjuntamenetelmien käyttöönottoa. CAP-suunnitelmassa puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelun toimenpide edistää kansallisen kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön toimintaohjelman tavoitteita. Nitraattidirektiivin aihepiiriin liittyen CAP-suunnitelmassa edistetään ravinteiden kierrätystä, ravinnetaseiden parantumista ja ravinteiden huuhtoutumisen ehkäisemistä toimenpiteillä kiertotalouden edistäminen, suojavyöhykkeet, kerääjäkasvit, maanparannus- ja saneerauskasvit sekä sitoumuksella luonnonmukaisesta tuotannosta. Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön direktiivin vaatimuksiin vastataan CAP-suunnitelman toimenpiteellä puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät sekä kannustamalla tilakohtaisessa toimenpiteessä tuensaajaa hyödyntämään vastavuoroiseen tiedonvaihtoon perustuvia kasvintuhoojien ja kasvitautien tunnistussovelluksia integroidun torjunnan periaatteiden tehokkaampaan soveltamiseen. Vesiensuojelua edistävät myös ekojärjestelmän toimenpiteet talviaikainen kasvipeite, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet ja monimuotoisuuskasvit sekä useat GAEC-vaatimukset.

EU:n ilmanlaadun parantamisen direktiivin (2008/50/EC) ja päästökattodirektiivin (2016/2284/EU) mukainen ohjelma Suomessa on kansallinen ilmansuojeluohjelma 2030. Ohjelma sisältää EU:n päästökattodirektiivin (2016/2284) päästövähennysvelvoitteiden toimeenpanemiseksi tarvittavat toimet ja muita ilmanlaadun parantamiseksi tarvittavia toimia. Nämä lisätoimet koskevat erityisesti taajamien

hengityskorkeuden päästölähteitä (puun pienpoltto, katupöly) ja ilmanlaadun kytkemistä ilmanlaatuun vaikuttavaan muiden sektorien päätöksentekoon. Ahvenanmaan päästöt ovat mukana kansallisessa ohjelmassa, mutta Ahvenanmaa päättää itsenäisesti päästöjen vähentämistoimistaan. CAP-suunnitelmassa ilmanlaatua parannetaan kiertotalouden edistäminen –toimenpiteellä, jossa edistetään lietteen sijoittamista maahan sekä ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävillä investoinneilla.

Kansalliset toimet

Kansallinen ympäristönsuojelun lainsäädäntö on varsin kattava ja sidoksissa EU-lainsäädäntöön. Keskeisin ympäristön pilaantumista ja sen ennaltaehkäisyä sääntelevä yleislaki on vuonna 2000 voimaan tullut *ympäristönsuojelulaki*, joka säädettiin kokonaisuudessaan uudelleen vuonna 2014. Tuolloin lakiin sisällytettiin muun muassa EU:n teollisuuspäästödirektiivin vaatimukset, joiden myötä esimerkiksi parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämisestä tuli päästötasojen osalta oikeudellisesti sitovaa.

Peltoviljelyä koskevat lakisääteiset toimenpiteet perustuvat pääosin nitraattiasetukseen ja kasvinsuojelulainsäädäntöön. *Nitraattiasetuksen* myönteiset vaikutukset vesienhoitoon muodostuvat pääasiassa typpilannoitusmäärien vähentämisestä ja lannan syyslevitysajan lyhentämisestä. Lisäksi lantalatilavuusvaatimusten nostamisella sekä rakennelmien sijoittamista koskevilla minimietäisyyksillä pohjavesialueista, vesistöistä, noroista ja valtaojista sekä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointia ja kuormaamista koskevilla täsmennetyillä rakenteellisilla vaatimuksilla arvioidaan olevan positiivisia ympäristövaikutuksia. Kotieläintalouteen liittyvät määräykset perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja asetukseen. Nitraattiasetuksen noudattaminen on pakollista. Asetus on voimassa koko Suomessa sellaisenaan ja se koskee kaikkia maatiloja.

Peltojen fosforinkäyttöä rajoitetaan tällä hetkellä pääasiassa ympäristökorvauksen ehtojen mukaisesti. Suomen peltoalasta noin 90 prosenttia on kuulunut ympäristökorvauksen piiriin. Nykyinen ympäristökorvauksen mukainen fosforisääntely on ollut varsin toimivaa, joten tarkoituksena olisi siirtää nykyiset ympäristökorvauksen periaatteet yksinkertaistettuna lainsäädäntöön, *fosforiasetukseen*, vuoden 2023 alusta lähtien.

Kasvinsuojeluaineiden kestävää käyttöä ohjataan *Kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön toimintaohjelman* mukaisesti. Sen tavoitteena on vähentää kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvia terveys- ja ympäristöriskejä, edistää integroitua kasvinsuojelua (integroitua torjuntaa, IPM) ja vaihtoehtoisia torjuntamenetelmiä sekä vähentää riippuvuutta kasvinsuojeluaineiden käytöstä.

Helmi-elinympäristöohjelma vuoteen 2030 vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja turvaa luonnon tarjoamia elintärkeitä ekosysteemipalveluja. Samalla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista. Helmi-ohjelma keskittyy elinympäristöjen vähenemiseen ja laadun heikkenemiseen. Toimenpiteet kohdistuvat soiden suojeluun ja ennallistamiseen, lintuvesien kunnostuksiin, perinnebiotooppien hoitoon, metsäisten elinympäristöjen hoitoon ja pienvesi- ja rantaluontokohteiden kunnostukseen ja hoitoon. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti ohjelman tavoitteena on mm. kunnostaa puroja yhteensä 600 km ja palauttaa kalojen vaellusyhteyksiä 700 pienvesikohteelle vuoteen 2030 mennessä.

Vuonna 2020 käynnistynyt maa- ja metsätalousministeriön *Vaelluskalaohjelma NOUSU* pyrkii parantamaan vaelluslohikalojen elinolosuhteita. Ohjelmalla edistetään. Lisäksi jatketaan luontaisen kierron palauttamista rakennettuihin vesistöihin kansallisen kalatiestrategian pohjalta, puretaan vaellusesteitä ja kunnostetaan kalojen lisääntymisalueita, toteutetaan ohitusratkaisuja sekä toteutetaan vaelluskalahankkeita laajalla yhteistyöllä.

Edellisten toimenpiteiden lisäksi esimerkiksi Manner-Suomessa ELY-keskukset jakavat vuosittain *valtionavustuksia* vesistöjen ja vesiympäristöjen kunnostushankkeisiin sekä pelto- ja metsäojien peruskorjauksiin.

Valtioneuvosto on hyväksynyt *vesienhoitosuunnitelmat ja merenhoitosuunnitelman vuosille 2022–2027.* Vesienhoitosuunnitelmissa maataloudelle esitetyt toimenpiteet perustuvat suureksi osaksi

CAP-suunnitelman toimenpiteisiin. Maatalouden toimenpiteiden toteuttamisen tueksi esitetään rahoituksen varmistamista muun muassa rahoittamalla vesiensuojelutoimia tilusjärjestelyjen yhteydessä ja CAP-hanketukien kautta. Lisäksi edistetään uusien vesiensuojelukeinojen (kipsi, rakennekalkki ja kuidut) rahoitusmahdollisuuksia sekä niiden pitkäaikaisvaikutusten tutkimusta.

Landskapsregeringens mål med vattenvård är på Åland att skapa en ekosystembaserad och långsiktigt hållbar förvaltning av landskapets vattenområden. I arbetet ingår även internationellt samarbete för att

förbättra Östersjön. Landskapsregeringen godkände i december 2021 för perioden 2022-2027 en förvaltningsplan och ett åtgärdsprogram för avrinningsdistriktet Åland som utgör ett eget vattenförvaltningsområde.

Manner-Suomen vesiensuojelun tehostamisohjelma on Ympäristöministeriön käynnistämä ohjelma, joka vähentää maatalouden ravinnepäästöjä vesistöön uusilla innovatiivisilla keinoilla. Toimien kohteena ovat maatalousvaltaiset valuma-alueet ja vesistöjen varret. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa alueen toimijat yhdessä asettavat tavoitteet vesiensuojelulle sekä suunnittelevat ja toteuttavat toimet. Esimerkkinä konkreettisesta toimenpiteestä on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toteuttama kipsin levitys Saaristomeren valuma-alueella. Kipsi-hanketta laajennetaan koko Suomen rannikon kattavaksi EU:n elvytyspaketista saatavalla rahoituksella.

Lisäksi Maa- ja metsätalouden *vesienhallinnan toimenpidekokonaisuus* -hallitusohjelmahankkeessa yhdessä vesiensuojelun tehostamisohjelman kanssa kehitetään vesitalouden hallintaa maa- ja metsätaloudessa.

Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma 2020-2022 ja sille myönnetty jatkorahoituskausi 2022-2023 on osa pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaa. Kokeiluohjelmalla rahoitetaan biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä niihin liittyviä investointeja. Tavoitteena on edistää lannan, puhdistamolietteen ja muiden vastaavien ravinnepitoisten biomassojen prosessointia siten, että niistä saadaan maataloudelle välttämättömät ravinteet talteen esimerkiksi orgaanisia lannoitevalmisteita tai muita korkeamman jalostusasteen tuotteita kehittämällä. Ravinteiden tehokkaalla kierrätyksellä vähennetään vesistöjen ravinnekuormitusta ja edistetään vesiekosysteemien suojelua. Biomassoissa on energia- ja ravinnepotentiaalin lisäksi suuri hiilipotentiaali, jota lisäämällä peltomaahan voidaan lisätä maan hiilivarastoja, parantaa maan rakennetta ja tuottavuutta sekä vähentää eroosiosta aiheutuvaa vesistökuormitusta. Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman toivotaan auttavan myös Ukrainan kriisin aiheuttamiin lannoitteiden saatavuusongelmiin. Tavoitteena on biomassojen prosessoinnin, kierrätyslannoitevalmisteiden tuotannon ja tuotekehityksen, ravinteiden kierrätyksen logistiikan ja palveluratkaisujen edistäminen sekä korkean jalostusasteen tuotteiden kehittäminen biomassoista.

Kansallisesti rahoitetaan myös kierrätysravinneinvestointeja, kuten biokaasumädätteiden kehittyneitä käsittelytekniikoita, lannoitevalmisteiden tuotannon käynnistämiseen liittyviä investointeja, kun tuotannon lähtöaineena ovat lannat tai biokaasulaitoksen rejektit, sekä ravinnekierrätys- ja hiilensidontahankkeita.

Erityistavoite 6: Edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia

CAP-suunnitelman toimenpiteillä edistetään luonnon monimuotoisuuden, ekosysteemipalveluiden, luontotyyppien ja maisemien säilyttämisen ja hoidon pitkän aikavälin tavoitteita pääasiassa maatalousluonnon lajiston ja luontotyyppien osalta sekä alkuperäiskasvien ja -eläinten geneettisen monimuotoisuuden osalta. Lisäksi toimenpiteitä kohdistuu kosteikkoluonnon monimuotoisuuden edistämiseen.

Ympäristökorvausten maatalousluonnon ja maiseman hoidon toimenpide on CAP-suunnitelman merkittävin toimenpide luonnon monimuotoisuuden edistämiseen. Se kohdistuu eniten hoidon tarpeessa olevaan maatalousluontoon. Sen tavoiteala on sovitettu yhteen Ympäristöministeriön hallinnoiman Helmi-elinympäristöohjelman ja kansallisessa PAF-suunnitelmassa määriteltyjen pinta-alatavoitteiden kanssa. Kyseinen toimenpide on pitkään ollut merkittävin kannustin maatalousluonnon monimuotoisimpien alueiden, perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten luontotyyppien, hoitamiseen suojelualueilla ja niiden ulkopuolella. Näiden alueiden hoito edistää luontodirektiivin uhanalaisten perinnebiotooppiluontotyyppien hoitoa ja näillä luontotyypeillä viihtyvien uhanalaisten lajien suojelua. Toimenpidettä voidaan hyödyntää myös arvokkaiksi tunnistettujen maisema-alueiden sekä Natura-alueiden hoitamisessa. Tavoitealan asettamisessa on otettu huomioon, että kansallisella ohjelmalla tullaan kunnostamaan lähivuosina runsaasti uutta hoidettavaksi soveltuvaa pinta-alaa. Myös perinnebiotooppien valtakunnallinen inventointi etenee lähivuosina.

Sekä EU:n luontodirektiiviin (92/43/EEC), että EU:n lintudirektiiviin (2009/147/EC) vastataan Suomessa kansallisella Helmi-ympäristöohjelmalla. CAP-suunnitelmassa luontodirektiiviin vastataan toimenpiteillä maatalousluonnon ja maiseman hoito –ympäristösopimus, sekä kosteikkojen hoito –ympäristösopimus.

Lintudirektiiviin vastataan CAP-suunnitelmassa toimenpiteillä lintupellot, maatalousluonnon ja maiseman hoito –ympäristösopimus ja kosteikkojen hoito –ympäristösopimus. Maatalousalueen lintujen elinympäristöä parannetaan myös luonnonmukaisen tuotannon ja kotieläintuotannon, eläinten hyvinvoinnin laidunnustoimenpiteiden sekä ekojärjestelmien talviaikaisen kasvipeitteen, luonnonhoitonurmien, viherlannoitusnurmien ja monimuotoisuuskasvien avulla.

Helmi-elinympäristöohjelma 2021-2030 vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja turvaa luonnon tarjoamia elintärkeitä ekosysteemipalveluja. Samalla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista. Helmi-ohjelman keskeinen tavoite on tarkastella elinympäristöjä ja niiden tarvitsemia ennallistamis- ja hoitotoimia laajoina kokonaisuuksina ja usean toimijan yhteistyönä. Kunnostus- ja hoitotoimia keskitetään, jotta ne olisivat luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vaikuttavia. Helmi-ohjelma on keskeinen keino Suomen luonnon köyhtymisen pysäyttämisessä. Ohjelmassa suojellaan ja ennallistetaan soita, kunnostetaan lintuvesiä- ja kosteikoita ranta-alueineen, hoidetaan perinnebiotooppeja, hoidetaan metsäisiä elinympäristöjä, kuten lehtoja ja paahdealueita, sekä hoidetaan ja kunnostetaan pienvesiä ja rantaluontoa, kuten hiekkarantoja.

Suomessa valmistellaan uutta kansallista biodiversiteettistrategiaa sekä siihen liittyvää toimintaohjelmaa vuoteen 2030. Strategiassa huomioidaan kansallisten tavoitteiden lisäksi YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tavoitteet sekä EU:n uusi biodiversiteettistrategia. Työ on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2022 aikana. Strategialla tehostetaan luonnon monimuotoisuuden suojelua ja edistetään heikentyneiden ekosysteemien palautumista. Lisäksi toimenpiteiden ja vaikuttavuuden mitattavuutta kehitetään. Strategia ja toimintaohjelma kytketään osaksi kansainvälisiä sekä EU:ssa asetettuja tavoitteita. Strategian tavoitteena on pysäyttää monimuotoisuuden väheneminen ja kääntää kehitys elpymisuralle vuoteen 2030 mennessä.

Erilaiset nurmet on tutkimuksissa ja arvioinneissa nostettu tärkeiksi maatalousluonnolle. Näille ei ole monimuotoisuuden osalta olemassa määrällisiä kansallisia tavoitteita, mutta niiden runsas esiintyminen maisemassa vaikuttaa maatalousluonnon lajiston suojelutavoitteisiin useiden eri lajiryhmien kuten lintujen, perhosten, muiden hyönteisten ja riistan osalta.

Nurmien määrän ylläpitämistä ja kasvua tavoitellaan CAP-suunnitelmassa usealla tavoitteiltaan erilaisella toimenpiteellä. Nurmien määrän ylläpitämiseksi on myös tärkeä huolehtia nurmea hyödyntävien tuotantosuuntien kannattavuudesta ja toimintaedellytyksistä. Lajien ja luontotyyppien suojelutavoitteita tukevat myös ympäristökorvausten lintupelto-toimenpide, kosteikkojen hoidon ja perustamisen toimenpiteet sekä luonnonmukainen tuotanto. Ekojärjestelmän monimuotoisuuskasvit-toimenpide, luonnonhoitonurmet, viherlannoitusnurmet sekä ympäristökorvauksissa pölyttäjien suosimien tuotantokasvien viljelyyn kannustaminen ja monimuotoisuuden ja maiseman hoidon ympäristösopimus edistävät kansallisen pölyttäjästrategian tavoitteita. Lisäksi talviaikaisen kasvipeitteisyyden vaatimukset sekä ehdollisuudessa että ekojärjestelmässä edistävät etenkin peltolintujen talvehtimista sekä syksyistä ja keväistä ravinnonhankintaa.

Luonnonmukaisen tuotannon tavoiteala vuodelle 2027 on määritelty siten, että pinta-alan kasvu johtaisi Pellolta pöytään –strategian ja kansallisen luomuohjelman mukaiseen 25 % pinta-alaosuuteen vuonna 2030.

Ehdollisuuden vaatimus tuottamattomien alojen määrästä edesauttaa EU:n biodiversiteettistrategian tavoitetta erilaisten maisemapiirteiden vähimmäispinta-alasta. Kansallisissa olemassa olevissa pitkän aikavälin toimenpideohjelmissa ei ole asetettu vastaavaa kansallista määrällistä tavoitetta.

Geneettisen monimuotoisuuden edistämiseen ei ole kansallisessa geenivaraohjelmassa määrällistä tavoitetta, mutta yleisenä tavoitteena on alkuperäiskasvien ja -eläinten säilyttäminen ja niiden uhanalaisuuden vähentäminen sekä viestintä geneettisen monimuotoisuuden merkityksestä. CAP-suunnitelman geenivaratoimenpiteet tukevat näitä kansallisen geenivaraohjelman tavoitteita.

Kansalliset toimet

Suomen biodiversiteettipolitiikka pohjaa kansalliseen biodiversiteettistrategiaan ja toimintaohjelmaan. Strategiassa huomioidaan kansallisten tavoitteiden lisäksi myös YK:n luonnon monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tavoitteet sekä EU:n biodiversiteettistrategia.

Suomen Natura 2000 -verkoston ja kytkeytyvyyden priorisoitu toimintaohjelma (Prioritised Action Framework, PAF) kokoaa luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelutason turvaamiseen ja parantamiseen tähtäävät tärkeimmät toimet ja kustannukset lähivuosiksi. Priorisoidut toimet sisältävät esimerkiksi

ennallistamisia, alueiden hankintaa, selvityksiä, seurantoja sekä hallintoa.

Suomessa on laadittu ensimmäistä kertaa *kansallinen pölyttäjästrategia* ja toimenpidesuunnitelma. Tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä pölyttäjien määrän ja monimuotoisuuden väheneminen on pysäytetty, pölyttäjäkannat vakiintuvat ja kehittyvät myönteiseen suuntaan ja että luonnon- ja viljelykasvien pölytys on turvattu luonnonvaraisia pölyttäjiä suojelemalla ja käyttämällä tarhattuja pölyttäjiä kestävästi.

Suomen vieraslajien hallintasuunnitelmien ja lainsäädännön avulla ohjataan haitallisten vieraslajien torjunta ensisijaisille torjunta-alueille, joissa lajeja torjutaan kustannustehokkailla torjuntakeinoilla. Kaikki suunnitelmat sisältävät lajikohtaisia torjuntatoimia sekä torjuntayhteistyöhön tarvittavia tahoja. Vieraslajien torjuntaan, neuvontaan ja torjuntatoimenpiteiden jälkiseurantaan on myönnetty valtion rahoitusta.

Suomen maa-, metsä- ja kalatalouden kansallinen geenivaraohjelma (2018) kattaa viljelykasvien, kotieläinten, metsäpuiden ja kalojen geenivarat. Geenivaraohjelma on laadittu maa- ja metsätalousministeriön ja Luonnonvarakeskuksen yhteistyönä. Ohjelma ohjaa geenivarojen säilytystä, suojelua ja kestävää käyttöä koskevaa toimintaa.

Kansallis- ja luonnonpuistot muodostavat Suomen luonnonsuojelualueiden verkoston rungon. Suomessa on 40 kansallispuistoa, joiden pinta-ala on n. 1 004 000 ha. *Natura 2000-verkosto* kattaa Suomessa 5 miljoonaa hehtaaria. Tästä maa-alueita on ¾ ja vesialueita ¼. Natura-verkoston kuuluvat myös kaikki Suomen 49 Ramsar-aluetta. Pohjois-Suomeen on perustettu 12 erämaa-aluetta, joiden tavoitteena on säilyttää alueiden erämaaluonne, turvata saamelaisten luontaiselinkeinot ja kehittää luonnon monipuolista käyttöä.

Suomessa on lisäksi kaksi biosfäärialuetta (Pohjois-Karjalan ja Saaristomeren biosfäärialueet). Biosfäärialueet ovat kestävän kehityksen mallialueita, joilla yhdistetään elinympäristön monimuotoisuuden suojelu, luonnonvarojen kestävä käyttö ja ympäristötutkimus.

På Åland finns 59 naturreservat. I dag är nästan 2 % av Ålands landyta skyddad som naturreservat.

Yksityinen maanomistaja voi myydä kansalliseen luonnonsuojeluohjelmaan tai Natura 2000 -verkostoon sisältyvän alueensa valtiolle käypään hintaan tai rauhoittaa sen yksityisenä luonnonsuojelualueena korvausta vastaan. *Yksityismailla sijaitsevia luonnonsuojelualueita* on lähes 7800. Luonnonsuojelualueen perustamispäätös on pysyvä, ja siitä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin. Alue voidaan rauhoittaa myös määräajaksi.

Suojeluohjelmiin sisältyvien alueiden lisäksi voidaan luonnonsuojelulain nojalla perustaa luonnonsuojelualueeksi myös muu yksityisen omistama alue, esimerkiksi osana metsäluontoon keskittyvää *METSO-ohjelmaa*. METSO eli Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma yhdistää metsien monimuotoisuuden suojelun ja hoidon sekä talouskäytön. METSOn tavoite on osaltaan pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen sekä vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys vuoteen 2025 mennessä. METSOn avulla yksityiset metsänomistajat voivat suojella metsiensä monimuotoisuutta. Metsänomistaja voi suojella metsäänsä joko määräaikaisesti tai pysyvästi tai toteuttamalla luonnonhoitotöitä.

Luonnonsuojelulain nojalla voidaan perustaa *erityisiä maisemanhoitoalueita.* Maisemanhoitoalueet vaalivat maaseutumaisemien kulttuuri- ja luontoarvoa sekä alueiden historiallisia ominaispiirteitä.

Helmi-elinympäristöohjelma 2021-2030 vahvistaa Suomen luonnon monimuotoisuutta ja turvaa luonnon tarjoamia elintärkeitä ekosysteemipalveluja. Samalla ohjelma edistää ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Helmi-ohjelmassa on 40 toimenpidettä eri elinympäristöjen ennallistamisen, hoidon ja suojelun vauhdittamiseksi. Ohjelman toimet auttavat satoja uhanalaisia lajeja sekä suurta osaa maamme uhanalaisista luontotyypeistä.

EU:n LIFE-ohjelma on ainoa yksinomaan ympäristölle, luonnonsuojeluun ja ilmastotoimiin kohdistuva EU-rahoitus. LIFE-ohjelman (2021-2027) budjetti on noin 5,4 miljardia euroa. Ympäristöministeriö tukee ehdollisin avustuksin tai rahoituspäätöksin (30 000 €, 50 000 €) strategiaansa palvelevien kilpailukykyisten LIFE-hankkeiden toteuttamista. Integroiduissa LIFE-hankkeissa tämä tuki voi olla jopa 100 000 €.

Maaseudun kehittämisen ympäristö- ja ilmastoimien rahoitus

Asetuksen (EU) 2021/2115 art 93 mukaisiin ympäristö- ja ilmastotoimiin huomioidaan Suomen CAP-

suunnitelmassa art 70 mukaisista toimenpiteistä ympäristökorvaukset (Ympäristö 01-15 ja AX MILJ 01-10), luonnonmukainen tuotanto (Luomu ja AX EKO) ja eläinten hyvinvointikorvaukset (EHK 01-17 ja AX EDV 01-06). Ympäristökorvausten suunniteltu maaseuturahoituksen osuus on 432,2 milj. euroa, luonnonmukaisen tuotannon 165,4 milj. euroa ja eläinten hyvinvointikorvausten 160,1 milj. euroa. Art 71 mukaisia toimenpiteitä ovat luonnonhaittakorvaukset (LHK 01-02 ja AX LFA), joiden maaseuturahasto-osuudesta huomioidaan ympäristö- ja ilmastokokonaisuuteen 50 % eli 192,7 milj. euroa. Ympäristö- ja ilmastotoimiin huomioidaan art 73 mukaisista toimenpiteistä erityistavoitteille 4-6- kohdistuvat maatalouden investoinnit (INV maatalous 02-04 ja AX INV energi jordbr), yleishyödylliset investoinnit (INV yleishyöty 01-03), yritysinvestoinnit (INV yritys 01) ja ei-tuotannolliset investoinnit (INV kosteikko, AX INV IP nat.res. ja AX INV IP mångfald). Maatalouden investointien suunniteltu maaseuturahoituksen osuus on 47,7 milj. euroa, yleishyödyllisten investointien 8,98 milj. euroa, yritysinvestointien 6,5 milj. euroa ja ei-tuotannollisten investointien 7,1 milj. euroa. Edellä esitettyihin toimenpiteisiin suunniteltu maaseuturahasto-osuus on yhteensä 1 020,8 milj. euroa, mikä on 57,58 % Suomen maaseuturahasto-osuudesta.

3.1.5 Tarvittaessa YMP:n rahoitusosuus LIFE-hankkeisiin

3.2 Yleiskatsaus sukupolvenvaihdosstrategiasta

Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi on keskeistä, että alalle saadaan uusia nuoria yrittäjiä. Tähän tavoitteeseen pyritään vastaamaan toimenpidekokonaisuudella, joka koostuu CAP-suunnitelmaan sisältyvistä sekä sen ulkopuolisista toimenpiteistä.

Sisältyy CAP -suunnitelmaan

CAP-suunnitelman keskeisempiä toimenpiteitä ovat nuoren viljelijän aloitustuki sekä nuoren viljelijän täydentävä tulotuki. Nuoren viljelijän aloitustukea sekä täydentävää tulotukea voidaan myöntää nuoren viljelijän määritelmän täyttävälle ensimmäistä kertaa tilanpidon aloittavalle viljelijälle. Nuoren viljelijän aloitustuki koostuu avustuksesta, korkotuesta, takauksesta sekä varainsiirtoverohelpotuksesta. EU:n osittain rahoittamaan kokonaisuuteen kuuluu aloitustuki, johon on CAP-suunnitelmassa varattu EU-osarahoitteista avustusta 53 miljoonaa euroa. Korkotukea, takauksia ja varainsiirtoverohelpotuksia myönnetään kansallisella lisärahoituksella, jonka suuruus on korkeintaan 60 miljoonaa euroa.

Nuorella viljelijällä on mahdollisuus myös korotettuun investointitukeen 7 vuotta tilanpidonaloittamisesta. Ennen vuotta 2023 tätä korotettua investointituki oli mahdollisuutta vain 5 vuottaa aloittamisen jälkeen. Muutoksen jälkeen nuorella viljelijällä on useampi vuosi aikaa vakauttaa tilanpitoa ennen suuremman uuden investoinnin toteuttamista.

Tilanpidon aloittamistuen rinnalla nuorille aloittajille on tarjolla nuoren viljelijän täydentävää tulotukea. Tätä tulotukea maksettaisiin 5 vuotta aloittamisen jälkeen. Vuodesta 2023 tukea maksettaisiin enintään 150 hehtaarin perusteella aiemman 90 hehtaarin sijasta. Muutos liittyy yleiseen tilakoon kasvuun ja haluun varmistaa myös hieman keskimääräistä suurempien tilojen menestyksellinen sukupolvenvaihdos. Kokonaan EU:n rahoittamaa nuoren viljelijän tulotuken rahoitus on 65 miljoonaa euroa.

Pohjoisen tuen alueella on lisäksi erillinen kansallisin varoin rahoitettu nuoren viljelijän tuki. Tässä tukimuodossa tuki perustuu Euroopan komission Suomen EU:hun liittymissopimuksen perusteella tekemään pohjoisen tuen päätökseen. Pohjoisen tuen alueella on nuorten aloittamista haluttu erityisellä tavalla tukea, koska alueella maatalouden suhteellinen merkitys on muuta maata suurempi. Tukea on maksettu vuosittain noin 4 miljoonaa euroa.

Neuvonta- ja koulutustoimenpiteiden avulla voidaan auttaa sukupolven- ja omistajanvaihdoksen suunnittelussa ja toteuttamisessa, parantaa uusien yrittäjien liiketoimintaosaamista, auttaa luomaan ja kasvattamaan verkostoja sekä auttaa löytämään ja käyttämään uusinta tutkimustietoa tilan kehittämisen pohjaksi. Neuvontaa voidaan pitää keskeisenä palveluna erityisesti nuorten viljelijöiden näkökulmasta, joilla tavoitteena on kehittää tilan toimintaa tulevaisuutta silmällä pitäen.

CAP-suunnitelman ulkopuolella

CAP-suunnitelman ulkopuolella nuorten tilanpidon aloittamista tuetaan mm. verohelpotuksilla ja

tukemalla maatalousyrittäjien eläkejärjestelmää (MYEL). Verohelpotukset pitävät sisällään perintö- ja lahjaverohelpotuksia, jotka osaltaan helpottavat tilanpidon aloituksen taloudellista taakkaa. Kyseinen verohelpotus on käytössä myös muussa yritysvarallisuuden siirrossa sukupolvenvaihdostilanteessa. Helpotus liittyy elinkeinotoimintaan liittyvän omaisuuden arvostamiseen perintö- ja lahjaverotuksessa.

Mikäli maatilan perinnönjaossa tulee eteen tilanne, jossa useampi kuolinpesän osakas haluaisi lunastaa tilan, etusija on aina tilalla asuneella ja siellä töitä tehneellä henkilöllä. Tällä voidaan turvata maataloudesta kiinnostuneiden henkilöiden asemaa tilanteessa, jossa tilan jatkuvuus olisi muuten uhattuna.

Viljelijöiden ikäjakaumasta johtuen nuorten viljelijöiden taakka maatalousyrittäjien eläkejärjestelmän rahoittamiseksi olisi varsin suuri. Valtio tukee MEYL-järjestelmän rahoitusta ja tämän tavoitteena on kohtuullistaa erityisesti nuorten viljelijöiden eläkemaksuja.

Suorien nuoriin kohdistuvien toimenpiteiden lisäksi alan houkuttelevuuteen vaikuttavat maine sekä maaseutualueiden elinvoimaisuus. Maaseudun kehittämistoimenpiteet osaltaan varmistavat maaseudun elinvoimaisuutta esimerkiksi tukemalla maaseudun yrittäjyyttä ja parantamalla infrastruktuuria sekä varmistamalla, että peruspalvelut ovat saatavilla myös maaseutualueilla. Suurimmassa osassa Suomea yhteiskunnan perusrakenteet mahdollistavat nuorille mahdollisuuden toimia maatalousyrittäjänä. Tilan ulkopuoliset työmahdollisuuksien olemassaolo on keskeistä esimerkiksi viljelijän puolison työllistymisen näkökulmasta. Tätä tavoitetta edistetään jossain määrin myös CAP –suunnitelman toimenpiteillä.

3.2.1 Tarvittaessa YMP:n rahoitusosuus Erasmus-hankkeisiin

Ei käytössä

3.3 Selvitys siitä, millä tavalla III osaston II luvun 3 jakson 1 alajaksossa tarkoitettuun tuotantosidonnaiseen tulotukeen kuuluvat interventiot ovat johdonmukaisia vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty

monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisenä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Seuraavissa kartoissa huomataan, että korrelaatio naudanlihan- ja maidontuotannon määrän sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä. Lisäksi kartasta nähdään, että maidontuotanto ja naudanlihantuotanto laskevat Etelä-A- ja B-alueilla, joihin tuotantosidonnaista tukea kohdistetaan.

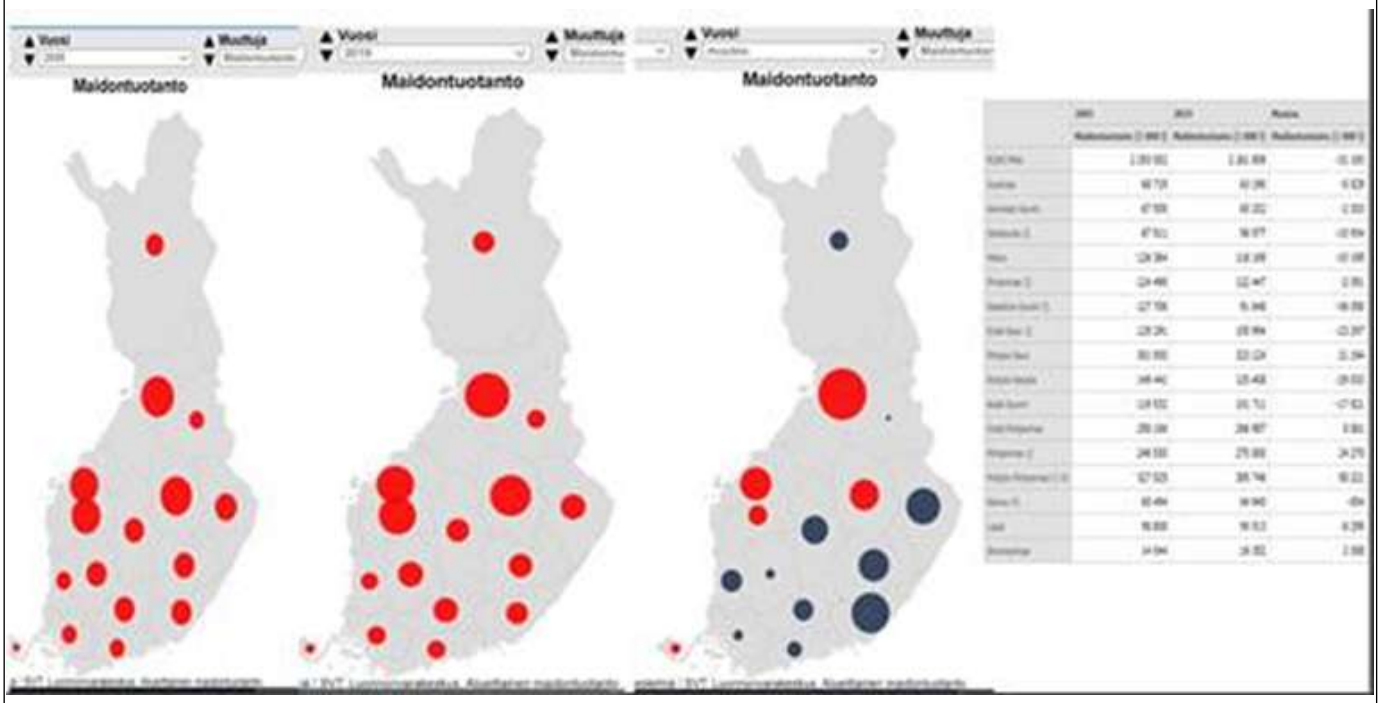

Kuvio 1. Maidontuotanto Suomessa vuosina 2005 - 2019 (ELY-keskukset) lähde: Luke Stat

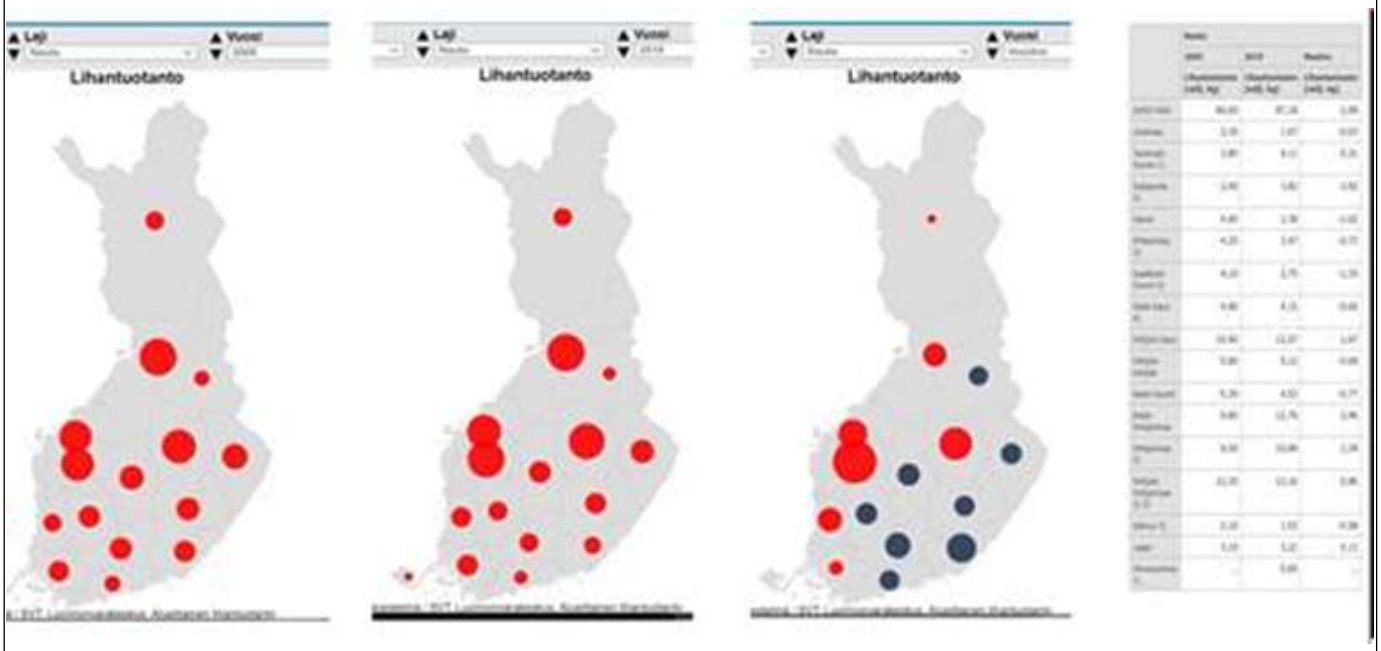

Kuvio 2. Naudanlihan tuotanto Suomessa vuosina 2005–2019 (ELY-keskukset) lähde Luke Stat

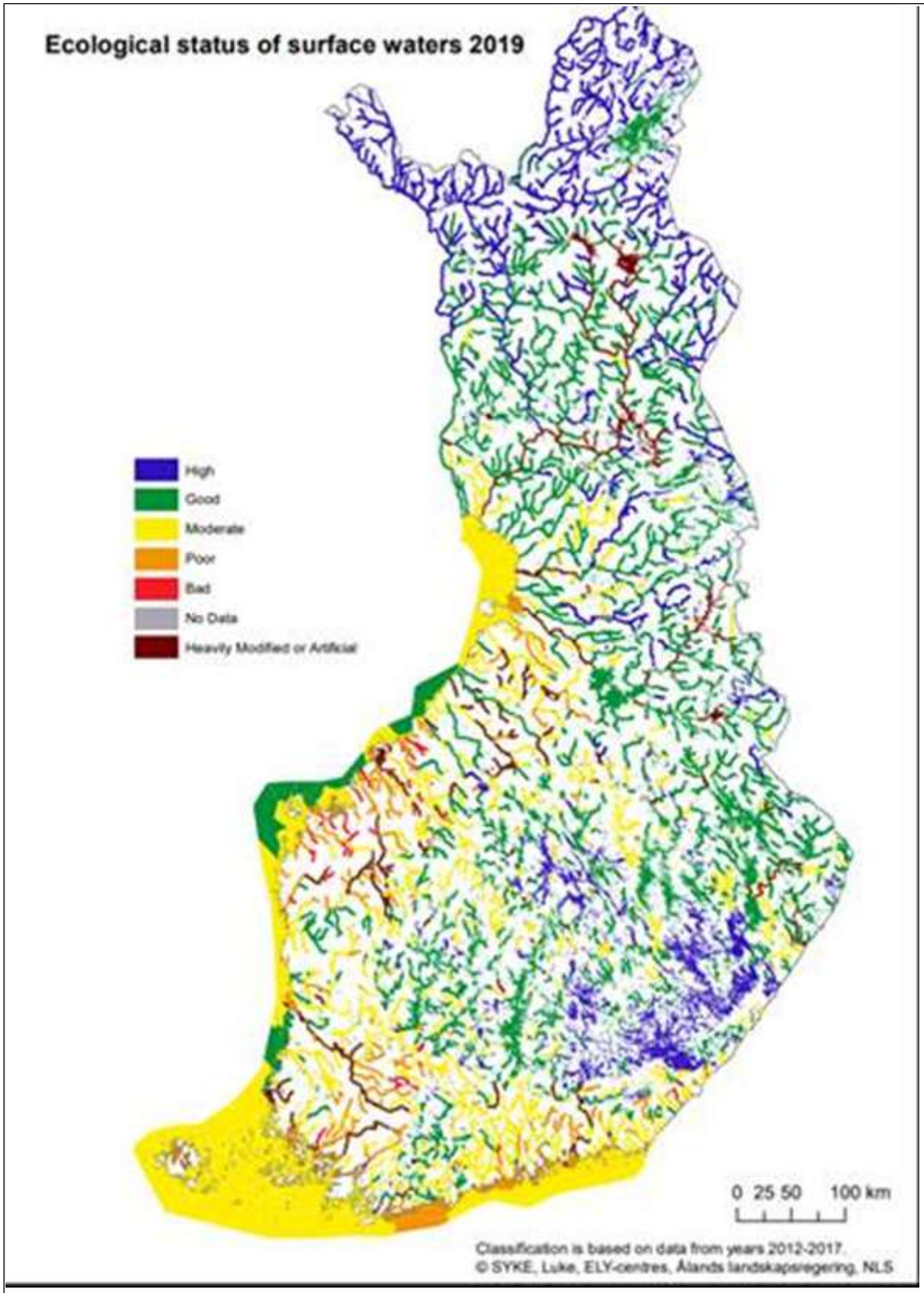

Kuvio 3. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE

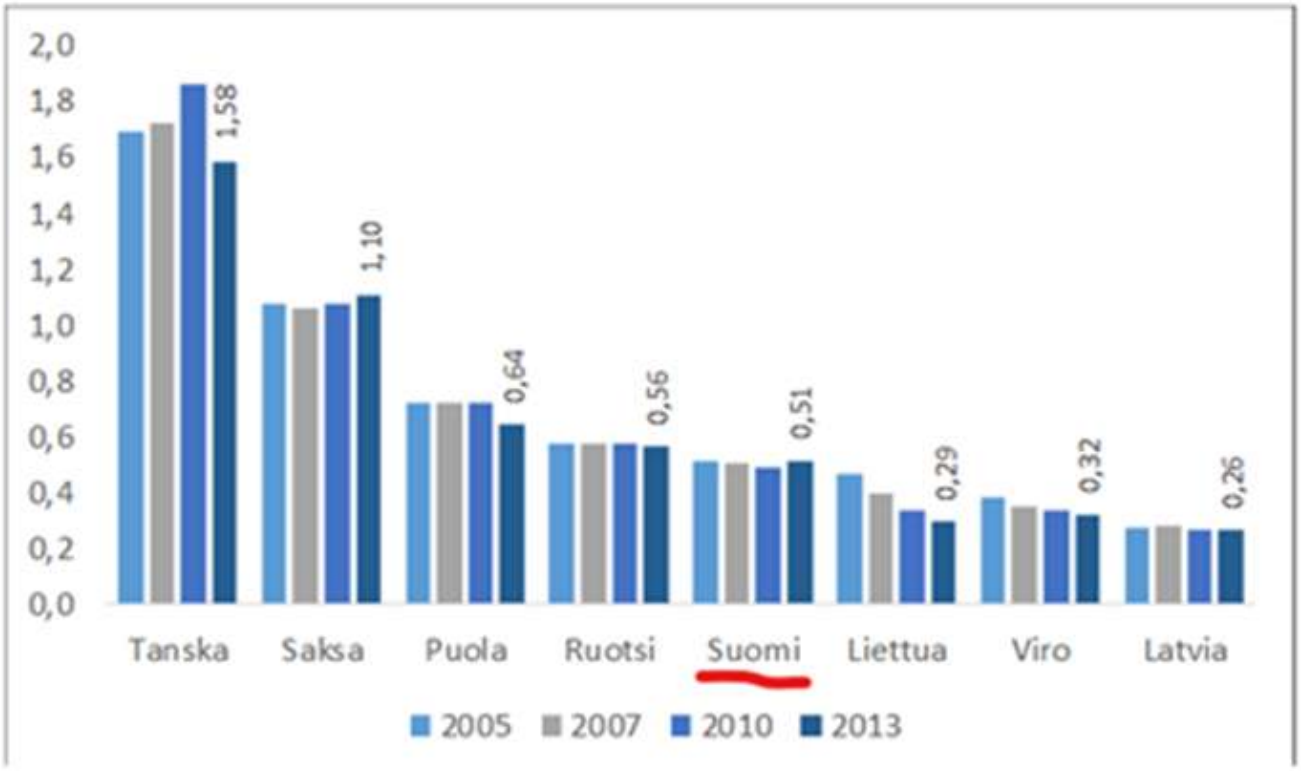

Kuvio 4. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa, LU/ha.Lähde: Eurostat.

3.4 Yleiskatsaus tulotuen oikeudenmukaisempaan jakamiseen sekä vaikuttavampaan ja tehokkaampaan kohdentamiseen tähtäävästä tavoitteesta

Julkisessa keskustelussa yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta on usein todettu, että tuotanto ja samalla maatalouden tuet keskittyvät vain muutamille suurille tiloille tai yrityksille. Tällaista tukien keskittymistä ei Suomessa juurikaan ole nähtävissä.

Yksi tärkeimmistä huomioon otettavista tekijöistä on se, että tuet kohdistuvat Suomessa pääasiassa tarkasti määriteltyihin tarpeisiin (tuotantosidonnaiset tuet, nuoret viljelijät, ympäristötoimet jne.) ja tuotannosta irrotettujen tulotukielementtien osuus kokonaistukirakenteesta on suhteellisen pieni, selvästi alle 50 %. Lisäksi Suomessa maatalous perustuu perheviljelmiin, ja tältä osin tilarakenteen oletetaan pysyvän melko vakaana myös tulevaisuudessa. Nämä maatalouden piirteet vähentävät tarvetta tukien laajamittaiseen uudelleenjakoon Suomessa suorien tukien sisällä.

Luonnonvarakeskuksen mukaan suurin viidennes Suomen maatalous- ja puutarhayrityksistä tuotti 48 % Suomen maataloustuotannon volyymista vuonna 2000 ja 55 % tuotannon volyymista vuonna 2019. Siten Suomessa maataloustuotanto ei ole keskittynyt yhtä voimakkaasti suuremmille tiloille kuin monissa muissa jäsenmaissa.

Kotieläintalous on luonnollisista syistä keskittynyt ajan mittaan harvemmille tiloille kuin koko maan peltoala. Kotieläintiloista suurimmalla viidenneksellä oli kotieläinyksiköistä 48 % vuonna 2000 ja 54 % vuonna 2017. Maitotiloilla vastaavat osuudet olivat 38 % vuonna 2000 ja 47 % vuonna 2017. Kehityksen loogisena perustana ovat olleet esimerkiksi ostorehujen käytön lisääntyminen ja tuottavuusinvestoinnit. Maatilat ovat kuitenkin edelleen useimmiten yhden perheen omistamia.

Kotimaisen tuotantorakenteen lisäksi merkittävän uudelleenjakotuen käyttöönotolla ei ole tarvetta, sillä maatalouden kannattavuus on yleisesti ottaen heikko. Suuremmatkin tilat ovat kärsineet kannattavuusongelmista jo useiden vuosien ajan. Pohjoiset viljelyolosuhteet, kuten pienet peltolohkot sekä lyhyt kylvöaika ja kasvukausi, heikentävät väistämättä tuotannon skaalaetujen mahdollisuuksia voimakkaammin kuin monissa muissa EU-maissa.

Pienet ja keskisuuret tilat ovat tyypillisesti osa-aikayrittäjiä. Nämä viljelijät nojaavat pääosin maatilojen

ulkopuolisiin tuloihin ja heidän mahdollisuutensa investoida moderniin teknologiaan ja parantaa tuottavuutta ovat usein rajalliset. Laajasti toteutettu uudelleenjakotuki Suomessa tarkoittaisi siten jossain määrin varojen siirtymistä päätoimisesta aktiiviviljelijästä osa-aikaisesti toimivalle viljelijälle.

Maatilojen ja suorien tukien rakenne Suomessa ja koko EU:ssa

Seuraavista kuvioista ja taulukoista ilmenee selkeästi, miten erilainen suorien tukien jakauma on Suomessa ja toisaalta EU-maissa keskimäärin. Suurin osa tuensaajista koko EU:ssa kuuluu pienimpiin tukiluokkiin, kun taas suurin osa suorien tukien kokonaismäärästä kohdistuu selvästi suurempiin tuensaajiin. Suomessa taas tuet ja myös tuensaajat ovat selkeämmin ns. keskikokoisia, ja sekä kaikkein pienempien että suurempien tilojen ja tilakohtaisten tukimäärien osuudet ovat hyvin pieniä.

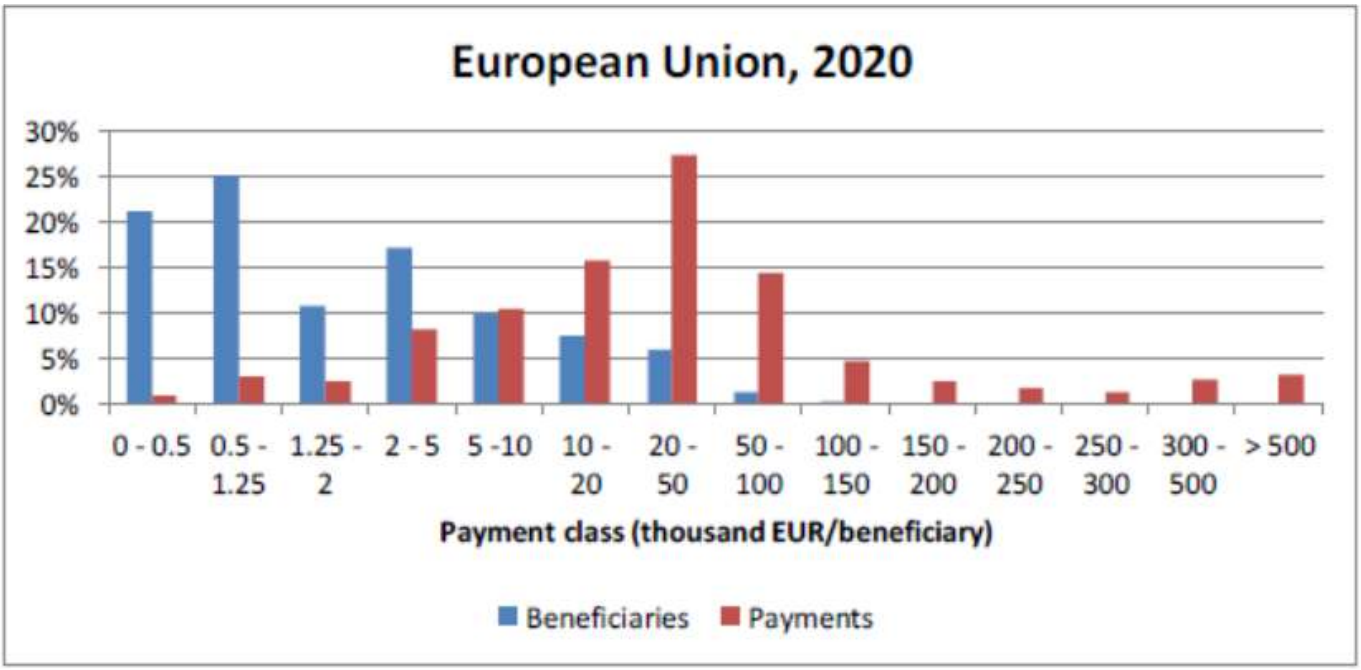

Finland, 2020

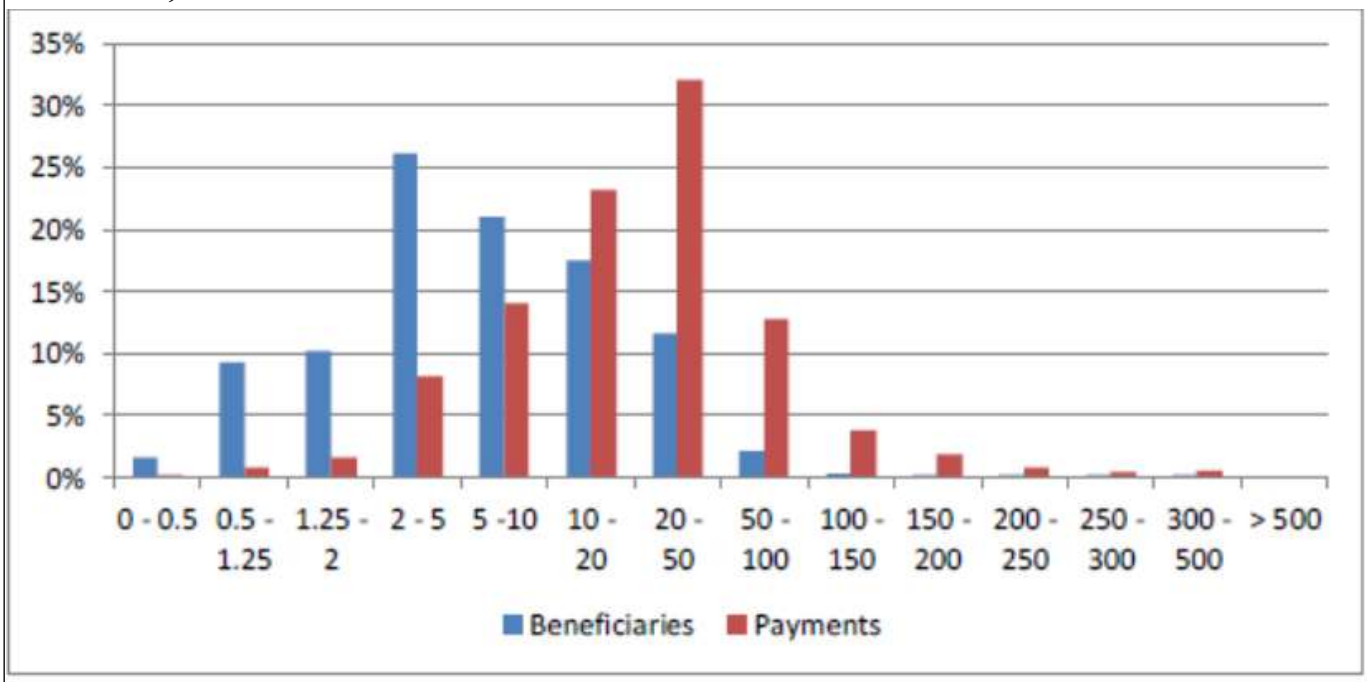

Lähde: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/direct-aid-report-2020_en.pdf.

Alle 5 hehtaarin tiloja on Suomessa vain noin 4 %, kun EU:ssa näin pieniä tiloja on lähes puolet kaikista tiloista. Pinta-alasta ja suorista tuista näillä tiloilla on Suomessa vain noin 0,2-0,3 %. Yli 250 hehtaarin tiloilla on Suomessa pinta-alasta ja suorista tuista vain noin 8-9 %, kun EU:ssa keskimäärin näiden tilojen osuudet alasta ja suorista tuista ovat selvästi yli 20 %. Tämäkin osoittaa sen, että tarve ja myös mahdollisuudet johdonmukaiselle suorien tukien uudelleenjaolle ja tulonjaon muutokselle ovat Suomessa selvästi pienemmät kuin EU:ssa keskimäärin.

European Union

Farm size class	Beneficiaries	Area	Direct payments
<=5ha	47.8%	4.5%	5.3%
5-250 ha	50.9%	67.0%	71.3%
>250 ha	1.3%	28.5%	23.3%

Finland

Farm size class	Beneficiaries	Area	Direct payments
<=5ha	4.1%	0.3%	0.2%
5-250 ha	94.8%	91.7%	90.9%
>250 ha	1.1%	8.0%	8.8%

Lähde: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/direct-aid-report-2020_en.pdf

Seuraavassa kuviossa nähdään vielä tarkemmin tiedoin suorien tukien jakauma Suomessa hakuvuonna 2019 eli varainhoitovuonna 2020. Tuki jakautuu eri luokkien välillä sitten, että rahoitus painottuu vahvasti ”keskikokoisille” tiloille. Sekä pieniin että erittäin suuriin tilakohtaisiin tukimääriin kohdistuu hyvin pieni osuus koko suorien tukien määrästä. Suoria tukia maksettiin keskimäärin hieman alle 12 000 euroa tilaa kohti. Luokissa 5 000 – 50 000 €/tila oli yhteensä 75 % suorista tuista, kun esimerkiksi yli 100 000 euron tuensaajille kohdistui vain 3 % suorista tuista. Siksi suuremmista tukiluokista (€/tila) ei Suomen tukirakenteella edes voi kertyä sellaista uudelleen jaettavaa rahoitusta, jolla olisi merkittävää tulonjakovaikutusta pienemmille tukiluokille eli pienemmille tiloille.

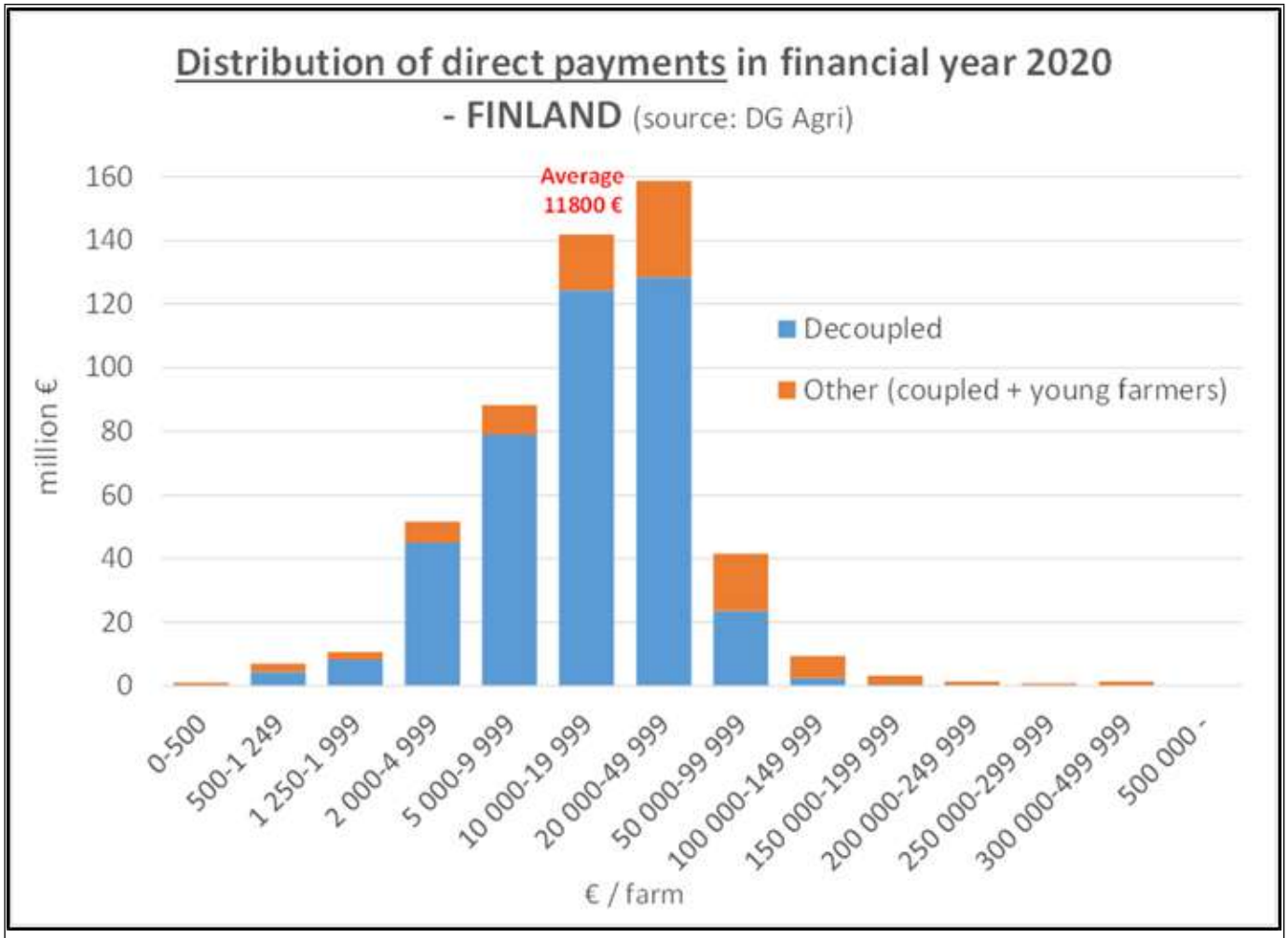

Suorien tukien jakautumista Suomessa on lisäksi tarkasteltu tulonjakomittarina yleisesti käytettyjen Lorenz-käyrien avulla järjestämällä tilat suorien tukien tilakohtaisten määrien mukaiseen järjestykseen pienimmästä suurimpaan. Kuvioista nähdään, että Suomen tilarakenteen erityispiirteiden mukaisesti suorien tukien jakauma tukivuonna 2019 koko tilajoukossa jakaantui varsin tasapainoisesti, eikä jakauma myöskään vaihtele vuosien välillä. Esimerkiksi kaikkein suurimmat tukimäärät eli kooltaan suurimmat tilat eivät painotu jakaumassa erityisen voimakkaasti, koska Suomessa suurimpia tiloja on edellä kuvatulla tavalla varsin vähän. Ensimmäisessä kuviossa on esitetty suorat tuet ilman tuotantosidonnaisia tukia, ja toisessa kuviossa jakauma sisältää myös tuotantosidonnaiset suorat tuet. Kuvioiden välillä jakaumat eivät juurikaan eroa, ja tuotantosidonnaisten tukien vaikutus huomioon ottaen ei tukijakauma myöskään painotu erikseen erottuvalla tavalla.

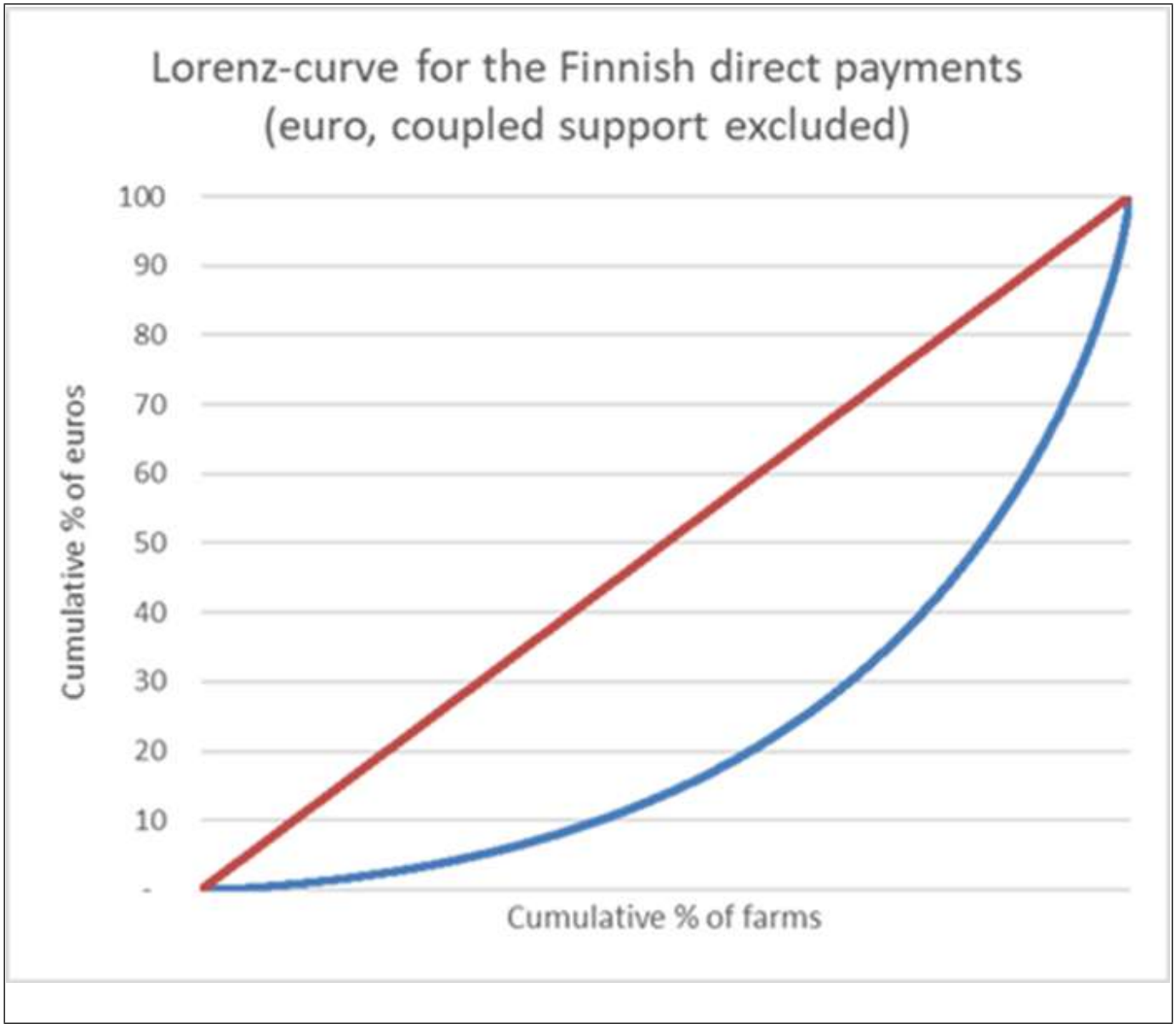
Lorenz-curve for the Finnish direct payments
(euro, coupled support excluded)
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
-
Cumulative % of euros
Cumulative % of farms

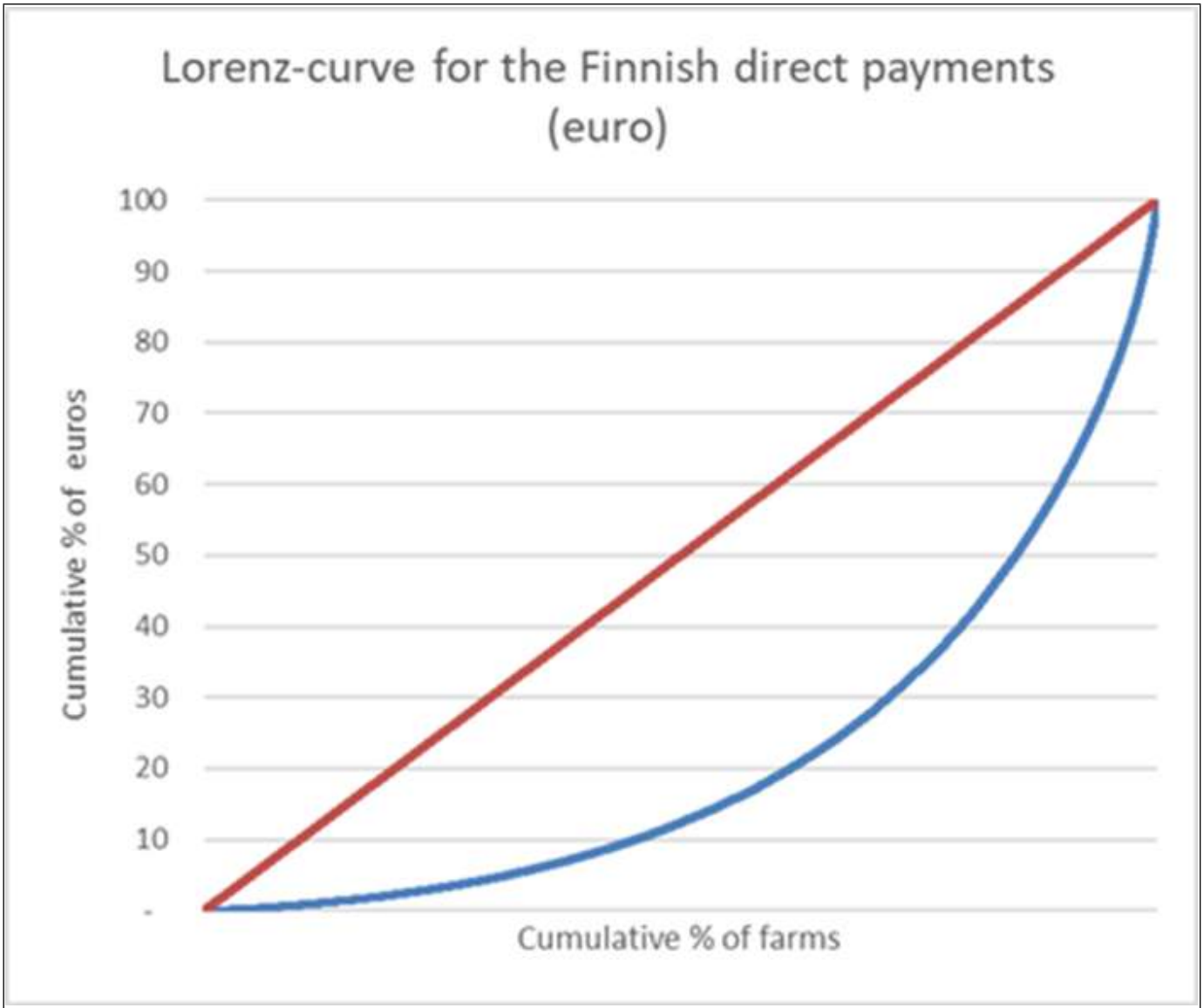

Maatalouden tukikokonaisuuden keskeiset elementit Suomessa

Suomessa suorien tukien osuus kaikista maatilojen tuista (pl. investointituet) on vain noin 30 %.

Seuraavissa kuvioissa on nähtävissä, millä tavalla eri tukivälineet keskimäärin jakautuvat suomalaisilla maitotiloilla ja kasvinviljelytiloilla. Maitotiloilla suorien tukien osuus on jäänyt alle 30 prosenttiin, kun kasvinviljelytiloilla osuus on ollut hieman yli kolmanneksen. Luonnonhaittakorvausten merkitys on Suomessa suoria tukia suurempi erityisesti kasvinviljelyssä, ja kotieläintaloudessa kansallisen pohjoisen tuen vaikutus tulonmuodostuksessa on huomattava.

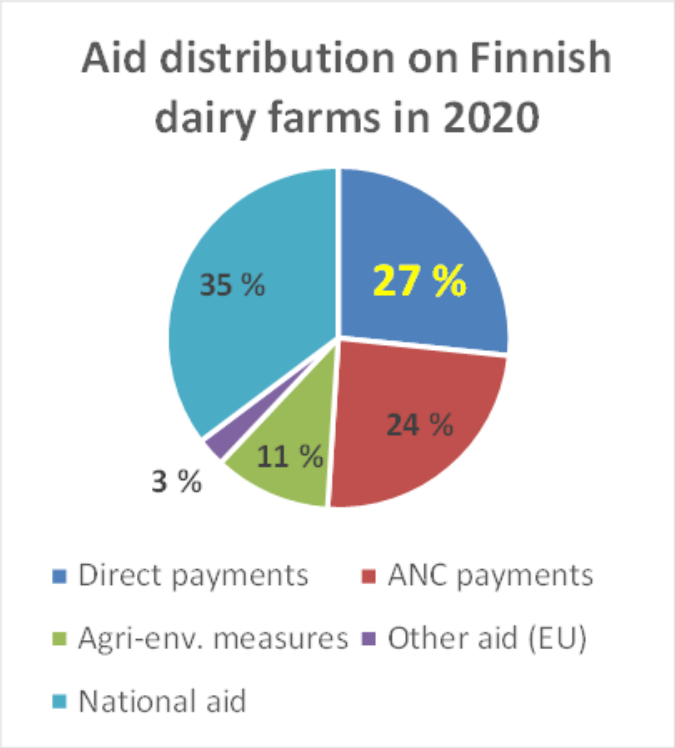

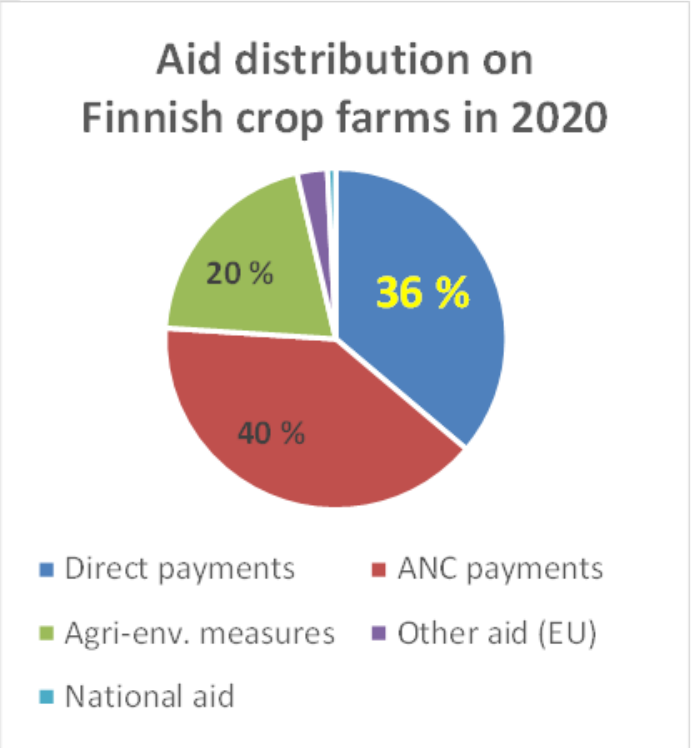

Manner-Suomen luonnonhaittakorvauksessa suurimpien tilakohtaisten pinta-alojen tukitasoa leikataan degressiomallilla. Lisäksi kansallisessa pohjoisessa tuotantosidonnaisessa tuessa maito- ja nautatiloille on asetettu tilakohtaiset katot tuettavalle tuotanto- ja eläinmäärälle. Nämä muiden tukijärjestelmien suurimpia tilakohtaisia tukimääriä rajaavat ehdot varmistavat myös tukikokonaisuuden johdonmukaista ja tasapainoista kohdentumista Suomen tavoitteiltaan ja elementeiltään keskimääräistä laajemmassa ja monipuolisemmassa tukikokonaisuudessa.

Maataloudesta saatavien tulojen merkitys viljelijäperheen taloudelle vuosina 2016-2019

Tilastokeskuksen tietojen perusteella viljelijäperheiden kokonaistulot ovat likimain samalla tasolla kaikissa alle 100 hehtaarin kokoluokissa. Vain yli 100 hehtaarin tiloilla viljelijäperheiden tulot ovat hieman muita suuremmat. Viljelijäkotitalouksien tulot vastaavat likimain koko väestön tuloja. Vuonna 2019 asuntokuntien keskimääräiset tulot olivat noin 55 000 euroa.

Maataloudesta saatavien tulojen osuus viljelijäperheen tuloista on alle 10 % alle 20 hehtaarin tiloilla ja tyypillisesti alle neljäsosan 20-50 hehtaarin tiloilla. Yli 100 hehtaarin tiloille maataloudesta saatavien tulojen merkitys on keskeisin. Yli 100 hehtaarin tiloilla maatalouden tulojen merkitys on keskimäärin noin puolet viljelijäperheen tuloista. Jopa yli 100 hehtaarin tilojen maataloudesta saatava tulo jää alla pienempien tilojen viljelijäperheiden kokonaistulojen tason.

Maatalouden tulojen merkitys eri tilakokoluokissa

Osa-aikainen maataloustoiminta on peltokasvien viljelyssä lyhyen kasvukauden vuoksi erittäin yleistä, ja maatalouden ulkopuolelta saatavien tulojen osuus on kasvinviljelytiloilla tyypillisesti suuri. Pienillä kasvinviljelytiloilla maatalouden tulojen merkitys on erityisen pieni, ja päätoimisia kasvinviljelytiloja on käytännössä vain suurimmissa kokoluokissa.

Maatalouden tulojen osuus (%) viljeljijäperheiden kokonaistuloista vuonna 2019, tilakoko hehtaareina

	0-4,9 ha	5-9,9 ha	10-19,9 ha	20-29,9 ha	30-49,9 ha	50-99,9 ha	>100 ha	Keskiarvo
Kasvin-	**5**	**5**	**4**	**9**	**14**	**23**	**26**	**16**

viljelytilat (= 44 % koko peltoalasta Suomessa)								

Lähde: LUKE, Tilastokeskus.

Kotieläintilojen osalta vakiotuottoihin (Standard Output) perustuvan taloudellisen koon tarkastelu on pinta-alaluokittelua vertailukelpoisempi tapa kotieläintalouden eri tuotantosuuntien vertailuun.
Myös suomalaisilla kotieläintiloilla maataloudesta kertyvien tulojen merkitys kasvaa hyvin suoraviivaisesti tilojen taloudellisen kasvaessa. Kaikkein pienimmillä kotieläintiloilla maatalouden tulojen osuus on erittäin pieni keskimääräisiin kotieläintiloihin verrattuna niin maito- ja nautatiloilla kuin lammas- ja vuohitiloillakin. Pienillä kotieläintiloilla ei juuri ole mahdollisuuksia päätoimiseen tuotantoon, ja näillä tiloilla kotieläinten kasvatus liittyy usein muuhun monialaisempaan maaseudun yritystoimintaan.

Maatalouden tulojen osuus (%) viljeljijäperheiden kokonaistuloista vuonna 2019, tilakoko vakiotuottojen (SO) perusteella

	8 000 € -15 000 €	15 000 € -25 000 €	25 000 € -50 000 €	50 000 € - 100 000 €	100 000 € - 250 000 €	Keskiarvo
Maitotilat	**11**	**16**	**33**	**52**	**69**	**65**
Muut nautatilat	**11**	**17**	**29**	**39**	**54**	**40**
Lamma- ja vuohitilat	**8**	**15**	**24**	**42**	**76**	**19**

Lähde: LUKE, Tilastokeskus.

Perustelut 29 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ja 98 artiklan mukaiselle poikkeukselle

Suomi esittää CAP-suunnitelmassaan uudelleenjakomallia, joka soveltuu Suomen olosuhteisiin ja tarpeisiin mahdollisimman yksinkertaisella ja tarkoituksenmukaisella toimeenpanoprosessilla. CAP-suunnitelma-asetuksen mukaan uudelleenjakotukijärjestelmä on jäsenmaille pakollinen. Asetus kuitenkin sallii uudelleenjakotuen käyttämisen matalammalla tasolla kuin 10 %, jos erityiset ehdot, kuten maatilarakenne, sitä edellyttävät. Edellä kuvattujen tila- ja tukirakenteen erityispiirteiden lisäksi on otettava huomioon se, että Suomessa suorien tukien rakenne on keskimääräistä EU-maiden tukijakaumaa kohdennetumpi, koska esimerkiksi tuotantosidonnaisten tukien osuus on suuri, lähes 20 %. Vuodesta 2023 alkaen kokonaisuudesta muodostuu vielä nykyistä kohdennetumpi, kun tuotantosidonnaisten tukien osuus säilyy ennallaan, nuorten viljelijöiden tuen osuus kasvaa ja uutena kohdennettuna välineenä käyttöön otetaan suorien tukien ekojärjestelmät. Suorien tukien kohdentamattomaksi ja tuotannosta irrotetuksi osaksi jää tällöin Suomessa jatkossa vain noin 61 %. Tästäkin syystä tarve kohdentamattoman suoran tulotuen uudelleenjakamiseksi jää selvästi keskimääräistä EU-tasoa pienemmäksi. Tuotantosidonnaisten tukien, nuorten viljelijöiden tukien ja ekojärjestelmien suuren rahoitusosuuden vuoksi suorien tukien kokonaisrahoituksen merkittävä uudelleenjakaminen heikentäisi Suomessa suorien tukien keskeisiä, kohdennettuja tavoitteita. Suomi esittää uudelleenjakotukeen viiden prosentin osuutta kaikista suorista tuista. Suomessa tämä tarkoittaa suurempaa kuin viiden prosentin osuutta kohdentamattomista, tuotantoon tai muuhun tarkempaan tavoitteeseen sitomattomista suorista tuista, joihin koko EU-tasolla suorien tukien uudelleen jakaminen on ensisijaisesti ja periaatteellisesti tarkoitettu.

3.5 Yleiskatsaus alaan liittyvistä interventioista

3.5.1 Hedelmät ja vihannekset

Suomen pohjoisten viljely- ja tuotanto-olojen vuoksi eräitä sektoreita tuetaan tuotantosidonnaisella suoralla tuella. Tämän toimenpidekokonaisuuden lähtökohdat ja perusteet Suomessa on kuvattu erityistavoitteen 1 osuudessa, ja tarkemmat toimenpidekuvaukset esitetään CAP-suunnitelman luvussa 5.

Vihannesalalle kohdistetaan yksityistä varastointitukea ja tiloille kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus lukuisina muina toimina (suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.).

Esimerkiksi avomaanvihannesten viljelyä turvataan Etelä-Suomessa tuotantosidonnaisella tuella, ja toimella varmistetaan tuotteiden saatavuutta lähellä alueita, joilla asuu myös merkittävä osa kuluttajista. Samalla edistetään monipuolisen viljelyn ja elinkeinotoiminnan säilymistä alueilla, joilla esimerkiksi kotieläintilojen määrä on vähentynyt merkittävästi.

Tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Eri alojen jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet.

Avomaanvihannesten viljelyn erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti erikoiskasvien tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpide 11). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla vihannestuotannossa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla hehtaariperusteisilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea ympäristökorvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

Lisäksi Suomessa käytetään puutarhatalouden tukemiseen kokonaan kansallista, täydentävää tuotantosidonnaista tukea koko maassa. Etelä-Suomessa tuki perustuu EU:n markkinajärjestelyasetuksen artiklaan 214a, ja Pohjois-Suomessa tuki pohjautuu Suomen EU-jäsenyyssopimuksen artiklaan 142. Näiden säädösperusteiden pohjalta komissio on antanut omat hyväksymispäätöksensä kansallisen tuen soveltamisesta EU-järjestelmiä täydentävinä tukivälineinä.

Hedelmä- ja vihannessektorilla tuensaajia ovat hyväksytyt tuottajaorganisaatiot, joilla on toimintaohjelma ja jotka tuottavat hedelmiä ja vihanneksia, jotka on listattu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1308/2013. Tuottajaorganisaatio on tuottajien itsensä perustama yhteenliittymä. Tuki edellyttää myös hyväksyttyä tuottajaorganisaatiostatusta ja hyväksyttyä toimintaohjelmaa.

Suomessa on neljä hedelmien ja vihannesten tuottajaorganisaatiota, joista kolmella on voimassa oleva toimintaohjelma. Tukea toimintaohjelmille maksettiin vuonna 2019 n. 3 200 000 euroa.

3.5.2 Mehiläistuotteet

Nykytila-analyysi

Sekä mehiläistarhaajien että mehiläispesien määrä on Suomessa vähäinen verrattuna EU-maiden kokonaistilanteeseen. Kun mehiläistarhaajien kokonaismäärä EU-maissa on noin 655 000, Suomessa on vain noin 3 300 tarhaajaa, joista arviolta 15 % on järjestäytymättömiä Mehiläispesien määrä vuonna 2021 oli Suomessa jäsenmaista kahdeksanneksi alhaisin, noin 85 500 pesää.

Ahvenanmaalla on tällä hetkellä noin 110 tarhaajaa ja 1 100 mehiläispesää. (För närvarande finns det cirka 1100 bikupor på Åland). Luomutarhaajia vuonna 2021 oli Suomessa 69 ja heillä oli 4 820 pesää.

Mehiläisten määrä vaihtelee vuosittain, sillä mehiläisyhteiskuntien talvitappiot Suomessa voivat olla suuria, jopa 30 %. Tästä huolimatta tuotantopesien määrä on ollut kasvussa viime vuosina, koska alalle on tullut uusia tarhaajia.

Tarhaustiheys on Suomessa alhainen ja se vaihtelee alueittain.

Osaltaan mehiläistarhauksen määrään vaikuttaa se, että maatalousmaan pinta-ala suhteessa maan kokonaispinta-alaan on Suomessa alhainen ja pääviljelykasvit Suomessa ovat tuulipölytteisiä (Pölyttäjästrategia 2021). Kokonaisviljelyalasta oli hedelmän- ja marjanviljelyssä vuonna 2020 vain noin 7 800 ha, mutta tämän sektorin tuottajilla on perinteisesti ollut yhteistyötä mehiläistarhaajien kanssa. Pohjois-Suomessa maatalouden pinta-ala on alhaisin ja siellä myös mehiläispesien määrä on alhaisin.

Jos viljelykasvivalikoima monipuolistuu sillä tavoin, että hyönteispölytyksestä hyötyvien viljelykasvien (rypsi, rapsi, tattari, härkäpapu, kumina, hedelmät ja marjat) osuus kasvaa, pölytyspalvelun tarve tulisi lisääntymään. Viime vuosina rypsin viljelyala on laskenut, kuminan ja härkäpavun ala kasvanut.

Ahvenanmaalla on luontaisesti edullisemmat olosuhteet hedelmänviljelyyn kuin Manner-Suomessa. Ahvenanmaalla ja Etelä-Suomessa yleisemminkin tarhaajien yhteistyö hedelmänviljelijöiden kanssa on jo laajaa, mutta sitä on mahdollista kehittää edelleen.

Suomessa mehiläishoitoalan järjestöistä valtakunnallisella tasolla toimii Suomen Mehiläishoitajain Liitto (SML). Liitolla on 33 alueellista jäsenjärjestöä, joissa on keskimäärin noin 77 jäsentä/yhdistys. Liiton jäsenenä on myös muutamia erikoisyhdistyksiä. Jäsenjärjestöjensä kautta sen jäsenmäärä oli 2 595 vuonna 2019, 2 500 vuonna 2020 ja 2 555 henkilöä vuonna 2021. SML:llä on kaksi ruotsinkielistä jäsenyhdistystä, minkä lisäksi Ahvenanmaalla toimii oma mehiläishoitoalan organisaationsa Ålands biodlarförening. Suomen Mehiläishoitajain liitto tarjoaa paikallisyhdistyksille neuvontaa ja tiedotusta suomen kielen lisäksi ruotsin kielellä.

Valtaosalla mehiläistarhaajista pesämäärä on pieni, ja mehiläishoito on heille harrastus.

Kansallisen pesäkohtaisen tuen saajina Suomessa ovat mehiläispesien haltijat, joilla on vähintään 15 talvehtinutta mehiläisyhteiskuntaa. Tätä tukea hakeneita vuonna 2021 oli 470 ja heillä oli yhteensä 32 444 pesää.

Vaikka yli 100 pesää hoitavia mehiläistarhaajia on arviolta muutama prosentti tarhaajista, näiden ammattilaisten hoitama pesämäärä on lähes puolet kaikista Suomen mehiläispesistä. Myös suurin osa Suomen hunajasadosta tulee näiden ammattilaisten pesistä. Ammattitarhaajien osaaminen on korkealla tasolla, mistä kertoo esimerkiksi Euroopan suurin pesäkohtainen keskisato. Suomessa on Opetushallituksen järjestämää ammatillista koulutusta mehiläistarhaajille. Positiivisena kehityksenä on huomattu, että useilla ammattitarhaajien tiloilla nuorempi sukupolvi jatkaa vanhempiensa tarhausyrityksen toimintaa.

Vuotuinen hunajantuotanto Suomessa oli arviolta 3,3 miljoonaa kiloa vuonna 2019, 2,2 miljoonaa kiloa vuonna 2020 ja 3,1 miljoonaa kiloa vuonna 2021. Vuosien väliset erot hunajasadossa ovat suuria, kokonaissadon määrä on vaihdellut reilusta puolesta miljoonasta kilosta reiluun kolmeen miljoonaan kiloon.

Hunajasadon määrään vaikuttavat suuresti kesän sääolosuhteet ja pesien sijainti. Vuonna 2019 yhden mehiläispesän keskisato oli noin 52 kiloa hunajaa, vuonna 2020 noin 32 kg ja vuonna 2021 noin 42 kg. Pitkän aikavälin keskiarvo on hieman yli 39 kiloa. Ahvenanmaalla, Kainuussa ja Lapissa pesäkohtainen tuotto on alhaisempi, mikä johtuu osin näiden maakuntien ilmastosta. Kotimainen hunajan tuotanto kattaa noin 60 prosenttia Suomen hunajan kulutuksesta.

Hunajan hintatietoja ei Suomessa virallisesti seurata. Monikukkahunajan hinta suoraan kuluttajalle myytäessä on viime vuosina ollut noin 15 €/kg. Tilalta myytäessä hintataso on eurooppalaisittain hyvä, mutta irtotavarana pakkaajille myytävän hunajan hinta on vain noin 4-5 €/kg, joka on lähellä EU:n

keskimääräistä hintatasoa. On kuitenkin huomattava, että tuotantokustannukset Suomessa ovat mm. pitkän talven ja lyhyen kasvukauden takia EU-maista korkeimpia.

Ahvenanmaalla hunajan hinta on korkeampi. Lisäksi Ahvenanmaan mehiläishoitajilla on tärkeänä tulonlähteenä hedelmäpuiden (omenat, päärynät) pölytyspalvelun korvaus.

Luomuhunajan tuotanto on pysynyt vuosien ajan samalla tasolla. Noin 8-10 % Suomen hunajatuotannosta on luomulaatua. Luomuhunajan hinnat ovat noin 15 % korkeampia kuin tavallisella hunajalla.

Mehiläistarhauksen kannattavuustulokset perustuvat Suomessa Luonnonvarakeskuksen (Luke) ylläpitämään mehiläistalouden kannattavuuskirjanpitoon. Tarhaajien määrä tässä aineistossa on hyvin pieni (6-10 tarhaajaa), ammattitarhaajat puuttuvat seurannasta ja tilasto saattaa antaa kannattavuudesta liian positiivisen kuvan. Aineiston mukaan vuosina 2017-2020 yksikkökustannus hunajakiloa kohti vaihteli 9,8 ja 15,2 €/kg välillä. Vuonna 2020 mehiläistalouden yrittäjätulo oli noin 5 320 euroa (5 990 euroa vuonna 2018 ja 5 090 euroa vuonna 2019). Kokonaistuottoa kertyi vuonna 2020 keskimäärin 20 000 euroa (16 900 vuonna 2018 ja 21 300 vuonna 2019). Tuotto kertyi pääosin hunajan myynnistä, pölytyspalvelun sekä muun mehiläistulon osuus oli vain noin kymmenen prosentin luokkaa.

Suomalaisesta hunajasta 600-750 tn myydään päivittäistavarakaupassa. 40-50 % tuotetusta hunajasta on peräisin harrastelijoilta, joilla isolla osalla on toiminta arvonlisäverosta vapaata. Suomessa toimii 2-4 isompaa irtohunajan ostajaa, jotka pakkaavat hunajaa kauppoihin omalla tuotemerkillä.

Hunajan kokonaiskulutus Suomessa on viime vuosina ollut noin 4,3 miljoonaa kiloa eli noin 600 - 800 grammaa henkilöä kohti vuodessa. Kulutuksella on edelleen varaa kasvaa. Mehiläistarhaajien markkinaosaaminen on kuitenkin puutteellista, hunajamarkkinat ovat hajanaiset ja hunajan vienti on haasteellista korkeiden tuotantokustannusten ja suurien satotason vaihteluiden takia. SML antaa vuosittain mehiläishoitajille koulutusta markkinoinnista ja viennistä, mutta etenkin viennin käynnistyminen on hidasta.

Kuluttajien tietoa hunajasta voidaan lisätä esimerkiksi hunajan laadun osalta ja erilaisista lajihunajista. Suomen etuna hunajan tuotannossa on puhdas luonto, monipuoliset satoalueet ja korkealaatuinen hunaja. SML:n vuosittain teettämien hunaja-analyysien tulokset ovat hunajadirektiivin raja-arvoihin verrattuna olleet korkealla tasolla (vuonna 2019 kosteus 16,1%, HMF keskiarvo 4,9 mg/kg ja vuonna 2020 vastaavat luvut 16,6 %, 6,0 mg/kg.) Suomessa hunajaa ei lämpökäsitellä eikä suodateta eikä sitä käsitellä teollisesti. Suomalaisen hunajan korkeasta laadusta kertoo esimerkiksi se, että Suomen paras hunaja -kilpailussa hunajan korkeasta laadusta kertovan kunniakirjan sai vuonna 2021 76 % kilpailuun lähetetyistä hunajista. Suomen paras hunaja kilpailun voittaja on saanut menestystä myös kansainvälisessä hunajakilpailussa.

Vuonna 2022 valmistunut kansallinen pölyttäjästrategia sisältää luonnonvaraisia pölyttäjiä koskevien toimenpiteiden lisäksi myös toimenpiteitä tarhattujen pölyttäjien käytöstä. Pölyttäjästrategian tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä pölyttäjien määrän ja monimuotoisuuden väheneminen on pysäytetty, pölyttäjäkannat vakiintuvat ja kehittyvät myönteiseen suuntaan, ja luonnon- ja viljelykasvien pölytys on turvattu luonnonvaraisia pölyttäjiä suojelemalla ja käyttämällä tarhattuja pölyttäjiä kestävästi. Tarhamehiläisillä ei täysin voida korvata luonnonpölyttäjien tarjoamaa pölytyspalvelua, mutta tarhatut pölyttäjät täydentävät kuitenkin merkittävästi luontaista pölytystä varsinkin hedelmä- ja marjatiloilla ja ovat siten tärkeä osa pölytyspalvelujen turvaamisessa. Tämän vuoksi kansallisella pölyttäjästrategialla pyritään tukemaan myös tarhattujen pölyttäjien saatavuutta ja kestävää käyttöä.

Pölytyspalvelun kehittäminen on yksi nykyisen kansallisen mehiläishoitoalan ohjelman toimenpiteistä. Vielä toukokuussa 2020 toteutetussa viljelijäkyselyssä joka viidennelle vastaajalle pölytyspalvelu ei ollut käsitteenä entuudestaan tuttu, ja vain puolet tiesi, mistä löytäisi tarvittaessa pölytyspalvelun tarjoajia. Erityisesti pölytyksestä hyötyvien peltokasvien tuottajien keskuudessa tietoa pölytyspalvelun

merkityksestä tarvittaisiin lisää. Tärkeimmät hyönteispölytteiset peltokasvit Suomessa ovat rypsi, rapsi, tattari, kumina ja härkäpapu ja siementuotantoa varten viljelty apila. Marjanviljelyalueilla Etelä- ja Keski-Suomessa (mansikka, herukat ja vadelma) ja omenaviljelmillä Ahvenanmaalla ja Etelä-Suomessa mehiläispölytystä pidetään erityisen tärkeänä.

Pölyhyöty-hankkeen mukaan viimeisten 20 vuoden aikana hyönteispölytyksen vuosittainen taloudellinen arvo on vaihdellut melko paljon eri tuotantokasvien viljelyalojen kehityksen mukaisesti. Kun laskelmien pohjana käytetään kotimaisten pölytyskokeiden tuloksia eri viljelykasvien hyönteisriippuvuudesta, on hyönteispölytyksen kokonaisarvo maataloudelle vaihdellut 42 ja 63 M€:n välillä vuosina 2000–2021. Peltokasvien osalta vaihtelu on ollut 8–37 M€ ja puutarhakasvien osalta 25–39 M€. Mehiläispölytyksen arvon on arvioitu karkeasti olevan alle puolet hyönteispölytyksen kokonaisarvosta.

Mehiläisten terveystilanne on ollut Suomessa kohtalaisen hyvä ja Ahvenanmaan alueella Brändön kunta pois lukien sijaitsee yksi EU:n harvoista varroapunkin suhteen vapaista alueista. Manner-Suomessa mehiläisten tärkeimpiä tauteja ovat varroapunkki ja sen levittämät virustaudit sekä *Paenibacillus larvae* -bakteerin aiheuttama esikotelomätä. Eurooppalaista toukkamätää todetaan yleensä vain muutamalla tarhalla vuodessa, mutta laajempaa tutkimusta koko Suomen alueella ei säännöllisesti tehdä. *Nosema apis*- ja *N. ceranae* -loisia esiintyy Suomessa yleisesti, mutta ne aiheuttavat harvoin vakavaa tautia. Pientä pesäkuoriaista ei ole todettu Suomessa.

Mehiläissektorin **tutkimus** on Suomessa vähäistä, eikä sitä esimerkiksi mehiläisten jalostuksen osalta ole tehty. Suomi on yksi harvoista EU-maista, joissa ei ole omaa mehiläisalalle erikoistunutta tutkimuslaitos tai yliopistolaitosta. Vuonna 2021 päättyneessä Pienpöly-hankkeessa tutkittiin Insektisidiruiskutusten vaikutuksista peltoympäristön pölyttäjiin. Valmistumassa olevassa Pölyhyöty-hankkeessa tuotettiin tietoa muun muassa hyönteispölytyksen taloudellisesta arvosta ja tarhamehiläisen pölytyksen tarjonnasta. Suomessa on viime vuosina toteutettu joitakin mehiläisalan kehittämishankkeita ja Suomi on mukana myös EU:n B-GOOD-projektissa, missä selvitetään miten luotettavasti mehiläistarhaaja voi tehdä hoitopäätöksiä tarhoilta saadun digitaalisen tiedon varassa. Lisäksi viime vuosina on tehty opinnäytetyötasoisia selvityksiä esimerkiksi ympäristömyrkkyjen analysointimenetelmistä hunajatuotteissa, hunajan botaanisen alkuperän määrittämisestä ja pölytyksen merkityksestä eräillä viljelykasveilla.

Tumma mehiläinen *Apis mellifera mellifera* kuuluu Suomessa kansallisessa eläingeenivaraohjelmassa huomioitaviin eläinlajeihin. Suomen maa- ja metsätalouden kansallisen eläingeenivaraohjelman päätavoite on turvata meillä perinteisesti kasvatettujen kotieläinlajien perinnöllinen monimuotoisuus. Luonnonvarakeskus (Luke) koordinoi ja toteuttaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa Suomen maa- ja metsätalouden kansallista eläingeenivaraohjelmaa.

Muut mehiläishoitoalan tuet

Ympäristökorvauksessa on toimenpide ”alkuperäisrotujen perimän säilytys”. Tuen saaja on kansallisen eläingeenivaraohjelman koordinaattori (Luke), joka laatii toimenpidesuunnitelman. Kyseinen suunnitelma sisältää mm. toimenpiteet, joilla edistetään pohjolan tumman mehiläisen emokasvatusta.

Maatalouden investointitukea voidaan nykyisellään myöntää mehiläistaloudessa tarvittavaan rakentamisinvestointiin ja koneen tai laitteen hankintaan. Tuen saajina ovat mehiläistarhaajat. Yritysrahoituksella on tuettu investointeja hunajantuotantoon liittyen. Nämä ovat yrityskohtaisia investointeja rakentamiseen, koneisiin ja laitteisiin esimerkiksi hunajan pakkaamiseen.

Edellä mainittujen lisäksi Suomi maksaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 artiklan 215 mukaista kansallista pesäkohtaista tukea, jota myönnetään luonnonolojen vuoksi epäedullisessa asemassa olevien mehiläistarhojen suojelemiseksi. Luonnonolosuhteista johtuvan kilpailuhaitan kompensoimisen lisäksi kansallisen pesäkohtaisen tuen tavoitteena on mehiläistalouden

jatkuvuuden ja kehittymismahdollisuuksien turvaaminen. Tukijärjestelmä on hyväksytty nykymuodossaan alun perin 16.4.2002 komission päätöksellä C(2002)786 (tuki nro N 137/01). Kansallista pesäkohtaista tukea arvioidaan maksettavan vuosittain yhteensä noin 660 000 €. Vuonna 2022 tukea maksetaan 20,00 €/talvehtinut pesä. Tuensaajina ovat mehiläispesien haltijat, joilla on vähintään 15 talvehtinutta mehiläisyhteiskuntaa. Koska CAP-suunnitelmaan sisältyvää mehiläishoitoalalle tarkoitettua tukea ei myönnetä suoraan mehiläispesien haltijoille, päällekkäisen rahoituksen mahdollisuutta ei tämän kansallisen tuen tai investointituen kanssa ole.

SWOT

Vahvuudet

-Neuvonnan ja koulutuksen hyödyntämismahdollisuudet laajat

-Mehiläistuotannossa Ahvenanmaa on yksi EU:n varroapunkista vapaista alueista.

-Alkuperäinen pohjoismainen paikallisiin olosuhteisiin sopeutunut mehiläislaji (tummamehiläinen Apis mellifera mellifera)

-Monipuoliset ja puhtaat satoalueet

-Korkeatasoinen hunaja Tarhaustiheys on pieni lähes kaikkialla Suomessa, mahdollisuus laajentaa tarhausta

-Ammattitarhaajien osaaminen ja tekniikka Euroopan tasolla

Heikkoudet

-Mehiläistuotannossa on paljon harrastajatarhaajia, joiden osaaminen ei ole riittävä vastuullisuuden tasolla etenkään mehiläistauteihin ja parveilun estämiseen liittyen.

-Kustannustietoisuus ja kannattavuus heikkoa varsinkin harrastajatarhaajilla

-Verkostoitumisen puute

-Markkinoiden hajanaisuus

-Vastakkainasettelu harrastajat – ammattilaiset

-Erikoistumisen puute

-Pääoman ja osaavan työvoiman puute

-Ikärakenne

-Suuret vuosittaiset sekä maansisäiset vaihtelut sääolosuhteissa, talvitappioissa, hunajasadossa ja markkinoissa

Mahdollisuudet

-Korkean teknologian osaamista saatavilla, modernin teknologian hyödyntäminen

-yhteistyö viljelijöiden kanssa, pölytyspalvelulle voi syntyä uutta kysyntää, kun viljelykasvivalikoima monipuolistuu ja hedelmätarhaus laajenee

-Kiinnostuksen ja kysynnän kasvu mehiläistuotteille

-Korkeatasoisten mehiläistuotteiden vienti

-Verkostoitumisen muiden maiden toimijoiden kanssa

Uhat

-Mehiläistuotannon taudit ja tuholaiset yleistyvät

-hunajan ja muiden mehiläistuotteiden väärennökset

-Jäämät mehiläistuotteissa

-hunajaa korvaavien tuotteiden saapuminen markkinoille (hunaja vegaanille) ja siitä johtuva markkinoiden muutos

-Ekokatastrofit esim. luomutarhaus vaarantuu

-Kannattavuuden romahtaminen tuotantopanosten hintojen edelleen noustessa

-Vähäinen tutkimus, pieni toimiala ei kiinnosta tutkimusorganisaatioita, jalostustutkimuksen puute

-katovuodet
-Tuontiemot. Ulkomailta tuotu mehiläiskanta heikentää Suomen oloihin sopeutuneiden mehiläiskantojen geenimateriaalia ja vaikeuttaa näin mehiläisten talvehtimista sekä uhkaa kotimaisien mehiläisien terveyttä
-Ilmastomuutos
-Maatalouden kannattavuuskriisi ja viljelyn väheneminen

SWOT-analyysistä nousevat tarpeet:

Yksi keskeisistä tarpeista SWOT-analyysin perusteella on mehiläistarhauksen kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen. Siksi mehiläishoitoalan toimenpiteet on yhdistetty erityistavoitteeseen 2, joka koskee markkinasuuntautuneisuuden ja kilpailukyvyn parantamista ja huomion kiinnittämistä tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin. Tarpeet ja niistä nousevat toimenpiteet liittyvät myös suunnitelma-asetuksen läpileikkaavaan tavoitteeseen maaseudun uudenaikaistamisesta, joka koskee tietämyksen lisäämistä ja jakamista, innovointia ja digitalisointia sekä kannustamista näiden käyttöönottoon tutkimuksen, innovoinnin, tietämyksen vaihdon ja koulutuksen ja neuvonnan paremman saatavuuden avulla.

Mehiläishoitoalan **neuvonnalle ja koulutukselle** on tarvetta sekä ammattitarhaajien että harrastajapohjalta toimivien mehiläishoitajien keskuudessa. Ammattitarhaajien kohdalla korostuu verkostoitumisen edistäminen, kilpailukyvyn parantaminen, digitalisoinnin kehittäminen ja korkean teknologian entistä parempi hyödyntäminen. Pienempien toimijoiden kohdalla ammattimaisuuden, kustannustietoisuuden ja sitä kautta kannattavuuden lisääminen ovat keskeisiä tarpeita. On tarve kehittää polkua harrastelijoista ja lisäansioita hankkivista toimijoista ammattimaisiin tarhaajiin. Myös osaavaa kausityövoimaa tarvitaan ja esimerkiksi nuorisotoiminta parantaa henkilöresursseja pitkällä aikavälillä. Kohdistamalla koulutusta nuorille voidaan estää tarhaajien keski-iän nousua. Kannattavuutta voidaan lisätä myös erikoistumalla esimerkiksi luomutarhaukseen, lajihunajien tuottamiseen tai pölytyspalveluihin ja tähän tarvitaan toimenpiteitä koulutuksen, neuvonnan ja teknisen tuen kautta. Myös laatuosaamisen ja kestävien tuotantotapojen kehittämiseen on tarvetta. (Mehi1)

Kaikkien harrastajatarhaajien osaaminen ei ole riittävällä tasolla vastuulliseen mehiläishoitoon, joka huomioi tautien ja tuholaisten aiheuttamat riskit. Myös ammattitarhaajat tarvitsevat jatkuvaa tukea, verkostoitumista ja osaamisen kehittämistä. Suomessa on lähtökohtaisesti hyvät mahdollisuudet edistää mehiläisten terveyttä, koska monien **tautien ja tuholaisten** esiintyminen on vähäistä. Hyvän tilanteen säilyttämiseen ja erityisesti varroapunkin torjumiseen tarvitaan Manner-Suomessa toimenpiteitä ja Ahvenanmaalla omia erityistoimia varroapunkista vapaan alueen säilyttämiseen. Tarvittavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi tuholaisten ja tautien seuranta-, testaus- ja analyysimenetelmien kehittäminen sekä mehiläisten taudinkestävyysjalostus. (Mehi2)

Mehiläistuotannon tarjoaman **pölytyspalvelun** tunnettavuutta viljelijöiden keskuudessa sekä sen tarjontaa viljelijöille voidaan lisätä. Pölytyspalvelun tekninen toteuttaminen sähköisissä järjestelmissä helpottaa maanviljelijöitä ja puutarhatuottajia löytämään pölytyspalvelun tuottajat. **Siirtohoidon järkeistämisen** kokonaisuus liittyy Suomessa keskeisesti myös lajihunajien tuottamiseen. (Mehi3)

Mehiläishoitoalan **laboratorioanalyysejä** tarvitaan tautien ja tuholaisten analysointiin, geeniperimän analysointiin, hunajan laadun ja alkuperän analysointiin, mehiläistuotteiden jäämäanalytiikkaan ja jalostustoiminnan tarpeisiin. Mehiläistuotteiden jäämät ovat uhka, joka voi toteutuessaan olla riski tuotteiden maineelle ja niiden tilannetta on tarve siksi seurata. (Mehi4)

Mehiläispesien määrän säilyttäminen on tärkeää niin kotimaisen hunajan saatavuuden varmistamiseksi kuin pölytyspalvelujen tarjoamisen varmistamiseksi. Tavoitteena tulisi olla mehiläisaineksen laadun säilyttäminen ja mehiläispesien määrän kasvattaminen tasapainossa hunajan kulutuksen kanssa. Paikallisten mehiläiskantojen kasvattamista sekä mehiläisten jalostusta tarvitaan ilmastomuutoksen sekä

muiden alan haasteiden takia entistä enemmän. (Mehi5)

Suomalaisten tutkimuslaitosten oma vähäinen soveltava tutkimus mehiläissektorilla edellyttää alalta **yhteistyötä tutkimuslaitosten kanssa.** Toimenpiteisiin voi kuulua esimerkiksi osallistuminen tutkimushankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä osallistuminen kansainvälisiin tutkijatapaamisiin ja konferensseihin. Mehiläispesien määrän tilastointitavan kehittämistä koskevan hankkeen avulla saataisiin kaikki tarhaajat kattavammin tilastoitua, joka mahdollistaisi mehiläismäärän ja mehiläissairauksien paremman seurannan (Mehi6)

Kuluttajien tietoisuutta hunajan ja muiden mehiläistuotteiden käytöstä on tarve lisätä. Myös tarhaajien tietoa markkinoinnista ja menekinedistämiestä on tarve lisätä. **Mehiläistuotteiden menekinedistämisen** toimenpiteet perustuvat monipuolisisin ja puhtaisiin satoalueisiin ja korkeatasoiseen hunajaan Kuluttajaviestinnässä voidaan lisäksi nostaa esille luonnonmukaisesti tuotettu hunaja tai muut kestävään tuotantotapaan liittyvät viestit. Markkinoinnin kehittäminen vahvistaa osaltaan myös kannattavuuden vahvistamista. Lisää tutkimustietoa tarvitaan hunajamarkkinoista ja kuluttajien toiveista. Lisäksi tarvitaan tutkimusta ostajien käyttäytymisestä sekä toisaalta vähittäismyyntitoimien kannattavuudesta. Korkeatasoisten mehiläistuotteiden vientiin liittyy mahdollisuuksia, sitä varten tarvitaan esimerkiksi markkinakartoituksia. (Mehi7)

Valitut tukitoimityypit

CAP-suunnitelma-asetuksen 55 artiklan tukitoimityypeistä on mehiläishoitoalalle valittu muut paitsi 55.1.b ii, iii ja 55.1.g–kohdan toimet.

Tuen hakijoina voivat olla mehiläishoitoalaa edustavat rekisteröidyt yhteisöt.

Toimenpiteet on liitetty suunnitelman tarpeeseen *Mehiläishoitoalan kehittäminen Koodi: BeTa24; ET 2: Tavoitteena on mehiläistarhauksen kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen, pölytyspalveluiden tarjoamisen varmistaminen, tiedon tarjoaminen kuluttajille, hunajan laadun parantaminen, mehiläistuotteiden lisäarvon kehittäminen, mehiläistuotteiden menekinedistäminen, riittävän koulutuksen ja neuvonnan tarjoaminen erityisesti ammattitarhaajille, verkostoitumisen edistäminen, digitalisoinnin kehittäminen, emonkasvatuksen ja jalostuksen edistäminen, mehiläisten terveyden parantaminen ml. tutkimus ja seuranta sekä mehiläissektorilla tarvittavan tutkimustiedon lisääminen ja sen jalkauttaminen. Tarpeella vastataan osaltaan EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin.*

<u>Rajaukset maaseuturahastosta rahoitettaviin toimenpiteisiin nähden</u>

Mehiläishoitotuella on eri tuensaajat ja eri tukikohteet kuin maaseudun kehittämistoimenpiteissä. Mehiläishoitoalan toimenpiteissä tuensaajana on mehiläishoitoalaa edustava yhteisö, tukea ei myönnetä suoraan tarhaajille. Tuettavat toimenpiteet ovat suunnitelma-asetuksen 55 artiklan mukaisia. Investointeja voidaan tukea silloin kun ne palvelevat mehiläishoitoalaa laajemmin ja liittyvät 55 artiklan toimenpidetyyppien sisältöön. Tällaisia investointeja voivat olla esimerkiksi koulutuksessa tarvittavat ohjelmistot tai koulutusvälineet, jalostustoiminnassa tarvittavat sähköiset järjestelmät ja ohjelmistot tai keinosiemennyslaitteet sekä tutkimuksessa tarvittavat välineet. Mehi1 tukitoimityypissä voidaan perustaa opetustarha myös yksittäiselle tarhalle, mutta tehtävät investoinnit ovat tuensaajana olevan organisaation omaisuutta. Tällä tavoin toimien opetustarhoja voidaan perustaa eri puolille maata. Mehiläisalan organisaatioilla ei ole omia mehiläistarhoja, jossa opetustarhaus voitaisiin toteuttaa. Opetustarhoja käytetään, kun esitellään uusia hoitokäytänteitä tarhaajille tai koulutetaan uusia tarhaajia.

Ympäristökorvauksessa on toimenpide ”alkuperäisrotujen perimän säilytys (YMP 14)”. Tämä koskee tummaa mehiläistä ja perimän säilytys tehdään yhteistyössä kansallisen eläingeenivaraohjelman kanssa. Tuen saaja on kansallisen eläingeenivaraohjelman koordinaattori (Luke), joka laatii toimenpidesuunnitelman. YMP 14 ja Mehi5 kohdalla on eri tuensaajat. Päällekkäistä tukea ei myönnetä toimenpiteille ja hallinnollisissa tarkastuksissa varmistetaan, ettei päällekkäistä tukea tummalle mehiläiselle myönnetä Mehi5 ja YMP 14 toimeenpanossa.

Kaikkiin tuki- ja maksuhakemuksiin tehdään hallinnollinen tarkastus. Päällekkäinen rahoitus on vältetty lähtökohtaisesti suunnittelemalla tukijärjestelmä siten, että eri tukijärjestelmissä ei myönnetä rahoitusta samoihin kohteisiin. Lisäksi maksuhakemuksen tarkastuksen yhteydessä tarkistetaan maaseudunkehittämisen tukijärjestelmästä (Hyrrä) hakijan saamat EAFRD-tuet ja niiden kohteet mahdollisten päällekkäisyyksien toteamiseksi. Tehty tarkastus kirjataan tarkastuslistaan ja tuloste tietojärjestelmästä liitetään tarkastuslistaan.

Lähteet:

EU Beekeeping Sector. National Apiculture Procrammes 2020-2022. European Comission.

De_La_Rua_P.,_Jaffe_R.,_Dall'Olio_R,_Munoz_I.,_Serrano_J._Biodiversity_conservation_and_current_threats_to_European_honeybees._Apidologie_40_263-284
https://www.researchgate.net/publication/238074946_De_La_Rua_P_Jaffe_R_Dall%27Olio_R_Munoz_I_Serrano_J_Biodiversity_conservation_and_current_threats_to_European_honeybees_Apidologie_40_263-284/figures

SML ry. Satokyselyt vuosina 2019-2021
SML ry. Hintakyselyt vuosina 2019-2021.
https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/luomumaatilat/tilastot-ja-tietohaut/
Kannattavuuskirjanpito, LUKE Taloustohtori / Mehiläistalous
https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/taloustohtori/mehilaistalous/taustatiedot/kannattavuuskirjanpito/

Kansallinen pölyttäjästrategia ja toimenpidesuunnitelma
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163909/YM_2022_9.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Pölyhyöty-hanke, vielä julkaisematon raportti

Description of an established reliable method for determining the number of beehives ready for wintering in the territory of the Member States between 1 September and 31 December each year

Tavoitteena on, että mehiläispesien määrän tilastoimisesta vastaisi seuraavalla rahoituskaudella Suomen Luonnonvarakeskus (LUKE). Pilottihankkeen avulla siirretään vastuu mehiläispesien määrän raportoinnista tilastoviranomaiselle ja tämä varmentaa tietojen luotettavuuden.

Tavoitteena on, että jatkossa mehiläispesien määrää koskevan tilaston tuottaisi LUKE (samoin kuin myös suurimman osan muusta mehiläishoitoalaa koskevasta tiedosta, joka mainitaan komission seurantaa ja arviointia koskevassa täytöönpanoasetuksessa). Lukelta on pyydetty tarjous pilottiprojektista tilastoinnin kehittämiseksi. Rahoitus tähän kehittämisprojektiin tulisi muusta kansallisesta rahoituksesta kuin YMP:n mehiläishoitoalan tuesta. Mehiläishoitoalan yhteisöjen osallistuminen kehittämisprojektiin voidaan rahoittaa Mehi6 toimenpiteestä.

Suomi käyttää tällä hetkellä mehiläispesien laskennassa Suomen Mehiläishoitajain Liiton (SML) laskentamallia. SML tekee joka vuosi mehiläisalan rakennetta koskevan kyselyn. Jokainen mehiläistarhaaja saa vapaasti vastata siihen SML:n nettisivujen kautta. Kyselystä on tiedotettu laajasti kaikille SML:n jäsenille sekä julkisesti. Vuonna 2018 todettiin, että kyselyn suorittaminen verkkolomakkeella lisäsi huomattavasti vastausten määrää paperilomakkeeseen verrattuna. Suomen menetelmä on ollut käytössä yli 20 vuotta, ja se kattaa koko maan. Kyselyssä mehiläistarhaajalta kysytään muun muassa mehiläispesien lukumäärä syyskuun viimeisenä päivänä (30.9.). Talvehtivien

mehiläispesien kokonaismäärä lasketaan tällä perusteella.

3.5.3 Viini

Ei käytössä

3.5.4 Humala

Ei käytössä.

3.5.5 Oliiviöljy ja syötäväksi tarkoitetut oliivit

Ei käytössä.

3.5.6 Naudan- ja vasikanliha

Naudanlihaa tuottavien tilojen toiminta perustuu monipuoliseen peltoviljelyyn ja kotieläintalouteen, ja tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Suomessa erikoistuneiden naudanlihatilojen lisäksi maitotiloilla tuotetaan merkittävä osa naudanlihasta, ja toimenpidekokonaisuudella on lähtökohtana edistää erilaisten naudanlihan tuotantomuotojen tuotanto- ja kehittämisedellytyksiä. Alalle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta alalle kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus suorana tuotantosidonnaisena tukena ja lukuisina muina toimina (muut suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, eläinten hyvinvointikorvaukset, investointituet jne.). Lisäksi pohjoisemman Suomen alueella suoraa tuotantosidonnaista tukea täydennetään kansallisella pohjoisella tuella, jonka lähtökohtia ja tukien yhteensovitusta on kuvattu tarkemmin suunnitelman luvussa 3.7.1. Suoran tuotantosidonnaisen tuen lähtökohtia ja myös laajemmin alan kilpailukykyyn ja kestävyyteen liittyviä perusteita on tarkasteltu sekä suunnitelman tarveanalyysiosassa että tarkemmin tuotantosidonnaisen tuen toimenpidekuvauksessa ja -perusteluissa. Alan jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Naudanliha-alan erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti alan tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpiteet 03-06). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla koko maassa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella suoralla eläintuella ja peltoviljelyssä hehtaariperusteisilla suorilla tuilla ja luonnonhaittakorvauksilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea eläinten hyvinvointikorvauksilla, ympäristökorvauksilla, luomutuotannon korvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

3.5.7 Maito ja maitotuotteet

Maitoa tuottavien tilojen toiminta perustuu monipuoliseen peltoviljelyyn ja kotieläintalouteen, ja tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Suomessa maitotiloilla tuotetaan myös merkittävä osa naudanlihasta, ja toimenpidekokonaisuudella on lähtökohtana edistää erilaisten tuotantomuotojen tuotanto- ja kehittämisedellytyksiä. Alalle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta alalle kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus suorana tuotantosidonnaisena tukena ja lukuisina muina toimina (muut suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, eläinten hyvinvointikorvaukset, investointituet jne.). Lisäksi pohjoisemman Suomen alueella suoraa tuotantosidonnaista tukea täydennetään kansallisella pohjoisella tuella, jonka lähtökohtia ja tukien yhteensovitusta on kuvattu tarkemmin suunnitelman luvussa 3.7.1. Suoran tuotantosidonnaisen tuen lähtökohtia ja myös laajemmin alan kilpailukykyyn ja kestävyyteen liittyviä perusteita on tarkasteltu

sekä suunnitelman tarveanalyysiosassa että tarkemmin tuotantosidonnaisen tuen toimenpidekuvauksessa ja -perusteluissa. Alan jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Maitoalan erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti alan tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpiteet 01-02). Suomessa maitotilojen järjestäytyminen osuuskunniksi on erityisen vahvaa ja kattavaa. Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla koko maassa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella suoralla eläintuella ja peltoviljelyssä hehtaariperusteisilla suorilla tuilla ja luonnonhaittakorvauksilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea eläinten hyvinvointikorvauksilla, ympäristökorvauksilla, luomutuotannon korvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

3.5.8 Lampaan- ja vuohenliha

Lammas- ja vuohitilojen toiminta perustuu monipuoliseen peltoviljelyyn ja kotieläintalouteen, ja tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. CAP-suunnitelman toimenpidekokonaisuudella on lähtökohtana edistää erilaisten tuotantomuotojen tuotanto- ja kehittämisedellytyksiä. Alalle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta alalle kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus suorana tuotantosidonnaisena tukena ja lukuisina muina toimina (muut suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, eläinten hyvinvointikorvaukset, investointituet jne.). Lisäksi pohjoisemman Suomen alueella suoraa tuotantosidonnaista tukea täydennetään kansallisella pohjoisella tuella, jonka lähtökohtia ja tukien yhteensovitusta on kuvattu tarkemmin suunnitelman luvussa 3.7.1. Suoran tuotantosidonnaisen tuen lähtökohtia ja myös laajemmin alan kilpailukykyyn ja kestävyyteen liittyviä perusteita on tarkasteltu sekä suunnitelman tarveanalyysiosassa että tarkemmin tuotantosidonnaisen tuen toimenpidekuvauksessa ja -perusteluissa. Alan jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Lammas- ja vuohitalouden erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti alan tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpiteet 07-09). Suomessa lammas- ja vuohitalous on pieni, mutta kasvava tuotannonala, jolla kehittymismahdollisuuksia haetaan usein paikallisesta lähituotannosta. Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla koko maassa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella suoralla eläintuella ja peltoviljelyssä hehtaariperusteisilla suorilla tuilla ja luonnonhaittakorvauksilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea eläinten hyvinvointikorvauksilla, ympäristökorvauksilla, luomutuotannon korvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

3.5.9 Valkuaiskasvit

Suomessa valkuaiskasveja viljellään monipuolisesti sekä kasvinviljely- että kotieläintiloilla, ja tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. CAP-suunnitelman toimenpidekokonaisuudella on lähtökohtana edistää erilaisten tuotantomuotojen tuotanto- ja kehittämisedellytyksiä. Alalle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta alalle kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus suorana tuotantosidonnaisena tukena ja lukuisina muina toimina

(muut suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.). Lisäksi pohjoisemman Suomen alueella suoraa tuotantosidonnaista tukea täydennetään kansallisella pohjoisella tuella, jonka lähtökohtia ja tukien yhteensovitusta on kuvattu tarkemmin suunnitelman luvussa 3.7.1. Suoran tuotantosidonnaisen tuen lähtökohtia ja myös laajemmin alan kilpailukykyyn ja kestävyyteen liittyviä perusteita on tarkasteltu sekä suunnitelman tarveanalyysiosassa että tarkemmin tuotantosidonnaisen tuen toimenpidekuvauksessa ja -perusteluissa. Alan jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Valkuaiskasvituotannon erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti erikoiskasvien tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpide 11). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla koko maassa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla hehtaariperusteisilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea ympäristökorvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

3.5.10 Sokerijuurikas

Sokerijuurikkaan tuotanto on alueellisesti painottunutta erikoisviljelyä, joka muodostaa tärkeän osan kyseisten tilojen kasvinviljelystä. Sokerijuurikas ei ole kuitenkaan näiden tilojen ainoa viljelykasvi, ja tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. CAP-suunnitelman toimenpidekokonaisuudella on lähtökohtana edistää erilaisten tuotantomuotojen tuotanto- ja kehittämisedellytyksiä. Alalle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta alalle kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus suorana tuotantosidonnaisena tukena ja lukuisina muina toimina (muut suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.). Lisäksi pohjoisemman Suomen alueella suoraa tuotantosidonnaista tukea täydennetään kansallisella pohjoisella tuella, jonka lähtökohtia ja tukien yhteensovitusta on kuvattu tarkemmin suunnitelman luvussa 3.7.1. Suoran tuotantosidonnaisen tuen lähtökohtia ja myös laajemmin alan kilpailukykyyn ja kestävyyteen liittyviä perusteita on tarkasteltu sekä suunnitelman tarveanalyysiosassa että tarkemmin tuotantosidonnaisen tuen toimenpidekuvauksessa ja -perusteluissa. Alan jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Sokerijuurikastuotannon erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti erikoiskasvien tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpide 11). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla koko maassa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla hehtaariperusteisilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea ympäristökorvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

3.5.11 Muut alat

Tärkkeysperuna

Tärkkelysperunan tuotannolle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta tiloille kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus lukuisina muina toimina (suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.). Tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Eri alojen jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä

edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Tärkkelysperunan viljelyn erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti erikoiskasvien tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpide 11). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla tärkkelysperunan viljelyssä koko Suomessa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla hehtaariperusteisilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea ympäristökorvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

Öljysiemenet

Öljysiemenien tuotannolle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta tiloille kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus lukuisina muina toimina (suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.). Tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Eri alojen jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Öljykasvien viljelyn erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti erikoiskasvien tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpide 11). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla öljykasvien viljelyssä koko Suomessa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla hehtaariperusteisilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea ympäristökorvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

Vilja

Viljoista tattarin tuotannolle ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta tiloille kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus lukuisina muina toimina (suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.). Tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Eri alojen jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Tattarin viljelyn erityispiirteitä ja tarpeita on kuvattu erityisesti erikoiskasvien tuotantosidonnaisen tuen perusteluissa ja toimenpidekuvauksessa luvussa 5.1 (CIS-toimenpide 11). Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus tiloilla tattarin viljelyssä koko Suomessa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla hehtaariperusteisilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ennen kaikkea ympäristökorvauksilla ja ympäristöinvestoinneilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

Muille aloille ei kohdisteta suoraan CAP-suunnitelma-asetuksen mukaisia markkinatoimia, mutta tiloille

kohdistuu laaja ja monipuolinen toimenpidekokonaisuus lukuisina muina toimina (suorat tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset, investointituet jne.). Tilakohtaiset olosuhteet ja tarpeet vaihtelevat paljon. Eri alojen jatkuvuudelle ja kehittämiselle tärkeitä toimia ovat sekä edellä mainitut tuotantoedellytyksiin välittömämmin liittyvät tukivälineet että laajemmat yhteistyötä, koulutusta ja maaseudun yritystoimintaa ja elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet. Niiden lähtökohdat ja sisältö on kuvattu tarkemmin toimenpidekuvauksissa suunnitelman luvussa 5.

Kaikkein keskeisin taloudellinen ja tuotannollinen vaikeus maataloudella koko maassa muodostuu Suomen pohjoisesta sijainnista ja sen aikaansaamista korkeista tuotantokustannuksista. Tähän pysyvään kustannushaittaan vastataan erityisesti tuotantosidonnaisella tuella ja muilla tuotantoon ja viljelyyn kohdistuvilla tuilla. Tuotannon kestävyyttä tuetaan ja vahvistetaan puolestaan ympäristökorvauksilla, ympäristöinvestoinneilla ja luomutuotannon korvauksilla ja kotieläintiloilla myös eläinten hyvinvointikorvauksilla. Pidemmällä aikavälillä tilat voivat tehokkaasti vahvistaa tuottavuutta ja kilpailukykyä tuotannollisilla investoinneilla ja niihin kohdistuvilla investointituilla. Osaamista ja uuden teknologian ja innovaatioiden hyödyntämistä on mahdollista kehittää monipuolisesti CAP-suunnitelman tarjoamien koulutus-, neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden avulla.

3.6 Yleiskuvaus interventioista, joilla pyritään tarvittaessa varmistamaan johdonmukainen ja kokonaisvaltainen lähestymistapa riskinhallintaan

Suomen maatalouteen kohdistuu useita erilaisia riskejä, jotka aiheutuvat muun muassa ilmastonmuutoksesta, luonnon monimuotoisuuden ja elinympäristöjen tilan kehityssuunnista, pohjoiseen sijaintiin liittyvistä luonnonolosuhteista, erityisesti kasvukauden lyhyydestä, viljelytoimenpiteiden lyhyestä aikaikkunasta ja ankarista talvehtimisoloistaja paikallisista sääilmiöistä, eläintaudeista ja kasvintuhoojista, tulipaloista, yrittäjien ja työntekijöiden sairastumisesta, ihmisten ja eläinten kohtaamista tapaturmista, koneiden rikkoutumisesta, puutteista infrastruktuurissa ja saavutettavuudessa (esimerkiksi tiet ja tietoliikenneyhteydet), tuotantopanosten, työvoiman ja rahoituksen saatavuudesta sekä panos- ja tuotemarkkinoista ja myös lainsäädännön muutoksista.

Viljelijöiden osaamisen lisääntyminen vähentää toiminnan riskejä ja parantaa valmiuksia riskienhallintaan. Siksi panostetaan riskienhallintaan liittyvään tiedonvälitykseen, koulutukseen ja neuvontaan. Neuvonta auttaa maatiloja riskien kartoittamisessa ja riskienhallintasuunnitelmien laatimisessa. Lisäksi riskien ehkäisemiseen ja niiden hallintaan vaikutetaan välillisesti useilla muillakin CAP-suunnitelman toimenpiteillä, joita ovat investoinnit fyysiseen omaisuuteen, ympäristökorvaukset, eläinten hyvinvointikorvaukset, luonnonmukainen tuotanto ja yhteistyö. Laajakaistainfrastruktuurin luominen, parantaminen ja laajentaminen vähentävät paikallisen ja alueellisen toiminnan riskejä. Nopeat ja toimintavarmat tietoliikenneyhteydet mahdollistavat valvonnan ja turvallisuuteen liittyvien laitteistojen tehokkaan käytön. Symmetristen yhteyksien tarve on korostunut myös eri etäpalveluissa (muun muassa video- ja ääniyhteydet, yhteiset työalustat). Maaseutualueiden elinkeinoelämän kestävyyttä parannetaan lisäämällä toimijoiden ympäristötietoisuutta ja energia- ja resurssitehokkuutta sekä panostamalla eläinten terveyteen ja hyvinvointiin. Useat CAP-suunnitelman toimenpiteet ovat riskienhallinnan kannalta monihyötyisiä.

Seuraavassa on kuvattu riskienhallintaa riskiryhmittäin.

<u>Toimintaympäristöön liittyvät riskit</u>

Toimintaympäristö, sen kehittyminen ja kehittymisen potentiaali eroavat erilaisilla maaseutualueilla toisistaan. Riskiä maaseutualueiden toimintaympäristön heikkenemiseen, esimerkiksi vähenevän väestön ja epäsuotuisaksi kehittyvän asukasrakenteen seurauksena, toimeentulo- ja työllistymismahdollisuuksien vähentymisenä ja kiinteistöjen arvonalenemisena, voidaan vähentää maaseudun yritystoimintaa uudistavalla rahoituksella, sekä palveluiden kehittämistä edistävillä toimenpiteillä. Yhdessä osaamista, innovaatiopotentiaalia ja digitalisaatiota tukevien toimenpiteiden kanssa voidaan löytää uusia tapoja lieventää jo tapahtuneen peruspalveluiden heikentymisen, pidentyvien asiointimatkojen tai heikentyneen infrastruktuurin vaikutuksia ja parantaa tätä kautta maaseutualueiden houkuttelevuutta paikkana asua ja tehdä työtä. Uusilla ratkaisuilla ja alueen toimeliaisuutta kasvattamalla, voidaan estää tulevaisuudenuskon tai turvallisuuden tunteiden heikentymistä ja näin edistää muun muassa osaavan työvoiman pysymistä maaseudulla, sen muuttamista tai sen kasvamista maaseutualueiden tarpeisiin. Rahoittamalla monipuolisesti maaseutualueiden toimijoiden yhteistyötä, voidaan vahvistaa alueellista valmiutta kriisien

ehkäisyssä ja niissä toimimisessa sekä sopeutumiskykyä kohdata esimerkiksi ilmastonmuutoksen tai pandemioiden seurauksia.

Tulipalot ja sähkökatkot

Tulipaloja pyritään ennaltaehkäisemään rakentamismääräyksillä, jotka koskevat muun muassa materiaaleja, turvaetäisyyksiä ja hälytysjärjestelmiä.

Tuettavissa kotieläinrakennuksissa on oltava sähkökatkojen varalta varavoimajärjestelmä eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi (ilmanvaihdon, lypsyn ja ruokinnan varmistaminen). Suomessa on myös käynnissä laajamittainen sähköverkkojen maakaapelointi, mikä on nostanut sähkön hintaa, mutta on parantanut sähkön toimitusvarmuutta.

Tulipalojen, esimerkiksi muuttuvan ilmaston seurauksena aiheutuvien, varalta maatilat ottavat vakuutuksia, joita myös pankit edellyttävät otettavan lainojen vakuutena olevalle omaisuudelle. Keskeytysvakuutus kuuluu osana maatilavakuutuksiin.

Tapaturmat ja jaksaminen

Rakentamismääräyksissä on huomioitu eläimille ja ihmisille rakennuksissa mahdollisesti aiheutuvat riskit. Viljelijöiden koulutus ja neuvonta antavat valmiuksia tapaturmariskien kartoitukseen. Tapaturmavakuutukset antavat turvaa vahinkojen varalta.

Modernit, uusimpien standardien mukaiset tuotantorakennukset, koneet ja laitteet parantavat työturvallisuutta. Investointituet auttavat tilaa uudistamaan rakennuksia ja tuotantoteknologiaa.

Kotieläintiloilla lomitusjärjestelmä edistää viljelijöiden jaksamista. Maatalousalan työterveyshuolto ja maatalousyrittäjien eläkelaitos pyrkivät neuvonnalla ja asiantuntijaohjauksella ennaltaehkäisemään tapaturmia ja työssä uupumista. Tärkeää on myös alan toimijoiden verkostoituminen, mitä tuetaan mm. hankkeiden avulla.

Eläinten sairastumiset ja menetykset

Tuotantoeläinten terveydenhuolto ja investoinnit ajanmukaisiin tuotantotiloihin edistävät eläinten terveyttä. Eläinten hyvinvointikorvauksiin kuuluvat hyvinvointisuunnitelmat sisältävät muun muassa tautitorjuntaan liittyviä toimia. Eläinten menetyksiin ja sairastumisiin sekä niistä aiheutuviin tuotannonmenetyksiin kotieläintuottajat voivat varautua vakuutuksin, joiden ottamista tuetaan vakuutusveron vuoteen 2027 ulottuvalla poistolla. Eläintautilain perusteella voidaan maksaa korvauksia valvottavan eläintaudin hävittämisestä aiheutuneista menetyksistä. Lisäksi salmonellatartunnoista aiheutuvien taloudellisten menetysten takia sianlihantuottajien tarkoituksena on perustaa keskinäinen eläintautirahasto, jota voitaisiin tukea kansallisesti.

Satovahingot

Satovahingot voivat olla sekä laadullisia että määrällisiä, joiden molempien riskiä ilmastonmuutos edelleen lisää. Maaperän hyvä kunto ja toimiva vesitalous ovat peruslähtökohtia viljelyn onnistumiselle. Kasvituotannon riskejä vähentävät useamman kasvilajin kasvattaminen, oikea-aikaiset viljelytoimet, maalajin huomioiminen viljelytekniikassa, hyväkuntoiset muokkaus- ja sadonkorjuukoneet, tuotantoalaan ja korjuukalustoon suhteutettu riittävä kuivaamokapasiteetti sekä tehokas peltojen kuivatusjärjestelmä lumien sulamisesta aiheutuvan ylimääräisen veden ja runsaiden sadevesien poistamiseksi. Peruskuivatusta ja salaojitusta sekä kuivaamojen rakentamista tuetaan julkisilla varoilla. Satoriskejä voidaan vähentää myös kasvinsuojelun, rikkakasvien torjunnan sekä kasvi- ja lajikevalinnan avulla. Kasvintuhoojien torjunnassa oleellista on hyvien kasvuolojen varmistaminen, ennakointi ja oikea-aikainen torjunta. Ilmastonmuutoksen torjuminen ja tarve varmistaa veden saanti yleisesti maataloustuotannossa ja erityisesti erityiskasvien viljelyssä on tärkeätä. Erilaisten vedenpidätysratkaisujen kuten säätösalaojituksen avulla voidaan vähentää kuivuudesta aiheutuvia menetyksiä. Kuivuusriskiä voidaan hallita myös maan rakennetta edistävillä viljelykierroilla ja -tekniikoilla. Ehdollisuuden vaatimukset sekä CAP:n erilaiset ympäristötoimenpiteet tähtäävät maan kasvukunnon säilyttämiseen ja parantamiseen.

Edellä mainituista varautumistoimista huolimatta Suomen kasvituotanto on pohjoisten sääolojen takia riskialtista. Muuan muassa lyhyen kasvukauden, sääolojen suuren vaihtelevuuden, hallan, rankkasateiden, kuivuuden ja raetuhojen vuoksi viljelijöiden olisi varauduttava isoihin satovahinkoihin satovakuutuksin. Satovahinkovakuutusten ottamista ja maatalouden alkutuotannon kasvintuhoojavakuutusten markkinoille tuloa pyritään edistämään vakuutusveron määräaikaisella poistolla. Kasvinterveyslain perusteella voidaan hyvin rajatuissa tapauksissa maksaa korvauksia viranomaisen määräämän hävittämistoimenpiteen vuoksi aiheutuneista menetyksistä.

Viljelijän on huomioitava satovahingon mahdollisuus myös tehdessään tuotantosopimuksia ja toimiessaan futuurimarkkinoilla.

Ympäristöriskit

Ehdollisuuden vaatimukset, ympäristökorvausten toimenpiteet, luomu, tuotannolliset ja ei-tuotannolliset ympäristöinvestoinnit sekä suorien tukien ekojärjestelmän toimenpiteet kohdistuvat ilmasto- ja ympäristöriskien hallintaan erityisesti parantaen sopeutumiskykyä. Ilmasto- ja ympäristöriskien hallintaan tähtäävät myös CAP-suunnitelmasta rahoitettava viljelijöiden neuvonta sekä koulutus- ja tiedotushankkeet.

Maatiloilla kemikaalien käsittely ja varastointi on lisääntynyt tilojen koon kasvaessa. Isoissa kotieläinyksiköissä on oltava pelastussuunnitelmat kemikaali- ja paloriskien varalta. Kemikaalien käyttö ja varastointi maatiloilla on ilmoituksenvaraista toimintaa, jos määrät ylittävät valtioneuvoston asetuksen mukaiset arvot. Suoraan lainsäädännöstä tulevan säätelyn lisäksi kunnat säätelevät toimintaa alueellaan omissa ympäristönsuojelumääräyksissään.

Kemikaalien asianmukainen varastointi niille tarkoitetuissa paikoissa vähentää onnettomuusriskiä ja ympäristön pilaantumisvaaraa sekä parantaa yleistä turvallisuutta. Kemikaalin joutuminen maaperään voi aiheuttaa esim. juomaveden pilaantumisen kaivossa tai kalakuoleman vesistöön päästessään. Öljyvahinkojen torjumiseksi maatilojen öljysäiliöiden vuodonhallinnan on oltava kunnossa. Eläinsuojien yhteydessä on oltava ympäristöluvan edellyttämä kapasiteetti lannan ja virtsan varastoimiseksi talvikauden yli.

Tulvat

Maakuntakaavoissa on merkitty tulvavaara-alueita, ja niihin liittyen rakentamista on rajoitettu. Rakentamisluvan yhteydessä arvioidaan sijoittamista tulvariskin kannalta. Asuinrakennuksille aiheutuvia tulvavahinkoja korvataan vapaaehtoisten vakuutusten perusteella. Kosteikkojen ja luonnonmukaisen vesirakentamisen avulla tulvia voidaan tasata. Peltomaan eroosiota ehkäistään talviaikaisen kasvipeitteisyyden, suojakaistojen ja suojavyöhykkeiden avulla.

Maatalouden vesienhallintaa edistetään lisäämällä suunnittelukapasiteettia ja rahoittamalla luonnonmukaisten ojitusjärjestelmien yhteistyökokeiluja sekä alueellista kuivuudenhallintasuunnittelua ja tukemalla kosteikkojen ja säätösalaojituksen rakentamista. Muuttuvasta ilmastosta aiheutuvat sadannan ja routaantumisen muutokset edellyttävät maatalouden vesienhallintaan uusia toimia tuotannon riskien hallitsemiseksi.

Markkinariskit

Tuotantosopimukset ja futuurit pienentävät hintavaihteluihin liittyviä riskejä. Markkinaseuranta ja ennakointi parantavat mahdollisuuksia suunnata tuotantoa tuotteisiin, joilla on kysyntää. Erityisesti ahvenanmaalainen, mutta myös yleisesti tarkasteltuna elintarvikejärjestelmä on herkkä, kun raaka-aineiden tuotanto ja jalostus ovat vahvasti riippuvaisia toisistaan ja raaka-aineiden saatavuuden väheneminen vaikuttaa teollisuuteen samalla tavoin kuin jalostajan poissaolo vaikuttaa merkittävästi maataloustuotantoon tuotteidensa kaupan pitämisessä. Tuottajaorganisaatiotoiminnan avulla voidaan muun muassa vähentää markkinariskejä sekä tuotantopanosten ostoissa että tuotteiden myynneissä. Tuottajaorganisaatio perustetaan aina tuottajien aloitteesta. Tuottajaorganisaatiolla voi olla muun muassa seuraavia tavoitteita: tuotannon suunnittelu, tuotteiden laadun parantaminen tai säilyttäminen, tuotteiden kaupallisen arvon lisääminen, tuotteiden kaupan pitämisen parantaminen, tuotteiden menekinedistäminen, tutkimus ja koetuotanto sekä koulutustoimet.

Tuloriskeihin varautuminen

Tuloriskejä vähentävät osaltaan tuotannosta irrotetut suorat tuet ja luonnonhaittakorvaukset, koska niiden määrä ei vähene, vaikka sadon määrä alenisi. Tulovaihtelua viljelijät voivat jossain määrin vähentää ostojen ja myyntien sekä poistojen ajoituksella.

Yritys- ja yksilötason tuloriskien hallintaa voi olla tilan strateginen valinta monialaisuudesta ja osa-aikaisuudesta.

Rahoitusriskit

Valtion takaukset vähentävät investointien rahoitukseen liittyviä riskejä. Tuettavissa investoinneissa edellytetään kannattavuuslaskemiin sisällytettävän herkkyysanalyysit, joiden avulla arvioidaan kannattavuusedellytyksiä eri tuottajahinnoilla. Avustukset vähentävät lainanotottarvetta ja siten

korkotason noususta aiheutuvia rahoitusriskejä.

Yhteistyö, monialaisuus ja osa-aikaisuus

Eri tasoiset yhteistyön muodot tilojen välillä tai yritysmuodon (yhtymä, osakeyhtiö) kautta parantavat tilan riskienhallintaa osaamisen, jaksamisen, pääoman saatavuuden, tuotantopanosten yhteisostojen, sadon yhteismarkkinoinnin, koneketjun ja viljelytoimien lyhyen aikaikkunan osalta. Tilojen lisääntynyt osa-aikaisuus sekä monialaisuus muun yritystoiminnan tai urakointipalvelujen kautta on osa tilojen talousriskien hallintaa. CAP-suunnitelma tukee maaseudun yrittäjyyttä.

3.7 Kansallisten ja alueellisten interventioiden välinen vuorovaikutus

3.7.1 Tarvittaessa kuvaus kansallisten ja alueellisten interventioiden välisestä vuorovaikutuksesta, mukaan lukien määrärahojen jakautuminen interventioittain ja rahastoittain

Suomen CAP-suunnitelman tarkoitus on olla yhtenäinen maaseudun ja maatalouden kehittämisen kokonaisuus, jossa tavoitteena on kilpailukykyinen maatalous, ympäristö- ja ilmastoviisaat ratkaisut sekä elinvoimaiset, älykkäästi kehittyvät ja uudistuvat maaseudut. Toimenpiteet tukevat toinen toisiaan. Politiikkalohkojen ja niitä toteuttavien toimenpiteiden valmistelussa on valtakunnallista, alueellista ja paikallista valmistelua. Maaseudun kehittämisen toimenpiteiden valmistelussa keskeistä on yhteisten valtakunnallisten tavoitteiden lisäksi erilaisten alueiden erilaisten tarpeiden huomioiminen ja niiden omiin vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin rakentuvien toimien toteuttaminen.

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt alueellisia ELY-keskuksia laatimaan omalle toimialueelleen Suomen CAP-suunnitelmaa osaltaan toimeenpanevan alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman yhteistyössä maakuntien liittojen, kuntien, Leader-ryhmien ja muiden tärkeimpien kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Täten varmistetaan riittävä asiantuntemus kaikista CAP:n erityistavoitteista. ELY-keskusten alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat on laadittu laajasti osallistavalla ja kumppanuuteen perustuvalla valmistelulla osana valtakunnallisesti järjestettyä Älykkäät maaseudut – kiertuetta. Alueelliset maaseudun kehittämissuunnitelmat sisältö: alueen kuvaus, nykytilan analyysi, tarpeet ja tulevaisuuden näkymät, alueen maaseudun kehittämisen päämäärä, tavoitteet ja keinot, rahoitustarve, alueen EU-osarahoitteisten ja kansallisten ohjelmien yhteensovitus ja työnjako, läpileikkaavien teemojen toimeenpano sekä kuvaus suunnitelman alueellisesta valmistelusta.

Valmistelussa varmistetaan eri rahastojen ja unionin välineiden koordinaatio, täydentävyys ja yhdenmukaisuus. Siksi maatalous- ja maaseuturahastojen, meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston sekä alue- ja rakennepolitiikan rahastojen valmistelua on tehty alueellisesti ja valtakunnallisesti yhteistyössä. Eri rahastojen ohjeistuksesta vastaavat hallintoviranomaiset.

Maa- ja metsätalousministeriö hakee kaksivaiheisella haulla CAP-suunnitelmaan osaltaan toteuttavat paikalliset Leader-ryhmät. Haun ensimmäisessä vaiheessa valitaan Leader-ryhmät ja määritetään niiden toiminta-alueet. Haun toisessa vaiheessa ensimmäisen vaiheen läpäisseet Leader-ryhmät laativat omalle toiminta-alueelleen paikallisen maaseudun kehittämisstrategian. Leader-ryhmä voi toimia usean rahaston rahoituksella.

Maaseuturahastosta rahoitettavien ryhmien tulee laatia yhdessä ELY-keskusten kanssa ELY-keskuksen ja Leader-ryhmän työnjakoa kuvaava sopimus tai vastaava. Siinä tulee käydä ilmi yhdessä sovittu, selkeä työnjako maaseudun yrityshankkeiden ja kehittämishankkeiden rahoituksessa. Ohjeellinen yhteistyösopimuksen sisällysluettelo: yritystukien aluemääritys, valintakriteerit ja yritysrahoituksen alueelliset linjaukset, yritystukien, kehittämishankkeiden ja yleishyödyllisten investointihankkeiden yhteensovitus (sisältäen valintakriteerit) ja rahoitukseen liittyvät painotukset, sovitut toimintatavat esim. yhteistyön muodoista, viestinnän yhteensovitus sekä muut tarpeelliset sopimukseen liittyvät asiat.

Maa- ja metsätalousministeriö osoittaa rahoituksen määrän kullekin ELY-keskukselle ja valitulle Leader-ryhmälle erikseen laaditun kriteeristön perusteella. Rahoituksen jaossa painotetaan harvaan asuttua ja ydinmaaseutua.

Kansalliset maatalouden tuet osana yhteisen maatalouspolitiikan mukaista tukikokonaisuutta

Maa- ja puutarhatalouden kansallisilla tuilla täydennetään maatalouden EU:n tukijärjestelmiä (EU:n suorat

tuet, luonnonhaittakorvaukset, ympäristökorvaukset ja eläinten hyvinvointikorvaukset) ja turvataan maa- ja puutarhatalouden toimintaedellytyksiä ja kannattavuutta sekä maaseudun elinvoimaisuuden säilymistä.

Keskeisin kansallisen tuen tukimuoto on pohjoinen tuki. Pohjoisen tuen tavoitteena on ylläpitää alueen tuotantoa, kehittää tuotantorakennetta, varmistaa tuotteiden markkinoille pääsy ja lisäksi edistää ympäristön suojelua ja maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämistä. Tukea voidaan maksaa Suomen EU-liittymissopimuksen artiklan 142 ja siihen pohjautuvien komission päätösten mukaisesti. Pohjoista tukea maksetaan C-tukialueella Keski- ja Pohjois-Suomessa (Lappeenranta - Tampere - Pori linjan pohjoispuolella).

Pohjoista tukea maksetaan maidontuotannolle litraperusteisena tukena. Eläinyksikköjen määrän perusteella tukea maksetaan lihanaudoille, uuhille ja kutuille. Sika- ja siipikarjatiloille maksetaan tilojen aiempaan tuotantohistoriaan perustuvaa tuotannosta irrotettua tukea. Tukea maksetaan peltoviljelyn perusteella pohjoisena hehtaaritukena, yleisenä hehtaaritukena ja nuorten viljelijöiden tukena. Tukea maksetaan myös kasvihuonetuotannolle kasvihuonepinta-alan perusteella. Lisäksi käytössä on eräitä muita pienempiä pohjoisen tuen tukimuotoja .

Etelä-Suomessa (Lappeenranta - Tampere - Pori linjan eteläpuolella) AB-tukialueella maksetaan Etelä-Suomen kansallista tukea. Tuki tunnettiin aiemmin EU-liittymissopimuksen artiklan 141 mukaisena tukena. Etelä-Suomen kansallinen tuki perustuu yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen, jonka perusteella EU-komissio antaa tukea tarkemmin säätelevät päätöksensä. Tukea maksetaan sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettuna tukena ja puutarhatalouden tukena.

Etelä-Suomen AB-tukialueella maidontuotannon, lihanautojen ja lammas- ja vuohitalouden tuet on maksettu vuodesta 2015 alkaen pelkästään EU:n suorina tuotantosidonnaisina tukina. Tässä suhteessa tukijärjestelmä eroaa maan etelä- ja pohjoisosan välillä. Pohjoisen tuen alueella tuotantosidonnaisen EU-tuen intensiteetti on pienempi kuin Etelä-Suomen AB-tukialueella, koska pohjoinen tuki on alueen keskeinen tuotantosidonnainen tukiväline. Tukimuotojen eroista huolimatta näillä sektoreilla tukitasot on kuitenkin yhteensovitettu siten, että alueelliset erityistarpeet on otettu huomioon mahdollisimman hyvin ja tasapainoisesti. Pohjoiseen mentäessä suorien tukien ja kansallisten yhteismääränä lasketut tukitasot nousevat myös pohjoisen tuen alueen sisällä tuotanto-olosuhteiden erojen vuoksi.

Muista kansallisista tuista keskeisin tukimuoto on sokerijuurikkaan kansallinen hehtaariperusteinen tuki. Tukea maksetaan saman suuruisena koko maassa yhteistä markkinajärjestelyä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen perusteella.

3.7.2 Jos YMP:n strategiasuunnitelman osatekijöitä laaditaan alueellisella tasolla, tarvittaessa selvitys siitä, miten interventiostrategialla varmistetaan kyseisten osatekijöiden johdonmukaisuus ja yhdenmukaisuus YMP:n strategiasuunnitelman kansallisella tasolla laadittujen osatekijöiden kanssa

Tuotantosidonnaisten suorien tukien kokonaisuudessa on eräitä tarkempia aluekohdennuksia, joiden pohjalta tuki jakautuu luvussa 5 kuvatulla tavalla eri sektoreiden jaon lisäksi myös alueellisesti eri tavoin. Kuten edellisessä luvussa on kuvattu, keskeinen alueellinen eriytyminen toteutuu Etelä-Suomen AB-tukialueen ja Keski- ja Pohjois-Suomen C-tukialueen välillä tuotantosidonnaisten suorien tukien ja kansallisten tukien yhteensovituksena. Lisäksi AB-tukialueen sisällä tuotantosidonnaista tukea kohdennetaan eri tavoin mannermaan, Ahvenanmaan maakunnan ja alueen ulkosaariston välillä. Nämä alueelliset erityiskohdennukset ja rajaukset perustuvat alueiden erityistarpeisiin ja tiettyjen tuotantosektoreiden, kuten nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouden erityispiirteisiin juuri näillä alueilla. Tuen alueellisella kohdentamisella varmistetaan näille erityisille alueille soveltuvan ja niille tärkeän alkutuotannon jatkuminen ja kehittämisedellytykset. Kohdentaminen on osa uudistuksen erityistavoitteiden ja CAP-suunnitelmassa määriteltyjen erityistarpeiden mukaista strategista toimenpidekokonaisuutta.

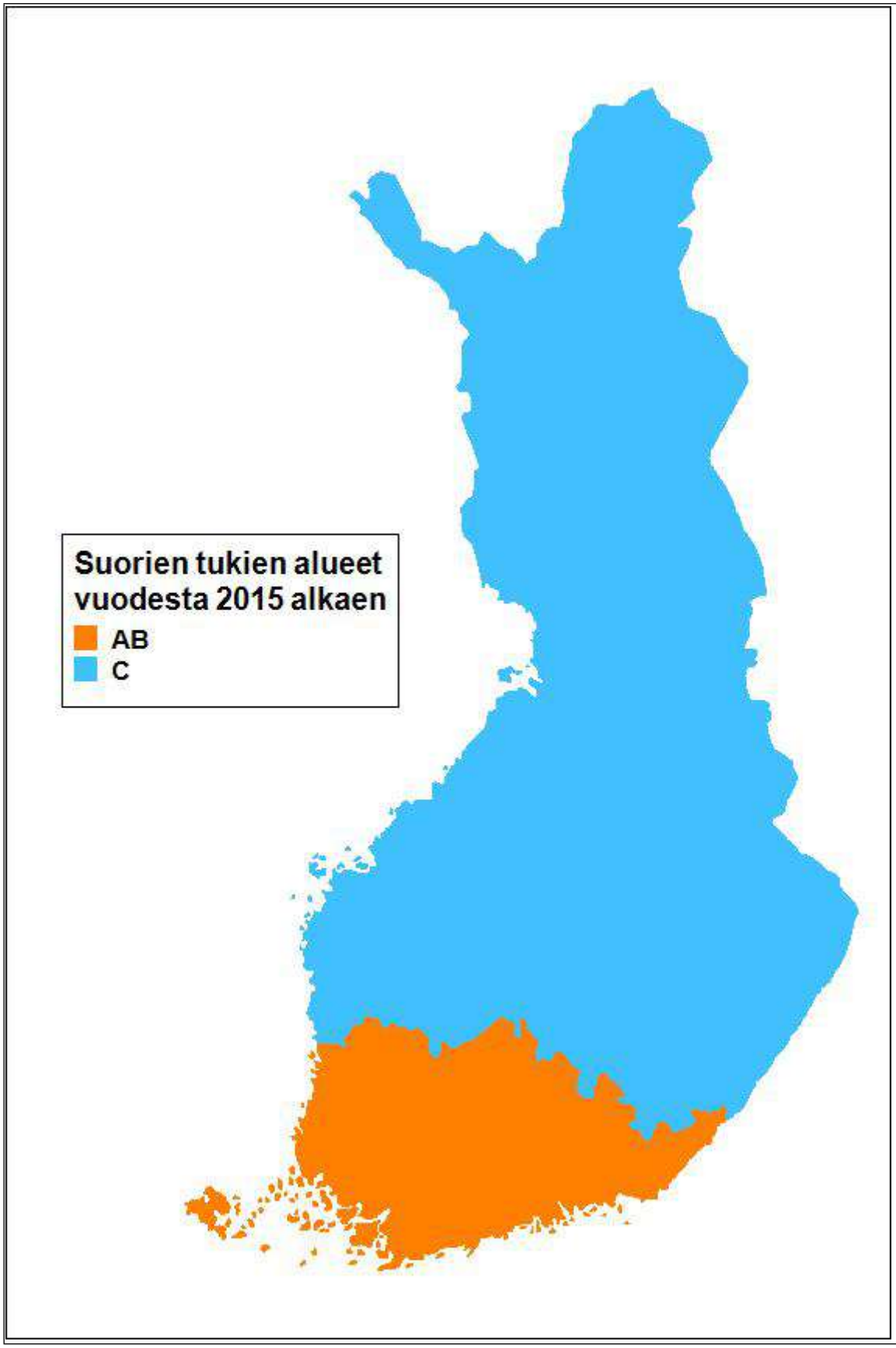

3.8 Yleiskatsaus siihen, kuinka YMP:n strategiasuunnitelmalla edistetään 6 artiklan 1 kohdan i alakohdassa vahvistetun eläinten hyvinvoinnin parantamista ja mikrobilääkeresistenssin torjumista, mukaan lukien perusedellytykset ja täydentävyys, koskevan erityistavoitteen saavuttamista

Tässä luvussa kuvatut toimet eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi ja mikrobiresistenssin vastustamiseksi vastaavat myös Pellolta Pöytään- strategian tavoitteisiin ja One health-konseptiin.

Antibioottiresistenssi on yksi ihmisten ja eläinten terveydenhuollon vakavimpia uhkia. Suomessa on panostettu eläinten hallitun mikrobilääkekäytön ohjaukseen. Suomessa pyritään ennaltaehkäisemään sairauksia olosuhteisiin vaikuttamalla ja tätä kautta lääkinnän tarvekin vähenee. Tehokkaimpia keinoja ehkäistä antibioottiresistenttien bakteerikantojen kehittymistä on vähentää lääkkeiden käyttötarvetta huolehtimalla eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista. Ennaltaehkäisevään tuohon panostetaan Suomessa kaikilla kotieläintuotantosektoreilla. Mikrobilääkkeiden käyttö tuotantoeläimille on Suomessa kansainvälisesti katsottuna erittäin vähäistä.

Lainsäädäntö vaikuttaa keskeisesti tuotantoeläinten hyvinvointiin määrittelemällä perustason tuotantoeläinten olosuhteille. Valvonnalla, ohjauksella, koulutuksilla ja neuvonnalla on saatu tuloksia aikaan. Eläinten hyvinvointikorvauksilla on ollut merkittävä vaikutus tuottajien tietoisuuden lisäämiseen.

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu eläinten hyvinvointia koskevat EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Perustasoon kuuluvat eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen) ja eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) sekä eläinlajeittainen kansallinen lainsäädäntö: VNa 592/2010 nautojen suojelusta, VNa 629/2012 (muutoksineen) sikojen suojelusta, VNa 587/2010 lampaiden suojelusta, VNa 589/2010 vuohien suojelusta, VNa 673/2010 kanojen suojelusta, VNa 375/2011 broilereiden suojelusta sekä VNa 677/2010 kalkkunoiden suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat kansalliset vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteissä.

Eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevista tieteellisistä tutkimuksista on saatu paljon uutta tietoa hyvinvoinnin edellytyksistä ja eläimille oleellisen tärkeistä perustarpeista. Valmistelussa on otettu huomioon myös aiemman rahoituskauden toimeenpanokokemukset.

Eläinten hyvinvointikorvaukset on valmisteltu tarveanalyysien sekä tutkimuksien perusteella. Vaatimukset ylittävät lainsäädännöllisen perustason. Eläinten hyvinvointikorvauksissa on toimia naudoille, sioille, lampaille ja vuohille sekä siipikarjalle. Kaikille eläinten hyvinvointikorvaukseen sitoutuville on tarjolla hyvinvointisuunnitelma, joka on tilan vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelma sisältää tilakohtaisia toimia hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Lisäksi tarjolla on eläinlajikohtaisia toimia. Naudoille on tarjolla toimia sairaille tai muuten hoitoa tarvitseville (poikima-, hoito- ja sairaskarsinat), olosuhteiden parantamista vasikoille ja urospuolisille naudoille, laidunnusta sekä ulkoilua. Sioille on tarjolla vapaa porsitusta, parannettuja olosuhteita emakoille ja ensikoille, vieroitetuille porsaille sekä lihasioille. Lampaille ja vuohille on tarjolla olosuhteiden parantamista ja laiduntamista. Siipikarjalle on tarjolla olosuhteiden parantamista.

Neuvontapalveluilla on keskeinen rooli eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Neuvontapalveluita tarjotaan mm. eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, antibioottiresistenssin vastustamisesta ("A European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance"), eläinten hyvinvointikorvausten toimenpiteistä, eläinten hyvinvointisuunnitelmista toiminnan kehittämiseksi, eläinten terveydenhoitosuunnitelmista, bioturvasta (tarttuvat eläintaudit ja eläinterveyssäännöstö), investoinneista eläinten hyvinvoinnin parantamiseen sekä ehdollisuuden vaatimuksista.

Maatalousinvestoinnit parantavat edellytyksiä parantaa eläinten hyvinvointia. Kilpailukykyä ja kannattavuutta parantavat investoinnit tavoittelevat osaltaan tuotannon nykyaikaistamista ja kohdentuvat sekä uudisrakennuksiin että olemassa olevien tuotantorakennusten korjausrakentamiseen. Tuotannon nykyaikaistamisinvestoinneilla vaikutetaan osaltaan eläinten hyvinvointiin. Investointitukea ei myönnetä parsinavetoille, vaan lypsykarjatilojen osalta tuki ohjataan pihattonavetoiden uudisrakennus- ja laajennusinvestointeihin. Emakkosikaloiden uudisrakennusinvestointien osalta tuetaan vain sellaisia hankkeita, joissa on käytössä vapaaporsitus. Tämän lisäksi tuetaan varsinaisia tuotantoeläinten hyvinvointiin liittyviä investointeja ja ne näkyvät kasvavana osuutena investointitarpeissa. Hyvinvointi-investoinnit muuttavat useimmiten tuotantotapaa.

3.9 Yksinkertaistaminen ja hallinnollisen rasitteen vähentäminen

Kansallisessa valmistelussa pidettiin tärkeänä hallinnollisen taakan keventämistä. Valtioneuvoston käsittelyssä ennen CAP-suunnitelman toimittamista komissiolle esiteltiin myös toimenpiteiden yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan keventäminen.

Uusi toimeenpanomalli edellyttää tarkkaa seurantaa ja tulosten raportointia sekä hallinnon tehokasta

toimintaa.

Merkittävimmät hallinnollista taakkaa vähentävät muutokset liittyvät uuden teknologia ja sähköisten menettelyjen käyttöön ottoon. Niiden myötä valvontaa voidaan vähentää ja tarjota tuenhakijalla hakemuksen korjaus- ja muutosmahdollisuuksia, jotka uusi toimeenpanomalli mahdollistaa. Yksittäisenä muutoksena suorien tukien osalta tukioikeuksista luopuminen on merkittävin tekijä. Mainitut tekijät vaikuttavat myös hallinnolliseen taakkaan merkittävimmin kokonaisuuden kannalta. Uudet tavoitteet ja vaatimukset vaikuttavat toki kaikkien toimijoiden hallinnolliseen taakkaan, eikä sähköisillä muistutusmahdollisuuksilla tms. voida taakkaa eliminoida. Hallinnon näkökulmasta sähköisten menetelmien toimeenpanoon liittyy merkittävä toimeenpanon alkuvuosiin painottuva hallinnollinen taakka. Taakka jatkuu alkuvuosien jälkeenkin, jos laadunarviointien virhetasot edellyttävät korjaavia toimenpiteitä.

IACS-tuet

Paikan päällä suoritettava valvonta tullaan kohdentamaan unionin lainsäädännön sallimissa puitteissa suurimpiin riskeihin hyvän vaikuttavuuden saavuttamiseksi. Unionin lainsäädännön sallimissa puitteissa tilavalvonnan riskiotannan osa myöhäistetään siten, että saadaan mukaan pinta-alamonitorointijärjestelmän kautta tulleita havaintoja tukiehtojen mahdollisesta täyttymättömyydestä. Kaikki kattavan pinta-alamonitorointijärjestelmän lisäksi pinta-alavalvonnassa tilakäyntejä tehdään riskianalyysin perusteella selkeisiin riskikohteisiin, joiden tukiehtoja ei voida unionin lainsäädännön edellyttämällä tavalla pinta-alamonitorointijärjestelmällä selkeästi todeta. Viljelijä saa paljon opastusta sähköisten palveluiden kautta, jolloin tahattomat virheet minimoidaan. Komission sallimissa rajoissa kansallinen seuraamusjärjestelmä ja mahdollisuus antaa tuenhakijalle huomautuksia ja korjauskehotuksia huomioi entistä paremmin inhimilliset erehdykset ja seuraamukset noudattavat suhteellisuusperiaatetta. Eläinvalvonta on eriytetty pinta-alavalvonnasta, joka myös helpottaa viljelijän hallinnollista taakkaa.

Perustukeen liittyvistä tukioikeuksista luopuminen yksinkertaistaa tuenhakijan työtaakkaa. Ilmoitukset tukioikeuksien siirrosta ovat olleet kuormittavia ja vieneet sekä tuenhakijan että hallinnon aikaa. Unohdukset ovat aiheuttanut myös kustannuksia ja tukimenetyksiä.

Uusi takaisinperintään liittyviin rajoihin ja muihin yksityiskohtiin kohdistuva kansallinen päätäntävalta antaa mahdollisuuksia yksinkertaistaa tuensaajan hallinnollista taakkaa. Todentamisviranomaisen laillisuus- ja sääntöjenmukaisuustarkastusten poistuessa CAP-suunnitelmaan kuuluvista tukitoimista, yhden tarkastuksen periaatteen ja komission tarkastusten keskittymisen kansallisen tason järjestelmien toimivuuden tarkastamiseen odotetaan helpottavan tuensaajien hallinnollista taakkaa verrattuna aiempaan monen organisaation samaan tilaan kohdistuneesta perättäisestä valvonnasta ja toisen viranomaisen tekemän valvonnan laadun tarkastamisesta.

Rahoituskurin vuosittaisesta ja säännönmukaisesta keräämisestä ja palauttamisesta luopuminen helpottaa tuenhakijan ja hallinnon hallinnollista taakkaa, vähentää tukipäätösten määrää ja helpottaa niiden ymmärrettävyyttä.

Suorien tukien ekojärjestelmä on uusi tukijärjestelmä. Toisaalta nykyinen suorien tukien viherryttämistuki lakkautetaan ja sen vaatimukset siirretään ehdollisuuteen. Näin ollen ekojärjestelmä lisää hallinnollista taakkaa lähinnä siten, että siihen kuuluu neljä eri ekojärjestelmää nykyisen viherryttämistuen kolmen vaatimuksen sijaan. Ekojärjestelmien toimenpiteet kuuluvat nykyisin maaseuturahaston ympäristökorvaukseen, ja niihin liittyvät käytännöt ovat siten osittain viljelijöille ennestään tuttuja.

Jatkumo on pyritty säilyttämään myös monissa muissa tukitoimissa.

Tukihakuun käytettävät välineet ja ohjeistuksen sijainti ovat tuenhakijoille tuttuja jo entuudestaan uutta pinta-alamonitorointijärjestelmää ja siihen liittyviä käytänteitä lukuun ottamatta. Pinta-alaperusteisissa tuissa on käytössä yhtenäistukihakemus.

Ehdollisuus

Ehdollisuuden osa-alueen ”maan hyvä maatalous- ja ympäristökunto” vaatimukset on laadittu niin, että ne mahdollisimman yksinkertaisesti täyttävät niille asetetut ilmasto- ja ympäristötavoitteet. Tämä osa-alue sisältää eräitä uusia vaatimuksia, mikä puolestaan monimutkaistaa järjestelmää.

Ehdollisuuden osa-alue ”lakisääteiset hoitovaatimukset” toimeenpannaan siten kuin vaatimukset on toimeenpantu asianomaisessa kansallisessa lainsäädännössä. Niiden valvontaa on yhdistetty jo nykyisin tukivalvontojen kanssa, ja yhdistämiseen pyritään jatkossa vielä enemmän. EU-asetuksen muutoksen

myötä ehdollisuudesta poistuu eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin vaatimukset sekä TSE-tautien vastustamista koskevat vaatimukset. Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin vaatimusten laiminlyöntien seuraamukset ovat aiheuttaneet seuraamuksen nykyisin myös eläintukijärjestelmiin. Lisäksi nämä seuraamukset ovat kohdistuneet myös pinta-alaperusteisiin tukitoimiin ja olleet siten viljelijöille vaikeasti ymmärrettävissä ja ylimitoitetuksi koettuja. Näiden vaatimusten poistuessa ehdollisuudesta saadaan paljon yksinkertaistusta ja ymmärrettävyyttä seuraamuslaskentaan ja viljelijän hallinnolliseen taakkaan. Toisaalta ehdollisuuden osa-alueeseen sisältyy eräitä uusia ympäristövaatimuksia, jotka monimutkaistavat toimeenpanoa.

Ehdollisuuden osa-alue ”sosiaalinen ehdollisuus” on uusi kokonaisuus EU:n yhteisessä maatalouspolitiikassa. Sen toimeenpano vuodesta 2025 alkaen lisää hallinnollista taakkaa.

Ei-IACS-tuet

Maatalouden investointitukijärjestelmässä hallinnollista taakkaa kevennetään yhdenmukaistamalla lukuisat erilliset tukitasot yhtenäisimmiksi kokonaisuuksiksi, jotta tuen hakijan on mahdollisuus suunnitella ja toteuttaa investointeja tarkoituksenmukaisella tavalla. Jatkossa ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa, eläinten hyvinvointia ja uusiutuvan energian käyttöä edistävissä maatalouden investoinneissa edellytettäisiin kannattavan toiminnan edellytysten täyttymistä, mutta tukiehdoiksi ei asetettaisi erillistä yrittäjätulovaatimusta. Jatkossa maatalouden investointihankkeen voisi aloittaa tukihakemuksen jättämisen jälkeen, mikä joustavoittaa ja nopeuttaa hankkeen toteuttamista.

Yritys- ja hankerahoituksessa lisätään entisestään sähköistä asiointia. Jo kaudella 2014-2020 sähköisten kehittämishanke- ja yritysrahoituksen hakemusten osuus on kasvanut koko ajan ja oli vuonna 2020 noin 96 %. Vuonna 2020 yritystukihakemuksista 98,54 prosenttia ja kehittämishanketukihakemuksista 93,48 prosenttia tehtiin sähköisesti. Saapuneista 3 279 hakemuksesta vain 117 kappaletta oli jätetty lomakkeella.

Teknologian ja datan mukanaan tuomat CAP:n hallinnoinnin yksinkertaistamismahdollisuudet

IACS-tuet

Uutta teknologiaa ja sovelluksia hyödynnetään sekä tukihaussa että valvonnassa mahdollisimman laajassa määrin. Tukihallinnon sähköinen tukijärjestelmä (Vipu-palvelu) tarjoaa tuenhakijalle ohjeita, neuvoja ja huomautuksia ja helpottaa tuensaajan hallinnollista taakkaa hakemuksen täyttämisessä ja tukiehtojen noudattamisessa mm. tarjoamalla edellisten vuosien hakutiedot kopioitaviksi ja tarpeen mukaan muokattavaksi.

Peltolohkorekisteri (LPIS), joka rakentuu tuenhakijakohtaisiin peruslohkoihin (ilots), on tuenhakijalle yksinkertainen tietopankki hänen lohkoistaan, koska koko lohko on tukikelpoinen eikä siten edellytä tuenhakijan toimenpiteitä lohkon rajauksen muuttamiseksi, jos muutoksia (esim. rakennuksia) ei ole tullut lohkolle tai lohkon rajauksessa ole jotain muutostarvetta. Paikkatiedon sisältävä tukihakemus, joka esitietona tarjoaa edellisen vuoden kasvulohkot, pinta-alan mittaus- ja kohdistusvälineineen tarjoaa tuenhakijalle tarkan pinta-alankäyttömahdollisuuden tukihakemuksessa ja vähentää seuraamuksista aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja tuenmenetyksiä.

Satelliittidatan ja muun vastaavan varmuuden omaavan datan hyödyntäminen pinta-alaperusteisten tukitoimien tuotosten toteutumisen tarkastelussa (pinta-alamonitorointi) auttaa muistutuksin ja korjausmahdollisuuksin tuenhakijaa täyttämään tuensaamiseen liittyvät tuen ehdot, vähentää seuraamuksia ja jossain määrin myös valvonnasta aiheutuvaa taakkaa. Tukipäätökset yksinkertaistuvat, kun tarve moniportaisten seuraamuslaskentojen esittämiselle vähenee. Hallinnon pyytämät paikkasidotut valokuvat tai muut vastaavat toimittamalla tuenhakija edesauttaa tuen saamista. Viljelijöille tarkoitetun mobiilisovelluksen kehittämisen (Vipu-kuvan kehittäminen) myötä on mahdollista kerätä nykyistä laajemmin viljelyyn liittyvää tietoa. Tämä puolestaan auttaa kehittämään ja nopeuttamaan tukien käsittelyprosessia, jos muut vaatimukset eivät tuo mukaan myöhäisiä ilmoitusaikatauluja ja muita niihin liittyviä aikatauluja.

Hakemuksetonta (automaattista) järjestelmää hyödynnetään eläintoimenpiteissä mahdollisimman laajasti. Automatisointi ja tiedon kerääminen jo olemassa olevista järjestelmistä vähentää hakijan tuen hakemiseen liittyvää taakkaa.

Korjausmahdollisuus pinta-alaperusteisten tukitoimien hallinnollisten tarkastusten perusteella tarjoaa tuenhakijalle mahdollisuuden tukihakemuksen korjaamiseen ja vähentää seuraamusten määräämistarvetta sekä myöhempää takaisinperintätarvetta. Tämä pienentänee myös jäsenvaltioiden rahoitusoikaisuriskiä, jos laadunvalvonta ei tuo vastakkaista vaikutusta.

Tietovarastoratkaisuja (data warehouse) kehittämällä raportoinnin tarpeisiin vähennetään myöhempää raportoinnin aiheuttamaa työmäärää ja yhteismitallistetaan raportointi. Tietojärjestelmien (IACS-tukitoimiin ja non-IACS-tukitoimiin) keskinäinen vuorovaikutus ja keskusteluyhteys mahdollistaa indikaattoritietojen helpon saatavuuden.

Sähköisen eläintunnisteen käyttöönotto helpottaa eläinten poisto- ja siirtoilmoitusten tekemistä, vähentää virheitä ja sitä kautta seuraamuksia. Nautarekisterin uudistaminen tarjoaa nykyaikaiset työkalut muistutuksineen ja vertailutietoineen helpottamaan oikeaa ja oikea-aikaista eläinten merkintä- ja rekisteriöinvaatimusten noudattamista.

Ehdollisuus sisältää useita vaatimuksia, joita ei voida valvoa pinta-alamonitoroinnilla.

Ei-IACS-tuet

Non-iacs tuet haetaan sähköisesti mahdollisesti muutamia erityispoikkeuksia lukuun ottamatta. Hakija tekee hakemukset itse verkkopalvelussa. Hyrrä-verkkopalvelun asiointipalveluun kirjaudutaan vahvalla suomi.fi tunnistuksella ja hakija saa sähköisen valtuutuksen kansallisen suomi.fi -valtuuden kautta.

Yritys- ja hankerahoituksessa sekä maatalouden investointituissa tavoitteena on lisätä yksinkertaistettujen kustannusmallien käyttöä. Investointien toteutumisen todentamista paikkasidonnaisten valokuvien avulla edistetään soveltuvissa tapauksissa. Leader-ryhmien toimintarahan maksamisessa otetaan käyttöön uusi yksinkertaistettu flat rate –menettely, mikä helpottaa hakemuksen laatimista toimintaryhmässä sekä hakemuksen käsittelyä Ruokavirastossa. Teknisessä avussa kansallinen toimeenpano toteutetaan yksinkertaistettuja menettelyjä käyttäen. Yksinkertaistetut kustannusmallit vähentävät syötettävien hakemustietojen määrää. Yksinkertaistettujen kustannusmallien käyttö tehostaa myös viranomaisten päätöstentekoa.

Hyrrä asiointipalvelu neuvoo ja ohjaa aktiivisesti hakijaa tekemään hakemukset siten, että järjestelmään sisäänrakennettu interventiologiikka sekä hakemustarkisteet mahdollistavat entistä laadukkaampien hakemusten tuottamisen. Hyrrä-verkkopalvelu auttaa samalla valitsemaan parhaiten CAP-strategiasuunnitelmaa toteuttavat toimet. Suuri osa hakemustiedoista haetaan muiden viranomaisten tietolähteistä kansallisen yritystietorekisterin kautta. Viranomaistietojen hyödyntäminen vähentää hakemukseen tarvittavien liitteiden määrää ja varmentaa tietojen oikeellisuuden ja parantaa raportoitavien tietojen laatua. Osa hankkeen indikaattoritiedoista kerätään muista viranomaisten tietolähteistä. Tekoälyä pilotoidaan hakemuksen ja raportoinnin sekä arviointien yhteydessä. Robotiikkaa käytetään mm. järjestelmän automaattisissa testauksissa.

Hakijalla on mahdollisuus muokata hakemustaan kaikissa hakemus- ja toteutusvaiheissa. Näin mahdollistetaan CAP-strategiasuunnitelman toimeenpanon mahdollisimman tarkka toteutuminen. Tuenhakija on velvollinen ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen lopettamisen. Tukea koskevaa hakemusta voidaan oma-aloitteisesti muuttaa tai se voidaan peruuttaa kokonaan hankkeen toteuttamisaikana. Muutoksen hyväksyy tuen myöntänyt viranomainen.

Kertakorvauksen ja muiden yksinkertaistettujen kustannusmallien käyttö yksinkertaistaa toimeenpanoa tukea maksettaessa. Maksuhakemusten käsittelyä ja tarkastusta helpottavat toimeenpanoon ja tietojärjestelmään suunnitellut yksinkertaistukset.

Erilaisia toimeenpanon prosesseja sähköistetään kuten esimerkiksi neuvojahakemuksen tekeminen. Tarkistuslistat sähköistetään ja kohteista mahdollisimman paljon viedään hakemuksen tarkisteiksi. Tietojärjestelmää kehitetään siten, että sen rakenne mahdollistaa muutokset joustavasti ja nopeasti toteutettaviksi. Raportointia yksinkertaistetaan ja vakioraportit laaditaan vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Uutta teknologiaa ja sähköisiä sovelluksia pyritään hyödyntämään myös valvonnassa mahdollisuuksien mukaan.

Lisäksi pyritään sähköistämään takaisinperintäosuutta ottamalla käyttöön sähköinen todisteellinen tiedoksianto. Rajapintojen välistä tiedonsiirtoa tehostetaan lisää, jolloin lopullinen maksettu maksutieto saadaan näkyviin asiakkaalle. Eri vaiheissa lisäämme viranomaisilta saatavaa tietoa ja pyrimme toimittamaan sähköisesti tietoa myös muille viranomaisille.

Verkostoalustan hankerekisteripalvelu auttaa hanketoteuttajia verkostoitumaan ja helpottaa hanketiedon avoimuutta ja jakamista kansallisesti ja kansainvälisesti.

Interventioiden suunnittelun yhteydessä toteutettu yksinkertaistus. Esimerkkejä toimenpiteistä, joissa on toteutettu yksinkertaistamista

Perustulotuki: Tukioikeuksista luopuminen yksinkertaistaa tuenhakijan työtaakkaa. Tuenhakijoiden ilmoitukset tukioikeuksien siirrosta ovat olleet kuormittavia ja vieneet aikaa. Unohdukset ovat aiheuttanut myös kustannuksia ja tukimenetyksiä. Erillistä tukioikeusrekisteriä, jossa vuosittaiset siirrot ja muut muutokset jäljitettävyysvaatimuksineen on kirjattu, ovat kuormittaneet tietojärjestelmää kohtuuttomasti. Kun tukioikeuksia ei jatkossa ole, myöskään tukioikeusrekisteriä ei tarvita. Tukioikeusrekisteri olisi pitänyt uusia kokonaan, jos tukioikeusjärjestelmää olisi jatkettu.

Aktiiviviljelijävaatimus toteutetaan aiempaa kautta yksinkertaisemmin ja hakijan sekä hallinnon hallinnollista taakkaa vähentäen olemassa olevien rekisterien pohjalta. Hallinnolle aiheutuu rekistereiden välisten rajapintojen rakentamisesta kustannuksia ja lisätyötä, mutta kauden edetessä rekisteritarkastelu olisi nykyistä yksinkertaisempi tapa tarkastella aktiiviviljelijävaatimuksen täyttyminen.

Nuoren viljelijän täydentävä tulotuki: Mahdollisimman pitkälle yhdenmukaistetut tukiehdot ja tuen saannin edellytykset Pilari I ja II tukitoimissa selkeyttävät tukitoimia ja helpottavat tuensaajan hallinnollista taakka

Tuotantosidonnainen tulotuki: Tuotantosidonnaisen tulotuen toimenpiteiden määrä on vähentynyt merkittävästi nykyisestä 22 toimenpiteestä. Jatkossa on käytössä 11 toimenpidettä.

Eläimiin perustuvissa tukitoimissa toteutettava mahdollisimman pitkälti yhdenmukainen SPR 34 artiklan tarkoittama viitepäivämäärä helpottaa eläinten merkintä- ja rekisteröintivaatimuksien määräaikojen noudattamista tukitoimiin vaikuttavien seuraamusten vähentyessä ja antaessa hallinnolle keskitetyn, määräaikaan sidotun ja vaikuttavan muistutusmahdollisuuden eläinten merkintä- ja rekisteröintivaatimusten noudattamisesta ja viimeisestä korjausmahdollisuudessa ennen valvontojen alkamista. Vuosittainen hakemus tarjoaa muistutuksen tukiehdoista ja vähentää siten seuraamusriskiä. Vuosittainen hakemus on myös helppo keino poistua tukijärjestelmän piiristä ja tuen saamisen ehtojen noudattamisesta sekä niihin kohdistuvasta valvonnasta, jos se on tuensaajalle tarkoituksenmukaisempi vaihtoehto.

Ekojärjestelmä: Talviaikaisen kasvipeitteen ekojärjestelmää on yksinkertaistettu verrattuna nykyisin maaseuturahaston ympäristökorvauksessa toimeenpantavaan vastaavan tapaiseen tukimuotoon.

Ympäristökorvaukset

Yksinkertaistamisen ja kustannustehokkuuden vuoksi on ympäristökorvaukseen valittu laajempia toimenpidekokonaisuuksia, yhdistetty toiminnallisesti samankaltaisia toimenpiteitä sekä vähennetty tukikelpoisuus ja tukiehtoja vaikuttavuuden kannalta olennaisiin. On myös kiinnitetty huomio kuluvalla kaudella tunnistettujen toimeenpanon kipupisteiden lieventämiseen. Toimenpiteiden välisiä linkityksiä ja poissulkemisia on luotu mahdollisimman vähän. Ympäristösitoumuksessa on lisätty valinnaisuutta ja joustavuutta sitoumusvuosien välillä. Alkuperäisrotusopimuksesta on tehty yksivuotinen. Toimeenpanon prosessia sekä viljelijän että hallinnon kannalta on tarkastelu samanaikaisesti toimenpiteiden vaatimusten suunnittelun yhteydessä. Sähköisen asioinnin parantaminen entisestään ja kaksisuuntainen tiedonkulku vähentävät hallinnollisista taakkaa myös ympäristökorvausten osalta.

Valmistelussa on paneuduttu vaikuttavimpien keinojen valintaan sekä vaikuttavimpien kohteiden tunnistamiseen. Lisäksi on paneuduttu kohdentamisen tarkoituksenmukaisen mittakaavan sekä pinta-alatavoitteen määrittämiseen kunkin ympäristötarpeen lähtökohdista hyödyntäen tutkimusta, tietoaineistoja ja tutkimuslaitosten sekä asiantuntijoiden ja sidosryhmien osaamista. Vaikuttavuutta tavoitteleva kohdentaminen on vaatinut yksilöidympää ongelmanratkaisua ja tarkastelumittakaavan kaventamista, jolloin vaarana on hallinnollisen taakan kasvu ja yksityiskohtaisuuden aiheuttama monimutkaisuus. Nykyaikaiset tietojärjestelmät ja ympäristötietoa sisältävien aineistojen parantuminen sekä yhdistäminen toisiin aineistoihin mahdollistavat toimien lohkokohtaisen kohdentamisen lohkon ominaisuuksien ja sijainnin perusteella samalla kun on luovuttu alueellisesta kohdentamisesta. Lohkokohtaisten toimenpiteiden tavoitealojen määrittelyssä on huomioitu vesienhoitosuunnitelmissa ja luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelmassa esitetyt tavoitealat ja aiempi toimeenpanokokemus sekä tavoitteen saavuttamisen realistisuus.

Soveltuvien kohteiden, lohkojen ja tilojen saamiseksi toimenpiteen piiriin kustannustehokkaasti, on tunnistettu käytettävissä olevat hallinnolliset aineistot, joita voidaan hyödyntää lohkon tai alueen tukikelpoisuuden määrittämiseksi etukäteen ilman erillistä tuenhakijakohtaista tai lohkokohtaista harkintaa. Toimenpiteiden yksityiskohtaisten ehtojen ja niiden määrän määrittelemisessä on hyödynnetty maa- ja metsätalousministeriön alaisen hallinnon, tukijoiden, tuottajajärjestöjen, ympäristöministeriön ja

sen alaisen hallinnon, ympäristöjärjestöjen sekä neuvonnan edustajien asiantuntemusta toimenpiteiden vaikuttavuuden ja niiden toimeenpanon, ymmärrettävyyden sekä käytännön toteutuskelpoisuuden optimoinnissa. Samalla on pidetty kiinni valvonnan vaatimasta todennettavuudesta ja vältetty herkästi virheitä aiheuttavia ehtoja, kuten päivämäärärajoja.

Tila- ja lohkotason toimenpiteet, jotka toteutetaan peltoalueilla, muodostavat ympäristösitoumuksen, jossa toimenpiteiden ehdot ovat määrämuotoisia ja kohteen tukikelpoisuus todettavissa ilman erillistä harkintaa hallinnon tietoaineistojen perusteella. Peltoalueen ulkopuolelle tehtävistä lohkotason toimenpiteistä tehdään erillisiä ympäristösopimuksia. Niissä toteutuu kohdekohtainen harkinta.

Eräiden lohkokohtaisten toimenpiteiden tilakohtaista enimmäisosuutta tilan tukikelpoisesta alasta ja samankaltaisten toimenpiteiden lukumäärää tilalla ja samalla lohkolla rajataan rahoituksellisista syistä, mikä voi vaikeuttaa viljelijöiden taholla järjestelmän ymmärtämistä ja aiheuttaa hallinnollista taakkaa toimeenpanossa ja valvonnassa. Joustavuuden lisäämiseksi pääosa lohkokohtaisista toimenpiteistä on valittavissa vuosittain sen sijaan, että ne olisi valittava ensimmäisenä vuonna kuten nykyisellä kaudella. Erilaisten toimenpiteiden suuri määrä ja ympäristökorvauksen ohelle tullut ekojärjestelmä voisi lisätä virhetasoa. Mittavalla panostuksella neuvontaan on tärkeä rooli tuensaajien auttamisessa järjestelmän ymmärtämiseen.

Ympäristötoimenpiteiden jakautuminen ehdollisuuden, ekojärjestelmän sekä ympäristökorvausten ja ympäristöinvestointien toimenpiteisiin, saa aikaan kokonaisuuden, jossa jokaisella järjestelmällä on oma toimintalogiikkansa. Tämä aiheuttaa luonnollisesti järjestelmään monimutkaisuutta. Ymmärrettävyyden lisäämiseksi on samankaltaisia tai samaan pinta-alaan kohdistuvia eri järjestelmän toimenpiteitä vältetty ja toimeenpanon yksinkertaistamiseksi on eri toimenpiteiden väliset linkitykset pidetty mahdollisimman vähäisinä. Ekojärjestelmän ja ympäristökorvauksen toimenpiteet on laadittu siten, että ne eroavat toisistaan, joten valitseminen toimenpiteiden välillä on tehty helpoksi. Saman aihepiirin toimenpiteiden pilkkomista useaan eri järjestelmään on tehty mahdollisimman vähän, jolloin esimerkiksi luonnonmukainen tuotanto ja eläinten hyvinvointikorvaukset ovat kokonaisuudessaan maaseuturahaston toimenpiteitä ja ravinteiden käytön sääntely on aiemmasta poiketen keskitetty ehdollisuuden vaatimuksiin.

Eläinten hyvinvointikorvaukset: Sähköinen järjestelmä opastaa, neuvoo ja varmistaa toimenpiteiden valinnassa. Vaaditut liitteet palautetaan sähköisesti tukihaun yhteydessä ja ne jäävät sähköiseen arkistoon. Yksityiskohtaisia ehtoja on vähennetty ja näitä on pyritty tekemään laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Osa toimista perustuu tulokseen, joten tilatasolla tehtävät toimenpiteet eivät ole tarkkaan määriteltyjä. Määritellään ja valvotaan vain haluttu lopputulos. Hyvinvointisuunnitelmien hallinnollinen valvonta pääasiassa YT-alueilla eikä tilavalvonnassa.

Neuvontapalvelut: Neuvontakorvauksien määräytymisperusteet ovat selkeät ja yksinkertaiset sekä myöntämisen edellytykset melko yksinkertaisia, joten hallinnointi sinällään ei ole raskasta. Rahoituskauden 2014-2020 kokemukset auttavat kehittämään hallinnointia kevyemmäksi, sillä mittava neuvontakäyntien määrä työllistää vaikka itse järjestelmä ei olisikaan monimutkainen. Neuvontajärjestelmässä tuensaajan valinta ja hyväksyntä sekä tukihallinto on tarkoitus toimeenpanna sähköisessä järjestelmässä. Järjestelmän hallinnoinnissa tavoitellaan koko prosessin sähköistämistä, mahdollistetaan digivälineiden käyttöä esim. suunnitelmien laatimisessa sekä kannustetaan ja vahvistetaan etäyhteyksien käyttöä neuvonnassa. Neuvontapalveluiden laajeneminen, saatavuus ja laadukkuus vähentävät hallinnollista taakkaa viljelijöiden saadessa oikeinlaista ja oikea-aikaista tietoa. Sähköinen haku ja sähköiset tarkisteet hakemuskäsittelyssä keventävät hallintoa.

Hanke- ja yritysrahoitus sekä Leader

Tavoitteena on mahdollisimman yhteneväiset tukijärjestelmät kaikille tukimuodoille. Eri hankemalleja vähennetään. Leader-ryhmien teemahankkeesta luovutaan ja sen tilalle mahdollistetaan pienhankkeiden toteutus yksinkertaisemmin. Kahden kohdennetun toimen hankkeita ei toteuteta teknisesti samalla tavalla kuin aikaisemmin. Kustannuslajeja on vähennetty merkittävästi ja ne vastaavat hakemuksissa ja maksuhakemuksissa paremmin toisiaan.

Leader-ryhmien ja ELY-keskusten rooleja selkeytetään maaseudun yritysrahoituksessa siten, että molemmilla tahoilla on aiempaan verrattuna omat erilaistetut tukivälineet ja tuen kohdesegmentit. Erityisesti tämä helpottaa potentiaalisia tuensaajien löytämään heille sopivimmat tukivälineet.

Leader-ryhmien kautta haettavan maaseudun yritysrahoituksen osalta otetaan käyttöön aiempaa enemmän

yksinkertaistettuja kustannusmenettelyjä kertakorvauksen muodossa. Tämä yksinkertaistaa ja sujuvoittaa tuen myöntämistä ja maksamista. Leader-ryhmien toimintarahassa otetaan käyttöön huomattavasti yksinkertaisempi kiinteämääräinen kustannusmalli, joka sujuvoittaa työtä niin Leader-ryhmissä kuin Ruokavirastossa.

Maatalouden investointituki: Tavoitteena on mahdollisimman yhteneväiset tukiehdot ja tukitasot eri tukikohteille. Joissakin tukikohteissa otetaan käyttöön yksinkertaistetut kustannusmenettelyt. Tukiehtoja pyritään yhtenäistämään myös muiden tukimuotojen kanssa.

Nuoren viljelijän aloitustuki: Mahdollisimman pitkälle yhdenmukaistetut tukiehdot ja tuen saannin edellytykset Pilari I ja II tukitoimissa selkeyttävät tukitoimia ja helpottavat tuensaajan hallinnollista taakkaa

Tekninen apu: Jatkossa teknisestä avusta on järjestelmässä yksi tukimuoto, jonka alla on kaikkien toimijoiden tekninen apu. Ohjelmakaudella 2014-2020 jokaisella hakijalla on ollut oma tukimuotonsa. Maksutapana on yksinkertaistettu kustannusmalli. Teknisen avun toimeenpano yksinkertaistuu järjestelmässä huomattavasti.

3.10 Ehdollisuus

3.10.1 Pääasia: Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen

3.10.1.1 GAEC-vaatimus 1: Pysyvän nurmen säilyttäminen; perusteena pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan

3.10.1.1.1 Yhteenveto tilan velvoitteista (esim. ennakkolupajärjestelmä ja pysyväksi nurmeksi takaisin muuttamisen velvoite)

Jos pysyvän nurmen kansallinen viitesuhde vähenee yli 5 %, otetaan käyttöön ennallistamismenettely ja pysyvän nurmen muuhun käyttöön ottamisen kielto.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

3.10.1.1.2 Alueellinen soveltamisala (kansallinen, alueellinen, tilojen tai tilaryhmien taso)

kansallinen

3.10.1.1.3 Viiteosuuden arvo (ml. laskentamenetelmä)

Osuus **7.65**

Selvitys

Pysyvän nurmen ala vuonna 2018 oli 175 001,78 hehtaaria ja maatalousmaan ala 2 288 568,46 hehtaaria.

Aloissa on uutena otettu huomioon luonnonmukaista tuotantoa harjoittavien tilojen pysyvän nurmen alat ja maatalousmaan alat.

Pysyvän nurmen viitevuosi on 2018. Pysyvän nurmen vuotuinen suhde vuonna 2018 oli 7,70.

3.10.1.1.4. Kyseeseen tulevat viljelijätyypit (kaikki viljelijät, joilla on pysyviä nurmia)

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan pysyvän nurmen alaa tai jotka ovat muuttaneet pysyvän nurmen alaa muuhun käyttöön lähiaikana.

3.10.1.1.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Ennallistamismenettelyn käyttöönotto ja pysyvän nurmen muuhun käyttöön ottamisen kielto silloin, jos pysyvän nurmen viitesuhde vähenee kansallisella tasolla yli 5 %, säilyttää pysyvien nurmien määrää ja maan hiilivarastoja.

3.10.1.2 GAEC-vaatimus 2: Kosteikkojen ja turvemaiden suojelu

3.10.1.2.1 Yhteenveto tilakäytännöistä

Vaatimus A): Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muutoin otettu turvemaa-ala on oltava pysyvästi nurmella. Nurmikasvusto voidaan uusia suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen. Kyntö on kielletty. Tämä nurmivaatimus ei koske määriteltävien tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja eikä määriteltäviä lohkon muotoa parantavia muutoksia.

Vaatimus B): Turvemaata olevalta maatalousmaalta ei saa ottaa maa-ainesta.

Vaatimus C): Turvemaata olevaa maatalousmaata tai sillä olevaa kasvustoa ei saa polttaa.

Vaatimus D): Turvemaata olevalle maatalousmaalle ei saa kaivaa uusia avo-ojia paitsi, jos uuden avo-ojan kaivuu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai määriteltäviin, useita maanomistajia koskeviin peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeisiin.

Vaatimus E): Pysyvää nurmea, joka sijaitsee turvemaalla, ei saa kyntää kuin kerran neljän vuoden ajanjaksolla. Tätä vaatimusta ei sovelleta A-vaatimuksen mukaisiin aloihin eikä GAEC 9 mukaisiin aloihin.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

Katso turvemaan määritelmä määritelmät-luvusta (4.1.8).

3.10.1.2.2 GAEC-vaatimuksen soveltamisvuosi

Valitse vuosi: **2023**

Perustelut

Vaatimus A otetaan käyttöön vuoden 2023 alusta alkaen.

Vaatimukset B, C, D ja E otetaan käyttöön vuoden 2025 alusta alkaen, koska Suomessa ei ole olemassa koko maassa tarkalla mittakaavalla kartta-aineistoa turvemaa-alojen sijainnista maatalousmaalla. Tällaisen aineiston luomiseen pyritään vuoden 2025 alkuun mennessä. Vaatimus A voidaan ottaa käyttöön jo vuodesta 2023 alkaen, koska samanlainen vaatimus asetetaan kansallisessa lisä-GAEC:ssa myös muulle uudelle maatalousmaa-alalle kuin turvemaalle, joten maalajitiedon tarkkuuden vaatimuksessa A ei tarvitse olla niin suuri kuin vaatimuksissa B, C, D ja E. Vaatimuksessa E mainittu ajanjakso alkaa vuonna 2025.

3.10.1.2.3 Alueellinen soveltamisala ja nimetty alue

Koko maa

Suomessa kosteikot eivät kuulu maatalousmaan alaan, joten ehdollisuuteen ei aseteta kosteikkoja koskevaa vaatimusta. Katso kosteikon määritelmä määritelmät-luvusta (4.1.8.).

3.10.1.2.4 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan turvemaata olevaa maatalousmaata.

3.10.1.2.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Vaatimus A): Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettujen turvemaa-alojen, kuten raivioiden, pysyvän nurmivaatimuksen odotetaan vähentävän viljelijöiden kiinnostusta raivata tai muutoin ottaa käyttöön uutta maatalousmaata. Raivauksen vähentyminen suojelee hiilirikkaita maita. Alan nurmipeitteisyys vähentää kasvihuonekaasupäästöjä verrattuna siihen, jos ala olisi yksivuotisten kasvien viljelyssä.

Vaatimukset B), C), D) ja E): Turvemaata olevalla maatalousmaalla maa-aineksen ottokielto, polttokielto, uusien avo-ojien kaivuukielto sekä kynnön rajoittaminen pysyvällä nurmella vain määräajoin tapahtuvaksi suojelevat hiilirikkaita maita ja vähentävät kasvihuonekaasupäästöjä.

3.10.1.3 GAEC-vaatimus 3: Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä

3.10.1.3.1 Yhteenveto tilakäytännöistä

Viljojen, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä ei saa polttaa.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

3.10.1.3.2 Alueellinen soveltamisala

Koko maa

3.10.1.3.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan peltoalaa, jolla on viljojen, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sänkeä.

3.10.1.3.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Sängen polttokielto säilyttää maaperän orgaanista ainesta, koska sänkeä poltettaessa orgaanista ainesta tuhoutuu.
Suomessa ei ole tunnistettu kasvitauteja ja tuholaisia, joiden torjunnassa sängen polttaminen olisi välttämätöntä. Tämän vuoksi sängen polttokieltoon ei ole poikkeuksia.

3.10.2 Pääasia: Vesi

3.10.2.1 GAEC-vaatimus 4: Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varrelle

3.10.2.1.1 Yhteenveto tilakäytännöistä

Vesistöjen varrella sijaitsevilla maatalousmaan lohkoilla on oltava vesistöön rajoittuvalla lohkon rajalla muokkaamaton määriteltävä kasvipeitteinen vähintään 3 metrin levyinen suojakaista, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita. Kasvinsuojeluaineiden käyttö suojakaistalla on kuitenkin mahdollista, jos se on tarpeen määriteltävien haitallisten kasvilajien tai muiden helposti leviävien rikkakasvien torjumiseksi. Ennen käytön aloittamista viljelijän on saatava siihen lupa viranomaiselta.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.
Katso vesistön määritelmä määritelmät-kohdasta (4.1.8.).

3.10.2.1.2 Suojakaistojen vähimmäisleveys (metriä)

3

3.10.2.1.3 Alueellinen soveltamisala, mukaan lukien vesistöjen määritelmä

Koko maa. Suomi ei ole määritellyt nitraattiherkkiä alueita, vaan soveltaa nitraattidirektiivin 3 artiklan mukaisesti toimenpiteitä (nitraattitoimintaohjelmaa) koko maan alueella.

3.10.2.1.4 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan vesistöjen varren maatalousmaata.

3.10.2.1.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Muokkaamaton kasvipeitteinen vähintään 3 metrin levyinen suojakaista suojelee vesistöjä pilaantumiselta ja valumilta.

3.10.3 Pääasia: maaperä (suojelu ja laatu)

3.10.3.1 GAEC-vaatimus 5: Maanmuokkauksen hallinta maaperän köyhtymisen ja eroosion vaaran pienentämiseksi ottaen huomioon rinteen kaltevuus

3.10.3.1.1 Yhteenveto tilakäytännöistä

Vesistöjen varrella sijaitsevalla maatalousmaan lohkolla tai lohkon osalla, jonka kaltevuus vesistöön päin on Manner-Suomessa vähintään 15 % ja Ahvenanmaalla vähintään 10 %, on oltava GAEC 4:n mukainen muokkaamaton kasvipeitteinen vähintään 3 metrin suojakaista, jolla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita eikä lannoitteita. Kasvinsuojeluaineita voidaan kuitenkin käyttää kohdassa 3.10.2.1.1 mainittujen edellytysten täyttyessä.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.
Katso vesistön määritelmä määritelmät-luvusta (4.1.8.).

3.10.3.1.2 Alueellinen soveltamisala (mukaan lukien eroosioriskialueet ja rinteen kaltevuus)

Koko maassa vesistöjen varrella sijaitsevat maatalousmaan lohkot tai lohkon osat, joiden kaltevuus vesistöön päin on Manner-Suomessa vähintään 15 % ja Ahvenanmaalla vähintään 10 %.

3.10.3.1.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan vesistöjen varren kaltevaa maatalousmaata.

3.10.3.1.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Kaltevilla mailla vesistön varren muokkaamaton kasvipeitteinen suojakaista vähentää maaperän eroosiota tehokkaammin kuin pelkkä maanmuokkausta vastaavalla alalla rajoittava vaatimus.

3.10.3.2 GAEC-vaatimus 6: Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina

3.10.3.2.1 Yhteenveto tilakäytännöistä (mukaan lukien kyseeseen tuleva ajanjakso)

Sisältää kaksi eri vaatimusta A ja B:

A) Talviaikainen vähimmäismaanpeite:

Vähintään 33 % viljelijän peltoalasta ja pysyvien kasvien alasta on oltava kasvipeitteistä syksyn tietystä päivämäärästä seuraavan kevään tiettyyn päivämäärään asti. Kasvipeitteeksi hyväksytään määriteltävien muokkaamattomien viljelykasvien, muokkaamattoman sängen ja kevennetyn muokkauksen alat sekä määriteltävien viljelykasvien alat, joiden pinnalla on sadonkorjuusta jäänyttä kasvijätettä.

B) Kesantojen maanpeite:

Kesantojen on pääsääntöisesti oltava määriteltävällä tavalla viher- tai sänkipeitteisiä kesän tietyn ajanjakson, poikkeusmahdollisuus avokesannoille ja syyskylvöisten kasvien kylvömahdollisuus määriteltävästä päivämäärästä alkaen.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

3.10.3.2.2 Alueellinen soveltamisala

Koko maa

3.10.3.2.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Vaatimus A): Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan peltoalaa ja pysyvien kasvien alaa.

Vaatimus B): Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät.

3.10.3.2.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Vaatimus A) Talviaikainen vähimmäismaanpeite

Talviajaksi pellon pinnalle jäävät kasvijätteet ja kasvit suojelevat maaperää ajanjaksoina, jotka ovat herkimpiä.

Suomea voidaan pitää maailman pohjoisimpana maatalousvaltiona. Koko Suomessa talvikausi on pitkä ja talven olosuhteet ankarat viljelykasveille pakkasen ja lumen vuoksi. Termisen talven pituus vaihtelee eteläisimmän rannikon 110 vuorokaudesta pohjoisimman tunturialueen yli 190 vuorokauteen (ks. kuva). Termisen talven aikana vuorokauden keskilämpötila pysyy nollan alapuolella. Talvikaudella roudan eli sellaisen maakerroksen, jossa maan huokosissa oleva vesi on riittävän pitkään kestäneen pakkasen johdosta jäätynyt, paksuus on Suomessa yleensä keskimäärin noin 20-80 cm (ajanjakso 1981-2010). Tyypillinen lumipeitepäivien lukumäärä on Etelä-Suomessakin noin 100-145 vuorokautta (ajanjakso 1991-2020) (ks. kuva). Koko Suomessa lunta on ollut edelleen maaliskuussa kaudella 1991-2020 (ks. kuva). Talvi on siis jopa aivan eteläisimmilläkin alueilla pitkä ja kasvukausi siitä johtuen lyhyt. Kasvukauden pituus vaihtelee ollen 105-185 vuorokautta (ks. kuva). Kasvukauden lämpösumma jää koko maassa pieneksi.

Talven pakkaset ja peltojen lumi- ja jääpeitteisyys aiheuttavat syyskylvöisille kasveille koko maassa riskin siitä, että kasvusto tuhoutuu tai vaurioituu talven aikana ja sadot jäävät pienemmiksi kuin Euroopan suotuisilla alueilla. Tästä johtuen keväällä kylvettävät kasvit ovat Suomessa huomattavasti yleisempiä kuin syksyllä kylvettävät. Suuri osa vilja-, öljy- ja valkuaiskasveista kylvetään keväällä: syysviljojen osuus vuonna 2020 oli vain noin 4 % kaikista viljoista ja syysöljykasvien noin 6 % kaikista öljykasveista. Ohra ja kaura ovat merkittäviä viljelykasveja Suomessa, mutta niiden syyskylvöisiä lajeja viljellään vain kokeiluluonteisesti (vuonna 2020 syysohra 0,11 % ohra-alasta ja syyskaura 0,002 % kaura-alasta).

Jos keväällä kylvettävää maatalousmaata ei muokata syksyllä ja se muokataan vasta keväällä tai suorakylvetään, maaperä kuivuu ja lämpenee talven jäljiltä hitaammin kylvökuntoon. Tällöin kylvö viivästyy ja koska kasvukausi on lyhyt, myös sadon valmistuminen korjuukuntoon viivästyy syksyllä. Myöhään kylvetyillä kasveilla on vaarana, että sadon kuivauskustannukset lisääntyvät oleellisesti tai sato ei ehdi valmistua ennen talven tuloa lainkaan. Suomessa vilja-, öljykasvi- ja valkuaiskasvisato on

kuivattava varastointikosteuteen koneellisesti viljankuivurissa. Koska puinti ajoittuu loppukesään tai syksyyn, kasvit eivät kuivu luontaisesti pellolla syksyn sateisuuden, viileän lämpötilan ja valoisan ajan nopean lyhenemisen vuoksi.

Suomessa yleisillä savimailla kyntö keväällä ei yleensä ole sopiva viljelymenetelmä. Savimaat kynnetäänkin yleensä syksyllä. Tällöin pakkasen aiheuttama routa murentaa tehokkaasti maata. Keväällä kynnettäessä routa ei pääse vaikuttamaan samalla tavalla. Kevätkyntö myös aiheuttaa usein maaperän liiallisen kuivumisen. Savimailla kevään muokkaustöille optimaalinen ajanjakso on hyvin lyhyt, jotta maaperä ei kuivu liikaa. Toisaalta turve- ja multamaatkin hyötyvät syyskynnöstä siten, että keväällä maa kuivuu ja lämpenee nopeammin. Osassa Suomea savimaat ovat yleisempiä ja osassa maata turve- ja multamaat.

Syyskyntö on tärkeä viljelymenetelmä sekä tavanomaisessa että luonnonmukaisessa tuotannossa estämään rikkakasvien leviämistä. Näin ollen syyskyntömahdollisuus edistää tavoitteita kasvinsuojeluaineiden käytön vähentämisestä ja luonnonmukaisen tuotannon lisäämisestä.

Suorakylvö ja kevennetty muokkaus lisää liukoisen fosforin kuormitusta vesistöihin, koska fosfori rikastuu pintamaahan. Tästä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi suorakylvettyjä ja kevennetysti muokattuja aloja suositellaan välillä kynnettäväksi.

Suomessa yleisten tilapäisten nurmien uusimisessa edellinen kasvusto yleensä kynnetään syksyllä ja keväällä kylvetään uusi kasvusto suojaviljaan. Nurmikasvustot uusitaan yleensä muutamien vuosien välein, jotta ne säilyttävät tuottavuutensa pohjoisissa oloissa.

Herkimmät ajanjaksot maaperän suojelemiseksi ovat sateisuuden vuoksi syksy ja kevät. Talvella maaperä on Suomessa jäässä ja lumipeitteinen.

Ottaen huomioon edellä mainitut koko Suomea koskevat ankarat talviolosuhteet, maan jäätyminen, kevääseen jatkuva lumipeite sekä lyhyt kasvukausi sekä kun verrataan Suomen talvikauden pituutta ja kasvukauden lyhyyttä sekä viljelyolosuhteita muiden EU-maiden olosuhteisiin, on perusteltua, että koko Suomessa talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen vaatimus on kohdassa 3.10.3.2.1. esitetyn mukainen. Talviaikainen maan jäätyminen ja lumipeitteisyys osaltaan suojelevat GAEC 6 –päätavoitteen mukaisesti maaperää.

Vaatimus B) Kesantojen maanpeite

Kesantojen pääasiallinen viher- tai sänkipeitteisyys kesällä suojelee maaperää.

Kuva. Termisen talven pituus Suomessa.

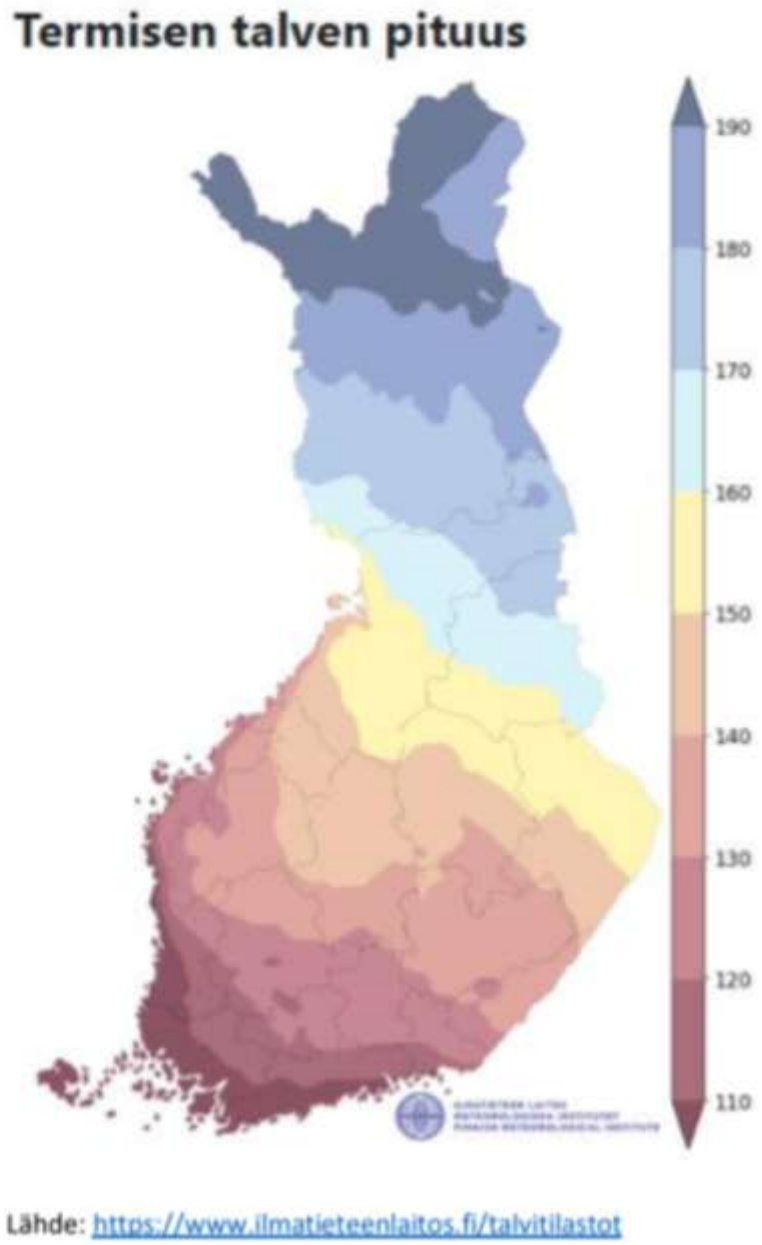

Kuva. Kasvukauden pituus Euroopassa.

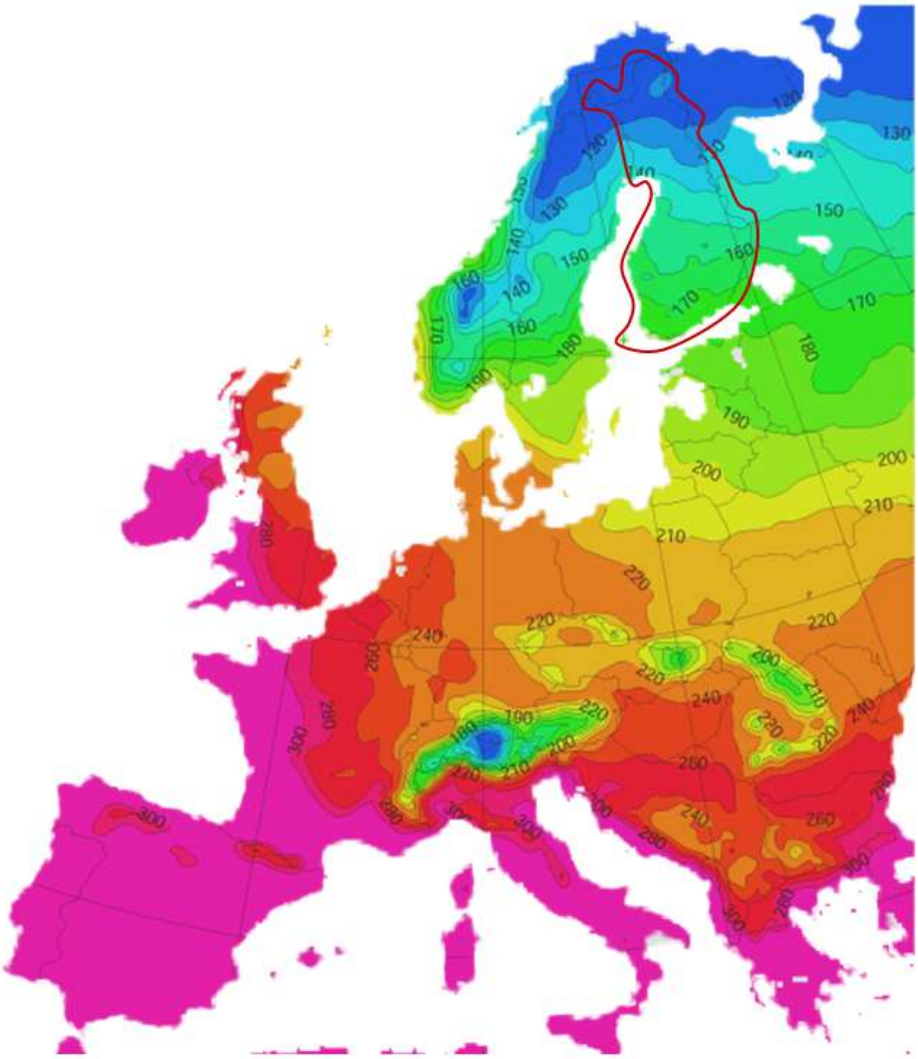

Kuva. Tyypillinen lumensyvyys (cm) 15.3. 1991-2020

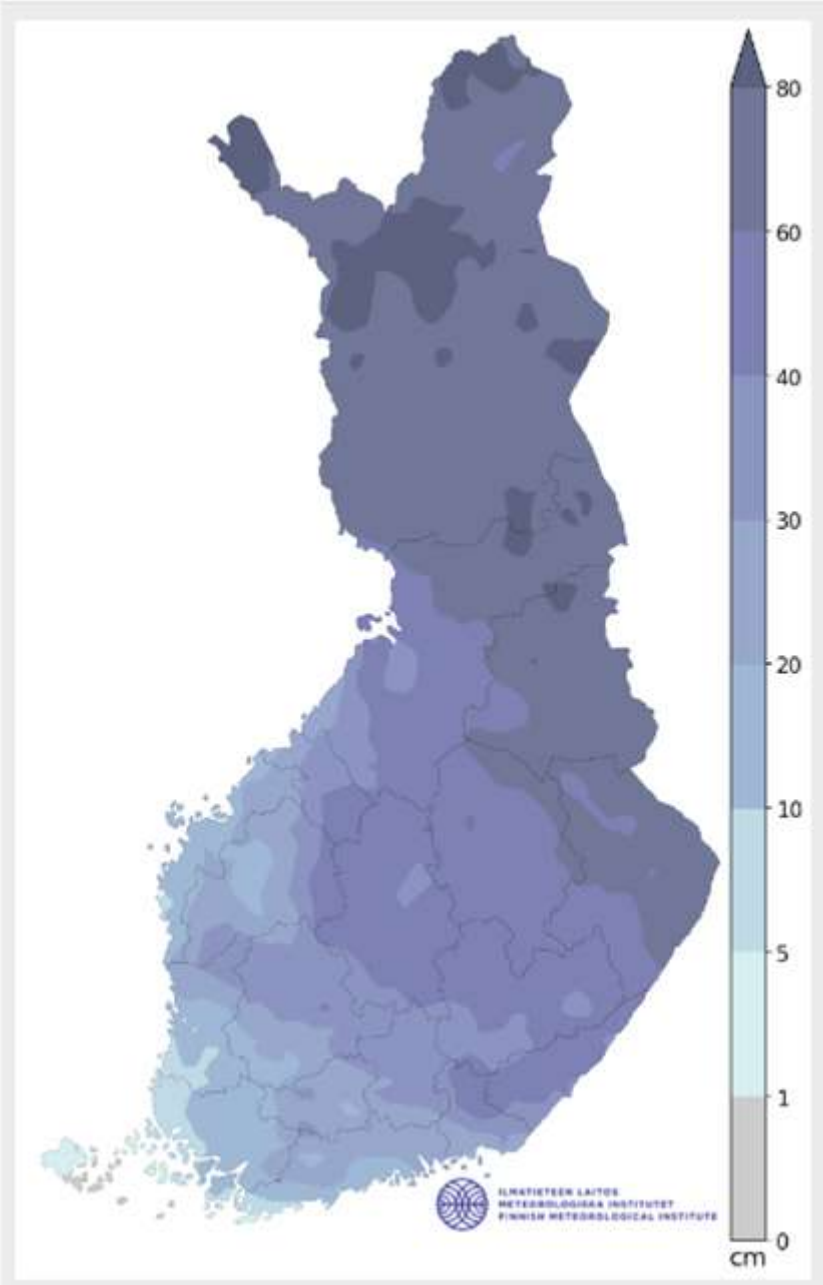

Lähde: https://www.ilmatieteenlaitos.fi/lumitilastot

Kuva. Tyypillinen lumipeitepäivien lukumäärä vertailukaudella 1991-2020

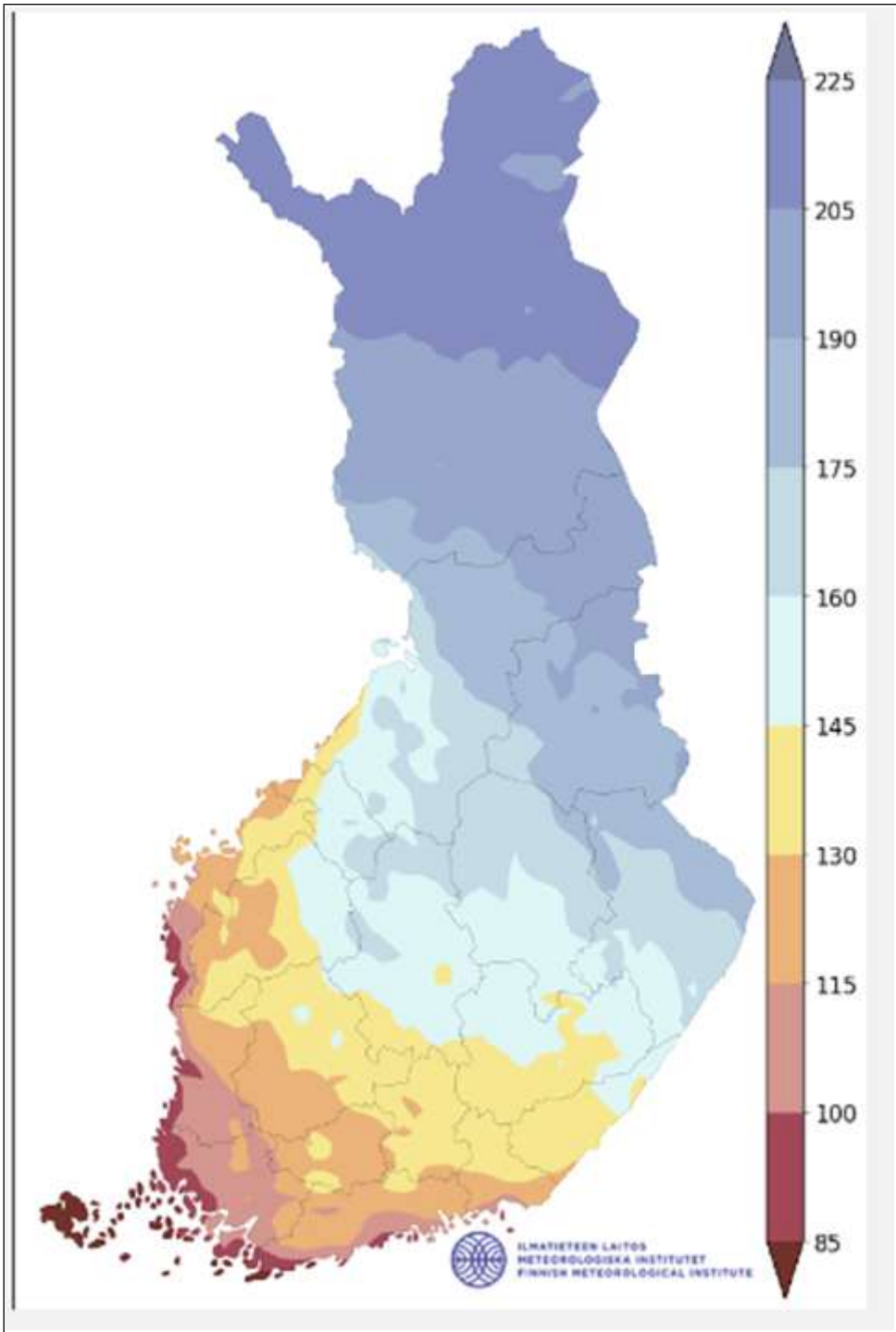

Lähde: https://www.ilmatieteenlaitos.fi/lumitilastot

3.10.3.3 GAEC-vaatimus 7: Viljelykierto peltoalalla, lukuun ottamatta veden alla kasvavia kasveja

3.10.3.3.1 Yhteenveto viljelykiertoon liittyvistä tilakäytännöistä

Vuotuinen viljelykierto: Yksivuotisen viljelykasvin tulee vaihtua vuosittain vähintään 33 %:lla määriteltävästä peltoalasta. Vuotuista viljelykiertoa on toteutettava vuodesta 2023 alkaen. Ensimmäinen huomioon otettava vuosi on 2022.

Usean vuoden viljelykierto: Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla määriteltävällä peltoalalla enintään kolme vuotta peräkkäin. Usean vuoden viljelykierron on toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2025.

EU-asetuksen (EU) 2021/2115 mukaisesti nämä vaatimukset eivät koske heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja, monivuotisia kasveja eivätkä kesantoja. Lisäksi vaatimukset eivät koske seuraavia yksivuotisia viljelykasveja: peruna, sokerijuurikas, keräkaalit, sipulit, puna- ja keltajuurikas ja porkkana.

Tekninen toleranssi: Valvonnassa viljelykiertovaatimuksiin sovelletaan teknistä 0,30 ha:n toleranssia.

Kuitenkin viljelykiertovaatimukset koskevat kaikkea edellä tarkoitettua peltoalaa.

Yksivuotisella viljelykasvilla tarkoitetaan:

• viljelykasvien nimistössä mainitun minkä tahansa suvun yksivuotista kasvia

• minkä tahansa ristikukkaiskasveihin (*Brassicaceae*), koisokasveihin (*Solanaceae*) tai kurkkukasveihin (*Cucurbitaceae*) kuuluvaa yksivuotista lajia

Syyskylvöiset ja kevätkylvöiset kasvit, spelttivehnä (*Triticum spelta*), määriteltävät välikasvit ja määriteltävät seoskasvustot lasketaan eri viljelykasviksi.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

3.10.3.3.2 Yhteenveto viljelyn monipuolistamiseen liittyvistä tilakäytännöistä

Suomessa ei sovelleta viljelyn monipuolistamisen vaatimusta.

3.10.3.3.3 Alueellinen soveltamisala

Koko maa

3.10.3.3.4 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

☐Kaikki viljelijät, joilla on peltoalaa käytössään (ilman poikkeuksia)

☒Sovelletut poikkeukset

Joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria (liitteessä III oleva alaviite 5, 1 kohdan c alakohta)

Joilla yli 75 prosenttia tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea (liitteessä III oleva alaviite, 1 kohdan b alakohta)

Joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai sitä käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään (liitteessä III oleva alaviite, 1 kohdan a alakohta)

3.10.3.3.5 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen (etenkin silloin, jos jäsenvaltio on valinnut viljelyn monipuolistamisen)

Suomessa maatalouden ilmasto-olosuhteet ovat monimuotoiset.

Suomessa on toisistaan selvästi poikkeavat vuodenajat.

Kuten GAEC 6:n kohdalla on kuvattu, koko Suomessa talvikausi on pitkä ja talven olosuhteet ankarat viljelykasveille pakkasen ja lumen vuoksi. Tästä syystä esimerkiksi syyskylvöisiä kasveja viljellään erittäin vähän.

Keväällä sademäärä on usein pieni, mutta vuosien välinen vaihtelu voi olla suurta. Keväällä kylvettävien kasvien uhkana on kuivuus, mikä heikentää orastumista. Esimerkiksi Suomessa yleisillä savimailla kevään muokkaustöille optimaalinen ajanjakso on hyvin lyhyt, jotta maaperä ei kuivu liikaa. Kevään kylvötyöt ajoittuvat vuodesta ja alueesta riippuen yleensä huhtikuun lopulle - kesäkuulle. Keväällä esiintyy toisinaan myös halloja, jotka voivat vaurioittaa oraita.

Kesä on lyhyt ja erittäin valoisa. Suomessa voidaan viljellä vain pohjoisiin olosuhteisiin sekä lyhyeen kasvukauteen soveltuvia kasvilajeja ja –lajikkeita. Viljeltävien kasvilajien määrä on vähäisempi kuin suotuisimmilla Euroopan alueilla. Mitä pohjoisemmaksi mennään, kapenee myös kasvivalikoima. Eteläisemmässä Suomessa vaihtoehtoja on Pohjois-Suomeen verraten jonkin verran enemmän, jolloin erikoiskasvien viljely osalla tilan pinta-alasta on mahdollista. Kuitenkin koska maatilojen keskikoko Suomessa on noin 50 ha ja koska keskisadot Suomessa ovat pienet verrattuna Euroopan suotuisimpiin alueisiin, kauppakelpoisten myyntimäärien aikaansaaminen on pienillä viljelyaloilla haaste myös Etelä-Suomessa.

Kasvukauden sääolot vaikuttavat pohjoisissa ilmasto-olosuhteissa paljon siihen, mitä kasveja tilalla voidaan vuosittain viljellä. Esimerkiksi kevät 2021 oli erittäin märkä, ja kylvöt viivästyivät merkittävästi. Osa viljelijöistä vaihtoi suunnittelemansa kasvilajin tilalle toisen lyhyemmän kasvuajan lajin varmistaakseen sen, että sato ehtii valmistua seuraavana syksynä. Jos tämän vuoden kasvin olisi pitänyt olla eri kuin edellisen vuoden, olisi tämä rajoittanut viljelijöiden mahdollisuuksia reagoida sääolosuhteisiin. Toisaalta erittäin märästä syksystä käy esimerkiksi vuoden 2017 syksy, jolloin useat syyskylvöjä suunnitelleet viljelijät joutuivat märkyyden vuoksi jättämään syyskylvöt tekemättä. On

erittäin tärkeää, että GAEC 7 –vaatimuksella ei rajoiteta liiaksi viljelijöiden mahdollisuuksia reagoida sääilmiöihin ja sopeuttaa tuotantoaan kevään ja syksyn oloihin. Tämä koskee koko Suomea.

Syksyt ovat pimeitä ja kosteita, eivätkä kasvit kuivu luontaisesti pellolla syksyn sateisuuden, viileän lämpötilan ja valoisan ajan nopean lyhenemisen vuoksi. Tämän vuoksi sato on kuivattava koneellisesti, kuten GAEC 6:n kohdalla on mainittu.

Pitkästä ja ankarasta talvesta johtuen eläimet eivät voi laiduntaa koko vuotta. Tämän vuoksi nurmisäilörehua ja kuivaa heinää tarvitaan talveksi eläinten ruokintaa varten. Maissi ei Suomessa ole perinteinen viljelykasvi. Ankara talvi on haasteellinen myös nurmille, ja keväisin nurmialoja on talvituhojen vuoksi uusittava. Pohjoisissa oloissa nurmet on uusittava muutamien vuosien välein niiden tuotantokyvyn säilyttämiseksi.

Koska syksyllä kylvettäviä kasveja viljellään vähän, on syysmuokkauksilla tärkeä sijansa maatalouden viljelymenetelmissä koko Suomessa, kuten GAEC 6:n kohdalla on kuvattu.

Suomessa maatalousmaata on vähän, vain 7 % maa-alasta. Vesistöjä on tuhansia ja Itämeren rannikkoa paljon. Metsä- ja vesistövaltaisuus sekä valtion suuri koko sekä pituus- että leveyssuunnassa luo Suomen maataloudelle moninaiset maatalouden ilmasto-olosuhteet ja niihin sopeutetut moninaiset viljelymenetelmät. Maatalousmaa sijoittuu mosaiikkimaisesti metsien ja vesistöjen väliin. Välimatkat tilan peltolohkojen välillä ovat yleisesti pitkiä (keskimäärin useita kilometrejä ja jopa kymmeniä kilometrejä), mikä tarkoittaa, että maalaji niillä voi vaihdella huomattavasti. Perunan, sokerijuurikkaan, porkkanan, keräkaalien, sipulien sekä puna- ja keltajuurikkaan viljely Suomen pohjoisissa olosuhteissa onnistuu parhaiten vain tietynlaisilla maalajeilla. Usein vain osa tilan pelloista soveltuu hyvin näiden kasvien viljelyyn. Tästä syystä nämä kasvit on tarkoituksenmukaista jättää viljelykiertovaatimuksen ulkopuolelle. Sokerijuurikkaan ja perunan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta (UAA) on vähäinen (1,4 %), joten poikkeusta näille kasveille sovelletaan vain hyvin rajoitetulle alalle. Vuonna 2021 sokerijuurikasta viljeltiin 11 299 ha ja perunaa 20 373 ha. Sokerijuurikasta ja perunaa koskevan poikkeuksen vaikutusta seurataan ja tarvittaessa tehdään muutoksia sen varmistamiseksi, että poikkeusta sovelletaan jatkossakin vain rajoitetulle alalle.

Syys- ja kevätkylvöisten kasvien määrittäminen eri kasviksi viljelykierron vaatimuksissa on perusteltua, koska syyskylvöiset kasvit edistävät GAEC 7:n päätavoitetta ”maaperän potentiaalin säilyttäminen” seuraavasti: a) Syyskylvöisillä viljoilla ja öljykasveilla on laajempi juuristo kuin kevätkylvöisillä kasveilla. Juuristo kehittyy pitkälle jo syksyllä. Laaja juuristo parantaa maaperän rakennetta ja hedelmällisyyttä sekä lisää orgaanisen aineksen määrää ja pieneliöstön monimuotoisuutta maaperässä. b) Viljelykierron vaatimusta sovelletaan koko Suomessa. Kuten yllä ja GAEC 6:n kohdalla on kuvattu, Suomessa koko maassa on ankarat talviolosuhteet, maa jäätyy ja lumipeite jatkuu kevääseen. Syksyt ovat märkiä. Näissä olosuhteissa syyskylvöiset kasvit parantavat maaperän tilaa.

GAEC 7 –vaatimuksen päätavoitteena on maaperän potentiaalin säilyttäminen. Esitetty viljelykiertovaatimus täyttää tämän vaatimuksen.

3.10.4 Pääasia: Luonnon monimuotoisuus ja maisemat (suojelu ja laatu)

3.10.4.1 GAEC-vaatimus 8: Muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä käytettävän peltoalan vähimmäisosuus sekä kaiken maatalousmaan osalta maisemapiirteiden säilyttäminen ja pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana

3.10.4.1.1 Yhteenveto tilakäytännöistä

Vähimmäisosuutta koskeva toimenpidevaatimus:

☒Vähintään 4 % maatilan peltoalasta pidetty muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien.

Sellaisen maatalousmaan osuus, joka on pidetty muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä : **4.0%**

☐Vähintään 4 % maatilan peltoalasta pidetty muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien, kun viljelijä sitoutuu pitämään vähintään 7 % peltoalasta muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien, 31 artiklan 5 kohdan a kohdan mukaisessa tehostetussa ekojärjestelmässä.

☐Vähintään 7 % maatilan peltoalasta pidetty muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, mukaan lukien kesantoala sekä kerääjäkasvit ja typpeä sitovat kasvit, joiden viljelyssä ei käytetä kasvinsuojeluaineita, josta 3 % on muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, mukaan lukien kesantoala. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä kerääjäkasveihin painotuskerrointa 0,3.

Luettelo maisemapiirteistä (ohjeellinen luettelo maisemapiirteistä ja muista kuin tuottavista alueista, joita käytetään vähimmäisosuuden laskennassa)

☐Buffer strips

☐Kivikalmistot

☐kulttuuriset erityispiirteet

☐Ojat

☐Pellonpientareet, palstat tai lohkojen suojakaistat

☐Pensasaidat, yksittäiset puut ja puuryhmät, linjassa olevat puut

☒Kesantoala

Explanation

Vähintään 4 % tilan peltoalasta on oltava tähän GAEC-vaatimukseen kuuluvaa kesantoa, jolla ei saa harjoittaa maataloustuotteiden tuottamista ja jota ei saa lannoittaa eikä saa käyttää kasvinsuojeluaineita kesantokaudella. Kesantokausi on 1.1.-31.8. Kesantokausi päättyy aiemmin, jos alalle kylvetään syyskylvöisiä kasveja. Maataloustuotteiden tuottamiskiellosta voidaan viranomaispäätöksellä poiketa poikkeuksellisten sääolojen vuoksi.

Kesantolohkon vähimmäiskoko on 0,01 hehtaaria.

Painokerroin on 1.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

Suomessa maatalousmaalla ja sen keskellä on paljon erilaisia maisemapiirteitä, joilla on merkitystä maatalousympäristön lajiston monimuotoisuudelle. Näitä ovat mm. ojat, yksittäiset puut, pienet puustoiset saarekkeet, kivet ja kiviröykkiöt. Koska Suomessa on paljon vesistöjä, myös GAEC 4:n mukaista suojakaistaa on runsaasti. Koska Suomessa on paljon metsää ja lohkojen keskikoko on pieni, pellon reunusta on paljon. Näiden jo olemassa olevien maisemapiirteiden laskemista mukaan tuottamattomaan alaan ei pidetä tarkoituksenmukaisena luonnon monimuotoisuuden edistämisessä. Niiden mukaan ottaminen GAEC 8:n tuottamattomaan alaan olisi myös monimutkaistanut toimeenpanoa sekä viljelijöiden että hallinnon kannalta, joten sen vuoksi tuottamattomaksi alaksi hyväksytään vain kesannot.

☐Muu

☐Pienet lammikot

☐Pienet kosteikot

☐Kiviaidat

☐Purot

☐Terassiviljelmät

Luettelo maisemapiirteistä (säilyttämistä varten)

- Muu

- kulttuuriset erityispiirteet

Pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana (pakollinen)

Maatalousmaalla olevia puita ei saa kaataa eikä leikata 1.5.-31.7. Tämä kielto ei koske pysyvien kasvien alaa eikä alaa, joka kuuluu ympäristökorvauksen sopimukseen ”maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito”.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

Suomessa ei ole pensasaitoja maatalousmaalla, joten pensasaitoihin liittyvää vaatimusta ei sisälly ehdollisuuteen.

Toimenpiteet haitallisten vieraskasvilajien torjumiseksi

Hukkakaura, kaukasianjättiputki, persianjättiputki ja armenianjättiputki on torjuttava maatalousmaalla.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

3.10.4.1.2 Alueellinen soveltamisala (sovelletaan vähimmäisosuutta koskevaan vaatimukseen)

Strategiasuunnitelma-asetuksen liitteen III GAEC 8 -vaatimuksen alaviitteen 1 mahdollistaman mukaisesti Suomessa sovelletaan metsäisyyspoikkeusta. Sen perusteella GAEC 8 -vaatimusta sovelletaan Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla (ks. kuva).

Suomi voi soveltaa metsäisyyspoikkeusta, koska Suomessa yli 50 % maa-alasta on metsää (74 %) ja koko Manner-Suomi on luonnonhaitta-aluetta asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdan mukaisesti. Ahvenanmaata ei voida vapauttaa tästä vaatimuksesta, koska se on luokiteltu luonnonhaitta-alueeseen asetuksen (EU) N:o 1305/2013 artiklan 32 1 kohdan c alakohdan perusteella.

Kuten nykyisin viherryttämistuessa, myös ehdollisuudessa aluejakona on NUTS 3.

Muut Manner-Suomen alueet kuin Varsinais-Suomi ja Uusimaa voidaan vapauttaa tästä vaatimuksesta, koska muilla alueilla metsämaan suhde maatalousmaahan on yli 3:1 (ks. taulukko). Käytössä olevan maatalousmaan alat (UAA) ovat vuodelta 2020. Metsämaan alat ovat valtakunnallisen metsien inventoinnin tietoja vuosilta 2016-2020. Kuitenkin Suomen pohjoisimman maakunnan Lapin kolmen pohjoisimman kunnan osalta tiedot ovat vuosilta 2012-2013, koska niitä ei ole tämän jälkeen mitattu. (Lähde: Luonnonvarakeskus).

Kuva. Metsäisyyspoikkeuksen soveltaminen Suomessa.

Vihreä alue on vapautettu GAEC 8 -vaatimuksesta, punaisella ja mustalla alueella vaatimusta sovelletaan.

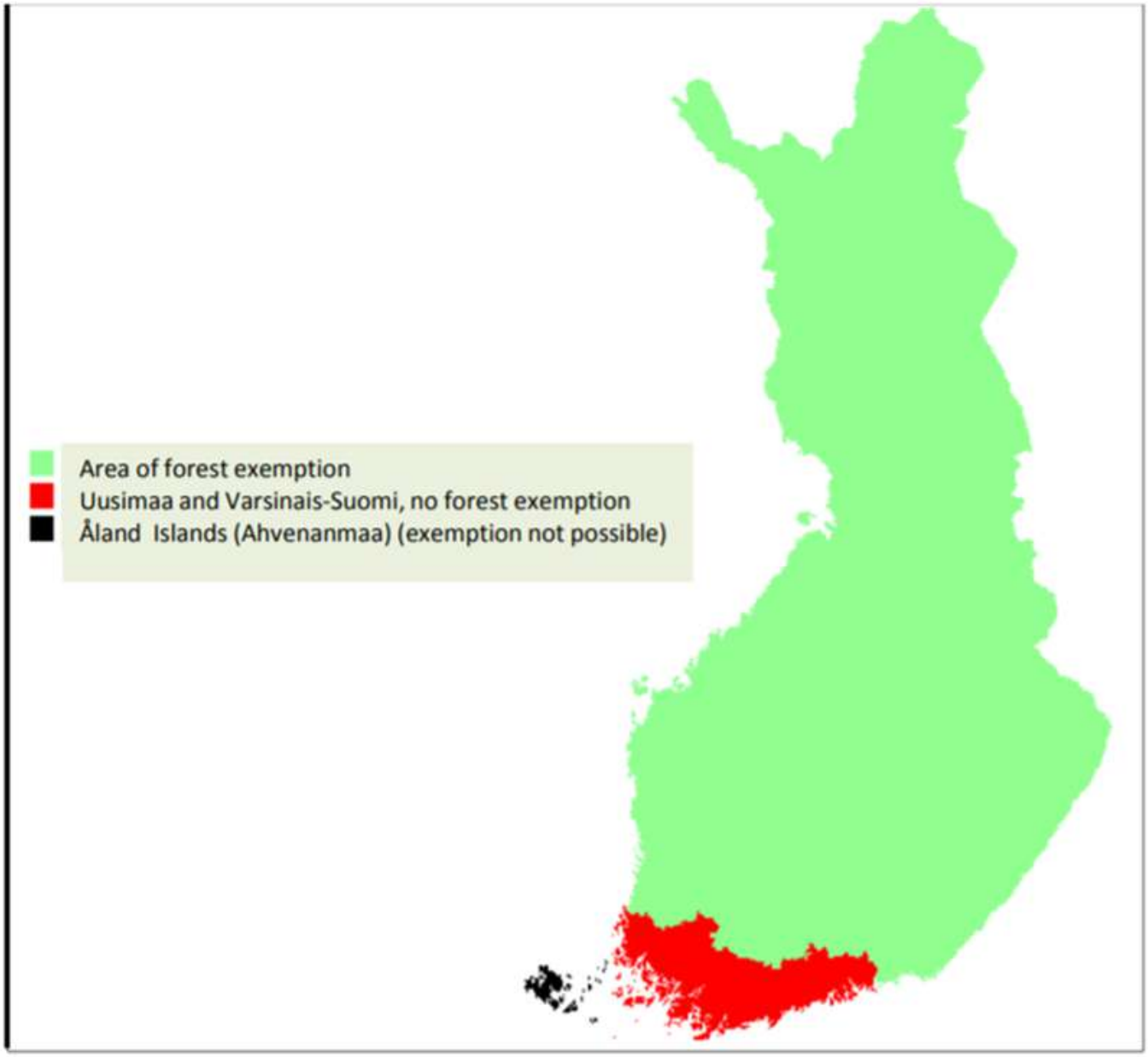

Taulukko. Alueiden pinta-alatiedot ja metsän osuus pinta-alasta sekä metsän suhde maatalousmaahan.

GAEC 8 metsäisyyspoikkeus					
	maakunnan pinta-ala, ha	maatalousmaa (UAA), ha	metsämaa, ha	metsän osuus pinta-alasta, %	metsä/ maatalousmaa
Ahvenanmaa*	155 390	16 288	84 506	54,4	5,19
Etelä-Karjala	532 637	52 514	415 200	78,0	7,91
Etelä-Pohjanmaa	1 379 819	251 038	972 884	70,5	3,88
Etelä-Savo	1 265 154	72 006	1 091 138	86,2	15,15
Kainuu	2 019 726	25 777	1 751 126	86,7	67,93
Kanta-Häme	519 915	103 342	358 264	68,9	3,47
Keski-Pohjanmaa	501 998	57 812	359 039	71,5	6,21
Keski-Suomi	1 604 238	93 535	1 344 865	83,8	14,38
Kymenlaakso	455 854	83 384	320 414	70,3	3,84
Lappi	9 266 198	43 990	6 279 392	67,8	142,74
Pirkanmaa	1 324 871	164 657	987 200	74,5	6,00
Pohjanmaa	740 134	138 738	519 234	70,2	3,74
Pohjois-Karjala	1 879 107	83 998	1 621 089	86,3	19,30
Pohjois-Pohjanmaa	3 682 832	239 340	2 809 915	76,3	11,74
Pohjois-Savo	1 734 441	147 654	1 384 962	79,9	9,38
Päijät-Häme	571 372	81 182	399 006	69,8	4,91
Satakunta	782 114	140 596	532 231	68,1	3,79
Uusimaa	909 927	181 201	538 099	59,1	**2,97**
Varsinais-Suomi	1 066 606	292 900	607 779	57,0	**2,08**
Yhteensä	30 392 333	2 269 953	22 376 343	**73,6**	9,86

* Ahvenanmaalla ei sovelleta metsäisyyspoikkeusta, koska se ei ole luonnonhaittakorvausaluetta poikkeuksessa edellytetyllä tavalla.

3.10.4.1.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit (sovelletaan vähimmäisosuutta koskevaan vaatimukseen)

☐Kaikki viljelijät, joilla on peltoalaa käytössään (ilman poikkeuksia)

☒Sovelletut poikkeukset

Joiden peltoala on enintään 10 hehtaaria (liitteessä III oleva alaviite 5, 1 kohdan c alakohta)

Joilla yli 75 prosenttia tukikelpoisesta maatalousmaasta on pysyvää nurmea (liitteessä III oleva alaviite 5, 1 kohdan b alakohta)

Joilla yli 75 prosenttia peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai sitä käytetään näiden käyttötapojen yhdistelmään (liitteessä III oleva alaviite, 1 kohdan a alakohta)

Liitteessä III olevan alaviitteen 1 (2 kohta) mukainen poikkeus

3.10.4.1.4 Selvitys vaikutuksista käytännön/vaatimuksen päätavoitteeseen

Kesannot ja maisemapiirteiden säilyttäminen sekä puiden kaato- ja leikkauskielto ylläpitävät tuottamatonta alaa ja luonnon monimuotoisuutta parantavaa alaa. Haitallisten vieraslajien torjunta edistää luonnon monimuotoisuutta.

3.10.4.2 GAEC-vaatimus 9: Kielto ottaa muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltuja pysyviä nurmia

3.10.4.2.1 Yhteenveto tilakäytännöistä

Natura2000 -alueilla sijaitsevat pysyvät nurmet on säilytettävä eikä niitä saa kyntää.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

3.10.4.2.2 Alueellinen soveltamisala

GAEC-vaatimusten piiriin kuuluvien, Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltujen alueiden arvioitu kokonaispinta-ala hehtaareina: **3581.0**

3.10.4.2.3 Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan Natura2000 -alueilla pysyvän nurmen peruslohkoja.

3.10.4.2.4 Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Natura2000 –alueilla sijaitsevien pysyvien nurmien säilyttäminen ja niiden kyntökielto edistää luontotyyppien ja lajien suojelua.

3.10.5 Muut GAEC-vaatimukset (tarvittaessa)

Yhteenveto tilakäytännöistä

Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muutoin otettu muu ala kuin turvemaa-ala on oltava pysyvästi nurmella. Nurmikasvusto voidaan uusia suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella niin, että uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi aiemman kasvuston muokkauksen jälkeen. Kyntö on kielletty. Tämä nurmivaatimus ei koske määriteltävien tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja eikä määriteltäviä lohkon muotoa parantavia muutoksia.

Kansallisia asetuksia säädettäessä otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja tämän GAEC-vaatimuksen tavoitteet.

Alueellinen soveltamisala

Koko maa

Kyseeseen tulevat viljelijätyypit

Kaikki viljelijätukia hakevat viljelijät, joilla on hallinnassaan vuoden 2022 jälkeen muusta käytöstä maatalousmaaksi otettua muuta alaa kuin turvemaa-alaa.

Selvitys vaikutuksista GAEC-vaatimuksen päätavoitteen täyttämiseen

Kansallinen lisävaatimus muille muusta käytöstä maatalousmaaksi otetuille aloille kuin turvemaa-aloille, kuten raivioille, vastaa GAEC 1:n päätavoitteeseen ja edistää pysyvien nurmien määrän lisääntymistä. Lisäksi sen odotetaan vähentävän viljelijöiden kiinnostusta raivata ja muutoin ottaa käyttöön uutta maatalousmaata ja alan nurmipeitteisyys vähentää kasvihuonekaasupäästöjä verrattuna siihen, jos ala olisi yksivuotisten kasvien viljelyssä.

4 Useille tukitoimille yhteiset osatekijät

4.1 Määritelmä ja vähimmäisvaatimukset

4.1.1 Maataloustoiminta

4.1.1.1 Tuotannon määritelmä

Maataloustuotteiden tuottamisella tarkoitetaan kasvien kasvattamista maatalouden alkutuotannossa pelto- tai puutarhaviljelyn menetelmin sekä tuotantoeläinten pitoa, johon voi kuulua niiden kasvattaminen eläinperäisen raaka-aineen saamiseksi. Kasvinviljelyssä maataloustuotteiden tuottamisella tarkoitetaan viljelyä, jossa yksi- tai monivuotinen kasvusto on perustettu kylvämällä tai istuttamalla riittävällä siemen- tai taimimäärällä, tarkoituksena tuottaa korjuu- ja markkinakelpoinen sato tai tarkoituksenmukainen ilmasto- tai ympäristöhyöty. Kasvien viljelyssä edellytetään edellä mainittuja tarkoituksia tukevia viljelytoimenpiteitä. Monivuotisten kasvien kasvusto perustetaan ja hoidetaan siten, että kasvikohtaisesti markkinakelpoisen sadon tuottaminen perustamisvuoden jälkeisinä vuosina on mahdollista. Lannoitus, kasvinsuojelu ja muut tavanomaiset viljelytoimet on tehtävä tukemaan sadontuottotarkoitusta. Jos rehunurmista ei korjata satoa tai tuotantoeläimiä ei laidunneta laidunnurmialalla, nurmi tulee niittää vuosittain.

4.1.1.2 Maatalousmaan säilyttämisen määritelmä

4.1.1.2.1 Peltoala

Muut kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävät peltoalat on niitettävä vuosittain tai ne on pidettävä avoimena laiduntamalla, jos niillä on kasvustoa. Poikkeuksena ovat sellaiset sitoumus- ja sopimusalat, joille on asetettu luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi erillisiä hoitovelvoitteita niittoa ja laidunnusta koskien. Tällaiset alat tulee kuitenkin säilyttää avoimena. Myös suojakaistat tulee säilyttää avoimena, vaikka niiden säännöllistä niittoa ei edellytetä.

4.1.1.2.2 Pysyvät viljelykasvit

Muut kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävät pysyvien kasvien alat on pidettävä avoimena niittämällä tai laiduntamalla tai muilla tavoilla. Puuvartisia kasveja sisältävillä aloilla avoimuusvaatimus koskee istutettujen puuvartisten kasvien rivi- ja taimivälejä. Pysyvien puuvartisten kasvien alalla säilyttämisvaatimuksena on lisäksi, että kuolleet puut ja pensaat on poistettava alalta.

4.1.1.2.3 Pysyvä nurmi

Muut kuin maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävät pysyvän nurmen alat on niitettävä vuosittain tai ne on pidettävä avoimena laiduntamalla, jos niillä on kasvustoa. Poikkeuksena ovat sellaiset sitoumus- ja sopimusalat, joille on asetettu luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi erillisiä hoitovelvoitteita niittoa ja laidunnusta koskien. Tällaiset alat tulee kuitenkin säilyttää avoimena. Myös suojakaistat tulee säilyttää avoimena, vaikka niiden säännöllistä niittoa ei edellytetä.

4.1.2 Maatalousmaa

4.1.2.1 Peltometsäviljelyjärjestelmän osa-alueet, kun sellainen perustetaan ja/tai sellaista pidetään yllä maatalousmaalla

4.1.2.1.1 Peltoala

Peltometsäviljelyssä peltoalalla voi olla tuulensuojaistutuksia, jotka koostuvat puista ja/tai pensaista. Viljelijän vapaasti valitsemista puista ja/tai pensaista kapeana nauhana istutettu tuulensuojaistutus myötäilee peruslohkon reunaa. Istutus lisää myös monimuotoisuutta. Istutus luetaan kuuluvaksi lohkon viljelykasvin tukikelpoiseen alaan. Metsään rajautuvan peruslohkon reunan tuulensuojaistutusta ei kuitenkaan lueta kuuluvaksi lohkon viljelykasvin alaan.

4.1.2.1.2 Pysyvät viljelykasvit

Peltometsäviljelyssä pysyvien kasvien alalla voi olla tuulensuojaistutuksia, jotka koostuvat puista ja/tai pensaista. Viljelijän vapaasti valitsemista puista ja/tai pensaista kapeana nauhana istutettu

tuulensuojaistutus myötäilee peruslohkon reunaa. Istutus lisää myös monimuotoisuutta. Istutus luetaan kuuluvaksi lohkon viljelykasvin tukikelpoiseen alaan. Metsään rajautuvan peruslohkon reunan tuulensuojaistutusta ei kuitenkaan lueta kuuluvaksi lohkon viljelykasvin alaan.

4.1.2.1.3 Pysyvä nurmi

Peltometsäviljelyssä pysyvän nurmen alalla voi olla tuulensuojaistutuksia, jotka koostuvat puista ja/tai pensaista. Viljelijän vapaasti valitsemista puista ja/tai pensaista kapeana nauhana istutettu tuulensuojaistutus myötäilee peruslohkon reunaa. Istutus lisää myös monimuotoisuutta. Istutus luetaan kuuluvaksi lohkon viljelykasvin tukikelpoiseen alaan. Metsään rajautuvan peruslohkon reunan tuulensuojaistutusta ei kuitenkaan lueta kuuluvaksi lohkon viljelykasvin alaan.

4.1.2.2 Peltoala

4.1.2.2.1 Muita peltoalan määritelmään liittyviä huomautuksia

Puutarhakasveilla tarkoitetaan tässä yhteydessä juureksia ja muita avomaan vihanneksia, melonia, mansikkaa ja mesimarjaa. Peltoalalla ei kasva lähtökohtaisesti puita muuten kuin hyväksytyt maisemapiirrepuut, tai jos kyseessä on peltometsäviljelyala.

4.1.2.3 Pysyvät viljelykasvit

4.1.2.3.1 Taimitarhojen määritelmä

Taimitarhat ovat alueita, joissa kasvatetaan kaupallisiin tarkoituksiin puutarhakasvien, kuten hedelmäpuiden, marjakasvien, koristepuiden ja –pensaiden tai perennakasvien taimia tai juurakoita. Taimitarha-alaksi ei lueta joulupuiden viljelyaloja tai metsänkasvatusta varten viljeltäviä taimia tai niiden kasvatusaloja.

4.1.2.3.2 Lyhytkiertoisen energiapuun määritelmä

Lyhytkiertoisella energiapuulla tarkoitetaan aloja, joille on istutettu CN-koodiin 0602 90 41 kuuluvia puulajeja, joita ovat puuvartiset monivuotiset kasvit, perusrungot tai korjuun jälkeen maahan jääneet kannot, joihin tulee seuraavalla kasvukaudella uusia versoja. Lyhytkiertoisia energiapuita ovat haapa, hybridihaapa, poppeli ja paju, jos niiden sadonkorjuun enimmäiskiertoaika on korkeintaan seitsemän vuotta. Pajulla kasvusto perustetaan vähintään tiheydellä 6 000 kasvia hehtaarilla, ja muilla lajeilla vähintään 2 000 kasvia hehtaarilla.

4.1.2.3.3 Muita pysyvien viljelykasvien määritelmään liittyviä huomautuksia

Pysyvien viljelykasvien alat ovat tyypillisesti puutarhakasvien viljelyaloja, kuten hedelmäpuita, marjapensaita ja koristekasveja.

4.1.2.4 Pysyvä nurmi

4.1.2.4.1 Heinäkasvien ja muiden nurmirehukasvien määritelmä

Heinäkasveihin ja muihin nurmirehukasveihin kuuluvat sellaiset heinä- ja nurmirehukasvilajit, joita Suomessa esiintyy perinteisesti luonnonlaitumilla tai nurmi-, laidun- tai niittysiemenseoksissa.

4.1.2.4.2 Päätös, jonka perusteella kyntämistä käytetään kriteerinä pysyväksi nurmeksi luokittelussa

: **Ei**

4.1.2.4.3 Päätös, jonka perusteella muokkaamista käytetään kriteerinä pysyväksi nurmeksi luokittelussa

: **Ei**

4.1.2.4.4 Päätös, jonka perusteella uudelleen kylvämistä erityyppisillä heinäkasveilla koskevaa kriteeriä käytetään pysyväksi nurmeksi luokittelussa ja kriteerin kuvaus, jos vastaus on kyllä

: **Ei**

4.1.2.4.5 Päätös, joka koskee muiden lajien sisällyttämistä, kuten puiden ja/tai pensaiden, joista voidaan tuottaa eläinten rehua, edellyttäen että heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit ovat vallitsevina

: **Kyllä**

4.1.2.4.6 Päätös, joka koskee muiden lajien sisällyttämistä, esimerkiksi laidunnettavien pensaiden ja/tai puiden ja/tai sellaisten pensaiden tai puiden, joista voidaan tuottaa eläinten rehua, jos heinäkasvit tai muut nurmirehukasvit eivät perinteisesti ole vallitsevina tai niitä ei ole laidunmailla

Päätös, joka koskee muiden lajien sisällyttämistä, esimerkiksi laidunnettavien pensaiden ja/tai puiden ja/tai sellaisten pensaiden tai puiden, joista voidaan tuottaa eläinten rehua, jos heinäkasvit tai muut nurmirehukasvit eivät perinteisesti ole vallitsevina tai niitä ei ole laidunmailla : **Ei**

a) Jos vastaus on kyllä, koskeeko soveltaminen koko jäsenvaltiota/aluetta? : **Ei**

b) Jos vastaus kysymykseen a on kieltävä, koskeeko soveltaminen vain maata, joka on osa vakiintunutta paikallista käytäntöä? : **Ei**

c) Jos vastaus kysymykseen a on kieltävä, koskeeko soveltaminen muita alueita kuin maata, joka on osa vakiintunutta paikallista käytäntöä? : **Ei**

4.1.2.4.7 Muita pysyvän nurmen määritelmään liittyviä huomautuksia

Jos yli 50 % kasvulohkon maatalousmaan alasta on heinäkasveilla tai muilla nurmirehukasveilla, pysyvän nurmen kasvulohkolla voi olla muita laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasveja, joista lehtipensaat ja lehtipuiden taimet voivat olla yksittäin tai pieninä ryhminä.

Aloja, joilla heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja ei ole yli 50 % kasvulohkon maatalousmaan alasta, ei hyväksytä pysyvän nurmen alaan.

Ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi peltoalat, jotka kuuluvat sellaiseen ekojärjestelmän tai ympäristökorvauksen sitoumukseen tai GAEC 8:n tuottamattoman alan vaatimukseen, joissa lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty tai sitä on rajoitettu, ja joilla noudatetaan kyseisen sitoumuksen tai GAEC 8-vaatimuksen ehtoja, eivät muodosta pysyvän nurmen alaa sitoumusaikana tai GAEC 8-vaatimuksen osalta kyseisenä vuonna.

Katso myös kohta 4.1.3.5. muista maisemapiirteistä.

4.1.2.5 Muita maatalousmaan määritelmään liittyviä yleisiä huomautuksia

Maatalousmaa on maanpeittämää alaa. Alalla tulee olla tehtynä normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimenpiteet, tai sillä on luonnostaan maataloustoimintaan soveltuvat olosuhteet. Kosteaviljelyn alat voivat olla maatalousmaata, jos aloilla pystytään tekemään kosteaviljelyyn soveltuvien lajien edellyttämät viljelytoimet. Maatalousmaan viljelykunnosta tulee huolehtia aktiivisesti.

Metsä, metsänpohjan kasveja kasvavat alat, suot, rakennetut kosteikot, kalliot, turvetuotantoalueet, puistoalueet, virkistys- tai piha-alueet, pihatot ja muut vastaavat alat eivät ole maatalousmaata. Joitakin aloja, kuten aloja, joilla on aurinkopaneeleja, lentokenttä, rautatie tai niiden suoja-aloja, käytetään valtaosin muuhun kuin maataloustoimintaan eikä niitä voida ilmoittaa tukihakemuksessa, vaikka niillä olisikin esimerkiksi nurmikasvustoa. Jos viljelijä kuitenkin hakee tukea jollekin tämän tyyppiselle alalle, hänen on esitettävä tukihakemuksen yhteydessä todisteet, kuten paikkaan sidotut valokuvat, jotka osoittavat, että alaa käytetään valtaosin maataloustoimintaan muusta käytöstä huolimatta. Aloista on myös esitettävä toimivaltaiselle maatalousviranomaiselle hallintaa osoittavat asiakirjat ja muut tarvittavat todisteet.

Maatalousmaata eivät myöskään ole kiinteärakenteiset ja -pohjaiset kasvihuoneet paitsi jos viljelykasvien juurilla on mahdollisuus kasvaa maaperään, metsäpuiden taimitarhat tai muut metsätaloustarkoitukseen kasvatettavien puiden viljelmät, leikkohavujen tuotantoalat, taimitarhojen emotaimialat ja joulupuuviljelmät. Kotitarveviljelmät tonttialueiden puutarhoissa tai sisätilaviljelmät ilman luonnonvaloa eivät ole maatalousmaata.

Maatalousmaaksi luetaan viljelylohkojen sarkaojat ja niiden pientareet, muut tarkoituksenmukaiset lohkojen pientareet, suojakaistat ja muut vastaavat alueet.

4.1.3 Tukikelpoinen hehtaari

4.1.3.1 Kriteerit, joiden perusteella vahvistetaan maataloustoiminnan pääasiallisuus, jos maata käytetään myös muuhun kuin maataloustoimintaan

Tukikelpoisella hehtaarilla voidaan tilapäisesti varastoida säilörehupaaleja, säilörehuaumoja, maatalouden rakentamisen tarvikkeita, lannoitteita tai muuta vastaavaa tavaraa lyhytaikaisesti kalenterivuoden aikana. Alalla voi olla tilapäisiä rakennelmia, kuten kevytrakenteisia suojakatoksia laiduntaville tuotantoeläimille.

Maaperän viljelykuntoa parantavat kunnostustoimenpiteet tai muut vastaavat toimenpiteet, matkailuun ja

vapaa-aikaan liittyvä toiminta sekä muu vastaava toiminta ovat sallittuja ennen kylvöä, mahdollisen sadonkorjuun jälkeen ja talvikaudella maataloustuotteiden tuottamiseen käytettävällä alalla. Myös sillä alalla, jota käytetään muuhun kuin maataloustoimintaan, on noudatettava ehdollisuuden vaatimuksia. Käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan ei saa vaarantaa alan maatalouskäyttöä seuraavana kasvukautena.

4.1.3.2 Kriteerit, joilla varmistetaan, että maa on viljelijän käytössä

Tukikelpoisen lohkon, jonka tuenhakija ilmoittaa tukihakemuksellaan, tulee olla hänen omistuksessaan tai vuokrauksen kautta hänen hallinnassaan.

Suomessa tuenhakija pääsääntöisesti omistaa tukihakemuksella ilmoittamansa maatalousmaan kokonaan tai hän on vuokrannut osan lohkoistaan niiden omistajalta. Haltija voi tarvittaessa osoittaa oikeutuksensa todisteasiakirjoilla. Lohkon omistaja voi antaa lohkon vuokralle myös vastikkeetta. Aktiiviviljelijät voivat vaihtaa keskenään lohkojen hallintaa esim. puutarhaviljelyn tarpeiden mukaan. Viljelylohko voi olla ilmoitettuna vain yhden tuenhakijan hakemuksella kunakin vuonna. Peltolohkorekisteri perustuu viljelijäkohtaisiin lohkoihin (farmer's ilots). Hallintaan liittyvistä yksityiskohdista tullaan säätämään kansallisella asetuksella.

Suomessa kiinteistön omistus on lainsäädännön mukaan rekisteröitävä. Kiinteistörekisterilain (Laki 392/1985) 5 pykälän mukaan Maanmittauslaitos pitää kiinteistörekisteriä. Maanmittauslaitos on myös Maakaaren (Laki 540/1995) 7 luvun mukaisen lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarvittaessa maataloushallinto voi tarkistaa lohkon omistuksen kiinteistörekisteristä.

Maanvuokralaki (Laki 258/1966) sääntelee maatalousmaan vuokraamista.

Tukihaussa viljelijä ilmoittaa, onko lohko hänen hallinnassaan omistuksen, vuokrauksen, lohkojen vastikkeettomaan hallintaan perustuvan sopimuksen tai kahdenvälisen vaihdon kautta.

4.1.3.3 Ajanjakso, jolloin alan on oltava tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mukainen

Alan on täytettävä tukikelpoisen hehtaarin määritelmä tukihakuun mennessä ja sen on täytyttävä määriteltävän ajan.

4.1.3.4 Päätös, joka koskee sellaisten alojen sisällyttämistä, joita käytetään maataloustoimintaan ainoastaan joka toinen vuosi

: **Ei**

4.1.3.5 Päätös, joka koskee muiden (GAEC-vaatimusten nojalla suojelemattomien) maisemapiirteiden sisällyttämistä, edellyttäen että ne eivät ole enemmistönä eivätkä kattamansa alan vuoksi merkittävästi haittaa maataloustoiminnan harjoittamista

: **Kyllä**

Jos yli 50 % kasvulohkon maatalousmaan alasta on heinäkasveilla tai muilla nurmirehukasveilla, pysyvän nurmen kasvulohkolla voi olla muita puita kuin laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia lehtipuiden taimia (ks. kohta 4.1.2.4.7) enintään 50 kappaletta hehtaarilla, jos ne ovat kasvulohkolla hajanaisesti. Puiden määrässä ei oteta huomioon peltometsäviljelyn tuulensuojapuurivien puita (ks. kohta 4.1.2.1.3).

4.1.3.6 Päätös, joka koskee tukikelpoisen alan määrittämiseksi kiinteiden vähennyskertoimien soveltamista pysyvään nurmeen, jolla on hajanaisia tukikelvottomia piirteitä

: **Ei**

4.1.3.7 Päätös, joka koskee sellaisten aiemmin tukikelpoisten alojen tukikelpoisuuden säilyttämistä, jotka eivät ole enää tukikelpoisen hehtaarin määritelmän mukaisia strategiasuunnitelma-asetuksen 4 artiklan 4 kohdan a ja b alakohdan nojalla, koska käytössä on kansallisia järjestelmiä, joiden ehdot ovat niiden tukitoimien mukaisia, jotka kuuluvat EU:n horisontaaliasetuksen 63 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhdennettyjen järjestelmien piiriin ja joissa sallitaan muiden kuin liitteessä I lueteltujen tuotteiden tuotanto kosteikkoalueen viljelyn muodossa ja jotka vaikuttavat strategiasuunnitelma-asetuksen ympäristöön ja ilmastoon liittyviin tavoitteisiin

: **Ei**

4.1.4 Aktiiviviljelijä

4.1.4.1 Kriteerit, joiden perusteella päätetään, kuka harjoittaa vähimmäistason maataloustoimintaa

Tuenhakijalla, joka on saanut yli 5 000 euroa suoria tukia edellisenä vuotena, tulee olla verottajan myöntämä yritys- tai yhteisötunnus (Y-tunnus), jolloin hänen tietonsa ovat saatavissa kansallisessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä. Rekisteristä todetaan yritys- ja yhteisötunnus (Y-tunnus), maatalouden harjoittaminen päätoimialana ja arvonlisäverovelvollisuus alkutuottajana, mikä osoittaa vähintään vähimmäistason maataloustoiminnan harjoittamisen. Jos tuenhakija ei näitä säädettäviä ehtoja täytä, hän voi toimittaa maatalousviranomaiselle asiakirjoja, kuten selvityksen maataloustoiminnastaan (joko tuotannosta tai maatalousmaan säilyttämisestä), maataloustuloistaan tai muita todisteita, joilla hän osoittaa harjoittavansa vähintään vähimmäistason maataloustoimintaa. Toiminta voi olla sivutoimista tai osa-aikaista.

Jos erityisesti rekisteritietojen pohjalta ei voida todentaa, että maatalous on hakijoiden päätoimiala, heidän tulee osoittaa harjoittavansa vähintään vähimmäistason maataloustoimintaa antamalla erillinen selvitys. Näiden maatilojen maataloustoiminnan vähimmäistaso voidaan todentaa esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

- hakija voi antaa toimivaltaiselle viranomaiselle kirjallisen selvityksen, johon voi sisältyä esimerkiksi tietoja hänen maatalousverotuksestaan (maataloustulo tai - meno), tuotantopanoksen ostotositteista tai maataloustuotteiden myyntitositteista.
- viranomainen voi myös selvittää maatilan historiaa, esimerkiksi mahdollista kotieläintalouden harjoittamista tai kasvintuotannon tyyppiä ja pyytää selvitystä siitä, miten satoa on käytetty ja miten kyseisen vuoden kasvustoa käytettäisiin.
- maksajaviraston ohjeistukseen kirjataan kaikki tavat hakijan selvityksistä ja kuulemismenettelyistä, ja asiakirjat arkistoidaan.

4.1.4.2 Päätös, jonka perusteella muuta kuin maataloustoimintaa sisältävää negatiivista luetteloa käytetään täydentävänä välineenä

: **Ei**

4.1.4.3 Päätös, jonka perusteella vahvistetaan suorien tukien määrä (enintään 5 000 euroa), jota vähemmän tukea saaneita viljelijöitä pidetään kaikissa tapauksissa aktiiviviljelijöinä

: **Kyllä**

5 000 euroa. Raja suojaa pieniä ja keskisuuria tuenhakijoita liialliselta hallinnolliselta kuormalta ja yksinkertaistaa myös toimeenpanoa. 47 % tuenhakijoista olisi suoraan aktiiviviljelijöitä, koska he saavat enintään 5 000 euroa suoria tukia kalenterivuodessa. Raja otetaan käyttöön maksimaalisena, koska se ei eriarvoista viljelijöitä pienten ja keskisuurten tilojen luokassa. Raja vähentää hallinnon taakkaa selvittää esim. useampaa toimintaa harjoittavia ja osa-aikaisia viljelijöitä, jotka ovat tärkeitä maaseudun moninaisen elinkeinorakenteen kannalta.

4.1.5 Nuori viljelijä

4.1.5.1 Yläikäraja

Yläikäraja: **40**

4.1.5.2 Edellytykset "tilan pääasiallisena yrittäjänä" toimimiselle

Jos artiklan 30 ja/tai artiklan 75 mukaisen tuen hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Jos tuen hakijana on luonnollisten henkilöiden ryhmä, määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos kaikki ryhmän jäsenet täyttävät nuoren viljelijän määritelmän. Artiklan 75 mukainen nuoren viljelijän aloitustuki voidaan myöntää nuoren viljelijän edellytykset täyttävälle luonnolliselle henkilölle, vaikka toimintaa harjoitettaisiin maatalousyhtymän muodossa.

Liittyen artiklan 30 mukaiseen tukeen:

Oikeushenkilöiden osalta tilan määräysvallan arvioinnin määritelmä riippuu yritysmuodosta. Nuorella viljelijällä on määräysvalta osakeyhtiössä, jos hänellä on yli puolet yhtiön osakkeista ja hänen

omistamansa osakkeet tuottavat yli puolet yhtiön osakkeiden äänimäärästä. Jos nuorella viljelijällä on määräysvalta yhtiössä, joka on osakkaana tukea hakeneessa yhtiössä, hänellä katsotaan olevan määräysvalta tässä yhtiössä, jos ensiksi mainittu yhtiö omistaa yli puolet tukea hakeneen yhteisön osakkeista ja nämä tuottavat yli puolet yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Avoimessa yhtiössä määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos kaikki yhtiömiehet täyttävät nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetetut ehdot.

Kommandiittiyhtiössä määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetetut ehdot täyttäviä yhtiömiehiä on enemmistö vastuunalaisista yhtiömiehistä.

Osuuskunnassa määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos enemmistö jäsenistä täyttää nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetut ehdot.

Suomessa tyypillinen tapa harjoittaa maataloutta useamman henkilön kesken on maatalousyhtymä. Tässä tapauksessa ei kyseessä ole oikeushenkilö. Tässä tapauksessa määräysvalta on nuorella viljelijällä vain, jos kaikki osakkaat ovat nuoria. Kriteeri on todella tiukka. Yksikin muu kuin nuori viljelijä tiputtaa tällaisen maatalouden harjoittajan nuorten viljelijän tuesta pois.

4.1.5.3 Asianmukainen koulutus ja/tai vaadittavat taidot

Tuensaajalla on oltava riittävä ammattitaito. Riittävänä ammattitaitona pidetään vähintään toisen asteen luonnonvara-alan tutkintoa tai kolmen vuoden käytännön kokemuksen lisäksi hankittua vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuista koulutusta, josta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on talousopintoja.

Jos artiklan 30 mukaisen tuen hakijana on yhteisö tai luonnollisten henkilöiden ryhmä, ammattitaitoa koskevan edellytyksen katsotaan täyttyvän, jos jokaisella yhteisön jäsenellä, jolla on määräysvalta yhteisössä, tai jokaisella luonnollisten henkilöiden ryhmän jäsenellä on vähintään kolmen vuoden työkokemus ja vähintään puolella heistä riittävä koulutus.

Jos artiklan 75 mukaista aloitustukea hakee kaksi tai useampi luonnollinen henkilö yhdessä, ammattitaitoa koskevan edellytyksen katsotaan täyttyvän, jos jokaisella hakijalla on vähintään kolmen vuoden työkokemus ja vähintään puolella hakijoista on riittävä koulutus.

Nuoren viljelijän on täytettävä koulutus- tai taitovaatimus artiklan 30 mukaista tukea haettaessa ensimmäisenä tuen hakuvuonna viimeistään 31.8. Jos koulutusvaatimus ei täyty tilanpidon aloittamishetkellä, koulutus on hankittava artiklan 75 mukaista tukea haettaessa viimeistään 36 kuukauden kuluessa aloitustuen myöntämisestä.

Hakiessaan artiklan 30 mukaista tukea hakijan on täytettävä ammattitaitovaatimus ja toimitettava tieto toimivaltaiselle viranomaiselle ensimmäisenä nuoren viljelijän tuen hakuvuonna viimeistään 31 päivänä elokuuta. Tuen hakijan on toimitettava ammattitaitovaatimuksen täyttymisen osoittamiseen soveltuvat dokumentit, joiden perusteella toimivaltainen viranomainen tarkastaa koulutusvaatimuksen täyttymisen. Tuen myöntäjä arvioi yhtenäisen ohjeistuksen mukaisesti dokumenttien soveltuvuutta ja oikeellisuutta.

4.1.5.4 Muita nuoren viljelijän määritelmään liittyviä huomautuksia

Ei muita huomautuksia.

4.1.6 Uusi viljelijä

4.1.6.1 Edellytykset "tilan pääasiallisena yrittäjänä" ensimmäistä kertaa toimimiselle

Suomessa ei tule olemaan järjestelmiä, joissa tarvittaisiin uuden viljelijän määritelmää. Siksi sitä ei määritellä.

4.1.6.2 Asianmukainen koulutus tai vaadittavat taidot

Uusi viljelijä -määritelmää ei Suomessa sovelleta.

4.1.7 Suorien tukien saamisen vähimmäisedellytykset

4.1.7.1 Kynnysarvo

Kynnysarvo hehtaareina:

Kynnysarvo euroina: **500**

4.1.7.2 Selvitys

Vähimmäisalaraja euromääräisenä on yksinkertaisempi kuin sekä hehtaari- että euromääräinen vähimmäisalaraja. Koska raja ei ole kovin korkea, se mahdollistaa pienempienkin tilojen pääsemisen suorien tukien saajien joukkoon. Samalla nämä tilat ovat ehdollisuuden ja valvonnan piirissä.

500,00 euron vähimmäismäärä tarkoittaisi kasvinviljelytiloilla pinta-aloissa noin 2,5-2,9 hehtaarin tilakokoa riippuen tukialueesta ja viljelijän valitsemista tukitoimenpiteistä. Vähimmäisrajan nosto jättäisi n. 530 tuensaajaa suorien tukien ulkopuolelle nykykauden tietoihin verrattuna. Viljelijän tulotasoihin vaikutusta on vaikeata arvioida tarkasti, koska monet pienten tilojen viljelijät saavat tuloja eri lähteistä. Yleisesti voi todeta, että maataloudesta saadut tulot ovat noin 10 % viljelijäperheen tuloista alle 20 hehtaarin maatiloilla. Viljelijäperheen kokonaistulot ovat tilakokoluokassa 0-5 hehtaaria noin 60 000 euroa vuodessa, joten muutoksella voidaan todeta olevan erittäin pieni vaikutus viljelijäperheen talouteen. Ruuantuotannon merkityksen korostuessa pienemmilläkin maatiloilla on merkitystä ruokaturvan kannalta.

4.1.8 Muut YMP:n strategiasuunnitelmassa käytetyt määritelmät

Nimike	Kuvaus
Eläinyksikkökertoimet	

Eläinlaji		ey-kerroin
Naudat	sonnit, lehmät ja muut yli 2-vuotiaat naudat	1
	6 kk - 2 vuotiaat	0.6
	alle 6 kk	0,4
Hevoset	yli 6 kk	1
Lampaat ja vuohet	yli 1-vuotiaat	0,2
	karitsat ja kilit (yli 2 kk)	0,06
Siat	emakot	0,5
	muut siat	0,3
	vieroitetut porsaat: 0-3 kk ikäluokasta 2/3	0,3
Siipikarja	munivat kanat ja niiden emot	0,014
	broilerit	0,007
	broilerien emolinnut	0,02
	kalkkunoiden emolinnut	0,05
	muu siipikarja	0,03

CAP-suunnitelmassa käytettävien eläinyksikkökertoimien määrittelyssä on käytetty eläimien tuottaman lannan sisältämää fosforia ja typpeä, mikä on yksiselitteinen keino verrattuna esimerkiksi työn määrään tai tilantarpeeseen. Verrattaessa lampaiden ja vuohien lantaan erittämän typen ja fosforin määriä vasikoihin ja sikoihin tulisi kertoimien olla molemmille 0,2 ja karitsoille ja kileille 0,06. Siipikarjan kertoimien osalta vertailu on tehty munituskanan lantaan erittämän fosforin ja typen perusteella. Verrattaessa muuta siipikarjaa tähän kertoimeen (0,014), tulee kertoimien olla broilereille 0,007, broilerien

	emolinnuille 0,02, kalkkunoille 0,03 ja kalkkunoiden emolinnuille 0,05. Laskelmat on tehty Lukessa.
Turvemaa	Turvemaalla tarkoitetaan maata, jonka muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 %.
Kosteikko	Kosteikolla tarkoitetaan pysyvästi veden osittain peittämää aluetta, joka toimii kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjänä, eliöstön elinympäristönä tai viljelymaiseman monipuolistajana.
Metsä	Metsällä tarkoitetaan metsämaata, kitumaata, joutomaata ja muuta metsätalousmaata. • Metsämaa on puun tuottamiseen käytettävää tai käytettävissä olevaa maata, jolla puuston keskimääräinen vuotuinen kasvu suotuisimpien kasvuolojen vallitessa ja ohjekiertoaikaa käytettäessä on vähintään 1 m3/ha kuorineen. • Kitumaa on yleensä kivistä tai suoperäistä maata, jolla puuston keskikasvu on alle yksi kuutiometriä mutta vähintään 0,1 kuutiometriä hehtaaria kohden vuodessa. • Joutomaa on luontaisesti lähes tai täysin puuton alue ja sen puuntuotoskyky on alle 0,1 kuutiometriä hehtaaria kohden vuodessa. Tällaisia ovat esimerkiksi avosuot ja harvapuustoiset kalliot. • Metsätalousmaahan luetaan edellä mainittujen lisäksi myös mm. metsäautotiet, metsätalouden pysyvät varasto- ja tonttialueet.
Korvauskelpoinen ala	Luonnonhaittakorvauksia, ympäristökorvausten ympäristösitoumuksen mukaisia korvauksia ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksia voidaan maksaa vain tietyin kriteerein määritetyille korvauskelpoisille maatalousmaata (4.1.2 ja 4.1.3.1) oleville lohkoille. Järjestelmä on ollut Suomessa käytössä vuodesta 2004 ja sen tarkoituksena on rajoittaa ympäristölle haitallista pellonraivausta ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

	Jos yli 50 % kasvulohkon maatalousmaan alasta on heinäkasveilla tai muilla nurmirehukasveilla, pysyvän nurmen kasvulohkolla voi olla muita puita kuin laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia lehtipuiden taimia (ks. kohta 4.1.2.4.7) enintään 50 kappaletta hehtaarilla, jos ne ovat kasvulohkolla hajanaisesti. Puiden määrässä ei oteta huomioon peltometsäviljelyn tuulensuojapuurivien puita (ks. kohta 4.1.2.1.3). Ympäristökorvausten maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sekä kosteikkojen hoidon toimenpiteissä sekä Ahvenanmaan luonnonlaiduntoimenpiteissä toimenpiteeseen soveltuva korvaukseen oikeuttava ala poikkeaa korvauskelpoisen alan määritelmästä ja on erikseen kuvattu kunkin intervention yhteydessä.
Vesistö	Vesistöllä tarkoitetaan vesilain (587/2011) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista vesistöä ja Ahvenanmaalla Ahvenanmaan maakunnan vesilaissa (1996:61) 3 §:n 1 momentin 30 kohdan mukaista vesistöä. Tukijärjestelmissä vesistöllä tarkoitetaan myös edellisiä hieman laajempaa LPIS-järjestelmän Vesistöt-karttatasossa olevaa uomaverkostomallia (Vipu-vesistöt).
Sitoumusalan muuttaminen ympäristökorvauksissa ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksissa	Sitoumuskauden aikana voi ympäristösitoumukseen ja luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseen lisätä ainoastaan korvauskelpoisia lohkoja. Ympäristösitoumukseen, luomusitoumukseen tai ympäristösopimukseen kuuluvan lohkon hallinnan vaihtuessa alan vastaanottaja voi jatkaa sitoumuksen tai sopimuksen noudattamista tai siirtynyttä alaa vastaavaa osaa siitä sitoumus- tai sopimuskauden jäljellä olon ajan, tai sitoumus tai sopimus voi raueta, eikä takaisinmaksua edellytetä alasta luopuvalta tuensaajalta. Edellä mainittua sovelletaan myös poistettaessa sitoumukselta tai sopimukselta alaa, joka ei ole enää maatalousmaata, mutta jää tuensaajan hallintaan.

4.2 Suoriin tukiin liittyvä osatekijä

4.2.1 Tapauksen mukaan kuvaus tukioikeuksien vahvistamisesta ja varannon toiminnasta

4.2.1.1 Tukioikeudet

Jatketaanko tukioikeuksien käyttämistä vähintään [YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen] ensimmäisen soveltamisvuoden ajan? : **Ei**

Jos vastaus on kyllä, aiotaanko tukioikeuksien käyttäminen lopettaa tänä aikana? : **Ei**

4.2.1.2 Alueellinen soveltaminen

Sovelletaanko kestävyysperusteiseen perustulotukeen alueellista eriyttämistä (22 artiklan 2 kohta)? : **Kyllä**

Koodi	Alueryhmän nimi	Kuvaus
AB	AB-tukialue	Etelä-Suomi, ilmastollisesti suhteellisen yhtenäinen alue
C	C-tukialue	Keski- ja Pohjois-Suomi, ilmastollisesti Etelä-Suomesta poikkeava alue, kasvukausi on poikkeuksellisen lyhyt.

Onko tukioikeusjärjestelmä eriytetty alueryhmittäin? : **Ei**

Alueryhmän määritelmä	Käytetäänkö tukioikeuksia kyseisessä alueryhmässä?	Aiotaanko tukioikeuksien käyttäminen lopettaa vuoden 2020 jälkeisellä uudella ohjelmakaudella (19 artiklan 2 kohta)?	Jos vastaus on kyllä, mikä on ensimmäinen tukioikeudeton vuosi (23 artiklan 2 kohta)?	Selvitys
AB				
C				

4.2.1.3 Sisäisen yhdenmukaistamisen järjestelmä

Onko sisäisen yhdenmukaistamisen menettelyä eriytetty alueryhmittäin? : **Ei**

4.2.1.4 Varannon toiminta

Sovelletaanko kuhunkin alueryhmään varantoa (26 artiklan 2 kohta)? : **Ei**

Onko varannon perustamismenetelmä eriytetty alueryhmittäin? : **Ei**

Kuvaus varannon perustamisjärjestelmästä

Tukeen oikeutettujen viljelijöiden luokat ja muut oikeuksien varannosta myöntämistä koskevat säännöt. (26 artikla)

Luokan nimi	Kuvaus	Säännöt	Ensisijaisuus

Varannon rahoituksen täydentämistä koskevat säännöt

Tukioikeuksien lakkaamista ja varantoon palauttamista koskevat säännöt

Muut varantoon liittyvät seikat

4.2.1.5 Mahdolliset tukioikeuksien siirtoa koskevat säännöt

4.2.2 Suorien tukien alentaminen

4.2.2.1 Kuvaus suorien tukien alentamisesta ja/tai tukikatosta

Sovelletaanko tukien alentamista? : **Ei**

Sovelletaanko tukikattoa (eli 100 prosentin alentamista)? : **Ei**
4.2.2.2 Työvoimakustannusten vähentäminen
Sovelletaanko työvoimakustannusten vähentämistä? : **Ei**

4.2.2.3 Suorien tukien alentamisen arvioitu tulo ja tukikatot kultakin vuodelta

Hakuvuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Selvitykset
Varainhoitovuosi	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	
Arvioitu vuotuinen kokonaistulo (euroa)	0	0	0	0	0	Ei käytössä Suomessa, käytössä CRISS
– käyttö uudelleenjakotukeen (euroa)	0	0	0	0	0	Tukien alentaminen ja tukikatto ei käytössä Suomessa
– käyttö muihin suorien tukien muodossa oleviin tukitoimiin (euroa)	0	0	0	0	0	Tukien alentaminen ja tukikatto ei käytössä Suomessa
– siirto maaseuturahastoon (euroa)	0	0	0	0	0	Tukien alentaminen ja tukikatto ei käytössä Suomessa

4.2.3 Soveltaminen oikeushenkilöiden tai ryhmien jäsenten tasolla / sidoksissa olevien oikeushenkilöiden ryhmän tasolla (110 artikla)

– Strategiasuunnitelma-asetuksessa tai horisontaaliasetuksessa säädettyjen kynnys-/raja-arvojen soveltaminen oikeushenkilöiden tai ryhmien jäsenten tasolla:
[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 17 artiklan 4 kohta – Tukien alennus
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 29 artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta – Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotuki
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 30 artiklan 4 kohta – Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 17 artiklan 1 kohta – Rahoituskuri
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

– Jos jäsenvaltio on asettanut kynnys-/raja-arvot, näiden kynnys-/raja-arvojen soveltaminen oikeushenkilöiden/ryhmien jäsenten tasolla:
[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 28 artikla – Tuki pienviljelijöille
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 31 artikla – Ekojärjestelmät
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 32–34 artikla – Tuotantosidonnainen tulotuki
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 70 artikla – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 71 artikla – Luonnonhaitat ja muut aluekohtaiset haitat
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 72 artikla – Tietyistä pakollisista vaatimuksista johtuvat aluekohtaiset rajoitteet
Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 73 artikla – Investoinnit

Sovella kynnysarvoa : **Ei**

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 75 artikla – Nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen
Sovella kynnysarvoa : **Ei**
– Strategiasuunnitelma-asetuksessa säädettyjen kynnys-/raja-arvojen soveltaminen sidoksissa olevien oikeushenkilöiden ryhmän tasolla

[Strategiasuunnitelma-asetuksen] 29 artiklan 6 kohdan toinen alakohta – Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotuki
Sovella kynnysarvoa : **Ei**
4.2.4 Osuus riskinhallintavälineeseen
Sovelletaanko vaihtoehtoa, jonka perusteella suorasta tuesta voidaan osoittaa enintään kolme prosenttia sillä ehdolla, että tämä summa käytetään tukemaan viljelijän osuutta riskinhallintavälineeseen? : **Ei**
Mikä on prosenttiosuus?
Keskeiset tekijät

4.3 Tekninen apu

4.3.1 Tavoitteet

Teknisen avun rahoituksella edistetään CAP-suunnitelman mahdollisimman sujuvaa ja tehokasta hallinnointia. CAP-suunnitelman laadukkaalla toimeenpanolla varmistetaan, että rahoitettavat toimet tuottavat elinvoimaa, lisäarvoa ja tarvittavia uudistuksia maaseudulle ja sen elinkeinoille.

4.3.2 Toimien laajuus ja alustava suunnitelma

Teknistä apua käytetään CAP-suunnitelman hallinnointiin ja toimeenpanoon liittyviin tehtäviin, mm. suunnitteluun, valmisteluun, seurantaan, tietojärjestelmien kehittämiseen, arviointiin, viestintään, koulutukseen, tiedonvaihtoon ja verkostoitumiseen. Lisäksi kansallisen maaseutuverkoston (CAP-verkosto) toiminta rahoitetaan teknisestä avusta. Teknisen avun rahoitus sisältää yhteisen maatalouspolitiikan molempiin pilareihin (I ja II) liittyviä toimia. Rahoitettavat toimet voivat liittyä myös edelliseen tai seuraavaan rahoituskauteen.

Todentamisviranomaisen tehtäviin tai CAP-suunnitelmasta rahoitettujen toimien valvontaan ei käytetä teknistä apua.

Koko rahoituskautta 2023-27 koskevan teknisen avun indikatiivisen käyttösuunnitelman ja rahoituskauden aikaiset käyttösuunnitelmat hyväksyy CAP-suunnitelman seurantakomitea ja Ahvenanmaan osalta Ahvenanmaan seurantakomitean alakomitea.

4.3.3 Tuensaajat

Manner-Suomessa teknistä apua voivat käyttää maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto, Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset (ELY-keskus), sekä kansallinen maaseutuverkosto edellä mainittuihin tehtäviin.

På Åland kan Ålands landskapsregering vara stödmottagare för kostnader som uppstår för genomförande av de förvaltningsuppgifter som faller inom ramen för landskapet Ålands förvaltningsbehörighet av Cap-strategiplanen.

4.3.4 Osuus

Ilmoittakaa, kuinka suuri prosenttiosuus YMP strategiasuunnitelmaan myönnettävästä maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta käytetään teknisen avun toimien rahoittamiseen. Sama prosenttiosuus koko

kaudelle (BE, DK, EE, CY, LV, LT, LU, MT, NL, SI, SE: enintään 6 %, muilla enintään 4 %)
2.4976082167577

4.4 YMP-verkosto

4.4.1 Yhteenveto kansallisen YMP-verkoston tavoitteista, mukaan lukien toimet, joilla tuetaan EIP:tä ja AKIS-järjestelmän sisäisiä tietovirtoja

Maaseutuverkostotoiminnan tavoitteena on:

- Lisätä asiaankuuluvien sidosryhmien osallistumista CAP-suunnitelman toimeenpanoon ja tarvittaessa suunnitteluun.
- Parantaa CAP-suunnitelmien toimeenpanon laatua ja suoritusperusteisen toimeenpanomallin toteuttamista.
- Lisätä yleisön ja tuensaajien tiedonsaamista CAP-suunnitelmasta ja rahoitusmahdollisuuksista.
- Edistää maatalouden ja maaseudun kehittämisen innovaatioita ja tukea kaikkien sidosryhmien osallistumista, osaamista ja tiedonsaantia sekä sidosryhmien välistä vuorovaikutusta ja vertaisoppimista.
- Edistää CAP-suunnitelmien toimeenpanijoiden seuranta- ja arviointivalmiuksia sekä CAP-suunnitelman tulosten levittämistä

Kansallisen maaseutuverkoston tehtävänä on

- Kerätä, analysoida ja levittää tietoa ja hyviä käytäntöjä toimista, joita CAP-strategiasuunnitelmalla tuetaan. Maaseutuverkoston tärkein tehtävä on CAP-suunnitelman viestintä ja tehtäviin kuuluu koko maan kattavan viestintäverkoston koordinointi.
- Edistää viranomaisten ja CAP-suunnitelman toimeenpanoon osallistuvien toimijoiden valmiuksien kehittämistä, myös seuranta- ja arviointimenettelyihin liittyvää osaamista.
- Luoda alustoja, foorumeita ja tapahtumia, joilla helpotetaan kokemusten vaihtoa molempien pilareiden sidosryhmien välillä ja vertaisoppimista, myös tarvittaessa kolmansien maiden verkostojen kanssa, kiinteässä yhteistyössä AKIS-verkoston kanssa
- Kerätä tietoa ja helpottaa sen levittämistä; edistää rahoitettujen kohteiden ja hankkeiden verkostoitumista ja toisilta oppimista ja hyvien käytäntöjen jakamista.
- Tukea Leader-ryhmien yhteistyötä ja verkostoitumista, myös kansainvälistä yhteistyötä.
- Tukea EIP-ryhmien yhteistyötä, tiedonkulkua ja verkostoitumista, innovaatiotoimijoiden (EIP) etsiminen, verkostointi ja aktivointi ja yhteistyö Agrihubin kanssa (AKIS). Myös kansainvälinen yhteistyö.
- Tukea EIP-ryhmien, paikallisten Leader-ryhmien tai vastaavien rakenteiden välistä yhteistyötä, myös kansainvälistä yhteistyötä;
- Luoda yhteyksiä muihin unionin rahoittamiin strategioihin tai verkostoihin;
- Edistää CAP:n jatkokehittämistä ja myöhempien strategiasuunnitelmakausien valmistelua;
- Osallistua eurooppalaisen CAP-verkoston toimintaan ja edistää sitä.

Maaseutuverkoston tavoitteet ja toiminta määritellään tarkemmin maaseutuverkoston toimintasuunnitelmassa. Toiminnan sisältö määritellään siten, että se edistää CAP-suunnitelman tavoitteiden toteutumista.

4.4.2 Kansallisen YMP-verkoston rakenne, hallinto ja toiminta

Suomen maaseutuverkoston tehtävänä on Manner-Suomen ja Ahvenanmaan CAP-suunnitelman mahdollisuuksien ja tulosten esille tuominen molempien yhteisen maatalouspolitiikan pilareiden osalta. Tämä tehdään viestinnän ja koulutuksen keinoin, levittämällä hyviä esimerkkejä sekä kasvattamalla yhteistyön hyötyjä kansallisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee maaseutuverkoston kauden 2023–2027 toimintasuunnitelman ja sen hyväksyy maaseutuverkoston

ohjausryhmä. Lisäksi maaseutuverkostolle laaditaan vuosittaiset toimintasuunnitelmat.

Maaseutuverkoston koko kauden toimintasuunnitelma ja vuotuiset toimintasuunnitelmat luovat raamit toiminnalle. Vuotuisissa toimintasuunnitelmissa määritellään kunkin vuoden toiminnan painopistealueet, kuinka tavoitteet saavutetaan ja kuinka tavoitteiden toteutumista mitataan. Maaseutuverkoston viestinnän tavoitteet kirjataan vuosittain yhteiseen viestintäsuunnitelmaan.

CAP-suunnitelman läpileikkaavat tavoitteet ovat vahvassa roolissa maaseutuverkoston työssä. Verkostoyksikköön palkataan CAP-strategia-asetuksen erityistavoitteiden mukaisten teemojen koordinaattoreita, ml. innovaatiokoordinaattori sekä Leader-koordinaattori. Myös I pilarin maatalousteemaa koordinoidaan ja verkostoidaan koko kauden ajan.

AKIS-kokonaisuutta koordinoidaan osittain myös verkostoyksikön toimilla. Suomen tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen toimijoiden verkosto on monipuolinen ja koko maata kattava. Vuoden 2021 –alussa on perustettu AgriHubi –verkosto tehostaa yhteistyötä ja suuntaa resursseja heikkouksiksi koettuihin teemoihin. Maaseutuverkosto ja Agrihubi –verkosto jatkavat vahvaa yhteistyötä mm. yhteisen verkostoalustan avulla. Verkostoalusta lisää yhteistyötä ja parantaa tiedonkulkua kaikkien sidosryhmien osalta. Verkostoalustan lisäksi eri teemojen koordinaattorit aktioivat ja kontaktoivat uusia sidosryhmiä mm. erilaisten tapahtumien kautta.

Maaseutuverkostoyksikön toiminta alkaa vuoden 2023 alussa. Maaseutuverkosto ja maaseutuverkostoyksikkö toimivat koko rahoituskauden 2023–2027, mutta käytännössä siirtymävaihe huomioiden vuosien 2023–2028 ajan.

Kansallinen maaseutuverkosto perustetaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun CAP-strategiasuunnitelma 2023–2027 on hyväksytty komissiossa. Ensimmäisenä valitaan avoimella hakumenettelyllä kansallisen maaseutuverkoston johtaja. Johtajan valinnan jälkeen aloitetaan kansallisen maaseutuverkoston muiden työntekijöiden rekrytointiprosessi. Tavoitteena on, että kansallinen maaseutuverkosto aloittaa toimintansa vuoden 2023 alussa. Hallintoviranomainen (MMM) nimittää kansalliselle maaseutuverkostolle ohjausryhmän ja ohjausryhmän puheenjohtajan. Ohjausryhmä asetetaan vuoden 2023 alussa.

Kansallista maaseutuverkostoa palveleva yksikkö sijoitetaan Ruokavirastoon.

Kansalliseen maaseutuverkostoon kutsutaan osallistumaan kaikki kumppanit, joita ovat hallinnon sekä suunnitelman sisältöön liittyvien kumppaneiden ja kansalaisjärjestöjen edustajat. Kaikki asiasta kiinnostuneet tahot voivat osallistua maaseutuverkostoon. Maaseutuverkoston ohjausryhmä ohjaa maaseutuverkoston toiminnan painopisteitä. Se hyväksyy maaseutuverkoston monivuotisen toimintasuunnitelman ja vuotuiset toimintasuunnitelmat. Eri tahojen osallistumismahdollisuuden ja suunnitelman eri osa-alueiden kehittämispotentiaalin hyödyntämisen varmistamiseksi voidaan perustaa lisäksi teemakohtaisia alatyöryhmiä. Alatyöryhmät voivat tarvittaessa nostaa oman toimeksiantonsa mukaisia asioita käsiteltäväksi maaseutuverkoston ohjausryhmässä ja toteutettavaksi vuosisuunnitelman kautta.

4.5 Yleiskatsaus maaseuturahaston ja muiden maaseutualueilla toimivien unionin rahastojen välisestä koordinoinnista, rajauksesta ja täydentävyydestä

Yhteenveto

Kaudella 2021-2027 maaseutu- ja maatalousrahastot eivät ole mukana kumppanuussopimuksessa, mutta yhteensovitus varmistetaan valtakunnallisesti ja alueellisesti eri työryhmissä.

EU-rahastot toimivat koordinoituna kokonaisuutena. EU:n rakenne- ja investointirahastojen ohjelmat täydentävät maaseuturahaston toimenpiteitä. Rahastojen yhteisenä tavoitteena on maan eri osien tasapainoinen kehittäminen. Maaseuturahaston tavoitteena on maaseutualueiden elinvoiman vahvistaminen, elinkeinotoiminnan uudistaminen sekä hyvinvoinnin lisääminen. Työ- ja elinkeinoministeriön Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (ESR+, EAKR, JTF) tukee Manner-Suomessa elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä**.** Kyseisestä ohjelmasta myönnetään

rahoitusta pk-yrityksille. Rahoituksen sisältyy toimialarajauksia. Sitä ei myönnetä kala-, maa- eikä metsätalouden alkutuotannon harjoittamiseen eikä maataloustuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen. Rahoitus toimii koordinoidusti maaseuturahaston maaseudun yrityksille suunnattujen toimenpiteiden kanssa. Rahastojen käytännön yhteensovittaminen tapahtuu aluetasolla, missä rahoitusta myöntää kummastakin ohjelmasta sama viranomaistaho (elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, ELY-keskukset).

Suomen EMKVR-ohjelman (Euroopan meri-, kalatalous-ja vesiviljelyrahasto) tavoitteena on kalatalousalan kestävän kasvun tukeminen, alan alkutuotannon edellytysten turvaaminen sekä uudistumisen ja innovaatioiden vauhdittaminen samalla huomioiden ympäristökysymykset entistä paremmin. Kalanjalostusta koskevia investointeja voidaan tukea Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta. Kalatalousalan vahvistaminen tukee maaseutualueiden kehitystä erityisesti harvaan asutuilla saaristoalueilla.

EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision toimeenpano on luonteva rahastojen työn seurannan väline.

Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on maakunnan yhteistyöryhmä (MYR). Valtakunnallisesti yhteensovittamista tehdään ohjelmien ja kansallisten lakien valmisteluryhmissä, seurantakomiteoissa, Alueiden uudistumisen neuvottelukunnassa sekä monin erin tavoin epävirallisessa kanssakäymisessä viranomaisten kesken.

Yksityiskohtaisempi kuvaus

Kaudella 2021-2027 Manner-Suomessa toimeenpannaan kahta muuta EU:n osaksi rahoittamaa ohjelmaa: Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+) rahoitettava alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027), joka sisältää myös oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) sekä toisena Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR) rahoitettava Suomen toimintaohjelma 2021-2027. Ahvenanmaan maakuntahallitus vastaa maakunnan itsehallintoaseman mukaisesti kaikkien rahastojen osalta Ahvenanmaan maakuntaa koskevasta valmistelusta ja yhteensovituksesta. Ahvenanmaan toimenpiteet sisältyvät Suomen CAP-suunnitelmaan, mutta Ahvenanmaa tekee oman ohjelmansa EAKR:sta ja ESR+:sta. Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston toimeenpanemiseksi tehdään yksi koko Suomea koskeva ohjelma, joka sisältää Ahvenanmaan.

Manner-Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta vastaa hallintoviranomaisena työ- ja elinkeinoministeriö, maaseutu-, maatalous- sekä meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoista maa- ja metsätalousministeriö.

Manner-Suomen ohjelmille ja CAP-suunnitelmalle asetetaan laajat seurantakomiteat, joissa myös käsitellään eri ohjelmien ja CAP-suunnitelman tilannetta ja yhteensovituksessa esiin nousevia kysymyksiä. Valtioneuvoston nimeämä alueellisen uudistumisen neuvottelukunta (AUNE) sovittaa yhteen ja seuraa alueiden kehittämisen strategista kokonaisuutta, joka sisältää sekä EU-osarahoitteisia että kansallisia toimia.

ELY-keskus tai maakunnan liitto vastaa aluetasolla hallinto- ja maksajaviranomaisena pääosin kaikesta eri rahastojen alueellisten päätösten teosta. Alueelliset viranomaisryhmät käsittelevät näille viranomaisille osoitetut yritys- ja hankerahoitushakemukset. Näillä menettelyillä samoin kuin erilaisten asiakkuuden hallintajärjestelmien avulla estetään hankkeiden päällekkäisrahoitus ja ohjataan hakemus oikeaan rahoituslähteeseen.

Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on maakunnan yhteistyöryhmä (MYR). Rahoittajien edustajista koostuva MYR:n sihteeristö valmistelee sille käsittelyyn tuotavat asiat. Kansallisten ja maaseuturahaston osarahoittamien maaseudun kehittämistoimien osalta alueellisten strategisten tavoitteiden, valintakriteerien ja painotusten asettaminen sekä alueellisten ja paikallisten toimien yhteensovitus tapahtuu pääasiassa MYR:n asettamassa alueellisessa maaseutujaostossa tai vastaavassa koko ohjelmakaudeksi nimettävässä alueellisessa yhteistyöelimessä. Tämän toimielimen työhön osallistuvat alueen maakuntaliitot ja muut asianomaiset alueviranomaiset sekä kansalaisjärjestöjen kuten paikallisten toimintaryhmien eli Leader-ryhmien sekä ympäristö- ja tasa-arvoa edistävien järjestöjen samoin kuin yrittäjien, viljelijöiden sekä muiden kehittämistyöhön osallistuvien sidosryhmien edustajia.

Maantieteellisesti maaseuturahaston rahoitus painottuu harvaan asutulle ja ydinmaaseudulle. Lisäksi huomioon on otettu alueen kehitystä kuvaavat tekijät. CAP-suunnitelman seurantakomiteassa käsitellään toimien valintakriteerit.

CAP-suunnitelman yritysrahoitusta sisältävät toimenpiteet toimivat koordinoidusti työ- ja elinkeinoministeriön yrityksille suuntaamien EAKR –toimenpiteiden kanssa. EAKR:n toimet kohdistuvat myös maaseudun palveluiden kehittämiseen, kun kyseessä ovat laajat ympäristötoimet (mm. kiertotalouden kehittäminen) tai digitalisaation edistäminen ja Itä- ja Pohjois-Suomessa myös saavutettavuutta ja infrastruktuuria parantavat toimet. EAKR -rahoitus kohdistuu erityisesti tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimiin. ESR+ -toimiin sisältyy merkittävä panostus osaamisen edistämiseen, johon kuuluu myös työelämän kehittäminen esim. yrittäjien työssä jaksamisen ja työkyvyn säilyttämisen osa-alueilla.

Biotalouden ja sen alla uusiutuvan energian käytön lisääminen sekä energia- ja materiaalitehokkuuden parantaminen kuuluvat kaikkien ohjelmien tavoitteisiin. Alueellisten toimialakohtaisten hankkeiden yhteydessä EAKR -toimenpiteet täydentävät CAP-suunnitelman toimia mm. laajoissa teknologiahankkeissa sekä laajojen toimintaohjelmien valmistelussa.

Maatalousrahaston tuet ovat käytännössä kokonaan maatalouden suoria tukia ja ne kattavat koko maan, myös Ahvenanmaan maakunnan, jolla ei ole suorien tukien toimeenpanossa itsenäistä toimivaltaa. Suorien tukien kohdennuksessa on joitain rajattuja alueellisia painotuksia, joilla vastataan maataloustuotannon säilyttämiseen liittyviin erityistarpeisiin alueellisissa tuotanto-olosuhteissa ja eri tukivälineiden yhteensovituksessa. Maatalousrahastosta rahoitettavat markkina- ja sektoritoimet kattavat koko maan, ja rahoituksen alueellinen kohdentuminen on suoraan yhteydessä siihen, miten sektoritoimilla tuettavat kohteet (esim. tuottajaorganisaatiot) tulevat sijoittumaan ja toimimaan alueellisesti.

Yhteisen maatalouspolitiikan välineet ja näiden yhteensovitus

Maatalouden eri tukijärjestelmillä on useita erilaisia ja myös toisistaan poikkeavia tavoitteita, mutta keskeiset tukijärjestelmät ovat viljelijäväestön tulonmuodostuksen kannalta erittäin merkittäviä. Tukien yhteensovittamisen keskeisenä haasteena on saada tukijärjestelmät toimimaan siten, että eri tavoitteita voidaan edistää tasapainoisesti ja samalla järjestelmät täydentävät toisiaan mahdollisimman hyvin. Eri järjestelmien välinen johdonmukainen, kattava ja jatkuva yhteensovitus on erityisen tärkeää Suomen laajassa toimenpidekokonaisuudessa.

Kansalliset rahoitusvälineet

EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa ja maaseudun kehittämispolitiikkaa täydentävät kansalliset maatalouden tukijärjestelmät, joiden tavoitteena on turvata Suomessa maatalouden toimintaedellytykset eri tuotantosuunnissa ja alueilla, kehittää maataloustuotannon rakennetta sekä edistää maaseudun elinvoimaisuuden ja hyvän elinympäristön säilyttämistä. Täydentävät kansalliset tukivälineet on sovitettu

yhteen muuhun tukikokonaisuuteen EU:n yhteisen maatalouspolitiikan säädösten ja reunaehtojen mukaisesti. Kansallisista maatalouden tukijärjestelmistä merkittävimmät ovat maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki sekä kokonaan kansallisesti rahoitettu osa rakennetukijärjestelmästä.

Suomen metsäpolitiikka perustuu kestävään metsätalouteen ja metsien monikäyttöön. Metsätalous toimii markkinalähtöisesti, mutta yksityismetsien kestävää hoitoa ja käyttöä edistetään kansallisella tukijärjestelmällä, jolla tuetaan metsänhoito- ja perusparannustöitä sekä metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä puuntuotannon kestävyyden ja metsäluonnon hoidon turvaamiseksi.

Leader-toimenpiteen yhteistyömekanismit ja täydentävyys

Paikalliset toimintaryhmät eli Leader-ryhmät toteuttavat omaa strategiaansa toiminta-alueellaan yhteistyössä alueellisten ja paikallisten toimijoiden kanssa. Leader-ryhmän toiminta-alue ja paikallinen strategia voi kattaa myös kaupunkialueita. Kaupunkialueella toteutettaville hankkeille Leader-ryhmän tulee käyttää muuta kuin maaseuturahaston rahoitusta. Leader-ryhmän hallitus valitsee rahoitettavaksi puollettavat hankkeet käyttämällä ryhmän omaan strategiaan perustuvia valintakriteereitä. Valintakriteereiden käyttö varmistaa painopisteiden mukaisten toimien rahoittamisen sekä avoimen ja syrjimättömän valintamenettelyn.

Leader-ryhmän tulee laatia yhdessä ELY-keskuksen kanssa työnjakoa kuvaava sopimus. Siitä tulee käydä ilmi yhdessä sovittu, selkeä työnjako hankkeiden ja yritysten rahoituksessa. Leader-ryhmät voivat toteuttaa itse eri rahastoista rahoitettuja hankkeita omalla alueellaan sekä alueiden välisiä ja kansainvälisiä hankkeita. Leader-ryhmät voivat tehdä yhteistyötä ja toteuttaa hankkeita myös muista rahastoista rahoitettujen paikallisten toimintaryhmien ja muiden toimijoiden kanssa.

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastossa toteutetaan yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä kalaleader toiminnalla. Kalaleaderien hallinnosta vastaa Leader-ryhmä. Lisäksi kaikki kalatalousryhmän alueella olevat Leader-ryhmät ovat osallistettuja kalaleaderin päätöksentekoon.

Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa ei otettu käyttöön yleisasetuksen mahdollistamaa yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä (Community led-local developent CLLD), vaan sitä edistetään näissä rahastoissa yksittäisinä hankkeina. Yhteinen yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen työryhmä edistää Leader-periaatteisiin nojaavien toimintatapojen kehittämistä ja eri rahastojen yhteensovitusta paikallisen kehittämisen näkökulmasta.

Muut ohjelmat

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelma vauhdittaa kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nostoa sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Kestävän kasvun ohjelma rahoitetaan EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Elpymisväline jakaantuu seitsemään ohjelmaan, joista elpymis- ja palautumistukiväline (RRF) on kooltaan ylivoimaisesti suurin. CAP-suunnitelma toteuttaa ja tukee osaltaan erityisesti vihreän siirtymän ja digitalisaation pilareita.

Maaseuturahaston toimenpiteet tukevat Suomen Kestävän Kasvun ohjelmaa (RRF) sisällöllisesti erityisesti edistämällä vihreää siirtymää ja digitalisaatiota. Suomen CAP-suunnitelmasta 2023-2027 rahoitetaan mm. uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investointeja sekä yhteistyötä ja yleishyödyllisiä investointeja vihreän siirtymän vahvistamiseksi. Maaseuturahaston laajakaistainvestointien tavoitteena on Vihreän Kehityksen -ohjelman mukaisesti saada 100 % maaseutuväestöstä nopean laajakaistan piiriin. Maaseuturahaston toimenpiteillä parannetaan maaseutualueiden digitaalista saavutettavuutta ja tuetaan siten mm. monipaikkaista asumista ja paikkariippumatonta työskentelyä. Toimenpiteet toteuttavat selkeästi EU:n ja kansallisia digistrategioita.

Maaseuturahaston työ maaseutualueilla täydentää Suomen kestävän kasvun ohjelman (EU:n elpymis- ja

palautumistukiväline, RRF) toimenpiteitä. RRF-rahoituksella voidaan tukea sellaisten kiinteiden laajakaistayhteyksien rakentamista, joiden vähimmäisnopeus saapuvassa liikenteessä on 300 Mbit/s ja lähtevässä liikenteessä 100 Mbit/s, alueilla, joille kaupallinen tarjonta ei todennäköisesti toteudu lähivuosina. Maakunnilla on merkittävä rooli hankkeiden aktivoinnissa ja yhteensovituksessa alueellaan. Maakuntaliittojen tehtävänä on yhdessä kuntien kanssa suunnitella ja määrittää hankehakuun soveltuvat hankealueet. Maakuntaliitot ja alueelliset ELY-keskukset tekevät säännöllistä yhteistyötä sekä virallisissa että epävirallisissa ryhmissä.

Yhteensovitusta RRF:n ja maaseuturahaston laajakaistarahoituksessa tehdään kansallisesti liikenne-ja viestintäministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön säännöllisessä yhteydenpidossa, kansallisessa laajakaistatoimistossa (BCO) ja alueilla maakuntaliittojen ja ELY-keskusten kesken. Liikenne- ja viestintäministeriö kokoaa myös kaikki alueelliset ja kansalliset laajakaistarahoittajat, -koordinaattorit ja viranomaiset säännöllisiin keskusteluin noin 4 kertaa vuodessa. Vuoden 2022 alussa kansallinen laajakaistakoordinaattori aloitti työnsä laajakaistatoimistossa, jossa ovat mukana kaikki laajakaistarahoittajat ja Suomen kansallinen valvontaviranomainen eli Traficom. Rahoitusten yhteensovituksen linjaukset tehdään vuonna 2022.

Suomen CAP-suunnitelma täydentää osaltaan myös EU:n ympäristö-, luonnonsuojelu- ja ilmastotoimien toteuttamista LIFE-ohjelmassa. Erityisesti CAP-suunnitelman ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet edistävät myös LIFE-instrumentin tavoitteita.

Maaseuturahaston toimenpiteet tukevat Horisontti Eurooppa -ohjelman tavoitteita rahoittamalla innovaatioita, verkostoja ja maaseudun yrityksiä. CAP-suunnitelma luo puitteet, joilla voidaan rahoittaa mm. A Soil Deal for Europe mission alaisuuteen kuuluvia Living labs ja Lighthouses -kokeilualustoja. Horisontti Eurooppa -ohjelmasta rahoitettava tutkimus parantaa osaltaan CAP:n tavoitteiden saavuttamista ja vaikuttavuutta.

4.6 Rahoitusvälineet

4.6.1 Rahoitusvälineen kuvaus

Yleistä maatilojen rahoitustilanteesta

Maatalouden asema rahoitusmarkkinoilla (PTT 2019) –tutkimuksen mukaan maatalouden rahoitus toimii pääosin hyvin. Maatalouden rakennetukijärjestelmä koostuu avustuksista, korkotukilainoista ja valtiontakauksista. Rahoituslähteenä ovat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020 sekä kansallinen Maatilatalouden kehittämisrahasto (Makera).

Maatilojen, erityisesti kotieläintilojen määrän väheneminen jatkuu edelleen varsin nopeana. Maatalouden rakenteen ja tuottavuuden kehittämisessä investoinnit ovat ratkaisevassa asemassa. Investoinneilla korvataan tuotannosta poistuvaa kapasiteettia, jotta turvattaisiin kotimainen elintarviketuotanto. Samalla kun siirrytään entistä ajanmukaisemman ja tehokkaamman teknologian käyttöön, voidaan myös parantaa tuotannon tehokkuutta, työn tuottavuutta, eläinten hyvinvointia ja yrittäjän jaksamista huomioiden entistä laajemmin ilmasto- ja ympäristöasiat ja esimerkiksi panostaa uusiutuvan energian käyttöön. Suuntaamalla tukea investointeihin tuki ohjautuu tulevaisuuteen panostaville ja toimintaa aktiivisesti kehittäville tiloille.

Tilojen keskikoko niin pinta-alan, eläinmäärien kuin tilakohtaisten tuotantomäärien perusteella mitattuna on kasvanut. Tilamäärän vähenemisestä huolimatta tuotannon kokonaismäärä on pysynyt lähes ennallaan. Luonnonvarakeskuksen tutkimuksen Maatalouden rakennekehitys ja investointitarve vuoteen 2030 (LUKE 2017) mukaan maatalouden investoinnit ovat moottori, joka pitää maatalouden tuottavuuskasvun, elinkelpoisuuden ja tuotannon kokonaismäärän käynnissä. Investointien hiljentyessä nämä tekijät kääntyvät vähitellen laskuun ja vaikuttavat viimeistään muutaman vuoden viiveellä myös elintarviketeollisuuden kotimaisen raaka-aineen saantiin. Investointiavustusten rooli on investointien toteutumisen kannalta hyvin keskeisessä asemassa, sillä arvioiden mukaan jopa kaksi kolmasosaa investoinneista jäisi tekemättä ilman avustusta. Samalla on keskeistä varmistua siitä, että avustukset kohdentuvat pitkäkestoisiin ja tarkoituksenmukaisiin investointeihin

Maatalouden rakennekehitys on olennaisin rahoitustarpeita ylläpitävä tekijä. Maatalous on

pääomavaltaista yritystoimintaa. Pääomaa sitoutuu muun muassa rakennuksiin, koneisiin ja viljelysmaahan. Tilakoon kasvaessa sukupolvenvaihdokset vaativat aikaisempaa suurempia pääomia. Samalla sukupolvenvaihdokseen liittyvät taloudelliset riskit kasvavat ja kynnys ryhtyä maatalousyrittäjäksi nousee. Maatalouden rahoitustarpeet muodostuvat pääasiassa investointien rahoittamisesta. Hankkeiden koon kasvun seurauksena investointien takaisinmaksuajat ovat pidentyneet. Merkittävimmät ongelmat liittyvät vakuuksien riittävyyteen, maatilojen heikkoon kassavirtaan ja likviditeettiin sekä kokonaiskannattavuuteen.

Osakeyhtiöiden ja muiden yhteistyömuotojen ongelmaksi uhkaa muodostua vakuusvaje. Vaje syntyy, kun yritys toimii irrallaan muusta maataloustuotannosta kuten osakeyhtiömuotoinen navetta, jonka osakkaita ovat usean eri tilan yrittäjät. Osakkaiden pellot, metsät ja muu omaisuus pidetään osakeyhtiön ulkopuolella. Tällöin yrityksellä ei ole riittävästi vakuuksia, ja rahoituslaitokset arvottavat yrityksen rahoitusriskit korkeammiksi kuin perheviljelmämuotoisen maatalouden rahoitukseen liittyvät riskit.

Investoivan maatilan perusedellytysten tulee olla kunnossa. Tuettavan investoinnin tulee olla toiminnan kokonaisuuteen suhteutettuna järkevä ja parantaa kannattavuutta pitkällä aikavälillä. Vakuuksien tulee olla kunnossa. Keskeinen tekijä on maatilojen liiketoiminta- ja rahoitusosaamisen vahvistaminen. Ennen rahoituspäätöstä varmistetaan maatilan kyky toteuttaa investointi. Pankit voivat hylätä tukiehdot täyttäviä rahoitettavaksi suositeltuja hankkeita. Investointeja ja niiden rahoitusta tarkastellaan myös suhteessa toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Avustuksilla on keskeinen rooli myös tulevaisuudessa. Maatalouden investointitarpeista on kerrottu luvussa 2.2 ja nuorten viljelijöiden kohtaamista haasteista luvussa 2.7. Investointiin myönnettävä avustus on usein investoinnin kannattavuusehtojen ja lainarahoituksen saamisen edellytys. Maatilojen rahoittaminen on siirtymässä lähemmäksi normaalia pk-yritysten rahoitusprosessia johtuen pankkisääntelyn kiristymisestä, investointien koon kasvamisesta sekä rahoituspäätösten keskitetystä päätöksenteosta.

Yleistä maaseudun mikro- ja pienyritysten rahoitustilanteesta

Maatalouden asema rahoitusmarkkinoilla (PTT 2019) –tutkimuksessa esiin nousseet asiat koskevat pitkälti myös maaseudulla maatalouden ulkopuolista yritystoimintaa harjoittavia pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset), jotka muodostavat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 sekä EU-rahoituskauden 2023-2027 maaseudun yritysrahoituksen pääkohderyhmän.

Yritysten kehittymisen edellytyksenä on riittävä rahoituksen saatavuus. Työ- ja elinkeinoministeriön InvestEU: Selvitystyö rahoitusvälineiden käyttöönotosta ohjelmakaudella 2021-2027 –selvityksessä (TEM 2020) on kuvattu pk-yritysten rahoitusmarkkinoiden nykytilannetta ja rahoituksen saatavuuteen liittyviä haasteita. Lisäksi selvityksessä on tarkasteltu sitä, millaisilla rahoitusvälineillä haasteisiin olisi mahdollista vastata.

Elinkeinorakenteessa on tapahtunut voimakkaita muutoksia. Perinteisiltä teollisuuden aloilta on vähentynyt kymmeniä tuhansia työpaikkoja. Yritysrakenne on mikroyritysvaltaista. Maaseutualueilla maatalouden ulkopuolisten yritysten rooli on vahvistunut maatilojen lukumäärän vähentyessä. Kasvuhakuisia ja kansainvälistyviä yrityksiä on kuitenkin vähän. Uutta liiketoimintaa ja työpaikkoja syntyy kasvavissa pk-yrityksissä sekä erityisesti nuorissa yrityksissä, joiden kehityksen edellytys on riittävä rahoituksen saatavuus.

Rahoitustarpeet ja rahoituksen kysyntä vaihtelevat yrityksen elinkaaren mukaan. Aloitus- ja varhaisvaiheen lisäksi rahoitukselle on kysyntää kasvun, laajentumisen ja kansainvälistymisen vaiheissa. Rahoituksen kysynnässä on alueellista vaihtelua. Kasvukeskuksissa Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun seuduilla rahoituksen kysyntä on suurempaa kuin maaseutualueilla, missä osalla yrityksistä heikko kannattavuuskehitys on vähentänyt investointiaikeita ja rahoituskysyntää. Kasvukeskusten ulkopuolella on rahoitustarpeita erityisesti biotaloudessa ja luonnonvaroihin liittyvissä investoinneissa sekä matkailussa – rahoituksen saaminen voi olla haasteellista myös muissa palvelualojen yrityksissä.

Elintarvikealan yritysten rahoitustilanne

Financial Needs in the agriculture and agri-food sectors in Finland selvityksen (EU 2020) mukaan maatalous-elintarvikesektorilla ei tunnistettu olevan rahoitusvajetta. Elintarvikealan pk-yrityksille on tarjolla rahoitusta. Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostusta on tuettu Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014-2020 rahoituksen jatkuessa siirtymäkaudella 2021-2022. Jatkossa elintarvikealan kohdesegmenttinä ovat maaseutualueilla toimivat mikro- ja pienyritykset sekä

maataloustuotteita jalostavat keskisuuret yritykset. Työ- ja elinkeinoministeriö voi tukea keskisuuria elintarvikealayrityksiäManner-Suomessa toteutettavasta Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 – ohjelmasta. Työ- ja elinkeinoministeriö ei kuitenkaan voi tukea maataloustuotteiden jalostusta vaan ainoastaan toimenpiteitä, joissa on kyse pidemmälle jalostetuista elintarvikkeista.

Toimintaympäristön muutokset rahoituksen saatavuudessa

Selvitysten (PTT 2019, TEM 2020) mukaan pankkien lisääntyneen sääntelyn kustannusrasitus on kiristänyt rahoituksen ehtoja ja saatavuutta. Esimerkiksi asiakkaan tuntemista sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä ja selvittämistä koskeva sääntely ei erottele pieniä ja suuria yrityksiä vaan kohdistuu koko asiakaskuntaan. Sääntelykuorma kohdistuu eniten pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Osa pankeista keskittyy valikoituihin asiakkaisiin. Pankkiverkosto on supistunut mutta osa on läsnä markkinoilla laajemmin. Pienemmillä paikkakunnilla ongelmana on vaihtoehtojen vähyys ja kilpailun puute. Toisaalta digitaaliset ratkaisut tuotavat rahoitusvaihtoehdot kaikkien ulottuville.

Toimintaympäristössä ja sisäisissä kansallisissa olosuhteissa tapahtuvat muutokset vaikuttavat rahoituksen saatavuuteen. Covid-19-pandemia on vähentänyt taloudellista toimintaa, mikä on syventänyt investointivajetta entisestään ja kannattavuus on heikkoa. Pankit eivät ole rahoittaneet yrityksiä entiseen tapaan. Luottoluokitukseltaan huonoimpien yritysten mahdollisuudet saada rahoitusta pankeista on heikentynyt. Pankit hallitsevat riskejä luottoluokittelemalla asiakkaansa arvioimalla rahoituspäätöksissä yritystä ja sen maksukykyä, kannattavuutta, kassavirtaa, taserakennetta ja vakuuksien arvoa. Luottoluokitus (rating) vaihtelee pankkiryhmien välillä. Pankeilla voi olla myös limiitti tai kiintiö esimerkiksi tietyn toimialan luototuksen kasvattamiselle, mikä voi johtaa hylkäävän rahoituspäätöksen saamiseen.

Luottoluokitus laskee, jos yritys on ottanut lyhennyslykkäystä, lyhennysvapaita tai käyttöpääomaa. Tämä tuottaa pankille tulosvaikutuksia ja pankki tekee luottotappiovarauksia lainakannalle. Luottoluokitus paranee hitaasti, jolloin pankki pääsee ylös kirjaamaan luottotappiovarauksia. Yrityksen lisärahoittaminen voi olla pankille tappiollista, jolloin pankki joutuu arvioimaan, aiheutuuko isompi kustannus rahoittamisesta tai rahoittamatta jättämisestä eikä uutta lainaa ei voida taata, jos yritys on velkaantunut ja vanhoja lainoja vielä lyhennetään. Pandemian vaikutuksesta yrityksiä on ajautunut maksuvaikeuksiin ja osa yrityksistä pohtii lopettamista eikä konkursseiltakaan voida välttyä.

Työ- ja elinkeinoministeriön selvityksen (TEM 2020) mukaan yritysrahoituksen saatavuus on kuitenkin Suomessa hyvä. Rahoituksen saatavuus on myös kansainvälisesti tarkasteltuna verrattain hyvä. Markkinoilla saattaa olla jopa liikaa rahoitusta. Rahan hinnan ei pitäisi olla este rahoituksen saatavuudelle, sillä viitekorot ja marginaalit ovat matalalla tasolla. Lisäksi julkisen rahoituksen tulee toimia markkinoilla siten, että siitä ei aiheudu markkinahäiriöitä.

Rahoituksen saatavuuteen vaikuttavia tekijöitä

Yleisenä ongelman on yritysten vähäinen investointihalukkuus sekä yrityksen ja rahoittajan eriävät näkemykset investoinnin rahoituskelpoisuudesta. Yksi keskeinen ongelma on yritysten heikko rahoitusosaaminen ja vähäinen tietoisuus erilaisista rahoitusvaihtoehdoista sekä puutteelliset liiketoimintaedellytykset. Rahoitusvaihtoehtojen tunnistaminen ja niiden sopivuuden arvioinnissa on kehittämistarvetta. Yrityksen omarahoitusosuuden on oltava riittävä alkuvaiheen lisäksi myöhemmissä kehitysvaiheissa. Rahoittamisen lähtökohtana on kaikissa tilanteissa elinkelpoinen liiketoiminta yrityksen koosta ja yritysmuodosta riippumatta.

Perinteinen pankkirahoitus ei kaikissa tilanteissa ole yritykselle sopivin instrumentti. Yrityksen eivät tunne kovin hyvin tarjolla olevia EU-rahoitusinstrumentteja. Kasvuyritysten rahoitus Suomessa – selvityksen (VN 2021) yhtenä suosituksena nostettiin esiin, että julkisten toimijoiden tulisi vahvistaa yrityksille ja rahoittajille suunnattuja tieto- ja neuvontapalveluita, jotta EU-rahoituksen hyödyntäminen tehostuisi. Sittemmin Business Finland perustanut kansallisen EU-rahoitusneuvontapalvelun (https://www.eurahoitusneuvonta.fi/etusivu), joka tarjoaa maksutonta tietoa ja neuvontaa Euroopan unionin rahoitusohjelmista ja –tuotteista mukaan lukien EU:n maaseuturahaston mahdollisuudet yrityksille. Lisäksi on tiivistetty rahoitusvälineistä käytävää kansallista keskustelua ja koordinaatiota rahoittajien kesken.

Suomessa (TEM 2020) ei ole tunnistettu yleisesti laajaa rahoituskapeikkoa. Ainoana toimialakapeikkona nousi esiin maatalouden rahoitus. Hyvät yritykset ja myös maatilat saavat kuitenkin rahoitusta. Rahoitusinstrumenttien kirjo on kattava. Maataloudessa rahoituksen tarjonta on keskittyneempää, mutta

muutoin tarjonta on runsasta kysyntään nähden. Tietynlainen rahoituskapeikko voidaan nähdä myös hyvänä asiana, koska rahoituksen tarjonnan ollessa kysyntää suurempaa on vaarana, että rahoitetaan elinkelvottomia yrityksiä. Perusongelmana on investointikohteiden vähyys. Myös Kasvuyritysten rahoitus Suomessa –selvityksen (VN 2021) johtopäätöksenä on, että yritysten rahoituksen saatavuus on ollut yleisesti ottaen hyvällä tasolla.

Alueellisia eroja voi olla siinä, miten paikallismarkkinoiden kysynnän varassa toimiva ei-kasvuhakuinen yritys saa rahoitusta. Rahoittajat arvioivat kriittisesti, mitä uutta paikallinen uusi aloittava yritys tuo, jos vastaavia yrityksiä on paljon. Paikallisesti toimivien pankkien rooli on tärkeä yritysten investointien rahoittamisessa, sillä pankeilla on paikallistuntemusta verrattuna niihin pankkeihin, joiden toiminnot on keskitetty kasvukeskuksiin. Ongelmallista on, jos yritys toimii palvelujen tarjoajana alueella, missä väestö vähenee ja mahdollisuudet liiketoiminnan kasvattamiseen ovat rajalliset.

Väestöennusteet vaikuttavat alueen kysyntäpotentiaaliin, paikallismarkkinan kasvumahdollisuuksiin ja työvoiman saatavuuteen. Myös asuinrakennusten vakuusarvot ovat paikasta riippuen laskeneet, mikä vähentää kiinnostusta asua sekä investoida maaseudulle. Kaikki yritykset eivät tavoittele kasvua paikallisten markkinoiden ulkopuolella vaan pyrkivät toimintansa vakiinnuttamiseen.

Rahoituksen saatavuuden hidasteita ja esteitä

Maaseutualueilla yritysten reaalivakuudet eivät aina vastaa pankkien vaatimuksia. Kiinteistövakuudet ovat keskeisiä erityisesti yrittäjyyden alkuvaiheessa. Vakuuksien riittävyys tulee ongelmaksi, mitä pienempää aluetta tarkastellaan. Pankit eivät ota suurta vakuuksien arvostukseen liittyvää riskiä. Maataloudessa vakuuksia löytyy laskennallisesti, mutta kassavirta ei tyypillisesti riitä. Jos yritys sijaistee taantuvalla paikkakunnalla harvaanasutulla alueella, niin pankit arvostavat sen heikosti myytävissä olevat liike- ja teollisuuskiinteistöt alemmiksi kuin kasvukeskuksissa tai jopa arvottomiksi ja negatiivisiksi.

Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarisen työryhmä loppuraportissa (MMM 2019) on esitetty, että yritysten lainansaantivaikeudet pitäisi ratkaista ja varmistaa, että harvaan asutun maaseudun yritysten investoinnit eivät kaadu vakuuksien puuttumiseen. Työ- ja elinkeinoministeriö ei nähnyt tarpeelliseksi luoda valtion omistamalle erityisrahoittaja Finnveralle uutta elementtiä harvaan asutun alueen yritysten investointien takaamiseen. Finnveran nykyinen toimintatapa ja riskinottokyky kattaa koko maan ja se katsotaan siltä osin riittäväksi. On myös huomattava, että rahoitettavien investointien on oltava taloudellisesti kannattavia ja että rahoitus on kilpailtua, koska sille on kysyntää eikä kaikkia muodollisesti ehtoja täyttäviä hankkeita voida rahoittaa.

Kannattavat yritykset ja investoinnit saavat rahoitusta sijaintipaikasta riippumatta. Rahoituksen järjestyminen onnistuu valtaosalla yrityksistä eikä rahoituksen ulkopuolelle jäävän pienen yritysjoukon haasteita pystytä ratkaisemaan rahoitusvälineiden avulla. Rahoituksen saatavuus on Suomessa harvemmin merkittävä este kuin EU:ssa keskimäärin (VN 2021). Haasteena on enemmänkin se, että yritykset eivät uskalla ottaa riskejä, mikä näkyy kasvu- ja investointihaluttomuutena sekä heijastuu työllisyyskasvuun. Covid-19-pandemia on kasvattanut epävarmuutta entisestään. Toisaalta kasvua estää osaavan työvoiman saatavuus niin kaupungeissa kuin maaseutualueilla.

Olemassa olevien rahoitusvälineiden hyödyntäminen

Suomessa käytössä olevat EU:n takausohjelmat Pk-yritysaloite (SME Initiative) ja InnovFin (SME InnovFin Guarantee Facility) on koettu markkinoilla hyviksi ja rahoitusta ovat voineet hyödyntää myös maaseutualueiden kasvavat yritykset. EU-takausten lisäksi valtion omistama erityisrahoittaja Finnvera myöntää pankeille ja rahoitusyhtiöille takauksia ja hyödyntää kansallisten instrumenttien lisäksi EU:n vastatakauksia. Välittäjäpankkien hyödyntämät EU-takaukset ovat mahdollistaneet rahoituksen kanavoimisen suurelle joukolle pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Pk-yritysaloite sisältää vähämerkityksistä tukea (de minimis).

EU-ohjelmakaudella 2014-2020 rahoitusvälineiden hyödyntämisessä ongelmakohdaksi on havaittu EU:n maaseuturahastoasetuksen (EU) N:o 1305/2014 59 artiklan 8 alakohdan kielto yhdistää maaseuturahaston tukea unionin rahoitusvälineisiin. Maaseuturahaston tukea ei voi myöskään yhdistää rakennerahastojen ja koheesiorahaston tukeen. EU:n varainhoitoasetuksen (EU) N:o 966/2014 2 artiklan p alakohdan mukaan rahoitusvälineillä tarkoitetaan unionin rahoitustukia, jotka myönnetään talousarviosta täydentävyyden pohjalta yhden tai useamman unionin toimintapoliittisen tavoitteen edistämiseksi.

Kielto yhdistää maaseuturahaston tukea unionin rahoitusvälineisiin on johtanut siihen, että maaseutualueiden yritykset eivät ole voineet samassa investointihankkeessa yhdistää saamaansa EU:n

maaseuturahaston osarahoittamaa tukea sekä rahoitusvälineen rahoitusta. Esimerkkinä voidaan mainita pk-yrityksille suunnattu COSME (Programme for the Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises) ja EaSi (Employment and Social Innovation programme), jotka ovat EU-tason rahoitusvälineitä. EaSi-takaus sopii erityisesti mikroyritysten investointeihin. Lainan enimmäiskoko on 25 000 euroa. EaSi-takausinstrumentti mahdollistaa tuetut lainat myös yhteiskunnallisille yrityksille.

Pk-yritysaloitetta ei ole voinut yhdistää EU:n maaseuturahaston tukeen, koska kyseinen ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Suomen valtion rahoitusta vuosina 2016-2023 (https://www.rakennerahastot.fi/pk-yritysaloite) ja siten laina sisältää vähämerkityksistä tukea (de minimis). Sen sijaan EU:n maaseuturahaston avustusta ja unionin rahoitusvälineiden rahoitusta on voitu käyttää samaan aikaan eri kustannuksiin, vaikka investointi olisi ollut yksikertaisempaa toteuttaa yhtenä kokonaisuutena.

Euroopan investointipankkiryhmän InnovFin –takausohjelma edellyttää innovatiivisuuskriteerien täyttymistä- Takausohjelma soveltuu innovatiivisten kasvuyritysten sekä digitalisoimisesta kiinnostuneiden yritysten tukemiseen. Rahoitusta voi käyttää investointeihin sekä käyttöpääoma- ja yrityskaupparahoitustarpeisiin. Rahoitus on ollut yhdistettävissä EU:n maaseuturahaston avustukseen, sillä takausohjelman rahoitusta ei luokitella EU:n talousarviosta rahoitettavaksi varainhoitoasetuksen mukaiseksi unionin rahoitusvälineeksi. Jos Finnvera myöntää InnovFin -lainalle tuellisen takauksen, syntyy yritystasolla kumuloituvaa vähämerkityksistä tukea (de minimis) ja hanketasolla kasaantuvaa valtion tukea. ELY-keskuksen avustus voidaan sopeuttaa enimmäistuki-intensiteetin puitteissa pankin ja Finnveran päätöksiin.

CAP-rahoituksen rooli maatalouden alkutuotannon sekä maaseutualueiden yritysten rahoituksessa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista (ELY-keskukset) suoraan haettava EU:n maaseuturahaston osarahoittama maatalouden alkutuotannon rakennetukirahoitus sekä maaseudun yritysrahoitus on merkittävin instrumentti maatalouden alkutuotannon sekä maaseutualueiden mikro- ja pienyritysten investointien rahoittamisessa yhdessä Leader-ryhmien myöntämän rahoituksen kanssa.

ELY-keskukset keskittyvät rahoitukseen, jonka kohderyhmänä ovat pääsääntöisesti paikallis- ja maakuntatasoa laajemmilla markkinoilla toimiville yrityksille. Paikallismarkkinoilla ja maakuntatasolla pääsääntöisesti toimiville yrityksille on tarjolla Leader-ryhmien kautta EU:n maaseuturahaston osarahoittamaa maaseudun yritysrahoitusta. Sitä myönnetään avustuksena alkuvaiheessa oleville yrityksille ja pienimpien mikroyritysten investointeihin. Avustusten on todettu olevan toimivin ja tehokkain väline maaseutualueiden yrityksille, joiden investointien koko suhteellisen pieni. Avustuksen saaminen edesauttaa muun rahoituksen järjestymistä.

Maatalouden alkutuotannon rakennetukien ensisijaisena tavoitteena on maatalouden kannattavuuden ja kilpailukyvyn turvaaminen. Ilman nykyisenkaltaista EU;n maaseuturahaston osarahoittamaa maatalouden rakennetukirahoitusta sekä kokonaan kansallisesta rahastosta myönnettäviä takauksia investoinneista suuri osa jäisi kokonaan toteuttamatta, mikä saattaisi syventää investointivajetta entisestään.

Maa- ja metsätalousministeriössä ei ole tehty päätöstä osoittaa EU:n maaseuturahaston varoja InvestEU-ohjelman (asetus (EU) 2021/523) kautta rahoitusinstrumenttien käyttöön ottamiseksi YMP:n strategiasuunnitelmassa vuosille 2023-2027. Myöskään asetukseen (EU) 2021/1060 (yleisasetus) perustuvaa rahoitusvälinettä ei ole päätetty ottaa käyttöön.

Tarkoituksena on jatkaa avustusmuotoisen rahoituksen myöntämistä, sillä valtaosa tuensaajista on maatalouden alkutuottajia tai maaseudun mikroyrityksiä, joiden tarpeita avustusmuotoinen rahoitus parhaiten vastaa. Lisäksi maatalouden alkutuottajat voivat hyödyntää kokonaan kansallisesti rahoitettavia takauksia. Maaseutualueiden yritykset voivat hyödyntää olemassa olevaa pankkirahoitusta ja olemassa olevia rahoitusvälineitä ja kansallisia rahoitustuotteita sekä rahoituksen luonteesta riippuen yhdistää niitä EU:n maaseuturahastosta avustuksina myönnettävään tukeen.

Rahoituksen saatavuuteen liittyviä tulevaisuuden haasteita

Uuden InvestEU –ohjelman on tarkoitus koota yhteen useita rahoitusinstrumentteja. Rahoitusvälineiden yhteensovittamisessa ja niiden yhdistämisessä avustuksiin (*blending and combination*) on edelleen avoimia kysymyksiä. InvestEU-ohjelman ja rahastojen lainsäädännöltä odotetaan ratkaisua nykyisiin sääntelyyn liittyviin ongelmatilanteisiin, jotta rahoituksen sekoittaminen tai yhdistäminen hanketasolla saumattomaksi kokonaisuudeksi olisi mahdollista nykyistä paremmin myös maaseudun pk-yritysten piirissä.

Yhtenä keskeisenä maatilojen ja muiden maaseudun yritysten rahoituksen kannalta kysymyksenä on lisäksi se, miten EU:n uusi luokitusjärjestelmä (taksonomia) vaikuttaa tulevaisuuden rahoitukseen ja sen saatavuuteen ja miten lähtökohtaisesti hyvin pienillä resursseilla toimivat pienimmät yritykset pystyvät vastaamaan ajankäytöllisesti ja osaamistasonsa mukaisesti kestävyysraportoinnin tuomiin vaatimuksiin.

Vaikka luokitusjärjestelmä lähtökohdiltaan koskee kestävää sijoittamista ja suuria toimijoita eli pörssilistattuja yrityksiä sekä pankkeja ja vakuutusyhtiöitä, niin sen vaikutukset todennäköisesti ulottuvat lopulta kaikkein pienimpiinkin yrityksiin, jotka toimivat esimerkiksi alihankkijana suuremmille yrityksille. Luokitusjärjestelmän soveltamisesta aiheutua epätoivottava tilanne on se, että pienimpien yritysten toimintamahdollisuudet heikkenevät ja rahoituksen saaminen vaikeutuu entisestään sen lisäksi, miten kiristyvät pankkisääntely on tuonut rajoituksia yritysten rahoituksen saatavuuteen.

4.7 Maaseudun kehittämisen tukitoimityyppien yhteiset osatekijät

4.7.1 Luettelo investoinneista, jotka eivät oikeuta tukeen

Artiklan 73 mukaista investointitukea ei myönnetä maatalouden tuotanto- tai tukioikeuksien hankintaan eikä maan hankintaan, joka ylittää kymmenen prosenttia kyseisen toimen tukikelpoisten menojen kokonaismäärästä. Maan hankinta voi kuitenkin olla tukikelpoista, jos maan hankinnan tarkoituksena on ympäristön säilyttäminen tai runsashiilisen maaperän suojeleminen.

Investointitukea ei myönnetä myöskään eläinten tai yksivuotisten kasvien hankintaan ja istutukseen. Eläinten hankintaa voidaan tukea mikäli tarkoituksena korvata koneen käyttöä metsätaloudessa.

Investointitukea ei myönnetä rahoituskulujen kattamiseen lukuun ottamatta investointitukena myönnettävää lainan korkotukea. Laajamittaisissa infrastruktuurihankkeissa tukikelpoisia ovat ainoastaan yhteisölähtöiset hankkeet ja investoinnit laajakaistaan sekä hankkeet, joiden tarkoituksena on ennaltaehkäistä tulvien torjuntaa ja rannikkoalueiden suojelua.

4.7.2 Maaseutualueen määritelmä ja sovellettavuus

Manner-Suomen tukikelpoisen maaseutualueen määritys yritys- ja kehittämishankkeissa perustuu alueen kattavien paikkatietoaineistojen hyödyntämiseen. Suomen ympäristökeskus ylläpitää Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmää (YKR), johon on koottu aikasarjaa 250x250 metrin ruudukkoon. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ruututietokantaan sekä Digi- ja väestötietoviraston rakennus- ja huoneistorekisterin tietoihin. Ruutupohjaiset tietoaineistot mahdollistavat hallinnollisista rajoista riippumattoman luokituksen, johon voidaan liittää muita hallinnollisista rajoista riippumattomia tietoaineistoja. Kaupunki-maaseutuluokituksen aineisto on vapaasti ladattavana aineistona. https://www.ymparisto.fi/kaupunkimaaseutuluokitus

CAP-suunnitelman harkinnanvarainen rahoitus painottuu ydin- ja harvaan asutulle maaseutualueelle.

Joitakin toimenpiteitä kohdennetaan erityisesti maaseutualueille, kuten laajakaistarahoitus tai maaseudun yritysrahoitus. Maaseudun yritysrahoitusta voidaan myöntää vain mikro- ja pienyrityksille ja maataloustuotteiden jalostamisen osalta myös keskisuurille yrityksille, jotka sijaitsevat suunnitelmatasolla määritellyllä maaseutualueella. Tältä osin maaseutualuerajaukset on valmisteltu laajassa alueellisessa yhteistyössä, ne käsitellään CAP -suunnitelman seurantakomiteassa ja aluemääritys karttakuvauksena on hakijoiden nähtävissä maaseutu.fi -internetsivuilla sekä jokaisen ELY-keskuksen ja Leader-ryhmän internetsivuilla.

4.7.3 Muut alakohtaisille interventioille tai maaseudun kehittämisen interventioille tai molemmille yhteiset osatekijät

Mehiläisala

Mehiläistarhaajille tarkoitettua neuvontaa ja koulutusta annetaan mehiläissektorin toimenpiteen alla. Mehiläissektorin toimenpiteen alla voi toteuttaa myös tutkimusyhteistyötä sekä mehiläistuotteiden laatuun ja menekinedistämiseen liittyviä toimia.

Mehiläisalan toimenpiteiden alla ei rahoiteta tarhaajille kohdistettavia investointeja, vaan se myönnetään investointirahoituksesta.

Hedelmien ja vihannesten tuottajaorganisaatiot

Hedelmien ja vihannesten tuottajaorganisaatioille tarkoitettua neuvontaa ja koulutusta annetaan hedelmien ja vihannesten tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmien tukemisen tarkoitetun toimenpiteen alla. Hedelmien ja vihannesten tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmien tukemisen toimenpiteen alla voi toteuttaa myös tutkimukseen ja koetuotantoon ja innovatiivisiin tuotantomenetelmiin sekä hedelmien ja vihannesten laadun parantamiseen ja menekinedistämiseen liittyviä toimia. Investointeihin voidaan myöntää tukea CAP-suunnitelma-asetuksen 47 artiklan 1 kohdan a alakohdassa sekä 2. kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla tukitoimilla.

Yhteistyö tuottajaorganisaatioiden ja laatujärjestelmien edistämiseksi

Tuottajaorganisaatioiden ja laatujärjestelmien edistämiseksi on yhteistyötoimenpide, jonka päämääränä on parantaa viljelijöiden asemaa arvoketjussa edistämällä laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden aktivointia ja viljelijöiden osallistumista niihin. Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista. Toimenpiteessä aktivoidaan tuottajien yhteistyötä ja verkostoitumista liittyen laatujärjestelmiin ja tuottajaorganisaatioihin. Uusien tuottajaorganisaatioiden käynnistymistä voidaan edistää alueellisilla tai valtakunnallisilla hankkeilla.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

- EU:n laatujärjestelmien sekä kansallisten laatujärjestelmien edistäminen ja viljelijöiden laatujärjestelmiin osallistumisen mahdollistaminen / edistäminen
- Käynnistysrahoitus / starttirahoitus: Tuottajaorganisaatiotoiminnan edistäminen ja viljelijöiden aktivoiminen osallistumaan niihin.

Vihreän arkkitehtuurin pinta-alaperusteisten toimenpiteiden mahdollinen yhteiskäyttö

Manner-Suomi

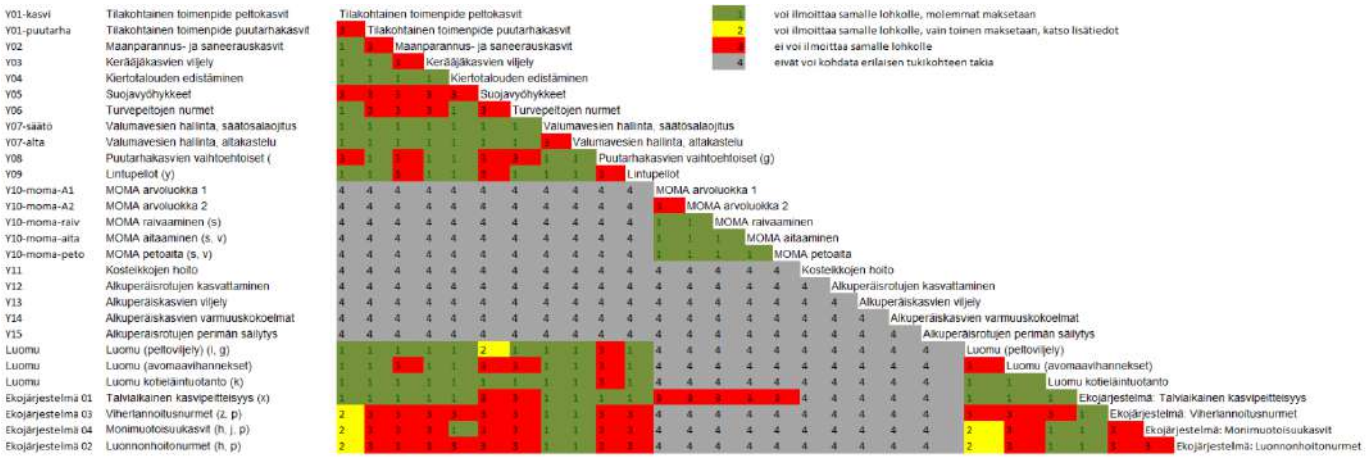

Lisätiedot:

i=Luomusitoumus voi kattaa tilan koko peltoalan. Tuensaaja voi ilmoittaa sitoumuslohkon suojavyöhykkeeksi, mutta silloin maksetaan vain suojavyöhykkeen korvaus.

k=Luomukotieläintuotannon hehtaariperusteinen korvaus toteutetaan maksuperusteella 0,5 ey/ha niin monelle hehtaarille kuin tilalla riittää luomusitoumuksessa olevia eläimiä. Korvaus maksetaan enimmillään koko sitoumusalalle.

p = Koko ympäristösitoumuksen sitoumusala luetaan tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Jos sitoumuslohkolle ilmoittaa ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi, monimuotoisuuskasvi tai luonnonhoitonurmitoimenpiteen, maksetaan kyseisenä vuonna vain ekojärjestelmän tuki

h = Koko tilan pinta-ala voi kuulua luomusitomukseen. Jos sitoumuslohkolle ilmoittaa ekojärjestelmän monimuotoisuuskasvit- tai luonnonhoitonurmet-toimenpiteen, maksetaan kyseisenä vuonna vain ekojärjestelmän tuki

y=Lintupeltoja ja puutarhakasvien vaihtoehtoista kasvinsuojelua ei voi ilmoittaa samalle lohkolle; tieto täsmennetään suunnitelmaan

v=Moma-sopimuksessa maksetaan lähtökohtaisesti joko aita tai petoaita. Kuitenkin, jos petoaidan tarve

petouhkan takia tulee vasta myöhemmin, se voidaan maksaa myös jo tavallisella aidalla aidatulle alalle.

s=Moma-sopimuksessa raivaaminen, aitaaminen ja petoaita voidaan maksaa lohkolle vain kerran sopimuskauden aikana.

j= Ekojärjestelmän monimuotoisuuskasveja voi lannoittaa vain kasvuston perustamisen yhteydessä, ja tällöin ympäristökorvauksen "kiertotalouden edistäminen" -toimenpide on mahdollinen.

x = Ekojärjestelmän talviaikaisen kasvipeitteen tuen maksaminen ympäristökorvauksen toimelle "puutarhakasvien vaihtoehtoiset" tai luomukorvauksen avomaanvihanneksille, riippuu siitä, mitkä kasvit säädetään kansallisesti tähän ekojärjestelmään hyväksyttäviksi. Nyt merkitty koodilla 1.

z=viherlannoitusnurmia ei makseta luomusitoumuksessa olevalle alalla

g=Poikkeus: monivuotisten puutarhakasvien kattaminen sallittu luomusitoumuksissa

Åland

AX MILJ 01 åkerväxt	Gårdsomgattande miljöåtagande, åkerväxter	Gårdsomgattande miljöåtagande, åkerväxter																				
AX MILJ 01 trädgårdsväxt	Gårdsomgattande miljöåtagande, trädgårdsväxter	3	Gårdsomgattande miljöåtagande, trädgårdsväxter																			
AX MILJ 02	Markförbättrings- och saneringsväxter	1	3	Markförbättrings- och saneringsväxter 1)																		
AX MILJ 03	Odling av fånggröda	1	1	3	Odling av fånggröda 2) 4)																	
AX MILJ 05	Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1	Främjande av cirkulär ekonomi																
AX MILJ 06	Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	3	3	3	3	3	Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner 3)															
AX MILJ 04	Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	3	1	3	1	1	3	Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling														
AX MILJ 10	Odling av dragväxter för bin	1	3	3	3	1	3	3	Odling av dragväxter för bin 5)													
AX MILJ 07	Naturbetesskötsel	4	4	4	4	4	4	4	4	Naturbetesskötsel												
AX MILJ 08	Riktade skötselåtgärder på naturbeten	4	4	4	4	4	4	4	4	3	Riktade skötselåtgärder på naturbeten											
AX MILJ 09	Uppfödning av ursprungsraser	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Uppfödning av ursprungsraser										
AX EKO	Ekologisk produktion, åkerväxter	3	3	2	1	1	3	3	2	4	4	4	Ekologisk produktion, åkerväxter									
AX EKO	Ekologisk produktion, trädgårdsväxter	3	3	3	1	1	3	3	3	4	4	4	3	Ekologisk produktion, trädgårdsväxter								
AX EKO	Ekologisk produktion, husdjursproduktion	3	3	3	1	1	3	3	3	4	4	1	1	3	Ekologisk produktion, husdjursproduktion 6)							
Ekojärjestelmä 01	Ekosystem, växttäcke vintertid (x)	1	1	1	1	1	3	1	1	4	4	4	1	1	1	Ekosystem, växttäcke vintertid						
Ekojärjestelmä 03	Ekosysten, gröngödslingsvall (z, p)	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	1	Ekosysten, gröngödslingsvall					
Ekojärjestelmä 04	Ekosystemet, mångfaldsväxter (h, j, p)	2	3	3	3	1	3	3	3	4	4	4	2	3	3	1	3	Ekosystemet, mångfaldsväxter 7)				
Ekojärjestelmä 02	Ekosystemet, naturvårdsvallar (h, p)	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	2	3	3	1	3	3	Ekosystemet, naturvårdsvallar			

1	kan anmälas på samma skifte, ersättning betalas för båda åtgärderna
2	kan anmälas på samma skifte, endast den ena betalas, se tilläggsuppgifter
3	kan inte anmälas på samma skifte
4	kan inte kombineras på grund av olika stödföremål

Ytterligare information:

1) Saneringsväxten anges som gröda, en saneringsväxt är ingen trädgårdsväxt. Ingen ersättning för ekologisk produktion betalas för markförbättrings- och saneringsväxter

2) Fånggrödan ska sås tillsammans eller efter produktionsgrödor

3) Ett skifte som finns i ett åtagande om Anläggning av skyddszon kan inte ingå i ett gårdsomfattande miljöåtagande

4) På en areal där det odlas andra foderväxter än vall kan ersättning beviljas för fånggröda

5) Dragväxterna är inte trädgårdsväxter. Ersättning för ekologisk produktion betalas inte för dragväxter.

6) Ersättning för ekologisk husdjursproduktion beviljas för den areal som odlas med särskilt definierade foderväxter som motsvarar 1,00 djurenheter/ha.

7) Samma djur kan erhålla ersättning för ursprungsraser och ersättning för ekologisk husdjursproduktion

j = biodiversity crops in the eco-scheme can only be fertilised when the crop is established, which makes the measure “promoting a circular economy” in the environment payment possible.

x = payment of the support for plant cover in winter under the eco-scheme for the measure “alternative crops for horticultural crops” or the organic payment for outdoor vegetables depends on which plants are nationally regulated for approval in this eco-scheme. Now marked with code 1.

z = green manure grassland is not paid for areas covered by the organic commitment

p= Det gårdsvisa miljöåtagandet omfattar hela gården. Om gröngödslingsvall, mångfaldsväxt eller naturvårdsvall i ekosystemet anges på ett skifte som omfattas av det gårdsvisa miljöåtagande betalas under året i fråga endast ekoersättning för skiftet.

h = Ersättning för ekologisk produktion beviljas inte för areal med mångfaldsväxter eller naturvårds naturvårdsvall. Endast ekoersättning beviljas för dessa

4.7.4 Maaseudun kehittämisen interventioihin sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Rahoitusosuus tai -osuudet

Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
155(2)(c) - Early retirement		20,00%	43,00%
91(2)(a) - Vähemmän kehittyneet alueet		20,00%	85,00%
91(2)(b) - Syrjäisimmät alueet ja pienet Egeanmeren saaret		20,00%	80,00%
91(2)(c) - Asetuksen (EU) 2021/1060 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut siirtymäalueet		20,00%	60,00%
91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%
91(3)(a) - 71 artiklassa tarkoitettu luonnonhaittoihin tai muihin aluekohtaisiin haittoihin myönnettävä tuki		20,00%	65,00%
91(3)(b) - 70 artiklassa tarkoitettu tuki, 72 artiklassa tarkoitettu tuki, 73 artiklassa tarkoitettujen ei-tuotannollisten investointien tuki, eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden toimijaryhmien hankkeiden 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen tuki ja 77 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen Leader		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 70 - 70 artiklassa tarkoitetut tuet		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 72 - 72 artiklassa tarkoitetut tuet		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 73 - 73 artiklassa tarkoitettujen ei-tuotannollisten investointien tuki		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(a) - 71 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden tuki		20,00%	80,00%
91(3)(b) - 77(1)(b) - 77 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen Leader		20,00%	80,00%
91(3)(c) - Toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 70 - 70 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 71 - 71 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 72 - 72 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 73-74 - 73–74 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 75 - 75 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 76 - 76 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 77 - 77 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%
91(3)(c) - 78 - 78 artiklan mukaiset toimet, jotka saavat rahoitusta maaseuturahastoon 17 ja 103 artiklan mukaisesti siirretyistä varoista		20,00%	100,00%

Alueellinen rahoitusosuus / alueelliset rahoitusosuudet

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä

5 Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet

Rahasto	Tukitoimen muoto	Tukitoimen tyyppi	Tukitoimen koodi (jäsenvaltio) – Nimi	Yhteinen tuotosindikaattori	Gen. Renewal	Env.	ES:n hyvitysjärjestelmä	LEADER-ohjelma
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	BISS(21)	DP 1 - Perustulotuki	O.4				
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	CRISS(29)	DP 3 - Uudelleenjakotulotuki	O.7				
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	CIS-YF(30)	DP 2 - Nuorten viljelijöiden tulotuki	O.6				
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	Eco-scheme(31) / 31 artiklan 7 kohdan a alakohta – perustulotuen lisämaksu	Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite	O.8				
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	Eco-scheme(31) / 31 artiklan 7 kohdan b alakohta – korvaava maksu	Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet	O.8				
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	Eco-scheme(31) / 31 artiklan 7 kohdan b alakohta – korvaava maksu	Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet	O.8				
Maataloustukirahasto	Tuotannosta irrotetut suorat tuet	Eco-scheme(31) / 31 artiklan 7 kohdan b alakohta – korvaava maksu	Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit	O.8				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 01-02 - Emo- ja lypsylehmäpalkkio (AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa)	O.11				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 03-04 - Sonnipalkkio (Manner-Suomi ja Manner-Ahvenanmaa)	O.11				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 05 - Nautapalkkio (AB-alueen ulkosaaristo)	O.11				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 06 - Teurashiehopalkkio (AB-alue)	O.11				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 07 - Uuhipalkkio I (AB-alueen manner)	O.11				

Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 08 - Uuhipalkkio II (Ahvenanmaa ja AB-alueen ulkosaaristo) ja kuttupalkkio (AB-alue)	O.11				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 09 - Teuraskaritsa- ja kilipalkkio	O.11				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 10 - Tärkkelysperunapalkkio	O.10				
Maataloustukirahasto	Tuotantosidonnaiset suorat tuet	CIS(32)	TUOTS 11 - Erikoiskasvipalkkio	O.10				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	INVRE(47(1)(a))	HEVI-TO 01 - INVRE	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	ADVI1(47(1)(b))	HEVI-TO 02 - ADVI1	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	TRAINCO(47(1)(c))	HEVI-TO 03 - TRAINCO	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	ORGAN(47(1)(d))	HEVI-TO 04 - ORGAN	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	TRANS(47(1)(e))	HEVI-TO 05 - TRANS	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	PROMO(47(1)(f))	HEVI-TO 06 - PROMO	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	QUAL(47(1)(g))	HEVI-TO 07 - QUAL	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	TRACE(47(1)(h))	HEVI-TO 08 - TRACE	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	CLIMA(47(1)(i))	HEVI-TO 09 - CLIMA	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	INVVO(47(2)(b))	HEVI-TO 10 - INVVO	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Hedelmät ja vihannekset	HARIN(47(2)(i))	HEVI-TO 11 - HARIN	O.35				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	ADVIBEES(55(1)(a))	Mehi1 - Mehiläishoitoalan neuvonta tiedotus ja koulutus	O.37				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	INVAPI(55(1)(b))	Mehi2 - Mehiläisten tuholaisten ja tautien torjuminen	O.37				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	INVAPI(55(1)(b))	Mehi3 - Siirtohoidon järkeistäminen	O.37				

Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	ACTLAB(55(1)(c))	Mehi4 - Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit	O.37				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	PRESBEEHIVES(55(1)(d))	Mehi5 - Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen	O.37				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	COOPAPI(55(1)(e))	Mehi6 - Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa	O.37				
Maataloustukirahasto	Alakohtainen - Mehiläistuotteet	PROMOBEES(55(1)(f))	Mehi7 - Mehiläistuotteiden menekinedistäminen	O.37				
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX EKO - Ekologisk produktion	O.17	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 03 - Odling av fånggröda	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei

Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 09 - Uppfödning av ursprungsraser	O.19	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 05 - Nautojen laidunnus	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 06 - Nautojen ulkoilu	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 08 - Vapaa porsitus	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei

Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen	O.18	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	O.17	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 03 - Kerääjäkasvit	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 04 - Kiertotalouden edistäminen	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 05 - Suojavyöhykkeet	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 06 - Turvepeltojen nurmet	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 07 - Valumavesien hallinta	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 08 - Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 09 - Lintupellot	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 10 - Maatalousluonnon ja maiseman hoito	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 11 - Kosteikkojen hoito	O.14	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei

Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 12 - Alkuperäisrotujen kasvattaminen	O.19	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 13 - Alkuperäiskasvien ylläpito	O.19	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 14 - Alkuperäisrotujen perimän säilytys	O.19	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ENVCLIM(70)	Ympäristö 15 - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat	O.19	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ANC(71)	AX LFA - Kompensationsersättning	O.12	Ei	Kyllä	Ei	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	ANC(71)	LHK - Luonnonhaittakorvaukset	O.12	Ei	Kyllä	Ei	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	AX INV IP mångfald - Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald	O.21	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser	O.21	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning	O.20	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	AX INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar	O.20	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	AX INV förädl föret - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket	O.24	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	AX INV jordbr - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen	O.20	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV kosteikko - Kosteikkoinvestoinnit	O.23	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei

Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestoinnit	O.22	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV maatalous 01 - Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	O.20	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV maatalous 02 - Maatilojen energiainvestoinnit	O.20	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV maatalous 03 - Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla	O.20	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV maatalous 04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit	O.20	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yleishyöty 01 - Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	O.22	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yleishyöty 02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon	O.22	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yleishyöty 03 - Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi	O.22	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yleishyöty 04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit	O.22	Ei	Ei		Ei

Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yritys 01 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	O.24	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yritys 02 - Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit	O.24	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INVEST(73-74)	INV yritys 03 - Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit	O.24	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INSTAL(75)	AX Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare	O.25	Kyllä	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INSTAL(75)	Käynnistämistuki - Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla	O.27	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	INSTAL(75)	Perustamistuki - Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille	O.25	Kyllä	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	AX Leader - Leader AX	O.31	Ei	Ei		Kyllä
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	AX Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	EIP - EIP	O.1	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Leader - Leader	O.31	Ei	Ei		Kyllä
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 01 - Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 02 - Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi	O.32	Ei	Ei		Ei

Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 03 - Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 04 - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 05 - Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 06 - Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	COOP(77)	Yhteistyö 07 - Älykäs kylä -yhteistyöhankkeet	O.32	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	KNOW(78)	AX Råd - Rådgivningstjänster	O.33	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	KNOW(78)	AX Utbildning - Utbildning	O.33	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	KNOW(78)	Koulutus - Koulutus	O.33	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	KNOW(78)	Neuvo - Neuvontapalvelut	O.33	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	KNOW(78)	Tiedonvälitys - Tiedonvälitys	O.33	Ei	Ei		Ei
Maaseuturahasto	Maaseudun kehittäminen	KNOW(78)	Yritysten kehitys - Maaseutuyritysten kehittäminen	O.33	Ei	Ei		Ei

5.1 Suorien tukien muodossa olevat interventiot

BISS(21) - Basic income support for sustainability

DP 1 - Perustulotuki

Intervention koodi (jäsenvaltio)	DP 1
Tukitoimen nimi	Perustulotuki
Tukitoimen tyyppi	BISS(21) – Basic income support for sustainability
Yhteinen tuotosindikaattori	O.4. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään perustulotukea

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen, jossa alueellisia osatekijöitä**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Perustulotukea maksetaan koko Suomessa tasatukena tukialueen sisällä ilman tukioikeusjärjestelmää. Tukialueita on kaksi (AB ja C). Perustulotukeen tukialueelle kohdennetun tuen kokonaismäärässä ja hehtaaria kohti lasketussa tuessa on otettu huomioon perustulotuen ja luonnonhaittakorvauksen muodostama kokonaisuus. Tehdyllä tuen kohdentamisella saavutetaan viljelijöiden kannalta tasapainoinen ja oikeudenmukainen tulotukijärjestelmä.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.4 Tulotuen ja ehdollisuusjärjestelmän piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Perustulotuki on viljelijän perustoimeentuloa turvaava maataloustukirahaston suora tulotuki. Tukioikeusjärjestelmää ei käytetä. Tukialuejako AB ja C säilyvät. Perustulotukeen käytettävissä oleva rahamäärä jaetaan tukialueille suhteessa 50,3 % AB-tukialueelle ja 49,7 % C-tukialueelle.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuki maksetaan aktiiviviljelijälle, jolla on ilmoitetut tukikelpoiset hehtaarit hallinnassaan. Pienin kasvulohko, jolle tuki maksetaan, on 0,05 hehtaaria.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten

sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Jotta turvattaisiin aktiiviviljelijöiden toimeentuloa perustulotuella, siihen käytetään noin 56 % suorien tukien vuosittaisesta enimmäismäärästä. Perustulotuen määrä jaetaan tukialueille AB ja C agronomisten olosuhteiden perusteella ja tasapainottaen luonnonhaittakorvauksen kanssa. Tukitaso on alueellinen tasatuki e/ha tukikelpoisten hehtaarien perusteella. Tukialueella AB perustulotuen tukitason vaihteluväli on 115 - 162 e/ha vuonna 2023. Tukialueella C perustulotuen tukitason vaihteluväli on 99 - 139 e/ha vuonna 2023.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Onko tämä kestävyysperusteinen perustulotuki pienviljelijöiden tukea? (28 artikla)

☐ Kyllä ☒ Ei

Mitä tukimuotoa käytätte pienviljelijöiden tuelle? (28 artikla)

☐ Kertakorvaus tai -korvaukset ☐ Hehtaarikohtainen tuki

Mikä on pienviljelijöiden tuen enimmäismäärä? (28 artikla)

Haluatteko perustella pienviljelijöiden tukea tai selvittää sen tarkempaa syytä?

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 5 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Perustulotuki on tuotannosta irrotettu pinta-alaperusteinen suora tulotuki.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
DP 1 AB - Perustulotuki AB	Yhdenmukainen	FI;	R.4;
DP 1 C - Perustulotuki C	Yhdenmukainen	FI;	R.4;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

DP 1 AB - Perustulotuki AB

AB-tukialueen keskimääräinen tukitaso e/ha. Tuen tarve tukialueella on suurempi kuin perustulotuen kautta voidaan maksaa. Suomen tukikokonaisuus rakennetaan niin, että se tarjoaa yhtäläisen kannustimen tasapuolisesti eri maantieteellisillä alueilla ja tuotantosektoreilla. Perustulotuen tukitasot on suhteutettu eri tukijärjestelmien muodostamaan kokonaisuuteen. Eteläisellä tukialueella AB tukitaso on hieman korkeampi kuin pohjoisella tukialueella C. Tämä pohjautuu osin AB:n hieman korkeampiin historiallisiin viitesatoihin. Syynä on myös se, että vuoden 2003 CAP-uudistuksessa varoja ei voitu siirtää tukialueiden välillä.

Syynä on myös se, että alueella C luonnonolosuhteiden aiheuttamat haitat ovat suuremmat kuin alueella AB. Tämä tarkoittaa, että alueelle C kohdennetaan enemmän luonnonhaittakorvausta, mikä tukien yhteensovittamisessa vähentää perustulotuen tarvetta. Myös mahdollisuus kansallisen tuen myöntämiseen alueella C vaikuttaa samansuuntaisesti.

Tukitasojen vaihteluväliksi esitetään 17 % molempiin suuntiin. Vaihteluvälin tarkoituksena on varmistaa perustulotuen täsmällinen käyttö säädösten antamissa rajoitteissa. Määrärahojen käyttösäännöissä on useita poikkeuksia, joiden mukainen toiminta edellyttää riittävää vaihteluväliä.

DP 1 C - Perustulotuki C

C-tukialueen keskimääräinen tukitaso e/ha. Tuen tarve tukialueella on suurempi kuin perustulotuen kautta voidaan maksaa. Suomen tukikokonaisuus rakennetaan niin, että se tarjoaa yhtäläisen kannustimen tasapuolisesti eri maantieteellisillä alueilla ja tuotantosektoreilla. Perustulotuen tukitasot on suhteutettu eri tukijärjestelmien muodostamaan kokonaisuuteen. Eteläisellä tukialueella AB tukitaso on hieman korkeampi kuin pohjoisella tukialueella C. Tämä pohjautuu osin AB:n hieman korkeampiin historiallisiin viitesatoihin. Syynä on myös se, että vuoden 2003 CAP-uudistuksessa varoja ei voitu siirtää tukialueiden välillä.

Syynä on myös se, että alueella C luonnonolosuhteiden aiheuttamat haitat ovat suuremmat kuin alueella AB. Tämä tarkoittaa, että alueelle C kohdennetaan enemmän luonnonhaittakorvausta, mikä tukien yhteensovittamisessa vähentää perustulotuen tarvetta. Myös mahdollisuus kansallisen tuen myöntämiseen alueella C vaikuttaa samansuuntaisesti.

Tukitasojen vaihteluväliksi esitetään 17 % molempiin suuntiin. Vaihteluvälin tarkoituksena on varmistaa perustulotuen täsmällinen käyttö säädösten antamissa rajoitteissa. Määrärahojen käyttösäännöissä on useita poikkeuksia, joiden mukainen toiminta edellyttää riittävää vaihteluväliä.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
DP 1 AB - Perustulotuki AB	Suunniteltu yksikkömäärä	138,56	139,37	140,19	141,00	141,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän	115,00	115,70	116,40	117,00	117,00	

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
	vähimmäismäärä						
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	162,10	163,10	164,00	165,00	165,00	
	O.4 (yksikkö: Hehtaari)	1 062 000,00	1 062 000,00	1 062 000,00	1 062 000,00	1 062 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	147 150 720,00	148 010 940,00	148 881 780,00	149 742 000,00	149 742 000,00	743 527 440,00
DP 1 C - Perustulotuki C	Suunniteltu yksikkömäärä	118,79	119,49	120,18	120,88	120,88	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	98,60	99,20	99,80	100,30	100,30	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	139,00	139,80	140,60	141,40	141,40	
	O.4 (yksikkö: Hehtaari)	1 224 000,00	1 224 000,00	1 224 000,00	1 224 000,00	1 224 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	145 398 960,00	146 255 760,00	147 100 320,00	147 957 120,00	147 957 120,00	734 669 280,00
YHTEENSÄ	O.4 (yksikkö: Hehtaari)	2 286 000,00	2 286 000,00	2 286 000,00	2 286 000,00	2 286 000,00	11 430 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	292 549 680,00	294 266 700,00	295 982 100,00	297 699 120,00	297 699 120,00	1 478 196 720,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

CRISS(29) - Complementary redistributive income support for sustainability

DP 3 - Uudelleenjakotulotuki

Intervention koodi (jäsenvaltio)	DP 3
Tukitoimen nimi	Uudelleenjakotulotuki
Tukitoimen tyyppi	CRISS(29) – Complementary redistributive income support for sustainability
Yhteinen tuotosindikaattori	O.7. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään täydentävää uudelleenjakotukea

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Sovelletaan koko Suomessa samaa tukitasoa soveltaen.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.6 Täydentävän suoran tuen prosenttiosuus hehtaaria kohden keskimääräistä tilakokoa pienempien tukikelpoisten tilojen osalta (keskiarvoon verrattuna)

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Uudelleenjakotuella tavoitteena on varmistaa pienten ja keskikokoisten tilojen toimintaedellytyksiä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuki maksetaan aktiiviviljelijälle, joka on oikeutettu perustulotukeen. Tilakohtaiset rajoitteet on kohdassa 8.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Tuki on määritelty euroa/hehtaari. Tukimuotoon on tarkoituksena käyttää 5 % Suomen suorien tukien enimmäismäärästä. Kokonaistuen määrä on jaettu arvioidulla tukikelpoisien hehtaarien määrällä.

Tuki olisi noin 17-18 euroa hehtaaria kohti. Tukeen asetettaisiin suhteellisen laaja vaihteluväli, koska

perinteisesti uusien tukijärjestelmien tukikelpoisien yksiköiden arviointiin liittyy poikkeuksellista epävarmuutta. Tuen vaihteluväliksi on sen vuoksi valittu 14,5-21 euroa hehtaaria kohti.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Sovelletaanko kestävyysperusteiseen täydentävään uudelleenjakotukeen alueellista eriyttämistä?

☐ Kyllä ☒ Ei

Sovelletaanko erisuuruisia määriä eri hehtaariasteikoille? (29 artiklan 3 kohta)

☐ Kyllä ☒ Ei

Mikä on viljelijäkohtainen enimmäishehtaarimäärä, josta kestävyysperusteista täydentävää uudelleenjakotukea voidaan maksaa? (29 artiklan 3 kohta)

50,00

– Voidaanko maatiloja jättää kestävyysperusteisen täydentävän uudelleenjakotuen ulkopuolelle niiden fyysisen koon perusteella?

☐ Kyllä ☒ Ei

– Kestävyysperusteiseen täydentävään uudelleenjakotukeen liittyviä muita sääntöjä tai selvityksiä

Tukijärjestelmän tarve Suomessa on pieni. Asiaa on tarkemmin kuvattu suunnitelman muissa osissa, erityisesti luvussa 3.4. Tukijärjestelmä toteutetaan Suomessa mahdollisimman selväpiirteisenä ja yksinkertaisena.

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 5 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kyseessä tuotannosta irrotettu tukimuoto. Tuki on myös EU:n komission arvioinneissa todettu kuuluvan "vihreän laatikon" tukiin.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
DP 3 - Uudelleenjakotulotuki	Yhdenmukainen		R.6;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

DP 3 - Uudelleenjakotulotuki

Uudelleenjakotuella tavoitteena on turvata tuotannon jatkuminen pienillä ja keskikokoisilla tiloilla.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
DP 3 - Uudelleenjakotulotuki	Suunniteltu yksikkömäärä	17,68	17,75	17,82	17,89	17,89	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	14,50	14,50	14,50	14,50	14,50	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	
	O.7 (yksikkö: Hehtaari)	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	25 989 600,00	26 092 500,00	26 195 400,00	26 298 300,00	26 298 300,00	130 874 100,00
YHTEENSÄ	O.7 (yksikkö: Hehtaari)	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	7 350 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	26 000 000,00	26 100 000,00	26 200 000,00	26 300 000,00	26 300 000,00	130 900 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

CIS-YF(30) - Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki

DP 2 - Nuorten viljelijöiden tulotuki

Intervention koodi (jäsenvaltio)	DP 2
Tukitoimen nimi	Nuorten viljelijöiden tulotuki
Tukitoimen tyyppi	CIS-YF(30) – Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.6. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään nuorten viljelijöiden täydentävää tulotukea

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Nuorten viljelijöiden täydentävää tulotukea sovelletaan koko maassa.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 21	Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 37	Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.36 Niiden nuorten viljelijöiden lukumäärä, jotka ovat perustamassa maatilaa YMP:n tuen avulla, eriteltynä sukupuolen mukaan
R.37 Tuetut uudet työpaikat YMP-hankkeissa

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukea maksetaan nuorille viljelijöille tilanpidon aloittamisen jälkeen. Pääsääntöisesti tukea maksetaan 5 vuoden ajan. Nuori viljelijä on tarkemmin määritelty tämän suunnitelman kohdassa 4. Tukea maksetaan enintään 150 hehtaarilta tilaa kohti.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuen ehdot on määritelty aiemmassa kohdassa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Tukeen kohdennettu noin 2,5 % osuus EU:n suorien tukien kokonaismäärästä. Tukitaso oletetaan olevan 88 euroa/hehtaarilta. Tuen vaihteluväli olisi 73-103 euroa/hehtaaria.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Kuinka monen vuoden ajan tukitoimesta tuetaan nuoria viljelijöitä? **5**

Mitkä ovat uuden toiminnan aloittamisen määritelmään sovellettavat ehdot?

Tilanpidon aloittamisella tarkoitetaan ensimmäistä kertaa minkä tahansa maatilan hallintaan saamista pääasiallisena yrittäjänä.

Mikä on tuen muoto: **tuotannosta irrotettu tuki tukikelpoista hehtaaria kohden**

Mikä on tuen määrä hehtaaria kohti / kertakorvauksen määrä? **88**

Onko hehtaarimäärälle asetettu enimmäisarvo? Kyllä/Ei

☒ Kyllä ☐ Ei

Jos vastaus on kyllä, mikä on enimmäishehtaarimäärä? **150**

Muita huomioita kynnysarvoista

Tuki maksetaan enintään 150 hehtaarin perusteella. Aiemmin raja oli 90 hehtaaria tilaa kohti. Muutoksella halutaan varmistaa nuorille riittävä kannuste tilanpidon aloittamiseen myös keskimääräistä suuremmilla tiloilla.

Haetteko aiemman ohjelman (nuorten viljelijöiden tuki) jatkamista?

Aiempi nuorten viljelijöiden tuki jatkuisi lähtökohtaisesti myös tulevalla kaudella.

Muita huomautuksia

Ei ole.

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 5 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tukimuoto on lähtökohtaisesti WTO yhteensopiva. Tämä todettu komission antamissa ohjeissa.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
DP 2 - Nuorten viljelijöiden tuki	Yhdenmukainen		

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

DP 2 - Nuorten viljelijöiden tuki

Nuorten viljelijöiden tuessa on perusteltua säilyttää tietty joustavuus, koska aloittavien viljelijöiden määrää on vaikea ennalta arvioida.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
DP 2 - Nuorten viljelijöiden tuki	Suunniteltu yksikkömäärä	88,00	88,00	88,00	88,00	88,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	73,00	73,00	73,00	73,00	73,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	103,00	103,00	103,00	104,00	104,00	
	O.6 (yksikkö: Hehtaari)	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	13 024 000,00	13 024 000,00	13 024 000,00	13 024 000,00	13 024 000,00	65 120 000,00
YHTEENSÄ	O.6 (yksikkö: Hehtaari)	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	740 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	65 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	65 500 000,00
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

Eco-scheme(31) - Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät

Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ekojärjestelmä 01
Tukitoimen nimi	Talviaikainen kasvipeite
Tukitoimen tyyppi	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät / 31 artiklan 7 kohdan a alakohta – perustulotuen lisämaksu
Yhteinen tuotosindikaattori	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko maa

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

YMP:N TOIMINTA-ALA Koodi + kuvaus
AOA-A ilmastonmuutoksen hillitseminen, mukaan lukien maatalouskäytäntöjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen sekä hiilen varastoinnin pitäminen nykytasolla ja sen sitomisen lisääminen
AOA-B ilmastonmuutokseen sopeutuminen, mukaan lukien toimet elintarviketuotantojärjestelmien resilienssin parantamiseksi sekä eläinten ja kasvien monimuotoisuus, jotta ne kestävät paremmin tauteja ja ilmastonmuutosta
AOA-C veden laadun suojelu tai parantaminen ja vesivaroihin kohdistuvan paineen vähentäminen
AOA-D maaperän köyhtymisen estäminen, maaperän ennallistaminen sekä maaperän hedelmällisyyden ja ravinnehuollon [ja maaperän eliöstön] parantaminen
AOA-E luonnon monimuotoisuuden suojelu, elinympäristöjen tai lajien säilyttäminen tai elvyttäminen, mukaan lukien maisemapiirteiden tai ei-tuotannollisten alueiden ylläpitäminen ja luominen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.12 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Kuvaus on seuraavassa kohdassa.

Kuvaus ekojärjestelmää koskevista sitoumuksista

Ekojärjestelmällä 01 "talviaikainen kasvipeite" edistetään maatalousmaan talviaikaista kasvipeitteisyyttä. Se vähentää eroosiota sekä typen ja partikkelifosforin huuhtoutumista vesistöihin, parantaa maaperän laatua ja luonnon monimuotoisuutta (peltolinnusto ja maaperäeliöstö) sekä ylläpitää hiilen sitoutumista maaperään. Lisäksi talviaikainen kasvipeite edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Talviaikaisen kasvipeitteen tuki myönnetään alalle, joka säilytetään muokkaamattomana sängellä tai määriteltävillä muokkaamattomilla kasveilla syksyn tietystä päivämäärästä seuraavan kevään kylvö- tai istutustöiden ajankohtaan asti, kuitenkin vähintään tiettyyn kevään päivämäärään asti. Muokkaamattomuus tarkoittaa sitä, että alaa ei voi kyntää eikä muutoin muokata, ja sänki- tai kasvipeite on säilytettävä. Jos viljelijä ilmoittaa talviaikaisen kasvipeitteen vaatimukset täyttävää pysyvän nurmen alaa ekojärjestelmään 01, tämä pysyvän nurmen ala on säilytettävä kyntämättä tiettyyn kevään päivämäärään asti eikä viljelijä saa vähentää pysyvän nurmen alaa tilallaan sinä aikana, jolloin hän sitoutuu ekojärjestelmään 01.

Viljelijä sitoutuu talviaikaisen kasvipeitteisyyden ehtojen noudattamiseen edellä tarkoitetuksi ajanjaksoksi.

Ekojärjestelmän 01 tuki maksetaan niiltä suorien tukien tukikelpoisilta hehtaareilta, joihin toimenpide kohdistuu. Kunkin erillisen talviaikaisen kasvipeitteen alan, jolle maksetaan talviaikaisen kasvipeitteen tuki, on oltava vähintään 0,05 hehtaaria. Ekojärjestelmän 01 tuen maksulle ei ole viljelijäkohtaista enimmäismäärää.

Koska Suomessa on neljä ekojärjestelmää, joista kolme on kustannusperusteisia, erillisen pisteytysjärjestelmän luominen ei ole tarkoituksenmukaista ja strategia-asetuksen artiklan 31 kohdan 8 ”muu tarkoituksenmukainen menettely” täyttyy.

Säädettäessä tästä ekojärjestelmästä kansallisesti otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja toimenpiteen tavoitteet.

<u>Talviaikaisen kasvipeitteen tukea ei makseta alalle, joka on</u>

- ehdollisuuden GAEC 2:n vaatimuksen A mukaista alaa
- GAEC 9:n mukaista alaa
- GAEC 1:n mukaista pysyvän nurmen alaa silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä,
- välikasvien alaa, jos niitä edellytetään GAEC 7:n viljelykiertovaatimuksessa säilytettävän talven ajan ja jos viljelijä täyttää niillä GAEC 7:n vaatimusta
- kansallisen lisä-GAEC:n mukaista alaa
- alaa, joka kuuluu Manner-Suomen ympäristökorvauksen sitoumukseen ”suojavyöhykkeet”, ”turvepeltojen nurmet” tai ympäristökorvauksen sopimukseen ”maatalousluonnon

monimuotoisuuden ja maiseman hoito”.

- alaa, joka kuuluu Ahvenanmaan ympäristökorvauksen sitoumukseen ”Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner”.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä, jolle myönnetään kyseisenä kalenterivuonna perustulotukea. Alan, jonka perusteella tämän ekojärjestelmän tuki myönnetään, on täytettävä maataloustoiminnan ja suorien tukien tukikelpoisen hehtaarin määritelmät.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC01	Pysyvän nurmen säilyttäminen; perusteena pysyvän nurmen suhde maatalousmaahan kansallisella, alueellisella, aluetta pienempien yksiköiden, tilaryhmien tai tilojen tasolla verrattuna viitevuoteen 2018Suurin sallittu vähennys on 5 prosenttia verrattuna viitevuoteen.
GAEC06	Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ekojärjestelmän 01 perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä ekojärjestelmän välinen yhteys (selvittäkää, millä tavoin ekojärjestelmä ylittää lähtötason, etenkin SMR-vaatimusten ja kansallisten normien osalta)

Ekojärjestelmän 01 "talviaikainen kasvipeite" perustaso on GAEC 6:sesta vaatimus A eli talviaikainen vähimmäismaanpeite. Ekojärjestelmä 01 ”talviaikainen kasvipeite” on laadullisesti vaativampi kuin ehdollisuuden GAEC 6:n talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen vaatimus. GAEC 6:n talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen vaatimus voidaan täyttää myös pellon pinnalle jäävillä muilla kasvijätteillä kuin sängellä sekä kevennetyn muokkauksen aloilla. Ekojärjestelmän talviaikaisen kasvipeitteen tukeen nämä alat eivät ole oikeutettuja, vaan talviaikaisen kasvipeitteen ekojärjestelmän tuen saaminen edellyttää tätä vaativampaa kasvipeitettä (muokkaamaton kasvi- tai sänkipeite). Lisäksi ekojärjestelmässä talviaikaisen kasvipeitteen päättämispäivä keväällä säädetään kansallisesti myöhäisemmäksi kuin GAEC 6:n talviaikaisen vähimmäismaanpeitteen päättämisaika.

Ekojärjestelmän 01 perustasoon kuuluu myös GAEC 1 (pysyvän nurmen viitesuhde) niin, että jos Suomessa olisi käytössä pysyvän nurmen ennallistamismenettely, GAEC 1:n mukaiselle pysyvän nurmen alalle ei voi tehdä sitoumusta ekojärjestelmästä 01. Jos ennallistamismenettely ei ole käytössä, viljelijä voi vapaasti ottaa pysyvän nurmen alan muuhun käyttöön ja kyntää tai muutoin muokata pysyvän nurmen alaa. Ekojärjestelmä 01 on vaativampi kuin GAEC 1 –vaatimus, koska ekojärjestelmässä 01 edellytetään muokkaamatonta talviaikaista kasvipeitettä. Lisäksi, jos viljelijä ilmoittaa talviaikaisen kasvipeitteen vaatimukset täyttävää pysyvän nurmen alaa ekojärjestelmään 01, tämä pysyvän nurmen ala on säilytettävä kyntämättä tiettyyn kevään päivämäärään asti eikä viljelijä saa vähentää pysyvän nurmen alaa tilallaan sinä aikana, jolloin hän sitoutuu ekojärjestelmään 01.

Ekojärjestelmä 01 ylittää kansallisen lainsäädännön vaatimukset ja on erilainen kuin strategiasuunnitelma-asetuksen artiklan 70 mukaiset sitoumukset. Erot ekojärjestelmän 01 ja artiklan 70 mukaisten ympäristösitoumusten välillä on kuvattu luvussa 5.3.

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Kannustinperusteinen tuki euroa/hehtaari eli perustulotuen lisä

Talviaikaisen kasvipeitteisyyden tuki voidaan myöntää kannustinperusteisena tukena, koska sitä voidaan hakea lähes kaikelle maatalousmaalle, jolla sänki tai kasvit säilytetään muokkaamatta määritetyn ajanjakson talven yli.

Suomessa pitkästä talvesta johtuen kasvukausi on lyhyt. Alat, joita ei syksyllä muokata, kuivuvat syysmuokattua alaa hitaammin keväällä, jolloin kylvämään päästään myöhemmin. Myöhäisempi kevään kylvöaika johtaa syksyllä myöhäisempään korjuuseen, jolloin kuivauskustannus nousee ja riski sille, että sato ei ehdi valmistua ennen talven tuloa, kasvaa. Tämän vuoksi talviaikaisen kasvipeitteen jälkeen usein viljellään lyhyemmän kasvuajan lajeja ja lajikkeita, joiden satopotentiaali yleensä on alhaisempi kuin pidemmän kasvuajan lajeilla ja lajikkeilla. Näistä syistä viljelijöille tarvitaan kannustinta ja korvausta talviaikaisen kasvipeitteen lisäämiseksi.

Myös pysyville nurmille tarvitaan kannustin säilyttää ne talven yli muokkaamattomina, koska Suomessa suuri osa pysyvistä nurmista on aktiivisessa viljelyssä ja myös osana viljelykiertoa. Otettaessa nurmi muuhun viljelyyn se usein kynnetään edellisenä syksynä. Näin ollen ekojärjestelmän 01:n tuki on tarpeen myös pysyville nurmille, jotta ne säilytettäisiin talven yli muokkaamattomina.

Kannustinperusteisen tuen myöntäminen esitetyillä yksikkötukitasoilla on perusteltua, jotta viljelijät saataisiin sitoutumaan laajasti tähän toimenpiteeseen.

Tukitasolle on asetettu vähimmäis- ja enimmäismäärät, koska viljelijöiden kiinnostus toimenpiteeseen sitoutumiseen saattaa vaihdella mm. syksyn sääoloista riippuen.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 5 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Ekojärjestelmä 01 ”talviaikainen kasvipeite” sisältyy julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan. Sen perusteella maksettavan tuen määrä ei ole sidottu tuotantosuuntaan, hintaan tai tuotannontekijöiden käyttöön. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille. Tukea voi hakea lähes kaikelle maatalousmaalle. Tuki ei kannusta maataloustuotantoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite	Yhdenmukainen		R.12; R.14; R.19; R.21; R.31;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite

Vaihtelu mahdollista vuosien välillä. Viljelijöiden kiinnostusta sitoutua ei tiedetä etukäteen.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite	Suunniteltu yksikkömäärä	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	60,00	60,00	60,00	60,00	60,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	350 000 000,00
YHTEENSÄ	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	7 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	350 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ekojärjestelmä 02
Tukitoimen nimi	Luonnonhoitonurmet
Tukitoimen tyyppi	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät / 31 artiklan 7 kohdan b alakohta – korvaava maksu
Yhteinen tuotosindikaattori	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko maa

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

YMP:N TOIMINTA-ALA Koodi + kuvaus
AOA-A ilmastonmuutoksen hillitseminen, mukaan lukien maatalouskäytäntöjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen sekä hiilen varastoinnin pitäminen nykytasolla ja sen sitomisen lisääminen
AOA-C veden laadun suojelu tai parantaminen ja vesivaroihin kohdistuvan paineen vähentäminen
AOA-D maaperän köyhtymisen estäminen, maaperän ennallistaminen sekä maaperän hedelmällisyyden ja ravinnehuollon [ja maaperän eliöstön] parantaminen
AOA-E luonnon monimuotoisuuden suojelu, elinympäristöjen tai lajien säilyttäminen tai elvyttäminen, mukaan lukien maisemapiirteiden tai ei-tuotannollisten alueiden ylläpitäminen ja luominen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)

R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Kuvaus on seuraavassa kohdassa.

Kuvaus ekojärjestelmää koskevista sitoumuksista

Ekojärjestelmällä 02 "luonnonhoitonurmet" edistetään laajaperäisten nurmien viljelyä, joiden kasvusto saa kehittyä monilajiseksi. Ne parantavat luonnon monimuotoisuutta (kasvilajisto, peltolinnusto ja maaperäeliöstö sekä hyönteisten elinolosuhteet). Ne vähentävät eroosiota sekä typen ja partikkelifosforin huuhtoutumista vesistöihin ja parantavat maaperän laatua. Ne vähentävät kasvinsuojeluaineiden käyttöä verrattuna tuotantokasvien viljelyyn. Lisäksi nurmipeitteisyys sitoo hiiltä maaperään.

Luonnonhoitonurmien tuki myönnetään aloille, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- Kasvusto koostuu kyseisenä vuonna tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista. Siemenseoksen painosta enintään 20 % voi olla typensitojakasveja. Monilajiseksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat monivuotiset nurmikasvustot ovat hyväksyttäviä.
- Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Kasvusto, jolle myönnetään luonnonhoitonurmien tukea perättäisinä vuosina, on niitettävä määriteltävänä ajanjaksona joka toinen vuosi. Vaikeissa rikkakasvitilanteissa kasvusto on niitettävä vuosittain niin, että rikkakasvien leviäminen estyy.
- Luonnonhoitonurmea ei saa lannoittaa kyseisenä kalenterivuonna eikä kasvinsuojeluaineita saa käyttää muutoin kuin kasvuston päättämistä varten. Viljelijä, joka on käyttänyt kasvinsuojeluaineita edellisvuonna luonnonhoitonurmen päättämiseen, ei voi sitoutua samalla alalla ekojärjestelmään 02 seuraavana vuonna. Luonnonhoitonurmen kasvusto on säilytettävä ja tuen ehtoja on noudatettava määriteltävään päivämäärään asti. Toisesta luonnonhoitonurmivuodesta alkaen syyskylvöisten kasvien kylvö ja kylvöön liittyvä lannoittaminen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on kuitenkin sallittua määriteltävästä päivämäärästä alkaen.

Viljelijä sitoutuu ehtojen noudattamiseen kyseisenä kalenterivuonna.

Ekojärjestelmässä 02 ei ole erillistä sitoumuksen vähimmäisalaa.

Ekojärjestelmän 02 ”luonnonhoitonurmet”, 03 ”viherlannoitusnurmet” ja 04 ”monimuotoisuuskasvit” tukia myönnetään enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta. Lisäksi luonnonhoitonurmien tuelle on erillinen enimmäisrajoitus C-tukialueella, jossa luonnonhoitonurmien tukea myönnetään enintään 10 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta. Vuoden 2024 lopussa arvioidaan tilakohtaisten prosenttirajoitteiden asettamisen tehokkuus ottaen huomioon vuosien 2023 ja 2024 tuotokset. Arvioinnin perusteella järjestelmää ja/tai prosenttirajoja tarvittaessa muutetaan.

Säädettäessä tästä ekojärjestelmästä kansallisesti otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja toimenpiteen tavoitteet.

<u>Luonnonhoitonurmien tukea ei makseta alalle, joka on</u>

ehdollisuuden GAEC 2:n vaatimuksen A tai GAEC 9:n mukaista alaa tai GAEC 1:n mukaista pysyvän nurmen alaa silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä, tai kansallisen lisä-GAEC:n mukaista alaa.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

<u>Tukikelpoisuusedellytykset</u>

Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä. Alan, jonka perusteella tämän ekojärjestelmän tuki myönnetään, on

täytettävä suorien tukien tukikelpoisen hehtaarin ja soveltuvin osin maataloustoiminnan määritelmät.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC01	Pysyvän nurmen säilyttäminen; perusteena pysyvän nurmen suhde maatalousmaahan kansallisella, alueellisella, aluetta pienempien yksiköiden, tilaryhmien tai tilojen tasolla verrattuna viitevuoteen 2018Suurin sallittu vähennys on 5 prosenttia verrattuna viitevuoteen.
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ekojärjestelmän 02 perustasoon ei kuulu muuta kansallista lainsäädäntöä kuin SMR 2:n mukaista suojakaistaa koskevat säädökset.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä ekojärjestelmän välinen yhteys (selvittäkää, millä tavoin ekojärjestelmä ylittää lähtötason, etenkin SMR-vaatimusten ja kansallisten normien osalta)

Ekojärjestelmän 02 ”luonnonhoitonurmet” perustason muodostaa SMR 2:n mukaiset lannoitusta rajoittavat suojakaistat vesistöjen varressa.

Ekojärjestelmän 02 perustasoon kuuluu myös GAEC 1 (pysyvän nurmen viitesuhde) niin, että jos Suomessa olisi käytössä pysyvän nurmen ennallistamismenettely, GAEC 1:n mukaiselle pysyvän nurmen alalle ei voi tehdä sitoumusta ekojärjestelmästä 02.

Ekojärjestelmä 02 ylittää kansallisen lainsäädännön vaatimukset ja on erilainen kuin strategiasuunnitelma-asetuksen artiklan 70 mukaiset sitoumukset. Erot ekojärjestelmän 02 ja artiklan 70 mukaisten ympäristösitoumusten välillä on kuvattu luvussa 5.3.

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Kustannusperusteinen tuki euroa/hehtaaria

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa korvauslaskelmista. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon ekojärjestelmän ehtojen mukaisten vaatimusten toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannuksen osuus on 20 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin.

Viljelijälle aiheutuu kustannuksia luonnonhoitonurmen perustamisesta. Perustamiskustannuksia ei synny lainkaan, mikäli luonnonhoitonurmi perustetaan vanhalle nurmilohkolle. Viljan, rypsin tai muun vastaavan yksivuotisen kasvin kylvön yhteydessä perustamiskustannukseksi tulee pelkkä heinänsiemenkustannus. Muissa tapauksissa luonnonhoitonurmen perustamiskustannukset koostuvat muokkaus-, kylvö- ja siemenkustannuksista. Laskelmassa on oletettu, että 20 prosentilta luonnonhoitonurmista korjataan vuosittain sato, jolla on taloudellista arvoa. Satoa saadaan vähemmän ja se on huonompilaatuista kuin tavanomainen nurmisato, joten luonnonhoitopellolta saatava kasvinviljelytuotto on pieni. Ne luonnonhoitonurmet, joilta ei korjata satoa, niitetään joka toinen vuosi. Viljelijä menettää luonnonhoitonurmilta katetuoton, jonka hän saisi, jos pelto olisi viljelykäytössä eikä

luonnonhoitonurmena.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria Keskusten Liiton kasvikohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Laskelman perusteella luonnonhoitonurmelle maksettava korvaus on enintään 120 euroa/ha.

Tuella korvataan osa kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista.

Tukitasolle on asetettu vähimmäis- ja enimmäismäärät, koska viljelijöiden kiinnostus toimenpiteeseen sitoutumiseen saattaa vaihdella.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Ekojärjestelmä 02 ”luonnonhoitonurmet” sisältyy julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan. Toimenpiteiden toteuttamisesta maksettavan tuen maksamisen edellytyksenä on suunnitelmassa määriteltyjen tuotantomenetelmien ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten noudattaminen (kasvinsuojeluaineita ainoastaan kasvuston päättämisen yhteydessä ja ei lannoitusta). Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun. Toimenpiteestä maksettava tuki määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten sekä transaktiokustannusten mukaan. Tuella korvataan osa kustannuksista. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille. Tuen saanti ei edellytä sadonkorjuuta.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet	Yhdenmukainen		R.14; R.19; R.21; R.31;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet

Vaihtelu mahdollista vuosien välillä. Viljelijiöiden kiinnostusta sitoutua ei tiedetä etukäteen.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet	Suunniteltu yksikkömäärä	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	5 850 000,00	5 850 000,00	5 850 000,00	5 850 000,00	5 850 000,00	29 250 000,00
YHTEENSÄ	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	30 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						

Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ekojärjestelmä 03
Tukitoimen nimi	Viherlannoitusnurmet
Tukitoimen tyyppi	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät / 31 artiklan 7 kohdan b alakohta – korvaava maksu
Yhteinen tuotosindikaattori	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko maa

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

YMP:N TOIMINTA-ALA Koodi + kuvaus
AOA-A ilmastonmuutoksen hillitseminen, mukaan lukien maatalouskäytäntöjen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen sekä hiilen varastoinnin pitäminen nykytasolla ja sen sitomisen lisääminen
AOA-C veden laadun suojelu tai parantaminen ja vesivaroihin kohdistuvan paineen vähentäminen
AOA-D maaperän köyhtymisen estäminen, maaperän ennallistaminen sekä maaperän hedelmällisyyden ja ravinnehuollon [ja maaperän eliöstön] parantaminen
AOA-E luonnon monimuotoisuuden suojelu, elinympäristöjen tai lajien säilyttäminen tai elvyttäminen, mukaan lukien maisemapiirteiden tai ei-tuotannollisten alueiden ylläpitäminen ja luominen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä

olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.22 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu parannettua ravinnehuoltoa koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Kuvaus on seuraavassa kohdassa.

Kuvaus ekojärjestelmää koskevista sitoumuksista

Ekojärjestelmällä 03 "viherlannoitusnurmet" edistetään monilajisten nurmien viljelyä viherlannoitukseen. Niiden viljely vähentää kemiallisten lannoitteiden tarvetta ja parantaa maaperän laatua sekä luonnon monimuotoisuutta (kasvilajisto, peltolinnusto ja maaperäeliöstö sekä hyönteisten elinolosuhteet). Ne vähentävät eroosiota sekä typen ja partikkelifosforin huuhtoutumista vesistöihin. Ne vähentävät kasvinsuojeluaineiden käyttöä verrattuna tuotantokasvien viljelyyn. Lisäksi nurmipeitteisyys sitoo hiiltä maaperään.

Viherlannoitusnurmien tuki myönnetään alalle, joka täyttää seuraavat ehdot:

- Kasvusto koostuu kyseisenä vuonna kylvetystä tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetystä nurmiheinäkasvien ja typensitojakasvien seoksesta. Sama kasvusto voidaan ilmoittaa viherlannoitusnurmeksi seuraavina toisena ja kolmantena vuonna. Siemenseoksessa on oltava vähintään neljää eri lajia, ja siemenseoksen painosta vähintään 20 % on oltava typensitojakasvia.
- Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Viherlannoitusnurmet, joille myönnetään viherlannoitusnurmien tukea perättäisinä vuosina, on niitettävä määriteltävänä ajanjaksona toisena vuonna. Vaikeissa rikkakasvitilanteissa kasvusto on niitettävä vuosittain niin, että rikkakasvien leviäminen estyy.
- Viherlannoitusnurmea ei saa lannoittaa kyseisenä kalenterivuonna eikä sillä saa käyttää kasvinsuojeluaineita muutoin kuin kasvuston päättämistä varten. Viljelijä, joka on käyttänyt kasvinsuojeluaineita edellisvuonna viherlannoitusnurmen päättämiseen, ei voi sitoutua samalla alalla ekojärjestelmään 03 seuraavana vuonna. Viherlannoitusnurmen kasvusto on säilytettävä ja tuen ehtoja on noudatettava määriteltävään päivämäärään asti. Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella syyskylvöisten kasvien kylvö ja kylvöön liittyvä lannoittaminen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on kuitenkin sallittua määriteltävästä päivämäärästä alkaen.

Samalle viherlannoitusnurmen alalle voidaan myöntää viherlannoitusnurmen tuki enintään kolmena vuonna peräkkäin.

Viljelijä sitoutuu ehtojen noudattamiseen kyseisenä kalenterivuonna.

Ekojärjestelmässä 03 ei ole erillistä sitoumuksen vähimmäisalaa.

Ekojärjestelmän 02 "luonnonhoitonurmet", 03 "viherlannoitusnurmet" ja 04 "monimuotoisuuskasvit" tukia myönnetään enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta. Vuoden 2024 lopussa arvioidaan tilakohtaisten prosenttirajoitteiden asettamisen tehokkuus ottaen huomioon vuosien 2023 ja 2024 tuotokset. Arvioinnin perusteella järjestelmää ja/tai prosenttirajoja tarvittaessa muutetaan.

Säädettäessä tästä ekojärjestelmästä kansallisesti otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja toimenpiteen tavoitteet.

<u>Viherlannoitusnurmen tukea ei makseta alalle, joka on</u>

- ehdollisuuden GAEC 2:n vaatimuksen A tai GAEC 9:n mukaista alaa tai GAEC 1:n mukaista pysyvän nurmen alaa silloin, jos ennallistamismenettely olisi käytössä, tai kansallisen lisä-GAEC:n mukaista alaa.

- alaa, joka kuuluu Manner-Suomen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen sitoumukseen.
- alaa, joka kuuluu Ahvenanmaan sitoumukseen ”Ersättning för ekologisk produktion”.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä. Alan, jonka perusteella tämän ekojärjestelmän tuki myönnetään, on täytettävä suorien tukien tukikelpoisen hehtaarin ja soveltuvin osin maataloustoiminnan määritelmät.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC01	Pysyvän nurmen säilyttäminen; perusteena pysyvän nurmen suhde maatalousmaahan kansallisella, alueellisella, aluetta pienempien yksiköiden, tilaryhmien tai tilojen tasolla verrattuna viitevuoteen 2018Suurin sallittu vähennys on 5 prosenttia verrattuna viitevuoteen.
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ekojärjestelmän 03 perustasoon ei kuulu muuta kansallista lainsäädäntöä kuin SMR 2:n mukaista suojakaistaa koskevat säädökset.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä ekojärjestelmän välinen yhteys (selvittäkää, millä tavoin ekojärjestelmä ylittää lähtötason, etenkin SMR-vaatimusten ja kansallisten normien osalta)

Ekojärjestelmän 03 ”viherlannoitusnurmet” perustason muodostaa SMR 2:n mukaiset lannoitusta rajoittavat suojakaistat vesistöjen varressa.

Ekojärjestelmän 03 perustasoon kuuluu myös GAEC 1 (pysyvän nurmen viitesuhde) niin, että jos Suomessa olisi käytössä pysyvän nurmen ennallistamismenettely, GAEC 1:n mukaiselle pysyvän nurmen alalle ei voi tehdä sitoumusta ekojärjestelmästä 03.

Ekojärjestelmä 03 ylittää kansallisen lainsäädännön vaatimukset ja on erilainen kuin strategiasuunnitelma-asetuksen artiklan 70 mukaiset sitoumukset. Erot ekojärjestelmän 03 ja artiklan 70 mukaisten ympäristösitoumusten välillä on kuvattu luvussa 5.3.

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Kustannusperusteinen tuki euroa/hehtaari

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa korvauslaskelmista. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon ekojärjestelmän ehtojen mukaisten vaatimusten toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannuksen osuus on 20 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin.

Viljelijälle aiheutuu kustannuksia viherlannoitusnurmen perustamisesta. Suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa edellisenä vuonna perustetusta viherlannoitusnurmen perustamisesta kustannuksena on huomioitu

pelkkä siemenkustannus, muulloin sekä siemen-, muokkaus- ja kylvökustannus. Nettokustannuksia laskettaessa on huomioitu viherlannoituskasvuston sisältämien ravinteiden arvo ja 20 prosentin osalta viherlannoituskasvustojen kasvinviljelytuotto. Ne viherlannoitusnurmet, joilta ei korjata satoa, niitetään toisena viherlannoitusvuotena. Viherlannoitusnurmen viljelyn nettokustannusten lisäksi viljelijä menettää viherlannoitusalalta katetuoton, jonka hän saisi, jos pelto olisi viljelykäytössä eikä viherlannoitusnurmena.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria Keskusten Liiton kasvikohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Laskelman perusteella viherlannoitusalalle vuosittain maksettava korvaus on enintään 135 €/ha.

Tuella korvataan osa kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista.

Tukitasolle on asetettu vähimmäis- ja enimmäismäärät, koska viljelijöiden kiinnostus toimenpiteeseen sitoutumiseen saattaa vaihdella.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Ekojärjestelmä 03 ”viherlannoitusnurmet” sisältyy julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan. Toimenpiteiden toteuttamisesta maksettavan tuen maksamisen edellytyksenä on suunnitelmassa määriteltyjen tuotantomenetelmien ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten noudattaminen (kasvinsuojeluaineita ainoastaan kasvuston päättämisen yhteydessä ja ei lannoitusta). Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun. Toimenpiteestä maksettava tuki määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten sekä transaktiokustannuksen mukaan. Tuella korvataan osa kustannuksista. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille. Tuen saanti ei edellytä sadonkorjuuta.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet	Yhdenmukainen		R.14; R.19; R.21; R.22; R.31;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet

Vaihtelu mahdollista vuosien välillä. Viljelijiöiden kiinnostusta sitoutua ei tiedetä etukäteen.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet	Suunniteltu yksikkömäärä	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	95,00	95,00	95,00	95,00	95,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	12 000 000,00
YHTEENSÄ	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	150 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	12 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						

Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ekojärjestelmä 04
Tukitoimen nimi	Monimuotoisuuskasvit
Tukitoimen tyyppi	Eco-scheme(31) – Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät / 31 artiklan 7 kohdan b alakohta – korvaava maksu
Yhteinen tuotosindikaattori	O.8. Hehtaari- tai eläinyksiköiden lukumäärä, jotka hyötyvät ekojärjestelmistä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko maa

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

YMP:N TOIMINTA-ALA Koodi + kuvaus
AOA-D maaperän köyhtymisen estäminen, maaperän ennallistaminen sekä maaperän hedelmällisyyden ja ravinnehuollon [ja maaperän eliöstön] parantaminen
AOA-E luonnon monimuotoisuuden suojelu, elinympäristöjen tai lajien säilyttäminen tai elvyttäminen, mukaan lukien maisemapiirteiden tai ei-tuotannollisten alueiden ylläpitäminen ja luominen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Kuvaus on seuraavassa kohdassa.

Kuvaus ekojärjestelmää koskevista sitoumuksista

Ekojärjestelmällä 04 "monimuotoisuuskasvit" edistetään pölyttäjähyönteis-, maisema-, riista-, niitty- tai peltolintukasvien viljelyä. Niiden viljely parantaa luonnon monimuotoisuutta (hyönteisten elinolosuhteet sekä kasvilajisto, peltolinnusto ja maaperäeliöstö) ja maaperän rakennetta.

Monimuotoisuuskasvien tuki myönnetään alalle, joka täyttää seuraavat ehdot:

- Kasvusto koostuu määriteltävästä pölyttäjähyönteis-, maisema-, riista-, niitty- tai peltolintukasvien siemenseoksesta, joka on kylvetty kyseisenä vuonna. Syyskylvöiset kasvit voi kylvää edellisen vuoden syksyllä. Saman niitty- ja peltolintukasvuston voi ilmoittaa monimuotoisuuskasviksi seuraavana vuonna. Siemenseoksessa on oltava vähintään kahta pölyttäjähyönteis- ja maisemakasvien, riistakasvien, niittykasvien tai peltolintukasvien ryhmän kasvia.
- Monimuotoisuuskasveja saa lannoittaa vain kasvuston perustamisen yhteydessä.
- Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää kyseisenä kalenterivuonna.
- Kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Kasvustoa ei tarvitse niittää, eikä sitä saa niittää ennen määriteltävää päivämäärää. Alaa ei saa laiduntaa. Kasvusto on säilytettävä ja tuen ehtoja on noudatettava määriteltävään päivämäärään asti. Riistaeläinten ruokintaa varten sadon saa korjata aiemmin.

Samalle alalle ilmoitetuille niittykasveille ja peltolintukasveille voidaan myöntää monimuotoisuuskasvien tuki enintään kahtena vuonna peräkkäin.

Viljelijä sitoutuu ehtojen noudattamiseen kyseisenä kalenterivuonna.

Ekojärjestelmässä 04 ei ole erillistä sitoumuksen vähimmäisalaa.

Ekojärjestelmän 02 "luonnonhoitonurmet", 03 "viherlannoitusnurmet" ja 04 "monimuotoisuuskasvit" tukia myönnetään enintään 25 %:lle viljelijän suorien tukien tukikelpoisesta alasta.. Vuoden 2024 lopussa arvioidaan tilakohtaisten prosenttirajoitteiden asettamisen tehokkuus ottaen huomioon vuosien 2023 ja 2024 tuotokset. Arvioinnin perusteella järjestelmää ja/tai prosenttirajoja tarvittaessa muutetaan.

Säädettäessä tästä ekojärjestelmästä kansallisesti otetaan huomioon asiaan kuuluvien EU-asetusten säännöt ja toimenpiteen tavoitteet.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuensaajan on oltava aktiiviviljelijä. Alan, jonka perusteella tämän ekojärjestelmän tuki myönnetään, on täytettävä suorien tukien tukikelpoisen hehtaarin ja soveltuvin osin maataloustoiminnan määritelmät.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ekojärjestelmän 04 perustasoon ei kuulu muuta kansallista lainsäädäntöä kuin SMR 2:n mukaista suojakaistaa koskevat säädökset.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä ekojärjestelmän välinen yhteys (selvittäkää, millä tavoin ekojärjestelmä ylittää lähtötason, etenkin SMR-vaatimusten ja kansallisten normien osalta)

Ekojärjestelmän 04 ”monimuotoisuuskasvit” perustason muodostaa SMR 2:n mukaiset lannoitusta rajoittavat suojakaistat vesistöjen varressa.

Ekojärjestelmä 04 ylittää kansallisen lainsäädännön vaatimukset ja on erilainen kuin strategiasuunnitelma-asetuksen artiklan 70 mukaiset sitoumukset. Erot ekojärjestelmän 04 ja artiklan 70 mukaisten ympäristösitoumusten välillä on kuvattu luvussa 5.3.

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Kustannusperusteinen tuki euroa/hehtaari

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa korvauslaskelmista. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon ekojärjestelmän ehtojen mukaisten vaatimusten toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannuksen osuus on 20 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin.

Viljelijälle aiheutuu kustannuksia monimuotoisuuspellon perustamisesta (siemen-, muokkaus- ja kylvökustannukset). Vuotuisten perustamiskustannusten suuruutta laskettaessa on oletettu, että niittykasvien ja peltolintukasvien siemenseoksella perustettu monimuotoisuuspelto säilytettäneen samalla lohkolla kaksi kasvukautta. Muut monimuotoisuuspellot perustetaan vuosittain. Laskelmassa on oletettu, että monimuotoisuuspellolta saatava kasvimassa on arvotonta maataloustuotannossa. Edellä mainittujen kustannusten lisäksi viljelijä menettää katetuoton, jonka hän saisi, jos monimuotoisuuspelto olisi viljelykäytössä. Riistapellolta saatava sato on tarkoitettu riistalle.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria Keskusten Liiton kasvikohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Laskelman perusteella monimuotoisuuspellolle vuosittain maksettava korvaus on enintään 331 €/ha.

Tuella korvataan osa kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista.

Tukitasolle on asetettu vähimmäis- ja enimmäismäärät, koska viljelijöiden kiinnostus toimenpiteeseen sitoutumiseen saattaa vaihdella.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Ekojärjestelmä 04 ”monimuotoisuuskasvit” sisältyy julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan. Toimenpiteiden toteuttamisesta maksettavan tuen maksamisen edellytyksenä on suunnitelmassa määriteltyjen tuotantomenetelmien ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten noudattaminen (ei kasvinsuojeluaineita, ja lannoitusta vain tietyin edellytyksin). Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun. Toimenpiteestä maksettava tuki määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten sekä transaktiokustannuksen mukaan. Tuella korvataan osa kustannuksista. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille. Tuen saanti ei edellytä sadonkorjuuta.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit	Yhdenmukainen		R.19; R.31;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit

Vaihtelu mahdollista vuosien välillä. Viljelijiöiden kiinnostusta sitoutua ei tiedetä etukäteen.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit	Suunniteltu yksikkömäärä	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	330,00	330,00	330,00	330,00	330,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	37 500 000,00
YHTEENSÄ	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	125 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	37 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						

CIS(32) - Tuotantosidonnainen tulotuki

TUOTS 01-02 - Emo- ja lypsylehmäpalkkio (AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa)

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 01-02
Tukitoimen nimi	Emo- ja lypsylehmäpalkkio (AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa)
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi
FI1C	Etelä-Suomi
FI2	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan Etelä-Suomen AB-tukialueen manneralueella ja Ahvenanmaan maakunnan manneralueella. Palkkion alueellinen kohdentaminen ja ryhmittely on osaa laajempaa tuotantosidonnaisten tukien yhteensovittamista eri osissa maata.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on eläinkohtainen (euroa/lehmä) ja se maksetaan vuosittain palkkiokelpoisista lypsylehmistä ja emolehmistä. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltynä viitepäivänä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Eläinten tulee olla rekisteriin ilmoitetussa pitopaikassa. Eläin on palkkiokelpoinen, jos se on poikinut tukivuonna tai sitä edeltäneenä kahtena vuonna. Maksettavan palkkion kokonaismäärä perustuu niiden päivien lukumäärään, jotka eläin on eläinrekisterin mukaan ollut tilalla/tiloilla tukikelpoisena. Yhdestä eläimestä maksettava palkkio voi jakaantua useammalle kuin yhdelle tilalle.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella ja joka noudattaa tavanomaista lehmänmaidon ja/tai naudanlihan tuotantotapaa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkion vuotuiseen kokonaisrahoitukseen varataan suorista tuista yhteensä 43,9 miljoonaa euroa.

AB-alueen manner: Palkkioon käytetään alueella vuosittain yhteensä noin 41,9 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 600-770 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Manner-Ahvenanmaa: Palkkioon käytetään alueella vuosittain yhteensä noin 2,0 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 750-950 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Alueiden välisen tukitasoporrastuksen lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset ovat tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Tuotantosidonnaisen tuen kokonaisuus Suomessa vuosina 2023-2027 perustuu pääpiirteissään niin rahoitusmäärältään, kohdennukseltaan kuin perusteluiltaankin vuosina 2015-2022 toimeenpantuun ja kyseisen kauden alussa komission hyväksymään tukikokonaisuuteen. Perustelut vuosille 2023-2027 lähtevät edelleen siitä, että kohteena olevilla maantieteellisillä alueilla vakavana uhkana on alkutuotannon yksipuolistuminen ja olennainen väheneminen tai sen loppuminen joltain osin kokonaan.

Maidontuotanto

Luonnonvarakeskuksen tilastojen (https://stat.luke.fi/) mukaan maidontuotanto väheni Suomessa vuodesta 2015 vuoteen 2020 runsaan prosentin verran, kun maitotilojen määrä pieneni 31 %. Etelä-Suomen AB-alueella tuotanto väheni samalla jaksolla lähes 6 % ja maitotilojen määrä 33 %. Tämä osoittaa sen, että erityisesti Etelä-Suomi on taloudellisesti haavoittuvaa aluetta maidontuotannon tulevaisuudennäkymien suhteen. Kuten erityistavoite 1:n tarveanalyysissä on kuvattu, ilman tuotantosidonnaista tukea maidontuotanto olisi vähentynyt vielä huomattavasti rajummin.

Maidon tuotantokustannukset ovat Suomessa korkeat ja maitotiloilla viljeltävien rehukasvien satotaso matala pohjoisen ilmaston vuoksi. Talvet ovat Suomessa pitkiä ja kylmiä ja kasvukausi kestää parhaimmillaankin korkeintaan 5–6 kuukautta vuodessa. Suomi on suuri ja harvaan asuttu maa, mikä lisää tuotantokustannuksia kasvattamalla kuljetuskustannuksia merkittävästi. Koko maitosektorilla rakennemuutos on ollut voimakasta, ja Etelä-Suomessa maitotilamäärä on puolittunut kymmenessä vuodessa, mutta alueella on edelleen noin 1 000 maidontuottajaa. Lypsykarjan keskikoko on kuitenkin edelleen lähimpiin muihin jäsenmaihin verrattuna pieni, noin 50 lypsylehmää tilaa kohti. Mahdollisuus investoida tilatason toiminnan ja tuotannon kehittämiseen liittyy suoraan maidontuotannon peruskannattavuuteen, joka taas on kärsinyt voimakkaasti niin ennakoimattomista markkinahäiriöistä kuin

useista huonoista kasvukausistakin viime vuosien aikana.

Edellä kuvatuista tuotannon erityispiirteistä johtuen on olemassa selvä riski, että maidontuotanto alueella vähenee tai loppuu kokonaan. Maidontuotannon kannattavuus on keskeinen tekijä viljelijöiden mahdollisuuksiin ja motivaatioon jatkaa maidontuotantoa. Ilman tulotasoa, joka riittäisi säännöllisesti kattamaan tuotantokustannukset, tuotanto vähenee ja lopulta päättyy. Etelä-Suomen erityistarpeiden kannalta tuotannon ylläpitämiseksi ei ole käytössä muita tehokkaita tukijärjestelmiä.

Naudanlihatuotanto

Suomessa naudanlihatuotanto kytkeytyy vahvasti maidontuotantoon, ja valtaosa eli noin 80 % naudanlihasta tulee edelleen maitotiloilta. Lisäksi erikoistuneet naudanlihatilat tuottavat tärkeän osan erityisesti arvokkaammista naudanlihatuotteista. Vuonna 2020 naudanlihan omavaraisuusaste Suomessa oli noin 79 % eli tuonti muista maista on korvannut paikallista tuotantoa jo viidenneksen verran.

Naudanlihan tuotantomäärä on vuosina 2015-2020 säilynyt koko Suomessa lähes ennallaan, mutta Etelä-Suomen AB-alueella tuotantomäärä putosi jaksolla yli 6 %. Vaikka erikoistuneiden naudanlihatilojen määrä aleni samaan aikaan maltillisesti eli noin 9 %, kehityssuunta on tässäkin tuotantosuunnassa huolestuttava. Kuten maitotiloilla, on nautatiloillakin huomattava riski sille, että tuotanto alueella vähenee tai loppuu kokonaan. Etelä-Suomen erityistarpeiden kannalta tuotannon ylläpitämiseksi ei ole käytössä muita tehokkaita ja kohdennettuja tukijärjestelmiä.

Vaikeuksien vaikutukset maatilojen tuloihin ja tuotantoon:

EU:n maatilakirjanpidon tietoverkkojärjestelmässä (FADN) maatilojen yrittäjätulo (Farm Net Income, FNI) ovat yksi keskeisimmistä tuloindikaattoreista. Yrittäjätulo on tilikauden korvaus maatilan kiinteille tuotannontekijöille (työ, maa ja pääoma) ja tulos yrittäjän riskien kantamisesta (tappio/voitto). FNI on erotus vuosituloista (myyntitulot + tuki) ja tuotantokustannuksista ilman oman työn ja pääoman aiheuttamia kustannuksia. Ilman yrittäjätuloa viljelijä ei saa palkkaa eikä tuottoa investoinneista, eikä tuotantoa voida pidemmällä aikavälillä jatkaa.

Maitotilat

Etelä-Suomen maitotiloilla vuosina 2015-2019 yrittäjätulo oli vuosityöpanosyksikköä kohti laskettuna keskimäärin 17 020 euroa (€/AWU). Tulos merkitsee sitä, että yrittäjätulo ei ole viime vuosina riittänyt muodostamaan investoinneille korkotuottoa ja lisäksi maidontuottajat ovat joutuneet tinkimään merkittävästi palkkatasostaan. Tämä tarkoittaa myös sitä, että maitotilat eivät ole saavuttaneet nykyisellä kokonaistulo- ja kustannusrakenteella yrittäjävoittoa. Tuotantosidonnaisella tuella on samaan aikaan ollut nettotulojen kannalta ratkaisevan suuri merkitys, sillä sen osuus Etelä-Suomen maitotilojen yrittäjätulosta oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 71 %. Kokonaisliikevaihdostakin tuotantosidonnaisen tuen osuus oli merkittävä, noin 8 %.

Luonnonvarakeskus on analysoinut tuotantosidonnaisten tukien merkitystä dynaamisella sektorikohtaisella DREMFIA-mallilla (Lehtonen & Niemi 2018), ja tarkastelu on esitetty erityistavoitetta 1 koskevan tarveanalyysin sivulla 28. Analyysissä Etelä-Suomen maidontuotannon kehitystä vuoteen 2029 mennessä on arvioitu eri skenaariolla. Perusskenaariollakin eli aiemman tukipolitiikan jatkamisella alueen maidontuotannon arvioidaan vähenevän jonkin verran vuoteen 2029 mennessä. Tuen täydellä tuotannosta irrottamisella maidontuotanto Etelä-Suomessa vähenisi kymmenillä prosenteilla vuoteen 2029 mennessä.

Seuraavassa kuviossa esitetään FADN-tiedoista lasketut tarkemmat tuotto- ja kustannustulokset vuosilta 2014-2020. Keskeinen havainto aineistosta on, että positiivisen yrittäjätulon saavuttaminen on hyvin vaikeaa ja että tarkastelujaksolla tuotantosidonnaisella tuella on ollut ratkaisevan suuri merkitys tulonmuodostukselle. Tämä on maatalouden perusongelma niin Etelä-Suomessa kuin pohjoisessakin. Pääsyy on näiden tuotantosuuntien korkea kustannustaso ja erityinen kustannusrakenne. Tavoitteena olisi olla tilanteessa, jossa tuotannon myyntituotot kattaisivat tuotannon kustannukset, mutta tämä ei ole luonnonolojen vuoksi mahdollista, vaikka teknologista muutosta ja muita tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä on useita. Kaikilla eri tukivälineillä pyritään varmistamaan, että tuotannon edellytykset toimivat. Tuotannon jatkuvuuden varmistaminen Suomen huoltovarmuuden kannalta keskeisillä toimialoilla edellyttää tuotantoon sidottua tukea.

Kaikki edellä kuvatut analyysit osoittavat, että suomalaisessa maidontuotannossa, joka perustuu perheviljelmään ja kotimaiseen nurmirehuun, tuotantosidonnaiset kohdennetut tuet ovat tärkein ja tehokkain keino varmistaa tuotannon jatkuminen myös tulevaisuudessa.

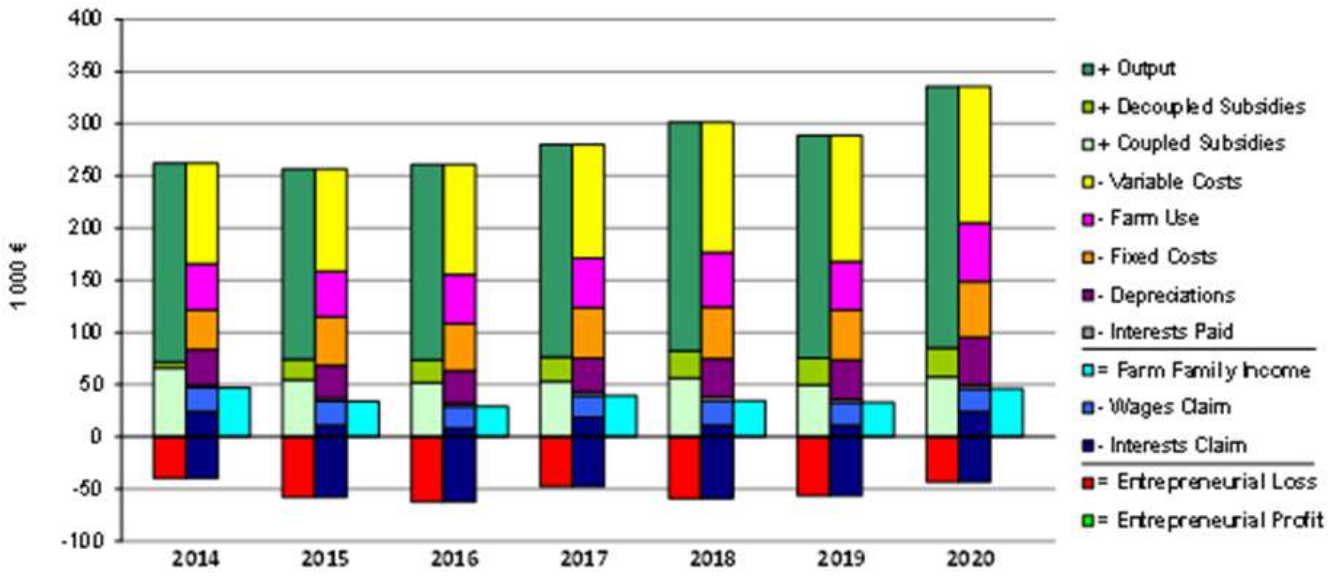

Kuvio 1. Maitotuotanto Etelä-Suomessa (AB-alue, 1000 €/tila; Luonnonvarakeskus Luke).

Nautatilat

Etelä-Suomen nautatiloilla vuosina 2015-2019 yrittäjätulo oli vuosityöpanosyksikköä kohti laskettuna keskimäärin 21 400 euroa (€/AWU). Nautatiloillakaan yrittäjätulo ei ole viime vuosina riittänyt muodostamaan investoinneille korkotuottoa ja lisäksi yrittäjät ovat joutuneet tinkimään merkittävästi palkkatasostaan. Ilman tuotantosidonnaista tukea yrittäjätuloa ei olisi muodostunut lainkaan, sillä tuen osuus Etelä-Suomen nautatilojen yrittäjätulosta oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 115 %. Myös kokonaisliikevaihdosta tuotantosidonnaisen tuen osuus oli merkittävä, noin 15 %. Tuotantosidonnainen tuki on erityisen tärkeä emolehmäkasvatuksessa, jossa myyntitulojen muodostuminen vaatii erittäin pitkän eläinkohtaisen kasvatusajan ja jossa tuotantokustannusten taso suhteessa myyntituloihin on todella korkea.

Ongelmien ylikompensaation välttäminen:

Maitotilat

Nykyisellä tuki- ja tulorakenteella maidontuotannon suhteellinen kannattavuus ei ole Etelä-Suomessa yltänyt lähimpien vastaavien jäsenmaiden maitotilojen keskiarvoon. Ruotsissa, Tanskassa ja Saksassa maidontuotannon piirteet ovat yleensä varsin lähellä Etelä-Suomea lukuun ottamatta luonnonolosuhteista johtuvia korkeita tuotantokustannuksia ja varsin pientä tilakokoa Suomessa.

Viimeisimpien vuosien 2015-2019 FADN-tulosten mukaan FADN:n perustuloindikaattori FNVA/AWU (maatalouden nettoarvonlisäys/vuosityöyksikkö) oli Ruotsissa ja Saksassa lähes kaksinkertainen Etelä-Suomeen verrattuna. Tanskassa suhteellinen nettoarvonlisäys oli vielä merkittävästi vertailualueita korkeampi.

FNVA/AWU maidontuotannossa, 2015–2019 keskiarvo:

Etelä-Suomi	24 816 €/AWU
Saksa	42 982 €/AWU
Ruotsi	47 744

	€/AWU
Tanska	84 470 €/AWU

(Lähde: Maatilojen kirjanpidon tietoverkko FADN)

Tulokset osoittavat, että Etelä-Suomessa tuotantosidonnaisen tuen käyttö ei ole ylikompensoiva vastaaviin maitotiloihin verrattuna vertailukelpoisilla lähialueilla.

Nautatilat

Erikoistunut naudanlihantuotanto poikkeaa kustannusrakenteeltaan ja tuotantoprosessiltaan merkittävästi maidontuotannosta. Tilamäärät ovat varsin pieniä, ja tiloja ja niiden tuotantotapoja on nautatilojen ryhmässä monenlaisia, joten alueiden välinen vertailu esimerkiksi FADN-aineiston perusteella ei ole maitotilojen tavoin mahdollista.

Komissio on julkaissut vuonna 2012 naudanlihatiloista raportin (ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/beef_report_2012.pdf), jonka mukaan Suomen naudanlihatilojen katetuotto ilman tuotantosidonnaista tukea oli toiseksi matalin niissä EU-jäsenmaissa, joissa oli saatavilla riittävästi tietoja erikoistuneista naudanlihatiloista. Kun tarkastellaan yleistä naudanlihan tuotantomäärän ja tuottajahintojen ja maatalouden tuotantokustannusten kehitystä, on selvää, että Suomessa naudanlihan tuotannon suhteellinen taloudellinen asema muihin jäsenmaihin verrattuna on edelleen heikko. Tuotantosidonnaisen tuen tarve ja merkitys naudanlihatuotannossa ovat Suomessa suhteessa tuotanto-olosuhteisiin lähialueilla vähintään yhtä suuret vuosina 2023-2027 kuin vuosina 2015-2022.

Ahvenanmaan kannalta on tärkeää, että saaristo-olosuhteiden erityispiirteet otetaan huomioon tuotantoon sidotussa tuessa. Alueen näkökulmasta on välttämätöntä turvata paikallisen alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden edellytykset, kun tuotannosta luopumisen riski on merkittävä.

Tuotantosuuntaan liittyvät vaikeudet ovat Ahvenanmaalla perusteiltaan samat kuin AB-alueen mantereen emo- ja lypyslehmäpalkkiossa. Maidon tuotantokustannukset ovat korkeat ja maitotiloilla viljeltävien rehukasvien satotaso on matala. Edellä on kuvattu tarkemmin mm. FADN-aineistoon pohjautuen, miten merkittävä tuotantosidonnainen tuki on kohteena olevien tilojen tulonmuodostuksessa. Lisäksi maakunnan maatalouden erityispiirteet lisäävät tuotantokustannuksia. Peltoalan ja yksittäisten peltolohkojen keskikoko on pieni, mikä kasvattaa rehuntuotannon kustannuksia merkittävästi. Ennen kaikkea panosten ja tuotetun maidon kuljettaminen vesiliikenteessä on erittäin kallista. Näistä syistä tukitaso (€/eläin) on korkeampi kuin AB-alueen mantereella, vaikka tukitoimen sisältö on muuten samanlainen.

Suunniteltu ero tukitasossa alueiden välillä on noin 115 euroa lehmää kohti siten, että tukitasoja tarkennetaan vuosittain tuotannon ja eläinmäärien kehityksen perusteella määräraharajoitteiden mukaisesti. FADN-järjestelmässä ei ole aineistopiirteiden vuoksi suoraan saatavilla aluekohtaista tarkastelua näiden alueiden välillä, mutta kustannuseroja ja tukitarvetta on voitu arvioida muilla tavoilla. Esimerkiksi maidontuotannossa tukiero vastaisi 9 000 litran keskituotoksella noin 1,3 senttiä korkeampaa tukitasoa Ahvenanmaalla maitolitraa kohti laskettuna, mikä puolestaan vastaisi vain muutaman prosentin verran korkeampia tuotantokustannuksia manner-Suomeen verrattuna. FADN-aineiston perusteella maidontuotannossa selkeästi suurimmat kustannuserät Suomessa ovat työkustannukset, konekustannukset ja ostorehut. Näiden kustannustekijöiden merkitys korostuu erityisesti Ahvenanmaan saaristo-olosuhteissa, jossa tuotantokustannukset ovat suoraan ja välillisesti saaristossa välttämättömien kuljetus- ja työvaihekustannusten vuoksi hyvin korkeat. Siten esitetty korkeampi tukitaso on perusteltu, eikä se ole ylikompensoiva.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Emo- ja lypsylehmäpalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa suorista tuista maksettavien tuotantoon sidottujen tukien painotus on Etelä-Suomessa, koska samankaltaisia täydentäviä välineitä käytetään Pohjois-Suomessa kansallisella rahoituksella. Kokonaan kansallinen tuki perustuu Suomen EU-liittymissopimuksen yhteydessä sovittuihin pitkäaikaisiin tukimuotoihin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi. Luopuminen tuotannosta voisi olla merkittävää juuri Etelä-Suomessa, koska vaihtoehtoisia työmahdollisuuksia maatalouden ulkopuolella on alueen väestökeskittymissä.

Tukitoimi kohdennetaan yhtenäistettynä tukena emolehmille ja lypsylehmille, jotta sen toimeenpano on mahdollisimman selkeää ja johdonmukaista. Etelä-Suomen lypsylehmille ja emolehmille maksetaan saman suuruista palkkiota. Tuen tarkoitus ei ole pelkästään tukea joko emolehmätuotantoa tai maidontuotantoa vaan näiden tuotannonhaarojen lopputuotteiden lisäksi myös nautojen määrää kokonaisuudessaan Etelä-Suomessa. Lypsylehmien määrä on laskeva johtuen erityisesti siitä, että keskituotos per lehmä kasvaa edelleen, jolloin tuotannon väheneminen ei ole niin jyrkkää kuin eläinmäärän väheneminen. Nautaeläinten lukumäärä ylipäänsä vähenee Etelä-Suomessa, ellei tukea kohdisteta lypsylehmille ja emolehmille. Vasikoiden, riippumatta käyttötavasta, määrä on riippuvainen lehmien määrästä. Naudanlihan tuotanto on erityisen riippuvainen maidontuotannosta, koska emolehmiin perustuva lihantuotanto edustaa vain osaa koko tuotannosta. Emolehmätuotannon ylikompensaatiota ei voida pitää riskinä tilanteessa, jossa nautojen määrä ylipäänsä vähenee Etelä-Suomessa. Tukitoimien yhdistäminen ja naudanlihantuotannon ja maidontuotannon katsominen yhtenäisenä kokonaisuutena on yksi keskeisin tukijärjestelmän kestävyystavoitteiden toimeenpanoa. Etelä-Suomen herkkien savimaiden viljelykiertoon on tarkoituksellista jatkossakin tärkeää saada nurmea. Nurmen ensisijainen käyttötarkoitus on nautojen ruokinta.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun

kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Maito ja maitotuotteet

Naudan- ja vasikanliha

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Maidontuotanto on olennainen osa alkutuotantoa, sillä maidon osuus koko maatalouden vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta on noin neljännes. Kotimaisen maitotuotteiden jalostuksen vakaa tarjonta edellyttää paikallista maidontuotantoa.

Maidon alkutuotanto, jalostus ja toimitukset työllistävät yli 35 000 työntekijää ja viljelijää koko maassa. Etelä-Suomen maitotilat tuottavat edelleen noin 20% Suomessa vuosittain tuotetun maidon kokonaismäärästä. Alkutuotanto ylläpitää jalostusteollisuuden lisäksi monia muitakin toimintoja alueella (esim. panosten valmistus, logistiikka, erilaiset palvelut).

Maidontuotannon osaamisen ylläpitäminen on tärkeää maitoalan kehittämistarpeiden kannalta jatkuvasti kiristyvässä markkinakilpailussa. Pahimmillaan paikallisen raakamaidon tuotannon edelleen vähentäminen johtaisi lopulta tilanteeseen, jossa paikallinen jalostusteollisuus ei voisi enää ylläpitää tuotantoa. Lisäksi vaihtoehtoisia tapoja muuttaa tai uudistaa tuotantotoimintaa tilatasolla on hyvin vähän. Pohjoisissa oloissa voidaan tuottaa vain rajallinen valikoima kasveja ja eläintuotteita.

Näistä syistä maidontuotannon ylläpitämisellä Etelä-Suomessa on merkittävä merkitys alueen maataloudelle ja myös muulle teolliselle ja kaupalliselle toiminnalle.

Maidontuotannon tuella saavutetaan myös ympäristöhyötyjä, mikä on erityisen tärkeää Etelä-Suomessa. Maidontuotanto perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Merkittävä osa lypsylehmistä laiduntaa lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää maidontuotantoa. Maidontuotannon ylläpitäminen ehkäisee myös yksipuolisen viljantuotannon laajentumisriskiä Etelä-Suomessa, jonka tuotanto-olosuhteissa ei ole kovinkaan monia vaihtoehtoisia peltokasveja valittavana.

Tukitoimen taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset perusteet koskevat myös Ahvenanmaan maakuntaa. Lisäksi maakunnassa on vain yksi maidon vastaanotto- ja jalostuslaitos (Ålands Mejeriet, www.aca.ax). Ilman paikallista maidonjalostusta myös maitotilojen olisi lopetettava toimintansa, mikä puolestaan heikentäisi muuta maakunnan elinkeinotoimintaa ja elinvoimaisuutta. Tämän seurauksena maidontuotannosta luopuminen aiheuttaisi monia kielteisiä kerrannaisvaikutuksia maakunnassa, jossa mahdollisuudet uuden kaupallisen toiminnan kehittämiseen ovat hyvin rajalliset. Lisäksi pysyvien

nurmien hoito laiduntavilla eläimillä on alueen kannalta erittäin tärkeää.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Seuraavissa kartoissa huomataan, että korrelaatio naudanlihan- ja maidontuotannon määrän sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä. Lisäksi kartasta nähdään, että maidontuotanto ja naudanlihantuotanto laskevat Etelä-A- ja B-alueilla, joihin tuotantosidonnaista tukea kohdistetaan.

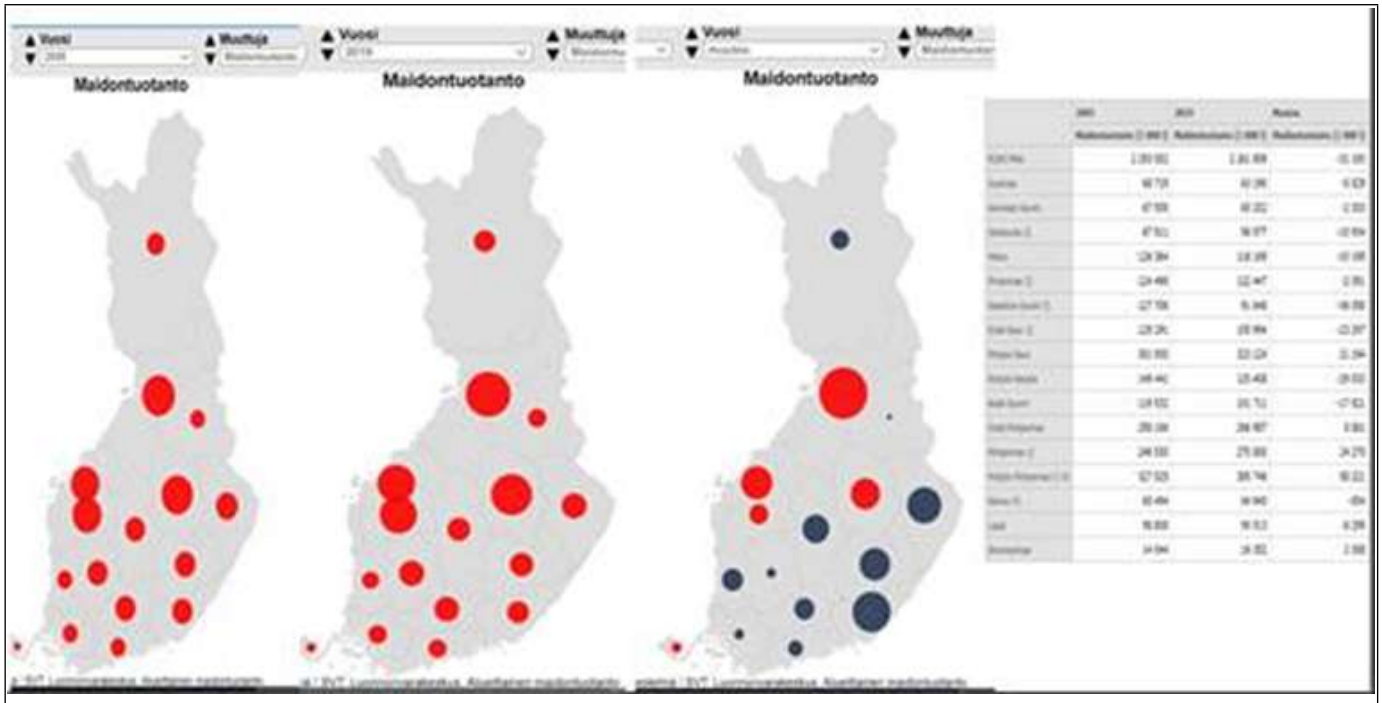

Kuvio 1. Maidontuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset) lähde: Luke Stat.

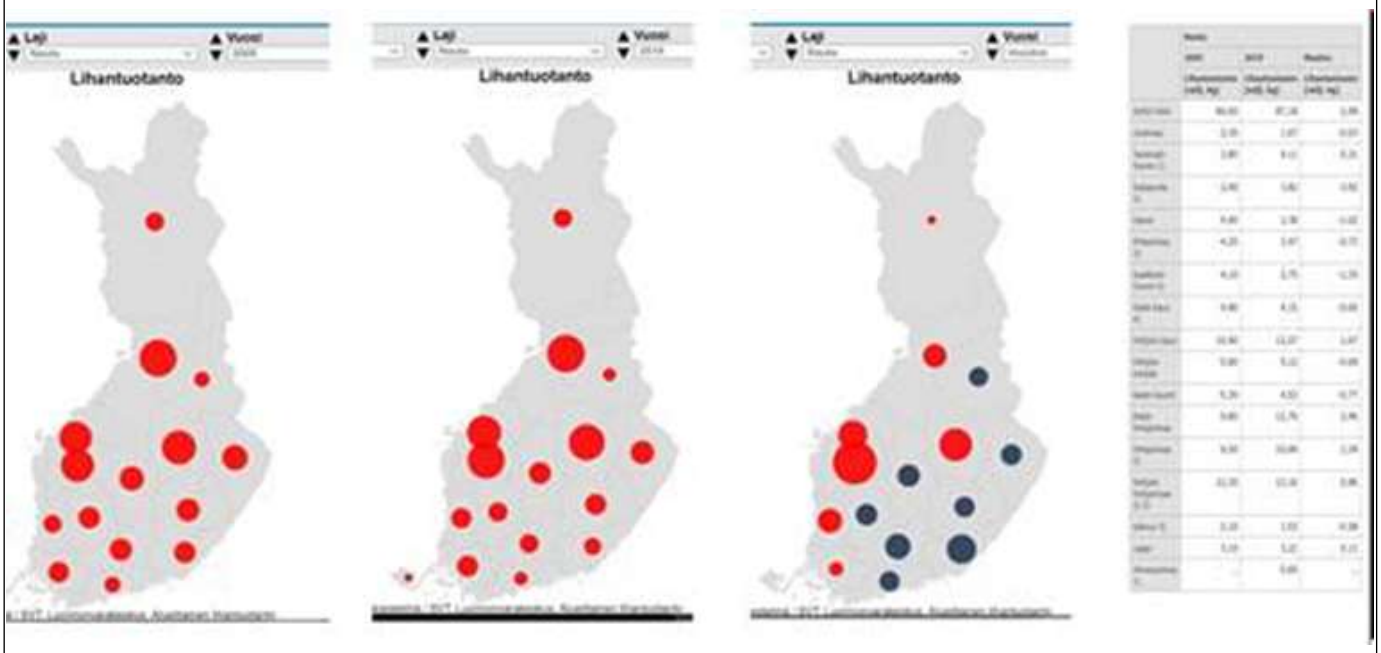

Kuvio 2. Naudanlihan tuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset), lähde: Luke Stat.

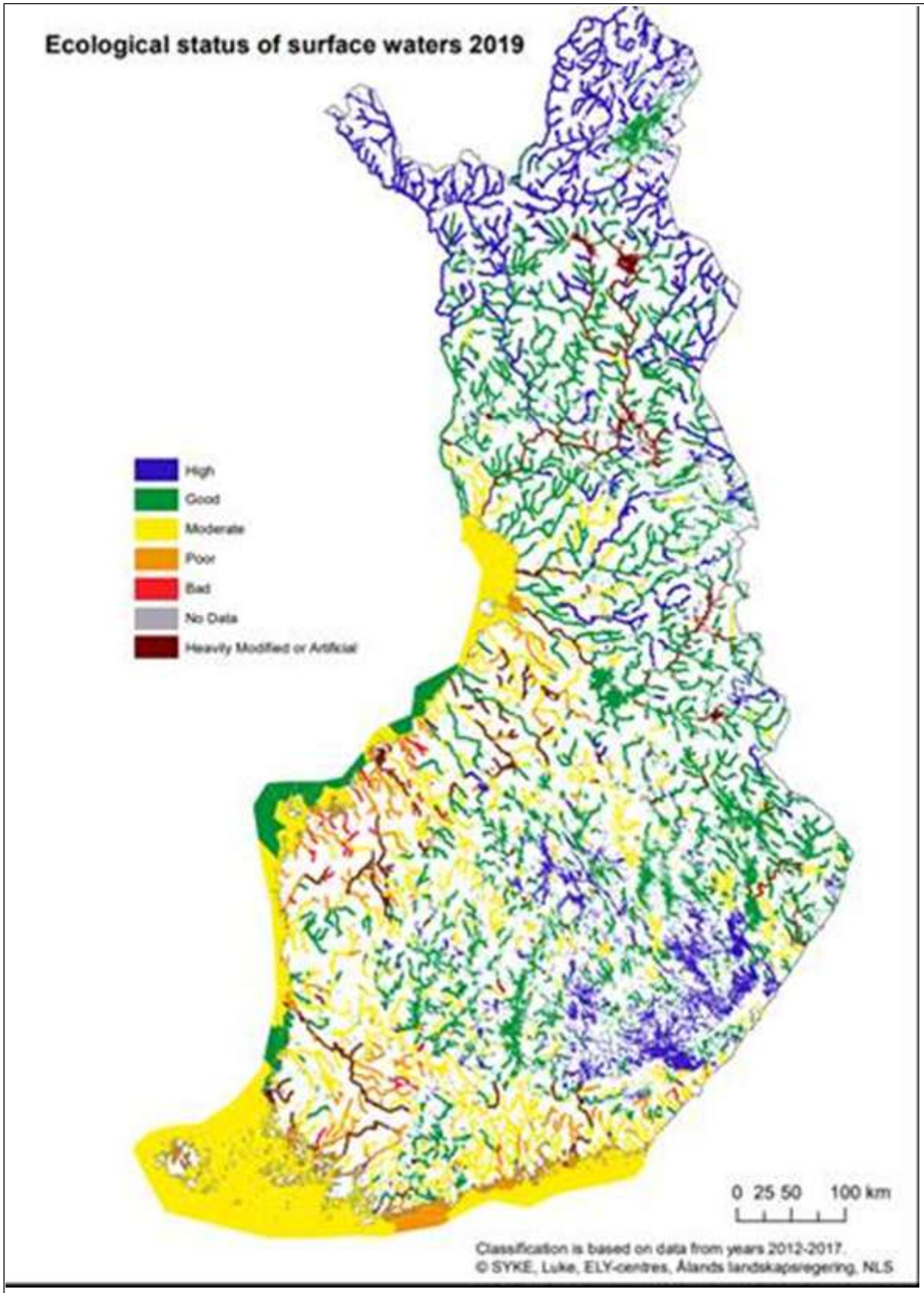

Kuvio 3. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

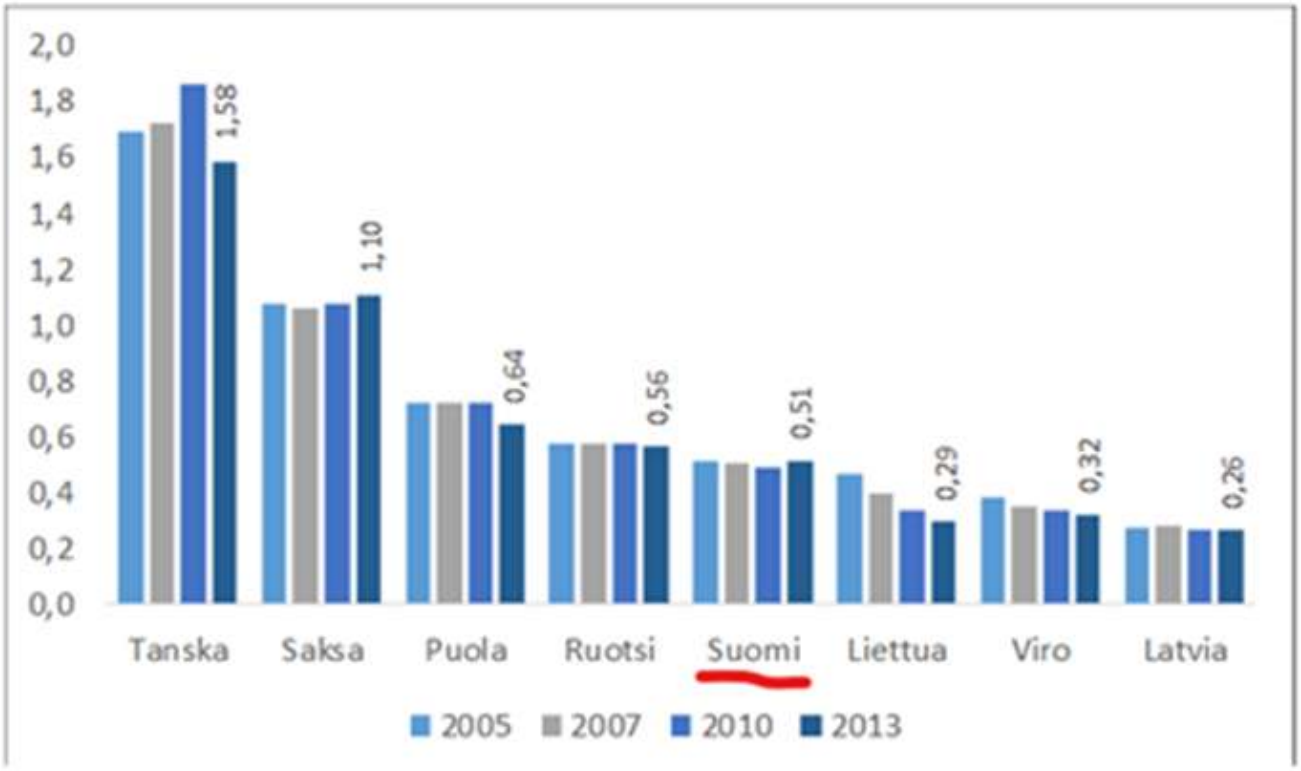

Kuvio 4. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 01 - Emo- ja lypsylehmät (AB-manner)	Yhdenmukainen	FI1; FI1C;	R.8;
TUOTS 02 - Emo- ja lypsylehmät (Manner-Ahvenanmaa)	Yhdenmukainen	FI2;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 01 - Emo- ja lypsylehmät (AB-manner)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Palkkioon käytetään alueella vuosittain yhteensä noin 41,9 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 600-770 euroa/eläin. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä. Tukitaso tarkennetaan vuosittain tuotannon ja eläinmäärien kehityksen perusteella määräraharajoitteiden mukaisesti.

AB-alueen mantereen ja Ahvenanmaan mantereen välisen tukitasoporrastuksen lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

TUOTS 02 - Emo- ja lypsylehmät (Manner-Ahvenanmaa)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Palkkioon käytetään alueella vuosittain yhteensä noin 2,0 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 750-950 euroa/eläin. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä. Tukitaso tarkennetaan vuosittain tuotannon ja eläinmäärien kehityksen perusteella määräraharajoitteiden mukaisesti.

AB-alueen mantereen ja Ahvenanmaan mantereen välisen tukitasoporrastuksen lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 01 - Emo- ja lypsylehmät (AB-manner)	Suunniteltu yksikkömäärä	685,00	685,00	685,00	685,00	685,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	770,00	770,00	770,00	770,00	770,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	60 900,00	60 900,00	60 900,00	60 900,00	60 900,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	41 716 500,00	41 716 500,00	41 716 500,00	41 716 500,00	41 716 500,00	208 582 500,00
TUOTS 02 - Emo- ja lypsylehmät (Manner-Ahvenanmaa)	Suunniteltu yksikkömäärä	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	950,00	950,00	950,00	950,00	950,00	

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	10 000 000,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	63 400,00	63 400,00	63 400,00	63 400,00	63 400,00	317 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	43 900 000,00	43 900 000,00	43 900 000,00	43 900 000,00	43 900 000,00	219 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 03-04 - Sonnipalkkio (Manner-Suomi ja Manner-Ahvenanmaa)

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 03-04
Tukitoimen nimi	Sonnipalkkio (Manner-Suomi ja Manner-Ahvenanmaa)
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi
FI1C	Etelä-Suomi
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi
FI2	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan Etelä-Suomessa AB-tukialueen manneralueella ja Ahvenanmaan maakunnan manneralueella ja pohjoisemman Suomen C-tukialueella. Palkkion alueellinen kohdentaminen ja ryhmittely ovat osaa laajempaa tuotantosidonnaisten tukien yhteensovittamista eri osissa maata.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on eläinkohtainen (euroa/eläin) ja se maksetaan vuosittain palkkiokelpoisista sonneista. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltynä viitepäivänä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Eläinten tulee olla rekisteriin ilmoitetussa pitopaikassa. Palkkio voidaan myöntää vähintään 11 kuukauden ikäisestä sonnista, joka on ollut tukivuonna maatilalla yhtäjaksoisesti vähintään 60 vuorokautta sen jälkeen, kun edellä mainittu ikävaatimus on täyttynyt. Samasta eläimestä voidaan maksaa palkkio vain kerran eläimen elinaikana.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella ja joka noudattaa tavanomaista naudanlihan tuotantotapaa. Palkkio sonnista maksetaan sille palkkionhakijalle, jolla edellä mainittu tilallapitoaika täyttyy ensin.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset

vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkion vuotuiseen kokonaisrahoitukseen varataan suorista tuista yhteensä 34,0 miljoonaa euroa.

AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa: Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä noin 14,6 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 500-650 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

C-alue: Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä noin 19,4 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella

vuosittain välillä 140-200 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Tuki on porrastettu alueiden välillä, koska olosuhteet eroavat paljon maan eri osien välillä. Sonnipalkkio painottuu voimakkaasti Etelä-Suomen AB-alueelle, koska C-alueella käytössä on EU-tukivälineitä täydentävä kansallinen pohjoinen tuki. Alueiden välisen tukitasoporrastuksen lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8 ja yhteensovitusperiaatteet kansallisten tukien kanssa on kuvattu CAP-suunnitelman luvussa 3.7.1.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Lisäksi Ahvenanmaan kannalta on tärkeää, että saaristo-olosuhteiden erityispiirteet otetaan huomioon tuotantoon sidotussa tuessa. Alueen näkökulmasta on välttämätöntä turvata paikallisen alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden edellytykset, kun tuotannosta luopumisen riski on merkittävä.

Tukitoimen TUOTS 01 yhteydessä laajemmin kuvatuista suomalaisen tuotannon erityispiirteistä johtuen on suuri riski sille, että naudanlihan tuotanto vähenee merkittävästi tai se voi joillain alueilla loppua kokonaan. Kannattavuus on keskeinen tekijä viljelijöiden mahdollisuuksiin ja motivaatioon jatkaa naudanlihantuotantoa. Ilman tulotasoa, joka riittäisi säännöllisesti kattamaan tuotantokustannuksia, tuotanto väistämättä vähenee ja lopulta se lopetetaan.

Koko Suomessa naudanlihan tuotanto perustuu pääosin lypsyrotuisten lihanautojen kasvatukseen ja vain osa tuotannosta kasvatetaan erikoistuneilla lihanautatiloilla. Sonnien kasvatukseen erikoistuneilla tiloilla ei ole muuta eläinkohtaista tukea tuotannon ylläpitämiseen, joten tuotantosidonnaisella tuella on suuri merkitys myös tällaisille tiloille maito- ja emolehmätilojen tavoin.

Seuraavissa kuvioissa esitetään FADN-tiedoista lasketut tarkemmat tuotto- ja kustannustulokset vuosilta 2014-2020 Etelä-Suomen AB-tukialueella (kuvio 1) ja Pohjois- ja Itä-Suomen C-tukialueella (kuvio 2). Keskeinen havainto aineistosta on, että positiivisen yrittäjätulon saavuttaminen on hyvin vaikeaa ja että tarkastelujaksolla tuotantosidonnaisella tuella on ollut ratkaisevan suuri merkitys tulonmuodostukselle. Tämä on maatalouden perusongelma niin Etelä-Suomessa kuin pohjoisessakin. Pääsyy on näiden tuotantosuuntien korkea kustannustaso ja erityinen kustannusrakenne. Tavoitteena olisi olla tilanteessa, jossa tuotannon myyntituotot kattaisivat tuotannon kustannukset, mutta tämä ei ole luonnonolojen vuoksi mahdollista, vaikka teknologista muutosta ja muita tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä on useita. Kaikilla

eri tukivälineillä pyritään varmistamaan, että tuotannon edellytykset toimivat. Tuotannon jatkuvuuden varmistaminen Suomen huoltovarmuuden kannalta keskeisillä toimialoilla edellyttää tuotantoon sidottua tukea.

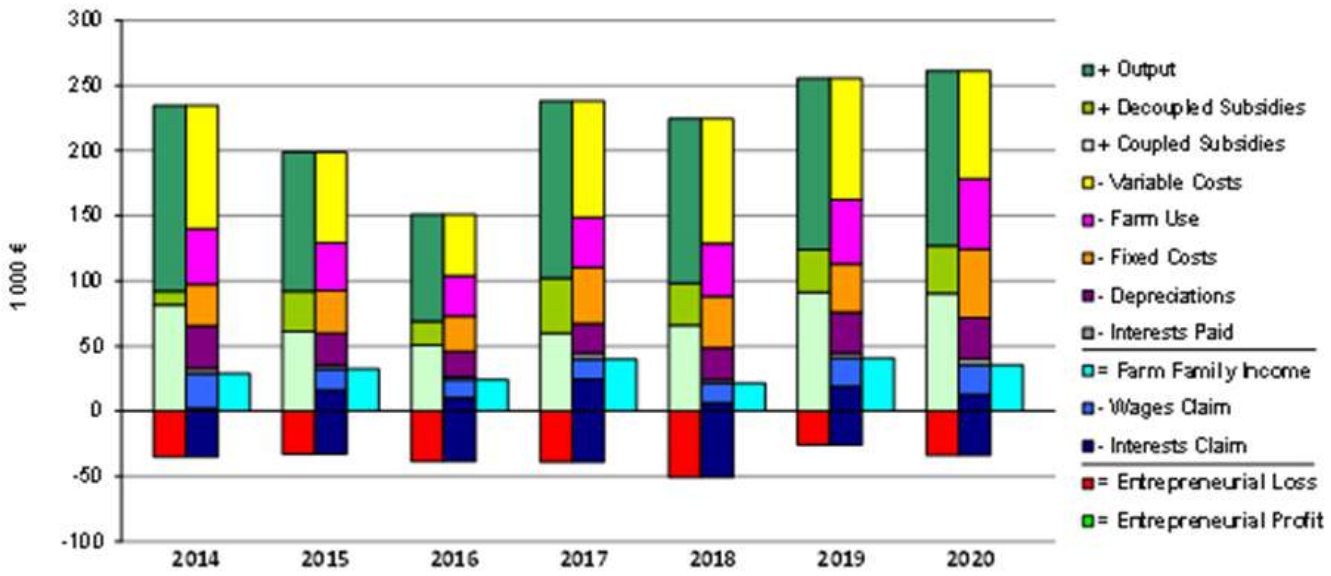

Kuvio 1. Naudanlihan tuotanto Etelä-Suomessa (AB-alue, 1000 €/tila; Luonnonvarakeskus Luke).

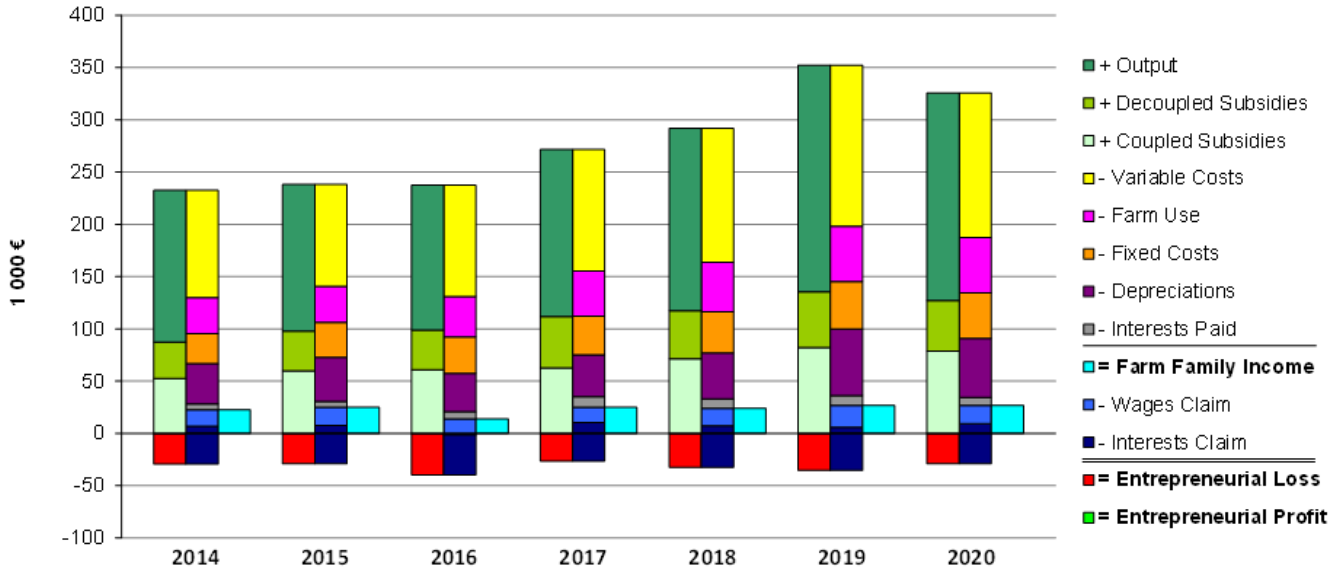

Kuvio 2. Naudanlihan tuotanto Pohjois-Suomessa (C-alue, 1000 €/tila; Luonnonvarakeskus Luke).

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Sonnipalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää

kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa suorista tuista maksettavien tuotantoon sidottujen tukien painotus on Etelä-Suomessa, koska samankaltaisia täydentäviä välineitä käytetään Pohjois-Suomessa kansallisella rahoituksella. C-alueella maksettava kokonaan kansallinen tuki perustuu Suomen EU-liittymissopimuksen yhteydessä sovittuihin pitkäaikaisiin tukimuotoihin. Tästä syystä tuotantosidonnaisen EU-palkkion tukitaso on Pohjois- ja Itä-Suomessa matalampi kuin Etelä-Suomessa, jossa kansallista täydentävää tukea ei ole.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi. Luopuminen tuotannosta voisi olla merkittävää Etelä-Suomessa, koska vaihtoehtoisia työmahdollisuuksia maatalouden ulkopuolella on alueen väestökeskittymissä. Luopuminen tuotannosta voisi olla merkittävää ja vahingollista myös C-tukialueella Pohjois- ja Itä-Suomessa, jossa tuotantokustannukset ovat korkeat ja sääriskit merkittävät.

Ahvenanmaan kannalta on tärkeää, että saaristo-olosuhteiden erityispiirteet otetaan huomioon tuotantoon sidotussa tuessa. Alueen näkökulmasta on välttämätöntä turvata paikallisen alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden edellytykset, kun tuotannosta luopumisen riski on merkittävä ja konkreettinen.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä

tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Naudan- ja vasikanliha

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Alkutuotanto ylläpitää jalostusteollisuuden lisäksi monia muitakin toimintoja alueella (esim. panosten valmistus, logistiikka, erilaiset palvelut). Lisäksi vaihtoehtoisia tapoja muuttaa tai uudistaa tuotantotoimintaa tilatasolla on hyvin vähän. Pohjoisissa oloissa voidaan tuottaa vain rajallinen valikoima kasveja ja eläintuotteita. Tuotannon ylläpitämisellä koko harvaan asutussa ja laajassa maassa on suuri merkitys kriittisen tärkeälle huoltovarmuudelle elintarviketuotannossa ja myös muulle teolliselle ja kaupalliselle toiminnalle ja maaseudun elinvoimaisuudelle.

Nautakarjatalouden säilyttämisellä saavutetaan myös ympäristöhyötyjä, mikä on erityisen tärkeää Etelä-Suomessa. Nautojen kasvatus perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Merkittävä osa naudoista laiduntaa lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää kotieläintaloutta. Kotieläintuotannon ylläpitäminen ehkäisee myös yksipuolisen viljantuotannon laajentumisriskiä Etelä-Suomessa, jonka tuotanto-olosuhteissa ei ole kovinkaan monia vaihtoehtoisia peltokasveja valittavana.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Seuraavissa kartoissa huomataan, että korrelaatio naudanlihan- ja maidontuotannon määrän sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä. Lisäksi kartasta nähdään, että maidontuotanto ja naudanlihantuotanto laskevat Etelä-A- ja B-alueilla, joihin tuotantosidonnaista tukea kohdistetaan.

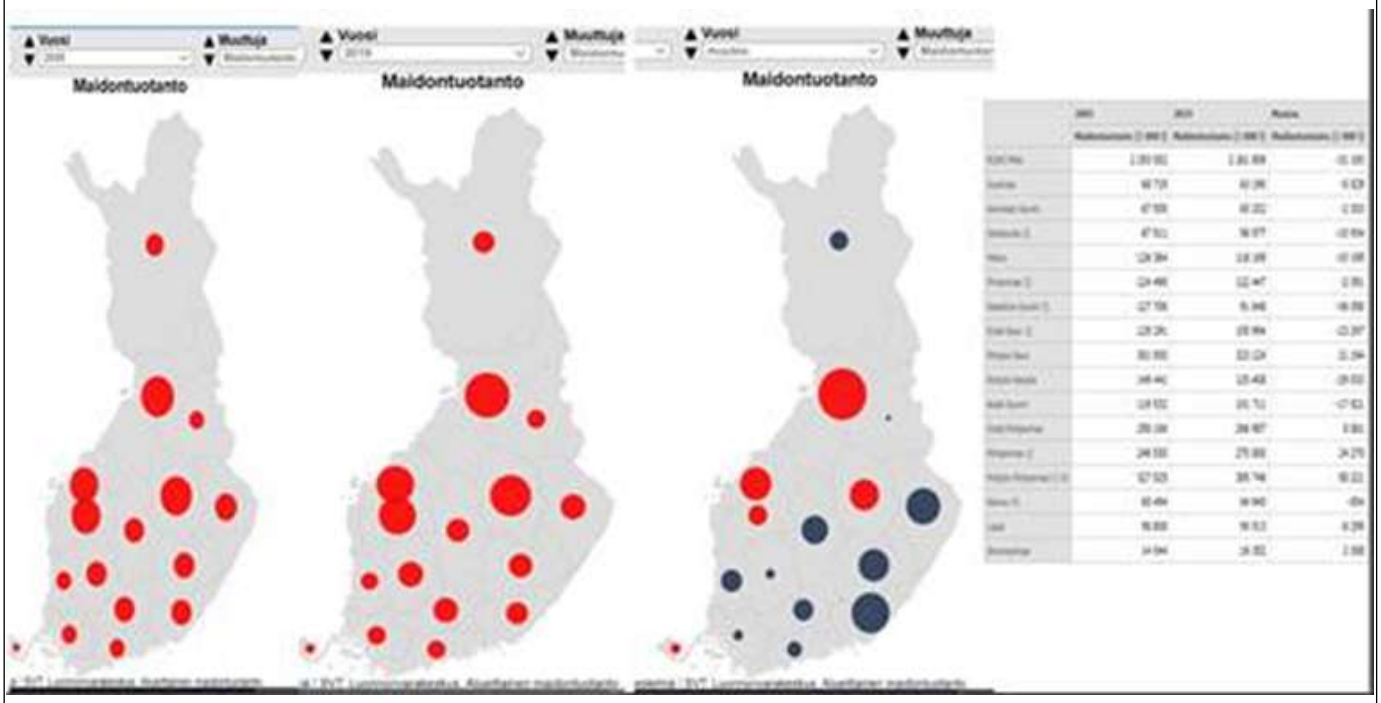

Kuvio 1. Maidontuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset), lähde: Luke Stat.

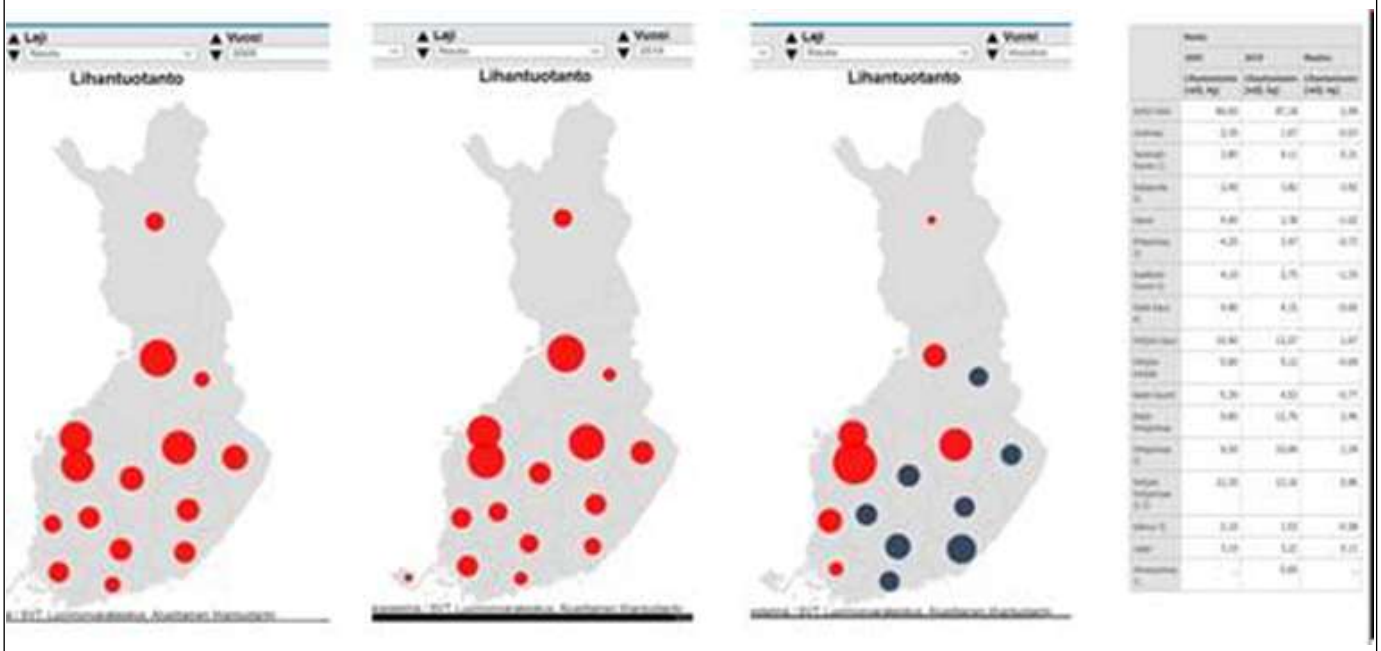

Kuvio 2. Naudanlihan tuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset) lähde Luke Stat.

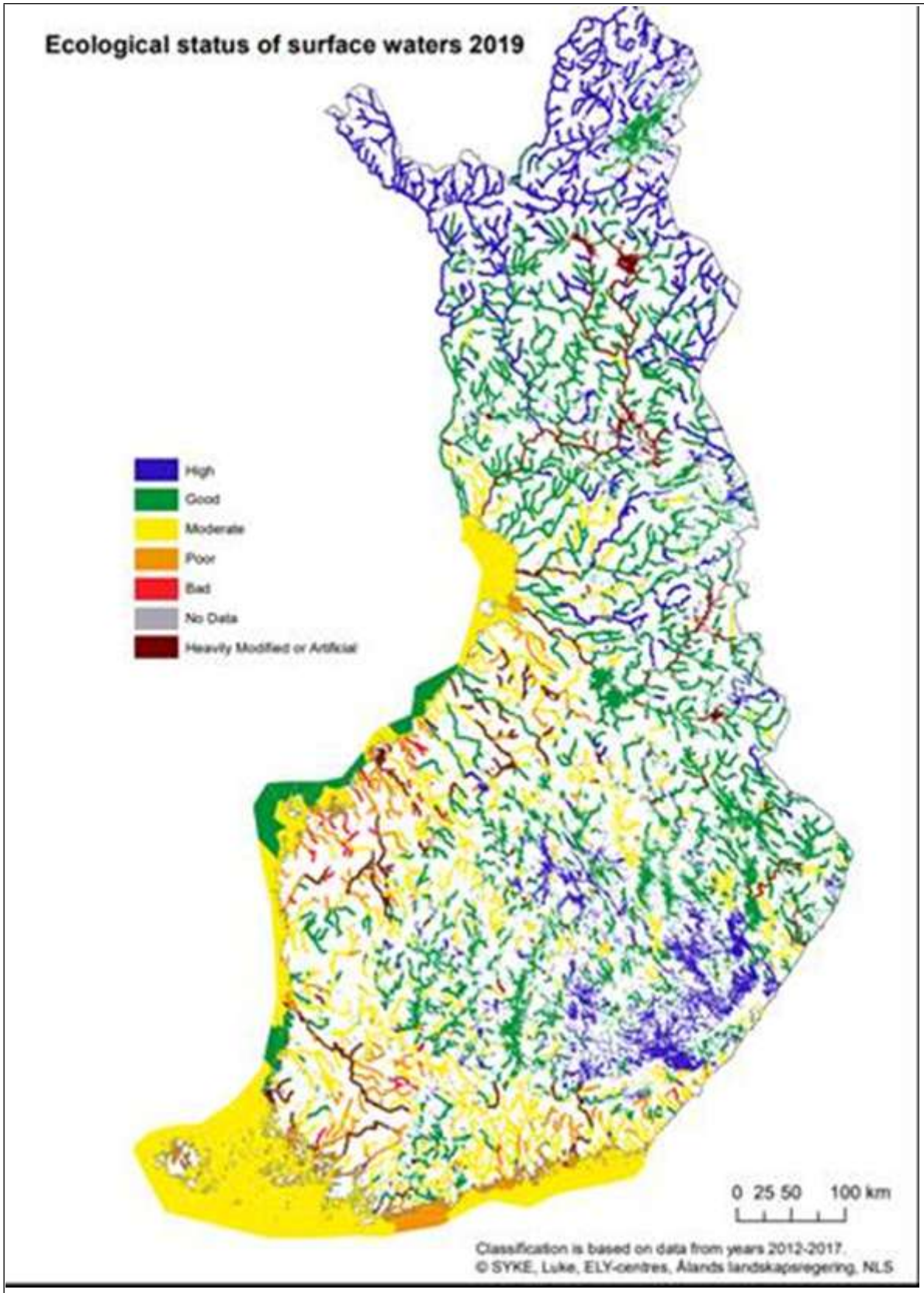

Kuvio 3. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

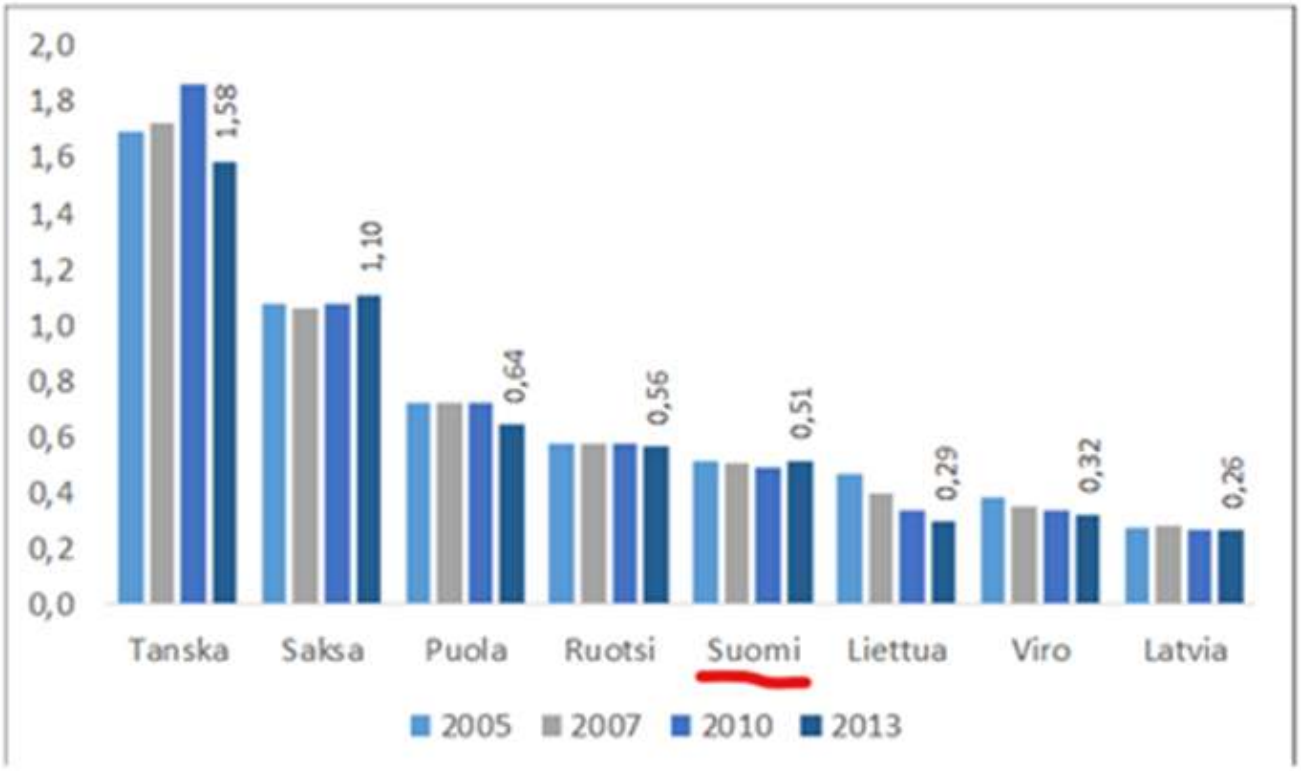

Kuvio 4. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 03 - Sonnit (AB-manner ja Manner-Ahvenanmaa)	Yhdenmukainen	FI1C; FI2;	R.8;
TUOTS 04 - Sonnit (C-alue)	Yhdenmukainen	FI1D;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 03 - Sonnit (AB-manner ja Manner-Ahvenanmaa)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Palkkioon käytetään alueella vuosittain yhteensä noin 14,6 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 500-650 euroa/eläin. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä. Tukitaso tarkennetaan vuosittain tuotannon ja eläinmäärien kehityksen perusteella määräraharajoitteiden mukaisesti.

Alueiden välisen tukitasoporrastuksen lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

TUOTS 04 - Sonnit (C-alue)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Palkkioon käytetään alueella vuosittain yhteensä noin 19,4 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 140-200 euroa/eläin. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä. Tukitaso tarkennetaan vuosittain tuotannon ja eläinmäärien kehityksen perusteella määräraharajoitteiden mukaisesti.

Alueiden välisen tukitasoporrastuksen lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 03 - Sonnit (AB-manner ja Manner-Ahvenanmaa)	Suunniteltu yksikkömäärä	510,00	510,00	510,00	510,00	510,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	650,00	650,00	650,00	650,00	650,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	28 300,00	28 300,00	28 300,00	28 300,00	28 300,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	14 433 000,00	14 433 000,00	14 433 000,00	14 433 000,00	14 433 000,00	72 165 000,00
TUOTS 04 - Sonnit (C-alue)	Suunniteltu yksikkömäärä	155,00	155,00	155,00	155,00	155,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	140,00	140,00	140,00	140,00	140,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	123 400,00	123 400,00	123 400,00	123 400,00	123 400,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	19 127 000,00	19 127 000,00	19 127 000,00	19 127 000,00	19 127 000,00	95 635 000,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	151 700,00	151 700,00	151 700,00	151 700,00	151 700,00	758 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	34 000 000,00	34 000 000,00	34 000 000,00	34 000 000,00	34 000 000,00	170 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 05 - Nautapalkkio (AB-alueen ulkosaaristo)

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 05
Tukitoimen nimi	Nautapalkkio (AB-alueen ulkosaaristo)
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1C	Etelä-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan Etelä-Suomen AB-tukialueen ulkosaaristossa. Palkkion alueellinen kohdentaminen ja ryhmittely ovat osaa laajempaa tuotantosidonnaisten tukien yhteensovittamista eri osissa maata.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on eläinkohtainen (euroa/eläin) ja se maksetaan vuosittain teurastetuista hiehoista. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltynä viitepäivänä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Palkkio myönnetään nautarekisterin tietojen perusteella ruhopainoltaan vähintään 170 kilon hiehosta, joka on tukivuonna teurastettu palkkiojärjestelmään ilmoittautuneessa teurastamossa. Ruhon tulee olla tarkastettu ja ihmisravinnoksi kelpaava. Ennen teurastusta hiehon on tullut olla tukea hakevalla tilalla saman kalenterivuoden aikana erikseen määritellyn minimiajan.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella ja joka noudattaa tavanomaista lehmänmaidon ja/tai naudanlihan tuotantotapaa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 2,2 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 1200-1500 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Alueella käytettävän tukitason lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Ulkosaariston kannalta on tärkeää, että saaristo-olosuhteiden erityispiirteet otetaan huomioon tuotantoon sidotussa tuessa. Alueen näkökulmasta on välttämätöntä turvata paikallisen alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden edellytykset, kun tuotannosta luopumisen riski on merkittävä.

Toimenpiteiden TUOTS 01-02 ja 03-04 yhteydessä kuvatut perusvaikeudet koskevat myös Suomen ulkosaaristoa. Lisäksi ulkosaariston alue ovat vielä vaativampaa aluetta harjoittaa nautakarjataloutta. Saaristo on lähtökohtaisesti saariryhmä, jolla ei ole kiinteää maayhteyttä siltojen tai muun kiinteän tieinfrastruktuurin kautta. Nämä alueet ovat varsin kaukana mantereelta, joten saariston alueelle pääseminen vie paljon aikaa ja vaatii yleensä useita lauttayhteyksiä. Tämän ulkosaariston syrjäisyyden ja pirstaleisuuden perusteella kuljetukset ovat erittäin haastavia. Maatilojen panokset ja tuotokset on kuljetettava saarille vesiväylien yli. Tästä aiheutuu viljelijöille ylimääräisiä kuljetuskustannuksia.

Jos verrataan esimerkiksi lypsylehmälle maksettavan palkkion tasoa Manner-Ahvenanmaan ja ulkosaariston välillä, suunniteltu 550 euron tukitasoero on maidon keskituotoksella laskettuna noin 6 senttiä tuotetulta maitolitralta. Tämä puolestaan vastaisi noin 10 prosentin verran korkeampia tuotantokustannuksia Manner-Ahvenanmaahan verrattuna. Työkustannusten, konekustannusten ja ostorehujen merkitys korostuu vielä enemmän ulkosaariston alueella, jossa tuotantokustannukset ovat suoraan ja välillisesti välttämättömien kuljetus- ja työvaihekustannusten vuoksi hyvin korkeat. Siten esitetty korkeampi tukitaso on perusteltu, eikä se ole ylikompensoiva.

Rakenteen muutos eli tilojen laajentaminen on ollut keskeinen tekijä nautakarjatuotannon tehokkuuden ja kannattavuuden hakemisessa. Mittakaavaetuja on vaikea saavuttaa saarilla alueen rajallisen maa-alueen vuoksi. Kiinteiden kustannusten karsimiseksi maatilat pyrkivät tyypillisesti kasvattamaan tilakokoaan. Tämä on harvoin todellinen vaihtoehto Suomen ulkosaaristossa, joten tilakoko on pieni ja tuotantokustannukset korkeat. Tämän vuoksi on välttämätöntä huomioida Suomen ulkosaariston erityistarpeet. Vaihtoehtoisia tuotantomahdollisuuksia on myös selvästi vähemmän. Esimerkiksi laajamittainen kasvintuotanto ei ole mahdollista ulkosaaristossa.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Nautapalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset

kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa suorista tuista maksettavien tuotantoon sidottujen tukien painotus on Etelä-Suomessa, koska samankaltaisia täydentäviä välineitä käytetään Pohjois-Suomessa kansallisella rahoituksella. Kokonaan kansallinen tuki perustuu Suomen EU-liittymissopimuksen yhteydessä sovittuihin pitkäaikaisiin tukimuotoihin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi. Luopuminen tuotannosta voisi olla merkittävää ulkosaariston alueella, koska saaristo-olosuhteissa tuotantokustannukset ovat erityisen korkeat.

Tukitoimi kohdennetaan yhtenäistettynä tukena emolehmille, lypsylehmille, sonneille ja härille, jotta sen toimeenpano on mahdollisimman selkeää ja johdonmukaista.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa

erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Maito ja maitotuotteet

Naudan- ja vasikanliha

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Alkutuotanto ylläpitää jalostusteollisuuden lisäksi monia muitakin toimintoja alueella (esim. panosten valmistus, logistiikka, erilaiset palvelut). Lisäksi vaihtoehtoisia tapoja muuttaa tai uudistaa tuotantotoimintaa tilatasolla on hyvin vähän. Suomen oloissa voidaan tuottaa vain rajallinen valikoima kasveja ja eläintuotteita. Tuotannon ylläpitämisellä saaristoalueella on merkittävä merkitys alueen maataloudelle ja myös muulle elinkeinotoiminnalle.

Nautakarjatalouden säilyttämisellä saavutetaan myös ympäristöhyötyjä. Nautojen kasvatus perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Merkittävä osa naudoista laiduntaa lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää kotieläintaloutta.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden

kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Seuraavissa kartoissa huomataan, että korrelaatio naudanlihan- ja maidontuotannon määrän sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä. Lisäksi kartasta nähdään, että maidontuotanto ja naudanlihantuotanto laskevat Etelä-A- ja B-alueilla, joihin tuotantosidonnaista tukea kohdistetaan.

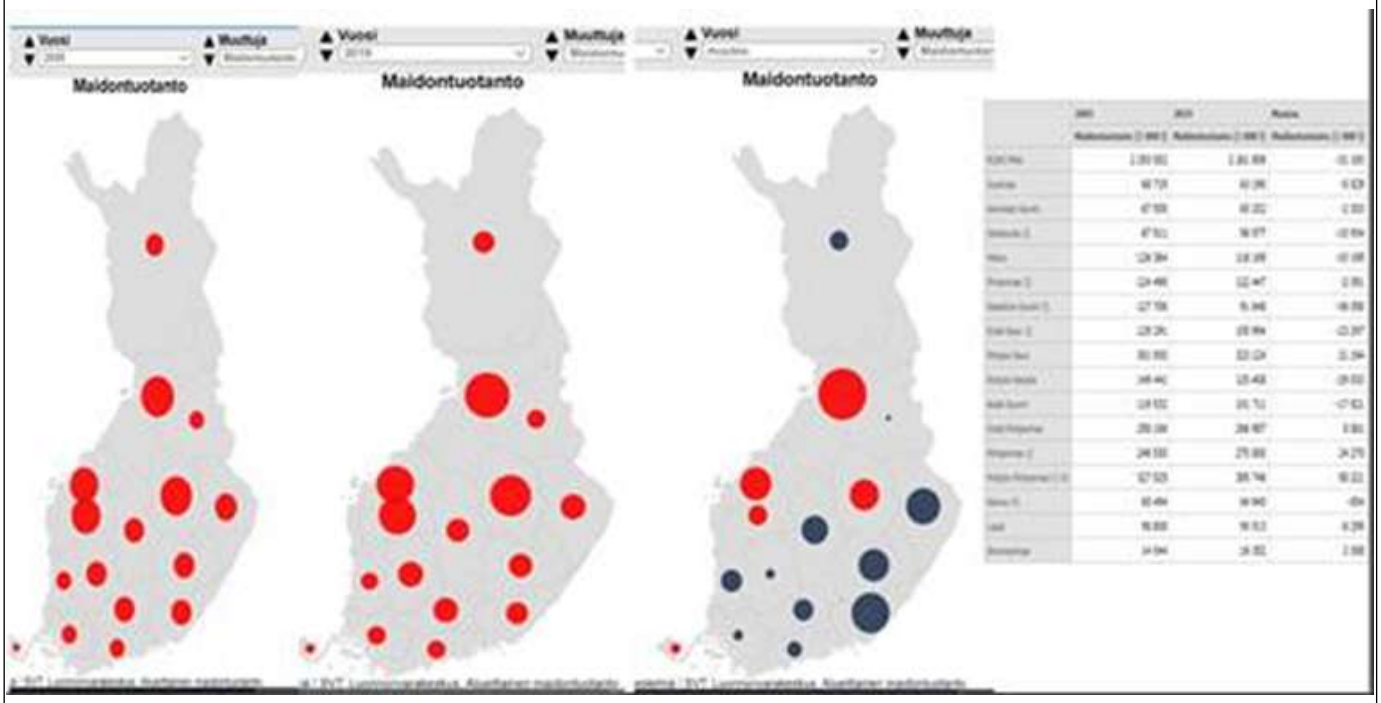

Kuvio 1. Maidontuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset), lähde: Luke Stat.

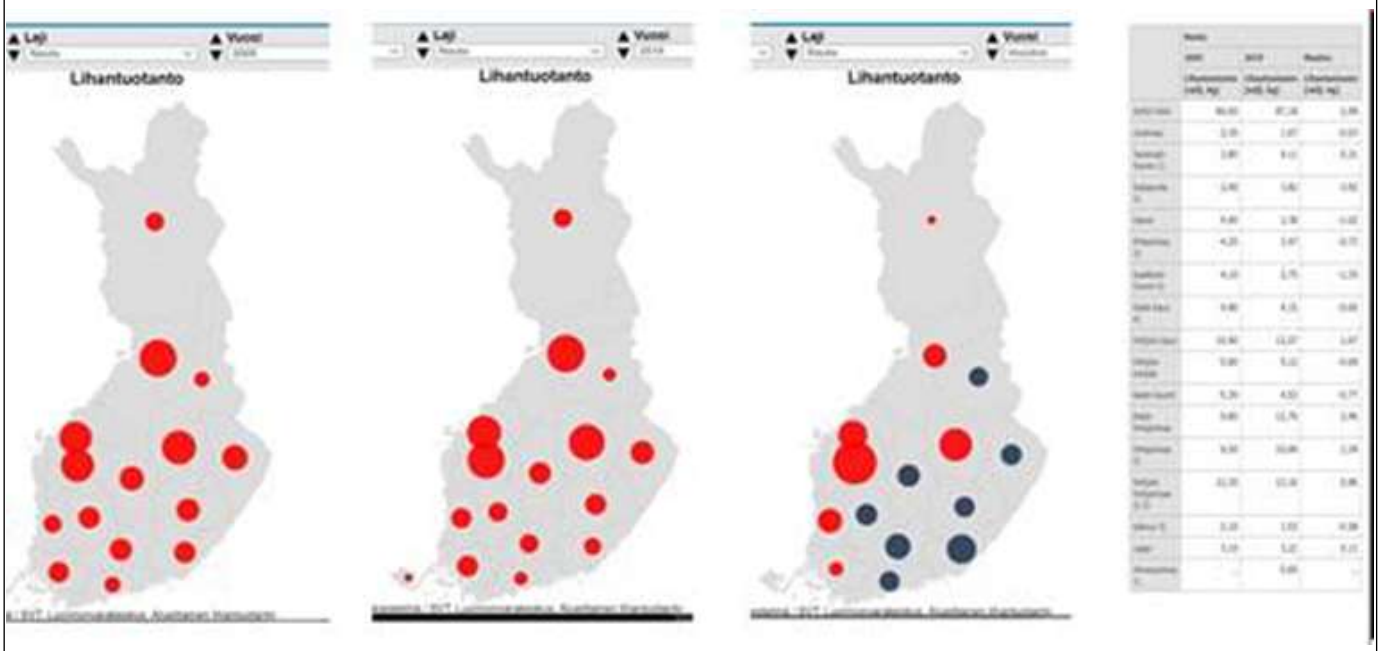

Kuvio 2. Naudanlihan tuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset), lähde Luke Stat.

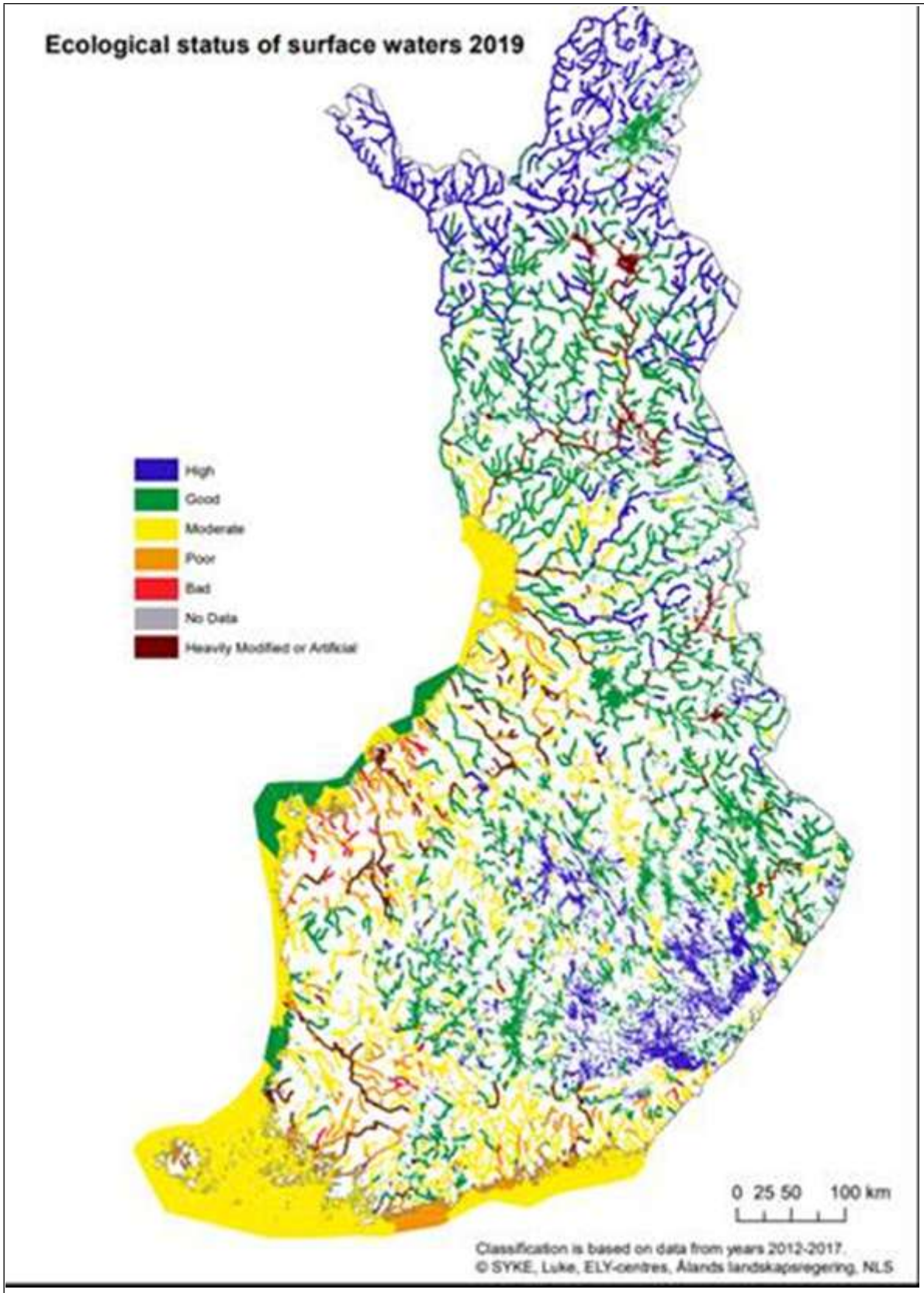

Kuvio 3. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

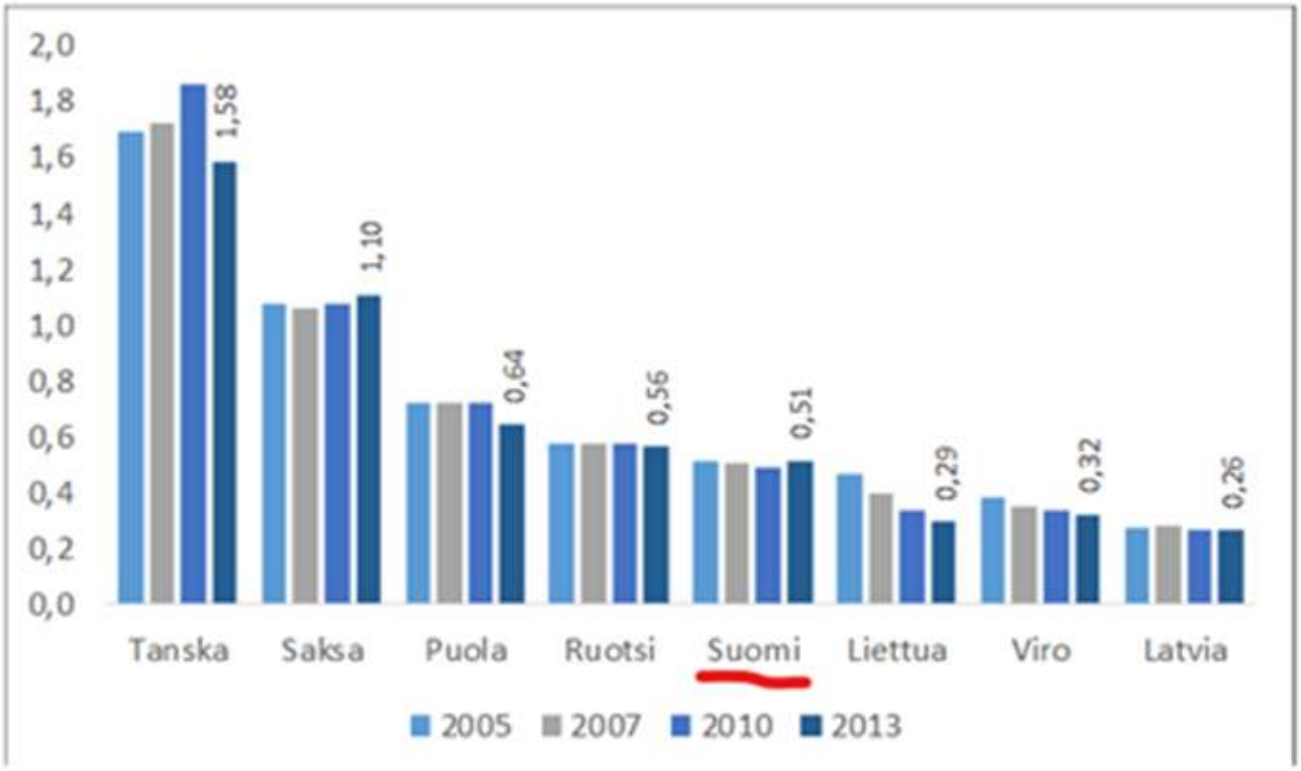

Kuvio 4. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 05 - Naudat (AB-alueen ulkosaaristo)	Yhdenmukainen	FI1C;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 05 - Naudat (AB-alueen ulkosaaristo)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

Alueella käytettävän tukitason lähtökohdat ja perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 05 - Naudat (AB-alueen ulkosaaristo)	Suunniteltu yksikkömäärä	1 350,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	2 160 000,00	2 160 000,00	2 160 000,00	2 160 000,00	2 160 000,00	10 800 000,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	8 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	2 200 000,00	2 200 000,00	2 200 000,00	2 200 000,00	2 200 000,00	11 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 06 - Teurashiehopalkkio (AB-alue)

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 06
Tukitoimen nimi	Teurashiehopalkkio (AB-alue)
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1C	Etelä-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan Etelä-Suomen AB-tukialueella. Palkkion alueellinen kohdentaminen ja ryhmittely ovat osaa laajempaa tuotantosidonnaisten tukien yhteensovittamista eri osissa maata.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on eläinkohtainen (euroa/eläin) ja se maksetaan vuosittain teurastetuista hiehoista. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltynä viitepäivänä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Palkkio myönnetään nautarekisterin tietojen perusteella ruhopainoltaan vähintään 170 kilon hiehosta, joka on tukivuonna teurastettu palkkiojärjestelmään ilmoittautuneessa teurastamossa. Ruhon tulee olla tarkastettu ja ihmisravinnoksi kelpaava. Ennen teurastusta hiehon on tullut olla tukea hakevalla tilalla yhtäjaksoisesti vähintään 60 vuorokautta teurastusta edeltävien 90 vuorokauden aikana. Tämä jakso voi sijoittua myös edellisen kalenterivuoden puolelle. Muuten vuoden alussa teurastetut eläimet jäisivät ilman palkkiota.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella ja joka noudattaa tavanomaista naudanlihan tuotantotapaa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 1,6 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 250-370 euroa/ruho, kun eläin- ja teurastusmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Naudanlihatuotantoon teurashiehoilla vaikuttavat tukitoimen TUOTS 01 yhteydessä laajasti kuvatut nautakarjatalouden perusvaikeudet Suomen oloissa. Lisäksi teurashiehot kasvavat hitaammin ja niiden teuraspaino on huomattavasti pienempi kuin sonnien. Näin ollen teurashiehojen kasvattaminen on suhteessa muihin naudanlihan tuotantomuotoihin suhteellisesti vielä kalliimpaa.

Teurashiehojen kasvattaminen on erikoistunut naudanlihan tuotantolinja. Hiehot, joita ei ole tarkoitettu maidontuotantoon, on teurastettava. Osa tiloista on erikoistunut vain hiehoihin. Emolehmille sekä sonneille ja ohjaajille suunnatut tuotantoon sidotut tuet eivät siten kata hiehoja. Muuta erikseen teurashiehoille maksettavaa tukea ei ole, ja siksi tuotantosidonnaisella tuella on ratkaisevan tärkeä merkitys myös hiehonkasvattajille.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi

☒ laadun parantamiseksi

☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Teurashiehopalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta: perusedellytyksiä kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille ja lisäksi laadukkaan naudanlihan tuotantoa. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa suorista tuista maksettavien tuotantoon sidottujen tukien painotus on Etelä-Suomessa, koska samankaltaisia täydentäviä välineitä käytetään Pohjois-Suomessa kansallisella rahoituksella. Kokonaan kansallinen tuki perustuu Suomen EU-liittymissopimuksen yhteydessä sovittuihin pitkäaikaisiin tukimuotoihin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä

tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Naudan- ja vasikanliha

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Nautakarjatalouden säilyttämisellä saavutetaan myös ympäristöhyötyjä. Nautojen kasvatus perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Merkittävä osa naudoista laiduntaa lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää kotieläintaloutta. Kotieläintuotannon ylläpitäminen ehkäisee myös yksipuolisen viljantuotannon ja toisaalta peltojen hoitamattomuuden tai jopa viljelystä hylkäämisen riskiä Suomessa, jonka tuotanto-olosuhteissa ei ole juurikaan vaihtoehtoisia viljelykasveja valittavana.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Seuraavissa kartoissa huomataan, että korrelaatio naudanlihan- ja maidontuotannon määrän sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä. Lisäksi kartasta nähdään, että maidontuotanto ja naudanlihantuotanto laskevat Etelä-A- ja B-alueilla, joihin tuotantosidonnaista tukea kohdistetaan.

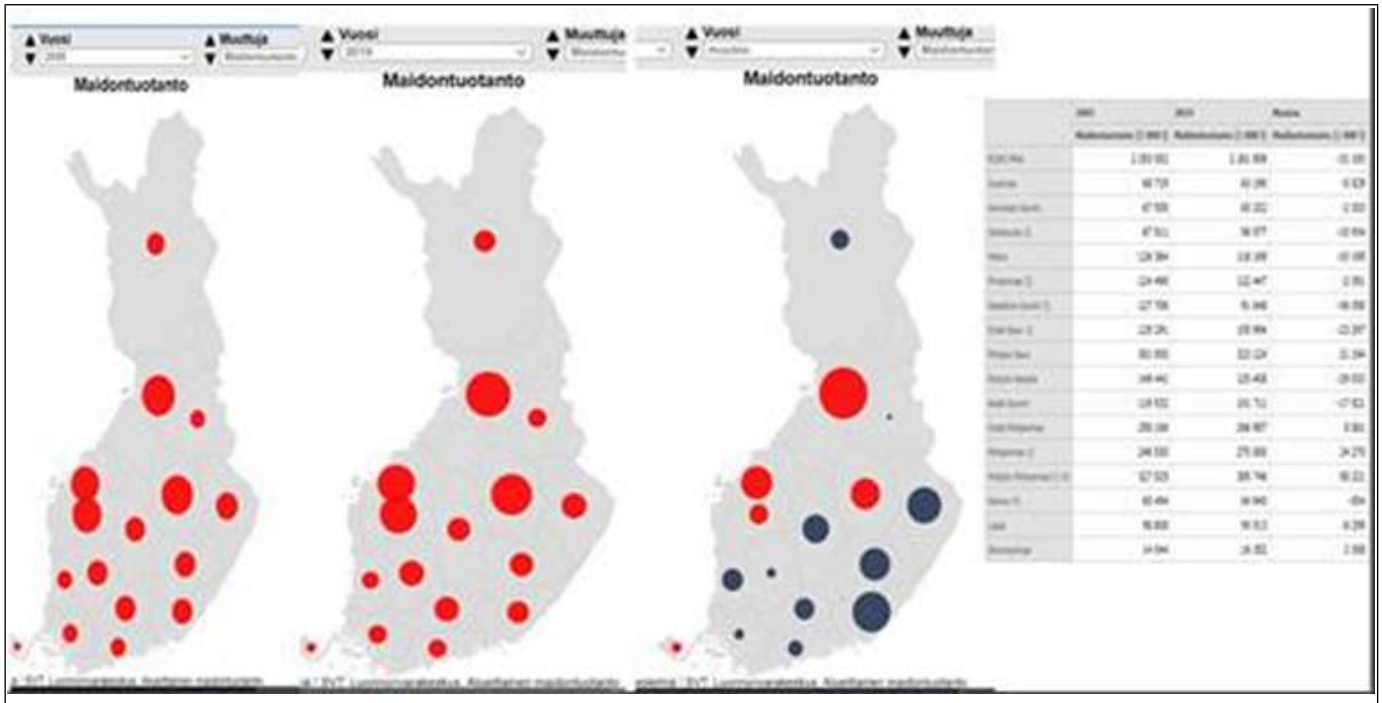

Kuvio 1. Maidontuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset), lähde: Luke Stat.

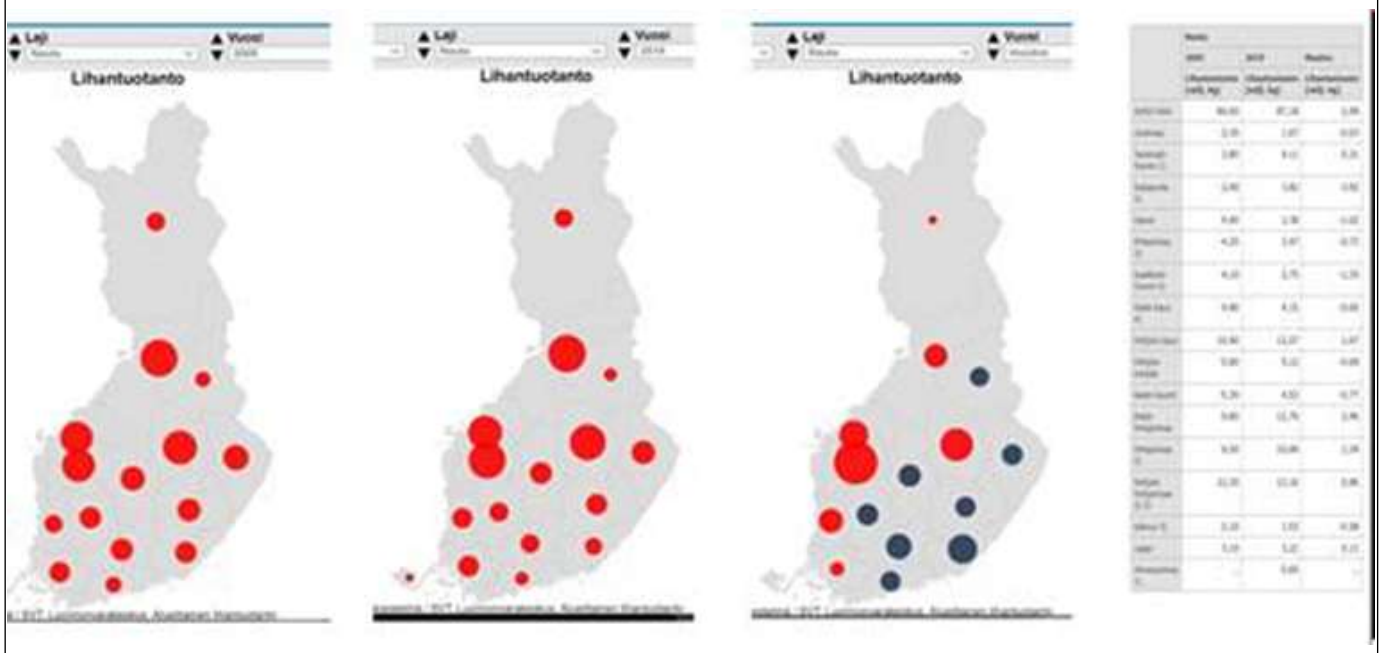

Kuvio 2. Naudanlihan tuotanto Suomessa vuosina 2005-2019 (ELY-keskukset), lähde Luke Stat.

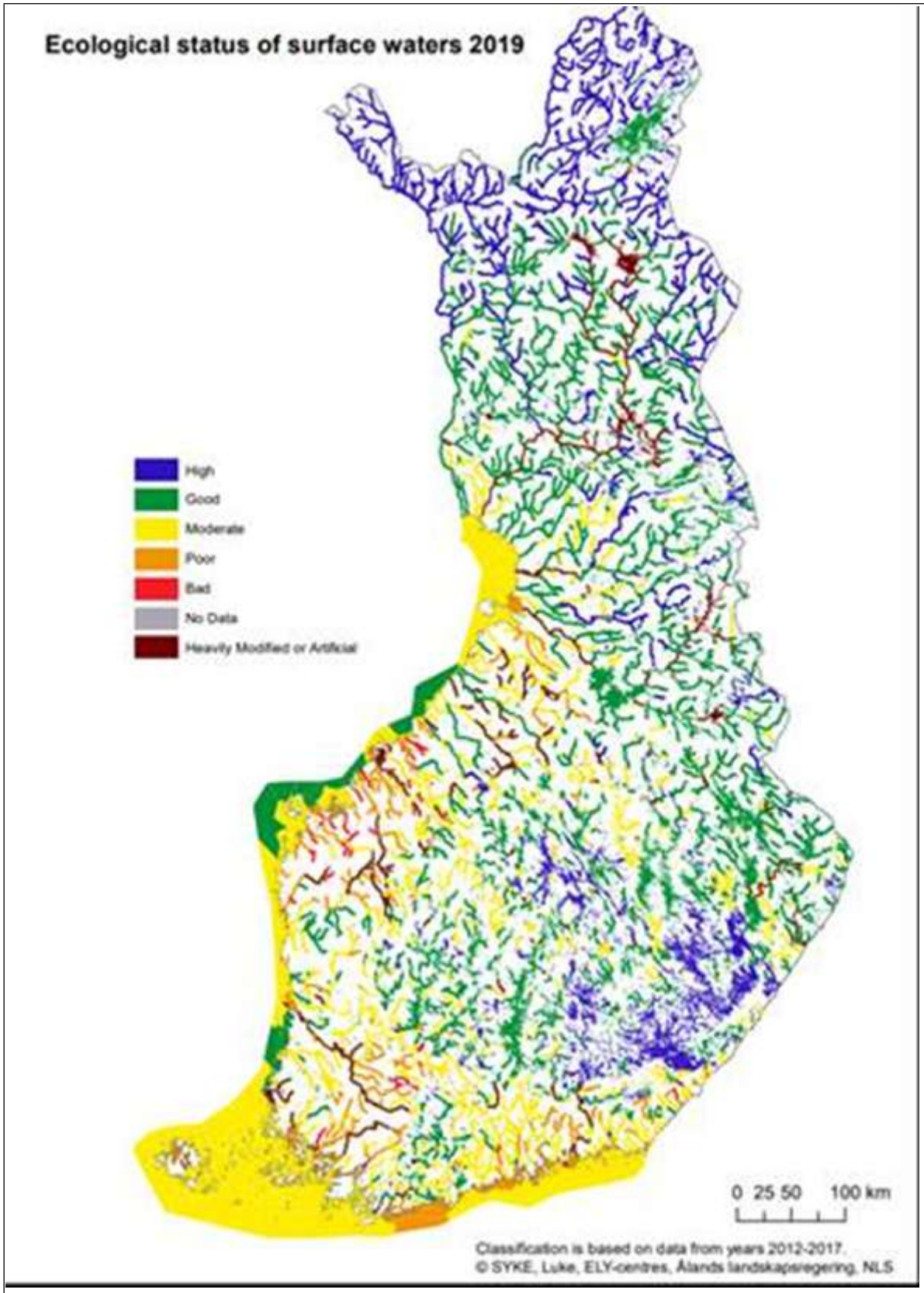

Kuvio 3. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

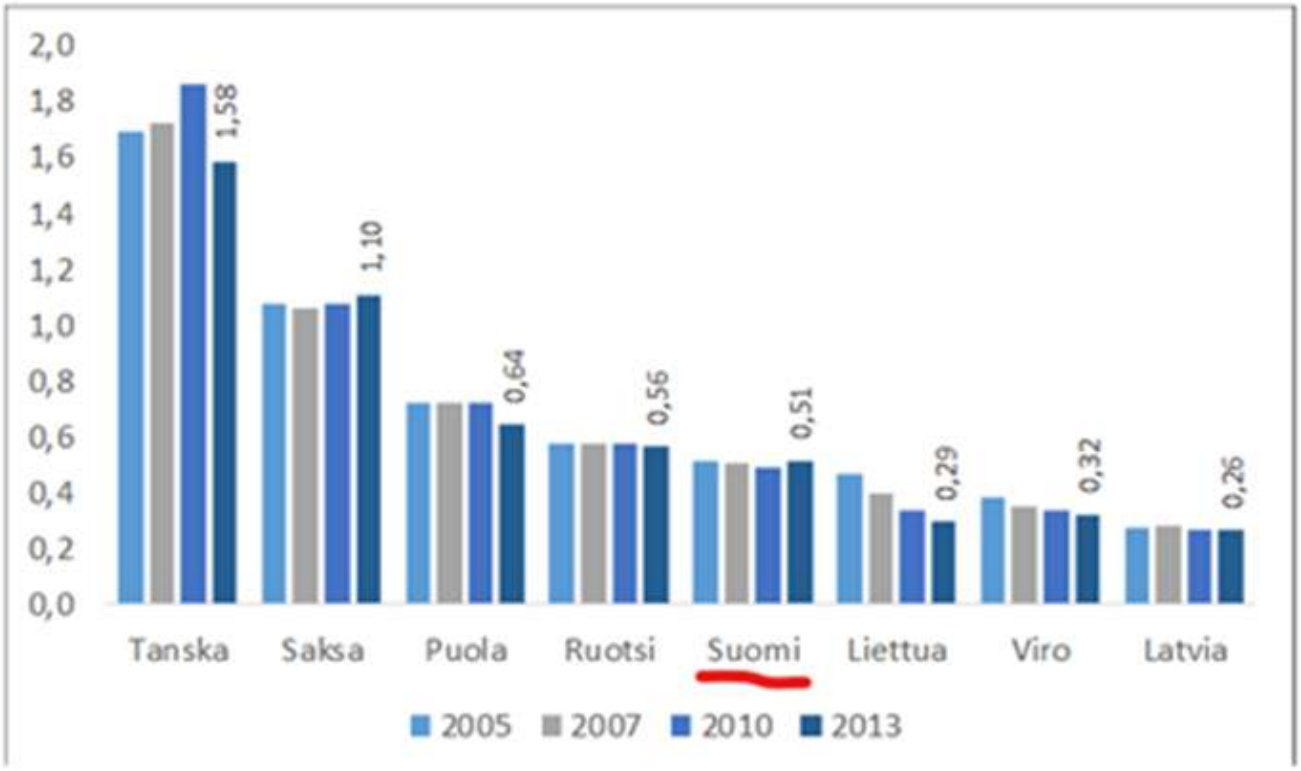

Kuvio 4. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 06 - Teurashiehot (AB-alue)	Yhdenmukainen	FI1C;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 06 - Teurashiehot (AB-alue)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 06 - Teurashiehot (AB-alue)	Suunniteltu yksikkömäärä	280,00	280,00	280,00	280,00	280,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	370,00	370,00	370,00	370,00	370,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	1 596 000,00	1 596 000,00	1 596 000,00	1 596 000,00	1 596 000,00	7 980 000,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	28 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	8 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 07 - Uuhipalkkio I (AB-alueen manner)

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 07
Tukitoimen nimi	Uuhipalkkio I (AB-alueen manner)
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1C	Etelä-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan Etelä-Suomen AB-tukialueen mantereella. Palkkion alueellinen kohdentaminen ja ryhmittely ovat osaa laajempaa tuotantosidonnaisten tukien yhteensovittamista eri osissa maata.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on eläinkohtainen (euroa/eläin) ja se maksetaan vuosittain yli 12 kk ikäisistä uuhista, joita kasvatetaan lihantuotantotarkoituksessa. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltynä viitepäivänä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Eläinten tulee olla rekisteriin ilmoitetussa pitopaikassa. Palkkiota myönnetään uuhien keskimääräisen määrän perusteella, joka perustuu niiden päivien lukumäärään, jotka eläin on eläinrekisterin mukaan ollut tilalla/tiloilla tukikelpoisena. Yhdestä eläimestä maksettava palkkio voi jakaantua useammalle kuin yhdelle tilalle. Minimieläinmäärä on 20 eläintä. Palkkiokelpoisten uuhien enimmäismäärä voi olla enintään tukivuonna syntyneiden karitsoiden määrä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella ja joka noudattaa avanomaista lampaanlihan tuotantotapaa. Jos aktiiviviljelijä on tukivuonna aloittanut lampaiden pidon, karitsoiden määrä ei rajoita palkkiokelpoisten uuhien enimmäismäärää. Lampaiden pito katsotaan aloitetuksi, kun hakijalle on syntynyt velvollisuus tehdä lampaita koskevia ilmoituksia lammas- ja vuohieläinrekisteriin.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset

vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 1,12 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 45-75 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Lammastuotanto on pieni tuotantosuunta, jossa tuotekehitys ja markkinointi ovat melko pieniä muihin kotieläintuotantosuuntiin verrattuna. Lampaanlihaa tuotetaan vuosittain runsaat miljoona kiloa, ja omavaraisuusaste on Suomessa noin 62 %. Ammattimaisia lampaantuottajia on Suomessa melko vähän, ja tilojen keskimääräinen eläinmäärä on pieni.

Taloudellisessa tarkastelussa lammastalous ja vuohitalous muodostuvat niin pienistä tilaryhmistä, että aineisto mahdollistaa vain yhteisen lammas- ja vuohitilojen ryhmän tarkastelun kannattavuuskirjanpitojärjestelmän avulla.

Lammas- ja vuohitiloilla vuosina 2015-2019 yrittäjätulo oli vuosityöpanosyksikköä kohti laskettuna keskimäärin 8 514 euroa (€/AWU). Tulos merkitsee sitä, että yrittäjätulo ei ole viime vuosina riittänyt muodostamaan investoinneille korkotuottoa ja lisäksi lampaiden ja vuohien kasvattajat ovat joutuneet tinkimään merkittävästi palkkatasostaan. Tämä tarkoittaa myös sitä, että tilat eivät ole saavuttaneet nykyisellä kokonaistulo- ja kustannusrakenteella yrittäjävoittoa. Tuotantosidonnaisella tuella on samaan aikaan ollut nettotulojen kannalta ratkaisevan suuri merkitys, sillä sen osuus lammas- ja vuohitilojen yrittäjätulosta oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 105 %. Kokonaisliikevaihdostakin tuotantosidonnaisen tuen osuus oli merkittävä, noin 9 %.

Kun tarkastellaan yleistä tuottajahintojen ja maatalouden tuotantokustannusten kehitystä, on selvää, että Suomessa lammas- ja vuohitalouden suhteellinen taloudellinen asema muihin jäsenmaihin verrattuna on edelleen heikko. Tuotantosidonnaisen tuen tarve ja merkitys lammas- ja vuohitiloilla ovat Suomessa suhteessa tuotanto-olosuhteisiin lähialueilla vähintään yhtä suuret vuosina 2023-2027 kuin vuosina 2015-2022.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Uuhipalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää

kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa suorista tuista maksettavien tuotantoon sidottujen tukien painotus on Etelä-Suomessa, koska samankaltaisia täydentäviä välineitä käytetään Pohjois-Suomessa kansallisella rahoituksella. Kokonaan kansallinen tuki perustuu Suomen EU-liittymissopimuksen yhteydessä sovittuihin pitkäaikaisiin tukimuotoihin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Lampaan- ja vuohenliha

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Lammastuotannon ylläpitämisellä Etelä-Suomessa on positiivinen vaikutus alueen maataloudelle ja myös muulle teolliselle ja kaupalliselle toiminnalle. Samalla saavutetaan myös ympäristöhyötyjä, mikä on erityisen tärkeää Etelä-Suomessa. Lammastalous perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Lampaat laiduntavat lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää maidontuotantoa. Lammastalouden ylläpitäminen ehkäisee myös yksipuolisen viljantuotannon laajentumisriskiä Etelä-Suomessa, jonka tuotanto-olosuhteissa ei ole kovinkaan monia vaihtoehtoisia peltokasveja valittavana.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Korrelaatio kotieläintuotannon sijoittumisen sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä, ja kotieläintiheys on Suomessa varsin matalalla ja vakaalla tasolla Itämeren alueen muihin jäsenmaihin verrattuna.

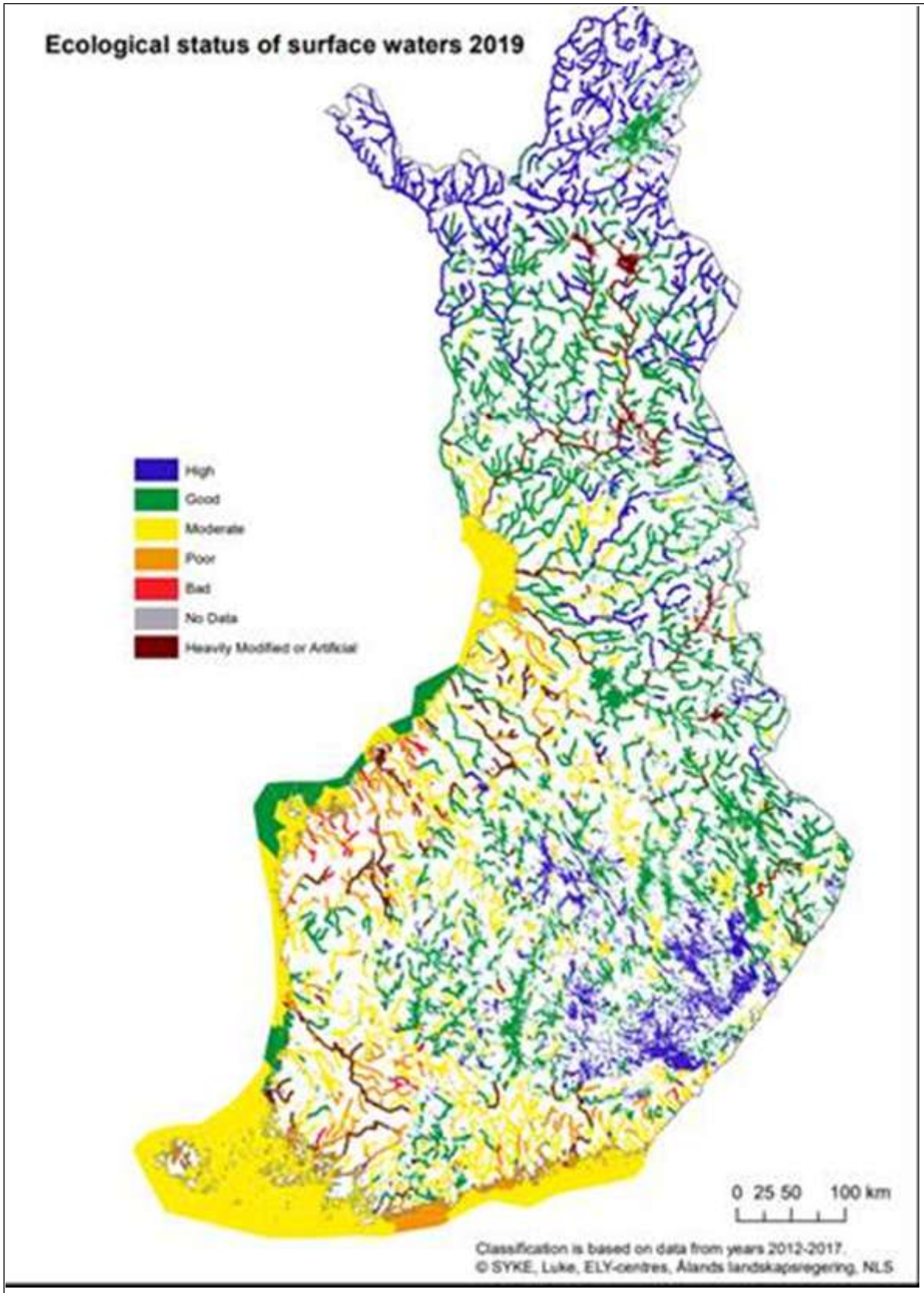

Kuvio 1. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

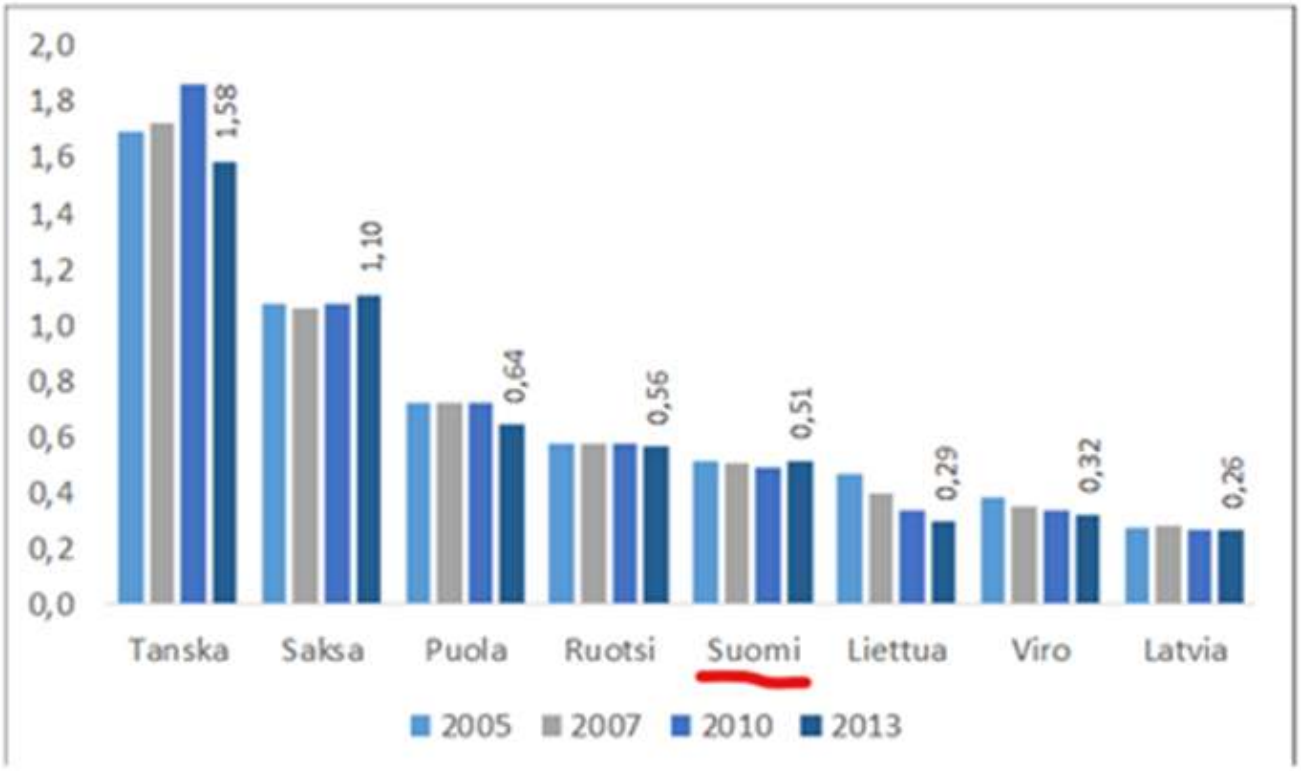

Kuvio 2. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 07 - Uuhet (AB-alueen manner)	Yhdenmukainen	FI1C;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 07 - Uuhet (AB-alueen manner)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 07 - Uuhet (AB-alueen manner)	Suunniteltu yksikkömäärä	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	1 102 000,00	1 102 000,00	1 102 000,00	1 102 000,00	1 102 000,00	5 510 000,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	95 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 120 000,00	1 120 000,00	1 120 000,00	1 120 000,00	1 120 000,00	5 600 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 08 - Uuhipalkkio II (Ahvenanmaa ja AB-alueen ulkosaaristo) ja kuttupalkkio (AB-alue)

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 08
Tukitoimen nimi	Uuhipalkkio II (Ahvenanmaa ja AB-alueen ulkosaaristo) ja kuttupalkkio (AB-alue)
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen, jossa alueellisia osatekijöitä**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland
FI1C	Etelä-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Uuhipalkkiota II maksetaan Ahvenanmaalla ja AB-tukialueen ulkosaaristossa ja kuttupalkkiota koko AB-tukialueella. Palkkion alueellinen kohdentaminen ja ryhmittely ovat osaa laajempaa tuotantosidonnaisten tukien yhteensovittamista eri osissa maata.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on eläinkohtainen (euroa/eläin) ja se maksetaan vuosittain yli 12 kk ikäisistä uuhista ja kutuista, joita pidetään maidon- ja/tai lihantuotantotarkoituksessa. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltynä viitepäivänä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Eläinten tulee olla rekisteriin ilmoitetussa pitopaikassa. Palkkiota myönnetään uuhien ja kuttujen keskimääräisen määrän perusteella, joka perustuu niiden päivien lukumäärään, jotka eläin on eläinrekisterin mukaan ollut tilalla/tiloilla tukikelpoisena. Yhdestä eläimestä maksettava palkkio voi jakaantua useammalle kuin yhdelle tilalle. Minimieläinmäärä molempien eläinlajien osalta on 20 eläintä. Palkkiokelpoisten uuhien enimmäismäärä voi olla enintään tukivuonna syntyneiden karitsoiden määrä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella ja joka noudattaa tavanomaista lampaan- tai vuohenlihan tai kutunmaidon tuotantotapaa. Jos aktiiviviljelijä on tukivuonna aloittanut lampaiden pidon, karitsoiden määrä ei rajoita palkkiokelpoisten uuhien enimmäismäärää. Lampaiden pito katsotaan aloitetuksi, kun hakijalle on syntynyt velvollisuus tehdä

lampaita koskevia ilmoituksia lammas- ja vuohieläinrekisteriin. Kuttutilalta edellytetään sopimusta maitoa jalostavan laitoksen kanssa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 0,88 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 115-165 euroa/eläin, kun eläinmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Saaristoalueeseen liittyvät yleiset erityispiirteet ja tukitasoporrastuksen lähtökohdat on kuvattu tarkemmin tukitoimien 01-02, 03-04 ja 05 kohdalla.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Lammas- ja vuohitalous ovat pieniä tuotantosuuntia, joissa tuotekehitys ja markkinointi ovat melko pieniä muihin kotieläintuotantosuuntiin verrattuna. Ammattimaisia lampaan- ja vuohenkasvattajia on Suomessa melko vähän, ja tilojen keskimääräinen eläinmäärä on pieni.

Taloudellisessa tarkastelussa lammastalous ja vuohitalous muodostuvat niin pienistä tilaryhmistä, että aineisto mahdollistaa vain yhteisen lammas- ja vuohitilojen ryhmän tarkastelun kannattavuuskirjanpitojärjestelmän avulla. Taloudelliset perusteet tuotantosidonnaisen tuen käytölle on kuvattu tukitoimen TUOTS 07 yhteydessä.

Saaristoalueeseen liittyvät yleiset erityispiirteet ja tukitasoporrastuksen lähtökohdat on kuvattu tarkemmin tukitoimien 01-02, 03-04 ja 05 kohdalla.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Uuhi- ja kuttupalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Suomessa suorista tuista maksettavien tuotantoon sidottujen tukien painotus on Etelä-Suomessa, koska samankaltaisia täydentäviä välineitä käytetään Pohjois-Suomessa kansallisella rahoituksella. Kokonaan kansallinen tuki perustuu Suomen EU-liittymissopimuksen yhteydessä sovittuihin pitkäaikaisiin tukimuotoihin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi. Luopuminen tuotannosta voisi olla merkittävää Ahvenanmaan ja ulkosaariston alueella, koska saaristo-olosuhteissa tuotantokustannukset ovat erityisen korkeat.

Uuhilla tukitoimi ottaa huomioon Ahvenanmaan ja ulkosaariston erityispiirteet ja –tarpeet AB-alueen mannerta korkeamman tukitason muodossa. Vuohitalouden pienen tilamäärän osalta tuotannon ja tukitoimien jatkuvuus puolestaan turvataan yhdistämällä sektorin tuki osaksi laajempaa kokonaisuutta. Tukitoimi kohdennetaan yhtenäistettynä tukena uuhille ja kutuille, jotta sen toimeenpano on mahdollisimman selkeää ja johdonmukaista.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa

tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Lampaan- ja vuohenliha

Maito ja maitotuotteet

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Lammas- ja vuohitalouden ylläpitämisellä Etelä-Suomessa on positiivinen vaikutus alueen maataloudelle ja myös muulle teolliselle ja kaupalliselle toiminnalle. Tämä merkitys korostuu erityisesti Ahvenanmaan ja ulkosaariston olosuhteissa. Samalla saavutetaan myös ympäristöhyötyjä, mikä on erityisen tärkeää Etelä-Suomessa. Tuotanto perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Lampaat ja vuohet laiduntavat lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää tuotantoa. Lammas- ja vuohitalouden ylläpitäminen ehkäisee myös yksipuolisen viljantuotannon laajentumisriskiä Etelä-Suomessa, ja erityisesti tuotannon lopettamisen riskiä Ahvenanmaan ja ulkosaariston olosuhteissa.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Korrelaatio kotieläintuotannon sijoittumisen sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä, ja kotieläintiheys on Suomessa varsin matalalla ja vakaalla

tasolla Itämeren alueen muihin jäsenmaihin verrattuna.

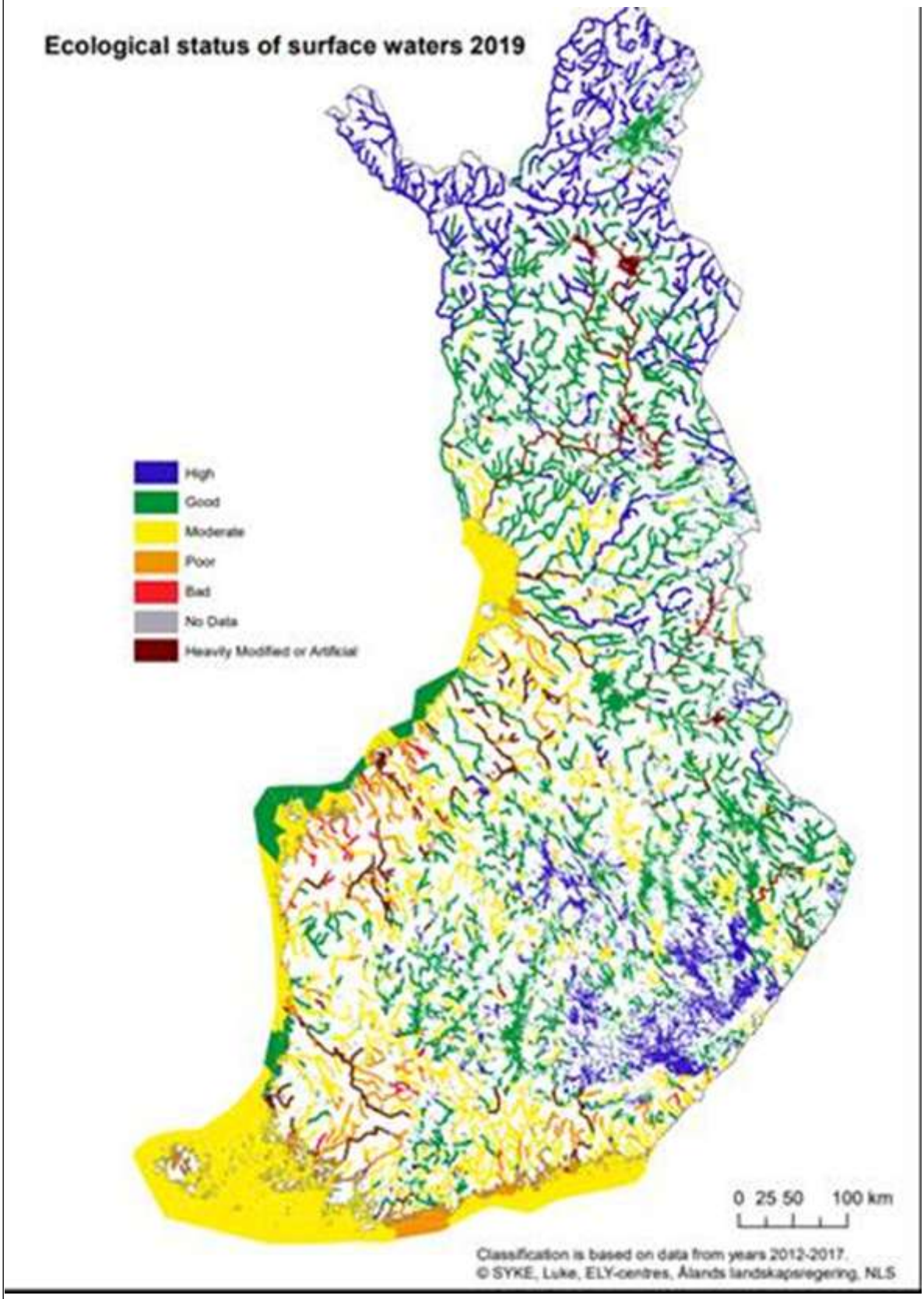

Kuvio 1. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

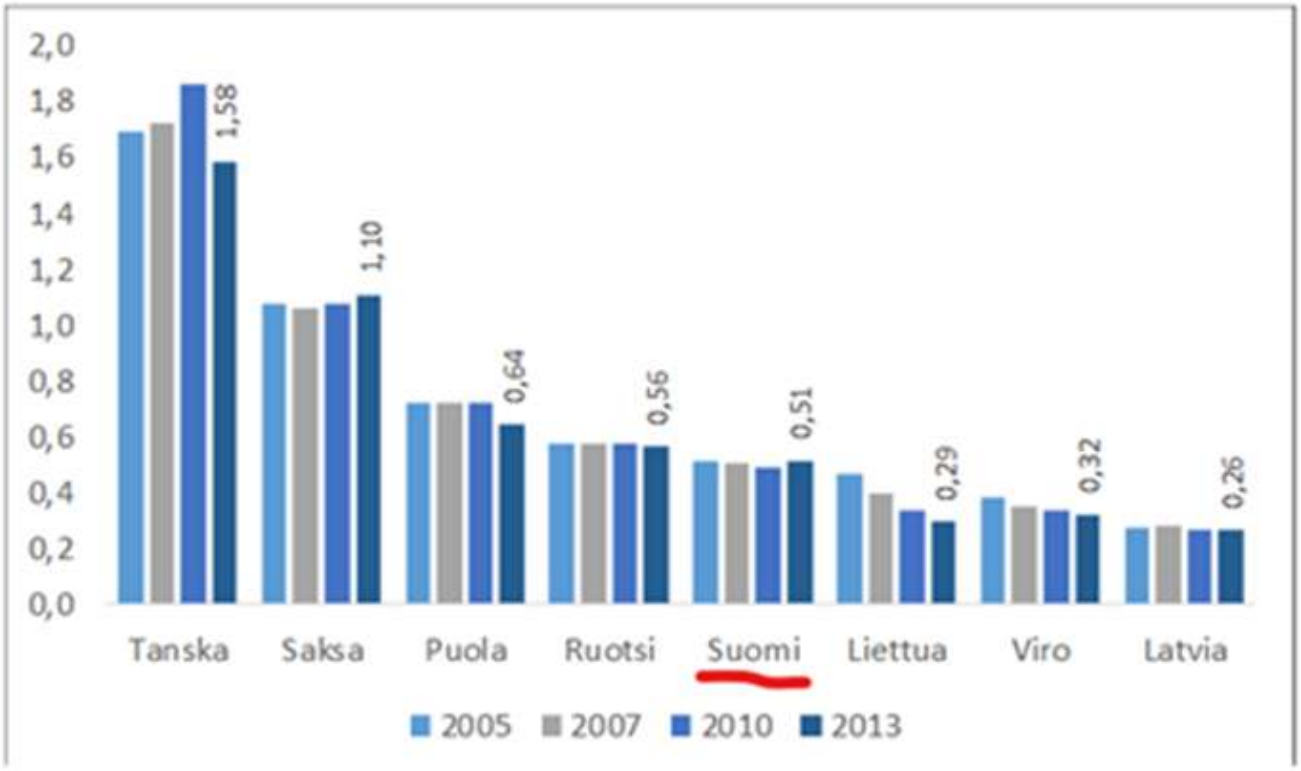

Kuvio 2. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 08 - Uuhet (Ahvenanmaa ja ulkosaaristo), kutut (AB-alue)	Yhdenmukainen	FI1C;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 08 - Uuhet (Ahvenanmaa ja ulkosaaristo), kutut (AB-alue)

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

Saaristoalueeseen liittyvät yleiset erityispiirteet ja tukitasoporrastuksen lähtökohdat on kuvattu tarkemmin tukitoimien 01-02, 03-04 ja 05 kohdalla.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 08 - Uuhet (Ahvenanmaa ja ulkosaaristo), kutut (AB-alue)	Suunniteltu yksikkömäärä	139,00	139,00	139,00	139,00	139,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	115,00	115,00	115,00	115,00	115,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	877 090,00	877 090,00	877 090,00	877 090,00	877 090,00	4 385 450,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	31 550,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	880 000,00	880 000,00	880 000,00	880 000,00	880 000,00	4 400 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 09 - Teuraskaritsa- ja kilipalkkio

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 09
Tukitoimen nimi	Teuraskaritsa- ja kilipalkkio
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.11. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva eläinmäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan koko Suomessa.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio on vuosittainen, ruhokohtainen ja maksetaan palkkiokelpoisista teurastetuista karitsoista ja kileistä. Palkkiokelpoisten eläinten pitää olla merkitty ja rekisteröity sektorikohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja eläinten tietojen eläinrekisterissä pitää olla kunnossa erikseen määriteltyinä viitepäivinä ((EU) 2021/2115 artikla 34(2)). Koska kyse on nopeakiertoisista eläimistä, jotka saatetaan teurastaa jo 6 kk ikäisinä, on näille eläimille välttämätöntä määritellä kaksi viitepäivää (esimerkiksi 5.1. ja 1.7.). Muuten osa vuoden aikana teurastetuista eläimistä jäisi ilman palkkiota. Palkkio myönnetään eläinrekisterin tietojen perusteella ruhopainoltaan vähintään 18 kilon karitsoista ja 10 kilon kileistä, jotka on tukivuonna teurastettu palkkiojärjestelmään ilmoittautuneessa teurastamossa. Ruhon tulee olla tarkastettu ja ihmisravinnoksi kelpaava. Ennen teurastusta karitsan ja kilin on tullut olla tukea hakevalla tilalla saman kalenterivuoden aikana erikseen määritellyn minimiajan.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee kyseessä olevalla tukialueella. ja joka noudattaa tavanomaista lampaan- tai vuohenlihan tuotantotapaa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 1,1 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 25-35 euroa/ruho, kun eläin- ja teurastusmäärät vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Lammas- ja vuohitalouden erityispiirteet ja –tarpeet suhteessa tuotantosidonnaiseen tukeen on kuvattu tukitoimien TUOTS 07 ja 08 yhteydessä laajemmin. Eläinkohtaisella teurastuspalkkiolla edistetään laadukkaan lampaan- ja vuohenlihan paikallista tuotantoa ja saamista markkinoille.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi

☒ laadun parantamiseksi

☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Teuraskaritsa- ja kilipalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta: perusedellytyksiä kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille ja lisäksi laadukkaan karitsan- ja kilinlihan tuotantoa. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi.

Tukimuoto on tarpeen koko maan alueella.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin.

EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Lampaan- ja vuohenliha

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Lammas- ja vuohitalouden ylläpitämisellä on positiivinen vaikutus maataloudelle ja myös muulle maaseutualueiden elinkeinotoiminnalle ja elinvoimaisuudelle. Samalla saavutetaan myös ympäristöhyötyjä, mikä on erityisen tärkeää Etelä-Suomessa. Tuotanto perustuu monivuotisten nurmien viljelyyn, joten peltojen muokkausta ei tarvita vuosittain. Nurmilohkot ovat kasvipeitteisiä myös talvella, mikä vähentää eroosiota ja ravinteiden huuhtoutumisriskiä. Lampaat ja vuohet laiduntavat lyhyinä kasvukausina keväästä syksyyn. Tämä edistää maaseutumaisemaa, luonnon monimuotoisuutta ja eläinten terveyttä sekä edistää eettisesti kestävää tuotantoa.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu nautakarja- ja lammas- ja vuohitalouteen sekä eräiden rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Nauta-, maito- ja lammastilojen toimintaa säätelevät tilakohtaiset ympäristöluvat, jotka edellyttävät esimerkiksi riittävää lannanlevitysalaa. Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet. Tukijärjestelmän ensisijainen tavoite on ylläpitää nurmiviljelyyn perustuvaa kotieläintaloutta myös Etelä-Suomessa.

Kannattava karjatalous on tärkeä luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi, sillä maatalousluonnon monimuotoisuus vaatii laidunnusta niin peltolaitumilla kuin myös luonnonlaitumilla. Laidunnuksen merkitys luontodirektiivin luontotyyppien edistämisessä on erittäin tärkeä. Lannalla on tärkeä merkitys peltojen orgaanisen aineksen ja monipuolisen maaperän eliöstön ylläpitämisessä. Lintudirektiivin tavoitteiden edistämisen kannalta kotieläinten pitäminen eteläisessä Suomessa on tärkeää. Kotieläintalous mahdollistaa peltojen nurmiviljelyyn painottuvan maankäytön. Karjatalouden vaatima monivuotinen nurmiviljely on yksivuotisten kasvien viljelyä suositeltavampi pellonkäyttömuoto vesiensuojelun, eroosionhallinnan ja kasvihuonekaasupäästöjen hillinnän kannalta ja myös orgaanisen aineksen häviämisen ehkäisyssä.

Tuotantosidonnaisen tuen ympäristövaikutuksia ja toisaalta vesistöjen tilaa Suomessa on selvitetty monipuolisesti. Tuotantosidonnaisen tuen yhtenä perustana Etelä-Suomessa on märehtijöiden ja sitä kautta nurmialan turvaaminen herkillä savialueilla. Pidämme maidontuotantoa ja naudanlihantuotantoa vähäriskisinä tuotantona erityisesti eläintiheyden ollessa Suomessa pieni. Maatalousmaan suuri osuus, yksivuotisten kasvien suuri osuus aiheuttavat suuremman potentiaalisen riskin kuin märehtijöiden kasvattaminen ja ruokinta nurmikasvirehulla. Korrelaatio kotieläintuotannon sijoittumisen sekä valuma-alueen pintavesien tilan kanssa on vähäistä, ja kotieläintiheys on Suomessa varsin matalalla ja vakaalla tasolla Itämeren alueen muihin jäsenmaihin verrattuna.

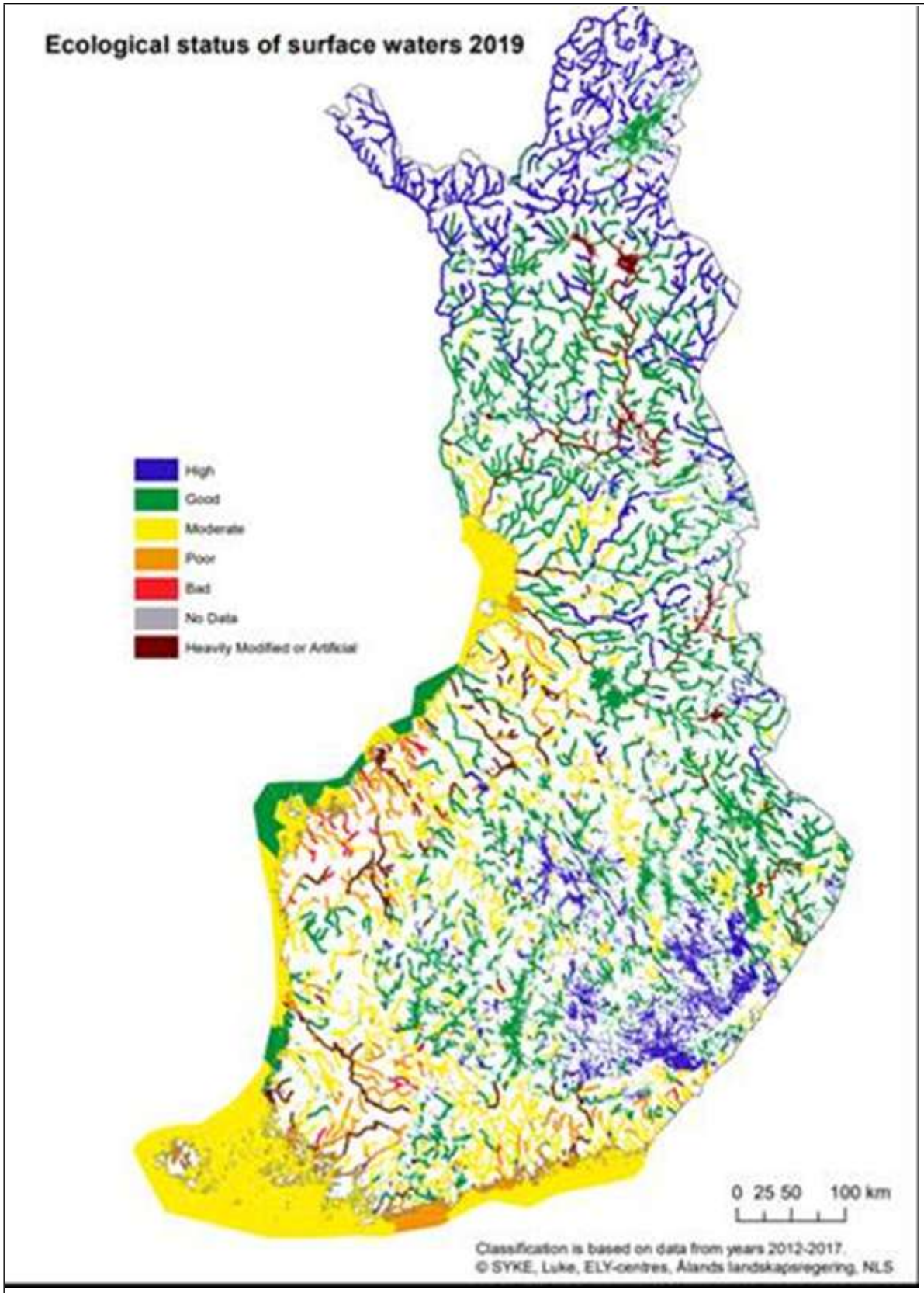

Kuvio 1. Pintavesien ekologinen tila vuonna 2019. Lähde: SYKE.

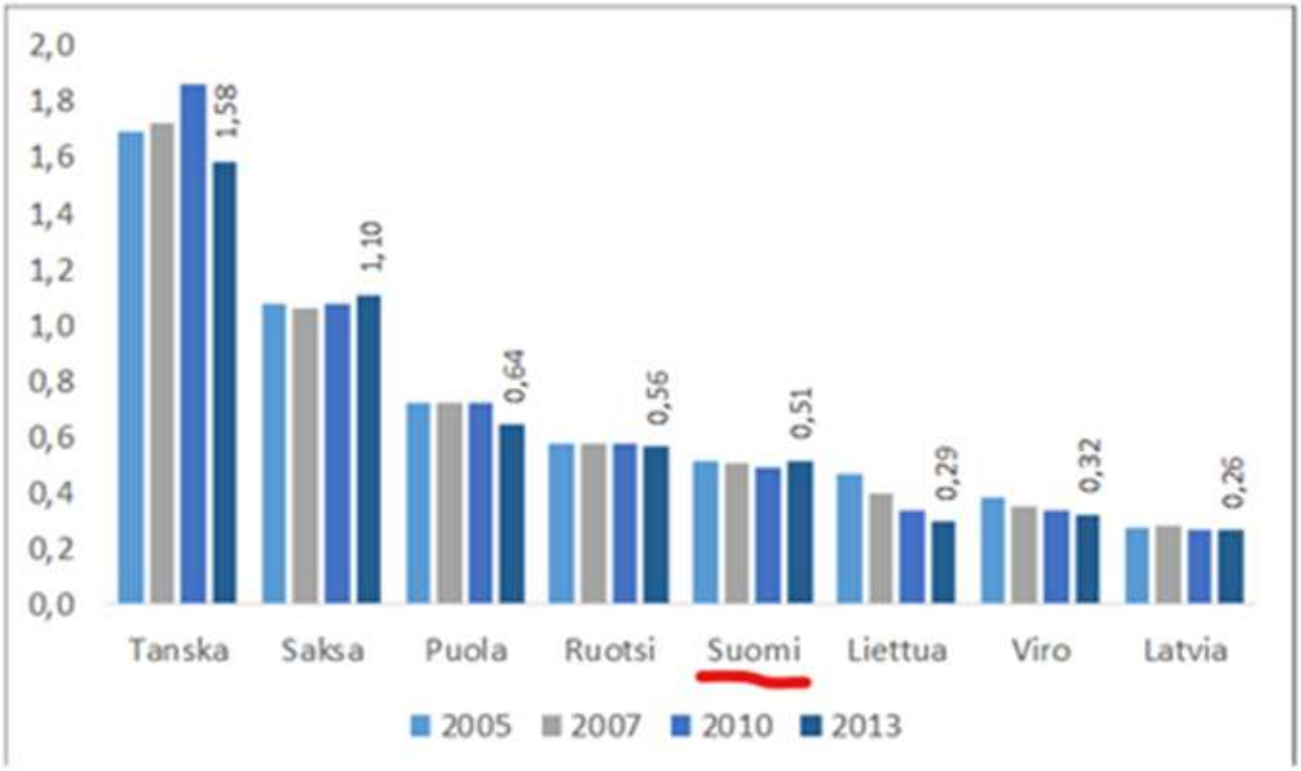

Kuvio 2. Eläintiheys eräissä EU-jäsenmaissa LU/ha. Lähde: Eurostat.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 09 - Teuraskaritsat	Yhdenmukainen		R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 09 - Teuraskaritsat

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 09 - Teuraskaritsat	Suunniteltu yksikkömäärä	28,00	28,00	28,00	28,00	28,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	1 064 000,00	1 064 000,00	1 064 000,00	1 064 000,00	1 064 000,00	5 320 000,00
YHTEENSÄ	O.11 (yksikkö: Pääluku)	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	190 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 100 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00	5 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 10 - Tärkkelysperunapalkkio

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 10
Tukitoimen nimi	Tärkkelysperunapalkkio
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.10. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva hehtaarimäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan koko Suomessa.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio maksetaan vuosittain ja hehtaarikohtaisesti tärkkelysperunalle, jonka tuotannosta on tehty sopimus tärkkelysteollisuuden kanssa.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee Suomessa ja joka noudattaa tavanomaista tärkkelysperunan tuotantotapaa. Pienin lohkon koko, jolle palkkio maksetaan, on 0,05 hehtaaria.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 3,7 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 450-650 euroa/hehtaari, kun viljelyalat vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Tuotannon erityispiirteet ja tukitason perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Tärkkelysperunan viljelyala on säilynyt suhteellisen vakaana noin 6 600 hehtaarissa vuosina 2015-2020, mutta samalla tärkkelysperunan viljelijöiden määrä on pudonnut noin 10 %. Ongelmana on, että nuorten viljelijöiden kiinnostus tärkkelysperunan viljelyyn on vähäistä. Tärkkelysperunan viljely on erikoiskasvituotantoa, joka edellyttää viljelijöiltä korkeampaa osaamista ja suurempia panostuksia koneisiin ja muuhun viljelytekniikkaan. Ilman tuotantoon sidottua tukea kehittämisinvestointien kannattavuus heikkenisi huomattavasti, mikä vähentäisi entisestään nuorten viljelijöiden halukkuutta tärkkelysperunan tuotantoon. Tärkkelysperuna on vaativampi viljelykasvi ja tuotantoriski on merkittävästi suurempi kuin esimerkiksi ohran ja kauran viljelyssä.

Suhteellisen alhaiset sadot ja lyhyt kasvukausi vaikeuttavat hyvän taloudellisen tuloksen saavuttamista tärkkelysperunan viljelyssä. Tuotantoriskien vuoksi hehtaarikohtaiset myyntituotot voivat usein jäädä suhteellisen pieniksi, kun taas muuttuvat kustannukset (esim. kasvinsuojelu, siemenperuna jne.) ovat erikoistuotannossa käytännössä aina yhtä korkeat kuin korkeammat sadot saavutettaessa.

Suuri työvoiman hehtaarikohtainen käyttö ja suuret tuotantoriskit tarkoittavat sitä, että tuotantosidonnaiset tuet ovat välttämättömiä viljelyalan turvaamiseksi. Suomen oloissa tärkkelysperunan tuotannon korvaavia vaihtoehtoisia erikoiskasveja on hyvin vähän. Suomen markkinoilla on riittävästi ruokaperunaa, joten siirtyminen ruokaperunanviljelyyn ei ole mahdollista. Aiemmat kalliit investoinnit ja muut panostukset tärkkelysperunan tuotantoon hukattaisiin, jos tärkkelysperunan viljely loppuisi ja samalla loppuisi paikallisen tärkkelysteollisuuden toiminta. Paikallinen jalostustoiminta perustuu paikalliseen raaka-ainetuotantoon, eivätkä sen enempää jalostus kuin viljelykään voi jatkaa tulevaisuudessa ilman toistaan.

Kun tarkastellaan yleistä tuottajahintojen ja maatalouden tuotantokustannusten kehitystä, on selvää, että Suomessa tärkkelysperunan viljelyn suhteellinen taloudellinen asema muihin jäsenmaihin verrattuna on edelleen heikko. Tuotantosidonnaisen tuen tarve ja merkitys tärkkelysperunatiloilla ovat Suomessa suhteessa tuotanto-olosuhteisiin lähialueilla vähintään yhtä suuret vuosina 2023-2027 kuin vuosina 2015-2022.

Tärkkelysperunan viljely on erikoiskasvien tuotantoa, jonka yleisiä erityispiirteitä ja –haasteita Suomen olosuhteissa on kuvattu vielä enemmän tukitoimen TUOTS 11 yhteydessä.

Seuraavassa kuviossa on esitetty viime vuosien keskimääräiset katetuotot rehuohralle, sokerijuurikkaalle ja tärkkelysperunalla. Katetuotto kuvaa sitä, millainen korvaus viljelystä jää, kun myyntituotoista vähennetään ensin tuotannon muuttuvat kustannukset ja sitten työkustannukset. Tarkastelussa ei ole voitu ottaa huomioon kevään 2022 poikkeuksellisia markkinamuutoksia, jotka ovat vielä entisestään lisänneet erikoiskasvien viljelyn riskitekijöitä ja epävarmuutta.

Tärkkelysperunan viljelyssä erikoistuotannon ominaispiirteet näkyvät selkeästi sekä keskimääräisten myyntituottojen että muuttuvien kustannusten korkeana tasona. Kun huomioon otetaan erikoistuotannossa välttämättömät korkeat työkustannukset, painuu tärkkelysperunan katetuotto selvästi tarkastelun muita kasveja heikommaksi.Se on lähes 400 euroa hehtaarilta tappiollisempi kuin sokerijuurikkaalla ja lähes 600 euroa hehtaarilta huonompi kuin rehuohralla. Tästä syystä tuotantosidonnainen tärkkelysperunapalkkio on tarpeellinen, eikä sille esitetty tukitaso ole ylikompensoiva.

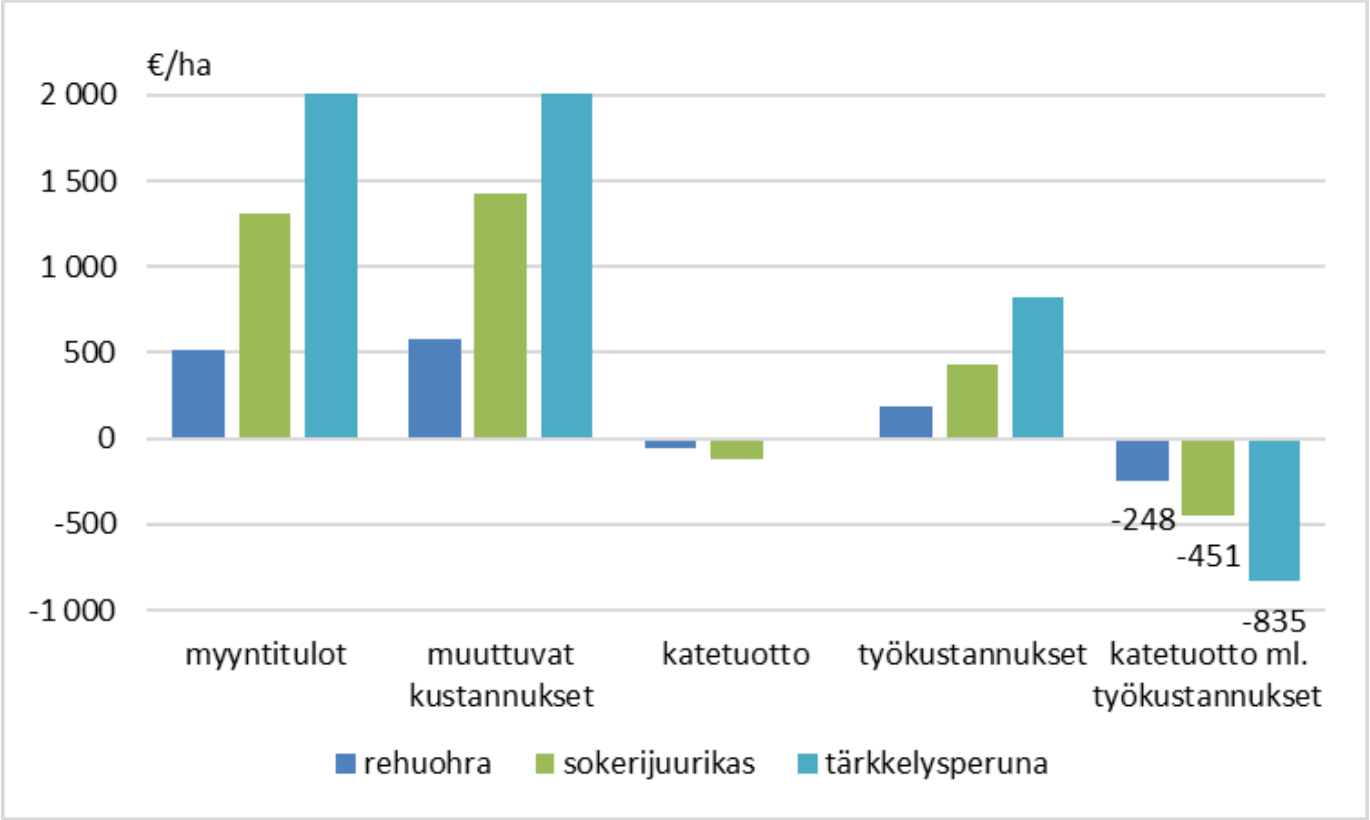

Kuvio 1: Eräiden peltokasvien keskimääräiset katetuotot, €/ha. Lähde: ProAgria.

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Tärkkelysperunapalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi.

Tukimuoto on tarpeen koko maan alueella.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin.

EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Perunat

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Perunatärkkelyksen tuotantoketjussa työskentelee viljelijöiden ja jalostusteollisuuden suoran työllisyysvaikutuksen lisäksi muun muassa hankinta-, kauppa- ja elintarviketeollisuutta sekä tutkimus- ja neuvontapalveluja. Jalostusteollisuus tarjoaa kausityöntekijöille ja vuokratyöntekijöille työllistymismahdollisuuksia. Laitokset sijaitsevat alueilla, joilla vaihtoehtoisten työpaikkojen löytäminen ei ole helppoa.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu peltokasvituotannossa rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta

2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet.

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 10 - Tärkkelysperuna	Yhdenmukainen		R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 10 - Tärkkelysperuna

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja viljelyalat vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

Tuotannon erityispiirteet ja tukitason perustelut on kuvattu tarkemmin kohdassa 8.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 10 - Tärkkelysperuna	Suunniteltu yksikkömäärä	550,00	550,00	550,00	550,00	550,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	650,00	650,00	650,00	650,00	650,00	
	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	3 685 000,00	3 685 000,00	3 685 000,00	3 685 000,00	3 685 000,00	18 425 000,00
YHTEENSÄ	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	33 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	3 700 000,00	3 700 000,00	3 700 000,00	3 700 000,00	3 700 000,00	18 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

TUOTS 11 - Erikoiskasvipalkkio

Intervention koodi (jäsenvaltio)	TUOTS 11
Tukitoimen nimi	Erikoiskasvipalkkio
Tukitoimen tyyppi	CIS(32) – Tuotantosidonnainen tulotuki
Yhteinen tuotosindikaattori	O.10. Tuotantosidonnaisen tulotuen piiriin kuuluva hehtaarimäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen, jossa alueellisia osatekijöitä**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland
FI1C	Etelä-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Palkkiota maksetaan muuten koko Suomessa, mutta avomaanvihannesten osalta vain Etelä-Suomen AB-tukialueella.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 46	Varmistetaan kuluttajien tarpeisiin vastaavan kohtuuhintaisen ruuan tarjonta	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.8 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat tuotantosidonnaista tulotukea kilpailukyvyn, kestävyyden tai laadun parantamiseen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Palkkio maksetaan vuosittain ja hehtaarikohtaisesti. Palkkioon oikeutettuja ovat seuraavat viljelykasvit: sokerijuurikas, tattari, linssi, pelto- ja tarhaherne, härkäpapu ja makea lupiini sekä syysrapsi, syysrypsi, kevätrapsi, kevätrypsi, auringonkukka (pois lukien syötäväksi tarkoitetut auringonkukansiemenet) , öljypellava, öljyhamppu ja ruistankio. Palkkioon oikeutettuja ovat myös ihmisravinnoksi käytettävät seuraavat avomaanvihannekset: pensaspapu, valkokaali (keräkaali), kiinankaali, kukkakaali, porkkana, lanttu, nauris, mukulaselleri, palsternakka, purjo, avomaankurkku, kurpitsa, pinaatti, raparperi, punajuurikas, keltajuurikas, ruokasipuli (sisältää punasipulin ja jättisipulin, ei kuitenkaan sipulin pikkuistukkaita), punakaali, savoijinkaali (kurttukaali), ruusukaali, parsakaali, kyssäkaali, lehtiselleri, lamopinaatti, retiisi, salaatti (Lactuca-suku), salaattisikurit (Cichorium-suku), salaattifenkoli, kesäkurpitsa, lehtikaali, valkosipuli, piparjuuri, maa-artisokka, meloni, lehtimangoldi, latva-artisokka ja parsa.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit sekä tapauksen mukaan muut asiaan liittyvät velvoitteet

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, jonka maatilan tilakeskus sijaitsee Suomessa ja avomaanvihannesten osalta Etelä-Suomen AB-tukialueella ja joka noudattaa tavanomaista erikoiskasvien tuotantotapaa. Pienin lohkon koko, jolle palkkio maksetaan, on 0,05 hehtaaria.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen määrät ja vaihteluväli

Kuvaus

Palkkioon käytetään vuosittain yhteensä enintään 13,2 miljoonaa euroa. Yksikkötukitaso voi vaihdella vuosittain välillä 80-170 euroa/hehtaari, kun viljelyalat vaihtelevat luonnollisista syistä jonkin verran vuosien välillä.

Erikoiskasvituotannon erityispiirteitä ja tukitason lähtökohtia on kuvattu tarkemmin kohdassa 8 ja myös tukitoimen TUOTS 10 yhteydessä.

8 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Perustelut vaikeuksille, joita kohteena olevilla aloilla, tuotannoilla tai niihin sisältyvillä maatalouden muodoilla on.

Maatilojen ja eri tuotantosuuntien välillä maiden sisälläkin on runsaasti vaihtelua, mutta tuotantokustannukset tarveanalyysissä kuvattujen monien syiden vuoksi Suomessa erityisen korkeat. Muiden Itämeren alueen jäsenmaiden suhteellinen kustannustaso jää merkittävästi Suomea alemmaksi. Suomessa maatalouden suhteellinen tuotantokustannusten taso oli vuosina 2015-2019 keskimäärin 49 % korkeampi kuin koko EU:ssa keskimäärin. Eroa selittävät erityisesti luonnonolojen vuoksi matalat viljelykasvien satotasot ja suhteessa tuottoihin korkeat tuotantokustannukset. Myös työkustannukset ovat Suomessa suhteellisen suuret tilarakenteen ja luonnonolojen vuoksi. Koska maatalouden tuotantokustannukset ovat keskimäärin selvästi muita jäsenmaita korkeammat, Suomessa on tarkoituksenmukaista käyttää tuotantoon sidottuja tukia varmistamaan elintarvikkeiden raaka-aineiden tuotannon kilpailukyky pitkällä aikavälillä.

Sokerijuurikkaan viljelyala on pienentynyt vuosina 2015-2020 hieman yli 11 000 hehtaariin (-10 %), ja samalla viljelijöiden määrä on pudonnut 24 %. Sokerijuurikkaan viljely on riskialttiimpaa ja haastavampaa kuin viljanviljely, ja satotasot ovat Suomessa matalammat kuin muualla EU:ssa. Tuotantoon sidottua tukea tarvitaan viljelijäriskien pienentämiseksi ja sitä kautta nuorten viljelijöiden halukkuuden lisäämiseksi luopuvien viljelijöiden tilalle.

Sokerijuurikkaan jalostuslaitoksia on Suomessa enää yksi, ja sokerijuurikkaan viljely on täysin sidoksissa paikalliseen jalostusteollisuuteen. Jos sokerijuurikkaan viljelyala vähenee vielä merkittävästi, sokerijuurikkaan jalostukseen kohdistuu väistämättä vakavia ongelmia. Pahimmassa tapauksessa jalostuslaitos voi lopettaa toimintansa, jolloin myös sokerijuurikkaan viljely loppuisi Suomessa.

Valkuais- ja öljykasvien pinta-ala on vaihdellut voimakkaasti vuosina 2015-2020. Suurimmillaan ala oli noin 100 000 hehtaaria vuonna 2017, kun vuonna 2019 viljelyala oli noin 70 000 hehtaaria. Samalla hankalat kasvukaudet ovat johtaneet vielä suurempiin tuotantomäärän vaihteluihin vuosien välillä. Pidemmällä aikavälillä valkuais- ja öljykasvien pinta-ala on ollut huolestuttavasti laskusuunnassa. Myös valkuais- ja öljykasvien viljelyssä onnistuminen edellyttää merkittävästi enemmän panostusta ja riskinottoa kuin esimerkiksi rehuviljan viljely. Sekä rehu- että elintarvikevalkuaisen tuotannolle olisi markkinoilla tilaa, mutta tuotannon laajenemista rajoittavat merkittävästi viljelyriskit ja rehuviljaa selvästi kalliimmat tuotantokustannukset.

Avomaanvihannesten viljelyala on säilynyt Suomessa varsin vakaana, mutta viljelijöiden määrä on vähentynyt. Haasteellisista sääolosuhteista johtuen sadonkorjuuaika on Suomessa usein vaativa ja korjuuajan sääolot vaikuttavat voimakkaasti markkinakelpoisen sadon laatuun ja määrään. Epäsuotuisten sääolojen vuoksi viljelijöiden tulot voivat jäädä hyvin pieniksi ja tulos negatiiviseksi. Puutarhatilat ovat kooltaan suhteellisen pieniä, ja vihannestuotanto on hyvin työvoimavaltaista. Lähimarkkinat ovat varsin pienet ja tilojen hajanaisen sijainnin ja pitkien välimatkojen vuoksi tilojen välinen yhteistyö on vaikeaa.

Erikoiskasvien viljely on Suomessa kustannuksiltaan kalliimpaa kuin esimerkiksi rehuviljan viljely, ja kustannukset ovat vielä selvästi korkeammat kuin vastaavien kasvien viljely eteläisemmässä Euroopassa. Kun tarkastellaan yleistä tuottajahintojen ja maatalouden tuotantokustannusten kehitystä, on selvää, että Suomessa kasvinviljelyn suhteellinen taloudellinen asema muihin jäsenmaihin verrattuna on edelleen

heikko. Tuotantosidonnaisen tuen tarve ja merkitys erikoiskasvien viljelyssä ovat Suomessa suhteessa tuotanto-olosuhteisiin lähialueilla vähintään yhtä suuret vuosina 2023-2027 kuin vuosina 2015-2022.

Erikoiskasvien viljelyyn liittyvät merkittävästi suuremmat riskit kuin tavanomaisten viljelykasvien viljelyyn, ja onkin mahdollista, että satoa eikä siten myyntituloa jonain vuotena synny lainkaan. Viljelijät ovat yleensä riskinkarttajia, jolloin viljelyn riskit estävät niiden yleistymisen. Onnistuneena vuonna erikoiskasvit tuovat paremman katteen kuin esimerkiksi kevätviljat, mutta epäonnistuneena vuonna kate voi painua merkittävästi negatiiviseksi. Heikkojen vuosien todennäköisyys on pohjoisissa olosuhteissa huomattavasti suurempi kuin paremmilla viljelyalueilla, jolloin pitkän aikavälin kannattavuus ei ole riittävästi parempi, jotta erikoiskasvit olisivat yleisemmin viljelyssä.

Hintasuhteiden ollessa suosiollisia erikoiskasvien kannattavuus voi olla merkittävästi parempi kuin viljojen. Vuoden 2022 uudessa tilanteessa, jossa raaka-aineiden hinnat ovat kohonneet merkittävästi, erityisesti Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan vuoksi, erikoiskasvien ja viljan hintasuhde (esimerkiksi rapsi vs. ohra) on hintatarjousten valossa positiivinen erikoiskasveille. Kun myös viljan hinta on yli kaksinkertainen tavanomaiseen verrattuna, viljelyriskin ottaminen huomioon johtaa usein siihen, että ilman julkista lisätukea erikoiskasveille pinta-alat pysyvät ennallaan. Viljelijän valinnat eivät synny yksittäisten vuosien hintasuhteiden perusteella, vaan pitkän aikavälin kannattavuuseron ja toisaalta viljelyriskin toteutumisen pohjalta.

Edellä kuvatuista syistä erikoiskasvien tuotantosidonnainen tukien on määritelty yhdelle yhtenäiselle tasolle. Kyse ei ole pelkästään matalammasta katteesta vaan pohjoisten olosuhteiden viljelyriskistä. Tuen kohdistaminen tasamääräisenä vastaa tavoitteeseen monipuolistaa viljelykasvivalikoimaa Suomessa, lisätä viljelykiertoa ja lisätä ekologista kestävyyttä. Taloudellinen kestävyys, erityisesti riskinjakamisen muodossa, pitää varmistaa pinta-alaperusteisella tuella. Hintasuhteet vaihtelevat, jolloin ei ole tarkoituksenmukaista tai edes mahdollista määritellä jokaiselle kasvilajille erillistä tukitasoa. Ylikompensaation riskiä ei kuitenkaan pidetä todennäköisenä, koska maksettava keskimääräinen tuki ei keskeisesti vaikuta viljelyn kannattavuuteen pitkällä aikavälillä. Tuen tarkoitus on muuttaa tuen avulla suhteellista kannattavuutta erikoiskasveille edullisemmaksi, siksi tuki on tasatukimallinen. Se ei siten myöskään häiritse kasvimarkkinoita, koska viljelijöiden valintaan erikoiskasvien välillä ei vaikuteta tuen avulla. Sen valinnan viljelijä voi tehdä kysynnän mukaan.

Lyhyellä aikavälillä kasvin tuottama katetuotto on viljeltävän kasvin keskeinen valintaperuste. Jos viljelijän valintana tilakohtaiseen viljelykiertoon on taloudellisesti järkevää valita yksi parhaan katetuoton odotusarvon muodostava valkuaiskasvi. Tällöin katetuoton odotusarvo = satotason todennäköisyys * sadon yksikköhinta + tuet – tuotantokustannukset. Jos satotaso on kovin riskialtis, on hinnan tai tukien oltava luonnollisesti korkeammat tai viljelyn yksikkötuotantokustannusten matalammat.

(Lähde: Niemi, Karhula, Niskanen, 2017. Valkuaiskasvien viljelyn ja rehukäytön taloudellinen tarkastelu. VALKUAISFOORUMI – yhdessä kohti suurempaa valkuaisomavaraisuutta. Julkaisu saatavilla: https://www.ilmastoviisas.fi/wp-content/uploads/2018/04/Valkuaisfoorumi_julkaisu.pdf)

Mikä on tukitoimen tarkoitus kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen kannalta?

☒ kilpailukyvyn parantamiseksi
☐ laadun parantamiseksi
☒ kestävyyden parantamiseksi

Miten tukitoimella puututaan tavoitteeseen liittyviin havaittuihin ongelmiin? (Antakaa selvitys kohdentamisesta.)

Erikoiskasvipalkkio edistää kaikkia kolmea tavoitetta, mutta erityisen tärkeää on luoda perusedellytykset kilpailukyvylle ja kestävyyden eri osatekijöille. Tuotantoon sidotuilla tuilla kompensoidaan pysyvää kilpailukykyhaittaa kohteena olevilla sektoreilla. Ilman tuotantoon sidottua tukea keskeisten maataloustuotteiden tuotanto vähenisi Suomessa olennaisesti ja keskittyisi nykyistä harvemmille tiloille ja pääasiassa matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Ilman tuotantosidonnaista tukea vaarana olisi tuotannon väheneminen ja yksipuolistuminen korkeiden tuotantokustannusten ja sääoloihin liittyvien merkittävien tuotantoriskien vuoksi.

Tukimuoto on tarpeen koko maan alueella. Avomaanvihannesten osalta palkkiota maksetaan vain Etelä-Suomen AB-tukialueella, koska kyseisten kasvien viljely painottuu tälle alueelle ja pohjoisemmassa

Suomessa viljelyä turvataan täydentävällä kansallisella tuella.

Tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän tarkoitus on Suomen oloissa laajasti katsoen varmistaa tuotanto, jonka säilyminen, kestävämpi harjoittaminen ja toisaalta laadullisten ominaisuuksien kehittyminen on mahdollista. Järjestelmä on välineenä näkyvällä tavalla tuotantoon sidottu tuki, jonka tarkoitus on varmistaa kestävyyden ulottuvuuksista välttämätön eli taloudellinen kestävyys. Taloudellisen kestävyyden varmistaminen on tukijärjestelmän tärkein tehtävä, koska muilla tukijärjestelmillä ei ole yhtä tarkkarajaisia vaikutuksia tuotannon taloudellisiin reunaehtoihin.

Kestävyyden varmistaminen erityisesti ympäristöllisestä näkökulmasta on tuotantoon sidotuissa tuissa huomioitu kohdistamalla tukea erityisesti niin, että tuotannon jatkuminen olisi mahdollista myös Etelä-Suomessa eikä tuotanto keskittyisi vain tietyille alueille. Märehtijöiden ja laidunta potentiaalisesti hyödyntävien kotieläinten pitäminen edistää useita ympäristöllisiä tavoitteita kuten luonnon monimuotoisuutta. Tuotantosidonnaiset tuet kohdistuvat erityisesti märehtijöihin Etelä-Suomessa. Tavoitteet kestävyysnäkökulmasta ovat siten perusteltuja. Toisaalta kasvintuotannon monipuolistaminen, tilakohtaisten kasvivaihtoehtojen laajentaminen on myös kestävyystavoitteiden mukaista.

Kilpailukyvyn parantaminen on samalla tapaa jokaisen tuotantosidonnaisen toimenpiteen taustavaikutin. EU-tason kilpailun pitää olla yhtäältä reilua, mutta toisaalta avointa. Suomen erityiset olosuhteet ja kustannusrakenteen epäsuosiollisuus edellyttävät, että tasavertaisen kilpailukyvyn takaamiseksi tuotantosidonnaisia tukia maksetaan Suomessa. Toisaalta tuotantoon sidottujen tukien kilpailukykyyn vaikuttavat tekijät liittyvät tuotannon reunaehtoihin ja rajoitteisiin. Kilpailukyvyn kehittäminen vaatii pitkäaikaista kehittämistä, jolloin on tarpeen varmistaa, että tuotannon taloudelliset reunaehdot eivät muodostu mahdottomiksi. Tuotantosidonnaiset tuet ovat yksi osa kestävämmän ja kilpailukykyisemmän maatalouden kehittämistä. Niiden lisäksi kilpailukykyyn vaikuttavat merkittävästi esimerkiksi investointi- ja rahoitustuet, joilla voidaan vaikuttaa tuotannon tehokkuuden ja tuotannontekijöiden tehokkaaseen käyttöön. Tuotantosidonnainen tukijärjestelmä yksin ei ratkaise kilpailukykyä, vaan se on välttämätön osa laajempaa yhteisen maatalouspolitiikan yhteensovitusta.

Tuotantosidonnaisella tuella on tuettavasta kohteesta riippuen erivahvuisia vaikutuksia laadun kehittymiseen. Selkeästi nähtäviä laatukytköksiä on sekä viljelykasveilla, joilta vaaditaan viljelysopimuksia tuen vastineeksi, että eläinpalkkioissa, joissa edellytetään tiettyjä vaatimuksia esimerkiksi teuraspainon, minimieläinmäärän tai muiden tuotantoon liittyvien ehtojen suhteen. Tuotantosidonnaisten tukien sisäänrakennettu tavoite on mahdollistaa ammattimainen maatalouden harjoittaminen, jolloin laadullisesti heikompi vähämerkityksinen tuotanto on suljettu ulkopuolelle esimerkiksi eläinpalkkioille asetetuissa minimieläinmäärissä. Maatalouden eri tuotannonaloilla on alasta riippuen hyvin voimakastakin laatuohjausta. Sen ottaminen osaksi ehtona tuotantosidonnaisiin tukiin ei kuitenkaan ole mielekästä, koska viljelijöiden ja ensiostajien välinen sopimuskäytäntöä ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa. Lisäksi Suomessa on voimakas osuustoiminnallinen toimintamalli, jossa osuuskuntien osakkaat sitoutuvat usein omistamansa osuustoiminnallisen jalostajan ehtoihin pyrkien luomaan lisäarvoa ja laatutekijöitä tuotannolle. Toisaalta esimerkiksi eläinten kasvatuksessa Suomessa on käytössä hyvin kattava ja toimiva eläinten hyvinvointikorvaus, joka hyvin tavoitteellisesti edistää kestävää kotieläintuotantoa ja toisaalta laadukkaampaa tuotantotoimintaa. Näistä syistä suoria lisäkytkentöjä tuotantosidonnaisen tukijärjestelmän sisällä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä erillisinä tukiehtoina laadullisiin, kestävyyteen liittyviin tai kilpailukykyyn liittyviin tekijöihin, jotka ovat joka tapauksessa erottamaton osa tuettavia tukikohteita Suomen olosuhteissa, tuotantotavoissa ja laajassa tukikokonaisuudessa.

Mitä alaa/aloja asia koskee?

Hedelmät ja vihannekset

Sokerijuurikas

Valkuaiskasvit

Öljysiemenet (pois lukien syötäväksi tarkoitetut auringonkukansiemenet)

Perustelut kohteena olevien alojen, tuotantojen tai niihin sisältyvien maatalouden muotojen merkitykselle

Tukimuodon kohteena olevan tuotannon säilyttäminen ja kestävä kehittäminen ovat tärkeitä tekijöitä paikallisen ja kansallisen elintarviketuotannon ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Monipuolisen tuotannon turvaamisella edistetään myös monialaista maaseudun elinvoimaisuutta, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja maiseman avoimena säilyttämistä.

Erikoiskasvien viljelyllä edistetään viljelyn monipuolistamista ja erilaisten kasvien vuorottelua viljanviljelyn hallitsemissa Suomen tuotanto-olosuhteissa. Tällä saadaan aikaan myönteisiä ympäristövaikutuksia, ja viljelyn monipuolistamisella voidaan parantaa myös kasvuoloihin liittyvää riskinhallintaa. Tuotantoketjuissa työskentelee viljelijöiden ja jalostusteollisuuden suoran työllisyysvaikutuksen lisäksi muun muassa hankinta-, kauppa- ja elintarviketeollisuutta sekä tutkimus- ja neuvontapalveluja. Työvoimavaltainen avomaanvihannesten tuotanto ja laajemmin erikoiskasveihin liittyvä jalostusteollisuus tarjoavat kausityöntekijöille ja muille työntekijöille paljon työllistymismahdollisuuksia.

Selvitys siitä, millä tavalla interventio on johdonmukainen vesipuitedirektiivin 2000/60/EY kanssa

Suomessa tuotantosidonnainen tuki kohdistuu peltokasvituotannossa rajattujen erikoiskasvien viljelyyn. Tuen lähtökohtana on säilyttää tuotannon taso, turvata monipuolinen paikallinen alkutuotanto ja antaa perusta tuotannon kestävälle ja laadukkaalle kehittämiselle. Tuki ja sen mitoittaminen perustuvat ennen kaikkea Suomen pohjoisen sijainnin ja muiden erityispiirteiden aikaan saamiin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Erityistavoitteeseen 1 liittyvä tarveanalyysi ja aiemmat kokemukset tuotantosidonnaisen tuen käytöstä ja vastaavasta laajuudesta antavat vahvan pohjan CAP-suunnitelman mukaiselle toimenpidekokonaisuudelle.

Tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät sitoutuvat noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia, joihin sisältyy vesiensuojelua tukevia toimenpiteitä. Lisäksi tuotantosidonnaista tulotukea hakevat viljelijät voivat muun muassa hakea neuvontapalveluita ja sitoutua ympäristökorvauksiin.

Suomessa koko maa on luokiteltu nitraattiherkäksi alueeksi, jolloin nitraattisääntely ja sen seuranta kattaa koko Suomen. Lisäksi fosforin käyttörajoitukset tullaan säätämään lakisääteisenä velvoitteena vuodesta 2023 alkaen kaikkea peltoalaa koskevaksi. Lakisääteiset hoitovaatimukset sisältävät viljelyä koskevat keskeisimmät perusvaatimukset, kuten kasvinsuojelun käyttörajoitteet.

EU:n WTO:n aikataulusta öljykasveille (Blair House -sopimuksesta) johtuvat rajoitukset: Kohdistuuko tukitoimi sopimuksen piiriin kuuluviin viljelykasveihin (soijapapu, rapsinsiemen, auringonkukansiemen)?

☒ Kyllä ☐ Ei

	Hakuvuosi				
	2023	2024	2025	2026	2027
rapsinsiemen	47 475	47 475	47 475	47 475	47 475
auringonkukka (pois lukien syötäväksi tarkoitetut auringonkukansiemenet)	80	80	80	80	80
soijapavut	0	0	0	0	

Rahoitetaanko tukitoimi kokonaan tai osittain strategiasuunnitelma-asetuksen 96 artiklan 3 kohdan mukaisesta valkuaiskasvien lisätuesta (joka voi olla yhteensä enintään 2 %)?

☐ Kyllä ☒ Ei

Jos intervention kohteena on palkokasvien ja heinäkasvien seokset: ilmoittakaa palkokasvien vähimmäisprosenttiosuus seoksessa.

Ei sovelleta

Silkkiäistoukkien tuotantosidonnainen tulotuki on eläinperusteista tukea, minkä vuoksi "eläimen" käyttö tuen perusyksikkönä edellyttää seuraavien selvittämistä etukäteen:

Selvittäkää, mikä on tämän yksikön ja "eläinten" muuntokerroin (eli kuinka monta tätä yksikköä on yksi eläin?) esimerkiksi indikaattorien määrittämistä varten.

Ei sovelleta

Huomautuksessa on mahdollisuus antaa lisäselvityksiä (esim. ilmoittaa, kuinka monta munakiloa laatikossa on oltava)

9 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, onko tukitoimi WTO:n maataloussopimuksen 6.5 artiklan tai liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, ja millä tavoin (Sininen laatikko)

Tukitoimi kuuluu oranssiin laatikkoon.

11 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
TUOTS 11 - Erikoiskasvit	Yhdenmukainen	FI; FI1C;	R.8;

Selvitys ja perustelu (ml. joustovara)

TUOTS 11 - Erikoiskasvit

Tuen kohdentamisella turvataan tuotannon säilyttämistä erityistavoitteeseen 1 liittyvän tarveanalyysin osoittamilla perusteilla. Tuki voi vaihdella esitetyllä vaihteluvälillä, koska tuotanto ja eläinmäärät vaihtelevat jonkin verran vuosien välillä luonnollisista syistä.

Erikoiskasvituotannon erityispiirteitä ja tukitason lähtökohtia on kuvattu tarkemmin kohdassa 8 ja myös tukitoimen TUOTS 10 yhteydessä.

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä 2024–2028
	Kalenterivuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
TUOTS 11 - Erikoiskasvit	Suunniteltu yksikkömäärä	145,00	145,00	145,00	145,00	145,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	170,00	170,00	170,00	170,00	170,00	
	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	13 064 500,00	13 064 500,00	13 064 500,00	13 064 500,00	13 064 500,00	65 322 500,00
YHTEENSÄ	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	450 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	13 200 000,00	13 200 000,00	13 200 000,00	13 200 000,00	13 200 000,00	66 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						

5.2 Alakohtaiset interventiot

Hedelmät ja vihannekset

Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
€ - Euro	Keskimäärin		R.10; R.11;

Kuvaus
€ - Euro

Euro

Suunnitellut yksikkömäärät – rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
€ - Euro	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	1 333 333,33	1 500 000,00	1 500 000,00	1 250 000,00	1 250 000,00	
	O.35 (yksikkö: Toimintaohjelmia)	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	4 000 000,00	4 500 000,00	4 500 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	23 000 000,00

INVRE(47(1)(a)) - – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen, tutkimus ja koetuotanto sekä innovatiiviset tuotantomenetelmät ja muut toimet

HEVI-TO 01 - INVRE

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 01
Tukitoimen nimi	INVRE
Tukitoimen tyyppi	INVRE(47(1)(a)) – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen, tutkimus ja koetuotanto sekä innovatiiviset tuotantomenetelmät ja muut toimet
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
BOOST(46(g)) tuotteiden kaupallisen arvon ja laadun parantaminen, mukaan lukien tuotteiden laadun parantaminen ja sellaisten tuotteiden kehittäminen, joilla on suojattu alkuperänimitys tai suojattu maantieteellinen merkintä tai jotka kuuluvat jäsenvaltioiden hyväksymiin unionin tai kansallisiin laatujärjestelmiin
CLIMA(46(f)) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
PROD(46(a)) tuotannon suunnittelu ja organisointi, tuotannon mukauttaminen kysyntään erityisesti laadun ja määrän osalta, tuotantokustannusten ja investointien tuoton optimointi sekä tuottajahintojen vakauttaminen
REDE(46(d)) kestävien tuotantomenetelmien tutkimus ja kehittäminen, mukaan lukien tuhoojankestävyys, eläintautien vastustus, ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen sekä taloudellista kilpailukykyä ja markkinoiden kehitystä tukevat innovatiiviset käytännöt ja tuotantotekniikat

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Kaiken alla olevan osalta tukea voidaan maksaa investointeihin aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen, tutkimus ja koetuotantoon sekä innovatiivisiin tuotantomenetelmiin:

i) maaperän suojelu, mukaan luettuna maaperän hiilensitomiskyvyn ja maaperän laadun parantaminen sekä haitallisten aineiden vähentäminen

Tukitoimityypillä edistetään toimia maaperän suojeluun, mukaan luettuna maaperän hiilensitomiskyvyn ja maaperän laadun parantaminen sekä haitallisten aineiden vähentämiseen

Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi hiiliviljelyä, maaperän kestävää käyttöä, oikeaoppista muokkaamista, pellon pinnan muotoilua, salaojituksia sekä biopetien perustamista edistäviin ja muihin haitallisten aineiden vähentämistä koskeviin toimiin.

Toimenpiteitä voivat olla otsikossa mainittujen toiminen lisäksi esimerkiksi sopimusneuvottelut, analyysit, suunnitelmat, kasvukunnon havainnointi ja seuranta tai biopetien perustaminen eli ruiskun täyttö- ja pesupaikalla ruiskun pesussa ja täytössä maahan roiskuvien kasvinsuojeluaineiden keräämiseen, varastoimiseen ja hajottamiseen tarkoitettujen biopetien perustaminen.

ii) vesivarojen käytön ja asianmukaisen hoidon parantaminen, mukaan lukien veden säästö, vesien suojelu ja ojitus

Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi tarkennettua vedenkäyttöä sekä ravinteiden kierrätystä ja talteenottoa koskeviin toimiin.

Kastelujärjestelmäinvestointeihin voidaan myöntää tukea edellyttäen, että vesimittarijärjestelmä, joka mahdollistaa vedenkäytön mittaamisen tilan tai asianomaisen tuotantoyksikön tasolla, on käytössä tai otetaan käyttöön osana investointia. Veden kulutuksen on vähennyttävä vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti (potential and effective reduction in water use).

Komission delegoidun asetuksen 11 artiklan 4. kohdassa säädetään tarkemmin investoinneista kastelujärjestelmiin.

iii) epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen ehkäiseminen ja muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden lajikkeiden ja rotujen sekä kyseisiin olosuhteisiin sopeutettujen hoitokäytäntöjen kehittämisen ja käytön edistäminen

Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi laiteinvestointeihin sääolosuhteiden aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseksi ja muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden lajikkeiden sekä kyseisiin olosuhteisiin sopeutettujen hoitokäytäntöjen kehittämiseen ja niiden käytön edistämiseen.

iv) energian säästämisen, energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian käytön lisääminen

Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi energian säästämistä, energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä parantavat toimenpiteisiin.

Komission delegoidun asetuksen 11 artiklan 3. kohdassa säädetään tarkemmin energiainvestoinneista.

v) ekologinen pakkaaminen ainoastaan tutkimuksen ja koetuotannon alalla

Tukea voitaisiin maksaa ekologiseen pakkaamiseen tutkimuksen ja koetuotannon alalla.

vi) bioturvallisuus

Tukea voitaisiin maksaa bioturvallisuutta parantaville toimenpiteille. Bioturvallisuutta voidaan parantaa esimerkiksi laatimalla bioturvallisuusohjelma ja sen täytäntöönpanolla. Edelleen toimenpiteitä voivat olla infektoiden ehkäisymenetelmät, hygienian parantaminen, sekä tuottajien ja tuottajaorganisaatioiden henkilökunnan koulutus ja neuvonta.

vii) päästöjen ja jätteen vähentäminen, sivutuotteiden käytön parantaminen, mukaan lukien niiden uudelleenkäyttö ja hyödyntäminen, ja jätehuollon parantaminen

Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi jätteiden käsittelyn ja jätteiden uusiokäytön edistämiseen. jätteiden lajitteluun, jätejakeiden laadun parantamiseen tai uusiokäyttöön liittyviin toimenpiteisiin, jotka vähentävät sekajätteen määrää tai jätevesiverkostoon menevän orgaanisen aineksen tai ravinnekuormituksen määrää. Tukea olisi mahdollista maksaa myös mm. biokaasulaitosinvestointeihin.

viii) tuhoojankestävyyden parantaminen ja torjunta-aineiden käytön riskien ja vaikutusten vähentäminen, mukaan lukien integroidun torjunnan tekniikoiden täytäntöönpano

Tukitoimia voisivat olla esimerkiksi kasvilajikohtaisen integroidun torjunnan yleisiä periaatteita laajemmat toimenpiteet avomaaviljelyssä sekä biologisen torjunnan viljelykasvikohtainen käyttö

kasvihuoneissa konventionaalisten torjuntamenetelmien vaihtoehtona. Näille toimenpiteille määritellään korvausprosentit (kiinteä vakiomäärä) puolueettoman asiantuntijaorganisaation, kuten esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen (LUKE), toimesta. Asiantuntijaorganisaatio dokumentoi määrittelyprosessin.

Edelleen tukitoimena voisivat olla esimerkiksi otsonointilaitteistojen tai vastaavien laitteiden hankinta.

xi) tuotteiden laadun parantaminen

Tukitoimityypillä voidaan edistää Tuotteiden laadun parantamista. Tarkoituksena on edistää erityisesti seuraavanlaisia asioita: hyvästä mausta huolehtiminen, tuoteturvallinen (sisäinen laatu, jäljitettävyys, tuotantohygienia), tuotteella tarkoituksenmukainen laatu (laatu on käyttötarkoituksen mukainen, laatu täyttää asetetut vaatimukset), tuotteella tarkoituksenmukainen, kestävyys (viljely- ja korjuutekniikka, lajikevalinnat, käsittely läpi ketjun, varastointi,, kauppakunnostus ja pakkaukset, kylmäketjuhallinta, ketjuyhteistyö), tuote täyttää asiakkaan tarpeet, tuote erottuu edukseen, tuote on kannattava. Tuotteiden laadun parantamiseksi tarkoitetut investoinnit. Toimenpiteitä: tuote- ja pakkauskehityshankkeet, analyysit, makutestit, säilyvyystestit, asiakaspalautejärjestelmät, lajikekartoitukset, koe-erien markkinointi, asiakastilaisuudet, tuote-esittelyt, promootiomateriaali ja promootiotilaisuudet, tuote-esittelyn paikkavuokrat ja rekvisiitta, kampanjamaksut, myyntineuvottelut, markkinatutkimukset, tuotteen oikeaoppista käsittelyä ja käyttöä edistävän, materiaalin tuottaminen ja levittäminen, tietohallinta ja jäljitettävyysjärjestelmät, laadun hallintajärjestelmät, tuotantohygieniaan panostaminen, kone- laite ja rakennusinvestoinnit (mukaan lukien kylmälaitteet, lajittelijat, varastot, kosteuttajat, termostaatit sekä muut tuotteen käsittelylaitteet ja tilat jne), bench marking, teknologian hyödyntäminen, älylaitteet.

Tuensaajan on käytettävä hankittua aineellista tai aineetonta omaisuutta sen luonteen, tavoitteiden ja käyttötarkoituksen mukaisesti, kaiken edellä mainitun sekä tuottajaorganisaation hyväksytyn toimintaohjelman mukaisesti.

Hankitun aineellisen tai aineettoman omaisuuden on säilyttävä tuensaajan omistuksessa ja hallinnassa verotuksellisen poistoajan loppuun saakka tai vähintään viiden vuoden ajanjakson. Omaisuuden luonne huomioon ottaen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission delegoidun asetuksen (2022/126) 11 artiklan 10 kohdan soveltamista.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä suuri kuin 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on pääsääntöisesti tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen.

Alla mainituille toimenpiteille voidaan määritellä korvausprosentit (kiinteä vakiomäärä) puolueettoman asiantuntijaorganisaation, kuten esimerkiksi Luonnonvarakeskuksen (LUKE), toimesta. Asiantuntijaorganisaatio dokumentoi määrittelyprosessin: Kasvilajikohtaisen integroidun torjunnan yleisiä periaatteita laajemmat toimenpiteet avomaaviljelyssä sekä biologisen torjunnan viljelykasvikohtainen käyttö kasvihuoneissa konventionaalisten torjuntamenetelmien vaihtoehtona. Korvausprosentit julkaistaan asiantuntijaorganisaation dokumentoinnissa ja kansallisessa lainsäädännössä.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta

koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Hankittua aineellista ja aineetonta omaisuutta tulee käyttää tuottajaorganisaation ja sen jäsenten tavoitteiden ja tuotteen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Tuki investoinneille aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, mukaan lukien leasingsopimukset, voidaan rahoittaa yhtenä summana tai erissä ja jotka on tarvittaessa hyväksytty toimintaohjelmassa.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan a) alakohdassa mainittua 15 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa asetuksen (2021/2115) 46 artiklan e) ja f) alakohdissa mainittuihin tavoitteisiin ja komission delegoidun asetuksen 2022/126 12 artiklan 1. kohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

Euroopan unionin tuki on takaisinperittävä tuensaajalta, komission delegoidun asetuksen 11 artiklan 5. kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Perusteltujen olosuhteiden vallitessa, tukea ei kuitenkaan peritä takaisin.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tuki investoinneille aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, mukaan lukien leasingsopimukset, voidaan rahoittaa yhtenä summana tai erissä ja jotka on tarvittaessa hyväksytty toimintaohjelmassa.

Jos komission delegoidun asetuksen 2022/126 11 artiklan 11 1. kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu tietyn investoinnin ajanjakso ylittää toimintaohjelman keston, tulee varmistaa, että investointi voidaan siirtää seuraavaan toimintaohjelmaan.

Suomi sisällyttää tuen aineelliseen omaisuuteen tehtäviin investointeihin, jotka koostuvat energiaa tuottavista järjestelmistä. Edellytyksenä on, että tuotetun energian määrä ei saa ylittää energiamäärää, jota voidaan käyttää vuosittain tuensaajan tavanomaisiin toimiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy pääsääntöisesti kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

ADVI1(47(1)(b)) - – neuvontapalvelut ja tekninen apu, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä, työehtoja, työnantajan velvoitteita ja työterveyttä ja -turvallisuutta

HEVI-TO 02 - ADVI1

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 02
Tukitoimen nimi	ADVI1
Tukitoimen tyyppi	ADVI1(47(1)(b)) – neuvontapalvelut ja tekninen apu, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä, työehtoja, työnantajan velvoitteita ja työterveyttä ja -turvallisuutta
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
COMP(46(c)) keskipitkän ja pitkän aikavälin kilpailukyvyn parantaminen, erityisesti uudenaikaistamisen avulla
CONS(46(i)) hedelmä- ja vihannesalan tuoreiden ja jalostettujen tuotteiden kulutuksen lisääminen

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä edistetään neuvontapalveluja ja teknistä apua, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä, työehtoja, työnantajan velvoitteita ja työterveyttä ja –turvallisuutta. Neuvontapalveluja ja teknistä apua voivat olla myös esimerkiksi ympäristöohjausjärjestelmän tai ympäristökatselmuksen toteuttaminen tai tuotannonohjaukseen liittyvät toimet.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, ellei kohdissa 3.-6. esitetyt edellytykset täyty. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan a) alakohdassa mainittua 15 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa asetuksen (2021/2115) 46 artiklan e) ja f) alakohdissa mainittuihin tavoitteisiin ja komission delegoidun asetuksen 2022/126 12 artiklan 1. kohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

TRAINCO(47(1)(c)) - – koulutus, mukaan lukien valmennus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ja käteistavarapörssien sekä futuurimarkkinoiden käyttöä

HEVI-TO 03 - TRAINCO

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 03
Tukitoimen nimi	TRAINCO
Tukitoimen tyyppi	TRAINCO(47(1)(c)) – koulutus, mukaan lukien valmennus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ja käteistavarapörssien sekä futuurimarkkinoiden käyttöä
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
REDE(46(d)) kestävien tuotantomenetelmien tutkimus ja kehittäminen, mukaan lukien tuhoojankestävyys, eläintautien vastustus, ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen sekä taloudellista kilpailukykyä ja markkinoiden kehitystä tukevat innovatiiviset käytännöt ja tuotantotekniikat

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille

markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimen tarkoituksena on oltava jokin komission delegoidun asetuksen 2022/126 13 artiklan 1. kohdassa (a-c kohdat) mainituista tarkoituksista.

Tukitoimityypillä edistetään mukaan lukien valmennus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, jotka koskevat erityisesti kestäviä tuhoojien ja tautien torjuntamenetelmiä, kasvinsuojeluaineiden ja eläinterveystuotteiden kestävää käyttöä, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä sekä organisoitujen kaupankäyntijärjestelmien ja käteistavarapörssien sekä futuurimarkkinoiden käyttöä. Tarkoituksena on vahvan osaamisen edistäminen erityisesti edellä mainituilla aloilla, mutta myös muilla aloilla. Toimenpiteen mukaisesti kouluttajana toimii tuottajaorganisaatio tai vastaava ja koulutuksen vastaanottaja toimii tuottajaorganisaatio tai vastaava, kuten säädetään komission delegoidussa asetuksessa, artikla 13.

Tukikelpoisia toimia voivat olla esimerkiksi neuvonta, kokoukset, webinaarit, koulutusohjelmat ja opintomatkat hedelmä- ja vihannesalan sekä tuottajaorganisaatioiden tiedonvaihtopäivät sekä konferenssit.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen 50 artiklan 7 kohdan a) alakohdassa mainittua 15 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa komission delegoidun asetuksen 12 artiklan 1. kohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, ellei kohdissa 3.-6. esitetyt edellytykset täyty. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua ja jäsenvaltio tarkastaa asian.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen

toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

ORGAN(47(1)(d)) - – luonnonmukainen tai integroitu tuotanto

HEVI-TO 04 - ORGAN

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 04
Tukitoimen nimi	ORGAN
Tukitoimen tyyppi	ORGAN(47(1)(d)) – luonnonmukainen tai integroitu tuotanto
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
PROMO(46(e)) seuraavien edistäminen, kehittäminen ja käyttöönotto: i) ympäristöä kunnioittavat tuotantomenetelmät ja -tekniikat; ii) tuhoojan- ja taudinkestävät tuotantokäytännöt; iii) unionin ja kansallisessa oikeudessa vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia pidemmälle menevät eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevat vaatimukset; iv) jätteen vähentäminen ja sivutuotteiden ympäristöä säästävä käyttö ja hoito, mukaan lukien niiden uudelleenkäyttö ja hyödyntäminen; v) luonnon monimuotoisuuden suojelu ja parantaminen sekä luonnonvarojen kestävä käyttö, erityisesti vesiensuojelu, maaperän suojelu ja ilmansuojelu.

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä voidaan edistää luonnonmukaista tai integroituun tuotantoa. Tällaisia toimia voivat olla esimerkiksi, neuvonnasta, koulutusohjelmista ja opintomatkoista, kokouksista, webinaareista tai konferensseista aiheutuneisiin tukikelpoisiin kustannuksiin. Tukitoimityypillä voidaan myös edistää luonnonmukaista tai integroitua tuotantoa myös siirtymäkauden jälkeen. Komission delegoidun asetuksen (ns. ”jumbo”-asetuksen) III liitteen kohdan 1 mukaan tukea voidaan maksaa muun muassa esimerkiksi

siementen tai taimien kustannuksiin. Tukea voidaan maksaa myös muihin vastaaviin kustannuksiin.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, ellei kohdissa 3.-6. esitetyt edellytykset täyty. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan a) alakohdassa mainittua 15 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa asetuksen (2021/2115) 46 artiklan e) ja f) alakohdissa mainittuihin tavoitteisiin ja komission delegoidun asetuksen 2022/126 12 artiklan 1. kohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella. Toimenpiteeseen liittyvä lainsäädäntö ja ohjelmat: EU:n Pellolta pöytään –strategia.

TRANS(47(1)(e)) - – toimet, joilla parannetaan kuljetusten ja tuotteiden varastoinnin kestävyyttä ja tehokkuutta

HEVI-TO 05 - TRANS

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 05
Tukitoimen nimi	TRANS
Tukitoimen tyyppi	TRANS(47(1)(e)) – toimet, joilla parannetaan kuljetusten ja tuotteiden varastoinnin kestävyyttä ja tehokkuutta
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
PROD(46(a)) tuotannon suunnittelu ja organisointi, tuotannon mukauttaminen kysyntään erityisesti laadun ja määrän osalta, tuotantokustannusten ja investointien tuoton optimointi sekä tuottajahintojen vakauttaminen

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä voidaan parantaa kuljetusten ja tuotteiden varastoinnin kestävyyttä ja tehokkuutta. Kyseessä voi olla esimerkiksi kestävyyttä ja tehokkuutta parantavien suunnitelmien laatiminen, neuvonta, koulutus.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, ellei kohdissa 3.-6. esitetyt edellytykset täyty. 2.

kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta

aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

PROMO(47(1)(f)) - – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien toimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta unionin laatujärjestelmistä ja terveellisen ruokavalion merkityksestä sekä monipuolistaa ja vakiinnuttaa markkinoita

HEVI-TO 06 - PROMO

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 06
Tukitoimen nimi	PROMO
Tukitoimen tyyppi	PROMO(47(1)(f)) – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien toimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta unionin laatujärjestelmistä ja terveellisen ruokavalion merkityksestä sekä monipuolistaa ja vakiinnuttaa markkinoita
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
MARKET(46(h)) tuotteiden menekinedistäminen ja pitäminen kaupan

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimen tarkoituksena on oltava jokin komission delegoidun asetuksen 2022/126 14 artiklan 1. kohdassa (a-i kohdat) mainituista tarkoituksista.

Tukitoimityypillä voidaan edistää menekinedistämistä, tiedotusta ja kaupan pitämistä. Erityisesti mukaan lukien toimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta unionin laatujärjestelmistä ja terveellisen ruokavalion merkityksestä sekä monipuolistaa ja vakiinnuttaa markkinoita. Tarkoituksena on edistää mm. seuraavanlaisia asioita: kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen ja tasapaino, sujuva myynti, tuote erottuu markkinoilla ja myyntipaikoilla edukseen, tietoisuus unionin laatujärjestelmistä ja toimet joilla edistetään terveellistä ruokavaliota. Mahdollisia toimia voisivat olla

esimerkiksi: tiedotteet, tuote-esittelyt, reseptien ja tuotteiden käytön opastus, geneerinen mainoskampanja, tuotekehitys, markkinointimaksut, menekinedistämisen suunnittelu- ja toteutus, promootiot, brändien rakentaminen, hinnoittelun kehittäminen, asiakas-/tuotesegmentoinnit, asiakastietojärjestelmät, tilaus- ja laskutusjärjestelmät, palautejärjestelmät, myyntineuvottelut, asiakastilaisuudet, asiakassuhteiden vaaliminen (kanta-asiakas järjestelmät jne.), uusien markkinakanavien etsintä, markkinatutkimukset, myyntiä tai tunnettuutta edistävät kilpailut ja tempaukset, viestintä (verkkosivut ja applikaatiot), logistiikkaratkaisut, bench marking, ympäristön kohentaminen, imagon luominen, menekinedistäminen, kuluttajien tietoisuuden lisääminen kestävästä tuotannosta, tuottajaorganisaatioista, laatujärjestelmistä ja terveellisestä ruokavaliosta.

Yleisessä ja laatumerkintöjä koskevissa markkinointimateriaalissa on oltava EU:n tunnus ja maininta ”Euroopan unionin rahoittama”.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, ellei kohdissa 3.-6. esitetyt edellytykset täyty. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2

prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

QUAL(47(1)(g)) - – unionin ja kansallisten laatujärjestelmien täytäntöönpano

HEVI-TO 07 - QUAL

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 07
Tukitoimen nimi	QUAL
Tukitoimen tyyppi	QUAL(47(1)(g)) – unionin ja kansallisten laatujärjestelmien täytäntöönpano
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
BOOST(46(g)) tuotteiden kaupallisen arvon ja laadun parantaminen, mukaan lukien tuotteiden laadun parantaminen ja sellaisten tuotteiden kehittäminen, joilla on suojattu alkuperänimitys tai suojattu maantieteellinen merkintä tai jotka kuuluvat jäsenvaltioiden hyväksymiin unionin tai kansallisiin laatujärjestelmiin
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
PROD(46(a)) tuotannon suunnittelu ja organisointi, tuotannon mukauttaminen kysyntään erityisesti laadun ja määrän osalta, tuotantokustannusten ja investointien tuoton optimointi sekä tuottajahintojen vakauttaminen

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä voidaan panna täytäntöön Euroopan unionin tai kansallisia laatujärjestelmiä. Tällaisia ovat esimerkiksi Euroopan unionin laatujärjestelmään kuuluvat SAN – Suojattu alkuperänimitys tai SMM – Suojattu maantieteellinen merkintä. Tukea voitaisiin maksaa Euroopan unionin ja kansallisten laatujärjestelmän täytäntöönpanon kustannuksiin.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä suuri kuin 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on pääsääntöisesti tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

TRACE(47(1)(h)) - – jäljitettävyys- ja sertifiointijärjestelmien täytäntöönpano, erityisesti loppukuluttajille myytyjen tuotteiden laadun tarkkailu

HEVI-TO 08 - TRACE

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 08
Tukitoimen nimi	TRACE
Tukitoimen tyyppi	TRACE(47(1)(h)) – jäljitettävyys- ja sertifiointijärjestelmien täytäntöönpano, erityisesti loppukuluttajille myytyjen tuotteiden laadun tarkkailu
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
BOOST(46(g)) tuotteiden kaupallisen arvon ja laadun parantaminen, mukaan lukien tuotteiden laadun parantaminen ja sellaisten tuotteiden kehittäminen, joilla on suojattu alkuperänimitys tai suojattu maantieteellinen merkintä tai jotka kuuluvat jäsenvaltioiden hyväksymiin unionin tai kansallisiin laatujärjestelmiin
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla
PROD(46(a)) tuotannon suunnittelu ja organisointi, tuotannon mukauttaminen kysyntään erityisesti laadun ja määrän osalta, tuotantokustannusten ja investointien tuoton optimointi sekä tuottajahintojen vakauttaminen

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä voidaan panna täytäntöön jäljitettävyys- ja sertifiointijärjestelmiä. Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi tällaisten tuottajaorganisaatiota koskevien järjestelmien täytäntöönpanon kustannuksiin.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen 50 artiklan 7 kohdan a) alakohdassa mainittua 15 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa komission delegoidun asetuksen 12 artiklan 1. kohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä suuri kuin 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on

rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on pääsääntöisesti tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.
Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

CLIMA(47(1)(i)) - – toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi

HEVI-TO 09 - CLIMA

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 09
Tukitoimen nimi	CLIMA
Tukitoimen tyyppi	CLIMA(47(1)(i)) – toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
CLIMA(46(f)) ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen edistäminen
CONC(46(b)) tuotteiden tarjonnan keskittäminen ja markkinoille saattaminen, myös suoramarkkinoinnin avulla

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypin mukaisesti edistetään toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Tällaisia toimia voivat olla esimerkiksi toimet, jotka vähentävät tai hillitsevät ilmakehään pääsevien kasvihuonekaasupäästöjä. Tällaisia toimia voivat olla esimerkiksi hiilidioksidi- tai vastaavien kasvihuonekaasupäästöjen hyötykäyttö kasvihuoneissa tai hiilen varastoitumista edistävää viljelytapaa eli hiiliviljelyä tukevat toimet.

Hiilidioksidipäästöjen hyötykäyttöä kasvihuoneissa edistävät toimenpiteet, jotka syntyvät siirryttäessä käyttämään hiilidioksidilannoituksessa teollisuuden jätehiilidioksidia tai lämmityksessä käytettävän biopolttoaineen, nestekaasun tai maakaasun palamisessa syntyvää hiilidioksidia Hiilen varastoitumista

edistävää viljelytapaa edistävät toimenpiteet voivat olla esimerkiksi neuvontaa, koulutusta ja vierailuja asiaan liittyen.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, ellei kohdissa 3.-6. esitetyt edellytykset täyty. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua ja jäsenvaltio tarkastaa asian.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan a) alakohdassa mainittua 15 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa asetuksen (2021/2115) 46 artiklan e) ja f) alakohdissa mainittuihin tavoitteisiin ja komission delegoidun asetuksen 2022/126 12 artiklan 1. kohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

Tukitoimi kerryttää CAP-strategia-asetuksen (2021/2115) 50 artiklan 7 kohdan d) alakohdassa mainittua 2 prosentin prosenttiosuutta, jos tukitoimella pyritään muun muassa saman asetuksen 46 artiklan d) alakohdassa mainittuihin tavoitteisiin.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella. Toimenpiteeseen liittyvä lainsäädäntö ja ohjelmat: EU:n sopeutumisstrategia ja kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma.

INVVO(47(2)(b)) - – aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtävät investoinnit, joiden avulla voidaan tehostaa markkinoille saatettavien määrien hallintaa, yhteinen varastointi mukaan lukien

HEVI-TO 10 - INVVO

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 10
Tukitoimen nimi	INVVO
Tukitoimen tyyppi	INVVO(47(2)(b)) – aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtävät investoinnit, joiden avulla voidaan tehostaa markkinoille saatettavien määrien hallintaa, yhteinen varastointi mukaan lukien
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
RISK(46(j)) kriisinehkäisy ja riskinhallinta, joiden tarkoituksena on asianomaisen alan markkinakriisien välttäminen ja ratkaiseminen

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO1 Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalouden monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta
R.5 Niiden tilojen osuus, joilla on käytössä tuetut YMP:n riskinhallintavälineet

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä edistetään toimia aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen tehtäviä investointeja, joiden avulla voidaan tehostaa markkinoille saatettavien määrien hallintaa, yhteinen varastointi mukaan lukien Tukea voitaisiin maksaa esimerkiksi yhteisten varastojen rakentamiseen ja muihin toimiin, joiden avulla tehostetaan markkinoille saatettavien määrien hallintaa.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä suuri kuin 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on

rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on pääsääntöisesti tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Hankittua aineellista ja aineetonta omaisuutta tulee käyttää tuottajaorganisaation ja sen jäsenten tavoitteiden ja tuotteen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Tuki investoinneille aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, mukaan lukien leasingsopimukset, voidaan rahoittaa yhtenä summana tai erissä ja jotka on tarvittaessa hyväksytty toimintaohjelmassa.

Euroopan unionin tuki on takaisinperittävä tuensaajalta, komission delegoidun asetuksen 11 artiklan 5. kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Perusteltujen olosuhteiden vallitessa, tukea ei kuitenkaan peritä takaisin.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki voidaan myöntää hyväksyttyyn toimintaohjelmaan sisältyvien EU:n hedelmä- ja vihanneslainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen. Korvaus määräytyy kustannusten ja tulonmenetysten perusteella.

HARIN(47(2)(i)) - – sato- ja tuotantovakuutus, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet

HEVI-TO 11 - HARIN

Intervention koodi (jäsenvaltio)	HEVI-TO 11
Tukitoimen nimi	HARIN
Tukitoimen tyyppi	HARIN(47(2)(i)) – sato- ja tuotantovakuutus, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet
Yhteinen tuotosindikaattori	O.35. Tuettujen toimintaohjelmien lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus
RISK(46(j)) kriisinehkäisy ja riskinhallinta, joiden tarkoituksena on asianomaisen alan markkinakriisien välttäminen ja ratkaiseminen

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO1 Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalouden monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin
R.11/Hedelmät ja vihannekset Osuus tuottajaorganisaatioiden tai tuottajaryhmien toimintaohjelmien avulla tietyillä aloilla kaupan pidettävän tuotannon arvosta
R.5 Niiden tilojen osuus, joilla on käytössä tuetut YMP:n riskinhallintavälineet

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tukitoimityypillä voidaan edistää sato- ja tuotantovakuutuksia, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet,

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä suuri kuin 51

artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on pääsääntöisesti tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että: a) vähintään 15 prosenttia menoista koskee 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; b) toimintaohjelma sisältää vähintään kolme 46 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyvää toimea (Jos vähintään 80 prosenttia tuottajaorganisaation jäsenistä on tehnyt yhden tai useamman samanlaisen IV luvussa säädetyn maatalouden ympäristösitoumuksen tai luonnonmukaista maataloutta koskevan sitoumuksen, kukin kyseisistä sitoumuksista lasketaan yhdeksi em. kolmesta toimesta); c) vähintään 2 prosenttia menoista koskee 46 artiklan d alakohdassa tarkoitettuihin tavoitteisiin liittyviä interventioita; ja d) edellä 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettujen interventiotyyppien mukaiset interventiomenot eivät ylitä kolmasosaa kokonaismenoista. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät.

Suomi vahvistaa komission asetuksen 2022/126 lisävaatimusten osalta seuraavaa. Tuen hakijan tulee dokumentoida mahdollisimman tarkasti jo toimintaohjelman hyväksyntää haettaessa se, että tuen ehdot täyttyvät. Lisäksi viimeistään tuen maksatusta haettaessa dokumentointia tulee tarpeen mukaan täydentää. Tällaista dokumentointia on esimerkiksi selvitys siitä, että kastelujärjestelmäinvestoinnin veden kulutus vähentyy vähintään 5 %, sekä potentiaalisesti että myös tehokkaasti. Ruokavirasto tarkastaa ennen toimintaohjelman hyväksymistä ja ennen tuen maksamista, että tuen ehdot täyttyvät myös em. asetuksessa mainittujen lisävaatimusten osalta.

Tuottajaorganisaatiolla voi olla erilaisia sato- tai tuotantovakuutuksia erilaisia toimenpiteitä varten. Vakuutus voi kohdistua kaikkiin tuottajiin tai vain osaan tuottajista.

Komission delegoidun asetuksen 23 artiklan 3. kohdassa hallinnollisiin kuluihin tarkoitettu kiinteä vakiomäärä (standard flat rate) voi olla enintään 2 % toimintaohjelman määrästä.

Komissio pyytää jäsenmaita delegoidun asetuksensa 31 artiklan 2. kohdassa indikoimaan kuinka hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmiin liittyvää kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan Suomessa. Kaupan pidetyn tuotannon arvo lasketaan kyseisen komission asetuksen 30 ja 31 artiklassa säädetyllä tavalla.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Ei lisätietoja.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tukitoimityypillä voidaan edistää sato- ja tuotantovakuutuksia, jolla autetaan suojaamaan tuottajien tuloja silloin kun luonnonkatastrofit, epäsuotuisat sääolot, taudit tai tuhoojavahingot aiheuttavat menetyksiä, varmistaen samalla, että tuensaajat toteuttavat tarvittavat riskienehkäisytoimenpiteet.

Strategia-asetuksen 52 artiklan 1. kohdan mukaan Unionin taloudellisen avun määrä on yhtä suuri kuin 51 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tosiasiallisesti suoritettujen maksuosuuksien määrä, ja se on rajoitettu 50 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista. 2. kohdan mukaan unionin taloudellinen

apu on pääsääntöisesti enintään 4,1 prosenttia kunkin tuottajaorganisaation kaupan pidetyn tuotannon arvosta. 50 artiklan 2. kohdan mukana toimintaohjelmien on kestettävä vähintään kolme ja enintään seitsemän vuotta. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa tukea tuottajaorganisaatioille.

Edelleen 44 artiklan 1 kohdan mukaisesti tässä tapauksessa tukimuotona on pääsääntöisesti tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen. Kaksinkertainen rahoitus ei ole sallittua.

Tuottajaorganisaatiolla voi olla erilaisia sato- tai tuotantovakuutuksia erilaisia toimenpiteitä varten. Vakuutus voi kohdistua kaikkiin tuottajiin tai vain osaan tuottajista.

Mehiläistuotteet

ADVIBEES(55(1)(a)) - – mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettavat neuvontapalvelut, tekninen apu, koulutus, tiedotus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, myös verkostoitumisen kautta

Mehi1 - Mehiläishoitoalan neuvonta tiedotus ja koulutus

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi1
Tukitoimen nimi	Mehiläishoitoalan neuvonta tiedotus ja koulutus
Tukitoimen tyyppi	ADVIBEES(55(1)(a)) – mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettavat neuvontapalvelut, tekninen apu, koulutus, tiedotus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, myös verkostoitumisen kautta
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

<u>Tavoite</u>

Toimenpiteen tavoitteena on kehittää mehiläishoitajien osaamista mehiläisten hoidossa, kestävien tuotantotapojen käyttöönotossa ja tuotannon kannattavuudessa. Toimenpiteen tavoitteena voi olla myös hunajan sekä muiden mehiläispesien tuotteiden laadun parantaminen ja tarhaajien laatuosaamisen kehittäminen, menekinedistäminen tai vientiosaaminen. Painopisteenä on erityisesti ammattitarhaajien osaaminen ja nuorten tuottajien saaminen alalle. Tarhaajille annettava koulutus, neuvonta ja tiedottaminen voi kohdistua esimerkiksi mehiläispesiä vaivaaviin tuholaisiin ja tauteihin sekä tutkimustiedon siirtoon, lajihunajan tuottamiseen, epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseen ja muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin sopeutettujen hoitokäytäntöjen kehittämiseen.

Pölytyspalveluista ja niiden merkityksestä voidaan viestiä sekä viljelijöille että tarhaajille.

Verkostoitumista voidaan lisätä tarhaajien välillä, tarhaajien ja viljelijöiden välillä sekä kansainvälisten yhteyksien lisäämiseksi. Verkostoitumisen tavoitteena on mm. uuden tiedon hankinta ja parhaiden käytäntöjen kokoaminen ja vaihto. Tavoitteena on tutustuttaa nuoret mehiläishoitoon ja lisätä tietoutta myös muista pölyttäjistä kurssien ja tapahtumien avulla.

Toimenpiteet

Koulutuksen ja neuvonnan muotoina voivat olla esimerkiksi henkilökohtainen neuvonta paikan päällä, puhelimitse tai muiden teknisten välineiden kautta, koulutukset, seminaarit, webinaarit, kurssit ja opetustarhojen käyttöönotto sekä verkostoitumisen muut toimenpiteet. Neuvojilla ja kouluttajilla on oltava tehtävänsä laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Koulutuksen muotona voi olla myös kouluttajille annettava perus- ja täydennyskoulutus.

Tiedotuskokonaisuus voi sisältää esimerkiksi erilaisten tiedotusmateriaalien tuottamisen ja tilaisuuksien järjestämisen myös sosiaalisen median keinoja voidaan käyttää.

Toimenpide voi sisältää viestintä- ja oppimisympäristön kehittämisen.

Hyväksyttävät kustannukset:

-koulutustilaisuuksien järjestämisestä aiheutuvat kustannukset

-opetustarhojen perustamisesta aiheutuvat kustannukset

-palkkaus- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia

-matkakustannukset

-ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset

-vuokrakustannukset

-välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannukset

-materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa

-julkaisu- ja jakelukustannukset

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen.

Tukea ei myönnetä:

1) edustusmenoihin;

2) rahoituskuluihin;

3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason.

Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan. Hyväksyttävien kustannusten on oltava toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää tuensaajan toiminnassa.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja kuten hankkia ohjelmistoja ja koulutusvälineitä sekä tarvittavia palveluita. Tukea voidaan myöntää myös avustuksensaajan toimitilojen ulkopuolella tehtäviin investointeihin aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuensaajat

Tukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle.
Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen. Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan koulutusta, neuvontaa ja tiedotusta tukitoimityypin tavoitteen mukaisesti.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.
Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja oli käytettävissä.

Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:

keskimääräinen kustannus valtakunnallisen koulutustilaisuuden järjestämiseen on arvioitu olevan 4 000 euroa. Seitsemän tilaisuuden järjetämiseen lasketaan kuluvan 28 000 euroa.

Alueellisten koulutustilaisuuksien keskimääräinen kustannus on arvioitu olevan noin 500 euroa. Keskimääräinen kustannus viestintämateriaalin tuottamisesta (artikkelit, julkaisut) on arvioitu olevan noin 800 euroa.

Opetustarhaukseen keskimääräinen korvaus on 30 euroa/tunti. Kahden opetustarhan käyttöönotoksi on laskettu 600 euroa.

Tarvittavan välineistön keskimääräinen kustannus on noin 100 euroa.

Toimenpide voi sisältää lisäksi viestintä- ja oppimisympäristön kehittämisen kustannuksia sekä investoinnit sovelluksiin ja sähköisen palvelukehityksen ja tarvittavat laitehankinnat.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaa koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu.

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä.

Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki noudattaa WTO:n vihreän laatikon 1 artiklan yleisiä säännöksiä, koska se myönnetään julkisesti rahoitetulla ohjelmalla, siinä ei ole mukana siirtoja kuluttajilta eikä se edistä hintatuen myöntämistä tuottajille. Lisäksi noudatetaan WTO:n vihreän laatikon 2 artiklan tukikohtaisia kriteerejä, koska toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on mehiläishoitoalaa edustava rekisteröity yhteisö.

Liittyy maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 2 alakohtiin c ja d.

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi1UAC - Mehi1määrä	Keskimäärin		

Kuvaus
Mehi1UAC - Mehi1määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi yhteensä kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä. Arvioidaan, että kolmessa hankkeessa toteutettavien laajempien seminaarien, 28 000 euroa, webinaarien 2 400 euroa ja alueellisten koulutustilaisuuksien, 25 000 euroa, kokonaiskustannuksen vuositasolla olevan 55 400 euroa. Lisäksi tuotettaisiin erilaisia artikkeleja, julkaisuja ja vastaavia tiedottamiseen liittyviä materiaaleja ja niiden kokonaiskustannus vuositasolla olisi 24 000 euroa.

Opetustarhaukseen kokonaiskustannukseksi on arvioitu 600 euroa.
Investointien ja digitaalisen kehittämisen kustannuksiksi on arvioitu yhteensä 30 000 euroa.

Kohdan 5 (hyväksytyt kustannukset) mukaan hyväksytyt henkilökustannukset (12 880 euroa) ja hallintokustannukset (5 120 euroa) muodostavat 18 000 euroa.

Nämä kustannukset 28 000 €, 55 400 €, 24 000 €, 600 €, 30 000 € ja 18 000 € tekevät yhteensä 128 000 €, joka on esitetty taulukossa 10.

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (128 000 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (64 000 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (21 333 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 128 000, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

Tässä toimenpiteessä voidaan perustaa opetustarha myös yksittäiselle tarhalle, mutta tehtävät investoinnit ovat tuensaajana olevan organisaation omaisuutta. Tällä tavoin toimien opetustarhoja voidaan perustaa eri puolille maata. Mehiläisalan organisaatioilla ei ole omia mehiläistarhoja, jossa opetustarhaus voitaisiin toteuttaa. Opetustarhoja käytetään, kun esitellään uusia hoitokäytänteitä tarhaajille tai koulutetaan uusia tarhaajia.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi1UAC - Mehi1määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	16 530,00	21 333,33	2 133 333,00	2 133 333,00	2 133 333,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	49 590,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	305 590,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	99 180,00	128 000,00	128 000,00	128 000,00	128 000,00	611 180,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	49 590,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	305 590,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

INVAPI(55(1)(b)) - – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet

Mehi2 - Mehiläisten tuholaisten ja tautien torjuminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi2
Tukitoimen nimi	Mehiläisten tuholaisten ja tautien torjuminen
Tukitoimen tyyppi	INVAPI(55(1)(b)) – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

<u>Tavoite</u>

Toimenpiteen tavoitteena on mehiläispesiä vaivaavien tuholaisten ja tautien torjunta, seuranta ja ennaltaehkäisy sekä tuholais- ja tautitilanteenseuranta-, testaus- ja analyysimenetelmien kehittäminen. Painopisteenä on erityisesti varroapunkin torjuminen.

<u>Toimenpiteet</u>

Tukea voidaan myöntää mehiläisiin kohdistuvien tuholaisten ja tautien torjumiseen liittyviin seuranta- ja kehittämistoimiin.

Toimenpiteen sisältönä voivat olla ehkäisevien toimien suunnittelu, testausmenetelmien kehittäminen ja toimenpiteessä tarvittavat investoinnit ja tarvittavien välineitten hankinta (kuten varroan torjuntaan liittyvä välineistö esimerkiksi pohjukkeet ja oksaalihapotukseen liittyvä kaasutusvälineistö). Myös näytteiden keruu ja keruun kattavuuden suunnittelu voivat liittyä toimenpiteeseen.

Toimenpiteestä ei tueta virallista valvontaa, mutta siihen liittyvää alan yhteistyötä voidaan tukea.

Hyväksyttävät kustannukset:
- näytteiden otto ja analysointi
- mehiläistuholaisia ja tauteja koskevan kartoituksen kustannukset
- välineistön hankinta
- palkkaus- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia
- matkakustannukset
- ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset
- vuokrakustannukset
- välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannukset
- materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen.

Tukea ei myönnetä:
1) edustusmenoihin;
2) rahoituskuluihin;
3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason. Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan. Hyväksyttävien kustannusten on oltava toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää tuensaajan toiminnassa.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen

laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja. Tukea voidaan myöntää myös avustuksensaajan toimitilojen ulkopuolella tehtäviin investointeihin aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuensaajat

Tukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle. Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen. Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan mehiläispesiä vaivaavien tuholaisten ja tautien torjuntaa, seurantaa, ennaltaehkäisyä sekä seuranta-, testaus- ja analyysimenetelmien kehittämistä.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.

Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja oli käytettävissä.

Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:

Toimenpiteessä tarvittavan välineistön keskimääräinen kustannus on 300 euroa. Yhteensä tähän on varattu 8 100 euroa. Kustannuksia aiheutuu myös toimenpiteiden suunnittelusta, menetelmien kehittämisestä, tarvittavien testien tekemisestä, kartoitusten tekemisestä ja näytteiden keruun henkilöstökustannuksista. Näihin on varattu 16 050 euroa. Matkakustannuksiin on varattu 5 000 euroa. Hallinnointiin on arvioitu kuluvan 1 214 euroa. Näin päästään yhteissummaan 30 364 euroa.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaan koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä.

Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on

vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Huom. 10 artiklassa ja liitteessä II tarkoitettujen 55 artiklan 1 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdan mukaisten interventioiden on noudatettava WTO:n vihreän laatikon kriteerejä. Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki noudattaa WTO:n vihreän laatikon 1 artiklan yleisiä säännöksiä, koska se myönnetään julkisesti rahoitetulla ohjelmalla, siinä ei ole mukana siirtoja kuluttajilta eikä se edistä hintatuen myöntämistä tuottajille. lisäksi noudatetaan WTO:n vihreän laatikon 2 artiklan tukikohtaisia kriteerejä, koska toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on mehiläishoitoalaa edustava rekisteröity yhteisö. Liittyy maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 2 alakohtiin b ja c.

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi2 - Mehi2määrä	Keskimäärin		

Kuvaus

Mehi2 - Mehi2määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä.

Kustannukset sisältävät arvion tarvittavien välineiden hankinnasta 8 100 euroa, matka- ja majoituskuluihin on arvoitu 5 000 euroa, ja toimenpiteen henkilöstökuluihin (suunnittelu, menetelmien kehittäminen, näytteiden keruu, varroatarkkailijoiden koulutus ja neuvonta) 16 050 euroa. Lisäksi hallinnollisiin kustannuksiin kuluu 1 214 euroa. Yhteensä 30 364 euroa.

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (30 364 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (15 182 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (5 061 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 30 364, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi2 - Mehi2määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	3 917,00	5 061,00	5 061,00	5 061,00	5 061,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	11 750,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00	72 478,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	23 500,00	30 364,00	30 364,00	30 364,00	30 364,00	144 956,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat	11 750,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00	72 478,00

	(unionin kokonaismenot euroina)						
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

Mehi3 - Siirtohoidon järkeistäminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi3
Tukitoimen nimi	Siirtohoidon järkeistäminen
Tukitoimen tyyppi	INVAPI(55(1)(b)) – investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tavoite

Toimenpiteen tavoitteena on pölytyspalvelun ylläpito ja kehittäminen sekä lajihunajan tuottamisen edistäminen. Yleisesti ottaen Suomessa tehdään vielä vähän siirtohoitoa verrattuna Keski-Eurooppaan, jossa suuria mehiläismääriä siirretään sadon perässä kesän edetessä, Suomessa tätä tekee tällä hetkellä vain muutama tarhaaja.

Tehokkaan pölytyspalvelun tuottaminen edellyttää pääsääntöisesti mehiläispesien siirtämistä talvehtimis- ja hunajantuotantotarhoista paikkoihin, missä viljelijät tarvitsevat pölytystä. Haasteena on, miten viljelijät löytävät paikalliset mehiläistarhaajat ja voivat tilata heiltä pölytyspalvelua. Erityisesti marjaviljelmät ja peltokasvien siemenviljelmät hyötyvät merkittävästi onnistuneesta pölytyksestä. Tavoitteena on, että viljelijä maksaa pölytyspalvelusta sopimuksen mukaisen korvauksen mehiläistarhaajalle pesäkohtaisena korvauksena. Suomessa pölytyspalvelussa tarhamehiläisten avulla levitetään myös harmaahomeentorjuntaeliöitä mansikka-, vadelma- ja omenaviljelmille.

Mehiläispesien siirron avulla voidaan myös parantaa mehiläishoidon kannattavuutta, mikäli siirron tavoitteena on lajihunajantuotanto. Lajihunajien (= yksikukkahunaja tai tietyltä alueelta kerätty omat erityispiirteensä omaava aluehunaja) tuottaminen edellyttää mehiläistarhaajalta lisätyötä ja osaamista sekä markkinoiden löytämistä näille tavallista hunajaa kalliimmille erikoishunajille.

Toimenpiteet

Siirtohoitoon ja lajihunajien tuotantoon erikoistuneiden mehiläishoitajien osaamista olisi tarpeen koota siirrettäväksi laajemmin alan hyödynnettäväksi, esimerkiksi pesien siirtämiseen sopivan kaluston käyttämisestä. Saman tyyppistä siirtokalustoa voidaan hyödyntää sekä pölytyspalvelussa että lajihunajatuotannossa. Lajihunajatuotanto vaatii kuitenkin pölytyspalvelua enemmän tarkkuutta ja tuntemusta kukinnan ajankohdasta sekä alueista. Digitaalisia ratkaisuja kehittämällä ennustamista ja alueellista kohdentamista voidaan helpottaa.

Tukea voidaan myöntää mehiläispesien siirtohoidon ja pölytyspalvelujen kehittämiseen sekä niihin liittyvään tiedonhankintaan ja tiedon välittämiseen.

Pölytyspalvelun kehittäminen voi sisältää, tarhaajien ja viljelijöiden yhteistoiminnan, sopimukset ja tarhaajille annettavatmuut palvelut niihin liittyen sekä yhteistyön muiden tahojen kanssa hyönteispölytyksen edistämiseksi ja turvalliseksi toteuttamiseksi. Toimenpide voi sisältää pölytyspalvelun sähköisen ympäristön kehittämisen ja muut tarvittavat investoinnit.

Lajihunajien tuottamisen edistäminen voi sisältää toiminnan suunnittelun ja kehittämisen, tiedon tuottamisen, parhaiden käytäntöjen kokoamisen, toimenpiteessä tarvittavat investoinnit ja tarvittavien välineitten hankinnan.

Kehittämiskohteina voivat olla esimerkiksi:

-Erilaisten lajihunajien tunnistus

-Lajihunajien keräämisen tekniikkaa (pesien siirto, nosto, alueet eli mihin, miten ja milloin, millainen yhteiskunta ja sen hoito) ja prosesseja (lajihunajan käsittely pesästä purkkiin, tunnistaminen)

-Luodaan tapoja, joilla pölytyspalvelujen kysyntä ja tarjonta kohtaavat, apuna myös digitaaliset ratkaisut

Muita yksikohtaisempia esimerkkejä tukikelpoisista toimista:

-Pesien nostamiseen ja siirtelyyn tarkoitettujen apuvälineiden etsiminen ja testaus,

-Opetustarhoille malleja hyvistä siirto(perä)vaunuista, esimerkiksi perävaunun kehittäminen tarpeisiin nähden sopivaksi (tuensaajana olevan yhteisön omistus)

-Opetustarhoille malleja erityisestä pesäkalustosta lajihunajien keräämiseen, esimerkiksi erilaisten pesämallien kehittäminen (tuensaajana olevan yhteisön omistus)

-mehiläispesien siirtämiseen soveltuvien laitteiden kehittäminen ja testaaminen, kuten erilaiset pesänosturit

-Digitaalisien palveluiden kehittäminen: sovellus, jolla ennustettaisiin luonnonkasvien kukinnan alkamista, sovellus, jossa palveluntarjoajat ja ostajat kohtaavat

-Esimerkkihunajanäytteiden valmistus

-Pölytyspalvelun tuottamisen ja tuotteistamisen kehittäminen

-Pölytyspalvelusopimuspohjan päivittäminen yhdessä viljelijöiden kanssa

Hyväksyttävät kustannukset:

-Palkkaus- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia

-Matkakustannukset

-Ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset

-Vuokrakustannukset

-Välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannukset

-Materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa

-Julkaisu- ja jakelukustannuksia.

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen.

Tukea ei myönnetä:
1) edustusmenoihin;
2) rahoituskuluihin;
3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason. Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan.Hyväksyttävien kustannusten on oltava toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää tuensaajan toiminnassa.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja. Tukea voidaan myöntää myös avustuksensaajan toimitilojen ulkopuolella tehtäviin investointeihin aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuensaajat

Tukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle. Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen. Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai

yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan pölytyspalvelun ylläpitoa ja kehittämistä sekä lajihunajan tuottamista.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.
Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden–kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja on käytettävissä.

Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:
Tukikelpoisia ovat esimerkiksi pölytyspalvelun ja lajihunajan tuottamisen selvitys- ja kehittämistyön henkilöstökustannukset (suunnittelu, kehittäminen, tiedon tuottaminen, parhaiden käytänteiden kokoaminen) 15 270 euroa.

Lisäksi tulevat esimerkiksi matkakustannukset 1000 euroa.

Sähköisten palvelujen kehittämisen kustannukset 4 000 euroa sekä kustannukset, jotka aiheutuvat pölytyspalvelua koskevasta yhteistyöstä viljelijäjärjestöjen kanssa, ml. seminaarit 5 400 euroa.

Lajihunajan tuottamisen kehittämisen kustannukseksi arvioidaan 4 050 euroa. Selvityksiin varataan 1 000 euroa ja hallintokustannuksiin 1 280 euroa.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaan koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä.

Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Oranssi laatikko

Huom. 10 artiklassa ja liitteessä II tarkoitettujen 55 artiklan 1 kohdan b alakohdan i ja ii alakohdan mukaisten interventioiden on noudatettava WTO:n vihreän laatikon kriteerejä. Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

-

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi3UAC - Mehi3määrä	Keskimäärin		

Kuvaus

Mehi3UAC - Mehi3määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä, jotka on listattu kohdassa 6.

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (32 000 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (16 000 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (5 333 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 32 000, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi3UAC - Mehi3määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	4 133,00	5 333,00	5 333,00	5 333,00	5 333,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	12 400,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	76 400,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	24 800,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	152 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	12 400,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	76 400,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

ACTLAB(55(1)(c)) - – toimet laboratorioiden tukemiseksi mehiläistuotteiden, mehiläiskadon tai mehiläisten tuottavuuden laskun ja mehiläisille mahdollisesti myrkyllisten aineiden analysoinnissa

Mehi4 - Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi4
Tukitoimen nimi	Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit
Tukitoimen tyyppi	ACTLAB(55(1)(c)) – toimet laboratorioiden tukemiseksi mehiläistuotteiden, mehiläiskadon tai mehiläisten tuottavuuden laskun ja mehiläisille mahdollisesti myrkyllisten aineiden analysoinnissa
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tavoite

Tämä toimenpide liittyy useisiin muihin mehiläishoitoalan toimenpiteisiin ja niiden tavoitteisiin, erityisesti yhteistoimintaan tutkimustahojen kanssa, tautien ja tuholaisten torjuntaan ja mehiläistuotteiden laadun kehittämiseen ja tavoitteena on tukea näitä toimenpiteitä.

Toimenpiteet

Laboratorioselvityksiä voidaan tehdä esimerkiksi hunajan ja muiden mehiläistuotteiden laadun määrittämiseksi, heikon talvehtimisen, mehiläiskadon ja mehiläisten tuottavuuden laskun syistä sekä kasvinsuojeluaineiden vaikutuksista mehiläisiin. Toimenpide sisältää myös tarvittavan yhteistyön mehiläistarhausalaa palvelevissa toiminnoissa.

Toimenpiteeseen voi sisältyä lisäksi:
- mehiläistautien analytiikka
- mehiläistuotteiden jäämäanalytiikka
- hunajan alkuperän analysointi
- aineiston keruun suunnittelu ja toteutus ja materiaalin tuottaminen ja toimittaminen mehiläistutkimuksen tarpeisiin ja muu tarvittava työ sekä analysointi

Hyväksyttävät kustannukset:
• näytteiden otto ja analysointi
• palkkaus- ja palkkiokustannuksia ja niihin liittyviä lakisääteisiä kustannuksia, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;
• matkakustannuksia;
• ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvia kustannuksia;
• vuokrakustannuksia;
•välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannuksia;
• materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa;
• julkaisu- ja jakelukustannuksia.

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen. Tukea ei myönnetä:
1) edustusmenoihin;
2) rahoituskuluihin;
3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason. Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan. Hyväksyttävien kustannusten on oltava toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään lisäksi kansallisesti. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida

vähentää tuensaajan toiminnassa.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja. Tukea voidaan myöntää myös avustuksensaajan toimitilojen ulkopuolella tehtäviin investointeihin aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuensaajat

Mehiläishoitotukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle.

Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat mehiläishoitoalalla tarvittavista laboratoriotutkimuksista ja niiden toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.
Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja oli käytettävissä

Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:
Tukikelpoisia kustannuksia ovat laboratorioanalyysien teettämisestä aiheutuvat kustannukset. Mehiläistuotteiden laatua koskevat analyysit maksavat keskimäärin 100 euroa näyte, joihin varataan 26 200 euroa, ja mehiläistautien analyysit, keskimäärin 160 euroa per näyte, joihin varataan 8 000 euroa. Lisäksi kustannuksia aiheutuu työ- ja matkakuluista sekä hallintokustannuksista.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaan koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä.

Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki noudattaa WTO:n vihreän laatikon 1 artiklan yleisiä säännöksiä, koska se myönnetään julkisesti rahoitetulla ohjelmalla, siinä ei ole mukana siirtoja kuluttajilta eikä se edistä hintatuen myöntämistä tuottajille. Lisäksi noudatetaan WTO:n vihreän laatikon 2 artiklan tukikohtaisia kriteerejä, koska toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on mehiläishoitoalaa edustava rekisteröity yhteisö.

Liittyy maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 2 alakohtaan e.

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi4UAC - Mehi4määrä	Keskimäärin		

Kuvaus

Mehi4UAC - Mehi4määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat kohdassa 6 arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä. Laboratorionäytteiden kokonaiskustannukset ovat noin 34 200 euroa vuosittain. Lisäksi kuluja tulee myös henkilöstökustannuksista (suunnittelu, keruu, raportointi) 21 000 euroa, matkakuluista 2 400 euroa sekä hallintokustannuksista 2 400 euroa.

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (60 000 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (30 000 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (10 000 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 60 000, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi4UAC - Mehi4määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	7 767,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 300,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	143 300,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	46 600,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	286 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 300,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	143 300,00

	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

PRESBEEHIVES(55(1)(d)) - – toimet mehiläispesien nykyisen määrän säilyttämiseksi tai lisäämiseksi unionissa, mukaan lukien mehiläisten jalostaminen

Mehi5 - Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi5
Tukitoimen nimi	Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen
Tukitoimen tyyppi	PRESBEEHIVES(55(1)(d)) – toimet mehiläispesien nykyisen määrän säilyttämiseksi tai lisäämiseksi unionissa, mukaan lukien mehiläisten jalostaminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

<u>Tavoite</u>

Tavoitteena on mehiläispesien määrän säilyttäminen ja kasvattaminen tasapainossa kulutuksen kehittymisen kanssa. Tavoitteena on vähintäänkin nykyisen pesämäärän ylläpitäminen talvitappioiden paikkaamiseksi. Lisäksi toimenpiteen tavoitteena voi olla Suomessa käytettävien rotujen ja mehiläiskantojen parantaminen ja turvaaminen (ml. jalostus).

Jalostuksen tavoitteena voi olla seuraavat tai jokin seuraavista:

- ympäristöön sopivat perinnölliset ominaisuudet
- soveltuvuus pitkäjaksoiseen käyttöön ja kestävyys tai sopeutuminen muuttuvaan ympäristöön
- paikallisten kantojen turvaaminen tai luomulähtöinen näkökulma

<u>Toimenpiteet</u>

Tarvittaessa mehiläiskantoja jalostetaan kunkin kannan jalostusohjelman mukaan.

Alkuperäisrodun säilyttämisessä voidaan tehdä yhteistyötä geenivaraohjelman kanssa. Päällekkäistä rahoitusta maaseutuohjelman kanssa ei myönnetä.
Mehiläisten jalostustoiminnan toteuttamiseen ja kehittämiseen voi si,sältyä esimerkiksi jalostustavoitteiden arvostelu, yhteistyö emonkasvattajien kanssa, keinosiemennys, kirjanpito polveutumisesta ja kantakirjaus sekä tarvittavat analyysit.

Lisäksi toimenpide voi sisältää hyvien käytänteiden kehittämisen koskien esimerkiksi jaokkeiden tekemistä ja varaemojen talveutustekniikkaa.

Toimenpiteessä voidaan tehdä koetoimintaa havaintotarhaajien ja ammattitarhaajien kanssa.

Hyväksyttävät kustannukset
- palkkaus- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia
- matkakustannukset
- ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset
- vuokrakustannukset
- välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannukset
- sähköisten järjestelmien kustannukset
- materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa
- julkaisu- ja jakelukustannuksia.

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen.

Tukea ei myönnetä:
1) edustusmenoihin;
2) rahoituskuluihin;
3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason. Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan. Hyväksyttävien kustannusten on oltava toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään lisäksi kansallisesti. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen

(EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää tuensaajan toiminnassa.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja, toiminnassa tarvittavia tarvikkeita ja koetoiminnasta syntyviä kustannuksia voidaan tukea. Tukea voidaan myöntää myös avustuksensaajan toimitilojen ulkopuolella tehtäviin investointeihin aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuensaajat

Mehiläishoitotukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle.

Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joiden tavoitteena on mehiläispesien määrän säilyttäminen, mehiläiskantojen turvaaminen ja mehiläisten jalostaminen.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.

Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja oli käytettävissä.

Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:

Paritustarhojen perustaminen 2 500 euroa (5x500 euroa).

Lisäksi tulevat esimerkiksi emojen valinnasta ja emojen arvioinnista aiheutuvat kustannukset.

Kustannukset syntyvät emolinjan sekä kuhnurien valinnan lisääntyvästä työmäärästä ja emojen keinosiementämisestä. Emojen valinnan keskimääräisenä kustannuksena on käytetty 160 euroa (30x 160 = 4 800 euroa) ja emoarvostelun hinta on keskimäärin 500 euroa (7x500 = 3500 euroa).

Muut kustannukset aiheutuvat aineistosta ja tarvikkeista (myyntisuunnitelma, omavalvontajärjestelmä, hygieniatestit) 9000 euroa sekä sellaisten digitaalisten järjestelmien, jotka tuottavat jalostuksessa hyödynnettävää tietoa, lisäämisestä ja kehittämisestä 5 400 euroa.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaan koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä.

Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

Yhteistyö emonkasvattajien kanssa: tuettavia kustannuksia ovat paritustarhatoiminnot, emojen valinta, emojen arvostelu ja keinosiementäminen. Tuen saaja kilpailuttaa näiden palvelujen tuottamisen.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Oranssi laatikko
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

-

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi5UAC - Mehi5määrä	Keskimäärin		

Kuvaus

Mehi5UAC - Mehi5määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat kohdassa 6 arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä.

Emojen valinnan ja arvostelun kokonaiskustannukseksi vuodessa on arvioitu 8 300 euroa, paritustarhaustoimintojen kokonaiskustannukseksi 2 500 euroa, toimenpiteeseen liittyvien palkkakustannuksien matkoineen kokonaiskustannukseksi on arvioitu 13 200 euroa. Aineiston ja tarvikkeiden kustannuksiksi on arvioitu 9 000 euroa.
Digitaalisten järjestelmien kehittäminen 5 400 euroa ja hallintokustannukset 1600 euroa

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (40 000 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (20 000 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (6667 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 40 000, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi5UAC - Mehi5määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	5 167,00	6 667,00	6 667,00	6 667,00	6 667,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	15 500,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	95 500,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	31 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	191 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	15 500,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	95 500,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

COOPAPI(55(1)(e)) - – yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevien tutkimusohjelmien toteuttamiseen erikoistuneiden tahojen kanssa

Mehi6 - Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi6
Tukitoimen nimi	Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa
Tukitoimen tyyppi	COOPAPI(55(1)(e)) – yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevien tutkimusohjelmien toteuttamiseen erikoistuneiden tahojen kanssa
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

<u>Tavoite</u>

Tavoitteena on yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa parantaa mehiläishoitoalan kannattavuutta, satomääriä, hunajan laatua tai ominaisuuksia, edistää mehiläisten terveyttä ja talvehtimista, sopeutumista muuttuviin ilmasto-olosuhteisiin tai tuottaa tietoa tarhattujen mehiläisten ja luonnonvaraisten pölyttäjien suhteista. Mahdollisia ovat myös pölytyskokeet uusien viljelykasvien osalta.

<u>Toimenpiteet</u>

Tukea voidaan myöntää mehiläishoitoalan soveltavan tutkimuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Toimenpiteeseen voi liittyä tutkimusprojektien suunnittelu ja tarvittava yhteistyö sekä tarvittavien materiaalien toimittaminen ja erilaiset muut tukitoimet sekä tutkimuksissa saadun tiedon muokkaaminen viestinnälliseen muotoon.

Toimenpide voi sisältää myös tarvittavia investointeja silloin, kun ne eivät ole luonteeltaan jatkuvia ja niiden osoitetaan liittyvän tiettyyn tutkimusprojektiin. Esimerkkeinä pölytyskokeissa käytettävät häkit ja erilaiset pesäkalustoratkaisut, talveutuskokeissa tarvittavat erilaiset pesäkalustoratkaisut, terveyskokeissa varroapohjat ja käytettävät varroantorjunta-aineet, mittalaitteet pesien sisälle painon, lämpötilan, kosteuden ja mahdollisesti äänen tarkkailuun.

Toimenpiteessä voidaan rahoittaa hakijan osallistumista tutkimusprojektien ja kehittämishankkeiden kustannuksiin rajatuilta osin sekä osallistumista mehiläishoitoalaa koskevan tilastoinnin kehittämiseen

Toimenpiteeseen voi myös kuulua eri yhteydenpitomuodot suomalaisiin tutkimus- ja koulutuslaitoksiin sekä pohjoismaisiin ja muihin ulkomaisiin alan tutkijoihin, osallistuminen kansainvälisiin mehiläisalan tutkijatapaamisiin ja konferensseihin.

Hyväksyttävät kustannukset:

- tutkimushankkeista aiheutuvat kustannukset ml. näytteiden otto, aineistonkeruu ja analysointi
- palkkaus- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia
- matkakustannukset
- ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset
- vuokrakustannukset
- välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannukset
- materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa
- julkaisu- ja jakelukustannuksia

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen.

Tukea ei myönnetä:

1) edustusmenoihin;
2) rahoituskuluihin;
3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason.

Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan. Hyväksyttävien kustannusten on oltava toimenpiteiden toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja kohtuullisia.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka

aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää tuensaajan toiminnassa.

Tuensaaja voi tehdä toimenpiteessä tarvittavia investointeja silloin, kun ne eivät ole luonteeltaan jatkuvia ja niiden osoitetaan liittyvän tiettyyn tutkimusprojektiin. Tukea voidaan myöntää myös avustuksensaajan toimitilojen ulkopuolella tehtäviin investointeihin aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jos se on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Tuensaajat

Mehiläishoitotukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle.

Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, jotka aiheutuvat yhteistoiminnasta tutkimustoiminnan kanssa.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.
Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja oli käytettävissä.
Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:

Toimenpiteen kustannuksia ovat osallistuminen mehiläishoitoalaa koskevien tutkimusten kustannuksiin, enimmäiskustannus tutkimushanketta kohden on 14 400 euroa. Näitä arvioidaan tarvittavan 3 eli yhteensä 43 200 euroa

Tuetaan myös henkilöstökustannuksia (ml. osallistuminen tutkimusten suunnitteluun, tutkimushankkeiden koordinointi, tutkimuksessa tarvittavan aineiston ja tiedon toimittaminen tutkijoille, tutkimustiedon muokkaaminen viestinnälliseen muotoon).

Tutkimusaiheita ovat esimerkiksi mehiläistalouden kannattavuusseuranta; vaakapesäseuranta ja mehiläisten terveyden seuranta.

Osallistuminen kansainvälisiin tutkimuskonferensseihin 7500 euroa (keskimääräinen matka- ja majoituskustannus 1 500 euroa/kpl x 5).

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaan koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu.

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä. Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

Kohdennus mehiläishoitoalan toimiin varainhoitovuonna 2023 on alempi kuin muina vuosina, koska käynnissä olevaan ohjelmaan on kohdistettu varoja vuoden 2023 budjetista. Taulukon 6.1 poikkeama suunnitelma-asetuksen liitteen X määrän nähden vuoden 2023 osalta johtuu tästä.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki noudattaa WTO:n vihreän laatikon 1 artiklan yleisiä säännöksiä, koska se myönnetään julkisesti rahoitetulla ohjelmalla, siinä ei ole mukana siirtoja kuluttajilta eikä se edistä hintatuen myöntämistä tuottajille. lisäksi noudatetaan WTO:n vihreän laatikon 2 artiklan tukikohtaisia kriteerejä, koska toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on mehiläishoitoalaa edustava rekisteröity yhteisö.

Liittyy maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 2 alakohtiin a, c ja d.

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi6UAC - Mehi6määrä	Keskimäärin		

Kuvaus

Mehi6UAC - Mehi6määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat kohdassa 6 arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä.
Tutkimushankkeisiin osallistumisen kustannukseksi vuositasolla arvioidaan 43 200 euroa.

Kansainvälisiin tutkimuskonferensseihin osallistumisen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu vuositasolla 7 500 euroa. Toimenpiteen henkilöstökustannukseksi on arvioitu 4 200 euroa. Välineet ja materiaalit 2 700 euroa. Hallintokustannukset 2 400 euroa

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (60 000 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (30 000 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (10 000 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 60 000, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi6UAC - Mehi6määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	7 733,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 200,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	143 200,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	46 400,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	286 400,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 200,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	143 200,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

PROMOBEES(55(1)(f)) - – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien markkinaseurantatoimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta mehiläistuotteiden laadusta

Mehi7 - Mehiläistuotteiden menekinedistäminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Mehi7
Tukitoimen nimi	Mehiläistuotteiden menekinedistäminen
Tukitoimen tyyppi	PROMOBEES(55(1)(f)) – menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien markkinaseurantatoimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta mehiläistuotteiden laadusta
Yhteinen tuotosindikaattori	O.37. Mehiläishoidon säilyttäminen/kehittäminen: toimien tai yksiköiden lukumäärä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Kansallinen**

Koodi	Kuvaus
FI	Suomi/Finland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Koko Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ALAKOHTAINEN TAVOITE Koodi + kuvaus

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 24	Mehiläishoitoalan kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvaus

Tavoite

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä kuluttajien tietoisuutta hunajan ja muiden mehiläistuotteiden laadusta ja tuotteiden käytöstä sekä tarhamehiläisten ja luonnonvaraisten pölyttäjien tärkeydestä sekä pölyttäjien elintavoista. Tiedottamista kohdennetaan myös lapsi- ja nuorisotoimintaan. Tavoitteena on tutustuttaa nuoret mehiläishoitoon ja lisätä tietoutta myös muista pölyttäjistä kurssien ja tapahtumien avulla.

Toisaalta lisätään tarhaajien tietoa markkinoinnista ja menekinedistämiskeinoista. Tavoitteena on myös lisätä tutkimustietoa hunajamarkkinoista ja kuluttajien toiveista, ostajien käyttäytymisestä sekä vähittäismyyntitoimien kannattavuudesta ja vientimahdollisuuksista.

Toimenpiteet

Toimenpiteen toteutustapoina ja kanavina voivat olla esimerkiksi avoimien ovien tapahtumat, erilaiset tilaisuudet, menekinedistämismateriaali, mainonta, tuotetiedon tuottaminen ja välittäminen, yhteistyö median eri kanavien kanssa, sähköiset kanavat, verkkosivut, sosiaalinen media, tiedotteet, paperiesitteet, alan lehdet, markkinatutkimukset ja kartoitukset sekä vientikartoitukset. Toimenpide voi sisältää mehiläistuotteiden laatutiedon käyttämisen viestinnässä.

Hyväksyttävät kustannukset:
- markkinaseurannasta ja –kartoituksesta sekä menekinedistämisestä ja tiedottamisesta aiheutuvat kulut
- palkkaus- ja palkkiokustannukset ja niihin liittyvät lakisääteiset kustannukset, lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia
- matkakustannukset
- ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset
- vuokrakustannukset
- välttämättömistä materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvia kustannukset
- materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa
- julkaisu- ja jakelukustannukset

Yleishallinnon kulut ja muut avustettavaan toimintaan jaettavat kustannukset ml. kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta, voidaan hyväksyä EU-säädösten asettamissa rajoissa siltä osin kuin ne kohdennetaan toimenpiteen toteuttamiseen.
Tukea ei myönnetä:
1) edustusmenoihin;
2) rahoituskuluihin;
3) kustannuksiin, jotka aiheutuvat tuensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason. Matkakustannuksina hyväksytään enintään valtion virkaehtosopimuksen mukaiset kustannukset.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää suunnitelman tuen kohteena olevan toimenpiteiden toteuttamisesta sekä niiden kustannuksia koskevan suunnitelman, joka osoittaa, että tuki on toimenpiteen toteuttamisen kannalta tarpeellinen ja niihin liittyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä yhteisön ja kansallisen lainsäädännön mukaan.

Toimenpiteen kustannuksiksi hyväksytään EU:n mehiläishoitolan tukea koskevien säädösten mukaiset kustannukset huomioiden erityisesti delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 mehiläishoitoalan tukitoimityypeille asettamat lisävaatimukset. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen II mukaiset menolajit eivät ole tukikelpoisia. Asetuksen (EU) 2022/126 liitteen III lisäksi tukikelpoisia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toimenpiteiden toteuttamisesta, jos ne eivät sisälly liitteeseen II. Tukikelpoisista kustannuksista säädetään tarkemmin kansallisesti.

Tukea voidaan myöntää suunnitelmille, jotka vievät alaa kokonaisuutena eteenpäin ja hyödyttävät laajasti mehiläishoitoalaa ja mehiläisalalla toimivia.

Tukea voidaan myöntää toimenpiteen toteuttamisessa tarvittaviin hankintoihin ja messuille tai näyttelyyn osallistumisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Tukea voidaan myöntää kustannusten arvonlisäveron osuuteen, jos tuensaaja esittää verottajalta saadun

todistuksen tai muun luotettavan selvityksen siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää tuensaajan toiminnassa.

Toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan liittyvät henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia. Tuen saajan hallintokustannuksia pidetään tukikelpoisina, jos ne liittyvät toimenpiteen laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan eivätkä ne ylitä 4 prosenttia toimenpiteen toteutuksen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista.

Tuensaajat

Mehiläishoitotukea voidaan myöntää mehiläishoitoalaa edustavalle rekisteröidylle yhteisölle. Tukea voi hakea useampi tukeen oikeutettu toimija yhdessä. Tukeen oikeutettu toimija voi käyttää yksittäisten toimenpiteiden toteutuksessa apuna muuta julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista rekisteröityä yhteisöä.

Tuensaajalla on oltava suunnitelman laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset edellytykset suunnitelman toteuttamiseen.

6 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joiden tavoitteena on mehiläistuotteiden menekinedistäminen.

Strategia-asetuksen 55 artiklan mukaan jäsenvaltioiden osoittaman rahoituksen määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin unionin taloudellisen avun määrä. Suomessa ei oteta käyttöön kansallisesti maksettavaa lisätukea, vaan kansallinen osuus on yhtä suuri kuin unionin osuus. Tuen yhteismäärä ei voi olla aiheutuneita menoja suurempi.

Tuki myönnetään avustuksena. Tukitaso on 100 % tukikelpoisista kustannuksista. EU:n rahoitusosuus on enintään 50 %.

Tuki maksetaan tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella.
Tukea voidaan maksaa myös jäsenmaan määrittelemän kertakorvauksen tai standardikustannuksen muodossa. Kertakorvauksia ja standardikustannuksia ei ole toistaiseksi määritelty.

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen rahoituskauden kustannuksiin niiltä osin kuin vastaavia tietoja oli käytettävissä.

Esimerkkejä toimenpiteen kustannuksista:
Lapsille ja nuorille järjestetään mehiläisalan opetusta kouluissa, päiväkodeissa ja nuoriso-organisaatioissa. Keskimääräinen oppitunnin kustannus on 30 euroa/h (30x400=12 000 euroa)

Markkinaselvitykset ja kartoitukset 10 000 euroa. Menekinedistämistoimenpiteitä kuten: someviestikampanja 1 500 euroa, painettu ja sähköinen esite 1 200 euroa, Roll-up esite 630 euroa, menekinedistämistoimenpiteet yhteensä 14 580 euroa.

7 Vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat lisätiedot

Tukea tukitoimityypille voidaan hakea yhdessä muiden mehiläishoitoalaan koskevien tukitoimityyppien kanssa, jolloin ne muodostavat yhdessä hankkeen. Hakija voi muuttaa rahoituksen kohdentamista suunnitelmansa sisällä suunnitelmaan kuuluvien toimenpiteiden ja tukitoimenpidetyyppien välillä edellyttäen, ettei hakijalle myönnetyn rahoituksen määrää ylitetä eivätkä suunnitelmassa määritellyt tuotokset merkittävästi muutu.

Tuensaaja voi muuttaa tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamista ja niiden kustannuksia koskevaa suunnitelmaa edellyttäen, että muutos ei olennaisesti vaikuta suunnitelman tavoitteiden toteutumiseen. Muutosta ei saa toteuttaa ennen sen hyväksymistä ennakolta. Ruokavirasto päättää hakemuksesta muutosten hyväksymisestä.

Tuensaaja voi muuttaa suunnitelmaa sen toteuttamisjakson aikana ilman hyväksymistä, jos kyseessä on vähäinen muutos, jolla ei ole vaikutusta suunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta, ja jos se ilmoittaa muutoksesta Ruokavirastolle viipymättä muutostarpeen tultua ilmi.

8 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki noudattaa WTO:n vihreän laatikon 1 artiklan yleisiä säännöksiä, koska se myönnetään julkisesti rahoitetulla ohjelmalla, siinä ei ole mukana siirtoja kuluttajilta eikä se edistä hintatuen myöntämistä tuottajille. Lisäksi noudatetaan WTO:n vihreän laatikon 2 artiklan tukikohtaisia kriteerejä, koska toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on mehiläishoitoalaa edustava rekisteröity yhteisö.

Liittyy maataloussopimuksen liitteen 2 kohdan 2 alakohtaan f.

9 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)
Mehi7UAC - Mehi7määrä	Keskimäärin		

Kuvaus

Mehi7UAC - Mehi7määrä

Projektien määrä

Toimenpiteen tuotoksena on hanke ja mehiläisalan järjestöjen kanssa käytyjen keskusteltujen perusteella on päädytty siihen, että todennäköisesti toteutuisi kolme hanketta.

Suunnitellun yksikkömäärän pohjana ovat kohdassa 6 arvioidut kustannukset oleellisimmista toimenpiteistä.

Koulu- ja nuorisokampanjan hinnaksi on arvioitu 12 000 euroa. Muun menekinedistämisen ja tiedottamisen (verkkosivut, esitteet, some-kampanjat ja tuote-esittelyt) 14 580 euroa sekä markkinakartoitusten kustannuksiksi on arvioitu 10 000 euroa. Hallintokustannukset 1 680 euroa ja henkilökustannukset 3 740 euroa.

Eri yksikkökustannusten nojalla olemme laskeneet tukitoimityypin kokonaiskustannuksen (42 000 euroa) eli julkisen rahoituksen kokonaisuudessaan. EU:n osuus on tästä määrästä 50 % (21 000 euroa). Olemme arvioineet, että toimenpiteet toteutetaan kolmessa eri hankkeessa (output indicator O.37). EU:lle aiheutuva kustannus on jaettu näille kolmelle hankkeelle (7 000 euroa). Näin on saatu unionin kokonaismenot euroina hanketta kohden.

Tukitoimityypin kokonaiskustannus vuodesta 2024 alkaen on EUR 42 000, joka näkyy kohdan 10 taulukossa. Varainhoitovuoden 2023 osalta rahoitusta käytetään etukäteen siirtymäkauden menoihin ja (1.8.-31.12.2022), tältä osin on toteutettu alempaan määrärahaan sopeutettua budjettia vuonna 2023.

10 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotos

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Mehi7UAC - Mehi7määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (unionin kokonaismenot euroina)	5 420,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)						
	O.37 (yksikkö:)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	16 260,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	100 260,00
YHTEENSÄ	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	32 520,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	200 520,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	16 260,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	100 260,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	

5.3 Maaseudun kehittämisen interventiot

ENVCLIM(70) - Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset

AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EDV 01
Tukitoimen nimi	Välfärdsplan för nötkreatur
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den

ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.13 Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat kasvihuonekaasu- ja/tai ammoniakkipäästöjen, lannankäsittely mukaan lukien, vähentämistä koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika.

Interventionen riktar sig till gårdens alla nötkreatur.

Alla jordbrukare som har gjort ett välfärdsåtagande ska ha en heltäckande välfärdsplan för gårdens alla

nötkreatur från början av åtagandeperioden. Välfärdsplanen är en årlig plan för hantering och utveckling av verksamheten, som innehåller gårdsspecifika åtgärder för nötkreaturens välbefinnande, hälsovård och biosäkerhet. Stödmottagaren utarbetar planen årligen och utvecklar den med hänsyn till gårdens förhållanden och produktionssätt. I välfärdsplanen ska jordbrukaren beskriva förhållandena, beredskap för funktionsstörningar, genomförande av produktion och utfodring, plan för att förhindra smittor, förbättring av välbefinnandet samt eventuella observationer och utvecklingsbehov. För att hitta mera klimatvänliga utfodringslösningar kan stödmottagaren anlita en rådgivare som hjälp för att göra upp utfodringsplanen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla kriterierna för jordbrukare.

En förutsättning för erhållande av ersättningen är att stödmottagaren under hela åtagandeåret på sin gårdsbruksenhet har i sin besittning djurenheter av det djurslag som utgör grunden för ersättningen. Minimiantalet djur ska i medeltal motsvara 15 djurenheter.

När det gäller djurens stödberättigande gäller lagstiftningen om spårbarhet och identifiering av djur (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM förordning 67/2022.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren i djurvälfärdsåtagandet från och med den 1 januari det år som ansökan avser.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Åtagandet är ett IACS förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Basnivån utgörs i tillämpliga delar av bestämmelserna i den nationella djurskyddslagen och -förordningen. Bestämmelserna i villkorlighetens SMR 9 och 11 om djurens välbefinnande ingår i nationell lagstiftning. Om de nationella föreskrifterna ändras så att också basnivån ändrar kommer ändringen att beaktas i åtgärden.

Kriterierna i åtagandena om djurens välfärd överstiger kraven i basnivån genom att varken djurskyddslagen eller förordningen förutsätter att djuruppfödaren gör upp en välfärdsplan.

Kraven i basnivån som gäller tillgång till vatten och utfodring samt säkerheten på hållandeplatsen och betesområden kontrolleras i samband med att övriga stödvillkor kontrolleras. I samband med kontrollen kontrolleras dessutom de basnivåkrav som är relevanta för genomförandet av åtgärden.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 17 euro per djurenhet.

Laskentamenetelmä

Beräkningarna har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forskning och utveckling samt producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja konkurrenskraftig näringsverksamhet utifrån en hållbar användning av förnybara naturresurser samt för främjande av välfärd och landsbygdens livskraft.

Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. Luke har använt sig av avtalspriser som publicerats av Arbetseffektivitetsförening r.f. samt jordbruksstatistik publicerad av Naturresursinstitutet, Statistikcentralen och Ålands statistik- och utredningsbyrå. Dessutom har Luke fått expertråd om bedömningar av arbetsgångar från Helsingfors universitet och ProAgria. Om möjligt har de insats- och producentpriser som använts i beräkningarna uppdaterats till prisnivån för 2021. Jordbrukarens timlöneantagande för jordbruksarbete är 17 euro per timme och i förvaltnings- och planeringsarbete 25 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen beaktas endast sådana merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som går ut över den verksamhet som bedrivs enligt nationell lagstiftning. Samtidigt har man även bedömt hur stor andel (0–100 %) av åtgärdernas effekter, och således också av de kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ersätts, riktas till en ökning av djurens välbefinnande.

Sådana förhands- och efterhandskostnader som inte direkt kan fördelas till någon åtgärd har i kalkylen beaktats som stödmottagarens transaktionskostnader. Transaktionskostnaderna föranleds av att stödmottagaren sätter sig in i stödvillkoren och skaffar sig den information som behövs. Transaktionskostnaden uppskattas till 15 % av de kostnader och inkomstbortfall som ska ersättas.

För att fastställa ersättningsnivån för sådana åtgärder som ökar djurens välfärd och som går utöver kraven i nationell lagstiftning har merkostnaderna och inkomstbortfallet (€/de) bedömts på representativa jordbruksföretag som upprättats på grundval av statistik med hjälp av expertbedömningar och forskningslitteratur. De anläggningar som används i beräkningarna för nötkreatur är: 1) en anläggning med köttdjursuppfödning med 250 köttnöt (viktningsfaktor i beräkningen 17 %), 2) en mjölkkogård med 80 mjölkkoplatser (viktningsfaktor 47 %) och 3) en dikogård med 25 dikoplatser (viktningsfaktor 36 %).

Till de gårdsvisa åtgärderna som på en nötkreatursgårdar ingår i välfärdsplanen och från vilkas planering, uppföljning och utvecklingsdokumentering det uppstår årsvisa kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ska ersättas med ersättningen för djuren välfärd är:

- åtgärder för att säkerställa funktionen av automatiken och systemen som behövs i produktionen
- planering av en klimatvänlig utfodring och tillgången till vatten
- förhindrande av smittspridning
- planering av förebyggande åtgärder för skydd mot sjukdomar och biosäkerhet
- planering av åtgärder som främjar välmående hos nöt och kalvar

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för gårdens samtliga nöt är högst 17 euro per djurenhet och år.

Lisäselvitys

Med ersättningen för djurens välbefinnande finansieras inte investeringar eller anskaffning av sådana förnödenheter som krävs för att genomföra åtgärden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande omfattar ett obligatoriskt villkor om att upprätta en välfärdsplan som omfattar gårdens alla nötdjur oberoende av ålder och kön. I välfärdsplanen ingår olika moduler som samtliga är obligatoriska. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Välfärdsplanerna lämnas in till Ålands landskapsregering, vilket gör dem tillgängliga för förvaltningen. Rådgivningstjänsterna främjar förbättrandet av djurens välbefinnande genom att utveckla stödmottagarnas färdigheter och genom att lyfta fram innovationer.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandet omfattar ett år.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärderna som gäller djurens välbefinnande är en typ av ett förvaltningsåtagande och hör i detta sammanhang ihop med ett produktionssätt.

En förbättring av kraven gällande djuren välbefinnande leder till en förhöjning av produktionskostnaderna per djurenhet och kan leda till en sänkning av produktionsintensiteten. Djurens välbefinnande stöds endast genom sådana åtgärder som går utöver de rättsliga kraven. Ersättningen grundar sig på kostnader och inkomstbortfall. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.13; R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under hela programperioden.

Välfärdsplanen för nötkreatur bidrar till resultatindikatorerna R.13 (planering av utfodringen), R43 (förebyggande av sjukdomar och minskad användning av läkemedel) och R.44 (främjande av djurens välbefinnande).

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	0,00	22 100,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	0,00	22 100,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	75 140,00	75 140,00	75 140,00	75 140,00	75 140,00	0,00	375 700,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	32 310,20	32 310,20	32 310,20	32 310,20	32 310,20	0,00	161 551,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EDV 02
Tukitoimen nimi	Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika.

En stödmottagare som har ingått ett åtagande ska för varje grupp på 50 nötkreatur som inte har kalvat ha åtminstone en fast box eller en separat box som kan monteras ihop av delar eller ett annat motsvarande utrymme för ett nötkreatur som insjuknat, behöver vård eller ska kalva. I en grupp- eller ensambox ska under 12 månader gamla nötkreatur ha ett utrymme på minst 6 m^2 per djur och över 12 månader gamla nötkreatur ska ha ett utrymme på minst 9 m^2 per djur.

Mjölkkor och dikor som har kalvat ska för varje påbörjad grupp på 20 kor ha minst en fast eller monterbar separat box eller annat motsvarade utrymme för ett insjuknat djur, för ett djur som behandlas eller ett djur som ska kalva. I en gruppbox eller i en ensambox ska ytan per djur vara minst 9 m^2. Mjölkkorna bör kunna mjölkas maskinellt.

Hålls djur i gruppboxar bör man ha beredskap att åtskilja djur i separata bås.

Liggområdet ska ha ett fast underlag, vara välströat och mjukt. För nötkreatur som är över 6 månader gamla godkänns även boxar med spaltgolv, om liggområdet har en konstruktion som gör golvet mjukare, såsom stoppning för spaltgolv eller skumgummibalkar.

Villkoren ska iakttas i fråga om gårdens alla nötkreatur.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla kriterierna för jordbrukare.

En förutsättning för erhållande av ersättning är att stödmottagaren under hela åtagandeåret på sin gårdsbruksenhet har i sin besittning djurenheter av det djurslag som utgör grunden för ersättningen. Det ska finnas nötdjur som i medeltal motsvara 15 djurenheter.

När det gäller djurens stödberättigande gäller lagstiftningen om spårbarhet och identifiering av djur (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM förordning 67/2022.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren i djurvälfärdsåtagandet från och med den 1 januari det år som ansökan avser.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är IACS - förvaltningsåtagande

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Basnivån utgörs i tillämpliga delar av bestämmelser i den nationella djurskyddsslagen och -förordningen. Bestämmelserna om villkorlighetens SMR 9 och SMR 11 om djurens välbefinnande ingår i den nationella lagstiftningen. Om de nationella föreskrifterna ändrar så att också basnivån ändrar kommer ändringen att beaktas i åtgärden.

Basnivån för denna intervention utgörs av kraven för utrymmet för behandling av sjuka eller skadade djur. Enligt djurskyddsförordningen (5 § 4 mom.) ska det för sjuka eller skadade djur finnas en avskild ändamålsenlig box eller annat utrymme där djur kan vårdas men inget krav finns varken på antal boxar i förhållande till antalet djur, på ytstorlek eller på användning av strö. Stödvillkoren förutsätter ett visst antal boxar av en viss storlek i förhållande till antalet djur på gården.

Kraven i basnivån kontrolleras i samband med att övriga stödvillkor kontrolleras.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 23 euro per djurenhet.

Laskentamenetelmä

Beräkningarna har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forskning och utveckling samt producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja konkurrenskraftig näringsverksamhet utifrån en hållbar användning av förnybara naturresurser samt för främjande av välfärd och landsbygdens livskraft.

Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. Luke har använt sig av avtalspriser som publicerats av Arbetseffektivitetsförening r.f. samt jordbruksstatistik publicerad av Naturresursinstitutet, Statistikcentralen och Ålands statistik- och utredningsbyrå. Dessutom har Luke fått expertråd om bedömningar av arbetsgångar från Helsingfors universitet och ProAgria. Om möjligt har de insats- och producentpriser som använts i beräkningarna uppdaterats till prisnivån för 2021. Jordbrukarens timlöneantagande för jordbruksarbete är 17 euro per timme och i förvaltnings- och planeringsarbete 25 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen beaktas endast sådana merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som går ut över den verksamhet som bedrivs enligt nationell lagstiftning. Samtidigt har man även bedömt hur stor andel (0–100 %) av åtgärdernas effekter, och således också av de kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ersätts, riktas till en ökning av djurens välbefinnande.

Sådana förhands- och efterhandskostnader som inte direkt kan fördelas till någon åtgärd har i kalkylen beaktats som stödmottagarens transaktionskostnader. Transaktionskostnaderna föranleds av att stödmottagaren sätter sig in i stödvillkoren och skaffar sig den information som behövs. Transaktionskostnaden uppskattas till 15 % av de kostnader och inkomstbortfall som ska ersättas.

För att fastställa ersättningsnivån för sådana åtgärder som ökar djurens välfärd och som går utöver kraven i nationell lagstiftning har merkostnaderna och inkomstbortfallet (€/de) bedömts på representativa jordbruksföretag som upprättats på grundval av statistik med hjälp av expertbedömningar och forskningslitteratur. De anläggningar som används i beräkningarna för nötkreatur är: 1) en anläggning med köttdjursuppfödning med 250 köttnöt (viktningsfaktor i beräkningen 17 %), 2) en mjölkkogård med 80 mjölkkoplatser (viktningsfaktor 47 %) och 3) en dikogård med 25 dikoplatser (viktningsfaktor 36 %).

På de gårdar som valt att genomföra interventionen uppstår kostnader som ersätts med ersättningen för djurens välbefinnande av att sjuk-, behandlings, och kalvningsboxarna ströas väl. Kostnaderna består av kostnader för extra strö och tilläggsarbete.

I kalkylen har inte beaktats den minskning av djurantalet i produktionsutrymmen som föranleds av sjuk-, behandlings- eller kalvningsboxarna eller av motsvarande utrymmen och inte heller storleken på det inkomstbortfall som detta föranleder. I Ålands djurskyddsförordning (ÅFS 1998:96 5 § 4 mom.) förutsätts att sjuka eller skadade djur ska ha en skild ändamålsenlig box eller annat utrymme där djuret kan skötas.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för gårdens samtliga nöt är högst 23 euro per djurenhet och år.

Lisäselvitys

Med ersättningen för djurens välbefinnande finansieras inte investeringar eller anskaffning av sådana förnödenheter som krävs för att genomföra åtgärden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande omfattar en uppsättning obligatoriska villkor för sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nöt som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas. Interventionen omfattar gårdens alla nötkreatur oberoende av ålder och kön. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren men genomförandet på den enskilda gården är beroende av vilka djurgrupper som finns på gården.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandet omfattar ett år.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärderna som gäller djurens välbefinnande är en typ av ett förvaltningsåtagande och hör i detta sammanhang ihop med ett produktionssätt.

En förbättring av kraven gällande djuren välbefinnande leder till en förhöjning av produktionskostnaderna per djurenhet och kan leda till en sänkning av produktionsintensiteten. Djurens välbefinnande stöds endast genom sådana åtgärder som går utöver de rättsliga kraven. Ersättningen grundar sig på kostnader och inkomstbortfall. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under hela programperioden.

Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxarna för nötkreatur bidrar till resultatindikatorerna R.43 (förebyggande av sjukdomar och minskad användning av läkemedel) och R.44 (främjande av djurens välfärd). På grund av att ingen dubbelräkning får förekomma kan dessa djur inte räknas med i indikatorns värde (se AX EDV 01). I årsberättelsen rapporteras förverkligandet av interventionen.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00	20 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00	20 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	92 000,00	92 000,00	92 000,00	92 000,00	92 000,00	0,00	460 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	39 560,00	39 560,00	39 560,00	39 560,00	39 560,00	0,00	197 800,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EDV 03
Tukitoimen nimi	Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika.

Åtagandet gäller stödmottagarens alla under 6 månader gamla nötkreatur.

Kalvarna ska ha ett välströat, fast och mjukt liggområde. I gruppboxarna ska varje kalv ha ett utrymme på minst 2,25 m^2. Går kalven med sin mor ska utrymmet vara minst 10 m^2.

Det ska finnas fryst råmjölk eller råmjölksersättning på gården. Före råmjölken fryses ner ska dess kvalitet mätas. Det ska föras bok över den frysta råmjölkens kvalitet. Kalven bör under hela diperioden få mjölk eller mjölkdryck antingen genom att dia eller genom en napp.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla kriterierna för jordbrukare.

En förutsättning för erhållande av ersättning är att stödmottagaren under hela åtagandeåret på sin gårdsbruksenhet har i sin besittning djurenheter av det djurslagdom utgör grunden för ersättningen. Det ska finnas nötdjur som i medeltal motsvara 15 djurenheter.

När det gäller djurens stödberättigande gäller lagstiftningen om spårbarhet och identifiering av djur (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM förordning 67/2022.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren i djurvälfärdsåtagandet från och med den 1 januari det år som ansökan avser.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Basnivån utgörs i tillämpliga delar av bestämmelserna i den nationella djurskyddslagen och -förordningen. Bestämmelser om villkorlighetens SMR 9 och SMR 11 om djurens välbefinnande ingår i den nationella lagstiftningen. Om de nationella föreskrifterna ändras så att också basnivån ändrar kommer ändringen att beaktas i åtgärden.

För denna intervention utgörs basnivån av kraven för utrymmen för uppfödning av kalvar.

Enligt djurskyddsförordningen ska en kalv som är under 150 kg i en gruppbox ha en yta om minst 1,5m^2 och ungdjur beroende av viktklass från 1,7 m^2 (150 - 220 kg) till 2,3 m^2 (> 400 kg).

Villkoren för åtagandet om djurens välfärd kräver större ytor och det får finnas färre kalvar i en gruppbox än vad lagstiftningen tillåter.

Kraven i basnivån kontrolleras i samband med att övriga stödvillkor kontrolleras.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 321 euro per djurenhet.

Laskentamenetelmä

Beräkningarna har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forskning och utveckling samt producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja konkurrenskraftig näringsverksamhet utifrån en hållbar användning av förnybara naturresurser samt för främjande av välfärd och landsbygdens livskraft.

Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. Luke har använt sig av avtalspriser som publicerats av Arbetseffektivitetsförening r.f. samt jordbruksstatistik publicerad av Naturresursinstitutet, Statistikcentralen och Ålands statistik- och utredningsbyrå. Dessutom har Luke fått expertråd om bedömningar av arbetsgångar från Helsingfors universitet och ProAgria. Om möjligt har de insats- och producentpriser som använts i beräkningarna uppdaterats till prisnivån för 2021. Jordbrukarens timlöneantagande för jordbruksarbete är 17 euro per timme och i förvaltnings- och planeringsarbete 25 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen beaktas endast sådana merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som går ut över den verksamhet som bedrivs enligt nationell lagstiftning. Samtidigt har man även bedömt hur stor andel (0–100 %) av åtgärdernas effekter, och således också av de kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ersätts, riktas till en ökning av djurens välbefinnande.

Sådana förhands- och efterhandskostnader som inte direkt kan fördelas till någon åtgärd har i kalkylen beaktats som stödmottagarens transaktionskostnader. Transaktionskostnaderna föranleds av att stödmottagaren sätter sig in i stödvillkoren och skaffar sig den information som behövs. Transaktionskostnaden uppskattas till 15 % av de kostnader och inkomstbortfall som ska ersättas.

För att fastställa ersättningsnivån för sådana åtgärder som ökar djurens välfärd och som går utöver kraven i nationell lagstiftning har merkostnaderna och inkomstbortfallet (€/de) bedömts på representativa jordbruksföretag som upprättats på grundval av statistik med hjälp av expertbedömningar och forskningslitteratur. De anläggningar som används i beräkningarna för nötkreatur är: 1) en anläggning med köttdjursuppfödning med 250 köttnöt (viktningsfaktor i beräkningen 17 %), 2) en mjölkkogård med 80 mjölkkoplatser (viktningsfaktor 47 %) och 3) en dikogård med 25 dikoplatser (viktningsfaktor 36 %).

På de gårdar som har valt åtgärden föranleds inkomstbortfall till följd av att färre kalvar kan placeras i en gruppbox än vad lagstiftningen tillåter. Därutöver uppstår extra kostnader av att kalvarnas liggområde ska ströas väl, av att kvaliteten på fryst råmjölk ska mätas och dokumenteras, av anskaffning av råmjölkserättning och av ordnandet av nappmatning av kalvar.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för gårdens under sex månader gamla kalvar är högst 321 euro per djurenhet och år.

Lisäselvitys

Med ersättningen för djurens välbefinnande finansieras inte investeringar eller anskaffning av sådana förnödenheter som krävs för att genomföra åtgärden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande omfattar en uppsättning obligatoriska villkor för kalvarnas förhållanden som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas. Åtgärden omfattar gårdens alla nötdjur under 6 månader oberoende av kön. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandet omfattar ett år.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärderna som gäller djurens välbefinnande är en typ av ett förvaltningsåtagande och hör i detta sammanhang ihop med ett produktionssätt.

En förbättring av kraven gällande djuren välbefinnande leder till en förhöjning av produktionskostnaderna per djurenhet och kan leda till en sänkning av produktionsintensiteten. Djurens välbefinnande stöds endast genom sådana åtgärder som går utöver de rättsliga kraven. Ersättningen grundar sig på kostnader och inkomstbortfall. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under hela programperioden.

Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls bidrar till resultatindikatorerna R.43 (förebyggande av sjukdomar och minskad användning av läkemedel) och R.44 (främjande av djurens välfärd). På grund av att ingen dubbelräkning får förekomma kan dessa djur inte räknas med i indikatorns värde (Se AX EDV 01). I årsberättelsen rapporteras förverkligandet av interventionen.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	321,00	321,00	321,00	321,00	321,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	480,00	480,00	480,00	480,00	480,00	0,00	2 400,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	480,00	480,00	480,00	480,00	480,00	0,00	2 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	154 080,00	154 080,00	154 080,00	154 080,00	154 080,00	0,00	770 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	66 254,40	66 254,40	66 254,40	66 254,40	66 254,40	0,00	331 272,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EDV 04
Tukitoimen nimi	Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika.

Åtagandet gäller stödmottagarens alla nötkreatur av hankön som är mellan 6 och 18 månader gamla.

För varje djur ska det finnas en yta på åtminstone 3,5 m^2 i varma stallar och 5,5 m^2 i kalla stallar. Minst hälften av boxens minimiyta för djurgruppen i fråga ska vara liggområde.

Liggområdet ska ha fast underlag, vara välströat och mjukt eller så ska konstruktioner som gör golvet mjukare, så som stoppningar för spaltgolv eller skumgummibalkar användas i boxar med spaltgolv.

Nötkreatur av hankön får inte hållas uppbundna om inte någon tillfällig, grundad och godtagbar anledning förutsätter detta.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren för jordbrukare.

En förutsättning för erhållande av ersättning är att stödmottagaren under hela åtagandeåret på sin gårdsbruksenhet har i sin besittning djurenheter av det djurslag som utgör grunden för ersättningen. Det ska finnas nötdjur som i medeltal motsvara 15 djurenheter.

När det gäller djurens stödberättigande gäller lagstiftningen om spårbarhet och identifiering av djur (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM förordning 67/2022.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren i djurvälfärdsåtagandet från och med den 1 januari det år som ansökan avser.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Basnivån för ersättningen av djurens välfärd utgörs i tillämpliga delar av bestämmelserna i den nationella djurskyddslagen och – förordningen. Bestämmelserna om villkorlighetens SMR 9 och SMR 11 om djurens välbefinnande ingår i den nationella lagstiftningen. Om de nationella föreskrifterna ändras så att också basnivån ändrar kommer ändringen att beaktas i åtgärden.

För denna intervention utgör basnivån av kraven på utrymmen för uppfödning av nötjur av kalvar. Enligt djurskyddsförordningen ska ungdjur beroende av viktklass ha en yta från 1,7 m^2 (150 - 220 kg) till 2,3 m^2 (> 400 kg).

Villkoren i åtagandet om djurens välfärd kräver större ytor än kraven i basnivån och det får finnas färre djur per kvadrat och dessutom måste minst hälften av boxens yta vara liggområde.

Kraven i basnivån kontrolleras i samband med att övriga stödvillkor kontrolleras.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 164 euro per djurenhet.

Laskentamenetelmä

Beräkningarna har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forskning och utveckling samt producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja konkurrenskraftig näringsverksamhet utifrån en hållbar användning av förnybara naturresurser samt för främjande av välfärd och landsbygdens livskraft.

Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. Luke har använt sig av avtalspriser som publicerats av Arbetseffektivitetsförening r.f. samt jordbruksstatistik publicerad av Naturresursinstitutet, Statistikcentralen och Ålands statistik- och utredningsbyrå. Dessutom har Luke fått expertråd om bedömningar av arbetsgångar från Helsingfors universitet och ProAgria. Om möjligt har de insats- och producentpriser som använts i beräkningarna uppdaterats till prisnivån för 2021. Jordbrukarens timlöneantagande för jordbruksarbete är 17 euro per timme och i förvaltnings- och planeringsarbete 25 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen beaktas endast sådana merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som går ut över den verksamhet som bedrivs enligt nationell lagstiftning. Samtidigt har man även bedömt hur stor andel (0–100 %) av åtgärdernas effekter, och således också av de kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ersätts, riktas till en ökning av djurens välbefinnande.

Sådana förhands- och efterhandskostnader som inte direkt kan fördelas till någon åtgärd har i kalkylen beaktats som stödmottagarens transaktionskostnader. Transaktionskostnaderna föranleds av att stödmottagaren sätter sig in i stödvillkoren och skaffar sig den information som behövs. Transaktionskostnaden uppskattas till 15 % av de kostnader och inkomstbortfall som ska ersättas.

För att fastställa ersättningsnivån för sådana åtgärder som ökar djurens välfärd och som går utöver kraven i nationell lagstiftning har merkostnaderna och inkomstbortfallet (€/de) bedömts på representativa jordbruksföretag som upprättats på grundval av statistik med hjälp av expertbedömningar och forskningslitteratur. De anläggningar som används i beräkningarna för nötkreatur är: 1) en anläggning med köttdjursuppfödning med 250 köttnöt (viktningsfaktor i beräkningen 17 %), 2) en mjölkkogård med 80 mjölkkoplatser (viktningsfaktor 47 %) och 3) en dikogård med 25 dikoplatser (viktningsfaktor 36 %).

För de stödmottagare som har valt åtgärden föranleds inkomstbortfall till följd av att det får finnas färre djur per kvadrat i gruppboxar och av att minst hälften av boxens yta måste vara liggområde. Därutöver uppstår extra kostnader på en uppfödningsanläggning med fast botten av att liggområden för 6–18 månader gamla nöt måste ströas väl, på en anläggning med spaltgolv uppstår extra kostnader av användningen av konstruktioner som gör golvet mjukare.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för gårdens nötkreatur av handjur mellan 6–18 månader är högst 164 euro per djurenhet och år.

Lisäselvitys

Med ersättningen för djurens välbefinnande finansieras inte investeringar eller anskaffning av sådana förnödenheter som krävs för att genomföra åtgärden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande omfattar en uppsättning obligatoriska villkor för handjurens förhållanden som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas. Åtagandet omfattar stödmottagarens alla nötdjur av hankön som är mellan 6 och 8 månader gamla. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandet omfattar ett år.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärderna som gäller djurens välbefinnande är en typ av ett förvaltningsåtagande och hör i detta sammanhang ihop med ett produktionssätt.

En förbättring av kraven gällande djuren välbefinnande leder till en förhöjning av produktionskostnaderna per djurenhet och kan leda till en sänkning av produktionsintensiteten. Djurens välbefinnande stöds endast genom sådana åtgärder som går utöver de rättsliga kraven. Ersättningen grundar sig på kostnader och inkomstbortfall. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under hela programperioden.

Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls bidrar till resultatindikator R.44 (främjande av djurens välfärd). På grund av att ingen dubbelräkning får förekomma kan dessa djur inte räknas med i indikatorns värde (Se AX EDV 01). I årsberättelsen rapporteras förverkligandet av interventionen.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	164,00	164,00	164,00	164,00	164,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	440,00	440,00	440,00	440,00	440,00	0,00	2 200,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	440,00	440,00	440,00	440,00	440,00	0,00	2 200,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	72 160,00	72 160,00	72 160,00	72 160,00	72 160,00	0,00	360 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	31 028,80	31 028,80	31 028,80	31 028,80	31 028,80	0,00	155 144,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EDV 05
Tukitoimen nimi	Välfärdsplan för får och getter
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika. Alla jordbrukare som har gjort ett välfärdsåtagande ska ha en heltäckande välfärdsplan för gårdens alla får och/eller getter från början av åtagandeperioden.

Välfärdsplanen är en årlig plan för hantering och utveckling av verksamheten, som innehåller gårdsspecifika åtgärder för fårens och getternas välbefinnande, hälsovård och biosäkerhet. Stödmottagaren utarbetar planen årligen och utvecklar den med hänsyn till gårdens förhållanden och produktionssätt. I välfärdsplanen ska jordbrukaren beskriva förhållandena, beredskap för funktionsstörningar, genomförande av produktion och utfodring, plan för att förhindra smittor, förbättring av välbefinnandet samt eventuella observationer och utvecklingsbehov.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren för jordbrukare.

En förutsättning för erhållande av ersättningen är att stödmottagaren under hela åtagandeåret på sin gårdsbruksenhet har i sin besittning djurenheter av det djurslag som utgör grunden för ersättningen. Det ska finnas får och/eller getter som i medeltal motsvara 5 djurenheter.

När det gäller djurens stödberättigande gäller lagstiftningen om spårbarhet och identifiering av djur (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM förordning 67/2022.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren i djurvälfärdsåtagandet från och med den 1 januari det år som ansökan avser.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Basnivån utgörs i tillämpliga delar av bestämmelserna i den nationella djurskyddslagen och -förordningen. Bestämmelserna i villkorlighetens SMR 9 och 11 om djurens välbefinnande ingår i nationell lagstiftning. Om de nationella föreskrifterna ändras så att också basnivåm ändrar kommer ändringen att beaktas i åtgärden.

Kraven i basnivån som gäller tillgång till vatten och utfodring samt säkerheten på hållandeplatsen och betesområden kontrolleras i samband med att övriga stödvillkor kontrolleras. I samband med kontrollen kontrolleras dessutom de basnivåkrav som är relevanta för genomförandet av åtgärden.

Kriterierna i åtagandena om djurens välfärd överstiger kraven i basnivån efter som varken djurskyddslagen eller förordningen förutsätter att djuruppfödaren gör upp en välfärdsplan.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 17 euro per djurenhet.

Laskentamenetelmä

Beräkningarna har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forskning och utveckling samt producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja konkurrenskraftig näringsverksamhet utifrån en hållbar användning av förnybara naturresurser samt för främjande av välfärd och landsbygdens livskraft.

Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. Luke har använt sig av avtalspriser som publicerats av Arbetseffektivitetsförening r.f. samt jordbruksstatistik publicerad av Naturresursinstitutet, Statistikcentralen och Ålands statistik- och utredningsbyrå. Dessutom har Luke fått expertråd om bedömningar av arbetsgångar från Helsingfors universitet och ProAgria. Om möjligt har de insats- och producentpriser som använts i beräkningarna uppdaterats till prisnivån för 2021. Jordbrukarens timlöneantagande för jordbruksarbete är 17 euro per timme och i förvaltnings- och planeringsarbete 25 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen beaktas endast sådana merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som går ut över den verksamhet som bedrivs enligt nationell lagstiftning. Samtidigt har man även bedömt hur stor andel (0–100 %) av åtgärdernas effekter, och således också av de kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ersätts, riktas till en ökning av djurens välbefinnande.

Sådana förhands- och efterhandskostnader som inte direkt kan fördelas till någon åtgärd har i kalkylen beaktats som stödmottagarens transaktionskostnader. Transaktionskostnaderna föranleds av att stödmottagaren sätter sig in i stödvillkoren och skaffar sig den information som behövs. Transaktionskostnaden uppskattas till 15 % av de kostnader och inkomstbortfall som ska ersättas.

För att fastställa ersättningsnivån för sådana åtgärder som ökar djurens välfärd och som går utöver kraven i nationell lagstiftning har merkostnaderna och inkomstbortfallet (€/de) bedömts på representativa jordbruksföretag som upprättats på grundval av statistik med hjälp av expertbedömningar och forskningslitteratur. De anläggningar som används i beräkningarna för får och getter är: 1) en fårgård med 65 tackor (viktningsfaktor 99 %) och 2) en getgård med 30 gettackor (viktningsfaktor 1 %).

De årsvisa kostnaderna, inkomstbortfallet och transaktionskostnaden föranleds av planering, uppföljning och utvecklingsdokumentering av de gårdsvisa åtgärderna som på nötkreatursgårdar ingår i välfärdsplanen. Dessa åtgärder är:

- åtgärder för att säkerställa funktionen av automatiken och systemen som behövs i produktionen
- planering av utfodringen och tillgången till vatten
- förhindrande av smittspridning
- planering av förebyggande åtgärder för skydd mot sjukdomar och biosäkerhet
- planering av åtgärder som främjar välmående hos får och getter

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för gårdens alla får och/eller getter är högst 20 euro per djurenhet och år.

Lisäselvitys

Med ersättningen för djurens välbefinnande finansieras inte investeringar eller anskaffning av sådana förnödenheter som krävs för att genomföra åtgärden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande omfattar ett obligatoriskt villkor om att upprätta en välfärdsplan som omfattar gårdens alla får och/eller getter oberoende av ålder och kön. I välfärdsplanen ingår olika moduler som samtliga är obligatoriska. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Välfärdsplanerna lämnas in till Ålands landskapsregering, vilket gör dem tillgängliga för förvaltningen. Rådgivningstjänsterna främjar förbättrandet av djurens välbefinnande genom att utveckla stödmottagarnas färdigheter och genom att lyfta fram innovationer.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandet omfattar ett år.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärderna som gäller djurens välbefinnande är en typ av ett förvaltningsåtagande och hör i detta sammanhang ihop med ett produktionssätt.

En förbättring av kraven gällande djuren välbefinnande leder till en förhöjning av produktionskostnaderna per djurenhet och kan leda till en sänkning av produktionsintensiteten. Djurens välbefinnande stöds endast genom sådana åtgärder som går utöver de rättsliga kraven. Ersättningen grundar sig på kostnader och inkomstbortfall. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under hela programperioden.

Välfärdsplanen för får och getter bidrar till resultatindikatorerna R.43 (förebyggande av sjukdomar och minskad användning av läkemedel) och R.44 (främjande av djurens välfärd). I årsberättelsen rapporteras förverkligandet av interventionen.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	930,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	0,00	5 330,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	930,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	0,00	5 330,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	15 810,00	18 700,00	18 700,00	18 700,00	18 700,00	0,00	90 610,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	6 798,30	8 041,00	8 041,00	8 041,00	8 041,00	0,00	38 962,30
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EDV 06
Tukitoimen nimi	Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen med interventionen är att öka biosäkerheten och att minska användningen av antibiotika.

Åtagandet gäller stödmottagarens alla får eller getter.

Får och getter ska hållas i gruppboxar där det finns en välströad och mjuk liggplats med helt golv, där alla djur får plats att ligga ner samtidigt.

Om får eller getter av godtagbar anledning hålls ensamma, ska boxen vara minst 2 m² och till sin form sådan att fåret eller geten obehindrat kan vända sig om. Fåret eller geten ska kunna se andra får eller getter.

Baggar och bockar ska hållas i gruppboxar, utom om veterinärmedicinska skäl eller djurets aggressiva beteende kräver isolering. Om det endast finns en bagge eller bock på gården, ska ovannämnda kriterier för ensambox iakttas. I gruppboxar ska utrymmet per bagge eller bock vara minst 2 m².

Tackor och deras nyfödda lamm ska ha en lamningsbox där den golvyta som djuren har tillgång till är

minst 2,2 m² och boxen ska kunna värmas upp och/eller vara värmeisolerad. Lamm ska ha lammkammare från det att de är två veckor gamla fram till avvänjningen. Kraven på lamningsboxar och lammkamrar gäller inte för tackor och lamm som går på bete.

I sjuk- och behandlingsboxar kan det finnas flera djur samtidigt, men det ska finnas beredskap att isolera ett djur. Sjuk- och behandlingsboxarna ska vara välströade och mjuka och ha helt golv, och det ska finnas möjlighet att värma djuret. I en sjuk- och behandlingsbox som används gemensamt av flera djur eller i ensambox ska det finnas minst 2 m^2 per får eller get som är minst 3 månader gammal.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla kriterierna för jordbrukare.

En förutsättning för erhållande av ersättning är att stödmottagaren under hela åtagandeåret på sin gårdsbruksenhet har i sin besittning djurenheter av det djurslag som utgör grunden för ersättningen. Det ska finnas får och/eller getter som i medeltal motsvara 5 djurenheter.

När det gäller djurens stödberättigande gäller lagstiftningen om spårbarhet och identifiering av djur (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM förordning 67/2022.

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren i djurvälfärdsåtagandet från och med den 1 januari det år som ansökan avser.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Åtagandet är ett IACS förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Basnivån utgörs i tillämpliga delar av bestämmelserna i den nationella djurskyddslagen och -förordningen. Bestämmelserna i villkorlighetens SMR 11 om djurens välbefinnande ingår i nationell lagstiftning. Om de nationella föreskrifterna ändrar kommer ändringen att beaktas i åtgärden.

För denna intervention utgörs basnivån av kraven gällande utrymmen för uppfödning av får och getter.

Villkoren för åtagandet kräver större ytor per djur än vad lagstiftningen och därmed basnivån förutsätter

Enligt djurskyddsförordningen får lammningsboxarna inte ha spalt eller gallergolv och de ska vara försedda med riklig ströbädd (11 § 7 §). Minimikraven på golvyta för getter och får varierar enligt vikt och åldersklass:

Djurslag	Golvyta m²	
Get	1,20	Angivna mått gäller golvyta exklusive foderhäckyta. Killingboxen ska ha en
Ungget	0,50	
Killing	0,25	

		välströad ströbädd och får inte ha spalt- eller gallergolv
Get med killingar	2.00	Boxen ska ha en välströad ströbädd och får inte ha spalt- eller gallergolv
Lamm under 15 kg	0,25	Boxen ska ha en välströad ströbädd och får inte ha spalt- eller gallergolv
Lamm 15 – 30 kg	0,50	
Lamm över 30 kg	0,75	
Får upp till 55 kg	1,00	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 0,8 m^2
Får över 55 kg	1,40	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 1,00 m^2
Dräktig tacka upp till 55 kg	1,30	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 1,1 m^2
Dräktig tacka över 55 kg	1,70	Gäller golv med ströbädd. För galler eller spaltgolv är minimiytan 1,3 m^2

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 98 euro per djurenhet.

Laskentamenetelmä

Beräkningarna har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forskning och utveckling samt producerar information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja konkurrenskraftig näringsverksamhet utifrån en hållbar användning av förnybara naturresurser samt för främjande av välfärd och landsbygdens livskraft.

Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. Luke har använt sig av avtalspriser som publicerats av Arbetseffektivitetsförening r.f. samt jordbruksstatistik publicerad av Naturresursinstitutet, Statistikcentralen och Ålands statistik- och utredningsbyrå. Dessutom har Luke fått expertråd om bedömningar av arbetsgångar från Helsingfors universitet och ProAgria. Om möjligt har de insats- och producentpriser som använts i beräkningarna uppdaterats till prisnivån för 2021. Jordbrukarens timlöneantagande för jordbruksarbete är 17 euro per timme och i förvaltnings- och planeringsarbete 25 euro per timme.

Vid beräkningen av ersättningen beaktas endast sådana merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som går ut över den verksamhet som bedrivs enligt nationell lagstiftning. Samtidigt har man även bedömt hur stor andel (0–100 %) av åtgärdernas effekter, och således också av de kostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som ersätts, riktas till en ökning av djurens välbefinnande.

Sådana förhands- och efterhandskostnader som inte direkt kan fördelas till någon åtgärd har i kalkylen beaktats som stödmottagarens transaktionskostnader. Transaktionskostnaderna föranleds av att stödmottagaren sätter sig in i stödvillkoren och skaffar sig den information som behövs. Transaktionskostnaden uppskattas till 15 % av de kostnader och inkomstbortfall som ska ersättas.

För att fastställa ersättningsnivån för sådana åtgärder som ökar djurens välfärd och som går utöver kraven i nationell lagstiftning har merkostnaderna och inkomstbortfallet (€/de) bedömts på representativa jordbruksföretag som upprättats på grundval av statistik med hjälp av expertbedömningar och forskningslitteratur. De anläggningar som används i beräkningarna för får och getter är: 1) en fårgård med 65 tackor (viktningsfaktor 99 %) och 2) en getgård med 30 gettackor (viktningsfaktor 1 %).

På de fårgårdar som har valt åtgärden föranleds kostnaderna som ersätts av spridning av rikligt med strömaterial i ensamboxarna samt i sjuk- och gruppboxarna och av skötseln av lammningsboxarna och lammkamrarna. Inkomstbortfall föranleds av att antalet djur måste minskas på grund av det extra utrymme som behövs för ensamboxarna.

På de getgårdar som har valt åtgärden föranleds kostnaderna som ersätts av spridning av rikligt med strömaterial i ensamboxarna samt i sjuk- och gruppboxarna. Inkomstbortfall föranleds av att antalet djur måste minskas på grund av det extra utrymme som behövs för ensamboxarna.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för gårdens alla får och/eller getter är högst 98 euro per djurenhet och år.

Lisäselvitys

Med ersättningen för djurens välbefinnande finansieras inte investeringar eller anskaffning av sådana förnödenheter som krävs för att genomföra åtgärden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande omfattar en uppsättning obligatoriska villkor för fårens och getternas förhållanden som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas. Åtgärden omfattar gårdens alla får och getter oberoende av ålder och kön. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandet omfattar ett år som börjar 1.1. och slutar 31.12.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärderna som gäller djurens välbefinnande är en typ av ett förvaltningsåtagande och hör i detta sammanhang ihop med ett produktionssätt.

En förbättring av kraven gällande djuren välbefinnande leder till en förhöjning av produktionskostnaderna per djurenhet och kan leda till en sänkning av produktionsintensiteten. Djurens välbefinnande stöds endast genom sådana åtgärder som går utöver de rättsliga kraven. Ersättningen grundar sig på kostnader och inkomstbortfall. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under hela programperioden.

Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls bidrar till resultatindikatorerna R.43 (förebyggande av sjukdomar och minskad användning av läkemedel) och R.44 (främjande av djurens välfärd). På grund av att ingen dubbelräkning får förekomma kan dessa djur inte räknas med i indikatorns värde (Se AX EDV 05). I årsberättelsen rapporteras förverkligandet av interventionen.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	98,00	98,00	98,00	98,00	98,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	700,00	750,00	750,00	750,00	750,00	0,00	3 700,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	700,00	750,00	750,00	750,00	750,00	0,00	3 700,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	68 600,00	73 500,00	73 500,00	73 500,00	73 500,00	0,00	362 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	29 498,00	31 605,00	31 605,00	31 605,00	31 605,00	0,00	155 918,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX EKO - Ekologisk produktion

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX EKO
Tukitoimen nimi	Ekologisk produktion
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8%

skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten

piiriin
R.24 Torjunta-aineiden kestävään käyttöön tähtäävien tuettujen erityissitoumusten mukaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten, kuten torjunta-aineiden valumisen, vähentämiseksi
R.29 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, jota tuetaan YMP:n puitteissa luonnonmukaisen maatalouden ylläpitämisestä ja siihen siirtymisestä, eriteltynä näiden mukaan
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Med interventionen främjas ekologisk växt- och djurproduktion samt övergång till ekologisk produktion. Målsättningen är i första hand att säkerställa en fortsatt ekologisk produktion på Åland och en ökad produktion av ekologiska livsmedel. Ekologisk produktion bidrar även till skyddet av den biologiska mångfalden och vattenresurserna samt till ett minskat utsläpp av koldioxid genom att det organiska materialet som används i ekologisk produktion binder koldioxid i jordmånen.

Ersättning kan beviljas för både ekologisk växtodling och för ekologisk husdjursproduktion.

Ersättning beviljas både under övergångsperioden och i produktionsskede.

Stödmottagaren ska följa de produktionsvillkor som anges i rådets förordning (EU) nr 848/2018 om ekologisk produktion och i de kompletterande författningarna. Arealen som omfattas av åtagandet ska vara godkänd i produktionskontrollen under hela åtagandeperioden.

Arealen ska odlas enligt ekologiska produktionsmetoder och på de skiften som ingår i åtagandet ska stödmottagaren tillämpa en ändamålsenlig växtföljd i enlighet med ekologiska produktionsregler, med undantag av arealen som odlas med permanenta grödor eller jordgubbar.

Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion kan omfatta nötdjur, får, getter, svin och fjäderfän. Husdjuren som ingår i åtagandet ska omfattas av den ekologiska produktionskontrollen.

Stödmottagaren ska under åtagandeperioden delta i en kursdag om ekologiska produktionsmetoder. Har stödmottagaren också ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion ska stödmottagaren också delta i en kursdag om ekologisk husdjursproduktion.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är aktiv odlare (4.1.4).

Stödmottagaren ska ha tillräckliga kunskaper i ekologiska produktionsmetoder. En stödmottagare som inte under åren 2014 – 2022 har deltagit i kurser i ekologiska produktionsmetoder som sammanlagt har omfattat minst fyra dagar ska ha genomgått en minst fyra dagar lång grundkurs i ekologiska produktionsmetoder innan åtagandet ingås.

Stödmottagarens gårdsbruksenhet ska vara ansluten till den ekologiska produktionskontrollen som avses i rådets förordning (EU) nr 848/2018 om ekologisk produktion. En stödmottagare som bedriver ekologisk produktion på endast en del av sitt företag kan bedriva konventionell odling och ekologisk odling parallellt endast under de förutsättningar som anges i Rådets förordning (EU) 2018/848.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning (4.1.3.2) minst tre hektar jordbruksareal vars marksanvändningsslag är åker. En stödmottagare som ingår ett åtagande om enbart ekologisk fruktodling ska under hela åtagandeperioden ha oavbrutet i sin besittning minst 0,5 hektar åkermark på vilken frukt odlas.

Åtagandet måste under hela åtagandeperioden omfatta minst tre hektar åkermark, åkermarken ska vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2). Ett åtagande kan ingås också för enbart fruktodling. Ett åtagande om ekologisk fruktodling kan omfatta en mindre areal.

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med definitionen i punkt 4.1.1.

Ersättning för ekologisk växtproduktion eller övergång till ekologisk växtproduktion beviljas endast för skiften vars markanvändningsslag är åker. Ersättning beviljas dock inte för trädor, andra icke odlade arealer eller för mångfaldsåkrar, naturvårdsvallar eller för gröngödslingsvallar som ingår i miljösystemet i pelare I.

Ett åtagande om ekologisk produktion kan inte kombineras med det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller med ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner (AX MILJ 06) på samma areal.

En stödmottagare som har ett åtagande om ekologisk produktion kan på samma areal genomföra AX MILJ 02 (Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter), AX MILJ 03 (Odling av fånggröda), AX MILJ 05 (Främjande av cirkulär ekonomi) och AX MILJ 10 (Odling av dragväxter för bin).

Markförbättrande växter eller saneringsväxt eller dragväxter för bin berättigar dock inte till ersättning för ekologisk produktion och endast AX MILJ 02 eller AX MILJ 10 betalas i dessa fall. På areal som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion kan också Alternativa växtskyddsmetoder (AX MILJ 04) genomföras men endast Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtsäsongen eller Klippt grästäcke i odling av med fleråriga växter kan väljas.

För att kunna ingå ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion ska stödmottagaren också ha ett gällande åtagande om ekologisk växtodling. Ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion måste omfatta minst 3 djurenheter.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC03	Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Allmänna principer för integrerad bekämpning enligt växtskyddsmedelslagen.

En stödmottagare som har ett åtagande om ekologisk husdjursproduktion ska som basnivå iaktta de bestämmelser som gäller tillgång till vatten och foder samt hållandeplatsens och betesområdets säkerhet som avses i Djurskyddslagen (1998:95) för landskapet Åland och Djurskyddsförordningen (1998:96).

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

I produktionsvillkoren för ekologisk produktion ingår omfattande planerings- och dokumenteringsskyldigheter som överstiger de lagstadgade skötselkraven i SMR 1, 2 och 7 samt dokumenteringskraven i enlighet med de allmänna principerna för integrerad bekämpning avseende registrering av de mängder gödselmedel och växtskyddsmedel som används och motiveringen av

användningen av växtskyddsmedel.

Produktionsvillkoren för ekologisk produktion omfattar ett övergripande krav på bevarande av organiskt material i åkermark, vilket innebär tillämpandet av växelbruk och gröngödsling och att stallgödsel utnyttjas vid gödsling av åkrar. Det finns ingen nationell lagstiftning om bevarande av mängden organiskt material i åkermark, men kraven går utöver GAEC 3 förbudet mot att bränna halm. Ett jordbruksföretag som certifierats för ekologisk produktion anses uppfylla GAEC 7 kravet i enlighet med CAP-strategiplanens grundförordning. Ekologisk certifiering är också ett kriterium för stödberättigande varför det är inte ändamålsenligt att inkludera det även i basnivån. Kraven i ekologisk produktion för användning av åkermark är mer krävande än i konventionella produktion.

Ekologisk produktion omfattas av samma lagstadgade begränsningar av kväve- och fosformängder som konventionellt jordbruk. När det gäller de nationella begränsningarna för användning av gödsel i enlighet med SMR 2 har ekologisk produktion strängare krav på godkända gödselmedelspreparat. Användning av mineralgödselmedel och avloppsslam är förbjuden i ekologisk produktion. I ekologisk produktion eftersträvar man att utnyttja gödsel från ekologiska djurgårdar, och användningen av sådan gödsel innebär inte mer krävande hanteringskrav än vad som krävs enligt lag. Om en gård som bedriver ekologisk produktion ändå använder gödsel från konventionella gårdar ska gården som bedriver ekologisk produktion uppfylla strängare krav än vad som krävs enligt SMR 2 nationella lagstiftning, vilket innebär att flytgödseln ska luftas eller spädas ut.

I ekologisk produktion bygger ogräsbekämpningen på mekanisk bekämpning, vilket är ett mer krävande villkor än de allmänna principerna om integrerad bekämpning i enlighet med nationell lagstiftning. När det gäller skadegörare och växtsjukdomar är användningen av växtskyddsmedel begränsad endast till ämnen som är godkända för ekologisk odling. Begränsningarna för användningen av växtskyddsmedel är därför mer krävande än kraven i SMR 7. Det finns heller ingen skillnad mellan ekologisk produktion och konventionell produktion beträffande lagring av växtskyddsmedel, växtskyddsexamen eller test av växtskyddsspruta som fastställs i de lagstadgade skötselkraven.

Den stödmottagare som har ingått ett åtagande om ekologisk produktion kan inte beviljas ersättning för gröngödslingsvallar inom ekosystemet eller miljöersättning för alternativa växtskyddsmetoder frånsett organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtsäsongen eller klippt grästäcke i odling av fleråriga trädgårdsväxter, eftersom dessa metoder är en viktig del av den ekologiska produktionsmetoden, vars kostnader och inkomstbortfall kompenseras med ersättning för ekologisk produktion.

Ersättningen för ekologisk produktion betalas inte för ekosystemstödets naturvårsåkrar eller mångfaldsåkrar och inte heller för arealer som erhåller miljöersättning för anläggning av gräsbevuxna skyddszoner eftersom odlingen av dessa arealer enlighet med produktionsvillkoren för ekologisk produktion inte är mer krävande än villkoren för dessa åtgärder.

Villkoren för ekologisk produktion går också utöver kravet på att bevara jordbruksmark, men i denna översyn har kravet betraktats som ett kriterium för stödberättigande.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 260 euro per hektar och år för åkergrödor och gröngödslingsvall, till 45 euro per hektar och år för vall, till 650 euro per hektar och år för grönsaker frukt och bär och till 356 euro per hektar för ekologisk husdjursproduktion.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Beräkningen av ersättningsnivån baserar sig på täckningsbidragskalkyler som jämför de merkostnader, inkomstbortfall och potentiella fördelarna som följer av genomförandet av åtgärden med en situation där åtgärden inte genomförs, såsom miniminivån i lagstiftningen eller, i avsaknad av sådan, normal praxis. Beräkningen görs som en jämförelse mellan ett genomsnittligt jordbruksföretag som bedriver ekologisk produktion och ett konventionellt odlat jordbruksföretag som bedriver verksamhet under de miljövillkor som följer av lagstiftningen. Eventuella förändringar i de fasta kostnaderna som föranleds av ekologisk produktion har inte tagits med i beräkningarna.

I kalkylen har använts de av Statistikcentralen statistikförda timlöner för jordbruksarbetare och arbetsledare. Pro Agria lantbrukssällskapens förbunds växt- och djurvisa täckningsbidragskalkyler, Arbetseffektivitetssällskapets normvärden och statistikförda entreprenadkostnader. Som hjälp vid kalkyleringen har använts vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar. I kalkylerna har i huvudsak använts tre års medeltal.

Kalkylerna har gjorts separat för åkergrödor, vall, trädgårdsväxter och husdjursproduktion.

Kalkylerna utgår ifrån ekologisk produktion i produktionsskede.

Lisäselvitys

Kalkylen för åkergrödor har gjorts genom att jämföra inkomsterna och produktionskostnaderna på en gård som bedriver ekologisk produktion med en gård som bedriver konventionell produktion.

Ekologisk växtproduktion medför extra kostnader av bland annat den växtföljd som måste iakttas, den årliga produktionskontrollen, högre utsädespriser, mekanisk ogräsbekämpning och mer detaljerad bokföring (skörde-, lagerbokföring och bokföring av insatsvaror). Vid jämförelsen av kostnadsskillnaderna mellan ekologisk och konventionell produktion har hänsyn tagits till de högre kostnaderna för gödselmedel och växtskyddsmedel i konventionell produktion samt obligatorisk utbildning för nya ekologiska jordbrukare. I kalkylen har beaktats det högre priset på ekologiskt producerade produkter och den lägre avkastningsnivån. Transaktionskostnader uppstår till exempel genom av att stödmottagaren antar en helt ny produktionsmetod, sätter sig in i växtföljder och söker råd.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för åkergrödor är högst 297 euro per hektar och år.

Kalkylerna för grönsaker, frukt och bär har gjorts enlig samma metod som kalkylen för åkergrödor men avkastnings- och kostnadsnivån är betydligt högre i ekologisk grönsaks- frukt- och bärodling än i odling av ekologiska åkergrödor.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för grönsaker är högst 435 euro per hektar och år. Ersättningen för frukt och bär är högst 1030 euro per hektar och år.

Ersättningen som betalas för ekologisk vallodling baserar sig på odling som sker enligt de ekologiska produktionsreglerna. Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för vallodling är högst 55 euro per hektar och år.

Också kalkylen för ekologisk husdjursproduktion har gjorts genom att jämföra ekologisk djurproduktion med konventionell djurproduktion. Jämförelsen har utförts utgående från täckningsbidragskalkyler för båda produktionsmetoderna. Skilda kalkyler har gjorts för fårproduktion, dikoproduktion och nötköttsproduktion och de slutliga kostnaderna har räknats som ett viktat medeltal av kostnaderna för dessa djurslag (50/40/10).

I ekologisk djurproduktion uppstår merkostnader till exempel på grund av utbildningsbehovet, ytterligare utrymmeskrav, bete, vistelse utomhus, arbetskostnader, foderkostnader och årlig produktionskontroll. Beräkningarna tar hänsyn till det högre priset på ekologiskt producerade produkter, lägre avkastning och längre perioder för djuruppfödning. Transaktionskostnader uppstår till exempel genom att stödmottagaren anpassar antalet djur till kraven i ekologisk produktion, ordnar utfodring och lär sig andra metoder som är

relaterade till produktionsmetoden.

Ersättningen som kan betalas på basen av kalkylen för ekologisk husdjursproduktion är högst 356 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Stödmottagarens åtagande måste minst omfatta ekologisk växtodling. Därutöver kan stödmottagaren till sitt åtagande välja ekologisk husdjursproduktion.

Av de skiftesvisa frivilliga åtgärderna kan stödmottagaren till sitt åtagande välja

- odling av markförbättrande växter och saneringsväxter (AX MILJ 02)
- odling av fånggröda (AX MILJ 03)
- Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling (AX 04) men endast Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtsäsongen eller Klippt grästäcke i odling av med fleråriga växter kan väljas som metod
- främjande av cirkulär ekonomi (AX MILJ 05)
- odling av dragväxter för bin (AX MILJ 10)

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandeperiodens längd är fem år varefter det kan förlängas med ett år i taget om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX EKO a) - Ekologisk produktion växtodling	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.24; R.29;	Ei
AX EKO b) - Ekologisk produktion trädgårdsväxter	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.24; R.29;	Ei
AX EKO c) - Ekologisk produktion vallodling	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.24; R.29;	Ei
AX EKO d) - Ekologisk produktion husdjur	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.43; R.44; R.29;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX EKO a) - Ekologisk produktion växtodling

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

Separata kalkyler har gjorts för de olika produktionsinriktningarna. Enligt kalkylerna är merkostnaderna för att odla ekologiska åkergrödor högre än kostnaderna för att odla ekologisk vall men längre än för ekologisk grönsaks-,frukt- och bärodling.

AX EKO b) - Ekologisk produktion trädgårdsväxter

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

Separata kalkyler har gjorts för de olika produktionsinriktningarna. Enligt kalkylerna är merkostnaderna för att odla ekologiska grönsaker högre än kostnaderna för att odla ekologisk åkergrödor eller vall.

AX EKO c) - Ekologisk produktion vallodling

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

Separata kalkyler har gjorts för de olika produktionsinriktningarna. Enligt kalkylerna är merkostnaderna för att odla ekologisk vall lägre än kostnaderna för att odla ekologiska åkergrödor eller ekologiska grönsaker, frukt eller bär.

AX EKO d) - Ekologisk produktion husdjur

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år baserat på medelantalet djur under året. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029

AX EKO a) - Ekologisk produktion växtodling (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	260,00	260,00	260,00	260,00	260,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	650,00	680,00	700,00	730,00	750,00	0,00	3 510,00
AX EKO b) - Ekologisk produktion trädgårdsväxter (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	650,00	650,00	650,00	650,00	650,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	30,00	32,00	35,00	40,00	45,00	0,00	182,00
AX EKO c) - Ekologisk produktion vallodling (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 800,00	2 000,00	2 100,00	2 100,00	2 100,00	0,00	10 100,00
AX EKO d) - Ekologisk produktion husdjur (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	356,00	356,00	356,00	356,00	356,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 300,00	1 400,00	1 500,00	1 600,00	1 700,00	0,00	7 500,00
YHTEENSÄ	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	2 480,00	2 712,00	2 835,00	2 870,00	2 985,00	0,00	13 882,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	732 300,00	786 000,00	833 250,00	879 900,00	923 950,00	0,00	4 155 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	314 889,00	337 980,00	358 297,50	378 357,00	397 298,50	0,00	1 786 822,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 01
Tukitoimen nimi	Gårdsomfattande miljöåtagande
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Detta är en intervention som rör gårdsbruksenhetens all jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker och som stödmottagaren måste förbinda sig till för att kunna genomföra miljöåtagandets skiftesvisa åtgärder.

Målsättningen är att med hjälp av odlingsplanering, anteckningar och bedömningar av olika egenskaper i odlingsmarken skapa ett flerårigt planering-, antecknings- och uppföljningssystem av gårdsbruksenhetens

miljövårdsåtgärder och ett grundmaterial med hjälp av vilket olika miljö-, klimat- och vattenvårdsinsatser effektivt kan riktas till rätta platser.

Markkarteringen och de skiftesvisa anteckningarna bildar en kunskapsbas för tillämpningen av effektiva vattenvårdsinsatser på de enskilda gårdarna. Med hjälp av flerårigt grundmaterial som upprätthålls av jordbrukaren kan man i samband med den gårdsvisa rådgivningen bedöma behoven av miljöinsatserna på gården och effektivera genomförandet av dem. De mer omfattande jordanalyserna och markscanningen ger en mer omfattande bild av odlingsmarkens egenskaper. Åtgärden främjar en systematisk och kunskapsbaserad hållbar jordbruksverksamhet.

Åtgärderna som ingår i åtagandet är

1) En skriftlig odlings och gödslingsplan

Stödmottagaren ska årligen före odlingsperioden inleds upprätta en skriftlig odlings- och gödslingsplan som omfattar gårdsbruksenhetens all åkermark.

2) En klimat- och miljöplan

Stödmottagaren ska en gång under åtagandeperioden upprätta en klimat- och miljöplan enligt särskilda anvisningar. Syftet med miljö- och klimatplanen är att identifiera de konkreta miljöutmaningar och utvecklingsmöjligheter som stödmottagarens jordbruk står inför när det gäller jordbrukets vattenskydd, att förbättra markens växtskick, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, luftskydd, energi, bevarande och främjande av biologisk mångfald inom jordbruket samt att identifiera de utmaningar och möjligheter som stödmottagaren är intresserad av. Klimat- och miljöplanen hjälper stödmottagaren att identifiera hållbara metoder och hitta de lämpligaste åtgärderna i CAP-strategiplanen för den egna gården.

3) Miljö- och klimatskolning

Stödmottagaren ska årligen delta in en miljö-och klimatskolningsdag. Under skolningsdagarna behandlas jordbrukets miljö- och klimatutmaningar som anknyter till de särskilda målen 4 - 6 i CAP-strategiplanen.

Skolningen främjar ett planerat och kunskapsbaserat jordbruk och vägleder stödmottagarna att ta i bruk miljömässigt hållbara brukningsmetoder genom att visa exempel på olika nya tillvägagångssätt och ny teknik som är bra för miljön. Skolningen ska också ge stödmottagaren de kunskaper som behövs för att på den egna gården kunna fatta beslut som påverker miljön.

Under åtagandeperioden kommer stödmottagaren att kunna välja delar från olika utbildningsmoduler men samma utbildningsdel kan väljas bara en gång under åtagandeperioden. Utbildningsmodulerna kan omfatta helheter så som

- kolbindning i åkermarken och åkermarkens växtskick
- minskning av utsläpp av växthusgaser och anpassning till klimatförändringar på gården
- främjandet av jordbruksnaturens mångfald
- gårdens vattenskydd
- alternativa växtskyddsmetoder

Alternativen ska uppmuntra stödmottagaren att utbilda sig i miljöfrågor, att undersöka åkermarkens kvalitet, att använda aktuell information för att bedöma behovet av växtskydd, att bekanta sig med precisionsodlingsteknik i odling av jordbruksgrödor och att effektivare processa sin stallgödsel samt främja den småskaliga mångfalden och landskapsstrukturen.

4) Markkartering

Gårdsbruksenhetens samtliga odlade åkrar ska markkarteras. Prov ska tas med minst 5 års intervaller i enlighet med separata anvisningar och proven ska analyseras för att bestämma jordart, mullhalt surhetsgrad, ledningstal och innehåll av vissa näringsämnen. Analysen ger stödmottagaren den grundläggande information som behövs för att bedöma skiftenas allmänna odlingsskick och för att utföra gödsling- och andra åtgärder som förbättra tillväxtvillkoren.

5) Omfattande jordanalys

Stödmottagaren ska en gång under åtagandeperioden på minst tre basskiften antingen

1. ta jordprov för en omfattande markanalys som omfattar en analys av mängden kol och organiskt material samt någon analys som visar markens växtskick och näringsförhållanden (mikrobiologisk aktivitet, katjonutbyteskapacitet, vattenlagringskapacitet, beståndsnäringsämnen, reservnäringsämnen eller spårämnen) eller
2. låta utföra en analys av markkvaliteten med hjälp av en markscanningsaparat.

Analysen ger stödmottagaren mer omfattande kunskap om åkermarkens skick än en vanlig markkartering.

6) Skiftesvisa anteckningar

Basskiftets basuppgifter och de årliga odlingshändelserna ska dokumenteras i skiftesvisa anteckningar.

Stödmottagaren kan till sitt åtagande välja skiftesvisa komplement. De skiftesvisa komplementen som kan väljas är:

- Markförbättrings- och saneringsväxter (AX MILJ 02),
- Odling av fånggröda (AX MILJ 03)
- Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling (AX MILJ 04)
- Främjande av cirkulär ekonomi (AX MILJ 05)
- Odling av dragväxter för bin (AX MILJ 10)

På den areal som ingår i ett gårdsomfattande miljöåtagande kan också miljösystemstödets åtgärder för görngödslingsvall, mångfaldsväxter och naturvårdsvallar (Ekojärjestelmä 02 – Ekojärjestelmä 04) genomföras, men då betalas ingen ersättning för det gårdsomfattande miljöåtagandet. Genomförs miljösystemstödets åtgärd för växttäcke vintertid (Ekojärjestelmä 01) på samma areal som det gårdsomfattande miljöåtagandet kan både miljöersättning och miljösystemstöd betalas för samma areal.

Det gårdsomfattande miljöåtagandet kan inte kombineras med ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO) eller ett åtagande om Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner (AX MILJ 06).

Åtagandet kan inte heller kombineras med ett åtagande om Naturbetesskötsel (AX MILJ 07) eller ett åtagande om Riktade insatser på naturbeten (AX MILJ 08) efter som dessa åtgärder inte genomförs på åkermark.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är en aktiv odlare (4.1.4).

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning (4.1.3.2) minst tre hektar jordbruksareal vars marksanvändningsslag är åker eller på en sådan areal odla minst 0,50 hektar med trädgårdsväxter.

Stödmottagaren ska ingå ett femårigt åtagande som omfattar gårdsbruksenhetens all jordbruksareal vars marksanvändningsslag är åker.

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med definitionen i punkt 4.1.1.

En stödmottagare som har ett gårdsomfattande miljöåtagande kan välja att därutöver genomföra skiftesvisa frivilliga åtaganden.

Ersättning betalas endast för sådan areal som betraktas som jordbruksareal. För areal som är permanent gräsmark betalas ersättning endast om skiftets markanvändningsslag är åker.

Ersättning betalas inte för träda, trädgårdsland, energiväxter eller för annan hampa än sådan som berättigar till stöd som helt finansieras av Europeiska unionen. Ersättning betalas inte heller för areal som ingår i ett åtagande om anläggning av gräsbevuxna skyddszoner och inte heller för sådana naturvårdsvallar, mångfaldsväxter eller gröngödslingsvallar som ingår i miljösystemstödets interventioner.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS-förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa
☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa
☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Principer om integrerade produktionsmetoder (IPM): dokumenteringen av behovet av att använda växtskyddsmedel

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Åtgärden kräver att odlingsanteckningar förs i en större utsträckning än vad som krävs enligt lag. Som basnivå krävs att stödmottagaren i enlighet med lagstiftningen har fört bok över användningen av näringsämnesmängder som avses i SMR1 och SMR2 och över de växtskyddsmedel som används enligt SMR7 samt, i enlighet med de allmänna principerna för integrerad produktion, att motiveringen för eventuell användning av växtskyddsmedel har registrerats. För den lagstadgade bokföringen som ingår i basnivå betalas ingen ersättning. Åtgärden förutsätter också att en miljö- och klimatplan görs upp. Inget krav på planering gällande miljöfrågor finns i den nationella lagstiftningen. Åtgärden är inte överlappande med rådgivningsåtgärden AX RÅD (näringsämnesverktyget) på grund av att det i miljö- och klimatplanen inte ingår en årlig planering av gödslingen. Också kravet på markprover är mer krävande än kravet i nationell lagstiftning, eftersom det är möjligt att utföra gödsling på basen av knapphändigare uppgifter om jordmånen än vad som krävs enligt denna åtgärd. Åtgärden skiljer sig från miljösystemstödens åtgärder. Åtgärderna i miljösystemstödet förutsätter inte jordprovtagning eller att en gårdsomfattande odlingsplan och miljö- och klimatplan görs upp, inte heller att stödmottagaren för omfattande skiftesvisa anteckningar eller deltar i miljö- och klimatskolning.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**
☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 45 euro per hektar och år för andra stödberättigade växter än trädgårdsväxter och 113 euro per hektar och år för trädgårdsväxter och kummin.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Kalkylerna har gjorts utgående från en genomsnittsgård på 36,6 hektar vilket är medelarealen för de gårdar som ansökte om stöd på Åland år 2020. En genomsnittsgård har i medeltal 25 basskiften och ett basskifte är i medeltal 1,45 hektar stort. I medeltal har en genomsnittsgård 30 jordbruksskiften. Antalet bas- och jordbruksskiften samt basskiftets medelstorlek har beräknats utgående från uppgifterna i åkerskiftesregistret.

Som arbetstidskostnad har använts 17,00 euro per timme för utfört arbete och 25,00 euro per timme för ledningsarbete. De timpriser som används har hämtats från statistik som Statistikcentralen sammanställer som ett tre års medeltal om timlöner för jordbruksarbetare och arbetsledare. Pro Agria lantbrukssällskapens förbunds växt- och djurvisa täckningsbidragskalkyler, Arbetseffektivitetssällskapets normvärden och statistikförda entreprenadkostnader har använts som hjälp vid definitionen av den arbetstid som går åt för att genomföra de åtgärder som krävs för erhållande av ersättning.

Referensnivån i kalkylerna är en vedertagen odling och de villkor som fastställs i lagstiftningen för jordbruksverksamhet. Åtagandeperioden antas vara fem år. I beräkningarna delas kostnaderna och inkomstbortfallet upp per år och hektar för att fastställa ersättningsnivån. Eventuella fördelar som stödmottagaren får av genomförande av interventionen har uppskattats i ett penningvärde och har dragits av från det slutliga ersättningsbeloppet.

I det gårdsomfattande miljöåtagandet består stödmottagarens merkostnader av den arbetstid som går åt då stödmottagaren gör de planer och bokför de uppgifter som förutsätts i interventionen. Anteckningarna om den odlingsverksamhet som stödmottagaren bedriver under året görs skilt för varje jordbruksskifte. Den årliga arbetstiden för de skiftesvisa anteckningarna uppskattas till en timme per jordbruksskifte för andra grödor än trädgårdsväxter och till två timmar per hektar för trädgårdsväxter. Arbetstiden som behövs för uppgörandet av klimat- och miljöplanen beräknas till en timme per basskifte. Utöver stödmottagarens arbetstid ingår i kostnaderna för odlings- och gödslingsplanen också den årliga avgiften för Wisu-odlingsprogrammet inklusive hektartillägget (0,50 euro/hektar). Kostnaden för miljö-och klimatskolningen består av stödmottagarens arbetstid och av kostnader för resor. Arbetstiden uppskattas till sju timmar per skolningstillfälle. Kostnaden är beräknad utgående från att 50% av stödmottagarna deltar i skolningsdagen digitalt och 50% är fysiskt på plats.

I kostnaderna för markkartering ingår kostnader för stödmottagarens arbetstid och analyskostnad enligt Ålands miljö- och hälsovårdsmyndighets (ÅMHM) prislista för grundanalys. I arbetstiden räknas in tiden som behövs för provtagning (i medeltal 1,1 prov per basskifte), torkning av provet, leverans samt studier av analysresultatet. Markkarteringen ska förnyas vart femte år varvid den utförs en gång under den femåriga åtagandeperioden. På en medelgård tas i snitt 27,8 prov under åtagandeperioden och analyskostnaden är enligt ÅMHM:s prislista 16,43 euro per prov. Arbetstiden för den omfattande jordanalysen uppskattas till 0,50 timmer per hektar och för markscanningen 1,50 timmar per hektar. Kostnaden för den omfattande markanalysen är 59,60 euro per prov och för markscanningen 50 euro per prov.

På en genomsnittsgård är kostnaderna för basdelen i det gårdsomfattande miljöåtagandet 42,40 euro per hektar och år för andra växter än trädgårdsväxter. På arealen som odlas med trädgårdsväxter är

merkostnaderna 107,60 euro/ha. Detta på grund av det på denna areal finns ett större antal jordbruksskiften, ett större antal växtarter och mera odlingshändelser som ska dokumenteras.

Lisäselvitys

När en transaktionskostnad inkluderas uppgår kostnaderna till 45 euro per hektar och år för andra stödberättigade växter än trädgårdsväxter och till 113 euro per hektar och år för trädgårdsväxter. Transaktionskostnaden är 8% för andra växter än trädgårdsväxter och 20% för trädgårdsväxter.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Denna intervention omfattar endast en uppsättning obligatoriska åtgärder som stödmottagaren måste genomföra under hela åtagandeperioden. En stödmottagare som har ett gårdsomfattande miljöåtagande kan till sitt åtagande välja frivilliga skiftesvisa komplement som var och en utgör en separat intervention men för vilken inget separat åtagande kan ingås.

Mikä on sopimusten kesto?

Ett åtagande ingås för fem år varefter det kan förlängas med ett år i taget om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande trädgårdsväxter	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.21;	Ei
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande övriga växter	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.21;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande trädgårdsväxter

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. I interventionen finns två ersättningsnivåer som baserar sig på två separata kalkyler. Ersättningsnivån som är 113 euro/ha riktas till areal som odlas med trädgårdsväxter och ersättningsnivån som är 45 euro per hektar riktar sig till areal som odlas med övriga åkergrödor.

Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande övriga växter

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. I interventionen finns två ersättningsnivåer som baserar sig på två separata kalkyler. Ersättningsnivån som är 113 euro/ha riktas till areal som odlas med trädgårdsväxter och ersättningsnivån som är 45 euro per hektar riktar sig till areal som odlas med övriga åkergrödor.

Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande trädgårdsväxter (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	113,00	113,00	113,00	113,00	113,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	0,00	3 000,00
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande övriga växter (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00					0,00		
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	9 020,00	8 788,00	8 665,00	8 630,00	8 605,00	0,00	43 708,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	9 620,00	9 388,00	9 255,00	9 230,00	9 206,00	0,00	46 699,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	473 700,00	463 260,00	457 725,00	456 150,00	455 025,00	0,00	2 305 860,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	203 691,00	199 201,80	196 821,75	196 144,50	195 660,75	0,00	991 519,80
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 02
Tukitoimen nimi	Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen är att på speciellt spannmålsgårdar och på gårdar med specialodlingar förbättra markstrukturen och därmed även vattenhushållningen och markens produktionsförmåga. Målsättningen är även att diversifiera växtföljden och förebygga växtsjukdomar och skadegörare som förorsakas av en

ensidig växtföljd.

Interventionen är en skiftesvis åtgärd som främjar ibruktagande av hållbara produktionsmetoder och vars syfte är att främja kolbindningen, vattenskyddet och åkernaturens mångfald genom att förbättra markens växtskick, vattenhushållning, markmikrobernas levnadsförhållanden, genom att öka det organiska materialet i marken och genom att göra växtodlingen mångsidigare varvid även risken för växtsjukdomar och skadedjur minskar.

Stödmottagaren ska enligt separat angivna föreskrifter så som renbestånd eller som blandningar en sanerings- eller markförbättrande växt med djupa rötter och som förbättrar markstrukturen och växthälsan. De godkända sananerings- och markförbättrande växterna definieras i nationella föreskrifter. Till de godkända växterna hör inte gräsartade vallväxter eller klöver. Åtgärden kan genomföras endast på sådana skiften på vilka det föregående år har odlats en ettårig produktionsgröda. Saneringsväxter och markförbättrande växter kan inte odlas som underväxter till produktionsgrödor, efter produktionsgrödan som fånggröda eller tillsammans med produktionsgrödan. Efter en saneringsväxt eller markförbättrande växt kan man så en höstsådd gröda om saneringsväxten eller den markförbättrande växten har vuxit på skiftet i minst två månader. De markförbättrande växterna främjar åkerjordens växtskick och ökar halten organiskt material tack vare sina djupa rötter.

Åtgärden måste kombineras med det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller med ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO). Därutöver kan åtgärden kombineras med det skiftesvisa åtagandet Främjande av cirkulär ekonomi (AX MILJ 05) på samma areal. Om en saneringsväxt eller markförbättrande växt anmäls på en areal som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion beviljas dock ingen ersättning för ekologisk produktion. Åtgärden kan också kombineras med miljösystemstödets åtgärd Ekojärjestelmä 01 Växttäcke vintertid.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är en aktiv odlare (4.1.4).

Skiftet på vilket stödmottagaren genomför åtgärden måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2)

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med definitionen i punkt 4.1.1.

Interventionen är en frivillig skiftesvis åtgärd och förutsätter att stödmottagaren har ett gårdsomfattande miljöåtagande (AX MILJ 01) eller ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO).

Det år stödmottagaren ansöker om ersättning ska arealen som odlas med en markförbättrande gröda eller saneringsgröda vara minst 0,5 hektar. På skiftet ska föregående år ha odlats en ettårig produktionsgröda.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS-förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC03	Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ingen relevant nationell lagstiftning.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Odlingen av markförbättrande växter och saneringsväxter syftar till att förbättra markens växtskick, öka mängden organiskt material i marken och förbättra markens struktur genom odling av växter med djupgående rötter. På Åland är odling av markförbättrande växter och saneringsväxter i växtföljden inte en etablerad, normal jordbruksverksamhet på skiften som har odlats med ettåriga grödor och inte heller i den nationella lagstiftningen eller i villkorligheten finns liknande krav om upprätthållande av markens växtskick som i denna åtgärd. I villkorligheten ingår ett förbud att bränna halm i syfte att bevara markens organiska materia (GAEC 3). Odling av särskilt föreskrivna markförbättrings- och saneringsväxter i enlighet med åtgärdens villkor är en mer krävande åtgärd som siktar på att upprätthålla och öka markens organiska material än vad förbjudet att bränna halm är.

Åtgärden skiljer sig från miljösystemstödets åtgärder. I miljösystemstödet ingår inte odling av sådana växter med djupgående rötter antingen som renbestånd eller som blandningar som denna åtgärd förutsätter. I miljösystemstödet Ekojärjestelmä 02 och Ekojärjestelmä 03 består växtligheten av olika typer av gräsväxtlighet men i denna åtgärd kan växtligheten inte bestå av gräsartade vallväxter eller klöver. Åtgärden riktar sig enbart till växtsäsongen medan miljösystemstödets Ekojärjestelmä 01 riktar sig till vinterperioden.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 223 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.Beräkningen har gjort av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna basesr sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Separata kalkyler har gjorts för markförbättrande växter och saneringsväxter och ersättningsnivån har beräknats genom ett viktat medeltal där markförbättrande växternas andel utgör 90% och saneringsväxternas 10%. Stödmottagarens merkostnader för att odla en markförbättrande växt eller en saneringsväxt består av anläggningskostnader på våren och av kostnader för att bryta växtligheten på hösten genom slåtter eller krossning. Anläggningskostnaden består av kostnader för utsäde samt av kostnader för bearbetning och sådd. Vid beräkningen av nettokostnaderna har hänsyn tagits till den nyttoeffekt som en markförbättrande växt och en saneringsväxt har i växtföljden i form av högre avkastning till följd av att förekomsten av skadegörare och växtsjukdomar minskar och av att det behövs en mindre mängd växtskyddsmedel och kvävegödselmedel i framtiden.

Förutom nettokostnaden förorsakar en markförbättrande växt och en saneringsväxt i växtföljden även ett förlorat täckningsbidrag som stödmottagaren kunde få om arealen odlades med en produktionsgröda.

Lisäselvitys

De viktade merkostnaderna och inkomstbortfallet för odling av en markförbättrande växt eller en saneringsväxt uppgår till 186,30 euro per hektar och år. När en transaktionskostnad på 20% inkluderas uppgår kostnaderna till 223 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Interventionen utgör ett frivilligt skiftesvist komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller till ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO).

Stödmottagaren kan varje år välja skiftesvisa komplement till sitt åtagande och de behöver inte vara samma från år till år. Också arealen som odlas med en markförbättrande växt eller saneringsväxt kan variera från år till år.

Mikä on sopimusten kesto?

Interventionen ingår som en frivillig skiftesvis åtgärd i det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller i åtagandet om ekologisk produktion (AX EKO). Inget separat åtagande ingås för enbart denna intervention.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	223,00	223,00	223,00	223,00	223,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	200,00	210,00	230,00	240,00	251,00	0,00	1 131,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	200,00	210,00	230,00	240,00	251,00	0,00	1 131,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	44 600,00	46 830,00	51 290,00	53 520,00	55 973,00	0,00	252 213,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	19 178,00	20 136,90	22 054,70	23 013,60	24 068,39	0,00	108 451,59
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 03 - Odling av fånggröda

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 03
Tukitoimen nimi	Odling av fånggröda
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är en skiftesvis åtgärd som främjar ibruktagande av hållbara produktionsmetoder och vars syfte är att fånga upp näring från åkermark samt att förbättra markstrukturen och därmed även vattenhushållningen och markens produktionsförmåga.

Stödmottagaren ska enligt särskilda anvisningar under växtperioden odla en fånggröda på sådana skiften på vilka det växer en ettårig odlingsväxt eller trädgårdsväxt. Fånggrödan ska sås antingen som underväxt i huvudgrödan eller som renbestånd efter att huvudgrödan är skördad. Frön av den växt eller blandning av växter som används som fånggröda ska sås jämt på hela växtskiftet så att målsättningen är en täckande växtlighet. Villkor för sista sådag och bevarandetid kommer att fastställas. En fånggröda som sås efter att huvudgrödan är skördar får inte gödslas. Åtgärden riktar sig till växtperioden. Fånggrödans växtlighet kan inte bestå av enbart kvävefixerande växter.

Interventionen främjar kolbindningen, vattenskyddet och åkernaturens mångfald samt förbättrar åkermarkens struktur.

Interventionen måste kombineras med det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO). Därutöver kan interventionen kombineras med de skiftesvisa frivilliga komplementen Främjande av cirkulär ekonomi (AX MILJ 05) och Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling (AX MILJ 04) på samma areal.

Åtgärden kan också kombineras med miljösystemets åtgärd Växttäcke vintertid (Ekojärjestelmä 01).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är en aktiv odlare (4.1.4).

Skiftet på vilket stödmottagaren genomför åtgärden måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2).

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med definitionen i punkt 4.1.1.

Interventionen är en frivillig skiftesvis åtgärd och förutsätter att stödmottagaren har ett gårdsomfattande miljöåtagand (AX MILJ 01) eller ett åtagandet om ekologisk produktion (AX EKO).

Det år stödmottagaren ansöker om ersättning ska arealen som odlas med fånggröda vara minst 1,00 hektar. En stödmottagare kan årligen erhålla ersättning för högst 30% av gårdens stödberättigande areal. Om det planerade utfallet underskrids eller överskrids kan den maximala arealen ändras på förvaltningens initiativ till följande år.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC07	Viljelykierto peltoalalla, lukuun ottamatta veden alla kasvavia kasveja

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ingen relevant nationell lagstiftning.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Odling av fånggröda som underväxt eller efter att huvudgrödan är skördad ger omfattande miljöfördelar. Odling av fånggröda är dock inte en etablerad jordbruksverksamhet i växtföljden för ettåriga grödor på Åland. Detta beror bland annat på den förhållandevis korta växtsäsongen och på att fånggrödan ökar huvudgrödans odlingskostnader och försvårar de sedvanliga odlingsåtgärderna.

I den nationella lagstiftningen ingår inget krav på att odla en fånggröda. Odling av fånggröda som underväxt i huvudgrödan eller efter att huvudgrödan är skördad är en mera krävande odlingsmetod än villkorlighetens GAEC7. Det primära syftet med odling av fånggröda är inte att främja växelbruk även om den delvis har motsvarande positiva effekter. Fånggrödans primära syfte är att på ett mera krävande sätt än växtföljden eftersträva att förbättra markens odlingsskick, att ackumulera kol i marken och att förhindra näringsläckage. Fånggrödan förbättrar också åkerns lämplighet för en mångsidig biota. Villkoren för ekologisk produktion kräver inte heller odling av fånggröda, i vilket fall åtgärden också är mer krävande än produktionsvillkoren som gäller för ekologisk certifiering. Åtgärden riktas till växtsäsongen och överlappar därmed inte med kraven för vintertida åtgärder. Fånggrödan kan odlas endast som underväxt i en produktionsgröda eller efter att en ettårig produktionsväxt har skördats. Fånggrödan kan inte sås i vallväxtlighet. Om odlaren med en fånggröda som sås efter att huvudgrödan är skördad uppfyller kravet på växtföljd (GAEC 7) kan för samma areal inte betalas ersättning för odling av fånggröda.

Åtgärdens skiljer sig också från åtgärderna i miljösystemet. Åtgärden riktar sig till växtperioden och den är inte överlappande med villkoren för miljösystemets Ekojärjestelmä 01 som riktar sig till vinterperioden. Växtligheten i miljösystemets Ekojärjestelmä 02 – Ekojärjestelmä 04 innehåller inte ettåriga produktionsgrödor vars skörd bärgas, varvid det inte är möjligt att odla en fånggröda i huvudgrödan eller efter att huvudgrödan är skördad tillsammans med de växter som krävs enligt miljösystemets Ekojärjestelmä 02 – Ekojärjestelmä 04.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 109 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Stödmottagarens merkostnader för odling av fånggröda består av anläggningskostnader, antingen i huvudgröda eller efter att huvudgröda är skördad, och av kostnader för att bryta växtligheten antingen kemiskt eller mekaniskt. Om fånggrödan sås tillsammans med odlingsväxten består anläggningskostnaden enbart av kostnader för utsäde men om fånggrödan sås efter att huvudgrödan är skördad ingår också kostnader för bearbetning och sådd i anläggningskostnaden. I kalkylen antas att på 95% av arealen som odlas med fånggröda sker sådden i huvudgrödan. Kostnaderna för anläggning räknas som ett viktat medeltal av de båda alternativen. Den viktade anläggningskostnaden är 34 euro per hektar. I kalkylen

antas vidare att 50 % av växtligheten avslutas med kemiska preparat och 50 % krossas mekaniskt. Kostnaderna för att avsluta växtligheten uppgår till 28,30 euro per hektar.

Förutom merkostnader föranleder odling av fånggröda även ett inkomstbortfall efter som en fånggröda som sås i huvudgrödan antas sänka huvudgrödans avkastningsnivå. Inkomstbortfallet har beräknats till 39 euro per hektar om foderkorn odlas som huvudgröda.

Vid beräkningen av nettokostnaderna har hänsyn tagits till fånggrödans näringsvärde som beräknas vara 10 euro per hektar.

Lisäselvitys

De viktade merkostnaderna och inkomstbortfallet för odling av en fånggröda uppgår till 91,20 euro per hektar och år. När en transaktionskostnad på 20% inkluderas uppgår kostnaderna till 109 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Interventionen utgör ett frivilligt skiftesvist komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet eller till ett åtagande om ekologisk produktion.

Stödmottagaren kan varje år välja skiftesvisa komplement till sitt åtagande och de behöver inte vara samma från år till år. Också arealen som odlas med fånggröda kan variera från år till år.

Mikä on sopimusten kesto?

Interventionen ingår som en frivillig skiftesvis åtgärd i det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller i åtagandet om ekologisk produktion (AX EKO). Inget separat åtagande ingås för enbart denna intervention.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 03 - Odling av fånggröda	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19; R.21;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 03 - Odling av fånggröda

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 03 - Odling av fånggröda (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	109,00	109,00	109,00	109,00	109,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	70,00	73,00	75,00	80,00	85,00	0,00	383,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	70,00	73,00	75,00	80,00	85,00	0,00	383,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	7 630,00	7 957,00	8 175,00	8 720,00	9 265,00	0,00	41 747,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	3 280,90	3 421,51	3 515,25	3 749,60	3 983,95	0,00	17 951,21
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 04
Tukitoimen nimi	Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.24 Torjunta-aineiden kestävään käyttöön tähtäävien tuettujen erityissitoumusten mukaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten, kuten torjunta-aineiden valumisen, vähentämiseksi

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är en skiftesvis åtgärd med målsättning att öka användningen av biologiska och mekaniska bekämpningsmetoder och en enligt behov anpassad preciserad bekämpning i syfte att minska användningen av växtskyddsmedel. Målsättningen är också att öka användningen av organiskt täckmaterial i grönsaksodling för att minska näringsläckaget som sker genom erosion och för att förbättra markstukturen genom det organiska materialet.

Stödmottagaren åtar sig att på utvalda skiften utföra minst en biologisk eller mekanisk bekämpningsmetod. Bekämpningsmetoden ska vara sådan att den minskar risken som förorsakas av

användningen av växtskyddsmedel. Stödmottagaren väljer årligen de bekämpningsmetoder som genomförs. De valda metoderna ska vara lämpliga för den växt som odlas. På ett jordbruksskifte beviljas ersättning för endast en metod. Den valda metoden måste vara samma på hela jordbruksskiftet. Arealen som åtgärden genomförs på kan variera från år till år under åtagandeperioden. Åtgärden behöver inte genomföras alla år men ersättning betalas endast under de år då åtgärden genomförs och ersättning betalas endast för den areal på vilken åtgärden genomförs.

De valbara metoderna är:

- Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt för bekämpning av växtsjukdomar eller skadegörare
- Insektsnät
- Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids med pollinerande insekter för bekämpning av växtsjukdomar
- Användning av makroorganismpreparat för bekämpning av växtskadegörare
- Marktäckning
    - i odling av ettåriga trädgårdsväxter; under växtsäsongen organsik eller biologiskt nedbrytbar marktäckning
    - i odling av fleråriga trädgårdsväxter; under växtsäsongen organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller klippt grästäcke

Marktäckningen utförs i syfte att bekämpa ogräs. Kemiska bekämpningsmedel mot ogräs får inte användas på skiften på vilka marktäckning har valts.

På de skiften som odlas med ettåriga trädgårdsväxter ska markytan i raderna täckas med halm, flis, gräsklipp, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material som är oskadligt för jordmånen.

Markytan runt fleråriga växter ska längs raderna täckas med halm, flis, gräsklipp, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material. Radmellanrummen ska antingen besås med gräs som sedan klipps eller täckas med någon annan organisk marktäckning som är oskadlig för jordmånen. Hela skiftet kan täckas eller så kan enbart rader eller radmellanrum täckas. Marktäckningen ska vara tillräckligt täckande under hela växtperioden.

Stödmottagaren ska i början av växtperioden upprätta en skiftes- och grödvis förhandsplan för de alternativa växtskyddsmetoderna. Ur planen ska framgå vilken alternativ växtskyddsmetod som planeras att användas för varje växtart och växtskifte samt en beskrivning av vilka hjälpmedel som kommer att användas på skiftet för att följa upp behovet och hur väl metoden lyckades. Förhandsplanen ska innehålla situationer där den alternativa växtskyddsmetoden skulle kunna kompletteras med andra metoder. Användningen av andra metoder bör alltid baseras på tillräckligt lång uppföljning av den alternativa metodens effekt och på det konstaterade behovet av komplettering.

Åtgärden måste kombineras med det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller med ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO). På den areal som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion kan endast marktäckning väljas som alternativ växtskyddsmetod. Därutöver kan åtgärden kombineras med de skiftesvisa frivilliga komplementen Odling av fånggröda (AX MILJ 03) och Främjande av cirkulär ekonomi (AX MILJ 05).

Åtgärden kan också kombineras med Miljösystemets åtgärd Växttäcke vintertid (Ekojärjestelmä 01)

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är en aktiv odlare (4.1.4).

Interventionen är en frivillig skiftesvis åtgärd som förutsätter att stödmottagaren har ett gårdsomfattande miljöåtagande (AX MILJ 01) eller ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO).

Åtgärden är riktad till skiften på vilka det växer trädgårdsväxter (grönsaker, frukt eller bär).

Skiftet på vilket stödmottagaren genomför åtgärden måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2)

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med

definitionen i punkt 4.1.1.

Det år stödmottagaren ansöker om ersättning ska alternativa växtskyddsmetoder användas på minst 1 hektar.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke
SMR08	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY, annettu 21. lokakuuta 2009, yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi: 5 artiklan 2 kohta ja 8 artiklan 1–5 kohta; 12 artikla torjunta-aineiden käyttöä direktiivin 2000/60/EY ja Natura 2000 -lainsäädännön perusteella määritellyillä suojelualueilla koskevien rajoitusten osalta; 13 artiklan 1 ja 3 kohta torjunta-aineiden käsittelyn ja varastoinnin sekä jäännösten hävittämisen osalta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

De allmänna principer om integrerad bekämpning.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Åtgärden överskrider de lagstadgade verksamhetskraven som gäller växtskydd. Kraven är mer omfattande än de allmänna principerna för integrerad bekämpning som har definierats i nationell lagstiftning.

Åtgärden skiljer sig från åtgärderna i miljösystemet efter som det i miljösystemet inte finns åtgärder som riktar sig till alternativa bekämpningsmetoder i trädgårdsodling. Kravet gällande växttäcke enligt miljösystemets åtgärd Ekojärjestelmä 01 riktar sig till tiden utanför växtperioden medan marktäckningen som ingår i denna åtgärd riktar sig till växtperioden.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 500 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten.Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Kostnaderna har räknats separat för de sex alternativa metoderna och ersättningsnivån har därefter räknats ut som ett viktat medeltal av dessa så att varje metod står för 16,7% av den slutliga merkostnaden.

I kalkylen beaktas kostnaderna för stödmottagarens arbetstid för spridning av preparaten samt för uppföljning av behov och resultat av bekämpningen, maskinarbetskostnader, kostnaden för täckmaterialet samt av kostnaderna för de mikrobiologiska växtskyddsmedel och makroorganismpreparat som stödmottagaren ska använda. Kostnaderna för det klippta grästäcket i odling av fleråriga trädgårdsväxter består av anläggningskostnader och av kostnader för att klippa gräset under växtperioden.

I kalkylen utgår man ifrån att effekterna på skördenivån är neutrala eftersom de alternativa bekämpningsmetoderna syftar till att minska och precisera användningen av växtskyddsmedel endast för det identifierade behovet i stället för en rutinmässig användning av växtskyddsmedel.

Merkostnaderna, inklusive en transaktionskostnad om 20%, uppgår i medeltal till 594 euro per hektar och år.

Lisäselvitys

Den maximala ersättningsnivån är 594 euro per hektar, i beloppet ingår en transaktionskostnad om 20%. Ersättningen har begränsats till 500 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Interventionen utgör ett skiftesvist komplement till det gårdsomfattande miljöåtagande.

Stödmottagaren kan årligen välja skiftesvisa komplement till sitt åtagande och de behöver inte vara samma från år till år. Stödmottagaren kan också årligen välja de skiften på vilka de skiftesvisa komplementen genomförs varvid arealen kan variera från år till år.

Stödmottagaren väljer den bekämpningsmetod och uppföljningsmetod som lämpar sig för den odlade grödan.

Stödmottagaren kan välja att genomföra flera av de valbara metoderna på sin gårdsbruksenhet men på ett jordbruksskifte kan inte metoderna kombineras med varandra.

Mikä on sopimusten kesto?

Interventionen ingår som en frivillig skiftesvis åtgärd i det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller i åtagandet om ekologisk produktion (AX EKO). Inget separat åtagande ingås för enbart denna intervention.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.19; R.24;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	375,00	380,00	385,00	390,00	395,00	0,00	1 925,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	375,00	380,00	385,00	390,00	395,00	0,00	1 925,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	187 500,00	190 000,00	192 500,00	195 000,00	197 500,00	0,00	962 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	80 625,00	81 700,00	82 775,00	83 850,00	84 925,00	0,00	413 875,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 05
Tukitoimen nimi	Främjande av cirkulär ekonomi
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 03	Ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.20 Sellaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu tuettujen sitoumusten piiriin ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi

R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.22 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu parannettua ravinnehuoltoa koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är en skiftesvis åtgärd med målsättningen att främja cirkulär ekonomi genom ett ökat utnyttjande av jordbrukets biomassor och övriga biomassor i samhället och att öka samarbetet mellan husdjursgårdar och växtodlingsgårdar. Målsättningen är vidare att förbättra markens struktur, vattenhushållning och kulturtillstånd samt att minska ammoniakutsläppen och näringsläckaget vid stallgödselspridningen. Åtgärden främjar ibruktagandet av hållbara produktionsmetoder och minskar behovet av att använda mineralgödselmedel.

Insatsen är riktad till både växtodlingsgårdar och husdjursgårdar.

Interventionen omfattar metoder som främjar växtförhållandena i marken, kolbindning, vatten- och luftskydd, återvinning av näringsämnen och ökning av organiskt material i åkerjorden.

Stödmottagaren förbinder sig att sprida flytgödsel, urin, vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller flytande organiska gödsel med placerande eller nedmyllade utrustning eller att tillföra skiftet organiskt material som inte härstammar från den egna gården och vars torrsubstansinnehåll är minst 20%. Med organiskt material avses organiska gödsel eller organiska jordförbättringsmedel eller en blandning av dem samt fast gödsel eller separerad torr fraktion som anskaffats för nyttoanvändning från en annan gård.

Med placerande eller nedmyllade utrustning ska minst 15 m^3 spridas per hektar. Minimimängden för de organiska material som har en torrsubstanshalt på minst 20% är 10m^3 per hektar. Minimimängden för de särskilt definierade koncentrerade preparaten med högt näringsinnehåll, så som fjäderfägödsel, den torra fraktionen från stallgödsel som har separerats samt vissa komposter och rötrester är 5 m^3 per hektar.

Interventionen måste kombineras med det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO). Därutöver kan interventionen kombineras med de frivilliga skiftesvisa komplementen Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling (AX MILJ 04) och Odling av dragväxter för bin (AX MILJ 10) på samma areal. Interventionen kan också kombineras med Miljösystemets åtgärd Växttäcke vintertid (Ekojärjestelmä 01 och Mångfaldsväxter (Ekojärjestelmä 03).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är en aktiv odlare (4.1.4).

Skiftet på vilket stödmottagaren genomför åtgärden måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2)

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med definitionen i punkt 4.1.1.

Interventionen är en frivillig skiftesvis åtgärd och förutsätter att stödmottagaren har ett gårdsomfattande miljöåtagande (AX MILJ 01) eller ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO).

Gården kan inte samtidigt både leverera och ta emot organiskt material, vilket dock inte gäller sådant material som varit i omlopp i en biogasanläggning.

Materialet som sprids ska väljas utgående från spridningsplatsen så att den fastställda minimimängden material som stödmottagaren måste sprida per hektar inte föranleder en överskridning av den högsta tillåtna mängden kväve och fosfor som fastställs i lagstiftningen.

Ersättning kan inte betalas för sådan areal där det organiska material som sprids inte på grund av villkorlighetens begränsningar kan bearbetas in i jorden på det sätt som krävs enligt lagstiftning.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Till basnivån hör inte sådana nationell lagstiftning som inte ingår i villkorligheten föreskrivna verksamhetskrav.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Åtgärden innebär att den minsta mängd flytgödsel som åtgärden förutsätter sprids med den metod som krävs enligt villkoren. Alternativt kan stödmottagaren till skiftet skaffa organiskt material som härstammar utanför stödmottagarens jordbruksföretag i minst den mängd som krävs enligt åtgärden och med vars tillsats markkvaliteten förbättras och användningen av mineralgödselmedel ersätts med återvunna näringsämnen. Kravet på placering av flytgödslet går utöver kraven i lagstiftningen. Användning av återvunna näringsämnen i stället för mineralgödsel krävs inte enligt lag.

Som basnivå ska iakttas den nationella lagstiftningen gällande spridning av gödselmedel och maximal användning av kväve som avses i det föreskrivna verksamhetskravet SMR 2 samt det föreskrivna verksamhetskravet SMR 1 om maximal användning av fosfor.

Separata minimikrav för användning av gödselmedel har inte inkluderats i basnivån, eftersom de lagstadgade kraven gällande användning av gödselmedel redan ingår i de föreskrivna verksamhetskraven SMR1 och 2 som utgör basnivån.

Åtgärden skiljer sig från åtgärderna i miljösystemet. I miljösystemet finns inte sådana åtgärder i vilka placering av flytgödsel eller recirkulation av organiskt material samt näringsämnen ingår.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 75 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings-

och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Vid beräkningen av ersättningsnivån jämförs kostnaderna för placeringsspridning av flytgödsel och organiska vätskepreparat med kostnaderna för bredspridning. Kostnaderna har beräknats skilt för arbete som utförs av entreprenörer och arbete som utförs av jordbrukaren själv. Kostnaderna viktas utgående från att 55% av stödmottagarna sprider gödsel själv och 45% anlitar entreprenör. I kalkylen beaktas endast kostnaden för spridning på åker, inte kostnaden för lastning eller transport till åkern. Kostnaden räknas utgående från en spridningsmängd på 15 m^3 flytgödsel och 5 m^3 av de koncentrerade flytande organiska gödselpreparaten. På grund av smalare arbetsbredd och långsammare körhastighet är spridningskostnaderna för placeringsspridning högre än spridningskostnaderna för bredspridning. Jämfört med bredspridning förorsakar en placeringsspridning också packningsskador på grund av smalare arbetsbredd. Kostnaderna för bredspridningen har beräknats genom att använda förhållandet mellan timkostnaderna för bredspridning och placeringsspridning. I kalkylen antas att näringsfördelarna som fås av att svämgödselmedlet placeras i åkern är lika stor som den rotskada som orsakas av placeringsspridningen och den skada som orsakas av att spridaren lyfter upp stenar till markytan. Således tar de ut varandra och har inte beaktats separat i kalkylen.

Spridning av organiskt material kan jämföras med spridning av fast gödsel. Några sådana omedelbara fördelar som skulle leda till en förbättrad avkastning i växtproduktionen under åtagandeperioden förväntas inte uppnås varför ersättningen består av enbart spridnings- och flyttkostnader. Flyttkostnaden är inkluderade efter som det organiska materialet inte härstammar från den egna gården. Med flytt avses flytt inom jordbruksföretaget, där det anskaffade materialet lastas om och sprids på åkern vid en lämplig tidpunkt. Kalkylen utgår i från att minst 10 m^3 organiskt material eller minst 5 m^3 fast organiskt material med högt näringsinnehåll sprids per hektar. Dessutom uppstår kostnader av markpackning jämfört med spridning av oorganiskt gödselmedel med samma kvävehalt.

Kalkylen har viktats utgående från att 40% av det som sprids är organiska vätskepreparat och 60% fasta organiska gödselpreparat.

De viktade merkostnaderna för placeringsspridning och för spridning av organiska gödselpreparat uppgår till 62,50 euro per hektar och år.

Lisäselvitys

Den viktade merkostnaden för spridning av vätskepreparat och fasta organiska material uppgår till 62,50 euro per hektar. När en transaktionskostnad om 20% inkluderas uppgår kostnaderna till 75,00 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Interventionen utgör ett frivillig skiftesvist komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet eller till ett åtagandet om ekologisk produktion.

Stödmottagaren kan varje år välja skiftesvisa komplement till sitt åtagande och de behöver inte vara samma från år till år. Stödmottagaren kan också årligen välja de skiften på vilka de skiftesvisa komplementen genomförs varvid arealen kan variera från år till år.

Mikä on sopimusten kesto?

Interventionen ingår som en frivillig skiftesvis åtgärd till det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller i åtagandet om ekologisk produktion (AX EKO). Inget separat åtagande ingås för enbart denna intervention.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.14; R.19; R.20; R.21; R.22;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	2 500,00	2 600,00	2 700,00	2 800,00	3 000,00	0,00	13 600,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	2 500,00	2 600,00	2 700,00	2 800,00	3 000,00	0,00	13 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	187 500,00	195 000,00	202 500,00	210 000,00	225 000,00	0,00	1 020 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	80 625,00	83 850,00	87 075,00	90 300,00	96 750,00	0,00	438 600,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 06
Tukitoimen nimi	Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.12 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är ett fristående skötselåtagande med målsättning att skapa ett långvarigt växttäcke på sådana åkrar som annars skulle odlas med ettåriga grödor och därigenom minska erosionen och näringsläckaget från jordbruket. Detta leder även till att den biologiska mångfalden ökar samtidigt som landskapsbilden berikas och markens kollager bevaras.

Åtgärden är riktad till områden där landskapsregeringen i en översiktsplan har konstaterat att det finns behov av att anlägga skyddszoner som en vattenförbättrande åtgärd.

Stödmottagaren ska enligt särskilt fastställda föreskrifter anlägga en skyddszon som är minst tre meter bred. Landskapsregeringen fastställer bredden på varje enskild skyddszon.

Skyddszonen ska anläggas genom sådd av flerårigt gräsfrö. För att garantera att växtligheten etablerar sig väl tillåts gödsling i samband med anläggningen, dock inte närmare än fem meter från vattendraget. Därefter får skyddszonen inte gödslas eller behandlas med kemiska växtskyddsmedel, förutom vid eventuell förekomst av sådana växtskadegörare som enligt gällande lagstiftning måste bekämpas. Om det på området redan finns en godtagbar växtlighet som anlagts tidigare behöver växtligheten inte anläggas på nytt.

Växtligheten på skyddszonen ska slås årligen och det slagna gräset ska köras bort och omhändertas på vederbörligt sätt så att syftet med vattenskyddet inte äventyras. Husdjur får beta på området förutsatt att det inte är till skada för miljön.

Stödmottagaren ska bevara växtligheten på skyddszonen under hela åtagandeperioden och sköta den i enlighet med särskilda anvisningar.

Åtgärden kan inte kombineras med andra skötselåtaganden enligt artikel 70 (AX MILJ). För arealen betalas inte heller miljösystemstöd enligt artikel 31 (Ekojärjestelmä 01 – Ekojärjestelm 04) eller för areal som enligt villkorligheten måste ha ett mångårigt växttäcke.

Användningen av gödselmedel längs vattendrag regleras i Ålands landskapsregerings beslut (2016:41) om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket (sk. nitratbeslutet). Enligt nitratbeslutet är det förbjudet att sprida gödselmedel närmare än 5 meter från vattendrag men sådd och bearbetning tillåts. När en skyddszon anläggs får gödselmedel inte användas närmare än fem meter från vattendrag.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren för jordbrukare.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning (4.1.3.2) minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker.

Skyddszonen ska anläggs längs vattendrag på åkermark och kan omfatta också permanent gräsmark om skiftets markanvändningsslag är åker, dock inte permanent gräsmark på Natura-områden. Om förfarandet för återställandet av permanent betesmark måste tas i bruk kan ingen ersättning längre betalas för sådana skyddszoner som har anlagts på permanent gräsmark.

Skiftet ska vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2) och finnas i områden där landskapsregeringen har konstaterat att det finns behov av att anlägga skyddszoner som en vattenförbättrande åtgärd.

Ett åtagandet ska omfatta minst 0,5 hektar.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC04	Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varrelle
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Till basnivån hör inte sådan nationell lagstiftning som inte ingår i villkorlighetens föreskrivna verksamhetskrav

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Åtgärden innebär att en flerårig vallväxtlighet anläggs och/eller sköts utan gödsling och växtskydd i områden som landskapsregeringen har pekat ut i en översiktsplan. Insatsen kan inte utföras på ett skifte som enligt GAEC 9 är permanent gräsmark och som enligt detta föreskrivna verksamhetskrav måste vara ständigt gräsbevuxet. Åtgärden är möjlig i Natura-områden som inte har en markering om permanent gräsmark. Skötselkraven i åtgärden är mer krävande än de begränsningar i användningen som krävs i de skyddade områden i enlighet med de föreskrivna verksamhetskraven 3 och 4 på Natura 2000-områden. I de områden som landskapsregeringen i en översiktsplan har pekat ut finns skyddszonen oftast på ett skifte som på grund av sin placering måste ha en skyddsremsa i enlighet med GAEC 4. Skyddszonen sträcker sig längre än en GAEC 4-skyddsremsa och till skillnad från skyddsremsan krävs på skyddszonen bortförsel av växtligheten för att markens näringshalt ska utarmas. Den slagna växtligheten ska omhändertas på vederbörligt sätt.

Åtgärden skiljer sig från miljösystemets åtgärder. I miljösystemet krävs inte att grödan skördas eller att grödan är flerårig, varför åtgärderna i miljösystemet inte godkänns som en sådan skyddszon som avses i vattenförvaltningsplanerna som en vattenförbättrande åtgärd. Åtgärderna i miljösystemet har inte heller riktats till de specifika områden som landskapsregeringen i sina översiktsplaner har pekat ut som områden där det finns behov av att anlägga skyddszoner.

Miljösystemets Ekojärjestelmä 01 kan inte anmälas på en areal som är skyddszon, eftersom skyddszonen har ett krav på flerårighet. Det är inte heller tillåtet att ange miljösystemets åtgärder Ekojärjestelmä 02 – Ekojärjestelmä 04 på en areal som är skyddszon, eftersom deras villkor skiljer sig från skyddszonens. Det ställs inte exakta artkrav på skyddszonens gräsväxtlighet, vilket det görs i miljösystemets åtgärder Ekojärjestelmä 02 – Ekojärjestelmä 04. Skyddszonens vegetation förändras över tid och det viktigaste för vegetationen är att den täcker markytan och att den är obearbetad i flera år.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 353 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Beräkningen har gjorts för en 50 meter bred skyddszon. Villkorligheten (GAEC 4) kräver att stödmottagaren lämnar en 3 meter bred skyddsremsa längs vattendrag. Således omfattas endast 47 meter av den 50 meter breda skyddszonen av interventionen.

Kostnaderna som ersätts består av anläggningskostnaden, kostnader för årlig slåtter och för bortkörning av växtmassan samt av ett förlorat täckningsbidrag. I kalkylen antas ett 70% av skyddszonerna anläggs i skyddssäd i samband med sådd av spannmål och att 25% anläggs på platser där det redan växer en godtagbar vallväxtlighet, på 5 % av skyddszonerna antas att växtligheten anläggs utan skyddssäd. Anläggs skyddszonen på ett redan gräsbevuxet område räknas inte med någon separat anläggningskostnad, sker vallinsådden i skyddssäd består anläggningskostnaden enbart av utsädeskostnaden (höfrö). Etableras skyddszonen utan skyddssäd består anläggningskostnaden av utsädeskostnaden samt av kostnader för bearbetning och sådd.

De årliga skötselkostnaderna har beräknats utgående från antagandet att stödmottagaren balar det slagna gräset med rundbalare och därefter lastar och transporterar bort balarna.

Förutom anläggnings- och skötselkostnaderna förorsakar en skyddszon även ett inkomstbortfall i form av ett förlorat täckningsbidrag som stödmottagaren kunde få om arealen odlades med en produktionsgröda.

I kalkylen antas att växtmassan som ska avlägsnas från skyddszonen är värdelös i jordbruksproduktionen

Lisäselvitys

De viktade merkostnaderna och inkomstbortfallet för anläggning av gräsbevuxna skyddszoner uppgår till 313,80 euro per hektar och år. Om en transaktionskostnad på 20% inkluderas uppgår kostnaderna till 353 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Denna intervention omfattar enbart obligatoriska villkor som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas.

Ett åtagande ingås för en fast areal som inte kan variera från år till år. Skyddszonen ska finnas på samma

plats under hela åtagandeperioden.

Mikä on sopimusten kesto?

Ett åtagande ingås för fem år varefter det kan förlängas med ett år i taget om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.12; R.14; R.21; R.31;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	353,00	353,00	353,00	353,00	353,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	12,00	15,00	20,00	25,00	30,00	0,00	102,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	12,00	15,00	20,00	25,00	30,00	0,00	102,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	4 236,00	5 295,00	7 060,00	8 825,00	10 590,00	0,00	36 006,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 821,48	2 276,85	3 035,80	3 794,75	4 553,70	0,00	15 482,58
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 07
Tukitoimen nimi	Naturbetesskötsel
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är ett fristående skötselåtagande med målsättningen att säkerställa en fortsatt betesdrift på sådana naturbeten som brukats på ett traditionellt sätt genom betning och vilka genom den fleråriga hävden ger det åländska landskapet dess särpräglade drag. Målsättningen är även bevara ett öppet kulturlandskap. Naturbetena har ofta en framträdande placering i landskapet varvid djurhållning på naturbeten präglar det öppna kulturlandskapet i en stor omfattning.

Stödmottagaren ska åta sig att i enlighet med fastställda föreskrifter hålla betande husdjur på de naturbeten som omfattas av åtagandet. Betestrycket ska vara tillräckligt för att området inte ska bli igenvuxet. Kompletterande skötselåtgärder så som slåtter och röjning kan behöva utföras om igenväxning börjar förekomma. Betena som omfattas av åtagandet ska skötas med betande husdjur under hela åtagandeperioden. I motiverade fall, så som vid parasitangrepp kan ett bete lämnas obetat under ett år. De naturbeten som ingår i åtagandet får inte gödslas med handelsgödsel och på dem får heller inte användas kemiska växtskyddsmedel.

Tidpunkten för betesgången, antalet betande djur och de utförda skötselåtgärderna ska antecknas i beteskort.

Interventionen kan inte kombineras med någon annan intervention.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren för jordbrukare.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning (4.1.3.2) minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker eller minst tre hektar naturbeten.

Interventionen är riktad endast till sådana naturbeten som inte är permanent gräsmark.

Åtagandet ska omfatta minst 1 hektar naturbeten som uppfyller de fastställda kriterierna. Arealen måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2).

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☐YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☒Muu kuin viljelysmaa

De ersättningsberättigade naturbetena uppfyller inte kriterierna för permanent gräsmark på grund av dess vegetation eller markbeskaffenhet.

Dessa naturbeten är mer trädbevuxna än permanent gräsmark men kan också, speciellt i skärgården, bestå av kargare mark med inslag av berghällar, strandpartier, buskmark (enar) och trädbevuxna områden med mager växtlighet. På öppna strandängar består vegetationen ofta av andra växter än gräsväxter.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Landskapslag (1998:82) om naturvård

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Den nationella naturvårdslagstiftningen som avses i SMR 3 och SMR 4 ska iakttas som basnivå om betesområdet finns inom ett sådant område som avses i dessa föreskrivna verksamhetskrav. På de i stöd av lag skyddade områden är det inte tillåtet att försämra levnadsmiljön för vissa arter och bestämmelserna i skyddsbesluten måste följas. De naturbeten som finns utanför dessa områden ska skötas så att ingen sådan naturskada som avses i 5§ i landskapslagen (1998:92) om naturvård uppstår. Varken de föreskrivan verksamhetskraven eller de nationella föreskrifterna förpliktar markägaren till aktiva åtgärder. Insatsen kräver aktiva åtgärder av stödmottagaren i form av skötsel av områden genom hållande av betande djur och genom kompletterande skötsel i syfte att bevara och befrämja de biologiska mångfalden som finns på området. Insatsen går därmed utöver de lagstadgade skyddskraven.

Insatsen omfattar inte permanenta beten varför det inte finns någon direkt koppling till villkorligheten.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☐ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 235 euro/hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Insatsens merkostnader har beräknats genom att jämföra hållande av djur på naturbete med en normal situation då djuren går i en rasthage invid gårdens driftcentrum. Hållande av djur på naturbeten förorsakar stödmottagaren merkostnader i form av ett större behov av ett årligt underhåll av stängsel, kostnader för att transportera djur och av ordnande av dricksvatten till mera svåråtkomliga naturbeten samt av kostnader för efterslåtter (putsning).

De årliga underhållsarbetena består på våren av byte av skadade stolpar och isolatorer, reparation av skador som förorsakats av älg och hjort under vintern och av röjning av eventuella träd och kvistar som fallit ner på stängslet. På sommaren behöver stängslen tillsyn och gräset under stängseltrådarna slås. Det årliga underhållsarbetet beräknas ta två timmar per hektar. Arbetet är tidskrävande då terrängen på naturbetena är mer svåråtkomlig än på åkerbeten och materialet behöver ofta bäras längre vägar.

Transportkostnaderna inkluderar transport av djur ut till betet på våren, transport från ett skifte till ett annat under betesperioden och på hösten transport tillbaka till gården. Kalkylen utgår ifrån att 0,4 nöt eller 2 tackor betar per hektar och från att betets storlek är 2,8 hektar, vilket är medianstorleken på ett naturbete på Åland. Den årliga kostnaden för att transportera djur uppskattas till 46,70 euro per hektar. Merkostnaden som förorsakas av ordnande av dricksvatten till djuren har beräknats genom en jämförelse med en normalsituation då djuren är i ladugården och i en rasthage. Kostnaden har beräknats till 50 euro per hektar.

Kostnaden som använts i kalkylen för efterslåtter är dock låg på grund av att efterslåtter görs enbart på en del av objekten och i de objekten endast på en del av arealen. Merkostnader föranledes också av den arbetstid som stödmottagaren behöver för hållande av beteskort.

Hållande av djur på naturbeten föranleder därutöver ett inkomstbortfall på grund av djurens sämre tillväxt under betesperioden.

Från merkostnaderna och inkomstbortfallet har minskats värdet på det foder som djuren äter på naturbetet.

Lisäselvitys

Nettokostnaderna och inkomstbortfallet är sammanlagt 235 euro/hektar utan transaktionskostnad. Ersättningen är 235 euro per hektar.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:
☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Denna intervention omfattar enbart obligatoriska villkor som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas.
Ett åtagande ingås för en fast areal som inte kan variera från år till år. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandeperiodens längd är fem år varefter den kan förlängas med ett år i taget om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.31;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	235,00	235,00	235,00	235,00	235,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 750,00	1 850,00	1 900,00	2 010,00	2 010,00	0,00	9 520,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 750,00	1 850,00	1 900,00	2 010,00	2 010,00	0,00	9 520,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	411 250,00	434 750,00	446 500,00	472 350,00	472 350,00	0,00	2 237 200,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	176 837,50	186 942,50	191 995,00	203 110,50	203 110,50	0,00	961 996,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 08
Tukitoimen nimi	Riktade skötselåtgärder på naturbeten
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är ett fristående skötselåtagande med målsättningen att bevara naturbeten och öka mångfalden i jordbrukslandskapet genom att med riktade insatser förbättra skötseln av naturbeten och därmed skapa möjligast gynnsamma livsmiljöer för den värdefulla betesfloran och -faunan och att trygga dess överlevnad i livskraftiga populationer. Genom en fortsatt planmässig skötsel av de värdefullaste områdena kan de i kulturlandskapet mest hotade arternas livsmiljö bevaras i ursprungligt skick. Betesmarkens mångformighet och artrikedom kan genom den anpassade skötseln därmed fortsätta att utvecklas, berikas och förfinas.

För varje bete som ingår i åtagandet ska en individuell skötselplan göras upp av jordbrukaren och en rådgivare i samarbete. Arealen som omfattas av åtagandet ska skötas i enlighet med den av landskapsregeringen godkända skötselplanen.

I skötselplanen definieras de åtgärder som stödmottagaren ska genomföra under åtagandeperioden. Skötselåtgärderna ska minst omfatta betning med betande husdjur och vid behov ska kompletterande skötselåtgärder så som slåtter och röjning av mindre buskage och enskilda träd utföras.

På naturbeten får inte handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel användas, betena får heller inte bearbetas. I skötselplanen kan ställas villkor för till exempel betestidpunkt, tillskottsutfodring, stängsling,

delning i fållor och avgränsning från gödslade åkervallar.

De genomförda skötselåtgärderna så som tidpunkten för betesgången, antalet betande djur och kompletterande slåtter ska antecknas i en skötseldagbok.

Interventionen kan inte kombineras med andra interventioner.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren för jordbrukare.

Stödmottagaren ska under hela åtagandeperioden oavbrutet ha i sin besittning (4.1.3.2) minst tre hektar jordbruksareal vars markanvändningsslag är åker eller minst tre hektar naturbeten.

Interventionen är riktad endast till sådana naturbeten som inte är permanent gräsmark.

Åtagandet ska omfatta minst 1 hektar naturbeten som uppfyller de fastställda kriterierna. Arealen måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2).

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☐YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☒Muu kuin viljelysmaa

Naturbetena som kan omfattas av åtagandena uppfyller inte kriterierna för permanenta beten på grund av dess vegetation eller markbeskaffenhet.

Dessa naturbeten är mer trädbevuxna än permanent gräsmark men kan också, speciellt i skärgården, bestå av kargare mark med inslag av berghällar, strandpartier, buskmark (enar) och trädbevuxna områden med mager växtlighet. På öppna strandängar består vegetationen ofta av andra växter än gräsväxter.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- landskapslagen (1998:82) om naturvård

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Den nationella naturvårdslagstiftningen som avses i SMR 3 och SMR 4 ska iakttas som basnivå om betesområdet finns inom ett sådant område som avses i dessa föreskrivna verksamhetskrav.

På de i stöd av lag skyddade områden är det inte tillåtet att försämra levnadsmiljön för vissa arter och bestämmelserna i skyddsbesluten måste följas. De naturbeten som finns utanför dessa områden ska sköts så att ingen sådan naturskada som avses i 5§ landskapslagen om naturvård (1998:82) uppstår. Varken de föreskrivna verksamhetskraven eller de nationella föreskrifterna förpliktar markägaren till aktiva åtgärder. Interventionen kräver aktiva åtgärder av stödmottagaren i form av skötsel av områden, genom hållande av betande djur, kompletterande slåtter och andra åtgärder som främjar områdets naturvärden. Insatsen går därmed utöver de lagstadgade skyddskraven.

Insatsen omfattar inte permanenta beten varför det inte finns någon direkt koppling till villkorligheten.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp som uppgår till 645 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Insatsens merkostnader har beräknats genom att jämföra hållande av djur på naturbete med en normal situation då djuren går i en rasthage invid gårdens driftcentrum. Hållande av djur på naturbeten förorsakar stödmottagaren merkostnader i form av ett större behov av ett årligt underhåll av stängsel, kostnader för att transportera djur och av ordnande av dricksvatten till mera svåråtkomliga naturbeten samt av kostnader för efterslåtter (putsning).

De årliga underhållsarbetena består på våren av byte av skadade stolpar och isolatorer, reparation av skador som förorsakats av älg och hjort under vintern och av röjning av eventuella träd och kvistar som fallit ner på stängslet. På sommaren behöver stängslen tillsyn och gräset under stängseltrådarna slås. Det årliga underhållsarbetet beräknas ta två timmar per hektar. Arbetet är tidskrävande då terrängen på naturbetena är mer svåråtkomlig än på åkerbeten och materialet behöver ofta bäras längre vägar. Fållorna på dessa beten är mindre än i AX MILJ 07 för betningstidpunkten bättre ska kunna styras efter vegetationens behov och stadiet. Med flera små fållor på betesområdet blir de årliga underhållsarbetena dyrare än i AX MILJ 07 på grund av att det behövs mera stängselmaterial.

Transportkostnaderna inkluderar transport av djur ut till betet på våren, transport från ett skifte till ett annat under betesperioden och på hösten transport tillbaka till gården. Den årliga kostnaden för att transportera djur uppskattas till 140 euro per hektar. Merkostnaden som förorsakas av ordnande av dricksvatten till djuren har beräknats genom en jämförelse med en normalsituation då djuren är i ladugården och i en rasthage. Kostnaden har beräknats till 50 euro per hektar.

Kostnaden som använts i kalkylen för efterslåtter är dock låg på grund av att efterslåtter görs enbart på en del av objekten och i de objekten endast på en del av arealen.

Merkostnader föranledes också av den skötselplan som ska upprättas för varje bete som omfattas av åtagandet och av den arbetstid som stödmottagaren behöver för hållande av skötseldagbok. Kostnaderna för skötselplanen uppgår till 16,56 euro per hektar. Den totala kostnaden beräknas till 745 euro, denna kostnad har fördelats på fem år och sedan slagits ut på 9 hektar, vilket är medianstorleken på ett objekt. Kostnaderna för att dokumentera skötselåtgärderna i skötseldagboken uppskattas uppgår till 75 euro per

hektar och år. Som timlön används 25 euro vilket Statistikcentralens uppgifter är den genomsnittliga timlönen för arbetslednings- och planeringsarbete.

Hållande av djur på naturbeten föranleder därutöver ett inkomstbortfall på grund av djurens sämre tillväxt under betesperioden.

Från merkostnaderna och inkomstbortfallet har minskats värdet på det foder som djuren äter på naturbetet.

Lisäselvitys

Nettokostnaderna och inkomstbortfallet är sammanlagt 538,10 euro/hektar. Därutöver betalas 107,60 euro per hektar som en transaktionskostnad. Transaktionskostnaden utgör 20% av de sammanlagda nettokostnaderna och inkomstbortfallet.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Denna intervention omfattar enbart obligatoriska villkor som alla ska uppfyllas för att ersättning ska beviljas.

Ett åtagande ingås för en fast areal som inte kan variera från år till år. Interventionen erbjuder inte valmöjligheter för stödmottagaren.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandeperiodens längd är fem år varefter det kan förlängas med ett år i taget om tillämpningsperioden för GJP-planen förlängs.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.31;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	645,00	645,00	645,00	645,00	645,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	120,00	150,00	200,00	200,00	200,00	0,00	870,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	120,00	150,00	200,00	200,00	200,00	0,00	870,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	77 400,00	96 750,00	129 000,00	129 000,00	129 000,00	0,00	561 150,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	33 282,00	41 602,50	55 470,00	55 470,00	55 470,00	0,00	241 294,50
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

AX MILJ 09 - Uppfödning av ursprungsraser

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 09
Tukitoimen nimi	Uppfödning av ursprungsraser
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall. Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8%

skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.25 Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är ett fristående skötselåtagande med målsättningen att försäkra ursprungsrasernas överlevnad och bevara dess ursprungliga genetiska egenskaper. Interventionen är ett åtagande för bevarande av genetiska resurser som avses i artikel 45 1 a) i förordning EU nr 2022/126.

Ersättning utgår för uppfödning av renrasiga ålandsfår, får av finsk lantras samt nötkreatur av den öst-, väst- och nordfinska rasen. För att godkännas till åtagandet ska djuren ha ett härstamningsintyg från vilket djurets härstamning kan konstateras. Intyget ska vara utfärdat av en godkänd organisation.

Stödmottagaren förbinder sig att hålla ett visst antal renrasiga djur under ett år. Stödmottagaren kan under åtagandeperioden minska antalet djur som ingår i åtagandet. Ersättning betalas för de djur som har varit i stödmottagarens besittning under hela åtagandeåret. Djur som ingår i åtagandet kan ersättas under åtagandeperioden med motsvarande djur som uppfyller stödvillkoren. Under det första åtagandeåret 2023 kontrolleras i samband med beviljandet att det inte betalas ersättning för samma tidsperiod för de djur som finn si ett åtagande om uppfödning av ursprungsraser som fortsätter från föregående programperiod.

För fåren ska det finnas en uppdaterad avelsplan för avel av renrasiga djur på gården.

Nötkreaturens inavelsgrad ska underskrida en särskilt fastställd nivå. Villkoret beträffande inavelsgraden tas i bruk år 2025.

Antalet djur omvandlas till djurenheter med hjälp av koefficienterna i kapitel 4.1.8. Ett åtagande ska omfatta minst en djurenhet.

Åtagandet kan kombineras med ett åtagande om djurens välfärd på det sätt att samma djur kan inga i båda åtagandena.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla villkoren för jordbrukare.

Spårbarheten och identifieringen av de djur som ingår i åtagandet ska följa lagstiftningen (EU-förordningen (EU) 2016/429 och rådets och kommissionens förordningar 2019/2035 och 2021/520 samt lagen om identifiering och registrering av djur 1069/2021 och JSM:s förordning 67/2022.

Stödmottagarens djuruppfödning ska uppfylla kriterierna för jordbruksproduktion som definieras i kapitel 4.1.1.

Stödmottagaren ska ha i sin besittning (4.1.3.2) minst 3 hektar åkermark eller utnyttja minst 3 hektar naturbeten.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

- Djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland
- Djurskyddsförordning (1998:96) för landskapet Åland

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Det finns ingen nationell lagstiftning som reglerar uppfödning av ursprungsarser i syfte att bevara de genetiska resurserna. Basnivån utgörs av de nationella djurskyddsföreskrifterna gällande tillgång till vatten och utfodring samt säkerheten på hållandeplatsen. I interventionen ingår inte sådana skötselkrav som förutsätts enligt djurskyddslagstiftningen och djurskyddslagstiftningen förutsätter inte att djuren stambokförs eller att djuruppfödaren upprättar en avelsplan.

Åtgärden skiljer sig från miljösystemet efter som det i miljösystemet inte finns åtgärder för bevarande av ursprungsraser. Åtgärden skiljer sig också från åtagandena om djurens välfärd eftersom åtgärden inte omfattar skötselkrav utöver de lagstadgade kraven.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☐ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 350 euro per djurenhet för uppfödning av ålandsfår, till 300 euro per djurenhet för uppfödning av får av finska lantras till 683 euro för uppfödning av nötkreatur av den öst-, väst- och nordfinska rasen. Ersättningsbeloppet per djurenhet är lika stort för alla stödmottagare.

Ersättningen betalas för de djur som har varit i stödmottagarens besittning under hela året.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden.

Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

I kalkylen gällande får har merkostnaderna och inkomstbortfallet beräknats genom att jämföra kostnaderna för att föda upp får av ursprungsraser med kostnaderna för att föda upp köttrasfår. Merkostnaderna föranleds av att ursprungsrasernas kullstorlekar är i medeltal större (2,7) än köttrasernas (1,7) vilket innebär merkostnader för märkning. Större kullstorlek innebär också ett större behov av flaskmatning och i kalkylen ingår därför kostnader för foderdryck. Under dräktighetstiden behöver en tacka dessutom ca 84 kg mera kraftfoder än en köttrastacka. Ursprungsraser klipps vanligtvis två gånger per år medan ett köttrasfår klipps bara en gång. I merkostnaderna ingår också kostnaderna för härstamningsintyg. Vidare uppstår inkomstbortfall av att kropparna hamnar i lägre slaktklasser på grund av kroppens form.

Jämfört med jordbrukare som föder upp nötkreatur av de dominerande djurraserna ådrar sig de jordbrukare som föder upp nötkreatur av den öst-, väst- och nordfinska rasen extra kostnader och inkomstbortfall.

I kalkylen gällande ursprungsraser av nötkreatur har en jämförelse gjorts mellan ursprungsrasernas genomsnittliga mjölk- och köttavkastning och rörliga kostnader med de dominerande rasernas avkastning och rörliga kostnader. Ursprungsrasernas mjölk- och köttavkastning är klart lägre än de dominerande rasernas.

Den lägre avkastningen kompenseras delvis med att ursprungsraserna har lägre underhållskostnader än de dominerande raserna. För nöt behövs en beräkning av inavelsgraden. Alla djur ska också ha ett härstamningsintyg. De som föder upp ursprungsraser stöder med sin verksamhet upprätthållande av genetiska resurser och måste tillhandahålla information till kontroll- och registersystem. Detta medför transaktionskostnader för uppfödarna. Transaktionskostnader föranledes därutöver av ordnande av beteckning, av att uppfödaren sätter sig in i avelsarbete, skaffar sig information om ursprungsraserna och av arrangemang relaterade till produktionskontrollen.

Lisäselvitys

Nettokostnaderna och inkomstbortfallet för uppfödning av ursprungsraser av får är sammanlagt 393 euro/djurenhet utan transaktionskostnad och för uppfödning av ursprungsraser av nötkreatur är sammanlagt 683 euro per djurenhet utan transaktionskostnad. Med en transaktionskostnad om 20% uppgår kostnaderna och inkomstbortfallet för uppfödning av ursprungsraser av får till 471 euro per djurenhet och för uppfödning av nöt till 820 euro per djurenhet och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Denna intervention omfattar tre djurgrupper. Stödmottagaren väljer till sitt åtagande den djurgrupp eller grupper som finns på stödmottagarens gårdsbruksenhet och som ingår i stödmottagarens jordbruksverksamhet.

Mikä on sopimusten kesto?

Åtagandeperioden är undantagsvis ett år.

Modellen med ett femårigt åtagande har inte tagit hänsyn till att förhållandena på djurgårdarna kan ändra varje år. Åtagandet har ingåtts för ett visst antal djur för en period om fem år och det har inte varit möjligt att öka eller minska antalet djur under åtagandeperioden. Övergången till ett ettårigt åtagande kommer att möjliggöra ett mer attraktivt och administrativt flexibelt system som uppmuntrar djurägare att ansluta sig. Åtagandet kan förnyas påföljande år med ett nytt antal djur. Det finns andra krav som säkerställer att systemet uppmuntrat till upprätthållande av reproduktiva djur (krav på en renrasig, låg inavelsgrad hos nötkreatur, en avelsplan för får och getter).

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 09 a) - Uppfödning av ursprungsraser ålandsfår	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.25;	Ei
AX MILJ 09 b) - Uppfödning av ursprungsraser, finska lantrasfår	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.25;	Ei
AX MILJ 09 c) - Uppfödning av ursprungsraser nöt	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.25;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 09 a) - Uppfödning av ursprungsraser ålandsfår

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

AX MILJ 09 b) - Uppfödning av ursprungsraser, finska lantrasfår

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

AX MILJ 09 c) - Uppfödning av ursprungsraser nöt

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per djurenhet och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 09 a) - Uppfödning av ursprungsraser ålandsfår (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	130,00	135,00	135,00	140,00	150,00	0,00	690,00
AX MILJ 09 b) - Uppfödning av ursprungsraser, finska lantrasfår (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00	0,00	56,00
AX MILJ 09 c) - Uppfödning av ursprungsraser nöt (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	683,00	683,00	683,00	638,00	683,00	0,00	

	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	20,00	25,00	22,00	25,00	30,00		122,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	160,00	170,00	169,00	177,00	192,00	0,00	868,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	62 160,00	67 325,00	65 876,00	69 675,00	76 590,00	0,00	341 626,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	26 728,80	28 949,75	28 326,68	29 960,25	32 933,70	0,00	146 899,18
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX MILJ 10
Tukitoimen nimi	Odling av dragväxter för bin
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen genomförs i hela landskapet Åland. Åland är ett självstyrt område i Finland och har lagstiftningsbehörigheten gällande landsbygdsutvecklingsåtgärderna i CAP-strategiplanen.

Åland är ett örike som geografiskt ligger mellan Finland och Sverige. Öriket består av 6 757 öar, varav 60 är bebodda. Ålands totala yta är 13 324 km^2 varav 1 553,5 km^2 är land och 11 770,50 km^2 vatten. Vattenarealen består i huvudsak av havsområden, insjöarna utgör endast 0,20 % av Ålands vattenareal. På Åland finns inte större älvar eller floder och storleken på de åländska diken är förhållandevis små.

Det åländska landskapet är ett typiskt skärgårdslandskap, naturen är kontrastrik och omväxlande. Växtgeografiskt ligger Åland inom den så kallade ekzonen med ett jämförelsevis stort inslag av ädla lövträd. Lövskogen sätter prägel på landskapsbilden då lövträden ofta växer intill vägar, byar och stränder. Naturbetena är dessutom ofta beväxta med gles lövskog. Jordbruket och boskapsskötseln har satt sin prägel på jordmånen och växtligheten på Åland, och det är detta tillsammans med skärgårdsnaturen som utgör grunden för den åländska naturbilden. Då det åländska jordbruket dessutom är relativt småskaligt har detta lett till ett synnerligen omväxlande och mosaikartat landskap. Landskapet är flackt och den högsta punkten ligger 129,1 meter över havet.

Det finns ca 14 000 ha åkermark på Åland vilket är cirka 9 procent av den totala landarealen. Åkrarna finns insprängda mellan berg, skogsmark och vatten. Medelarealen på åkerskiftena är därför liten (1,45 hektar). Åkerformen är i allmänhet mycket oregelbunden och därför ofta föga lämpad för storskalig odling. Detta gäller i särskilt hög grad för jordbruket i skärgårdsregionen. Därutöver finns cirka 7 000 hektar naturbetesmark av olika naturtyper i produktion.

Det åländska lantbruket omfattar såväl växtodling som djurhållning. Av gårdarna har 33% husdjursproduktion och 66 % växtproduktion som huvudproduktionsinriktning.Av Ålands åkerareal är ca. 50% i vallproduktion. Utöver det odlas icke produktionsvall på ca. 6% av åkerarealen. Spannmål odlas på ca. 30%. Karaktäristiskt för det åländska jordbruket jämfört med övriga landet är den omfattande odlingen av specialgrödor, grönsaker och fruktodling. År 2020 fanns 364 gårdar med minst två hektar odlad jordbruksareal. Medelarealen var 37 hektar. På Åland finns ca 8 500 nötdjur och 8 700 får, svin -och fjäderfäuppfödning finns endast i en ringa omfattning.

Den ekologiska produktionen har vuxit sig stark det senaste decenniet. Av den totala åkerarealen var 28,2% ekologisk odlad år 2020. Av den ekologisk odlade arealen är nästan 80% i vall.

Landskapsregeringen och näringen har de senaste åren gemensamt arbetat för att höja produktiviteten inom den ekologiska produktionen då mindre än 5 % av jordbrukets försäljningsintäkter kommer från den ekologiska produktionen.

Odlingsmarkerna utgörs av gammal sjöbotten som består av mineraljordar. De dominerande jordarterna är finmo, grovmo och lera (lättlera och mellanlera). Endast ca 4% av åkermarken består av organogena

jordar och torvjordarnas andel är ytterst liten (under 1%).

Av Finlands totala kustvattenareal tillhör 23 procent Åland. Av vattenarealen har 32 953 hektar eller 2,8% skyddats genom lag. Därutöver har 10 400 hektar skyddats genom Helcom-samarbetet BSPA (Baltic Sea Protected Area). Av sjöarna omfattas 16 av EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG).

På landarealen finns ett antal grundvattenvattenområden som varierar i storlek utgående från topografi och berggrund. Av grundvattenområdena är fem utpekade som skyddsklass I till III enligt Finlands miljöcentrals utredning, därutöver finns det fem grundvattenbrunnar som räknas som vattenförekomst.

Det permanenta naturskyddet på Åland har i huvudsak skett genom inrättande av naturreservat. Av Ålands landyta är ca. 1,8% skyddad som naturreservat i 54 naturreservat som är skyddade i lag. Det finns flera typer av naturskyddsområden på Åland. Naturminnen är enskilda objekt, till exempel speciella stenar eller säregna träd, som också har skyddats i lag. På Åland finns två Ramsar-områden. Det åländska Natura 2000-programmet omfattar totalt 87 områden med 3 472 hektar land och ca 35 hektar vatten. Hittills har man dock inrättat endast 57 av de tilltänkta Natura 2000-områden, 30 områden återstår att förverkligas. De flesta områden har skyddats som naturreservat, några enbart med ett avtal med markägaren. Inom Natura 2000 området finns 305 hektar jordbruksareal och 848 hektar skogsareal.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	**Kuvaus**	**Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla**	**Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa**
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen är en skiftesvis åtgärd med målsättning att erbjuda pollinerande insekter föda, att öka mångfalden i jordbrukslandskapet och att göra växtföljderna mera varierande. Dessutom bidrar dragväxterna med de blommande fälten till jordbrukets ekosystemtjänster.

Interventionen främjar kolbindningen och åkernaturens mångfald samt förbättrar åkermarkens struktur.

Stödmottagaren ska enligt särskilt fastställda föreskrifter så som renbestånd en ettårig blommande växt som lämpar sig som dragväxt för bind. Exempel på dragväxter är honungsfacelia och humleblomster och andra motsvarande ettåriga blommande växter. De godkända växterna kommer att fastställas i nationella föreskrifter. Inhemska arter ska användas i första hand om en tillräcklig mängd utsäde finns tillhands. Växter som betraktas som invasiva kommer inte att tillåtas. Växtligheten får inte förstöras innan blomningen är avslutad.

Interventionen måste kombineras med det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller med ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO). Om en dragväxt anmäls på en areal som ingår i ett åtagande om ekologisk produktion beviljas dock ingen ersättning för ekologisk produktion. Därutöver kan interventionen kombineras med det skiftesvisa frivilliga komplemnetet Främjande av cirkulär ekonomi (AX MILJ 05).

Interventionen kan också kombineras med Miljösystemets åtgärd Växttäcke vintertid (Ekojärjestelmä 01).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren är en aktiv odlare (4.1.4).

Skiftet på vilket stödmottagaren genomför åtgärden måste vara i stödmottagarens besittning (4.1.3.2)

Stödmottagaren ska på arealen som åtgärden riktar sig till bedriva jordbruksverksamhet i enlighet med definitionen i punkt 4.1.1.

Interventionen är en frivillig skiftesvis åtgärd och förutsätter att stödmottagaren har ett gårdsomfattande miljöåtagande (AX MILJ 01) eller ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO).

Det år stödmottagaren ansöker om ersättning ska arealen som odlas med en dragväxt för bin vara minst 1,00 hektar.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är ett IACS - förvaltningsåtagande.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke
SMR08	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY, annettu 21. lokakuuta 2009, yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi: 5 artiklan 2 kohta ja 8 artiklan 1–5 kohta; 12 artikla torjunta-aineiden käyttöä direktiivin 2000/60/EY ja Natura 2000 -lainsäädännön perusteella määritellyillä suojelualueilla koskevien rajoitusten osalta; 13 artiklan 1 ja 3 kohta torjunta-aineiden käsittelyn ja varastoinnin sekä jäännösten hävittämisen osalta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Ingen relevant nationell lagstiftning.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Åtgärden innebär att stödmottagaren i stället för en produktionsgröda sår in en dragväxt. Den nationella lagstiftningen förpliktar inte odlarna att odla dragväxter. Åtgärden förutsätter att dragväxten sås i renbestånd för att den ska uppfylla sitt syfte och att växtligheten inte förstörs innan blomningen är avslutad. Växterna har en nytta speciellt för honungsbin men även för andra insekter. Stödmottagaren ska som basnivå iaktta de föreskrivna verksamhetskraven SMR 7 och SMR 8 om användning av bekämpningsmedel vad gäller skydd av insekter.

Åtgärden skiljer sig från miljösystemets åtgärder Mångfaldsväxter (Ekojärjestelmä 03) och Naturvårdsvallar (Ekojärjestelmä 04) genom att växterna som odlas som dragväxter ska odlas som renbestånd och de är inte gräsväxter.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ersättningsbeloppet är ett fast belopp och uppgår till 275 euro per hektar och år.

Laskentamenetelmä

De stödberättigande kostnaderna har definierats i stödnivåkalkyler som baserar sig på de merkostnader och inkomstbortfall som föranleds av åtgärden. Beräkningen har gjorts av Naturresursinstitutet (Luke). Naturresursinstitutet är ett självständigt statligt forskningsinstitut som bedriver vetenskaplig forsknings- och utvecklingsverksamhet samt tillhandahåller informations- och experttjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och den offentliga verksamheten. Till Lukes verksamhetsområde hör att främja en näringsverksamhet och en livskraftig landsbygd som baserar sig på hållbar användning av förnybara naturresurser. Kalkylerna baserar sig på vetenskapliga studier, statistiska data och expertutvärderingar.

Ersättningen kompenserar de direkta kostnaderna som stödmottagaren har för att genomföra interventionen, inkomstbortfallet och den maximala transaktionskostnaden beräknad utifrån dessa kostnader. Eventuella fasta kostnader som är nödvändiga för att genomföra interventionen har inte tagits med i beräkningarna.

Merkostnaderna består av anläggningskostnader i vilka ingår kostnad för utsäde och gödsel samt kostnader för bearbetning och sådd.

Lisäselvitys

Kostnaderna för odling av dragväxter för bin uppgår till 229,40 euro per hektar och år. När en transaktionskostnad på 20% inkluderas uppgår kostnaderna till 275 euro per hektar och år.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Interventionen utgör ett frivilligt skiftesvist komplement till det gårdsomfattande miljöåtagandet (AX MILJ 01) eller till ett åtagande om ekologisk produktion (AX EKO).

Stödmottagaren kan varje år välja skiftesvisa komplement till sitt åtagande och de behöver inte vara samma från år till år. Också arealen som odlas med dragväxter kan variera från år till år.

Mikä on sopimusten kesto?

Interventionen ingår som en frivillig skiftesvis åtgärd i det gårdsomfattande miljöåtagandet eller i åtagandet om ekologisk produktion. Inget separat åtagande ingås för enbart denna intervention.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden är ett miljö-/förvaltningsåtagande som ingår i den Ålands landskapsregerings offentligt finansierade GJP-plan och definieras i planen, där full utbetalning av ersättning är villkorad av att kraven på produktionsmetoder och insatsvaror uppfylls (villkorlighet). Villkoren för åtgärden går utöver de rättsliga kraven (basnivån). Åtgärden kan leda till minskad produktionsintensitet och ökade produktionskostnader. Ersättningen för åtgärden ska fastställas på grundval av kostnader och inkomstbortfall vid genomförandet av åtgärden. Åtgärden finansieras inte av konsumenten och omfattar inte prisstöd till producenterna.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.31;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin

Ersättningen baserar sig på kalkyler som visar de merkostnader, inkomstbortfall och transaktionskostnader som föranleds av att stödmottagaren genomför interventionen. Ersättningen betalas per hektar och år. Kraven som stödmottagaren ska iaktta är lika under alla år under åtagandeperioden.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	20,00	22,00	25,00	27,00	30,00	0,00	124,00
	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	275,00	275,00	275,00	275,00	275,00	0,00	
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	20,00	22,00	25,00	27,00	30,00	0,00	124,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	5 500,00	6 050,00	6 875,00	7 700,00	8 525,00	0,00	34 650,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	2 365,00	2 601,50	2 956,25	3 311,00	3 665,75	0,00	14 899,50
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 01
Tukitoimen nimi	Nautojen hyvinvointisuunnitelma
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.13 Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat kasvihuonekaasu- ja/tai ammoniakkipäästöjen, lannankäsittely mukaan lukien, vähentämistä koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c, d, e ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan naudoilla.

Kaikilla hyvinvointisitoumuksen tehneillä viljelijöillä on kokonaisvaltainen nautojen hyvinvointisuunnitelma sitoumuksen alusta alkaen. Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia nautojen hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Viljelijä tekee suunnitelman vuosittain tilan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava olosuhteet, varautuminen häiriötilanteisiin, tuotannon- ja ruokinnan toteuttaminen, tautisuojaus, hyvinvoinnin parantaminen sekä mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet. Ruokintasuunnitelman teossa viljelijä voi käyttää apuna neuvojaa ilmastoystävällisempien ruokintaratkaisujen löytämiseksi.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Nautoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 592/2010 nautojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 9 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on

määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

18 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta. Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Nautatiloilla hyvinvointisuunnitelmaan sisältyviä tilakohtaisia toimia – joiden suunnittelusta, seurannasta ja kehityskohteiden kirjaamisesta aiheutuu vuosittain eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia, tulonmenetyksiä ja transaktiokustannuksia – ovat tila-automaation ja järjestelmien toiminnan varmistamiseen ja toimintahäiriöihin varautumiseen tähtäävät toimenpiteet, eläinten ruokinnan ja vedensaannin suunnittelu ja ilmastoystävällisen ruokinnan suunnittelu, tartuntojen estämiseen, tautisuojaukseen ja bioturvaan liittyvien toimenpiteiden suunnittelu, nautojen ja vasikoiden hyvinvointia parantavien toimenpiteiden ja käytäntöjen toteuttamisen suunnittelu sekä laidunnuksen ja ulkoilun suunnittelu. Nautojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lihanautakasvattamo, jossa on 200 lihanautapaikkaa (painokerroin laskelmassa 19 %), 2) lypsykarjatila, jossa on 50 lypsylehmäpaikkaa (painokerroin 62 %) ja 3) emolehmätila, jossa on 60 emolehmäpaikkaa (painokerroin 19 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Tilan kaikille naudoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 18 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Hyvinvointisuunnitelma koskee kaikkia tilan nautoja. Hyvinvointisuunnitelmassa on velvoittavia osioita kuten esimerkiksi varautuminen, ruokinnan suunnittelu, bioturva, toimet hyvinvoinnin parantamiseksi sekä soveltuvin osin vasikoiden hyvinvointi, laidunnuksen ja ulkoilun toteutus. Näiden toteutuksesta ei anneta yksityiskohtaisia vaatimuksia vaan edellytetään, että viljelijä kuvaa hyvinvointisuunnitelmassa miten asiat on tilalla toteutettu.

Hyvinvointisuunnitelmat palautetaan sähköisesti kuntaan, jolloin ne ovat hallinnon käytettävissä. Neuvontapalvelut tukevat osaamisen kehittämisellä ja innovaatioiden esille tuomisella eläinten hyvinvoinnin parantamista ja tilan toiminnan kehittämistä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.13; R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tämä koskee hyvinvointisuunnitelmia ja tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Nautojen hyvinvointisuunnitelma vaikuttaa tulosmittareihin R.13 (nautojen ruokintasuunnittelu), R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	0,00	2 100 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	0,00	2 100 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	7 560 000,00	7 560 000,00	7 560 000,00	7 560 000,00	7 560 000,00	0,00	37 800 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	3 250 800,00	3 250 800,00	3 250 800,00	3 250 800,00	3 250 800,00	0,00	16 254 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 02
Tukitoimen nimi	Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin b, e ja g.

Ehtoja on noudatettava tilan kaikilla naudoilla.

Jokaista alkavaa poikimatonta 50 naudan ryhmää kohti on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa alle 12 kuukauden ikäisillä naudoilla on oltava tilaa vähintään 6 m^2 eläintä kohden ja yli 12 kuukauden ikäisillä naudoilla tilaa on oltava vähintään 9 m^2 eläintä kohden.

Poikineilla lypsylehmillä ja emolehmillä on oltava jokaista alkavaa 20 lehmän ryhmää kohden vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa pinta-alan on oltava vähintään 9m^2 eläintä kohden. Lypsylehmiä tulee olla mahdollista lypsää koneellisesti.

Ryhmäkarsinoissa eläinten erilleen aitaamiseen on varauduttava. Makuualueen on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Yli 6 kuukauden ikäisillä naudoilla hyväksytään myös rakolattiakarsinat, jos niissä on makuualueella lattiaa pehmentäviä rakenteita kuten rakolattiapehmikkeitä tai kumitettuja palkkeja.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Nautojen on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 592/2010 nautojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 9 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

23 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia poikima-, hoito- ja sairaskarsinoiden makuualueiden hyvin kuivittamisesta.

Nautojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lihanautakasvattamo, jossa on 200 lihanautapaikkaa (painokerroin laskelmassa 19 %), 2) lypsykarjatila, jossa on 50 lypsylehmäpaikkaa (painokerroin 62 %) ja 3) emolehmätila, jossa on 60 emolehmäpaikkaa (painokerroin 19 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen kustannuksista ja tulonmenetyksistä kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Samassa yhteydessä on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan kaikille naudoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 23 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoja on noudatettava tilan kaikilla naudoilla. Toimenpide vastaa poikivien, hoidettavien ja sairaiden nautojen olosuhteiden parantamiseen, hoitoon ja terveydenhuoltoon ja tätä kautta voidaan vaikuttaa ennalta antibioottien käyttötarpeeseen. Toteutus voi vaihdella tilatyypistä riippuen.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat vaikuttavat tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Näitä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 01). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	0,00	1 125 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	0,00	1 125 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	5 175 000,00	5 175 000,00	5 175 000,00	5 175 000,00	5 175 000,00	0,00	25 875 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	2 225 250,00	2 225 250,00	2 225 250,00	2 225 250,00	2 225 250,00	0,00	11 126 250,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 03
Tukitoimen nimi	Vasikoiden olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c, e ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan alle 6 kuukauden ikäisillä naudoilla.

Vasikoilla on oltava runsaasti kuivitettu, kiinteäpohjainen ja pehmeä makuualue. Ryhmäkarsinassa tilaa tulee olla 2,25 m^2/vasikka. Mikäli vasikka on emän kanssa, tilaa tulee olla 10 m^2.

Tilalla tulee olla pakastettua ternimaitoa tai ternimaitokorviketta. Ennen pakastamista ternimaidon laatu

on mitattava. Pakastetun ternimaidon laadusta pidetään kirjaa. Vasikan tulee saada maito tai maitojuoma imemällä nisästä tai tutista koko juottokauden ajan.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Nautoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään osalta 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 592/2010 nautojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 9 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

344 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu tulonmenetyksiä toimenpiteessä edellytetyistä vasikoiden ryhmäkarsinoiden tilavaatimuksista, koska ryhmäkarsinoihin voidaan sijoittaa vähemmän vasikoita kuin pohjalainsäädännön (VNa 592/2010) asettamien tilavaatimusten perusteella.

Lisäksi toimenpiteen valinneilla tiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia vasikoiden makuualueiden hyvin kuivittamisesta, pakastetun ternimaidon laadun mittaamisesta ja kirjaamisesta, ternimaitokorvikkeen hankinnasta sekä vasikoiden tuttijuoton järjestämisestä.

Nautojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lihanautakasvattamo, jossa on 200 lihanautapaikkaa (painokerroin laskelmassa 19 %), 2) lypsykarjatila, jossa on 50 lypsylehmäpaikkaa (painokerroin 62 %) ja 3) emolehmätila, jossa on 60 emolehmäpaikkaa (painokerroin 19 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan alle kuuden kuukauden ikäisille naudoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 344 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan alle 6 kuukauden ikäisillä naudoilla.

Toimenpiteellä vastataan vasikoiden luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen, tarpeenmukaiseen ruokintaan ja olosuhteiden parantamiseen. Näiden kautta voidaan vaikuttaa ennalta myös antibioottien käyttötarpeeseen. Toteutus voi vaihdella tilatyypistä riippuen.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Vasikoiden olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Näitä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 01). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	344,00	344,00	344,00	344,00	344,00	344,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	200 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	13 760 000,00	13 760 000,00	13 760 000,00	13 760 000,00	13 760 000,00	0,00	68 800 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	5 916 800,00	5 916 800,00	5 916 800,00	5 916 800,00	5 916 800,00	0,00	29 584 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 04
Tukitoimen nimi	Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin b ja e.

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden – 18 kuukauden ikäisillä urospuolisilla naudoilla.

Jokaista nautaa kohden on oltava pinta-alaa lämminkasvattamossa vähintään 3,5 m^2 ja kylmäkasvattamossa vähintään 5,5 m^2. Makuualuetta on oltava vähintään puolet eläinkohtaisesta vähimmäispinta-alasta. Makuualue on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä tai rakolattiakarsinoissa makuualueella on käytettävä lattiaa pehmentäviä rakenteita kuten rakolattiapehmikkeitä tai kumitettuja palkkeja.

Urospuolista nautaa ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Nautoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 592/2010 nautojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 9-11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

135 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta. Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoutumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Kiinteäpohjaisissa kasvattamoissa toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia 6–18 kuukauden ikäisten urospuolisten nautojen makuualueiden hyvin kuivittamisesta. Rakolattiakasvattamoissa kustannuksia aiheutuu lattiaa pehmentävien rakenteiden käytöstä. Sekä lämmin- että kylmäkasvattamoissa tulonmenetyksiä aiheutuu ryhmäkarsinoiden tilavaatimuksista. Nautojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lihanautakasvattamo, jossa on 200 lihanautapaikkaa (painokerroin laskelmassa 19 %), 2) lypsykarjatila, jossa on 50 lypsylehmäpaikkaa (painokerroin 62 %) ja 3) emolehmätila, jossa on 60 emolehmäpaikkaa (painokerroin 19 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Tilan 6–18 kuukauden ikäisille urospuolisille naudoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 135 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden – 18 kuukauden ikäisillä urospuolisilla naudoilla. Toimenpiteellä vastataan raskaiden sonnien olosuhteiden ja hoitokäytäntöjen parantamiseen. Toteutus voi vaihdella tilatyypistä riippuen.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittariin R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainitun mittarin arvoon (kts. EHK 01). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	135,00	135,00	135,00	135,00	135,00	135,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	200 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	5 400 000,00	5 400 000,00	5 400 000,00	5 400 000,00	5 400 000,00	0,00	27 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	2 322 000,00	2 322 000,00	2 322 000,00	2 322 000,00	2 322 000,00	0,00	11 610 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 05 - Nautojen laidunnus

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 05
Tukitoimen nimi	Nautojen laidunnus
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä toteutetaan Manner-Suomessa.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.25 Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin c, d ja e.

Ehtoa on noudatettava naaraspuoleisille vähintään 6 kuukauden ja enintään 2 vuoden ikäisille naudoilla ja/tai yli 2 vuoden ikäisille naudoilla.

Tilalla voidaan edistää nautojen laidunnusta laidunkaudella kahden eri ehdon kautta. Laidunnusaika on vähintään 90 päivää. Tila voi valita joko molemmat (a ja b) tai vain toisen ehdon.

a) Nuorkarjan laidunnus (vähintään 6 kuukauden ja enintään 2 vuoden ikäisille naaraspuoleisille naudoille).

b) Emo ja –lypsylehmien laidunnus (yli 2 vuoden ikäisille naaraspuoleisille naudoille).

Laidunnuksesta on pidettävä kirjaa.

Jos tilalla on sitoumus nautoja koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä nautojen laidunnuksesta ei voi valita. Laiduntamiseen liittyviä toimenpiteitä ei voi valita tila, jolla on vain läpi vuoden ulkona kasvatettavia nautoja.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Nautoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 592/2010 nautojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 9 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

67 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu kustannuksia laidunnuksen järjestämisestä vähintään 90 päivänä vuodessa tilan 6–24 kuukauden ja/tai vähintään kahden vuoden ikäisille naaraspuolisille naudoille. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia aiheutuu laidunnuksen kirjaamisesta, aitojen tarkistamisesta ja huollosta, lisäruokinnan järjestämisestä laitumille ja laitumien puhdistusniitoista.

Nautojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lihanautakasvattamo, jossa on 200 lihanautapaikkaa (painokerroin laskelmassa 19 %), 2) lypsykarjatila, jossa on 50 lypsylehmäpaikkaa (painokerroin 62 %) ja 3) emolehmätila, jossa on 60 emolehmäpaikkaa (painokerroin 19 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan 6–24 kuukauden ja/tai vähintään kahden vuoden ikäisille naaraspuolisille naudoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 67 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoa on noudatettava naaraspuoleisille vähintään 6 kuukauden ja enintään 2 vuoden ikäisille naudoilla ja/tai yli 2 vuoden ikäisille naudoilla. Toimenpiteellä vastataan naaraspuoleisten nautojen luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen ja edistetään laiduntamista. Tätä kautta nautojen hyvinvointia ja terveyttä

parannetaan. Toteutus voi vaihdella tilatyypistä riippuen. Laiduntamisella edistetään peltoluonnon monimuotoisuutta.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 05 - Nautojen laidunnus	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 05 - Nautojen laidunnus

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten laidunnuksen osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Nautojen laidunnus vaikuttaa tulosmittareihin R.25 (ympäristö- ja maisemavaikutukset) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). R.44 ei kuitenkaan voisi valita interventiologiikan vuoksi, koska R.25 on ohjelmoitu erityistavoitteeseen 5. Myös päällekkäislaskennan estämisen vuoksi tätä ei voida laskea R.44-mittarin arvoon (kts. EHK 01). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 05 - Nautojen laidunnus (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	0,00	450 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	0,00	450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	6 030 000,00	6 030 000,00	6 030 000,00	6 030 000,00	6 030 000,00	0,00	30 150 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	2 592 900,00	2 592 900,00	2 592 900,00	2 592 900,00	2 592 900,00	0,00	12 964 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 06 - Nautojen ulkoilu

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 06
Tukitoimen nimi	Nautojen ulkoilu
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin c, d ja e.

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden ikäisillä naudoilla.

Naudat on päästettävä ulkoilemaan vähintään 120 päivän aikana. Mikäli laidunnuksen (EHK 05) valinnut tila valitsee myös ulkoilun (EHK 06), on noudatettava kummankin ehtoja (laidunnus 90, ulkoilu tämän lisäksi 120).

Ulkoilusta on pidettävä kirjaa.

Jos tilalla on sitoumus nautoja koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä nautojen ulkoilusta ei voi valita. Ulkoiluun liittyviä toimenpiteitä ei voi valita tila, jolla on vain läpi

vuoden ulkona kasvatettavia nautoja.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Nautoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR09	Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 592/2010 nautojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 9 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

33 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu kustannuksia ulkoilun järjestämisestä vähintään 120 päivänä vuodessa aikana tilan kaikille vähintään kuuden kuukauden ikäisille naudoille. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia aiheutuu ulkoilun kirjaamisesta, aitojen tarkistamisesta ja huollosta sekä jaloittelutarhan puhdistamisesta.

Nautojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lihanautakasvattamo, jossa on 200 lihanautapaikkaa (painokerroin laskelmassa 19 %), 2) lypsykarjatila, jossa on 50 lypsylehmäpaikkaa (painokerroin 62 %) ja 3) emolehmätila, jossa on 60 emolehmäpaikkaa (painokerroin 19 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan kaikille vähintään kuuden kuukauden ikäisille naudoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 33 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla vähintään 6 kuukauden ikäisillä naudoilla. Toimenpiteellä vastataan nautojen luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen ja edistetään ulkoilua. Tätä kautta nautojen hyvinvointia ja terveyttä parannetaan.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 06 - Nautojen ulkoilu	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 06 - Nautojen ulkoilu

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Nautojen ulkoilu vaikuttaa tulosmittariin R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea mittarin arvoon (kts. EHK 01). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 06 - Nautojen ulkoilu (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	0,00	95 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	0,00	95 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	627 000,00	627 000,00	627 000,00	627 000,00	627 000,00	0,00	3 135 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	269 610,00	269 610,00	269 610,00	269 610,00	269 610,00	0,00	1 348 050,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 07
Tukitoimen nimi	Sikojen hyvinvointisuunnitelma
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c, d, e ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan sioilla.

Kaikilla hyvinvointisitoumuksen tehneillä viljelijöillä on kokonaisvaltainen sikojen

hyvinvointisuunnitelma sitoumuksen alusta alkaen.

Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia sikojen hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Viljelijä tekee suunnitelman vuosittain tilan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava olosuhteet, varautuminen häiriötilanteisiin, tuotannon- ja ruokinnan toteuttaminen, tautisuojaus, hyvinvoinnin parantaminen sekä mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Sikoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR10	Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 629/2012 sikojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 10 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

11 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta. Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Sikatiloilla hyvinvointisuunnitelmaan sisältyviä tilakohtaisia toimia – joiden suunnittelusta, seurannasta ja kehityskohteiden kirjaamisesta aiheutuu vuosittain eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia, tulonmenetyksiä ja transaktiokustannuksia – ovat tila-automaation ja järjestelmien toiminnan varmistamiseen ja toimintahäiriöihin varautumiseen tähtäävät toimenpiteet, eläinten ruokinnan ja vedensaannin suunnittelu ja vedensaannin varmistaminen, tartuntojen estämiseen, tautisuojaukseen ja bioturvaan liittyvien toimenpiteiden suunnittelu sekä sikojen hyvinvointia parantavien toimenpiteiden ja käytäntöjen toteuttamisen suunnittelu. Sikojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) porsastuotantosikala, jossa on 300 emakkopaikkaa (painokerroin laskelmassa 50 %) ha 2) lihasikala, jossa on 1 000 lihasikapaikkaa (painokerroin 50 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen kustannuksista ja tulonmenetyksistä kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Tilan kaikille sioille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 11 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot
Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?
☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Hyvinvointisuunnitelma koskee kaikkia tilan sikoja. Hyvinvointisuunnitelmassa on velvoittavia osioita kuten esimerkiksi varautuminen, ruokinnan suunnittelu, suunnitelma tartuntojen estämisestä ja toimet hyvinvoinnin parantamiseksi. Näiden toteutuksesta ei anneta yksityiskohtaisia ehtoja vaan viljelijä kuvaa miten asiat on tilalla toteutettu.

Hyvinvointisuunnitelmat palautetaan sähköisesti kuntaan, jolloin ne ovat hallinnon käytettävissä. Neuvontapalvelut tukevat osaamisen kehittämisellä ja innovaatioiden esille tuomisella eläinten hyvinvoinnin parantamista ja tilan toiminnan kehittämistä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tämä koskee hyvinvointisuunnitelmia ja tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Sikojen hyvinvointisuunnitelma vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	0,00	1 500 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	0,00	1 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 300 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00	0,00	16 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 419 000,00	1 419 000,00	1 419 000,00	1 419 000,00	1 419 000,00	0,00	7 095 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 08 - Vapaa porsitus

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 08
Tukitoimen nimi	Vapaa porsitus
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin b, c ja e.

Vapaaporsituksessa ensikko/emakko on vapaana ennen porsimista, koko porsimisajan ja sen jälkeen koko imetysajan. Ensikon/emakon liikkumista voidaan rajoittaa vain poikkeustapauksissa ja tilapäisesti hoitotoimenpiteen ajan, jos se on tarpeen eläinlääkinnällisten tai muiden hoitotoimenpiteiden, porsaiden turvallisuuden tai työturvallisuuden vuoksi. Nämä rajoittamissyyt ja -toimenpiteet on kirjattava.

Karsinassa on oltava kiinteää pohjaa ja riittävästi sopivaa materiaalia pesäntekoa varten sekä tongittavaksi ja kuivikkeeksi. Muokkautuvaa ja irtainta pesäntekomateriaalia on oltava tarjolla koko ajan porsimiseen

asti. Virikemateriaalia ja kuiviketta on oltava koko ajan. Karsinassa on oltava katettu porsaspesä, jonka katto voidaan tarvittaessa avata.

Karsinassa ensikon/emakon on päästävä esteettä kääntymään ympäri. Karsinassa kääntöhalkaisijan tulee olla vähintään 170 cm. Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 7 m^2. Tästä tilasta porsailla on oltava vähintään 1 m^2 sellaista tilaa, jossa karsinarakenteet suojaavat porsaita jäämästä emakon alle.

Viljelijä, joka on valinnut vapaa porsitus -toimenpiteen (EHK 08), ei voi valita parannetut porsimisolosuhteet –toimenpidettä (EHK 09).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on , että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Sikoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR10	Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 629/2012 sikojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 10 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**
☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

555 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Vapaaporsituksesta aiheutuu emakko- ja yhdistelmäsikaloille häkkiporsitukseen verrattuna eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia karsinoiden lisääntyneestä puhdistustyöstä, koska vapaaporsituksessa emakko pääsee sotkemaan karsinaa. Lisäksi vapaaporsituksen valinneille sikaloille aiheutuu lisäkustannuksia kuivittamisesta sekä pesänteko- ja virikemateriaalin järjestämisestä. Tulonmenetyksiä aiheutuu siitä, että vapaaporsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 7 m², jolloin porsituskarsinoiden lukumäärää porsitusosastolla joudutaan vähentämään.

Sikojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) porsastuotantosikala, jossa on 300 emakkopaikkaa (painokerroin laskelmassa 50 %) ha 2) lihasikala, jossa on 1 000 lihasikapaikkaa (painokerroin 50 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan siitosemakoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 555 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla vapaana porsivilla emakoilla. Toimenpiteellä vastataan emakoiden luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen sekä parannetaan emakoiden olosuhteita ja terveyttä.

Mikäli viljelijä on investoinut 6 m^2 porsituskarsinoihin ja aloittanut rakennustyön ennen 31.12.2021, pinta-ala- ja kääntöhalkaisijavaatimukset eivät koske tällaista investointia muiden vapaaporsituksen ehtojen täyttyessä. Tämän päivämäärän jälkeen peruskorjauksen tai uuden sikalan rakentamista koskevat 7 m^2 ja 170 cm kääntöhalkaisijan ehdot.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 08 - Vapaa porsitus	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 08 - Vapaa porsitus

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Vapaa porsitus vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 07). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 08 - Vapaa porsitus (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	555,00	555,00	555,00	555,00	555,00	555,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	5 500,00	7 000,00	8 000,00	8 500,00	9 000,00	0,00	38 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	5 500,00	7 000,00	8 000,00	8 500,00	9 000,00	0,00	38 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 052 500,00	3 885 000,00	4 440 000,00	4 717 500,00	4 995 000,00	0,00	21 090 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 312 575,00	1 670 550,00	1 909 200,00	2 028 525,00	2 147 850,00	0,00	9 068 700,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 09
Tukitoimen nimi	Parannetut porsimisolosuhteet
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin b, c ja e.

Parannetuissa porsimisolosuhteissa ensikko/emakko voidaan siirtää porsitushäkkiin kaksi vuorokautta ennen laskettua porsimista ja emakko voi olla häkissä korkeintaan kolme vuorokautta porsimisesta. Porsimisen jälkeen ensikko / emakko voidaan pitää porsitushäkissä tilapäisesti enintään 7 vrk, jos emakko on aggressiivinen, levoton tai häkissä pitämiseen on muu hyväksyttävä syy. Porsitushäkki on purettava tai avattava välittömästi käytön jälkeen niin, ettei se rajoita emakon liikkumista karsinassa. Porsitushäkin käyttöaika ja –syy kirjattava.

Porituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 6 m^2. Tästä tilasta porsailla on oltava vähintään 1m^2 sellaista tilaa, jossa karsinarakenteet suojaavat porsaita jäämästä emakon alle. Karsinassa ensikon/emakon on päästävä esteettä kääntymään ympäri. Porsailla on oltava karsinarakenteiden suojaamalla alueella hyvin kuivitettu makuualue. Pesäntekomateriaalia on oltava tarjolla koko ajan porsimiseen asti.

Viljelijä, joka on valinnut parannetut porsimisolosuhteet -toimenpiteen (EHK 09), ei voi valita vapaa porsitus –toimenpidettä (EHK 08).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläinmiä maatilallaan. Sikoja on oltava keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä.

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR10	Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 629/2012 sikojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 10 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

445 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Porsitushäkin käytön minimointi lisää karsinoiden puhdistustyötä, koska emakko pääsee sotkemaan karsinaa, joten parannetut porsimisolosuhteet -toimenpiteestä aiheutuu häkkiporsitukseen verrattuna eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia karsinoiden lisääntyneestä puhdistustyöstä. Lisäksi parannetut porsimisolosuhteet -toimenpiteen valinneille sikaloille aiheutuu lisäkustannuksia porsaiden makuualueen kuivittamisesta sekä pesäntekomateriaalin järjestämisestä. Tulonmenetyksiä aiheutuu siitä, porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 6 m², jolloin porsituskarsinoiden lukumäärää porsitusosastolla joudutaan vähentämään.

Sikojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) porsastuotantosikala, jossa on 300 emakkopaikkaa (painokerroin laskelmassa 50 %) ha 2) lihasikala, jossa on 1 000 lihasikapaikkaa (painokerroin 50 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan siitosemakoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 445 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla vapaana porsivilla emakoilla. Toimenpiteellä vastataan emakoiden luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen sekä parannetaan emakoiden olosuhteita ja terveyttä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Parannetut porsimisolosuhteet vaikuttavat tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 07). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	445,00	445,00	445,00	445,00	445,00	445,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	7 500,00	7 274,00	0,00	38 774,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	8 000,00	8 000,00	8 000,00	7 500,00	7 274,00	0,00	38 774,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 560 000,00	3 560 000,00	3 560 000,00	3 337 500,00	3 236 930,00	0,00	17 254 430,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 530 800,00	1 530 800,00	1 530 800,00	1 435 125,00	1 391 879,90	0,00	7 419 404,90
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 10
Tukitoimen nimi	Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin b, c ja e.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan ensikoilla ja emakoilla.

Emakot ja ensikot on tiineytettävä pihatossa tai ryhmäkarsinassa, joissa emakot ja ensikot ovat vieroituksesta seuraavaan tiinehtymisen varmistamiseen koko tiineysajan. Ensikkoa tai emakkoa saa pitää tiineytyshäkissä enintään kahdeksan päivän ajan siemennyksen yhteydessä. Häkin käytöstä on pidettävä kirjaa. Ruokintahäkkien ulkopuolista esteetöntä lattian kokonaispinta-alaa on oltava vähintään 2,25

m^2/eläin ja tästä tilasta vähintään 1,3 m^2/eläin on oltava kiinteäpohjaista, kuivitettua makuualuetta tai sikojen esteettömästi saatavilla on heinää tai olkea.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Sikoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR10	Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 629/2012 sikojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 10 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

53 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu tulonmenetyksiä, koska ryhmäkarsinoihin voidaan sijoittaa vähemmän emakoita ja ensikoita kuin pohjalainsäädännön (VNa 629/2012) asettamien tilavaatimusten perusteella. Lisäksi toimenpiteen valinneille tiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia sikojen makuualueiden kuivittamisesta tai esteettömästi saatavilla olevasta heinästä tai oljesta.

Sikojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) porsastuotantosikala, jossa on 300 emakkopaikkaa (painokerroin laskelmassa 50 %) ha 2) lihasikala, jossa on 1 000 lihasikapaikkaa (painokerroin 50 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan ensikoille ja emakoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 53 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoa on noudatettava tilan kaikilla ensikoilla ja emakoilla. Toimenpiteellä vastataan emakoiden luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen sekä parannetaan emakoiden olosuhteita ja terveyttä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1 vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Emakoiden / ensikoiden olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 07). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	53,00	53,00	53,00	53,00	53,00	53,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	15 000,00	16 000,00	17 000,00	18 000,00	19 000,00	0,00	85 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	15 000,00	16 000,00	17 000,00	18 000,00	19 000,00	0,00	85 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	795 000,00	848 000,00	901 000,00	954 000,00	1 007 000,00	0,00	4 505 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	341 850,00	364 640,00	387 430,00	410 220,00	433 010,00	0,00	1 937 150,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 11
Tukitoimen nimi	Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b ja c.

Ehtoja on noudatettava tilan kaikilla 2–3 kuukauden ikäisillä porsailla.

Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti vieroitettujen porsaiden hyvistä olosuhteista, jotta siat voisivat hyvin. Stressaantuneet siat purevat toistensa saparoita. Olosuhteisiin vaikuttamalla voidaan vähentää saparoiden purentaa ja näin vähennetään myös tulehduksiin tarvittavien antibioottien käyttöä.

Vieroitetuilla porsailla on oltava:

- Katoksellinen kiinteälattiainen makuualue, joka on lämmitettävissä (kaksi-ilmastokarsina)
- Porsailla tulee olla koko ajan helposti saatavilla heinää, olkea tai muuta muokattavaa ja syötävää ainesta virikemateriaalina. Materiaalit ja ruokinta on kuvattava kirjallisesti.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Sikoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR10	Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 629/2012 sikojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 10 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

69 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille sikatiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia vieroitettujen porsaiden makuualueiden kuivittamisesta, kaksi-ilmastokarsinoiden siivoamisesta, virikemateriaalin päivittäisestä lisäämisestä sekä ruokintakertojen kirjaamisesta.

Sikojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) porsastuotantosikala, jossa on 300 emakkopaikkaa (painokerroin laskelmassa 50 %) ha 2) lihasikala, jossa on 1 000 lihasikapaikkaa (painokerroin 50 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h.

Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan 2–3 kuukauden ikäisille porsaille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 69 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoja on noudatettava tilan kaikilla 2–3 kuukauden ikäisillä porsailla. Toimenpiteellä vastataan porsaiden luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen sekä parannetaan porsaiden olosuhteita ja terveyttä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1 vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 07). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	69,00	69,00	69,00	69,00	69,00	69,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	0,00	225 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	0,00	225 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 105 000,00	3 105 000,00	3 105 000,00	3 105 000,00	3 105 000,00	0,00	15 525 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 335 150,00	1 335 150,00	1 335 150,00	1 335 150,00	1 335 150,00	0,00	6 675 750,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 12
Tukitoimen nimi	Lihasikojen olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c, e ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan 3-8 kuukauden ikäisillä lihasioilla.

Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti lihasikojen hyvistä olosuhteista (sikojen hyvinvoinnin tarkempi seuranta, kuivitus, päivittäin lisättävät virikkeet, tila, ruokinnan sopivuus ja saatavuus, ruokintakertojen määrä), jotta siat voisivat hyvin. Sikalan olosuhteita ja sikojen hoitoa mitataan ehjien saparoiden hyvinvointimittarilla. Teurastamon lihantarkastuksessa seurataan hännänpurentaa ja mittarina on

riippumattoman tahon hännänpurennan analyysi. Lihantarkastuksessa todettujen ehjien häntien määrä tulee olla yli 95%.

Olosuhteisiin vaikuttamalla voidaan vähentää saparoiden purentaa ja näin vähennetään myös tulehduksiin tarvittavien antibioottien käyttöä. Viljelijä kirjaa toimet.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Sikoja on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 15 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki tunnistamisesta ja rekisteröinistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR10	Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) ja VNa 629/2012 sikojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 10 ja 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

59 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta. Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Sikalan olosuhteita ja sikojen hoitoa mitataan ehjien saparoiden hyvinvointimittarilla. Korvauslaskelmassa on oletettu, että lihasikojen saparot säilyvät ehjinä, kun viljelijä käyttää työaikaa sikojen olosuhteiden tarkempaan seurantaan ja tarjoaa sioille virikkeitä enemmän ja useammin kuin mitä kansallisella lainsäädännöllä asetetut vähimmäisvaatimukset edellyttävät. Olosuhteiden tarkemman seurannan ja toimien kirjaamiseen lisäksi toimenpiteestä aiheutuu sen valinneille sikatiloille työ- ja materiaalikustannuksia kuivituksesta sekä siitä, että sikojen karsinoihin lisätään päivittäin irtainta ainesta virikkeeksi pohjalainsäädännön edellyttämää määrää enemmän. Lisäksi työ- ja materiaalikustannuksia aiheutuu myös siitä, että karsinoissa on kiinteitä virikkeitä enemmän kuin mitä pohjalainsäädäntö edellyttää. Sikojen korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) porsastuotantosikala, jossa on 300 emakkopaikkaa (painokerroin laskelmassa 50 %) ha 2) lihasikala, jossa on 1 000 lihasikapaikkaa (painokerroin 50 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Tilan 3–8 kuukauden ikäisille lihasioille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 59 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?
☒ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Olosuhteisiin vaikuttamalla voidaan vähentää saparoiden purentaa ja näin vähennetään myös tulehduksiin tarvittavien antibioottien käyttöä. Sikalan olosuhteita ja sikojen hoitoa mitataan ehjien saparoiden hyvinvointimittarilla. Teurastamon lihantarkastuksessa seurataan hännänpurentaa ja mittarina on riippumattoman tahon hännänpurennan analyysi. Olosuhteisiin vaikuttamalla voidaan vähentää saparoiden purentaa ja näin vähennetään myös tulehduksiin tarvittavien antibioottien käyttöä. Viljelijä täyttää sähköisesti teurastamolta saadut tiedot ja liittää dokumentit sähköiseen arkistoon.
Viljelijä kirjaa toimet.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1 vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Lihasikojen olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 07). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	0,00	1 190 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	0,00	1 190 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	14 042 000,00	14 042 000,00	14 042 000,00	14 042 000,00	14 042 000,00	0,00	70 210 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	6 038 060,00	6 038 060,00	6 038 060,00	6 038 060,00	6 038 060,00	0,00	30 190 300,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 13
Tukitoimen nimi	Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c, d, e ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan lampailla ja vuohilla.

Kaikilla hyvinvointisitoumuksen tehneillä viljelijöillä on kokonaisvaltainen lampaiden ja vuohien

hyvinvointisuunnitelma sitoumuksen alusta alkaen.

Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia lampaiden ja vuohien hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Viljelijä tekee suunnitelman vuosittain tilan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava olosuhteet, varautuminen häiriötilanteisiin, tuotannon- ja ruokinnan toteuttaminen, tautisuojaus, hyvinvoinnin parantaminen sekä mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Lampaita ja/tai vuohia on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen), VNa 587/2010 lampaiden suojelusta ja VNa 589/2010 vuohien suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

17 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta. Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Lammas- ja vuohitiloilla hyvinvointisuunnitelmaan sisältyviä tilakohtaisia toimia – joiden suunnittelusta, seurannasta ja kehityskohteiden kirjaamisesta aiheutuu vuosittain eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia, tulonmenetyksiä ja transaktiokustannuksia – ovat tila-automaation ja järjestelmien toiminnan varmistamiseen sekä toimintahäiriöihin ja muuttuviin olosuhteisiin varautumiseen tähtäävät toimenpiteet, eläinten ruokinnan ja vedensaannin suunnittelu ja seuranta, tartuntojen estämiseen, tautisuojaukseen ja bioturvaan liittyvien toimenpiteiden suunnittelu, hoitotoimenpiteiden ja eläinten hyvinvointia parantavien toimenpiteiden ja käytäntöjen toteuttamisen suunnittelu sekä laidunnuksen suunnittelu. Lampaiden ja vuohien korvausaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lammastila, jossa on 125 uuhta (painokerroin laskelmassa 96 %) ja 2) vuohitila, jossa on 80 kuttua (painokerroin laskelmissa 4 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Tilan kaikille lampaille ja vuohille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 17 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?
☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Hyvinvointisuunnitelma koskee kaikkia tilan lampaita ja vuohia. Hyvinvointisuunnitelmassa on velvoittavia osioita kuten esimerkiksi varautuminen, ruokinnan suunnittelu, suunnitelma tartuntojen estämisestä, toimet hyvinvoinnin parantamiseksi sekä soveltuvin laidunnuksen ja ulkoilun toteutus. Näiden toteutuksesta ei anneta yksityiskohtaisia ehtoja vaan viljelijä kuvaa miten asiat on tilalla toteutettu.

Hyvinvointisuunnitelmat palautetaan sähköisesti kuntaan, jolloin ne ovat hallinnon käytettävissä. Neuvontapalvelut tukevat osaamisen kehittämisellä ja innovaatioiden esille tuomisella eläinten hyvinvoinnin parantamista ja tilan toiminnan kehittämistä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1 vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tämä koskee hyvinvointisuunnitelmia ja tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00	50 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00	50 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00	0,00	850 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	73 100,00	73 100,00	73 100,00	73 100,00	73 100,00	0,00	365 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 14
Tukitoimen nimi	Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan lampailla ja vuohilla.

Lampaita ja vuohia on pidettävä ryhmäkarsinoissa, joissa on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue, jonne kaikki eläimet mahtuvat samanaikaisesti makaamaan.

Jos lammasta tai vuohta pidetään hyväksyttävästä syystä yksinään, karsinan on oltava vähintään 2 m² ja

muodoltaan sellainen, että lammas tai vuohi pääsee siinä esteettä kääntymään ympäri. Näköyhteys muihin lampaisiin tai vuohiin on oltava.

Pässit ja vuohipukit tulee pitää ryhmäkarsinassa, ellei eläinlääketieteellinen syy tai aggressiivinen käytös edellytä eristämistä. Jos tilalla on vain yksi pässi/vuohipukki, tulee noudattaa edellä mainittuja yksilökarsinan kriteereitä. Ryhmäkarsinassa pässiä/vuohipukkia kohden tulee olla tilaa vähintään 2 m².

Uuhelle ja sen vastasyntyneille karitsoille on oltava karitsointikarsina, jossa eläinten käytössä olevaa lattiapinta-alaa on vähintään 2,2 m² ja jossa on lämmitysmahdollisuus ja/tai tilan tulee olla lämpöeristetty. Karitsoilla on oltava karitsakamarit kahden viikon iästä alkaen vieroitukseen saakka. Vaatimukset karitsointikarsinoista ja karitsakamareista eivät koske uuhia ja karitsoita, jotka ovat laitumella.

Sairas- ja hoitokarsinat voivat olla myös usean eläimen yhteiskäyttöisiä, mutta eläimen eristämiseen on varauduttava. Sairas- ja hoitokarsinan on oltava kiinteäpohjainen ja sen makuualueen hyvin kuivitettu, pehmeä ja siinä on oltava eläimen lämmitysmahdollisuus. Useamman eläimen yhteisesti käyttämässä sairas- ja hoitokarsinassa tai yksilökarsinassa tilaa on oltava vähintään 2 m^2 vähintään 3 kuukauden ikäistä lammasta tai vuohta kohden.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Lampaita ja/tai vuohia on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen), VNa 587/2010 lampaiden suojelusta ja VNa 589/2010 vuohien suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

94 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille lammastiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia ryhmäkarsinoiden sekä sairas- ja hoitokarsinoiden makuualueiden hyvin kuivittamisesta ja karitsointikarsinoiden ja karitsakamareiden hoidosta. Tulonmenetyksiä aiheutuu yksittäiskarsinoiden tarvitsemasta lisätilasta, jolloin eläinmäärää joudutaan vähentämään. Toimenpiteen valinneille vuohitiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia ryhmäkarsinoiden sekä sairas- ja hoitokarsinoiden makuualueiden hyvin kuivittamisesta. Tulonmenetyksiä aiheutuu yksittäiskarsinoiden tarvitsemasta lisätilasta, jolloin eläinmäärää joudutaan vähentämään.

Lampaiden ja vuohien korvausaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lammastila, jossa on 125 uuhta (painokerroin laskelmassa 96 %) ja 2) vuohitila, jossa on 80 kuttua (painokerroin laskelmissa 4 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan kaikille lampaille ja vuohille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 94 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan lampailla ja vuohilla. Toimenpiteellä vastataan lampaiden ja vuohien luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen sekä parannetaan niiden olosuhteita ja terveyttä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 13). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	94,00	94,00	94,00	94,00	94,00	94,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	0,00	45 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	0,00	45 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	846 000,00	846 000,00	846 000,00	846 000,00	846 000,00	0,00	4 230 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	363 780,00	363 780,00	363 780,00	363 780,00	363 780,00	0,00	1 818 900,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 15
Tukitoimen nimi	Lampaiden ja vuohien laidunnus
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.25 Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin c, d ja e.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan yli 3 kk lampailla ja yli 12 kk vuohilla.

Lampaat ja vuohet on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä. Pässien ja vuohipukkien laidunnus voidaan korvata ulkoilulla.

Laitumella vuohilla on oltava mahdollisuus toteuttaa luontaista kiipeilytarvettaan.

Laidunnus on kirjattava.

Jos tilalla on sitoumus lampaita ja/tai vuohia koskevasta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, toimenpidettä lampaiden ja vuohien laidunnuksesta ei voi valita.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan kyseisen eläinlajin eläimiä maatilallaan. Lampaita ja/tai vuohia on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen), VNa 587/2010 lampaiden suojelusta ja VNa 589/2010 vuohien suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

33 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön

vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille lammas- ja vuohitiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia laidunnuksen järjestämisestä vähintään 90 päivänä vuodessa ja laidunkertojen kirjaamisesta sekä aitojen tarkistamisesta ja huoltamisesta ja laitumien puhdistusniitoista.

Lampaiden ja vuohien korvausaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) lammastila, jossa on 125 uuhta (painokerroin laskelmassa 96 %) ja 2) vuohitila, jossa on 80 kuttua (painokerroin laskelmissa 4 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan yli 3 kuukauden ikäisille lampaille ja yli 12 kuukauden ikäisille vuohille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 33 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan yli 3 kk lampailla ja yli 12 kk vuohilla. Toimenpiteellä vastataan lampaiden ja vuohien luonnolliseen käyttäytymistarpeeseen sekä edistetään laiduntamista ja ulkoilua. Toteutus voi vaihdella tilatyypistä riippuen.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten laidunnuksen osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Lampaiden ja vuohien laidunnus vaikuttaa tulosmittareihin R.25 (ympäristö- ja maisemavaikutukset) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). R.44 ei kuitenkaan voisi valita interventiologiikan vuoksi, koska R.25 on ohjelmoitu erityistavoitteeseen 5. Myös päällekkäislaskennan estämisen vuoksi tätä ei voida laskea R.44-mittarin arvoon (kts. EHK 13). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00	20 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00	20 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	132 000,00	132 000,00	132 000,00	132 000,00	132 000,00	0,00	660 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	56 760,00	56 760,00	56 760,00	56 760,00	56 760,00	0,00	283 800,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 16
Tukitoimen nimi	Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin a, b, c ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan broilereilla, kalkkunoilla ja munivilla kanoilla sekä munivien kanojen emoilla.

Kaikilla hyvinvointisitoumuksen tehneillä viljelijöillä on kokonaisvaltainen siipikarjan hyvinvointisuunnitelma sitoumuksen alusta alkaen.

Hyvinvointisuunnitelma on vuosittainen toiminnan hallinta- ja kehittämissuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia siipikarjan hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Viljelijä tekee suunnitelman vuosittain tilan olosuhteet ja tuotantotapa huomioon ottaen. Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattava olosuhteet, tautisuojaus, hyvinvoinnin parantaminen, ruokinnan toteuttaminen sekä mahdolliset havainnot ja kehittämistarpeet.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä.

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan korvauksen perusteena olevan eläinlajin eläimiä maatilallaan. Broilereita ja/tai kalkkunoita on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 60 eläinyksikköä, munivia kanoja ja/tai näiden emoja 14 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen), VNa 673/2010 kanojen suojelusta, VNa 375/2011 broilereiden suojelusta sekä VNa 677/2010 kalkkunoiden suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

9 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta. Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä. Siipikarjatiloilla hyvinvointisuunnitelmaan sisältyviä tilakohtaisia toimia – joiden suunnittelusta, seurannasta ja kehityskohteiden kirjaamisesta aiheutuu vuosittain eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia, tulonmenetyksiä ja transaktiokustannuksia – ovat eläinten ruokinnan suunnittelu, tartuntojen estämiseen, tautisuojaukseen ja bioturvaan liittyvien toimenpiteiden suunnittelu sekä eläinten hyvinvointia parantavien toimenpiteiden ja käytäntöjen toteuttamisen suunnittelu. Siipikarjan korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) kananmunatila, jossa on 30 000 munivaa kanaa (painokerroin laskelmassa 36 %), 2) kalkkunatila, jossa on vuoden aikana 2,5 kasvatuserää, jonka suuruus on 12 000 kalkkunaa (painokerroin 2 %) ja 3) broileritila, jossa on vuoden aikana 6,5 kasvatuserää, jonka suuruus on 45 000 broileria (painokerroin 62 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen. Tilan kaikille broilereille, kalkkunoille ja muniville kanoille maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 9 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Hyvinvointisuunnitelma koskee kaikkia tilan broilereita, kalkkunoita ja munivia kanoja sekä munivien kanojen emoja. Hyvinvointisuunnitelmassa on velvoittavia osioita kuten esimerkiksi ruokinnan suunnittelu, suunnitelma tartuntojen estämisestä ja toimet hyvinvoinnin parantamiseksi. Näiden toteutuksesta ei anneta yksityiskohtaisia ehtoja vaan viljelijä kuvaa miten asiat on tilalla toteutettu.

Hyvinvointisuunnitelmat palautetaan sähköisesti kuntaan, jolloin ne ovat hallinnon käytettävissä. Neuvontapalvelut tukevat osaamisen kehittämisellä ja innovaatioiden esille tuomisella eläinten hyvinvoinnin parantamista ja tilan toiminnan kehittämistä.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tämä koskee hyvinvointisuunnitelmia ja tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	145 000,00	148 000,00	151 000,00	154 000,00	155 953,00	0,00	753 953,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	145 000,00	148 000,00	151 000,00	154 000,00	155 953,00	0,00	753 953,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 305 000,00	1 332 000,00	1 359 000,00	1 386 000,00	1 403 577,00	0,00	6 785 577,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	561 150,00	572 760,00	584 370,00	595 980,00	603 538,11	0,00	2 917 798,11
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EHK 17
Tukitoimen nimi	Siipikarjan olosuhteiden parantaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.18. Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 12	Kasvussa olevien elintarvikeuhkien torjunta	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Ehdot vastaavat komission delegoidun asetuksen eläinten hyvinvointia koskevan artiklan kohtiin b, c ja g.

Ehtoja on noudatettava kaikilla tilan broilereilla, kalkkunoilla ja munivilla kanoilla sekä munivien kanojen emoilla. Toimenpidettä ei voi valita virikehäkkituotantoon.

Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti eläinten hyvinvoinnin tarkemmasta seurannasta, kasvattamon lämmityksestä, ilmanvaihdosta, kosteudesta ja muista olosuhteista, jotta linnut voivat hyvin. Kasvattamossa on oltava kaikkien lintujen käytössä virikkeitä, tasoja, ramppeja tai orsia. Viljelijä on

kirjattava mitä toimenpiteitä olosuhteiden parantamiseksi tehdään ja virikkeitä tilalla on käytössä.

Olosuhteiden mittareina käytetään broilereilla jalkapohja-arviointeja ja vesipöhön vuoksi hylättyjen prosenttiosuutta, kalkkunoilla ilmapussitulehdusten prosenttiosuutta ja munivilla kanoilla lannasta haihtuvan ammoniakin arvoja.

Broilerien kasvatusaikaista hyvinvointia mitataan lihantarkastuksessa tarkastuseläinlääkärin antamilla eräkohtaisilla jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksilla ja vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen prosenttiosuudella. Puolivuosittaisissa teuraseräraporteissa vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen %-osuus ei saa ylittää 1 % ja jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksen on oltava alle 30 pistettä. Mikäli jalkapohjatulehdusarvioinnin tulos on alle 25 pistettä, vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen osuutta ei huomioida.

Kalkkunoiden hyvinvointia mitataan lihantarkastuksessa ilmapussintulehdusten kokoruhohylkäysten prosenttiosuudella, jonka puolivuosittaisten arvojen on oltava alle 2%.

Munivien kanojen hyvinvointia mitataan hallin ilman laadun ja ilman ammoniakkipitoisuuden arvoilla. Kanalan ilman viikkokohtainen ammoniakkipitoisuusarvo tulee avokanalassa olla alle 18 ppm.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Eläinten hyvinvointisitoumuksen edellytyksenä on, että viljelijällä on hallinnassaan koko sitoumusvuoden ajan kyseisen eläinlajin eläimiä maatilallaan. Broilereita ja/tai kalkkunoita on oltava sitoumusvuonna keskimäärin vähintään 60 eläinyksikköä, munivia kanoja ja/tai näiden emoja 14 eläinyksikköä (eläinyksikkökertoimet, kohta 4.1.8).

Eläinten tukikelpoisuuden osalta sovelletaan eläinten jäljitettävyyttä ja tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Viljelijän on noudatettava eläinten hyvinvointisitoumuksen velvoitteita 1.1. lähtien sinä vuonna, jota hakemus koskee.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kansallisella lainsäädännöllä on toimeenpantu EU-direktiivit ja näin asetetut vähimmäisvaatimukset muodostavat ns. perustason, jonka toteuttamisesta ei eläinten hyvinvointikorvauksia makseta. Eläinten hyvinvointikorvauksien saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava. Eläinten hyvinvointikorvauksien perustasoon liittyvät vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta valvotaan eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä. Lisäksi eläinten hyvinvointikorvauksien valvontojen yhteydessä tarkastetaan ehdon toteuttamisen kannalta perustason oleelliset seikat.

Perustasoon kuuluvat soveltuvin osin eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen), eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen), VNa 673/2010 kanojen suojelusta, VNa 375/2011 broilereiden suojelusta sekä VNa 677/2010 kalkkunoiden suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevat SMR 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin kansallisiin säädöksiin. Jos säädöksiä muutetaan ja perustaso muuttuu, se otetaan huomioon toimenpiteessä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Liitteenä olevassa perustasotaulukossa on kuvattu liittymäpinnat niihin eläinten hyvinvointitoimiin, joista on säädetty peruslainsäädännössä. Taulukolla osoitetaan, että niissä kohdissa missä perustasoa on määritelty, eläinten hyvinvointikorvausten toimilla mennään yli perustason.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

27 €/ey/vuosi

Laskentamenetelmä

Luonnonvarakeskus (Luke) vastaa eläinten hyvinvointikorvauslaskelmista. Eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteiden korvaustasojen määrittämiseksi kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävien eläinten hyvinvointia lisäävien toimien aiheuttamat lisäkustannukset ja tulonmenetykset (€/ey) on arvioitu asiantuntija-arvioita ja tutkimuskirjallisuutta hyödyntäen tilastojen perusteella muodostetuilla edustavilla tiloilla. Laskelmia varten Luke on saanut asiantuntija-apua Eläinten terveys ETT ry:ltä, Helsingin yliopistolta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitolta, ProAgrialta, Ruokavirastolta, Suomen Siipikarjaliitolta ja TTS Työtehoseuralta.

Korvausten laskennassa on otettu huomioon eläinten hyvinvointikorvausten ehtojen mukaisista kansallisen lainsäädännön ylimenevistä toiminnoista aiheutuvat kustannukset, tulonmenetykset ja transaktiokustannukset. Eläinten hyvinvointisitoumuksiin liittyvät etukäteis- ja jälkikäteiskustannukset, joita ei voi suoraan kohdistaa millekään toimenpiteelle, on huomioitu laskelmissa viljelijöille koituvina transaktiokustannuksina. Transaktiokustannuksia syntyy viljelijöille toimenpiteeseen ja sen vaatimuksiin perehtymisestä, tiedon hankinnasta ja valvontaan varautumisesta. Transaktiokustannusten suuruudeksi on arvioitu 15 % korvattavista kustannuksista ja tulonmenetyksistä.

Toimenpiteen valinneille munintakanaloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia eläinten hyvinvoinnin ja kasvattamon olosuhteiden tarkemmasta seurannasta, virike-esineiden hankinnasta, kunnostamisesta ja puhdistamisesta, normaalia tiheämmästä lannanajosta sekä kanalan ilman ammoniakkipitoisuuden mittaamisesta ja kirjaamisesta. Lisäksi lattiakanaloissa aiheutuu kustannuksia kuivikkeen lisäämisestä. Toimenpiteen valinneille kalkkunatiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia eläinten hyvinvoinnin ja kasvattamon olosuhteiden tarkemmasta seurannasta, virike-esineiden hankinnasta, kunnostamisesta ja puhdistamisesta sekä lisätyöstä joka tarvitaan, jotta kasvattamon olosuhteet (ilmanlaatu ja lämpötila) pysyvät hyvinä eikä ilmapussitulehdusten aiheuttamien kokoruhohylkäysten prosenttiosuus nouse liian suureksi. Toimenpiteen valinneille broileritiloille aiheutuu eläinten hyvinvointikorvauksella korvattavia kustannuksia eläinten hyvinvoinnin ja kasvattamon olosuhteiden tarkemmasta seurannasta, virike-esineiden hankinnasta, kunnostamisesta ja puhdistamisesta sekä lisätyöstä joka tarvitaan, jotta kasvattamon olosuhteet (ilmanlaatu ja lämpötila) pysyvät hyvinä eikä vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen osuus nouse liian suureksi eikä broilereiden jalkapohjatulehdusarvioinnin pistemäärä ole liian suuri.

Siipikarjan korvauslaskelmissa käytetyt tilat ovat: 1) kananmunatila, jossa on 30 000 munivaa kanaa (painokerroin laskelmassa 36 %), 2) kalkkunatila, jossa on vuoden aikana 2,5 kasvatuserää, jonka suuruus on 12 000 kalkkunaa (painokerroin 2 %) ja 3) broileritila, jossa on vuoden aikana 6,5 kasvatuserää, jonka suuruus on 45 000 broileria (painokerroin 62 %). Laskelmissa käytetyt panos- ja tuottajahinnat on mahdollisuuksien mukaan päivitetty vuoden 2021 hintatasoon. Viljelijän tuntipalkkaoletus maataloustyössä on 17 €/h ja johto- ja suunnittelutyössä 25 €/h. Toimenpiteittäin on myös arvioitu, kuinka

suuri osuus (0–100 %) toimenpiteiden vaikutuksista ja näin ollen korvattavista kustannuksista, tulonmenetyksistä ja transaktiokustannuksista kohdistuu eläinten hyvinvoinnin lisääntymiseen.

Tilan kaikille broilereille, kalkkunoille ja muniville kanoille (pl. virikehäkkikanalat) maksettava korvaus on laskelman perusteella enintään 27 €/ey vuodessa.

Lisäselvitys

Eläinten hyvinvointikorvauksilla ei rahoiteta investointeja eikä toteuttamisessa tarvittavia hankintoja.

Toimenpidettä ei voi toteuttaa virikehäkkituotannossa (End of cage age –aloite).

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☒ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Olosuhteiden mittareina käytetään broilereilla jalkapohja-arviointeja ja vesipöhön vuoksi hylättyjen prosenttiosuutta, kalkkunoilla ilmapussitulehdusten prosenttiosuutta ja munivilla kanoilla lannasta haihtuvan ammoniakin arvoja.

Broilerien kasvatusaikaista hyvinvointia mitataan lihantarkastuksessa tarkastuseläinlääkärin antamilla eräkohtaisilla jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksilla ja vesipöhön vuoksi hylättyjen ruhojen prosenttiosuudella. Kalkkunoiden hyvinvointia mitataan lihantarkastuksessa ilmapussintulehdusten kokoruhohylkäysten prosenttiosuudella. Munivien kanojen ja niiden emojen hyvinvointia mitataan hallin ilman laadun ja ilman ammoniakkipitoisuuden arvoilla.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on 1-vuotinen.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Eläinten hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä tarkastellaan osana hoitositoumusten toimenpidetyyppiä ja tässä yhteydessä tuotantomenetelmään liittyviä toimenpiteitä. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä koskevat korvaukset ovat osa ”säilyttämistä ja tuotantomenetelmiin liittyviä edellytyksiä”. Eläinten hyvinvointia koskevien vaatimusten parantaminen johtaa tuotantokustannusten nousuun eläinyksikköä kohden ja voi johtaa myös tuotannon intensiteetin vähenemiseen. Eläinten hyvinvointia tuetaan ainoastaan sellaisilla toimenpiteillä, jotka ylittävät lakisääteiset vähimmäisvaatimukset (ns. perustaso). Tuki perustuu aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.43; R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi.

Tulosmittarin yleinen tavoitearvo ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin. Eläinten hyvinvointisitoumusten osalta tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.18. (Eläinyksikkömäärä, jolle myönnetään eläinten hyvinvointia, terveyttä tai tehostettuja bioturvallisuustoimenpiteitä koskevaa tukea).

Siipikarjan olosuhteiden parantaminen vaikuttaa tulosmittareihin R.43 (sairauksien ennaltaehkäiseminen ja lääkkeiden käytön vähentäminen) ja R.44 (eläinten hyvinvoinnin edistäminen). Tätä ei kuitenkaan päällekkäislaskennan estämisen vuoksi voida laskea edellä mainittujen mittareiden arvoihin (kts. EHK 16). Vuosikertomuksissa raportoidaan toimenpiteen toteuma.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	145 000,00	145 000,00	145,00	146 000,00	146 037,00	0,00	582 182,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	145 000,00	145 000,00	145 000,00	146 000,00	146 037,00	0,00	727 037,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 915 000,00	3 915 000,00	3 915 000,00	3 942 000,00	3 942 999,00	0,00	19 629 999,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 683 450,00	1 683 450,00	1 683 450,00	1 695 060,00	1 695 489,57	0,00	8 440 899,57
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Luomu - Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Luomu
Tukitoimen nimi	Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.17. Hehtaarien tai muiden yksiköiden määrä, jolle myönnetään luonnonmukaisen maatalouden tukea
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat

tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.24 Torjunta-aineiden kestävään käyttöön tähtäävien tuettujen erityissitoumusten mukaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten, kuten torjunta-aineiden valumisen, vähentämiseksi
R.29 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, jota tuetaan YMP:n puitteissa luonnonmukaisen maatalouden ylläpitämisestä ja siihen siirtymisestä, eriteltynä näiden mukaan
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin
R.43 Niiden eläinyksiköiden osuus, joita mikrobilääkkeiden käytön rajoittamiseen (ennaltaehkäisy/vähentäminen) tähtäävät tukitoimet koskevat
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpiteellä edistetään luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa sekä luonnonmukaiseen tuotantotapaan siirtymistä kansallisen luomuohjelman mukaisesti, joka tavoittelee 25 prosentin luonnonmukaisesti viljeltyä alaa vuonna 2030. Sitoumus voi kattaa sekä tilan kasvintuotannon että kotieläintuotannon. Sitoumus voidaan tehdä myös vain luonnonmukaisesta avomaan vihannesten viljelyssä olevasta alasta. Sitoumus on viisivuotinen. Sitoumuskauden päätyttyä sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan.

Tuensaajan on noudatettava parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 848/2018 ja täydentävissä säädöksissä määriteltyjä luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja Ruokaviraston laatimien luomutuotannon ehtojen mukaisesti.

Tuensaajan on pääsääntöisesti viljeltävä myyntikasveja sitoumuskauden aikana keskimäärin vähintään 30 prosentilla siirtymävaiheen ohittaneesta sitoumusalasta. Myyntikasvivaatimus ei koske siirtymävaiheessa olevia lohkoja.

Tuensaajan on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen, luonnonmukaisen tuotannon harjoittamista koskeva koulutus tai hyödynnettävä Neuvo-intervention mukaista luomuneuvontaa.

Edellisen rahoituskauden luonnonmukaisen tuotannon, kotieläintuotannon ja avomaavihannesten viljelyä koskevat sitoumukset, joissa on sitoumuskautta jäljellä CAP-suunnitelmakauden alkaessa, tullaan maksamaan loppuun CAP-suunnitelman rahoituksella. Nämä aiemmalta kaudelta jatkuvat sitoumukset mukautetaan EU 1305/2013 artiklan 43 perusteella siten, että nämä sitoumukset mukautuksen jälkeen vuodesta 2023 alkaen vastaavat ehdoiltaan ja toimeenpanoltaan CAP-suunnitelman Luonnonmukaisen tuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevaa interventiota (Luomu) ja noudattavat sen perustasoehtoja. Mukautettujen sitoumusten sitoumuskauden pituus määräytyy alkuperäisen sitoumuksen pituuden mukaan. Tuensaajille annetaan tieto sitoumuksen mukauttamisesta, jolloin he voivat valita hyväksyvätkö sitoumuksen mukauttamisen ja jatkavat sitoumuskauden loppuun mukautetuilla ehdoilla vai haluavatko irtautua sitoumuksesta ilman takaisinperintää. Mukautuksesta kieltäytyvät tuensaajat voivat halutessaan tehdä CAP-suunnitelman mukaisen uuden viisivuotisen Luonnonmukaista tuotantoa, kotieläintuotantoa tai avomaavihannesten viljelyä koskevan sitoumuksen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Luonnonmukaista tuotantoa koskevan sitoumuksen voi antaa aktiiviviljelijä (4.1.4), joka on ilmoittautunut luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään ja jonka tilalla on luomuviljelyssä koko sitoumuskauden ajan katkeamattomasti vähintään viisi hehtaaria peltoa tai, jos kyseessä on

puutarhakasvien viljely, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa. Sitoumusalan tulee olla tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus edellyttää sitoutumista luonnonmukaiseen tuotantoon myös kasvintuotannon osalta. Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus edellyttää vähintään viittä eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä.

Osittain luonnonmukaisessa tuotannossa olevan tilan on noudatettava asetuksen (EU) N:o 848/2018 ja siihen liittyvien delegoitujen ja toimeenpanosäädösten osittaista luonnonmukaista tuotantoa koskevia määräyksiä.

Viljelijän on suoritettava vähintään viiden päivän pituinen luonnonmukaisen viljelyn peruskurssi ennen sitoumuksen antoa tai hänellä on oltava muu vastaava koulutus luonnonmukaisen viljelyn harjoittamisesta. Tuotantoeläinten siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon edellyttää, että tuensaaja on suorittanut vähintään kahden päivän pituisen luonnonmukaisen kotieläintuotannon koulutuksen tai muun vastaavan koulutuksen.

Korvauksen maksaminen edellyttää lisäksi, että tilalle on tehty ensimmäinen tuotantoa koskeva tarkastus hyväksytysti.

Sitoumus voidaan tehdä vain korvauskelpoisesta peltoalasta (4.1.8), pysyvien kasvien alasta ja sellaisesta pysyvää nurmea olevasta alasta, joka on maankäyttömuodoltaan peltoa.

Sitoumusalaan kuuluvien lohkojen tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Korvausta ei voi maksaa peltoalasta, jolla viljellään ruokohelpeä energiantuotantotarkoitukseen, metsäpuiden taimiaineiston tuottamisesta, puuvartisten energiakasvien alasta ja muun hampun kuin suoriin tukiin oikeuttavan hampun alasta. Korvauksen maksamista kesannoille rajoitetaan luonnonmukaisen tuotantotavan kannalta tarkoituksenmukaiseen alaan.

Kaksinkertaisen maksamisen estämiseksi luonnonmukaiseen tuotantoon sitoutunut ei voi valita ympäristösitoumuksesta, eläinten hyvinvointikorvauksista tai ekojärjestelmästä toimenpiteitä, joiden vaatimukset kokonaan tai osittain sisältyvät luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoihin tai luonnonmukaisen tuotannon korvausten sitoumusehtoihin ja jotka on huomioitu luonnonmukaisen tuotannon korvaustason määräytymisessä.

Luonnonmukaisen tuotannon korvausta ei makseta lohkoille, joilla tuensaaja on hakenut korvausta ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeistä, ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista tai monimuotoisuuskasveista.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksessa maksettava pinta-ala määräytyy tuensaajan luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa sitoumusvuonna olevien tuotantoeläinten eläinyksiköiden perusteella siten, että maksettavaa sitoumushehtaaria kohti on tuensaajalla oltava 0,5 eläinyksikköä. Korvaus maksetaan niin monelle hehtaarille kuin maksuperuste täyttyy, mutta korkeintaan koko sitoumusalalle. Eläinyksikkökertoimet on määritelty luvussa 4.1.8.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC03	Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta

SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Kasvinsuojeluaineista annetussa laissa (1563/2011) tarkoitetun integroidun torjunnan yleiset periaatteet.

Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antaneen viljelijän on noudatettava perustason vaatimuksena niitä eläinsuojelulainsäädännön määräyksiä jotka liittyvät veden saantiin, ravintoon sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuuteen. Näitä ovat eläinsuojelulain (247/1996) 4 §:n 1 momenttia, 5 §:n 1 momenttia, eläinsuojeluasetuksen (396/1996) 1 §:n 1 ja 4 momenttia, 3 §:n 1 momenttia ja 9 §:n 1 momenttia, nautojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (592/2010) 10 §:n 1 ja 3 momenttia, 13 §:n 1 ja 2 momenttia, lampaiden suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (587/2010) 8 §:n 1 momenttia, 12 §:n 1 momenttia, vuohien suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (589/2010) 8 §:n 1 momenttia, 11 §:n 1 momenttia, kanojen suojelusta annettua valtioneuvoston asetusta (673/2010) 6 §:ää, 9 §:n 1 momenttia sekä sikojen suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (629/2012) 12 §:ää ja 15 §:n 3 ja 4 momenttia.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksessa noudatetaan tavanomaista tuotantoa ja yleisiä käytäntöjä vaativampia kestävän maatalouden käytäntöjä peltoviljelyssä sekä kotieläintuotannossa eläinten hyvinvointia lisääviä käytäntöjä, jotka ylittävät lainsäädännön vaatiman tason.

Luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoihin kuuluvat laajat suunnittelu- ja kirjaamisvelvoitteet, jotka ylittävät lakisääteisten hoitovaatimusten SMR 1, 2 ja 7 sekä integroidun torjunnan yleisten periaatteiden mukaiset kirjaamisvaatimukset, jotka liittyvät lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttömäärien kirjaamiseen ja kasvinsuojelun käytön perustelemiseen. Luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehdot sisältävät kokonaisvaltaisen vaatimuksen maan peltomaan eloperäisen aineksen säilyttämisestä, joka ilmenee viljelykierron ja viherlannoituksen toteutuksessa sekä siinä, että peltojen lannoituksessa hyödynnetään lantaa. Peltojen orgaanisen aineksen määrän säilyttämiseen ei liity kansallista lainsäädäntöä, mutta vaatimukset ylittävät GAEC 3 mukaisen sängenpolton kiellon. Luonnonmukaisen tuotannon sertifioinnin saaneen tilan katsotaan CAP-strategiasuunnitelman perusasetuksen mukaan täyttävän GAEC7-vaatimuksen. Luomusertifiointi on myös sitoumukseen kuulumisen mahdollistava tukikelpoisuusehto, joten sitä ei ole tarkoituksenmukaista ottaa lisäksi perustasoehtoihin. Luonnonmukaisen tuotannon vaatimukset pellonkäytöstä ovat tavanomaisia käytäntöjä vaativampia.

Luonnonmukaista tuotantoa koskevat samat typen ja fosforin lannoitusmääriä koskevat lakisääteiset rajoitukset kuin tavanomaisia tiloja. SMR2 mukaisiin kansallisiin lannan käyttöä koskeviin rajoituksiin nähden luonnonmukaisessa tuotannossa on tiukempia vaatimuksia sallituista lannoitevalmisteista. Mineraalilannoitteiden ja jätevesilietteiden käyttö on luonnonmukaisessa tuotannossa kiellettyä. Luomutuotannossa pyritään hyödyntämään luonnonmukaisen kotieläintuotannon tilojen lantaa ja tällaisen lannan hyödyntämiseen ei liity vaativampia käsittelyvaatimuksia kuin mitä lainsäädäntö vaatii. Kuitenkin, jos luonnonmukaisesti tuottava tila käyttää tavanomaisten tilojen lantaa, on luomutuotannossa olevan tilan noudatettava lakisääteisen hoitovaatimuksen SMR2 kansallisen lainsäädännön mukaisia käsittelyvaatimuksia vaativampia käsittelyehtoja, jotka vaativat lietelannan ilmastamista tai laimentamista.

Luonnonmukaisessa tuotannossa rikkakasvien torjunta perustuu vain mekaaniseen torjuntaan, mikä on kansallisen lainsäädännön mukaisia integroidun torjunnan yleisiä periaatteita vaativampi ehto. Kasvintuhoajien ja kasvitautien osalta kasvinsuojeluaineiden käyttö on rajattu vain luonnonmukaisessa viljelyssä sallittuihin aineisiin. Kasvinsuojeluaineiden käytön rajoitukset ovat siten käytettävissä olevien aineiden osalta vaativampia kuin SMR 7 mukaisessa kasvinsuojeluaineiden käytössä vaaditaan. Luonnonmukaisessa tuotannossa sallitut kasvisuojeluaineet ovat kuitenkin käyneet läpi saman kansallisen hyväksymisprosessin kuin tavanomaisessa viljelyssä sallitut aineet. Myöskään aineiden varastointivaatimuksissa, tutkintovaatimuksessa tai ruiskun testauksen vaatimuksessa ei ole eroavaisuutta

luonnonmukaisen tuotannon ja tavanomaisen tuotannon välillä lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisessa.

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen tehneelle tuensaajalle ei voida maksaa korvausta ekojärjestelmien viherlannoitusnurmista, ympäristökorvausten vaihtoehtoisen kasvinsuojelun menetelmistä, lukuun ottamatta menetelmää kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla, eikä eläintenhyvinvointikorvausten laidunnustoimenpiteistä nautojen laidunnus, nautojen ulkoilu tai lampaiden ja vuohien laidunnus, koska nämä käytännöt kuuluvat keskeisenä osana luonnonmukaiseen tuotantotapaan, josta aiheutuvia kustannuksia ja tulonmenetyksiä korvataan luonnonmukaisen tuotannon korvauksella. Luonnonmukaisen tuotannon korvausta ei makseta ekojärjestelmän luonnonhoitonurmien tai monimuotoisuuspeltojen alalle, eikä ympäristökorvausten suojavyöhyketoimenpiteen alalle, koska näiden alojen viljely luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtojen mukaisesti ei ole näiden toimenpiteiden omia ehtoja vaativampaa.

Luonnonmukaisen tuotannon ehdot ylittävät myös maatalousmaan säilyttämisen vaatimuksen, mutta se on tässä tarkastelussa katsottu tukikelpoisuusehdoksi.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Suunnitellut yksikkökustannukset:

- luonnonmukainen tuotanto 160 euroa/ha
- luonnonmukainen avomaavihannestuotanto 590 euroa/ha
- luonnonmukainen kotieläintuotanto 130 euroa/ha

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustasojen laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustasojen laskenta perustuu katetuottolaskelmiin, jossa verrataan toimenpiteen toteutuksesta aiheutuvia lisäkustannuksia ja tulonmenetyksiä sekä mahdollisia hyötyjä tilanteeseen, jossa toimenpidettä ei toteuteta, kuten lainsäädännön vähimmäistasoon tai sen puuttuessa normaaliin yleisesti käytössä olevaan käytäntöön. Laskelma on laadittu vertailuna keskimääräisen luonnonmukaista tuotantoa harjoittavan tilan ja keskimääräisen lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan toimivan tavanomaisen tilan välillä. Luonnonmukaisesta tuotannosta aiheutuvia kiinteiden kustannusten muutoksia ei ole sisällytetty laskentaan. Laskennassa on hyödynnetty Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja, ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia sekä Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita. Laskelmassa on pääsääntöisesti käytetty kolmen vuoden keskiarvoja.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Luonnonmukaisessa viljelyssä aiheutuu lisäkustannuksia mm. luonnonmukaisen tuotannon viljelykierron

noudattamisesta, vuosittaisesta tuotantotarkastuksesta, siementen korkeammasta hinnasta, rikkakasvien mekaanisesta torjunnasta ja tarkemmasta kirjanpidosta (sato-, varasto- ja tuotantopanoskirjanpito). Luonnonmukaisen tuotannon ja tavanomaisen tuotannon kustannuseroina on otettu huomioon tavanomaisen tuotannon suuremmat lannoite- ja kasvinsuojeluainekustannukset sekä pakollinen koulutus uusille luomuviljelijöille. Laskennassa on otettu huomioon luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden korkeampi hinta sekä pienempi satotaso. Transaktiokustannuksia syntyy mm. kokonaan uudenlaisen tuotantotavan omaksumisesta, viljelykertoihin perehtymisestä sekä neuvojen etsimisestä.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon tuen laskemissa on verrattu luonnonmukaista maidon-, naudanlihan-, lampaanlihan-, sianlihan-, kananmunan- ja emolehmätuotantoa vastaavaan tavanomaiseen tuotantoon. Lisäkustannuksia aiheutuu mm. koulutusvaatimuksesta, lisätilavaatimuksista, laiduntamisesta, ulkoilusta, työkustannuksista, rehukustannuksista ja vuosittaisesta luomuvalvonnasta. Laskelmissa on otettu huomioon luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden korkeampi hinta, pienempi tuotos ja eläinten pitempi kasvatusaika. Transaktiokustannuksia syntyy mm. eläinmäärän sovittamisesta luonnonmukaisen tuotannon vaatimuksiin, rehustuksen järjestämisestä ja muista tuotantotapaan kuuluvien käytäntöjen opettelusta ja soveltamisesta.

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksen korvaustasot korvaavat laskelman osoittamat kustannukset ja tulonmenetykset kokonaan. Korvaustasot sisältävät lisäksi transaktiokustannusosuuden.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpiteellä edistetään luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa sekä luonnonmukaiseen tuotantotapaan siirtymistä kansallisen luomuohjelman mukaisesti, joka tavoittelee 25 prosentin luonnonmukaisesti viljeltyä alaa vuonna 2030. Sitoumus voi kattaa sekä tilan kasvintuotannon että kotieläintuotannon. Sitoumus voidaan tehdä myös vain luonnonmukaisesta avomaan vihannesten viljelyssä olevasta alasta.

Tuensaajan on noudatettava parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 848/2018 ja täydentävissä säädöksissä määriteltyjä luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja Ruokaviraston laatimien luomutuotannon ohjeiden mukaisesti.

Tuensaajan on pääsääntöisesti viljeltävä myyntikasveja sitoumuskauden aikana keskimäärin vähintään 30 prosentilla siirtymävaiheen ohittaneesta sitoumusalasta. Myyntikasvivaatimus ei koske siirtymävaiheessa olevia lohkoja.

Tuensaajan on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen, luonnonmukaisen tuotannon harjoittamista koskeva koulutus tai hyödynnettävä Neuvo-intervention mukaista luomuneuvontaa.

Mikä on sopimusten kesto?

Sitoumus on viisivuotinen. Sitoumuskauden päätyttyä sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään. Mukautetut sitoumukset päättyvät alkuperäisen kautensa mukaisesti, eikä niitä voida jatkaa.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
A-kasvi - Luonnonmukainen tuotanto	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.24; R.29;	Kyllä
B-avomaa - Luonnonmukainen avomaavihannestuotanto	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.24; R.29;	Kyllä
C-eläin - Luonnonmukainen kotieläintuotanto	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.14; R.19; R.21; R.31; R.43; R.44; R.29;	Kyllä

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

A-kasvi - Luonnonmukainen tuotanto

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus kattaa muiden kasvien kuin avomaavihannesten viljelyn.
Korvaustaso on sama koko suunnittelukauden ajan.

B-avomaa - Luonnonmukainen avomaavihannestuotanto

Avomaavihanneksille on erillinen korvaustaso, sillä niiden luonnonmukaisesta viljelystä aiheutuu suuremmat kustannukset ja tulonmenetykset kuin muiden viljelykasvien luonnonmukaisesta viljelystä.
Korvaustaso on sama koko suunnittelukauden ajan.

C-eläin - Luonnonmukainen kotieläintuotanto

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus on suunnattu tiloille, joilla kasvatetaan tuotantoeläimiä luonnonmukaisella tuotantotavalla. Korvaus maksetaan sitoumuksessa oleville hehtaareille tuensaajan luonnonmukaisesti kasvatettujen eläinten eläinyksikkömäärän määrittämässä laajuudessa. Luonnonmukaiseen kotieläintuotantoon sitoutuvan on sitouduttava myös luonnonmukaiseen tuotantoon kasvintuotannon osalta.
Korvaustaso on sama koko suunnittelukauden ajan.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
A-kasvi - Luonnonmukainen tuotanto (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	160,00	160,00	160,00	160,00	160,00	160,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	310 000,00	335 000,00	365 000,00	400 000,00	440 000,00	0,00	1 850 000,00
B-avomaa - Luonnonmukainen avomaavihannestuotanto (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	590,00	590,00	590,00	590,00	590,00	590,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								

	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 400,00	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00	0,00	9 000,00
C-eläin - Luonnonmukainen kotieläintuotanto (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	130,00	130,00	130,00	130,00	130,00	130,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	111 000,00	116 000,00	121 000,00	127 000,00	135 000,00	0,00	610 000,00
YHTEENSÄ	O.17 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	422 400,00	452 600,00	487 800,00	529 000,00	577 200,00	0,00	2 469 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	64 856 000,00	69 624 000,00	75 192 000,00	81 690 000,00	89 248 000,00	0,00	380 610 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	27 888 080,00	29 938 320,00	32 332 560,00	35 126 700,00	38 376 640,00	0,00	163 662 300,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	20 000 000,00	20 000 000,00	15 000 000,00	10 000 000,00	0,00	0,00	65 000 000,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	8 600 000,00	8 600 000,00	6 450 000,00	4 300 000,00	0,00	0,00	27 950 000,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 01 - Tilakohtainen toimenpide

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 01
Tukitoimen nimi	Tilakohtainen toimenpide
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu

R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Kyseessä on ympäristösitoumuksen tilan kaikkia korvauskelpoista maankäyttölajia pelto olevia maatalousmaan lohkoja koskeva toimenpide, joka on edellytys ympäristösitoumuksen lohkokohtaisten toimenpiteiden valinnalle. Toimenpide edistää suunnitelmallista ja tietoon perustuvaa kestävää maataloustoimintaa sekä ympäristöllisesti kestävien tuotantotapojen oppimista ja omaksumista.

Tuensaajan ylläpitämien lohkokohtaisten tietojen, viljavuustutkimuksen sekä tilakohtaisen ilmasto- ja ympäristösuunnitelman avulla tilan ympäristöllisten tarpeiden arviointi ja tehostetut toteutusmahdollisuudet tulevat kirjatuksi ja niitä voidaan hyödyntää tilan toiminnassa ja tilakohtaisessa neuvonnassa.

Tilakohtainen toimenpide koostuu yleisistä kaikkia sitoutuneita koskevista vaatimuksista sekä valinnaisista vaatimuksista.

Tilakohtaisen toimenpiteen yleiset vaatimukset:

1) Tuensaajan on otettava viljelyssä olevista korvauskelpoisista peruslohkoista säännöllisesti viiden vuoden välein maanäytteet erillisten sääntöjen mukaan ja teetettävä otetuista näytteistä viljavuustutkimukset maalajin, multavuuden, happamuuden, johtokyvyn ja eräiden ravinnepitoisuuksien arvioimiseksi. Analyysi antaa tuensaajalle perustiedot lohkojen yleisen kasvukunnon arvioimiseksi sekä lannoituksen ja muiden kasvukuntoa parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

2) Tuensaajan on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin peltolohkon perustiedot ja tiedot vuosittaisista viljelytoimenpiteistä sekä ympäristösitoumuksen lohkokohtaisten toimien edellyttämät ja niiden valintaan, yhteensovittamiseen ja kehittämiseen tarvittavat tiedot. Muistiinpanot antavat lainsäädännön kirjaamisvaatimuksia kattavamman vuosittaisen seurantatiedon tuensaajalle suunnitelmallisen ja kehittyvän viljelyn toteuttamiseksi.

3) Tuensaajan on laadittava tilakohtainen ympäristö-ilmastosuunnitelma. Ympäristö-ilmastosuunnitelman tarkoituksena on tunnistaa, millaisia konkreettisia ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia tuensaajan tilalla on liittyen maatalouden vesiensuojeluun, maaperän kasvukunnon parantamiseen, ilmastonmuutoksen hillintään, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ilmansuojeluun, energiaan ja maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja edistämiseen sekä myös kartoittaa, mitkä haasteet ja mahdollisuudet ovat tuensaajan keskeisimmät mielenkiinnon kohteet. Suunnitelma auttaa tuensaajaa tunnistamaan kestäviä toimintatapoja ja löytämään CAP-suunnitelman toimenpiteistä ja keskeisistä kansallisista toimenpiteistä tilanteeseen soveltuvimpia toimenpiteitä. Suunnitelma antaa myös neuvonnalle kattavan yleiskuvan tilan ympäristö- ja ilmastohaasteista, mikä tehostaa tuensaajan tilaamaa neuvontapalvelua.

Tilakohtaisen toimenpiteen valinnaiset vaatimukset:

Ympäristösitoumuksen tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisten toimenpiteiden osio edistää suunnitelmallista ja tietoon perustuvaa viljelyä sekä ohjaa tuensaajia ottamaan käyttöön ympäristöllisesti kestäviä toimintatapoja. Valinnaisen osion tarkoituksena on osoittaa tuensaajille eri toimintatapoja, jotka ovat ympäristölle hyväksi tai tukevat ympäristöön vaikuttavaa päätöksentekoa tilalla. Se korvaa aiemmalla kaudella käytössä olleen ympäristösitoumuksen kirjallisesti suoritetun koulutuksen. Valinnaisten toimenpiteiden kustannuksiin on pääasiassa laskettu vain näiden asioiden opetteluun vaatimaa työaikaa. Valinnaiseen osioon sisältyy seitsemän eri vaihtoehtoa. Vaihtoehdot kannustavat tuensaajia kouluttautumaan ympäristökysymyksissä, selvittämään lohkojensa peltomaan laatua, hyödyntämään kasvinsuojelutarpeen arvioinnissa ajankohtaista tietoa, tutustumaan täsmäviljelyteknologiaan peltoviljelyssä, edistämään maatalousluonnon ja maisemarakenteen pienpiirteistä monimuotoisuutta peltoviljelyssä sekä ottamaan viljelykiertoon pölyttäjähyönteisille ravintoa tarjoavia tuotantokasveja. Valinnainen osio sisältää myös vaihtoehdon, joka kannustaa lantaa tuottavia tiloja lannan tehostettuun prosessointiin ja yhteistyön luomiseen lantaa vastaanottavien tilojen löytämiseksi.

Ympäristösitoumuksen antavan tuensaajan on vuosittain valittava toteutettavaksi seitsemästä

vaihtoehdosta kaksi. Tuensaaja voi monivuotista muotoisuuskaistaa lukuun ottamatta halutessaan vaihtaa toteuttamaansa valinnaista osiota sitoumuskauden aikana vuosittain. Toteutettavat osiot valitaan vuosittain tukihaun yhteydessä.

Tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisen osion vaihtoehdot:

- Ilmasto-ympäristökoulutus. Tuensaajalla on sitoumuskauden aikana valittavissa viisi eri koulutusosiota, maatilan ympäristö-, ilmasto- ja monimuotoisuushaasteista, jotka liittyvät CAP-suunnitelman erityistavoitteisiin 4-6. Tuensaaja voi valita tämän vaihtoehdon joka vuosi, jos kyseessä on eri koulutusosio.
- Monivuotiset monimuotoisuuskaistat. Tuensaaja perustaa monimuotoisuuskaistan kylvämällä keskimäärin kolme metriä leveän monivuotisen nurmikasvuston kokonaan yksivuotisen tuotantokasvin viljelyssä olevien kahden peruslohkon kaikille reunoille. Kaistaa hoidetaan erillisten sääntöjen mukaan luonnon monimuotoisuutta edistävällä tavalla. Kaistaa ei voi toteuttaa lohkolla, jolta vaaditaan GAEC 4 mukainen suojakaista, jonka on oltava nurmipeitteinen GAEC 2 tai kansallisen lisä-GAEC mukaisesti tai jolla toteutetaan ekojärjestelmän monimuotoisuuskasvit-toimenpidettä.
- Maaperän seurantatieto. Tuensaaja toteuttaa kahdella peruslohkollaan joko 1) laajan maa-analyysin, joka sisältää hiilen määrän ja orgaanisen aineksen määrän analyysit sekä jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaavan tutkimuksen (mikrobiologinen aktiivisuus, kationinvaihtokapasiteetti, vedenpidätyskyky, varastoravinteet, varantoravinteet tai hivenaineet) tai 2) tuensaaja teettää kahdella peruslohkollaan analyysin peltomaan laatutekijöistä maaperän skannauslaitteistolla.
- Tuensaajalla on käytössä lannan separaattori tai lietteen laskeutusmenetelmä tai tuensaajan maataloustoiminnassa syntynyttä lantaa käsitellään biokaasulaitoksessa tai lantaa luovutetaan tiloille, jotka itse tuottavat lantaa vain vähän tai ei ollenkaan tai tuensaaja toimittaa nurmikasvustoa biokaasulaitokseen.
- Pölyttäjien ravintokasvit. Tuensaajalla on kasvukaudella viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa vähintään kahdella eri peruslohkolla pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksivuotisia tai monivuotisia tuotantokasveja.
- Täsmäviljelymenetelmien edistäminen. Tuensaajalla tai urakoitsijalla, jota hän käyttää, on oltava käytössä:
    - tuotantopanosten paikkakohtaisen levityksen mahdollistava automatiikka sekä traktoriin tai työkoneeseen liitetyt kasvustosensorit ja/tai levityskartat panosmäärän määrittämistä varten tai
    - kasvinsuojeluruiskun tai lannoitteenlevittimen lohkoautomatiikka, jonka avulla voidaan estää kasvinsuojeluaineen tai lannoitteen päällekkäinen ruiskutus tai levitys kasvustoon tai
    - optinen hara rikkakasvien mekaanisessa torjunnassa tai
    - leikkuupuimurin tai ajosilppurin satotasomittaus.
    - Tai tuensaajalla on oltava automaattiohjauksella varustettu traktori tai työkone tai automaattiohjauksella varustettu itsekulkeva kasvinsuojeluruisku.
- Kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen vastavuoroiseen tiedonvaihtoon integroidun torjunnan periaatteiden soveltamisen edistämiseksi. Tuensaajalla on käytössään vuorovaikutteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus rikkakasvien, kasvitautien ja/tai kasvintuhoojien tunnistamiseksi ja kasvukaudenaikaisen kasvitauti- ja tuhoojatilanteen seuraamiseksi.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).

Tuensaajan on annettava viisivuotinen ympäristösitoumus. Toimenpide koskee tilan korvauskelpoista maankäyttölajia pelto olevaa maatalousmaata. Sitoumuksen vähimmäispinta-ala on viisi hehtaaria korvauskelpoista alaa ja puutarhakasveja viljelevällä tilalla yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista alaa (4.1.8). Korvauskelpoisen pinta-alan on oltava tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutunut tuensaaja voi toteuttaa ympäristösitoumuksen lohkokohtaisia toimenpiteitä kunkin toimenpiteen erillisten tukikelpoisuusehtojen mukaisesti.

Lohkot, joihin toimenpide kohdistuu, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Tilakohtaisesta toimenpiteestä ei makseta pinta-alalle, joka ei ole korvauskelpoista maatalousmaata. Toimenpiteestä ei makseta pysyvän nurmen lohkoille, jotka eivät ole maankäyttölajia peltoa. Toimenpiteestä ei makseta kesannoille, kasvimaalle, puuvartisten energiakasvien alalle tai muun hampun kuin Euroopan unionin kokonaan rahoittamaan perustukeen oikeuttavan hampun alalle.

Toimenpiteestä ei makseta ympäristösitoumuksen suojavyöhykkeet-toimenpiteen alalle eikä ekojärjestelmän luonnonhoitonurmille, monimuotoisuuskasveille tai viherlannoitusnurmille.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Integroidun torjunnan yleiset periaatteet: kasvinsuojeluaineen käytön perustelun kirjaaminen.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Toimenpiteessä vaaditaan viljelyyn liittyvien muistiinpanojen pitämistä laajemmin kuin mitä lainsäädännössä vaaditaan. Perustasona vaaditaan, että tuensaaja on lainsäädännön mukaisesti pitänyt kirjaa käytetyistä ravinnemääristä SMR 1 ja 2 sekä käytetyistä kasvinsuojeluaineista SMR 7 ja integroidun torjunnan yleisiin periaatteisiin liittyen, että kasvinsuojeluaineiden käytön perustelu on tarvittaessa kirjattu. Perustasoon kuuluvasta lainsäädännön mukaisesta kirjanpidosta ei makseta korvausta.

Toimenpiteeseen kuuluu myös ilmasto- ja ympäristösuunnitelman laatiminen. Ympäristöasioihin liittyvää suunnitteluvaatimusta ei ole kansallisessa lainsäädännössä. Toimenpide ei ole päällekkäinen Neuvontapalvelut (Neuvo) -intervention (ravinnetyökalu) kanssa. Myös maanäyteanalyysivaatimus on kansallista lainsäädäntöä vaativampaa, sillä lannoittaminen on lainsäädännön puitteissa mahdollista toteuttaa niukemman maaperätiedon varassa. Tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisen osion tarkoitus on edistää ympäristöllisesti kestävien ratkaisujen omaksumista. Valinnaisen osion sisältämät ehdot eivät ole lainsäädännön vaatimuksia ja ne ovat tavanomaisia viljelykäytäntöjä vaativampia. GAEC-vaatimuksiin ei sisälly vaatimusta monimuotoisuuskaistoista ja GAEC 4 ja 6 mukaisia suojakaistoja edellyttävät lohkot sekä muut nurmipeitteiset lohkot on suljettu valinnaisen osion monimuotoisuuskaistatoimenpiteestä pois.

GAEC 7 edistää viljelykiertoa. Sitä voidaan toteuttaa muillakin kuin pölytystä vaativilla tuotantokasveilla, jolloin tilakohtaisen toimenpiteen pölytystä vaativien tuotantokasvien viljelyn opetteluun liittyvä ehto ei ole GAEC 7 kanssa päällekkäinen. Ympäristösitoumuksen lohkokohtaisissa toimenpiteissä ei ole samanlaisia toimenpiteitä kuin tilakohtaisessa toimenpiteessä. Sen sijaan ne osin tukevat toisiaan. Lohkokohtaisissa toimenpiteissä ei ole ympäristö-ilmastosuunnitelman kaltaista tilakohtaista suunnitelmavaatimusta, ei koulutusta, ei integroidun torjunnan päätöksentekoa tukevaa toimenpidettä eikä kannustinta pölytystä vaativien tuotantokasvien viljelyyn. Maanäytteiden ottoa ja analyysiä ei korvata muista toimenpiteistä kuin tilakohtaisesta toimenpiteestä. Investoinneilla voidaan tukea täsmäviljelyn koneita ja separointilaitteistoja, mutta näiden opetteluun ja käyttöön kannustamista ei tueta muualta kuin tilakohtaisesta toimenpiteestä. Tilakohtaisen toimenpiteen toivotaan lisäävän kiinnostusta näihin investointeihin. Kiertotalouden edistämisen lohkokohtaisessa toimenpiteessä maksetaan lietteen sijoittamisesta ja tilan ulkopuolelta tulevan orgaanisen aineksen levittämisestä peltoon. Tilakohtaisen toimenpiteen valinnainen osio kannustaa sen sijaan lantaa tuottavia tiloja aktiivisesti etsimään lantaa vastaanottavia tiloja ja tuottamaan biomassaa biokaasulaitoksille. Tilakohtaisen toimenpiteen valinnainen lannan luovuttamista edistävä toimenpide parantaa siten kiertotalouden edistämisen toimenpiteessä tarvittavien massojen saatavuutta orgaanista ainesta tarvitseville tiloille.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet. Ekojärjestelmissä ei vaadita maanäytteiden ottoa, tilan ympäristö-ilmastosuunnitelmaa, laajaa lohkokirjanpitoa, eikä ekojärjestelmiin sisälly sellaisia ehtoja, mitä tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisissa toimenpiteissä on. Ekojärjestelmissä ei ole koulutusta, ei vaatimusta laajasta maanäyteanalyysistä, ei vaatimusta kapeista nurmikasvustoa olevista monimuotoisuuskaistoista yksivuotisten kasvien viljelyssä olevilla lohkoilla, ei kannustinta pölytystä vaativien tuotantokasvien viljelyyn, ei kannustimia lannan luovuttamiseen tai biokaasunurmen toimittamiseen biokaasulaitokselle, eikä kannustimia täsmäviljelyyn tai integroidun torjunnan pääsöksentekoa avustavaa ehtoa.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on kaksi korvaustasoa. Korvaustaso 113 €/ha/vuosi kohdistuu puutarhakasvien ja kuminan viljelyssä olevalle alalle ja korvaustaso 45 €/ha/vuosi kohdistuu muiden kasvien viljelyssä olevalle alle.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä

tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Viljavuustutkimuksen tekoon kuluvaan työaikaan on luettu näytteenottoon, kuivaukseen ja postitukseen menevä työaika sekä tulosten tulkintaan kuluva työaika. Vuoden aikana tehtävistä viljelytoimista tehdään muistiinpanot kasvulohkokohtaisesti. Tästä aiheutuvat työkustannukset on sisällytetty laskelmaan. Lakisääteisten kirjaamisvaatimusten vaatimaa työaikaa ei ole sisällytetty laskelmaan. Ilmasto- ja ympäristösuunnitelman tekemiseen on arvioitu kuluvan työaikaa tunti peruslohkoa kohti viiden vuoden sitoumuskauden aikana.

Tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisessa osassa viljelijä valitsee vuosittain seitsemästä valinnaisesta toimenpiteestä kaksi, joita toteuttaa tilallaan. Valittavissa olevat toimenpiteet ovat täsmäviljelyyn liittyviä uuden teknologian omaksumiseen liittyviä toimenpiteitä, maatalousluonnon monimuotoisuutta edistäviä toimenpiteitä, ilmasto- ja ympäristökoulutusta, lannan ympäristöystävällistä käyttöä edistäviä sekä kasvitautien ja -tuholaisten parempaan tunnistamiseen ja torjuntatarpeen arviointiin liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteistä aiheutuu korvattavia työkustannuksia ja transaktiokustannusten tyyppisiä kustannuksia. Toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuu myös investointiluonteisia kustannuksia, mutta niitä ei ole laskelmassa otettu huomioon.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Tilakohtainen toimenpide on vapaaehtoiseen ympäristösitoumukseen sitoutuvalle tuensaajalle pakollinen toimenpide. Tilakohtainen toimenpide koostuu yleisistä kaikkia sitoutuneita koskevista vaatimuksista sekä valinnaisista vaatimuksista (7 vaihtoehtoa), joista tuensaajan on vuosittain valittava kaksi, joita hän toteuttaa kyseisenä vuonna. Tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutuminen on edellytys lohkokohtaisten toimenpiteiden vuosittaiselle valinnalle ja toteuttamiselle.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumuskauden jälkeen sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään. Tilakohtaista toimenpidettä tulee toteuttaa sitoumuksen jokaisena vuonna.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y01-kasvi - Y01-Tilakohtainen Muut kasvit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.21;	Ei
Y01-puutarha - Y01-Tilakohtainen Puutarhakasvit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.21;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y01-kasvi - Y01-Tilakohtainen Muut kasvit

Korvaustaso 45 €/ha/vuosi kohdistuu muiden kasvien kuin puutarhakasvien viljelyssä olevalle alalle.

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvausta maksetaan €/ha/v korvauskelpoiselle pinta-alalle sitoumuksen voimassaoloaikana.

Y01-puutarha - Y01-Tilakohtainen Puutarhakasvit

Korvaustaso 113 €/ha/vuosi kohdistuu puutarhakasvien ja kuminan viljelyssä olevalle alalle. Puutarhakasvien korvaus on suurempi kuin toimenpiteen muiden kasvien viljelyalalle maksettava korvaus johtuen puutarhakasvien viljelyn suuremmasta tilakohtaisesta kasvulohkomäärästä, kasvilajimäärästä ja siten laajemmista lohkomuistiinpanoista sekä kalliimmasta maanäyteanalyysistä.

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvausta maksetaan €/ha/v korvauskelpoiselle pinta-alalle sitoumuksen voimassaoloaikana.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y01-kasvi - Y01-Tilakohtainen Muut kasvit (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00	0,00	9 000 000,00
Y01-puutarha - Y01-Tilakohtainen Puutarhakasvit (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	113,00	113,00	113,00	113,00	113,00	113,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	200 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 840 000,00	1 840 000,00	1 840 000,00	1 840 000,00	1 840 000,00	0,00	9 200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	85 520 000,00	85 520 000,00	85 520 000,00	85 520 000,00	85 520 000,00	0,00	427 600 000,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	36 773 600,00	36 773 600,00	36 773 600,00	36 773 600,00	36 773 600,00	0,00	183 868 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 02 - Maanparannus ja saneerauskasvit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 02
Tukitoimen nimi	Maanparannus ja saneerauskasvit
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on ympäristösitoumuksen ilmaston- ja vesiensuojelua, maaperän kasvukuntoa ja orgaanisen aineksen määrää, pellon vesitaloutta sekä viljelykiertoa edistävä lohkokohtainen toimenpide, joka parantaa maaperän eliöstön elinolosuhteita sekä vähentää kasvitauti- ja tuholaispainetta. Toimenpide edistää kestävän tuotantotavan omaksumista.

Toimenpiteessä kasvatetaan erillisten sääntöjen mukaan maan rakennetta, kasvukuntoa ja/tai kasvinterveyttä parantavia syväjuurisia maanparannuskasveja ja/tai saneerauskasveja puhtaina kasvustoina tai seoksina. Hyväksyttävät maanparannus- ja saneerauskasvit määritellään kansallisessa asetuksessa. Hyväksyttäviin kasveihin ei lueta heinämäisiä nurmikasveja tai apiloita. Maanparannus- ja saneerauskasvi toimenpidettä voidaan toteuttaa vain lohkoilla, jotka ovat olleet yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä edellisenä vuonna. Maanparannus- ja saneerauskasveja ei voi kasvattaa tuotantokasvin aluskasvina, tuotantokasvin jälkeen kerääjäkasvina, eikä seoksena tuotantokasvin kanssa. Maanparannus- ja saneerauskasvin jälkeen voi perustaa syyskylvöisen kasvin, jos maanparannus- tai saneerauskasvi on kasvanut lohkolla vähintään kaksi kuukautta. Maanparannuskasvit edistävät peltomaan kasvukuntoa ja syväjuurisina lisäävät orgaanisen aineksen määrää ja kuohkeuttavat maan rakennetta. Saneerauskasvit parantavat kasvinterveyttä ja ovat hyödyllisiä erityisesti perunalla, sokerijuurikkaalla tai avomaan puutarhakasveilla edellisenä vuonna olleilla lohkoilla.

Toimenpiteen mukaista korvausta voidaan maksaa vuosittain enintään 20 prosentille tuensaajan korvauskelpoisesta sitoumusalasta. Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).

Maanparannus- ja saneerauskasvien viljely on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Maanparannus- ja saneerauskasvien viljelyä voidaan toteuttaa vain lohkoilla, jotka ovat olleet yksivuotisten viljelykasvien viljelyssä edellisenä vuonna.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla samana kasvukautena toteutetaan toimenpiteitä Kerääjäkasvit, Suojavyöhykkeet, Turvepeltojen nurmet, Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, Lintupellot, Luonnonmukaisen tuotannon avomaavihannesten viljely tai ekojärjestelmiä Viherlannoitusnurmet, Luonnonhoitopellot tai Monimuotoisuuskasvit.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus

GAEC03	Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Toimenpiteen mukaisella maanparannus- ja saneerauskasvien viljelyllä pyritään pellon kasvukunnon parantamiseen ja maan orgaanisen aineksen määrän kasvattamiseen sekä maan rakenteen parantamiseen. Maanparannus- ja saneerauskasvien viljely ei ole Suomessa vakiintunutta, tavanomaista maataloustoimintaa yksivuotisten kasvien viljelykierrossa, eikä kansallisessa lainsäädännössä ole toimenpiteen kaltaisia maan kasvukunnon ylläpitoon liittyviä ehtoja. Ehdollisuudessa on eloperäisen aineksen säilyttämiseen tähtäävä sängenpolton kielto GAEC3. Toimenpide on tätä ehtoa vaativampi maan orgaanisen aineksen ylläpitoon ja kasvattamiseen tähtäävä toimenpide. Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet. Ekojärjestelmissä ei kasvateta puhtaina kasvustoina sellaisia syväjuurisia kasveja, joita tulee kasvattaa maanparannus- ja saneerauskasvit-toimenpiteessä. Ekojärjestelmässä ei ole vaatimusta siitä, mitä lohkolla on edeltävänä vuonna kasvatettu. Ekojärjestelmissä 02 ja 03 kasvustot ovat erilaisia nurmikasvustoja, mutta maanparannus- ja saneerauskasvi-toimenpiteessä ei voi kasvattaa heinämäisiä nurmikasveja tai apiloita. Toimenpide kohdistuu vain kasvukauteen, kun taas ekojärjestelmä 01 kohdistuu talvikauteen.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 190 €/ha/vuosi.

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Viljelijälle aiheutuu kustannuksia maanparannuskasvikasvuston perustamisesta keväällä (muokkaus-, kylvö- ja siemenkustannus) ja kasvin muokkauksesta maahan syksyllä. Nettokustannuksia laskettaessa on huomioitu viljelykasvin kasvinviljelytuoton paranemisesta tuholaisten ja tautien vähenemisen seurauksena saatavat hyödyt. Maanparannuskasvin viljelyn nettokustannusten lisäksi viljelijä menettää näiden kasvien alalta katetuoton, jonka hän saisi, jos pelto olisi muussa viljelykäytössä.

Maksettava korvaus korvaa laskelman osoittamat kustannukset ja tulonmenetykset kokonaan. Toimenpiteeseen on sisällytetty alle 5 prosentin transaktiokustannuksen osuus, joka syntyy mm. toimenpiteen sovittamisesta tilan viljelykiertoon. Muutoin maanparannuskasvien viljelykäytännöt eivät merkittävästi poikkea satokasvien viljelystä.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja valitsee vuosittain kyseisenä vuonna toteuttamansa lohkokohtaiset toimenteet. Toimenpiteiden ei tarvitse olla samat joka vuosi. Maanparannus- ja saneerauskasvit -toimenpiteen toteutusala voi vaihdella vuosittain. Vuosittainen maksuala on rajattu enintään 20 prosenttiin tuensaajan sitoumusalasta.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy

toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y02-maanp - Y02-Maanparannus ja saneerauskasvit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.14; R.19;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y02-maanp - Y02-Maanparannus ja saneerauskasvit

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaus maksetaan euroa/hehtaari/vuosi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y02-maanp - Y02-Maanparannus ja saneerauskasvit (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	190,00	190,00	190,00	190,00	190,00	190,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	70 000,00	70 000,00	80 000,00	90 000,00	100 000,00		410 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	70 000,00	70 000,00	80 000,00	90 000,00	100 000,00		410 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	13 300 000,00	13 300 000,00	15 200 000,00	17 100 000,00	19 000 000,00		77 900 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	5 719 000,00	5 719 000,00	6 536 000,00	7 353 000,00	8 170 000,00		33 497 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 03 - Kerääjäkasvit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 03
Tukitoimen nimi	Kerääjäkasvit
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin

tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on hiilen sidontaa, vesiensuojelua ja peltoluonnon monimuotoisuutta edistävä sekä peltomaan rakennetta parantava ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide. Toimenpiteessä viljellään kasvukauden aikana kerääjäkasveja yksivuotisen tuotantokasvin aluskasvina tai tuotantokasvin sadonkorjuun jälkeen erillisten sääntöjen mukaan. Kerääjäkasvin tai -kasviseoksen siemeniä on kylvettävä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että tavoitteena on peittävä kasvusto. Kerääjäkasville määritellään viimeinen kylvöpäivä sekä kasvuston säilyttämisaikaa koskevat ehdot. Sadonkorjuun jälkeen kylvettävää kerääjäkasvia ei saa lannoittaa. Toimenpide kohdistuu kasvukaudelle. Kerääjäkasvikasvusto ei voi koostua yksinomaan typensitojakasveista. Toimenpide edistää kestävän tuotantotavan omaksumista.

Toimenpiteen mukaista korvausta voidaan maksaa vuosittain enintään 30 prosentille tuensaajan korvauskelpoisesta sitoumusalasta. Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).

Kerääjäkasvien viljely on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.

Lohkon, jolla kerääjäkasveja viljellään, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla samana kasvukautena toteutetaan toimenpiteitä Suojavyöhykkeet, Turvepeltojen nurmet, Maanparannus- ja saneerauskasvit tai ekojärjestelmiä Viherlannoitusnurmet, Luonnonhoitonurmet tai Monimuotoisuuskasvit.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC07	Viljelykierto peltoalalla, lukuun ottamatta veden alla kasvavia kasveja

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Kerääjäkasvien viljely aluskasvina tai tuotantokasvin sadonkorjuun jälkeen tuottaa laaja-alaista

ympäristöhyötyä. Kerääjäkasvien viljely ei kuitenkaan Suomessa ole vakiintunutta maataloustoimintaa yksivuotisten kasvien viljelykierrossa. Tähän on syynä mm. lyhyt kasvukausi sekä se, että kerääjäkasvien viljely lisää satokasvien viljelyn kustannuksia ja vaikeuttaa tavanomaisia viljelytoimenpiteitä. Kerääjäkasvien viljelyvaatimusta ei ole sisälly kansalliseen lainsäädäntöön. Kerääjäkasvien viljely aluskasvina tai sadonkorjuun jälkeen on erilainen ja vaativampi kuin ehdollisuuden vaatimus GAEC7 viljelykierrosta. Kerääjäkasvien viljelyssä pääasiallisena tarkoituksena ei ole viljelykierron edistäminen, vaikka sillä on osin vastaavia positiivisia vaikutuksia. Kerääjäkasvien pääasiallinen tarkoitus on viljelykierron edistämistä vaativampi maan orgaanisen aineksen määrän lisäämisen ja ravinteiden huuhtoutumisen vähentämisen tavoittelu. Samalla kerääjäkasvi myös parantaa pellon soveltuvuutta myös monipuoliselle eliöstölle. Myöskään luonnonmukaisen viljelyn tuotantoehdoissa ei vaadita kerääjäkasvien viljelyä, jolloin toimenpide on myös vaativampi kuin luonnonmukaisen tuotannon tuotantoedellytykset. Jos tuensaaja täyttää viljelykiertovaatimusta (GAEC07) satokasvin jälkeen kylvettävällä välikasvilla, samasta alasta ei voida maksaa kerääjäkasvien viljely –toimenpiteen mukaista korvausta. Toimenpide on myös erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet. Toimenpide kohdistuu kasvukaudelle, eikä se ole päällekkäinen ekojärjestelmän 01 talvikaudelle kohdistuvien ehtojen kanssa. Kerääjäkasvit-toimenpide on mahdollinen vain yksivuotisten tuotantokasvien aluskasvina tai yksivuotisen tuotantokasvin korjuun jälkeen kylvettävänä kasvustona. Kerääjäkasvia ei voi kylvää nurmikasvustolle. Kerääjäkasvia ei voi viljellä Ekojärjestelmien 02-04 kattamalla alalla.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 97 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna

ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Kerääjäkasvien viljely -toimenpiteessä kustannuksia syntyy kasvuston perustamisesta joko viljelykasvin perustamisen yhteydessä tai perustamisesta viljelykasvin korjuun jälkeen. Laskelmaan on otettu mukaan kerääjäkasvien siemen-, kylvö- ja muokkauskustannukset. Lisäksi kustannuksena on huomioitu kerääjäkasvin lopetus. Tulonmenetyksenä on huomioitu varsinaisen viljelykasvin sadon alenema kerääjäkasvin vaikutuksesta, jos kerääjäkasvi on kylvetty jo viljelykasvin kylvön yhteydessä. Kerääjäkasvista saatava ravinnehyöty on otettu laskelmassa huomioon kustannusta vähentävänä tekijänä.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja valitsee vuosittain kyseisenä vuonna toteuttamansa lohkokohtaiset toimenteet. Toimenpiteiden ei tarvitse olla samat joka vuosi. Kerääjäkasvitoimenpiteen toteutusala voi vaihdella vuosittain. Vuosittainen maksuala on rajattu enintään 30 prosenttiin tuensaajan sitoumusalasta.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y03-kerääjä - Y03-Kerääjäkasvit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.14; R.19; R.21;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y03-kerääjä - Y03-Kerääjäkasvit

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y03-kerääjä - Y03-Kerääjäkasvit (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	97,00	97,00	97,00	97,00	97,00	97,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	200 000,00	250 000,00	250 000,00	300 000,00	350 000,00		1 350 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	200 000,00	250 000,00	250 000,00	300 000,00	350 000,00		1 350 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	19 400 000,00	24 250 000,00	24 250 000,00	29 100 000,00	33 950 000,00		130 950 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	8 342 000,00	10 427 500,00	10 427 500,00	12 513 000,00	14 598 500,00		56 308 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 04 - Kiertotalouden edistäminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 04
Tukitoimen nimi	Kiertotalouden edistäminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 03	Ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)

R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.20 Sellaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu tuettujen sitoumusten piiriin ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.22 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu parannettua ravinnehuoltoa koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Kiertotalouden edistäminen on maaperän kasvukuntoa, hiilensidontaa, vesien- ja ilmansuojelua sekä ravinteiden kierrättämistä ja peltomaan orgaanisen aineksen lisääntymistä edistävä ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide. Lietelannan sijoittamisella vähennetään merkittävästi maatalouden ammoniakkipäästöjä. Orgaanisen aineksen lisäämisellä parannetaan peltomaan rakennetta ja edistetään maaperäeliöstöä. Toimenpide edistää kestävän tuotantotavan omaksumista ja vähentää mineraalilannoitteiden käyttötarvetta.

Toimenpiteessä viljelijä sitoutuu levittämään peltolohkolle lietelantaa, virtsaa, lietelannasta erotettua nestejaetta tai nestemäistä orgaanista lannoitetta sijoittavilla tai multaavilla laitteilla tai lisäämään peltolohkolle tilan ulkopuolelta tulevaa orgaanista materiaalia, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 20 %. Orgaanisella materiaalilla tarkoitetaan orgaanisia lannoitteita tai orgaanisia maanparannusaineita tai niiden seoksia, toiselta tilalta hyötykäyttöön hankittua kuivalantaa tai lannasta erotettua kuivajaetta. Sijoittavilla tai multaavilla laitteilla levitettävien aineiden vähimmäismäärä peltolohkolla on 15 m3/ha ja yli 20 % kuiva-ainetta sisältävien aineiden vähimmäislevitysmäärä peltolohkolla on 10 m3/ha. Erikseen määriteltävillä korkean ravinnepitoisuuden sisältävillä aineilla, kuten siipikarjan lanta, separoidun lannan kuivajae, eräät kompostit ja mädätteet sekä väkevöidyt nestemäiset orgaaniset lannoitteet vähimmäislevitysmäärä peltolohkolla on 5 m3/ha. Korkean ravinnepitoisuuden sisältävillä aineilla alhaisempi vähimmäislevitysmäärä on tarpeen, jotta lohkoilla voidaan noudattaa säädösten mukaisia ravinteiden käytön enimmäismääriä.

Toimenpiteen mukaista korvausta voidaan maksaa vuosittain enintään 80 prosentille tuensaajan korvauskelpoisesta sitoumusalasta. Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Lohkolle levitettävä aine on valittava siten, että levitettäväksi vaadittava vähimmäismäärä ei aiheuta lohkon lannoituksessa sallitun typen ja/tai fosforin lakisääteisen enimmäismäärän ylittymistä. Tila ei saa samanaikaisesti sekä luovuttaa että vastaanottaa toimenpiteessä tarkoitettua orgaanista materiaalia lukuun ottamatta sellaista orgaanista materiaalia, joka on kierrätetty biokaasulaitoksen kautta. Korvausta ei voida maksaa alalle, jolla levitettävää orgaanista ainesta ei ehdollisuuden rajoitusten vuoksi ole mahdollista muokata maahan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla samana kasvukautena toteutetaan toimenpidettä Suojavyöhykkeet tai ekojärjestelmiä Viherlannoitusnurmet tai Luonnonhoitonurmet.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR02	Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä, joka ei liity ehdollisuuden lakisääteisiin hoitovaatimuksiin.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Toimenpiteessä levitetään peltoon toimenpiteen vaatima vähimmäismäärä lietteitä vaaditulla menetelmällä. Vaihtoehtoisesti tuensaaja hankkii lohkolle tilan ulkopuolelta toimenpiteessä vaadittavan vähimmäismäärän orgaanista materiaalia, jota lisäämällä peltoon parannetaan maaperän laatua ja korvataan mineraalilannoitteiden käyttöä kierrätetyillä ravinteilla. Vaatimus levitettävän lietteen sijoittamisesta ylittää lainsäädännön vaatimukset. Kierrätysravinteiden käyttöä mineraalilannoitteiden sijaan ei vaadita lainsäädännössä. Perustasona toimenpiteessä tulee noudattaa lakisääteisen hoitovaatimuksen SMR2 mukaista lannoitteiden käyttöä koskevaa kansallista lainsäädäntöä lannoitteiden levittämisestä (Vna 1250/2014, 10§ 1-9 levitettävään aineeseen soveltuvin osin).

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet. Ekojärjestelmissä ei ole toimenpiteitä, jotka liittyvät lietelannan sijoittamiseen tai ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättämiseen.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☐ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 37 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on

uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Toimenpiteen korvaustasolaskelmassa on verrattu lietelannan sijoituslevityksestä aiheutuvia kustannuksia hajalevityksen kustannuksiin joko urakoitsijoiden tai viljelijän itse tekemänä työnä. Toimenpiteessä vaadittu sijoitettava lietemäärä on 15 kuutiometriä hehtaaria kohti. Väkevöidyillä nestemäisillä orgaanisilla lannoitteilla 5 kuutiometriä hehtaaria kohti. Sijoituslevitystä koskevassa laskelmassa tarkastellaan lietteen levityskustannusta pellolla, ei lietteen ajokustannusta pellolle eikä siirtoa lietevaunuun. Lietteen sijoituslevitys on kalliimpaa kuin lietteen hajalevitys. Urakoinnin levityskustannus on viljelijän omana työnä tehtyä levitystä kalliimpaa. Lietteen levityksestä on arvioitu, että 55 % tapahtuu viljelijöiden omana työnä ja urakoitsijat levittävät loput 45 % syntyvästä lietteestä.

Laskelmassa on oletettu lietelannan sijoittamisesta saatava ravinnehyöty yhtä suureksi kuin sijoituslevityksestä aiheutuva juuristohaitta ja haitta, joka aiheutuu siitä, että sijoittava levitin nostaa kiviä pellon pintaan. Hyödyt ja haitat kumoavat toisensa, eikä niitä ole erikseen otettu huomioon laskelmassa. Tiivistymishaitta orgaanisen nesteen levittämisestä on huomioitu.

Kiinteää orgaanista ainetta tulee levittää pellolle vähintään 10 kuutiometriä hehtaaria kohti. Korkean ravinnepitoisuuden sisältävillä kiinteillä orgaanisilla aineilla vähimmäislevitysmäärä on 5 kuutiometriä hehtaaria kohti. Orgaanisen aineen levittäminen on kustannuksena verrattavissa kuivalannan levittämiseen. Välittömiä, sitoumusaikana havaittavia, kasvinviljelytuoton paranemiseen johtavia hyötyjä toimenpiteestä ei oleteta saatavan, joten korvaus muodostuu pelkästä levitys- ja siirtokustannuksesta. Kiinteiden orgaanisten aineiden osalta laskelmassa on siirtokustannus mukana, koska kiinteät orgaaniset aineet eivät ole tilan omia. Siirto tarkoittaa tilan sisäistä siirtoa, jossa hankittu materiaali kuormataan uudelleen ja levitetään lohkoille soveltuvana ajankohtana. Lisäksi on huomioitu tiivistymishaitta verrattuna vastaavan sisältöiseen mineraalityppilannoitteen levittämiseen.

Laskelmissa on lisäksi oletettu, että väkevien nestemäisten orgaanisten lannoitteiden ja korkean ravinnepitoisuuden sisältävien kiinteiden orgaanisten aineiden levittämisestä 5 kuutiometriä hehtaaria kohti aiheutuu keskimäärin yhtä suuret kustannukset kuin orgaanisten nesteiden levittämisestä 15 kuutiometriä hehtaaria kohti tai kiinteiden orgaanisten levittämisestä 10 kuutiometriä hehtaaria kohti, sillä työaikaa ja ajamista pellolla tulee keskimäärin yhtä paljon ja pienten määrien levittäminen vaatii enemmän tarkkuutta.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja valitsee vuosittain kyseisenä vuonna toteuttamansa lohkokohtaiset toimenteet. Toimenpiteiden ei tarvitse olla samat joka vuosi. Toimenpiteen toteutusala voi vaihdella vuosittain. Vuosittainen maksuala on rajattu enintään 80 prosenttiin tuensaajan sitoumusalasta.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y04-kierto - Y04-Kiertotalouden edistäminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.14; R.19; R.20; R.21; R.22;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y04-kierto - Y04-Kiertotalouden edistäminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y04-kierto - Y04-Kiertotalouden edistäminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	37,00	37,00	37,00	37,00	37,00	37,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	260 000,00	300 000,00	340 000,00	370 000,00	400 000,00	0,00	1 670 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	260 000,00	300 000,00	340 000,00	370 000,00	400 000,00	0,00	1 670 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	9 620 000,00	11 100 000,00	12 580 000,00	13 690 000,00	14 800 000,00	0,00	61 790 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	4 136 600,00	4 773 000,00	5 409 400,00	5 886 700,00	6 364 000,00	0,00	26 569 700,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 05 - Suojavyöhykkeet

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 05
Tukitoimen nimi	Suojavyöhykkeet
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.12 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

R.33 Tuettujen sitoumusten alaisen Natura 2000 -alueen osuus yhteensä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpiteessä viljelijä sitoutuu erillisten sääntöjen mukaan perustamaan ja hoitamaan peltolohkolla monivuotisen nurmikasvuston peittämää suojavyöhykettä koko sitoumuskauden ajan. Monivuotinen nurmikasvusto on perustettava ensimmäisenä tai toisena sitoumusvuonna ja se on säilytettävä lohkolla perustamisvuodesta sitoumuskauden loppuun asti. Nurmikasvuston saa perustaa myös ennen sitoumuksen alkua. Aluetta ei saa perustamisen jälkeen muokata tai lannoittaa. Perustamisen yhteydessä kasvustoa on mahdollista lannoittaa nopean kasvuunlähdön varmistamiseksi. Kasvinsuojeluaineilla käsittely on mahdollista ainoastaan hukkakauran tai vaikeiden rikkakasvien torjunnassa.

Vesiensuojelun tehostamiseksi kasvusto on niitettävä vuosittain. Niiton ajankohdassa on otettava huomioon luonnonvaraisten lintujen ja nisäkkäiden elinolot. Niitetty kasvimassa on käsiteltävä ja varastoitava niin, että suojavyöhykkeen vesiensuojelutavoitteet eivät vaarannu. Suojavyöhykettä voi laiduntaa monimuotoisuuden lisäämiseksi ja lohkon ravinnetilan köyhdyttämiseksi.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4). Suojavyöhyke on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, joka edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Lohkon on sijaittava tietoaineistojen perusteella erikseen määriteltävällä alueella, jotta toimenpide kohdistuisi mahdollisimman tehokkaasti. Tällaisia alueita ovat esimerkiksi vesistöjen varsien eroosioherkät alueet, pohjavesialueet, Natura 2000 -alueet tai ympäristösopimuksella hoidettavien kosteikkojen reuna-alueet.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Toimenpiteeseen ei voida ilmoittaa lohkoa, joka on edellisenä vuonna ollut GAEC 9 mukaista Natura-alueen pysyvää nurmea, sillä vaatimus edellyttää lohkon olevan monivuotista nurmea. Jos pysyvän nurmen ennallistamismenettely käyttöönotto tulee Suomessa aiheelliseksi ja suojavyöhyketoimenpiteen piirissä olevaa lohkoa, joka on pysyvää nurmea, tulee koskemaan pysyvän nurmen muuttamiskielto, ei lohkolle voi enää maksaa suojavyöhyketoimenpiteen mukaista korvausta. Suojavyöhyketoimenpiteen mukaista korvausta ei voida maksaa alalle, joka ehdollisuuden vaatimusten GAEC 2 ja kansallinen lisä-GAEC takia on oltava monivuotisesti nurmipeitteinen. Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla samana kasvukautena toteutetaan muita ympäristösitoumuksen lohkokohtaisia toimenpiteitä lukuun ottamatta Valumavesien hallinnan toimenpidettä. Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla saman kasvukauden aikana toteutetaan ekojärjestelmiä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki.

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus

GAEC04	Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varrelle
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä, joka ei liity ehdollisuuden lakisääteisten hoitovaatimusten kansalliseen toimeenpanoon.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Suojavyöhykkeet-toimenpiteessä ehkäistään ravinteiden huuhtoutumista perustamalla ja hoitamalla monivuotista nurmikasvustoa eroosioherkillä, pohjavesialueen tai Natura 2000 lohkoilla. Lannoitus on sallittu ainoastana kasvuston perustamisvaiheessa nopean kasvuulähdön varmistamiseksi ja kasvinsuojeluaineiden käyttö ainoastaan vaikeiden rikkakasvien torjjunnassa. Kasvusto on niitettävä ja niittojäte on korjattava pois.

Pohjavesialueilla toteutettuna toimenpiteen vaatimukset ylittävät lakisääteiseen hoitovaatimukseen SMR1 sisältyvän vaatimuksen pohjavesien suojelusta. Toimenpidettä ei voi toteuttaa GAEC 9 mukaisesti pysyvää nurmea olevalla lohkolla, jonka on jo tämän hoitovaatimuksen takia oltava monivuotisesti nurmipeitteinen. Muiden Natura-alueiden lohkojen osalta toimenpide on vaativampi kuin kaikilta Natura 2000 –alueilta lakisääteisten hoitovaatimusten 3 ja 4 mukaisesti suojelualueilta vaadittavat käytön rajoitukset. Eroosioherkällä kohteella oleva suojavyöhyke sijaitsee useimmiten lohkolla, jolta sijaintinsa perusteella vaaditaan ehdollisuuden mukainen GAEC 4 suojakaista. Suojavyöhyke ulottuu GAEC 4 mukaista suojakaistaa laajemmalle ja suojavyöhykkeeltä vaaditaan suojakaistasta poiketen kasvuston korjuu maan ravinnetilan köyhdyttämiseksi.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmien toimenpiteet. Ekojärjestelmissä ei vaadita kasvuston korjuuta eikä ekojärjestelmän monivuotisuutta, minä takia ekojärjestelmän toimenpiteet eivät kelpaa vesienhoitosuunnitelmien täydentävien toimenpiteiden tarkoittamaksi suojavyöhykkeeksi.
Ekojärjestelmää 01 ei ole sallittua ilmoittaa suojavyöhykkeen alalle, sillä suojavyöhykkeessä on vaatimus monivuotisuudesta. Myöskään muita ekojärjestelmiä 02-04 ei ole sallittua ilmoittaa suojavyöhykkeen alalle, koska niiden ehdot poikkeavat suojavyöhykkeen ehdoista. Suojavyöhykkeen nurmikasvillisuudelle ei aseteta tarkkoja lajistovaatimuksia, jollaisia ekojärjestelmissä 02-04 on. Suojavyöhykkeen kasvillisuus muuttuu ajan myötä ja kasvillisuudelle on tärkeintä sen peittävyys ja monivuotinen muokkaamattomuus. Suojavyöhykkeet kohdennetaan kohdentamisaineiston avulla vesiensuojeluperustein ja Natura 2000 -alueille.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**
☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 350 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Laskelma on tehty 50 metriä leveälle suojavyöhykkeelle. Ehdollisuus edellyttää vähintään 3 metriä leveän suojakaistan jättämistä vesistöjen varsille. Tällöin 50 metriä leveästä suojavyöhykkeestä suojavyöhykekorvauksen korvaustasolaskelman piirissä on 47 metriä. Toimenpide on kuitenkin suojakaistan ehtoja vaativampi korjuuvaatimuksen osalta.

Laskelmassa on oletettu, että suojavyöhykkeeltä maaperän köyhdyttämiseksi poistettava kasvimassa on arvotonta maataloustuotannossa. Viljelijälle aiheutuu kustannuksia suojavyöhykkeiden perustamisesta, niitetyn kasvimassan korjuusta ja poiskuljetuksesta. Perustamiskustannuksia ei synny, jos suojavyöhyke perustetaan vanhalle nurmilohkolle tai aiemmin suojavyöhykkeenä olleelle alalle. Suojaviljaan kylvettäessä perustamiskustannukseksi tulee pelkkä heinänsiemenkustannus. Muissa tapauksissa suojavyöhykkeen perustamiskustannukset koostuvat muokkaus-, kylvö- ja siemenkustannuksista. Koska toimenpide on ollut aiemmin käytössä, on huomioitu, että toimenpide painottuu aiemmin perustettuihin kasvustoihin. Vuotuisten perustamiskustannusten suuruutta laskettaessa on oletettu, että suojavyöhyke on perustettu viisivuotisen sopimuskauden ensimmäisenä vuotena. Viljelijä menettää suojavyöhykkeen alalta vuosittain katetuoton, jonka hän saisi, jos pelto olisi viljelykäytössä eikä suojavyöhykkeenä. Viljelijälle aiheutuu transaktiokustannuksia vesiensuojeluun ja suojavyöhykkeisiin liittyvän tiedon keruusta.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja voi ilmoittaa suojavyöhyketoimenpiteeseen lohkoja sitoumuskauden ensimmäisenä ja/tai toisena vuonna ja hän sitoutuu toteuttamaan toimenpidettä näillä lohkoilla sitoumuskauden loppuun.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y05-suojav - Y05-Suojavyöhykkeet	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.12; R.14; R.21; R.31; R.33;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y05-suojav - Y05-Suojavyöhykkeet

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y05-suojav - Y05-Suojavyöhykkeet (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	39 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	0,00	207 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	39 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	0,00	207 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	13 650 000,00	14 700 000,00	14 700 000,00	14 700 000,00	14 700 000,00	0,00	72 450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	5 869 500,00	6 321 000,00	6 321 000,00	6 321 000,00	6 321 000,00	0,00	31 153 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 06 - Turvepeltojen nurmet

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 06
Tukitoimen nimi	Turvepeltojen nurmet
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.12 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpiteellä vähennetään turvetta olevien peltolohkojen kasvihuonekaasupäästöjä kannustamalla turvemaata olevien lohkojen monivuotista, ilman muokkausta ja ilman vuotuista kasvinsuojelua tapahtuvaa nurmiviljelyä. Muokkaamattomuus ja pitkäaikainen nurmen viljely hidastavat turpeen hajoamista peltomaassa. Toimenpide on mahdollista toteuttaa myös säätösalaojitetuilla lohkolla yhdessä valumavesien hallinnan lohkokohtaisen toimenpiteen kanssa. Nurmiviljely mahdollistaa pohjaveden pinnan pitämisen korkeammalla kuin yksivuotisten tuotantokasvien viljelyssä. Toimenpide kohdistuu tuotantonurmiin, jotta toimenpiteen laajamittainen toteuttaminen ei alueellisesti lisäisi painetta pellonraivaukseen rehu- ja lannanlevitysalan riittävyyden osalta. Kasvusto tulee korjata, jotta voidaan

vähentää liukoisen fosforin kertymistä pintaan ja huuhtoutumista pitkään muokkaamatta olevalta lohkolla.
Toimenpiteessä viljelijä sitoutuu erillisten ehtojen mukaan perustamaan ja ylläpitämään kokonaan turvemaata olevalla peruslohkolla monivuotisen nurmikasvuston peittämää tuotantonurmea ja huolehtimaan kasvuston laadusta ja sadontuottokyvystä koko sitoumuskauden ajan. Nurmen uusiminen sitoumuskauden aikana on sallittua vain ilman muokkausta. Lannoitus on sallittua. Vuotuinen kasvinsuojelu ei ole sallittua.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).
Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa.
Toimenpide edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.
Peruslohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava maaperältään kokonaan turvemaata.
Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).
Toimenpiteestä ei voida maksaa pinta-alalle, jolla edellytetään GAEC 4 mukaista suojakaistaa. Jos pysyvän nurmen ennallistamismenettelyn (GAEC 1) käyttöönotto tulee Suomessa aiheelliseksi ja toimenpiteen piirissä olevaa pysyvän nurmen lohkoa tulee koskemaan pysyvän nurmen muuttamiskielto, ei lohkolle voi maksaa toimenpiteen mukaista korvausta. Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla samana kasvukautena toteutetaan muita ympäristösitoumuksen lohkokohtaisia toimenpiteitä lukuun ottamatta toimenpiteitä Valumavesien hallinta, Kiertotalouden edistäminen ja Lintupellot -toimenpiteitä. Toimenpidettä ei voi toteuttaa alalla, jolla saman kasvukauden aikana toteutetaan ekojärjestelmiä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?
☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa
☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa
☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti
6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset
Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC02	Kosteikkojen ja turvemaiden suojelu
GAEC06	Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Toimenpiteen perustasona on GAEC 6 mukainen vähimmäismaanpeite. Toimenpiteen vaatimus monivuotisesta nurmipeitteestä on vähimmäismaanpeitteen ehtoja vaativampi. GAEC 2 E -vaatimuksen mukaan turvemaalla olevia pysyviä nurmia on sallittua kyntää vain määrävälein. Toimenpide on kyntökieltoa vaativampi, sillä toimenpiteen aikana kyntö ja myös kevytmuokkaus on kokonaan kielletty.
Toimenpidettä ei voi toteuttaa lohkolla tai sen osalla, jonka on oltava nurmipeitteinen GAEC 2 A -vaatimuksen mukaan.
Toimenpide poikkeaa tavanomaisesta nurmiviljelystä, sillä tuotantonurmea ei yleensä kasvateta Suomessa näin pitkään ilman uudistamista muokkaamalla, sillä nurmikasvuston rehulaatu heikkenee merkittävästi jo muutamassa vuodessa. Uudistaminen ilman muokkausta on epävarmempi tapa nurmen uudistamiseen.
Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmien toimenpiteet. Toimenpide eroaa kaikista ekojärjestelmistä

monivuotisen muokkaamattomuuden ja kasvuston korjuuvaatimuksen takia. Turvepeltojen nurmien monivuotisuusvaatimuksen takia Ekojärjestelmää 01 ei voi ilmoittaa Turvepeltojen nurmet toimenpiteen kanssa samalle alalle. Ekojärjestelmissä 02-03 lohkoja ei saa lannoittaa ja ekojärjestelmää 04 vain perustamisen yhteydessä. Ekojärjestelmissä 02-04 on enemmän vaatimuksia perustettavan kasvuston koostumuksesta. Turvemaiden nurmissa kasvustovaatimus on tuotantonurmi, jota saa lannoittaa, eikä lajistoa ei ole tarkemmin säädelty, sillä turvepellolla menestyy niukka valikoima nurmikasveja. Ehtojen eroavaisuuden takia Turvepeltojen nurmia ja Ekojärjestelmiä 02-04 ei voi ilmoittaa samalle alalle.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 100 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Turvepeltojen monivuotiset nurmet -toimenpiteessä nurmea ei uusita muokkaamalla sitoumuskauden aikana. Myös vuosittainen kasvinsuojelu on kielletty. Uusiminen ilman muokkausta ja paikkauskylvö on sallittua. Lannoitus on sallittu. Kasvuston korjuu vaaditaan. Näistä syistä toimenpiteen alaisen nurmipellon tuotto on pienempi ja sadon laatu heikompi kuin normaalin viljelykäytännön mukaisesti viljellyn turvepeltonurmen eli toimenpiteestä aiheutuu viljelijälle tulonmenetyksiä. Tulonmenetykset ovat saman suuntaisia sekä tavanomaisessa että luomutuotannossa. Turvepellon nurmen perustamis-,

kasvinsuojelu, lannoitus- ja korjuukustannukset huomioiden on turvepellon katetuotto pienempi kuin vertailukohtana käytetyn vaihtoehtoisen pellonkäytön keskimääräinen katetuotto.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja voi ilmoittaa turvepeltojen nurmet -toimenpiteeseen lohkoja sitoumuskauden ensimmäisenä ja/tai toisena vuonna ja hän sitoutuu toteuttamaan toimenpidettä näillä lohkoilla sitoumuskauden loppuun.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y06-turvep - Y06-Turvepeltojen nurmet	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.12; R.14;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y06-turvep - Y06-Turvepeltojen nurmet

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y06-turvep - Y06-Turvepeltojen nurmet (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	20 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	180 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	20 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	180 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	0,00	18 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	860 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	0,00	7 740 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 07 - Valumavesien hallinta

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 07
Tukitoimen nimi	Valumavesien hallinta
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.12 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin
R.14 Päästöjen vähentämistä tai hiilen varastoinnin jatkamista tai lisäämistä koskevien tuettujen sitoumusten alaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus (esim. pysyvä nurmi, monivuotiset kasvit, jotka muodostavat pysyvän kasvipeitteen, kosteikon ja turvemaan maatalousmaa)
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide. Toimenpide vastaa vesienhoitosuunnitelmissa tunnistettuun tarpeeseen säädellä pohjaveden pinnan tasoa turvetta ja hapanta

sulfaattimaata olevilla peltolohkoilla turpeen maatumisen hidastamiseksi ja happaman huuhtouman ehkäisemiseksi. Käytettävät menetelmät myös ehkäisevät tulvimista sekä vähentävät ravinteiden ja eroosioaineksen huuhtoumaa. Happamia sulfaattimaita esiintyy Suomen rannikkoalueilla. Turvepeltoja esiintyy koko Suomessa. Toimenpiteessä sovellettavat menetelmät vaativat, että pellon kaltevuus on vähäinen.

Toimenpiteessä säädellään kuivatusjärjestelmien avulla pellolta lähtevien valumavesien määrää. Kuivatusjärjestelmien säätöä toteutetaan joko säätösalaojitetulla lohkolla tai lohkolla, jossa on altakastelu- tai kuivatusvesien kierrätysjärjestelmä.

Lohkolla voidaan korvata vain yhtä seuraavista toimenpiteistä:

a) Säätösalaojituksen hoitotoimenpiteet. Säätösalaojituksen erikseen määriteltävät hoitotoimenpiteet liittyvät pohjaveden pinnan säädön toteuttamiseen säätökaivojen tai muiden padotuslaitteiden avulla. Padotuksessa on otettava huomioon kylvö- ja korjuukoneiden vaatima maan kantavuus, kevätkosteuden varastoiminen peltoon, kasvien vesitaloudesta huolehtiminen sekä varastotilavuuden lisääminen ennen rankkasateita, syyssateita ja kevään sulamisvesiä ravinteiden huuhtoutumisen ehkäisemiseksi. Ajanjaksona, jolloin pellolla ei tehdä viljelytoimenpiteitä, on käytettävä padotuskorkeutta, joka nostaa lohkolla pohjaveden pinnan mahdollisimman korkealle. Korkeuden säätelyssä on kuitenkin otettava huomioon viljelykasvien tarkoituksenmukainen vesitalous ja kevään sulamisvesien vaatima riittävä varastotilavuus, jotta voidaan ehkäistä ravinteiden huuhtoutumista. Korkea pohjaveden pinta hidastaa turpeen hajoamista tai sulfaattimaan happamia päästöjä.

b) Altakastelun tai kuivatusvesien kierrätyksen erikseen määriteltävät hoitotoimenpiteet, jotka liittyvät säädön toteuttamiseen. Altakastelussa peltoalueen vesitaloutta on säädeltävä kokonaisvaltaisesti salaojaojastojen kautta tapahtuvan kastelun ja säädetyn kuivatuksen avulla. Kuivatusvesien kierrätyksessä peltoalueelta kertyvät valumavedet on varastoitava kevätvalunnan ja rankkasateiden aikana erilliseen riittävän suureen altaaseen, josta ne kuivana kautena johdetaan kasteluvetenä takaisin pellolle. Säädön toteutuksesta on pidettävä kirjaa, johon on merkittävä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteet. Viljelijän on säädettävä padotuskorkeutta asianmukaisesti sekä huolehdittava mahdollisesta lisäveden johtamisesta ja laitteiden kunnosta. Tavoitteena on oltava viljelytoimet huomioon ottava, mahdollisimman korkea pohjaveden pinnan taso.

Toimenpidettä on toteutettava lohkolla vuosittain hoidon aloittamisesta lähtien sitoumuskauden loppuun asti.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).

Valumavesien käsittely on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaisen toimen toteuttamista. Valumavesien hallinnan lohkokohtaiseen toimenpiteeseen voi sitoutua sitoumuskauden aikana sen jälkeen, kun toimenpiteen edellyttämät investoinnit ovat valmistuneet.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Lohkon on sijaittava happamalla sulfaattimaalla tai lohkon on oltava maalajiltaan turvetta tai lohkolla on ollut vastaava toimenpide ohjelmakaudella 2014-2020.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1)

Toimenpidettä voidaan toteuttaa samanaikaisesti ympäristökorvausten muiden lohkokohtaisten toimenpiteiden, luonnonmukaisen tuotannon ja ekojärjestelmien kanssa.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR01	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu kansallista lainsäädäntöä, joka ei liity lakisääteisiin hoitovaatimuksiin.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Turvepeltoihin tai happaman sulfaattimaan peltoihin ei kohdistu lakisääteistä vaatimusta maatalousmaan pohjaveden pinnan säätämisestä, altakastelusta tai kuivatusvesien kierrätyksestä tai näiden menetelmien käyttöön liittyvästä kirjanpidosta. Tapauskohtaisesti tällaisiin kohteisiin kuitenkin saatetaan tarvita kansallisen lainsäädännön mukainen lakisääteiseen hoitovaatimukseen SMR 1 sisältyvä veden ottoon tarvittava lupa. Jos hoitotoimenpiteeseen kuulu veden ottoa ja jos kohde vaatii lupaa, tulee tuensaajan noudattaa kasteluveden käytössä vesilain (587/2011) 4 luvussa säädettyä lupaa veden ottamisesta. Tuensaajan tulee selvittää ympäristölupaviranomaiselta, tarvitseeko toimenpiteen toteuttaminen veden ottoon vedenottoluvan, jos toimenpiteeseen sisältyy vedenottoa.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmät, sillä ekojärjestelmissä ei ole lohkojen vedenpinnan sääntelyyn liittyviä toimenpiteitä.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on kaksi korvaustasoa: säätösalaojitus 77 €/hehtaari/vuosi sekä altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys 214 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä

tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

a) Säätösalaojitus

Säätösalaojituksessa viljelijälle aiheutuu kustannuksia padotuskorkeuden säädöstä ja säädön seurannasta sekä säätökaivojen puhtaanapidosta. Lisäksi kustannuksia tulee säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteiden kirjaamisesta. Hehtaarikohtaisia kustannuksia laskettaessa on oletettu, että jokaisen 1,5 peltohehtaarin alueelle tarvitaan yksi säätökaivo.

Korvauslaskelmassa on huomioitu, että säätösalaojitus parantaa satoja ja lisää kasvinviljelytuottoja. Lisääntyneet tuotot on vähennetty kustannuksista. Transaktiokustannukset koostuvat muun muassa säätösalaojitukseen ja ympäristösitoumuksen toimenpiteeseen liittyvän tiedon hankinnasta sekä vaadittujen hoitotoimenpiteiden yhteensovittamisesta maatilan muihin toimintoihin.

b) Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys

Korvauslaskelma on tehty pelkästään altakastelutoimenpiteelle, mutta kuivatusvesien kierrätys on toimenpiteenä vastaava ja maksettava enimmäiskorvaus on siten yhtä suuri. Altakastelun kustannukset koostuvat pumppauskustannuksista, säädön seuranta- ja hoitokustannuksista sekä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteiden kirjaamiskustannuksista. Laskelmassa on oletettu, että kahden vuorokauden mittaisia kastelukertoja on kasvukauden aikana keskimäärin kolme kappaletta. Vuotuiset säädön seuranta- ja hoitokustannukset ovat yhtä suuret kuin säätösalaojituksessa, koska altakastelu pitää sisällään myös säätösalaojituksen. Korvauslaskelmassa on huomioitu, että altakastelu lisää kasvinviljelytuottoja. Lisääntyneet tuotot on vähennetty kustannuksista. Transaktiokustannukset koostuvat muun muassa altakasteluun ja maatalouden ympäristökorvausjärjestelmään liittyvän tiedon hankinnasta sekä vaadittujen hoitotoimenpiteiden yhteensovittamisesta maatilan muihin toimintoihin. Lisäksi altakastelusitoumusta varten joudutaan selvittämään pumppuihin liittyviä mitoituksia ja varmistamaan ennakoivilla toimenpiteillä, että vettä saadaan varastoitua altakastelua varten.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja voi

sitoumuskauden aikana valita valumavesien hallinnan lohkokohtaisen toimenpiteen lohkolle, jolle on tehty menetelmien tarvitsemat investoinnit. Valumavesien hallinnan toimenpiteeseen ilmoitetulla lohkolla on toteutettava toimenpidettä vuosittain sitoumuskauden loppuun.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta, sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y07-altak - Y07-Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.12; R.14; R.21;	Ei
Y07-säätö - Y07-Säätösalaojitus	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.12; R.14; R.21;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y07-altak - Y07-Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

Y07-säätö - Y07-Säätösalaojitus

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y07-altak - Y07-Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	214,00	214,00	214,00	214,00	214,00	214,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	11 000,00	11 500,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00	0,00	58 500,00
Y07-säätö - Y07-Säätösalaojitus (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	77,00	77,00	77,00	77,00	77,00	77,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	45 000,00	50 000,00	55 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00	270 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	56 000,00	61 500,00	67 000,00	72 000,00	72 000,00	0,00	328 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	5 819 000,00	6 311 000,00	6 803 000,00	7 188 000,00	7 188 000,00	0,00	33 309 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	2 502 170,00	2 713 730,00	2 925 290,00	3 090 840,00	3 090 840,00	0,00	14 322 870,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 08 - Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 08
Tukitoimen nimi	Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 13	Kemiallisen kasvinsuojelun vähentäminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 30	Peltomaan eroosion vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.19 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu maaperän hoitoa edistävien tuettujen sitoumusten piiriin tarkoituksena parantaa maaperän laatua ja lisätä maaperäeliöstöä (mm. maanmuokkauksen vähentäminen, maaperän kasvipeitteisyys, palkokasveja käsittävä viljelykierto)
R.24 Torjunta-aineiden kestävään käyttöön tähtäävien tuettujen erityissitoumusten mukaisen käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus torjunta-aineiden riskien ja vaikutusten, kuten torjunta-aineiden valumisen, vähentämiseksi

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on ympäristösitoumuksen maaperän suojelua edistävä ja kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvan riskin vähentämistä edistävä lohkokohtainen toimenpide. Toimenpiteen tavoitteena on kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvan riskin vähentäminen kannustamalla viljelijöitä käyttämään kehittyneitä biologisia ja mekaanisia torjuntamenetelmiä ja torjuntatarpeen mukaan tarkennettua torjuntaa. Viljelijä sitoutuu toteuttamaan valitsemillaan lohkoilla vähintään yhtä toimenpiteeseen soveltuvaksi

määriteltyä biologista tai mekaanista torjuntamenetelmää. Torjuntamenetelmän tulee olla sellainen, että se vähentää kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvaa riskiä. Viljelijä vuosittain valitsee toteutettavat torjuntamenetelmät, jotka soveltuvat ao. viljeltävälle kasville. Lohkolle voi olla valittuna vain yksi menetelmä, josta korvausta maksetaan. Valitun torjuntamenetelmän pitää olla sama koko lohkolla. Toimenpiteen toteutuspinta-ala voi vaihdella vuosittain sitoumuskauden aikana. Korvausta maksetaan ainoastaan niinä vuosina ja siltä alalta, jolla ao. toimea toteutetaan.

Torjuntamenetelmät ovat:

- Mekaanisesti levitettävien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien tai tuholaisten torjunnassa
- Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate yksivuotisilla kasveilla
- Hyönteisverkot
- Pölyttäjähyönteisten levittämien mikrobiologisten kasvinsuojeluaineiden käyttö kasvitautien torjunnassa
- Makroeliövalmisteiden käyttö kasvintuhoojien torjunnassa;
- Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla

Viljelijän tulee laatia kasvukauden alussa vaihtoehtoisen kasvinsuojelun ennakkosuunnitelma lohko- ja kasvikohtaisesti. Suunnitelmasta tulee selvitä mitä vaihtoehtoisen kasvinsuojelun menetelmää on suunniteltu käytettävän kullakin kasvilajilla ja lohkolla sekä kuvaus mitä seurannan apuvälineitä lohkolla käytetään vaihtoehtoisen kasvinsuojelu menetelmän tarpeen ja onnistumisen seurantaan. Ennakkosuunnitelmaan tulee kirjata tilanteet, joissa vaihtoehtoista kasvinsuojelumenetelmää voitaisiin täydentää muilla menetelmillä. Muiden menetelmien käyttö tulee aina perustua vaihtoehtoisen menetelmän tehon riittävän pitkään seurantaan ja todettuun täydennystarpeeseen.

Kattamismenetelmä (kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate) valitaan lohkolle rikkakasvien torjuntaa varten. Niille lohkoille, joille on valittu kattaminen, ei saa käyttää kemiallista kasvinsuojelua rikkakasveja vastaan.

Kattamismenetelmissä viljelijä sitoutuu kattamaan yksivuotisten puutarhakasvien rivit ja monivuotisten kasvien rivit tai rivivälit valitsemiltaan lohkoilta.

Yksivuotisten puutarhakasvien rivien kohdilta maanpinta on katettava oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella materiaalilla. Monivuotisten kasvien maanpinta on katettava rivien kohdilta oljella, hakkeella, ruohosilpulla, biohajoavalla kalvolla, katepaperilla, leikattavalla nurmikatteella tai muulla orgaanisella materiaalilla. Rivivälit on katettava joko riviväleihin perustettavalla leikattavalla nurmikatteella tai muulla maaperälle haitattomalla orgaanisella katteella. Leikattava nurmikate rivivälissä voi myös olla kukkakaista. Lohkon voi kattaa kokonaan tai vain rivin tai rivivälin. Katteen pitää olla riittävän peittävä koko kasvukauden ajan.

Viljelijä sitoutuu sitoumuskauden aikana käyttämään tilallaan ao. menetelmiä. Tukihaun yhteydessä ilmoitetaan lohkot, joilla toimea toteutetaan. Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4).

Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide ja edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista . Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen ja tuensaajan hallinnassa.

Korvausta voidaan maksaa tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2) oleville lohkoille, jotka ovat korvauskelpoisia (4.1.8), joilla viljellään korvattavien toimien piirissä olevia puutarhakasveja. Jos tilalle on tehty sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta, niin tila voi valita menetelmäksi vain ” Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisilla kasveilla.”

Korvausta ei voida maksaa pinta-aloille, jolle on tehty sitoumus lintupelloista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR07	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke
SMR08	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY, annettu 21. lokakuuta 2009, yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi: 5 artiklan 2 kohta ja 8 artiklan 1–5 kohta; 12 artikla torjunta-aineiden käyttöä direktiivin 2000/60/EY ja Natura 2000 -lainsäädännön perusteella määritellyillä suojelualueilla koskevien rajoitusten osalta; 13 artiklan 1 ja 3 kohta torjunta-aineiden käsittelyn ja varastoinnin sekä jäännösten hävittämisen osalta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpide ylittää kasvinsuojelua koskevat lakisääteiset hoitovaatimukset. Vaatimukset ovat laajemmat kuin kasvinsuojeluainelain integroidun torjunnan yleiset periaatteet.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Toimenpide ylittää kasvinsuojelua koskevat lakisääteiset hoitovaatimukset. Vaatimukset ovat laajemmat kuin kasvinsuojeluainelain integroidun torjunnan yleiset periaatteet.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmät, koska ekojärjestelmissä ei ole puutarhakasvien vaihtohtoiseen kasvinsuojeluun kohdistuvia ehtoja. Ekojärjestelmän 01 kasvipeitteisyysvaatimukset kohdistuvat kasvukauden ulkopuolelle, kun puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelun kattamismenetelmä kohdistuu kasvukaudelle.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 500 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Korvauslaskelmassa kustannuksina on otettu huomioon menetelmistä aiheutuvat ihmis- ja konetyökustannukset, katemateriaalin kustannukset ja muut mahdolliset erilaiset kustannukset. Laskelmassa oletetaan satovaikutusten olevan neutraaleja, koska vaihtoehtoisilla torjuntamenetelmillä pyritään pienentämään ja tarkentamaan torjunta-aineiden käyttöä vain todettuun tarpeeseen rutiininomaisen torjunta-aineiden käytön asemasta. Transaktiokustannuksia syntyy uusien menetelmien käyttöönoton opettelusta ja aivan uudenlaisen torjuntastrategian omaksumisesta.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja valitsee vuosittain kyseisenä vuonna toteuttamansa lohkokohtaiset toimenteet. Toimenpiteiden ei tarvitse olla samat joka vuosi. Puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelun toimenpiteessä tuensaaja sitoutuu toteuttamaan lohkolla vähintään yhtä toimenpiteen mukaista menetelmää. Toimenpiteen toteutusala voi

vaihdella vuosittain.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y08-puutar - Y08-Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.19; R.24;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y08-puutar - Y08-Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y08-puutar - Y08-Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	15 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	15 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	7 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	645 000,00	645 000,00	645 000,00	645 000,00	645 000,00	0,00	3 225 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 09 - Lintupellot

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 09
Tukitoimen nimi	Lintupellot
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 29	Peltoluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide. Toimenpiteen tarkoituksena on edistää suurina parvina muuttavien luonnonvaraisten hanhien (mukaan lukien valkoposkihanhien), kurkien ja joutsenten ruokailun ja levähtämisen sovittamista yhteen viljelyn kanssa alueilla, joita linnut tietoaineistojen perusteella tunnetusti suosivat. Viljelijä ilmoittaa toimenpiteeseen viljelyssä olevat lohkot, joilla lintujen häiriötön ruokailu sallitaan, jos linnut saapuvat lohkolle. Tuensaaja varaa tällä tavalla osan lohkoistaan lintujen käyttöön. Linnuille varatuille tuotantokasvien viljelyssä oleville lohkoille linnut voivat myös siirtyä, jos viljelijä muilla lohkoillaan toteuttaa sallittuja ennaltaehkäiseviä ja karkottavia toimia.

Lohkolla viljellään kurkien, hanhien tai joutsenten suosimia tuotantokasveja tavanomaisen viljelykäytännön mukaan tavoitteena normaali satoa tuottava kasvusto. Erillisiä kasvustovaatimuksia ei ole, sillä lintujen on havaittu suosivan erilaisia tavanomaisia tuotantokasveja.

Tuensaaja dokumentoi lohkon kasvuston käytön laajamittaiseen lintuparvien levähdykseen ja lintujen laajamittaiseen ravinnonhankintaan. Korvaus maksetaan merkittävän lintujen ruokailun ja levähdyksen

käytössä olleille lohkoille.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä (4.1.4)

Toimenpide edellyttää ympäristösitoumuksen antamista ja tilakohtaiseen toimenpiteeseen sitoutumista.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, on oltava korvauskelpoinen (4.1.8) ja tuensaajan hallinnassa (4.1.3.2).

Toimenpidettä voidaan toteuttaa lohkoilla, jotka on tunnistettu paikkatietoaineistotarkastelun perusteella kurkien, hanhien ja joutsenten merkittäviksi muutonaikaisiksi levähdys- ja ruokailupaikoiksi.

Tuensaaja voi ilmoittaa lintupelloiksi enintään 50 % hallinnassaan olevasta ympäristösitoumuksen korvauskelpoisesta maatalousmaasta. Ilmoitettavan alan tulee olla yhteensä vähintään 10 hehtaaria ja se voi koostua yhdestä tai useammasta lähekkäin sijaitsevasta saman tuensaajan perus- ja/tai kasvulohkosta.

Lohkon, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä (4.1.1).

Korvaus maksetaan lohkolle vain, jos sitoumusvuonna lohkolla on ollut vähäistä suurempaa kurki-, hanhi- tai joutsenparven tai -parvien ruokailua ja/tai levähdystä siten, että tuotantokasvin selvää laadullista ja/tai määrällistä vaurioitumista on havaittavissa osalla lohkosta tai koko lohkolla.

Toimenpiteen maksamisen edellytys on, että lohkolta voidaan todentaa vähäistä merkittävämpi kurki-, hanhi- tai joutsenparven tai parvien ruokailu ja/tai levähtäminen lohkolla, jolle satokasvi on kylvetty, mutta satoa ei ole vielä niitetty tai korjattu. Ruokailu- ja/tai levähtäminen voidaan osoittaa joko lintujen vierailun tai niiden ruokailun ja/tai levähdyksen aiheuttamien seurausten dokumentoinnilla.

Toimenpidettä ei voida toteuttaa lohkoilla, joilla toteutetaan toimenpiteitä Maanparannus- ja saneerauskasvit, Suojavyöhykkeet, Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu tai Ekojärjestelmiä Viherlannoitusnurmet, Luonnonhoitonurmet tai Monimuotoisuuskasvit.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei kuulu sellaista kansallista lainsäädäntöä, joka ei liity lakisääteisiin hoitovaatimuksiin (SMR).

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Toimenpiteessä luodaan linnuille häiriöttömiä ruokailualueita maataloustuotannossa oleville viljelylohkoille, joille linnut saapuvat. Lintujen saapuminen, ruokailu ja levähdys sallitaan ilman esimerkiksi ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Toimenpide ei edusta tavanomaista sadon varmistamiseen

tähtäävää viljelyä Suomessa, vaikka itse tapa, jolla kasvustot perustetaan ja hoidetaan, tapahtuu tavanomaisten käytäntöjen mukaan. Kansallinen lainsäädäntö ei velvoita viljelijää sallimaan lintujen ruokailua satokasvien tuotannossa olevilla lohkoilla, vaan viljelijä on oikeutettu ennaltaehkäiseviin ja tietyin edellytyksin myös karkottaviin toimenpiteisiin. Mahdollisuus rauhoitettujen eläinten satovahingosta myönnettäviin avustuksiin taas edellyttäisi ennaltaehkäisevien toimenpiteiden suorittamista ja vahingon laajuuden osoittamista. Lohkon hoidossa ja käytössä on otettava huomioon lakisääteisten hoitovaatimusten SMR 3 ja 4 kansallisen lainsäädännön mukaiset vaatimukset, jotka määrittävät toimintaa erilaisilla suojelualueilla. Näitä vaatimuksia tulee toimenpidelohkolla noudattaa perustasona, jos lohko sijaitsee säädösten tarkoittamalla suojelualueella.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet. Lintupellot -toimenpiteessä tuensaajalle maksetaan siitä, että hän sallii kurkien, hanhien ja joutsenten levähdyksen ja ruokailun tuotantokasviksi tarkoitetulla kasvustolla kasvukauden aikana, jos linnut kyseisenä kasvukautena saapuvat lohkolle. Kurjet, hanhet ja joutsenet suosivat reheviä, lannoitettuja tuotannossa olevia aloja. Ekojärjestelmien 02-04 kasvustoja ei viljellä sadontuotantotarkoituksella, sillä tuotantopanosten käyttöä on rajoitettu. Ekojärjestelmien 02-04 lohkoille ei makseta lintupellot-toimenpiteestä. Ekojärjestelmä 01 kohdistuu kasvukauden ulkopuolelle. Lintupellot toimenpide kohdistuu kasvukaudelle.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 600 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Korvaustason laskennassa on käytetty apuna keskimääräistä tilamallia, jonka koko on 47,5 ha. Tilakoko on keskimääräinen tukia hakeneen tilan koko Suomessa vuonna 2020. Peruslohkoja keskimääräisellä tilalla on 19 kpl, keskimääräinen lohkokoko on 2,50 ha ja kasvulohkojen lukumäärä on 23 kappaletta. Keskimääräinen tilakoko, perus- ja kasvulohkojen määrä sekä lohkokoko perustuvat Ruokaviraston peltolohkorekisteriin.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen viljely, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä

tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Laskelmassa on oletettu, että lintupellolla viljellään rehuohraa, vehnää tai nurmea ja että linnut syövät ja tallovat lintupellon sadon. Viljelijä menettää lintujen syömältä peltolohkolta tuotantopanokset (siemenet, lannoitteet ja kasvinsuojeluaineet), ihmis- ja traktorityön kustannukset sekä tuotantopanoksiin sitoutuneen liikepääoman koron. Kustannuksia aiheutuu lisäksi lintujen pellolla vierailun dokumentoinnista, seurannasta ja valvonnasta.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Toimenpide on ympäristösitoumuksen lohkokohtainen toimenpide, jonka valinnalle ja toteuttamiselle on edellytyksenä sitoutuminen ympäristösitoumuksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen. Tuensaaja valitsee vuosittain kyseisenä vuonna toteuttamansa lohkokohtaiset toimenteet. Toimenpiteen toteutusala voi vaihdella vuosittain. Toimenpiteiden ei tarvitse olla samat joka vuosi. Vuosittainen maksuala on rajattu enintään niihin toimenpiteeseen ilmoitettuihin lohkoihin, joilla linnut ovat ruokailleet ja/tai levähtäneet aiheuttaen haittaa tuotantokasville. Linnuille merkityksellisten lohkojen tunnistamisessa käytetään muuttavien lintujen ruokailu- ja levähdysalueista ja aiheutuneista vahingoista saatavilla olevia tietoaineistoja.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösitoumuksen kesto on 5 vuotta. Sitoumusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y09-lintu - Y09-Lintupellot	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.31;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y09-lintu - Y09-Lintupellot

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y09-lintu - Y09-Lintupellot (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	5 000,00	5 000,00	0,00	22 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	5 000,00	5 000,00	0,00	22 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	13 200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 032 000,00	1 032 000,00	1 032 000,00	1 290 000,00	1 290 000,00	0,00	5 676 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 10 - Maatalousluonnon ja maiseman hoito

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 10
Tukitoimen nimi	Maatalousluonnon ja maiseman hoito
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin
R.33 Tuettujen sitoumusten alaisen Natura 2000 -alueen osuus yhteensä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on ympäristökorvauksien luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä ympäristösopimus. Sopimus koostuu vuosittaisesta hoitokorvauksesta sekä tarvittaessa erillisestä aitaamis- ja/tai raivaamiskorvauksesta.

Sopimusaluetta on hoidettava ja kunnostettava erillisen suunnitelman mukaisesti. Toimenpiteiden tulee edistää maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman kunnostamista, säilyttämistä ja/tai edistämistä. Hoitotoimenpiteillä tulee säilyttää tai edistää sopimusalueen tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä alueita tai kohteita.

Sopimus edellyttää sopimusalueen laiduntamista tai hoitamista niittämällä. Sopimusta ei voida tehdä

pelkästä alueen raivaushoidosta ja/tai aitaamisesta. Hoitotoimia voivat lisäksi olla hoitosuunnitelmassa osoitettujen tarpeiden mukaisesti muun muassa niittojätteen korjuu, puiden ja pensaiden ylläpitoraivaus sekä lehtipuiden lehdestys tai kohteen luontoarvojen edistämistä vaikeuttavan kasvillisuuden poisto. Suunnitelmaan voi sisältyä alueen aitaamista, tarvittaessa petoaidalla aitaamista, ja raivausta suunnitelman mukaisen hoidon mahdollistamiseksi. Aitaamis- ja/tai raivaamiskorvaus voidaan maksaa lohkolle vain yhtenä vuotena sopimuksen aikana. Petoaita voidaan tarvittaessa lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana sopimuksen myöntäneen tahon hyväksynnällä.

Sopimusaluetta ei saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Sopimusalueella ei saa toteuttaa sellaista puuston hakkuuta, joka ei sisälly hoitosuunnitelman mukaisiin luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistäviin raivauksiin.

Sopimusalueella toteutettavista toimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa tai tiedot on merkittävä lohkokohtaisiin muistiinpanoihin.

Edellisen rahoituskauden Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimukset, joissa on sopimuskautta jäljellä CAP-suunnitelmakauden alkaessa, tullaan maksamaan loppuun CAP-suunnitelman rahoituksella. Nämä aiemmalta kaudelta jatkuvat sopimukset mukautetaan EU 1305/2013 artiklan 43 perusteella siten, että nämä sopimukset mukautuksen jälkeen vuodesta 2023 alkaen vastaavat ehdoiltaan ja toimeenpanoltaan CAP-suunnitelman Maatalousluonnon ja maiseman hoidon (Ympäristö 10) interventiota ja noudattavat sen perustasoehtoja. Mukautettujen sopimusten sopimuskauden pituus määräytyy alkuperäisen sopimuksen pituuden mukaan. Mukautetuilta sopimuksilta on kuitenkin suljettava pois mahdollisuus valita uuden kauden sopimukseen mahdollistettuja yksivuotisia aitaamista, raivaamista tai petoaidan rakentamista koskevia toimenpiteitä, jotta ehkäistään päällekkäisen rahoituksen mahdollisuus suhteessa aiemman kauden aikana toteutettuihin raivauksiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin nähden. Tuensaajille annetaan tieto sopimuksen mukauttamisesta, jolloin he voivat valita hyväksyvätkö sopimuksen mukauttamisen ja jatkavat sopimuskauden loppuun mukautetuilla ehdoilla vai haluavatko irtautua sopimuksesta ilman takaisinperintää. Mukautuksesta kieltäytyvät tuensaajat voivat halutessaan tehdä CAP-suunnitelman mukaisen uuden viisivuotisen Maatalousluonnon ja maiseman hoitoa koskevan sopimuksen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä tai rekisteröity yhdistys.

Sopimuksen tekeminen ei edellytä ympäristökorvausta koskevan sitoumuksen voimassaoloa.

Sopimukseen hyväksytään maatalousluonnon ja maatalousmaiseman säilyttämisen ja edistämisen kannalta tarkoituksen mukainen alue. Sopimusalueen on oltava tuensaajan hallinnassa (4.1.2.3).

Sopimusalue voi olla laiduntamalla tai niittämällä hoidettava inventoitu perinnebiotooppi, muu luonnonlaidun, luontoarvoiltaan monimuotoinen tai maisemaltaan merkittävä peltojen reuna-alue, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välinen reuna-alue tai peltoalueiden metsäsaareke, maatalousympäristön uhanalaisen lajiston säilymistä edistävä kohde, maatalousympäristön muinaismuistokohde sekä pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvä maaseudun kulttuuriperinnön hoitokohde, jota hoidetaan laiduntamalla tai niittämällä sekä muulla kohteen hoitosuunnitelmassa osoitetuilla luontoarvoja edistävillä hoitotoimenpiteillä. Perinnebiotoopilla tarkoitetaan kallioketoa, ketoa, niittyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuksesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotantoon. Sopimusalue voi sisältää luontodirektiivin mukaisia luontotyyppejä, jotka hyötyvät laidunnuksesta ja/tai niitosta sekä raivaamisesta. Sopimusalan on pääsääntöisesti oltava kasvipeitteinen ja keskiveden pinnan yläpuolella oleva kohde. Sopimusalue voi sisältää sekä Natura 2000-aluetta että muuta luonnonhoidon kannalta tarkoituksenmukaista aluetta.

Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.

Sopimusta ei voi tehdä alueelle, jota hoidetaan muulla julkisella rahoituksella tai jonka julkisella rahoituksella toteutettava kunnostus on kesken. Lohkolle, joka on peruskunnostettu muulla julkisella rahoituksella, ei voida maksaa maatalousluonnon ja maiseman ympäristösopimuksen mukaista aitaamis- tai raivaamiskorvausta.

Maatalousmaata olevalla lohkolla, jolla toimenpidettä toteutetaan, tulee täyttää maataloustoiminnan

määritelmä maatalousmaan säilyttämisen osalta (4.1.1). Toimenpidettä ei voi toteuttaa samalla alalla kuin ympäristösitoumuksen toimenpiteet, eikä alalla voi olla samaan aikaan sopimusta kosteikkojen hoidosta. Sopimusalueen hoidon vaativuutta kuvaava ja korvaustasoa määrittävä arvoluokka perustuu inventointitietoon kohteen luontoarvoista.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☐YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☒Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

Maatalousluonnon ja maiseman hoidon toimenpiteessä sopimukseen hyväksytään maatalousluonnon ja maatalousmaiseman säilyttämisen ja edistämisen kannalta tarkoituksen mukainen alue.

☐Muu kuin viljelysmaa

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
GAEC08	Sellaisen maatalousmaan vähimmäisosuus, jota käytetään muuna kuin tuottavana alana tai piirteenäVähintään 4 % maatilan peltoalasta pidetty muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien. Jos viljelijä sitoutuu pitämään vähintään 7 % peltoalastaan muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien, 31 artiklan 6 kohdan mukaisessa tehostetussa ekojärjestelmässä, tämän GAEC-vaatimuksen noudattamiseksi edellytettävä osuus rajataan kolmeen prosenttiin.Vähintään seitsemän prosenttia maatilan peltoalasta, jos tähän luetaan myös kerääjäkasvit tai typpeä sitovat kasvit, joiden viljelyssä ei käytetä kasvinsuojeluaineita, ja jos tästä kolme prosenttia on kesantoalana tai muuna kuin tuottavana piirteenä. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä kerääjäkasveihin painotuskerrointa 0,3.Pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana.Lisämahdollisuutena toimenpiteet haitallisten vieraskasvilajien torjumiseksi
GAEC09	Kielto ottaa muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltuja pysyviä nurmia.
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei liity kansallista lainsäädäntöä, joka ei liity lakisääteisiin hoitovaatimuksiin (SMR 3 ja 4).

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Maatalousluonnon ja maiseman hoito -toimenpiteen alat ovat osin maatalousmaata, mutta tukikelpoisia ovat myös maatalousmaan ulkopuoliset puustoisemmat luonnonlaidun alueet, kuten metsälaitumet ja hakamaat. Sopimusalueita hoidetaan kohdekohtaisen suunnitelman mukaan siten, että hoitoon kuuluu vähintään laidunnus tai niitto, mutta sopimuskohtaisesti myös muuta hoitoa mukaan lukien mahdollinen

kerran sopimuskaudessa tapahtuva kunnostukseen tähtäävä raivaaminen tai aitaaminen.

Maatalousmaata olevilla sopimuslohkoilla tulee perustasona säilyttää GAEC 8 mukaiset maisemapiirteet. Sopimusalueelta kuitenkin vaaditaan laidunnusta tai niittoa ja muita kohteen luontoarvoja edistäviä toimenpiteitä, mikä on vaativampaa kuin maisemapiirteiden säilyttämisvaatimus. Sopimusalueet kohdistuvat myös laajempaan joukkoon arvokkaita luontokohteita kuin kyseiset maisemapiirteet. Natura-alueilla sijaitsevilla sopimuslohkoilla, jotka ovat pysyvää nurmea, tulee noudattaa perustasona GAEC 9 vaatimusta, jonka mukaan Natura2000-alueiden pysyvät nurmet on säilytettävä, eikä niitä saa kyntää. Sopimusalalta vaaditaan kuitenkin aina sopimusalueen suunnitelman mukaista niittoa ja/tai laidunnusta sekä muuta alueen tarvitsemaa luonnonhoitoa, mikä ylittää pysyvän nurmen kyntökiellon vaatimuksen. Jos pysyvän nurmen ennallistamisvaatimus astuisi Suomessa voimaan, olisi pysyvien nurmien ennallistamista koskeva ehdollisuuden vaatimus GAEC 1 lisättävä toimenpiteen perustasoehdoksi. Mahdollinen GAEC 1 mukainen pysyvän nurmen ennallistamisvaatimuksen voimaantulo ei vaikuttaisi maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksiin, sillä hoitosopimuksilta edellytetty suunnitelmaan perustuva kohdekohtainen monivuotinen hoito on ennallistamisvaatimusta vaativampaa.

Toimenpiteen perustasona tulee sopimuksen kattaman alueen hoidossa noudattaa lakisääteisten hoitovaatimusten SMR 3 ja 4 mukaista kansallista luonnonsuojelulainsäädäntöä eri suojelualueita koskevista rajoituksista, jos sopimukseen kuuluva lohko sijaitsee tällaisella alueella. Kohteen hoitosuunnitelman on otettava näistä lakisääteisistä vaatimuksista aiheutuvat rajoitteet huomioon.

Maatalousmaata olevia lohkoja koskee myös maatalousmaan säilyttämisen vaatimus, joka sopimuskohteilla vaatii maatalousmaan avoimena säilyttämistä. Sopimusalueiden hoito ylittää kuitenkin tämän vaatimuksen vaadittavaan suunnitelmaan sisältyvän sopimuskohtaisesti yksilöidyn niitto- ja/tai laidunnushoidon sekä muun kohteelle osoitetun hoidon myötä. Maatalousmaan säilyttämisen ehto on tässä toimenpiteessä tulkittu tukikelpoisuusehdoksi perustasovaatimuksen sijaan, koska kyse on määritelmän täyttämisestä.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmän toimenpiteet. Ekojärjestelmien tukia ei ole mahdollista saada samalle alalle kuin maatalousluonnon ja maiseman hoito -ympäristösopimuksia. Sopimukset kohdistuvat maatalousmaan ulkopuolisille aloille sekä sellaiselle pysyvää nurmea olevalle maatalousmaalle, joka ei ole Tilastokeskuksen maankäyttöluokituksen mukaisesti maankäyttölajiltaan peltoa. Sopimusalueen hoito perustuu erilliseen kohdekohtaiseen suunnitelmaan. Ekojärjestelmien tuet kohdistuvat suorien tukien tukikelpoiseen alaan, eikä ekojärjestelmässä ole kohdekohtaista suunnitelmaa vaan määrämuotoiset hoitoehdot.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on useampi korvaustaso.

Vuotuinen korvaus arvoluokan 1 (valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat) kohteille on 610 €/hehtaari/vuosi ja arvoluokan 2 kohteille 460 €/hehtaari/vuosi. Sopimuskauden aikana voidaan sopimukseen sisältyvälle lohkolle yhtenä vuonna maksaa laaditun hoitosuunnitelman perusteella lohkokohtainen korvaus kohteen kunnostamisesta raivaamalla 450 €/ha. Vastaavasti voidaan yhtenä vuonna maksaa korvaus lohkon aitaamisesta 1500 €/hehtaari/vuosi.

Tarkoituksenmukaisissa tilanteissa luonnonhoidon varmistamiseksi voidaan maksaa yhtenä vuonna lohkokohtainen korvaus suurpetoaidan rakentamisen kustannuksista 2400 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Korvaustasolaskelman referenssitasona on lainsäädännön maataloudelle asettamien ympäristöehtojen mukaan tapahtuva tavanomainen laidunnus, joka noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia. Ympäristökorvauksen edellyttämien toimenpiteiden toteuttamiseen menevän työajan määrittämisessä on käytetty apuna ProAgria maaseutukeskusten liiton kasvi- ja eläinkohtaisia katetuottolaskelmia ja Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Laiduntamalla hoidetulla sopimusalalla aiheutuu kustannuksia hoitopäiväkirjan pitämisestä, aitojen ylläpidosta ja huollosta, laiduneläinten kuljettamisesta sekä jälkiniitosta. Lisäksi laiduneläinten valvonnasta ja juomaveden järjestämisestä aiheutuu lisäkustannuksia normaalitilanteeseen (lainsäädännön edellyttämä minimi) verrattuna. Tulonmenetyksiä aiheutuu eläinten heikommasta kasvusta laidunkauden aikana. Nettokustannusten ja -tulonmenetysten laskemiseksi laskelmassa on huomioitu hyötyinä luonnonlaitumelta syödyn rehun arvo ja hakkuutulot raivauksista.

Transaktiokustannukset koostuvat tiedon hankinnasta sekä eläinten laidunnukseen ja kuljetuksiin liittyvistä järjestelyistä.

Peltojen reuna-alueiden hoidosta aiheutuu kustannuksia reuna-alueiden niitosta sekä niitetyn heinän kokoamisesta ja poiskuljettamisesta. Lisäksi kustannuksia aiheutuu hoitopäiväkirjan pitämisestä.

Lohkolla korkeintaan kerran sitoumuskauden aikana toteutettavasta raivauksesta ja raivaustähteen korjuusta, aitaamisesta tavallisella aidalla tai petoaidalla aiheutuu kustannuksia toteutusvuonna.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Maatalousluonnon ja maiseman hoito on ympäristökorvauksiin kuuluva ympäristösopimus, joka on täysin irrallinen ympäristökorvausten ympäristösitoumuksesta. Sopimus voidaan tehdä toimenpiteeseen soveltuvasta alasta.

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösopimuksen kesto on 5 vuotta. Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään. Mukautetut sopimukset päättyvät alkuperäisen kautensa mukaisesti, eikä niitä voida jatkaa.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y10-moma-A1 - Y10-moma-Arvoluokka1	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.31; R.33;	Kyllä
Y10-moma-A2 - Y10-moma-Arvoluokka2	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.31; R.33;	Kyllä
Y10-moma-aita - Y10-moma-aitaaminen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.31; R.33;	Ei
Y10-moma-peto - Y10-moma-petoaidat	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.31; R.33;	Ei
Y10-moma-raiv - Y10-moma-raivaus	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.31; R.33;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y10-moma-A1 - Y10-moma-Arvoluokka1

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

Y10-moma-A2 - Y10-moma-Arvoluokka2

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

Y10-moma-aita - Y10-moma-aitaaminen

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri, mutta aitaamisesta maksetaan samalle pinta-alalle vain yhtenä vuonna sopimukauden aikana.

Y10-moma-peto - Y10-moma-petoaidat

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri, muttta petoaidan rakentamisesta maksetaan samalle pinta-alalle vain yhtenä vuonna sopimukauden aikana.

Y10-moma-raiv - Y10-moma-raivaus

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri, mutta raivaamisesta maksetaan samalle pinta-alalle vain yhtenä vuonna sopimukauden aikana.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y10-moma-A1 - Y10-moma-Arvoluokka1 (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	610,00	610,00	610,00	610,00	610,00	610,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								

	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	16 000,00		66 000,00
Y10-moma-A2 - Y10-moma-Arvoluokka2 (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	460,00	460,00	460,00	460,00	460,00	460,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	22 000,00	24 000,00	26 000,00	28 000,00	30 000,00		130 000,00
Y10-moma-aita - Y10-moma-aitaaminen (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		15 000,00
Y10-moma-peto - Y10-moma-petoaidat (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	2 400,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		1 000,00
Y10-moma-raiv - Y10-moma-raivaus (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		15 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	39 200,00	42 200,00	45 200,00	48 200,00	52 200,00		227 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	23 160 000,00	24 690 000,00	26 220 000,00	27 750 000,00	29 890 000,00		131 710 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	9 958 800,00	10 616 700,00	11 274 600,00	11 932 500,00	12 852 700,00		56 635 300,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	3 000 000,00	3 000 000,00	2 300 000,00	1 400 000,00			9 700 000,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 290 000,00	1 290 000,00	989 000,00	602 000,00			4 171 000,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 11 - Kosteikkojen hoito

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 11
Tukitoimen nimi	Kosteikkojen hoito
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.14. Hehtaarien (metsätaloutta lukuun ottamatta) tai muiden yksiköiden määrä, joka kuuluu pakollisia vaatimuksia pidemmälle menevien ympäristöön tai ilmastoon liittyvien sitoumusten piiriin
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.12 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävien tuettujen sitoumusten piiriin
R.21 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu vesimuodostumien laatua koskevien tuettujen sitoumusten piiriin
R.31 Käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus, joka kuuluu luonnon monimuotoisuuden suojelua tai palauttamista koskevien tuettujen sitoumusten, mukaan lukien luonnonarvoltaan merkittävät maatalouskäytännöt, piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on monivaikutteisten kosteikkojen hoitoa edistävä lohkokohtainen ympäristösopimus, joka kohteen sijainnin, laajuuden ja laadun mukaan edistää vesiensuojelua, luonnon monimuotoisuutta tai kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Toimenpiteen kohteena ovat laajat kosteikot tai pienten kosteikkojen ketjut, monimuotoisuuskosteikot, luonnonmukaistetut uomat, kaksitasouomat, tulva-alueet ja –tasanteet, tulvapellot sekä suon kaltaiseksi alueeksi entiselle turvepellolle kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi perustetut kosteikot.

Toimenpidettä toteutetaan sellaisten vesistöjen valuma-alueilla, missä voidaan merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta, edistää riista-, kala- ja raputaloutta tai edistää ilmastonmuutoksen hillintää suon kaltaiseksi alueeksi muutetulla turvepellolla.

Hoitotoimenpiteet on toteutettava hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Hoitoon kuuluu kosteikon toiminnallisuutta ylläpitävät ja edistävät hoitotoimenpiteet, kuten lietteen poisto, patojen hoito ja vedenpinnan säätely, toimenpidetarpeen seuranta sekä hoidon kannalta merkittävät erityiset toimenpiteet, kuten tulvatasanteen avoimena pitäminen, vieraslajien tehostettu poisto tai reuna-alueiden laidunnus. Suunnitellun hoidon tulee olla toimenpiteen tavoitteiden mukainen. Hoidosta on pidettävä kirjaa.

Edellisen rahoituskauden Kosteikkojen hoidon sopimukset, joissa on sopimuskautta jäljellä CAP-suunnitelmakauden alkaessa, tullaan maksamaan loppuun CAP-suunnitelman rahoituksella. Nämä aiemmalta kaudelta jatkuvat sopimukset mukautetaan EU 1305/2013 artiklan 43 perusteella siten, että nämä sopimukset mukautuksen jälkeen vuodesta 2023 alkaen vastaavat ehdoiltaan ja toimeenpanoltaan CAP-suunnitelman Kosteikkojen hoidon (Ympäristö 11) interventiota ja noudattavat sen perustasoehtoja. Tuensaajille annetaan tieto sopimuksen mukauttamisesta, jolloin he voivat valita hyväksyvätkö sopimuksen mukauttamisen ja jatkavat sopimuskauden loppuun mukautetuilla ehdoilla vai haluavatko irtautua sopimuksesta ilman takaisinperintää. Mukautuksesta kieltäytyvät tuensaajat voivat halutessaan tehdä CAP-suunnitelman mukaisen uuden viisivuotisen Kosteikkojen hoitoa koskevan sopimuksen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö.

Sopimusalueen on oltava tuensaajan hallinnassa (4.1.2.3).

Korvauskelpoista alaa ovat sopimukseen hyväksyttävä kosteikkoalue, suon kaltaiseksi alueeksi muutettu turvepelto, tulva-alueen, luonnonmukaistetun uoman tai kaksitasouoman alle jääneet ja hoitotoimien kohteena olevat maa-alat, tulvatasanne tai tulvapelto sekä hoidon kannalta riittävät suoja-alueet. Sopimus voidaan tehdä myös pienten kosteikkojen, pohjapatojen ja tulvapeltoalueiden muodostamisesta ja hoidosta. Kosteikkojen hoito -ympäristösopimuksen kattama alue ei ole maatalousmaata.

Yhteensovituksesta aiempina ohjelmakausien voimassa olleiden sopimusten sekä ei-tuotannollisten investointien korvauksen kanssa annetaan erilliset määräykset.

Sopimusalan hoidon on edistettävä yhtä tai useampaa päätavoitetta: maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentäminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen, ilmastonmuutokseen sopetuminen tai luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuuden parantaminen. Päätavoite on yksilöitävä suunnitelmassa.

Sopimusta ei voida tehdä vesiensuojelu- tai monimuotoisuusarvoja vailla olevien kastelualtaiden hoidosta tai alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteena on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi. Sopimusta ei voida tehdä kohteesta, jossa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta. Edellä mainittu vaatimus valumavesien alkuperästä ei koske suon kaltaiseksi alueeksi muutettuja turvepeltoja. Suon kaltaiseksi alueeksi muutettu turvepelto voidaan hyväksyä sopimukseen, jos se on perustettu ei-tuotannollisella Kosteikkoinvestoinnit interventiolla (INV Kosteikko).

Sopimuksen vähimmäispinta-ala on 0,3 hehtaaria.

Sopimusta ei voida tehdä kohteeseen, jonka hoitoon on myönnetty muuta julkista rahoitusta.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

O14 Mikä alue on tukikelpoinen?

☐YMP:n strategiasuunnitelmaa varten määritelty maatalousmaa

☐Viljelysmaa, muun muassa maatalousmaa

☒Muu kuin viljelysmaa

Korvauskelpoista alaa ovat sopimukseen hyväksyttävä kosteikkoalue, suon kaltaiseksi alueeksi muutettu turvepelto, tulva-alueen, luonnonmukaistetun uoman tai kaksitasouoman alle jääneet ja hoitotoimien kohteena olevat maa-alat, tulvatasanne tai tulvapelto sekä hoidon kannalta riittävät suoja-alueet. Sopimus voidaan tehdä myös pienten kosteikkojen, pohjapatojen ja tulvapeltoalueiden muodostamisesta ja hoidosta. Kosteikkojen hoito -ympäristösopimuksen kattama alue ei ole maatalousmaata

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR03	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
SMR04	Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Toimenpiteen perustasoon ei liity kansallista lainsäädäntöä, joka ei liity lakisääteisiin hoitovaatimuksiin (SMR 3 ja 4).

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Kosteikkojen hoito –toimenpiteen mukaiset kosteikot eivät liity maataloustoimintaan, eivätkä ne ole maatalousmaata.

Toimenpide on kansallista lainsäädäntöä vaativampi, sillä kansallinen lainsäädäntö ei velvoita toimenpiteen mukaiseen kosteikkojen hoitoon. Sopimuslohkoilla, jotka sijaitsevat sellaisilla suojelualueilla, joita koskee lakisääteisten hoitovaatimusten lintu- ja luontodirektiivin SMR 3 ja 4 mukaisia vaatimuksia, sopimusalueen hoidon perustason muodostaa näiden hoitovaatimusten kansallisessa luonnonsuojelulainsäädännössä määritellyt hoidon ja käytön vaatimukset ja rajoitukset. Nämä on otettava huomioon kohteen sopimuskohteen hoitosuunnitelmassa, jossa määritellään toimenpiteen mukaiseen korvaukseen oikeuttava sopimuskohteen hoito.

Toimenpide on erilainen kuin ekojärjestelmien toimenpiteet. Ekojärjestelmät kohdistuvat vain maatalousmaalle, kun taas Kosteikkojen hoito-toimenpide ei kohdistu maatalousmaalle, jolloin niihin ei voi sisältyä samanlaisia kohteita.

Toimenpidettä ei voi toteuttaa samalla alalla kuin ympäristösitoumuksen tilakohtainen tai lohkokohtaiset toimenpiteet, koska kosteikko ei ole maatalousmaata, eikä alalla voi olla samaan aikaan sopimusta maatalousluonnon ja maiseman hoidosta.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☒ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Toimenpiteessä on yksi korvaustaso 500 €/hehtaari/vuosi.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Kosteikkojen hoitotoimenpiteessä vuosittaisia kustannuksia aiheutuu pato- ja pengerrakenteiden tarkastuksesta ja kunnossapidosta sekä lietteen kertymisen ja vedenpinnan korkeuden seurannasta. Kustannuksia kertyy myös lietteen poistosta ja sijoittamisesta lähialueelle sekä kosteikon reuna-alueen kasvillisuuden niitosta ja poiskuljetuksesta. Laskelmassa on oletettu, että kosteikkokasvillisuus poistetaan telakaivurilla syvemmän veden alueelta viiden vuoden välein. Laskelmassa on myös oletettu, että kosteikosta ja sen reuna-alueilta poistettu kasvimassa on arvotonta maataloustuotannossa. Hoitotoimien kirjaamisesta aiheutuu kustannuksia viljelijälle. Lisäksi viljelijälle aiheutuu transaktiokustannuksia mm. kosteikkoihin liittyvän tiedon keruusta sekä yhteydenotoista maatalousneuvojiin. Korvaustasolaskelmaan ei ole otettu huomioon suunnittelukustannuksia, sillä kosteikon suunnitelman aiheuttamaa kustannusta voidaan rahoittaa Neuvontapalvelut (Neuvo) -intervention kautta.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)
☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Kosteikkojen hoito on ympäristökorvauksiin kuuluva ympäristösopimus, joka on täysin irrallinen ympäristökorvausten ympäristösitoumuksesta. Kosteikkojen hoito –sopimus tulee aina tehdä ei-

tuotannollisella kosteikkoinvestoinnilla perustetulle kosteikolle. Hoitosopimus voidaan tehdä myös muusta soveltuvasta alueesta. Suon kaltaiseksi alueeksi ennallistettu turvepelto voidaan hyväksyä sopimukseen vain, jos se on perustettu ei-tuotannollisella Kosteikko-investoinnilla (INV Kosteikko).

Mikä on sopimusten kesto?

Ympäristösopimuksen kesto on 5 vuotta. Sopimuskauden päätyttyä sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään. Mukautetut sopimukset päättyvät alkuperäisen kautensa mukaisesti, eikä niitä voida jatkaa.

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösitoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Y11-kosteikko - Y11-Kosteikkojen hoito	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.12; R.21; R.31;	Kyllä

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Y11-kosteikko - Y11-Kosteikkojen hoito

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Y11-kosteikko - Y11-Kosteikkojen hoito (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 500,00	1 800,00	2 100,00	2 400,00	3 000,00	0,00	10 800,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 500,00	1 800,00	2 100,00	2 400,00	3 000,00	0,00	10 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	750 000,00	900 000,00	1 050 000,00	1 200 000,00	1 500 000,00	0,00	5 400 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	322 500,00	387 000,00	451 500,00	516 000,00	645 000,00	0,00	2 322 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	120 000,00	65 000,00	50 000,00	25 000,00	0,00	0,00	260 000,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	51 600,00	27 950,00	21 500,00	10 750,00	0,00	0,00	111 800,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 12 - Alkuperäisrotujen kasvattaminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 12
Tukitoimen nimi	Alkuperäisrotujen kasvattaminen
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.25 Niiden eläinyksiköiden osuus, jotka kuuluvat tuettujen ympäristökestävyyden parantamissitoumusten piiriin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on alkuperäisrotujen geneettisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja edistämiseen tähtäävä ympäristökorvausten ympäristösopimus. Toimenpide on asetuksen (EU) N:o 2022/126 artiklan 45 kohdan 1 alakohdan a mukainen tukitoimi. Korvausta maksetaan puhdasrotuisten itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjan, suomenvuohien, suomenlampaiden, ahvenanmaanlampaiden ja kainuunharmaslampaiden, suomenhevosten ja maatiaiskanojen kasvattamisesta. Sopimukseen kuuluvilla eläimillä on oltava todistus, josta ilmenee polveutuminen. Todistuksen voi antaa kunkin rodun kantakirjan pitäjäksi hyväksytty yhteisö, jonka jäsenvaltio on hyväksynyt EU:n kotieläinten jalostusta koskevien lainsäädäntöjen nojalla.

Tuensaaja tekee sopimuksen rotupuhtaiden alkuperäisrotujen kasvattamiseksi. Sopimuskauden pituus on yksi vuosi. Tuensaaja voi vähentää sopimukseen kuuluvien eläinten määrää sopimusvuoden aikana. Korvaus maksetaan niistä sopimuseläimistä, jotka ovat olleet tuensaajan hallinnassa koko sopimusvuoden ajan. Sopimuseläimiä voi korvata sopimuskauden aikana maatilanvastaavilla sopimusehtojen mukaisilla omilla eläimillä. Ensimmäisenä sopimusvuotena 2023 tarkastetaan myönnön yhteydessä, ettei sopimuksessa makseta samalta ajanjaksolta tukea niistä eläimistä, joilla jatkuu Alkuperäisrotujen kasvatussopimus edelliseltä ohjelmakaudelta.

Lampaiden ja vuohien osalta sopimukseen kuuluville eläimille pitää olla ajantasainen jalostussuunnitelma rotupuhtaiden eläinten jalostumiseksi tilalla. Nautojen sukusiitosasteen on alitettava erikseen määritelty taso. Sukusiitosta koskeva tukiehto otetaan käyttöön vuonna 2025. Eläimet muutetaan eläinyksiköiksi luvussa 4.1.8 esitettyjen eläinyksikkökertoimien mukaan. Sopimus voidaan tehdä, jos lampaita, vuohia, nautoja tai hevosia on vähintään 1 ey tai maatiaiskanoja tai kukkoja 0,296 ey:ä. Maatiaiskanojen ja –kukkojen osalta korvaus ei voi olla enempää kuin 0,296 ey:tä maatilaa kohden.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä. Sopimuksen kohteena olevien eläinten jäljitettävyyden ja tunnistamisen tulee noudattaa lainsäädäntöä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429 sekä komission asetukset 2019/2035 ja 2021/520 sekä laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä 1069/2021 ja näiden nojalla annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus 67/2022).

Toimenpiteen tavoitteena on ko. rodun elävänä pitäminen. Sopimuksen kohteena olevia nautoja ja lampaita on pitänyt käyttää puhdasrotuisten jälkeläisten tuottamiseen viimeisen kahden vuoden sisällä ennen sopimuskauden alkua. Sopimuksen kohteena olevia hevosia ja vuohia on pitänyt käyttää puhdasrotuisten jälkeläisten tuottamiseen viimeisen kolmen vuoden sisällä ennen sopimuskauden alkua. Maatiaiskanan osalta sopimukseen kuuluvien kanojen pitää kuulua Luonnonvarakeskuksen koordinoimaan Maatiaiskanan säilytysohjelmaan.

Vuodesta 2024 alkaen ne hakijat ovat etusijalla, joilla on ollut sopimus alkuperäisrotujen kasvattamisesta edellisenä vuotena. Jos suunniteltu vuosittainen tuotostavoite täyttyy vuonna 2023 eläinryhmätasolla, voidaan niiden hakijoiden osalta, jolla ei ole ollut sopimusta, priorisoida hakemuksia ylläpidettävän rodun yleisyyden perusteella.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

IACS-tuki

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus
SMR11	Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen) ja eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) sekä eläinlajeittainen kansallinen lainsäädäntö: VNa 592/2010 nautojen suojelusta, VNa 587/2010 lampaiden suojelusta, VNa 589/2010 vuohien suojelusta, Vna hevosten suojelusta 588/2010 sekä VNa 673/2010 kanojen suojelusta. Tarkemmin taulukossa mitkä kohdat ko. asetuksista.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Alkuperäisrotujen kasvattamisesta geenivarojen suojelutarkoituksessa ei ole kansallista perustasolainsäädäntöä, mutta tätä tukea myönnettäessä valvotaan vaatimukset veden saannista, ravinnosta sekä pitopaikan ja laitumen turvallisuudesta. Sopimuksen saamiseksi perustason vaatimuksia on noudatettava.

Perustasoon kuuluvat eläinsuojelulaki 247/1996 (muutoksineen) ja eläinsuojeluasetus 396/1996 (muutoksineen) sekä eläinlajeittainen kansallinen lainsäädäntö: VNa 592/2010 nautojen suojelusta, VNa 587/2010 lampaiden suojelusta, VNa 589/2010 vuohien suojelusta sekä VNa 673/2010 kanojen suojelusta. Ehdollisuuden eläinten hyvinvointia koskevan SMR 11 vaatimukset sisältyvät edellä mainittuihin

kansallisiin säädöksiin. Liitteenä olevalla taulukolla osoitetaan, että miltä kohdilta perustasoa on määritelty.

Toimenpide eroaa ekojärjestelmistä, sillä ekojärjestelmistä ei ole geenivarojen säilyttämistä koskevia toimenpiteitä.

Alkuperäisrotujen kasvattaminen	**Eläinsuojelulaki 247/1996 (muut.)**	**Eläinsuojeluasetus 396/1996 (muut.)**	**VNa:t** **-592/2010 naudat** **-587/2010 lampaat** **-589/2010 vuohet** **-673/2010 kanat** **-588/2010 hevonen**
	5§ Eläimen on saatava riittävästi sille sopivaa ravintoa, juotavaa ja muuta sen tarvitsemaa hoitoa.	9§ Hoidossa olevalle eläimelle on annettava sille sopivaa hyvälaatuista ruokaa ja juomaa. Ruokinnassa on otettava huomioon kunkin eläimen tarpeet ja varmistettava, että jokainen eläin saa ravintoa riittävästi.	592/2010 13§ Naudalle annettavan rehun on oltava ravintoainekoostumukseltaan sille sopivaa. Vasikka on ruokittava ja juotettava vähintään kaksi kertaa päivässä. 587/2010 12§ Lampaille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainoitettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä. 589/2010 11§ Vuohille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä. 673/2010 9§ Kanoille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa kivennäisillä täydennettyä. 588/2010 9 § Hevosille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua sekä tarvittaessa

			kivennäisillä täydennettyä.
	4§ Eläimen pitopaikan on oltava riittävän tilava, suojaava, valoisa, puhdas ja turvallinen sekä muutoinkin tarkoituksenmukainen ottaen huomioon kunkin eläinlajin tarpeet.	1§ Pitopaikassa tulee voida ylläpitää puhtautta ja hyvää hygieniaa. Eläimen tulee voida pitopaikassaan nousta makuulta luonnollisella tavalla. 3§ Eläinsuojan lattia ei saa olla liukas ja se on voitava pitää helposti kuivana.	589/2010 8§, 587/2010 8§ Tarhan ja laitumen aitojen on oltava turvallisia. 588/2010 6-7§ Ulkotarhan ja laitumen sekä eläinsuojasta ulkotarhaan ja laitumelle johtavien kulkuteiden on oltava turvalliset. Aidat ja niihin liittyvät rakenteet on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että hevonen ei vahingoita niihin itseään. Ulkotarhan ja laitumen aita ei saa olla piikkilankaa. 592/2010 10 § Eläinsuojasta ulkotarhaan ja laitumelle johtavien kulkuteiden on oltava turvallisia. Ulkotarhan ja laitumen aitojen on oltava naudoille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia. Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään nautojen vahingoittuminen ja karkaaminen. Sähköistetyt aidat on rakennettava ja pidettävä kunnossa siten, että niistä ei aiheudu naudoille tarpeetonta kärsimystä. 673/2010 6§ Jos kanoilla on mahdollisuus päästä ulos, eläinsuojasta ulos johtavan kulkureitin on oltava kanoille turvallinen. Ulkotarhan on oltava riittävän tilava ottaen huomioon kanojen lukumäärä ja tarhan pohjan laatu.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☒ **IACS**

☐ **Ei IACS**

IACS-osuus

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☒ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Korvaus maksetaan euroa/eläinyksikkö/vuosi. Korvaus on sama kaikilla tuensaajilla.

Laskentamenetelmä

Yleinen kuvaus

Toimenpiteen korvaustason laskennasta on vastannut Luonnonvarakeskus (Luke). Luken toimialaa on uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvan elinkeinotoiminnan ja maaseudun elinvoimaisuuden edistäminen. Luonnonvarakeskus on valtion riippumaton tutkimuslaitos, joka harjoittaa tieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa sekä tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi.

Korvaustason laskennassa on otettu huomioon toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset ja tulonmenetykset. Toimenpiteen toteuttamiseen tarvittavia kiinteitä kustannuksia ei ole sisällytetty laskelmiin. Toimenpiteistä saatavat hyödyt on arvioitu rahamääräisesti ja vähennetty lopullisesta korvausmäärästä.

Suorittavan työn ja johtotyön hintana käytetyt tuntihinnat ovat Tilastokeskuksen tilastoimia maataloustyöntekijöiden ja työnjohtajien tuntipalkkoja kolmen vuoden keskiarvona.

Työtehoseuran määrittämiä työnormilukuja ja tilastoituja urakointihintoja. Laskelmien teon apuna on käytetty tieteellisiä tutkimuksia, tilastotietoja ja asiantuntija-arvioita.

Lisäselvitys

Tarkemmat laskennan perusteet

Korvausta maksetaan itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjan, suomenvuohien, suomen-, ahvenanmaan- ja kainuunharmaslampaiden, suomenhevosten sekä maatiaiskanojen kasvattamisesta.

Viljelijälle aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia ja tulonmenetyksiä alkuperäisrotujen kasvattamisesta verrattuna valtarotujen kasvattamiseen. Kustannuslaskelmassa on verrattu alkuperäisrotujen keskimääräisiä tuottoja ja kustannuksia valtarotujen keskimääräisiin tuottoihin ja kustannuksiin. Alkuperäisrotujen tuotokset ja rehuhyötysuhde ovat selvästi pienempiä kuin valtaroduilla. Pienempiä tuotoksia kompensoi jonkin verran alkuperäisrotujen tuotteista saatava parempi hinta.

Naudoille tarvitaan sukusiitosastelaskelma. Kaikilla alkuperäisrotuisilla eläimillä pitää olla myös polveutumistodistus. Lampailla ja vuohilla pitää lisäksi olla ajantasainen jalostussuunnitelma rotupuhtaiden eläinten jalostumiseksi tilalla. Alkuperäisrotujen kasvattajat tukevat toiminnallaan geenivarojen ylläpitoa ja joutuvat antamaan tietoja tarkkailu- ja rekisterijärjestelmiin. Tästä heille aiheutuu transaktiokustannuksia. Lisäksi transaktiokustannuksia tulee astutusten järjestämisestä, jalostukseen perehtymisestä sekä alkuperäisrotuihin liittyvän tiedon hankinnasta ja tuotantotarkkailuun liittyvistä järjestelyistä.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Alkuperäisrotujen kasvattaminen on ympäristökorvauksiin kuuluva ympäristösopimus, joka on täysin irrallinen ympäristökorvausten ympäristösitoumuksesta.

Mikä on sopimusten kesto?

1 vuosi.

Viisivuotinen sopimusmalli ei ole ottanut huomioon sitä, että eläintilojen olosuhteet voi muuttua vuosittain. Se ei ole mahdollistanut sitä, että eläinmäärä voi kasvaa tai vähentyä vuosittain. Yksivuotinen sopimus mahdollistaa nykyistä houkuttelevamman tukijärjestelmän, joka kannustaa liittymään hallinnollisesti joustavampaan järjestelmään. Sitoumus voidaan uusia seuraavana vuonna uusilla eläinmäärillä. Järjestelmässä on muita vaatimuksia, jotka pitävät huolen siitä, että järjestelmä kannustaa lisääntymiskykyisten eläinten ylläpitoon (vaatimus rotupuhtaasta jälkeläisestä, naudoilla alhainen sukusiitosaste, lampaiden ja vuohien jalostussuunnitelma).

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristö/hoitositoumus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
YMP 12 APR hevonen - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso hevosille	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei
YMP 12 APR kana - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso kanoille	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei
YMP 12 APR nauta - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso naudoille	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei
YMP 12 APR vuohi - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso vuohille	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei
YMP12 APR s-lammas - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso suomenlampaille	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei
YMP12APR muu lampaat - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso muut lampaat	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.25;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

YMP 12 APR hevonen - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso hevosille

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

YMP 12 APR kana - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso kanoille

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

YMP 12 APR nauta - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso naudoille

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

YMP 12 APR vuohi - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso vuohille

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

YMP12 APR s-lammas - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso suomenlampaille

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

YMP12APR muu lampaat - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso muut lampaat

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
YMP 12 APR hevonen - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso hevosille	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	0,00	

(Tuki - Yhdenmukainen)	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	350,00	410,00	410,00	410,00	410,00	0,00	1 990,00
YMP 12 APR kana - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso kanoille (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	1 014,00	1 014,00	1 014,00	1 014,00	1 014,00	1 014,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	0,00	37,50
YMP 12 APR nauta - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso naudoille (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	683,00	683,00	683,00	683,00	683,00	683,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	2 700,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00	0,00	14 300,00
YMP 12 APR vuohi - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso vuohille (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	350,00	370,00	370,00	370,00	370,00	0,00	1 830,00
YMP12 APR s-lammas - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso suomenlampaille (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	3 000,00	3 400,00	3 400,00	3 400,00	3 400,00	0,00	16 600,00
YMP12APR muu lampaat - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso muut lampaat (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	350,00	400,00	400,00	400,00	400,00	0,00	1 950,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)	0,00	6 775,00	7 505,00	7 505,00	7 505,00	7 505,00	0,00	36 795,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 119 100,00	3 421 200,00	3 421 200,00	3 421 200,00	3 421 200,00	0,00	16 803 900,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 341 213,00	1 471 116,00	1 471 116,00	1 471 116,00	1 471 116,00	0,00	7 225 677,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 13 - Alkuperäiskasvien ylläpito

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 13
Tukitoimen nimi	Alkuperäiskasvien ylläpito
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on alkuperäiskasvien geneettistä monimuotoisuutta säilyttävä ja edistävä ympäristökorvausten ympäristösopimus.Toimenpide on asetuksen (EU) N:o 2022/126 artiklan 45 kohdan 1 alakohdan b mukainen tukitoimi. Korvausta maksetaan nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta.

Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitäjän on huolehdittava lajikkeen ylläpidosta asianmukaisella tavalla.

Kasvilajikeluetteloasetuksen 338/2020 § 12 mukaan Ruokavirasto edellyttää lajikkeen ylläpitoa ja valvoo sitä. Osana tätä vaatimusta lajikkeen ylläpitäjä pitää kirjanpitoa, josta on mahdollista tarkastaa ylläpidon tilanne. Lajikkeen ylläpitovalvonta (Ruokavirasto) todentaa, että lajiketta ylläpidetään niin, että perimä säilyy.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Korvauksen tuensaaaja on kasvilajikeluettelossa nimetetty alkuperäislajikkeen ylläpitäjä. Korvaukseen oikeutetut lajikkeet on lueteltu Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa alkuperäiskasvilajikkeena.

Kasvilajikelautakunta hyväksyy uusia lajikkeita luetteloon hakemuksesta, jos ne täyttävät alkuperäiskasvilajikkeen vaatimukset (Siemenlaki 600/2019 ja sen nojalla annetut kansalliset asetukset lajikkeen hyväksymisestä).

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS tuki

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Perustason vaatimukset ovat rekisteröidyn lajikkeen ylläpitäjän velvoitteet (Kasvilajikeluetteloasetus 388/2020), rekisteröinti on vapaaehtoista, mutta tämän toimenpiteen ehtona on rekisteröinti.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Perustason vaatimukset ovat rekisteröidyn lajikkeen ylläpitäjän velvoitteet (Kasvilajikeluetteloasetus 388/2020), rekisteröinti on vapaaehtoista, mutta tämän toimenpiteen ehtona on rekisteröinti.

Toimenpide eroaa ekojärjestelmistä, sillä ekojärjestelmissä ei ole geenivarojen säilyttämistä koskevia toimenpiteitä.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☐ **IACS**
☒ **Ei IACS**

Ei-IACS-osuus

Tukimuoto

☒ **Avustus**
☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☐ yksikkökustannukset
☐ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Korvausta maksetaan 400€/lajike/vuosi säilyttämisestä.

Lisäselvitys

Korvaustaso on sama kaikille tuensaajille.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Alkuperäiskasvien ylläpito on ympäristökorvauksiin kuuluva geenipankkitoimenpide, joka on täysin irrallinen ympäristökorvausten ympäristösitoumuksesta.

Mikä on sopimusten kesto?

5 vuotta. Sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösopimus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
YMP 13 AP kasvi - Alkuperäiskasvien ylläpidon korvaustasot	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

YMP 13 AP kasvi - Alkuperäiskasvien ylläpidon korvaustasot

Korvaus perustuu korvaustasolaskelmaan ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
YMP 13 AP kasvi - Alkuperäiskasvien ylläpidon korvaustasot (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Toimia)	0,00	11,00	12,00	13,00	13,00	13,00	0,00	62,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Toimia)	0,00	11,00	12,00	13,00	13,00	13,00	0,00	62,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 200,00	5 200,00		24 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 892,00	2 064,00	2 236,00	2 236,00	2 236,00		10 664,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 14 - Alkuperäisrotujen perimän säilytys

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 14
Tukitoimen nimi	Alkuperäisrotujen perimän säilytys
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on alkuperäisrotujen geneettistä monimuotoisuutta edistävä ja säilyttävä ympäristökorvausten ympäristösopimus. Toimenpide on asetuksen (EU) N:o 2022/126 artiklan 45 kohdan 1 alakohdan b mukainen tukitoimi. Toimenpide on korvaus kansallista eläingeenivaraohjelmaa koordinoivalle taholle, joka koordinoi säilyttämistä ja arvioi säilytettävät kokoelmat.

Koordinoiva taho laatii toimenpidesuunnitelman. Suunnitelman tulee kattaa seuraavat toimet:

1) Keinot joilla tunnistetaan säilytettävät eläingeenivarat;

2) Geenipankissa säilytettävän eläimien perimän (in vitro) säilyttämisestä maksettavat korvaukset

3) Viestintää säilytettävien eläingeenivarojen hyödyistä ja suojelun tarpeesta kansalaisille

4) Toimenpiteitä pohjolantummanmehiläisen emokasvatukseen, jotka voivat olla myös in-situ toimintaa.

5) Toimenpiteitä, jotka tukevat kantakirjaamattomien suomenhevosrotuisten työhevosten kantakirjaamista

Korvauksen saaja voi antaa ylläpitomahdollisuuden ulkopuoliselle taholle ja korvata ex situ -toiminnasta aiheutuvia kustannuksia näille. Ulkopuolisia tahoja voivat olla keinosiemennysorganisaatiot ja

eläinlääkärit, jotka valitaan julkisen hankintamenettelyn kautta.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Korvauksen saajan on oltava kansallisen eläingeenivaraohjelmaa koordinoiva taho. Korvauksen saaja laatii toimenpidesuunnitelman, joka hyväksytään maa- ja metsätalousministeriössä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS tuki

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Perustasoa ei ole, koska geenivarojen suojelusta ei ole lakisääteisiä velvoitteita.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Perustasoa ei ole, koska geenivarojen suojelusta ei ole lakisääteisiä velvoitteita.

Toimenpide eroaa ekojärjestelmistä, sillä ekojärjestelmissä ei ole geenivarojen säilyttämistä koskevia toimenpiteitä.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☐ **IACS**

☒ **Ei IACS**

Ei-IACS-osuus

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Korvaustaso on sama kaikille tuensaajille.

Lisäselvitys

Korvauskelpoisia kustannuksia ovat hyväksytyssä toimenpidesuunnitelmassa mainitut seuraavat toimenpiteet:

1) eläingeenivarojen suojelutarpeen arviointi ja suunnittelu;

2) eläingeenivarakokoelmien säilyttämiseen tähtäävät toimet;

3) tietojen vaihtoa ja käyttöä edistävistä toimet

Kustannukset maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Alkuperäisrotujen perimän säilytys on ympäristökorvauksiin kuuluva geenipankkitoimenpide, joka on täysin irrallinen ympäristökorvausten ympäristösitoumuksesta.

Mikä on sopimusten kesto?

5 vuotta. Sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösopimus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
YMP 14 AP perimä - Alkuperäisrotujen perimän säilytyksen korvaustaso	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

YMP 14 AP perimä - Alkuperäisrotujen perimän säilytyksen korvaustaso

Korvaus perustuu toimenpidesuunnitelmaan ja sen maksimikustannukset ovat kaikkina vuosina yhtä suuret. Toimenpiteen kustannukset maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella kuitenkin niin, ettei maksimikustannustaso voi ylittyä.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
YMP 14 AP perimä - Alkuperäisrotujen perimän säilytyksen korvaustaso (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	5,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	5,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	0,00	450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		38 700,00	38 700,00	38 700,00	38 700,00	38 700,00		193 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Ympäristö 15 - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Ympäristö 15
Tukitoimen nimi	Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat
Tukitoimen tyyppi	ENVCLIM(70) – Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset
Yhteinen tuotosindikaattori	O.19. Geenivarojen säilyttämistä tukevien toimien tai yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 01	Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden geneettistä monimuotoisuutta edistävä ympäristökorvausten ympäristösopimus. Toimenpide on asetuksen (EU) N:o 2022/126 artiklan 45 kohdan 1 alakohdan b mukainen tukitoimi. Toimenpiteellä edistetään kansallisesti arvokkaiden maa- ja puutarhataloudenkasvien ja pohjoisten maatiaislajikkeiden kasvullisesti lisättävien geenivarakasvien sekä Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden ja vanhojen uhanalaisten kauppalajikkeiden turvallista säilytystä ja ylläpitoa in situ -viljelyllä.

Sopimus tehdään koko rahoituskauden mittaiseksi.

Koordinoiva taho laatii toimenpidesuunnitelman. Suunnitelman tulee kattaa seuraavat toimet:

1) Keinot joilla tunnistetaan säilytettävät kokoelmat.

2) Säilytettävät kokoelmat ja niille maksettavat korvaukset.

3) Keinot joilla edistetään tietojen vaihtoa kokoelman hyväksyttyjen toimijoiden kanssa.

4) Viestintää säilytettävien kasvigeenivarojen hyödyistä ja suojelun tarpeesta kansalaisille

Korvauksen saaja voi antaa ylläpitomahdollisuuden ulkopuoliselle taholle ja korvata in situ -kasvatuksesta aiheutuvia kustannuksia ylläpitäjille. Ylläpitäjiä voivat olla esim. yksityiset henkilöt, yhdistykset tai

yhteisöt. Korvauksen saaja ei voi antaa ylläpitovelvoitetta sellaisille kasveille, jotka saavat korvausta alkuperäiskasvien ylläpito -toimesta.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Korvauksen saajan on oltava kansallisen kasvigeenivaraohjelmaa koordinoiva taho. Korvauksen saaja laatii toimenpidesuunnitelman, joka hyväksytään maa- ja metsätalousministeriössä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS tuki

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Luettelo kyseeseen tulevista GAEC- ja SMR-vaatimuksista

Koodi	Kuvaus

Luettelo kyseeseen tulevista pakollisista kansallisista normeista

Geenivarojen suojelusta ei ole lakisääteisiä velvoitteita.

Toimenpide eroaa ekojärjestelmistä, sillä ekojärjestelmissä ei ole geenivarojen säilyttämistä koskevia toimenpiteitä.

GAEC- ja SMR-vaatimusten ja kansallisten normien sekä intervention välinen yhteys

Geenivarojen suojelusta ei ole lakisääteisiä velvoitteita.

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

☐ **IACS**
☒ **Ei IACS**

Ei-IACS-osuus

Tukimuoto

☒ **Avustus**
☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☐ yksikkökustannukset
☐ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Korvaustaso on sama kaikille tuensaajille.

Lisäselvitys

Korvauskelpoisia kustannuksia ovat hyväksytyssä toimenpidesuunnitelmassa mainitut seuraavat toimenpiteet:

1) kasvigeenivarojen suojelutarpeen arviointi ja suunnittelu;

2) kasvigeenivarakokoelmien säilyttämiseen tähtäävät toimet;

3) viestintä kasvigeenivarakokoelman hyväksyttyjen toimijoiden kanssa;

4) suojelutarpeen merkityksen viestiminen kansalaisille

Kustannukset maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mitä malleja käytetään intervention sitoumuksille?

☐ tulosperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☒ hallintoperusteinen (mahdollisuus valita sopivat)

☐ yhdistelmä (hallintoperusteinen ja tulosperusteinen)

Selvittäkää, mitkä ovat tuensaajien velvoitteet/mahdollisuudet interventiossa määriteltyjen sitoumusten osalta

Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat on ympäristökorvauksiin kuuluva geenipankkitoimenpide, joka on täysin irrallinen ympäristökorvausten ympäristösitoumuksesta.

Mikä on sopimusten kesto?

5 vuotta. Sopimusta voidaan jatkaa vuosi kerrallaan, jos CAP-suunnitelman rahoituskautta pidennetään

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 12 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpide on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristösopimus, jossa korvauksen täysimääräisen maksamisen edellytyksenä on tuotantomenetelmiä ja tuotantopanoksia koskevien vaatimusten (ehdollisuus) noudattaminen. Toimenpiteen ehdot ylittävät lakisääteiset vaatimukset (ns. perustaso). Toimenpide voi johtaa tuotannon intensiteetin laskuun ja tuotantokustannusten nousuun. Toimenpiteestä maksettava korvaus määräytyy toimenpiteen toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten ja tulonmenetysten mukaan. Toimenpidettä ei rahoiteta kuluttajalta, eikä se sisällä hintatukea tuottajille.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
YMP 15 varmuuskoko - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelman korvaustaso	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

YMP 15 varmuuskoko - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelman korvaustaso

Korvaus perustuu toimenpidesuunnitelmaan ja sen maksimikustannukset ovat kaikkina vuosina yhtä suuret. Toimenpiteen kustannukset maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella kuitenkin niin, ettei maksimikustannustaso voi ylittyä.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
YMP 15 varmuuskoko - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelman korvaustaso (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	5,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	5,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	250 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		21 500,00	21 500,00	21 500,00	21 500,00	21 500,00	0,00	107 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

ANC(71) - Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat

AX LFA - Kompensationsersättning

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX LFA
Tukitoimen nimi	Kompensationsersättning
Tukitoimen tyyppi	ANC(71) – Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat
Yhteinen tuotosindikaattori	O.12. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään tukea alueina, joilla on luonnonoloista johtuvia tai erityisrajoitteita, eriteltynä aluetyypin mukaan
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Ei LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Hela landskapet Åland är ett sådant annat område som påverkas av särskilda begränsningar som avses artikel 32.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden landsbygdsutveckling (1305/2013). Landskapet Åland är ett tydligt sammanhängande geografiskt område med en definierbar ekonomisk och administrativ identitet och är homogent från naturvårdssynpunkt.

Ända sedan år 1995 har Åland klassats som ett sådant område i enligt Rådets direktiv 95/412/EG av den 25 september 1995 om förteckningen över mindre gynnade jordbruksområden i den betydelse som avses i direktiv 75/268/EEG. Ett sådant annat område som avses i artikel 32.1.c är berättigat till stöd om det påverkas av särskilda begränsningar och om markförvaltningen där bör fortgå för att bevara eller förbättra miljön, bevara landskapsbilden och ta vara på turismpotentialen i området, eller för att skydda kustlinjen.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO1 Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalouden monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.4 Tulotuen ja ehdollisuusjärjestelmän piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus
R.7 Lisätuen prosenttiosuus hehtaaria kohti alueilla, joilla on suuremmat tarpeet (keskiarvoon verrattuna)

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen är att trygga en fortsatt lantbruksproduktion trots de ogynnsamma produktionsförhållandena och förhindra att jordbruksmark överges från odling genom att betala ersättning till odlarna som bedriver sin verksamhet i dessa förhållanden.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagaren ska uppfylla de villkor för en aktiv jordbrukare som definieras i kapitel 4.1.

Kompensationsersättning betalas för jordbruksareal (åker, permanent gräsmark och permanenta grödor) som definieras i kapitel 4.1. Sökanden ska, för att erhålla kompensationsersättning, årligen ha i sin besittning minst 3 hektar ersättningsberättigande jordbruksareal. Andelen öppen-, grön- och stubbträda samt miljösystemets naturvårdsvallar får vara högst 25% av den areal som berättigar till kompensationsersättning. Icke-produktiva arealer som ingår i GAEC 8 beaktas inte i denna begränsning

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Stödmottagaren ska uppfylla kraven i villkorligheten och kraven gällande jordbruksverksamhet och jordbruksareal.

O12 Mikä alue on tukikelpoinen?

☐Vuoristoalueet (asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti)

☐Muut alueet kuin vuoristoalueet, joilla on luonnonoloista johtuvia huomattavia rajoitteita (asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti)

☒Alueet, joilla on muita erityisrajoitteita (asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti)

Hela landskapet Åland är ett sådant annat område som påverkas av särskilda begränsningar som avses artikel 32.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden landsbygdsutveckling (1305/2013). Landskapet Åland är ett tydligt sammanhängande geografiskt område med en definierbar ekonomisk och administrativ identitet och är homogent från naturvårdssynpunkt.

Ända sedan år 1995 har Åland klassats som ett sådant område i enligt Rådets direktiv 95/412/EG av den 25 september 1995 om förteckningen över mindre gynnade jordbruksområden i den betydelse som avses i direktiv 75/268/EEG. Ett sådant annat område som avses i artikel 32.1.c är berättigat till stöd om det påverkas av särskilda begränsningar och om markförvaltningen där bör fortgå för att bevara eller förbättra miljön, bevara landskapsbilden och ta vara på turismpotentialen i området, eller för att skydda kustlinjen.

Karta över Åland visas här:

https://aland.maps.arcgis.com/sharing/rest/content/items/95cf9e84bb8f42018abc769975ba81cb/data

☐Kaikki alueet, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita

☐Muut

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus

☐ transaktiokustannus mukaan lukien

☐ Kertamaksu

☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Kompensationsersättningen består av en delfinansierad del och en helt nationellt finansierad del. Den delfinansierade delen är 129,51 euro per hektar och år och den helt nationellt finansierade delen 87,49 euro/ha. Totalt uppgår ersättningen till 217 euro per hektar.

Kompensationsersättningens hektarvisa ersättning minskar när gårdsstorleken ökar (Tabell). Följande arealgränser används:

Tabell x. Minskning av kompensationsbidragets belopp enligt gårdsstorlek

Gårdens åkerareal	Den utbetalda kompensationsersättningens relativa belopp i förhållande till fullt stöd/ha
Upp till 100 hektar	100%
För den areal som överstiger 100 hektar upp till 150 hektar	90%
För den areal som överstiger 150 hektar	80%

Laskentamenetelmä

FADN-datanätverket för lantbruksbokföring är ett centralt referensmaterial som direkt passar i jämförelsen mellan de olika medlemsstaterna och deras regioner. På Åland finns inte gårdar som är med i FADN-materialet, så jämförelsen görs huvudsakligen med hjälp av motsvarande FADN-data för södra Finland. I värderingen har tagits med FADN-områden vars produktionsförutsättningar är jämförbara med Finland: referensområde A (Slättbygdslän i södra och mellersta Sverige), referensområde B (Danmark, helt en FADN-region), referensområde C (Schleswig-Holstein i Tyskland) och referensområde D (Förenade kungariket Skottland). Med i jämförelsen har från Finland tagits södra Finlands FADN-område, som ganska nära motsvarar ett område med naturliga begränsningar utanför bergsområden i Finland. Det närmaste referensområdet är det jordbruksdominerade Slättbygdslän i södra och mellersta Sverige, som ligger nästan helt utanför områden med naturliga begränsningar. I vissa begränsade delar av detta område betalas det nuvarande kompensationsbidraget för vall som finns på husdjursgårdar, men inget stöd betalas ut för spannmål eller andra jordbruksgrödor i området. Vid bedömningen av de allmänna naturbetingade nackdelarna är Slättbygdslän således ett sådant med södra Finland jämförbart område som avses i förordning (EU) nr 1305/2013.

På grund av kylan är växtsäsongen i Finland mycket kort och den för växterna väsentliga effektiva värmesumman förblir låg. När det gäller dessa kriterier beträffande odlingsförhållanden kan de naturbetingade nackdelarna i odlingsförhållandena i Finland särskilt ses i låg genomsnittlig avkastning. Samtidigt är användningen av insatsvaror i mindre gynnade områden högre än i gynnsamma områden sett i förhållande till de erhållna skördarna. Dessa merkostnader kommer i beaktande när man i utvärderingen inkluderar odlingens rörliga kostnader och allmänna kostnader. GVA-indikatorn, som är den centrala indikatorn i utvärderingen, omfattar inte olika bidrag och stöd med vilka man strävar efter att kompensera regionala skillnader på andra grunder inom den gemensamma jordbrukspolitiken.

De naturliga nackdelarna som föranleds av de kalla odlingsförhållanden syns tydligast i produktionen av åkerväxter, och därför har växtodlingsgårdarna (field crop farms) valts ut till bedömning av de allmänna

naturbetingade nackdelarna. Samma allmänna naturbetingade nackdelar försvagar lönsamheten för alla gårdar i södra Finland, eftersom åkerodling också är en integrerad del av produktionsprocessen inom djurhållningen. Odlingsväxternas låga skördenivå och de miljöbestämmelser som styr gödselhanteringen förutsätter att djurgårdarna har relativt mycket egen åkerodling. I södra Finland har växtodlingsgårdarna merparten, över 60% av åkerarealen (på Åland är växtodlingsgårdarnas andel 63 %), så odling av åkergrödor är helt klart det dominerande odlingssystemet i regionen. Således är det en motiverad jämförelsemetod att med hjälp av åkerväxtodlingens bruttoförädlingsvärde definiera de allmänna hektarvisa naturbetingade nackdelarna.

Jordbruksföretagets storlek varierar i de områden som utvärderingen gäller och för att möjliggöra jämförelsen beräknas därför de eurobaserade indikatorerna per odlad hektar. I växtodlingen förorsakar de naturliga förhållandena betydande årliga variationer i skördarna, avkastningen och ytterligare i indikatorernas värden. Därför har översynen genomförts som ett femårs medelvärde (20012–2016). Räkenskapsåret 2016 är det senaste året som i EU:s FADN-materialet finns tillgängligt enligt FADN-regionregionindelning. Genomsnittet beräknas som medelvärdet av årsresultatet och årsresultatet ligger på prisnivån för varje år.

Indikatorn, d.v.s. bruttoförädlingsvärdet (GVA, Gross Value Added), har beräknats på följande sätt:

Från den genomsnittliga totalavkastningen enligt EU:s FADN-system exklusive stöd (Total output, SE131), har odlingens rörliga kostnader och omkostnaderna, dvs. insatsförbrukning (Total intermediate consumption, SE275) dragits av och skillnaden har dividerats med gårdarnas genomsnittliga jordbruksareal. Resultaten är som ett femårs medelvärde för referensområde A 454 €/ha, för jämförelseområde B 1 155 €/ha, för referensområde C 665 €/ha, för referensområde D 465 €/ha och för södra Finland FADN-område -69 €/ha.

Beräknat med denna indikator är skillnaden i växtodlingens bruttoförädlingsvärde, som beskriver de naturbetingade nackdelarna mellan södra Finland och det centrala referensområdet Slättbygdslän i Sverige, på 523 euro/ha. Jämfört med de andra referensområdena i analysen är skillnaden ännu större än så. Skillnaden från referensområdena grundar sig direkt på att avkastningen per hektar, d.v.s skördenivån är i södra Finland lägre samtidigt som de direkta kostnaderna för skördeproduktion är höga. På grund av de naturbetingade nackdelarna är till exempel produktionen av ett ton spannmål betydligt dyrare i Finland än i referensområdena. De biofysiska kriterierna för Finlands områden med naturbetingade nackdelar, dvs. den korta växtsäsongen på grund av låg temperatur, och den lilla årliga värmesumman har en direkt koppling till dessa jämförelseresultat för växtodlingen.

Lisäselvitys

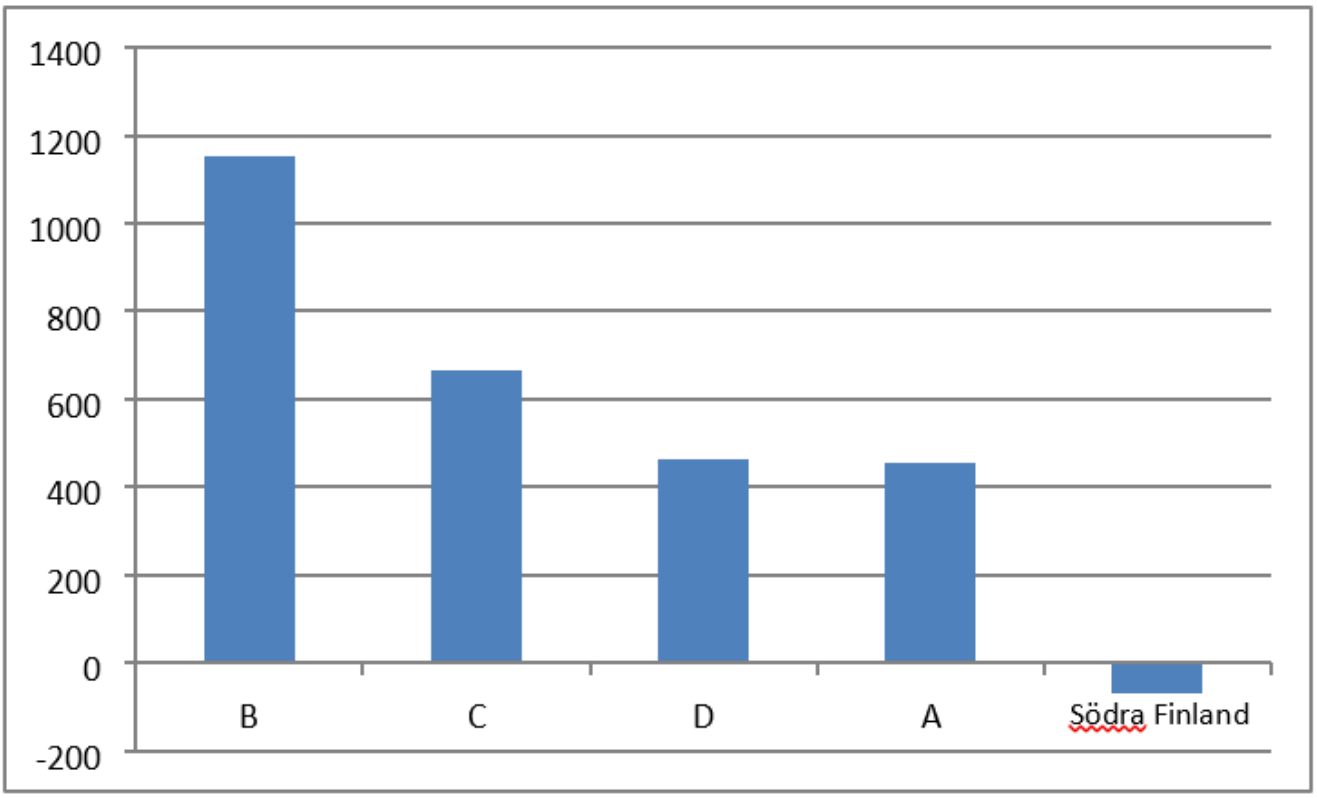

Figur 1. Den hektarvisa GVA-indikatorn på växtodlingsgårdarna i FADN- materialet som ett medeltal för åren 2012–2016.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 13 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Klassificeringen av de stödberättigade regionerna baserar sig på transparenta kriterier som fastställs i EU-förordningen.

Ersättningen betalas per hektar oberoende av produktionsmängden och produktionsinriktningen påverkar inte möjligheten att erhålla ersättning.

Ersättningsnivån baserar sig på inkomstbortfall föranledda av av sådana särskilda begränsningar som avses artikel 32.1 c i Europaparlamentets och rådets förordning om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden landsbygdsutveckling (1305/2013)

Ersättning kan ansökas av alla jordbrukare som bedriver jordbruksverksamheten. Minimiåkerarealen på tre hektar begränsar antalet ersättningssökande endast marginellt. År 2021 hade 15 gårdar mindre än tre hektar åkermark i sin besittning, vilket motsvarar 4,14% av det totala antalet gårdar. Arealmässigt har dessa gårdar sammanlagt under 45 ha, vilket motsvara maximalt 0,30% av den totala åkerarealen på Åland. På gårdarna odlas i allmänhet i huvudsak vall som främst används som foder till gårdens egna

hobbydjur. Då vallfoder i övrigt har en begränsad marknad och den övriga skörden som produceras till marknaden från dessa små gårdar är ytterst marginell, snedvrids inte marknaden av att dessa gårdar utesluts från kompensationsbidraget.

Ersättningen är degressiv på basen av åkerarealen.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX LFA - Kompensationsersättning	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.4; R.7;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX LFA - Kompensationsersättning

Ersättningen baserar sig på inkomstbortfall till följd av naturbetingade nackdelar vilka är lika stora under alla år. Ersättningsnivån är genomsnittlig eftersom åtgärden har en degressivitet på basen av gårdens areal.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX LFA - Kompensationsersättning (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	128,09	128,09	128,09	128,09	128,09	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)		129,51	129,51	129,51	129,51	129,51		
	O.12 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00		73 000,00
YHTEENSÄ	O.12 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00		73 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 870 146,35	1 870 146,35	1 870 146,35	1 870 146,35	1 870 146,35		9 350 731,75
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	804 162,93	804 162,93	804 162,93	804 162,93	804 162,93		4 020 814,65
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

LHK - Luonnonhaittakorvaukset

Intervention koodi (jäsenvaltio)	LHK
Tukitoimen nimi	Luonnonhaittakorvaukset
Tukitoimen tyyppi	ANC(71) – Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat
Yhteinen tuotosindikaattori	O.12. Hehtaarimäärä, jolle myönnetään tukea alueina, joilla on luonnonoloista johtuvia tai erityisrajoitteita, eriteltynä aluetyypin mukaan
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Ei LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO1 Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalouden monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 02	Alueiden välisten olosuhde-erojen tasaaminen ja ruuantuotannon perusedellytysten turvaaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.4 Tulotuen ja ehdollisuusjärjestelmän piiriin kuuluvan käytössä olevan maatalousmaan (KMM) osuus
R.7 Lisätuen prosenttiosuus hehtaaria kohti alueilla, joilla on suuremmat tarpeet (keskiarvoon verrattuna)

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Luonnonhaittakorvauksien tavoitteena on turvata maataloustuotannon jatkuminen pohjoisesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista ilmasto-oloista huolimatta ja estää maatalousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksamalla korvausta näissä oloissa toimiville viljelijöille. Ympäristötavoitteeseen luonnonhaittakorvaukset vaikuttavat ylläpitämällä maaseutumaiseman avoimena ja hoidettuna sekä maatalousluonnon monimuotoisuuteen pysyvillä nurmilla.

Luonnonhaittakorvauksien hehtaarikohtainen määrä hehtaaria kohti alenee tilakoon kasvaessa (Taulukko 1). Tässä käytetään seuraavia pinta-alojen rajoja.

Taulukko 1. Luonnonhaittakorvauksien aleneminen (degressio) tilakoon mukaan.

Tilan peltoala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen suhteellinen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on aktiiviviljelijä, joka määritelty kohdassa 4.1.

Luonnonhaittakorvauksia maksetaan viljelijän korvauskelpoisille hehtaareille (Luku 4.1 Maatalousmaa), jos korvauskelpoisen maatalousmaan ala on vuosittain vähintään 5 ha. Luonnonhaittakorvauksen maksun perusteena olevan avo-, viher- ja sänkikesantojen sekä ekojärjestelmän luonnonhoitonurmien osuus saa olla enintään 25 % korvaukseen oikeutetusta luonnonhaittakorvausalasta. GAEC 8 tuottamattomia aloja ei oteta huomioon tässä rajoitteessa.

Luonnonhaitan suuruutta koskevien laskelmien perusteella luonnonhaittakorvauksen tasot ovat taulukon 2 mukaiset. Luonnonhaittakorvaukset muodostuvat osarahoitteisesta korvauksesta, joka rahoitetaan osittain maaseuturahaston varoista ja osittain kansallisista varoista, ja kokonaan kansallisesti rahoitettavasta korvauksen korotuksesta.

Taulukko 2 Luonnonhaittakorvauksen korvaustasot

	EU-osarahoitteinen luonnonhaittakorvaus (€/ha)	Kokonaan kansallisesti rahoitettava luonnonhaittakorvaus (€/ha)	Luonnonhaittakorvaukset yhteensä (€/ha)
C-alue	93	149	242
AB-alue	68	149	217

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Viljelijän on noudatettava ehdollisuuden vaatimuksia, maatalousmaan ja maataloustoiminnan ehtoja.

O12 Mikä alue on tukikelpoinen?

☒Vuoristoalueet (asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti)

Vuoristoalueesen kuuluvat kunnat on lueteltu asetuksessa VNa 5/2015 (Valtioneuvoston asetus maatalouden tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista) liitteessä 1. https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005 .

Kartta luonnonhaitta-alueista on Ruokaviraston sivuilla:

https://www.ruokavirasto.fi/luonnonhaittakorvaus

https://www.livsmedelsverket.fi/kompensationsersattning

☒Muut alueet kuin vuoristoalueet, joilla on luonnonoloista johtuvia huomattavia rajoitteita (asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti)

AB-alueesen kuuluvat kunnat on lueteltu asetuksessa VNa 5/2015 (Valtioneuvoston asetus maatalouden tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista) liitteessä 1. https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005

Kartta luonnonhaitta-alueista on Ruokaviraston sivuilla:
https://www.ruokavirasto.fi/luonnonhaittakorvaus
https://www.livsmedelsverket.fi/kompensationsersattning

☐Alueet, joilla on muita erityisrajoitteita (asetuksen (EU) N:o 1305/2013 32 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti)
☐Kaikki alueet, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia tai muita erityisrajoitteita
☐Muut

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Maksutyyppi

☒ lisäkustannuksiin ja tulonmenetyksiin perustuva yksikkökustannus
☐ transaktiokustannus mukaan lukien
☐ Kertamaksu
☐ kertakorvaus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso on eriytetty vuoristoalueen (C-alue) ja Aluieiden, joilla on luonnonolosuhteista johtuvia rajoitteita (AB-alue). Korvaustaso on 25 €/ha korkeampi vuoristoalueilla, koska tuotantokustannukset ovat vuoristoalueella korkeammat kuin muualla Suomessa.

Laskentamenetelmä

Maatalouden kirjanpidon tietoverkoston FADN-aineisto on keskeinen käytettävissä oleva sekä eri jäsenmaiden ja niiden osa-alueiden väliseen tarkasteluun suoraan sopiva vertailuaineisto. Arviointiin on otettu tuotantoedellytyksiltään Suomeen vertailtavissa olevat FADN-alueet: vertailualue A (Etelä- ja Keski-Ruotsin Slättbygdslän), vertailualue B (Tanska, kokonaan yhtä FADN-aluetta), vertailualue C (Saksan Schleswig-Holstein) ja vertailualue D (Yhdistyneiden kuningaskuntien Skotlanti). Suomesta vertailussa on Etelä-Suomen FADN-alue, joka vastaa varsin tarkkaan vuoristoalueen ulkopuolista luonnonhaitta-aluetta Suomessa. Lähin vertailualue on maatalousvaltainen Etelä- ja Keski-Ruotsin Slättbygdslän, joka on lähes kokonaan luonnonhaitta-alueen ulkopuolella. Joissain rajatuissa osissa tätä aluetta maksetaan nykymuotoista luonnonhaittakorvausta kotieläintilojen nurmille, mutta viljalle tai muille peltokasveilla tukea ei alueella makseta. Siten peltokasvintuotannon yleistä luonnonhaittaa arvioitaessa Slättbygdslän on asetuksen (EU) N:o 1305/2013 mukainen Etelä-Suomeen verrattavissa oleva alue.

Kylmyyden takia kasvukausi jää Suomessa hyvin lyhyeksi ja viljelykasveille olennainen tehoisa lämpösumma jää pieneksi. Suhteessa näihin kasvuolojen kriteereihin luonnonhaitta on Suomen viljelyoloissa nähtävissä erityisesti alhaisina keskisatoina. Samalla epäsuotuisten alueiden panoskäyttö on saataviin satoihin nähden suhteessa suurempaa kuin suotuisilla alueilla. Nämä lisäkustannukset tulevat huomioitua, kun arviointiin sisällytetään viljelyn muuttuvat kustannukset ja yleiskustannukset. Arvioinnin keskeiseen GVA-indikaattoriin eivät sisälly eri avustukset ja tuet, joilla osaltaan pyritään kompensoimaan alueiden välisiä eroja muilla yhteisen maatalouspolitiikan mukaisilla perusteilla.

Kylmiin viljelyoloihin perustuva luonnonhaitta näkyy selkeimmin peltokasvituotannossa, minkä vuoksi yleiseen luonnonhaitan arviointiin on valittu kasvinviljelytilat (field crop farms). Sama yleinen luonnonhaitta heikentää kaikkien Etelä-Suomen tilojen kannattavuutta, koska myös kotieläintaloudessa peltoviljely on olennainen osa tuotantoprosessia. Matala viljelykasvien satotaso ja lannankäsittelyä ohjaavat ympäristösäädökset edellyttävät, että kotieläintiloilla on suhteellisen paljon omaa peltoviljelyä. Etelä-Suomessa pelkästään kasvinviljelytiloilla on valtaosa, yli 60 % alueen viljelymaasta, joten

peltokasvien viljely on selvästi vallitseva alueen viljelyjärjestelmä. Siten yleinen hehtaarikohtaisen luonnonhaitan määrittäminen peltokasviviljelyn bruttoarvonlisäyksen avulla on perusteltu vertailutapa.

Tilakoko vaihtelee tarkasteltavilla alueilla ja siksi vertailun mahdollistamiseksi euromääräiset indikaattorit lasketaan viljeltyä hehtaaria kohti. Kasvinviljelyssä luonnonolot aiheuttavat huomattavia vuosivaihteluita satoihin, tuottoon ja edelleen indikaattorien arvoihin. Tämän vuoksi tarkastelu on tehty viiden vuoden keskiarvona (20012–2016). Tilivuosi 2016 on uusin, mikä on saatavissa FADN-aluejaolla EU:n FADN-aineistosta. Keskiarvo lasketaan vuositulosten keskiarvona ja vuositulokset ovat kunkin vuoden hintatasossa.

Indikaattori eli bruttoarvonlisäys (GVA, Gross Value Added) on laskettu hehtaaria kohti seuraavasti: EU:n FADN-järjestelmän mukaisesta keskimääräisestä kokonaistuotosta pl. tuet (Total output, SE131) on vähennetty viljelyn muuttuvat kustannukset ja yleiskustannukset eli välituotekäyttö (Total intermediate consumption, SE275) ja erotus on jaettu tilojen keskimääräisellä peltoalalla. Tulokset ovat viiden vuoden keskiarvona vertailualue A:lla 454 €/ha, vertailualue B:llä 1 155 €/ha, vertailualue C:llä 665 €/ha, vertailualue D:llä 465 €/ha ja Etelä-Suomen FADN-alueella -69 €/ha (Kuva 1).

Tällä indikaattorilla laskettuna luonnonhaittaa kuvaava bruttoarvonlisäyksen ero kasvinviljelyssä on Etelä-Suomen ja keskeisen vertailualueen eli Ruotsin Slättbygdslänin välillä 523 €/ha. Muihin analyysin vertailualueisiin verrattuna ero kasvaa vielä selvästi tätä suuremmaksi. Ero vertailualueisiin perustuu suoraan siihen, että Etelä-Suomessa hehtaarikohtainen tuotto eli satotaso on vertailualuetta matalampi ja samalla sadontuottamisen välittömät kustannukset ovat korkeat. Luonnonhaitan takia esimerkiksi yhden viljatonnin tuotanto on Suomessa olennaisesti kalliimpaa kuin vertailualueilla. Suomen luonnonhaitta-alueen biofyysisillä perusteilla eli matalasta lämpötilasta aiheutuvalla lyhyellä kasvukaudella ja pienellä vuotuisella lämpösummalla on suora yhteys näihin kasvinviljelyn vertailutuloksiin.

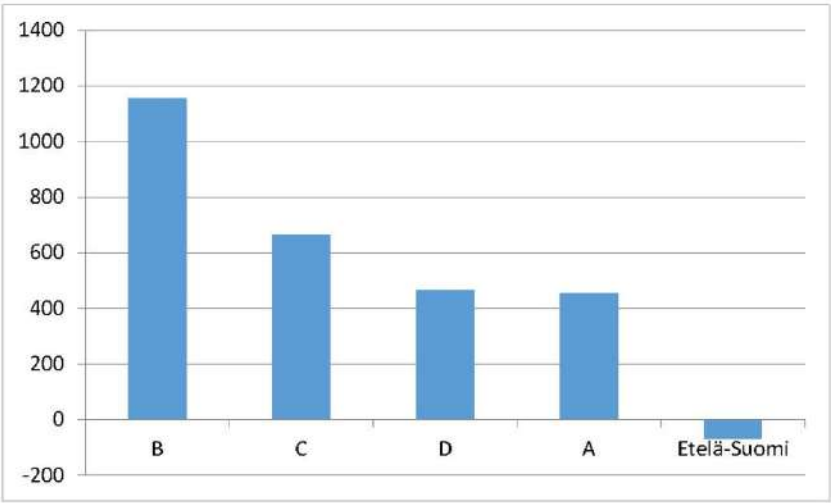

Kuva 1. Hehtaaria kohti laskettu GVA-indikaattori FADN–aineiston kasvinviljelytiloilla vuosien 2012–2016 keskiarvona.

Lisäselvitys

Ei muita lisätietoja

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 13 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tukikelpoisten alueiden määrittely perustuu EU-asetuksessa määriteltyihin läpinäkyviin kriteereihin.

Korvaus maksetaan hehtaareille riippumatta tuotantomääristä eikä tuotantosuunnalla ole vaikutusta korvauksen saamiseen.

Korvaustaso perustuu tulonmenetyksiin, jotka aiheutuvat ilmastosta.

Tuki on kaikkien alueella olevien viljelijöiden haettavissa. Minimialavaatimus 5 ha rajoittaa tuensaaja joukkoa vähän. Alle 5 ha tiloja oli vuonna 2021 Suomessa 1 300, kun kokonaistilamäärä oli 44 689 eli alle 3 % koko tilajoukosta. Pienten tilojen markkinoille tuottama sato on vähäistä eikä näiden tilojen jääminen luonnonhaittakorvauksen ulkopuolelle aiheuta kaupan vääristymiä.

Luonnonhaittakorvauksessa on mukana degressio joka kohdistuu peltoalaan

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
LHK 01 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso C-alueella	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.4; R.7;	Ei
LHK 02 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso AB-alueella	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.4; R.7;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

LHK 01 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso C-alueella

Korvaustaso perustuu tulonmenetyksiin ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaustaso on keskimääräinen, koska toimenpiteessä on degressio.

LHK 02 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso AB-alueella

Korvaustaso perustuu tulonmenetyksiin ja se on kaikkina vuosina yhtä suuri. Korvaustaso on keskimääräinen, koska toimenpiteessä on degressio.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
LHK 01 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso C-alueella (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	93,00	93,00	93,00	93,00	93,00	93,00		
	O.12 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 166 000,00	1 166 000,00	1 166 000,00	1 166 000,00	1 166 000,00	0,00	5 830 000,00
LHK 02 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso AB-alueella (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	68,00	68,00	68,00	68,00	68,00	68,00	0,00	
	O.12 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	1 038 000,00	1 038 000,00	1 038 000,00	1 038 000,00	1 038 000,00	0,00	5 190 000,00
YHTEENSÄ	O.12 (yksikkö: Hehtaari)	0,00	2 204 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00	0,00	11 020 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	177 398 000,00	177 398 000,00	177 398 000,00	177 398 000,00	177 398 000,00	0,00	886 990 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	76 281 140,00	76 281 140,00	76 281 140,00	76 281 140,00	76 281 140,00	0,00	381 405 700,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INVEST(73-74) - Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun

AX INV IP mångfald - Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX INV IP mångfald
Tukitoimen nimi	Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.21. Maatiloilla toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland.Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målsättningen är att bibehålla en tillräckligt stor areal med olika vårdbiotoper och värdefulla habitat i jordbrukslandskapet i syfte att bevara den biologiska mångfalden och kulturlandskapet. Samtidigt förstärks även de ekosystemtjänster som jordbruket producerar.

Interventionens insatser är i första hand riktade till sådana områden som inventerats och karterats och för vilka åtgärdsplaner har upprättats.

Ersättning kan beviljas för restaurering av lövängar samt för återskapande och nyskapande av naturbeten, ängar, strandängar och andra vårdbiotoper i jordbrukslandskapet. Projektet kan omfatta arbeten så som trädfällning, röjning och hamling av träd samt bortforsling av hygges- och röjningsrester. Projektet kan också omfatta kompletterande stängseldragning på befintliga naturbeten så att betesdjuren kan styras till

de områden som mest gynnas av betning.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Ersättning kan beviljas till jordbrukare.

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Återskapandet och nyskapandet ska med beaktande av områdets karaktär och förutsättningar göras etappvis enligt en åtgärdsplan som gjorts upp av en sakkunnig och som godkänts av landskapsregeringen. I planen ska finnas en specificering av de olika arbetsmomenten och en beskrivning av dem en tidsplan för genomförande av de olika arbetsmomenten och kostnadsförslag för projektet jämte kostnadsspecificering och finansieringsplan.

Området får inte gödslas eller behandlas med kemiska bekämpningsmedel.

Markbearbetning/-beredning får ske endast om det är nödvändigt för att skapa förökningsplatser för de växter som ska gynnas i projektet.

För nydragning av stängsel krävs att området är karterat och en betesplan har upprättats. Bidrag beviljas endast för permanenta stängsel.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är non-IACS.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Maximalt 100 % ersättning. Ersättning betalas på grundval av faktiska kostnader till den maximala ersättningsnivån.

Investeringens maximala ersättningsnivå är 3000 euro per hektar. För nydragning av stängsel kan ersättningen dock vara högst 500 euro per hektar. Ersättning betalas på grundval av faktiska kostnader högst upp till den maximala ersättningsnivån. Ersättningen är maximalt 100% av de godkända kostnaderna.

Lisäselvitys

Den genomsnittliga ersättningsnivån gällande återskapande/nyskapande av vårdbiotoper har beräknats till 6 000 euro/investering och beträffande nydragning av stängsel till 5 000 euro/investering.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Till stödberättigade kostnader hör inte arrende av det område som är föremål för projektet, mervärdesskatt som inte kvarstår som en slutlig utgift för sökanden, kostnader för åtgärder som vidtagits innan projektet inleds med undantag av kostnader i anslutning till planering av projektet eller kostnader för åtgärder för vilka det redan betalas annat stöd i enlighet med ett av Europeiska gemenskapen finansierat eller nationellt stödsystem.

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigandet definieras i CAP-planen och syftet är att förbättra miljöförhållanden på Ålands landsbygd kopplade till jordbruksproduktion. Stödbeloppet är inte kopplat till eller baserat på produktionsriktningen eller produktionsvolymen eller -priserna, och stödet förpliktar inte produktionen av vissa jordbruksprodukter. Tillgången till stödet är tidsbegränsad.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX INV IP mångfald - 1) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, stängsel	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.27;	Ei
AX INV IP mångfald - 2) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, biotoper	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX INV IP mångfald - 1) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, stängsel

Enhetskostnaden är baserad på erfarenheter erhållna från genomförandet av projekt under tidigare programperioder.

AX INV IP mångfald - 2) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, biotoper

Enhetskostnaden är baserad på erfarenheter erhållna från genomförandet av projekt under tidigare programperioder.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX INV IP mångfald - 1) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, stängsel (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	O.21 (yksikkö: Toimia)	4,00	5,00	3,00	4,00	4,00			20,00
AX INV IP mångfald - 2) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, biotoper (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00			
	O.21 (yksikkö: Toimia)	4,00	4,00	3,00	3,00	6,00			20,00
YHTEENSÄ	O.21 (yksikkö: Toimia)	8,00	9,00	6,00	7,00	10,00			40,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	44 000,00	49 000,00	33 000,00	38 000,00	56 000,00			220 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	18 920,00	21 070,00	14 190,00	16 340,00	24 080,00			94 600,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX INV IP nat.res.
Tukitoimen nimi	Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.21. Maatiloilla toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.16 Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon
R.26 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat luonnonvarojen hoitoon liittyvää YMP:n tukea tuotannollisiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen omfattar icke produktiva investeringar som främjar vattenskyddet, jordbruksnaturens mångfald och jordbrukets anpassning till klimatförändringen.

Interventionens insatser är i första hand riktade till sådana områden som jordbruket belastar kraftigt och där åtgärdsplaner har upprättats utgående från utredningar och karteringen som visar behovet av åtgärderna. I Förvaltningsplanen för de åländska vattnen har man konstaterat att det finns ett övergripande behov av att främja lokala samverkansprojekt mot övergödning och farliga substanser samt stärka biologisk mångfald. För jordbruk kan detta innebära klimatanpassningsåtgärder i form av t.ex. tvåstegsdiken, integrerade skyddszoner eller andra mångfunktionella våtmarkslösningar som både bidrar till minskad övergödning, minskade utsläpp av farliga ämnen, bättre vattenhushållning och stärkt biologisk mångfald i form av t.ex. pollinering. Dessa nämns vidare som behov i Landskapsregeringens Åtgärdsprogram för grundvatten, sjöar och kustvatten.

Interventionen innebär att stödmottagaren i enlighet med principen om naturenlig vattenbyggnad anlägger en våtmark, kedjor av små våtmarker, översvämningsområden, översvämningsplatåer av våtmarkstyp, tvåstegsdiken eller vattenfåror på deras naturliga platser eller på åkermark som är benägen att översvämmas. Med våtmark avses ett område som är varaktigt eller delvis täckt av vatten, kvarhåller fasta partiklar och näringsämnen, utgör livsmiljöer för levande organismer eller bidrar till en större variation i odlingslandskapet.

Investeringen täcker objektets planerings- och anläggningskostnader, inklusive de kostnader som bidrar till att effektivera våtmarkernas, dikens och vattenfårornas funktionalitet, så som konstruktioner som minskar flödeshastigheten och fosforutfällningen.

De projekt som finansieras ska främja antingen vattenskyddet eller jordbruksnaturens mångfald.

Urvalskriterier kommer att tillämpas vid urvalet av de projekt som finansieras. Andra våtmarksinvesteringar än sådana som finns i områden som påverkas av jordbruksverksamhet finansieras inte.

En våtmark som anläggs i syfte att främja vattenskyddet ska ha en sådan konstruktion att vattenflödet bromsas upp och näringsretentionen främjas. I första hand finansieras sådana projekt som förbättrar vattenskyddet mest kostnadseffektivt. Konstruktionen på en sådan våtmark som ska främja jordbruksnaturens mångfald måste gynna en mångfald av våtmarksorganismer. I första hand prioriteras sådana områden som på ett kostnadseffektivt sätt främjar utrotningshotade arter eller som gynnar ett närliggande Natura 2000-område eller annat skyddat område.

Investeringen måste planeras och riktas på ett sådant sätt att den gynnar miljön i jordbruksområden på så lämpligt, långsiktigt och kostnadseffektivt sätt som möjligt och mildrar problem som föranleds av översvämning eller torka i jordbruksområdena.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Ersättning beviljas till jordbrukare.

Minimiarealen för en investering är 0,30 hektar.

Våtmarkerna och översvämningsområdena som anläggs i vattenvårdande syfte ska i regel anläggas på platser där över 10 procent av våtmarkens eller översvämningsområdets ovanförliggande avrinningsområde utgörs av åker. Våtmarkens areal ska i regel utgöra minst 0,5 procent av det ovanförliggande avrinningsområdets areal. Detta krav gäller inte tvåstegsdiken och vattenfåror eller våtmarker som anläggs i syfte att främja jordbruksnaturens mångfald.

Våtmarkerna som anläggs i syfte att främja jordbruksnaturens mångfald kan anläggas på jordbruksareal eller i dess omedelbara närhet på platser där naturliga våtmarker förekommer endast i en liten omfattning och om våtmarken som anläggs väsentligt främjar jordbruksnaturens mångfald.

En våtmarksinvestering måste omfatta minst 0,30 hektar. Till den totala arealen som omfattas av investeringen hör förutom vatten- och översvämningsområdet även vallar och de kantområden som är nödvändiga för skötseln av området.

Efter att projektet är färdigställt betraktas området inte längre som jordbruksareal.

Den som genomför projektet måste ha de tillstånd som behövs och stödmottagaren ska föra bok över åtgärder som genomförs under projektet.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Interventionen är non-IACS.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Ett projekt ska uppgå till minst 4 100 euro för att beviljas ersättning.

Är projektet över 0,5 hektar beviljas högst 12 000 euro per hektar och den maximala ersättningen är 50 000 euro per projekt. För projekt mellan 0,5 – 0,30 hektar beviljas högst 4 100 euro per projekt. Den maximala ersättningsnivån för tvåstegsdiken och fåror är högst 12 euro per meter.

Ersättning betalas på grundval av faktiska stödberättigande kostnader högst upp till den maximala ersättningsnivån. Ersättningen är maximalt 100% av de godkända kostnaderna.

Lisäselvitys

I projekt som är över 0,50 hektar ersätter den maximala ersättningsnivån de beräknade anläggningskostnaderna till 90%. I de mindre projekten och vid anläggning av tvåstegsdiken och fåror täcker den maximala ersättningsnivån de beräknade anläggningskostnaderna till 100%.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Genom åtgärden finansieras inte bassänger avsedda endast för lagring av bevattningsvatten eller investeringar som syftar till att skapa en sjö eller damm.

Andra våtmarksinvesteringar än sådana som finns i områden som påverkas av jordbruksverksamhet finansieras inte.

Till stödberättigade kostnader hör inte arrende av det område som är föremål för projektet, mervärdesskatt som inte kvarstår som en slutlig utgift för sökanden, kostnader för åtgärder som vidtagits innan projektet inleds med undantag av kostnader i anslutning till planering av projektet eller kostnader för åtgärder för vilka det redan betalas annat stöd i enlighet med ett av Europeiska gemenskapen finansierat eller nationellt stödsystem.

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?
☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?
Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?
Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigandet definieras i CAP-planen och syftet är att förbättra miljöförhållanden på Ålands landsbygd kopplade till jordbruksproduktion. Stödbeloppet är inte kopplat till eller baserat på produktionsriktningen eller produktionsvolymen eller -priserna, och stödet förpliktar inte produktionen av vissa jordbruksprodukter. Tillgången till stödet är tidsbegränsad.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresurser	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.16; R.26;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresurser

Enhetskostnaden är baserad på erfarenheter erhållna från genomförandet av projekt under tidigare programperioder.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresurser (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00			
	O.21 (yksikkö: Toimia)	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00			6,00
YHTEENSÄ	O.21 (yksikkö: Toimia)	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00			6,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	37 500,00	75 000,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00			225 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	16 125,00	32 250,00	16 125,00	16 125,00	16 125,00			96 750,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX INV bevattning
Tukitoimen nimi	Investeringar i bevattning och markavvattning
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.9 Niiden viljelijöiden osuus, jotka saavat investointitukea rakenneuudistuksiin ja uudenaikaistamiseen, resurssitehokkuus mukaan lukien

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Det är viktigt att Åland kan anpassa sig till pågående klimatförändringarna med mer extrema väder och längre torrperioder under somrarna. Speciellt viktigt för Åland är det med tanke på den relativt stora andelen specialgrödor som potatis, lök grönsaker och frukt. Behovet att kunna anpassa vattengivan efter behovet är viktigt för att grödan skall kunna utveckla rotsystem och ta upp näringsämnen och för att på det sättet i förlängningen även minska utlakning av näringsämnen till Östersjön. Investeringen i smart bevattningsteknik syftar främst till att minska utlakning av näringsämnen och förfina och minska vattenanvändningen genom mer precisionsstyrd vattenanvändning med hjälp av markanalys och reglerteknik. Även vattnets fysiska placering är viktig i precisionsodling. Detta sker med ny teknik som droppbevattning, ramper och småspridare. Bevattningstekniken utvecklas hela tiden genom utveckling av ny teknik.

En minskad användning av vatten och gödsel per producerad mängd gröda är nödvändig i och med att kostnader för insatsvaror och energipriser tenderar att stiga.

Målsättningen är att ta i bruk förbättrad bevattningsteknik och utrustning som minskar vattenanvändningen per hektar bevattnad areal och mängd producerad gröda. Utrustningen skall minska vattenanvändningen med minst 10 % i jämförelse med konventionell teknik för att vara stödberättigad.

Investeringar i bevattning beviljas endast för vattenbesparande åtgärder gentemot konventionell teknik. Investeringen får inte påverka vattenmiljön negativt. Investeringarna inverkan på miljön följs upp av landsskapsregeringens miljöbyrå och ÅMHM (Ålands miljö- och hälsomyndighet).

Vissa områden där det inte finns naturlig uppdämning av utfallsvatten investeras i recirkulation av näringsrikt utfallsvatten från utfallsdiken. Recirkulation av dikesvatten görs i genom att näringsrikt vatten från jordbruksområden tas tillvara i uppsamlingsbassänger som placeras bredvid utfallsdiken och sedan kan återföras som bevattningsvatten under de torra perioderna under sommaren. Det frågan om bland annat flödesvatten från snösmältningen och rikliga regn under våren och som sparas i dammar sedan används som bevattningsvatten.

Dammarna fungerar även som sedimenteringsbassänger som fångar upp fosfor från jordbruksmark. De grävda bassängernas placering och storlek är vanligtvis under 20 000 m3. Ålands hälso- och miljöskyddsmyndighet (ÅMHM) skall avgöra om de kan påverka närliggande vattendrag och i så fall är de tillståndspliktiga. Även allt vattenuttag från befintliga naturliga vattendrag skall godkännas av ÅMHM

Vatten och vattenvården regleras i enlighet med den Åländska vattenlagen, 4 och 5 kap i Vattenlagen (1996:61) och vattenvådsplanen som implementerats i enlighet med Vatten ramdirektivet för vatten. Det stora övergripande målet är att uppnå en god vattenstatus i alla vatten.

Investering i hydroteknik skall minska vattenanvändningen i enlighet med artikel 74. I övrigt skall alla villkor i enlighet med artikel 74 skall följas då stöd beviljas för bevattning.

Alla vattenuttag från sjöar och från grundvatten registreras och vattenmängden mäts av den som tar vatten. Vattenuttag anmäls till ÅMHM. Vattennivån i sjön följs upp kontinuerligt av den som tar vatten och även genom stickprovskontroller av ÅMHM. Uttaget mäts med vattenflödesmätare och sjöns nivå mäts med plegel. Vattennivån i insjöar mäts för att undvika morfologiska skador eller på grund av för låg vattennivå. Stöd kan beviljas för

- Ny vattensparande bevattningsteknik
- Dammar som tar tillvara näringsrikt utfallsvatten
- Investering i distribution av överskottsvatten från insjöar (sjön nivå regleras och tillstånd för uttag krävs från ÅMHM)

Artikel 74 i SPPR kommer att följas. I enlighet med punkt art.74.3 kommer vattenmätare installeras vid investeringar som får stöd.

I enlighet med artikel 74.4 får stöd beviljas till en investering i en befintlig bevattningsanläggning eller en beståndsdel av en bevattningsinfrastruktur endast om det vid en förhandsbedömning potentiellt kan ge en besparing om minst 10 %.

Om investeringen påverkar grund- eller ytvattenförekomster som i förvaltningsplanen för det berörda avrinningsdistriktet bedömts ha lägre än god status på grund av vattenmängden, skall en faktisk minskning av vattenanvändningen om minst 50 % uppnås, så att det bidrar till att dessa vattenförekomster uppnår god status.

I enlighet med art 74.6 punkt a och b kan stöd beviljas till en investering som medför en nettoutvidgning av den bevattnade arealen och som påverkar en viss grund- eller ytvattenförekomst endast om vattenförekomsten i förvaltningsplanen för avrinningsdistriktet inte har bedömts ha lägre än god status på grund av vattenmängden, och en miljökonsekvensanalys visar att investeringen inte kommer att ha någon betydande negativ miljöpåverkan; den miljökonsekvensanalysen ska antingen genomföras av eller godkännas av den behöriga myndigheten och får även avse grupper av jordbruksföretag.

Projekten som finansieras väljs genom en urvalsprocess.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

- Stöd kan beviljas jordbruksföretagare som är minst 18 år.
- Om sökanden är en sammanslutning ska den stödberättigade personen ensam eller flera stödberättigade personer tillsammans ha bestämmanderätt i företaget.
- Stödmottagaren eller den som svarar för företagsverksamheten ska i förhållande till företagsverksamhetens omfattning och krav besitta tillräcklig yrkesskicklighet.
- Jordbruksföretag som omfattas av stödet ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet. Beskrivning av verksamheten, nödvändiga kalkyler och uppfyllande av lönsamhetsförutsättningarna uppvisas i en affärsplan.
- Som bilaga till ansökan ska finnas enligt nationell lagstiftning nödvändiga tillstånd, miljötillstånd och åtgärdstillstånd enligt Ålands Vattenlag.
- Stöd kan inte beviljas till projekt som har inletts innan stödansökan har lämnats in tagits. Kostnader som har uppstått innan är inte stödberättigade förutom nödvändiga planeringskostnader som gäller projektet i fråga inklusive affärsplanen.
- Stöd kan inte beviljas till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter enligt kommissionens riktlinjer för statligt stöd.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS

Eu-medfinansierat stöd beviljas i form av bidrag

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Stöd som delvis finansieras av EU beviljas som direkt bidrag.

Maximinivån för direkt bidrag som beviljas till investeringar är 40 procent av stödberättigade kostnader.

Maximibeloppet för stöd för investeringar till jordbruket som beviljas enligt artikel 73 i förordningen är högst 1 500 000 euro under tre beskattningsår.

Stöd beviljas inte om byggnadsinvesteringar under 5 000 euro och i andra investeringar under 3 000 euro.

Lisäselvitys

Alla vattenuttag från insjöar skall följas upp med plegel och vattenmätare. Uttagen är tillståndsbaserade.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Begagnad utrustning, moms (mervärdesskatt) och pumpar som drivs med fossilt bränsle.

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☒ Kyllä ☐ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

10 %

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

50 %

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigande definieras i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och syftar till att förbättra vattenhushållningen. Stödbeloppet är inte kopplat till produktionsriktningen eller i produktionsvolymen eller produktionspriserna, och stödet förpliktar inte till att producera vissa jordbruksprodukter. Utbetalning av stödet är tidsbegränsat och investeringen måste genomföras inom fyra år. Stödet syftar till att minska utsläpp av näringsämnen och effektivisera vatten användningen inom jordbruket.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.9;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning

Enhetskostnader bygger på tidigare genomsnittliga kostnader för motsvarande investeringar. Kostnaderna kan index justeras i enlighet med relevant kostnadsindex.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00			
	O.20 (yksikkö: Toimia)	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00			50,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00			50,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	100 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00			700 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	43 000,00	64 500,00	64 500,00	64 500,00	64 500,00			301 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX INV energi jordbr
Tukitoimen nimi	Energiinvesteringar för gårdar
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.15 Tuetut investoinnit uusiutuvan energian, myös biopohjaisen, tuotantokapasiteettiin (MW)
R.16 Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Stöd kan beviljas till fysiska personer (jordbruksföretagare) som bedriver jordbruksverksamhet.

Stöd kan beviljas till investeringar som gäller energiproduktion, energilagring, energieffektivisering eller energibesparing. I investeringar som gäller energiproduktion är förutsättningen för beviljande av stöd att energi produceras med en förnybar energikälla eller biomassa och att energi används i jordbrukets produktionsverksamhet.

Ett centralt mål är att främja jordbrukets övergång från användningen av fossila bränslen till användningen av förnybar energi och främja utnyttjandet av gödsel och annan biomassa som energi.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stöd kan beviljas till fysiska personer eller offentligrättsliga samfund (jordbruksföretagare) som bedriver jordbruksverksamhet.

- Stöd kan beviljas jordbruksföretagare som är minst 18 år.
- Om sökanden är ett samfund ska den stödberättigade personen ensam eller tillsammans med flera stödberättigade personer ha bestämmanderätt i samfundet.
- Stödmottagaren eller den som svarar för företagsverksamheten ska i förhållande till företagsverksamhetens omfattning och krav har tillräcklig yrkesskicklighet.
- Företag som omfattas av stöd ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet.
- Som bilaga till ansökan ska finnas nödvändiga, enligt nationell lagstiftning gällande tillstånd, såsom bygglov, miljötillstånd och åtgärdstillstånd.

Stöd kan inte beviljas till projekt som har inletts innan stödansökan har lämnats in. Kostnader som har uppstått innan är inte stödberättigade förutom nödvändiga planeringskostnader som gäller projektet i fråga inklusive affärsplanen

- Stöd kan inte beviljas till undsättning och omstrukturering av företag i ekonomiska svårigheter enligt kommissionens riktlinjer för statligt stöd.
- De projekt som finansieras utses genom ett urvalsförfarande.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Non-IACS Eu-medfinansierat stöd beviljas i form av bidrag

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**
☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☐ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Stöd beräknas på enhetskostnader för traditionella investeringar som biogas och solpaneler. Enhetskostnader fastställs och tillämpas i enlighet med 83.2 a i SPR. Vissa investeringar i framförallt ny teknik bedöms investeringskostnaden efter anbud och rimlighetsbedömning av fackman.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Maximinivån för stöd som beviljas till investeringar är 40–50 procent av stödberättigade kostnader.

Maximibeloppet för stöd för investeringar till jordbruket som beviljas enligt artikel 73 i förordningen är högst 1 500 000 euro under tre beskattningsår.

Stöd beviljas inte till energiinvesteringar under 3 000 euro.

Lisäselvitys

Energiproduktionen skall vara högst på samma nivå som den som förbrukas under ett år. Stöd beviljas enbart till energiproduktion för det egna behovet.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Ersättningsinvesteringar, moms, påbörjade investeringar och utrustning som tidigare erhållit investeringsstöd

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigande definieras i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och syftar till att förbättra miljön minska CO2 utsläpp och minska beroendet av fossila bränslen. Stödbeloppet är inte kopplat till produktionsriktningen eller i produktionsvolymen eller produktionspriserna, och stödet förpliktar inte till att producera vissa jordbruksprodukter. Utbetalning av stödet är tidsbegränsat och investeringen måste genomföras inom fyra år.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.15; R.16;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar

Enhetskostnader bygger på tidigare genomsnittliga kostnader för motsvarande investering. Kostnaderna kan index justeras i enlighet med relevant kostnadsindex.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	12 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	20 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	9,00	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00	5,00	70,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	9,00	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00	5,00	70,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	90 000,00	120 000,00	150 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	100 000,00	1 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	38 700,00	51 600,00	64 500,00	77 400,00	77 400,00	77 400,00	43 000,00	430 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX INV förädl företet - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX INV förädl företet
Tukitoimen nimi	Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Interventionen riktar sig till livsmedelsföretag på Åland för investeringar för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Stödet är avsett för företag; mikro, små och medelstora företag samt stora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG, verksamma inom livsmedelsförädling på Åland. Stöd kan även beviljas till jordbrukare och sammanslutningar som finns registrerade hos patent- och registerregeringens företags- och organisationsdatasystem (FODS). Stöd beviljas inte till enskild näringsidkare eller jordbruksföretagare som lyfter ålderspension. Sökanden ska uppfylla villkoren enligt LL om rätt att utöva näring (1996:47).

Stödmottagarna kan i fråga om företagsformen vara fysiska person (privata näringsidkare) och privaträttsliga juridiska personer (öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag och andelslag) som bedriver förädling och saluföring av jordbruks- och naturprodukter.

Stöd beviljas inte företag i ekonomiska svårigheter enligt den definition som följer av artikel 2 punkt 18 Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Med bearbetning avses varje process som en jordbruksprodukt undergår som till resultat ger en produkt som också är en jordbruksprodukt, med undantag för verksamheter på jordbruksföretaget som är

nödvändiga för att förbereda en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen. Med saluföring av jordbruksprodukter menas att ställa fram eller visa upp en jordbruksprodukt i avsikt att sälja, erbjuda för försäljning, leverera eller på annat sätt föra ut på marknaden, med undantag för primärproducentens försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare samt varje förberedande av produkten för sådan försäljning. Primärproducentens försäljning till slutkonsumenter ska betraktas som saluföring om den sker i separata lokaler som är särskilt avsedda för detta syfte. Med jordbruksprodukter avses produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som förtecknas i bilaga I till förordning (EU) nr 1379/2013.

Huvudsyftet är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt hög sysselsättning och lönsamhet i landskapets förädlingsindustri för jordbruksprodukter. En lönsam lokal förädlingsindustri skapar förutsättningar också för det lokala jordbruket att bibehålla eller förbättra lönsamheten och därmed bidra till att upprätthålla en levande landsbygd och ett öppet landskap. Därtill är målet att öka företagens effektivitet, att öka förädlingsgraden i företagen och att miljöanpassa företagens produktion.

Investeringar främjar företagens tillväxt och konkurrenskraft och uppmuntrar företagarnas välbefinnande och stärker landsbygdsområdenas socioekonomiska struktur, livskraft och välbefinnande. Investeringar kan också göras i företag som riktar sina produkter på den internationella marknaden.

Stöd kan beviljas för nyinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar. Stöd beviljas i samband med en expansion av produktionen, investeringar i modern teknologi, nya produkter eller investeringar med syfte att förbättra företagets resurseffektivitet (energi- och miljöeffektivitetet). Exempel på direkta materiella investeringar är byggnader, produktionsanläggningar och olika anläggningslösningar, inklusive renovering och teknik som produktionsmaskiner, utrustning och datorer.

Immateriella investeringar omfattar till exempel upphovsrätt, patent, varumärken, licenser, varumärken, tillstånd, företagsvarumärke och immateriella rättigheter samt ett brett spektrum av rättigheter och skyldigheter relaterade till företag. Begreppet investeringar omfattar även genomförbarhetsstudier om investeringar och andra utvecklingsåtgärder som gör det möjligt för företag att utveckla innovativa metoder och tekniker eller nya och förbättrade produkter och tjänster.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Förutsättningar för stödberättigande för investeringar i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter:

-Den som söker stöd har senast innan stödet utbetalas ett FO-nummer enligt företags- och organisationsdatalagen (244/2001).

-Stödmottagaren är inte ett företag i svårigheter.

-Den affärsplan som gäller den planerade affärsverksamheten är genomförbar.

-Man uppskattar att den företagsverksamhet som är föremål för stöd har förutsättningar att utvecklas till en lönsam och målmedveten affärsverksamhet.

-Den som söker stöd har ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra investeringen.

-Investeringen kan genomföras på ett övergripande hållbart sätt.

-Kostnaderna för investeringen är rimliga i förhållande till den omsättning som man vill uppnå och företagsverksamhetens omfattning.

-Den planerade investeringen uppfyller förutsättningarna för de regler för statligt stöd som tillämpas på den.

-På de investeringar som stöds tillämpas gällande lagstiftning och behövliga tillståndskrav.

-Inkomster från förädling och saluföring kan separeras från inkomsterna för företagsverksamhet inom jordbruk.

Stöd beviljas inte till ersättningsinvesteringar. Inköp av begagnad utrustning är en stödberättigande utgift under förutsättning att säljaren kan intyga att utrustningen inte inköpts med hjälp av offentligt bidrag någon gång under de senaste fem åren. Kostnaden för begagnad utrustning måste vara lägre än kostnaden för liknande ny utrustning.

Den verksamhet som stöds får inte läggas ned eller inskränkas väsentligt innan tre år har förflutit från betalningen av den sista posten av ett stöd i form av understöd. För stora företag samt jordbrukare är motsvarande tidsperiod fem år. Om ägande- eller besittningsrätten till den verksamhet som stöds överlåts på någon annan före utgången av den ovan nämnda fristen, ska stödtagaren före överlåtelsen utverka

landskapsregeringens tillstånd. En förutsättning för tillståndet är att mottagaren uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att karaktären av den verksamhet som stöds inte förändras väsentligt.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Non-IACS

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Stödet beviljas som understöd och beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen. Stödet betalas ut mot redovisade kostnader.

Som investeringsstöd kan mikroföretag och SMF beviljas stöd för högst 40 % av stödberättigade kostnader

om slutprodukten efter bearbetning och förädling också är en bilaga 1 produkt annars är stödnivån maximalt 20 % för mikro och SMF samt 10 % för stora företag.

Som investeringsstöd kan stora företag beviljas stöd för högst 10 % av stödberättigade kostnader.

För investeringens genomförandestudie kan stöd för högst 50 % av stödberättigade kostnader beviljas.

Stödet beviljas i form av bidrag och beräknas på basen av godkända stödberättigande kostnader för investeringen.

Lisäselvitys

Investeringar får inte påbörjas innan ansökan om finansiering är anhängiggjord hos Ålands landskapsregering.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

I fråga om förädling av jordbruksprodukter omfattas stödet av tillämpningsområdet för artikel 42 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

I fråga om vidare förädlade livsmedel samt råvaror som kommer från andra sektorer än jordbruket tillämpas på stödet regler för statligt stöd. (Under EU-finansieringsperioden 2014–2020 har kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 (allmän gruppundantagsförordning) samt kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 (stöd av mindre betydelse/de minimis) tillämpats på motsvarande stöd.)

Genomförbarhetsstudie (stöd av mindre betydelse/de minimis)

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Stöd beviljas inte

- till företag i svårigheter
- till ersättningsinvesteringar
- retroaktivt, dvs för åtgärder vidtagna före ansökan registrerats hos Ålands landskapsregering.

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigandet definieras i CAP-planen och syftet är att förbättra livsmedelsindustrins konkurrenskraft. Stödbeloppet är inte kopplat till eller baserat på produktionsriktningen eller produktionsvolymen eller -priserna, och stödet förpliktar inte produktionen av vissa jordbruksprodukter. Tillgången till stödet är tidsbegränsad.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Ryhmä	Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Livsmedelsförädling utanför jordbruket	Investeringar - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Investeringar - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket

Enhetskostnaden är baserad på ett medeltal uträknad från erfarenheter från perioden 2014-2022

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Ryhmä	Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Livsmedelsförädling utanför jordbruket	Investeringar - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00			
		Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
		O.24 (yksikkö: Toimia)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00			
	YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00			25,00
		Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00			2 000 000,00
		Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	172 000,00	172 000,00	172 000,00	172 000,00	172 000,00			860 000,00
		Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
		Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
		Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
		Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

		Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
		Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX INV jordbr - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX INV jordbr
Tukitoimen nimi	Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.9 Niiden viljelijöiden osuus, jotka saavat investointitukea rakenneuudistuksiin ja uudenaikaistamiseen, resurssitehokkuus mukaan lukien

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Det finns behov av investeringar i jordbruksföretag som fortsätter och utvecklar sin verksamhet. Investeringar i åtgärder där man inför modern teknik och produktionssätt. Med hjälp av sådana åtgärder kan man effektivisera produktionen och svara mot konkurrenskraftutmaningarna i branschen. I samband med investeringar kan man satsa på hållbarhet i byggandet och produktionen samt på miljöförbättrande åtgärder. Ny teknik bidrar ofta till att minska belastningen på miljön. Delvis för att man alltid strävar till att minska produktionsinsatserna. De projekt som får stöd ska i första hand ha en förbättrande inverkan på produktionens produktivitet och därigenom förbättra verksamhetens konkurrenskraft och miljöpåverkan. Projekt som stöds kan vara

- nybyggnation av produktionsbyggnader och lagerbyggnader

- utbyggnad av produktionsbyggnader
- totalrenovering av produktionsbyggnader
- investering i ny teknologi
- täckdikning
- investering i produktionens kvalitet, till exempel produktionshygien eller arbetsmiljön

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

- Stöd kan beviljas jordbruksföretagare som är minst 18 år.
- Om sökanden är en sammanslutning ska den stödberättigade personen ensam eller flera stödberättigade personer tillsammans ha bestämmanderätt i företaget
- Stödmottagaren eller den som svarar för företagsverksamheten ska i förhållande till företagsverksamhetens omfattning och krav besitta tillräcklig yrkesskicklighet
- Jordbruksföretag som omfattas av stödet ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet. Beskrivning av verksamheten, nödvändiga kalkyler och uppfyllande av lönsamhetsförutsättningarna uppvisas i en affärsplan.
- Som bilaga till ansökan ska finnas nödvändiga, enligt nationell lagstiftning gällande tillstånd, såsom bygglov, miljötillstånd och åtgärdstillstånd.
- Stöd kan inte beviljas till projekt som har inletts innan stödansökan har lämnats in. Kostnader som har uppstått innan är inte stödberättigade förutom nödvändiga planeringskostnader som gäller projektet i fråga inklusive affärsplanen.
- Stöd kan inte beviljas till undsättning och omstrukturering av företag i ekonomiska svårigheter enligt kommissionens riktlinjer för statligt stöd.
- De projekt som finansieras utses genom ett urvalsförfarande.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS

Eu-medfinansierat stöd beviljas i form av bidrag. Dessutom kan statliga garantier och/eller räntesubventioner på lån beviljas som ytterligare nationell finansiering. Summan av subventionerna får inte överstiga det högsta maximala stödbeloppet eller stödnivån. Om det utöver den statliga garantin för samma ändamål, beviljas både ett räntesubventionslån och ett bidrag, skall räntesubventionerna minskas så att totala beloppet inte överskrider det maximala beloppet Om en statlig garanti och ett bidrag beviljas för samma ändamål skall motsvarande avdrag göras från bidragsbeloppet. Vid beviljandet av räntesubventioner i samband med ett lån skall stödsatsen motsvara det totala räntesubventionsbeloppet för räntesubventionerna. Vid beräkningen av stödnivån skall räntesubventionerna på det räntesubventionslån som ska betalas när som helst diskonteras till värdet av det år då stödet beviljades. Diskonteringsräntan skall vara den som avses i kommissionens meddelande (08/C 14/02) om översynen av metoden för fastställande av referens- och diskonteringsräntor. Mer detaljerade bestämmelser om det maximala beloppet för räntesubventioner och andra villkor fastställs nationellt.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Stöd beräknas på enhetskostnader för traditionella jordbruksinvesteringar. Vissa investeringar i framförallt ny teknik bedöms investeringskostnaden efter anbud och rimlighetsbedömning av fackman. Enhetskostnader fastställs och tillämpas i enlighet med 83.2 a i SPR. Enhetskostnader används i samband med byggnation och är beräknade per enhet (t.ex. m2 eller m3). Enhetskostnaderna beräknas från tidigare likadana projekts byggnadskostnader. Enhetskostnaderna kan justera i enlighet med förändringar i byggkostnader.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Stöd som delvis finansieras av EU beviljas som direkt bidrag. Som nationell tilläggsfinansiering kan dessutom beviljas statsborgen och/eller räntestödslån.

Maximinivån för direkt bidrag som beviljas till investeringar är 40 procent av stödberättigade kostnader. Maximinivån för det direkta bidraget kan höjas med 10 procentenheter om sökande som vid tidpunkten för ansökan är högst 40 år och om det vid tidpunkten för ansökan har gått högst sju år sedan etableringen . Den totala stödnivån av bidrag och konsoliderade räntestödsbetalningar kan uppgå till högst 50 %

Maximibeloppet för stöd för investeringar till jordbruket som beviljas enligt artikel 73 i förordningen är högst 1 500 000 euro under tre beskattningsår.

Stöd beviljas inte om byggnadsinvesteringar under 5 000 euro och i andra investeringar under 3 000 euro.

Lisäselvitys

Stödtagaren skall ha utbildning eller minst 5 års erfarenhet av lantbruk

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Ersättningsinvesteringar, påbörjade investeringar, mervärdesskatt (moms) och begagnade maskiner

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigande definieras i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken och syftar till att förbättra jordbrukets struktur. Stödbeloppet är inte kopplat till produktionsriktningen eller i produktionsvolymen eller produktionspriserna, och stödet förpliktar inte till att producera vissa jordbruksprodukter. Utbetalning av stödet är tidsbegränsat och investeringen måste genomföras inom fyra år. Stödbeloppet är begränsat till att kompensera för strukturella svårigheter .

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV jordbruk - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.9;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV jordbruk - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen

Enhetskostnader bygger på tidigare genomsnittliga kostnader för motsvarande investering. Kostnaderna kan index justeras i enlighet med relevant kostnadsindex.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV jordbruk - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	0,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	25,00	40,00	40,00	40,00	32,00	0,00	0,00	177,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	25,00	40,00	40,00	40,00	32,00	0,00	0,00	177,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	500 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	800 000,00			4 300 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	215 000,00	430 000,00	430 000,00	430 000,00	344 000,00			1 849 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV kosteikko - Kosteikkoinvestoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV kosteikko
Tukitoimen nimi	Kosteikkoinvestoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.23. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien ei-tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 28	Peltojen ulkopuolisen maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen ja edistäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.16 Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon
R.26 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat luonnonvarojen hoitoon liittyvää YMP:n tukea tuotannollisiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on maatalouden vesiensuojelua, maatalousluonnon monimuotoisuutta ja kasvihuonekaasujen

hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista edistävä ei-tuotannollinen kosteikkoinvestointi. Toimenpiteessä toteutetaan kosteikkoinvestointi perustamalla luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti kosteikkoja, pienten kosteikkojen ketjuja, kosteikkomaisia tulva-alueita ja -tasanteita ja kaksitasouomia sekä luonnonmukaisesti mutkittelevia uomia niiden luontaisille paikoille, herkästi tulviville pelloille ja pengerretyille kuivatusalueille. Kosteikolla tarkoitetaan pysyvästi veden osittain peittämää aluetta, joka toimii kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjänä, eliöstön elinympäristönä tai viljelymaiseman monipuolistajana. Kosteikkoinvestointi voi kattaa vesiensuojelua tehostavan kaksitasouoman perustamisen myös ilman varsinaista kosteikkoa. Kosteikkoinvestoinnilla voidaan myös muuttaa viljelyksessä olevia turvepeltoja kosteikoiksi tai suon kaltaiseksi alueeksi.

Investointi kattaa kohteen perustamiskustannukset mukaan lukien sen toiminnallista vaikuttavuutta edistävät kustannukset liittyen virtaamaa hidastaviin rakenteisiin, fosforin saostukseen ja vieraslajien tehostettuun torjuntaan. Investoinnin tulee perustua investointikohteesta tehtyyn toimenpidesuunnitelmaan. Suunnittelukustannukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia kosteikkoinvestoinnissa. Investoinnin suunnittelua voidaan rahoittaa Neuvontapalvelut (Neuvo) interventiosta. Rahoituskauden alkuun säädetään tarvittaessa siirtymäsääntö suunnittelukustannusten hyväksymisestä tilanteessa, jossa Neuvontapalvelut-interventioon hyväksyttyjä kosteikkoinvestoinnin neuvojia on tarjolla vielä liian vähän.

Investointiin soveltuvien kohteiden tulee edistää joko 1) maatalouden vesiensuojelua, 2) maatalousluonnon monimuotoisuutta tai 3) vähentää kasvihuonekaasupäästöjä turvepelloilta. Rahoitettavien kohteiden valinnassa sovelletaan valintakriteereitä, jotka ottavat huomioon kuinka tarkoituksenmukainen investointi on edistämäänsä ympäristöhaasteeseen nähden. Investoinnilla ei rahoiteta muita kuin maatalousvaikutteisiin alueisiin liittyviä kosteikkoinvestointeja.

Kosteikkoinvestointeja voidaan tehdä kolmen päätavoitteen edistämiseen. Kosteikkoinvestoinnit ovat luonteeltaan monivaikutteisia, mutta päätavoite otetaan huomioon investointisuunnitelmassa, tukikelpoisuusehdoissa, investoinnin tarkoituksenmukaisuuden harkinnassa ja valintakriteerien soveltamisessa.

1) Vesiensuojelua edistävät investoinnit: Maatalouden vesiensuojelun edistämiseen perustettavan kosteikon rakenteen tulee hidastaa veden kulkua ja edistää ravinteiden pidättymistä. Ensisijaisesti rahoitettavia ovat vesiensuojelua kustannustehokkaimmin parantavat kohteet.

2) Luonnon monimuotoisuutta edistävät investoinnit: Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävän kosteikon rakenteen tulee suosia monipuolista kosteikkojen eliölajistoa. Ensisijaisia ovat kohteet, jotka kustannustehokkaasti edistävät uhanalaista lajistoa tai hyödyttävät läheistä Natura 2000 -aluetta tai muuta suojelualuetta.

3) Kasvihuonekaasupäästöjä ehkäisevät investoinnit: Turvepeltoa koskevassa kosteikkoinvestoinnissa kohteen vesitaloutta on muutettava siten, että pohjaveden pinta nousee pysyvästi tasolle, joka tehokkaasti ehkäisee turpeen hajoamista. Turvepeltoa koskevassa investoinnissa ensisijaisesti rahoitettavia ovat paksumman turvekerroksen omaavat ja kasvihuonekaasupäästöjä kustannustehokkaasti vähentävät kohteet.

Investoinnin päätavoite on otettava huomioon investoinnin suunnittelussa. Investoinnit tulee suunnitella ja kohdentaa niin, että ne hyödyttävät maatalousalueiden ympäristöä mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti, pitkävaikutteisesti ja kustannustehokkaasti sekä lieventävät viljelyalueiden tulva- tai kuivuusongelmia.

Kosteikkoinvestoinnin aikana tehdyistä toimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

Investoinnin valmistumisen jälkeen kohteen hoidosta on tehtävä viisivuotinen ympäristökorvausten mukainen ympäristösopimus kosteikkojen hoidosta (Ympäristö 11).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja on viljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö.

Kostekkoinvestoinnilla on oltava toimenpidesuunnitelma, joka huomioi investoinnin tavoitteet.

Kosteikkoinvestoinnin tavoitteen mukaiset erityiset tukikelpoisuusehdot ovat seuraavat:

1) Vesiensuojelun edistämiseen tarkoitetut kosteikot ja tulva-alueet on perustettava kohtiin, joissa kosteikon tai tulva-alueen yläpuolisella valuma-alueella on pääsääntöisesti peltoa yli 10 prosenttia.

Peltoalavaatimus ohjaa nämä investoinnit maatalouden vesiensuojeluun. Vesiensuojelua edistävän kosteikkoinvestoinnin kattaman alueen kokonaispinta-alan on oltava pääsääntöisesti vähintään yksi prosentti yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta, jotta voidaan varmistaa kosteikon tehokkuus ravinteiden pidättämisessä. Vaatimusta yläpuolisen valuma-alueen koosta ja vaatimusta kosteikon koon suhteesta yläpuolisen valuma-alueen kokoon ei ole vesiensuojelun kannalta tarkoituksenmukaista soveltaa kaksitasouomia ja uomien luonnontilaistamista koskeviin vesiensuojelua edistäviin investointeihin. Pinta-alavaatimuksista voidaan poiketa myös kohteessa, jossa kosteikon perustaminen on maatalouden vesiensuojelun kannalta tarkoituksenmukaista voimakkaan paikallisen kuormituksen takia tai erillisselvityksen osoittaman tarpeen perusteella.

2) Maatalousluonnon monimuotoisuutta edistävät kosteikot voidaan perustaa maatalousmaalle tai sen välittömään läheisyyteen, alueilla joilla kosteikkoalueita on luontaisesti vähän ja investoinnilla voidaan merkittävästi edistää maatalousympäristön luonnon monimuotoisuutta paikallisesti tai alueellisesti. Vaatimusta yläpuolisen valuma-alueen koosta ja vaatimusta kosteikon koon suhteesta yläpuolisen valuma-alueen kokoon ei sovelleta monimuotoisuuskosteikkoihin, joten monimuotoisuuskosteikot voivat myös olla vesiensuojeluun suunnattuja kosteikkoja pienempiä.

3) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi tehtävän investoinnin on kohdistuttava turvetta olevalle peltomaalle mukaan lukien tarkoituksenmukaiset reuna-alueet. Investointi muuttaa kohteen viljelyyn soveltumattomaksi. Vaatimusta yläpuolisen valuma-alueen koosta ja vaatimusta kosteikon koon suhteesta yläpuolisen valuma-alueen kokoon ei sovelleta kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi turvepellolle perustettaviin kosteikkoihin tai suon kaltasiin alueisiin. Turvepeltojen muuttamista koskeva investointi voidaan tehdä vain korvauskelpoista maatalousmaata (4.1.8) oleville lohkoille ja niiden veden pinnan sääntelyn kannalta tarkoituksenmukaisille reuna-alueille.

Kosteikkoinvestoinnin pinta-alan tulee olla vähintään 0,3 ha. Investoinnin kattamaan kokonaisalaan kuuluvat vesi- ja tulva-alueiden lisäksi penkereet ja hoidon kannalta tarpeelliset reuna-alueet. Toimenpiteestä ei saa aiheutua olennaista haittaa investointikohteen ulkopuolisten peltojen kuivatukselle tai muulle maankäytölle. Investoinnin kattama ala ei ole maatalousmaata investoinnin valmistuttua.

Investoinnin toteuttamiseen on oltava tarvittavat luvat.

Investointia ei voida rahoittaa kohteeseen, jonka perustamiseen on myönnetty muuta julkista rahoitusta.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Ei-IACS

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Keskimääräinen investoinnille arvioitu tuki on 37 500 euroa investointia kohti.

Investointien koko voi olla eri tuensaajilla hyvin erilainen pienestä monimuotoisuuskosteikosta laajan valuma-alueen vesiä suodattavaan vesienhoitokosteikkoon. Keskimääräisen kosteikkoinvestoinnin kooksi on arvioitu noin kolme hehtaaria. Pienin maksettava investointi on 4 100 euroa, kuitenkin

kaksitasouomien osalta 21 euroa/metri.

Investoinnin hehtaarikohtainen enimmäiskorvaustaso on 12 000 €/ha yli 0,5 hehtaarin kokoisilla kohteilla. Pienten 0,3-0,5 hehtaarin kokoisten kohteiden enimmäiskorvaustaso on 4 100 €/kohde. Uomien luonnontilan parantamisen ja kaksitasouomien enimmäiskorvaustaso on enintään 21 €/metri.

Lisäselvitys

Enimmäiskorvaustaso korvaa yli 0,5 hehtaarin kohteilla 90 % laskennallisista perustamiskustannuksista. Pienempien kohteiden enimmäiskorvaustaso ja uomia koskeva enimmäiskorvaustaso korvaavat 100 % laskennallisista perustamiskustannuksista.

Korvaus maksetaan investoinnin suunnitelmaan sisältyvien toteutuneiden kustannusten mukaan kuitenkin enintään kohteen koon perusteella määräytyvän hehtaarikohtaisen enimmäiskorvauksen tai uomainvestointeja koskevan metrikohtaisen enimmäiskorvauksen mukaisesti.

Kosteikkojen koko määräytyy luonnonolosuhteiden ja toiminnallisuuden perusteella tarkoituksenmukaisesti. Investointikohteen vähimmäisala on 0,3 hehtaaria. Suurimmat kohteet voivat olla hyvin laajoja, sillä vesiensuojelua edistävän kosteikon koko tulee olla vähintään yksi prosentti yläpuolisen valuma-alueen koosta. Kohdekohtainen korvaus ei investoinnin koon vaihtelun takia voi olla kiinteä.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Mitään muuta ei tueta kuin intervention ehtojen mukaisia kosteikkoinvestointeja. Investointi ei sisällä kasteluinvestointia.

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kosteikkoinvestoinnit on Suomen hallituksen julkisesti rahoitettuun CAP-suunnitelmaan sisältyvä ja suunnitelmassa määritelty ympäristön tilaa parantava ei-tuotannollinen investointitukitoimenpide. Tuella korvataan kosteikkojen perustamisesta aiheutuneita kustannuksia suunnitelmassa määrättyjen kriteerien perusteella. Tuki ei perustu tuotantoon, tuotantomäärään tai hintaan. Tuen saaja voi olla viljelijä, rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV-ETI - INV-Kosteikkoinvestointi	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.16; R.26;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV-ETI - INV-Kosteikkoinvestointi

Kosteikkoinvestoinnille on tehty laskelma suurten ja pienten kosteikkojen sekä kaksitasouomien perustamisen keskimääräisitä hehtaarikohtaisista tai metrikohteisista kustannuksista. Kosteikkoinvestoinnin laskelma on tehty patoamalla tai massiivikaivulla perustetuille kosteikoille. Kustannuksissa on otettu huomioon perustamiskustannukset. Kustannuksia muodostuu mm. pintamaan poistosta, kosteikon syväosan massojen kaivuusta ja poiskuljetuksesta tai vaihtoehtoisesti patoamalla perustetun kosteikon pintamaan poistosta ja patorakennelmista. Laskelman perusteella on määritetty hehtaarikohtaiset enimmäiskorvaustasot pienelle ja suurelle kosteikolle sekä uomainvestoinnille metrikohtainen enimmäiskorvaustaso.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV-ETI - INV-Kosteikkoinvestointi (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.23 (yksikkö: Toimia)	0,00	55,00	85,00	125,00	95,00	45,00	23,00	428,00
YHTEENSÄ	O.23 (yksikkö: Toimia)	0,00	55,00	85,00	125,00	95,00	45,00	23,00	428,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	2 062 500,00	3 187 500,00	4 687 500,00	3 562 500,00	1 687 500,00	862 500,00	16 050 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	886 875,00	1 370 625,00	2 015 625,00	1 531 875,00	725 625,00	370 875,00	6 901 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV laajakaista
Tukitoimen nimi	Maaseudun laajakaistainvestoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 17	Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 40	Toimivat tietoliikenneyhteydet	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.41 YMP-tuen myötä paremmasta palvelujen saatavuudesta ja infrastruktuurista hyötyvän maaseutuväestön osuus

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Euroopan unionin tavoitteet: vuoteen 2025 mennessä ”Eurooppalaisilla kotitalouksilla niin kaupungeissa kuin maaseudulla olisi oltava mahdollisuus käyttää yhteyksiä, joiden siirtonopeus on vähintään 100 Mbit/s ja joka voidaan kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa. Kaikilla keskeisillä sosioekonomisilla toimijoilla tulisi olla mahdollisuus käyttää erittäin suuren kapasiteetin yhteyksiä, joiden avulla käyttäjät voivat siirtää dataa 1 gigabitin tiedonsiirtonopeudella sekunnissa”.

Toimenpide vastaa mm. Green deal –tavoitteeseen: Edistetään tietämystä ja sen jakamista, innovointia sekä digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä tuetaan niiden käyttöä

Edistetään ja tuetaan investoinnein seuraavan sukupolven laajakaistayhteyksien laajentamista maaseutualueille ja syrjäisille alueille Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan sisältyvän tavoitteenmukaisesti eli pyrkien varmistamaan nopean laajakaistan 100 % kattavuus vuoteen 2025

mennessä. Samalla on tärkeää varmistaa yhteisvaikutukset EU:n muun rahoituksen sekä kansallisen rahoituksen kanssa.

Suomelle ovat hyvin tyypillisiä laajat, harvaan asutut alueet, ja NGA-yhteyksien eli seuraavan sukupolven laajakaistayhteyksien kattavuus on maaseutualueilla heikko. Siksi tarvitaankin julkista tukea, jotta saavutetaan vihreän kehityksen ohjelmaan sisältyvä tavoite, joka koskee nopean laajakaistan 100 % kattavuutta vuoteen 2025 mennessä

Toimenpiteen tavoitteena on huippunopean laajakaistan saatavuuden parantaminen maaseutualueilla. Toimenpiteessä toteutetaan ns. kyläverkkoinvestointeja. Niillä lisätään maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja parannetaan yritysten toimintamahdollisuuksia. Kyläverkolla tarkoitetaan tilaajayhteysverkon rakentamista tarvittavine yhteysverkkoineen kylään tai kyläryhmiin. Kyläverkkohankkeita toteutetaan maaseutualueilla, joilla huippunopeita tietoliikenneyhteyksiä ei markkinaehtoisesti rakenneta.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja:

Tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, mm. kunnat, yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat ja operaattorit.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tuen ehdot määräytyvät komission asetus (EU) N:o 651/2014 art. 52 mukaisesti ja sen päivityksen mukaisesti.

Tuki myönnetään investointihankkeille. Hankkeessa voidaan tehdä investointeja laajakaistainfrastruktuurin rakentamiseen, parantamiseen ja laajentamiseen, passiivisen laajakaistainfrastruktuurin sekä laajakaistan ja julkisten sähköisen hallinnon ratkaisujen saatavuuden parantamiseen liittyen. Tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle.

Tuettu tietoliikenneverkon rakentaminen on teknologiariippumatonta, mutta edellytyksenä on, että verkko takaa 1 Gbit/s nopeudella toimivan yhteyden. Rakennettu tietoliikenneverkko on tuen saajan omistama ja tuen saaja sitoutuu pitämään verkon tuen myöntöhetkellä tarkoitetussa käytössä pysyvyydestä kansallisessa ja EU-säädöksissä säädettyjen ehtojen mukaisesti.

Tuetun verkon toteuttajan on tarjottava muille operaattoreille mahdollisimman laajat aktiiviset ja passiiviset tukkutason käyttöoikeudet oikeudenmukaisin ja syrjimättömin ehdoin.

Toimenpiteen mukainen tuki koskee pieninfrastruktuureja maaseutualueilla. Pienimuotoiset infrastruktuurihankkeet eivät yleensä kohdistu LAU 2-tason aluetta (NUTS 5) suuremmalle alueelle. Tämä taso vastaa yleensä kunnan käsitettä. Lähtökohtana on, että laajakaistapalvelun käyttäjä hankkii tarvitsemansa tilaajaliittymän (talokaapeli) omalla kustannuksellaan.

Investointi on tehtävä alueella, jolla ei ole samaan luokkaan kuuluvaa infrastruktuuria ja jolla tällaista infrastruktuuria ei todennäköisesti kehitetä kaupallisin ehdoin kolmen vuoden kuluessa suunnitellun tukitoimenpiteen julkaisemisajankohdasta, mikä on myös varmistettava avoimella julkisella kuulemisella.

Tuki on myönnettävä avoimen, läpinäkyvän ja syrjimättömän tarjouskilpailumenettelyn perusteella (ELY-keskuksen hakumenettely).

Toimenpiteellä toteutetaan EU:n Green dealin sekä pitkän aikavälin maaseutuvision tavoitteita.

Tukea voidaan kohdentaa aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, jotka maaseudun sosioekonomisiin tavoitteisiin. Tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka edistävät maaseudun elinvoimaisuutta ja tuovat lisäarvoa toimintaympäristössä. Investointia voidaan tukea, jos siitä saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille, yrittäjille ja muille toimijoille.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yhteisöllisissä laajakaistahankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Laajakaistainfrastruktuurin rakentamiseen kuuluvat kaivuu-, kaivanto- ja asennuskustannukset ovat tukikelpoisia.

Tukea ei myönnetä kustannuksiin, jotka aiheutuvat viimeisen 100 metrin tilaajaliittymän (talokaapeli) rakentamisesta yksityisen loppukäyttäjän asuinrakennuksen tai toimipaikan seinästä. Lähtökohtana on,

että laajakaistapalvelun käyttäjä hankkii tarvitsemansa tilaajaliittymän omalla kustannuksellaan.
Rahoitus yhteensovitetaan kansallisen ja RRF-rahoituksen kanssa Suomen laajakaistatoimistossa.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena investointihankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**
☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).

Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 40 - 65 % hyväksyttävistä kustannuksista.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvat, tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset (aineettomat ja aineelliset investoinnit).

Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☒ Kyllä ☐ Ei ☐ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tuen ehdot määräytyvät komission asetus (EU) N:o 651/2014 art. 52 mukaisesti ja sen päivityksen mukaisesti.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä

jäsenvaltion CAP:n strategiasuunnitelmassaan määrittelemiin laajamittaisiin infrastruktuureihin tehtävät investoinnit, jotka eivät ole osa asetuksen (EU) 2021/1060 32 artiklassa esitettyjä yhteisölähtöisiä paikallisia kehittämisstrategioita, lukuun ottamatta investointeja laajakaistaan sekä tulvien torjuntaa ja rannikkoalueiden suojelua koskeviin ennalta ehkäiseviin toimiin, joilla pyritään lieventämään mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen tai muiden katastrofien seurauksia

kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamiseen (Kuntalaki 365/1995, Laki kunnan peruspalveluitten valtionosuuksista 1704/2009)

yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatilojen ympäristö-, energia-, jäte- ja tai vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita;

yritysten investointi- tai kehittämishankkeita, joihin myönnetään tukea muusta investointitoimenpiteestä ja tila- ja yritystoiminnan kehittämisen toimenpiteestä;

maataloustuotteiden investoinnit ja maataloustuotteiden jalostukseen liittyvät investoinnit (joita tuetaan rakennetukien puolelta)

maan ostoon siltä osin, kun se ylittää 10 % kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista, eli maan ostaminen on tukikelpoista rakennuksen hankinnan yhteydessä siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan tukikelpoisista kustannuksista;

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestointien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.41;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestointien lukumäärä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden laajakaistainvestointien toteutuneeseen keskiarvoon

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestointien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	10,00	51,00	40,00	40,00	20,00	15,00	176,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	10,00	51,00	40,00	40,00	20,00	15,00	176,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 000 000,00	15 300 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	6 000 000,00	4 700 000,00	53 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 290 000,00	6 579 000,00	5 160 000,00	5 160 000,00	2 580 000,00	2 021 000,00	22 790 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

INV maatalous 01 - Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV maatalous 01
Tukitoimen nimi	Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä sovelletaan yhdenvertaisesti koko Manner-Suomen alueella.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.9 Niiden viljelijöiden osuus, jotka saavat investointitukea rakenneuudistuksiin ja uudenaikaistamiseen, resurssitehokkuus mukaan lukien

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Rakennekehityksen myötä maataloustuotannosta poistuu vanhenevaa tuotantokapasiteettia. Samalla teknologia ja tuotantotavat kehittyvät, joten jatkavissa maatalousyrityksissä tarvitaan investointeja, joissa samaan aikaan lisätään tuotantokapasiteettia sekä otetaan käyttöön ajanmukaista teknologiaa ja tuotantotapoja. Näiden toimien avulla voidaan tehostaa tuotantoa ja vastata alan kilpailukykyhaasteeseen. Samalla voidaan panostaa tuotannon kestävyyteen sekä ympäristövaikutuksiin.

Tuettavien hankkeiden tulee ensisijaisesti vaikuttaa parantavasti tuotannon tehokkuuteen tai laatuun ja sitä kautta toiminnan kilpailukykyyn ja kannattavuuteen. Tuettavat hankkeet voivat olla

- tuotantorakennusten uudisrakentamista
- tuotantorakennusten laajentamista
- tuotantorakennusten peruskorjaamista
- investointi uuteen teknologiaan
- investointi tuotannon laatuun, esimerkiksi tuotantohygieniaan tai työympäristöön

Tukikelpoisia voivat olla kaikki matalouden tuotannonalat, yksityiskohtaisemmat tukikohteet määritellään kansallisessa lainsäädännössä. Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta. Valintaperusteiden avulla varmistetaan, että tuettava hanke edistää toimenpidettä koskevia cap-suunnitelmassa ja sitä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä esitettyjä tavoitteita. Valintaperusteina ovat hankkeen vaikutukset tuen kohteena olevan yrityksen talouteen ja kilpailukykyyn, ympäristöön, ilmastoon sekä tuotanto-olosuhteisiin.

Toimenpiteen mukainen tuki myönnetään unionin lainsäädännön ja sen soveltamista täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lait luovat yleiset edellytykset CAP-suunnitelmassa kuvatun toimen toimeenpanolle. Valtioneuvoston asetuksilla säädetään tarkemmin tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

Maatalouden investointituella on vahva yhteys CAP-suunnitelman neuvontatoimenpiteeseen ja se täydentää useita muita suunnitelman toimenpiteitä. Kukin tukijärjestelmä toimii itsenäisenä kokonaisuutena eikä investointituen saaminen ole edellytys muiden tukien saamiselle eikä muiden tukien saaminen myöskään muodosta oikeutta investointitukeen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tukea voidaan myöntää tukiehdot täyttävälle, vähintään 18 –vuotiaalle maataloutta harjoittavalle luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle (maatalousyrittäjä). Jos hakija on yhteisö, tulee määräysvallan yhteisössä olla tukikelpoisella henkilöllä yksin tai usealla tukikelpoisella henkilöllä yhdessä.

Tuensaajalla tai yritystoiminnasta vastaavalla tulee olla yritystoiminnan laajuuteen ja vaatimuksiin nähden riittävä ammattitaito.

Tuen kohteena olevalla maatalousyrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan. Tuen edellytyksenä on liiketoimintasuunnitelman laatiminen, jossa esitetään kuvaus toiminnasta sekä tarvittavat laskelmat ja osoitetaan kannattavuusedellytysten täyttyminen.

Hakemuksen liitteenä on esitettävä tarvittavat, kulloinkin voimassa olevien kansallisten säädösten mukaiset luvat, kuten rakennus-, ympäristö- ja toimenpidelupa. Tukea ei voida myöntää hankkeeseen, joka on aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä. Ennen tukihakemuksen jättämistä syntyneet kustannukset eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta kyseiseen hankkeeseen liittyviä välttämättömiä suunnittelukustannuksia.

Tukea ei voida myöntää komission suuntaviivoissa valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille.

Tuen ulkopuolelle voidaan rajata investointeja, joiden tukeminen ei ole perusteltua tai tarkoituksenmukaista esimerkiksi kilpailutilanteen tai ylikapasiteetin vuoksi.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta ja/tai korkotukilainan korkotukea.

Takauksiin sisältyvän tuen laskentamenetelmän osalta noudatetaan notifikaation N 268/2010 mukaista menettelyä.

Valtiontakaukseen sisältyvä tuki ei voi ylittää tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärää. Jos samaan tarkoitukseen valtiontakauksen lisäksi haetaan sekä korkotukilainaa että avustusta ja myönnettävä tuki ylittäisi tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärän, valtiontakaukseen sisältyvän tuen määrä vähennetään ensin korkotuesta siten, että takaukseen sisältyvä tuki voi vähentää korkotuen määrän enintään puoleen siitä määrästä, joka muuten voitaisiin korkotukena tarkoitukseen myöntää, ja loppuosa takaukseen

sisältyvän tuen määrästä vähennetään avustuksesta. Jos samaan tarkoitukseen haetaan valtiontakausta ja avustusta, vastaava vähennys tehdään avustuksen määrästä. Takauksen enimmäismäärästä hanketta ja tilaa kohden sekä muista takauksen ehdoista säädetään tarkemmin kansallisessa lainsäädännössä.

Myönnettäessä tuki lainaan liittyvänä korkotukena tukitaso on korkotukilainan korkotuen kokonaismäärän osuus investoinnin hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukitasoa laskettaessa kulloinkin maksettava korkotukilainan korkotuki diskontataan tuen myöntämisvuoden arvoon.

Diskonttauskorkona käytetään viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetussa komission tiedonannossa (08/C 14/02) tarkoitettua viitekorkoa.

Korkotuen ja takauksen enimmäismäärästä sekä muista ehdoista säädetään tarkemmin kansallisessa lainsäädännössä.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuen perusteena ovat joko vakioidut yksikkökustannukset tai kansallisesti säädetyt hyväksytyt enimmäiskustannukset. Tuki voi perustua myös kohtuullisuusarviointiin tai tarjousmenettelyyn hankintaa koskevien kansallisten ja EU-kynnysarvojen puitteissa. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta ja/tai korkotukilainan korkotukea.

Investointeihin myönnettävän avustuksen enimmäismäärä tukikelpoisista kustannuksista on 25-35 prosenttia. Hakemushetkellä enintään 40 –vuotiaalle hakijalle, jonka tilanpidon aloittamisesta hakemushetkellä on enintään seitsemän vuotta, myönnettävän avustuksen enimmäistasoa voidaan korottaa 10 prosenttiyksikköä. Avustuksen ja muun tuen enimmäismäärä on yhteensä enintään 50 prosenttia.

Asetuksen (EU) 2021/2115 artiklan 73 nojalla myönnettävän maatalouden investointituen (Inv maatalous 01-Inv maatalous 04) enimmäismäärä maatilaa kohden on enintään 1 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana, josta enintään 1 200 000 euroa voi olla toimenpiteen Inv maatalous 01 mukaista tukea.

Lisäselvitys

Tukea ei myönnetä, jos sen määrä rakentamista koskevissa investoinneissa olisi enintään 7 000 euroa ja muissa investoinneissa enintään 3 000 euroa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Käytetyt koneet

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kelpoisuus tuen saamiselle määritellään Suomen valtion CAP suunnitelmassa ja sen tavoitteena on parantaa maatalouden todennettua rakenteellista epäedullisuutta. Tuen määrää ei ole sidottu tai perustettu tuotantosuuntaan tai tuotannon määrään tai hintoihin, eikä tuki velvoita tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita. Tuen saanti on ajallisesti rajattu ja investointi on toteutettava neljän vuoden kuluessa. Tuen määrä on rajattu korvamaan rakenteellista epäedullisuutta.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV M01_01 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 35%	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.9;	Ei
INV M01_02 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 25%	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.9;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV M01_01 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 35%

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

INV M01_02 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 25%

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV M01_01 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 35% (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	37,50	137,50	237,50	250,00	250,00	212,50	125,00	1 250,00
INV M01_02 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 25% (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	28,00	178,00	328,00	350,00	350,00	322,00	194,00	1 750,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	66,00	276,00	526,00	640,00	640,00	534,00	318,00	3 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	9 638 602,80	34 040 380,80	63 819 550,80	78 379 212,00	78 379 212,00	63 363 217,20	37 388 924,40	365 009 100,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	4 144 599,20	14 637 363,74	27 442 406,84	33 703 061,16	33 703 061,16	27 246 183,40	16 077 237,49	156 953 912,99
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV maatalous 02 - Maatilojen energiainvestoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV maatalous 02
Tukitoimen nimi	Maatilojen energiainvestoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä sovelletaan yhdenvertaisesti koko Manner-Suomen alueella.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.15 Tuetut investoinnit uusiutuvan energian, myös biopohjaisen, tuotantokapasiteettiin (MW)
R.16 Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää energiantuotantoon, energian säästöön tai energiatehokkuuden parantamiseen liittyviin investointeihin. Energiantuotantoon liittyvässä investoinnissa tuen myöntämisen edellytyksenä

on, että energia tuotetaan hyödyntäen uusiutuvaa energialähdettä tai biomassoja ja että energia käytetään maatalouden tuotantotoiminnassa. Suunnitellun laitoksen tuotannon tulee täyttää EU:n uusiutuvan energian kestävyyskriteerien vaatimukset.

Keskeisenä tavoitteena on edistää maatalouden siirtymistä fossiilisten polttoaineiden ja energian käytöstä uusiutuvan energian käyttöön ja edistää lannan ja muiden biomassojen hyötykäyttöä energiaksi.

Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta. Valintaperusteiden avulla varmistetaan, että tuettava hanke edistää toimenpidettä koskevia cap-suunnitelmassa ja sitä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä esitettyjä tavoitteita. Valintaperusteina ovat hankkeen vaikutukset tuen kohteena olevan yrityksen talouteen ja kilpailukykyyn, ympäristöön, ilmastoon sekä tuotanto-olosuhteisiin.

Toimenpiteen mukainen tuki myönnetään unionin lainsäädännön ja sen soveltamista täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lait luovat yleiset edellytykset cap-suunnitelmassa kuvatun toimen toimeenpanolle. Valtioneuvoston asetuksilla säädetään tarkemmin tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

Toimenpide ei ole päällekkäinen muiden cap-suunnitelman toimenpiteiden kanssa mutta se täydentää toimenpidekokonaisuutta ja sillä on yhteys mm. neuvontaan ja maaseudun energiainvestointeihin. Kukin tukijärjestelmä toimii itsenäisenä kokonaisuutena eikä investointituen saaminen ole edellytys mainittujen tukien saamiselle eikä näiden tukien saaminen myöskään muodosta oikeutta investointitukeen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tukea voidaan myöntää tukiehdot täyttävälle, vähintään 18 –vuotiaalle maataloutta harjoittavalle luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle (maatalousyrittäjä). Jos hakija on yhteisö, tulee määräysvallan yhteisössä olla tukikelpoisella henkilöllä yksin tai usealla tukikelpoisella henkilöllä yhdessä.

Tuen kohteena olevalla maatalousyrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan.

Hakemuksen liitteenä on esitettävä tarvittavat, kulloinkin voimassa olevien kansallisten säädösten mukaiset luvat, kuten rakennus-, ympäristö- ja toimenpidelupa. Tukea ei voida myöntää hankkeeseen, joka on aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä. Ennen tukihakemuksen jättämistä syntyneet kustannukset eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta kyseiseen hankkeeseen liittyviä välttämättömiä suunnittelukustannuksia.

Tukea ei voida myöntää komission suuntaviivoissa valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille.

Ympäristölainsäädäntö perustuu etukäteisille lupajärjestelmille. Tällä tavoin saadaan tietoja tuenhakijan suunnitellusta toiminnasta ja voidaan välttää mahdollisia riskejä etukäteen. Investointituen edellytyksenä on tarvittavien lupien hankkiminen ennen kuin tukipäätös voidaan tehdä. Lupavaatimuksiin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa ympäristönsuojelulainsäädäntöä. Kun investoinnin toteuttaminen edellyttää ympäristövaikutusten arviointia, siihen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointimenettelyä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta.

Takauksiin sisältyvän tuen laskentamenetelmän osalta noudatetaan notifikaation N 268/2010 mukaista menettelyä.

Valtiontakaukseen sisältyvä tuki ei voi ylittää tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärää. Jos samaan tarkoitukseen haetaan valtiontakausta ja avustusta, takaukseen sisältyvän tuen määrä vähennetään avustuksen määrästä. Takauksen enimmäismäärästä hanketta ja tilaa kohden sekä muista takauksen ehdoista säädetään tarkemmin kansallisessa lainsäädännössä.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuen perusteena ovat joko vakioidut yksikkökustannukset tai kansallisesti säädetyt hyväksytyt enimmäiskustannukset. Tuki voi perustua myös kohtuullisuusarviointiin tai tarjousmenettelyyn hankintaa koskevien kansallisten ja EU-kynnysarvojen puitteissa. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää avustusta ja valtiontakausta.

Energiainvestointeihin myönnettävän tuen enimmäistaso on 40-80 prosenttia. Biokaasulaitosten rakentamista koskevissa investoinneissa tuen enimmäistaso tukikelpoisista kustannuksista on 50-80 prosenttia.

Asetuksen (EU) 2021/2115 artiklan 73 nojalla myönnettävän maatalouden investointituen (Inv maatalous 01-Inv maatalous 04) enimmäismäärä maatilaa kohden on enintään 1 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana, josta enintään 1 200 000 euroa voi olla toimenpiteen Inv maatalous 01 mukaista tukea.

Lisäselvitys

Tukea ei myönnetä, jos sen määrä rakentamista koskevissa investoinneissa olisi enintään 7 000 euroa ja muissa investoinneissa enintään 3 000 euroa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Käytetyt koneet

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kelpoisuus tuen saamiselle määritellään Suomen valtion CAP suunnitelmassa ja sen tavoitteena on parantaa maatalouden todennettua rakenteellista epäedullisuutta. Tuen määrää ei ole sidottu tai perustettu tuotantosuuntaan tai tuotannon määrään tai hintoihin, eikä tuki velvoita tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita. Tuen saanti on ajallisesti rajattu ja investointi on toteutettava neljän vuoden kuluessa. Tuen määrä on rajattu korvamaan rakenteellista epäedullisuutta.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV M02_01 - Maatilojen energiainvestoinnit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.15;	Ei
INV M02_02 - Maatilojen energiainvestoinnit - biokaasu	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.15;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV M02_01 - Maatilojen energiainvestoinnit

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

INV M02_02 - Maatilojen energiainvestoinnit - biokaasu

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV M02_01 - Maatilojen energiainvestoinnit (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	16,00	116,00	206,00	250,00	250,00	234,00	178,00	1 250,00
INV M02_02 - Maatilojen energiainvestoinnit - biokaasu (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	1,00	4,00	5,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	17,00	120,00	211,00	230,00	270,00	234,00	178,00	1 260,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	948 000,00	5 248 000,00	8 268 000,00	6 440 000,00	7 560 000,00	6 552 000,00	4 984 000,00	40 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	407 640,00	2 256 640,00	3 555 240,00	2 769 200,00	3 250 800,00	2 817 360,00	2 143 120,00	17 200 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV maatalous 03 - Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV maatalous 03
Tukitoimen nimi	Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä sovelletaan yhdenvertaisesti koko Manner-Suomen alueella.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 03	Ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 11	Kasvihuonekaasujen vähentäminen maataloudessa	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 27	Orgaanisen aineksen lisääminen ja ravinnetaseiden parantaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.16 Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:n investointitukea ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä

uusiutuvan energian tai biomateriaalin tuotantoon
R.26 Niiden maatilojen osuus, jotka saavat luonnonvarojen hoitoon liittyvää YMP:n tukea tuotannollisiin ja ei-tuotannollisiin investointeihin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää maatalouden investointeihin, joiden keskeisimpänä tavoitteena on edistää ympäristöystävällisemmän tuotantotavan ja teknologian käyttöön ottoa ja joilla on myönteinen vaikutus esimerkiksi maan kasvukuntoon ja ravinteiden käyttöön, kasvinsuojeluaineiden käytön turvallisuuteen, vesitalouteen, ravinteiden hyötykäyttöön ja kierrätykseen, lannan tehokkaaseen käsittelyyn tai kasvihuonekaasupäästöjen vähenemiseen. Investoinnit voivat sisältää rakentamista, investointeja uuteen teknologiaan tai ympäristön kannalta kestävää tuotantotapaa edistäviä vesitalouden investointeja. Tuettavien hankkeiden tulee ylittää velvoittavan kansallisen lainsäädännöt vaatimukset.

Tuettavia hankkeita voivat olla kestävät ja kohdennetut ojitushankkeet vesiensuojeluun, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen maaperän tehokkaan kasvun varmistamiseksi, maaperän tiivistymisen ehkäisemiseksi, ravinteiden käytön tehostamiseksi sekä ravinteiden huuhtoutumisen ja tulvien ehkäisemiseksi.Tukikelpoisia voivat olla myös esimerkiksi lannan sijoitus-, viilennys- ja separointilaitteistot, lantaloiden kattaminen ja laitteet, joilla täsmennetään ja tehostetaan ravinteiden hyötykäyttöä tai vähennetään päästöjä.

Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta. Valintaperusteiden avulla varmistetaan, että tuettava hanke edistää toimenpidettä koskevia cap-suunnitelmassa ja sitä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä esitettyjä tavoitteita. Valintaperusteina ovat hankkeen vaikutukset tuen kohteena olevan yrityksen talouteen ja kilpailukykyyn, ympäristöön, ilmastoon sekä tuotanto-olosuhteisiin.

Toimenpiteen mukainen tuki myönnetään unionin lainsäädännön ja sen soveltamista täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lait luovat yleiset edellytykset cap-suunnitelmassa kuvatun toimen toimeenpanolle. Valtioneuvoston asetuksilla säädetään tarkemmin tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

Toimenpide ei ole päällekkäinen muiden cap-suunnitelman toimenpiteiden kanssa mutta se täydentää toimenpidekokonaisuutta ja sillä on yhteys mm. neuvontaan ja ohjelman muihin ympäristötoimenpiteisiin. Kukin tukijärjestelmä toimii itsenäisenä kokonaisuutena eikä investointituen saaminen ole edellytys mainittujen tukien saamiselle eikä näiden tukien saaminen myöskään muodosta oikeutta investointitukeen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tukea voidaan myöntää tukiehdot täyttävälle, maataloutta harjoittavalle luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle (maatalousyrittäjä).

Yhteisissä ojitusinvestoinneissa tuen saajana toimii yksi yhteiseen ojitusinvestointiin osallistuvista tukikelpoisista aktiiviviljelijöistä. Osallistujat laativat keskinäisen sopimuksen, jolla vastuuhenkilö valtuutetaan toimimaan tuen saajana sekä sovitaan investointiin ja tukiprosessiin liittyvien kustannusten, vastuiden ja velvoitteiden jakautumisesta.

Tukea voidaan myöntää maatalousyrittäjälle, joka on vähintään 18-vuotias. Jos hakija on yhteisö, tulee määräysvallan yhteisössä olla tukikelpoisella henkilöllä yksin tai usealla tukikelpoisella henkilöllä yhdessä.

Tuen kohteena olevalla maatalousyrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan. Hakemuksen liitteenä on esitettävä tarvittavat, kulloinkin voimassa olevien kansallisten säädösten mukaiset luvat, kuten rakennus-, ympäristö- ja toimenpidelupa. Tukea ei voida myöntää hankkeeseen, joka on aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä. Ennen tukihakemuksen jättämistä syntyneet kustannukset eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta kyseiseen hankkeeseen liittyviä välttämättömiä suunnittelukustannuksia.

Tukea ei voida myöntää komission suuntaviivoissa valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuen perusteena ovat joko vakioidut yksikkökustannukset tai kansallisesti säädetyt hyväksytyt enimmäiskustannukset. Tuki voi perustua myös kohtuullisuusarviointiin tai tarjousmenettelyyn hankintaa koskevien kansallisten ja EU-kynnysarvojen puitteissa. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena.

Investointeihin myönnettävän tuen enimmäistaso tukikelpoisista kustannuksista on 40 prosenttia.

Asetuksen (EU) 2021/2115 artiklan 73 nojalla myönnettävän maatalouden investointituen (Inv maatalous 01-Inv maatalous 04) enimmäismäärä maatilaa kohden on enintään 1 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana, josta enintään 1 200 000 euroa voi olla toimenpiteen Inv maatalous 01 mukaista tukea.

Lisäselvitys

Tukea ei myönnetä, jos sen määrä rakentamista koskevissa investoinneissa olisi enintään 7 000 euroa ja muissa investoinneissa enintään 3 000 euroa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Käytetyt koneet

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kelpoisuus tuen saamiselle määritellään Suomen valtion CAP suunnitelmassa ja sen tavoitteena on parantaa maatalouden todennettua rakenteellista epäedullisuutta. Tuen määrää ei ole sidottu tai perustettu tuotantosuuntaan tai tuotannon määrään tai hintoihin, eikä tuki velvoita tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita. Tuen saanti on ajallisesti rajattu ja investointi on toteutettava neljän vuoden kuluessa. Tuen määrä on rajattu korvamaan rakenteellista epäedullisuutta.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV M03_1 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: lannan käsittelyyn ja käyttöön liittyvät investoinnit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.16;	Ei
INV M03_2 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: vesitaloutta ja ympäristön tilaa edistävät investoinnit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.26;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV M03_1 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: lannan käsittelyyn ja käyttöön liittyvät investoinnit

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

INV M03_2 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: vesitaloutta ja ympäristön tilaa edistävät investoinnit

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV M03_1 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: lannan käsittelyyn ja käyttöön liittyvät investoinnit (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	15,00	45,00	60,00	65,00	65,00	30,00	0,00	280,00
INV M03_2 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: vesitaloutta ja ympäristön tilaa edistävät investoinnit (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	150,00	600,00	900,00	925,00	950,00	475,00	0,00	4 000,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	165,00	645,00	960,00	990,00	1 015,00	505,00		4 280,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	1 928 550,00	7 285 650,00	10 714 200,00	11 107 050,00	11 357 050,00	5 607 100,00		47 999 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	829 276,50	3 132 829,50	4 607 106,00	4 776 031,50	4 883 531,50	2 411 053,00		20 639 828,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV maatalous 04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV maatalous 04
Tukitoimen nimi	Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.20. Maatiloilla toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä sovelletaan yhdenvertaisesti koko Manner-Suomen alueella.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO9 Unionin maatalouden kyky vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien laadukas, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen, eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjunta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 14	Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 43	Tuotantoeläinten terveydenhuollon ylläpitäminen ja hyvinvoinnin edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.44 Niiden eläinyksiköiden osuus, joihin sovelletaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä tuettuja toimia

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää maatalouden investointeihin, joiden keskeisimpänä tavoitteena on eläinten hyvinvoinnin ja tuotannon bioturvallisuuden parantaminen. Eläinten hyvinvointia edistävät investoinnit voivat kohdistua irtaimistoinvestointeihin tai rakentamiseen, jossa otetaan käyttöön uutta teknologiaa tai uusia tuotantotapoja, jotka merkittävästi edistävät eläinten hyvinvointia. Bioturvallisuutta edistävät investoinnit voivat kohdistua olemassa olevan tuotantorakennuksen bioturvallisuuden parantamiseen.

Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta. Valintaperusteiden avulla varmistetaan, että tuettava hanke edistää toimenpidettä koskevia cap-suunnitelmassa ja sitä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä esitettyjä tavoitteita. Valintaperusteina ovat hankkeen vaikutukset tuen kohteena olevan yrityksen talouteen ja kilpailukykyyn, ympäristöön, ilmastoon sekä tuotanto-olosuhteisiin.

Toimenpiteen mukainen tuki myönnetään unionin lainsäädännön ja sen soveltamista täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lait luovat yleiset edellytykset cap-suunnitelmassa kuvatun toimen toimeenpanolle. Valtioneuvoston asetuksilla säädetään tarkemmin tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksistä sekä niihin liittyvistä menettelyistä.

Toimenpide ei ole päällekkäinen muiden cap-suunnitelman toimenpiteiden kanssa mutta se täydentää toimenpidekokonaisuutta ja sillä on yhteys mm. neuvontaan ja eläinten hyvinvointikorvaukseen. Kukin tukijärjestelmä toimii itsenäisenä kokonaisuutena eikä investointituen saaminen ole edellytys mainittujen tukien saamiselle eikä näiden tukien saaminen myöskään muodosta oikeutta investointitukeen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tukea voidaan myöntää tukiehdot täyttävälle, vähintään 18-vuotiaalle maataloutta harjoittavalle luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle (maatalousyrittäjä). Jos hakija on yhteisö, tulee määräysvallan yhteisössä olla tukikelpoisella henkilöllä yksin tai usealla tukikelpoisella henkilöllä yhdessä.

Tuen kohteena olevalla maatalousyrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan.

Hakemuksen liitteenä on esitettävä tarvittavat, kulloinkin voimassa olevien kansallisten säädösten mukaiset luvat, kuten rakennus-, ympäristö- ja toimenpidelupa. Tukea ei voida myöntää hankkeeseen, joka on aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä. Ennen tukihakemuksen jättämistä syntyneet kustannukset eivät ole tukikelpoisia lukuun ottamatta kyseiseen hankkeeseen liittyviä välttämättömiä suunnittelukustannuksia.

Tukea ei voida myöntää komission suuntaviivoissa valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuen perusteena ovat joko vakioidut yksikkökustannukset tai kansallisesti säädetyt hyväksytyt enimmäiskustannukset. Tuki voi perustua myös kohtuullisuusarviointiin tai tarjousmenettelyyn hankintaa koskevien kansallisten ja EU-kynnysarvojen puitteissa. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena.

Investointeihin myönnettävän tuen enimmäistaso tukikelpoisista kustannuksista on 40 prosenttia. Tuki voidaan myöntää myös kertakorvauksena.

Asetuksen (EU) 2021/2115 artiklan 73 nojalla myönnettävän maatalouden investointituen (Inv maatalous 01-Inv maatalous 04) enimmäismäärä maatilaa kohden on enintään 1 500 000 euroa kolmen verovuoden aikana,josta enintään 1 200 000 euroa voi olla toimenpiteen Inv maatalous 01 mukaista tukea.

Lisäselvitys

Tukea ei myönnetä, jos sen määrä rakentamista koskevissa investoinneissa olisi enintään 7 000 euroa ja muissa investoinneissa enintään 3 000 euroa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Käytetyt koneet

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 11 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kelpoisuus tuen saamiselle määritellään Suomen valtion CAP suunnitelmassa ja sen tavoitteena on parantaa maatalouden todennettua rakenteellista epäedullisuutta. Tuen määrää ei ole sidottu tai perustettu tuotantosuuntaan tai tuotannon määrään tai hintoihin, eikä tuki velvoita tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita. Tuen saanti on ajallisesti rajattu ja investointi on toteutettava neljän vuoden kuluessa. Tuen määrä on rajattu korvamaan rakenteellista epäedullisuutta.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV M04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.44;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV M04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon indeksillä korotettuna.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV M04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	50,00	125,00	175,00	225,00	225,00	100,00		900,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	50,00	125,00	175,00	225,00	225,00	100,00		900,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	1 222 200,00	3 055 500,00	4 277 700,00	5 499 900,00	5 499 900,00	2 444 400,00		21 999 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	525 546,00	1 313 865,00	1 839 411,00	2 364 957,00	2 364 957,00	1 051 092,00		9 459 828,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV yleishyöty 01 - Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yleishyöty 01
Tukitoimen nimi	Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.15 Tuetut investoinnit uusiutuvan energian, myös biopohjaisen, tuotantokapasiteettiin (MW)
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää aineellisiin ja / tai aineettomiin hyödykkeisiin tehtäviin investointeihin, jotka edistävät 6 artiklassa vahvistetun erityistavoitteen edistetään kestävää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa. Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden ilmastokestävyyttä ja elinvoimaisuutta ja lisätä asuinympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta, parantaa maaseudun infrastruktuuria sekä kehittää kylien ja alueiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta ilmastotyössä.

Toimenpiteessä toteutetaan ei-tuotannollisia, yleishyödyllisiä investointihankkeita, joilla luodaan ja parannetaan maaseudun pieninfrastruktuuria ja toimintaympäristöä energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta ja uusiutuvia energialähteitä ja niiden käyttöä lisääviä investointeja sekä energiatehokkuutta ja energian säästöä lisääviä investointeja kylissä, kunnissa ja muissa yhteisöllisissä tiloissa ja paikoissa. Tavoitteena on ilmastoneutraalius. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että uusin teknologia ja kiertotalouden ratkaisut otetaan entistä paremmin käyttöön. Toimenpiteen tavoitteena on lisätä hiilineutraalisuutta ja löytää ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. Toimenpiteessä voidaan edistää ilmastoratkaisuihin liittyvien uusien innovaatioiden tarvitsemien koneiden ja laitteiden yhteisöllistä yhteiskäyttöä, hankkia laitteita yhteiseen käyttöön sekä tukea jakamis- ja kiertotaloutta edistäviä investointeja. Esimerkkinä ilmastonmuutoksen hillintään liittyvinä investointeina ovat esim. uusiutuvan energian käyttöönotto yhteisissä tiloissa, kuten aurinkopaneelien tai ilmalämpöpumpun hankkiminen. Toimenpiteessä voidaan tukea tulevaisuuden innovatiivista investointeja, joten tukikelpoisuutta ei voida rajata vain olemassa oleviin mahdollisuuksiin. Hakemusten tulee olla valintakriteerien mukaisia ja niiden tulee osoittaa innovatiivisuutta.

Toimenpiteessä voidaan edistää myös käytöstä poistuneiden turvemaiden yleishyödyllistä, ei-tuotannollista käyttöä, joka on kestävää niin ilmaston kuin yhteisön näkökulmasta. Julkisoikeudellisen tahon, kuten kunnan, omistamalla tai muuten yhteisessä käytössä olevalla alueella voidaan toteuttaa esimerkiksi metsittämistä puistoksi. Aineellisina investointeina tuen kohteena voi olla rakennuksia, rakenteita, rakennelmia ja koneita, joilla voidaan tehdä pidemmän ajanjakson tavoitteita edistäviä toimenpiteitä. Aineettomien investointien tuen kohteena voi olla esimerkiksi investointiin liittyvää käytännönläheistä tutkimusta ja kehittämistä, verkkoalustoja tai verkkopohjaiset sovelluksia.

Kestävien ratkaisujen maaseutu houkuttelee myös uusia asukkaita. Toimenpiteellä ei ole tarkoitus korvata kunnan tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten toimien rahoittamista, vaan parantaa ja täydentää palveluita lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja. Toimenpiteellä voidaan edistää EU:n Energy Communities –aloitetta js Clean energy for alla Europeans -kokonaisuutta**.**

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, mm. kunnat, yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan kohdentaa aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, jotka vastaavat erityistavoitteeseen edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävää energiaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka edistävät maaseudun elinvoimaisuutta ja tuovat lisäarvoa ilmastokysymyksissä. Yleishyödyllisenä tuettu kohde ei kuitenkaan saa olla pelkästään yhden tai muutaman yrittäjän käytössä.

Pieninfrastruktuurilla tarkoitetaan tässä toimenpiteessä pienimuotoista maaseutualueiden infrastruktuurin perustamis- tai parantamistoimia. Alueellisesti investoinnin toimet tai hyöty eivät kohdistu LAU 2-tason aluetta (NUTS 5) suuremmalle alueelle. Tämä taso vastaa yleensä kunnan käsitettä. Ei-tuotannollisten yleishyödyllisten investointien osalta tukikelpoiset kustannukset eivät saa ylittää 1 milj. euroa.

Tukea investointiin, joka on osittain yleishyödyllisessä käytössä ja osittain hyödyttää alueen yrityksiä enemmän kuin vähäisessä määrin, voidaan myöntää vähämerkityksisenä tukena (de minimis).

Tuki voidaan myöntää kertakorvauksena kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määrättyjä periaatteita noudattaen tai todellisiin kustannuksiin perustuen.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen

todentavat dokumentit.

Toimenpide yhteensovitetaan Leader-rahoituksen kanssa alueellisten ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteistyöasiakirjassa.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvat, tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset (aineettomat ja aineelliset investoinnit).

Tukea voidaan myöntää yleishyödyllisten, ei-tuotannollisten investointihankkeiden toteuttamisesta maaseutualueilla aiheutuviin kustannuksiin:

· rakennuksen, rakennelman tai rakenteen suunnittelu-, rakentamis-, korjaamis-, laajentamis- ja hankkimiskustannuksiin, leasing-vuokraus mukaan luettuna;

· koneiden, laitteiden ja välineiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuden markkina-arvoon asti;

· sellaisen kiinteistön tai sen osan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin, jossa hankittavalla alueella oleva rakennus muodostaa valtaosan kiinteistön arvosta ja on tarpeen tuettavassa toiminnassa;

· hyväksyttäviin kustannuksiin liittyvät yleiskulut, kuten rakennussuunnittelijoiden ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan

lukien toteutettavuustutkimukset, hankkeen toteutuksen aikaiset palo- ja talkoovakuutusmaksut, tarpeellisista luvista tai rekisteröintimaksuista aiheutuvat kustannukset;

· tukea voidaan myöntää maan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko hankkeen tukikelpoisista kustannuksista.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena investointihankkeelle.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 80 % tukikelpoisista kustannuksista, kun kyseessä ovat artiklan 73 kohdan 4 a) i) mukaiset investoinnit.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Pääsääntöisesti tuki ei muodostu valtiontueksi.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä

-kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamiseen

-jäsenvaltion CAP:n strategiasuunnitelmassaan määrittelemiin laajamittaisiin infrastruktuureihin tehtävät investoinnit, jotka eivät ole osa asetuksen (EU) 2021/1060 32 artiklassa esitettyjä yhteisölähtöisiä paikallisia kehittämisstrategioita, lukuun ottamatta investointeja laajakaistaan sekä tulvien torjuntaa ja rannikkoalueiden suojelua koskeviin ennalta ehkäiseviin toimiin, joilla pyritään lieventämään mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen tai muiden katastrofien seurauksia

-yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatilojen ympäristö-, energia-, jäte- ja tai vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita;

-yritysten investointi- tai kehittämishankkeita, joihin myönnetään tukea muusta investointitoimenpiteestä ja tila- ja yritystoiminnan kehittämisen toimenpiteestä;

-maataloustuotteiden investoinnit ja maataloustuotteiden jalostukseen liittyvät investoinnit (joita tuetaan rakennetukien puolelta)

-maan ostoon siltä osin, kun se ylittää 10 % kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista, eli maan ostaminen on tukikelpoista rakennuksen hankinnan yhteydessä siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan tukikelpoisista kustannuksista;

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV yle01 - Yleishyödyllisten investointien määrä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.15; R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV yle01 - Yleishyödyllisten investointien määrä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Yksikkökustannuksen arvo perustuu edellisen ohjelmakauden yleishyödyllisten investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV yle01 - Yleishyödyllisten investointien määrä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen (Tuki - Keskimäärin)	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 050 000,00	1 950 000,00	1 500 000,00	750 000,00	450 000,00	300 000,00	6 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	451 500,00	838 500,00	645 000,00	322 500,00	193 500,00	129 000,00	2 580 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

INV yleishyöty 02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yleishyöty 02
Tukitoimen nimi	Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää aineellisiin ja / tai aineettomiin hyödykkeisiin tehtäviin investointeihin, jotka edistävät 6 artiklassa vahvistetun erityistavoitteen SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta saavuttamista.

Toimenpiteessä toteutetaan ei-tuotannollisia, yleishyödyllisiä investointihankkeita, joilla edistetään ja parannetaan vesiensuojelun tilannetta, vahvistetaan vesienhoidon yhteistyötä ja verkostoitumista esim. valuma-alueilla, kehitetään ja pilotoidaan uusia menetelmiä, työkaluja ja toimintatapoja pienten vesialueiden, rakennettujen vesiensuojelukosteikkojen ja muiden alueiden ja maaperän hoidossa ja kunnostamisessa. Hankkeilla lisätään maaseutualueiden kylien ja kuntien kestävyyttä ja elinvoimaisuutta niin asumisen, harrastamisen kuin yrittämisen toimintaympäristönä. Tavoitteena lisätä asuinympäristön

ekologisuutta ja turvallisuutta, parannetaan kestävän kehityksen ja luonnonvarojen kuten veden, maaperän ja ilman tehokkaan hoidon edistämisen infrastruktuuria. Toimenpiteessä voidaan edistää luonnonvarojen kestävään hoitoon liittyvien uusien innovaatioiden tarvitsemien koneiden ja laitteiden yhteiskäyttöä, hankkia luonnonvarojen kestävän hoidon laitteita yhteiseen käyttöön sekä tukea jakamis- ja kiertotaloutta edistäviä investointeja. Kiertotaloudessa materiaaleja hyödynnetään tehokkaasti ja kestävästi ja ne pysyvät kierrossa pitkään ja turvallisesti. Tuotteita myös jaetaan, vuokrataan, korjataan ja kierrätetään. Toimenpiteellä toteutetaan kansallista kiertotalousohjelmaa tukevia, luonnonvarojen hoitoon liittyviä investointeja, jotka tukevat kierrättämistä kunnissa ja kylissä ja kiertotalouden ekosysteemien syntymistä. Toimenpiteessä voidaan toteuttaa tarvittaessa ei-tuotannollisia kosteikkoinvestointeja täydentäviä investointeja julkisoikeudellisen tahon omistamalla tai muuten yhteisessä käytössä olevalla alueella. Kosteikkoinvestoinnit tässä toimenpiteessä ovat mahdollisia niille toimijoille ja alueille, jotka eivät ole mahdollisia tuensaajia ei-tuotannollisissa investoinneissa.

Aineellisina investointeina tuen kohteena voi olla rakennuksia, rakenteita, rakennelmia ja koneita, joilla voidaan tehdä pidemmän ajanjakson tavoitteita edistäviä toimenpiteitä. Aineettomien investointien tuen kohteena voi olla esimerkiksi käytännönläheistä tutkimusta ja kehittämistä, verkkoalustoja tai verkkopohjaisia sovelluksia.

Toimenpiteellä ei ole tarkoitus korvata kunnan tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten toimien rahoittamista, vaan parantaa ja täydentää palveluita lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, mm. kunnat, yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan kohdentaa aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, jotka vastaavat erityistavoitteeseen edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävää energiaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka edistävät luonnonvarojen kestävää hoitoa ja käyttöä ja tuovat lisäarvoa toimintaympäristössä. Yleishyödyllisenä tuettu kohde ei saa olla pelkästään yhden tai muutaman yrittäjän käytössä.

Pieninfrastruktuurilla tarkoitetaan tässä toimenpiteessä pienimuotoista maaseutualueiden infrastruktuurin perustamis- tai parantamistoimia. Alueellisesti investoinnin toimet tai hyöty eivät kohdistu LAU 2-tason aluetta (NUTS 5) suuremmalle alueelle. Tämä taso vastaa yleensä kunnan käsitettä. Yleishyödyllisten investointien osalta tukikelpoiset kustannukset eivät saa ylittää 1 milj. euroa.

Tukea investointiin, joka on osittain yleishyödyllisessä käytössä ja osittain hyödyttää alueen yrityksiä enemmän kuin vähäisessä määrin, voidaan myöntää vähämerkityksisenä tukena (de minimis).

Tuki voidaan myöntää kertakorvauksena kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määrättyjä periaatteita noudattaen tai todellisiin kustannuksiin perustuen.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Toimenpide yhteensovitetaan Leader-rahoituksen kanssa alueellisten ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteistyöasiakirjassa.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena investointihankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 80 % tukikelpoisista kustannuksista, kun kyseessä ovat artiklan 73 kohdan 4 a) i) mukaiset investoinnit.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvat, tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset (aineettomat ja aineelliset investoinnit).

Tukea voidaan myöntää seuraaviin investointihankkeiden toteuttamisesta maaseutualueilla aiheutuviin kustannuksiin:

· rakennuksen, rakennelman tai rakenteen suunnittelu-, rakentamis-, korjaamis-, laajentamis- ja hankkimiskustannuksiin, leasing-vuokraus mukaan luettuna;

· koneiden, laitteiden ja välineiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuden markkina-arvoon asti;

· sellaisen kiinteistön tai sen osan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin, jossa hankittavalla alueella oleva rakennus muodostaa valtaosan kiinteistön arvosta ja on tarpeen tuettavassa toiminnassa;

· hyväksyttäviin kustannuksiin liittyvät yleiskulut, kuten rakennussuunnittelijoiden ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan lukien toteutettavuustutkimukset, hankkeen toteutuksen aikaiset palo- ja talkoovakuutusmaksut, tarpeellisista luvista tai rekisteröintimaksuista aiheutuvat kustannukset;

· tukea voidaan myöntää maan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko hankkeen tukikelpoisista kustannuksista.

Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja

sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tuki ei pääsääntöisesti muodostu valtiontueksi.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä

-kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamiseen

-jäsenvaltion CAP:n strategiasuunnitelmassaan määrittelemiin laajamittaisiin infrastruktuureihin tehtävät investoinnit, jotka eivät ole osa asetuksen (EU) 2021/1060 32 artiklassa esitettyjä yhteisölähtöisiä paikallisia kehittämisstrategioita, lukuun ottamatta investointeja laajakaistaan sekä tulvien torjuntaa ja rannikkoalueiden suojelua koskeviin ennalta ehkäiseviin toimiin, joilla pyritään lieventämään mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen tai muiden katastrofien seurauksia

-yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatilojen ympäristö-, energia-, jäte- ja tai vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita;

-yritysten investointi- tai kehittämishankkeita, joihin myönnetään tukea muusta investointitoimenpiteestä ja tila- ja yritystoiminnan kehittämisen toimenpiteestä;

-maataloustuotteiden investoinnit ja maataloustuotteiden jalostukseen liittyvät investoinnit (joita tuetaan rakennetukien puolelta)

-maan ostoon siltä osin, kun se ylittää 10 % kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista, eli maan ostaminen on tukikelpoista rakennuksen hankinnan yhteydessä siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan tukikelpoisista kustannuksista;

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV Yle02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV Yle02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yleishyödyllisten investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV Yle02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	13,00	10,00	6,00	5,00	4,00	45,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	13,00	10,00	6,00	5,00	4,00	45,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 225 000,00	2 275 000,00	1 750 000,00	1 050 000,00	875 000,00	700 000,00	7 875 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	526 750,00	978 250,00	752 500,00	451 500,00	376 250,00	301 000,00	3 386 250,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

INV yleishyöty 03 - Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yleishyöty 03
Tukitoimen nimi	Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO6 Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 19	Maaseutumaiseman säilyttäminen ja hoito	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää aineellisiin ja / tai aineettomiin hyödykkeisiin tehtäviin investointeihin, jotka edistävät luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytettävät elinympäristöjä ja maisemia.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta niin asumisen kuin yrittämisen toimintaympäristönä. Tavoitteena lisätä asuinympäristön monimuotoisuutta, ekologisuutta ja turvallisuutta, parantaa maaseudun infrastruktuuria sekä kehittää kylien yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Toimenpiteessä toteutetaan investointihankkeita, joilla luodaan ja parannetaan maaseudun maisemanhoitoa, kylämaisemien monimuotoisuutta, luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja. Tavoitteena on tuoda asukkaille, yhdistyksille ja yrittäjille ideoita ja virikkeitä uusista yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksista. Ekosysteemipalveluiden kehittyminen lisää alueen vetovoimaisuutta ja virkistyskäyttömahdollisuuksia. Ekosysteemipalveluilla tarkoitetaan luonnon tarjoamia palveluita ja tuotteita, jotka ovat tärkeitä ihmisen hyvinvoinnille. Toimenpiteessä voidaan edistää uusia tapoja hoitaa, ennallistaa, parantaa luonnon monimuotoisuutta (lintujen, pölyttäjien, vesieliöstön, maaperäeliöstön, kasvien) ja toteuttaa tarvittavia investointeja ja demonstraatioita.

Elinvoimainen maaseutu houkuttelee myös uusia asukkaita. Toimenpiteellä ei ole tarkoitus korvata kunnan tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten toimien rahoittamista, vaan parantaa ja täydentää palveluita lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja.

Aineellisina investointeina tuen kohteena voi olla rakennuksia, rakenteita, rakennelmia ja koneita, joilla voidaan tehdä pidemmän ajanjakson tavoitteita edistäviä toimenpiteitä. Aineettomien investointien tuen kohteena voi olla esimerkiksi käytännönläheistä tutkimusta ja kehittämistä, verkkoalustoja tai verkkopohjaisia sovelluksia.

Toimenpide yhteensovitetaan Leader-rahoituksen kanssa alueellisten ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteistyöasiakirjassa.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, mm. kunnat, yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan kohdentaa aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, jotka vastaavat erityistavoitteeseen edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävää energiaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka edistävät maaseudun elinvoimaisuutta ja tuovat lisäarvoa toimintaympäristössä. Investointia voidaan tukea, jos siitä saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille, yrittäjille ja muille toimijoille. Yleishyödyllisenä tuettu kohde ei kuitenkaan saa olla pelkästään yhden tai muutaman yrittäjän käytössä.

Pieninfrastruktuurilla tarkoitetaan tässä toimenpiteessä pienimuotoista maaseutualueiden infrastruktuurin perustamis- tai parantamistoimia. Alueellisesti investoinnin toimet tai hyöty eivät kohdistu LAU 2-tason aluetta (NUTS 5) suuremmalle alueelle. Tämä taso vastaa yleensä kunnan käsitettä. Yleishyödyllisten investointien osalta tukikelpoiset kustannukset eivät saa ylittää 1 milj. euroa.

Tukea investointiin, joka on osittain yleishyödyllisessä käytössä ja osittain hyödyttää alueen yrityksiä enemmän kuin vähäisessä määrin, voidaan myöntää vähämerkityksisenä tukena (de minimis).

Tuki voidaan myöntää kertakorvauksena kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määrättyjä periaatteita noudattaen tai todellisiin kustannuksiin perustuen.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena investointihankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla maksimissaan 80 % tukikelpoisista kustannuksista, kun kyseessä ovat artiklan 73 kohdan 4 a) i) mukaiset investoinnit.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvat, tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset (aineettomat ja aineelliset investoinnit).

Tukea voidaan myöntää seuraaviin investointihankkeiden toteuttamisesta maaseutualueilla aiheutuviin kustannuksiin:

· rakennuksen, rakennelman tai rakenteen suunnittelu-, rakentamis-, korjaamis-, laajentamis- ja hankkimiskustannuksiin, leasing-vuokraus mukaan luettuna;

· koneiden, laitteiden ja välineiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuden markkina-arvoon asti;

· sellaisen kiinteistön tai sen osan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin, jossa hankittavalla alueella oleva rakennus muodostaa valtaosan kiinteistön arvosta ja on tarpeen tuettavassa toiminnassa;

· hyväksyttäviin kustannuksiin liittyvät yleiskulut, kuten rakennussuunnittelijoiden ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan lukien toteutettavuustutkimukset, hankkeen toteutuksen aikaiset palo- ja talkoovakuutusmaksut, tarpeellisista luvista tai rekisteröintimaksuista aiheutuvat kustannukset;

· tukea voidaan myöntää maan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko hankkeen tukikelpoisista kustannuksista.

Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tuki ei pääsääntöisesti muodostu valtiontueksi.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä

- kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamiseen
- jäsenvaltion CAP:n strategiasuunnitelmassaan määrittelemiin laajamittaisiin infrastruktuureihin tehtävät investoinnit, jotka eivät ole osa asetuksen (EU) 2021/1060 32 artiklassa esitettyjä yhteisölähtöisiä paikallisia kehittämisstrategioita, lukuun ottamatta investointeja laajakaistaan sekä tulvien torjuntaa ja rannikkoalueiden suojelua koskeviin ennalta ehkäiseviin toimiin, joilla pyritään lieventämään mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen tai muiden katastrofien seurauksia
- yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatilojen ympäristö-, energia-, jäte- ja tai vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita;
- yritysten investointi- tai kehittämishankkeita, joihin myönnetään tukea muusta investointitoimenpiteestä ja tila- ja yritystoiminnan kehittämisen toimenpiteestä;
- maataloustuotteiden investoinnit ja maataloustuotteiden jalostukseen liittyvät investoinnit (joita tuetaan rakennetukien puolelta)
- maan ostoon siltä osin, kun se ylittää 10 % kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista, eli maan ostaminen on tukikelpoista rakennuksen hankinnan yhteydessä siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan tukikelpoisista kustannuksista

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV Yle03 - Yleishyödyllisten luonnon monimuotoisuusinvestointien määrä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV Yle03 - Yleishyödyllisten luonnon monimuotoisuusinvestointien määrä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yleishyödyllisten investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV Yle03 - Yleishyödyllisten luonnon monimuotoisuusinvestointien määrä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 225 000,00	2 275 000,00	1 750 000,00	875 000,00	525 000,00	350 000,00	7 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	526 750,00	978 250,00	752 500,00	376 250,00	225 750,00	150 500,00	3 010 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

INV yleishyöty 04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yleishyöty 04
Tukitoimen nimi	Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.22. Tuettujen infrastruktuuri-investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 15	Kylien kehittäminen ja yhteisöllisyys	Tärkeä	Kyllä
BeTa 17	Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 23	Matkailun ja luontopohjaisten hyvinvointipalveluiden kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.41 YMP-tuen myötä paremmasta palvelujen saatavuudesta ja infrastruktuurista hyötyvän maaseutuväestön osuus

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tukea voidaan myöntää aineellisiin ja / tai aineettomiin hyödykkeisiin tehtäviin investointeihin, jotka edistävät työllisyyden, kasvun, sukupuolten välisen tasa-arvon, sosiaalisen osallisuuden ja paikallisen asioiden kehittämisen edistämisen maaseutualueilla, sekä biotalouden ja kestävän metsätalouden kehitystä.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta niin asumisen kuin yrittämisen toimintaympäristönä. Tavoitteena lisätä asuinympäristön monimuotoisuutta, ekologisuutta ja

turvallisuutta, parantaa maaseudun infrastruktuuria sekä kehittää kylien yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tietyt palvelut ovat edellytys sille, että ihmiset pystyvät asumaan ja yrittämään maaseudulla. Tarvitaan uusia keinoja ja ratkaisuja palvelujen säilyttämiseksi ja tarjoamiseksi maaseudulle, mm. liikkuvia palveluja kehittämällä Väestön ikääntyminen lisää palvelun tarvetta ja asettaa haasteita palvelujen saavutettavuudelle.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta niin asumisen kuin yrittämisen toimintaympäristönä. Tavoitteena on parantaa maaseudulla toimivien palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, lisätä asuinympäristön ekologisuutta ja turvallisuutta, parantaa maaseudun infrastruktuuria sekä kehittää kylien yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Toimenpiteessä toteutetaan investointihankkeita, joilla luodaan ja parannetaan maaseudun pieninfrastruktuuria ja toimintaympäristöä, mm. monipalvelukeskusten, hub-tyyppisten yhteistyöskentely- ja innovointitilojen ja etätyötilojen, sekä yhteiseen käyttöön tarkoitettujen rakennelmien kautta sekä tukemalla pienimuotoisia vesihuollon digitalisaatiota, energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta lisääviä investointeja (yhteys kansalliseen vesihuoltouudistukseen). Tavoitteena on myös ilmastoneutraalius. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että uusin teknologia ja kiertotalouden ratkaisut otetaan entistä paremmin käyttöön. Vesihuoltoinvestointien tukikelpoisuusehdot määritellään kansallisissa säädöksissä kansallisen vesihuoltouudistuksen mukaisesti.

Monipaikkaisuutta edistävät investoinnit kuuluvat toimenpiteen välineistöön.

Toimenpiteessä edistetään turvallisuutta, varautumista, esteettömyyttä, saavutettavuutta ja poikkeustilanteiden hallintaa lisääviä investointeja maaseudulla.

Toimenpiteen tavoitteena on myös maaseudun kulttuuri- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen. Luonnon virkistyskäytön, toiminnallisten luontoharrastusten, vapaa-ajan infrastruktuurin investoinnit ja kulttuuripalveluihin liittyvät investoinnit luovat tärkeitä vetovoimatekijöitä myös matkailulle ja monipaikkaisille asujille. Toimenpiteen tavoitteena on kehittää maaseudun toimintaympäristöä myös eri erityisryhmien näkökulmasta.

Aineellisina investointeina tuen kohteena voi olla rakennuksia, rakenteita, rakennelmia ja koneita, joilla voidaan tehdä pidemmän ajanjakson tavoitteita edistäviä toimenpiteitä. Aineettomien investointien tuen kohteena voi olla esimerkiksi käytännönläheistä tutkimusta ja kehittämistä, verkkoalustoja tai verkkopohjaiset sovelluksia.

Elinvoimainen maaseutu houkuttelee myös uusia asukkaita. Toimenpiteellä ei ole tarkoitus korvata kunnan tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden rahoittamista, vaan parantaa ja täydentää palveluita lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja.

Toimenpiteellä toteutetaan EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision tavoitteita.

Toimenpide yhteensovitetaan Leader-rahoituksen kanssa alueellisten ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteistyöasiakirjassa.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Tuensaajina voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, mm. kunnat, yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan kohdentaa aineellisiin ja aineettomiin investointeihin.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Tukea voidaan myöntää investointeihin, jotka edistävät maaseudun elinvoimaisuutta ja tuovat lisäarvoa toimintaympäristössä. Investointia voidaan tukea, jos siitä saatava hyöty ohjautuu alueen asukkaille, yrittäjille ja muille toimijoille.

Pieninfrastruktuurilla tarkoitetaan tässä toimenpiteessä pienimuotoista maaseutualueiden infrastruktuurin perustamis- tai parantamistoimia. Alueellisesti investoinnin toimet tai hyöty eivät kohdistu LAU 2-tason aluetta (NUTS 5) suuremmalle alueelle. Tämä taso vastaa yleensä kunnan käsitettä. Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla

enintään 1 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Tukea investointiin, joka on osittain yleishyödyllisessä käytössä ja osittain hyödyttää alueen yrityksiä enemmän kuin vähäisessä määrin, voidaan myöntää vähämerkityksisenä tukena (de minimis).

Tuki voidaan myöntää kertakorvauksena ja kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määrättyjä periaatteita noudattaen tai todellisiin kustannuksiin perustuen.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena investointihankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i).Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 40 - 65 % hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuen osuus voi olla maksimissaan 100 % tukikelpoisista kustannuksista, kun kyseessä ovat artiklan 73 kohdan 4 c) ii) mukaiset, jäsenmaan määrittelemät investoinnit.

Lista investoinneista, joihin tukea voi myöntää maks. 100 % hyväksyttävistä kustannuksista:

-turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit (esim. ensiapuun liittyviä ja palopelastukseen liittyviä investointeja)

-palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen

-kulttuuri- liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit, nuorten palveluja parantavat investoinnit

-valmiudet tietoyhteiskunnan hyödyntämiseen, investoinnit yhteisten tilojen kunnostamiseen

-älykkäät kylät –hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, joilla parannetaan alueen tulevaisuuden suunnitelmia kestävästi

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvat, tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset (aineettomat ja aineelliset investoinnit).

Tukea voidaan myöntää seuraaviin investointihankkeiden toteuttamisesta maaseutualueilla aiheutuviin kustannuksiin:

· rakennuksen, rakennelman tai rakenteen suunnittelu-, rakentamis-, korjaamis-, laajentamis- ja hankkimiskustannuksiin, leasing-vuokraus mukaan luettuna;

· koneiden, laitteiden ja välineiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuden markkina-arvoon asti;

· sellaisen kiinteistön tai sen osan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin, jossa hankittavalla alueella oleva rakennus muodostaa valtaosan kiinteistön arvosta ja on tarpeen tuettavassa toiminnassa;

· hyväksyttäviin kustannuksiin liittyvät yleiskulut, kuten rakennussuunnittelijoiden ja konsulttien palkkiot, ekologista ja taloudellista kestävyyttä koskevaan neuvontaan liittyvät palkkiot, mukaan lukien toteutettavuustutkimukset, hankkeen toteutuksen aikaiset palo- ja talkoovakuutusmaksut, tarpeellisista luvista tai rekisteröintimaksuista aiheutuvat kustannukset;

· tukea voidaan myöntää maan hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko hankkeen tukikelpoisista kustannuksista.

Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi.

Vesihuoltoinvestoinnit / GBER, muut mahdolliset de minimis.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä:

- jäsenvaltion CAP:n strategiasuunnitelmassaan määrittelemiin laajamittaisiin infrastruktuureihin tehtävät investoinnit, jotka eivät ole osa asetuksen (EU) 2021/1060 32 artiklassa esitettyjä yhteisölähtöisiä paikallisia kehittämisstrategioita, lukuun ottamatta investointeja laajakaistaan sekä tulvien torjuntaa ja rannikkoalueiden suojelua koskeviin ennalta ehkäiseviin toimiin, joilla pyritään lieventämään mahdollisten luonnonkatastrofien, epäsuotuisten sääolojen tai muiden katastrofien seurauksia
- kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamiseen (Kuntalaki 365/1995, Laki kunnan peruspalveluitten valtionosuuksista 1704/2009)
- yksityisten henkilöiden tai yksittäisten maatilojen ympäristö-, energia-, jäte- ja tai vesihuoltoon tai tietoliikenneyhteyksiin liittyviä hankkeita;

- yritysten investointi- tai kehittämishankkeita, joihin myönnetään tukea muusta investointitoimenpiteestä ja tila- ja yritystoiminnan kehittämisen toimenpiteestä;
- maataloustuotteiden investoinnit ja maataloustuotteiden jalostukseen liittyvät investoinnit (joita tuetaan rakennetukien puolelta)
- maan ostoon siltä osin, kun se ylittää 10 % kyseisen toimen tukikelpoisista kokonaismenoista, eli maan ostaminen on tukikelpoista rakennuksen hankinnan yhteydessä siltä osin kuin maan osuus ei ylitä kymmentä prosenttia koko kiinteistön hankinnan tukikelpoisista kustannuksista;

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV Yle04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investointien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.41;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV Yle04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investointien lukumäärä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yleishyödyllisten investointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV Yle04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investointien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	23,00	25,00	25,00	25,00	20,00	125,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	23,00	25,00	25,00	25,00	20,00	125,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 120 000,00	3 680 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	3 200 000,00	20 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	481 600,00	1 582 400,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 376 000,00	8 600 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

INV yritys 01 - Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yritys 01
Tukitoimen nimi	Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Kyllä ES:n hyvitysjärjestelmä: Kyllä LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomen tukikelpoisiksi määritellyt maaseutualueet (toimenpiteen soveltamisalue).

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.15 Tuetut investoinnit uusiutuvan energian, myös biopohjaisen, tuotantokapasiteettiin (MW)
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on suunnattu hajautetun uusiutuvista energialähteistä kestävästi tuotetun energian ja biopolttoaineiden käytön edistämiseen. Tarkoituksena on vahvistaa maaseutualueiden energiaomavaraisuutta ja energian saannin varmuutta lisäämällä uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia ja samalla vähentämällä riippuvuutta fossiilisista energialähteistä.

Investoinnit edistävät yritysten kannattavaa kasvua ja kilpailukykyä sekä kannustavat yrittäjäksi

ryhtymistä ja vahvistavat maaseutualueiden sosiaalis-taloudellisesta rakennetta, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia sekä kestävyyttä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision mukaisesti. Samalla ehkäistään työttömyyttä ja työttömyysriskiä sekä köyhyyttä, joilla on sekä sosiaalinen että alueellinen ulottuvuus.

Alueellisen tasavertaisuuden näkökulmasta katsottuna on tärkeää, että maaseudulla on mahdollisuudet harjoittaa yritystoiminta ja hakea siihen rahoitusta. Energiayrittäjyyteen tehtävien investointien odotetaan tuottavan lisäarvoa aluetalouteen sekä ehkäisevän osaamisen, pääoman ja tulovirtojen siirtymistä pois maaseutualueilta. Alueelta hankittavien raaka-aineiden käytöllä voidaan saavuttaa kustannushyötyjä.

Luonnonvarojen jalostamisessa maaseutualueet ovat kilpailukykyisiä kasvualueisiin verrattuna. Taantuvan kehityksen maaseutualueilla metsäbiomassaan perustuvat investoinnit ovat erityisen tärkeitä, koska ne tarjoavat mahdollisuuksia lisätä paikallisten resurssien hyödyntämistä ja tuottavat työtä sekä toimeentuloa alueelle. Biotalouden kehityksellä voi olla myönteinen vaikutus alueellisten kehityserojen tasaamisessa.

Maaseutualueet ovat monimuotoisia erilaisten energiantuotannon vaihtoehtojen suhteen. Uusien pienten laitosten perustamisella ja olemassa olevien laitosten päivittämisellä on keskeinen rooli varmennettaessa uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden toteutus maaseutualueilla. Pienillä laitoksilla on rajalliset valmiudet ja resurssit investointien toteuttamiseksi ilman julkista rahoitusta.

Investointituella helpotetaan energialiiketoiminnan uudistumista ja innovaatioita, jotka edesauttavat olemassa olevien työpaikkojen säilymistä ja uusien työpaikkojen syntymistä. Uusia työpaikkoja ei välttämättä synny suoraan tukea saavaan yritykseen. Investointien ja toimialan luonteesta johtuen työpaikkavaikutukset ovat usein epäsuoria. Positiivisia taloudellisia- ja työllisyysvaikutuksia syntyy tuotanto- ja jalostusketjussa mukaan lukien raaka-aineen keräily ja kuljettaminen, jotka ovat osa uusiutuvan energian tuotannon ekosysteemiä.

Suurin osa raaka-aineena käytettävästä biomassapotentiaalista on maa- ja metsätalouden biomassoissa sekä esimerkiksi elintarviketeollisuuden sivuvirroissa ja biojätteessä. Maatalouden biomassoja ja elintarviketeollisuuden sivuvirtoja voidaan hyödyntää erityisesti biokaasun tuotannossa. Tulevaisuuden energiajärjestelmä koostuu erilaisista ratkaisuista. Energiantuotannon mahdollisuudet raaka-aineiden ja tuotantotapojen suhteen voivat muuttua merkittävästi ja energian tuotannosta voi tulla nykyistä monimuotoisempaa. Tästä syystä on tärkeää, että uusiutuvan energian raaka-aineet voivat olla peräisin myös muualta kuin suoraan maa- ja metsätaloudesta.

Uusia laitoksia (erityisesti lämpölaitoksia) odotetaan perustettavan alueille, missä niitä ei vielä ole tai alueille, missä tunnistetaan tarve lisäkapasiteetille. Investointien takaisinmaksuaika/käyttöikä on yleensä noin 10-15 vuotta. Uusiutuvan energian tuotanto perustuu kysyntään, jonka perustella yritykset toteuttavat investointeja. Markkinanäkymät ja kilpailutilanne vaikuttavat siihen millaisia investointeja tehdään ja minne niitä tehdään.

Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön lisääminen maaseutualueilla edistää Manner-Suomessa käytössä olevia muita tukijärjestelmiä täydentäen laajempien myönteisen ilmasto-, ympäristö- ja monimuotoisuusvaikutusten saavuttamista. Tässä toimenpiteessä tuen kohteena olevilla pienillä laitoksilla tarkoitetaan kokonaisteholtaan enintään 2 MW laitoksia. Toimenpiteellä voidaan saavuttaa myönteisiä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia (kasvihuonekaasujen päästövähennyksiä).

Ympäristölainsäädäntö perustuu etukäteisille lupajärjestelmille. Tällä tavoin saadaan tietoja tuenhakijan suunnitellusta toiminnasta ja voidaan välttää mahdollisia riskejä etukäteen. Investointituen edellytyksenä on tarvittavien lupien hankkiminen ennen kuin tukipäätös voidaan tehdä. Lupavaatimuksiin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa ympäristönsuojelulainsäädäntöä. Kun investoinnin toteuttaminen edellyttää ympäristövaikutusten arviointia, niin siihen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista arviointimenettelyä.

Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit edistävät biotaloutta ja maaseutualueiden työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia sekä Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitetta (SDG7) varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuki on tarkoitettu yrityksille, jotka ovat kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikro- ja pienyrityksiä.

Tuensaajina voivat olla luonnolliset henkilöt (yksityiset elinkeinoharjoittajat) ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta), jotka ryhtyvät harjoittamaan

tai harjoittavat uusiutuvaa energian tai biopolttoaineita tuotantoa. Lisäksi tukea voidaan myöntää maatalouden yhteydessä saman yritystunnuksen alla harjoitettavaan myyntiin tarkoitetun uusiutuvan energian tai biopolttoaineiden tuotantoon (niin sanonut monialaiset maatilat).

Tuensaajina voivat olla uudet tai toimivat yritykset yritykset/yrittäjät, joilla on edellytykset investoida ja kehittää toimintaansa maaseutualueilla.

Tuenhakijaa koskevat edellytykset:

Tuenhakija on kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty mikro- ja pienyritys: työntekijöitä on alle 50 ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa.

Tuenhakijalla on viimeistään ennen tuen myöntämistä yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus.

Tuen hakijalla on taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa investointi.

Tuenhakija sijaitsee tukikelpoisella maaseutualueella.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuettavaa investointia koskevat edellytykset:

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa investointia koskevan hankesuunnitelman.

Tuen kohteena olevalla yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan ja tavoitteellisen liiketoiminnan edellytykset.

Investoinnin kustannukset ovat kohtuulliset sekä suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Investoinnin kohteena on pieni laitos (enintään 2 MW).

Suunniteltu investointi täyttää siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

Suunnitellut laitoksen tuotanto täyttää EU:n uusiutuvan energian kestävyyskriteerien vaatimukset.

Pääosa tuotetusta uusiutuvasta energiasta ja biopolttoaineista myydään ulkopuolisille asiakkaille. Maatilalla tuotetun muuhun maatalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan käytettävän uusiutuvan energian tai biopolttoaineiden osuus voidaan katsoa myynniksi ulkopuolisille asiakkaille.

Tuettaessa uusiutuvan energian tai biopolttoaineiden tuotantoa maatalouden yhteydessä saman yritystunnuksen alla, energian myynnistä saatavat tulot ovat erotettavissa maatalouden yritystoiminnan tuloista.

Tuettaviin investointeihin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tarvittavia lupavaatimuksia.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Investoinnin hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään 2 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Toteutettavuustutkimuksissa hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään 50 000 euroa.

Mahdollinen yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvityksen artiklan 83.2 (a) (i) mukaisesti.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 73 (4) artiklassa määritellyn investointeja koskevan enimmäistukitason (65 %) ja kyseiseen investointiin sovellettavien valtiontukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Uuden pienen laitoksen investointitukea voidaan myöntää enintään 30 % tukikelpoisista kustannuksista ja 50 % tukikelpoisista kustannuksista silloin kun kyse on biokaasua tuottavasta laitoksesta.

Olemassa olevan laitoksen investointitukea voidaan myöntää enintään 20 % tukikelpoisista kustannuksista.

Tukea uusiutuvan energiantuotannon investointeihin liittyviin toteutettavuustutkimuksiin voidaan myöntää Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investointeja koskevasta toimenpiteestä (INV yritys 03) ja tukea maaseutuyritysten kehittämiseen (innovointi) voidaan myöntää Tietämyksen vaihtoa ja tiedon levittämistä koskevasta toimenpiteestä (Yritysten kehitys).

Lisäselvitys

Toimenpiteeseen sisältyy EU:n osarahoittaman tuen lisäksi kansallista lisärahoitusta energiainvestointeihin.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☒ Kyllä ☐ Ei ☐ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tuettavat investoinnit eivät kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan.

Tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä:

- mikro- ja pienyrityksiä suuremmille yrityksille
- vaikeuksissa oleville yrityksille
- maa- ja metsätalouden alkutuotannon investointeihin
- maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankintaan
- liikennealan investointeihin
- puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan
- energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyviin investointeihin

- toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan
- lisäksi sovelletaan kulloinkin voimassa olevien valtiontukisääntöjen toimialakohtaisia rajoituksia

Tukea ei myönnetä yritysten omaan käyttöön (esim. yrityksen tuotantotilojen lämmitys) tarkoitetun uusiutuvan energian tuotantoon eikä investointeihin, joiden tarkoituksena on vaihtaa yrityksen toiminnassa tarvittavan energiantuotannon muotoa toiseen energiantuotannon muotoon. Tukea ei myöskään myönnetä olemassa olevan uusiutuvan energian laitoksen korvaamiseen uudella, ellei laitoksen teknologinen taso investoinnissa merkittävästi parane tai oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita.

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteen mukainen tuki kohdistuu maatalouden ulkopuolisille toimialoille, jolloin WTO:n maataloussopimus ei tule sovellettavaksi.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV Yr01 - Investointitoimet uusiutuvaan energiaan	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.15; R.39; R.27;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV Yr01 - Investointitoimet uusiutuvaan energiaan

Yksikkökustannuksen määrittely perustuu sisäisiin tilastotietoihin ja analyyseihin, joissa on hyödynnetty EU-rahoituskauden 2014-2020 toimeenpanosta saatuja kokemuksia.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV Yr01 - Investointitoimet uusiutuvaan energiaan (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.24 (yksikkö: Toimia)	3,00	7,00	8,00	8,00	9,00	9,00	6,00	50,00
YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	3,00	7,00	8,00	8,00	9,00	9,00	6,00	50,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	900 000,00	2 100 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 700 000,00	2 700 000,00	1 800 000,00	15 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	387 000,00	903 000,00	1 032 000,00	1 032 000,00	1 161 000,00	1 161 000,00	774 000,00	6 450 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV yritys 02 - Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yritys 02
Tukitoimen nimi	Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomen tukikelpoisiksi määritellyt maaseutualueet (toimenpiteen soveltamisalue).

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 04	Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on suunnattu elintarviketoimialalle maaseutualueilla maatalous- ja luonnontuotteiden jalostamiseksi siten, että lopputuote voi olla maataloustuote, luonnontuote tai pidemmälle jalostettu elintarvike pois lukien maaseutuyritysten kehittäminen, joka on kuvattu erillisessä toimenpiteessä. Keskisuurten yritysten osalta tuetaan ainoastaan investointeja, joissa lopputuote on edelleen maataloustuote. Tukea suunnataan yrityksille, joilla on kasvu- ja kehityspotentiaalia tuottaa tuotteita, joilla on kysyntää markkinoilla**.** Jalostettavat raaka-aineet voivat olla peräisin maataloudesta, metsistä ja

muualta luonnosta. Ominaisuuksiltaan raaka-aineet ja lopputuotteet voivat olla tavanomaisesti tai luonnonmukaisesti tuotettuja.

Tarkoituksena on elintarvikkeiden tarjonnan monipuolistaminen ja jalostusasteen nostaminen sekä tuotantoketjujen kehittäminen kestävällä tavalla esimerkiksi parantamalla investoinnin yhteydessä yrityksen energia- ja materiaalitehokkuutta, lisäämällä uusiutuvien energialähteiden käyttöä, vähentämällä ruokahävikkiä sekä kiinnittämällä investoinneissa huomiota ruuan turvallisuuteen ja vastuullisuusnäkökohtiin sekä erilaisiin riskeihin.

Maataloustuotteiden alkutuotanto ja jalostus ovat sidoksissa toisiinsa. Investoinneilla on positiivisia vaikutuksia maatalouden alkutuotantoon jalostettavien raaka-aineiden kysynnän myötä. Erityisesti mikro- ja pienyrityksillä nähdään olevan parhaat edellytykset edistää maataloustuotteiden jalostamista, koska ne pystyvät hyödyntämään myös pienempiä raaka-ainemääriä, jolloin kytkentä maatalouden alkutuotantoon maaseutualueilla on suora ja jalostettavat läheltä saatavat raaka-aineet ovat tuoreita ja jäljitettäviä. Samalla voidaan välttää raaka-aineiden pitkiä kuljetusmatkoja.

Tukea suunnataan yrityksille/yrittäjille, joilla on kannattavan kasvun ja menestymisen sekä kehittymisen mahdollisuuksia. Investoinnit edistävät yritysten kasvua ja kilpailukykyä sekä kannustavat yrittäjäksi ryhtymistä ja vahvistavat maaseutualueiden sosiaalis-taloudellisesta rakennetta, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia sekä kestävyyttä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision mukaisesti.

Investointeja voidaan toteuttaa myös kansainvälisille markkinoille tuotteitaan suuntaavissa yrityksissä, jotka esimerkiksi valmistavat korkean lisäarvon tuotteita hyödyntäen myös luonnosta saatavia raaka-aineita, jotka ovat suomalainen erikoisuus.

Investoinneilla pyritään lisäämään yritysten investointi- ja kehittämisaktiivisuutta sekä kannustetaan uusia yrityksiä käynnistämään toimintaansa. Samalla ehkäistään työttömyyttä ja työttömyysriskiä sekä köyhyyttä, joilla on sekä sosiaalinen että alueellinen ulottuvuus. Alueellisen tasavertaisuuden näkökulmasta katsottuna tavoitellaan sitä, että maaseudulla on mahdollisuudet harjoittaa yritystoiminta ja hakea siihen rahoitusta. Tuki investointeihin auttaa yrityksiä kokoamaan muun rahoituksen investoinnin toteuttamiseksi.

Yrityksillä on erilaisia tarpeita tehdä sekä aineellisia että aineettomia investointeja. Aineelliset investoinnit ovat yleisin investointimuoto useimmilla toimialoilla. Suorat aineelliset investoinnit ovat helpoimmin ymmärrettävissä olevia investointeja, koska niillä on tietty arvo ja fyysinen muoto, kuten esimerkiksi rakennukset, tuotantolaitokset sekä erilaiset toimitilaratkaisut mukaan lukien korjausrakentaminen toimintaa laajennettaessa ja nykyaikaistettaessa ja lisäksi uusi tai käytetty teknologia ja tekniikka kuten tuotantokoneet, laitteistot ja tietokoneet.

Aineettomilla investoinneilla puolestaan ei ole fyysistä muotoa. Aineettomia investointeja ovat esimerkiksi tekijänoikeudet, patentit, tavaramerkit, lisenssit, tavaramerkit, luvat, yrityksen brändi ja immateriaalioikeudet sekä laaja oikeuksien ja velvoitteiden kokonaisuus, joka liittyy yritystoimintaan.

Investoinnin käsitteeseen luetaan myös investointien toteutettavuustutkimukset.

Investoinneissa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa maaseutualueiden infrastruktuuria ottamalla huomioon maaseudun omat vahvuudet ja omaleimaisuus. Rakennuksiin sitoutuneet materiaalit ovat arvokas resurssi, kuten puun käyttäminen hiiltä sitovien rakennusratkaisujen edistämisessä. Yritysten toimitilaratkaisuissa pyritään yhdistämään maaseudun perinnettä nykyaikaiseen rakentamiseen ja kehittyviin rakentamistapoihin.

Joustavat ja kekseliäät ratkaisut tilojen hallintaan ja uusiokäyttöön voivat parhaimmillaan tuottaa toiminnallisesti monipuolista ja elävää ympäristöä sekä omaleimaista rakentamista. Kestävän rakentamisen haasteisiin vastaaminen edellyttää uudenlaisia lähestymistapoja siihen, miten rakennettua ympäristöä suunnitellaan ja käytetään yritystoiminnan tarpeisiin.

Toimenpide edistää biotaloudessa kestävän ruokajärjestelmän rakentumista ja maaseutualueiden työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia sekä Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitetta (SDG2) poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävää maataloutta.

<u>Ympäristö- ja ilmasto- sekä monimuotoisuustavoitteisiin vastaaminen</u>

Puhdas ilma, ympäristö sekä luonto ja sen monimuotoisuus ovat suomalaisen yhteiskunnan ja yrityselämän vahvuuksia, joista tulee huolehtia. Tuettavien investointien ympäristö- ja ilmasto- ja monimuotoisuusvaikutukset ovat luonteeltaan epäsuoria. Tuettavat hankkeet pyritään toteuttamaan

kestävän kehityksen eri osa-alueet kattavalla kokonaiskestävällä lähestymistavalla niin, että tuettavalla hankkeella olisi mahdollisimman vähän haitallisia ympäristövaikutuksia ja lisäksi edesautetaan positiivisten ympäristövaikutusten syntymistä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuki on tarkoitettu yrityksille, jotka ovat kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikro- ja pienyrityksiä. Lisäksi tukea voidaan myöntää keskisuurille maataloustuotteita jalostaville yrityksille.

Tuensaajina voivat olla luonnolliset henkilöt (yksityiset elinkeinoharjoittajat) ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö ja osuuskunta), jotka harjoittavat maatalous- ja luonnontuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä. Lisäksi tukea voidaan myöntää maa- ja metsätalouden alkutuotannon yhteydessä saman yritystunnuksen alla harjoitettavaan maatalous- ja luonnontuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen (monialaiset maatilat).

Tuensaajina voivat olla uudet tai toimivat yritykset, jotka harjoittavat yritystoimintaa päätoimisesti ja joilla on edellytykset investoida ja kehittää toimintaansa sekä työllistää maaseutualueilla. Yritystoiminnan päätoimisuuden edellytys ei koske monialayrityksiä eikä myöskään monialaisia maatiloja, joiden yritystoiminta muodostuu osin maa- ja metsätalouden alkutuotannosta sekä osin muusta toiminnasta.

Leader-toimenpiteestä voidaan myöntää tukea vastaavantyyppisiin investointeihin maaseutualueilla pääsääntöisesti enintään viisi henkilöä (vuosityöyksikköinä laskettuna) työllistäville mikroyrityksille sekä vastaavankokoisille monialaisille maatiloille.

Tukikelpoisia sektoreita ovat TOL 2008 (Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE Rev.2)) mukaisen toimialaluokituksen 3-numerotasolla ilmaistuna:

101 Teurastus, lihan säilyvyyskäsittely ja lihatuotteiden valmistus

103 Hedelmien ja kasvisten jalostus ja säilöntä

104 Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus

105 Maitotaloustuotteiden valmistus

106 Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus

107 Leipomotuotteiden, makaronien yms. valmistus

108 Muiden elintarvikkeiden valmistus

109 Eläinten ruokien valmistus

110 Juomien valmistus

Tuenhakijaa koskevat edellytykset:

Tuenhakija on kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty mikro- tai pieni yritys: työntekijöitä on alle 50 ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 10 milj. euroa

Tuenhakija on komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty keskisuuri yritys, kun kyseessä on maataloustuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen: työntekijöitä on alle 250 ja vuosiliikevaihto on enintään 50 milj. euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 milj. euroa

Tuenhakijalla on tukea haettaessa yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus.

Tuenhakijalla on taloudelliset edellytykset toteuttaa investointi.

Tuettava investointi toteutetaan tukikelpoisella maaseutualueella.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuettavaa investointia koskevat edellytykset:

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa investointia koskevan hankesuunnitelman.

Tuen kohteena olevalla yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan ja tavoitteellisen liiketoiminnan edellytykset.

Investoinnin kustannukset ovat kohtuulliset sekä suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Suunniteltu investointi täyttää siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

Jalostuksesta ja kaupan pitämisestä saatavat tulot ovat erotettavissa maatalouden yritystoiminnan tuloista.

Tuettavaan investointiin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tarvittavia lupavaatimuksia.

Tukea ei myönnetä korvausinvestointeihin, ellei yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane tai oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita.

Investointien pysyvyys on 3-5 vuotta riippuen tuettavasta investoinnista. Pysyvyyttä koskevissa määräajoissa huomioidaan Euroopan unionin valtiontukisäännöistä tulevat pysyvyysajat. Pysyvyydestä säädetään lisäksi kansallisessa lainsäädännössä.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Investoinnin hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään 2 000 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Toteutettavuustutkimuksissa hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään 50 000 euroa.

Mahdollinen yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen artiklan 83.2 (a) (i) mukaisesti.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 73 (4) artiklassa määritellyn investointeja koskevan enimmäistukitason (65 %) ja kyseiseen investointiin sovellettavien valtiontukisääntöjen enimmäistukitasojen ja tuen mahdollisten enimmäismäärien yhteensovittamista.

Investointitukea voidaan myöntää 10-40 % tukikelpoista kustannuksista ottaen huomioon yrityksen kokoluokka (mikro-, pien- ja keskisuuri yritys) ja sijainti. Sovellettaviin tukitasoihin vaikuttaa Euroopan komission 2.6.2022 hyväksymä Suomen aluetukikartta 2022-2027 SA.102379 (2022/N).

Investoinnin toteutettavuustutkimukseen voidaan myöntää tukea enintään 50 % tukikelpoista kustannuksista mikro- ja pien- ja keskisuurille yrityksille.

Tukea maaseutuyritysten kehittämiseen (innovointi) voidaan myöntää Tietämyksen vaihtoa ja tiedon levittämistä koskevasta toimenpiteestä (Yritysten kehitys).

Lisäselvitys

Ei lisätietoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Maataloustuotteiden osalta tuki kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. Pidemmälle jalostettujen elintarvikkeiden sekä muualta kuin maataloudesta peräisin olevien raaka-aineiden (luonnontuotteet) osalta tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis). Investoinnin toteutettavuustutkimusten osalta tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:
☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä

- mikro-, pien- ja keskisiuuria yrityksiä suuremmille yrityksille
- vaikeuksissa oleville yrityksille
- maa- ja metsätalouden alkutuotannon investointeihin
- eläinten hankintaan
- maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankintaan
- liikennealan investointeihin
- toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan
- lisäksi sovelletaan kulloinkin voimassa olevien valtiontukisääntöjen toimialakohtaisia rajoituksia

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?
☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?
Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?
Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteen mukainen tuki investointeihin kohdistuu maataloustuotteiden jalostamiseen maataloustuotteiksi, maataloustuotteiden jalostamiseen muiksi kuin maataloustuotteiksi sekä luonnontuotteiden jalostamiseen. Tuensaajia ovat mikro- ja pienyritykset. Jalostettaessa maataloustuotteita maatalousteiksi tuensaajia voivat lisäksi olla keskisuuret yritykset. Tuen määrää ei ole sidottu tai perustettu tuotantosuuntaan tai tuotannon määrään tai hintoihin, eikä tuki velvoita tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV Yr02 - Investointitoimien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV Yr02 - Investointitoimien lukumäärä

Yksikkökustannuksen määrittely perustuu sisäisiin tilastotietoihin ja analyyseihin, joissa on hyödynnetty EU-rahoituskauden 2014-2020 toimeenpanosta saatuja kokemuksia.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV Yr02 - Investointitoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.24 (yksikkö: Toimia)	25,00	65,00	70,00	75,00	80,00	80,00	55,00	450,00
YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	25,00	65,00	70,00	75,00	80,00	80,00	55,00	450,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	3 250 000,00	8 450 000,00	9 100 000,00	9 750 000,00	10 400 000,00	10 400 000,00	7 150 000,00	58 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 397 500,00	3 633 500,00	3 913 000,00	4 192 500,00	4 472 000,00	4 472 000,00	3 074 500,00	25 155 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INV yritys 03 - Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit

Intervention koodi (jäsenvaltio)	INV yritys 03
Tukitoimen nimi	Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit
Tukitoimen tyyppi	INVEST(73-74) – Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun
Yhteinen tuotosindikaattori	O.24. Maatilojen ulkopuolella toteutettavien tuotannollisten investointitoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomen tukikelpoisiksi määritellyt maaseutualueet (toimenpiteen soveltamisalue).

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 04	Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on suunnattu maa- ja metsätalouden alkutuotannon ulkopuolisille toimialoille kohdistuville investoinneille maaseutualueilla pois lukien maaseutuyritysten kehittäminen, maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuva energian sekä biopolttoaineiden tuotanto ja jakelu, joille on erilliset toimenpiteet. Tukea suunnataan yrityksille, joilla on kasvu- ja kehityspotentiaalia tuottaa tuotteita ja palveluita, joille on markkinoilla kysyntää.

Keskeisenä kehittämiskohteena on maaseutualueiden toimialarakenteen monipuolistaminen ja talouden uudistuminen sekä yrittäjyyden edistäminen. Tarkoituksena tukea yrityksiä/yrittäjiä, joilla on kannattavan kasvun ja menestymisen sekä kehittymisen mahdollisuuksia. Investoinnit edistävät yritysten kasvua ja kilpailukykyä sekä kannustavat yrittäjäksi ryhtymistä ja vahvistavat maaseutualueiden sosiaalis-

taloudellisesta rakennetta, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia sekä kestävyyttä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision mukaisesti.

Investoinneilla pyritään lisäämään yritysten investointi- ja kehittämisaktiivisuutta sekä kannustetaan uusia yrityksiä käynnistämään toimintaansa. Samalla ehkäistään työttömyyttä ja työttömyysriskiä sekä köyhyyttä, joilla on sekä sosiaalinen että alueellinen ulottuvuus. Alueellisen tasavertaisuuden näkökulmasta katsottuna tavoitellaan sitä, että maaseudulla on mahdollisuudet harjoittaa yritystoiminta ja hakea siihen rahoitusta. Investointeihin avustuksena myönnettävä tuki auttaa yrityksiä kokoamaan muun rahoituksen investoinnin toteuttamiseksi.

Yrityksillä on erilaisia tarpeita tehdä sekä aineellisia että aineettomia investointeja. Aineelliset investoinnit ovat yleisin investointimuoto useimmilla toimialoilla. Suorat aineelliset investoinnit ovat helpoimmin ymmärrettävissä olevia investointeja, koska niillä on tietty arvo ja fyysinen muoto, kuten esimerkiksi rakennukset, tuotantolaitokset sekä erilaiset toimitilaratkaisut mukaan lukien korjausrakentaminen ja lisäksi uusi tai käytetty teknologia ja tekniikka kuten tuotantokoneet, laitteistot ja tietokoneet.

Aineettomilla investoinneilla ei ole fyysistä muotoa. Aineettomia investointeja ovat esimerkiksi tekijänoikeudet, patentit, tavaramerkit, lisenssit, tavaramerkit, luvat, yrityksen brändi ja immateriaalioikeudet sekä laaja oikeuksien ja velvoitteiden kokonaisuus, joka liittyy yritystoimintaan.

Investointeihin kuuluvat myös investointien toteutettavuustutkimukset.

Maaseutualueilla, etenkin harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla, keskeisenä yritystoiminnan lähtökohtana ovat aineelliset ja aineettomat luonnonvarat sekä laajemmin katsottuna biotalouteen osaksi tai kokonaan kuuluvat toimialat. Tuettavien toimialojen ei kuitenkaan pelkästään tarvitse kytkeytyä biotalouteen ja kiertotalouteen. Maaseutualueilla valmistavan pienteollisuuden työpaikat ovat tärkeitä.

Investoinneissa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa maaseutualueiden infrastruktuuria ottamalla huomioon maaseudun omat vahvuudet ja omaleimaisuus. Rakennuksiin sitoutuneet materiaalit ovat arvokas resurssi, kuten puun käyttäminen hiiltä sitovien rakennusratkaisujen edistämisessä. Yritysten toimitilaratkaisuissa pyritään yhdistämään maaseudun perinnettä nykyaikaiseen rakentamiseen ja kehittyviin rakentamistapoihin.

Joustavat ja kekseliäät ratkaisut tilojen hallintaan ja uusiokäyttöön voivat parhaimmillaan tuottaa toiminnallisesti monipuolista ja elävää ympäristöä sekä omaleimaista rakentamista. Kestävän rakentamisen haasteisiin vastaaminen edellyttää uudenlaisia lähestymistapoja siihen, miten rakennettua ympäristöä suunnitellaan ja käytetään yritystoiminnan tarpeisiin.

Uudistuminen ja innovaatiot

Maaseutualueet ovat monimuotoisia. Niiden yritysten ja talouksien haasteet, tarpeet ja mahdollisuudet ovat erilaisia vaihdellen paikallisten ja alueellisten olosuhteiden mukaan. Työn murros näkyy eri toimialojen ja toimintatapojen muutoksina. Investointituella helpotetaan erilaisissa tilanteissa olevien yritysten liiketoiminnan uudistumista ja innovaatioita, jotka edesauttavat uusien työpaikkojen syntymistä ja olemassa olevien työpaikkojen säilymistä ja sekä ehkäisevät osaamisen, pääoman ja tulovirtojen siirtymistä pois maaseutualueilta.

Digitaalinen kehitys

Digitalisaatiokehitys jatkuu maaseudulla kuten muuallakin Suomessa ja maailmassa. Teknologiamurros vauhdittaa digitalisaation mahdollistamien uusien liiketoimintamallien toteuttamista ja laajentaa yritysten verkostoitumisen mahdollisuuksia. Digitaalisessa taloudessa maaseutualueiden yrityksillä on edessään kynnysinvestointeja, jotka niiden on välttämätöntä tehdä. Myös robotisaatio ja tekoäly kehittyvät ja mahdollistavat uusia toimintoja. Investointituella edesautetaan ja kannustetaan maaseutualueiden yrityksiä hyödyntämään digitaalista teknologiaa, joka on tulevaisuuden kannalta keskeinen talouden ajuri.

Digitalinen teknologia mahdollistaa entistä paremmin työn tekemisen maaseudulta käsin työn joustavuuden lisääntyessä. Samalla se edistää monipaikkaisuutta. Erityisesti nuorten käsitykset työnteon tavoista monipuolistuvat. Monipaikkaisuus on tapa käyttää olemassa rakennettua infrastruktuuria yritystoiminnassa ja siihen liittyvissä toiminnoissa maaseutualueilla. Monipaikkaisyyden hyödyt voivat näkyä talouden vahvistumisen lisäksi parantuneen elämänlaatuna ja ihmisen kokemana hyvinvointina.

Kansainvälistyminen

Maaseutualueiden yritykset toimivat pääasiallisesti kotimaisilla markkinoilla, mutta niiden toiminta voi ulottua myös suoraan tai epäsuorasti toisen yrityksen alihankkijana, toimittajana tai kumppanina

kansainvälisille markkinoille ja arvoverkkoihin. Kansainvälistymisen tarpeisiin liittyy esteitä, joita investointituella voidaan helpottaa ja siten edistää maaseutualueiden yritysten kytkeytymistä globaaliin talouteen ja kehitykseen.

Kasvu ja uudet työpaikat

Investoinnit ovat monivaikutteisia. Investointien avulla odotetaan syntyvän uusia työpaikkoja suoraan tukea saaviin yrityksiin sekä epäsuorasti niiden arvoketjuihin. Samaan aikaan on hyväksyttävä myös se, että työpaikkojen tarve vähenee yritysten ottaessa käyttöön uutta teknologiaa, tekniikkaa ja digitalisia ratkaisuja. Tällöin yritysten toiminta ja tuottavuus tehostuvat ja kannattavuus paranee.

Yrityksillä on työvoiman saannissa haasteita sekä maaseutu- että kaupunkialueilla. Haasteet ovat kuitenkin kasvukeskusten ulkopuolella erilaisia kuin kasvukeskuksissa. Kasvukeskusten ulkopuolisten alueiden pitää pystyä tarjoamaan sinne sijoittuville työllistymisen edellytykset ja tarvittavat palvelut, jotta yritystoiminnan perusedellytykset ovat kunnossa.

Maaseudulla on sekä menestyviä että vähemmän hyvinvoivia alueita. Kaikki alueet ja siellä toimivat yritykset eivät voi eivätkä pysty kasvamaan jatkuvasti, mutta yrityksillä on siitä huolimatta tarve kehittää toimintaansa omista lähtökohdistaan (vrt. älykäs sopeutuminen).

Globalisaation ja muiden kehityskulkujen vaikutuksesta tuotannollista teollisuutta on Suomesta siirtynyt ja siirtyy ulkomaille. Maaseutualueille esimerkiksi teknologiateollisuuden toimialat ovat edelleen merkittäviä. Valmistavaa teollisuutta on maaseutualueilla enemmän kuin kaupunkialueilla. Maaseutualueilla tuotetaan myös palveluita, kuten matkailu ja siihen liittyvät palvelut, joiden osalta on olennaista saada maaseudun ulkopuolelta tulevaa kysyntää ja asiakkaita.

Ympäristö- ja ilmasto- sekä monimuotoisuustavoitteisiin vastaaminen

Puhdas ilma, ympäristö sekä luonto ja sen monimuotoisuus ovat suomalaisen yhteiskunnan ja yrityselämän vahvuuksia, joista tulee huolehtia. Tuettavien investointien ympäristö- ja ilmasto- ja monimuotoisuusvaikutukset ovat luonteeltaan epäsuoria. Tuettavat hankkeet pyritään toteuttamaan kestävän kehityksen eri osa-alueet kattavalla kokonaiskestävällä lähestymistavalla niin, että tuettavalla hankkeella olisi mahdollisimman vähän kielteisiä ympäristövaikutuksia ja lisäksi edesautetaan positiivisten ympäristövaikutusten syntymistä.

Investoinnit edistävät maaseutualueiden työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia sekä Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitetta (SDG8) edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuki on tarkoitettu yrityksille, jotka ovat kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikro- ja pienyrityksiä.

Tuensaajina voivat olla luonnolliset henkilöt (yksityiset elinkeinoharjoittajat) ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö (pois lukien julkiset osakeyhtiöt, Oyj) ja osuuskunta), jotka harjoittavat maa- ja metsätalouden ulkopuolista yritystoimintaa. Lisäksi tukea voidaan myöntää maatalouden yhteydessä saman yritystunnuksen alla harjoitettavaan maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan (monialaiset maatilat).

Tuensaajina voivat olla uudet tai toimivat yritykset, jotka harjoittavat yritystoimintaa päätoimisesti ja joilla on edellytykset investoida ja kehittää toimintaansa sekä työllistää maaseutualueilla. Yritystoiminnan päätoimisuuden edellytys ei koske monialayrityksiä eikä myöskään monialaisia maatiloja, joiden yritystoiminta muodostuu osin maa- ja metsätalouden alkutuotannosta sekä osin muusta toiminnasta.

Leader-toimenpiteestä voidaan myöntää tukea vastaavantyyppisiin investointeihin maaseutualueilla toimiville aloittaville yrityksille ja pääsääntöisesti enintään viisi henkilöä (vuosityöyksikköinä laskettuna) työllistäville mikroyrityksille sekä vastaavankokoisille monialaisille maatiloille.

Tuenhakijaa koskevat edellytykset:

Tuenhakija on kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty mikro- tai pienyritys: työntekijöitä on alle 50 ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 10 milj. euroa.

Tuenhakijalla on tukea haettaessa yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus.

Tuen hakijalla on taloudelliset edellytykset toteuttaa investointi.

Tuettava investointi toteutetaan tukikelpoisella maaseutualueella.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuettavaa investointia koskevat edellytykset:

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa investointia koskevan hankesuunnitelman.

Tuen kohteena olevalla yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan ja tavoitteellisen liiketoiminnan edellytykset.

Investoinnin kustannukset ovat kohtuulliset sekä suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Suunniteltu investointi täyttää siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

Muusta yritystoiminnasta saatavat tulot ovat erotettavissa maatalouden yritystoiminnan tuloista.

Tuettavaan investointiin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tarvittavia lupavaatimuksia.

Tukea ei myönnetä korvausinvestointeihin, ellei yrityksen teknologinen taso investoinnin vaikutuksesta merkittävästi parane tai oteta käyttöön korkeampaan ympäristönsuojelulliseen tasoon johtavia tekniikoita.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuen perusteena olevien hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä investoinnin kokonaiskustannuksista voi olla enintään 1 500 000 euroa, jonka yli meneviin kustannuksiin ei myönnetä tukea.

Toteutettavuustutkimuksissa hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään 50 000 euroa.

Mahdollinen yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvityksen artiklan 83.2 (a) (i) mukaisesti.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 73 (4) artiklassa määritellyn investointeja koskevan enimmäistukitason (65 %) ja investointiin sovellettavien valtiontukisääntöjen enimmäistukitasojen ja mahdollisten tuen enimmiäsmäärien yhteensovittamista.

Investointitukea voidaan myöntää 20-40 % tukikelpoisista kustannuksista ottaen huomioon yrityksen kokoluokka (mikro- ja pienyritys) ja sijainti. Sovellettaviin tukitasoihin vaikuttaa Euroopan komission 2.6.2022 hyväksymä Suomen aluetukikartta 2022-2027 SA.102379 (2022/N).

Investoinnin toteutettavuustutkimukseen voidaan myöntää enintään 50 % tukikelpoista kustannuksista mikro- ja pienyrityksille.

Tukea maaseutuyritysten kehittämiseen (innovointi) voidaan myöntää Tietämyksen vaihtoa ja tiedon levittämistä koskevasta toimenpiteestä (Yritysten kehitys).

Lisäselvitys

Ei lisätietoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☒ Kyllä ☐ Ei ☐ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tuettavat investoinnit eivät kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan.

Tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis). Investoinnin toteutettavuustutkimusten osalta tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä ei ole tukikelpoista?

Tukea ei myönnetä

- mikro- ja pienyrityksiä suuremmille yrityksille
- vaikeuksissa oleville yrityksille
- maa- ja metsätalouden alkutuotannon investointeihin
- eläinten hankintaan
- maatalouden alkutuotantoon tarkoitetun koneen tai laitteen hankintaan
- liikennealan investointeihin
- puunkorjuun monitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankintaan
- energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyviin investointeihin
- toisen yrityksen osakkeiden tai osuuksien taikka liiketoiminnan hankintaan
- lisäksi sovelletaan kulloinkin voimassa olevien valtiontukisääntöjen toimialakohtaisia rajoituksia

Sisältyykö investointiin kasteluun tehtäviä investointeja?

☐ Kyllä ☒ Ei

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit, mikä on vaadittu mahdollinen vedensäästö prosentteina?

Ei sovelleta

Kun kyseessä ovat olemassa olevan kastelujärjestelmän parantamiseen liittyvät investoinnit (jotka vaikuttavat vesistöihin, joiden tilaa ei ole määritelty hyväksi), mikä on vedenkäytön tosiasiallista vähentymistä koskeva vaatimus prosentteina?

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteen mukainen tuki kohdistuu maatalouden ulkopuolisille toimialoille, jolloin WTO:n maataloussopimus ei tule sovellettavaksi.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INV Yr03 - Investointitoimien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INV Yr03 - Investointitoimien lukumäärä

Yksikkökustannuksen määrittely perustuu sisäisiin tilastotietoihin ja analyyseihin, joissa on hyödynnetty EU-rahoituskauden 2014-2020 toimeenpanosta saatuja kokemuksia.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INV Yr03 - Investointitoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.24 (yksikkö: Toimia)	71,00	300,00	350,00	400,00	400,00	400,00	250,00	2 171,00
YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	71,00	300,00	350,00	400,00	400,00	400,00	250,00	2 171,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	4 970 000,00	21 000 000,00	24 500 000,00	28 000 000,00	28 000 000,00	28 000 000,00	17 500 000,00	151 970 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	2 137 100,00	9 030 000,00	10 535 000,00	12 040 000,00	12 040 000,00	12 040 000,00	7 525 000,00	65 347 100,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INSTAL(75) - Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen

AX Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX Startstöd
Tukitoimen nimi	Startstöd till unga jordbrukare
Tukitoimen tyyppi	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.25. Tilanpidon aloittamiseen tukea saavien nuorten viljelijöiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Kyllä Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO7 Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleminen alalle, heidän tukemisensa ja kestävän yritystoiminnan kehittämisen helpottaminen maaseutualueilla

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 21	Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 37	Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.36 Niiden nuorten viljelijöiden lukumäärä, jotka ovat perustamassa maatilaa YMP:n tuen avulla, eriteltynä sukupuolen mukaan
R.37 Tuetut uudet työpaikat YMP-hankkeissa

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Målet är att sektorn får nya unga företagare som har förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet och en förmåga och möjligheter att utveckla gården. Att starta eller ta över ett jordbruk är kapitalintensivt och stöd underlättar övertagandet. Stödet medför även att kompetensen på lantbrukarna stiger eftersom stödet förutsätter utbildning. De projekt som skall finansieras ska väljas ut genom urvalsförfarandet.

Åtgärder som kompletterar startstöd till unga jordbrukare omfattar även rådgivning, ökat investeringsstöd

för en ung jordbrukare, men varje stödordning fungerar som en oberoende av varandra.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

En fysisk person eller ett privaträttsligt samfund som inleder jordbruksproduktion med skild beskattning.

Förutsättningar för stödberättigande

- Stöd beviljas senast ett år efter att att jordbrukaren etablerat sig som jordbrukare.
- Stödmottagaren ska uppfylla förutsättningarna enligt definitionen för ung jordbrukare vad gäller ålder, bestämmanderätt och yrkeskunskap samt att det ska vara första gången man som huvudansvarig börjar bedriva jordbruk.
- Företag som omfattas av stöd ska ha förutsättningar för en fortsatt lönsam verksamhet. Beskrivning av verksamheten, utvecklingsåtgärder, nödvändiga kalkyler och uppfyllande av lönsamhetsförutsättningarna visas i en affärsplan.
- Jordbruket kan bedrivas som enskild jordbrukare, en jordbrukssammanslutning eller om sökanden är ett privaträttsligt samfund som har flera delägare som uppfyller förutsättningarna för stöd.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS Eu-medfinansierat stöd beviljas i form av bidrag. Dessutom kan statliga garantier och/eller räntesubventioner på räntesubventioner och stöd i form av befrielse från överföringsskatt beviljas som ytterligare nationell finansiering. Summan av subventionerna får överstiga det högsta totala stödbeloppet . Om det, utöver den statliga garantin för samma ändamål, beviljas både ett räntesubventionslån och ett bidrag, skall räntesubventionerna minskas så att totala beloppet inte överskrider det maximala beloppet Om en statlig garanti och ett bidrag ansöker om samma ändamål skall motsvarande avdrag göras från bidragsbeloppet. Då räntesubventioner beviljas i samband med ett lån skall stödsatsen motsvara det totala räntesubventionsbeloppet för räntesubventionerna. Vid beräkningen av stödnivån skall räntesubventionerna på det räntesubventionslån som ska betalas när som helst diskonteras till värdet av det år då stödet beviljades. Diskonteringsräntan skall vara den som avses i kommissionens meddelande (08/C 14/02) om översynen av metoden för fastställande av referens- och diskonteringsräntor. Mer detaljerade bestämmelser om det maximala beloppet för räntesubventioner och andra villkor fastställs nationellt.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☐ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Maximibeloppet för understödet är 40 000 euro. Understödet betalas i tre omgångar med ett års mellanrum. Som nationell tilläggsfinansiering kan dessutom beviljas [statsborgen och/eller räntestöd i räntestödslån samt] stöd som beviljas i form av befrielse från överlåtelseskatt.

Maximibeloppet för stödet (totalt räntestöd, bidrag och befrielse från överlåtelseskatt) är högst 80 000

euro.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Det direkta stödet är maximalt 40 000 euro. Ytterligare kompletteras stödet med ett banklån där nationellt stöd kan betalas i form av räntestöd som utgör en del av låneräntan. Stödtagarens maximala ränta begränsas. Räntestödet kan inte överskrida 4 % av lånesaldot. Lånet berättigar även till befrielse från överlåtelseskatt. Överlåtelseskatten är i dagsläget 4 % av fastighetens inköpspris.

Lisäselvitys

Lånets maximala belopp är 200 000 euro.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stödberättigande definieras i planen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Stödbeloppet är inte kopplat till produktionsriktningen till produktionsvolymen eller produktionspriserna. Stödet förutsätter inte att vissa jordbruksprodukter skall produceras. Tidsfristen för att ta emot stöd är begränsad.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.36; R.37;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare

Schablon ersättning

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00	0,00	25,00
YHTEENSÄ	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00	0,00	25,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	80 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	120 000,00	0,00	1 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	34 400,00	86 000,00	86 000,00	86 000,00	86 000,00	51 600,00		430 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Käynnistämistuki - Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Käynnistämistuki
Tukitoimen nimi	Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla
Tukitoimen tyyppi	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.27. Aloitustukea saavien maaseutuyritysten lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomen tukikelpoisiksi määritellyt maaseutualueet (toimenpiteen soveltamisalue).

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO7 Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleminen alalle, heidän tukemisensa ja kestävän yritystoiminnan kehittämisen helpottaminen maaseutualueilla
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 31	Pienmuotoisen yrittäjyyden tukeminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.37 Tuetut uudet työpaikat YMP-hankkeissa
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tuki on tarkoitettu yritystoiminnan käynnistämiseen liittyviin toimenpiteisiin. Uusien yritysten elinmahdollisuuksia voidaan parantaa esimerkiksi sillä, että alkuvaiheessa yrittäjä saa tarvittavia konsultointi- ja asiantuntijapalveluita. Uudet yritykset ovat tärkeitä maaseudun talouden monipuolistamisen ja uusien työpaikkojen luomisen kannalta.

Tuella odotetaan olevan pitkän aikavälin vaikutuksia yritysten toimintamahdollisuuksiin ja kehittämisaktiivisuuteen myös tuen käyttöajan jälkeen. Uusien yritysten luomat myönteiset vaikutukset realisoituvat usein viiveellä. Tavoitteena on uudistaa maaseudun taloutta ja vahvistaa tuottavuuskasvua sekä kestävyyttä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision mukaisesti.

Toimenpide edistää maaseutualueiden työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia sekä Yhdistyneiden

kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitetta (SDG8) edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuki on tarkoitettu yrityksille, jotka ovat kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361EY määriteltyjä mikroyrityksiä.

Tuensaajina voivat olla maatilat, jotka monipuolistavat toimintaansa maa- ja metsätalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan, jota harjoitetaan maatalouden yhteydessä saman yritystunnuksen alla (monialaiset maatilat).

Tuen hakija tavoittelee käynnistettävällä yritystoiminnalla maa- ja metsätalouden harjoittamisen lisäksi kasvua tulojen monipuolistamisen avulla.

Tukea voidaan myöntää uuteen yritystoimintaan, joka käynnistetään täysin alusta tai tilanteessa, jossa yritystoiminta ei ole vielä vakiintunut.

Leader-toimenpiteestä voidaan myöntää tukea muun kuin maataloustoimintaa koskevan yritystoiminnan käynnistämiseen maaseutualueilla (art. 75 (2) (c).

Tuenhakijaa koskevat edellytykset:

Tuenhakija on kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty mikroyritys: työntekijöitä on alle 10 ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 milj. euroa.

Tuenhakijalla on yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus.

Tuen hakijalla on taloudelliset edellytykset yritystoiminnan käynnistämiselle.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuettavaa yritystoiminnan käynnistämistä koskevat edellytykset:

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuen kohteena olevalla yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan liiketoiminnan edellytykset.

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa toimintaa koskevan hankesuunnitelman.

Tuen kohteena olevien toimenpiteiden laajuus on suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Suunnitellut toimenpiteet täyttävät siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

Muusta yritystoiminnasta saatavat tulot ovat erotettavissa maatalouden yritystoiminnan tuloista.

Tuettavaan toimintaan sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tarvittavia lupavaatimuksia

Tukea ei myönnetä maa- ja metsätalouden alkutuotantoon liittyvän yritystoiminnan käynnistämiseen.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☐ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Lähtökohtana on, että liiketoimintasuunnitelman toteuttamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden perusteella myönnettävä tuki on sopivassa suhteessa suunnitellun yritystoiminnan laajuuteen nähden. Lisäksi on otettu huomioon EU-rahoituskaudelta 2014-2020 saadut kokemukset vastaavan tyyppisestä tuesta yritysten perustamiseen.

Noin 40 prosentilla maatalous- ja puutarhayritysten muun yritystoiminnan liikevaihto on alle 10 000 euroa vuodessa (LUKE). Tukea kohdennetaan sellaisten monialaisten maatilojen muuhun yritystoimintaan, jossa yritystoiminnan katsotaan olevan merkittävää. Uuden käynnistettävän yritystoiminnan tavoitellun vuosittaisen liikevaihdon tulee olla vähintään 15 000 euroa, mikä on nykyinen arvonlisäverottoman liikevaihdon alaraja.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tukea yritystoiminnan käynnistämisen voidaan myöntää maatilakotitalouden tulojen monipuolistamiseen maatalouden ulkopuolelle enintään 10 000 euroa.

Tuki myönnetään vakioituna kertakorvauksena, joka maksetaan yhdessä tai useammassa erässä.

Lisäselvitys

Ei lisätietoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Maataloustuotteiden jalostusta koskevan yritystoiminnan käynnistämistuki kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. Muita toimialoja koskevaan tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteen mukainen tuki kohdistuu maatalouden ulkopuolisille toimialoille perustuen asetuksen (EU) 2021/2115 kohtaan (artikla 75), jonka mukaista interventiotyyppiä ei ole sisällytetty liitteen II luetelmaan WTO:n maataloussopimuksen piiriin kuuluvista interventiotyypeistä.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INSTAL Yr01 - Käynnistustkea saavien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.37; R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INSTAL Yr01 - Käynnistustkea saavien lukumäärä

Kertakorvauksen määrittely perustuu sisäisiin tilastotietoihin ja analyyseihin, joissa on hyödynnetty EU-rahoituskauden 2014-2020 toimeenpanosta saatuja kokemuksia.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INSTAL Yr01 - Käynnistustkea saavien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.27 (yksikkö: Tuensaajia)	10,00	28,00	32,00	34,00	36,00	36,00	24,00	200,00
YHTEENSÄ	O.27 (yksikkö: Tuensaajia)	10,00	28,00	32,00	34,00	36,00	36,00	24,00	200,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	100 000,00	280 000,00	320 000,00	340 000,00	360 000,00	360 000,00	240 000,00	2 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	43 000,00	120 400,00	137 600,00	146 200,00	154 800,00	154 800,00	103 200,00	860 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Perustamistuki - Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Perustamistuki
Tukitoimen nimi	Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille
Tukitoimen tyyppi	INSTAL(75) – Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.25. Tilanpidon aloittamiseen tukea saavien nuorten viljelijöiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Kyllä Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä sovelletaan yhdenvertaisesti koko Manner-Suomen alueella.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO7 Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleminen alalle, heidän tukemisensa ja kestävän yritystoiminnan kehittämisen helpottaminen maaseutualueilla
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 21	Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 37	Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.36 Niiden nuorten viljelijöiden lukumäärä, jotka ovat perustamassa maatilaa YMP:n tuen avulla, eriteltynä sukupuolen mukaan
R.37 Tuetut uudet työpaikat YMP-hankkeissa

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpiteen tavoitteena on edistää nuorten viljelijöiden mahdollisuuksia maatalousyrittäjyyden aloittamiseen mahdollistamalla rahoituksen saatavuus tilan hankintaan ja toiminnan käynnistämiseen. Tavoitteena on parantaa nuorten viljelijöiden asemaa sekä saada alalle uusia maatalousyrittäjiä, joilla on mahdollisuus kannattavan toiminnan harjoittamiseen ja tilojen kehittämiseen.

Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyn kautta. Valintaperusteina ovat yritystoiminnan taloudelliset edellytykset, tilan tuotantoedellytykset sekä esitetyt tilan kehittämistoimet ja toiminnan kestävyys. Valintaperusteiden avulla varmistetaan, että tuettava hanke edistää toimenpidettä koskevia cap-

suunnitelmassa ja sitä koskevassa kansallisessa lainsäädännössä esitettyjä tavoitteita.

Toimenpiteen mukainen tuki myönnetään unionin lainsäädännön ja sen soveltamista täydentävän kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Nuoren viljelijän aloitustukea täydentäviä toimenpiteitä ovat nuoren viljelijän tulotuki, neuvonta, investointituen nuoren viljelijän korotus ja hanketoiminta, mutta kukin tukijärjestelmä toimii itsenäisenä kokonaisuutena eikä aloitustuen saaminen ole edellytys mainittujen tukien saamiselle eikä näiden tukien saaminen myöskään muodosta oikeutta aloitustukeen.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tukea tilanpidon aloittamiseen voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle, joka elinkeinonaan ryhtyy harjoittamaan maataloutta. Maatalousyhtymän osakas katsotaan luonnolliseksi henkilöksi.

Tuensaajan on täytettävä cap-suunnitelman kohdan 4.1.5. nuoren viljelijän määritelmän mukaiset ikää, määräysvaltaa ja ammattitaitoa koskevat edellytykset sekä ryhdyttävä ensimmäistä kertaa päävastuullisena harjoittamaan maataloutta.

Tuen kohteena olevalla yrityksellä on oltava edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan. Tuensaajan on esitettävä liiketoimintasuunnitelma, jossa kuvataan tuen hakijaa ja hallintaa koskevat tiedot, yrityksen toiminta (kuten tuotannon volyymi ja markkinat), suunnitellut kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet sekä riskien arviointi. Suunnitelmassa esitetään myös tarvittavat taloudelliset laskelmat perusteluineen ja kannattavuusedellytysten täyttyminen. Tavoitteiden ja kehittämistoimien tulee olla realistiset, mutta suunnitelma on indikatiivinen. Suunnitelman kestoaika on toiminnan aloitusvuosi mukaan lukien viisi vuotta.

Tukea on haettava viimeistään 24 kuukauden kuluessa tilanpidon aloittamisesta.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta ja/tai korkotukilainan korkotukea sekä varainsiirtoverovapauden muodossa myönnettävää tukea.

Takauksiin sisältyvän tuen laskentamenetelmän osalta noudatetaan notifikaation N 268/2010 mukaista menettelyä.

Valtiontakaukseen sisältyvä tuki ei voi ylittää tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärää. Jos samaan tarkoitukseen valtiontakauksen lisäksi haetaan sekä korkotukilainaa että avustusta ja myönnettävä tuki ylittäisi tukikohteen kokonaistuen enimmäismäärän, valtiontakaukseen sisältyvän tuen määrä vähennetään ensin korkotuesta siten, että takaukseen sisältyvä tuki voi vähentää korkotuen määrän enintään puoleen siitä määrästä, joka muuten voitaisiin korkotukena tarkoitukseen myöntää, ja loppuosa takaukseen sisältyvän tuen määrästä vähennetään avustuksesta. Jos samaan tarkoitukseen haetaan valtiontakausta ja avustusta, vastaava vähennys tehdään avustuksen määrästä. Takauksen enimmäismäärästä sekä muista takauksen ehdoista säädetään tarkemmin kansallisessa lainsäädännössä.

Myönnettäessä tuki lainaan liittyvänä korkotukena tukitaso on korkotukilainan korkotuen kokonaismäärää vastaava osuus.

Tukitasoa laskettaessa kulloinkin maksettava korkotukilainan korkotuki diskontataan tuen myöntämisvuoden arvoon.

Diskonttauskorkona käytetään viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetussa komission tiedonannossa (08/C 14/02) tarkoitettua viitekorkoa.

Korkotuen enimmäismäärästä sekä muista ehdoista säädetään tarkemmin kansallisessa lainsäädännössä.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☐ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuen määrä on suhteutettu yrityksen liiketoimintasuunnitelman perusteella saavutettavissa olevaan yrittäjätuloon. Maataloustuotannon tilanpidon aloitusavustus on 10 000 euroa, jos tuensaaja liiketoimintasuunnitelmallaan osoittaa voivansa saavuttaa vähintään 15 000 euron maatalouden yrittäjätulon viimeistään kolmantena vuotena. Maataloustuotannon tilanpidon aloitusavustus on 40 000 euroa, jos tuensaaja liiketoimintasuunnitelmallaan osoittaa voivansa saavuttaa vähintään 25 000 euron maatalouden yrittäjätulon viimeistään kolmantena vuotena.

Tuki maksetaan kahdessa tasasuuruisessa erässä.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

EU:n osarahoittama tuki myönnetään avustuksena. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta ja/tai korkotukilainan korkotukea sekä varainsiirtoverovapauden muodossa myönnettävää tukea.

Avustuksena myönnettävän tuen määrä on 10 000 euroa tai 40 000 euroa riippuen tilan liiketoimintasuunnitelmassa esittämän yrittäjätulon määrästä. Avustus myönnetään vakioituna kertakorvauksena, joka maksetaan kahdessa erässä.

Avustuksen ja muun tuen enimmäismäärä on yhteensä enintään 80 000 euroa.

Lisäselvitys

Jos maataloutta harjoitetaan maatalousyhtymänä, tai hakijana on yksityisoikeudellinen yhteisö, jossa on useita tuen edellytykset täyttäviä osakkaita, tukea voidaan myöntää kullekin tuenhakijalle erikseen.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Oranssi laatikko

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kelpoisuus tuen saamiselle määritellään Suomen CAP suunnitelmassa. Tuen määrää ei ole sidottu tai perustettu tuotantosuuntaan tai tuotannon määrään tai hintoihin, eikä tuki velvoita tuottamaan tiettyjä maataloustuotteita. Tuen saanti on ajallisesti rajattu.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
INSTAL viljelijät_01 - Nuoren viljelijän aloitustuki	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.36; R.37;	Ei
INSTAL viljelijät_02 - Nuoren viljelijän aloitustuki	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.36; R.37;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

INSTAL viljelijät_01 - Nuoren viljelijän aloitustuki

kiinteämääräinen korvaus

INSTAL viljelijät_02 - Nuoren viljelijän aloitustuki

kiinteämääräinen korvaus

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
INSTAL viljelijät_01 - Nuoren viljelijän aloitustuki (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	40,00	180,00	280,00	280,00	280,00	177,50	37,50	1 275,00
INSTAL viljelijät_02 - Nuoren viljelijän aloitustuki (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	3,00	25,00	45,00	45,00	45,00	30,00	7,00	200,00
YHTEENSÄ	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	43,00	205,00	325,00	325,00	325,00	207,50	44,50	1 475,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	1 630 000,00	7 450 000,00	11 650 000,00	11 650 000,00	11 650 000,00	7 400 000,00	1 570 000,00	53 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	700 900,00	3 203 500,00	5 009 500,00	5 009 500,00	5 009 500,00	3 182 000,00	675 100,00	22 790 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)		5 768 620,93	5 895 497,67	6 022 372,09	11 650 000,00	648 493,02		29 984 983,71
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)		2 480 507,00	2 535 064,00	2 589 620,00	5 009 500,00	278 852,00		12 893 543,00

COOP(77) - Yhteistyö

AX Leader - Leader AX

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX Leader
Tukitoimen nimi	Leader AX
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.31. Tuettujen paikallisten kehittämisstrategioiden (LEADER) tai valmistelutoimien lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Kyllä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 16	Leader - yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.38 Paikallisten kehittämisstrategioiden kattaman maaseutuväestön osuus

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Genom Leader-åtgärden genomförs lokalt ledd utveckling i enlighet med EU:s förordning (EU) 2021/1060.

Avsikten med Leader inom CAP-strategiplanen är att med den särskilda metod som Leader utgör mobilisera landsbygdens egen utvecklingspotential. Utvecklandet av landsbygden skall komma från ett starkt lokalt engagemang, lokala initiativ, samarbete, ungdomsarbete och entreprenörskap. Målsättningen med genomförande av åtgärden är att förbättra landsbygdens livsbetingelser och därigenom göra landsbygden på Åland attraktivare som boendeort samtidigt som entreprenörskap stimuleras. I arbetet med landsbygdsutveckling är det viktigt att alla som bor och verkar på landsbygden samarbetar för att driva på utvecklingen.

För landsbygdens utveckling är det viktigt att landsbygdens aktörer kan inhämta kunskap och utbyta erfarenheter. Avsikten är att främja företagsverksamheten på landsbygden och stimulera en breddning av näringslivet. Åtgärden skall stimulera tillväxt inom mikroföretag genom kunskapsstöd inför nyanställningar och investeringar. Åtgärderna skall även ha positiv effekt på miljön, jämställdhet, integrationsarbete, samverkan för ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt ungdomars möjligheter till företagande och arbete på landsbygden.

Exempel på projekt som kan ingå är:
-samarbetsprojekt som bidrar till förbättrat genomförande av den lokala strategin, som förbättrar lokala tjänster och service samt miljöförhållanden
- utbildnings- och informationsprojekt som ökar aktörernas kompetens och medvetenhet om lokala möjligheter
- paraplyprojekt som genomförs i den lokala aktionsgruppens regi för att öka möjligheter för marginaliserade gruppers möjligheter att ingå och genomföra eller delta i utvecklingsprojekt.

Genom leader-metoden kan också lokalsamhället initiera nya innovativa metoder för utveckling som baseras på den lokala efterfråga som kan identifieras.

Inom ramen för Leader på Åland beviljas inga direkta kommersiella företagsstöd och därmed finns inte heller risk för samordningsproblem eller överlappningar gentemot övrig företagsfinansiering.

På Åland, som utgörs av ett befolkningsunderlag på ca 30 000 människor, bildas en lokal aktionsgrupp. Den lokala aktionsgruppen skall vara öppen för alla aktörer i regionen och genomföra den lokala utvecklingsstrategin samt ansvara för att mobilisera befolkningen inom Leader. Den lokala aktionsgruppen skall stödja nätverksarbete och samarbete med andra aktörer, både lokalt och internationellt.

Genom leader-metoden kan också lokalsamhället initiera nya innovativa metoder för utveckling som baseras på den lokala efterfråga som kan identifieras.

Leader åtgärden omfattar tre del-åtgärder: Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin, verksamhetsbidrag och beredningsstöd. I samband med valet av den lokala utvecklingsstrategin enligt nedanstående kriterier väljs och utses också den lokala aktionsgruppen utgående från samma urvalskriterier.

1. Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin (Genomförandet av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelses som väljs ut inom den lokala utvecklingsstrategin.

Delåtgärden omfattar projektfinansiering vilka bidrar till uppfyllelse av målen i en lokal utvecklingsstrategi och programmet.
Strategin för lokal utveckling skall:

- Innehålla en beskrivning över den lokala aktionsgruppens organisation och förankring samt förmåga att genomföra den föreslagna strategin
- innehålla mål och prioriteringar vilket inbegriper en beskrivning av på vilket sätt strategin är integrerad och innovativ samt innehålla mätbara mål för utfall och resultat. När det gäller utfall och resultat skall målen uttryckas kvantitativt och kvalitativt. Strategin ska vara förenlig med målsättningarna i Cap-strategiplanen.
- vara inriktad på lokala samhällen som täcker hela landskapet Åland och innehålla uppgifter om området och befolkningen som omfattas av strategin
- utformas med hänsyn till lokala behov och innehålla en analys av områdets utvecklingsbehov och möjligheter, inklusive en analys av starka och svaga sidor, möjligheter och hot
- innehålla en beskrivning av hur lokalsamhället varit delaktigt i utvecklingen av strategin
- innehålla en handlingsplan som visar hur målen omsätts i åtgärder
- innehålla en budget för den lokala aktionsgruppens löpande utgifter (drift) uppdelat på administration och informationsinsatser fördelat per kalenderår och totalt
- innehålla en beskrivning av stödmottagare och en budget för de insatser som genomförs med Leader-metoden samt beskrivning hur finansiering från jordbruksfonden, Ålands landskapsregering, annan offentlig finansiering (tex kommunal finansiering) och privatfinansiering

kommer att fördelas

- innehålla mål och en indikativ handlingsplan med förslag på teman inom ramen för interregionalt och transnationellt samarbete
- innehålla en kommunikationsplan
- innehålla en beskrivning av förvaltnings- och övervakningsbestämmelser för strategin, som visar att den lokala aktionsgruppen har kapacitet att genomföra strategin som innehåller en beskrivning av
- hur den främjar de lokala aktörernas kapacitet att utveckla och genomföra insatser, även genom att främja deras kapacitet att administrera projekt
- hur den förbereder och offentliggör inbjudningar att lämna förslag eller ett förfarande för att kontinuerligt lämna in ansökningar
- hur den genomför ett icke-diskriminerande och öppet urvalsförfarande och objektiva kriterier för urval av insatser, som inte leder till intressekonflikter, som säkerställer att minst 50 % av rösterna i urvalsbesluten avges av parter som inte är offentliga myndigheter och som gör det möjligt att genomföra urval med ett skriftligt förfarande
- urvalskriterier för insatser som genomförs med Leader-metoden innefattande en metod för viktning och poängsättning för bedömning av kriterierna.
- urvalskriterier för interregionalt och transnationellt samarbete.
- hur den därefter tar emot och bedömer ansökningar om stöd i enlighet med godkända urvalskriterier, väljer ut insatser så att den säkrar överensstämmelsen med den lokalt ledda utvecklingsstrategin vid urvalet av insatser genom att prioritera dessa insatser efter hur väl de bidrar till att uppnå målen för strategin, fastställer stödbeloppet och lägger fram förslaget till Ålands landskapsregering som är ansvarigt för att slutkontrollen av stödberättigande innan de godkänns
- hur den övervakar genomförandet av den lokalt ledda utvecklingsstrategin och de insatser som får stöd samt genomför särskilda utvärderingar kopplade till den strategin
- processen för en eventuell revidering av strategin

Ålands landskapsregering bedömer förslagen till utvecklingsstrategi med utgångspunkt i

- hur väl strategin bedöms vara förankrad i lokalsamhället (underifrånperspektivet)
- hur väl den lokala utvecklingsstrategin utgår från resultaten i Cap-strateginsövergripande behovsanalys och identifierade behov samt överensstämmer med strategins målsättningar
- graden av innovativ inriktning som visar på nya möjligheter att vända eller förstärka utvecklingen i området och som lyfter fram nya arbetssätt och samverkansformer
- hur väl innehållet i den lokala utvecklingsstrategin och de föreslagna åtgärderna tar hänsyn till miljön
- hur väl de uppfyller övriga delar som strategin bör innehålla.

Stöd till Leader program under lokalt ledd utveckling bidrar till det övergripande målet innovation genom en lokal innovativ utvecklingsstrategi som förverkligas och genomförs genom lokala projekt. Ålands landskapsregering bedömer förslagen till en utvecklingsstrategi med utgångspunkt i graden av innovativ inriktning som visar på nya möjligheter att vända eller förstärka utvecklingen i området och som lyfter fram nya arbetssätt och samverkansformer.

1. Verksamhetsbidrag

Den lokala aktionsgruppen erhåller stöd för den löpande förvaltningen (administrationen) i samband med genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin.

Exempel på insatser är:

- spridning av information om området och den lokala utvecklingsstrategin
- PR-arrangemang och informationsinsatser
- insatser som ökar möjligheterna för olika målgrupper att aktivt ta del i genomförandet av lokala utvecklingsstrategier.

- Förberedande stöd

För att Leader-metoden ska kunna fungera på ett bra sätt är det viktigt att kunna stöda förberedande analyser och kompetensutveckling i anslutning till utformandet av en lokal utvecklingsstrategi t.ex. undersökningar som rör regionen, lokal information och inhämtande av kunskap. Det förberedande stödet ska även omfatta kapacitetsuppbyggnad, utbildning och nätverksbildning i syfte att utarbeta och genomföra utvecklingsstrategin.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagare i åtgärder som genomför ett leaderprojekt kan vara alla lokala aktörer, stöd ges dock inte för kommersiell verksamhet.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Icke IACS, non-IACS

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

I enlighet med artikel 44 i förordningen om den gemensamma jordbrukspolitiken ska beloppen för de förenklade stödformerna fastställas genom en rättvis, rättvis och verifierbar beräkningsmetod baserad på: i) statistik, andra objektiva uppgifter eller expertbedömningar. eller (ii) verifierade historiska uppgifter om enskilda förmånstagare; eller (iii) individuella stödmottagares vanliga kostnadsredovisningspraxis. Användningen av förenklade kostnadsförfaranden baseras på en extern utredning i enlighet med artikel 83.2 a(i).

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

1. Åtgärder som genomför den lokala utvecklingsstrategin (Genomförandet av insatser, inklusive verksamhet i samarbete och förberedelses som väljs ut inom den lokala utvecklingsstrategin.

Finansiering för genomförandet av den lokala utvecklingsstrategin beviljas som projektstöd. Högst 100 % av stödberättigade kostnaderna kan ersättas. Den lokala aktionsgruppen får föreslå vilka utgifter som kan finansiera insatser inom ramen för den lokala utvecklingsstrategin. Ålands landskapsregering stadgar närmare om utgifternas stödberättigande. Kostnaderna ska vara rimliga och nödvändiga för genomförande av de finansierade projekten. Stödbeloppet till ett utvecklingsprojekt får inte överstiga 150 000 euro.

2. Verksamhetsbidrag

Finansiering beviljas som projektstöd eller schablonfinansiering. Högst 100 % av de stödberättigade kostnaderna kan ersättas. Stödmottagare utgörs av den lokala aktionsgruppen som skall utgöras t.e.x av en registrerad förening. Den lokala aktionsgruppen utses efter en öppen urvalsprocess i enlighet med

ovanstående kriterier för utvecklingsstrategin.

Inom ramen för delåtgärden finansieras kostnader kopplade till den löpande förvaltningen (administration) av den lokala utvecklingsstrategins genomförande bestående av driftskostnader vilket inkluderar personalkostnader, utbildningskostnader, finansiella kostnader samt kostnaderna kopplade till övervakning och utvärdering av strategin.

Inom ramen för delåtgärden finansieras även kostnader för ledningsfunktioner inom den lokalt ledda utvecklingsstrategin för att underlätta utbyte mellan berörda parter för att ge information, främja strategin och stödja potentiella stödmottagare i syfte att utveckla insatser och utarbeta ansökningar.

Programfinansiering beviljas inte till sedvanliga löpande utgifter hos den administrerande föreningen vilka inte kan knytas till genomförandet av den godkända strategin för lokal utveckling.

1. Förberedande stöd

Finansiering beviljas som projektstöd. Högst 100 % av de stödberättigade kostnaderna kan ersättas. Stöd ges inte för kommersiell verksamhet men övriga lokala aktörer kan vara stödmottagare.

Kostnaderna kan omfatta:

- utbildning av lokala aktörer,
- studier kring programområdet,
- utformande av en lokalt ledd utvecklingsstrategi, inklusive personal och/eller konsultkostnader samt
- kostnader för åtgärder i samband med samråd med berörda aktörer.

Stödet betalas som en engångssumma.

Lisäselvitys

Detaljerade bestämmelser för stödberättigande kostnader inom ramen för ovanstående kostnadsslag kommer att fastställas av Ålands landskapsregering.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä on Leader-lähestymistavan tuottama lisäarvo suunnitellulle maaseudun kehittämistoimenpiteelle?

Avsikten med Leader inom cap-strategiplanen är att med den särskilda metod som Leader utgör mobilisera landsbygdens egen utvecklingspotential. Utvecklandet av landsbygden skall komma från ett starkt lokalt engagemang, lokala initiativ, samarbete, ungdomsarbete och entreprenörskap. Målsättningen med genomförande av åtgärden är att förbättra landsbygdens livsbetingelser och därigenom göra landsbygden på Åland attraktivare som boendeort samtidigt som entreprenörskap stimuleras. I arbetet med landsbygdsutveckling är det viktigt att alla som bor och verkar på landsbygden samarbetar för att driva på utvecklingen. Genom att ta del av lokalsamhällets invånares kunskap, engagemang och initiativ skapas lokal utveckling som medför mervärden för hela samhället. Leader har visat god förmåga att mobilisera lokala krafter för att genomföra åtgärder som stödjer detta.

Kuvatkaa, miten Leader-lähestymistapaan liittyvät perusvaatimukset ja periaatteet varmistetaan täytäntöönpanomallin avulla

Urvalet av Leader-grupper säkerställer att grupperna följer Leader-principerna. Implementeringen säkerställs genom ett tätt samarbete mellan Leader-gruppens administration och Ålands landskapsregering genom uppföljningsmöten, rapporteringsmaterial och deltagande i utbildningar och deltagande i den regionala övervakningskommitténs möten.

Aiotaanko tukea myöntää useammasta kuin yhdestä rahastosta?

☐ Kyllä ☒ Ei

Sovelletaanko päärahastoa koskevaa vaihtoehtoa?
☐ Kyllä ☒ Ei

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen
Vihreä laatikko
WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Stöd inom leader beviljas endast till ickekommersiella projekt. Stödberättigandet definieras i CAP-planen samt i leader-strategin som utveccklas av leaderområdets organisation. Stödbeloppet är inte kopplat till eller baserat på produktionsriktningen eller produktionsvolymen eller -priserna, och stödet förpliktar inte produktionen av vissa jordbruksprodukter. Tillgången till stödet är tidsbegränsad.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Ryhmä	Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin	Leader 1 - AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.38;	Ei
Verksamhetsbidrag	Leader 2 - Verksamhetsbidrag	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.38;	Ei
Förberedande stöd	Leader 3 - Förberedande stöd	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI20;	R.38;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Leader 1 - AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin

Genomförande av den lokala strategin beräknas utslagen per år så att den faktiska årliga enhetskostnaden är den samma under hela perioden vilket avspeglar ett jämnt genomförande av åtgärden.

Leader 2 - Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget för genomförande av den lokala strategin beräknas utslagen per år så att den faktiska årliga enhetskostnaden är den samma under hela perioden vilket avspeglar ett jämnt genomförande av åtgärden.

Leader 3 - Förberedande stöd

Det förberedande stödet beviljas det första året och endast en gång under verksamhetsperioden för att skapa förutsättningar för en effektiv förberedande och effektiv start av genomförande av leader-arbetet på Åland

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Ryhmä	Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin	Leader 1 - AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	194 000,00	194 000,00	194 000,00	194 000,00	194 000,00			
		Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
		O.31 (yksikkö: Strategioita)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			
Förberedande stöd	Leader 3 - Förberedande stöd (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00							
		Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
		O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)	1,00							
Verksamhetsbidrag	Leader 2 - Verksamhetsbidrag (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00			
		Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								

		O.31 (yksikkö: Strategioita)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			
	YHTEENSÄ	O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)								
		O.31 (yksikkö: Strategioita)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			5,00
		Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	268 000,00	258 000,00	258 000,00	258 000,00	258 000,00			1 300 000,00
		Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	115 240,00	110 940,00	110 940,00	110 940,00	110 940,00			559 000,00
		Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
		Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

AX Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX Samarbete
Tukitoimen nimi	Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

CAP-strategiförordningens mångsidiga mål, där man strävar efter att modernisera branschen genom att främja och sprida kunskap, innovation och digitalisering inom jordbruket och landsbygdsområdena samt främja användningen av digitala verktyg.

Syftet med åtgärden är att utveckla gårdarnas konkurrenskraft och moderniseringen av gårdar. Projekten främjar forskning, produktutveckling, beredning och införande av innovationer, kvalitet, logistik, vattenhushållningen och kostnadseffektivitet som kopplas till praxis samt effektiviserar produktionsprocesser och marknadens funktion samt uppnåendet av digitala lösningar och införandet av verksamhetsmodeller bland annat genom att öka expertisen samt sektorsövergripande samarbete.

Stöd kan beviljas till utvecklingen av nya produkter, markavvattning, vattenanvändningen, tjänster, praxis, metoder och tekniker i jordbruket. Genom projekten kan man dessutom genomföra utredningar eller testning av ny verksamhet eller en ny produkt i en verklig driftsmiljö.

Inget annat stöd beviljas för samarbetsprojekt inom livsmedelsförädling, jord- eller skogsbruk på Åland. Stöd kommer inte att beviljas som komplement utan endast för fristående projekt. På Åland förväntas en handfull samarbetsprojekt söka stöd

Exempel på samarbetsprojekt:

Horisontellt och vertikalt samarbete mellan aktörer i leveranskedjan

Utveckling av nya produkter, praxis, metoder och tekniker för att förnya jordbruket, vattenhushållningen, livsmedelsbranschen och skogsbruket samt för att utveckla marknadsföring och partnerskap. I projektet kan till exempel ingå planer och utredningar som en ny produkt, verksamhetsmodell eller metod förutsätter samt genomförbarhetsstudier och pilotförsök som säkerställer funktionen. Nya samarbeten om återvinning av råvaror, processvatten och utfallsvatten gynnar cirkulär ekonomi. Inom energisektorn kan samarbeten utvecklas inom avfallsåtervinning och avfall från skog- och livsmedelsindustri. Digitalisering, användning av kunskap, ny teknik och AI-lösningar är viktiga verktyg för förändring. Samarbeten genomförs avseende vattenförvaltning i samband med bevattning och recirkulation av vatten till jordbruk från näringsrikt utfallsvatten och processvatten från livsmedelsförädlingsindustrin

Digitalisering: Kompetens, innovationer och smart utnyttjande av information utgör också grunden för smart jordbruk. Digitalisering, utnyttjande av data, ny teknologi och lösningar för artificiell intelligens är centrala verktyg för förändring. Smart jordbruk är resursklokt, lönsamt, utvecklas kontinuerligt genom ny teknologi och kunskap, är ständigt ajour med marknaden och olika konsumenters behov.

Leveranskedjornas funktion: Ett angreppssätt som inbegriper partnerskap är ett effektivt verktyg för utveckling av landsbygden. Resultaten av sådana projekt om närproducerad mat bidrar till att stärka jordbruksproduktionens centrala element på hållbara sätt. Genom att samarbeta kan affärsföretag, som deltar i projekt om närproducerad mat, hitta nya sätt att öka sin försäljning och väcka nya slags kunders intresse. Kontakter mellan lokala jordbruks-, turist- och livsmedelsproduktionsbranscher kan stärkas och logistiken förbättras till gagn för miljön.

Planer, utredningar samt genomförbarhetsstudier och pilotförsök som en ny produkt, verksamhetsmodell eller metod förutsätter samt eventuellt demonstrationsprojekt.

Samarbets- och innovationsprojektens mål är att stödja spridningen av kunskap och skapandet av innovationer på landsbygden för att främja alla dess näringars affärsverksamhet och konkurrenskraft samt företagarnas välbefinnande. Åtgärden är central vid främjandet av innovativ utveckling och digitalisering. Genom samarbetsprojekten för ekologisk produktion kan man också uppnå effekter på Östersjöns tillstånd, mångfalden i miljön samt anpassning till och begränsning av klimatförändringen, med särskilt beaktande av Ålands avrinningsområde

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Åtgärden genomförs som utvecklingsprojekt på lokal nivå. Stödet till utvecklingsprojektet betalas ut som bidrag till projektansvariga. Stödmottagaren kan vara organ som lyder under offentlig och privaträtt, såsom ett litet eller medelstort företag, en forskningsenhet eller en rådgivningsorganisation, stiftelse, utbildningsinstitution, kommun eller förening.

Beviljandet av projektstöd ska ske under förutsättning att den sökande har tillräcklig ekonomisk och operativ kapacitet för att genomföra projektet.

Stöd beviljas enbart för nystartade samarbetsprojekt. Stöd beviljas i enlighet med de krav som ställs i SPR artikel 77

Samarbetsformer:

Gemensamma projekt för två eller flera parter: Utvecklingsprojekt genomförs som gemensamma projekt för två eller flera parter, som inte gynnar bara ett företag eller sker som en underleverantörsmodell, utan är ett genuint samarbete. Genom projekt för främjande av samarbete strävar man efter praktiska förnyelser och lösningar, nya produkter och metoder samt teknologisk förnyelse i samarbete med producenter och företag.

Projekt för företagsgrupper: Till en företagsgrupp som består av högst 10 företag kan stöd beviljas så att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. Målet kan vara att utveckla samarbetet i produktionen, utveckla samarbetet kring marknadsföring och försäljning eller planera en produktfamilj.

Projekt för grupper av jordbrukare: Inom utvecklingsprojektet utvecklar företagen sin verksamhet både genom gemensamma utvecklingsåtgärder och enskilt. Målet kan exempelvis vara att utveckla samarbetet inom produktionen. Betydelsen av samarbete är viktig då man granskar såväl odlarnas möjligheter att delta i och påverka miljövårdsåtgärder. Samarbete mellan jordbrukare är ekonomisk och socialt viktigt. Jordbrukarna kan dra nytta av samarbetet genom kostnadsinbesparingar, och det främjar också spridning av innovationer och de olika parternas lärande. Genom samarbetet skapar man också en atmosfär av förtroende och ömsesidighet, som ökar gemenskapen.

Stödmottagaren, det vill säga den som administrerar ett projekt, kan vara någon av de jordbrukare som hör till gruppen eller en utvecklingsorganisation i form av en rådgivningsorganisation, ett utvecklingsbolag eller någon annan offentlig- eller privaträttslig sammanslutning eller aktör.

Projektets längd

Projekten kan vara i högst 5 år, med undantag för gemensamma miljö- och klimatåtgärder i motiverade fall.

I åtgärden stöds inte:

Stöd beviljas inte för kostnader för företagens normala verksamhet eller för projekt för främjande av tillväxt i ett företag eller en befintlig värdekedja eller forskningsprojekt som görs som underleverantörsprojekt, om deras resultat inte sprids.

Stöd beviljas inte för normal produktutveckling inom medelstora eller större företag, men även stora företag kan delta i genomförandet av ett samarbetsprojekt då de bidrar med kunskap till projektet som en del av en värdekedja. Kostnader för kommersiell produktion eller användning av en ny utvecklad prototyp eller produkt samt kostnader för stödmottagarnas normala verksamhet omfattas inte heller av stödet. Stöd beviljas inte för utveckling eller marknadsföring av redan kommersialiserade produkter.

I åtgärden stöds inte produktion av lagstadgade bastjänster som hör till kommunernas eller statens ansvar, men i projekten kan man planera nya verksamhetsmodeller för att förbättra bastjänsternas tillgänglighet.

Stöd beviljas inte för samarbete där endast forskningsinstitutioner deltar.

Inget stöd beviljas företag i svårigheter.

Dessutom måste villkoren i lagen om statligt stöd i projektet respekteras.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Stödet ska beviljas som bidrag till utvecklingsprojektet (non-IACS)

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Stöd som beviljas är högst 100 procent av de godkända kostnaderna för icke kommersiella projekt och som strävar till att enbart ta fram ny kunskap. Stödnivån är maximalt 60 % för projekt som syftar att utveckla nya kommersiella produkter och tekniker. Stöd beviljas inte till direkta investeringar utan till att utveckla nya produkter. Till en företagsgrupp som består av högst 10 företag kan stöd beviljas så att det riktas till de deltagande företagen som stöd av mindre betydelse. De godtagbara kostnaderna kan vara högst 100 000 euro vid samarbetsinvesteringar. Samarbetet kan bestå av olika aktörer såväl offentliga som privata.

Lisäselvitys

Stödet strävar till att förkorta leveranskedjorna

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden beviljar inte direkt stöd till producenterna, utan beviljas projektansvariga, som är ett offentlig eller privaträttsligt organ.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar

Åtgärden är ny för Åland. Enhetskostnaden bygger på uppskattning baserad på tidigare sammarbetsåtgärder.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	30 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00			10,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00			10,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	60 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00			380 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	25 800,00	34 400,00	34 400,00	34 400,00	34 400,00			163 400,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

EIP - EIP

Intervention koodi (jäsenvaltio)	EIP
Tukitoimen nimi	EIP
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.1. Eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmien hankkeiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Toimenpidettä voidaan toteuttaa kaikkialla Manner-Suomen alueella. Toimenpiteen hankkeet voivat olla valtakunnallisia, alueellisia, alueiden välisiä tai kansainvälisiä.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Tavoite

Maatalouden ja sen elinkeinorakenteen on tarpeen uudistua, jotta toimeentulo maaseudulla voidaan varmistaa. Biotalouden mahdollisuuksien ja uusien innovaatioiden muuttaminen liiketaloudelliseksi toiminnaksi edellyttää uudenlaista yhteistyötä maa- ja metsätalouden alkutuotannon sekä arvoketjujen sisällä ja välillä, tutkimustiedon nopeampaa soveltamista sekä yli sektorirajojen ja eri toimijoiden välillä tapahtuvaa kehitystyötä.

Maaseudun innovaatioryhmä -hankkeeseen osallistuu vähintään kaksi toimijaa, ja sen tavoitteena on uuden, alkutuotantoon liittyvän innovaation kehittäminen, kokeilu, käyttöönotto ja/ tai markkinoille saattaminen CAP-suunnitelma-asetuksen artiklan 6 ja artiklan 127 tavoitteiden saavuttamiseksi. EIP-hankkeessa kehitettävä innovaatio voi liittyä kokonaan tai ko. alueella uusiin tuotteisiin, järjestelmiin, menetelmiin tai toimintatapoihin.

EIP-hankkeella voi toteuttaa kaikkien muiden erityistavoitteiden tavoitteita tai se voi kytkeytyä niihin.

Hankkeen toteutusaika on enintään viisi vuotta.

Valintaperusteet

Toimenpidettä toteuttamaan valitaan sen tavoitteita parhaiten toteuttavat hankkeet. Valinnan apuna käytetään etukäteen määriteltyjä valintakriteereitä. CAP-suunnitelman seurantakomitea hyväksyy valintakriteerit. EIP-hankkeiden valinnasta tekee esityksen valintaryhmä, jossa on mukana asiantuntijoita hallinnosta ja muista hankkeiden sisällön ja tarkoituksenmukaisuuden arvioimiseen tarvittavista tahoista. Valintaryhmä perustetaan sillä alueella, jonka kiintiöstä hankkeet rahoitetaan. Valtakunnallisille EIP-hankkeille perustetaan erillinen valintaryhmä.

Tuen myöntämisen edellytykset

Tukea voidaan myöntää sellaisen yhteistyön edistämiseen, johon osallistuu vähintään kaksi toimijaa, ja jonka tavoitteena on uuden, alkutuotantoon liittyvän innovaation kehittäminen, kokeilu, käyttöönotto ja/ tai markkinoille saattaminen. Innovaatio voi liittyä uusiin tuotteisiin, järjestelmiin, menetelmiin tai toimintatapoihin ja sen on perustuttava alkutuottajien tarpeisiin. Tuen myöntämisen edellytyksenä on maaseudun innovaatioryhmän (EIP-ryhmän) perustaminen ja siihen liittyvien toimien toteuttamien maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden mukaisesti (artikla 127). Yhteistyössä on oltava mukana vähintään kaksi toimijaa, joihin sisältyy sekä alkutuotantoyritykset (viljelijät, metsänomistaljat) että hankkeen tavoitteen kannalta oleellinen asiantuntemus (esim. tutkimus, neuvonta, yritykset, yhdistykset).

EIP-ryhmät voivat olla alueellisia, alueiden välisiä, valtakunnallisia tai kansainvälisiä. Hankkeeseen voi liittyä kansainvälistä yhteistyötä esim. muiden EU-jäsenvaltioiden EIP-ryhmien kanssa. EIP-hankkeet toimivat yhteistyössä sekä tukevat ja täydentävät muita CAP-suunnitelman ***interventioita sekä*** Yhteistyö-intervention muita toimenpiteitä. Erityisesti yhteensovitus Yhteistyö01 – Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukykyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen –toimenpiteen kanssa on tärkeää. EIP-hanke voi myös liittyä tai tehdä yhteistyötä Horisontti Eurooppa –ohjelmasta rahoitusta saavan hankkeen kanssa. Osa EIP-hankkeesta voidaan toteuttaa tarvittaessa toisen (jäsen)valtion alueella.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuki on tuen kohteena olevan toiminnan kannalta tarpeellinen ja että hakija esittää hankesuunnitelman. Hankesuunnitelmaan on sisällytettävä tavoitteet/ innovaatio, johon hanke pyrkii, tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavat toimet ja toteutumisen arviointiperusteet, perustettavan EIP-ryhmän (suunnitellut) jäsenet sekä suunnitelma, miten hankkeesta ja sen tuloksista viestitään (viestintäsuunnitelma). Lisäksi esitetään arvio toteutusajasta, kokonaiskustannuksista ja kokonaisrahoituksesta. Toteutettavan toiminnan tulee olla kestävän kehityksen tavoitteiden mukaista. Hankkeen tulosten on oltava yleisesti hyödynnettävissä ja niistä viestitään myös kansallisen maaseutuverkoston ja sen alueellisen viestintäverkoston, kansallisen AgriHubi-verkoston sekä eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden verkoston (EIP-AGRI) kautta.

Hankkeeseen voi liittyä myös tuotannollinen tai ei-tuotannollinen investointi silloin kun investointi on välttämätön EIP-ryhmässä kehitettävään innovaation toimivuuden varmistamiseksi. Investointi toteutetaan erillisellä hakemuksella asiaan sopivasta toimenpiteestä ja sen mahdollisesta tukemisesta päätetään ao. tukijärjestelmän perusteiden mukaisesti. Investoinnin tukitaso voi tällöin olla korkeampi kuin silloin, jos hankkeella ei olisi kytkentää maaseudun innovaatioryhmän toimintaan, lainsäädännön antamien puitteiden mukaisesti.

EIP-hanke voi myös hyödyntää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) artikloissa 19 a ja 19 b EIP-ryhmän toimintaan osallistuville pk-yrityksille myönnettyä vapautusta valtiontuen ilmoitusvaatimusta sekä vastaavaa kohtaa maa- ja metsätalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa (ABER).

Valmisteluraha

EIP-ryhmän perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa EIP-hanke, jonka idea perustuu olemassa olevaan, käytännön tarpeeseen.

Hakijan on osoitettava valmistelurahan tarpeellisuus idean kehittelyyn ja hankesuunnitelman valmisteluun. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhytkestoiseen työskentelyyn ja sille asetetaan kriteerit ja määräaika kansallisessa lainsäädännössä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus varsinaisesta hankkeesta tai raportti, miksi idea ei toiminut.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaajat

EIP-hankkeen tuensaaja (hankkeen vastuullinen toteuttaja) voi olla julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten pk-yritys, tutkimusyksikkö, kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta, yhdistys tai luonnollinen henkilö (maatalousyrittäjä, jolla on Y-tunnus). Tukea voidaan siirtää muille toteuttajille, joita hanke esimerkiksi asiantuntemuksen varmistamiseksi tarvitsee. Vastuu hankkeesta on kuitenkin sen vastuullisella toteuttajalla.

Tuensaajalla on oltava hankkeen laatuun ja laajuuteen nähden tarvittava osaaminen, sekä riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella.

Tuki myönnetään kokonaismääränä, joka kattaa yhteistyön kustannukset ja hankkeessa tehtävien toimien kustannukset.

Alueellisissa EIP-hankkeissa tuki voidaan myöntää myös viljelijäryhmälle silloin, kun toiminta liittyy uuden innovaation kehittämiseen.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu artiklan 83 (2) (a) (i) mukaiseen ulkopuoliseen selvitykseen. Tuensaaja voi esittää hakemuksessa hankkeeseen parhaiten sopivan maksutavan voimassa oleviin säädöksiin perustuen. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista.

Jos tuki myönnetään kertakorvauksena, sen määrä voi olla korkeintaan 200 000 euroa. Kertakorvaus määritellään hankkeen myöntövaiheessa ja se perustuu etukäteisarvioon hankkeen tavoitteen ja sen tavoitteleman tuloksen kannalta mahdollisimman realistisista ja kohtuullisista kustannuksista.

Osa tuesta voidaan myöntää prosenttikorvauksena, jonka perusteet määritellään tarkemmin kansallisessa lainsäädännössä.

Tuki voidaan myöntää myös hakemuksen rahoitussuunnitelmaan perustuvien hyväksyttävien kustannusten mukaan, jolloin tuki maksetaan toteutuneiden kustannusten perusteella.

Valmistelutuki myönnetään kertakorvauksena jonka suuruus on enintään 5000 euroa.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tukitaso voi vaihdella 65 – 100 % toteutettavan hankkeen tavoitteen ja toimien mukaan.

Lisäselvitys

Tuki myönnetään kokonaismääränä, joka kattaa EIP-ryhmän yhteistyön kustannukset ja hankkeessa tehtävien toimien kustannukset.

Alueellisissa EIP-hankkeissa tuki voidaan myöntää myös viljelijäryhmälle silloin, kun toiminta liittyy uuden innovaation kehittämiseen.

Potentiaaliset hakijat saavat tietoa EIP-hankkeiden yleisistä vaatimuksista ELY-keskuksista sekä maaseutuverkoston nettisivujen ja verkostoalustan kautta. Maaseutuverkoston innovaatioluotsi avustaa tarvittaessa hakijoita ja EIP-ryhmiä mm. tarvittavien yhteistyökumppaneiden etsimisessä.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Arvioidaan hankkeen luonteen ja tuensaajien mukaan. Tuki yrityksille voidaan myöntää joko maatalousalan ryhmäpoikkeusasetuksen (ABER), yleisen ryhmäpoikkeusasetukseen (GBER) tai de minimiksen mukaan. Lisäksi hyödynnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (GBER) artikloissa 19 a ja 19 b EIP-ryhmän toimintaan osallistuville pk-yrityksille myönnettyä vapautusta valtiontuen ilmoitusvaatimusta sekä vastaavaa kohtaa maa- ja metsätalousalan ryhmäpoikkeusasetuksessa (ABER).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Tuki myönnetään toteuttamaan hankesuunnitelman mukaisia toimia. EIP-hankkeiden tavoitteena on kehittää uusia ratkaisuja, joilla voitaisiin parantaa maatalousalan kestävyyttä ja tuottavuutta ja levittää tulokset mahdollisimman laaja-alaisesti. Hankkeen vastuullinen toteuttaja voi olla julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö tai viljelijä. Tuki voidaan myöntää myös viljelijäryhmälle.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
EIP 01 - EIP-hankkeen keskimääräinen koko	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.1;	Ei
EIP 02 - Valmistelutuki	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

EIP 01 - EIP-hankkeen keskimääräinen koko

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden EIP-hankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon. Lisäksi määrityksessä on otettu huomioon, että EIP-toimenpidettä toteutetaan CAP-suunnitelmassa sekä valtakunnallisena että alueellisena ja tukea voidaan myöntää myös viljelijäryhmälle. Tavoitteena on tällöin rahoittaa osittain myös aikaisempaa pienempiä hankkeita, joten kokonaisuutena hankkeiden keskimääräinen koko olisi arvion mukaan jonkin verran aiempaa ohjelmakautta pienempi.

Valmistelutuki on uusi tukimuoto ja sen suuruus (max. 5000 euroa) on yhdenmukainen Yhteistyö-intervention muiden toimenpiteiden vastaavan tukimuodon kanssa.

EIP 02 - Valmistelutuki

EIP-ryhmän valmistelutuki max. 5000 euroa, maksetaan kertakorvauksena. Määrä on yhdenmukainen muiden Yhteistyö-interventioiden toimenpiteihin sisältyvän valmistelutuen kanssa.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
EIP 01 - EIP-hankkeen keskimääräinen koko (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.1 (yksikkö: Hankkeita)	0,00	10,00	20,00	20,00	20,00	20,00	10,00	100,00
EIP 02 - Valmistelutuki (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	O.1 (yksikkö: Hankkeita)		25,00	25,00	20,00	10,00			80,00
YHTEENSÄ	O.1 (yksikkö: Hankkeita)	0,00	10,00	20,00	20,00	20,00	20,00	10,00	100,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	2 085 000,00	4 045 000,00	3 970 000,00	4 020 000,00	3 920 000,00	1 960 000,00	20 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	896 550,00	1 739 350,00	1 707 100,00	1 728 600,00	1 685 600,00	842 800,00	8 600 000,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Leader - Leader

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Leader
Tukitoimen nimi	Leader
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.31. Tuettujen paikallisten kehittämisstrategioiden (LEADER) tai valmistelutoimien lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Kyllä

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomen tukikelpoisiksi määritellyt maaseutualueet (toimenpiteen soveltamisalue).

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 16	Leader - yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.38 Paikallisten kehittämisstrategioiden kattaman maaseutuväestön osuus

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Leader-toimenpiteellä toteutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 eli yleisasetuksen (Art. 31–34) mukaista yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä. Leader-toiminnalla parannetaan maaseudun elinvoimaisuutta, kehitetään paikallisia palveluja ja elinkeinoja, tuetaan mikroyrityksiä ja yrittäjyyttä ja lisätään osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Leader-toiminta on ihmisten ja yhteisöjen aktivointia ja neuvontaa sekä rahoitusta ideoiden toteuttamiseksi. Leader-toiminta ja sen lisäarvo perustuvat Leader-periaatteisiin. Suomessa Leader-periaatteiden mukaista yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä on toteutettu kaikilla maaseutualueilla jo yli 20 vuotta.

Rahoituskaudella 2021-2027 yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä toteutetaan Suomessa maaseuturahaston lisäksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) tuella. Paikalliset kehittämisstrategiat ja toimintaryhmät ovat yksirahastoisia: EMKVR-toimintaohjelmasta rahoitetaan kalaleader-ryhmiä ja maaseuturahastosta maaseudun Leader-ryhmiä. Nämä eri rahastoista rahoitettavat paikalliset toimintaryhmät ja strategiat toimivat yhteistyössä. Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut maaseuturahaston ja EMKVR:n yhteisen Leader-valintakomitean, joka arvioi molemmista rahastoista rahoitettavat paikalliset kehittämisstrategiat. Euroopan aluekehitysrahastossa ja Euroopan sosiaalirahasto+:ssa ei Suomessa otettu käyttöön yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä, mutta myös niistä voidaan rahoittaa paikallisten kehittämisstrategioiden toteuttamista tukevia hankkeita. Rahastojen

välinen yhteistyö on aktiivista ja yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen työryhmä edistää laajasti paikallisen kehittämisen toimintatapoja ja rahoitusta.

Maa- ja metsätalousministeriö avasi maaseudun paikallisten strategioiden ja toimintaryhmien virallisen hakuvaiheen maaliskuussa 2022 ja tavoitteena on hyväksyä Leader-ryhmät vuoden 2023 alussa.

Maa- ja metsätalousministeriö on määrittänyt paikallisen kehittämisstrategian kriteerit ja rahoituksen kriteerit paikallisten toimintaryhmien hakuohjeessa. Leader-valintakomitea arvioi ja pisteyttää paikalliset kehittämisstrategiat seuraavien kriteerien perusteella: 1) toiminta-alueen kuvaus ja analyysi alueen kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista, 2) strategian painopisteet ja tavoitteet sekä rahoitussuunnitelma, 3) strategian toimeenpanon hallinto, seuranta ja arviointi 4) alueen toimijoiden aktivointi, yhteistyö ja verkostoituminen, 5) uudistavuus ja innovatiivisuus paikallisesti, 6) osallistava valmisteluprosessi ja 7) strategia kokonaisuutena. Lisäksi hakemuksen tulee täyttää kolme muuta kriteeriä: toiminta-alueen määrittely, kuntarahasitoumukset ja dynaaminen verkostoanalyysi. Paikallisessa kehittämisstrategiassa tulee tunnistaa kaikki paikallisen kehittämisen kannalta olennaiset asiat kyseisellä alueella. Leader-ryhmien käytössä on monipuoliset välineet strategiassa tunnistettujen painopisteiden ja tavoitteiden toteuttamiseen.

Leader-toimenpide sisältää kolme alatoimenpidettä: paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet, toimintaraha ja valmistelutuki.

1) Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet (strategian puitteissa valittujen toimien täytäntöönpano, mukaan lukien yhteistyötoimenpiteet ja niiden valmistelu [yleisasetus 2021/1060, Art. 34 1.b])

Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet voivat sisältää kehittämishanketukia ja maaseudun yritysrahoitusta. Kehittämishanketuet voivat olla yhteistyöhankkeita (ml. älykkäät kylät –hankkeet), koulutus- tai tiedonvälityshankkeita tai yleishyödyllisiä investointeja. Maaseudun yritysrahoitus voi olla yritystoiminnan käynnistämistä (ml. maatalouden kokeilutuki), kehittämistä tai yritysinvestointeja. Leader-ryhmien käytössä olevat kehittämishanketuet ja yritysrahoitus on yhteensovitettu CAP-suunnitelman muiden vastaavien toimenpiteiden kanssa, joita ELY-keskukset rahoittavat alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman mukaisesti alueellisella tasolla. Tukia on eriytetty siten, että Leader-rahoitus keskittyy pääosin kooltaan pienempien ja paikallisten toimien rahoittamiseen. ELY-keskus ja Leader-ryhmä sopivat yhteistyöasiakirjassa tarkemmin omalla alueellaan työnjaosta kehittämishanketuissa ja yritysrahoituksessa.

Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet toteutetaan pääosin paikallisesti, mutta yhteistyöhankkeet ja koulutus- ja tiedonvälityshankkeet voivat olla myös alueellisia, alueiden välisiä ja kansainvälisiä.

<u>Esimerkkejä kehittämishanketukien sisällöistä:</u>

- Yhteistyöhankkeet: Paikallisen kehittämisstrategian toteuttamista edistävät hankkeet, joilla parannetaan maaseudun paikallisia palveluita, ympäristön tilaa ja toimeentulomahdollisuuksia sekä edistetään yhteisöllisyyttä, osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, mukaan lukien älykkäät kylät -hankkeet.
- Koulutus- ja tiedonvälityshankkeet: Maaseudun asukkaiden ja yrittäjien osaamisen lisääminen, suunnitelmien ja selvitysten laatiminen, tietämyksen lisääminen paikallisen kehittämisstrategian teemoista.
- Yleishyödylliset investoinnit: Paikallisen kehittämisstrategian toteuttamista edistävät aineelliset ja aineettomat yleishyödylliset investoinnit, joilla parannetaan maaseudun asuin- ja toimintaympäristöä, pieninfrastruktuuria ja ympäristön tilaa.

<u>Esimerkkejä yritysrahoituksen sisällöistä:</u>

- Yritystoiminnan käynnistäminen erilaisissa tilanteissa: yrittäjyyskokeilu, osa-aikaisen yritystoiminnan

käynnistäminen, päätoimisen yritystoiminnan käynnistäminen, yritystoiminnan käynnistäminen omistajanvaihdoksen avulla sekä maatalouden kokeilutuki uudenlaisen maatalousyritystoiminnan aloittamiseen, uusien liikeideoiden testaamiseen ja kokeiluun.

- Yritystoiminnan kehittäminen: yritystoiminnan suunnittelu, kehittämistoimien valmistelu ja toimivan yrityksen kehittäminen.

- Yritysten investoinnit: Investointituki aineellisiin ja aineettomiin investointeihin.

2) Toimintaraha (Strategian ja sen toiminnan edistämisen hallinnointi, seuranta ja arviointi, mukaan lukien sidosryhmien välisen yhteydenpidon helpottaminen [yleisasetus 2021/1060, Art. 34 1.c])

Tuki Leader-ryhmänä toimimiseen: paikallisen strategian toteuttaminen, seuranta ja arviointi.

3) Valmistelutuki (Valmiuksien kehittäminen ja valmistelevat toimenpiteet, joilla tuetaan strategioiden suunnittelua ja tulevaa täytäntöönpanoa [yleisasetus 2021/1060, Art. 34 1.a]).

Valmistelutuki Leader-ryhmien tulevan strategian valmisteluun.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaajat ja erityiset tukikelpoisuusvaatimukset

1 Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet

Kehittämishanketuet:

Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, kuten yhdistykset, järjestöt, oppilaitokset, kunnat ja osuuskunnat. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Tukea ei myönnetä tuen saajien normaalin toiminnan kustannuksiin, eikä kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalvelujen tuottamiseen.

Yritysrahoitus:

- Yritystoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen:

Tuenhakija sijaitsee tukikelpoisella maaseutualueella.

Tuenhakijalla on ennen tuen myöntämistä yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus (ei koske yrittäjyyskokeilua eikä omistajanvaihdoksia).

Tuen hakijalla on taloudelliset edellytykset yritystoiminnan käynnistämiseen.

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan liiketoiminnan edellytykset (huomioiden, että toimeentulo voi koostua useasta eri osasta).

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa investointia koskevan hankesuunnitelman.

Tuen kohteena olevien toimenpiteiden laajuus on suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Suunnitellut toimenpiteet täyttävät siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

- Yritysten investoinnit:

Tuensaajia voivat olla paikallislähtöisesti toimivat aloittavat, osa-aikaiset, päätoimiset pääsääntöisesti enintään 5 henkilöä (vuosityöyksikköinä laskettuna) työllistävät mikroyritykset ja vastaavankokoiset monialaiset maatilat.

Tuenhakija sijaitsee tukikelpoisella maaseutualueella.

Tuenhakijalla on ennen tuen myöntämistä yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus.

Tuen hakijalla on taloudelliset ja muut edellytykset toteuttaa investointi.

Tuenhakija on kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty mikroyritys.

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen ja

yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan ja tavoitteellisen liiketoiminnan edellytykset.

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa investointia koskevan hankesuunnitelman.

Muusta yritystoiminnasta saatavat tulot ovat erotettavissa maatalouden yritystoiminnan tuloista.

Investointi on toteutettavissa kokonaiskestävällä tavalla.

Investoinnin kustannukset ovat kohtuulliset suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Investointi täyttää siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

Tuettaviin investointeihin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä ja tarvittavia lupavaatimuksia.

2 Toimintaraha

Toimintarahaa voi saada paikallinen toimintarayhmä eli Leader-ryhmä yleisasetuksen (EU) 2021/1060 artiklan 34 1.c kohdan mukaisesti Leader-ryhmänä toimimiseen. Leader-ryhmän tulee olla oikeustoimikelpoinen toimija, esimerkiksi rekisteröity yhdistys. Leader-ryhmän tulee toiminnassaan noudattaa Leader-periaatteita: monialaisuus, alueperusteisuus, paikallinen kumppanuus, innovatiivisuus, alueiden välinen ja kansainvälinen yhteistyö, alhaalta ylös -lähestymistapa ja verkostoituminen.

Alueen kuntien tulee sitoutua rahoittamaan vähintään 20 prosenttia Leader-ryhmän julkisesta rahoituksesta vuosittaisen kertasuoritusperiaatteen mukaisesti. Tällä tarkoitetaan sitä, että kunta ei voi kohdentaa rahoitusosuuttaan hankekohtaisesti tai asettaa rahoitukselle muita ehtoja.

Leader-ryhmän työntekijöillä ja luottamushenkilöillä tulee olla riittävä Leader-toimintatavan osaaminen. Leader-ryhmällä tulee olla riittävä taloudellinen ja hallinnollinen osaaminen Leader-toimintaan kuuluvien tehtävien hoitamiseen.

3 Valmistelutuki

Valmistelutukea voi saada paikalliseksi toimintaryhmäksi hakija yleisasetuksen (EU) 2021/1060 artiklan 34 1.a kohdan mukaisesti paikallisen kehittämisstrategian valmisteluun. Hakijan tulee noudattaa Leader-periaatteita.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena. Hankkeille myönnettävä tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (kiinteämääräinen rahoitus, flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Kertakovauksena myönnettävä maatalouden kokeilutuki käynnistämiseen on suunniteltu siten, että se ei ole päällekkäinen muiden tukien kanssa.

Leader-ryhmien toimintaraha maksetaan prosenttiperusteisena korvauksena Leader-ryhmän strategian toteuttamisen etenemisen perusteella. Valmistelutuki maksetaan kertakorvauksena.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Toimissa käytetään pääasiassa yksinkertaistettuja kustannusmenettelyjä (kiinteämääräinen rahoitus (flat rate), kertakorvaus, vakioitu kertakorvaus (lump sum) ja vain erityisestä syystä kustannukset voidaan korvata todellisten kustannusten mukaisesti.

Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen artiklan 83.2 (a) (i) mukaisesti.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

1 Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet

Kehittämishanketuet:

Tukikelpoisia kustannuksia ovat hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvat, tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset.

- Yhteistyöhankkeissa ja koulutus- ja tiedonvälityshankkeissa tuen tuen osuus voi olla enintään 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

- Yleishyödyllisissä investoinneissa tuen osuus voi olla

i) enintään 100 % tukikelpoisista kustannuksista seuraavissa maaseudun peruspalveluihin liittyvissä yleishyödyllisissä investoinneissa:

- turvallisuutta ja varautumista edistävät investoinnit (esim. ensiapuun liittyviä ja palopelastukseen liittyviä investointeja)
- palvelukokeilujen investoinnit, joilla etsitään ratkaisuja maaseudulla palvelujen saatavuuteen
- kulttuuri- liikunta- ja vapaa-ajanpalvelujen investoinnit, nuorten palveluja parantavat investoinnit
- valmiudet tietoyhteiskunnan hyödyntämiseen, investoinnit yhteisten tilojen kunnostamiseen
- älykkäät kylät –hankkeen suunnitelmaan sisältyvät investoinnit, joilla parannetaan alueen tulevaisuuden suunnitelmia kestävästi

ii) enintään 80 % tukikelpoisista kustannuksista ympäristöön liittyvissä yleishyödyllisissä investoinneissa

iii) enintään 65 % tukikelpoisista kustannuksista muissa yleishyödyllisissä investoinneissa.

Tuen määrä voi kehittämishanketuissa olla muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään enintään 180 000 euroa. Alueiden välisssä ja kansainvälisessä hankkeessa Leader-ryhmän osuus tuen määrästä muu julkinen rahoitus mukaan lukien voi olla enintään 180 000 euroa Leader-ryhmää kohden. Kehittämishanketukia voi toteuttaa Leaderin kautta myös pienhankkeina.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä hankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin.

Leader-rahoitus yhteen sovitetaan ELY-keskusten rahoittamien hankkeiden kanssa ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien välisessä yhteistyöasiakirjassa.

Yritysrahoitus:

Tuki yritystoiminnan käynnistämiseen sekä innovointi- ja muihin kehittämistoimiin myönnetään vakioituna kertakorvauksena. Tuki maksetaan yhdessä tai useammassa erässä.

- Yritystoiminnan käynnistäminen (liiketoimintasuunnitelmaan perustuen (SPR Art. 75(2) (c)):

1) Yrittäjyyskokeilu: 2 500 € / tuensaaja (luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa tuenhakuhetkellä).

2) Omistajanvaihdoksen avulla käynnistäminen: 5 000 € / tuensaaja

3) Osa-aikaisen yrittämisen käynnistäminen: 5 000 € / tuensaaja

4) Päätoimisen yrittämisen käynnistäminen: 7 500 € / tuensaaja

5) Maatalouden kokeilutuki (SPR Art. 75 (2) (b)): Kertakorvaus toiminnan laajuudesta riippuen 2 500 / 5 000 / 7 500 €, Leader-ryhmä arvioi tuen määrän tapauskohtaisesti suunnitelman ja tarpeen mukaan. Enintään 7 500 € rahoituskauden aikana.

Yrittäjyyskokeilun jälkeen on mahdollista hakea tukea joko osa-aikaisen yrittämisen tai kokoaikaisen yrittämisen käynnistämiseen. Osa-aikaista ja päätoimista yritystoimintaa voi kehittää maaseutuyritysten kehittämiseen tarkoitetulla tuella sen jälkeen, kun uusi yritystoiminta on vakiintunut.

- Yritystoiminnan kehittäminen:

Yritysten elinkaaren eri vaiheissa tapahtuvat innovointi- ja muut kehittämistoimet (SPR Art. 78):

1) Yritystoiminnan suunnitteluvaihe (uuden yritystoiminnan suunnittelu): 1 000 € / tuensaaja, enintään yhden kerran hakijaa kohden.

2) Yritystoiminnan valmisteluvaihe (tuen hakemisen valmistelu, liiketoimintasuunnitelman valmistelu): 2 000 € / tuensaaja, enintään yhden kerran hakijaa kohden.

3) Yritystoiminnan kehittämisvaihe, yrityksen liiketoiminta on vakiintunut: 3 000 € / tuensaaja, enintään kolme kertaa rahoituskauden 2023-2027 aikana edellyttäen, että yrityksen toiminnassa on tapahtunut kehittymistä aiemmin saadun tuen jälkeen ja että yrityksellä on esittää selkeä yritystoiminnan kannalta tarpeellinen jatkokehittämistarve.

- Yritysten investoinnit:

Aineellisten ja aineettomien investointien tukitasojen määrittely edellyttää CAP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 73 (4) artiklassa määritellyn investointeja koskevan enimmäistukitason (65 %) ja investointiin sovellettavien valtiontukisääntöjen enimmäistukitasojen ja mahdollisten tuen enimmäismäärien yhteensovittamista.

Investointitukea voidaan myöntää 20-40 % vähintään 5 000 euron tukikelpoisista kustannuksista ja enintään 100 000 euron tukikelpoisista kustannuksista. Sovellettaviin tukitasoihin vaikuttaa Euroopan komission 2.6.2022 hyväksymä Suomen aluetukikartta 2022-2027 SA.102379 (2022/N).

2 Toimintaraha

Toimintaraha on kiinteämääräinen rahoitus (flat rate) Leader-ryhmän julkisesta rahoituskehyksestä ja se kattaa kaikki Leader-ryhmänä toimimisen kustannukset. Toimintarahan määrä selvitettiin ja määriteltiin erillisessä yksinkertaistettujen kustannusmenettelyjen selvityksessä, jonka maa- ja metsätalousministeriö kilpailutti vuonna 2021. Selvityksen perusteella oikeudenmukaisin ja tasapuolisin tapa on jakaa toimintaraha suhteessa paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavien toimien rahoituskehyksen eli niin kutsutun hankekehyksen suuruuteen. Toimintaraha voi olla enintään 25 % paikallisen strategian julkisen rahoituksen kokonaismäärästä (Yleisasetus 2021/1060, Art. 34). Strategian julkisen rahoituksen kokonaismäärään lasketaan hankekehys ja toimintaraha yhteensä. Selvityksessä muodostettiin 15 luokkaa hankerahoituskehyksen koon perusteella. Toimintaraha määrä kasvaa ja suhteellinen osuus vähenee, kun hankerahoituskehys kasvaa.

3 Valmistelutuki

Valmistelutuki on vakioitu kertakorvaus. Valmistelutuen määrä selvitettiin ja määriteltiin erillisessä yksinkertaistettujen kustannusmenettelyjen selvityksessä, jonka maa- ja metsätalousministeriö kilpailutti vuonna 2021. Selvityksen perusteella oikeudenmukaisinta ja tasapuolisinta on myöntää valmistelutukea kaikille hakijoille sama määrä, noin 40 000 euroa.

Lisäselvitys

Tuki myönnetään avustuksena. Toimissa käytetään pääasiassa yksinkertaistettuja kustannusmenettelyjä (kiinteämääräinen rahoitus (flat rate), kertakorvaus, vakioitu kertakorvaus (lump sum) ja vain erityisestä

syystä kustannukset voidaan korvata todellisten kustannusten mukaisesti.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Maataloustuotteiden jalostusta koskeva tuki kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. Yritysrahoituksessa muita toimialoja koskevaan tukeen sovelletaan komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) artiklaa 19 b sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis). Kehittämishanketukiin sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Mikä on Leader-lähestymistavan tuottama lisäarvo suunnitellulle maaseudun kehittämistoimenpiteelle?

Yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen avulla voidaan parantaa maaseudun elinvoimaisuutta ja eri ryhmien välistä tasa-arvoa sekä luoda edellytyksiä paikallisiin tarpeisiin perustuvien palveluiden ja elinkeinojen kehittämiselle. Paikallisten voimavarojen käyttöön saamiseksi tarvitaan ihmisten ja yhteisöjen aktivointia ja neuvontaa sekä rahoitusta ideoiden toteuttamiseksi. Leader on osoittautunut hyväksi malliksi tällaiseen toimintaan, joten sitä on syytä jatkaa, edelleen vahvistaa ja kehittää. Vuonna 2020 valmistuneen Suomen Leader-toimintatavan arvioinnin mukaan Leader-toiminnan suurin lisäarvo syntyy lähituntumasta ja paikallistuntemuksesta sekä resurssien mobilisoinnista yhdessä sovittujen tavoitteiden suuntaan. Arvioinnin perusteella Leader-ryhmät luovat sosiaalista pääomaa ja toiminnalla on myönteinen vaikutus paikalliseen yhteisöön. Leader-toiminta lisää ihmisten kiinnostusta yhteiseen hyvään ja luo luottamusta omiin voimiin vaikuttaa asuinalueen kehittämiseen. Muihin kehittämistoimijoihin verrattuna Leader on paikallislähtöisempi ja joustavampi.

Kuvatkaa, miten Leader-lähestymistapaan liittyvät perusvaatimukset ja periaatteet varmistetaan täytäntöönpanomallin avulla

<u>Paikallisten toimintaryhmien tehtävät ja paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavien toimien valinta:</u>

Paikalliset toimintaryhmät eli Leader-ryhmät huolehtivat yleisasetuksen (EU) 2021/1060 33 artiklan 3 kohdan mukaisista tehtävistä. Leader-ryhmä valitsee paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet (tarkoituksenmukaisuusharkinta) ja alueellinen viranomainen, ELY-keskus, vastaa tukikelpoisuuden lopullisesta tarkistamisesta (laillisuusharkinta) ennen hyväksyntää. Leader-ryhmän omissa hankkeissa ELY-keskus harkitsee myös tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuuden samalla tavoin kuin päättäessään yleisesti tuen myöntämisestä.

<u>Leader-periaatteet:</u>

Paikallisten toimintaryhmien eli Leader-ryhmien ja paikallisten maaseudun kehittämisstrategioiden valinnassa Leader-valintakomitea varmistaa, että Leader-ryhmät ja paikalliset kehittämisstrategiat noudattavat Leader-periaatteita. Leader-periaatteiden toteutumista seurataan, ohjataan ja neuvotaan rahoituskauden aikana säännöllisellä yhteydenpidolla maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston, ELY-keskusten ja Leader-ryhmien kesken sekä vuosiraportoinnin ja hallinnollisen ohjauksen avulla.

Leader-periaatteiden toteutumista varmistetaan seuraavasti:

1) Alueperustaisuus: Leader-ryhmän toiminta-alue tulee olla paikalliselle kehittämiselle sopiva, jossa maaseutualueiden asukkaita on pääsääntöisesti vähintään 20 000 ja korkeintaan 150 000. Toiminta-alueen

ei tarvitse noudattaa hallinnollisia rajoja. Leader-ryhmän toiminta-alueen tulee olla pienempi kuin ELY-keskusalue, eli Leader toimii sub-regional tasolla. Leader-ryhmän toiminta-alueella on oltava vähintään kaksi kuntaa tai osia kahdesta kunnasta. Leader-rahoitus tulee kohdistua maaseutualueille. Leader-ryhmä määrittelee yhdessä alueen ELY-keskuksen kanssa tarkemmin tukikelpoisen maaseutualueen maa- ja metsätalousministeriön ohjeistuksen mukaisesti.

2) Kumppanuus: Leader-ryhmän toiminnassa tulee olla mukana riittävän suuri ja laajapohjainen joukko alueen toimijoita. Mukana tulee olla paikallisten asukkaiden, yhteisöjen, elinkeinoelämän ja julkisen hallinnon toimijoita. Kaikilla alueen toimijoilla tulee olla mahdollisuus liittyä Leader-ryhmän jäseneksi. Säännöt eivät saa rajata toimijoita pois. Leader-ryhmän hallituksen tai muun päättävän elimen on noudatettava niin sanottua kolmikantaperiaatetta ja sen jäsenten tulee vaihtua säännöllisesti. Päättävän elimen tulee koostua tasapuolisesti, eli kullakin on yhden kolmanneksen edustus, seuraavien tahojen edustajista: 1) paikallinen julkinen hallinto, 2) yhteisöt (yhdistykset, suuret yritykset) ja 3) paikalliset asukkaat. Hallituksen tai muun päättävän elimen jäsenen yhtäjaksoinen toimiaika voi olla enintään kuusi vuotta. Halutessaan Leader-ryhmä voi päättää ja määrittää säännöissään, että yhtäjaksoista toimiaikaa voi jatkaa enintään kahdella vuodella, jos jäsen siirtyy päättävän elimen puheenjohtajaksi.

3) Monialainen paikallinen kehittämisstrategia: Yleisasetuksen (EU) 2021/1060 32 artiklan mukaan strategiassa tulee esittää a) strategian maantieteellinen kohdealue ja väestömäärä; b) prosessi, jonka mukaisesti paikallisyhteisö on osallistunut strategian kehittämiseen; c) analyysi alueen kehittämistarpeista ja -mahdollisuuksista; d) strategian tavoitteet, mukaan lukien mitattavissa olevat tulostavoitteet, ja niihin liittyvät suunnitellut toimet; e) hallintoa, seurantaa ja arviointia koskevien järjestelyjen kuvaus, jossa osoitetaan, että paikallisella toimintaryhmällä on valmiudet strategian täytäntöönpanoon; f) rahoitussuunnitelma, mukaan lukien kunkin asianomaisen rahaston, myös tarvittaessa maaseuturahaston, ja kunkin ohjelman määrärahojen suunniteltu jako.

4) Alhaalta ylös lähtevä hallinto: Leader-ryhmät ovat avoimia kaikille alueen toimijoille ja ne toteuttavat laatimaansa paikallista kehittämisstrategiaa. Leader-ryhmän tulee olla oikeustoimikelpoinen toimija, esimerkiksi rekisteröity yhdistys. Leader-ryhmän toiminnassa tulee olla mukana riittävän suuri ja laajapohjainen joukko alueen toimijoita. Leader-ryhmän työntekijöillä ja luottamushenkilöillä tulee olla riittävä Leader-toimintatavan osaaminen. Leader-ryhmällä tulee olla riittävä taloudellinen ja hallinnollinen osaaminen Leader-toimintaan kuuluvien tehtävien hoitamiseen. Leader-ryhmä valitsee paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet (tarkoituksenmukaisuusharkinta).

5) Yhteistyö: Leader-toiminnassa keskeistä on alueen sisäinen, alueiden välinen ja kansainvälinen yhteistyö. Paikallisessa kehittämisstrategiassa tulee esittää kuvaus yhteistyöstä eri tasoilla. Alueiden välistä ja kansainvälistä yhteistyötä edistävät kansalliset ja kansainväliset Leader-verkostot. Suomessa kaikkia Leader-ryhmiä kannustetaan kansainväliseen toimintaan ja suomalaiset Leader-ryhmät ovat olleet Euroopan aktiivisimpia kansainvälisten hankkeiden rahoittajia ja toteuttajia kaudella 2014-2022.

6) Verkostoituminen: Suomessa Leader-toimintaan on vuosien kuluessa muotoutunut hyvin toimivat verkostot niin Leader-ryhmien välille alueilla ja kansallisesti, kuin Leader-ryhmien ja hallinnon välille. Suomen Leader-ryhmät ovat verkostoituneet hyvin myös kansainvälisesti. Verkostoitumista ja yhteistyötä edistävät ja koordinoivat osaltaan kansallinen maaseutuverkosto, maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto ja ELY-keskukset, samoin kuin Leader-ryhmien omaehtoinen organisoituminen Suomen Kylät ry:n alaisuudessa. Yhteydenpito on säännöllistä useilla foorumeilla alueellisesti ja kansallisesti. Leader-ryhmien verkostoitumista ja verkosto-osaamista on lisätty viime vuosina. Uutena elementtinä kaudelle 2023-2027 kaikkien Leader-ryhmien tulee laatia dynaaminen verkostoanalyysi paikallisen kehittämisstrategian liitteeksi.

7) Innovatiivisuus paikallisesti: Leader-toiminnassa ja rahoituksessa painotetaan uudistavuutta ja innovatiivisuutta. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi uusia kehittämisideoita omalle alueelle, uusia toimintatapoja ja uudenlaista yhteistyötä, uudenlaisia palveluita ja uudenlaista yrittäjyyttä. Uudistavuus ja

innovatiivisuus on yksi paikallisen kehittämisstrategan arviointikriteereistä. Leader-ryhmien käytössä olevat rahoitusvälineet mahdollistavat erilaiset yrittäjyyskokeilut, mukaan lukien maatalouden kokeilutuen. Myös älykkäät kylät lähestymistapa, jota Leader-ryhmät osaltaan edistävät, tukee uudistumista ja innovatiivisuutta. Erityisesti Leader-ryhmien rahoittamien pienten hankkeiden hallinnollista taakkaa vähennetään, mikä osaltaan edistää kokeiluja ja innovatiivisten ideoiden toteuttamista.

Vuonna 2020 valmistuneen Suomen Leader-toiminnan arvioinnin perusteella alueiden ja Leader-ryhmien välillä on eroja siinä, miten hyvin erityisesti yhteistyötä, verkostoitumista ja innovatiivisuutta pystytään toteuttamaan käytännössä. Tämä johtuu osaltaan vaihtelevista resursseista ja alueiden erilaisuudesta. Leader-ryhmien välisten erojen tasaaminen nähdään Suomessa tärkeäksi. Tämän vuoksi kaikille ryhmille pyritään turvaamaan riittävät resurssit toimintaan ja osaamista lisätään erilaisilla koulutuksilla ja ryhmien välisellä verkostoitumisella. Leader-periaatteiden toteutumista edistää myös se, että ne on tunnistettu Leader-ryhmien lisäksi koko Leader-hallintoketjussa ja Leader-periaatteiden kunnioittamiseen kiinnitetään huomiota ja niitä toimeenpannaan niin Leader-ryhmissä paikallisella tasolla, kuin myös hallinnossa alueellisesti ja valtakunnallisesti. Innovatiivisuutta edistetään lisäämällä Leader-ryhmien mahdollisuuksia rahoittaa kokeiluja ja uudistavia, innovatiivisia hankkeita, joista esimerkkeinä uusi maatalouden kokeilutuki, erilaiset yrittäjyyskokeilut sekä älykkäät kylät -hankkeet.

Aiotaanko tukea myöntää useammasta kuin yhdestä rahastosta?

☐ Kyllä ☒ Ei

Sovelletaanko päärahastoa koskevaa vaihtoehtoa?

☐ Kyllä ☒ Ei

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Maaseutuyritysten kehittämistukea maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavalle yritykselle voidaan myöntää maksusetelinä (voucher) kertakorvauksen muodossa.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Ryhmä	Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Leader-ryhmän strategian toteutus	Leader 01 - Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.38;	Ei
Leader-ryhmien toimintaraha	Leader 02 - Toimintaraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.38;	Ei
Leader-strategioiden valmistelu	Leader 03 - Leader-ryhmien valmistelutuki	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.38;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Leader 01 - Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet

Tuetuista paikallisista kehittämisstrategioista (ml. toimintaraha) tuotokseksi lasketaan se osuus, minkä verran ko. strategioiden toteuttamista on maksettu alatoimenpiteeseen varatusta kokonaisrahoituksesta. Suunniteltu vuosittainen tuotos on esitetty alla olevassa taulukossa. Toteutunut vuosittainen yksikkötuki/yksikkökustannus pysyy aina samana, sillä toteutunut vuosittainen tuotos on suhteessa toteutuneeseen vuosittaiseen rahoitukseen.

Leader 02 - Toimintaraha

Tuetuista paikallisista kehittämisstrategioista (ml. toimintaraha) tuotokseksi lasketaan se osuus, minkä verran ko. strategioiden toteuttamista on maksettu alatoimenpiteeseen varatusta kokonaisrahoituksesta. Suunniteltu vuosittainen tuotos on esitetty alla olevassa taulukossa. Toteutunut vuosittainen yksikkötuki/yksikkökustannus pysyy aina samana, sillä toteutunut vuosittainen tuotos on suhteessa toteutuneeseen vuosittaiseen rahoitukseen.

Leader 03 - Leader-ryhmien valmistelutuki

Valmistelutuki maksetaan rahoituskauden 1-2 viimeisenä vuotena tuleviksi Leader-ryhmiksi hakijoille. Kertakorvauksen suuruus on määritelty erillisessä selvityksessä ja se on noin 40 000 euroa / tuensaaja, josta EU:n osuus on noin 17 000 euroa / tuensaaja.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Ryhmä	Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Leader-ryhmien toimintaraha	Leader 02 - Toimintaraha (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	
		Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
		O.31 (yksikkö: Strategioita)	52,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Leader-ryhmän strategian	Leader 01 - Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet (Tuki -	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	

toteutus	Yhdenmukainen)	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
		O.31 (yksikkö: Strategioita)	52,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Leader-strategioiden valmistelu	Leader 03 - Leader-ryhmien valmistelutuki (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	40 385,00	40 385,00	0,00	
		Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
		O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)					52,00	0,00		
	YHTEENSÄ	O.31 (yksikkö: Strategioita)	52,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	52,00
		O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)								
		Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	11 395 000,00	45 580 000,00	45 580 000,00	45 580 000,00	47 050 000,00	23 420 000,00	11 395 000,00	230 000 000,00
		Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	4 899 850,00	19 599 400,00	19 599 400,00	19 599 400,00	20 231 500,00	10 070 600,00	4 899 850,00	98 900 000,00
		Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

		Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 01 - Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 01
Tukitoimen nimi	Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 20	Maatalouden tuottavuuden parantaminen ja kustannustehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide vastaa EU:n green deal ja maasuositusten tavoitteisiin laajasti. Päämääränä on edistää maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä tutkimuksen, teknologian ja digitalisaation avulla.

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoitetta, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä

niiden käyttöä, edistetään tällä toimenpiteellä.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista.

Toimenpiteen tavoitteena on kehittää maatilojen kilpailukykyä ja tilojen nykyaikaistumista. Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä digitaalisten ratkaisujen ja toimintamallien käyttöönottoa mm. lisäämällä asiantuntemusta, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä.

Toimenpiteellä tuetaan kansallisen älymaatalouden tiekartan 2030 mukaisia tavoitteita. Automaation ja tekoälyn hyödyntäminen tuotannon tehostajina ovat ammatillinen haaste, mutta voivat toisaalta olla avaimia haasteiden ratkaisemiseen. Älymaatalouden tavoite on nostaa maatilojen kannattavuutta. Tärkeänä tekijänä maatalouden digitalisaation kehittämisessä ovat myös yhteiskunnan ja eri yhteisöjen maatilojen tuotannolle asettamat vaatimukset muun muassa kestävyydestä.

Toimenpiteellä vahvistetaan ja täydennetään alueellisten EIP-hankkeiden eli innovaatioryhmien toimia. EIP-hankkeet ovat viljelijälähtöisiä ja tämän toimenpiteen mukaiset hankkeet voivat lähteä liikkeelle esimerkiksi neuvojien tai oppilaitosten aloitteesta. Yhteistyö alueella on tärkeää ja lisää toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Toimenpiteessä tuetaan yhteiskehittämistä siten, että yhteisenä motiivina on maatilayritysten voimaannuttaminen oman yrityksen yksilölliseen kehittämiseen ja osaamistason nostoon.

Tukea voidaan myöntää uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Toimet tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden teemoina voi olla esimerkiksi:

- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä
- Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen maatalouden sekä markkinoinnin ja kumppanuuden kehittämiseksi. Hanke voi sisältää esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin.
- Digitalisaation edistäminen: innovaatiot ja tiedon fiksu hyödyntäminen ovat myös älymaatalouden perusta. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja. Älymaatalous on resurssiviisasta, kannattavaa, jatkuvasti kehittyvää uuden tiedon mukaisesti, alati jyvällä markkinoista ja erilaisten kuluttajien tarpeista. Älymaatalouden tiekartan 2030 mukaisia toimia.
- Toimitusketjujen toimivuus: Kumppanuuden lähestymistapa on osoittautunut tehokkaaksi maatilojen kehittämisen välineeksi. Toimimalla yhdessä liikeyritykset, jotka osallistuvat lähiruokaprojekteihin, voivat löytää uusia keinoja lisätä myyntiään ja kiinnittää uudenlaisten asiakkaiden huomion. Paikallisten maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa.
- Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmaston muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, kuten neuvontaorganisaatio, pk-yritys, tutkimusyksikkö tai kehittämisorganisaatio, säätiö, oppilaitos, kunta tai yhdistys.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua vähintään 3 ja enintään 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Valmisteluraha

Yritysryhmä- ja viljelijäryhmähankkeiden yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa yritysryhmä- tai viljelijäryhmähanke kansallisissa säädöksissä määritellyn mukaisesti. Tuki voidaan myöntää valmistelurahan hakijalle, joka osoittaa sen tarpeellisuuden idean kehittelyyn ja kokoonjuoksemiseen. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhyeen työskentelyyn ja sille tullaan asettamaan määräaika kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahalle asetetaan omat kriteerit kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta koskevan valtiontukisäädöksen ehtoja tulee noudattaa.

Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannukset;

2) matkakustannukset;

3) ostopalveluiden hankintakustannukset;

4) vuokrakustannukset; ja

5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset, jotka

- liittyvät menekinedistämistoimiin, jotka koskevat lyhyitä toimitusketjuja, paikallisten markkinoiden kehittämistä tai maaseutumatkailua;
- aiheutuvat lyhytkestoisesta yrityskohtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta; tai
- liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Jos tuki muodostuu valtiontueksi, noudatetaan ao. valtiontukisäädöksessä asetettuja tukitasoja.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi. Jos rahoitus muodostuu valtiontueksi, otetaan käyttöön ABER, GBER ja/tai de minimis -sääntöjen mukaiset toimet.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis01 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö01 tilat - Yhteistyötoimien määrä maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis01 - Valmisteluraha

Valmistelurahaa voidaan myöntää maksimissaan 5000 euroa yritysryhmähankkeille ja viljelijäryhmähankkeille, joita toimenpiteen toteutuksessa arvioidaan olemaan 5-10 % kokonaisuudesta.

Valmistelurahan arvo on määritelty KPMG:n tekemässä selvityksessä.

Yhteistyö01 tilat - Yhteistyötoimien määrä maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yhteistyöhankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon. Lisäksi määrityksessä on otettu huomioon, että yhteistyötoimenpiteitä toteutetaan CAP-suunnitelmassa sekä alueellisena ja tukea voidaan myöntää myös yritys- ja viljelijäryhmälle. Tavoitteena on tällöin rahoittaa osittain myös aikaisempaa pienempiä hankkeita, joten kokonaisuutena hankkeiden keskimääräinen koko olisi arvion mukaan jonkin verran aiempaa ohjelmakautta pienempi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis01 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	3,00	3,00	3,00	3,00	2,00	15,00
Yhteistyö01 tilat - Yhteistyötoimien määrä maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	22,00	30,00	25,00	15,00	9,00	107,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	22,00	30,00	25,00	15,00	9,00	107,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	900 000,00	3 300 000,00	4 500 000,00	3 750 000,00	2 250 000,00	1 300 000,00	16 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	387 000,00	1 419 000,00	1 935 000,00	1 612 500,00	967 500,00	559 000,00	6 880 000,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 02 - Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 02
Tukitoimen nimi	Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO3 Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 42	Tuotannon lisäarvon parempi jakautuminen elintarvikeketjussa	Tärkeä	Osittain
BeTa 48	Viljelijöiden parempi organisoituminen ruokamarkkinoilla	Tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.10 Niiden maatilojen osuus, jotka osallistuvat YMP:stä tuettuihin tuottajaryhmiin, tuottajaorganisaatioihin, paikallisille markkinoille, lyhyisiin toimitusketjuihin ja laatujärjestelmiin

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Päämääränä on parantaa viljelijöiden asemaa arvoketjussa edistämällä laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden aktivointia ja viljelijöiden osallistumista niihin.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista.

Toimenpiteessä aktivoidaan tuottajien yhteistyötä ja verkostoitumista liittyen laatujärjestelmiin ja tuottajaorganisaatioihin. Toimenpiteessä edistetään laatujärjestelmiä ja tuottajaorganisaatioiden toimintaa ja aktivoidaan viljelijöiden osallistumista niihin.

EU:n laatujärjestelmiä ovat luonnonmukainen tuotanto sekä nimisuojajärjestelmä (maantieteellinen merkintä, alkuperänimitys sekä aito, perinteinen tuote). Suojattujen nimitysten järjestelmästä on hyötyä sekä yksittäisille tuottajille, suomalaiselle maatalous-ja elintarviketuotannolle että maaseudulle, sillä

järjestelmä edistää mm. toimijoiden verkostoitumista keskenään. Hankkeilla edistetään ruokajärjestelmän kestävyyttä, koska nimisuojatuotteiden erityisyys perustuu tyypillisesti alueelle sopeutuneisiin kasvilajeihin, eläinlajeihin ja tietotaitoon. Nimisuojatuotteiden avulla voidaan edistää esimerkiksi matkailua ja saada positiivinen ja maaseudun elinvoimaa lisäävä heijastusvaikutus myös muille toimialoille. Uusien nimisuojatuotteiden saamiseksi Suomeen on aktivoitava viljelijöitä ja edistettävä hakijaryhmittymien perustamista.

Kansallisia laatujärjestelmiä meillä on toistaiseksi yksi – sikatiloille tarkoitettu Sikava-terveydenhuoltoon perustuva laatujärjestelmä. Elintarvikeketjun kansallisilla laatujärjestelmillä tarkoitetaan viranomaisen hyväksymiä laatujärjestelmiä. Kotimaisen laatujärjestelmän tavoitteena on mm. lisätä läpinäkyvyyttä ja jäljitettävyyttä. Elintarvikeketjun läpinäkyvyydellä voidaan parantaa elintarviketurvallisuutta, minimoida riskejä ja tehostaa ketjun hallintaa.

Tuottajaorganisaatio on tietyn maataloustuotteen tuottajien omasta aloitteestaan perustama yhteenliittymä. Toimenpiteessä aktivoidaan viljelijöitä osallistumaan yhteistyöhön ja tuottajaorganisaatiotoimintaan ja paikallisten markkinoiden toimintaan. Tuottajaorganisaation tavoitteena voi esimerkiksi olla auttaa jäseniä tuotannon suunnittelussa, markkinoinnissa tai viljelymenetelmien kehittämisessä. Tuottajaorganisaatiojärjestelmän tavoitteena on vahvistaa tuottajien asemaa markkinoilla. Tuottajaorganisaatiohyväksynnän voi Suomessa saada hakemuksesta maataloustuotannon alalla toimiva yhteenliittymä.

Uusien tuottajaorganisaatioiden käynnistymistä voidaan edistää alueellisilla tai valtakunnallisilla hankkeilla.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla.

Esimerkkejä yhteistyöhankkeista:

- EU:n laatujärjestelmien sekä kansallisten laatujärjestelmien edistäminen ja viljelijöiden laatujärjestelmiin osallistumisen mahdollistaminen / edistäminen
- Käynnistysrahoitus / starttirahoitus: Tuottajaorganisaatiotoiminnan edistäminen ja viljelijöiden aktivoiminen osallistumaan niihin.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Tuki voidaan myöntää yksinkertaistettujen tukimuotojen mukaisesti ja kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määrättyjä periaatteita noudattaen tai todellisiin kustannuksiin perustuen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä ja valtakunnallisina

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että

yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua vähintään 3 ja enintään 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Valmisteluraha

Tuottajien yhteistyöhankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa tuottajayhteistyön edistämiseen tai tuottajaorganisaation kokoamiseen liittyvä hanke ja hakija osoittaa sen tarpeellisuuden idean kehittelyyn ja kokoonjuoksemiseen. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhyeen työskentelyyn ja sille tullaan asettamaan määräaika kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahalle asetetaan omat kriteerit kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta koskevan valtiontukisäädöksen ehtoja tulee noudattaa.

Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tukea tuottajaorganisaatioiden ja –ryhmien kokoamiseen ja toiminnan aktivointiin liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Tuki voi olla tuottajaryhmien, tuottajaorganisaatioiden tai toimialakohtaisten organisaatioiden perustamisen osalta 10 % vuotuisesta kaupan pidetystä tuotannosta ja **enimmillään 100 000 euroa vuotta kohti.**

Tuen osuus laatujärjestelmien edistämisen hankkeissa voi olla maksimissaan 70 %

Jos tuki muodostuu valtiontueksi, noudatetaan ao. valtiontukisäädöksessä asetettuja tukitasoja.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannukset;

2) matkakustannukset;

3) ostopalveluiden hankintakustannukset;

4) vuokrakustannukset; ja

5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset jotka

1) liittyvät menekinedistämistoimiin, jotka koskevat lyhyitä toimitusketjuja, paikallisten markkinoiden kehittämistä tai maaseutumatkailua;

2) aiheutuvat lyhytkestoisesta yrityskohtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta; tai

3) liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi. Jos rahoitus muodostuu valtiontueksi, otetaan käyttöön ABER, GBER ja/tai de minimis -sääntöjen mukaiset toimet.

Tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä, sillä tuki ei kaikilta osin kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. EU-rahoituskaudella 2014-2020 tukeen on sovellettu komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (vähämerkityksinen tuki/de minimis) ja (EU) N:o 702/2014 (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis02 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö02 laatu - Laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämisen yhteistyöhankkeet	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.10;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis02 - Valmisteluraha

Tuottajien yhteistyöhankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja tuottajaorganisaatiosuunnitteluun liittyviin kustannuksiin sekä yritys- tai viljelijäryhmähankkeisiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa.

Yhteistyö02 laatu - Laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämisen yhteistyöhankkeet

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden vastaavien aktivointihankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon ja komission asetuksessa määriteltyyn tuottajaorganisaatioiden maksimirahoitukseen. Ko. toimenpiteessä ovat mukana myös laatujärjestelmien edistäminen tuottajaorganisaatioiden aktivoinnin lisäksi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis02 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	20,00
	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
Yhteistyö02 laatu - Laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämisen yhteistyöhankkeet (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	3,00	11,00	10,00	10,00	10,00	6,00	50,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	3,00	11,00	10,00	10,00	10,00	6,00	50,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	300 000,00	1 100 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	600 000,00	5 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	129 000,00	473 000,00	430 000,00	430 000,00	430 000,00	258 000,00	2 150 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 03 - Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 03
Tukitoimen nimi	Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO4 Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 08	Ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomiointi resurssitehokkuutta ja kiertotaloutta edistäen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain
BeTa 09	Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisen edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide vastaa EU:n Green dealin ja pitkän aikavälin maaseutuvision tavoitteisiin. Päämääränä on edistää ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävän energian tuotantoa ja käyttöä.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista.

Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää ilmastotutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä mm. lisäämällä ilmastonmuutokseen liittyvää asiantuntemusta, riskien ja sopeutumistarpeiden ja keinojen tunnistamista, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Toimenpiteessä edistetään vähähiilisyyttä. Vähähiilinen yhteiskunta voidaan määritellä tarkoittamaan yhteiskuntaa, jossa fossiilisten polttoaineiden käyttö on minimoitu ja jossa syntyy kasvihuonekaasupäästöjä huomattavasti nykyistä vähemmän. Vähähiilisyyttä toteuttaa resurssitehokkuus, jonka osa-alueita ovat mm. energiatehokkuus, kestävästi tuotetut uusiutuvat energiamuodot, materiaalitehokkuus, mukaan lukien ruokahävikin ehkäiseminen ja vähentäminen, sekä viisas liikkuminen ja kestävä kulutus. Toimenpiteessä voidaan edistää vaihtoehtoisten ruokaverkostojen ja kumppanuusmaatalouden toimia sekä kiertotalouteen ja jakamistalouteen liittyviä suunnitelmia, joilla on vaikutusta tähän tavoitteeseen. Kiertotalous on talouden toimintatapa, joka tehokkaasti uudistaa yhteiskunnan rakenteita ja toimintamalleja digitalisaatiota hyödyntäen.

Tukea voidaan kohdentaa biotalouden innovaatioyhteistyöhön sellaisten toimijoiden välillä, jotka kehittävät ilmastonmuutoksen hillintään tai siihen sopeutumiseen liittyviä tuotteita sekä hankkeisiin, jotka kohdentuvat koko tuotantoketjun toiminnan kehittämiseen.

Tukea voidaan myöntää uusien ilmastovaikutteisten tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, elintarvikealalla, metsätaloudessa ja muissa maaseudun pienissä yrityksissä. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Esimerkkejä ilmastoteeman yhteistyöhankkeista:

Mikroyritysten hankkeet yhteisten työprosessien järjestämiseksi sekä tilojen ja resurssien jakamiseksi, niin, että niiden ilmastonmuutokseen hillitseminen ja sopeutuminen kehittyvät. Matkailualan yritysten yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joilla yhteys ilmastonmuutokseen. Kansainväliset yhteistyöhankkeet Itämeren ja EU:n alueella.

Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. energiantuotannossa

Yhteistyön kautta syntyvät uudet menettelyt ja teknologia ilmastonmuutoksen lieventämiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä uusien yhteistyöhön perustuvien ympäristötoimien valmistelu, esimerkiksi hajautetun energian tuotannon, resurssitehokkuuden ja uusien toimintamallien kehittäminen. Esim. yhteistyössä suunniteltavat ratkaisut ja menettelyt turvemaiden osalta.

Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmaston muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Toimet tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua vähintään 3 ja enintään 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Valmisteluraha

Yritys- ja viljelijäryhmähankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa eri toimijoiden konkreettisen ilmastoyhteistyön edistämiseen liittyvä hanke kansallisissa säädöksissä määritellyn mukaisesti. Tuki voidaan myöntää valmistelurahan hakijalle, joka osoittaa sen tarpeellisuuden idean kehittelyyn ja kokoonjuoksemiseen. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhyeen työskentelyyn ja sille tullaan asettamaan määräaika kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahalle asetetaan omat kriteerit kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta koskevan valtiontukisäädöksen ehtoja tulee noudattaa.

Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista. Jos tuki muodostuu valtiontueksi, noudatetaan ao. valtiontukisäädöksessä asetettuja tukitasoja. Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin: 1) palkkaus- ja palkkiokustannukset; 2) matkakustannukset; 3) ostopalveluiden hankintakustannukset; 4) vuokrakustannukset; ja 5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset jotka aiheutuvat lyhytkestoisesta yrityskohtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta; tai liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi. Jos rahoitus muodostuu valtiontueksi, otetaan käyttöön ABER, GBER ja/tai de minimis -sääntöjen mukaiset toimet.

Tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä, sillä tuki ei kaikilta osin kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. EU-rahoituskaudella 2014-2020 tukeen on sovellettu komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (vähämerkityksinen tuki/de minimis) ja (EU) N:o 702/2014 (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis03 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö03 ilmasto - Ilmastoyhteistyöhankkeiden määrä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis03 - Valmisteluraha

Valmistelurahaa voidaan myöntää maksimissaan 5000 euroa yritysryhmähankkeille ja viljelijäryhmähankkeille.
Valmistelurahan arvo on määritelty KPMG:n tekemässä selvityksessä.

Yhteistyö03 ilmasto - Ilmastoyhteistyöhankkeiden määrä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yhteistyöhankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon. Lisäksi määrityksessä on otettu huomioon, että yhteistyötoimenpiteitä toteutetaan CAP-suunnitelmassa sekä alueellisena ja tukea voidaan myöntää myös yritys- ja viljelijäryhmälle. Tavoitteena on tällöin rahoittaa osittain myös aikaisempaa pienempiä hankkeita, joten kokonaisuutena hankkeiden keskimääräinen koko olisi arvion mukaan jonkin verran aiempaa ohjelmakautta pienempi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis03 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	1,00	3,00	3,00	2,00	2,00	12,00
Yhteistyö03 ilmasto - Ilmastoyhteistyöhankkeiden määrä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	32,00	32,00	30,00	15,00	5,00	120,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	32,00	32,00	30,00	15,00	5,00	120,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	900 000,00	4 800 000,00	4 800 000,00	4 500 000,00	2 250 000,00	750 000,00	18 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	387 000,00	2 064 000,00	2 064 000,00	1 935 000,00	967 500,00	322 500,00	7 740 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 04 - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 04
Tukitoimen nimi	Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO5 Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 32	Ravinnehuuhtoumien ehkäiseminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 33	Ravinteiden kierrättämisen sekä kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välisen yhteistyön edistäminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 47	Vesiensuojelun edistäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.27 Ympäristökestävyyttä ja ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen saavuttamista maaseutualueilla edistävien toimien lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide vastaa EU:n Green dealin ja pitkän aikavälin maaseutuvision tavoitteisiin. Päämääränä on edistää kestävää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista.

Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta, joilla tehostetaan luonnonvarojen hoitoa ja toimivuutta sekä uusien kestävien ratkaisujen löytymistä. Toimenpiteessä lisätään asiantuntemusta ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Tukea voidaan kohdentaa luonnonvara-alan innovaatioyhteistyöhön toimijoiden välillä. Tavoitteena on tehostaa ravinnevirtojen hyödyntämistä ja vähentää vesistökuormitusta ja parantaa vesistöjen tilaa. Tavoitteena on lisätä tietämystä valuma-alueiden painetekijöistä ja vesiensuojelusta, ravinteiden kierrätyksestä ja käytettävissä olevista uusista menetelmistä sekä tuoda asukkaille, yhdistyksille ja yrittäjille ideoita ja virikkeitä uusista yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksista. Luonnonmukaisen tuotannon ja sen yhteistyön kehittämistoimet kuuluvat

toimenpiteen toteutukseen. Ekosysteemipalveluiden kehittyminen lisää alueen vetovoimaisuutta, luonnon monimuotoisuutta ja virkistyskäyttömahdollisuuksia. Luonnon monimuotoisuuden yhteistyötä edistetään myös tällä toimenpiteellä. Maaseudun kylät ja kunnat ja muut yhteisöt ovat kiertotalouden toimijoita. Luonnonvaroihin pohjautuvien kiertotaloutta tukevien palvelujen ja ratkaisujen suunnittelussa ja edistämisessä tarvitaan laajapohjaista yhteistyötä julkisten toimijoiden ja yritysten kesken.

Esimerkkejä yhteistyötoimien teemoista luonnonvarojen kestävään hoitoon:

- Luonnonmukaisen tuotannon yhteistyön edistäminen ja viljelijöiden ja muiden yrittäjien ja yhteisöjen aktivoiminen ja verkottaminen: uusia, tulevaisuuden ratkaisuja on etsittävä jatkuvasti. Tarvitaan vaihtoehtoisia tuotantotapoja, tuotettavia kasveja, sopimusmalleja, jakelukanavavaihtoehtoja, kehityskumppaneita, kokeiluja, tiedon hankintaa, jalostamista ja jakamista. Hankkeissa tavoitteena on luoda edellytyksiä ja aktivoida luomutuottajia ja jalostamiseen liittyviä yrityksiä yhteistyössä kehittämään toimintaansa ja mm. liiketoimintariskien hallintaansa. Liiketoimintariskien hallinnassa korostuvat erityisesti viljelijäyhteenliittymien rooli tuotannon ja jalostuksen välisenä linkkinä, viljelykierron ja olosuhteiden vaikutusten tasaajana sekä innovatiivisten ratkaisujen etsijänä ja mahdollistajana. Hankkeilla edistetään yritysten, jatkojalostajien, maaseutuyrittäjien, metsänomistajien, nuorten, ravintoloiden ja ammattikeittiöiden liiketoimintaa ja yhteistyötä luonnontuotealalla. Yhteistyöhanke voi sisältää myös vientiä varten tehtävää valmistautumista.
- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimijoiden välillä veden, maaperän ja ilman ja luonnon monimuotoisuuden tehokkaaseen hoitoon liittyen. Hankkeilla edistetään vesiensuojelua, edistetään ravinteiden kierrätystä, edistetään uusien käytäntöjen syntymistä ja pysyväisluonteista yhteistyötä tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Toimenpiteen tavoitteena on myös etsiä ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä.

Toimenpide on keskeinen innovatiivisen luonnonvarojen kestävän hoidon ja käytön kehityksen ja digitalisaation edistämisessä. Innovatiivisilla yhteistyötoimenpiteillä tavoitellaan myös vaikutuksia erityisesti Itämeren tilaan, ympäristön monimuotoisuuteen ja ilmaston muutokseen sopeutumiseen ja sen hillintään, ottaen huomioon erityisesti saaristomeren valuma-alue.

Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

Tukea voidaan kohdentaa biotalouden innovaatioyhteistyöhön sellaisten toimijoiden välillä, jotka kehittävät luonnonvarojen kestävään käyttöön ja hoitoon liittyviä tuotteita sekä hankkeisiin, jotka kohdentuvat koko tuotantoketjun toiminnan kehittämiseen.

Tukea voidaan myöntää uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, elintarvikealalla, metsätaloudessa ja muissa maaseudun pienissä yrityksissä. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina

(seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa (kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin). Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua vähintään 3 ja enintään 10 viljelijää. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Valmisteluraha

Yritys- ja viljelijäryhmähankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa kestävän kehityksen yhteistyön edistämiseen ja luonnonvarojen tehokkaaseen hoitoon liittyvä hanke kansallisissa säädöksissä määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Tuki voidaan myöntää valmistelurahan hakijalle, joka osoittaa sen tarpeellisuuden idean kehittelyyn ja kokoonjuoksemiseen. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhyeen työskentelyyn ja sille tullaan asettamaan määräaika kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahalle asetetaan omat kriteerit kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta koskevan valtiontukisäädöksen ehtoja tulee noudattaa.
Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**
☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista.
Jos tuki muodostuu valtiontueksi, noudatetaan ao. valtiontukisäädöksessä asetettuja tukitasoja.
Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:
1) palkkaus- ja palkkiokustannukset;
2) matkakustannukset;
3) ostopalveluiden hankintakustannukset;
4) vuokrakustannukset; ja
5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset jotka aiheutuvat lyhytkestoisesta yrityskohtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta; tai liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi. Tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä, sillä tuki ei kaikilta osin kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. EU-rahoituskaudella 2014-2020 tukeen on sovellettu komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (vähämerkityksinen tuki/de minimis) ja (EU) N:o 702/2014 (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis04 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö04 luonto - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon hankemäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis04 - Valmisteluraha

Valmistelurahaa voidaan myöntää maksimissaan 5000 euroa yritysryhmähankkeille ja viljelijäryhmähankkeille.
Valmistelurahan arvo on määritelty KPMG:n tekemässä selvityksessä.

Yhteistyö04 luonto - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon hankemäärä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yhteistyöhankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon. Lisäksi määrityksessä on otettu huomioon, että yhteistyötoimenpiteitä toteutetaan CAP-suunnitelmassa sekä alueellisena ja tukea voidaan myöntää myös yritys- ja viljelijäryhmälle. Tavoitteena on tällöin rahoittaa osittain myös aikaisempaa pienempiä hankkeita, joten kokonaisuutena hankkeiden keskimääräinen koko olisi arvion mukaan jonkin verran aiempaa ohjelmakautta pienempi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis04 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	1,00	3,00	3,00	2,00	2,00	12,00
Yhteistyö04 luonto - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon hankemäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	32,00	33,00	28,00	15,00	6,00	120,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	32,00	33,00	28,00	15,00	6,00	120,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	900 000,00	4 800 000,00	5 000 000,00	4 200 000,00	2 200 000,00	900 000,00	18 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	387 000,00	2 064 000,00	2 150 000,00	1 806 000,00	946 000,00	387 000,00	7 740 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 05 - Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 05
Tukitoimen nimi	Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO2 Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, myös kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin
SO7 Nuorten viljelijöiden ja muiden uusien viljelijöiden houkutteleminen alalle, heidän tukemisensa ja kestävän yritystoiminnan kehittämisen helpottaminen maaseutualueilla

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 21	Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen edistämällä uusien yrittäjien aloittamista	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 37	Sukupolven- ja omistajanvaihdosten helpottaminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide vastaa EU:n green deal ja maasuositusten tavoitteisiin laajasti. Päämääränä on edistää g)

nuorten viljelijöiden alalle pääsyä ja kehittää yritystoiminnan toimintamahdollisuuksia maaseutualueilla.

CAP-strategiasetuksen monialainen tavoitetta, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä, edistetään tällä toimenpiteellä.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista. Hankkeilla edistetään nuorten viljelijöiden alalle pääsyä ja ratkaisujen löytymistä yhteistyön avulla. Hankkeilla edistetään sukupolvenvaihdoksiin ja omistajanvaihdoksiin liittyvää yhteistyötä ja käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä mm. lisäämällä asiantuntemusta, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä. Yhteistyöhankkeilla voidaan myös suunnitella, selvittää tai kehittää uusia ratkaisuja, joilla parannetaan nuorten viljelijöiden ja muiden yrittäjien toimintamahdollisuuksia ja yhteistyötä nyt ja tulevaisuudessa.

Omistajanvaihdoksia ovat yrityskaupat ja sukupolvenvaihdokset. Sukupolvenvaihdos on omistajanvaihdosten erikoistapaus ja usein perheyrityksissä riskialttein ja siksi suunnitelmallisuutta vaativa tapahtuma. Suomalaisista yrityksistä 80 % on perheyrityksiä, joiden toiminnassa jatkuvuus yli sukupolvien on keskeinen osa yritysten toimintakulttuuria, jossa yhdistyvät perhe, omistajuus ja liiketoiminta.

Pk-yritysten roolia T&K-toiminnassa on vahvistettava. Toimenpiteellä vahvistetaan maaseutuyritysten yhteistyötä ja panostuksia innovaatioihin sekä tuotteiden ja tuotannon kehitykseen. Yhteistyötä tarvitaan myös laajemmin yli aluerajojen ja yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksia rakentamalla. Liiketoiminnan mahdollisuudet lisääntyvät uusien tuotantomenetelmien ja liiketoimintamallien sekä ansaintalogiikoiden käyttöönottamisen avulla. Kehitystä tukee tutkimustieto sekä digitalisaation hyödyntäminen. Uudet yritysmuodot ja kumppanuusajattelu voivat tuoda mahdollisuuksia alalle tuloon myös maatalouden ulkopuolelta. Toimenpiteellä voidaan vahvistaa ja täydentää alueellisten EIP-hankkeiden eli innovaatioryhmien toimia.

Elinkeinorakenteen uudistaminen ja monipuolistaminen ovat välttämätön vastaus maaseudulla tapahtuvaan rakennemuutokseen.

Tukea voidaan myöntää uusien tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, metsätaloudessa, elintarvikealalla ja muissa maaseudun yrityksissä. Hankkeilla voi lisäksi toteuttaa selvityksiä tai uuden toiminnan tai tuotteen testaamista todellisessa toimintaympäristössä.

AKIS-kokonaisuutta voidaan edistää valtakunnallisilla, paikallisilla ja alueellisilla yhteistyöhankkeilla.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta yrittämisen ja työntekemisen näkökulmista.

Toimet tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden teemoina voi olla esimerkiksi:

- Nuorten viljelijöiden yhteistyön lisääminen ja nuorten viljelijöiden aktivoiminen.
- Yhteisten ratkaisujen löytäminen, kumppanuus
- Sukupolvenvaihdosten hyvät käytännöt ja verkostot ja niiden hyödyntäminen.
- Mikroyritysten hankkeet yhteisten työprosessien järjestämiseksi sekä tilojen ja resurssien jakamiseksi, niin, että niiden kilpailukyky kehittyy.
- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. elintarvikealalla ja energiantuotannossa
- Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen. Hanke voi sisältää esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin.
- Digitalisaation edistäminen: Osaaminen, innovaatiot ja tiedon fiksu hyödyntäminen ovat digitalouden ja mm. älymaatalouden perusta. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia

ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja.

- Toimitusketjujen toimivuus: Kumppanuuden merkitys on suuri esim. pienille maatiloille ja muille pienille yrityksille. Esimerkiksi lähiruokahankkeet auttavat vahvistamaan maataloustuotannon keskeisiä elementtejä kestävillä tavoilla. Toimimalla yhdessä liikeyritykset, jotka osallistuvat lähiruokaprojekteihin, voivat löytää uusia keinoja lisätä myyntiään ja kiinnittää uudenlaisten asiakkaiden huomion. Paikallisten maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa.
- Lyhyet toimitusketjut tuovat mukanaan myös moninaisia kehitysetuja maaseutuyrityksille. Esimerkiksi, kun toimitusketjussa on mukana vähemmän yrityksiä raaka-aineen tuottajan ja loppuasiakkaan välissä, tuottajat saavat paremman hinnan. Välikäsien pienempi määrä tuo mukanaan kustannussäästöjä asiakkaille ja jokaiselle paremmin saatavilla olevan tiedon siitä mistä raaka-aineet ovat peräisin. Suoramyynnit (alkutuottajalta suoraan loppuasiakkaalle) ovat lyhyin tuotantoketju.
- Nuorten viljelijöiden kumppanuuden edistäminen: Toimimalla yhdessä yritykset voivat löytää uusia keinoja lisätä toimintansa tuloksellisuutta ja kestävää tehokkuutta.
- Maatalouden, matkailun ja ruoantuotannon alojen välisiä yhteyksiä voidaan vahvistaa.
- Kumppanuusmaatalouden ja koneiden ja laitteiden yhteiskäytön edistäminen vähentää kustannuksia ja riskejä yksittäisen yrittäjän osalta.
- Uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat, selvitykset sekä toimivuutta varmistava toteutettavuustutkimus ja pilotointi sekä mahdollinen demonstraatiohanke.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua vähintään 3 ja enintään 10 viljelijää.

Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Valmisteluraha

Yritys- ja viljelijäryhmähankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa nuorten viljelijöiden ja/tai muun maaseudun yritystoiminnan yhteistyön edistämiseen liittyvä hanke kansallisissa säädöksissä määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Tuki voidaan myöntää valmistelurahan hakijalle, joka osoittaa sen tarpeellisuuden idean kehittelyyn ja kokoonjuoksemiseen. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhyeen työskentelyyn ja sille tullaan asettamaan määräaika kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahalle asetetaan omat kriteerit kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta koskevan valtiontukisäädöksen ehtoja tulee noudattaa.

Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Jos tuki muodostuu valtiontueksi, noudatetaan ao. valtiontukisäädöksessä asetettuja tukitasoja.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannukset;

2) matkakustannukset;

3) ostopalveluiden hankintakustannukset;

4) vuokrakustannukset; ja

5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset jotka

1) liittyvät menekinedistämistoimiin, jotka koskevat lyhyitä toimitusketjuja, paikallisten markkinoiden kehittämistä tai maaseutumatkailua;

2) aiheutuvat lyhytkestoisesta yrityskohtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta; tai

3) liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi.

Tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä, sillä tuki ei kaikilta osin kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. EU-rahoituskaudella 2014-2020 tukeen on sovellettu komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (vähämerkityksinen tuki/de minimis) ja (EU) N:o 702/2014 (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis05 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö05 nuoret - Yhteistyöhankkeiden määrä Yhteistyötoimet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis05 - Valmisteluraha

Valmistelurahaa voidaan myöntää maksimissaan 5000 euroa yritysryhmähankkeille ja viljelijäryhmähankkeille.
Valmistelurahan arvo on määritelty KPMG:n tekemässä selvityksessä.

Yhteistyö05 nuoret - Yhteistyöhankkeiden määrä Yhteistyötoimet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yhteistyöhankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon. Lisäksi määrityksessä on otettu huomioon, että yhteistyötoimenpiteitä toteutetaan CAP-suunnitelmassa sekä alueellisena ja tukea voidaan myöntää myös yritys- ja viljelijäryhmälle. Tavoitteena on tällöin rahoittaa osittain myös aikaisempaa pienempiä hankkeita, joten kokonaisuutena hankkeiden keskimääräinen koko olisi arvion mukaan jonkin verran aiempaa ohjelmakautta pienempi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis05 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	5,00	5,00	7,00	7,00	6,00	5,00	35,00
Yhteistyö05 nuoret - Yhteistyöhankkeiden määrä Yhteistyötoimet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	30,00	40,00	44,00	25,00	10,00	156,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	7,00	30,00	40,00	44,00	25,00	10,00	156,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 120 000,00	4 800 000,00	6 400 000,00	7 040 000,00	4 000 000,00	1 640 000,00	25 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	481 600,00	2 064 000,00	2 752 000,00	3 027 200,00	1 720 000,00	705 200,00	10 750 000,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 06 - Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 06
Tukitoimen nimi	Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 04	Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 17	Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 23	Matkailun ja luontopohjaisten hyvinvointipalveluiden kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä
R.41 YMP-tuen myötä paremmasta palvelujen saatavuudesta ja infrastruktuurista hyötyvän maaseutuväestön osuus
R.42 Tuettujen sosiaalisen osallisuuden hankkeiden piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide vastaa EU:n pitkän aikavalin maaseutuvision tavoitteisiin laajasti. Päämääränä on edistää maaseutualueiden työllisyyttä, kasvua, sukupuolten välistä tasa-arvon, sosiaalista osallisuutta sekä

kehittää biotalouden ja kestävän metsätalouden tulevaisuutta.

Toimenpiteessä tuetaan kehittämishankkeiden toteuttamista toimialasta riippumatta. Hankkeilla edistetään käytäntöön kytkeytyvää tutkimusta, tuotekehitystä, innovaatioiden valmistelua ja käyttöönottoa, laatua, logistiikkaa, kustannustehokkuutta sekä tehostetaan tuotantoprosesseja ja markkinoiden toimivuutta sekä uusien ratkaisujen löytymistä mm. lisäämällä asiantuntemusta, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä.

Toimenpiteessä tuetaan työllisyyden, kasvun, sukupuolten välisen tasa-arvon, sosiaalisen osallisuuden edistämistä maaseudulla. Tukea voidaan kohdentaa biotalouden innovaatioyhteistyön rakentamiseen. Yhteistyöhankkeilla voidaan myös suunnitella, selvittää tai kehittää uusia ratkaisuja, joilla parannetaan maaseutuväestölle ja yrittäjille suunnattujen palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta ja parannetaan maaseudulla asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia, huomioiden monipaikkaisuus ja etätyön ja paikkariippumattoman työn tekemisen mahdollisuudet.

Metsätalouteen haetaan innovatiivisia ja kestäviä ratkaisuja haetaan. Metsä ja puu toimivat perustana mm. moninaiselle kestävästi toimivalle ja innovoivalle teollisuudelle. Metsien merkitys on suuri myös ilmastonmuutoksen torjunnassa ja veden kiertokulussa. Toimenpiteessä tuetaan metsätalouden kestävien ratkaisujen hakemista ja toimijoiden verkottamista.

Toimenpiteessä edistetään koneasemien ja konerenkaiden suunnittelua, yhteistyötä ja perustamista sekä koneiden ja laitteiden yhteiskäyttöä, maatilakumppanuuksia ja kumppanuusmaataloutta ja green care – toiminnan kehittämistä. Matkailun ja luontopohjaisten palvelujen kehittäminen monipuolistavat maaseudun elinkeinoja ja palveluja. Toimenpiteessä lisätään alan toimijoiden yhteistyötä ja uusi kumppanuuksia.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden tavoitteena on tukea tietämyksen siirtoa ja innovaatioiden syntymistä maaseudulla sen kaikkien elinkeinojen liiketoiminnan ja kilpailukyvyn ja yrittäjien hyvinvoinnin edistämiseksi. Toimenpide on keskeinen innovatiivisen kehityksen ja digitalisaation edistämisessä.

Toimenpiteen tavoitteena on lisätä maaseutualueiden kestävyyttä ja elinvoimaisuutta niin yrittämisen, työtekemisen kuin asumisen näkökulmista.

Sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta laajemminkin voidaan edistää yhteistyöhankkeilla. Tasa-arvoa voidaan edistää kohdennetuilla toimilla, jotka keskittyvät tiettyyn näkökulmaan, aihealueeseen tai kohderyhmään koskien esimerkiksi naisten, vanhusten, maahanmuuttajien tai vähemmistöjen tilanteen edistämistä.

Toimet tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Yhteistyö- ja innovaatiohankkeiden teemoina voi olla mm:

- Matkailualan yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joissa lisätään yhteistyötä ja verkostoitumista ja tietoa jaetaan laajasti. Kansainväliset yhteistyöhankkeet Itämeren ja EU:n alueella.
- Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä esim. kestävän metsätalouden kehittämiseksi, yrittämisen turvallisuuden ja varautumisen kehittämiseksi.
- Uusien tuotteiden, toimintamallien käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen Hanke voi sisältää esimerkiksi uuden tuotteen, toimintamallin tai menetelmän edellyttämät suunnitelmat ja selvitykset sekä toimivuutta varmistavan toteutettavuustutkimuksen ja pilotoinnin, kun ne liittyvät maaseudun sosioekonomisen rakenteen vahvistamiseen ja tiedot jaetaan laajasti. Esimerkiksi luonnon terveyttä edistävien ja hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämyspalveluiden kehittäminen, tuotteistamiseen ja markkinointiin liittyvä yhteistyö.
- Digitalisaation edistäminen: Osaaminen, innovaatiot ja tiedon fiksu hyödyntäminen ovat digitalouden perusta. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja.
- Uudet ratkaisut palveluiden saavuttamiseen maaseutualueilla. Eri toimijoiden yhteistyö ja kokeilut.
- Biotalousalan kumppanuuden edistäminen: Kumppanuuden lähestymistapa on osoittautunut tehokkaaksi maaseudun kehittämisen välineeksi. Toimimalla yhdessä yritykset voivat löytää uusia keinoja lisätä myyntiään ja kiinnittää uudenlaisten asiakkaiden huomion. Kumppanuusmaatalouden ja koneiden ja laitteiden yhteiskäytön edistäminen vähentää kustannuksia ja riskejä yksittäisen yrittäjän osalta. Kumppanuusmaataloudessa tuottajat ja

kuluttajat jakavat viljelyyn luonnollisesti liittyviä riskejä.

- Bio- ja kiertotalouden keskeisiä kehittämiskohteita ovat resurssitehokkuus, sivuvirtojen ja jätteiden käsittely, uudet raaka-aineet ja uusiutuvan energiantuotannon edistäminen ja sen käytön lisääminen yrityksissä. On tarpeen kohdentaa rahoitusta metsäalan palvelumarkkinoiden kasvuun, alan tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Tarvetta on myös biojalostamoiden yhteistyön lisäämiselle pienten ja suurten yritysten kesken. Kehittämistarpeita on mm. maaseudun biomateriaalien kestävässä jalostuksessa ja käytössä, resurssitehokkuudessa, hajautetun uusiutuvan energian tuotannossa, logistiikassa ja käytössä, ravinnekierrossa, uusien korkean arvon tuotteiden tuotannossa sekä luontoon kytkeytyvissä palveluissa. Lisäksi on tarpeen kiinnittää huomiota metsien ja luonnon uusiin käyttömuotoihin, kuten matkailu- ja virkistyspalveluihin, ja niiden yhteensovittamiseen. Tarve vähentää negatiivisia ympäristövaikutuksia ja vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä sekä ilmasto- että taloudellisista ja huoltovarmuussyistä edellyttää merkittävää panostusta uusien teknologisten ratkaisujen kehittämiseen, uusiin prosessi ja logistiikkaratkaisuihin sekä uusiutuvien energialähteiden monipuoliseen hyväksikäyttöön.
- Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät yhteistyöhankkeet.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi), alueiden välisinä, ohjelma-alueen laajuisina tai EU:n sisäisinä kansainvälisinä hankkeina.

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista yhdessä yrittäjien, tuottajien, metsänomistajien ja yhteisöjen kanssa.

Yritysryhmähankkeet: Yritysryhmälle, johon kuuluu vähintään 3 ja enintään kymmenen yritystä, tuki voidaan myöntää niin, että tuki kohdennetaan osallistujayrityksille vähämerkityksisenä tukena. Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotannollisen yhteistyön kehittäminen, markkinointi- ja myyntiyhteistyön kehittäminen tai tuoteperheen suunnittelu. Yhteistyötä voidaan yritysryhmähankkeessa rakentaa niin, että lopputuloksena voisi olla esim. yrityksiä palvelevan osuuskunnan perustaminen taikka matkailuyritysten vientirenkaan käynnistäminen. Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu vastaava julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Viljelijäryhmähankkeet: viljelijöiden kehittämisryhmään voi kuulua vähintään 3 ja enintään 10 viljelijää.

Yhteistyöhankkeessa ryhmä yrityksiä kehittää toimintaansa sekä yhteisillä kehittämistoimenpiteillä että yrityskohtaisesti. Tavoitteena voi olla esimerkiksi työnteon ja tuotannollisen yhteistyön kehittäminen. Yhteistyön merkitys on tärkeää tarkasteltaessa sekä viljelijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia, että mielekkäitä tapoja toteuttaa ympäristönhoitotoimia. Viljelijöiden välinen yhteistyö on taloudellisesti ja sosiaalisesti tärkeää. Viljelijät voivat hyötyä yhteistyöstä säästettyjen kustannusten kautta, minkä lisäksi se edesauttaa innovaatioiden leviämistä ja eri osapuolten oppimista. Yhteistyön avulla myös saavutetaan luottamuksen ja vastavuoroisuuden ilmapiiri, joka puolestaan lisää yhteisöllisyyttä.

Tuen saajana eli hankkeen hallinnoijana voi olla kehittämisorganisaatio: neuvontajärjestö, kehittämisyhtiö tai muu julkisoikeudellinen tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

Valmisteluraha

Yritys- ja viljelijäryhmähankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa maaseudun sosioekonomisen yhteistyön edistämiseen liittyvä hanke kansallisissa säädöksissä määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Tuki voidaan myöntää valmistelurahan hakijalle, joka osoittaa sen tarpeellisuuden idean kehittelyyn ja kokoonjuoksemiseen. Valmisteluraha on tarkoitettu lyhyeen työskentelyyn ja sille tullaan asettamaan määräaika kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahalle asetetaan omat kriteerit kansallisessa säädöksessä. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta koskevan valtiontukisäädöksen ehtoja tulee noudattaa.

Koneasemien kone- tai laitehankintoja ei tueta tästä toimenpiteestä.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 -100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Jos tuki muodostuu valtiontueksi, noudatetaan ao. valtiontukisäädöksessä asetettuja tukitasoja.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannukset;

2) matkakustannukset;

3) ostopalveluiden hankintakustannukset;

4) vuokrakustannukset; ja

5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kustannukset jotka

1) liittyvät menekinedistämistoimiin, jotka koskevat lyhyitä toimitusketjuja, paikallisten markkinoiden kehittämistä tai maaseutumatkailua;

2) aiheutuvat lyhytkestoisesta yrityskohtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta; tai

3) liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi.

Tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä, sillä tuki ei kaikilta osin kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. EU-rahoituskaudella 2014-2020 tukeen on sovellettu komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (vähämerkityksinen tuki/de minimis) ja (EU) N:o 702/2014 (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis06 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö06 sosioeko - Yhteistyötoimien määrä sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.39; R.41; R.42;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis06 - Valmisteluraha

Valmistelurahaa voidaan myöntää maksimissaan 5000 euroa yritysryhmähankkeille ja viljelijäryhmähankkeille.
Valmistelurahan arvo on määritelty KPMG:n tekemässä selvityksessä.

Yhteistyö06 sosioeko - Yhteistyötoimien määrä sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yhteistyöhankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon. Lisäksi määrityksessä on otettu huomioon, että yhteistyötoimenpiteitä toteutetaan CAP-suunnitelmassa sekä alueellisena ja tukea voidaan myöntää myös yritys- ja viljelijäryhmälle. Tavoitteena on tällöin rahoittaa osittain myös aikaisempaa pienempiä hankkeita, joten kokonaisuutena hankkeiden keskimääräinen koko olisi arvion mukaan jonkin verran aiempaa ohjelmakautta pienempi.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis06 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00	10,00
Yhteistyö06 sosioeko - Yhteistyötoimien määrä sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	8,00	13,00	20,00	40,00	20,00	10,00	111,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	8,00	13,00	20,00	40,00	20,00	10,00	111,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	1 440 000,00	2 340 000,00	3 600 000,00	7 200 000,00	3 600 000,00	1 820 000,00	20 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	619 200,00	1 006 200,00	1 548 000,00	3 096 000,00	1 548 000,00	782 600,00	8 600 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yhteistyö 07 - Älykäs kylä -yhteistyöhankkeet

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yhteistyö 07
Tukitoimen nimi	Älykäs kylä -yhteistyöhankkeet
Tukitoimen tyyppi	COOP(77) – Yhteistyö
Yhteinen tuotosindikaattori	O.32. Tuettujen muiden yhteistyötoimien tai -yksiköiden lukumäärä (paitsi O.1 kohdassa raportoitavat EIP:t)
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 15	Kylien kehittäminen ja yhteisöllisyys	Tärkeä	Kyllä
BeTa 17	Maaseudun palveluiden turvaaminen ja kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 49	Yhteistyön lisääminen ja uusien ratkaisujen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 50	Älykäs sopeutuminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.40 Älykkäitä kyliä koskevien tuettujen strategioiden lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

EU:n toimet älykkäille kylille on Euroopan komission huhtikuussa 2017 käynnistämä aloite, jossa panostetaan tulevaisuuden kyliin ja halutaan huomioida digitalisaatiota edistävien investointien, saavutettavuuden ja osaamisen tukeminen. Aloitteessa kannustetaan löytämään aivan uusia ja keskenään risteäviä polkuja maaseudun kehittämisen, tutkimuksen, liikenteen, energian ja digitaalisen kehityksen osalta. EU.n komission ja parlamentin määritelmä älykkäälle kylälle: Älykkäät kylät ovat maaseutualueiden yhteisöjä, jotka käyttävät innovatiivisia ratkaisuja parantaakseen kestävyyttään ja

resilienssiään paikallisten vahvuuksien ja mahdollisuuksien pohjalta. He luottavat osallistavaan lähestymistapaan kehittääkseen ja pannakseen täytäntöön strategiansa parantaakseen taloudellisia, sosiaalisia ja/tai ympäristöolojaan erityisesti ottamalla käyttöön digitaalitekniikan tarjoamia ratkaisuja. Älykkäät kylät hyötyvät yhteistyöstä ja muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa maaseudulla ja kaupunkialueilla. Digitaalisuus, tiedon hyödyntäminen, uusi teknologia ja tekoälyratkaisut ovat keskeisiä muutoksen työkaluja. Kyseessä on strateginen kehittämisen väline ja se voi liittyä kaikkiin kestävän kehityksen teemoihin ja niiden innovaatioihin. Hankkeilla voi suunnitella pitkän aikavälin toteutuksia ja se vastaa myös EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision tavoitteisiin. Älykkään kylän hankkeessa on mukana vähintään kaksi eri osapuolta eli kumppania. Ryhmän toiminnan ja idean kehittelyn kannalta on kuitenkin parempi, jos mukana olisi useampia henkilöitä ja organisaatioita. Yksi mukana olevista kumppaneista toimii hankkeen vastuullisena toteuttajana, jolle tuki myönnetään.

Älykkäiden kylien hankkeilla on tarkoitus edistää kylän tai kunnan elinvoimaa hyvin konkreettisesti. Kylä tai kunta voi etsiä apua esim. oppilaitoksista tai tutkimuslaitoksista tai muusta asiantuntijaorganisaatiosta ja he yhdessä etsivät ratkaisuja haasteisiinsa ja rakentavat vastauksia. Kumppanina voi olla myös toinen kylä tai kunta. Hankkeissa rakennetaan yhteinen suunnitelma (strategia) ja sen käytännön toteutus. Älykkäiden kylien suunnitelmaan (strategiaan) liittyvät investoinnit toteutetaan erikseen. Hankkeessa voidaan ratkaista joku täsmähaaste tai siinä voidaan ratkaista useita haasteita, haaste kerrallaan. Hankkeissa voidaan toteuttaa kokeiluja ja jakaa niistä tietoa muille kylille ja kunnille ja alueille. Toisilta oppiminen ja kokemusten jakaminen lisää panostusten tehokkuutta.

Digitalisaatio on myös älykkäiden kylien kehittämisessä läpileikkaavassa asemassa – vaikkei kyse olekaan pelkästään siitä. Älykäs sopeutuminen tuo omat mahdollisuutensa kehitykseen.

Toimenpide vastaa EU:n pitkän aikavalin maaseutuvision tavoitteisiin laajasti.

Älykkäiden kylien hankkeiden teemoja ovat läpileikkaavina digitalisaatio ja innovaatiot.

Toimet tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Älykkäiden kylien hankkeiden teemoja on tarkennettu kestävän kehityksen teemojen mukaisesti ja näiden lisäksi läpileikkaavina on digitaalinen teknologia ja innovaatiot.

Taloudelliset innovaatiot - investoinnit ja toimenpiteet nousevien arvoketjujen ja paikallisten taloudellisten klusterien (sekä maatalouden että muun maaseudun toimialojen) tukemiseksi, jotka perustuvat paikallisiin hyödykkeisiin (kierto- ja biotalous, älykkäät turistikohteet jne.). Älykkäät liikenne- ja logistiikkaratkaisut, älykkäät paikalliset palvelut ja palveluketjut sekä älykkäät ruokaketjut, digitalisointi ja yritysten yhteistyö, maatilojen älykkäät strategiat ja yhteistyö. Laajakaistayhteydet ja niihin liittyvä yritysten digiloikka. Erilaiset mallit yrityksille (esimerkiksi sosiaalinen yrittäjyys), monipaikkaisuus, paikkariippumattoman työnteon mahdollisuudet. Älykäs sopeutuminen.

Sosiaaliset - innovaatiot kestävien ja laadukkaiden palvelujen ja kestävän toiminnan mahdollistamiseksi. Mm. sosiaalisten ja kulttuuripalvelujen varmistaminen. Panostus tulevaisuuden taitoihin. Kaupunkien ja maaseudun yhteydet ja yhteistyö. Kestävä hyvinvointi: vältetään segregaatiota ja eriarvoisuutta ihmisten välillä, parannetaan maahanmuuttajien ja muiden uusien tulijoiden kotouttamista, yhteisöä, elinoloja, kulttuuria, turvallisuutta. Tietämys, tieto - myös hiljainen tieto - kylistä toiminnassa. Monipalvelukeskukset, etäopiskelupisteet.

Ympäristö - innovaatiot resurssitehokkuuden parantamiseksi, paikallisten energiayhteisöjen luomiseksi, hiilijalanjäljen vähentämiseksi, biologisen monimuotoisuuden lisäämiseksi sekä ympäristövarojen suojelemiseksi. Asukkaat, kunnan viranomaiset, yrityssektorin edustajat, tutkimuslaitokset ja asiantuntijat työskentelevät yhdessä kehittääkseen ja räätälöidäkseen uusia kustannustehokkaita ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi, etenkin kuljetuksen, asumisen ja ruuan yhteydessä. Vähähiiliset kylät: bio- ja kiertotalous, kestävä ruoantuotanto ja paikallinen ruoka.

Toimenpide yhteensovitetaan Leader-rahoituksen kanssa alueellisten ELY-keskusten ja Leader-ryhmien yhteistyöasiakirjassa.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt, kuten

yhdistykset, kunnat, yhdistykset, järjestöt ja osuuskunnat.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukea voidaan myöntää yhteistyöhankkeeseen, jossa yhteistyöhön osallistuu vähintään kaksi toimijaa.

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Hanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi) sekä alueiden välisinä. Älykkäillä kylillä voidaan edistää myös kansainvälistä yhteistyötä muiden EU-maiden kanssa.

Hankkeet voivat kestää enintään 5 vuotta.

Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehtävä työ (luontoissuoritus) voidaan hyväksyä osana yksityistä rahoitusta yleishyödyllisissä / yhteisöhankkeissa kansallisessa lainsäädännössä määritellyin ehdoin. Yleisasetuksen artiklan 53 ja 67 mukaiset luontoissuoritukset, joista ei ole maksettu rahallista korvausta, ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tuensaajan tulee esittää hyväksyttävistä kustannuksista riittävät suorituksen todentavat dokumentit.

Valmisteluraha

Älykkäät kylät hankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman valmisteluun liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa. Tuki valmisteluun voidaan myöntää, mikäli tuen hakijalla on aikomus toteuttaa älykäs kylä-hanke, jonka idea perustuu olemassa olevaan, käytännön tarpeeseen. Älykkäät kylät –hankkeen valmistelurahan tarkoitus on testata hankkeen tarvetta suhteessa sen tavoitteeseen ja testata toimijoiden sitoutumista ja hankkeen toteutettavuutta. Valmistelurahan kertakorvauksen perusteena on aiesopimus / aiekumppanuus älykkään kylän strategian tai hankkeen pohjaksi. Valmistelurahan tuloksena syntyy aiesopimus tai raportti, miksi idea ei toimikaan.

Yhteistyön muodot

Kahden tai useamman osapuolen yhteishankkeet: Kehittämishankkeet toteutetaan kahden tai useamman osapuolten yhteishankkeina, jotka eivät hyödytä vain yhtä yritystä tai tapahdu alihankintana vaan aitona yhteistyönä. Yhteistyötä edistävillä hankkeilla tavoitellaan käytännön uudistuksia ja ratkaisuja, uusia tuotteita ja menetelmiä ja teknologista uudistumista.

Tukea ei myönnetä

Tukea ei myönnetä yritysten normaalin toiminnan kustannuksiin eikä yksittäisen yrityksen tuotekehitykseen tai olemassa olevan arvoketjun kasvuun liittyviä hankkeita tai alihankintana suoritettuja tutkimushankkeita.

Toimenpiteessä ei tueta kuntien tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten peruspalveluiden tuottamista, mutta hankkeilla voidaan suunnitella ja kokeilla uusia toimintamalleja, joilla peruspalvelujen saatavuutta voitaisiin parantaa.

Tukea ei myönnetä yhteistyöhön, jossa on mukana pelkästään tutkimuslaitoksia

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille.

Lisäksi hanketta voivat koskea valtiontukisäädöksen ehdot.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle. Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää seuraaviin hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin:

1) palkkaus- ja palkkiokustannukset;

2) matkakustannukset;

3) ostopalveluiden hankintakustannukset;

4) vuokrakustannukset; ja

5) muut kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, mukaan luettuna kustannukset, jotka liittyvät pilottihankkeissa tarvittavien välineiden ja laitteiden poistokustannuksiin siltä osin ja siltä ajalta kuin niitä on käytetty hankkeessa.

Hankkeeseen liittyvään investointiin tuki haetaan erikseen.

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Kaikki rahoitus ei muodostu valtiontueksi, mutta niiltä osin kun kyse on valtiontueksi muodostuvasta rahoituksesta, otetaan käyttöön GBER ja de minimis -sääntöjä.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
ValmisteluYhteis07 - Valmisteluraha	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;		Ei
Yhteistyö07 älykylä - Älykkään kylän hankkeiden (strategioiden) määrä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.40;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

ValmisteluYhteis07 - Valmisteluraha

Älykkäät kylät hankkeen perustamiseen, yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja hankesuunnitelman testaamiseen liittyviin kustannuksiin voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukea kertakorvauksena, jonka suuruus on enintään 5000 euroa.

Yhteistyö07 älykylä - Älykkään kylän hankkeiden (strategioiden) määrä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden yhteistyöhankkeiden ja palvelujen ja kylien kehittämisen toimenpiteen toteutuneeseen keskiarvoon.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
ValmisteluYhteis07 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00	10,00
Yhteistyö07 älykylä - Älykkään kylän hankkeiden (strategioiden) määrä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	12,00	15,00	15,00	7,00	5,00	60,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	0,00	6,00	12,00	15,00	15,00	7,00	5,00	60,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	996 000,00	1 992 000,00	2 490 000,00	2 490 000,00	1 162 000,00	870 000,00	10 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	428 280,00	856 560,00	1 070 700,00	1 070 700,00	499 660,00	374 100,00	4 300 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

KNOW(78) - Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen

AX Råd - Rådgivningstjänster

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX Råd
Tukitoimen nimi	Rådgivningstjänster
Tukitoimen tyyppi	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 35	Riskienhallinnan ja erityisesti ennakkovarautumisen kehittäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Rådgivningstjänsten omfattar ekonomiska, produktionsmässiga, marknadsmässiga, miljömässiga och

sociala frågor, och den förmedlar även ny information om forskning och innovationer. Rådgivning erbjuds om främjande av miljö- och klimatfrågor, främjande av djurens välbefinnande på gården, kraven i fråga om förvaltningsåtaganden och villkorlighet, finansieringsmöjligheter, affärsplaner, kraven i ramdirektivet för vatten, villkoren för användning av växtskyddsmedel, främjande av resistens mot mikrobläkemedel, riskhantering, innovationer samt digital teknik. Rådgivningen bedrivs oavhängigt och utan intressekonflikter.

De områden som rådgivningstjänsten omfattar specificeras för varje särskilt mål, och därtill finns de övergripande områdena digital teknik och innovationer.

1. **Jordbrukets motståndskraft** (Stödja jordbruksinkomster som det går att leva på och jordbrukets motståndskraft i unionen för att förbättra livsmedelstryggheten)

- Affärskompetens, ekonomisk planering och ledning, förändringar i produktionen
- Investeringar för att förbättra arbetsmiljön
- Riskhantering: riskkartläggning av gården och rekommendationer för att minimera riskerna, arbetssäkerhet, riskhanteringsplan
- Sociala frågor: förutsättningar att orka, välbefinnande, nätverkande och samarbetsförmåga, projekt med jordbrukargrupper inom samarbetsåtgärden
- Den sociala dimensionen: arbetsledning, arbetstidslagstiftning, tillämpning av anställningsvillkor

2. **Öka konkurrenskraften** (Öka konkurrenskraften och marknadsorienteringen, med ett större fokus på forskning, teknik och digitalisering)

- Ökad effektivitet i produktionen: ändrade produktionsmetoder, utveckling av primärproduktionens struktur
- Förbättring av åkrarnas fastighetsstruktur: utredningar om möjligheterna i fråga om t.ex. ägoregleringar, ägobyten samt arrangemang som gäller ägande och arrende av mark
- Bevattning och torrläggning
- Investeringar för att öka konkurrenskraften och lönsamheten
- Marknadskompetens, marknadsundersökningar, utveckling av konsumentorienterade mervärdesprodukter
- Producentgrupper/organisationer (samarbete)

3. **Värdekedjan** (Förbättra jordbrukarnas position i värdekedjan)

- Specialisering
- Produktutveckling och utveckling av företagsverksamheten, start av innovativ jordbruksverksamhet
- Utökat samarbete mellan producenter
- Korta kedjor på den inhemska marknaden
- Investeringar för att öka bearbetningsgraden
- Kvalitetssystem: EU:s system för namnskydd, ekomärkning och nationella kvalitetssystem
- Certifiering av områden för ekologisk insamling

4. **Begränsning av och anpassning till klimatförändringar och hållbar energi** (Bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt till hållbar energi)

- Begränsning av klimatförändringarna:
-Tillförsel och lagring av kol i marken
-Investeringar i produktion och användning av biogas och återvunna näringsämnen
-Investeringar för att förbättra tillståndet i miljön
-Skötselplan för våtmark
-Odling av torvmarker på ett sätt som minskar växthusgasutsläppen
- Anpassning till klimatförändringarna

- Energieffektivitet och materialeffektivitet:
-Gårdsspecifik energiplanering
-Gårdarnas materialeffektivitet
-Förnybar energi
-Investeringar i förbättrad materialeffektivitet och energieffektivitet
-Investeringar i produktion och användning av förnybar energi (inkl. träenergi, vind- och solenergi, jordvärme)
- Villkorlighet GAECs: GAEC 1, GAEC 2, GAEC 3 och den nationella GAEC som rör röjning på mineraljordar)

5. **Hållbar utveckling och naturresurser (vatten, mark och luft)** (Främja hållbar utveckling och effektiv förvaltning av naturresurser som vatten, mark och luft)

Vattenskydd:
-Ramdirektivet för vatten (2000/60/EG och SMR 1)
-Nitratdirektivet (91/676/ETY, och SMR 2)
-Investeringar för våtmark
-Skötselplan för våtmark
-Ekologisk vattenförvaltning
-Digitalt näringsämnesverktyg
-Beräkningar av näringsbalansen
-Investeringar i vattenhushållning
-Förbättring av markens struktur:
-Åkrarnas kulturtillstånd
-Odlingsplanering
-Diversifiering av odlingen
-Tillförsel och lagring av organiskt material i marken
-Återvinning av organiska ämnen, användning av organiska gödselfabrikat, effektivare cirkulation av näringsämnen, utnyttjande av gödselns näringsämnen
-Odlingsmetoder som minskar bearbetningen och ökar växttäcket, t.ex. odling av fånggrödor, gröngödslingsvall, växttäcke vintertid
-Åkrarnas vattenhushållning
- Luftkvalitet och förbättring av kvaliteten:
-Direktiv 2008/50/EG om luftkvalitet och renare luft
-Direktiv (EU) 2016/2284 om minskning av utsläpp av luftföroreningar
-Minskning av ammoniakutsläppen (åkerodling, anvisningar om djurutfodring, investeringar i produktionsbyggnader)
-Åtgärder som främjar cirkulär ekonomi och som omfattas av miljöersättningar
-Hållbar användning av växtskyddsmedel:
-Användning av växtskyddsmedel (art 55 i förordning (EU) 1107/2009 och SMR 12)
-Hållbar användning av bekämpningsmedel (direktiv 2009/128/EG och SMR 13), minskad användning av bekämpningsmedel (strategin Från jord till bord)
-Skyddsåtgärder mot växtskadegörare (förordning (EU) 2016/2031)
-Integrerad bekämpning
-Villkorlighet GAECs: GAEC 4, GAEC 6, GAEC 7, GAEC 8

6. **Biologisk mångfald** (Bidra till att skydda den biologiska mångfalden, stärka ekosystemtjänster samt bevara livsmiljöer och landskap)
- Bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (direktiv 92/43/EEG och SMR 4)

- Främjande av fågelbeståndet i jordbruksmiljön (direktiv 2009/147/EG om bevarande av vilda fåglar och SMR 3)
- Förhindrande av fågelskador och skötsel av fågelåkrar
- Identifiering av objekt och praxis som främjar gårdens biologiska mångfald
- Mångfaldsväxter (pollinerar-, landskaps-, vilt-, ängs- och fältfågelväxter), naturvårdsåkrar
- Begränsning av främmande arter
- Skötsel av mångfaldsvåtmark
- Skötsel av vårdbiotoper och naturbete
- Plan för miljöavtal om främjande av landskapet och naturens mångfald
- Ekologisk produktion och husdjursproduktion
- Villkorlighet GAECs: GAEC 9, GAEC 10

7. **Unga jordbrukare och nya företagare** (Locka unga jordbrukare och underlätta affärsutveckling)
- Rådgivning, handledning och beräkningar i samband med generations- och ägarskiften
- Inrättande av stödgrupper och nätverk, deltagande i projekt som främjar etablering av jordbruk

8. **Sysselsättning och tillväxt** (Främja sysselsättning, tillväxt, social delaktighet och lokal utveckling i landsbygdsområden, inbegripet bioekonomi och hållbart skogsbruk)
- Lägesbild för företagsetablering, marknadsundersökning och affärsplan
- Annan affärsverksamhet på gården
- Affärskompetens på andra områden än jordbruksföretag
- Bioekonomi

9. **Livsmedelstrygghet och djurens välbefinnande** (Se till att EU:s jordbruk svarar bättre på samhällets krav på livsmedel och hälsa, inbegripet säkra, näringsrika och hållbart producerade livsmedel, matsvinn samt djurskydd)
Djurens välbefinnande och hälsa:
-Bekämpning av antibiotikaresistens ("A European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance")
-Åtgärder som främjar djurens välbefinnande och hälsa och som omfattas av ersättning för djurens välbefinnande
-Planer för djurens välbefinnande, utveckling av verksamheten
-Planer för djurens hälsa
- Biosäkerhet och bioskyddÖverförbara djursjukdomar och djurhälsolag (förordning (EU) 2016/429)
- Investeringar i en förbättring av djurens välbefinnande
- Villkorlighet (SMR 5, SMR 6, SMR 14–16)

Ålands landskapsregering väljer rådgivare i enlighet med den nationella genomförandelagen och rättsakter på lägre nivå. Rådgivarna väljs för de olika rådgivningsmodulerna, som är baserade på ämnesområdena för rådgivningen. En rådgivare kan samtidigt vara godkänd inom en eller flera rådgivningsmoduler. När rådgivarna lämnar in ansökan förbinder de sig att ge högklassig rådgivning enligt åtgärden som utgår från behoven hos den som handleds, att inte ta emot rådgivningsuppdrag om det förekommer en intressekonflikt, att behandla information som de får under rådgivningen konfidentiellt och att se till att upprätthålla sin sakkunskap. Efter att ha valts till rådgivare och godkänts för registret har rådgivarna de förutsättningar och rättigheter som behövs för att ge stödberättigande rådgivning. Bland annat forskningsanstalter, AgriHubi, landsbygdsnätverket och Livsmedelsverket erbjuder fortbildning för rådgivare.
Jordbrukaren/företagaren väljer ämnesområde för rådgivningen och rådgivare i Ålands rådgivarregister. Flera rådgivningstillfällen kan ordnas för en gård. Rådgivning kan även ges i grupp med beaktande av behoven hos de enskilda personer som anlitar rådgivningstjänsten. Producentgrupper kan anlita

rådgivningstjänsten gemensamt, t.ex. vid rådgivning om ekologisk produktion och i frågor som rör namnskydd.

När det gäller administreringen av systemet är målet att digitalisera hela processen, digitala verktyg ska kunna användas t.ex. vid utarbetandet av planer. Dessutom uppmuntras och förstärks rådgivning på distans.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stöd kan beviljas till godkända rådgivare som ger jordbrukare och livsmedelsföretagare råd inom områden ovanstående områden. .

En förutsättning för att godkännas för rådgivningssystemet är att rådgivaren har tillräcklig sakkunskap med tanke på uppgiftens kvalitet och omfattning. Kriterierna för att kunna godkännas som rådgivare är examen på minst andra stadiet, lämplig erfarenhet av rådgivning, mervärdesskatteskyldighet (organisation eller rådgivare) samt att man förbinder sig till den avtalade ersättningen för rådgivningen. Alla kriterier måste uppfyllas.

Av rådgivarna förutsätts det att de upprätthåller sin yrkesskicklighet och sina kunskaper samt att de uppför sig oklanderligt.

Rådgivningen ska dokumenteras. Jordbrukaren/företagaren (förmånstagaren) bekräftar den tid som använts för rådgivningen. Bekräftelsen och dokumenteringen av rådgivningen är en förutsättning för att stöd ska betalas ut.

Val av nya rådgivare inleds i början av 2023. Hela rådgivningssystemet (inkl. valet och godkännandet av rådgivare) ska genomföras i det elektroniska systemet, Hyrrä.

I rådgivningstjänsten beviljas godkända rådgivare och rådgivarorganisationer ersättning för den rådgivning som de ger.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS

Ersättningen betalas ut till den godkända rådgivaren per rådgivningshändelse. Ersättningen baseras på den tid som ägnas åt rådgivning.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Fast pris per timme rådgivning (max 75€/timme rådgivning), rådgivningen kan kosta mer, men endast detta belopp ersätts.

Ersättning betalas per rådgivningstillfälle och baseras på den tid som använts för rådgivningen. Dessutom kan skäliga resekostnader och förberedelser ersättas.

Maximal kostnads som ersätts är 1500 euro per företag och rådgivningstillfälle. Totalt kan rådgivning för en kostnad om tiotal 6 000 euro ersättas per företag.

Lisäselvitys

Rådgivare skall godkännas och föras in i det nationella rådgivarregistret för att kunna erhålla stöd

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Ersättning för rådgivningstjänster ska betalas till den godkända rådgivaren per rådgivningstillfälle. Ersättningen baseras för den tid som ägnas åt rådgivning.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Råd - Rådgivningstjänster	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.1;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Råd - Rådgivningstjänster

Enhetskostnader bygger på tidigare genomsnittliga kostnader för motsvarande åtgärd.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Råd - Rådgivningstjänster (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00			
	O.33 (yksikkö: Toimia)	23,00	25,00	25,00	26,00	26,00			125,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	23,00	25,00	25,00	26,00	26,00			125,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	9 200,00	10 000,00	10 000,00	10 400,00	10 400,00			50 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	3 956,00	4 300,00	4 300,00	4 472,00	4 472,00			21 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

AX Utbildning - Utbildning

Intervention koodi (jäsenvaltio)	AX Utbildning
Tukitoimen nimi	Utbildning
Tukitoimen tyyppi	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI20	Åland

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Interventionen omfattar det självstyrda Åland. Interventionen omfattar hela Åland.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 41	Toimiva vesihuolto (ilmastoriskien kartoitus ja riskeihin varautuminen)	Tärkeä	Osittain
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen
R.28 YMP:sta tuetusta ympäristö- tai ilmastotehokkuutta koskevasta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

I åtgärden genomförs utbildningsprojekt som förbättrar kunskaper med anknytning till ett eller flera särskilda mål i CAP-planen. Stöd kan beviljas för att öka kunskaper hos företag och gemenskaper inom jordbruk och skogsbruk och i landsbygdsområden samt för att öka kunskapen om natur-, miljö- och klimatskydd, inbegripet miljöutbildning.

Målet är att förbättra kompetensen som behövs för att driva företag på landsbygden och att förbättra entreprenörskapen samt öka kunskap gällande miljön, produktionen och verksamheten samt åtgärder för att minska klimatförändringen och anpassning till den. Genom att förmedla de senaste forskningsrönen gör man det möjligt att ta i bruk innovationer och förbättra energieffektiviteten. I åtgärden genomförs projekt med vilka man på olika sätt genom att ställa vetenskaplig information, innovationer och annan kompetens till jordbrukares, skogsägares, livsmedelsaktörers och andra landsbygdsföretagares förfogande.

Åtgärden omfattar alla relevanta åtgärder som främjar utbildningens tillgänglighet som främjar uppnåendet av ett eller flera särskilda mål (6 artikel i CAP-planförordningen).

Genom att öka kompetensen förbättrar man landsbygdsföretagarnas- och sammanslutningarnas och jordbrukarnas kunskap och kompetens i klimat- och miljöfrågor, användningen av digitalisering samt ökar produktionen och användningen av förnybar energi samt kompetensen gällande energisparande. Målet är att öka kompetens gällande hållbar produktion och EU:s kvalitetssystem, vattenvård, biologisk mångfald, genetisk mångfald och bromsning av klimatförändringen och anpassning till den.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Stödmottagare kan vara alla offentlig rättsliga och privaträttsliga samfund.

Kompetensen kan utvecklas genom projekt där man genomför bland annat kurser, webbutbildningar, workshoppar, presentationer samt gårds- och företagsbesök.

Om ökningen av kompetens riktas till en begränsad grupp (företagsgrupp) bestående av även andra än primärproduktionsföretag, kan stödet beviljas som stöd av mindre betydelse (de-minimis).

Förutsättning för beviljande av stöd för utvecklingsprojekt är att den sökande har tillräckliga ekonomiska och operativa förutsättningar för att genomföra projektet. Stödmottagaren eller, om andra aktörer än stödmottagaren deltar i genomförandet av utbildningsprojektet, den som genomför projektet har tillräcklig yrkesskicklighet med tanke på utbildningsprojektets

Med åtgärden stöds inte utbildning som leder till yrke eller examen, allmänbildande utbildning eller utbildning som genomförs med andra fonders åtgärder.

Med åtgärden stöds inte informationsförmedling och informering som hör till myndighets- och förvaltningsuppgifter.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Non-IACS Stödet ska beviljas som bidrag till utvecklingsprojektet.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Stödet är maximala stödnivån är 100 %.

Det stödbelopp som ansöks för investeringarna skall enligt ansökan vara minst 500 euro. Stödet kan vara högst 30 000 euro per utbildningsåtgärd.

Inkomster i form av kurskostnader för deltagande dras från den stödbara kostnaden.

De stödberättigande kostnaderna för denna åtgärd skall vara kostnaderna för alla relevanta åtgärder för att stödja utbildning och för att bidra till att uppnå de allmänna och specifika mål som anges i artikel 1. Stödberättigande kostnader inkluderar kostnaderna för att organisera utbildningen. Genomförandet av projektet kan omfatta kurser, demonstrationsaktiviteter, workshops.

Stöd kan beviljas för följande kostnader till följd av genomförandet av utbildningsprojektet:

- Resekostnader
- Inköp av inköpstjänster som föreläsare
- Lönekostnader för arrangören
- Kostnader för utrymmesuthyrning.
- Annonser, material och andra kostnader som är nödvändiga för genomförandet

Lisäselvitys

De som arrangerar utbildningen skall visa på dokumenterad utbildning inom sitt kunskapsområde.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Åtgärden ger inte direkt stöd till producenter, utan beviljas organisationer och företag som arrangerar och tillhandahåller utbildning.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Utbildning - Utbildning	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI20;	R.1; R.28;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Utbildning - Utbildning

Enhetskostnader bygger på tidigare genomsnittliga kostnader för motsvarande åtgärder.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Utbildning - Utbildning (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00			
	O.33 (yksikkö: Toimia)	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00			60,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00			60,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00			150 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00			64 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

Koulutus - Koulutus

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Koulutus
Tukitoimen nimi	Koulutus
Tukitoimen tyyppi	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen
R.28 YMP:sta tuetusta ympäristö- tai ilmastotehokkuutta koskevasta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpiteessä toteutetaan hankkeita, jotka parantavat yhteen tai useampaan CAP-suunnitelman erityistavoitteisiin liittyvää osaamista. Toimenpide kattaa relevantit toimet, joilla edistetään koulutuksen saatavuutta. Tukea voidaan myöntää maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten ja yhteisöjen ja asukkaiden osaamisen lisäämiseen sekä luonnon, ympäristön ja ilmaston suojeluun liittyvään tiedon lisäämiseen.

Koulutushankkeet ovat ratkaisevan tärkeitä maaseutualueiden talouskasvun ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi sekä maa- ja metsätilojen kestävyyden, kilpailukyvyn, resurssitehokkuuden ja ympäristönsuojelun parantamiseksi. Lisäksi toimenpide auttaa lisäämään maatalouden ja tutkimuksen

välisiä yhteyksiä. Koulutustoimien on edistettävä yhden tai useamman erityistavoitteen saavuttamista ja ovat erityisen tärkeitä osaamista, innovointia ja digitalisaatiota koskevan monialaisen tavoitteen toteuttamiseksi. Koulutushankkeet ovat tärkeässä roolissa myös AKIS-kokonaisuuden toteutumiseksi. Osaamisen lisäämisen toimilla vastataan Green Deal- ja EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision tavoitteisiin.

Toimenpiteessä toteutetaan hankkeita, joilla helpotetaan eri tavoin tieteellisen tiedon, innovaatioiden, digitalisaation ja muun osaamisen saattamista viljelijöiden, metsänomistajien, elintarvikealan toimijoiden ja muiden maaseudun yrittäjien ja yhteisöjen käyttöön sekä lisätään muutoskestävyyttä ja johtamisosaamista.

Osaamisen lisäämisen avulla lisätään maaseutuyrittäjien ja -yhteisöjen ja viljelijöiden tietämystä ja osaamista ilmasto- ja ympäristökysymyksissä, digitalisaation hyödyntämisestä sekä kasvatetaan uusiutuvan energian tuotantoon ja käyttöön sekä energiansäästöön liittyvää osaamista. Tavoitteena on lisätä kestävään tuotantoon ja toimintaan, maatilojen muutoskestävyyteen ja kilpailukyvyn parantamiseen, EU:n laatujärjestelmiin, vesienhoitoon, luonnon monimuotoisuuteen, geneettiseen monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvää osaamista sekä ruokaturvaan ja eläinten hyvinvointiin liittyvää osaamista. Uusimman tutkimustiedon välittämisen kautta mahdollistetaan innovaatioiden käyttöönottoa ja parannetaan energiatehokkuutta. Toimenpiteellä lisätään yrittäjien ja maaseudun yhteisöjen osaamista ja yhteistyötä uusien ratkaisujen ja toimintamallien kehittämiseksi (esim. tuottajaorganisaatiot) sekä yrittäjien jaksamiseen ja hyvinvointiin liittyvää osaamista.

Koulutushankkeiden teemoja ovat läpileikkaavina digitalisaatio ja innovaatiot.

Koulutustoimet tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset koulutusta tarjoavat yhteisöt, kuten oppilaitokset, kunnat, yhdistykset, järjestöt ja osuuskunnat.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Osaamista voidaan kehittää hankkeilla toteuttamalla esimerkiksi verkkokoulutuksia, työpajoja, vertaisoppimista, valmennuksia, esittelytoimia sekä tila- ja yritysvierailuja.

Jos osaamisen lisääminen kohdistuu rajattuun joukkoon (yritysryhmä) muita kuin alkutuotannon yrityksiä, tuki voidaan myöntää vähämerkityksisenä tukena (de-minimis). Tukea voidaan myöntää muu julkinen rahoitus mukaan lukien enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Tukea voidaan myöntää viljelijöiden koulutusryhmiin.

Koulutushanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Tuensaajalla tai, jos koulutushankkeen toteutukseen osallistuu muita toteuttajia kuin tuensaaja, toteuttajalla on koulutushankkeen laatuun ja laajuuteen nähden riittävä ammattitaito.

Koulutushankkeisin voi sisältyä tila- ja yritysvierailuja. Tila- tai yritysvierailuilla keskiössä ovat uudet menetelmät tai teknologiat esim. maa- tai metsätaloudessa, tilojen monialaisuus, lyhyet jakeluketjut, uusien yritysmahdollisuuksien ja tekniikoiden kehittäminen ja metsien kestävän käytön parantaminen.

Tukea ei myönnetä

- Vaikeuksissa oleville yrityksille
- Toimenpiteessä ei tueta ammattiin tai tutkintoon johtavaa koulutusta, yleissivistävää koulutusta tai muiden rahastojen toimenpitein toteutettavaa koulutusta.
- Toimenpiteessä ei tueta viranomais- ja hallintotehtäviin kuuluvaa tiedonvälitystä ja tiedotusta.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☒ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset

☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista. Tuen määrään vaikuttavat mahdolliset valtiontukisäännöt.

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla tuetaan koulutusta, joka auttaa saavuttamaan 1 artiklassa vahvistetut yleiset ja erityiset tavoitteet. Tukikelpoisia kustannuksia ovat koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Hankkeen toteutukseen voi sisältyä mm. kursseja, esittelytoimintaa, työpajoja ja valmennusta. Tuki voi myös kattaa osittain tilalla tai yrityksessä tapahtuvaa koulutusta, joissa yrittäjillä on mahdollisuus oppia toisiltaan. Tuki voi kattaa hankkeisiin liittyvät pienhankinnat.

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuviin kohtuullisiin kustannuksiin:

· palkka- ja palkkiokustannuksiin;

· matkakustannuksiin;

· ostopalveluiden hankintaan;

· tilavuokrakustannuksiin;

· materiaali- ja muihin toteutuksen kannalta välttämättömiin kustannuksiin

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tukeen sovelletaan valtiontukisääntöjä, sillä tuki ei kaikilta osin kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. EU-rahoituskaudella 2014-2020 tukeen on sovellettu komission asetusta (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) sekä komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (vähämerkityksinen tuki/de minimis) ja (EU) N:o 702/2014 (maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden ryhmäpoikkeusasetus).

Kaikki tuki ei muodostu valtiontueksi.

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☒ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☒ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen koulusta tarjoava yhteisö.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
KNOW01 koulutus - Koulutuskokonaisuuksien määrä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.1; R.28;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

KNOW01 koulutus - Koulutuskokonaisuuksien määrä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden koulutushankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
KNOW01 koulutus - Koulutuskokonaisuuksien määrä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.33 (yksikkö: Toimia)	0,00	20,00	33,00	30,00	50,00	50,00	50,00	233,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	0,00	20,00	33,00	30,00	50,00	50,00	50,00	233,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	3 000 000,00	4 950 000,00	4 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 550 000,00	35 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 290 000,00	2 128 500,00	1 935 000,00	3 225 000,00	3 225 000,00	3 246 500,00	15 050 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Neuvo - Neuvontapalvelut

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Neuvo
Tukitoimen nimi	Neuvontapalvelut
Tukitoimen tyyppi	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Soveltamisala on Manner-Suomi.

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen
R.2 Maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmään (AKIS) yhdistettävää tukea saavien neuvojien lukumäärä
R.28 YMP:sta tuetusta ympäristö- tai ilmastotehokkuutta koskevasta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä
R.3 Niiden tilojen osuus, jotka saavat YMP:stä tukea digitaaliseen tuotantoteknologiaan

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Neuvonnan kohderyhmänä ovat viljelijät, tuottajien muodostamat ryhmät ja ympäristöasioissa myös muut maankäyttäjät. Haluttu neuvonnan aihealue ja neuvoja valitaan Ruokaviraston neuvojarekisteristä.

Neuvontapalvelut kattavat taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset seikat sekä välittävät uutta tietoa tutkimukselta ja innovaatioilta. Neuvontaa tarjotaan mm. ympäristö- ja ilmastoasioiden edistämisestä sekä eläinten hyvinvoinnin edistämisestä tilalla sekä myös hoitositoumusten ja ehdollisuuden vaatimuksista,

rahoitusmahdollisuuksista, liiketoimintasuunnitelmista, vesipuitedirektiivin vaatimuksista, kasvinsuojeluaineiden käytön ehdoista, mikrobilääkeresistenssin estämisestä, riskienhallinnasta, innovaatioista, digitaalisesta teknologiasta. Neuvontapalvelut ovat tärkeässä roolissa AKIS-kokonaisuuden toteutumiseksi. Neuvonta on puolueetonta ja eturistiriidatonta.

Digitaalisena ravinnevälineenä käytetään erikseen määrätyt kriteerit täyttäviä viljelysuunnitteluohjelmia. Sovellusten tulee mahdollistaa kahdensuuntainen tiedonsiirto suunnitteluohjelman ja hallinnon Vipu-palvelun välillä, mikä helpottaa käyttäjien työtaakkaa. Viljelijä tilaa ravinnesuunnitelman neuvojalta, joka toteuttaa sen hyväksytyllä digitaalisella ravinnevälineellä.

Maaseutuyritysten kehittämiseen voidaan myöntää innovointitukea ELY-keskusten ja Leader-ryhmien kautta.

Neuvontapalveluiden teemat on tarkennettu erityistavoitteittain ja näiden lisäksi läpileikkaavina on digitaalinen teknologia ja innovaatiot.

1. **Maatilojen muutoskestävyys** (Annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatalousalan muutoskestävyyden varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua pitkän aikavälin elintarviketurvaa ja maatalousalan monimuotoisuutta ja varmistettaisiin maataloustuotannon taloudellinen kestävyys unionissa)

- Liiketoimintaosaaminen: talouden suunnittelu ja johtaminen, tuotannon muutokset
- Investoinnit työympäristön parantamiseksi
- Huoltovarmuus: keskustelu huoltovarmuudesta ja vaihtoehtoisten tapojen, reittien ja ratkaisujen suunnittelu varautumisen ongelmakohtiin
- Riskienhallinta: maatilan riskikartoitus ja suositukset riskien minimoimiseksi, työturvallisuus, riskienhallintasuunnitelma
- Sosiaalinen ulottuvuus
    - Hyvinvointi: jaksaminen, verkottuminen ja yhteistyötaidot, yhteistyötoimenpiteen viljelijäryhmähankkeet, sosiaalinen huolenpito maaseutuyhteisössä
    - Työehdot ja työnantajan velvollisuudet, työterveys ja -turvallisuus

2.Kilpailukyvyn parantaminen (Parannetaan maatilojen markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, mukaan lukien kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin)

- Tuotannon tehokkuuden lisääminen: tuotantotavan muutokset, alkutuotannon rakenteen kehittäminen
- Nykyaikainen maatalousteknologia: koneet, laitteet, digi ja älymaatalous
- Peltojen kiinteistörakenteen parantaminen: selvitykset esim. tilusjärjestelyjen, tilusvaihtojen sekä maan omistus- ja vuokrausjärjestelyjen mahdollisuuksista
- Investoinnit kilpailukyvyn ja kannattavuuden parantamiseen
- Markkinaosaaminen, kuluttajalähtöisten lisäarvotuotteiden kehittäminen
- Tuottajaryhmät/organisaatiot (yhteistyö)

3.**Arvoketju** (Parannetaan viljelijän asemaa arvoketjussa)

- Erikoistuminen, esim. erikoiskasvit
- Tuotekehitys ja yritystoiminnan kehittäminen, innovatiivisen maataloustoiminnan käynnistys
- Yhteistyön lisääminen tuottajien kesken
- Lyhyet jakeluketjut
- Investoinnit jalostusasteen nostamiseksi
- Laatujärjestelmät: EU:n nimisuojajärjestelmä, luomumerkit ja kansalliset laatujärjestelmät
- Luomukeruualueiden sertifiointi

4.Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmastomuutokseen sopeutuminen sekä kestävä energia (Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa)

- Ilmastomuutoksen hillintä:

- Pellon orgaanisen aineksen säilyttäminen
- Investoinnit biokaasun ja kierrätysravinteiden tuotantoon ja käyttöön
- Investoinnit ympäristön tilan parantamiseen
- Turvemaiden viljely khk-päästöjä vähentävästi
- Uuden pellon raivaamisesta luopuminen ml. tilusjärjestelyt

- Ilmastomuutokseen sopeutuminen:
  - Vesitalouden hallinta muuttuvissa sääolosuhteissa
  - Uudet kasvilajikkeet ja viljelykasvit
  - Tuholaistorjunnan uudet haasteet
- Energia- ja materiaalitehokkuus:
  - Tilakohtainen energiasuunnitelma
  - Tilojen materiaalitehokkuus
  - Uusiutuva energia
  - Investoinnit materiaalitehokkuuden ja energiatehokkuuden parantamiseen
  - Investoinnit uusiutuvan energian tuotantoon ja käyttöön (sis. puuenergian, tuuli- ja aurinkoenergian, maalämmön)
- Ehdollisuus GAEC:t: GAEC 1, GAEC 2, GAEC 3 ja kivennäismaiden raivaukseen liittyvä kansallinen GAEC

5.Kestävä kehitys ja luonnonvarat (vesi, maaperä ja ilma) (Edistetään kestävää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa sisältäen kemikaaliriippuvuuden vähentämisen)

- Vesiensuojelu:
  - Vesipuitedirektiivi (2000/60/EY, ml. SMR 1)
  - Nitraattidirektiivi (91/676/ETY, ml. SMR 2)
  - Tulvadirektiivi (2007/60/EC)
  - Kosteikkoinvestoinnit ja näihin liittyvät suunnitelmat
  - Kosteikon hoitosuunnitelma
  - Luonnonmukainen vesienhallinta
  - Digitaalinen ravinneväline
  - Ravinnetaselaskelmat
  - Vesitalouteen liittyvät investoinnit
  - Tilakohtaisen kuormituksen arviointi
- Maan rakenteen parantaminen:
  - Peltojen kasvukunto
  - Viljelysuunnittelu
  - Viljelyn monipuolistaminen
  - Hiiliviljely, orgaanisen aineksen lisääminen maaperässä
  - Orgaanisten aineiden kierrätys, orgaanisten lannoitevalmisteiden käyttö, ravinteiden kierron tehostaminen, lannan ravinteiden hyväksikäyttö
  - Muokkausta vähentävät ja kasvipeitteisyyttä lisäävät viljelymenetelmät esim. kerääjäkasvien viljely, viherlannoitusnurmet, talviaikainen kasvipeite
  - Peltojen vesitalous
- Ilmanlaatu ja sen parantaminen:
  - Direktiivi 2008/50/EY ilman laadusta ja sen parantamisesta
  - Direktiivi (EU) 2016/2284 ilman epäpuhtauksien vähentämisestä
  - Ammoniakkipäästöjen vähentäminen (viljelytoimet, eläinten ruokintaohjeet, tuotantorakennusinvestoinnit)
  - Ympäristökorvausten toimenpiteet kiertotalouden edistämisestä

- Kasvinsuojeluaineiden kestävä käyttö:
    - Kasvinsuojeluaineiden käyttö (asetus (EU) 1107/2009 art. 55, ml. SMR 7)
    - Torjunta-aineiden kestävä käyttö (direktiivi 2009/128/EY, ml. SMR 8), torjunta-aineiden käytön vähentäminen (Pellolta pöytään-strategia)
    - Kasvintuhoojien vastaiset suojelutoimet (asetus (EU) 2016/2031)
    - Integroitu torjunta, biologinen torjunta ja pölyttäjät
- Ehdollisuus GAEC:t: GAEC 4, GAEC 5, GAEC 6, GAEC 7

6.Luonnon monimuotoisuus (Edistetään luonnon monimuotoisuuden vähenemistä pysäyttämistä ja tämän suuntauksen kääntämistä sekä ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia)

- Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelu (direktiivi 92/43/ETY, ml. SMR 4)
- Maatalousympäristön linnuston edistäminen (direktiivi 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta, ml. SMR 3)
- Lintuvahinkojen ehkäiseminen ja lintupellon hoito
- Monimuotoisuutta edistävien kohteiden ja käytäntöjen tunnistaminen
- Monimuotoisuuskasvit (pölyttäjä-, maisema-, riista-, niitty- ja peltolintukasvit), luonnonhoitonurmet
- Vieraslajien hillintä
- Monimuotoisuuskosteikon hoito
- Perinnebiotooppien ja luonnonlaitumien hoito
- Suunnitelma maiseman ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä koskevaa ympäristösopimusta varten
- Luonnonmukainen tuotanto ja kotieläintuotanto
- Ehdollisuus GAEC:t: GAEC 7, GAEC 8

7.Nuoret viljelijät ja uudet yrittäjät (Houkutellaan nuoria viljelijöitä ja muita uusia viljelijöitä alalle ja tuetaan heitä sekä helpotetaan kestävän yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla)

- Sukupolven- tai omistajanvaihdoksiin liittyvä neuvonta, ohjaus ja laskelmat
- Nuorten viljelijöiden tukea saavat
- Vertaistuen ja verkostojen luominen, osallistamisen hankkeisiin, jotka edesauttavat tilanpidon aloittamista

8.Työllisyys ja kasvu (Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistaminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa)

- Maatilan muu yritystoiminta
- Biotalous

9.Ruokaturva ja eläinten hyvinvointi (Parannetaan unionin keinoja vastata ruokaa ja terveyttä koskeviin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien korkea laatuinen, turvallinen ja ravitseva kestävällä tavalla tuotettu ruoka, ruokahävikin vähentäminen sekä eläinten hyvinvoinnin parantaminen ja mikrobilääkeresistenssin torjuminen)

- Eläinten hyvinvointi ja terveys:
    - Antibioottiresistenssin vastustaminen ("A European One Health Action Plan against Antimicrobial Resistance”)
    - Eläinten hyvinvointikorvausten toimenpiteet eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi
    - Eläinten hyvinvoinnin edistäminen ja tilan toiminnan kehittäminen
    - Eläinten terveydenhoitosuunnitelmat
- Bioturva
    - Tarttuvat eläintaudit ja eläinterveyssäännöstö (asetus (EU) 2016/429)

- Investoinnit eläinten hyvinvoinnin parantamiseen
- Ehdollisuus (SMR 5, SMR 6, SMR 9-11)

Järjestelmän hallinnoinnissa tavoitellaan koko prosessin sähköistämistä, mahdollistetaan digivälineiden käyttöä esim. suunnitelmien laatimisessa sekä kannustetaan ja vahvistetaan etäyhteyksien käyttöä neuvonnassa.

Neuvontatapahtuma tulee dokumentoida. Viljelijä (hyödynsaaja) vahvistaa neuvontaan käytetyn ajan. Neuvonnan saajan vahvistus ja neuvontatapahtuman dokumentointi ovat tuen maksun edellytys.

Neuvontapalvelut tukevat CAP-suunnitelman toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Ruokavirasto valitsee neuvojat toimeenpanosta annetun kansallisen lain ja alemman asteisten säädösten mukaisesti. Neuvojat valitaan neuvonnan aihealueisiin pohjautuviin neuvontaosioihin. Neuvojat sitoutuvat hakemusta jättäessään antamaan toimenpiteen mukaista laadukasta, neuvottavan tarpeista lähtevää neuvontaa, kieltäytymään eturistiriitaa sisältävistä neuvontatapahtumista, käsittelemään neuvonnassa saamaansa tietoa luottamuksellisesti ja huolehtimaan asiantuntemuksensa ylläpitämisestä. Halukkaiden neuvojien valinnan ja rekisteriin hyväksymisen jälkeen neuvojilla on edellytykset ja oikeudet antaa tukikelpoista neuvontaa. Viljelijä valitsee haluamansa neuvonnan aihealueen ja neuvojan Ruokaviraston neuvojarekisteristä. Neuvontapalveluissa korvaus tehdystä neuvonnasta myönnetään hyväksytyille neuvojille / neuvontaorganisaatioille.

Neuvojille tarjotaan täydennyskoulutusta mm. tutkimuslaitosten, AgriHubin, maaseutuverkoston ja Ruokaviraston toimesta. Ruokavirasto toimittaa kaikille neuvojille noin kerran kuussa ja tarvittaessa useamminkin sähköisen neuvojauutiskirjeen, jossa on neuvojia koskevia ajankohtaisia asioita ja esimerkiksi tietoa tulevista webinaareista.

Neuvontajärjestelmään hyväksymisen edellytyksenä on, että neuvojalla on tehtävänsä laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus. Valintakriteereinä ovat vähintään toisen asteen tutkinto sekä soveltuva neuvontakokemus, arvonlisävelvollisuus (organisaatio tai neuvoja) ja sitoutuminen sovittuun neuvonnan korvaukseen. Kaikki valintakriteerit on täytettävä.

Neuvojilta edellytetään ammattitaidon ja osaamisen ylläpitämistä sekä moitteetonta toimintaa.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

non-IACS

Korvaus maksetaan hyväksytylle neuvojalle neuvontatapahtumaa kohti. Korvaus perustuu neuvontaan käytettyyn aikaan.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☐ kertakorvaukset

☐ kiinteämääräinen rahoitus

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Korvaustason määrittely perustuu neuvontajärjestön vuoden 2020 tilinpäätöstietoihin, KPMG:n

selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja sieltä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Matkakustannukset korvataan verohallituksen verottomista matkakorvauksista tekemän päätöksen mukaisesti.

Neuvontakorvaus on 75 €/työtunti. Korvaus maksetaan neuvontatapahtumaa kohti, joiden korvaus perustuu neuvontaan käytettyyn aikaan.

Lisäksi voidaan korvata neuvontatapahtumaan liittyvä valmistelu ja kohtuulliset matkakustannukset. Kaikki relevantit kustannukset, joilla edistetään osaamisen kehittämiseen asetettuja erityistavoitteita, ovat tukikelpoisia (etukäteisvalmistelu + raportointi, neuvontatapahtuma).

Neuvontakäynnillä korvauskatto on 1 500 €. Enimmäiskorvaus hyödynsaajaan kohtaan rahoituskaudella on 10 000 euroa.

Lisäselvitys

Neuvonnan korvaamisessa on päädytty yksinkertaistamisen vuoksi yhteen korvaustasoon ja neuvojien valtakunnalliseen valintaan, jonka Ruokavirasto toteuttaa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☒ Ei ☐ Yhdistelmä

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☐ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Neuvontapalveluiden korvaus maksetaan hyväksytylle neuvojalle neuvontatapahtumaa kohti. Korvaus perustuu neuvontaan käytettyyn aikaan.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
Neuvo - Neuvontapalvelut	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Yhdenmukainen	FI1;	R.1; R.2; R.3; R.28;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

Neuvo - Neuvontapalvelut

Tulosmittarien yleiset tavoitearvot ja vuosittaiset arvot perustuvat tarveanalyyseihin, lukuun 8 (AKIS) ja nykyisen toimeenpanon kokemuksiin sekä digitaalisen ravinnevälineen (FaST) valmisteluun. Tavoitteet on suhteutettu tuotosmittariin O.33 (Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä).

Tuotoslaskelmissa neuvontapalvelujen korvaus on €/työtunti ja neuvontakäynnin keskimääräinen hinta. Yksikkötukimäärä pysyy samana, mutta neuvontakäyntien hinta vaihtelee, koska korvaus hyväksytylle neuvojalle perustuu käytettyyn aikaan.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
Neuvo - Neuvontapalvelut (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	0,00	0,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	0,00	0,00	
	O.33 (yksikkö: Toimia)	17 000,00	17 500,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00	0,00	0,00	88 500,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	17 000,00	17 500,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00	0,00	0,00	88 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	7 650 000,00	7 875 000,00	8 100 000,00	8 100 000,00	8 100 000,00	0,00	0,00	39 825 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	3 289 500,00	3 386 250,00	3 483 000,00	3 483 000,00	3 483 000,00	0,00	0,00	17 124 750,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tiedonvälitys - Tiedonvälitys

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Tiedonvälitys
Tukitoimen nimi	Tiedonvälitys
Tukitoimen tyyppi	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomi

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
XCO Läpileikkaava tavoite, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 05	Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 10	Innovaatioista uusiksi käytänteiksi, tuotteiksi ja palveluiksi	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 44	Tutkimuksen jalkautus, hyvien käytäntöjen jakaminen ja osaamisen kehittäminen	Erittäin tärkeä	Kyllä

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.1 YMP:stä tuetusta neuvonnasta, koulutuksesta tai tietämyksen vaihdosta hyötyvien tai eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden (EIP) toimijaryhmiin osallistuvien henkilöiden lukumäärä tavoitteen ollessa kestävän taloudellisen, sosiaalisen, ympäristö- ja ilmastotoimien ja resurssitehokkuuden tuloksellisuuden parantaminen

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpiteessä toteutetaan hankkeita, jotka parantavat yhteen tai useampaan CAP-suunnitelman erityistavoitteisiin liittyvää tiedonkulkua. Toimenpide kattaa relevantit toimet, joilla edistetään tiedon saatavuutta. Tukea voidaan myöntää maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten ja yhteisöjen ja asukkaiden teemoihin sekä luonnon, ympäristön ja ilmaston suojeluun liittyvään tiedon lisäämiseen.

Tiedonvälityshankkeet ovat ratkaisevan tärkeitä maaseutualueiden talouskasvun ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi sekä maa- ja metsätilojen kestävyyden, kilpailukyvyn, resurssitehokkuuden ja ympäristönsuojelun parantamiseksi. Toimien on edistettävä yhden tai useamman erityistavoitteen saavuttamista ja ovat erityisen tärkeitä osaamista, innovointia ja digitalisaatiota koskevan monialaisen tavoitteen toteuttamiseksi. Tiedonvälitys on erittäin tärkeässä roolissa myös AKIS-kokonaisuuden toteutumiseksi. Tiedonvälityksellä vastataan Green Deal- ja EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision

tavoitteisiin.

Tukea voidaan myöntää maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten ja yhteisöjen tiedon lisäämiseen sekä luonnon, ympäristön ja ilmaston suojeluun liittyvään tiedon lisäämiseen. Toimenpiteen kohderyhmä on laaja. Tiedonvälityksen teemoja ovat mm. luonnon monimuotoisuustoimien edistäminen, tuottajien markkinaosaamisen parantaminen ja kuluttajaymmärryksen lisääminen. Tiedon lisäämisellä on tarkoitus tavoittaa myös maaseudun nuoret.

Suunnitelmat ja selvitykset: Toimenpiteessä toteutetaan hankkeita, joilla laaditaan ja päivitetään maaseudun palvelujen esiselvityksiä, kehittämissuunnitelma, toteuttavuustutkimuksia ja luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden suojelu-, hoito- ja käyttösuunnitelmia ja muita CAP-suunnitelman erityistavoitteisiin liittyviä suunnitelmia ja selvityksiä, joiden tulokset julkaistaan ja joissa on vahva viestinnällinen ulottuvuus.

Tiedotus ja tiedonvälitys: Hankkeilla toteutetaan laajemmalle kohderyhmälle kohdistettavaa tiedonvälitystä.

Toimenpide kattaa relevantit tiedonvälittämisen toimet, joilla edistetään innovaatioita, suunnitelmien, selvitysten laatimista ja päivittämistä, samoin kuin tietojen vaihtoa ja levittämistä, jotka edistävät yhden tai useamman erityistavoitteen toteutumista.

Tiedonvälitystoimien avulla lisätään maaseutuyrittäjien ja -yhteisöjen ja viljelijöiden sekä asukkaiden tietämystä ja osaamista ilmasto- ja ympäristökysymyksissä, digitalisaation hyödyntämisestä sekä kasvatetaan uusiutuvan energian tuotantoon ja käyttöön sekä energiansäästöön liittyvää osaamista. Tavoitteena on lisätä kestävään tuotantoon ja toimintaan, EU:n laatujärjestelmiin, vesienhoitoon, luonnon monimuotoisuuteen, geneettiseen monimuotoisuuteen ja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvää tietoa ja sen hallintaa. Uusimman tutkimustiedon välittämisen kautta mahdollistetaan innovaatioiden käyttöönottoa ja parannetaan energiatehokkuutta. Toimenpiteellä lisätään yrittäjien ja maaseudun yhteisöjen tietoa ja ymmärrystä uusien ratkaisujen ja toimintamallien kehittämiseksi (esim. tuottajaorganisaatiot).

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuensaaja

Toimenpidettä toteutetaan kehittämishankkeina. Kehittämishankkeen tuki maksetaan avustuksena hankkeen toteuttajalle. Tuensaajana voivat olla julkisoikeudelliset ja yksityisoikeudelliset yhteisöt.

Tukikelpoisuusedellytykset

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

Kehittämishanketuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Tukea ei myönnetä

- Vaikeuksissa oleville yrityksille
- Toimenpiteessä ei tueta muiden rahastojen toimenpitein toteutettavaa tiedonvälitystä.
- Toimenpiteessä ei tueta viranomais- ja hallintotehtäviin kuuluvaa tiedonvälitystä ja tiedotusta.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuki myönnetään avustuksena kehittämishankkeelle.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi
☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen
☒ yksikkökustannukset
☒ kertakorvaukset
☒ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Tuki myönnetään avustuksena. Tuki voidaan maksaa kertakorvauksena, prosenttiperusteisena korvauksena (flat rate), yksikkökustannuksiin perustuen tai hakemuksen rahoitussuunnitelmassa hyväksyttyjen kustannusten perusteella. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden käyttö perustuu ulkopuoliseen selvitykseen, joka perustuu artiklaan 83 (2) (a) (i). Korvaustason määrittely perustuu KPMG:n selvitykseen yksinkertaistetuista kustannusmenettelyistä ja selvityksessä laskettuihin keskimääräisiin korvaustasoihin. Tuen myöntävä viranomainen tekee päätöksen kustannusmallista hankkeen koko toteuttamisajaksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Tuen osuus voi olla 50 - 100 % tukikelpoisista kustannuksista.

Tämän toimenpiteen tukikelpoisia kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat kaikista asiaankuuluvista toimista, joilla lisätään tiedonvälitystä, joka auttaa saavuttamaan 1 artiklassa vahvistetut yleiset ja erityiset tavoitteet. Tukikelpoisia kustannuksia ovat tiedonvälityksestä, suunnitelmien ja selvitysten järjestämisestä aiheutuvat
kustannukset. Hankkeen toteutukseen voi sisältyä mm. esittelytoimintaa, selvitysten ja suunnitelmien tekoa ja erilaisia tiedotustoimia. Tuki voi kattaa hankkeisiin liittyvät pienhankinnat.

Tukea voidaan myöntää seuraaviin kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuviin kohtuullisiin kustannuksiin:
· palkka- ja palkkiokustannuksiin;
· matkakustannuksiin;
· ostopalveluiden hankintaan;
· tilavuokrakustannuksiin;
· materiaali- ja muihin toteutuksen kannalta välttämättömiin kustannuksiin

Lisäselvitys

Tukikelpoisuusehdot määritellään tarkemmin kansallisessa laissa maaseudun kehittämisen tukemisesta ja sitä tarkentavassa valtioneuvoston asetuksessa.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Tuki on laajalle kohderyhmälle osoitettua, avointa tiedonvälitystä, joka ei muodostu valtiontueksi. Asianomaisissa hankkeissa otetaan käyttöön de minimis

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta
Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Toimenpiteessä ei myönnetä suoraa tukea tuottajille, vaan tuki myönnetään hankkeen toteuttajalle, joka on julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
KNOW02 tiedonvälitys - Toteutettujen tiedonvälitystoimien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.1;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

KNOW02 tiedonvälitys - Toteutettujen tiedonvälitystoimien lukumäärä

Yksikkökustannuksen arvio perustuu edellisen ohjelmakauden tiedonvälityshankkeiden toteutuneeseen keskiarvoon.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
KNOW02 tiedonvälitys - Toteutettujen tiedonvälitystoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00							
	O.33 (yksikkö: Toimia)	0,00	20,00	23,00	30,00	32,00	30,00	40,00	175,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	0,00	20,00	23,00	30,00	32,00	30,00	40,00	175,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	0,00	4 000 000,00	4 600 000,00	6 000 000,00	6 400 000,00	6 000 000,00	8 000 000,00	35 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	1 720 000,00	1 978 000,00	2 580 000,00	2 752 000,00	2 580 000,00	3 440 000,00	15 050 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Yritysten kehitys - Maaseutuyritysten kehittäminen

Intervention koodi (jäsenvaltio)	Yritysten kehitys
Tukitoimen nimi	Maaseutuyritysten kehittäminen
Tukitoimen tyyppi	KNOW(78) – Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen
Yhteinen tuotosindikaattori	O.33. Tuettujen koulutus-, neuvonta- ja tiedotustoimien tai -yksiköiden lukumäärä
Muodostaa osan seuraavaan tarkoitukseen erikseen varatuista varoista:	Sukupolvenvaihdos: Ei Ympäristö: Ei ES:n hyvitysjärjestelmä: LEADER-ohjelma: Ei

1 Alueellinen soveltamisala ja tarvittaessa alueellinen ulottuvuus

Alueellinen soveltamisala: **Alueellinen**

Koodi	Kuvaus
FI1	Manner-Suomi

Alueellisen soveltamisalan kuvaus

Manner-Suomen tukikelpoisiksi määritellyt maaseutualueet (toimenpiteen soveltamisalue).

2 Kyseeseen tulevat erityistavoitteet, monialainen tavoite ja kyseeseen tulevat alakohtaiset tavoitteet

YMP:N ERITYISTAVOITE Koodi + kuvaus Tätä tukitoimen tyyppiä koskevat suositeltavat YMP:n erityistavoitteet on lihavoitu
SO8 Edistetään työllisyyttä, kasvua, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien naisten osallistuminen maatalouteen, sekä sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös kiertobiotaloudessa ja kestävässä metsätaloudessa

3 Tarpeet, joita tukitoimella käsitellään

Koodi	Kuvaus	Priorisointi YMP:n strategiasuunnitelman tasolla	Käsitelty YMP:n strategiasuunnitelmassa
BeTa 04	Biotaloudesta työllisyyttä ja kasvua	Erittäin tärkeä	Osittain
BeTa 06	Elintarvikesektorin kilpailukyvyn parantaminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 18	Maaseutualueiden talouden uudistaminen ja monipuolistaminen	Erittäin tärkeä	Kyllä
BeTa 22	Maatilojen monialaistaminen	Tärkeä	Kyllä
BeTa 23	Matkailun ja luontopohjaisten hyvinvointipalveluiden kehittäminen	Kohtalaisen tärkeä	Kyllä
BeTa 45	Uusiutuvien energiamuotojen tuotannon ja käytön lisääminen sekä energiatehokkuuden edistäminen	Tärkeä	Osittain
BeTa 50	Älykäs sopeutuminen	Kohtalaisen tärkeä	Osittain

4 Tulosindikaattori(t)

TULOSINDIKAATTORIT Koodi + kuvaus Tämän tukitoimen valittujen YMP:n erityistavoitteiden suositeltavat tulosindikaattorit on lihavoitu
R.39 YMP-tuella kehitettyjen maaseutuyritysten ja biotalousalan yritysten lukumäärä

5 Intervention erityispiirteet ja -vaatimukset sekä tukikelpoisuusedellytykset

Kuvatkaa intervention erityistavoitteet ja sisältö, mukaan lukien erityinen kohdennus, valintaperiaatteet, yhteydet asiaan liittyvään lainsäädäntöön, täydentävyys kumpaankin pilariin kuuluvien muiden interventioiden tai toimikokonaisuuksien kanssa sekä muut merkitykselliset seikat.

Toimenpide on suunnattu maa- ja metsätalouden alkutuotannon ulkopuolisille toimialoille kohdistuville maaseutuyritysten kehittämistoimille mukaan lukien maatalous- ja luonnontuotteiden jalostus ja kaupan pitäminen sekä uusiutuva energian sekä biopolttoaineiden tuotanto ja jakelu.

Maaseutuyritysten kehittämisellä tarkoitetaan erityisesti toimia, joiden avulla yritykset voivat kehittää tuotteita, palveluita, menetelmiä ja teknologioita sekä nopeuttaa eri tyyppisten innovatiivisten ja digitaalisten ratkaisujen kehittämistä ja käyttöön ottamista. Yritys voi hankkia tuella kehittämistoimintaan tarvittavaa asiantuntijaosaamista sekä pienimuotoisia käytännönläheisiä tai tiedelähtöisiä selvityksiä ja tutkimuksia tai muutoin hankkia kehittämisessä tarvittavaa tietoa.

Tukea suunnataan yrityksille, joilla on kasvu- ja kehityspotentiaalia tuottaa tuotteita ja palveluita, joille on markkinoilla kysyntää.

Keskeisenä kehittämiskohteena on maaseutualueiden toimialarakenteen monipuolistaminen ja talouden uudistuminen sekä yrittäjyyden edistäminen nopeuttamalla innovatiivisten ratkaisujen käyttöön ottamista. Tarkoituksena tukea yrityksiä/yrittäjiä, joilla on kannattavan kasvun ja menestymisen sekä kehittymisen mahdollisuuksia. Kehittämistoimet edistävät yritysten kasvua ja kilpailukykyä sekä kannustavat yrittäjäksi ryhtymistä ja vahvistavat maaseutualueiden sosiaalis-taloudellisesta rakennetta, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia sekä kestävyyttä EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision mukaisesti.

Toimenpiteellä pyritään lisäämään yritysten kehittämisaktiivisuutta sekä kannustetaan uusia yrityksiä käynnistämään toimintaansa. Samalla ehkäistään työttömyyttä ja työttömyysriskiä sekä köyhyyttä, joilla on sekä sosiaalinen että alueellinen ulottuvuus. Alueellisen tasavertaisuuden näkökulmasta katsottuna tavoitellaan sitä, että maaseudulla on mahdollisuudet harjoittaa yritystoimintaa ja hakea sen kehittämiseen rahoitusta.

Maaseutualueilla, etenkin harvaan asutulla ja ydinmaaseudulla, keskeisenä yritystoiminnan lähtökohtana ovat aineelliset ja aineettomat luonnonvarat sekä laajemmin katsottuna biotalouteen osaksi tai kokonaan kuuluvat toimialat. Tuettavien toimialojen ei kuitenkaan pelkästään tarvitse kytkeytyä biotalouteen ja kiertotalouteen. Maaseutualueilla valmistavan pienteollisuuden työpaikat ovat tärkeitä.

Maaseutualueet ovat monimuotoisia. Niiden yritysten ja talouksien haasteet, tarpeet ja mahdollisuudet ovat erilaisia vaihdellen paikallisten ja alueellisten olosuhteiden mukaan. Työn murros näkyy eri toimialojen ja toimintatapojen muutoksina. Kehittämistoimiin myönnettävällä tuella helpotetaan erilaisissa tilanteissa olevien yritysten liiketoiminnan uudistumista ja innovaatioita, jotka edesauttavat uusien työpaikkojen syntymistä ja olemassa olevien työpaikkojen säilymistä ja sekä ehkäisevät osaamisen, pääoman ja tulovirtojen siirtymistä pois maaseutualueilta. Kehittämistoimilla edesautetaan ja kannustetaan maaseutualueiden yrityksiä hyödyntämään digitaalista ratkaisuja, jotka ovat tulevaisuuden kannalta keskeinen talouden ajuri.

Maaseudulla on sekä menestyviä että vähemmän hyvinvoivia alueita. Kaikki alueet ja siellä toimivat yritykset eivät voi eivätkä pysty kasvamaan jatkuvasti, mutta yrityksillä on siitä huolimatta tarve kehittää toimintaansa omista lähtökohdistaan (vrt. älykäs sopeutuminen).

Toimenpide edistää maaseutualueiden työllisyyttä ja toimeentulomahdollisuuksia sekä Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kestävän kehityksen tavoitetta (SDG8) edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

Ympäristö- ja ilmasto- sekä monimuotoisuustavoitteisiin vastaaminen

Puhdas ilma, ympäristö sekä luonto ja sen monimuotoisuus ovat suomalaisen yhteiskunnan ja yrityselämän vahvuuksia, joista tulee huolehtia. Tuettavien kehittämistoimien ympäristö- ja ilmasto- ja monimuotoisuusvaikutukset ovat luonteeltaan epäsuoria. Tuettavat hankkeet pyritään toteuttamaan kestävän kehityksen eri osa-alueet kattavalla kokonaiskestävällä tavalla niin, että tuettavalla hankkeella olisi mahdollisimman vähän kielteisiä ympäristövaikutuksia ja lisäksi edesautetaan positiivisten ympäristövaikutusten syntymistä.

Määritelkää tukeen oikeutetut tuensaajat ja tarvittaessa tuensaajaa ja pinta-alaa koskevat erityiset tukikelpoisuuskriteerit

Tuki on tarkoitettu yrityksille, jotka ovat kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY

määriteltyjä mikro- ja pienyrityksiä. Lisäksi tukea voidaan myöntää keskisuurille maataloustuotteita jalostaville yrityksille.

Tuensaajina voivat olla luonnolliset henkilöt (yksityiset elinkeinoharjoittajat) ja yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö. Lisäksi tukea voidaan myöntää maa- ja metsätalouden alkutuotannon yhteydessä saman yritystunnuksen alla harjoitettavan maa- ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan kehittämiseen (monialaiset maatilat).

Tuensaajina voivat olla uudet tai toimivat yritykset, jotka harjoittavat yritystoimintaa päätoimisesti ja joilla on edellytykset kehittää toimintaansa. Yritystoiminnan päätoimisuuden edellytys ei koske monialayrityksiä eikä myöskään monialaisia maatiloja, joiden yritystoiminta muodostuu osin maa- ja metsätalouden alkutuotannosta sekä osin muusta toiminnasta.

Kehittämistukea maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavalle yritykselle voidaan myöntää maksusetelityyppisen (voucher) kertakorvauksen muodossa.

Leader-toimenpiteestä voidaan myöntää tukea vastaavantyyppisiin yritystoiminnan edellyttämiin kehittämistoimiin pääsääntöisesti enintään viisi henkilöä (vuosityöyksikköinä laskettuna) työllistäville mikroyrityksille sekä vastaavankokoisille monialaisille maatiloille.

Tuenhakijaa koskevat edellytykset:

Tuenhakija on kokoluokaltaan komission suosituksessa 2003/361/EY määritelty mikro- ja pienyritys: työntekijöitä on alle 50 ja vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa.

Tuenhakijalla on tukea haettaessa yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) mukainen yritystunnus.

Tuen hakijalla on taloudelliset edellytykset toteuttaa kehittämistoimi.

Tuettava kehittämistoimi toteutetaan tukikelpoisella maaseutualueella.

Määritelkää soveltuvat tukityypit (ei IACS) tai sitoumukset (IACS) ja muut velvoitteet

Tuettavaa kehittämishanketta koskevat edellytykset:

Suunniteltua yritystoimintaa koskeva liiketoimintasuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Yritystoiminnan kehittämissuunnitelma on toteuttamiskelpoinen.

Tuenhakija esittää tuettavaa toimintaa koskevan hankesuunnitelman.

Tuen kohteena olevalla yritystoiminnalla arvioidaan olevan kannattavan ja tavoitteellisen liiketoiminnan edellytykset.

Kehittämistoimen kustannukset ovat kohtuulliset sekä suhteessa tavoiteltuun liikevaihtoon ja yritystoiminnan laajuuteen.

Suunniteltu kehittämistoiminta täyttää siihen sovellettavien valtiontukisääntöjen edellytykset.

Muusta yritystoiminnasta saatavat tulot ovat erotettavissa maatalouden yritystoiminnan tuloista.

6 Perusosatekijöiden yksilöinti

6 Asiaan liittyvien perusosatekijöiden yksilöinti (asiaan liittyvät GAEC-vaatimukset, lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR) sekä muut kansallisessa ja unionin oikeudessa vahvistetut pakolliset vaatimukset), tarvittaessa kuvaus yksittäisistä SMR:n mukaisista velvoitteista sekä selvitys siitä, miten sitoumus ylittää 28 artiklan 5 kohdassa, 70 artiklan 3 kohdassa ja 72 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut pakolliset vaatimukset

Ei sovelleta

7 Tuen muoto ja määrä/summat/laskentamenetelmät

Tukimuoto

☒ **Avustus**

☐ **Rahoitusväline**

Maksutyyppi

☒ tuensaajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten korvaaminen

☐ yksikkökustannukset

☒ kertakorvaukset
☐ kiinteämääräinen rahoitus

Vahvistamisen peruste

Kehittämistoimien kustannusten määrä

Tuotteiden, palveluiden, menetelmien ja teknologioiden kehittämisessä sekä muissa tarpeellisissa arvoa lisäävissä innovointia edistävissä kehittämistoimissa, kuten suunnitelmat, tutkimukset, selvitykset ja asiantuntijaosaaminen sekä vuokrakustannukset, hyväksyttävien kustannusten enimmäismäärä voi olla enintään 100 000 euroa.

Tukitason määrittely perustuu EU-rahoituskaudella 2007-2013 käytössä olleeseen yrityksen kehittämistukeen ja siitä saatuihin myönteisiin kokemuksiin. Tukea myönnettiin silloin voimassa olleen Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 perusteella yritysten perustamiseen ja kehittämiseen yrittäjyyden edistämiseksi ja elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Tuen vaihteluväli tuensaajan tasolla

Kehittämistoimiin voidaan myöntää tukea enintään 50 % tukikelpoista kustannuksista.

Lisäselvitys

Ei lisätietoja.

8 Valtiontuen arviointia koskevat tiedot

Interventio ei kuulu SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan ja siihen sovelletaan valtiontuen arviointia:

☐ Kyllä ☐ Ei ☒ Yhdistelmä

Selvitys SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle jäävistä tukitoimista

Maataloustuotteiden osalta tuki kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 42 artiklan soveltamisalaan. Muiden toimialojen osalta tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (de minimis).

Tarkastamisessa ja hyväksymisessä käytettävän valtiontukivälineen tyyppi:

☐ ilmoitus ☐ yleinen ryhmäpoikkeusasetus ☐ maatalouden ryhmäpoikkeusasetus ☒ vähämerkityksistä tukea koskeva asetus

9 Lisäkysymykset / vain kyseistä interventiotyyppiä koskevat tiedot

Ei sovelleta

10 WTO:n maataloussopimuksen noudattaminen

Vihreä laatikko

WTO:n maataloussopimuksen liitteessä 2 oleva 2 kohta

Selvitys siitä, miten tukitoimi on WTO:n maataloussopimuksen liitteen 2 asiaankuuluvien määräysten mukainen, kuten tämän asetuksen 10 artiklassa ja liitteessä II täsmennetään (Vihreä laatikko)

Kehittämistukea maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittavalle yritykselle voidaan myöntää maksusetelityyppisen (voucher) kertakorvauksen muodossa.

11 Tähän interventioon sovellettava rahoitusosuus (sovellettavat rahoitusosuudet)

Alue	Artikla	Sovellettava taso	Vähimmäismäärä	Enimmäismäärä
FI - Suomi/Finland	91(2)(d) - Muut alueet	43,00%	20,00%	43,00%

12 Suunnitellut yksikkömäärät – Määritelmä

Suunniteltu yksikkömäärä	Tuen tyyppi	Rahoitusosuus tai -osuudet	Suunnitellun yksikkömäärän tyyppi	Alue/alueet	Tulosindikaattori(t)	Perustuuko yksikkömäärä siirrettyihin menoihin?
KNOW Yr01 - Kehittämistoimien lukumäärä	Tuki	91(2)(d)-FI-43,00%	Keskimäärin	FI1;	R.39;	Ei

Yksikkömäärän arvoon liittyvä selvitys ja perustelu

KNOW Yr01 - Kehittämistoimien lukumäärä

Yksikkökustannuksen määrittely perustuu EU-rahoituskaudella 2007-2013 käytössä olleeseen vastaavan tyyppiseen yrityksen kehittämistukeen ja sen toimeenpanosta saatuihin kokemuksiin.

13 Suunnitellut yksikkömäärät – Rahoitustaulukko ja tuotokset

Suunniteltu yksikkömäärä	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä 2023–2029
KNOW Yr01 - Kehittämistoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	O.33 (yksikkö: Toimia)	25,00	70,00	80,00	85,00	90,00	90,00	60,00	500,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	25,00	70,00	80,00	85,00	90,00	90,00	60,00	500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	625 000,00	1 750 000,00	2 000 000,00	2 125 000,00	2 250 000,00	2 250 000,00	1 500 000,00	12 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	268 750,00	752 500,00	860 000,00	913 750,00	967 500,00	967 500,00	645 000,00	5 375 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

6 Rahoitussuunnitelma

6.1 Yhteenvetotaulukko

	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
	(Suorat tuet (hakuvuosi N = varainhoitovuosi N + 1))	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1	Alkuperäiset suorien tukien määrärahat (alkuperäinen liite V)	Ei sovelleta	519 350 246,00	521 168 786,00	522 987 325,00	524 805 865,00	524 805 865,00	2 613 118 087,00
2	Puuvilla (liite VIII)	Ei sovelleta						
3	Alkuperäiset suorien tukien määrärahat puuvillaa lukuun ottamatta (alkuperäinen liite IX)	Ei sovelleta	519 350 246,00	521 168 786,00	522 987 325,00	524 805 865,00	524 805 865,00	2 613 118 087,00
4	Tuotantosidonnainen tulotuki (96 artikla)	Ei sovelleta	101 700 000,00	101 700 000,00	101 700 000,00	101 700 000,00	101 700 000,00	508 500 000,00
5	Siirto maaseuturahastoon, kokonaismäärä (joustavuus + vähennys) Tuloksena oleva määrä	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
6	Jousto yhteensä – 103 artiklan 1 kohdan a alakohta Määrä merkitään tähän	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
7	Jos yli 25 %: josta ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin (103 artiklan 2 kohdan a alakohta) – määrä merkitään tähän	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
8	Jos yli 25 %: josta nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittamiseen (103 artiklan 2 kohdan b alakohta) – määrä merkitään tähän	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
9	Jousto yhteensä, %	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
10	Mahdollinen tukien alentamisesta syntyvän arvioidun tulon siirto maaseuturahastoon (17 artiklan 5 kohta)	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
11	Siirto muiden alojen tukitoimityyppeihin (88 artiklan 6 kohta) Määrä merkitään tähän	Ei sovelleta						
12	Siirto muiden alojen tukitoimityyppeihin (88 artiklan 6 kohta) tuloksena oleva prosenttiosuus	Ei sovelleta						
13	Siirretty maaseuturahastosta: määrä (103 artiklan 1 kohdan b alakohta)	Ei sovelleta					Ei sovelleta	
16	Mukautetut suorien tukien määrärahat (liite V)	Ei sovelleta	519 350 246,00	521 168 786,00	522 987 325,00	524 805 865,00	524 805 865,00	2 613 118 087,00
17	Mukautetut suorien tukien määrärahat puuvillaa lukuun ottamatta ennen alentamisesta syntyvän tulon siirtoa (liite IX)	Ei sovelleta	519 350 246,00	521 168 786,00	522 987 325,00	524 805 865,00	524 805 865,00	2 613 118 087,00

	Maataloustukirahasto, alakohtainen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
18	Viini (Liite VII)						Ei sovelleta	
19	Mehiläishoitoala (liite X)	152 000,00	196 182,00	196 182,00	196 182,00	196 182,00	Ei sovelleta	936 728,00
22	Types of interventions in other sectors (Art.42(f)) from Direct Payments	Ei sovelleta						
	Maaseuturahasto	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
23	Alkuperäiset jäsenvaltioiden määrärahat, maaseuturahasto (liite XI)	354 549 956,00	354 549 956,00	354 549 956,00	354 549 956,00	354 549 956,00	Ei sovelleta	1 772 749 780,00
24	Joustomekanismin mukainen siirto suoriin tukiin - määrä (103 artiklan 1 kohdan b alakohta) määrä merkitään tähän						Ei sovelleta	
25	tuloksena oleva prosenttiosuus						Ei sovelleta	
26	Siirrot suorista tuista (jousto + arvio vähennyksen määrästä), 17 + 103 artikla	2 000,00					Ei sovelleta	2 000,00
27	Osoitettu EU Invest -ohjelmaan – (81 artikla)						Ei sovelleta	
28	Osoitettu Life-ohjelmaan – (99 artikla) määrä						Ei sovelleta	
28a	Osoitettu Erasmus-ohjelmaan – (99 artikla) määrä						Ei sovelleta	
28b	Early retirement carry-over amounts (Article 23 of Regulation (EC) No 1698/2005) - Article 155(2)(a) of Regulation (EU) 2021/2115 amount						Ei sovelleta	
30	Mukautetut jäsenvaltiolle maaseuturahastoa varten osoitetut määrärahat (liite XI)	354 551 956,00	354 549 956,00	354 549 956,00	354 549 956,00	354 549 956,00	Ei sovelleta	1 772 751 780,00
	Varainhoitovuosi, menojen vähimmäisvaatimukset (92, 93, 95 ja 97 artikla)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
31	Varattu Leaderille (92 artiklan 1 kohta) – vähintään 5 % koko kaudella tuloksena oleva prosenttiosuus	5,61	5,61	5,61	5,61	5,61	Ei sovelleta	5,61
32	Varattu Leaderiin – määrä merkitään tähän	19 891 800,00	19 891 800,00	19 891 800,00	19 891 800,00	19 891 800,00	Ei sovelleta	99 459 000,00
33	Varattu maaseuturahaston ympäristöön ja ilmastoon liittyviin tavoitteisiin (93 artikla) (vähintään 35 %) – Ei koske syrjäisimpiä alueita tuloksena oleva prosenttiosuus	0,63	71,82	71,82	71,82	71,82	Ei sovelleta	57,58
34	Varattu maaseuturahaston mukaisiin ympäristöön ja ilmastoon liittyviin tavoitteisiin – määrä merkitään tähän	2 223 207,48	254 633 689,52	254 633 689,52	254 633 689,52	254 633 689,53	Ei sovelleta	1 020 757 965,57
35	– josta artiklan 70 osuus		189 448 988,06	189 448 988,06	189 448 988,06	189 448 988,06	Ei sovelleta	757 795 952,24
36	– josta artiklan 71 osuus (50 %)		48 178 314,33	48 178 314,33	48 178 314,33	48 178 314,34	Ei sovelleta	192 713 257,33
37	– josta artiklan 72 osuus						Ei sovelleta	
38	– josta artiklan 73 osuus, joka liittyy erityisiin tavoitteisiin, jotka on vahvistettu 6 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohdassa, ja eläinten hyvinvoinnin osalta 6 artiklan 1 kohdan i alakohdassa	2 223 207,48	17 006 387,13	17 006 387,13	17 006 387,13	17 006 387,13	Ei sovelleta	70 248 756,00
38a	- Out of which for Article 74 linked to specific objectives in Art 6(1) points (d), (e) and (f)						Ei sovelleta	
39	Erotus suhteessa vähimmäismäärään	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	400 294 842,57
39a	Varataan nuorille viljelijöille (Liite XII) – (95 artikla) (jos vain suoria tukia: vuotuisia määriä on noudatettava)	Ei sovelleta	15 580 507,00	15 635 064,00	15 689 620,00	15 744 176,00	15 744 176,00	78 393 543,00
39b	Varattu nuorille viljelijöille	735 300,00	16 389 500,00	19 498 400,00	19 498 400,00	19 498 400,00	13 100 000,00	88 720 000,00
40	Varattu nuorille viljelijöille – tarpeen vähimmäisvaatimusten täyttämiseksi		15 580 507,00	15 635 064,00	15 689 620,00	18 388 352,00	13 100 000,00	78 393 543,00

41	– nuorten viljelijöiden täydentävän tulotuen kautta (suorien tukien yhteydessä)	Ei sovelleta	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	65 500 000,00
42	"josta tarpeen vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi" – käänteisen enimmäismäärän peruste	Ei sovelleta	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	65 500 000,00
43	– nuorten viljelijöiden tekemien investointien kautta (painotus 50 %) (maaseudun kehittämisen yhteydessä)						Ei sovelleta	
44	"josta tarpeen vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi" – käänteisen enimmäismäärän peruste						Ei sovelleta	
45	– nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittaminen (maaseudun kehittämisen yhteydessä)	735 300,00	3 289 500,00	6 398 400,00	6 398 400,00	6 398 400,00	Ei sovelleta	23 220 000,00
46	"josta tarpeen vähimmäisvaatimuksen täyttämiseksi" – käänteisen enimmäismäärän peruste		2 480 507,00	2 535 064,00	2 589 620,00	5 288 352,00	Ei sovelleta	12 893 543,00
47	Ekojärjestelmiin varattava vähimmäismäärä (97 artikla)	Ei sovelleta	129 837 561,50	130 292 196,50	130 746 831,25	131 201 466,25	131 201 466,25	653 279 521,75
48	Hyvitys (tarvittaessa – jäsenvaltioille vapaaehtoinen)	Ei sovelleta	43 837 562,00	44 292 197,00	44 746 832,00	45 201 467,00	45 201 467,00	223 279 525,00
49	Suorien tukien yhteydessä ekojärjestelmiin varatut vuotuiset määrät	Ei sovelleta	86 000 000,00	86 000 000,00	86 000 000,00	86 000 000,00	86 000 000,00	430 000 000,00
51	Ekojärjestelmien määrät yhteensä	Ei sovelleta	129 837 562,00	130 292 197,00	130 746 832,00	131 201 467,00	131 201 467,00	653 279 525,00
52	Hyvitys maaseudun kehittämisestä – jäsenvaltioille vapaaehtoinen 97 artikla (2–4)	Ei sovelleta						
53	Uudelleenjakotukeen varattu määrä (29 artikla) – vähintään 10 % sovellettuna vuosittain riviin 17, ellei sovelleta poikkeusta	Ei sovelleta	26 000 000,00	26 100 000,00	26 200 000,00	26 300 000,00	26 300 000,00	130 900 000,00

6.2 Yksityiskohtaiset rahoitustiedot sekä interventiokohtainen erittely ja tuotosten suunnittelu (TO BE FINALIZED)

6.2.1 Suorat tuet

	Varainhoitovuosi	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä 2024–2028**
	Kalenterivuosi N = Varainhoitovuosi N-1	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
	Mukautetut suorien tukien määrärahat (liite V)	519 350 246,00	521 168 786,00	522 987 325,00	524 805 865,00	524 805 865,00	2 613 118 087,00
	Puuvilla (liite VIII)						
	Mukautetut suorien tukien määrärahat puuvillaa lukuun ottamatta ennen alentamisesta syntyvän tulon siirtoa (liite IX)	519 350 246,00	521 168 786,00	522 987 325,00	524 805 865,00	524 805 865,00	2 613 118 087,00
	Mahdollinen tukien alentamisesta syntyvän arvioidun tulon siirto maaseuturahastoon (17 artiklan 5 kohta)					Ei sovelleta	
	Alustavien määrärahojen enimmäismäärä (87 artiklan 3 kohta)	292 549 680,00	294 266 700,00	295 982 100,00	297 699 120,00	297 699 120,00	
	Tuotannosta irrotetut interventiot (16 artiklan 2 kohta)						
BISS (21)	**Basic income support for sustainability**						
DP 1	Perustulotuki	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
DP 1 AB - Perustulotuki AB (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	138,56	139,37	140,19	141,00	141,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	115,00	115,70	116,40	117,00	117,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	162,10	163,10	164,00	165,00	165,00	
	O.4 (yksikkö: Hehtaari)	1 062 000,00	1 062 000,00	1 062 000,00	1 062 000,00	1 062 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	147 150 720,00	148 010 940,00	148 881 780,00	149 742 000,00	149 742 000,00	743 527 440,00
DP 1 C - Perustulotuki C (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	118,79	119,49	120,18	120,88	120,88	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	98,60	99,20	99,80	100,30	100,30	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	139,00	139,80	140,60	141,40	141,40	
	O.4 (yksikkö: Hehtaari)	1 224 000,00	1 224 000,00	1 224 000,00	1 224 000,00	1 224 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	145 398 960,00	146 255 760,00	147 100 320,00	147 957 120,00	147 957 120,00	734 669 280,00
TOTAL	O.4 (yksikkö: Hehtaari)	2 286 000,00	2 286 000,00	2 286 000,00	2 286 000,00	2 286 000,00	11 430 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	292 549 680,00	294 266 700,00	295 982 100,00	297 699 120,00	297 699 120,00	1 478 196 720,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CRISS (29)	**Complementary redistributive income support for sustainability**						
DP 3	Uudelleenjakotulotuki	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
DP 3 - Uudelleenjakotulotuki (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	17,68	17,75	17,82	17,89	17,89	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	14,50	14,50	14,50	14,50	14,50	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	
	O.7 (yksikkö: Hehtaari)	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	25 989 600,00	26 092 500,00	26 195 400,00	26 298 300,00	26 298 300,00	130 874 100,00
TOTAL	O.7 (yksikkö: Hehtaari)	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	1 470 000,00	7 350 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	26 000 000,00	26 100 000,00	26 200 000,00	26 300 000,00	26 300 000,00	130 900 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS-YF (30)	**Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki**						

DP 2	Nuorten viljelijöiden tulotuki	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
DP 2 - Nuorten viljelijöiden tuki (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	88,00	88,00	88,00	88,00	88,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	73,00	73,00	73,00	73,00	73,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	103,00	103,00	103,00	104,00	104,00	
	O.6 (yksikkö: Hehtaari)	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	13 024 000,00	13 024 000,00	13 024 000,00	13 024 000,00	13 024 000,00	65 120 000,00
TOTAL	O.6 (yksikkö: Hehtaari)	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	148 000,00	740 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	65 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	13 100 000,00	65 500 000,00
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
Eco-scheme (31)	**Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät**						
Ekojärjestelmä 01	Talviaikainen kasvipeite	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
Ekojärjestelmä 01 - Talviaikainen kasvipeite (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	60,00	60,00	60,00	60,00	60,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	350 000 000,00
TOTAL	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	7 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	70 000 000,00	350 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
Eco-scheme (31)	**Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät**						
Ekojärjestelmä 02	Luonnonhoitonurmet	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
Ekojärjestelmä 02 - Luonnonhoitonurmet (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	5 850 000,00	5 850 000,00	5 850 000,00	5 850 000,00	5 850 000,00	29 250 000,00
TOTAL	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	30 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
Eco-scheme (31)	**Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät**						
Ekojärjestelmä 03	Viherlannoitusnurmet	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
Ekojärjestelmä 03 - Viherlannoitusnurmet (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	65,00	65,00	65,00	65,00	65,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	95,00	95,00	95,00	95,00	95,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	12 000 000,00
TOTAL	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	150 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	2 500 000,00	12 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
Eco-scheme (31)	**Ilmastoa, ympäristöä ja eläinten hyvinvointia koskevat järjestelmät**						

Ekojärjestelmä 04	Monimuotoisuuskasvit	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä 2023–2027
Ekojärjestelmä 04 - Monimuotoisuuskasvit (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	270,00	270,00	270,00	270,00	270,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	330,00	330,00	330,00	330,00	330,00	
	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	37 500 000,00
TOTAL	O.8 (yksikkö: Hehtaari)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	125 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	37 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Tuotannosta irrotettuihin interventioihin osoitettujen alustavien määrärahojen summa	417 649 680,00	419 466 700,00	421 282 100,00	423 099 120,00	423 099 120,00	2 104 596 720,00
	Tuotantosidonnainen tulotuki (16 artiklan 3 kohdan a alakohta – määrä – sitova enimmäismäärä						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 01-02	Emo- ja lypsylehmäpalkkio (AB-alueen manner ja Manner-Ahvenanmaa)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 01 - Emo- ja lypsylehmät (AB-manner) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	685,00	685,00	685,00	685,00	685,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	770,00	770,00	770,00	770,00	770,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	60 900,00	60 900,00	60 900,00	60 900,00	60 900,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	41 716 500,00	41 716 500,00	41 716 500,00	41 716 500,00	41 716 500,00	208 582 500,00
TUOTS 02 - Emo- ja lypsylehmät (Manner-Ahvenanmaa) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	800,00	800,00	800,00	800,00	800,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	750,00	750,00	750,00	750,00	750,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	950,00	950,00	950,00	950,00	950,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	10 000 000,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	63 400,00	63 400,00	63 400,00	63 400,00	63 400,00	317 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	43 900 000,00	43 900 000,00	43 900 000,00	43 900 000,00	43 900 000,00	219 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 03-04	Sonnipalkkio (Manner-Suomi ja Manner-Ahvenanmaa)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 03 - Sonnit (AB-manner ja Manner-Ahvenanmaa) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	510,00	510,00	510,00	510,00	510,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	650,00	650,00	650,00	650,00	650,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	28 300,00	28 300,00	28 300,00	28 300,00	28 300,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	14 433 000,00	14 433 000,00	14 433 000,00	14 433 000,00	14 433 000,00	72 165 000,00
TUOTS 04 - Sonnit (C-alue) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	155,00	155,00	155,00	155,00	155,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	140,00	140,00	140,00	140,00	140,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	123 400,00	123 400,00	123 400,00	123 400,00	123 400,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	19 127 000,00	19 127 000,00	19 127 000,00	19 127 000,00	19 127 000,00	95 635 000,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	151 700,00	151 700,00	151 700,00	151 700,00	151 700,00	758 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	34 000 000,00	34 000 000,00	34 000 000,00	34 000 000,00	34 000 000,00	170 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						

	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 05	Nautapalkkio (AB-alueen ulkosaaristo)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 05 - Naudat (AB-alueen ulkosaaristo) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	1 350,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	1 350,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00	1 200,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	2 160 000,00	2 160 000,00	2 160 000,00	2 160 000,00	2 160 000,00	10 800 000,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	1 600,00	8 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	2 200 000,00	2 200 000,00	2 200 000,00	2 200 000,00	2 200 000,00	11 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 06	Teurashiehopalkkio (AB-alue)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 06 - Teurashiehot (AB-alue) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	280,00	280,00	280,00	280,00	280,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	370,00	370,00	370,00	370,00	370,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	1 596 000,00	1 596 000,00	1 596 000,00	1 596 000,00	1 596 000,00	7 980 000,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	5 700,00	28 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	1 600 000,00	8 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 07	Uuhipalkkio I (AB-alueen manner)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 07 - Uuhet (AB-alueen manner) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	58,00	58,00	58,00	58,00	58,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	75,00	75,00	75,00	75,00	75,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	1 102 000,00	1 102 000,00	1 102 000,00	1 102 000,00	1 102 000,00	5 510 000,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	95 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 120 000,00	1 120 000,00	1 120 000,00	1 120 000,00	1 120 000,00	5 600 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 08	Uuhipalkkio II (Ahvenanmaa ja AB-alueen ulkosaaristo) ja kuttupalkkio (AB-alue)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 08 - Uuhet (Ahvenanmaa ja ulkosaaristo), kutut (AB-alue) (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	139,00	139,00	139,00	139,00	139,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	115,00	115,00	115,00	115,00	115,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	877 090,00	877 090,00	877 090,00	877 090,00	877 090,00	4 385 450,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	6 310,00	31 550,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	880 000,00	880 000,00	880 000,00	880 000,00	880 000,00	4 400 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 09	Teuraskaritsa- ja kilipalkkio	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 09 - Teuraskaritsat (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	28,00	28,00	28,00	28,00	28,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	35,00	35,00	35,00	35,00	35,00	
	O.11 (yksikkö: Pääluku)	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	1 064 000,00	1 064 000,00	1 064 000,00	1 064 000,00	1 064 000,00	5 320 000,00
TOTAL	O.11 (yksikkö: Pääluku)	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00	190 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 100 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00	1 100 000,00	5 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 10	Tärkkelysperunapalkkio	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 10 - Tärkkelysperuna (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	550,00	550,00	550,00	550,00	550,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	650,00	650,00	650,00	650,00	650,00	
	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	3 685 000,00	3 685 000,00	3 685 000,00	3 685 000,00	3 685 000,00	18 425 000,00
TOTAL	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	6 700,00	33 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	3 700 000,00	3 700 000,00	3 700 000,00	3 700 000,00	3 700 000,00	18 500 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
CIS (32)	**Tuotantosidonnainen tulotuki**						
TUOTS 11	Erikoiskasvipalkkio	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Yhteensä 2023–2027**
TUOTS 11 - Erikoiskasvit (Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä	145,00	145,00	145,00	145,00	145,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän vähimmäismäärä	80,00	80,00	80,00	80,00	80,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä	170,00	170,00	170,00	170,00	170,00	
	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	
	Suunniteltu tuotos * Suunniteltu yksikkömäärä	13 064 500,00	13 064 500,00	13 064 500,00	13 064 500,00	13 064 500,00	65 322 500,00
TOTAL	O.10 (yksikkö: Hehtaari)	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	90 100,00	450 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	13 200 000,00	13 200 000,00	13 200 000,00	13 200 000,00	13 200 000,00	66 000 000,00
	Out of which needed to reach the minimum ringfencing requirement (Annex XII) (only under article 30) (Union contribution)						
	Josta tarvittavia siirrettäviä menoja (sovelletaan vain ekojärjestelmiin ja silloin, kun maksun tyyppi on "korvaava" (31 artiklan 7 kohdan b alakohta, jos interventio sisältää siirron))						
	Tuotantosidonnaisiin interventioihin osoitettujen alustavien määrärahojen summa	101 700 000,00	101 700 000,00	101 700 000,00	101 700 000,00	101 700 000,00	508 500 000,00
	Kaikkien suorien tukien alustavien määrärahojen summa	519 349 680,00	521 166 700,00	522 982 100,00	524 799 120,00	524 799 120,00	2 613 096 720,00

6.2.2 Alakohtainen

Varainhoitovuosi		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Määrärahat yhteensä
Hedelmät ja vihannekset								
€ - Euro (Keskimäärin)	O.35 (yksikkö: Toimintaohjelmia)	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	4 000 000,00	4 500 000,00	4 500 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00		23 000 000,00
Mehiläistuotteet								
ADVIBEES (55(1)(a)) - mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettavat neuvontapalvelut, tekninen apu, koulutus, tiedotus ja parhaiden käytäntöjen vaihto, myös verkostoitumisen kautta								
Mehi1 - Mehiläishoitoalan neuvonta tiedotus ja koulutus		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi1UAC - Mehi1määrä (Keskimäärin)	O.37 (yksikkö: projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	49 590,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00		305 590,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	99 180,00	128 000,00	128 000,00	128 000,00	128 000,00		611 180,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	49 590,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00		305 590,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
INVAPI (55(1)(b)) - investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet								
Mehi2 - Mehiläisten tuholaisten ja tautien torjuminen		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi2 - Mehi2määrä (Keskimäärin)	O.37 (yksikkö: projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	11 750,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00		72 478,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	23 500,00	30 364,00	30 364,00	30 364,00	30 364,00		144 956,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	11 750,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00	15 182,00		72 478,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
INVAPI (55(1)(b)) - investoinnit aineelliseen tai aineettomaan omaisuuteen sekä muut toimet								
Mehi3 - Siirtohoidon järkeistäminen		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi3UAC - Mehi3määrä (Keskimäärin)	O.37 (yksikkö: projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	12 400,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00		76 400,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	24 800,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00		152 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	12 400,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00	16 000,00		76 400,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
ACTLAB (55(1)(c)) - toimet laboratorioiden tukemiseksi mehiläistuotteiden, mehiläiskadon tai mehiläisten tuottavuuden laskun ja mehiläisille mahdollisesti myrkyllisten aineiden analysoinnissa								
Mehi4 - Mehiläishoitoalan laboratorioanalyysit		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi4UAC - Mehi4määrä	O.37 (yksikkö: Projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		

Varainhoitovuosi		2023	2024	2025	2026	2027	2028	Määrärahat yhteensä
(Keskimäärin)								
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 300,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00		143 300,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	46 600,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00		286 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 300,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00		143 300,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
PRESBEEHIVES (55(1)(d)) - toimet mehiläispesien nykyisen määrän säilyttämiseksi tai lisäämiseksi unionissa, mukaan lukien mehiläisten jalostaminen								
Mehi5 - Mehiläispesien määrän säilyttäminen ja mehiläisten jalostaminen		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi5UAC - Mehi5määrä (Keskimäärin)	O.37 (yksikkö: Projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	15 500,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00		95 500,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	31 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		191 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	15 500,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00		95 500,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
COOPAPI (55(1)(e)) - yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevien tutkimusohjelmien toteuttamiseen erikoistuneiden tahojen kanssa								
Mehi6 - Yhteistoiminta tutkimusohjelmien kanssa		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi6UAC - Mehi6määrä (Keskimäärin)	O.37 (yksikkö: projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 200,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00		143 200,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	46 400,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00	60 000,00		286 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	23 200,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00		143 200,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
PROMOBEES (55(1)(f)) - menekinedistäminen, tiedotus ja kaupan pitäminen, mukaan lukien markkinaseurantatoimet ja toiminnot, joiden tarkoituksena on erityisesti lisätä kuluttajien tietoisuutta mehiläistuotteiden laadusta								
Mehi7 - Mehiläistuotteiden menekinedistäminen		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Yhteensä**
Mehi7UAC - Mehi7määrä (Keskimäärin)	O.37 (yksikkö: Projekti)	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00		
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	16 260,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00		100 260,00
TOTAL	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)	32 520,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00		200 520,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin kokonaismenot euroina)	16 260,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00	21 000,00		100 260,00
	EU co-financing rate in %	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00		
Alustavien määrärahojen summa ja tuotokset interventiota kohden seuraavien osalta: mehiläistuotteet		152 000,00	196 182,00	196 182,00	196 182,00	196 182,00		936 728,00

6.2.3 Maaseudun kehittäminen

	Varainhoitovuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 (including payments of Q4 2029)	Total 2023 - 2029
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EDV 01	Välfärdsplan för nötkreatur	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EDV 01 - Välfärdsplan för nötkreatur (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		17,00	17,00	17,00	17,00	17,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00		22 100,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00	4 420,00		22 100,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		75 140,00	75 140,00	75 140,00	75 140,00	75 140,00		375 700,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		32 310,20	32 310,20	32 310,20	32 310,20	32 310,20		161 551,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EDV 02	Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar för nötkreatur	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EDV 02 - Sjuk-, behandlings- och kalvningsboxar (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		23,00	23,00	23,00	23,00	23,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		20 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		20 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		92 000,00	92 000,00	92 000,00	92 000,00	92 000,00		460 000,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		39 560,00	39 560,00	39 560,00	39 560,00	39 560,00		197 800,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EDV 03	Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EDV 03 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		321,00	321,00	321,00	321,00	321,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		480,00	480,00	480,00	480,00	480,00		2 400,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		480,00	480,00	480,00	480,00	480,00		2 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		154 080,00	154 080,00	154 080,00	154 080,00	154 080,00		770 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		66 254,40	66 254,40	66 254,40	66 254,40	66 254,40		331 272,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EDV 04	Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EDV 04 - Främjande av förhållanden under vilka nötkreatur av handjur hålls (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		164,00	164,00	164,00	164,00	164,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		440,00	440,00	440,00	440,00	440,00		2 200,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		440,00	440,00	440,00	440,00	440,00		2 200,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		72 160,00	72 160,00	72 160,00	72 160,00	72 160,00		360 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		31 028,80	31 028,80	31 028,80	31 028,80	31 028,80		155 144,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EDV 05	Välfärdsplan för får och getter	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EDV 05 - Välfärdsplan för får och getter (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		17,00	17,00	17,00	17,00	17,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		930,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00		5 330,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		930,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00		5 330,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		15 810,00	18 700,00	18 700,00	18 700,00	18 700,00		90 610,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		6 798,30	8 041,00	8 041,00	8 041,00	8 041,00		38 962,30
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EDV 06	Främjande av förhållanden under vilka får och getter hålls	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EDV 06 - Främjande av förhållanden under vilka kalvar hålls (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		98,00	98,00	98,00	98,00	98,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		700,00	750,00	750,00	750,00	750,00		3 700,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		700,00	750,00	750,00	750,00	750,00		3 700,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		68 600,00	73 500,00	73 500,00	73 500,00	73 500,00		362 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		29 498,00	31 605,00	31 605,00	31 605,00	31 605,00		155 918,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX EKO	Ekologisk produktion	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX EKO a) - Ekologisk produktion växtodling (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		260,00	260,00	260,00	260,00	260,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		650,00	680,00	700,00	730,00	750,00		3 510,00
AX EKO b) - Ekologisk produktion trädgårdsväxter (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		650,00	650,00	650,00	650,00	650,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		30,00	32,00	35,00	40,00	45,00		182,00
AX EKO c) - Ekologisk produktion vallodling (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		45,00	45,00	45,00	45,00	45,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		1 800,00	2 000,00	2 100,00	2 100,00	2 100,00		10 100,00
AX EKO d) - Ekologisk produktion husdjur (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		356,00	356,00	356,00	356,00	356,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		1 300,00	1 400,00	1 500,00	1 600,00	1 700,00		7 500,00
YHTEENSÄ	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		2 480,00	2 712,00	2 835,00	2 870,00	2 985,00		13 882,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		732 300,00	786 000,00	833 250,00	879 900,00	923 950,00		4 155 400,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		314 889,00	337 980,00	358 297,50	378 357,00	397 298,50		1 786 822,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 01	Gårdsomfattande miljöåtagande	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande trädgårdsväxter (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		113,00	113,00	113,00	113,00	113,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		600,00	600,00	600,00	600,00	600,00		3 000,00
AX MILJ 01 - Gårdsomfattande miljöåtagande övriga växter (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		45,00	45,00	45,00	45,00	45,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		9 020,00	8 788,00	8 665,00	8 630,00	8 605,00		43 708,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		9 620,00	9 388,00	9 255,00	9 230,00	9 206,00		46 699,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		473 700,00	463 260,00	457 725,00	456 150,00	455 025,00		2 305 860,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		203 691,00	199 201,80	196 821,75	196 144,50	195 660,75		991 519,80
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 02	Odling av markförbättrande växter och saneringsväxter	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 02 - Odling av markförbättrande växter och	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		223,00	223,00	223,00	223,00	223,00		

saneringsväxter (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		200,00	210,00	230,00	240,00	251,00		1 131,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		200,00	210,00	230,00	240,00	251,00		1 131,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		44 600,00	46 830,00	51 290,00	53 520,00	55 973,00		252 213,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		19 178,00	20 136,90	22 054,70	23 013,60	24 068,39		108 451,59
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 03	Odling av fånggröda	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 03 - Odling av fånggröda (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		109,00	109,00	109,00	109,00	109,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		70,00	73,00	75,00	80,00	85,00		383,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		70,00	73,00	75,00	80,00	85,00		383,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		7 630,00	7 957,00	8 175,00	8 720,00	9 265,00		41 747,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		3 280,90	3 421,51	3 515,25	3 749,60	3 983,95		17 951,21
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 04	Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 04 - Alternativa växtskyddsmetoder i trädgårdsodling (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		500,00	500,00	500,00	500,00	500,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		375,00	380,00	385,00	390,00	395,00		1 925,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		375,00	380,00	385,00	390,00	395,00		1 925,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		187 500,00	190 000,00	192 500,00	195 000,00	197 500,00		962 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		80 625,00	81 700,00	82 775,00	83 850,00	84 925,00		413 875,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 05	Främjande av cirkulär ekonomi	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 05 - Främjande av cirkulär ekonomi	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		75,00	75,00	75,00	75,00	75,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		2 500,00	2 600,00	2 700,00	2 800,00	3 000,00		13 600,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		2 500,00	2 600,00	2 700,00	2 800,00	3 000,00		13 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		187 500,00	195 000,00	202 500,00	210 000,00	225 000,00		1 020 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		80 625,00	83 850,00	87 075,00	90 300,00	96 750,00		438 600,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 06	Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 06 - Anläggning av gräsbevuxna skyddszoner (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		353,00	353,00	353,00	353,00	353,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		12,00	15,00	20,00	25,00	30,00		102,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		12,00	15,00	20,00	25,00	30,00		102,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		4 236,00	5 295,00	7 060,00	8 825,00	10 590,00		36 006,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 821,48	2 276,85	3 035,80	3 794,75	4 553,70		15 482,58
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 07	Naturbetesskötsel	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 07 - Naturbetesskötsel (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		235,00	235,00	235,00	235,00	235,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		1 750,00	1 850,00	1 900,00	2 010,00	2 010,00		9 520,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		1 750,00	1 850,00	1 900,00	2 010,00	2 010,00		9 520,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		411 250,00	434 750,00	446 500,00	472 350,00	472 350,00		2 237 200,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		176 837,50	186 942,50	191 995,00	203 110,50	203 110,50		961 996,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 08	Riktade skötselåtgärder på naturbeten	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 08 - Riktade skötselåtgärder på naturbeten	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		645,00	645,00	645,00	645,00	645,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		120,00	150,00	200,00	200,00	200,00		870,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		120,00	150,00	200,00	200,00	200,00		870,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		77 400,00	96 750,00	129 000,00	129 000,00	129 000,00		561 150,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		33 282,00	41 602,50	55 470,00	55 470,00	55 470,00		241 294,50
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 09	Uppfödning av ursprungsraser	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 09 a) - Uppfödning av ursprungsraser ålandsfår (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		350,00	350,00	350,00	350,00	350,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		130,00	135,00	135,00	140,00	150,00		690,00
AX MILJ 09 b) - Uppfödning av ursprungsraser, finska lantrasfår (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		10,00	10,00	12,00	12,00	12,00		56,00
AX MILJ 09 c) - Uppfödning av ursprungsraser nöt (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		683,00	683,00	683,00	638,00	683,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		20,00	25,00	22,00	25,00	30,00		122,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		160,00	170,00	169,00	177,00	192,00		868,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		62 160,00	67 325,00	65 876,00	69 675,00	76 590,00		341 626,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		26 728,80	28 949,75	28 326,68	29 960,25	32 933,70		146 899,18
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
AX MILJ 10	Odling av dragväxter för bin	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX MILJ 10 - Odling av dragväxter för bin (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		275,00	275,00	275,00	275,00	275,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		20,00	22,00	25,00	27,00	30,00		124,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		20,00	22,00	25,00	27,00	30,00		124,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		5 500,00	6 050,00	6 875,00	7 700,00	8 525,00		34 650,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		2 365,00	2 601,50	2 956,25	3 311,00	3 665,75		14 899,50
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 01	Nautojen hyvinvointisuunnitelma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 01 - Nautojen hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00	18,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00		2 100 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00	420 000,00		2 100 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		7 560 000,00	7 560 000,00	7 560 000,00	7 560 000,00	7 560 000,00		37 800 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		3 250 800,00	3 250 800,00	3 250 800,00	3 250 800,00	3 250 800,00		16 254 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 02	Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 02 - Nautojen poikima-, hoito- ja sairaskarsinat	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00	23,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00		1 125 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00		1 125 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		5 175 000,00	5 175 000,00	5 175 000,00	5 175 000,00	5 175 000,00		25 875 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		2 225 250,00	2 225 250,00	2 225 250,00	2 225 250,00	2 225 250,00		11 126 250,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 03	Vasikoiden olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 03 - Vasikoiden olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	344,00	344,00	344,00	344,00	344,00	344,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		200 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		13 760 000,00	13 760 000,00	13 760 000,00	13 760 000,00	13 760 000,00		68 800 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		5 916 800,00	5 916 800,00	5 916 800,00	5 916 800,00	5 916 800,00		29 584 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 04	Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 04 - Urospuolisten nautojen olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	135,00	135,00	135,00	135,00	135,00	135,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		200 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		5 400 000,00	5 400 000,00	5 400 000,00	5 400 000,00	5 400 000,00		27 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		2 322 000,00	2 322 000,00	2 322 000,00	2 322 000,00	2 322 000,00		11 610 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 05	Nautojen laidunnus	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 05 - Nautojen laidunnus	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00		450 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00		450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		6 030 000,00	6 030 000,00	6 030 000,00	6 030 000,00	6 030 000,00		30 150 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		2 592 900,00	2 592 900,00	2 592 900,00	2 592 900,00	2 592 900,00		12 964 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 06	Nautojen ulkoilu	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 06 - Nautojen ulkoilu (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00		95 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00	19 000,00		95 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		627 000,00	627 000,00	627 000,00	627 000,00	627 000,00		3 135 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		269 610,00	269 610,00	269 610,00	269 610,00	269 610,00		1 348 050,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 07	Sikojen hyvinvointisuunnitelma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 07 - Sikojen hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00	11,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00		1 500 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00		1 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 300 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00	3 300 000,00		16 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 419 000,00	1 419 000,00	1 419 000,00	1 419 000,00	1 419 000,00		7 095 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 08	Vapaa porsitus	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 08 - Vapaa porsitus (Tuki - Yhdenmukainen)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	555,00	555,00	555,00	555,00	555,00	555,00		

91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		5 500,00	7 000,00	8 000,00	8 500,00	9 000,00		38 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		5 500,00	7 000,00	8 000,00	8 500,00	9 000,00		38 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 052 500,00	3 885 000,00	4 440 000,00	4 717 500,00	4 995 000,00		21 090 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 312 575,00	1 670 550,00	1 909 200,00	2 028 525,00	2 147 850,00		9 068 700,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 09	Parannetut porsimisolosuhteet	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 09 - Parannetut porsimisolosuhteet (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	445,00	445,00	445,00	445,00	445,00	445,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		8 000,00	8 000,00	8 000,00	7 500,00	7 274,00		38 774,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		8 000,00	8 000,00	8 000,00	7 500,00	7 274,00		38 774,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 560 000,00	3 560 000,00	3 560 000,00	3 337 500,00	3 236 930,00		17 254 430,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 530 800,00	1 530 800,00	1 530 800,00	1 435 125,00	1 391 879,90		7 419 404,90
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 10	Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 10 - Emakoiden/ensikoiden olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	53,00	53,00	53,00	53,00	53,00	53,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		15 000,00	16 000,00	17 000,00	18 000,00	19 000,00		85 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		15 000,00	16 000,00	17 000,00	18 000,00	19 000,00		85 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		795 000,00	848 000,00	901 000,00	954 000,00	1 007 000,00		4 505 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		341 850,00	364 640,00	387 430,00	410 220,00	433 010,00		1 937 150,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 11	Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 11 - Vieroitettujen porsaiden olosuhteiden	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	69,00	69,00	69,00	69,00	69,00	69,00		

parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00		225 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00	45 000,00		225 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 105 000,00	3 105 000,00	3 105 000,00	3 105 000,00	3 105 000,00		15 525 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 335 150,00	1 335 150,00	1 335 150,00	1 335 150,00	1 335 150,00		6 675 750,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 12	Lihasikojen olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 12 - Lihasikojen olosuhteiden parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00	59,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00		1 190 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00	238 000,00		1 190 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		14 042 000,00	14 042 000,00	14 042 000,00	14 042 000,00	14 042 000,00		70 210 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		6 038 060,00	6 038 060,00	6 038 060,00	6 038 060,00	6 038 060,00		30 190 300,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 13	Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 13 - Lampaiden ja vuohien hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		50 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00		50 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00		850 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		73 100,00	73 100,00	73 100,00	73 100,00	73 100,00		365 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 14	Lampaiden ja vuohien olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 14 - Lampaiden ja vuohien olosuhteiden	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	94,00	94,00	94,00	94,00	94,00	94,00		

parantaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00		45 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00	9 000,00		45 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		846 000,00	846 000,00	846 000,00	846 000,00	846 000,00		4 230 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		363 780,00	363 780,00	363 780,00	363 780,00	363 780,00		1 818 900,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 15	Lampaiden ja vuohien laidunnus	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 15 - Lampaiden ja vuohien laidunnus (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00	33,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		20 000,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00		20 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		132 000,00	132 000,00	132 000,00	132 000,00	132 000,00		660 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		56 760,00	56 760,00	56 760,00	56 760,00	56 760,00		283 800,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 16	Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 16 - Siipikarjan hyvinvointisuunnitelma (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00	9,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		145 000,00	148 000,00	151 000,00	154 000,00	155 953,00		753 953,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		145 000,00	148 000,00	151 000,00	154 000,00	155 953,00		753 953,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 305 000,00	1 332 000,00	1 359 000,00	1 386 000,00	1 403 577,00		6 785 577,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		561 150,00	572 760,00	584 370,00	595 980,00	603 538,11		2 917 798,11
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
EHK 17	Siipikarjan olosuhteiden parantaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EHK 17 - Siipikarjan olosuhteiden parantaminen	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00	27,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		145 000,00	145 000,00	145,00	146 000,00	146 037,00		582 182,00
YHTEENSÄ	O.18 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		145 000,00	145 000,00	145 000,00	146 000,00	146 037,00		727 037,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 915 000,00	3 915 000,00	3 915 000,00	3 942 000,00	3 942 999,00		19 629 999,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 683 450,00	1 683 450,00	1 683 450,00	1 695 060,00	1 695 489,57		8 440 899,57
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Luomu	Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
A-kasvi - Luonnonmukainen tuotanto (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	160,00	160,00	160,00	160,00	160,00	160,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		310 000,00	335 000,00	365 000,00	400 000,00	440 000,00		1 850 000,00
B-avomaa - Luonnonmukainen avomaavihannestuotanto (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	590,00	590,00	590,00	590,00	590,00	590,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		1 400,00	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00		9 000,00
C-eläin - Luonnonmukainen kotieläintuotanto (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	130,00	130,00	130,00	130,00	130,00	130,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		111 000,00	116 000,00	121 000,00	127 000,00	135 000,00		610 000,00
YHTEENSÄ	O.17 (yksikkö: Hehtaari)		422 400,00	452 600,00	487 800,00	529 000,00	577 200,00		2 469 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		64 856 000,00	69 624 000,00	75 192 000,00	81 690 000,00	89 248 000,00		380 610 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		27 888 080,00	29 938 320,00	32 332 560,00	35 126 700,00	38 376 640,00		163 662 300,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)		20 000 000,00	20 000 000,00	15 000 000,00	10 000 000,00			65 000 000,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)		8 600 000,00	8 600 000,00	6 450 000,00	4 300 000,00			27 950 000,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 01	Tilakohtainen toimenpide	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y01-kasvi - Y01-Tilakohtainen Muut kasvit (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00	1 800 000,00		9 000 000,00
Y01-puutarha - Y01-Tilakohtainen Puutarhakasvit (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	113,00	113,00	113,00	113,00	113,00	113,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		200 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		1 840 000,00	1 840 000,00	1 840 000,00	1 840 000,00	1 840 000,00		9 200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		85 520 000,00	85 520 000,00	85 520 000,00	85 520 000,00	85 520 000,00		427 600 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		36 773 600,00	36 773 600,00	36 773 600,00	36 773 600,00	36 773 600,00		183 868 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 02	Maanparannus ja saneerauskasvit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y02-maanp - Y02-Maanparannus ja saneerauskasvit (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	190,00	190,00	190,00	190,00	190,00	190,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		70 000,00	70 000,00	80 000,00	90 000,00	100 000,00		410 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		70 000,00	70 000,00	80 000,00	90 000,00	100 000,00		410 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		13 300 000,00	13 300 000,00	15 200 000,00	17 100 000,00	19 000 000,00		77 900 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		5 719 000,00	5 719 000,00	6 536 000,00	7 353 000,00	8 170 000,00		33 497 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 03	Kerääjäkasvit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y03-kerääjä - Y03-Kerääjäkasvit	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	97,00	97,00	97,00	97,00	97,00	97,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		200 000,00	250 000,00	250 000,00	300 000,00	350 000,00		1 350 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		200 000,00	250 000,00	250 000,00	300 000,00	350 000,00		1 350 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		19 400 000,00	24 250 000,00	24 250 000,00	29 100 000,00	33 950 000,00		130 950 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		8 342 000,00	10 427 500,00	10 427 500,00	12 513 000,00	14 598 500,00		56 308 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 04	Kiertotalouden edistäminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y04-kierto - Y04-Kiertotalouden edistäminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	37,00	37,00	37,00	37,00	37,00	37,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		260 000,00	300 000,00	340 000,00	370 000,00	400 000,00		1 670 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		260 000,00	300 000,00	340 000,00	370 000,00	400 000,00		1 670 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		9 620 000,00	11 100 000,00	12 580 000,00	13 690 000,00	14 800 000,00		61 790 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		4 136 600,00	4 773 000,00	5 409 400,00	5 886 700,00	6 364 000,00		26 569 700,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 05	Suojavyöhykkeet	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y05-suojav - Y05-Suojavyöhykkeet (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		39 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00		207 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		39 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00	42 000,00		207 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		13 650 000,00	14 700 000,00	14 700 000,00	14 700 000,00	14 700 000,00		72 450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		5 869 500,00	6 321 000,00	6 321 000,00	6 321 000,00	6 321 000,00		31 153 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 06	Turvepeltojen nurmet	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y06-turvep - Y06-Turvepeltojen nurmet	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00		

(Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		20 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		180 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		20 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00		180 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		2 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00		18 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		860 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00		7 740 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 07	Valumavesien hallinta	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y07-altak - Y07-Altakastelu ja kuivatusvesien kierrätys (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	214,00	214,00	214,00	214,00	214,00	214,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		11 000,00	11 500,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00		58 500,00
Y07-säätö - Y07-Säätösalaojitus (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	77,00	77,00	77,00	77,00	77,00	77,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		45 000,00	50 000,00	55 000,00	60 000,00	60 000,00		270 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		56 000,00	61 500,00	67 000,00	72 000,00	72 000,00		328 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		5 819 000,00	6 311 000,00	6 803 000,00	7 188 000,00	7 188 000,00		33 309 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		2 502 170,00	2 713 730,00	2 925 290,00	3 090 840,00	3 090 840,00		14 322 870,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitosoitoumukset**								
Ympäristö 08	Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y08-puutar - Y08-Puutarhakasvien vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		15 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		15 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00		7 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		645 000,00	645 000,00	645 000,00	645 000,00	645 000,00		3 225 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 09	Lintupellot	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y09-lintu - Y09-Lintupellot (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00	600,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	5 000,00	5 000,00		22 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		4 000,00	4 000,00	4 000,00	5 000,00	5 000,00		22 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		2 400 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00		13 200 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 032 000,00	1 032 000,00	1 032 000,00	1 290 000,00	1 290 000,00		5 676 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 10	Maatalousluonnon ja maiseman hoito	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y10-moma-A1 - Y10-moma-Arvoluokka1 (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	610,00	610,00	610,00	610,00	610,00	610,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		11 000,00	12 000,00	13 000,00	14 000,00	16 000,00		66 000,00
Y10-moma-A2 - Y10-moma-Arvoluokka2 (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	460,00	460,00	460,00	460,00	460,00	460,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		22 000,00	24 000,00	26 000,00	28 000,00	30 000,00		130 000,00
Y10-moma-aita - Y10-moma-aitaaminen (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		15 000,00

Y10-moma-peto - Y10-moma-petoaidat (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	2 400,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00	2 400,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		200,00	200,00	200,00	200,00	200,00		1 000,00
Y10-moma-raiv - Y10-moma-raivaus (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00		15 000,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		39 200,00	42 200,00	45 200,00	48 200,00	52 200,00		227 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		23 160 000,00	24 690 000,00	26 220 000,00	27 750 000,00	29 890 000,00		131 710 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		9 958 800,00	10 616 700,00	11 274 600,00	11 932 500,00	12 852 700,00		56 635 300,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)		3 000 000,00	3 000 000,00	2 300 000,00	1 400 000,00			9 700 000,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)		1 290 000,00	1 290 000,00	989 000,00	602 000,00			4 171 000,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 11	Kosteikkojen hoito	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Y11-kosteikko - Y11-Kosteikkojen hoito (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		1 500,00	1 800,00	2 100,00	2 400,00	3 000,00		10 800,00
YHTEENSÄ	O.14 (yksikkö: Hehtaari)		1 500,00	1 800,00	2 100,00	2 400,00	3 000,00		10 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		750 000,00	900 000,00	1 050 000,00	1 200 000,00	1 500 000,00		5 400 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		322 500,00	387 000,00	451 500,00	516 000,00	645 000,00		2 322 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)		120 000,00	65 000,00	50 000,00	25 000,00			260 000,00
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)		51 600,00	27 950,00	21 500,00	10 750,00			111 800,00
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 12	Alkuperäisrotujen kasvattaminen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
YMP 12 APR hevonen - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso hevosille (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		350,00	410,00	410,00	410,00	410,00		1 990,00
YMP 12 APR kana - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso kanoille (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	1 014,00	1 014,00	1 014,00	1 014,00	1 014,00	1 014,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		7,50	7,50	7,50	7,50	7,50		37,50
YMP 12 APR nauta - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso naudoille (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	683,00	683,00	683,00	683,00	683,00	683,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		2 700,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00	2 900,00		14 300,00
YMP 12 APR vuohi - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso vuohille (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		350,00	370,00	370,00	370,00	370,00		1 830,00
YMP12 APR s-lammas - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00	300,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								

suomenlampaille (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		3 000,00	3 400,00	3 400,00	3 400,00	3 400,00		16 600,00
YMP12APR muu lampaat - Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksen korvaustaso muut lampaat (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00	350,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		350,00	400,00	400,00	400,00	400,00		1 950,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Eläinyksiköitä)		6 775,00	7 505,00	7 505,00	7 505,00	7 505,00		36 795,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 119 100,00	3 421 200,00	3 421 200,00	3 421 200,00	3 421 200,00		16 803 900,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 341 213,00	1 471 116,00	1 471 116,00	1 471 116,00	1 471 116,00		7 225 677,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 13	Alkuperäiskasvien ylläpito	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
YMP 13 AP kasvi - Alkuperäiskasvien ylläpidon korvaustasot (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Toimia)		11,00	12,00	13,00	13,00	13,00		62,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Toimia)		11,00	12,00	13,00	13,00	13,00		62,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		4 400,00	4 800,00	5 200,00	5 200,00	5 200,00		24 800,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 892,00	2 064,00	2 236,00	2 236,00	2 236,00		10 664,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 14	Alkuperäisrotujen perimän säilytys	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
YMP 14 AP perimä - Alkuperäisrotujen perimän säilytyksen korvaustaso (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Toimia)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		5,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Toimia)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		5,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00		450 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		38 700,00	38 700,00	38 700,00	38 700,00	38 700,00		193 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ENVCLIM (70)	**Ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset**								
Ympäristö 15	Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
YMP 15 varmuuskoko - Alkuperäiskasvien varmuuskokoelman korvaustaso (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.19 (yksikkö: Toimia)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		5,00
YHTEENSÄ	O.19 (yksikkö: Toimia)		1,00	1,00	1,00	1,00	1,00		5,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00		250 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		21 500,00	21 500,00	21 500,00	21 500,00	21 500,00		107 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ANC (71)	**Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat**								
AX LFA	Kompensationsersättning	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX LFA - Kompensationsersättning (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		128,09	128,09	128,09	128,09	128,09		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)		129,51	129,51	129,51	129,51	129,51		
	O.12 (yksikkö: Hehtaari)		14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00		73 000,00
YHTEENSÄ	O.12 (yksikkö: Hehtaari)		14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00	14 600,00		73 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 870 146,35	1 870 146,35	1 870 146,35	1 870 146,35	1 870 146,35		9 350 731,75

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		804 162,93	804 162,93	804 162,93	804 162,93	804 162,93		4 020 814,65
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
ANC (71)	**Luonnonhaitat tai muut aluekohtaiset haitat**								
LHK	Luonnonhaittakorvaukset	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
LHK 01 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso C-alueella (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00	92,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	93,00	93,00	93,00	93,00	93,00	93,00		
	O.12 (yksikkö: Hehtaari)		1 166 000,00	1 166 000,00	1 166 000,00	1 166 000,00	1 166 000,00		5 830 000,00
LHK 02 - Luonnonhaittakorvauksen korvaustaso AB-alueella (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00	67,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	68,00	68,00	68,00	68,00	68,00	68,00		
	O.12 (yksikkö: Hehtaari)		1 038 000,00	1 038 000,00	1 038 000,00	1 038 000,00	1 038 000,00		5 190 000,00
YHTEENSÄ	O.12 (yksikkö: Hehtaari)		2 204 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00		11 020 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		177 398 000,00	177 398 000,00	177 398 000,00	177 398 000,00	177 398 000,00		886 990 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		76 281 140,00	76 281 140,00	76 281 140,00	76 281 140,00	76 281 140,00		381 405 700,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
AX INV IP mångfald	Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX INV IP mångfald - 1) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, stängsel (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	O.21 (yksikkö: Toimia)	4,00	5,00	3,00	4,00	4,00			20,00
AX INV IP mångfald - 2) Icke produktiva investeringar för att främja naturens mångfald, biotoper (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00			
	O.21 (yksikkö: Toimia)	4,00	4,00	3,00	3,00	6,00			20,00
YHTEENSÄ	O.21 (yksikkö: Toimia)	8,00	9,00	6,00	7,00	10,00			40,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	44 000,00	49 000,00	33 000,00	38 000,00	56 000,00			220 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	18 920,00	21 070,00	14 190,00	16 340,00	24 080,00			94 600,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
AX INV IP nat.res.	Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresursser	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX INV IP nat.res. - Icke produktiva investeringar för hållbar skötsel av naturresurser (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00			
	O.21 (yksikkö: Toimia)	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00			6,00
YHTEENSÄ	O.21 (yksikkö: Toimia)	1,00	2,00	1,00	1,00	1,00			6,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	37 500,00	75 000,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00			225 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	16 125,00	32 250,00	16 125,00	16 125,00	16 125,00			96 750,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
AX INV bevattning	Investeringar i bevattning och markavvattning	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
AX INV bevattning - Investeringar i bevattning och markavvattning (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00			
	O.20 (yksikkö: Toimia)	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00			50,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00			50,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	100 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00			700 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	43 000,00	64 500,00	64 500,00	64 500,00	64 500,00			301 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
AX INV energi jordbr	Energiinvesteringar för gårdar	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV energi jordbr - Energiinvesteringar för gårdar (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	12 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00	20 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	9,00	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00	5,00	70,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	9,00	10,00	10,00	12,00	12,00	12,00	5,00	70,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	90 000,00	120 000,00	150 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	100 000,00	1 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	38 700,00	51 600,00	64 500,00	77 400,00	77 400,00	77 400,00	43 000,00	430 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
AX INV förädl företag	Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Investeringar - Investering i bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter utanför jordbruket (Tuki - Keskimäärin) [Livsmedelsförädling utanför jordbruket] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[Livsmedelsförädling utanför jordbruket] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.24 (yksikkö: Toimia)								
YHTEENSÄ [Livsmedelsförädling utanför jordbruket]	O.24 (yksikkö: Toimia)	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00			25,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00			2 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	172 000,00	172 000,00	172 000,00	172 000,00	172 000,00			860 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
AX INV jordbr	Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV jordbruk - Investeringar i utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av produktionen (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	25,00	40,00	40,00	40,00	32,00			177,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	25,00	40,00	40,00	40,00	32,00			177,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	500 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	800 000,00			4 300 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	215 000,00	430 000,00	430 000,00	430 000,00	344 000,00			1 849 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV kosteikko	Kosteikkoinvestoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV-ETI - INV-Kosteikkoinvestointi (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	37 500,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.23 (yksikkö: Toimia)		55,00	85,00	125,00	95,00	45,00	23,00	428,00
YHTEENSÄ	O.23 (yksikkö: Toimia)		55,00	85,00	125,00	95,00	45,00	23,00	428,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		2 062 500,00	3 187 500,00	4 687 500,00	3 562 500,00	1 687 500,00	862 500,00	16 050 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		886 875,00	1 370 625,00	2 015 625,00	1 531 875,00	725 625,00	370 875,00	6 901 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV laajakaista	Maaseudun laajakaistainvestoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV laajakaista - Maaseudun laajakaistainvestointien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.22 (yksikkö: Toimia)		10,00	51,00	40,00	40,00	20,00	15,00	176,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)		10,00	51,00	40,00	40,00	20,00	15,00	176,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 000 000,00	15 300 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	6 000 000,00	4 700 000,00	53 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 290 000,00	6 579 000,00	5 160 000,00	5 160 000,00	2 580 000,00	2 021 000,00	22 790 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV maatalous 01	Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV M01_01 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 35% (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	194 366,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	37,50	137,50	237,50	250,00	250,00	212,50	125,00	1 250,00
INV M01_02 - Maatilojen investoinnit kilpailukykyyn ja nykyaikaistamiseen - 25% (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	54 570,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	28,00	178,00	328,00	350,00	350,00	322,00	194,00	1 750,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	66,00	276,00	526,00	640,00	640,00	534,00	318,00	3 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	9 638 602,80	34 040 380,80	63 819 550,80	78 379 212,00	78 379 212,00	63 363 217,20	37 388 924,40	365 009 100,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	4 144 599,20	14 637 363,74	27 442 406,84	33 703 061,16	33 703 061,16	27 246 183,40	16 077 237,49	156 953 912,99
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV maatalous 02	Maatilojen energiainvestoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV M02_01 - Maatilojen energiainvestoinnit (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	28 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	16,00	116,00	206,00	250,00	250,00	234,00	178,00	1 250,00
INV M02_02 - Maatilojen energiainvestoinnit - biokaasu (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	500 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	1,00	4,00	5,00					10,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	17,00	120,00	211,00	230,00	270,00	234,00	178,00	1 260,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	948 000,00	5 248 000,00	8 268 000,00	6 440 000,00	7 560 000,00	6 552 000,00	4 984 000,00	40 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	407 640,00	2 256 640,00	3 555 240,00	2 769 200,00	3 250 800,00	2 817 360,00	2 143 120,00	17 200 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV maatalous 03	Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävät investoinnit maatiloilla	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV M03_1 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	28 570,00	

parantavat investoinnit: lannan käsittelyyn ja käyttöön liittyvät investoinnit (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	15,00	45,00	60,00	65,00	65,00	30,00		280,00
INV M03_2 - Ympäristön tilaa ja kestävyyttä parantavat investoinnit: vesitaloutta ja ympäristön tilaa edistävät investoinnit (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	150,00	600,00	900,00	925,00	950,00	475,00		4 000,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	165,00	645,00	960,00	990,00	1 015,00	505,00		4 280,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	1 928 550,00	7 285 650,00	10 714 200,00	11 107 050,00	11 357 050,00	5 607 100,00		47 999 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	829 276,50	3 132 829,50	4 607 106,00	4 776 031,50	4 883 531,50	2 411 053,00		20 639 828,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV maatalous 04	Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta parantavat investoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV M04 - Eläinten hyvinvointia ja bioturvallisuutta edistävät investoinnit (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	24 444,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.20 (yksikkö: Toimia)	50,00	125,00	175,00	225,00	225,00	100,00		900,00
YHTEENSÄ	O.20 (yksikkö: Toimia)	50,00	125,00	175,00	225,00	225,00	100,00		900,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	1 222 200,00	3 055 500,00	4 277 700,00	5 499 900,00	5 499 900,00	2 444 400,00		21 999 600,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	525 546,00	1 313 865,00	1 839 411,00	2 364 957,00	2 364 957,00	1 051 092,00		9 459 828,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV yleishyöty 01	Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV yle01 - Yleishyödyllisten investointien määrä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 050 000,00	1 950 000,00	1 500 000,00	750 000,00	450 000,00	300 000,00	6 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		451 500,00	838 500,00	645 000,00	322 500,00	193 500,00	129 000,00	2 580 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV yleishyöty 02	Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV Yle02 - Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	13,00	10,00	6,00	5,00	4,00	45,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	13,00	10,00	6,00	5,00	4,00	45,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 225 000,00	2 275 000,00	1 750 000,00	1 050 000,00	875 000,00	700 000,00	7 875 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		526 750,00	978 250,00	752 500,00	451 500,00	376 250,00	301 000,00	3 386 250,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								

INV yleishyöty 03	Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
INV Yle03 - Yleishyödyllisten luonnon monimuotoisuusinvestointien määrä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	13,00	10,00	5,00	3,00	2,00	40,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 225 000,00	2 275 000,00	1 750 000,00	875 000,00	525 000,00	350 000,00	7 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		526 750,00	978 250,00	752 500,00	376 250,00	225 750,00	150 500,00	3 010 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV yleishyöty 04	Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV Yle04 - Maaseudun toimintaympäristön kehittämisen investointien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	23,00	25,00	25,00	25,00	20,00	125,00
YHTEENSÄ	O.22 (yksikkö: Toimia)		7,00	23,00	25,00	25,00	25,00	20,00	125,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 120 000,00	3 680 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	3 200 000,00	20 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		481 600,00	1 582 400,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 720 000,00	1 376 000,00	8 600 000,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV yritys 01	Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV Yr01 - Investointitoimet uusiutuvaan energiaan (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	300 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.24 (yksikkö: Toimia)	3,00	7,00	8,00	8,00	9,00	9,00	6,00	50,00
YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	3,00	7,00	8,00	8,00	9,00	9,00	6,00	50,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	900 000,00	2 100 000,00	2 400 000,00	2 400 000,00	2 700 000,00	2 700 000,00	1 800 000,00	15 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	387 000,00	903 000,00	1 032 000,00	1 032 000,00	1 161 000,00	1 161 000,00	774 000,00	6 450 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV yritys 02	Maatalous- ja luonnontuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen investoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV Yr02 - Investointitoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	130 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.24 (yksikkö: Toimia)	25,00	65,00	70,00	75,00	80,00	80,00	55,00	450,00
YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	25,00	65,00	70,00	75,00	80,00	80,00	55,00	450,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	3 250 000,00	8 450 000,00	9 100 000,00	9 750 000,00	10 400 000,00	10 400 000,00	7 150 000,00	58 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	1 397 500,00	3 633 500,00	3 913 000,00	4 192 500,00	4 472 000,00	4 472 000,00	3 074 500,00	25 155 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INVEST (73-74)	**Investoinnit, mukaan lukien investoinnit kasteluun**								
INV yritys 03	Mikro- ja pienyritysten sekä monialaisten maatilojen investoinnit	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INV Yr03 - Investointitoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	70 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.24 (yksikkö: Toimia)	71,00	300,00	350,00	400,00	400,00	400,00	250,00	2 171,00
YHTEENSÄ	O.24 (yksikkö: Toimia)	71,00	300,00	350,00	400,00	400,00	400,00	250,00	2 171,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	4 970 000,00	21 000 000,00	24 500 000,00	28 000 000,00	28 000 000,00	28 000 000,00	17 500 000,00	151 970 000,00

	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	2 137 100,00	9 030 000,00	10 535 000,00	12 040 000,00	12 040 000,00	12 040 000,00	7 525 000,00	65 347 100,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INSTAL (75)	**Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen**								
AX Startstöd	Startstöd till unga jordbrukare	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Startstöd - Startstöd till unga jordbrukare (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00		25,00
YHTEENSÄ	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	2,00	5,00	5,00	5,00	5,00	3,00		25,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	80 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	120 000,00		1 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	34 400,00	86 000,00	86 000,00	86 000,00	86 000,00	51 600,00		430 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
INSTAL (75)	**Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen**								
Käynnistämistuki	Yritystoiminnan käynnistäminen maaseudulla	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INSTAL Yr01 - Käynnistustkea saavien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.27 (yksikkö: Tuensaajia)	10,00	28,00	32,00	34,00	36,00	36,00	24,00	200,00
YHTEENSÄ	O.27 (yksikkö: Tuensaajia)	10,00	28,00	32,00	34,00	36,00	36,00	24,00	200,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	100 000,00	280 000,00	320 000,00	340 000,00	360 000,00	360 000,00	240 000,00	2 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	43 000,00	120 400,00	137 600,00	146 200,00	154 800,00	154 800,00	103 200,00	860 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

INSTAL (75)	**Nuorten viljelijöiden ja uusien viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen**								
Perustamistuki	Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
INSTAL viljelijät_01 - Nuoren viljelijän aloitustuki (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	40,00	180,00	280,00	280,00	280,00	177,50	37,50	1 275,00
INSTAL viljelijät_02 - Nuoren viljelijän aloitustuki (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	3,00	25,00	45,00	45,00	45,00	30,00	7,00	200,00
YHTEENSÄ	O.25 (yksikkö: Tuensaajia)	43,00	205,00	325,00	325,00	325,00	207,50	44,50	1 475,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	1 630 000,00	7 450 000,00	11 650 000,00	11 650 000,00	11 650 000,00	7 400 000,00	1 570 000,00	53 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	700 900,00	3 203 500,00	5 009 500,00	5 009 500,00	5 009 500,00	3 182 000,00	675 100,00	22 790 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)		5 768 620,93	5 895 497,67	6 022 372,09	11 650 000,00	648 493,02		29 984 983,71
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)		2 480 507,00	2 535 064,00	2 589 620,00	5 009 500,00	278 852,00		12 893 543,00
COOP (77)	**Yhteistyö**								
AX Leader	Leader AX	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Leader 1 - AX-Leader genomförande av den lokala	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	194 000,00	194 000,00	194 000,00	194 000,00	194 000,00			

utvecklingsstrategin (Tuki - Yhdenmukainen) [AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.31 (yksikkö: Strategioita)								
Leader 2 - Verksamhetsbidrag (Tuki - Yhdenmukainen) [Verksamhetsbidrag] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00	64 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[Verksamhetsbidrag] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.31 (yksikkö: Strategioita)								
Leader 3 - Förberedande stöd (Tuki - Yhdenmukainen) [Förberedande stöd] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	10 000,00							
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[Förberedande stöd] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)								
YHTEENSÄ [AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin]	O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)								
YHTEENSÄ [AX-Leader genomförande av den lokala utvecklingsstrategin]	O.31 (yksikkö: Strategioita)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00			5,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	268 000,00	258 000,00	258 000,00	258 000,00	258 000,00			1 300 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	115 240,00	110 940,00	110 940,00	110 940,00	110 940,00			559 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
AX Samarbete	Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Samarbete - Samarbetsåtgärder för utveckling av gårdarnas konkurrenskraft och modernisering av gårdar (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	30 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00	40 000,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00			10,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00			10,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	60 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00	80 000,00			380 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	25 800,00	34 400,00	34 400,00	34 400,00	34 400,00			163 400,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
EIP	EIP	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
EIP 01 - EIP-hankkeen keskimääräinen koko (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		196 000,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	196 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.1 (yksikkö: Hankkeita)		10,00	20,00	20,00	20,00	20,00	10,00	100,00
EIP 02 - Valmistelutuki (Tuki - Keskimäärin)	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			

91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)		5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00			
	O.1 (yksikkö: Hankkeita)		25,00	25,00	20,00	10,00			80,00
YHTEENSÄ	O.1 (yksikkö: Hankkeita)		10,00	20,00	20,00	20,00	20,00	10,00	100,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		2 085 000,00	4 045 000,00	3 970 000,00	4 020 000,00	3 920 000,00	1 960 000,00	20 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		896 550,00	1 739 350,00	1 707 100,00	1 728 600,00	1 685 600,00	842 800,00	8 600 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Leader	Leader	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Leader 01 - Paikallista kehittämisstrategiaa toteuttavat toimet (Tuki - Yhdenmukainen) [Leader-ryhmän strategian toteutus] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	3 461 538,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[Leader-ryhmän strategian toteutus] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.31 (yksikkö: Strategioita)								
Leader 02 - Toimintaraha (Tuki - Yhdenmukainen) [Leader-ryhmien toimintaraha] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	921 154,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[Leader-ryhmien toimintaraha] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.31 (yksikkö: Strategioita)								

Leader 03 - Leader-ryhmien valmistelutuki (Tuki - Yhdenmukainen) [Leader-strategioiden valmistelu] 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)					40 385,00	40 385,00		
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
[Leader-strategioiden valmistelu] 91(2)(d)-FI-43,00%	O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)								
YHTEENSÄ [Leader-ryhmän strategian toteutus]	O.31 (yksikkö: Strategioita)	52,00							52,00
YHTEENSÄ [Leader-ryhmän strategian toteutus]	O.31 (yksikkö: Valmistelutoimia)								
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	11 395 000,00	45 580 000,00	45 580 000,00	45 580 000,00	47 050 000,00	23 420 000,00	11 395 000,00	230 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	4 899 850,00	19 599 400,00	19 599 400,00	19 599 400,00	20 231 500,00	10 070 600,00	4 899 850,00	98 900 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Yhteistyö 01	Yhteistyötoimet maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
ValmisteluYhteis01 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		1,00	3,00	3,00	3,00	3,00	2,00	15,00
Yhteistyö01 tilat - Yhteistyötoimien määrä maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								

nykyaikaistamiseen (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	22,00	30,00	25,00	15,00	9,00	107,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	22,00	30,00	25,00	15,00	9,00	107,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		900 000,00	3 300 000,00	4 500 000,00	3 750 000,00	2 250 000,00	1 300 000,00	16 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		387 000,00	1 419 000,00	1 935 000,00	1 612 500,00	967 500,00	559 000,00	6 880 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Yhteistyö 02	Yhteistyötoimet laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämiseksi	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
ValmisteluYhteis02 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		1,00	3,00	4,00	4,00	4,00	4,00	20,00
Yhteistyö02 laatu - Laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden edistämisen yhteistyöhankkeet (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		3,00	11,00	10,00	10,00	10,00	6,00	50,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		3,00	11,00	10,00	10,00	10,00	6,00	50,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		300 000,00	1 100 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	600 000,00	5 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		129 000,00	473 000,00	430 000,00	430 000,00	430 000,00	258 000,00	2 150 000,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Yhteistyö 03	Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
ValmisteluYhteis03 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		1,00	1,00	3,00	3,00	2,00	2,00	12,00
Yhteistyö03 ilmasto - Ilmastoyhteistyöhankkeiden määrä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	32,00	32,00	30,00	15,00	5,00	120,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	32,00	32,00	30,00	15,00	5,00	120,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		900 000,00	4 800 000,00	4 800 000,00	4 500 000,00	2 250 000,00	750 000,00	18 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		387 000,00	2 064 000,00	2 064 000,00	1 935 000,00	967 500,00	322 500,00	7 740 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								

	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Yhteistyö 04	Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
ValmisteluYhteis04 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		1,00	1,00	3,00	3,00	2,00	2,00	12,00
Yhteistyö04 luonto - Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon hankemäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	32,00	33,00	28,00	15,00	6,00	120,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	32,00	33,00	28,00	15,00	6,00	120,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		900 000,00	4 800 000,00	5 000 000,00	4 200 000,00	2 200 000,00	900 000,00	18 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		387 000,00	2 064 000,00	2 150 000,00	1 806 000,00	946 000,00	387 000,00	7 740 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								

Yhteistyö 05	Yhteistyötoimenpiteet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
ValmisteluYhteis05 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		5,00	5,00	7,00	7,00	6,00	5,00	35,00
Yhteistyö05 nuoret - Yhteistyöhankkeiden määrä Yhteistyötoimet nuorten viljelijöiden ja yritystoiminnan edistämiseksi (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	160 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		7,00	30,00	40,00	44,00	25,00	10,00	156,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		7,00	30,00	40,00	44,00	25,00	10,00	156,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 120 000,00	4 800 000,00	6 400 000,00	7 040 000,00	4 000 000,00	1 640 000,00	25 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		481 600,00	2 064 000,00	2 752 000,00	3 027 200,00	1 720 000,00	705 200,00	10 750 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Yhteistyö 06	Yhteistyötoimet sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
ValmisteluYhteis06 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00	10,00
Yhteistyö06 sosioeko - Yhteistyötoimien määrä	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	180 000,00	

sosioekonomisen rakenteen kehittämiseksi (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		8,00	13,00	20,00	40,00	20,00	10,00	111,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		8,00	13,00	20,00	40,00	20,00	10,00	111,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		1 440 000,00	2 340 000,00	3 600 000,00	7 200 000,00	3 600 000,00	1 820 000,00	20 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		619 200,00	1 006 200,00	1 548 000,00	3 096 000,00	1 548 000,00	782 600,00	8 600 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
COOP (77)	**Yhteistyö**								
Yhteistyö 07	Älykäs kylä -yhteistyöhankkeet	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
ValmisteluYhteis07 - Valmisteluraha (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		1,00	2,00	2,00	2,00	2,00	1,00	10,00
Yhteistyö07 älykylä - Älykkään kylän hankkeiden (strategioiden) määrä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	166 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	12,00	15,00	15,00	7,00	5,00	60,00
YHTEENSÄ	O.32 (yksikkö: Toimia)		6,00	12,00	15,00	15,00	7,00	5,00	60,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		996 000,00	1 992 000,00	2 490 000,00	2 490 000,00	1 162 000,00	870 000,00	10 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		428 280,00	856 560,00	1 070 700,00	1 070 700,00	499 660,00	374 100,00	4 300 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
KNOW (78)	**Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen**								
AX Råd	Rådgivningstjänster	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Råd - Rådgivningstjänster (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00			
	O.33 (yksikkö: Toimia)	23,00	25,00	25,00	26,00	26,00			125,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	23,00	25,00	25,00	26,00	26,00			125,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	9 200,00	10 000,00	10 000,00	10 400,00	10 400,00			50 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	3 956,00	4 300,00	4 300,00	4 472,00	4 472,00			21 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

KNOW (78)	Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen								
AX Utbildning	Utbildning	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
Utbildning - Utbildning (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00			
	O.33 (yksikkö: Toimia)	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00			60,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00			60,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00	30 000,00			150 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00	12 900,00			64 500,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
KNOW (78)	Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen								
Koulutus	Koulutus	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
KNOW01 koulutus - Koulutuskokonaisuuksien määrä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	150 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.33 (yksikkö: Toimia)		20,00	33,00	30,00	50,00	50,00	50,00	233,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)		20,00	33,00	30,00	50,00	50,00	50,00	233,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		3 000 000,00	4 950 000,00	4 500 000,00	7 500 000,00	7 500 000,00	7 550 000,00	35 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 290 000,00	2 128 500,00	1 935 000,00	3 225 000,00	3 225 000,00	3 246 500,00	15 050 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								

	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
KNOW (78)	**Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen**								
Neuvo	Neuvontapalvelut	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**Total 2023 - 2029**
Neuvo - Neuvontapalvelut (Tuki - Yhdenmukainen) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	450,00	450,00	450,00	450,00	450,00			
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00	1 500,00			
	O.33 (yksikkö: Toimia)	17 000,00	17 500,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00			88 500,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	17 000,00	17 500,00	18 000,00	18 000,00	18 000,00			88 500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	7 650 000,00	7 875 000,00	8 100 000,00	8 100 000,00	8 100 000,00			39 825 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	3 289 500,00	3 386 250,00	3 483 000,00	3 483 000,00	3 483 000,00			17 124 750,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

KNOW (78)	Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen								
Tiedonvälitys	Tiedonvälitys	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
KNOW02 tiedonvälitys - Toteutettujen tiedonvälitystoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)		200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.33 (yksikkö: Toimia)		20,00	23,00	30,00	32,00	30,00	40,00	175,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)		20,00	23,00	30,00	32,00	30,00	40,00	175,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)		4 000 000,00	4 600 000,00	6 000 000,00	6 400 000,00	6 000 000,00	8 000 000,00	35 000 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)		1 720 000,00	1 978 000,00	2 580 000,00	2 752 000,00	2 580 000,00	3 440 000,00	15 050 000,00
	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								
KNOW (78)	**Tietämyksen vaihto ja tiedon levittäminen**								
Yritysten kehitys	Maaseutuyritysten kehittäminen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Total 2023 - 2029
KNOW Yr01 - Kehittämistoimien lukumäärä (Tuki - Keskimäärin) 91(2)(d)-FI-43,00%	Suunniteltu yksikkömäärä (julkiset kokonaismenot euroina)	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00	
	Suunnitellun yksikkömäärän enimmäismäärä (EUR)								
	O.33 (yksikkö: Toimia)	25,00	70,00	80,00	85,00	90,00	90,00	60,00	500,00
YHTEENSÄ	O.33 (yksikkö: Toimia)	25,00	70,00	80,00	85,00	90,00	90,00	60,00	500,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (julkiset kokonaismenot euroina)	625 000,00	1 750 000,00	2 000 000,00	2 125 000,00	2 250 000,00	2 250 000,00	1 500 000,00	12 500 000,00
	Vuotuiset alustavat määrärahat (unionin rahoitusosuus euroina)	268 750,00	752 500,00	860 000,00	913 750,00	967 500,00	967 500,00	645 000,00	5 375 000,00

	Josta rahoitusvälinettä varten (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta rahoitusvälinettä varten (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta siirtoa (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta siirtoa (unionin rahoitusosuus euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (sovelletaan 95 artiklan 1 kohtaan 73 ja 75 artiklan nojalla) (julkisten menojen kokonaismäärä euroina)								
	Josta tarpeen liitteessä XII vahvistettujen vähimmäismäärärahojen täyttämiseksi (unionin rahoitusosuus euroina)								

7 Hallinto- ja koordinointijärjestelmä

7.1 Hallinnointi- ja koordinointielinten + valvontaelinten yksilöinti

Viranomaisen tyyppi	Laitoksen nimi	Maataloustukirahasto	Maaseuturahasto	Vastaavan henkilön nimi	Osoite	Sähköposti
Valvontaelin	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset	N	Y	Esko Leinonen	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
Valvontaelin	Aluehallintovirastot	Y	Y	Maiju Junttila	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
Toimivaltainen viranomainen	Maa- ja metsätalousministeriö	Y	Y	Jukka Nummikoski	Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 Valtioneuvosto	kirjaamo.mmm@gov.fi
Hallintoviranomainen	Maa- ja metsätalousministeriö	Y	Y	Minna-Mari Kaila	Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 Valtioneuvosto	kirjaamo.mmm@gov.fi
YMP-suunnitelman viestintävastaava (vrt. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 43 artiklan 2 kohta)	Maa- ja metsätalousministeriö	Y	Y	Minna-Mari Kaila	Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 Valtioneuvosto	kirjaamo.mmm@gov.fi
Valvontaelin	Ruokavirasto, vain EAGF-sektoritoimet	Y	Y	Kaija Vierimaa	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
Valvontaelin	Ålands landskapsregering	N	Y	Leila Lindström	Ålands landskapsregering, PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN	leila.lindstrom@regeringen.ax
Valvontaelin	Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet	N	Y	Annett Pfeifer	Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet, Norragatan 17, AX 22100 Mariehamn	Kansliet@amhm.ax
Muut toimeksiannon saaneet elimet ja välittävät elimet, joista ei säädetä asetuksessa, sekä näiden roolit	Ruokavirasto/ välittävä elin	Y	Y	Jukka Pekonniemi	PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
Muut toimeksiannon saaneet elimet ja välittävät elimet, joista ei säädetä asetuksessa, sekä näiden roolit	YTA-alueet/ Maaseutuhallinnon Laukaan yhteistoiminta-alue/ välittävä elin	Y	Y	Jari Halttunen	Kantolantie 10 A, 41340 Laukaa	jari.halttunen@laukaa.fi

Muut toimeksiannon saaneet elimet ja välittävät elimet, joista ei säädetä asetuksessa, sekä näiden roolit	YTA-alueet/ Tunturi-Lapin maaseutuhallinto/ välittävä elin	Y	Y	Heikki Kauppinen	Puthaanrannantie 15, 99300 Muonio	heikki.kauppinen@muonio.fi
Muut toimeksiannon saaneet elimet ja välittävät elimet, joista ei säädetä asetuksessa, sekä näiden roolit	Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset/ välittävä elin	N	Y	Timo Lehtiniemi	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Veteraanikatu 1, PL 86, 90101 Oulu	timo.lehtiniemi@ely-keskus.fi
Muut toimeksiannon saaneet elimet ja välittävät elimet, joista ei säädetä asetuksessa, sekä näiden roolit	YTA-alueet/ Alavuden maaseutupalvelut/ välittävä elin	Y	Y	Hanna Murtomäki-Kukkola	Alavus eTuuri, Tuurinkyläntie 2, 63610 Tuuri	hanna.murtomaki.kukkola@alavus.fi
Muut toimeksiannon saaneet elimet ja välittävät elimet, joista ei säädetä asetuksessa, sekä näiden roolit	YTA-alueet/ Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut/ välittävä elin	Y	Y	Noora Fager-Pintilä	Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä	noora.fager-pintila@mantsala.fi
Seurantakomitea	Ålands övervakningskommitté	N	Y	Christel Lindholm	Ålands landskapsregering, PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN	chris.lindholm@regeringen.ax
AKIS-koordinointi, mukaan lukien maatilojen neuvonta - Asianomainen koordinointielin	Luonnonvarakeskus	Y	Y	Susanna Lahnamäki-Kivelä	Luonnonvarakeskus, Survontie 9, 40500 Jyväskylä	Susanna.lahnamaki-kivela@luke.fi
Hallintoviranomainen	Ålands landskapsregering	N	Y	Sölve Högman	Ålands landskapsregering, PB 1060, AX-22111 MARIEHAMN	solve.hogman@regeringen.ax
Maksajavirasto	Ruokavirasto	Y	Y	Matti Puolimatka	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
Hallintoviranomainen	Maaseutuverkosto	Y	Y	Minna-Mari Kaila	Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 Valtioneuvosto	kirjaamo.mmm@gov.fi
Seurantakomitea	Maa- ja metsätalousministeriö	Y	Y	Minna-Mari Kaila	Maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 Valtioneuvosto	kirjaamo.mmm@gov.fi
Valvontaelin	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Y	Y	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 Ruokavirasto	kirjaamo@ruokavirasto.fi

Lyhyt kuvaus toimivaltaisen viranomaisen organisaatiosta ja toiminnasta

Kansallisella lailla toimivaltaiseksi viranomaiseksi on säädetty maa- ja metsätalousministeriö (MMM). MMM työjärjestyksen mukaan hallinto- ja kehittämistoimialan ohjaus- ja talousyksikkö valmistelee maksajaviraston toimivaltaisen viranomaisen tehtäviä tarvittaessa yhteistyössä ruokaosaston kanssa. Ministeri tai kansliapäällikkö tekee päätökset, jotka ohjaus- ja talousyksikkö esittelee ratkaistavaksi asian luonteen mukaisesti edellä mainituista toiselle. Ohjaus- ja talousyksikkö vastaa maksajaviraston hyväksyntään liittyvistä päätöksistä ja maksajaviraston jatkuvasta valvonnasta sekä asiaa koskevasta raportoinnista komissiolle. Se vastaa todentamisviranomaisen tehtävien osalta toimivaltaiselle viranomaiselle horisontaaliasetuksen 8 artiklan mukaisesti kuuluvista tehtävistä. Se voi käyttää apuna tehtävien valmistelussa ruokaosaston asianomaisia yksiköitä ottaen kuitenkin huomioon ruokaosaston tehtävät hallintoviranomaisena ja siitä mahdollisesti aiheutuvat eturistiriitatilanteet.

Todentamisviranomaisen nimeämisprosessi tulevaa rahoituskautta varten on kesken.

7.2 Seuranta- ja raportointirakenteen kuvaus

Organisaatiorakenne ja roolit sekä keskinäinen vuorovaikutus

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa CAP-suunnitelman hallintoviranomaisen tehtävistä. Hallintoviranomainen vastaa ohjelman tehokkaasta, vaikuttavasta ja moitteettomasta hallinnosta ja toteutuksesta. Hallintoviranomaisen tulee seurannan ja raportoinnin osalta mm. varmistaa, että käytössä on sähköinen järjestelmä CAP-suunnitelman hallinnointia ja toimeenpanoa varten, että seurantakomitealle toimitetaan tiedot ja asiakirjat, jotka tarvitaan CAP-suunnitelman täytäntöönpanon seurannassa ja että tuloksellisuuskertomus laadintaan vaaditulla tavalla ja ajallaan sekä toteutetaan komission siihen esittämien huomautusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

Hallintoviranomainen siirtää tuen myöntämiseen, maksuhakemusten käsittelyyn ja seurantaan liittyviä tehtäviä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille sekä kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisille ja sektoritoimien osalta Ruokavirastolle.

Ruokavirasto maksajavirastona vastaa tietojärjestelmistä ja siten raportointijärjestelmistä ja sieltä saatavista tiedoista sekä menoista ja allekirjoittaa tuloksellisuuskertomuksen.

ELY-keskusten toimivaltaiset viranomaiset ja ehdollisuuden toimivaltaiset valvontaviranomaiset vastaavat tietojen tallentamisesta tietojärjestelmään ja niiden oikeellisuuden tarkastamisesta hallinnollisen tarkastamisen ja valvonnan keinoin. Kuntien yhteistoiminta-alueet tekevät, soveltuvin osin, vastaavia tehtäviä (ks. kohta 7.1.).

Maa- ja metsätalousministeriö ja Ruokavirasto maksajavirastona kouluttavat ELY-keskusten toimivaltaisia viranomaisia CAP-suunnitelmaan liittyvissä asioissa, kuten tukiehdoista, myöntö- ja maksuedellytyksistä ja valvonnasta. Ruokavirasto maksajavirastona tarkastaa viranomaisten, jolle se on tehtäviä siirtänyt (ks. kohta 7.1.) työn laatua, säädösten ja CAP-suunnitelman mukaisuutta.

Käytössä on yhtenäiset tietojärjestelmät alla kuvatulla jaolla. Tietojärjestelmien tietojen yhdistämiseksi tuloksellisuusraportointia varten käytössä on tuenhakijoiden yhtenäinen tunnistusjärjestelmä.

Seurantakomitea

Valtioneuvosto asettaa CAP-suunnitelmalle seurantakomitean.

Seurantakomiteasta vastaa maa- ja metsätalousministeriö ja puheenjohtajana toimii maa- ja metsätalousministeriön edustaja. Seurantakomitean jäseniksi kutsutaan edustajat CAP-suunnitelman toteuttamisen kannalta keskeisistä sidosryhmistä (Valtioneuvoston muut ministeriöt, Ahvenanmaa, Ruokavirasto, Elinkeino-, liikenne-ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) Leader-ryhmät, kunta-alan yhteistoiminta-alueiden edustajat, Suomen Kuntaliitto, maakuntien liitot, Maataloustuottajien keskusjärjestöt, Suomen yrittäjät- järjestöstä, ammattiliitot ja työnantajat, neuvontajärjestöt, nuoret, luonnonsuojelujärjestöt, eläinsuojelujärjestöt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma huomioiden). Komission edustajat voivat osallistua komitean työhön neuvonantajina.

Seurantakomitea laatii työjärjestyksen, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti sen toimintatavoista. Seurantakomitean työjärjestyksellä määrättäviä asioita ovat seurantakomitean työn organisoimisessa tarvittavat määräykset kokouksista, päätöksentekomenettelystä ja seurantakomitean mahdollisuudesta kuulla asiantuntijoita. Seurantakomitea toimii itsenäisenä elimenä. Jokaisella jäsenellä on äänivalta kokouksissa. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa hallintoviranomaisena seurantakomitean työjärjestyksen.

Lisäksi Ahvenanmaan maakunnalla on oma seurantakomitean alakomitea.

Tietojärjestelmät

Hyrrä-verkkopalvelu (non-IACS-tukitoimet)

HYRRÄ on maaseudun tukien sähköinen verkkopalvelu. Hyrrässä hallinnoidaan CAP-suunnitelman mukaiset non-IACS-tuet, Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKVR) tuet, sekä joitakin kansallisia tukia.

Hyrrä-verkkopalvelu sisältää tukihakujen asiointipalvelun, viranomaistoimintojen palvelun, sähköisen arkiston sekä asiointipalveluiden väliset lisätietopyyntötoiminnot. Hyrrä-verkkopalvelu sisältää tukihakemukset ja - päätökset, maksuhakemukset ja – päätökset, takaisinperintäpäätökset sekä hankkeiden seurantatiedot, hanketarkastukseen liittyvät tiedot sekä tuen takaisinperinnän. Verkkopalvelu sisältää myös hakemusten liitteet.

Toiminnan suunnittelun, seurannan ja ohjaamisen sekä muiden tietotarpeiden tueksi on toteutettu valmiita raportteja ajettavaksi joko suoraan Hyrrä -verkkopalvelun käyttöliittymästä tai erillisellä raportointiohjelmistolla. Raportointiohjelmistolla saadaan tuotettua myös yksittäisiä raportteja. Tiedot haetaan raporteille joko suoraan operatiivisen järjestelmän tiedoista tai raportointia varten toteutetusta tietovarastosta. Raportoinnilla vastataan myös tukitietojen avoimuuden tarpeisiin.

Nekka (maataloustukirahaston non-IACS tukitoimet)

Mehiläishoitoalan sekä hedelmä- ja vihannesalan sektorikohtaisissa tukitoimissa otetaan käyttöön Nekka vuoden 2023 aikana. Nekka on sähköinen verkkopalvelu, joka sisältää maksuhakemukset ja –päätökset. Nekassa hallinnoidaan mehiläishoitoalan sekä hedelmä- ja vihannesalan sektorikohtaiset tukitoimet sekä muita CAP-suunnitelman ulkopuolisia tukia sekä joitakin kansallisia tukia.

Tukisovellus (IACS-tukitoimet)

Tukisovelluksella käsitellään suurin osa viljelijöille maksettavista EU-tuista ja kansallisista tuista. Järjestelmän kautta kerätään myös suuri osa maatalouden perustilastoista ja muista kuin indikaattoriraportoinnin edellyttämistä komissiolle raportoitavista tiedoista. IACS-tietojärjestelmä koostuu horisontaaliasetuksen edellyttämistä rekistereistä ja järjestelmistä (pinta-alamonitorointi vaiheittain vuodesta 2023 alkaen), sisältäen myös laskentasovelluksen, raportointijärjestelmän ja maksukeräilyjärjestelmän, jotka ovat yhteydessä keskitettyyn tietokantaan, IACS-keskusrekisteriin. Paikkatiedon sisältävän tukihakemuksen kattavuutta laajennetaan tuloksellisuusraportoinnin edellyttämällä tavalla. Tiedot säilytetään horisontaaliasetuksen edellyttämän 10 vuoden ajan. Pinta-alamonitorointijärjestelmää varten käytetyt tiedot säilytettään ulkoisella palvelimella. Tietojen hallinnoinnissa hyödynnetään pakollisia tallennuskenttiä erityisesti tuloksellisuuskertomuksen tietotarpeita varten mm. Vipu-palvelussa sähköisen tukihakemuksen tallennusvaiheessa. Laaja tallennettavia tietoja ja niiden hyväksyttyjä arvoja koskeva automaattinen loogisuustarkastus on käytössä (sisäänrakennettu valvontajärjestelmä). Käytössä ovat myös suunniteltujen ja toteutuneiden yksikkötukitasojen, rahoitusallokaation ja suunnitellun variaation puitteissa pysyvän tukitason (minimi ja maksimivaihteluväli) ja siihen liittyvän menon seuranta sekä poikkeamista ilmoittaminen (%-ylitys ja siitä seuraava perustelutarve). Yhteensopivuus komission tietojärjestelmän kanssa on toteutettu.

Tukisovelluksesta on raportoitavissa tuotokset eli muun muassa haettujen sitoumusten ja sopimusten määrät, pinta-alatiedot, eläintiedot, valvontatiedot ja maksutiedot. Vastaavasti tulokset ovat raportoitavissa tuotostietojen perusteella.

Tukisovelluksella suoritetaan hakemustietojen tallennus, tietojen validointi, valvontatietojen tallennus, ehdollisuuden koordinointi ja maksupäätösten tekeminen. Laskentasovelluksen avulla toteutetaan tukien laskenta, josta tietokantaan syntyy paljon muun muassa raportoinnissa tarvittavaa informaatiota.

Tukisovelluksen maksukeräilyjärjestelmän avulla tuotetaan keskitetyn tukimaksujen käsittelyjärjestelmän edellyttämä data tukien maksamiseksi. Myös maatilarekisteriä on ylläpidetty Tukisovelluksen avulla. IACS keskusrekisterin tiedoista tehdään myös ennen maksuja edellytettävät ja tuotosten oikeellisuuden varmistamiseksi tehtävät tietojen ristiintarkastusajot sekä haetaan tarvittavat tiedot otantoihin liittyviä riskianalyyseja varten.

Toiminnan suunnittelun, seurannan ja ohjaamisen sekä muiden tietotarpeiden tueksi on toteutettu valmiita raportteja ajettavaksi joko suoraan järjestelmän käyttöliittymästä tai erillisellä raportointiohjelmistolla. Tiedot haetaan raporteille joko suoraan operatiivisen järjestelmän tiedoista tai raportointia varten toteutetusta tietovarastosta.

Satelliittiperustainen pinta-alamonitorointijärjestelmä ja muu uusi teknologia tuloksellisuuden ja raportoinnin laadun varmistamisessa

CAP-suunnitelmaan sisältyviin pinta-alaperusteisten tukitoimien mukaisten tuotosten varmistamiseksi käytetään pinta-alamonitorointijärjestelmää kattavuutta vaiheittain lisäten vähintään unionin lainsäädännön mukaisesti. Järjestelmän toteuttamiseen liittyvien vaatimusten täyttämiseksi em. tuotosindikaattoreita lisätään prosessiin vaiheittain vähintään komission säädösten edellyttämässä tahdissa. Pinta-alamonitorointijärjestelmään, jota käytetään soveltuvin osin myös valvontajärjestelmänä, sisältyy tuenhakijan ja maksajaviraston välinen kaksisuuntainen tiedonvaihto, jonka mm. varoituksia hyödyntämällä varmistetaan maksun edellytyksenä olevan tuotoksen toteutuminen. Tämän edellytyksenä oleva yksinomaan sähköisesti toteutettu hakujärjestelmä on EU-säädösten edellyttämänä, kansallisen lainsäädännön sallimalla tavalla, käytössä.

Tuloksellisuuden ja maksun edellytysten varmistamiseksi käytetään myös muuta teknologiaa, kuten tuenhakijan ottamia paikkaan sidottuja valokuvia, todentamaan tuotosten toteutuminen.

Maksu-, raportointi- ja saatavienseuranta -järjestelmä

Maksu-, raportointi- ja saatavienseuranta -järjestelmän avulla hoidetaan CAP-suunnitelmaan sisältyvien tukien maksaminen, niiden takaisinperintä, saatavien seuranta sekä näihin liittyvä säännönmukainen raportointi muun muassa Komissiolle. Maksu- ja takaisinperintäpäätösten tiedot saadaan Tukisovelluksesta, Hyrrästä ja Nekasta. Maksu-, raportointi- ja saatavienseuranta -järjestelmästä tiedot siirtyvät maksajaviraston talousjärjestelmiin ja tietovarastoon. Raportointia varten toteutetusta tietovarastosta hoidetaan erillisellä raportointityökalulla myös vuosittainen tukitietojen julkistaminen, johon lisätään tuensaajan taustalla olevien omistusrakenteiden julkistaminen EU-säädösten edellyttämällä tavalla.

7.3 Tietoa valvontajärjestelmästä ja seuraamuksista

7.3.1 Yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä (IACS)

Käytetäänkö asetuksen (EU) 2021/2115 III osastossa vahvistettujen viinialan interventioiden hallinnointiin ja valvontaan IACS-järjestelmää? : **Ei**

Käytetäänkö ehdollisuuden hallinnointiin ja valvontaan IACS-järjestelmää? : **Kyllä**

Horisontaaliasetuksen 65 artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat itse määritellä, mitä "viljelylohkolla" tarkoitetaan. Kertokaa, mikä on jäsenvaltiossanne käytössä oleva viljelylohkon määritelmä.

Kasvulohkolla (viljelylohkolla) tarkoitetaan horisontaaliasetuksen 68 artiklassa säädetyssä peltolohkorekisterissä sijainniltaan ja tukikelpoiselta enimmäisalaltaan rajattuun yhteen peruslohkoon kuuluvaa yhtenäistä maatalousmaahan tai muuhun tukikelpoiseen alaan kuuluvaa aluetta, jossa viljellään yhtä kasvilajia, useamman kasvilajin seosta tai jota kesannoidaan tai joka on erityiskäytössä (esim. kosteikot ja metsälaidun) maataloustoiminnalle tai muulle tukikelpoiselle alalle asetettujen vaatimusten mukaisesti. Enintään keskimäärin neljä metriä leveät suoja- ja monimuotoisuuskaistat kuuluvat viljelykasvin kasvulohkon alaan eli niistä ei edellytetä muodostettavan erillistä kasvulohkoa. Yhdellä peruslohkolla voi olla yksi tai useampia kasvulohkoja. Kasvulohko voi kuulua vain yhteen peruslohkoon. Kasvulohkojen rajat ja samalla niiden pinta-alat voivat vaihdella peruslohkon sisällä vuosittain. Kasvulohko on geospatiaalisen (paikkatiedon sisältävän) tukihakemuksen hakukelpoinen yksikkö. Pinta-alamonitoroinnissa tehtävää tarkastelua varten useampaa kasvulohkoa tai niiden osia voidaan tarkastella yhdessä tuloksen saamiseksi. Pienin kasvulohko, jolla voidaan täyttää tiettyihin tukijärjestelmiin edellytettyä tilan kokonaispinta-alavaatimusta, on 0,01 ha. Kuitenkin pienin tukikelpoinen kasvulohko, jonka perusteella voidaan maksaa pinta-alaperusteisia viljelijätukia, on 0,05 hehtaaria.

7.3.1.1 Kaikki horisontaaliasetuksessa vahvistetut IACS-järjestelmän elementit on perustettu ja toiminnassa 1.1.2023 alkaen

Kaikki horisontaaliasetuksessa vahvistetut IACS-järjestelmän elementit on perustettu ja toiminnassa 1.1.2023 alkaen : **Kyllä**

7.3.1.1.1 Viljelylohkojen tunnistusjärjestelmä

Viljelylohkojen tunnistusjärjestelmä eli peltolohkorekisteri (LPIS) perustuu hakijan hallinnassa oleviin lohkoihin (ilots), jonka yksi omistaja omistaa. Viljelijä voi hakea tukea koko lohkolle eikä hänen tarvitse huolehtia muista samaa blokkia käyttävistä viljelijöistä. Koska 100 % lohkon pinta-alasta on aina tukikelpoista, viljelijällä ei ole tarvetta tehdä pinta-alavähennyksiä (vähennykset tukikelpoiseen enimmäisalaan on jo tehty viitelohkon osalta), jos lohkolla ei ole tapahtunut muutoksia. Kaikki maatalousmaa on sisällytetty LPIS:een. LPIS päivitetään kolmen vuoden sykleissä (ja perustuen myös tarvittaessa pinta-alamittauksiin) sekä GSA ja AMS tiedon perusteella vuosittain. Jos ilmoitettu pinta-ala on suurempi kuin pinta-alamonitorointijärjestelmän (AMS) kynnyksen, toimenpiteenä on LPIS päivitys. Ortokuvien tarkkuutena käytetään 50 cm tarkkuutta. Ei-tukikelpoiset alueet erotetaan 100 m2 tai ilmakuvalta erotettavuuden mukaan.

7.3.1.1.2 Paikkatietoperusteinen ja eläinperusteinen hakujärjestelmä

Paikkatiedon sisältävä tukihakemus (GSA): Kasvulohkot piirretään sähköiselle karttapohjalle

peruslohkojen muokkaamisen jälkeen. Mahdollisia peruslohkon muutoksia ovat rajaviivan korjaus, peruslohkon jakaminen ja yhdistäminen sekä uuden peruslohkon perustaminen. Edellisen vuoden kasvulohkotiedot voidaan tuoda Vipu-palveluun tai käyttää viljelysuunnitteluohjelmistossa olevia kasvulohkotietoja. Ilman edellä mainittuja esitäyttövalintoja oletuksena on, että peruslohkolla on yksi kasvulohko, jolloin sitä ei tarvitse erikseen piirtää. Jos kasvulohkoja on useampia, GSA-sovellus ohjaa kasvulohkojen piirtämisessä. Vipu-palvelussa kasvulohkojen piirtäminen onnistuu piirtotyökalujen avulla. Käytettävissä on myös apumittoja. Peruslohko voidaan jakaa tuenhakijan haluamaan määrään kasvulohkoja. GSA-hakujärjestelmä kattaa kaikki IACS:n alaiset pinta-alaperusteiset tukitoimet ja relevantit ehdollisuuteen liittyvän tiedot. GSA-hakujärjestelmä sisältää edellä kuvatulla tavalla yksiselitteisen identifioinnin koskien kasvulohkoja ja ei-maatalousmaan yksiköitä, jotka ovat tukikelpoisia CAP-suunnitelman mukaisesti. GSA-hakujärjestelmä sisältää myös kasvulohkolla toteutetun kasvinsuojeluaineiden käytön yksilöinnin tuenhakijan antamien tietojen mukaisena siten ja silloin kuin asiaa koskevat säädökset sitä edellyttävät.

Eläinperusteinen tuotantosidonnainen tulotuki (CIS): Vuosittaisen hakemuksen perusteella (ilmoitus osallistumisesta ko. tukitoimeen) eläimet poimitaan eläinten sähköisestä merkintä- ja rekisteröintijärjestelmästä (Tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (”eläinterveyssäännöstö”) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 109 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisista rekistereistä). Päiväperusteisessa mallissa tukeen oikeuttavat päivät tukivuonna määritellään eläimen ko. tilalla olopäivien mukaan. Teurasperusteisessa mallissa edellytyksenä on eläimen olo tilalla tietyn ajan ennen teurastusta ja teurastamon ilmoitus teurastuksesta.

Eläinten hyvinvointikorvaus: Katso kohta 7.3.1.1.5.1. Maaseuturahasto-IACS valvonnan kuvaus.

7.3.1.1.3 Sovelletaanko horisontaaliasetuksen 65 artiklan 4 kohdan f alakohdassa tarkoitettua automaattista hakujärjestelmää?

Entä pinta-alaperusteiset interventiot? : **Ei**

Entä eläinperusteiset interventiot? : **Kyllä**

7.3.1.1.4 Pinta-alamonitorointijärjestelmä

Pinta-alamonitorointijärjestelmän analyysitulokset on tarkoitus näyttää tuenhakijoille analyysituloksen valmistuttua eli heti, kun se on mahdollista tarpeellisen reagointiajan mahdollistamiseksi (kaikki tulokset vielä tässä vaiheessa keltaisina liikennevaloina). Koska pinta-alamonitorointijärjestelmän neuvovaa ja tuenhakijaa ohjaavaa toimintatapaa halutaan hyödyntää mahdollisimman paljon, tuen hakijalle annetaan mahdollisuus korjaaviin toimenpiteisiin. Tästä ensimmäisestä varoituksesta noin kuukauden kuluttua lähettäisiin selvityspyyntö tekstiviestisovelluksella, jos tilanne on vielä korjaamatta. Aikataulullisesti tuensaajalla olisi mahdollisuus siten jo noin kuukausi ennen selvityspyynnön saapumista tehdä korjaavat toimenpiteet, kun analyysitulos näytetään hänelle Vipu –palvelussa. Selvityspyynnössä asetettava määräaika olisi neljäntoista (14) vuorokauden pituinen.

7.3.1.1.6 Tapauksen mukaan tukioikeuksien tunnistamis- ja rekisteröintijärjestelmä

Täyttyvätkö horisontaaliasetuksen 71 artiklassa asetetut vaatimukset? : **Ei sovelleta**

7.3.1.1.7 65 artiklan 4 kohdan c alakohdassa [horisontaaliasetuksen 66 artiklan 1 kohdan g alakohdassa] tarkoitettu eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä

Onko käytössä horisontaaliasetuksen 66 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu eläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä? : **Kyllä**

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1760/2000 vahvistettu nautaeläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä : **Kyllä**

neuvoston asetuksessa (EY) N:o 21/2004 vahvistettu lammas- ja vuohieläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä : **Kyllä**

neuvoston direktiivissä 2008/71/EY vahvistettu sikojen tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmä : **Kyllä**

7.3.2 Ei-IACS

7.3.2.1 Lyhyt kuvaus oikeasuhteisuuden, tehokkuuden ja varoittavuuden periaatteita noudattavasta ei-IACS-interventioiden seuraamusjärjestelmästä

Maataloustukirahasto, ei IACS-järjestelmää

Alla kuvattu seuraamusjärjestelmä koskee hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden tuen sekä mehiläishoitoalan tuen tukitoimenpiteitä.

Tuen myöntänyt viranomainen vastaa sääntöjen vastaisesti myönnetyn, maksetun tai käytetyn tuen takaisinperinnästä. Tieto toteutuneesta takaisinperinnästä tallennetaan tietojärjestelmään.

Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi kansallisessa lainsäädännössä säädetään seuraamuksista koskien laiminlyöntejä ja rikkomuksia. Seuraamukset suhteutetaan laiminlyönnin tai rikkomuksen vakavuuteen ja/tai kestoon. Seuraamuksien on oltava oikeasuhteisia ja suhteutettuja havaitun noudattamatta jättämisen vakavuuteen, laajuuteen, pysyvyyteen ja toistuvuuteen. Kansallisella järjestelmällä varmistetaan myös, milloin seuraamuksia ei määrätä.

Aiheettomasti suoritetut maksut peritään takaisin. Jos tuensaaja ei maksa takaisinperittävää määrää asetetussa määräajassa, takaisinperittävälle määrälle on maksettava korkolain mukaista vuotuista viivästyskorkoa. Aiheettomasti suoritettujen maksujen takaisinperinnässä sovellettava korkoprosentti määräytyy korkolain (633/1982) mukaisesti.

Valitusten tehokas käsittely: yleislakina muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Tuki- ja maksupäätöksestä tehdään aina valituskelpoinen päätös, jonka liitteenä on muutoksenhakuohjeet. Tuissa on käytössä oikaisuvaatimusmenettely. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen ja sen jälkeen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos KHO antaa valitusluvan.

Maaseuturahasto, ei IACS-järjestelmää

Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi kunkin toimenpiteen osalta sitä koskevissa kansallisissa säädöksissä säädetään tarkoituksenmukaisista ja oikeasuhtaisista seuraamuksista mahdollisine sanktioineen koskien puutteita toimenpiteiden toteutuksessa. Seuraamukset suhteutetaan puutteen vakavuuteen ja/tai kestoon.

Tuen myöntänyt viranomainen vastaa sääntöjen vastaisesti myönnetyn, maksetun tai käytetyn tuen takaisinperinnästä. Tieto toteutuneesta takaisinperinnästä tallennetaan tietojärjestelmään.

Aiheettomasti suoritetut maksut peritään takaisin. Jos tuensaaja ei maksa takaisinperittävää määrää asetetussa määräajassa, takaisinperittävälle määrälle on maksettava korkolain mukaista vuotuista viivästyskorkoa. Aiheettomasti suoritettujen maksujen takaisinperinnässä sovellettava korkoprosentti määräytyy korkolain (633/1982) mukaisesti.

7.3.2.2 Lyhyt kuvaus ei-IACS-perusteisesta valvontajärjestelmästä (mm. valvontamenetelmät, ristiintarkastukset, investointien pysyvyys ja jälkitarkastukset)

Maataloustukirahasto, ei IACS-järjestelmää

Tässä kuvattu valvontajärjestelmä koskee hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden tuen sekä mehiläishoitoalan tuen tukitoimenpiteitä.

Kansallisesti laadittavassa ja vahvistettavassa valvontastrategiassa määritellään moitteettoman varainhoidon noudattamisen varmistamiseksi tarvittavat järjestelmälliset tarkastukset. Valvontastrategiaa päivitetään riskinarvioinnin perusteella vuosittain. Tarkastuksia suorittava viranomainen päättää tarkastusten määrästä ja valitsee tarkastuskohteet riskianalyysiin tai satunnaisotantaan perustuen, jollei asiasta EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä muuta säädetä. Riskianalyysissä huomioidaan esimerkiksi ohjelman/hankkeen koko, yhteisön/organisaation elinkaaren vaihe sekä mahdolliset muut unionin talousarviosta rahoitettavat tuet. Tarkastusten määrä tarkentuu kansallisen lainsäädännön ja

valvontastrategian valmistuessa. Kaikki tuenhakijat valvotaan paikan päällä todennäköisesti vähintään kerran toimintaohjelman tai hankkeen aikana.

Paikalla tehtävä tarkastuskäynti voidaan toteuttaa poikkeustapauksissa myös asiakirjanäytöllä ja videoyhteyden avulla, jollaista menettelyä on käytetty pandemia-aikana.

Kaikkiin tuki- ja maksuhakemuksiin tehdään hallinnollinen tarkastus. Hallinnolliset tarkastukset tehdään tuen tai sen maksun hakijalta edellytettyjen tietojen sekä viranomaisten rekisterien ja tietojärjestelmien perusteella. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään järjestelmien mahdollistamaa ristiin tarkastusta.

Tukihakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa varmistetaan tuensaajan ja toimenpiteitä koskevan suunnitelman tai toimintaohjelman tukikelpoisuus ja tuen myöntämisen ehtojen täyttyminen. Mehiläisalan rahoitettavia toimenpiteitä koskevat suunnitelmat valitaan valintamenettelyllä.

Maksuhakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa varmistetaan toimenpiteitä koskevien suunnitelmien tai toimintaohjelmien toteutuminen tukipäätöksen mukaisesti, tukiehtojen noudattaminen sekä hyväksyttävät kustannukset kuten kustannusten kohtuullisuuden arviointi niiltä osin, kuin sitä ei ole voitu tehdä jo tukihakemuksen hallinnollisessa tarkastuksessa. Maksuhakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa tarkastellaan myös toimenpiteitä koskevien suunnitelmien tai toimintaohjelmien tuotosten ja tulosten saavuttamista.

Hakijan on mahdollista korjata tukihakemukset ja maksupyynnöt niiden toimittamisen jälkeen siten kuin horisontaaliasetuksen 59 artiklan 6 kohdassa on tarkoitettu.

Päällekkäinen rahoitus on vältetty lähtökohtaisesti suunnittelemalla tukijärjestelmä siten, että eri tukijärjestelmissä ei myönnetä rahoitusta samoihin kohteisiin. Lisäksi maksuhakemuksen tarkastuksen yhteydessä tarkistetaan maaseudunkehittämisen tukijärjestelmästä (Hyrrä) hakijan saamat EAFRD-tuet ja niiden kohteet mahdollisten päällekkäisyyksien toteamiseksi. Tehty tarkastus kirjataan tarkastuslistaan ja tuloste tietojärjestelmästä liitetään tarkastuslistaan. Hallinnollisessa tarkastuksessa tarkastetaan myös julkisten hankintojen hankintamenettelyjen noudattaminen.

Säännösten kiertämisen osalta horisontaaliasetuksen 62 artiklaa sovelletaan sellaisenaan. Kansallisessa laissa viitataan kyseisen artiklan sisältöön.

Jälkitarkastuksia tehdään aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen tehtävien investointien pysymisestä tuen saajan omistuksessa ja hallinnassa siten kuin asetuksen (EU) 2022/126 artiklan 11 tarkoitetaan. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään tietojärjestelmistä ja rekistereistä saatavissa olevia tietoja.

Tuottajaorganisaatioiden hyväksymisen edellytykset tarkastetaan EU:n lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Maaseuturahasto, ei IACS-järjestelmää

Kansallisesti laadittavassa tarkastusstrategiassa määritellään moitteettoman varainhoidon noudattamisen varmistamiseksi tarvittavat tarkastukset. Tarkastuksissa selvitetään, että rahoitettavat toimet valitaan ja niihin myönnetty tuki maksetaan säädösten edellyttämällä tavalla. Strategiaa päivitetään riskinarvioinnin perusteella vuosittain. Strategiasta säädetään kansallisissa säädöksissä ja niiden perusteella annetuilla alemman tason ohjeilla ja määräyksillä.

Hallinnolliset tarkastukset

Kaikkiin tuki- ja maksuhakemuksiin tehdään hallinnollinen tarkastus, joka tarkoittaa tuki- ja maksuehtojen tarkastamista ennen päätöksentekoa. Hallinnolliset tarkastukset tehdään viranomaisjärjestelmässä tuen tai sen maksun hakijalta edellytettyjen tietojen sekä viranomaisten rekisterien ja tietojärjestelmien perusteella. Hallinnollisessa tarkastuksessa hyödynnetään tietojärjestelmän

sähköisiä tarkisteita ja validointeja, sekä ristiin tarkastusta aina silloin, kun se on mahdollista. Suuri osa hakemustiedoista haetaan muiden viranomaisten tietolähteistä kansallisen yritystietorekisterin kautta. Esimerkiksi verohallinnon harmaan talouden selvitysyksiköltä on tarkoitus saada tiedot tuen hakijan julkisten velvoitteiden hoitamisesta. Viranomaistietojen hyödyntäminen vähentää hakemukseen tarvittavien liitteiden määrää ja varmentaa tietojen oikeellisuuden ja parantaa raportoitavien tietojen laatua. Myös osa muista tiedoista, kuten esimerkiksi osa indikaattoritiedoista, tuodaan muista viranomaislähteistä.

Tukihakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa varmistetaan tuensaajan ja hankkeen tukikelpoisuus ja tuen myöntämisen ehtojen täyttyminen, kuten kustannusten kohtuullisuuden arviointi niiltä osin kuin se on mahdollista tukihakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa. Tukihakemuksen hallinnollisessa tarkastuksessa varmistutaan siitä, ettei hankkeessa ole kaksinkertaista rahoitusta. Rahoitettavat hankkeet valitaan valintamenettelyllä niissä toimenpiteissä, joissa valintamenettelyä käytetään.

Maksuhakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa varmistetaan hankkeen toteutuminen tukipäätöksen mukaisesti, tukiehtojen noudattaminen sekä tarvittaessa hyväksyttävät kustannukset, kuten kustannusten kohtuullisuuden arviointi niiltä osin, kuin sitä ei ole voitu tehdä tukihakemuksen hallinnollisessa tarkastuksessa. Maksuhakemuksen hallinnollisessa tarkastuksessa varmistutaan myös, ettei hanke ole saanut kaksinkertaista rahoitusta. Maksuhakemusta koskevassa hallinnollisessa tarkastuksessa tarkastellaan myös hankkeen tulosten saavuttamista maksuhakemuksen ajankohtana.

Hallinnollinen tarkastuskäynti

Tarkastusstrategiassa määritetään tarvittavat paikalla tehtävät hallinnolliset tarkastuskäynnit. Ne perustuvat riskiotantaan, jossa huomioidaan esimerkiksi hankkeen koko, yrityksen elinkaaren vaihe, yrityksen toimiala ja hakijan käynnissä olevien hankkeiden määrä. Hallinnollisen takastuskäynnin suorittaa ELY-keskus pääsääntöisesti loppumaksupäätöksen valmistelun yhteydessä. Keihittämishankkeissa paikan päällä tehtävä käynti voidaan toteuttaa, jos hallinnollisessa tarkastuksessa nousee esiin asioita, jotka tätä edellyttävät. Hallinnollinen tarkastuskäynti voidaan toteuttaa myös asiakirjanäytöllä ja paikkasidonnaisten valokuvien avulla.

Investoinnin pysyvyyden seuranta

Investoinneille tehdään pysyvyyden seurantaa, joka ensisijaisesti pyritään toteuttamaan hyödyntäen tietojärjestelmistä ja rekistereistä saatavissa olevia tietoja.

Säännösten kiertämistä koskien sovelletaan horisontaaliasetuksen 62 artiklaa.

Yksinkertaistettuja kustannusmenettelyjä sovelletaan mahdollisimman laajasti niissä toimissa, joissa se on tarkoituksenmukaista. Tavoitteena on vähentää hallinnollista taakkaa ja yksinkertaistaa hallintomenettelyjä. Yksinkertaistettujen kustannusmenettelyjen käyttö myötävaikuttaa myös virheiden vähenemiseen.

Hakijalla on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus viranomaisen antamaan päätökseen. Oikaisuvaatimuksen tekemisestä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

7.3.2.3 Julkisia hankintoja koskevat säännöt?

Lyhyt kuvaus siitä, kuinka julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamisesta huolehditaan.

Non-IACS maataloustukirahasto: Viranomainen varmistaa maksuhakemusta koskevien hallinnollisten tarkastusten yhteydessä julkisten hankintojen hankintamenettelyjen noudattamisen. Sääntöjä koskevien noudattamatta jättämiseen sovelletaan rikkomuksen laadun mukaista tuen vähennystä.

Jos tuensaaja on jättänyt noudattamatta julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä, tukea ei makseta tai tuen maksatus lopetetaan ja jo maksettu tuki peritään takaisin säädösten vastaisen hankinnan osalta siten kuin horisontaaliasetuksen 61 artiklassa säädetään.

Non-IACS maaseuturahasto: Viranomainen varmistaa tuki- ja maksuhakemusten hallinnollisten tarkastusten yhteydessä julkisten hankintojen osalta hankintamenettelyjen noudattamisen hyödyntäen esimerkiksi tarkistuslistoja tai tietojärjestelmän tarkisteita. Jos tuensaaja on jättänyt noudattamatta julkisia

hankintoja koskevaa lainsäädäntöä, tukea ei makseta tai tuen maksatus lopetetaan ja jo maksettu tuki peritään takaisin säädösten vastaisen hankinnan osalta siten kuin horisontaaliasetuksen 61 artiklassa säädetään.

7.4 Ehdollisuus

7.4.1 Ehdollisuuden valvontajärjestelmä

7.4.1.1 Ehdollisuuden valvontajärjestelmän kuvaus

Ehdollisuuden valvontaotanta on horisontaaliasetuksen mukaisesti vähintään 1 % viljelijätukia hakevista. Tuensaajat valitaan valvontaotantaan sekä riskianalyysin että satunnaisotannan perusteella. Satunnaisotannan osuus on 20-40 %. Riskianalyysissä tarkastellaan aiempien vuosien ehdollisuuden valvontojen tuloksia ja analysoidaan laiminlyöntitilojen ominaisuustietoja, kuten tilarakenne, hakemustiedot, ilmakuvat, edeltävän vuoden pinta-alamonitoroinnin tulokset jne.

Ehdollisuuden valvontaotantoja yhdistetään mahdollisimman paljon eri tuki- ja substanssivalvontojen kanssa pääsääntöisesti niin, että kasvinviljelyyn liittyvien ehdollisuuden vaatimusten otanta tehdään yhdessä pinta-alatukivalvontojen otannan kanssa ja eläintuotantoon liittyvien ehdollisuuden vaatimusten otanta tehdään yhdessä tarkoituksenmukaisten eläintuotannon tuki- ja substanssivalvontojen otannan kanssa.

Paikalla tehtävään tarkastukseen valittu tuensaaja tarkastetaan silloin, kun on mahdollista tarkastaa useimmat niistä ehdollisuuden vaatimuksista, joiden osalta hänet on valittu valvontaotantaan. Lakisääteisten hoitovaatimusten substanssivalvontoja voidaan tarvittaessa hyödyntää ehdollisuuden valvonnassa.

Hallinnollisia tarkastuksia tehdään ehdollisuuden vaatimuksiin tarvittaessa siltä osin, kuin se on mahdollista. Hallinnolliset tarkastukset toteutetaan erityisesti hallinnon eri rekistereiden tietojen ristiintarkastuksina sekä hakemuksen ja ehdollisuudessa mahdollisesti edellytettävien hakemuksen liitteiden tarkastamisena. Lisäksi tehdään asiakirjatarkastuksia niistä ehdollisuuden vaatimuksista, joita ei valvota paikan päällä, kuten kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden lohkokirjanpito.

Pinta-alamonitorointia käytetään ehdollisuuden eräiden GAEC-vaatimusten valvontaan kohdassa 7.4.1.2. esitetyn mukaisesti. Valvonnassa hyödynnetään soveltuvin osin viljelijän ottamia, paikkaan sidottuja valokuvia.

Valvontajärjestelmän toimivuutta arvioidaan horisontaaliasetuksessa tarkoitetulla tavalla vuosittain ottaen huomioon valvontojen tulokset. Arvioinnin perusteella valvontajärjestelmää kehitetään tarvittaessa. Arvioinnista ja sen johtopäätöksistä laaditaan raportti.

Pienviljelijöiden yksinkertaistettua valvontajärjestelmää ei toimeenpanna Suomessa.

7.4.1.2 Tarkastustyypit

SMR / GAEC	Tarkastustyypit
GAEC01 - Pysyvän nurmen säilyttäminen; perusteena pysyvän nurmen suhde maatalousmaahan kansallisella, alueellisella, aluetta pienempien yksiköiden, tilaryhmien tai tilojen tasolla verrattuna viitevuoteen 2018Suurin sallittu vähennys on 5 prosenttia verrattuna viitevuoteen.	Pinta-alamonitorointijärjestelmä
GAEC02 - Kosteikkojen ja turvemaiden suojelu	Pinta-alamonitorointijärjestelmä
GAEC03 - Sängen polttoa koskeva kielto, lukuun ottamatta polttamista kasvinterveyssyistä	Pinta-alamonitorointijärjestelmä
GAEC04 - Suojakaistojen perustaminen vesistöjen varrelle	Paikalla tehtävä tarkastus
GAEC05 - Maanmuokkauksen hallinta maaperän köyhtymisen ja eroosion vaaran pienentämiseksi ottaen huomioon rinteen kaltevuus	Paikalla tehtävä tarkastus
GAEC06 - Vähimmäismaanpeite paljaan maan välttämiseksi herkimpinä ajanjaksoina	Paikalla tehtävä tarkastus, Pinta-alamonitorointijärjestelmä
GAEC07 - Viljelykierto peltoalalla, lukuun ottamatta veden alla kasvavia kasveja	Paikalla tehtävä tarkastus, Pinta-alamonitorointijärjestelmä
GAEC08 - Sellaisen maatalousmaan vähimmäisosuus, jota käytetään muuna kuin tuottavana alana tai piirteenäVähintään 4 % maatilan peltoalasta pidetty muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien. Jos viljelijä sitoutuu pitämään vähintään 7 % peltoalastaan muuna kuin tuottavana alana tai piirteenä, kesantoala mukaan lukien, 31 artiklan 6 kohdan mukaisessa tehostetussa ekojärjestelmässä, tämän GAEC-vaatimuksen noudattamiseksi edellytettävä osuus rajataan kolmeen prosenttiin.Vähintään seitsemän prosenttia maatilan peltoalasta, jos tähän luetaan myös kerääjäkasvit tai typpeä sitovat kasvit, joiden viljelyssä ei käytetä kasvinsuojeluaineita, ja jos tästä kolme prosenttia on kesantoalana tai muuna kuin tuottavana piirteenä. Jäsenvaltioiden olisi käytettävä kerääjäkasveihin painotuskerrointa 0,3.Pensasaitojen ja puiden leikkauskielto lintujen pesimäaikana.Lisämahdollisuutena toimenpiteet haitallisten vieraskasvilajien torjumiseksi	Paikalla tehtävä tarkastus
GAEC09 - Kielto ottaa muuhun käyttötarkoitukseen tai kyntää Natura 2000 -alueilla ympäristön kannalta herkiksi pysyviksi nurmiksi luokiteltuja pysyviä nurmia.	Pinta-alamonitorointijärjestelmä
SMR01 - Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista: 11 artiklan 3 kohdan e alakohta ja h alakohta fosfaattien aiheuttaman hajakuormituksen hallintaa koskevien pakollisten vaatimusten osalta	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR02 - Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta: 4 ja 5 artikla	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR03 - Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta: 3 artiklan 1 kohta, 3 artiklan 2 kohdan b alakohta, 4 artiklan 1, 2 ja 4 kohta	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR04 - Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta: 6 artiklan 1 ja 2 kohta	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR05 - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä: 14 ja 15 artikla, 17 artiklan 1 kohta sekä 18, 19 ja 20 artikla	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR06 - Neuvoston direktiivi 96/22/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 1996, tiettyjen hormonaalista tai tyrostaattista vaikutusta omaavien aineiden ja beta-agonistien käytön kieltämisestä kotieläintuotannossa ja direktiivien 81/602/ETY, 88/146/ETY ja 88/299/ETY kumoamisesta: 3 artiklan a, b, d ja e kohta sekä 4, 5 ja 7 artikla	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR07 - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille	Paikalla tehtävä tarkastus

saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta: 55 artiklan ensimmäinen ja toinen virke	
SMR08 - Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/128/EY, annettu 21. lokakuuta 2009, yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi: 5 artiklan 2 kohta ja 8 artiklan 1–5 kohta; 12 artikla torjunta-aineiden käyttöä direktiivin 2000/60/EY ja Natura 2000 -lainsäädännön perusteella määritellyillä suojelualueilla koskevien rajoitusten osalta; 13 artiklan 1 ja 3 kohta torjunta-aineiden käsittelyn ja varastoinnin sekä jäännösten hävittämisen osalta	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR09 - Neuvoston direktiivi 2008/119/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, vasikoiden suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR10 - Neuvoston direktiivi 2008/120/EY, annettu 18 päivänä joulukuuta 2008, sikojen suojelun vähimmäisvaatimuksista: 3 ja 4 artikla	Paikalla tehtävä tarkastus
SMR11 - Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta: 4 artikla	Paikalla tehtävä tarkastus

7.4.2 Ehdollisuuden seuraamusjärjestelmä

7.4.2.1 Ehdollisuuden seuraamusjärjestelmän kuvaus

Ehdollisuuden seuraamusten määrittämisessä otetaan huomioon horisontaaliasetuksen mukaisesti laiminlyönnin vakavuus, laajuus, pysyvyys, toistuvuus ja tahallisuus.

Ehdollisuuden laiminlyöntien seuraamukset määritetään horisontaaliasetuksen ja sen alaisen delegoidun asetuksen sääntöjen pohjalta. Muista tahattomista ehdollisuuden vaatimusten laiminlyönneistä kuin horisontaaliasetuksen artiklan 85(3) mukaisista vähäisistä laiminlyönneistä aiheutuvan tukivähennyksen yleisprosentti on 3. GAEC-vaatimuksiin, joita valvotaan pinta-alamonitoroinnilla, sovelletaan alempia prosenttiseuraamuksia kuin muussa valvonnassa havaittuihin laiminlyönteihin.

Jos laiminlyönnistä aiheutuu vakavia seurauksia kyseisen ehdollisuuden vaatimuksen tavoitteen saavuttamisen kannalta tai aiheutuu välitön vaara kansanterveydelle tai eläinten terveydelle, tukivähennyksen yleisprosentti määritellään kansallisessa asetuksessa korkeammaksi kuin 3 %. Jos sama laiminlyönti jatkuu tai toistuu kerran kolmen peräkkäisen kalenterivuoden aikana, tukivähennyksen yleisprosentti on 10.

Edellä mainittuihin yleisprosentteihin säädetään kansallisella asetuksella joustomahdollisuudet ottaen huomioon horisontaaliasetuksen ja delegoidun asetuksen asettamat rajoitukset ja ehdollisuuden tavoitteet.

Jos kyseessä on tahallinen laiminlyönti, vähennysprosentti on vähintään 15 ja enintään 100.

Tuensaajan, jonka tekemällä ehdollisuuden vaatimuksen laiminlyönnillä ei ole lainkaan tai on vain vähäinen vaikutus kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiseen, informoidaan laiminlyönnistä ja mahdollisesta korjaavan toimen tarpeesta sekä mahdollisuudesta saada neuvontaa maatilojen neuvontajärjestelmästä. Häntä ei velvoiteta osallistumaan maatilojen neuvontajärjestelmään.

Ehdollisuuden seuraamuksia ei sovelleta, jos ehdollisuuden vaatimuksen laiminlyönti johtuu horisontaaliasetuksen 3 artiklassa tarkoitetusta ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta. Ne arvioidaan tapauskohtaisesti.

Jos maatalousmaan, tilan tai tilan osan, josta on kyseisenä kalenterivuonna haettu ehdollisuuden vaatimuksiin liittyviä tukia, hallinta siirtyy kesken kalenterivuoden, ehdollisuuden seuraamukset määrätään siirronsaajalle, jos siirronsaaja on vastuussa sääntöjen noudattamatta jättämisestä ja jos hänelle myönnetään kyseisen kalenterivuoden tukia. Jos hallinnan siirtäjä on vastuussa sääntöjen noudattamatta jättämisestä, seuraamukset kohdistuvat häneen, jos hänelle myönnetään kyseisen kalenterivuoden tukia tai niiden kyseisten kalenterivuosien tukia, joina laiminlyönti on tapahtunut.

Mahdollisuutta jättää ehdollisuuden seuraamus määräämättä, jos se on enintään 100 euroa kalenterivuodessa, ei sovelleta Suomessa.

Ehdollisuuden laiminlyönneistä aiheutuvien tukivähennysten ja tukien ulkopuolelle sulkemisten rahamäärästä pidätetään Suomelle horisontaaliasetuksen sallima enimmäismäärä 25 %.

7.4.2.2 "Toistuvuuden" määritelmä ja soveltaminen (laskeminen ja katettava ajanjakso):

Toistuva laiminlyönti: Ehdollisuuden vaatimusten laiminlyöntiä pidetään toistuvana, kun tuensaaja ei noudata ehdollisuuden GAEC-vaatimuksen tai SMR-vaatimuksen yksittäistä ehtoa, ja tämä laiminlyönti on todettu useammin kuin kerran kolmen peräkkäisen kalenterivuoden aikana edellyttäen, että tuensaajalle on ilmoitettu aikaisemmasta laiminlyönnistä ja, tapauksen mukaan, hänellä on ollut mahdollisuus ryhtyä tarvittaviin toimiin kyseisen aikaisemman noudattamatta jättämisen korjaamiseksi.

7.4.2.3 "Tahallisuuden" määritelmä ja soveltaminen

Tahallinen laiminlyönti: Ehdollisuuden vaatimusten laiminlyöntiä pidetään tahallisena, kun tuensaaja ei noudata ehdollisuuden sääntöjä ja hänen tarkoituksenaan on näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen joko aktiivisen toiminnan tai tietoisesti tekemättä jättämisen kautta.

7.4.3 Tieto siitä, onko pienviljelijöihin sovellettu yksinkertaistettua valvontajärjestelmää

Ei sovelleta.

7.4.4 Toimivaltaiset valvontaelimet, jotka vastaavat ehdollisuuskäytäntöjen tarkastuksista, lakisääteisistä hoitovaatimuksista

Maksajavirasto ohjaa, kouluttaa ja seuraa toimeenpanon ja valvonnan laatua sekä vastaa tietojärjestelmistä siirtämiensä, toimivaltaansa kuuluvien tehtävien osalta ja vastaa OLAF:lle tehtävistä sääntöjenvastaisuusilmoituksista. Lisäksi Ruokavirasto vastaa muusta valvonnan ohjeistamisesta.

Manner-Suomessa on 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (ELY-keskus) ja kuusi aluehallintovirastoa (AVI), jotka valvovat ehdollisuuden vaatimuksia alla olevassa mainitusti. Myös Ahvenanmaan toimivaltaiset valvontaviranomaiset on esitetty alla olevassa.

SMR / GAEC	Maksajaviraston nimi	Valvontaelimen nimi	Tarkastuksesta vastaavan nimi	Osoite	Sähköposti
GAEC01	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC02	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC03	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC04	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC05	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC06	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC07	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
GAEC08	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi

		EAGF)			
GAEC09	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (molemmat rahastot), Statens ämbetsverk på Åland (vain IACS-EAGF)	Sari Putkiranta	Ruokavirasto, PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO	kirjaamo@ruokavirasto.fi
SMR01	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering	Sari Putkiranta, Leila Lindström	Katso kohta 7.1.	
SMR02	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering	Sari Putkiranta, Leila Lindström	Katso kohta 7.1.	
SMR03	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering	Sari Putkiranta, Leila Lindström	Katso kohta 7.1.	
SMR04	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering	Sari Putkiranta, Leila Lindström	Katso kohta 7.1.	
SMR05	Ruokavirasto	Aluehallintovirastot Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet	Sari Putkiranta, Maiju Junttila, Leila Lindström, Annett Pleifer	Katso kohta 7.1.	
SMR06	Ruokavirasto	Aluehallintovirastot Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet	Maiju Junttila, Annett Pfeifer	Katso kohta 7.1.	
SMR07	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering	Sari Putkiranta, Leila Lindström	Katso kohta 7.1.	
SMR08	Ruokavirasto	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Ålands landskapsregering	Sari Putkiranta, Leila Lindström	Katso kohta 7.1.	
SMR09	Ruokavirasto	Aluehallintovirastot Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet	Maiju Junttila, Annett Pfeifer	Katso kohta 7.1.	
SMR10	Ruokavirasto	Aluehallintovirastot Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet	Maiju Junttila, Annett Pfeifer	Katso kohta 7.1.	
SMR11	Ruokavirasto	Aluehallintovirastot Ålands miljö och hälsoskyddsmyndighet	Maiju Junttila, Annett Pfeifer	Katso kohta 7.1.	

7.5 Sosiaalinen ehdollisuus

7.5.1 Sosiaalisen ehdollisuuden valvontajärjestelmän kuvaus

Sosiaalinen ehdollisuus toimeenpannaan Suomessa 1.1.2025 alkaen.

7.5.2 Sosiaalisen ehdollisuuden seuraamusjärjestelmän kuvaus

Sosiaalinen ehdollisuus toimeenpannaan Suomessa 1.1.2025 alkaen.

8 Uudenaikaistaminen: AKIS-järjestelmä ja digitalisointi

8.1 Maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmä (AKIS)

8.1 Parannetun AKIS-järjestelmän suunniteltu yleinen organisaatiorakenne

Maatalousyrittäjien, metsänomistajien ja maaseudun muiden yrittäjien sekä yhteisöjen osaamisen lisääminen on tärkeää, jotta olemassa oleviin haasteisin löydetään ratkaisuja ja tuleviin osataan varautua. Suomessa tutkimuksen, kehittämisen ja koulutuksen toimijoiden verkosto on monipuolinen ja koko maata kattava. Toimijoina on valtakunnallisten organisaatioiden rinnalla monia pieniä organisaatioita omilla erityisaloillaan. Resurssien yhteen sovitus ja tehokas yhteistyö maaseudun elinvoimaisuuden ja elinkeinojen uudistumisen, kehittymisen ja monipuolistumisen toteuttamiseksi vaatii ponnisteluja. Siihen on viimevuosina kiinnitetty huomiota ja vuoden 2021 –alussa on perustettu AgriHubi –verkosto koordinoimaan ja tehostamaan AKIS-yhteistyötä ja suuntaamaan resursseja heikkouksiksi koettuihin teemoihin.

Tiedonvaihto sekä tiivis yhteistyö tutkimuksen ja neuvonnan kesken on oleellista, sillä elinkeinojen kehityksen kannalta tietovarannon kasvattamisella, osaamisella ja uuden tiedon omaksumisella on jatkuvasti kasvava merkitys. Tutkimuslaitoksille, hallintoon ja neuvontaan kertyy huomattavia tietovarantoja, joiden käyttö mahdollistaa maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueilla toimivien muiden yritysten tuloksen ja kilpailukyvyn kehittämisen.

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja tukee niin luonnonvarojen käyttöä kuin tiedon hankintaa, tilastointia ja tutkimusta. Ministeriön ohjaama Luonnonvarakeskus (Luke) on yksi maailman monialaisimmista alan tutkimuslaitoksista. Vuonna 2015 perustettu Luke tekee luonnonvarojen tutkimusta ja kerää tilastotietoja maa-, metsä- ja kalataloudesta sekä maaseudusta. Tutkimustoiminnan rahoituksesta (88 milj. euroa) hieman yli puolet tulee valtion budjetista. Sillä on 23 toimipaikkaa ja viisi kenttätyön tukikohtaa eri puolilla maata sekä kaksi tutkimusyhteistyöpaikkaa yliopistojen kanssa.

Suomen ympäristökeskus (SYKE) tuottaa palveluja, julkaisuja ja koulutusta tutkijoille ja asiantuntijoille, päättäjille, yrityksille sekä laboratorion asiakkaille. SYKE tuottaa tutkimustietoa maa- ja metsätalouden ympäristökysymyksiin liittyen. SYKEn rahoituksesta (55 milj. euroa) hieman alle puolet tulee ympäristöministeriön budjettirahoituksena. SYKEllä on neljä toimipistettä Helsingissä, Oulussa, Jyväskylässä ja Joensuussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala: Suomessa on yhteensä 14 yliopistoa, jotka osallistuvat myös alueensa kehittämistoimintaan Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan tieteenaloja ovat elintarvike- ja ravitsemustieteet, maatalous-, metsä- ja taloustieteet sekä mikrobiologia. Lisäksi tiedekunnalla on osastona Ruralia-instituutti, jolla on kaksi alueellista toimipaikkaa. Nämä puolestaan tuottavat tutkimusta ja koulutusta sekä toimivat aktiivisesti maaseudun ja elinkeinojen kehittämisprojekteissa alueellaan ja maan laajuisesti. Itä-Suomen yliopisto on erityisesti keskittynyt biotalouteen.

Myös muut tutkimuslaitokset tuottavat tutkimustietoa, seurantaa ja analyysiä usein yhdistäen osaamisensa ja voimavarojaan. Osakeyhtiömuotoiset ammattikorkeakoulut (23) ovat merkittäviä tutkimuksen tuottajia, kehittäjiä, innovaatioiden edistäjiä ja toimijoita alueellaan. Suomessa on lähes 200 ammatillista oppilaitosta, jotka yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa muodostavat alueellisen osaamisverkoston. Luonnonvara-alan opinnot aloittaa hieman yli 400 opiskelijaa vuosittain. Lisä- ja täydennyskoulutuksen tarjonta on varsin kattavaa.

Aluehallinto yhdessä maakuntaliittojen kanssa kehittää ja kokoaa toimijoita alueellisten strategioiden ja ohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Aluehallinnolla on käytössään resurssit maaseutuohjelman koulutusten, neuvonnan, yhteistyötoimien, maaseudun yritysrahoituksen ja maaseudun muun kehittämisen edistämiseen. Kaikki maakunnat toteuttavat alueensa kehittämissuunnitelmaa ja useimmilla on selkeät älykkään erikoistumisen (smart specialisation) kehittämissuunnitelmat. Pitkä perinne maaseudun kehittämisessä lähtee siitä, että hallintoviranomaiset, alueen tutkimus, koulutus, neuvonta ja yksityiset tahot tunnistavat toisensa ja tekevät yhteistyötä.

Neuvontaorganisaatiot ovat keskeinen osa Suomen AKIS –verkostoa. Ne toimivat sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Neuvontaorganisaatioiden kuvaus on kohdassa 8.3 ja CAP-suunnitelman kautta

rahoitetut neuvontapalvelut luvussa 5.3.

Suomen 55 Leader-ryhmää kattavat 95% maaseutualueista. Leader-ryhmät aktivoivat ja neuvovat potentiaalisia tuenhakijoita ohjelman rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisessä sekä organisoivat koulutusta ja rahoittavat paikalliseen elinkeinojen yhteistyöhön ja kehittämiseen liittyviä kokeiluhankkeita, toiminta-alueensa pienimpiä yrityksiä sekä edistävät mm. tietoliikenneverkon kehitystä alueellaan.

Seudulliset kehittämisyhtiöt ovat voittoa tavoittelemattomia kuntien elinkeinopolitiikan toimijoita. Lähes kaikki kunnat ovat omistajina mukana jossakin seudullisessa kehittämisyhtiössä. Kuntien kehittämisyhtiöissä työskentelee yrityskehittämisen parissa yli 1 000 henkilöä ja yhtiöiden koko vaihtelee alle viidestä työtekijästä yli 50 työntekijään ja niiden rooli maaseudun kehittämistoimien edistäjänä vaihtelee alueittain. Ne ovat suurin toteuttajataho yhteistyötoimenpiteen hankkeissa. Niillä on merkittävä rooli toimintaympäristön innovaatioekosysteemin ja public-private-yhteistyön rakentajina. Kehittämisyhtiöiden asiakkaina on vuosittain noin 35 000 yritystä.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK on ammatti- ja etujärjestö maanviljelijöille, metsänomistajille ja maaseutuyrittäjille. Vuonna 2007 MTK perusti ruokakulttuuriasiamiehen viran. Sen sisarjärjestö SLC on ruotsinkielisten viljelijöiden etujärjestö myös Ahvenanmaalla. Erikoistuneilla tuotannonaloilla on omat organisaatiot, kuten Puutarhaliitto, Paliskuntain yhdistys, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto FIFUR jne. joilla on usein myös tuotannollista neuvonta- ja koulutustoimintaa. MTK, SLC, Puutarhaliitto ja muut toimijat ovat aktiivisia kehittämistoimijoita ja osallistuvat tuotantosuuntien sekä alueiden yritysten osaamisen kehittämiseen monipuolisen hankerahoituksen turvin. Tuottajajärjestöt tavoittavat laajasti oman kohderyhmänsä yrittäjiä sekä nuorisotyönsä kautta myös alan opiskelijoita ja tulevia yrittäjiä.

Maatalouden ulkopuolisten yritysten etujärjestöinä toimivat Elinkeinoelämän keskusliitto EK ja Suomen Yrittäjät. Maatalouden ulkopuolisten yritysten tarpeet kytkeytyvät neuvontaa huomattavasti laajempien konsultointi- ja asiantuntijapalveluiden ja yritysvalmennuksen sekä osaamisen kehittämisen saatavuuteen. Yritysten kehittämisaktiivisuus on yleensä parempi niillä alueilla, missä innovointiin tähtäävään kehittämistoimintaan on panostettu ja palveluita on saatavilla.

Ammattilehdistö, paperilla ja sähköisesti, on edelleen vahvaa pienestä kielialueesta huolimatta. Seuratuimpia ovat Maaseudun Tulevaisuus, Käytännön Maamies ja tuotantoalojen erikoislehdet. Ammattilehdistö välittää kansallista, pohjoisiin olosuhteisiin sovellettua tietoa, esimerkkejä sekä kansainvälistä tutkimuksen tuottamaa tietoa. Ammattilehdistö toimii myös tärkeimpänä tietolähteenä maatalouden EU –tuista. Maatilayrittäjät käyttävät myös aktiivisesti itsenäistä tiedonhakua internetissä ja viljelijöiden välistä ammatillista sosiaalisen median viestintää. 93 % tiloista on kytkeytynyt vähintään mobiiliin tietoverkkoon. Vain pienimmät peltoviljelytilat ovat digitaalisen tietoverkon ulkopuolella.

Kuluvalla kaudella maaseutuverkosto kattaa suuren osan edellä kuvatuista toimijoista. Ruokaviraston yhteydessä toimivan maaseutuverkostopalvelut –yksikön keskeisiä tehtäviä ovat tiedon välitys ja verkostoitumistilaisuuksien järjestäminen toimijoiden kesken sekä viestintä ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista ja tuloksista. Muun muassa näillä keinoilla vahvistetaan maaseutuohjelman tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Tehokkaan viestinnän lisäksi on käytössä mm. temaattiset työryhmät, jotka kokoavat toimijoita ja kehittävät ohjelman tuloksellisuutta ao. teemassa. Lisäksi on kehitetty esim. innovaatioleiri –menetelmää. Verkosto koordinoi klustereiden yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti sekä kokoaa ja välittää hyviä esimerkkejä, auttaa kumppanihaussa ja tarjoaa kehittämisvälineitä maaseudun toimijoille.

Maaseutuverkoston toimijat ja verkostoa koordinoiva maaseutuverkostopalvelut –yksikkö tuntevat toisensa hyvin ja järjestävät yhdessä tilaisuuksia, missä toimijat ja potentiaaliset uudet kumppanit voivat kohdata. Tämä on konkreettista ”innovaatioiden ruokkimista”. Usein tilaisuudet ovat webinaareja, joita voi seurata netissä ja tieto on saatavissa myös jälkeenpäin. Keskeinen viestinnän väline on sähköiset uutiskirjeet ja maaseutu.fi ja maaseutuverkosto.fi –sivustot.

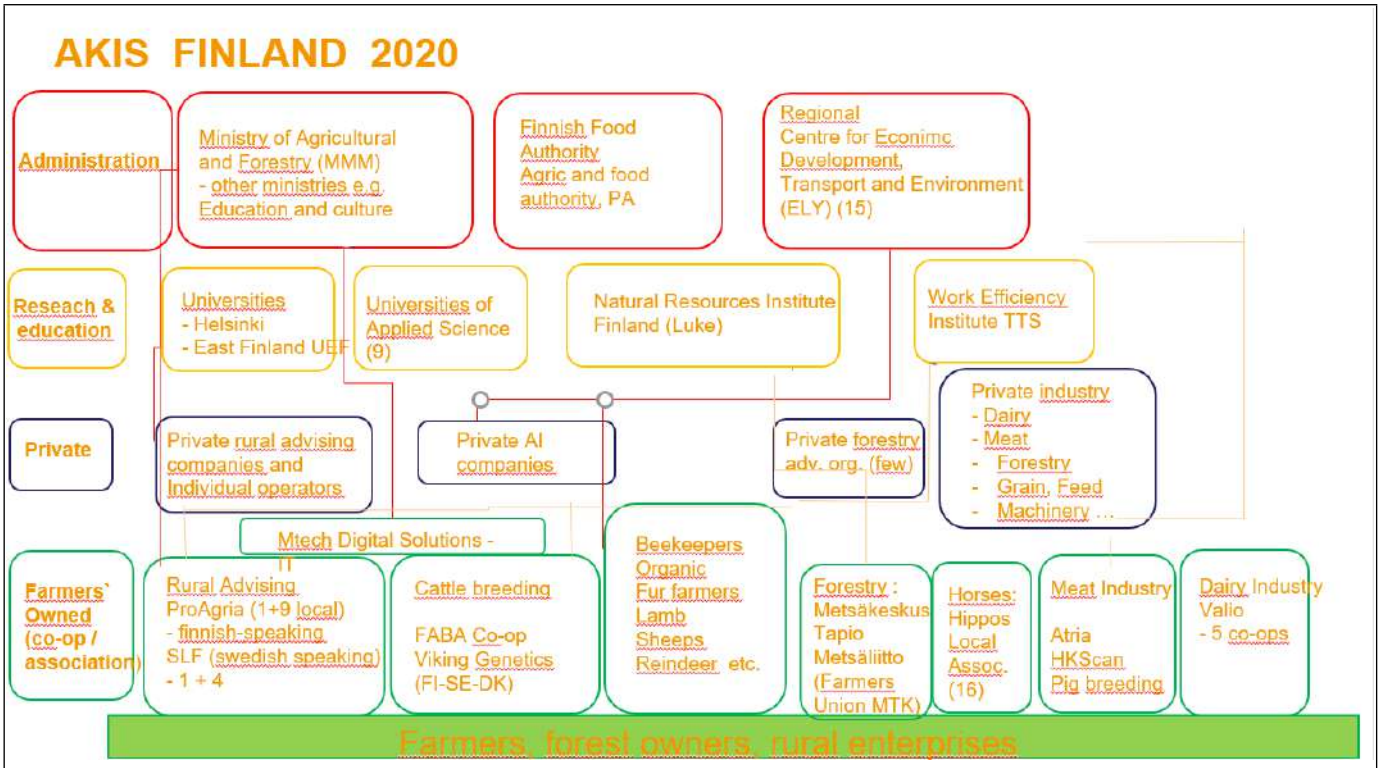

Kuva 8.1.1.AKIS –country reports https://i2connect-h2020.eu/resources/akis-country-reports/

Moninaisen ja omista lähtökohdistaan kehittyneen järjestelmän ongelma on siiloutuminen ja kehittyneiden rajapintojen vähäinen hyödyntäminen. Aikana, jolloin tiedon nopea ja tehokas siirtyminen ja saavutettavuus on oleellista elinkeinojen kehitykselle, on tärkeää saada kansallisen ja kansainvälisen tutkimuksen tieto nopeasti tukemaan käytäntöä. Toimintaansa kehittävät maatilayrittäjät haluavat olla myös aktiivisemmin mukana kehittämis- ja tutkimustyössä. Maatilayrittäjien nuorempi polvi on varsin koulutettua, mutta opetuksen pitää tarjota nuorille osaamista 2030 –luvun tarpeisiin nuorille sekä jatkokoulutusta toimiville yrittäjille ja neuvojille. Koulujen opetusmaatilat sekä halukkaat yksityistilat on saatava nykyistä tehokkaammin tiedon ja esimerkkien jakajiksi edistämällä mm. Living Lab- ja demotilatoimintaa. Kaikki AKIS -toimijat haluavat linkittyä aktiivisemmin myös kansainvälisiin verkostoihin ja vahvistaa suomalaisten toimijoiden keskinäistä keskustelua sekä tiedonvaihtoa eri mahdollisuuksista osallistua kansainväliseen yhteistyöhön.

Vuosien 2019-2020 aikana käytiin aktiivista keskustelua AKIS –osapuolten sekä erityisesti maatilayrittäjien kanssa tavoitteista ja malleista, joilla tilannetta voidaan parantaa. Lopputuloksena on vuoden 2021 –alusta Luken yhteydessä toimintansa käynnistänyt AgriHubi –maatilayrittäjien osaamisverkosto, joka kokoaa AKIS –toimijat rakentamaan tehokkaampaa keskinäistä yhteistyötä ja palveluita. Keskeinen verkoston tehtävä on tiedon välitys ja vuorovaikutus, johon kehitetään toimivia interaktiivisia välineitä kuten EUREKA FarmBook –tyyppisiä ratkaisuja yhdessä maaseutuverkoston kanssa. Maaseutuverkoston ja AgriHubin yhteinen uusi verkostoalusta monisuuntaiseen tiedonvaihtoon ja viestintään on lanseerattu maaliskuussa 2022. Sama alusta tulee kokoamaan laajasti suomalaisen maaseudun ja maatalouden hankkeita yhteen ja parantamaan tiedonvaihtotapoja. Myös fyysiset kohtaamiset ovat tärkeitä, mutta covid-19-pandemian aikainen webinaari- ja web-työpajatyöskentely on osoittautunut erinomaiseksi tavaksi osallistaa laajoja joukkoja. Erilaisten toimintatapojen yhdistäminen avaa mahdollisuuksia kohdata uudella tavoin yrittäjien, elinkeinon, neuvonnan, tutkimuksen ja koulutuksen kesken, myös kansainvälisesti.

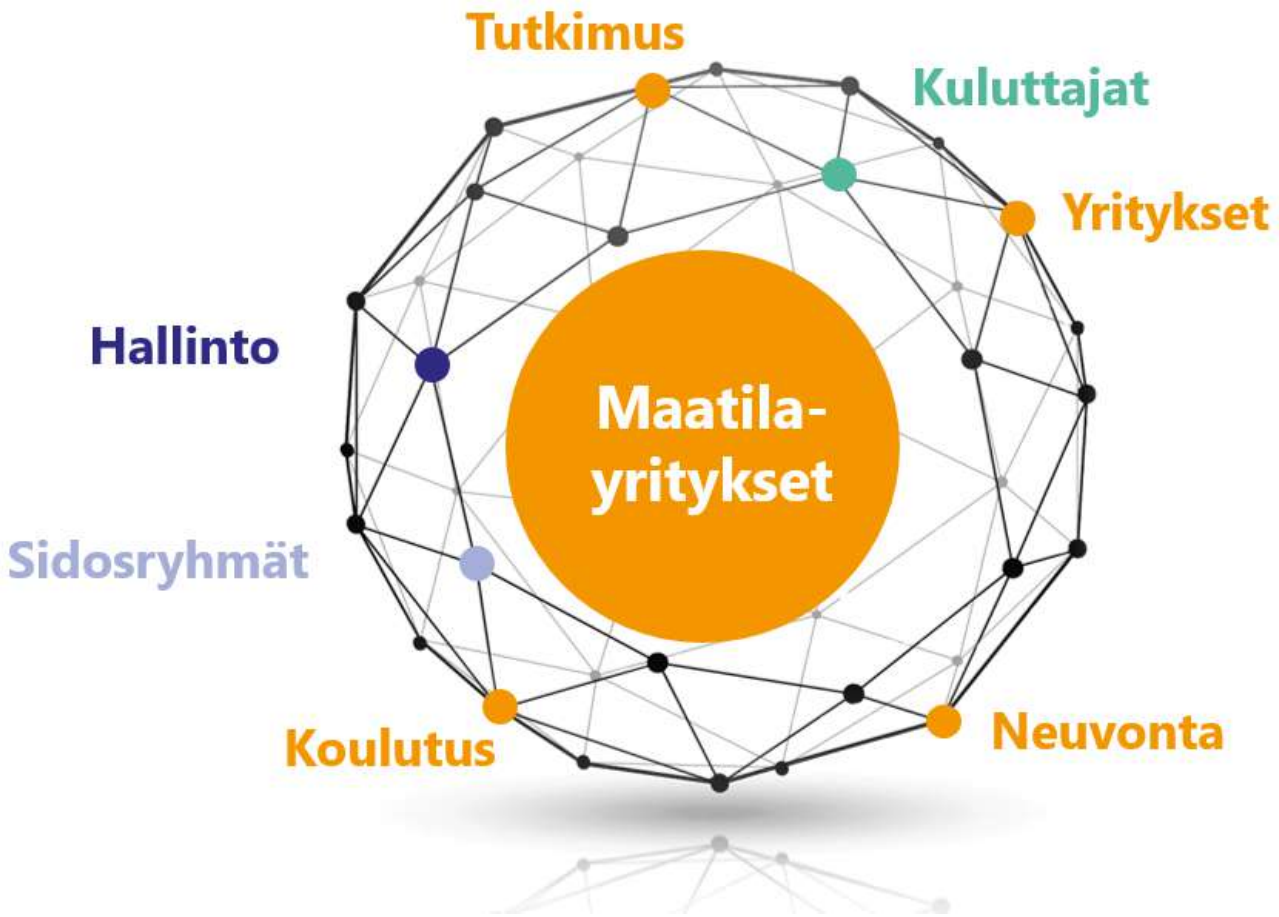

Kuva 8.1.2. AKIS-verkosto, jonka toimintaa kansallisesti koordinoi AgriHubi.

AKIS-verkostoa koordinoi AgriHubi. Keskeiset teemat AgriHubilla ovat maatilayritysten liikkeenjohto-osaamisen vahvistaminen, älymaatalouden käyttöönoton edistäminen sekä datalähteiden ja -varantojen tehokkaampi käyttö. Ensimmäisiä tehtäviä AgriHubille oli vuoteen 2030 ulottuvien tiekarttojen laatiminen talous- ja johtamisosaamisen (farm business management), älymaatalouden (smart farming, digitalisation) kehittämiseen ja tietolähteiden ja -varantojen hyödyntämiseen. Älymaatalouden edistämiseen sekä tietolähteiden ja -varantojen hyödyntämisessä laaja-alainen ja eri sidosryhmiä kokoava keskustelu on jatkuvaa ja laadittua tiekarttaa edelleen päivittävää kehittyvän lainsäädännön mukaisesti. Näitä teemoja sekä innovaatiotoimintaa kehitetään laajoissa työryhmissä, jotka toimivat myös tehokkaina uusimman tiedon välittäjinä ja kehityksen suuntaajina tiekarttatyössä. AgriHubin tehtävä on erityisesti välittää ja kytkeä kansallinen ja kansainvälinen tutkimus tiiviimmin yhteen koulutuksen, neuvonnan ja viljelijöiden omien tarpeiden kanssa.

AgriHubin ohjausryhmä on aktiivisesti mukana rakentamassa sen toimintamallia ja edistämässä sen toimintaa Ohjausryhmään kuuluu tutkimuksen lisäksi viljelijöitä, oppilaitoksia, neuvontajärjestöjä, maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sekä yksityisiä yrityksiä.

Koska koulutuksen ja oppilaitosten rooli suomalaisessa AKIS –kokonaisuudessa on hyvin merkittävä, tämä näkyy myös mm. AgriHubin tehtävissä, tavoitteissa ja organisoitumisessa. Opetus- ja kulttuuriministeriön rooli on aktiivinen. Kaikki mukana olevat osapuolet ovat sitoutuneita AgriHubi -mallin kehittämiseen. AgriHubin käynnistysvaiheen resurssit ovat pienet, mutta osapuolten odotetaan jatkossa tuovan omia resurssejaan mukaan.

AgriHubi ja maaseutuverkostopalvelut-yksikkö kehittävät AKIS-järjestelmän toimivuutta yhdessä muistaverkoston toimijoista koostuvan AKIS-työryhmän kanssa. Työryhmän tehtävänä on linkittää ja ja laajentaa AKIS-verkostoa myös koko maaseudun kehittämisen tutkimus-, innovaatio- ja tiedonvälityskenttään. AKIS-toimijoiden yhteistoiminta maaseudun muiden toimijoiden kanssa on jo nyt tiivistä, mutta sitä on syytä edelleen kehittää. AKIS-järjestelmän laajentaminen soveltuvin osin ARKIS-järjestelmäksi on täten luontevaa, ja työryhmä koordinoi myös tätä työtä.

Maaseutuverkoston ja AgriHubin verkostoalusta

AgriHubi ja maaseutuverkostopalvelut lanseerasivat maaliskuussa 2022 yhteisen verkostoalustan, joka toimii verkko-osoitteissa maaseutuverkosto.fi ja AgriHubi.fi. Verkostoalusta toimii sekä AgriHubin että maaseutuverkoston jäsenten yhteisenä digitaalisena tiedonvaihto- ja verkostoitumispaikkana.Alusta on suunniteltu ja sitä kehitetään käyttäjälähtökohtaisesti. Pitkäjänteisellä ja strategisella jalkauttamistyöllä on tavoitteena vakiinnuttaa verkostoalustan käyttäjäkunnaksisuurin osa maatalouden ja maaseudun kehittäjistä, ammattilaisista ja asiantuntijoista. Tällä edistetään verkostojen toimijoiden tuottamien tiedon, tapahtumien ja ideoiden tehokasta leviämistä ja innovaatiotoimintaa. Lisäksi tuetaan yrittäjälähtöisten tutkimuksen ja koulutuksen kehittämistarpeiden nostamista esiin laajassa suomalaisessa AKIS -toimijoiden joukossa ja niiden saattamista käytännön toimenpiteiksi.

Verkostoalustan AgriHubi-puolelle kootaan maatalous- ja puutarhayrittäjien osaamiseen ja kannattavuuteen liittyvää tutkimustietoa, työkaluja ja käytänteitä. Alustalle tuodaan eri tutkimus- ja kehittämishankkeissa luotuja julkaisuja (teksti ja audiovisuaalinen), parhaita käytänteitä ja muun muassa laskureita sekä markkinatiedon seurannan välineitä helposti löydettäväksi. AgriHubi kokoaa hajallaan olevaa tietoa yhteen. Nostamalla esiin valtakunnallisella kanavalla myös alueellisten hankkeiden tuotoksia, saadaan ne laajemman joukon hyödynnettäväksi. Samalla kumuloituva tieto kerryttää laajempaa materiaalivarantoa, jonka hyödynnettävyyttä kattava asiasanahaku edesauttaa alustalla.

Maaseutuverkosto.fi-puolelle tullaan tuottamaan hankerekisteri, joka auttaa maaseudun kehittämisrahaston ja tulevaisuudessa CAP-ohjelman hankkeiden sekä niiden tulosten ja taustalla olevien toimijoiden löytämisessä.Suunnitelmissa on muiden rahastojen ja ohjelmien, kuten Horisontti-hankkeiden, Euroopan meri-, kala- ja vesiviljelyrahaston ja kansallisesti rahoitettujen maatalouden kehittämishankkeiden tietojen tuomista alustalle. Verkostoalustalle tullaan luomaan osio innovaatioille, ns. innovaatiohubi, jonne kootaan tieto eri innovaatiohankkeiden rahoitusmahdollisuuksista ja innovaatioiden syntyä ja jalkautumista tukevista toimijoista, verkostoista ja tilaisuuksista.

EU-tasolla on kehitteillä erilaisia alustoja, joita hyödynnetään mm EU:n maaseutualueita koskevan pitkän aikavälin vision toimeenpanossa. Kansallista maaseutuverkosto.fi -verkostoalustaa pyritään linkittämään myös näihin EU-tason alustoihin.

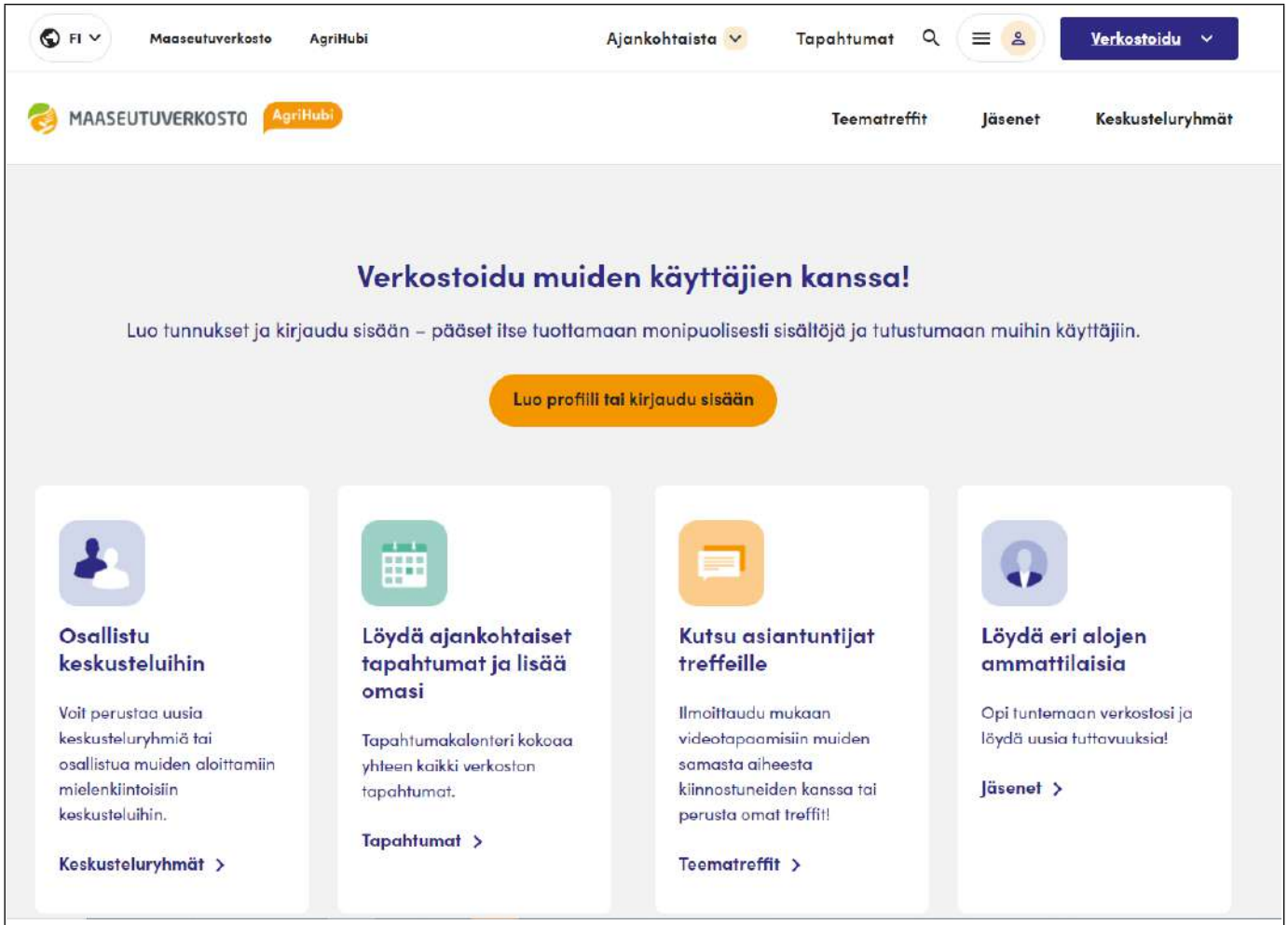

Kuva 8.1.3. Maaseutuverkoston ja AgriHubin yhteisen verkostoalustan tärkeimpiä sisältöjä ovat verkostoitumista ja tiedonvaihtoa helpottavat työkalut.

8.2 Kuvaus siitä, miten neuvontapalvelut, tutkimus ja YMP-verkostot toimivat yhteistyössä AKIS-järjestelmän puitteissa (114 artiklan a alakohdan ii alakohta)

Edellä on kuvattu sekä juuri perustetun AgriHubin, että CAP –suunnitelman puitteissa toimivan maaseutuverkoston koko maata kattavaa tutkimuksen, neuvonnan ja koulutuksen sekä muiden osapuolten yhteistyön ja tiedon välittämisen nykytilaa ja tavoitteita. Verkostojen toiminnat täydentävät ja tukevat toisiaan, muita kehittämisverkostoja sekä alueellista kehittämistä.

Alueiden älykäs erikoistuminen on tuottanut hyviä kokemuksia toimivista alueellisista ja laajemmista elinkeinojen kehittämishankkeista, joissa tutkimuksen, neuvonnan, alkutuottajien ja arvoketjun osapuolten yhteistyöllä on raivattu esteitä ja kehitetty erityisesti kilpailukykyä. Suuralueyhteistyön kohteena on mm. maatalouden ravinnepäästöt Itämeren valuma-alueella ja ravinteiden kierrätys, mikä tukee myös EU:n Itämeristrategian tavoitteita. Yritysten välinen vertikaalinen ja horisontaalinen yhteistyö on erityisen tärkeää pienille toimijoille elintarvikkeiden ja muiden maaseudun yritysten arvoketjuissa ja erityisesti biotalouden uusissa klustereissa yli toimialojen rajojen. Uusinta tutkimustietoa ja innovaatioita voidaan kehittää ja soveltaa tehokkaasti käytäntöön mm. tutkijoiden, neuvojien, maa- ja metsätalouden alkutuottajien ja yritysten välisellä tavoitteellisella yhteistyöllä.

Innovaatioiden kehittäminen markkinakelpoisiksi tuotteiksi tai palveluiksi sekä uusien innovaatioiden käytäntöön soveltaminen maa- ja metsätalouden alkutuottajien sekä tutkimuksen, neuvonnan, yritysten ja muiden asiantuntijoiden yhteistyönä on myös maaseudun innovaatioryhmien (EIP-ryhmät) tavoitteena. EIP-hankkeista saatujen hyvien kokemusten johdosta toimintaa rahoitetaan CAP-suunnitelmasta sekä valtakunnallisesti että aluetasolla. Suurten EIP-hankkeiden rinnalla tullaan rahoittamaan pienempiä EIP-ryhmiä, joissa maatilayrittäjä voi toimia hakijana.

Alue- ja paikallistason yhteistyölle on hyvä ennuste, kun alueella on tarjolla koulutusta, tutkimusta, aktiivisia kehittäjätahoja ja monipuolista yrittäjyyttä. Älykäs erikoistuminen on tuottanut mm. Pohjois-Savossa marjojen tärkeimmällä tuotantoalueella pitkälle kehittynyttä marjaosaamista. Vastaavilla

osaamiskeskittymillä saadaan alueen vahvuudet paremmin käyttöön, voidaan ratkoa alueen erityisiä ongelmia ja haasteita ja tuottaa uusinta tietoa muillekin alueille. Alueiden käytössä ollut yhteistyö- ja koulutustoimenpiteiden rahoitus on kohdentunut näiden osaamiskeskittymien kehittämiseen ja niiden toteuttamiin hankkeisiin.

Bio- ja kiertotalouden keskeisiä kehittämiskohteita ovat resurssitehokkuus, sivuvirtojen ja jätteiden käsittely, uudet raaka-aineet ja uusiutuvan energiantuotannon edistäminen ja sen käytön lisääminen yrityksissä. On tarpeen kohdentaa rahoitusta metsäalan palvelumarkkinoiden kasvuun, alan tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Tarvetta on myös pk-kokoluokan biojalostamoiden perustamiselle sekä yhteistyön lisäämiselle pienten ja suurten yritysten kesken. Kehittämistarpeita on mm. maaseudun biomateriaalien kestävässä jalostuksessa ja käytössä, resurssitehokkuudessa, hajautetun uusiutuvan energian tuotannossa, logistiikassa ja käytössä, ravinnekierrossa, uusien korkean arvon tuotteiden tuotannossa sekä luontoon kytkeytyvissä palveluissa. Lisäksi on tarpeen kiinnittää huomiota metsien ja luonnon uusiin käyttömuotoihin, kuten matkailu- ja virkistyspalveluihin, ja niiden yhteensovittamiseen. Tarve vähentää negatiivisia ympäristövaikutuksia ja vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä sekä ilmasto- että taloudellisista ja huoltovarmuussyistä edellyttää merkittävää panostusta uusien teknologisten ratkaisujen kehittämiseen, uusiin prosessi- ja logistiikkaratkaisuihin sekä uusiutuvien energialähteiden monipuoliseen hyväksikäyttöön.

Entistä enemmän on panostettu tutkimustuloksista viestimiseen loppukäyttäjälle: käytännön demoihin, webinaareihin ja artikkeleiden kirjoittamiseen ammattilehtiin, jolloin tutkimuksen vaikuttavuus kasvaa. AgriHubin puitteissa kehitetään uusia tapoja tarjota tutkimustietoa tiivistettynä ja matalalla kynnyksellä/helposti lähestyttävästi esim. podkasteina ja tutkijatapaamisina sekä kehittää tutkija-yrittäjäverkostoa sekä kokeellisia ja Living Lab- hankkeita. Tavoitteena on kasvattaa kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ja edistää tulosten välittymistä nopeasti yrittäjien käyttöön.

8.3 Kuvaus maatilaneuvojien organisoinnista 15 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti

Artiklaan 15 perustuvat neuvontapalvelut on kuvattu luvussa 5. Ruokavirasto valitsee neuvojat ja maatila- tai puutarhayrittäjä valitsee haluamansa neuvonnan aihealueen ja neuvojan Ruokaviraston neuvojarekisteristä. Neuvojarekisteriin kuuluvia neuvojia ohjataan hyödyntämään myös AgriHubin ja maaseutuverkoston verkostoalustaa oman osaamisensa kehittämisessä sekä markkinoinnissa. Alustalle kirjautuneilla on mahdollisuus luoda kattava profiilikuvaus omasta osaamisestaan. Neuvojat sitoutuvat hakemusta jättäessään antamaan toimenpiteen mukaista laadukasta, neuvottavan tarpeista lähtevää neuvontaa, kieltäytymään eturistiriitaa sisältävistä neuvontatapahtumista, käsittelemään neuvonnassa saamaansa tietoa luottamuksellisesti ja huolehtimaan asiantuntemuksensa ylläpitämisestä. Neuvojille tarjotaan täydennyskoulutusta mm. tutkimuslaitosten, AgriHubin, maaseutuverkoston ja Ruokaviraston toimesta. Ruokavirasto toimittaa kaikille neuvojille noin kerran kuussa ja tarvittaessa useamminkin sähköisen neuvojauutiskirjeen, jossa on neuvojia koskevia ajankohtaisia asioita ja esimerkiksi tietoa tulevista webinaareista. Maaseutuohjelman 2014-2020 neuvontapalveluja (ns. NEUVO2020) on käytetty runsaasti (syyskuussa 2021 neuvontakäyntejä 91 163 kpl ja neuvottuja tiloja 21 090 kpl).

Lähinnä alkutuotantoa toimivat koko maan kattavat, ei-voittoa tavoittelevat, alkutuottajien omistamat neuvontaorganisaatiot ProAgria ja Suomen Metsäkeskus, joilla on pitkä historia. Valtakunnallisen organisaation alla ne ovat organisoituneet myös alueellisesti. Vuonna 2017 lypsykarjatiloista ja sikatiloista 95 % on käyttänyt ProAgrian palveluita. Sama luku kaikista tiloista on 43 %. Metsänomistajista noin puolet käyttää Metsäkeskuksen palveluja. Koko maan kattavat neuvontaorganisaatiot saavat jatkuvasti pienenevää valtionapua, johon liittyy tulosohjaus. Ulkoinen rahoitus kertyy palveluiden ja palvelutuotteiden myynnistä sekä merkittävässä määrin EU –osarahoittamasta projektitoiminnasta.

ProAgria-yhteistyöhön kuuluvat myös Faba kotieläinten jalostuspalvelut, Maa- ja kotitalousnaiset, Valio Oy Alkutuotanto ja ruotsinkielistä väestöä palveleva Svenska Lantbrusksällskapens Förbund. Lisäksi ryhmään kuuluu Mtech Digital Solutions Oy, jonka erikoisalaa ovat verkko- ja mobiilipalvelut, tietovarasto- ja analytiikkaratkaisut, tietojärjestelmien ja prosessien integraatiot sekä teollinen internet. Sen asiakkaita ovat biotalouteen kytkeytyvät yritykset, yhteisöt ja viranomaistahot. Se on kehittänyt ratkaisuja mm. logistiikkaan, reittioptimointiin ja työnohjaukseen, kasvinviljelyyn sekä eläinten rekisteröintiin, hyvinvointiin, terveyteen, jalostamiseen ja ruokintaan.

Metsäkeskus palvelee n. 700 000 metsänomistajaa, jotka omistavat 440 000 metsälöä (12,1 milj. hehtaaria, noin 60 % Suomen metsämaa-alasta). Metsäkeskuksella on 560 työntekijää. Metsäkeskus kerää ja jakaa tietoa Suomen metsistä sekä valvoo metsälainsäädännön noudattamista. Se edistää kestävää metsätaloutta ja alan elinkeinoja sekä neuvoo metsänomistajia metsien ja metsäluonnon hoidossa sekä hyödyntämisessä. Metsään.fi-asiointipalvelu tarjoaa metsäomistajille sähköisesti tietoa. Lisäksi metsänhoitoyhdistykset, jotka ovat metsänomistajien omia organisaatioita ja toimivat koko Suomen alueella, palvelevat metsänomistajia kaikissa metsien hoitoon ja käyttöön liittyvissä asioissa. Laaja skaala yksityisille ja yrityksille tarjottavia digitaalisia palveluja, koulutusta ja neuvontaa perustuu valtavaan määrään avointa dataa metsistä, niiden tilasta ja omistuksesta.

Lisäksi toimivat koko maan laajuiset erityisneuvonnan organisaatiot puutarha-, hevos-, siipikarja-, turkis-, poro-, mehiläis- ja luomutuotannon sektoreilla. Yksityinen Wikli Group Oy tarjoaa alan yrityksistä riippumatonta palvelua ja on erikoistunut talousneuvontaan. Suurimmat maatalousalan panos- ja jalostusyritykset tarjoavat omia neuvontapalveluja, koulutusta ja viestintää.

Työ- ja elinkeinoministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, ympäristöministeriön ja Tapio Oy:n ylläpitämä Biotalous.fi -sivusto tarjoaa monipuolisesti tietoa biotaloudessa toimiville yrityksille, joille on tarjolla monipuolisia verkostoja ja biotalouteen suunnattua rahoitusta. Yritysneuvojille on koottu avuksi tietopaketti biotaloudesta.

Valtionapuisten neuvontajärjestöjen neuvojat ja kymmenet yksityiset neuvojat tuottavat vuosittain tuhansia yksilöllisiä neuvontapalveluja ja koulutuksia. Merkittävä osa tästä on toteutunut maaseutuohjelman koulutus-, yhteistyö- ja neuvontahankkeina.

ProAgrian alueelliset yksiköt ovat olleet hakijana ja toteuttajana kuluvalla kaudella tähän mennessä n. 130 kehittämishankkeessa, jotka useimmiten koskevat maatalouden keskeisiä tuotannonaloja, mutta myös matkailua, yleisempiä yritysten kehittämistoimia, markkinointia, koulutusta tai ympäristökysymyksiä kuten ravinteiden huuhtoutumista tai niiden kierrätystä mutta myös elintarvikkeiden jalostusta ja niiden elinkaaritietoa. Kumppanina erilaisissa hankkeissa ProAgria on yleensä tutkimuslaitosten kanssa. ProAgria on ollut osallisena kahdessa EIP-hankkeessa.

Metsäkeskukset ovat olleet hakijana ja toteuttajana noin 70 hankkeessa jotka hyvin usein ovat olleet metsänomistajille suunnattuja koulutus- ja tiedonvälityshankkeita. Hankkeet ovat liittyneet mm. metsäluonnon kestävään hoitoon, biotalouteen, logistiikkaan, bioenergiaan ja puutuotteiden jalostukseen. Myös metsäkeskuksella on hyvin paljon yhteishankkeita tutkimuslaitosten kanssa.

Rådgivningssystemet på Åland

Det privata rådgivningssystemet har lång tradition på Åland. Basen för rådgivningen till lantbruket bildas av Ålands hushållningssällskaps verksamhet. Ålands hushållningssällskap har bedrivit rådgivning på Åland sedan 1996. Målsättningen är att erbjuda lönsamhetsförbättrande rådgivning åt lantbrukare med service inom husdjursproduktion, trädgårdsodling och växtodling. Inom Ålands hushållningssällskaps verksamhet ingår också utvecklingsarbete till förmån för lantbruket genom genomförande och deltagande i utvecklingsprojekt, demonstrationsodling och försöksodling. Ålands hushållningssällskap betjänar de åländska lantbrukarna med en personalresurs uppgående till ca 8 personer. Personalresursen förmedlar kunskap genom direkt rådgivning, arrangerande av kurser och seminarier samt arrangerande av studieresor. Ålands hushållningssällskap levererar också tjänster inom systemet för jordbruksrådgivning i enlighet med rådets förordning (EU) nr 1306/2013. Ålands hushållningssällskap deltar i det riksomfattande Pro Agria-samarbetet.

Till rådgivningssystemet hör också mindre till enskilda produktionsinriktningar eller verksamhetsområden riktade intresseföreningar. Ålands fåravelsförening arbetar för att förbättra lönsamheten och utöka den åländska fårhållningen. Föreningen arbetar med rådgivning, kursverksamhet och projekt både inom områden för fårproduktionen och naturvård med betande djur. Föreningen Ålandsfåret arbetar specifikt med bevarandet av ursprungsrasen Ålandsfåret. Föreningen bedriver rådgivning och information kring bevarandet av fårrasen samt rasens betydelse för den genetiska mångfalden samt naturvård. Andelslaget Ålands maskinring tillhandahåller maskinkostnadsrådgivning till det åländska lantbruket vid sidan av sin kommersiella verksamhet gällande förmedlande av maskintjänster. Utöver dessa sektorer finns en intresseförening för trädgårdsodlingen, en för potatisodlingen och för frukt- och bärodlingen. Dessa föreningar har ett nära samarbete med Ålands hushållningssällskap och deras rådgivningsverksamhet.

Ålands producentförbund utgör lantbrukarnas intresseorgan på Åland. Förbundet är underorganisation till Svenska lantbruksproducenternas centralförbund i Finland. Ålands producentförbund deltar vid sidan av den intressebevakande verksamheten i projekt inriktade på näringsutveckling och hållbarhet.

Leader -verksamheten på Åland genomförs av den lokala aktionsgruppen Lokalkraft Leader Åland. Föreningen som omfattar hela Åland och representeras av 18 medlemmar från den ideella sektorn, den privata sektorn och från den offentliga sektorn. Föreningen genomför den lokala utvecklingsstrategin för Åland.

Ålands landsbygdscentrum är ett frivilligt samarbetsorgan för tio olika organisationer som alla bidrar till att utveckla och bredda näringsverksamheten på den åländska landsbygden. Inom samarbetsorganet ryms de ovan nämnda organisationerna Ålands hushållningssällskap, Ålands producentförbund, Lokalkraft Leader Åland men också Ålands skogsvårdsförening som bedriver rådgivningsarbete till de åländska skogsägarna och Ålands landskapsregerings landsbygdsutvecklingsarbete som arbetar aktivt med att utveckla produktionen och förädlingen av lokala livsmedel. I samarbetsorganet ryms också intresseföreningen för en årlig skördefest, Ålands 4H, Ålands Fiskare och Landsbygdsföretagens pensionsanstalt.

8.4 114 artiklan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitettu kuvaus siitä, miten innovointitukea tarjotaan

Innovaatioiden tukipalvelua (ISS) ei ole organisoitu erilliseksi toiminnaksi vaan se kuuluu kaikkien AKIS –toimijoiden sekä AgriHubi –osaamisverkoston ja maaseutuverkoston tehtäviin. Innovaatioiden ja innovaatioryhmien (OG) syntymistä ja innovaatioihin johtavan yhteistyön rakentamista tukevat sekä aluehallinto, kaikki AKIS –toimijat sekä kansalliset organisaatiot kuten BusinessFinland.

CAP-suunnitelman maaseutuverkoston toiminnan osaksi on rekrytoitu maaliskuussa 2022 innovaatiovalmentaja, jonka pääasialliseen tehtävään kuuluu maaseutuverkostotoimintaan liittyvän kansallisen ja kansainvälisen innovaatiotoiminnan edistäminen maaseudun kehittämisessä, maaseutuyrittäjyydessä sekä maa- ja metsätaloudessa. Innovaatiovalmentaja mm. avustaa EIP- ja muiden innovaatiohankkeiden hakijoita ja toteuttajia potentiaalisten yhteistyökumppanien kartoittamisessa ja etsimisessä kansallisesti ja kansainvälisesti, tukee innovaatioiden jalkauttamisessa käytäntöön sekä tuo esille hyviä käytäntöjä sekä potentiaalisia, pohjoisiin oloihin soveltuvia kansainvälisiä innovaatioita. Maaseutuverkosto järjestää myös fyysisiä ja virtuaalisia tilaisuuksia, joissa eri tahot voivat tavata toisensa ja esitellä innovaatio- ja kehittämistoiminnan tuloksia. Ajankohtaisten teemojen edistämistä ja innovointia voidaan tehostaa myös mm. innovaatioleiri tai hackathon –tyyppisten toimintamallien kautta.

Maaseutuverkoston ja AgriHubin yhteiselle verkostoalustalle kootaan innovaatioiden tukipalveluihin liittyvää tietoa eri rahastoista. Tiedon kokoamista koordinoivat AgriHubi ja Maaseutuverkosto.

8.5 Digitalisaatiostrategia (114 artiklan b alakohta)

Digitalisaatio antaa mahdollisuuksia kehittää tuotantoa, parantaa sen laatua, lisätä resurssitehokkuutta, eläinten hyvinvointia, elintarvikeketjun läpinäkyvyyttä, helpottaa maataloustyön kuormittavuutta, pienentää riskejä ja vähentää ympäristön kuormitusta. Digitaalinen murros tuo mahdollisuuksia, mutta myös haasteita. Sen toteutumiseen tarvitaan tutkimusta ja teknologian, sovellusten ja osaamisen kehitystä sekä saavutettavuutta ja kehittyvää infrastruktuuria. Digitalisaation keinoja hyödyntämällä luodaan myös ajasta ja paikasta riippumattomia kouluttautumisvaihtoehtoja, jotka parantavat yrittäjien ja alan muiden toimijoiden valmiuksia ottaa tehokkaasti digitalisaation, tiedolla johtamisen, datalähteiden sekä uusien teknologioiden tuomat mahdollisuudet osaksi käytännön tekemistä.

Maatalouden, elintarvikeketjun ja maaseudun pk –yritysten digitalisaatio ei tapahdu vain yhden strategian alla vaan koko ekosysteemin kehityksenä laajasti koko yhteiskunnassa. CAP –suunnitelmaan sisältyy mahdollisuus laajakaista- sekä digi-investointeihin, muita kannustimia mm. viljelytoimien seurantaan tiloilla, ravinteiden laskentatyökaluja (FaST) sekä hallinnon digitaalisten palveluiden ja datan tuotannon kehittämisen. Erityisen tärkeää on CAP:n puitteissa mahdollisuus infrastruktuuri-investointeihin, koulutukseen, neuvontaan, yhteistyöhön ja innovaatioihin, jotka mahdollistavat digitalisaation hyödyntämisen. Vuonna 2021 valmistunut älymaatalouden tiekarttatyö vuoteen 2030 ottaa huomioon sekä CAP –toimet, EU:n digitaalisen kompassin tavoitteet, ohjelmat ja kansalliset kehittämistyökalut sekä

niiden väliset yhteydet yli hallinnonalojen rajojen.

Suomi on innovatiivinen maa, ja teknologisten uudistusten käyttöönotolle on yleisesti matala kynnys. Digitaalisten työkalujen hyödyntäminen vaihtelee niin tilojen kuin tuotantosuuntien välillä. Esim. kotieläintaloudessa robotiikkaa on hyödynnetty jo pitkään ja lähes puolet maidosta lypsää robotti. Pellervon taloustutkimus PTT:n tutkimuksen mukaan: ”Maaseudun tietoliikenneinfraan ja osaamiseen on investoitava ja lainsäädäntöä kehitettävä vastaamaan digi- ja alustatalouden tarpeita. Maatalouden nostamiseksi kannattavuuskuopasta tarvitaan eri sidosryhmät yhdistävä strategia ja valtiovallan sekä koko ruokaketjun toimenpiteitä”.

Maatalousyrittäjät kokevat digitalisaation esteeksi sekä investointien hinnan että ohjelmien ja käyttöjärjestelmien yhteensopimattomuuden. GPS-paikannusteknologia, sensorit ja dronet mahdollistavat monipuolisen tiedon keräämisen, mutta tiedon hallinta, koordinointi ja analysointi vaativat vielä paljon manuaalista työtä ja validointia. Eri käyttöjärjestelmien ylläpito ja opettelu koetaan turhauttavaksi. Markkinoille toivotaan yhteistä laite- ja ohjelmistostandardia, jotta tilan toiminnanohjausjärjestelmistä tulisi helppokäyttöisiä ja kustannustehokkaita.

Tällä hetkellä navetoissa lisääntyvät lypsy- ja siivousrobotit. Traktorit on yhä useammin varustettu paikannusteknologialla, ajo-opastimilla ja automaatio-ohjauksella, kun tilalla on yli 100 ha peltoa. Myös työkoneilta vaaditaan täsmäviljelyn mahdollistavia ominaisuuksia. Niiden käyttöönotto ei kuitenkaan ole lisääntynyt erityisen nopeasti mutta leasing ja urakointi edistyneillä laitteilla parantavat nopeimmin kokonaiskäyttöä. Metsätaloudessa datan ja teknologian hyödyntäminen on merkittävästi pidemmällä. Metsäsuunnitelmia voi käydä tarkistamassa luonnossa älypuhelimien karttaohjelmien avulla.

Dataa tuotetaan ja syntyy tiloilla paljon, mutta sen analysointi ja käyttö tiloilla on vielä heikkoa. Pisimmällä Suomessa ollaan maidon tuotannossa. Jo noin puolet suomalaisesta maidosta lypsetään roboteilla, jotka samalla tuottavat valtavan määrän dataa sekä tuotannosta, että tuotantoeläimistä. Datan avulla voidaan mm. seurata paremmin eläinten hyvinvointia ja reagoida aikaisessa vaiheessa eläimen terveydentilan muutoksiin. Digitalisaatio on muuttamassa peltoviljelyä merkittävästi. Varsinaisen viljelytyön rinnalle on noussut vahvasti data-analytiikkaan liittyvä tietotyö. Tuottajalla on jo käytössään mm. kasvuolosuhteiden kehittämisessä olennaisia mittalaitteita, satelliittikuvia sekä koneiden ja laitteiden kanssa keskustelevia viljelyohjelmistoja. Paikkatietoteknologiat, mobiiliteknologiat ja laskentatehon kasvu ovat luoneet edellytykset laitteiden itseohjautuvuudelle. Tilalla voi olla käytössään monia erillisiä ohjelmia. Suunnitteluohjelmaan kirjataan kaikki toiminta. Paikannusteknologiaan perustuvia laitteita hallitaan toisella ohjelmalla ja viljasiiloa kolmannella. Taloushallintoon tarvitaan oma kirjanpito-ohjelma. Ollaan siis vasta alussa automaation ja reaaliaikaisen tiedon hyödyntämisessä myös tilan johtamisessa. Yhteistyökumppaneiden välisen tiedon vaihdannan ja järjestelmien sulavuudessa on vielä työsarkaa.

Älymaatalouden toteutuminen vaatiikin ruokaketjun toimijoiden lisäksi kone- ja laitevalmistajien, ohjelmien kehittäjien, viranomaisten sekä tutkijoiden keskinäisen luottamuksen ja tahdon yhteistyölle. Data on olennainen osa elintarvikkeita ja luotettava tieto ruuan alkuperästä, tuotannosta, hiilijalanjäljestä tai eläinten hyvinvoinnista antaa myös uutta kilpailukykyä ja liiketoimintamahdollisuuksia.

Älykäs maatalous muodostaa perustan yhä paremmin jäljitettävälle ruokaketjulle. Läpivalaistu ruokaketju tarjoaa kuluttajille mahdollisuuden tehdä ympäristön ja ilmaston kannalta edullisia ratkaisuja, mikä kirittää tuottajia kestävyystalkoissa. Alustateknologioiden ja verkottuneen datainfrastruktuurin kehitys toisaalta mahdollistaa erilaisten sidosryhmien yhteistyön datan hyödyntämisessä taloudellisesti ja ympäristön kannalta kestävien ratkaisujen tuottamiseksi.

Datan välittäminen, jalostaminen, omistajuus, tietoturvallisuus ja hyödyntäminen tarvitsevat luotettavan alustan, yhteisen dataekosysteemin. Luotettava maatalouden ja elintarvikeketjun data avaruus tarjoaa mahdollisuuden jakaa tietoa turvallisesti ja säilyttää tuottajalla mahdollisuuden hallita omaa dataansa. Tarvitaan sekä turvaavaa lainsäädäntöä että yhteisten pelisääntöjen kehittämistä.

Digitalisaation edistyminen asettaa haasteita yrittäjien ja maaseudun asukkaiden osaamiselle. Uudet välineet on opittava ottamaan käyttöön. Erilaiset digitaaliset alustat lisäävät yrittäjien toiminnan tehokkuutta, mutta tarvitaan jatkuvaa osaamisen ylläpitämistä, jotta välineitä käytetään tehokkaasti ja turvallisesti.

Kuvaus keinoista, joilla vältetään digitaalinen kuilu eri alueiden, elinkeinojen ja väestöryhmien välillä.

Perusedellytys on toimivat laajakaistayhteydet kaikilla maaseutualueilla.Erilaiset ympäristön tilan

seurannat, täsmäviljelyn teknologian kehittäminen ja laaja käytäntöön ottaminen, sekä tuotantopanosten käyttäjien ja tuotteiden markkinoinnin uudenlainen yhteistyö avaavat uusia mahdollisuuksia parantaa kannattavuutta, lisätä resurssitehokkuutta sekä vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia. Myös hallinnon ja neuvonnan mahdollisuudet palvella räätälöidysti viljelijöitä ja muita yrittäjiä sekä maaseudun kehittäjiä paranevat erilaisten digitaalisten ratkaisujen avulla. Tässä yhteydessä pilotoidaan ja otetaan käyttöön myös tekoälypohjaisia ratkaisuja, jotta esimerkiksi hakemassasta löydetään juuri oikeat hankkeet, joiden sisältö ja mahdolliset kontaktit edistävät uusien innovaatioiden kehittämistä. Uuden tutkimustiedon levittäminen ja soveltaminen tehostuvat digitaalisten ratkaisujen avulla.

Olemassa olevia tietoaineistoja avataan ja niiden yhteiskäyttöä ja hyödyntämistä tehostetaan. Digitalisaatio parantaa yhä kehittyvien verkko-oppimisratkaisujen kautta uuden tutkimustiedon saatavuutta. Neuvojia tarvitaan kuitenkin edelleen tiedon välittäjinä. Samalla, kun saatavilla olevan tiedon määrä kasvaa, oman yritystoiminnan kannalta oleellisimman tiedon löytäminen käy haastavaksi. Sekä digitaalisten ratkaisujen, kuten tekoälyn käyttö, mutta myös neuvonnan rooli tiedon suodattajana ja välittäjänä korostuu entisestään. Neuvontapalvelut laajentavat kaiken aikaa maatilojen dataan perustuvia palveluitaan.

Digitalisaatio tuo palvelut lähelle, vähentää kustannuksia ja sujuvoittaa prosesseja. Digitalisaatiolla voi olla suuri merkitys suomalaisella maaseudulla, missä niin yksityiset kuin julkiset palvelut muuttuvat nopeasti ja etäisyydet fyysisiin palvelupisteisiin kasvavat. Digitalisaation mahdollisuudet ja hyödyt on tuotava yhä selvemmin esiin, kansalaisdigitaidot saatava kuntoon sekä edelläkävijäyritykset ja -alueet vahvemmin näkyville. Toimivat tietoliikenneyhteydet sekä verkossa toimivat palvelut sekä digineuvonta ja -ohjaus ehkäisevät digisyrjäytymistä. Maaseudun kehittämisen piirteenä on aina ollut vahva paikallistuntemus. Digitalisaatio voi tuoda paikalliset kehittämisen voimat vielä vahvemmin yhteen.

Valtioneuvoston periaatepäätös maaseudun digitalisaation edistämisestä valmistui syksyllä 2017. Periaatepäätöksellä asetetaan strategisia tavoitteita maaseudun digitaalisten palvelujen ja kokeilujen edistämiseksi. Digitaalisten ja alueiden paikalliset erityispiirteet huomioivien ratkaisujen avulla on mahdollista turvata maaseudun kansalaisten ja yritysten toimintaolosuhteet sekä luoda uutta elinvoimaa ja kasvun eväitä maaseutualueiden elinkeinoelämälle ja siten koko Suomelle. Kansallinen digitaalisen infrastruktuurin strategia on valmistunut 2018 (LVM). Strategialla vastataan globaaleihin kehityssuuntiin kuten tekoälyn, datatalouden, automaation ja robotisaation, esineiden internetin sekä virtuaalitodellisuuden kasvavaan rooliin tulevaisuuden sovelluksissa ja palveluissa. Myös autonomisen liikenteen kehitys maalla, merellä ja ilmassa asettaa suuria vaatimuksia digitaaliselle tiedolle ja tietoliikenneyhteyksille.

Suomi tavoittelee viestintäyhteyksien kehittymistä vähintään Euroopan komission tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2025 kaikilla kotitalouksilla tulisi olla mahdollisuus käyttää vähintään 100 Mbit/s yhteyksiä. Yhteyden nopeus on voitava kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa.

Strategian mukaan tärkeä nopean laajakaistan leviämistä edistävä keinoon radiotaajuuksien tarkoituksenmukainen käyttö. Niin sanotut 3,5 GHz:n taajuusalue (3400-3800 MHz) ja 26 GHz:n taajuusalue (24,25–27,5 GHz) on Euroopassa tunnistettu 5G-verkkojen rakentumisen kannalta keskeiseksi taajuusalueeksi.

Huippunopeat tietoliikenneyhteydet lisäävät maaseudun kilpailukykyä ja elinvoimaa, tarjoavat asukkaille mahdollisuuksia monipaikkaiseen ja paikkariippumattomaan työntekoon ja asumiseen. Samalla maaseudun asukkaat pääsevät osaksi tietoyhteiskuntaa. Tehokkaan yhteyden avulla yrittäminen ja innovaatiotoiminta ovat mahdollisia myös maaseudulla. Maatalousyritykset tarvitsevat nopeaa tietoliikenneyhteyttä mm. viljelysuunnitelmien tekemiseen ja nautaeläinrekisterin päivittämiseen. Myös eläinten hyvinvoinnin valvonta ja esimerkiksi automatisoitujen toimintojen vikailmoitusten havainnointi onnistuvat toimivien yhteyksien kautta. Kasvava tietomäärä eri palvelimissa lisää tarvetta yhteyksien nopeudelle, tasalaatuisuudelle ja varmuudelle. Robotisaatio etenee maataloudessa huimaa vauhtia. Vastaavasti tietoliikenneyhteydet ovat tärkeitä maaseutualueilla maatalouden ulkopuolisilla toimialoilla toimiville yrityksille.

Toimivien yhteyksien eteen on tehty paljon, mutta työ on hidasta. Nopeiden, katkeamattomien internetyhteyksien käyttömahdollisuudet eroavat suuresti riippuen siitä, missä asuu, liikkuu ja työskentelee. Noin 64 prosenttia koko Suomen kotitalouksista on nopeiden yhteyksien saavutettavissa. Tilanne vaihtelee alueellisesti suuresti. Jotta kaikilla kotitalouksilla, yrityksillä ja muilla yhteiskunnallisilla toimijoilla olisi sijainnista riippumatta mahdollisuus hyödyntää nopeita yhteyksiä,

tarvitaan uudenlaista yhteistyötä, edelleen julkista rahoitusta sekä uusia ja innovatiivisia rahoitusmuotoja ja paljon työtä.

Maaseutuohjelmasta rahoitetut laajakaistahankkeet eli niin sanotut kyläverkkohankkeet ovat paikallisia valokuituverkkohankkeita ja pääsääntöisesti tilaajayhteysverkkoja, jotka rakennetaan suoraan maaseudun kyläläisten käyttöön. Kyläverkkohankkeet ovat olleet kustannustehokkaita ja tuloksekkaita ja toimintatapana laajasti hyväksi koettuja.. Yhteyksien rakentamiseksi tarvitaan yhteistyötä yksityisten ja julkisten toimijoiden kesken. Yhteisrakentaminen ja olemassa olevien verkkojen jakaminen voivat tuoda säästöjä kaikille osapuolille. Kyläverkkohankkeissa rakennetaan valokuituverkkoa asukkaille ja yrityksille ja yhteydet alueella oleville mastoille, joten myös mobiiliyhteydet paranevat.

Digitalisaation, kehittyvien yhteyksien, palveluiden sekä muun sisällön hyödyntäminen edellyttää panostusta kansalaisten ja yritysten koulutukseen ja neuvontaan. Tähän käytetään maaseutualueilla sekä ohjelman, että kansallisia varoja. Maatilayrittäjien koulutusta ja neuvontaa tarjotaan monessa muodossa monien toimijoiden toimesta. COVID-19 -pandemia merkitsi sekä maaseudun yrityksille, että muille asukkaille merkittävää ”digiloikkaa” ja pakotti oppimaan uusia tapoja hankkia ja käyttää tietoa sekä kehittämään yritystoimintaa.

Maaseuturahaston lisäksi vuosina 2021-2023 myös EU:n elpymis- ja palautumisvälineestä (RRF) tulee rahoitusta laajakaistayhteyksien rakentamiseen. Yhteensovitusta tehdään Suomen laajakaistatoimistossa (BCO). Kansalliset laajakaistatoimistot muodostavat Euroopan laajuisen verkoston. Verkostossa vaihdetaan tietoa ja hyviä käytäntöjä, joita kukin kansallinen laajakaistatoimisto välittää eteenpäin omalla alueellaan.

Laajakaistainfon sivustolla välitetään tietoa laajakaistarakentamisesta, laajakaistan tarjonnasta ja digitalisaation etenemisestä. Sivustolta saa tietoa eri rahoitusmahdollisuuksista sekä säännöistä, jotka koskevat rahoitusta ja laajakaistaverkkojen rakentamista. Tietoa jaetaan teknologianeutraalisti kaikista laajakaistatekniikoista. Eri alueiden, väestöryhmien ja elinkeinojen digitalisaatiota ja siihen liittyvää osaamista edistetään mm. kansallisin toimin (Yleisradio ja valtiovarainministeriön digitukikokonaisuus) sekä näitä täydentävillä kehittämishankkeilla (maaseuturahasto).

Liitteet

liite I, joka koskee ennakkoarviointia ja direktiivissä 2001/42/EY tarkoitettua strategista ympäristöarviointia (SYA)

1. Yhteenveto ennakkoarviointimenettelystä ja sen tuloksista

Ennakkoarviointi toteuttiin vaiheissa. Ensimmäisen vaiheen raportti laadittiin tammikuussa 2020, ja se kattoi nykytilan kuvauksen ja SWOT-analyysin arvioinnin marraskuun 2019 lopun erityistavoitteiden dokumenttien perusteella. SOVA-raportti luovutettiin erillisenä raporttinaan toukokuussa 2020. Toisen vaiheen raportti valmistui toukokuussa 2021 ja se kattoi nykytilan kuvauksen, SWOT-analyysin, kehittämistarpeiden sekä alustavan budjetin arvioinnin huhtikuun 2021 CAP-strategiasuunnitelman luonnoksen perusteella. Kolmannen vaiheen raportti valmistui maaliskuussa 2022, ja se pohjautuu viimeisteltyyn CAP-strategiasuunnitelmaan, jonka arviointikonsortio oli saanut käyttöönsä joulukuussa 2021.

Ennakkoarvioinnin mukaan CAP-suunnitelma on monitavoitteinen kokonaisuus, jonka pääpaino on maatalouden kannattavuudessa, ruuantuotannossa sekä ympäristötoimissa. CAP-suunnitelman rahoitus jakaantuu kutakuinkin samoin kuin aiemmin pilarin I maataloustuille ja maaseudun kehittämisohjelman toimenpiteille.

Ilmasto- ja ympäristötoimien muodostama ns. vihreän arkkitehtuurin kokonaisuus laajentuvine ehdollisuuden vaatimuksineen ja uuden ekojärjestelmä osineen on CAP-suunnitelman erottuvin uusi piirre. Uudesta rakenteesta huolimatta sen toteutuksessa on voitu hyödyntää jatkuvuutta ja viljelijöille aikaisemmalta ohjelmakaudelta tutuiksi tulleita, käyttöön vakiintuneita ja arvioinneissa hyviksi havaittuja toimenpiteitä (esim. ympäristökorvaus). Kunnianhimon osalta CAP-suunnitelma täyttää asetetut kaksi muodollista ja mitattavaa etukäteisehtoa. Ensinnäkin ympäristö- ja ilmastotoimiin kohdistetaan yli 35 prosenttia maaseudun kehittämisen määrärahoista ja 16,5 prosenttia suorista tuista. Toiseksi CAP-suunnitelma täyttää ns. no back-sliding -ehdon siitä, että ympäristö- ja ilmastotoimien vaatimustaso ja rahoitus säilyvät vähintään samalla tasolla kuin edellisellä ohjelmakaudella.

CAP-suunnitelmaa toteuttaa useita toimenpidetyyppiä, joissa osassa on myös runsaasti toimenpiteitä. Toimenpiteiden kuvaukset olivat pääosin selkeitä, mutta joitakin puutteita löytyi. Osa puutteista liittyi vielä valmistumattomaan lainsäädäntöön. Suosituksena oli toimenpiteiden kuvausten täydennykset.

Erityistavoitteiden ja horisontaalisen tavoitteen SWOT-analyysit olivat pääpiirteittäin kattavia. Joidenkin erityistavoitteiden SWOT-analyyseissä oli huomattavissa puutteita, kun taas jotkut SWOT-analyysit eivät pitäytyneet erityistavoitteen fokuksessa. Suosituksena oli SWOT-analyysien täydentäminen, erityisesti erityistavoitteiden 2 ja 3 osalta. Erityistavoitteiden yhteyteen listatut tarpeet ovat pääsääntöisesti linjassa ja johdettavissa SWOT-analyysista. Joissakin erityistavoitteissa on yksittäisiä tarpeita, jotka eivät ole johdettavissa suoraan edeltävästä SWOT-analyysistä. CAP-suunnitelmassa tunnistetut kehittämistarpeet on selkeästi ja järjestelmällisesti priorisoitu. Arvioinnin suosituksena oli kehittämistarpeiden ja SWOT-analyysin sekä kehittämistarpeiden ja toimenpiteiden linkitysten varmistaminen.

Yleisesti ottaen, CAP-strategiasuunnitelmalla on hyvä sisäisen koherenssin taso. Toimenpidetyypit linkittyvät loogisesti erityistavoitteisiin sekä tunnistettuihin kehittämistarpeisiin. Haasteellisin osio sisäisen koherenssin osalta on erityistavoite 3, jolle on allokoitu huomattavan vähän resursseja ja toimenpiteitä, vaikka viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa on hyvin tunnistettu kehittämishaaste. Myös maatalouden ulkopuolisen maaseudun kehittämiseen on toisaalta tunnistettu runsaasti tarpeita ja siihen on tarjolla erilaisia toimenpiteitä, mutta niille varattu rahoitus on suhteessa pientä. Erityistavoitteen 8 otsikossakin mainittu tasa-arvo näkyy vain parina mainintana koko CAP-strategiasuunnitelmassa.

CAP-suunnitelman rahoitus perustuu pitkälti nykyisen ohjelmakauden rahoitukseen, ja sen painopiste on säilyttävissä toimissa. Sen sijaan EU-tason politiikkatavoitteissa uudistuminen, digitalisaatio ja osaamisen kehittäminen on nostettu tärkeiksi. CAP-suunnitelmassa allokoidaan osaamiseen, innovaatioon ja digitalisaatioon vain vajaa 3 % rahoituksesta. Neuvonta- ja yhteistyötoimenpiteiden käyttöalat laajenevat, mutta niiden rahoitus pysyy entisellään. Maatalouden ja maaseudun investoinneilla on runsaasti käyttökohteita, ja niihin suunnitellaan useita toimenpiteitä, mutta rahoituksen kokonaismäärä pysyy samalla tasolla. Viljelijöiden aseman parantaminen arvoketjussa tunnistetaan tärkeänä, mutta siihen varatun rahoituksen määrä on huomattavan pieni. Arvioinnin suosituksena oli CAP-suunnitelman rahoituksen tarkastelu priorisoitujen tarpeiden ja asetettujen tavoitteiden näkökulmasta.

CAP-suunnitelman sisältämät rahoitustaulukot ovat huomattavan vaikeaselkoisia, eikä komission SFC-käyttöliittymän kautta laaditussa suunnitelmassa ole selkeää taulukkoa, josta rahoitus eri toimenpiteille tai erityistavoitteille käy ilmi. Arvioinnin suosituksena olikin, että CAP-suunnitelman kansallisessa viestinnässä tulisi esitellä yksi selkeä rahoitustaulukko, joka näyttää rahoituksen jakautumisen toimenpidetyypeittäin, toimenpiteittäin sekä erityistavoitteittain.

CAP-suunnitelman monimutkaisuuden ja hallinnollisen taakan vähentäminen on haastava tavoite. Yhteisen maatalouspolitiikan piiriin tulee jatkuvasti uusia tavoitteita, joita tässä arvioitavassa CAP-suunnitelmassa edustavat esimerkiksi kiristyvät ympäristö- ja ilmastotavoitteet sekä ns. sosiaalista ehdollisuutta koskeva vaatimus. Suomen CAP-suunnitelmassa tavoitteita mainitaan kaikkiaan 50. Lisääntyvien tavoitteiden lisäksi käytössä olevia toimia halutaan kohdistaa entistä tarkemmin, koska Suomen osa-alueiden ja tuotantosuuntien erityispiirteet halutaan huomioida yhä paremmin. Tämä edellyttää entistä yksityiskohtaisemmin räätälöityjä politiikkatoimia.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimenpiteiltä myös ennustettavuutta. Siksi toteutuksessa ei voi luottaa ainoastaan suostutteluun, vaan useimmat CAP-suunnitelman toimenpiteet edustavat velvoittavaa hallintoa. Velvoittava hallinto puolestaan edellyttää ennakoitavissa olevia, yhdenmukaisia ja oikeusvarmoja hallintopäätöksiä, joiden tekeminen ei ole mahdollista ilman hallinnolle ja toimenpiteisiin osallistuville koituvaa hallinnollista taakkaa. Tämän monimutkaisuutta ja hallinnollista taakkaa lisäävän pääkehityslinjan oheen CAP-suunnitelmaan sisältyy hallinnollista taakkaa vähentävien toimien pieni sivuvirta. Siinä päämenetelmänä on asiakaskokemuksen parantaminen sähköistä asiointia lisäämällä sekä tukiehtoja yksinkertaistamalla ja yhdenmukaistamalla.olikin, että CAP-suunnitelman kansallisessa viestinnässä tulisi esitellä yksi selkeä rahoitustaulukko, joka näyttää rahoituksen jakautumisen toimenpidetyypeittäin, toimenpiteittäin sekä erityistavoitteittain.

CAP-suunnitelman monimutkaisuuden ja hallinnollisen taakan vähentäminen on haastava tavoite. Yhteisen maatalouspolitiikan piiriin tulee jatkuvasti uusia tavoitteita, joita tässä arvioitavassa CAP-suunnitelmassa edustavat esimerkiksi kiristyvät ympäristö- ja ilmastotavoitteet sekä ns. sosiaalista ehdollisuutta koskeva vaatimus. Suomen CAP-suunnitelmassa tavoitteita mainitaan kaikkiaan 50. Lisääntyvien tavoitteiden lisäksi käytössä olevia toimia halutaan kohdistaa entistä tarkemmin, koska Suomen osa-alueiden ja tuotantosuuntien erityispiirteet halutaan huomioida yhä paremmin. Tämä edellyttää entistä yksityiskohtaisemmin räätälöityjä politiikkatoimia.

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toimenpiteiltä myös ennustettavuutta. Siksi toteutuksessa ei voi luottaa ainoastaan suostutteluun, vaan useimmat CAP-suunnitelman toimenpiteet edustavat velvoittavaa hallintoa. Velvoittava hallinto puolestaan edellyttää ennakoitavissa olevia, yhdenmukaisia ja oikeusvarmoja hallintopäätöksiä, joiden tekeminen ei ole mahdollista ilman hallinnolle ja toimenpiteisiin osallistuville koituvaa hallinnollista taakkaa. Tämän monimutkaisuutta ja hallinnollista taakkaa lisäävän pääkehityslinjan oheen CAP-suunnitelmaan sisältyy hallinnollista taakkaa vähentävien toimien pieni sivuvirta. Siinä päämenetelmänä on asiakaskokemuksen parantaminen sähköistä asiointia lisäämällä sekä tukiehtoja yksinkertaistamalla ja yhdenmukaistamalla.

2. Ennakkoarvioinnin ja strategisen ympäristöarvioinnin suositukset ja se, miten niitä on käsitelty

Nimi/Viite	Suosituksen luokka	Päivämäärä	SO1	SO2	SO3	SO4	SO5	SO6	SO7	SO8	SO9	XCO
4. Rahoitustaulukot	Talousarviomäärärahojen jako	14-03-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Muut	14-03-2022								X		X
9. Åland: målnivåer för investeringsstöd	Tuotokset, tulokset, välitavoitteiden ja tavoitteiden asettaminen	14-03-2022			X	X	X	X		X		
10. Åland: målnivåer for åtgärder gällande kompetensutveckling, rådgivning och samarbete	Tuotokset, tulokset, välitavoitteiden ja tavoitteiden asettaminen	14-03-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
12. Åland: djurens välbefinnande	Muut	14-03-2022				X	X	X				
11. Åland: ersättning för ekologisk produktion	Ulkoinen/sisäinen johdonmukaisuus	14-03-2022				X	X	X				
13. Åland: landsbydgsutveckling	SWOT-analyysi, tarpeiden arviointi	14-03-2022								X		
7. Åland: resurser för kompetensutveckling of rådgivning	Talousarviomäärärahojen jako	14-03-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2. Erityistavoitteiden 2 ja 3 kohderyhmä	SWOT-analyysi, tarpeiden arviointi	14-03-2022		X	X							
1. Endogeeniset ja eksogeeniset tekijät SWOT-analyysissä	SWOT-analyysi, tarpeiden arviointi	14-03-2022	X	X	X				X	X		
3. Hallinnollinen taakka	Toimenpiteet hallinnollisen taakan keventämiseksi	14-03-2022	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5. Maaseutuverkosto	Muut	14-03-2022										X
8. Åland: målnivåer för miljöstöd	Tuotokset, tulokset, välitavoitteiden ja tavoitteiden asettaminen	14-03-2022				X	X	X				

4. Rahoitustaulukot - Kuvaus

CAP-suunnitelman rahoitusta on vaikea ymmärtää, sillä se perustuu Komission SFC-käyttöliittymän taulukoihin. Rahoitustaulukkoja on yhteensä 75 sivua. Selkeää taulukkoa, josta näkyy tukien jakautuminen eri tukityypeittäin tai toimenpiteittäin ei CAP-strategiasuunnitelmassa ole.

Suositus: CAP-strategiasuunnitelman kansallisessa viestinnässä tai muussa yhteydessä tulisi esitellä yksi selkeä rahoitustaulukko, joka näyttää rahoituksen jakautumisen toimenpidetyypeittäin ja toimenpiteittäin ja alatoimenpiteittäin

4. Rahoitustaulukot - Perustelut

CAP-suunnitelman seurantalogiikan ja rahoituksen valmistelu ovat edellyttänyt suosituksen mukaisten taulukoiden laatimisen. Komission hyväksymän CAP-suunnitelman 2023-2027 sisältö ja toimenpiteiden rahoitus tullaan kuvaamaan MMM:n viestinnässä CAP-suunnitelmasta selkeästi.

6. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus - Kuvaus

CAP-suunnitelma on hyvin niukkasanainen tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Koska sen avulla kuitenkin tuetaan elinkeinoja sekä alueellista kehittämistä, suunnitelmalla on käytännössä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutuksia.

Suositus: CAP-suunnitelman nykytilan kuvauksiin tulisi sisällyttää analyysiä maaseudun asukkaiden ja maaseutuyritysten ja -yhdistysten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksistä sekä kokemuksia tuen jakautumisesta edellisillä ohjelmakausilla siten miten kerätty tilastotieto sen mahdollistaa (gender and equality relevance).

Suositus: CAP-suunnitelman toimeenpanon suunnittelussa tulisi myös käydä avointa keskustelua siitä, missä määrin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta aiotaan ja voidaan CAP-instrumenttien kautta edistää, ja miten se käytännössä näkyy CAP:n toimeenpanossa (gender and equality impact) ja miten sitä kytketään maaseutuvision tavoitteisiin.

6. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus - Perustelut

Maaseutuohjelman 2014-2022 jälkiarvioinnin yhteyteen on suunniteltu tehtävän laajempi arvio maaseutuohjelman toteutuneista tasa-arvo ja yhdenvertaisuus vaikutuksista. Tätä tietoa voidaan käyttää 2028 alkavan rahoituskauden valmistelussa.

9. Åland: målnivåer för investeringsstöd - Kuvaus

Investeringsstödet är begränsat till jordbruk och livsmedelsförädling. Målen för vissa åtgärder har höjts, men bidraget har minskat eller bibehållits. Höga mål skulle innebära relativt små stödbelopp per projekt.

Rekommendation: Målnivåer för investeringsstöd bör ses över eller så bör det göras tydligare vad de högre målen bygger på och hur de ska uppnås.

9. Åland: målnivåer för investeringsstöd - Perustelut

Programförvaltningen bygger målnivåerna på erfarenheter från flera programperioder. Programförvaltningen inarbetar förtydligande texter i kommande programversioner.

10. Åland: målnivåer for åtgärder gällande kompetensutveckling, rådgivning och samarbete - Kuvaus

Målnivåerna för utbildnings-, rådgivnings- och samverkansåtgärden har höjts, men anslagen har minskat.

Rekommendation: Målnivåer bör tittas på eller göras tydligare vad de högre målen bygger på och hur de kommer att uppnås.

10. Åland: målnivåer for åtgärder gällande kompetensutveckling, rådgivning och samarbete - Perustelut

Programförvaltningen ser över målnivåerna utifrån en omarbetat analys. Anslaget utökas även för samarbete från 200 000 euro till 380 000 euro

12. Åland: djurens välbefinnande - Kuvaus

Ahvenanmaan maaseutuohjelma 2014–2020 ei sisältänyt eläinten hyvinvointitoimenpiteitä, joita on sisällytetty CAP-strategiasuunnitelmaan. Uusien toimenpiteiden käyttöönotto vaatii hallinnolta ja neuvojilta lisäpanostusta, jotta viljelijät saavat tietoa toimenpiteistä ja valitsevat niitä.

Rekommendation:
Eläinten hyvinvointitoimenpiteistä tiedottamiseen ja tukiehtojen selventämiseen tulee panostaa.

12. Åland: djurens välbefinnande - Perustelut

Inom rådgivningsåtgärden (Rådgivningstjänster, art. 78) kommer jordbrukarna att ha möjlighet att erhålla rådgivning i djurens välbefinnande.

Landskapsregeringen kommer att ordna infotillfällen för både rådgivare och jordbrukare för genomgång av stödvillkoren när det slutliga regelverket är fastställt.

11. Åland: ersättning för ekologisk produktion - Kuvaus

Utmaningen för den ekologiska produktionen i Finland som helhet är att även om andelen av den ekologiska produktionssektorn är stor, är andelen ekologiskt producerad mat liten och andelen gräs stor. Åland inför ett stöd till ekologisk vallodling, som dels främjar den ekologiska animalieproduktionens självförsörjning, men dels motiverar allt mer vallodling. Åtgärdsbeskrivningen i CAP- strategiplan gav dock ingen mer detaljerad information om förutsättningarna för ekologisk vallodling.

Rekommendation: Förutsättningarna och motivationen för ekologisk vallodling bör förtydligas i CAP-strategiplanen. Liksom i beskrivningen av ekologisk jordbruksproduktion behöver de uteslutande åtgärderna för ekologisk vallodling förtydligas heltäckande.

11. Åland: ersättning för ekologisk produktion - Perustelut

Ekologisk vallodling är ingen ny, separat åtgärd. Ersättning för ekologisk produktion har betalats för vall också under alla tidigare programperioder.

Det som är nytt under programperioden 2023 - 2027 är att vallen har en egen ersättningsnivå. Under programperioden 2023 - 2027 föreslås ersättningen för ekologisk produktion vara differentierad enligt odlad gröda och produktionsinriktning enligt följande:

-260 e/ha för åkergrödor och gröngödslingsvall,

-45 e/ha för vall,

-650 e/ha för grönsaker frukt och bär

-356 e/ha för ekologisk husdjursproduktion

Villkoren för den areal som odlas med vall är samma som för övriga produktionsgrödor och arealen ska ingå i en ändamålsenlig växtföljd.

Under tidigare programperioder har ersättningen (euro/hektar) för ekologisk vallodling varit samma som för övriga åkergrödor. Ersättningen har varit betydligt högre än för konventionell vallodling varför komplicerade regler har funnits för att förhindra stödoptimering på sådana gårdar som inte bedriver någon husdjursproduktion. Bland annat krävs leveransavtal med en gård eller gårdar som bedriver ekologisk husdjursproduktion och det finns regler för ett maximalt antal djurenheter per hektar då gårdar samarbetar med varandra. Detta har skapat samarbetskluster där ett fåtal djurgårdar och ett flertal växtodlingsgårdar ingår och det har visat sig att den sammanlagda vallarealen i dessa kluster ändå har varit större än djurgårdarnas behov.

För att inte i framtiden motivera odlarna att odla ekologisk vall som inte behövs för ekologisk husdjursproduktion har landskapsregeringen, i stället för att införa ett ännu mer komplext regelverk för vallproduktion, valt att införa en egen stödnivå för vallodlingen som utgår specifikt ifrån de kostnader och inkomstbortfall som uppstår vid ekologisk vallodling. Samtidigt kan alla krav och regleringar beträffande vallodlingen avskaffas vilket underlättar för både stödmottagarna och förvaltningen

13. Åland: landsbydgsutveckling - Kuvaus

Åland har inte infört icke-jordbruksföretagsstöd (startstöd, investeringar) eller ideella investeringar i byutveckling utanför Leader eller i bredbandsinfrastruktur. När det gäller företagsstöd nämndes det att det förvaltas av nationella medel. Det finns dock inget behov av bredbandsinvesteringar, eftersom bredbandstäckningen är riktigt hög. Däremot har den låga betydelsen av landsbygdsutveckling utanför jordbruket inte förklarats. Generellt sett var beskrivningen av det aktuella läget för specifik mål 8 och behovsanalysen svagare än för de andra specifika målen, och beskrivningen av Leaderaktiviteter är inte heller särskilt heltäckande.

Rekommendation: Finansiering av byutveckling och landsbygdsutveckling utanför jordbruket bör förtydligas i CAP-strategiplanen.

Rekommendation: Beskrivningen av Leaderaktiviteter skulle kunna kompletteras med hänsyn till de åtgärder som ska användas.

13. Åland: landsbydgsutveckling - Perustelut

-

7. Åland: resurser för kompetensutveckling of rådgivning - Kuvaus

Fördelningen av medel fokuserar på bevarande åtgärder (kompensation för naturbetingade nackdelar) och reformer genom investeringar, men samarbete mellan jordbrukare eller kompetensutveckling som verktyg för reformer verkar inte vara viktiga. Resurser för kompetensutveckling och samarbete är mycket begränsade.

Rekommendation: Kompetensutvecklingens resurser och roll i landsbygdsutvecklingen på Åland bör utvecklas. I synnerhet bör rådgivning och samarbete, vars målgrupper och stödberättigande åtgärder har utökats, få bättre resurser.

7. Åland: resurser för kompetensutveckling of rådgivning - Perustelut

Resurserna för samarbete utökas från 200 000 euro till 380 000 euro.

Förhoppningen är att planer i samband med icke produktiva investeringar kommer att nyttja en del av resurserna för rådgivning. Programförvaltningen ser över målnivåerna utifrån en omarbetat analys.

2. Erityistavoitteiden 2 ja 3 kohderyhmä - Kuvaus

Erityistavoitteiden SWOT-analyysit eivät kohdistuneet erityistavoitteen kohderyhmään (viljelijät) vaan keskittyivät elintarvikejalostukseen.

Suositus: Erityistavoitteiden 2 ja 3 SWOT-analyysejä ja tarveanalyysejä tulisi kehittää korostamalla erityistavoitteen kohderyhmää (viljelijät)

2. Erityistavoitteiden 2 ja 3 kohderyhmä - Perustelut

Erityistavoitteiden 2 ja 3 analyysit on nähty tarkoituksenmukaisiksi sellaisenaan, kun ne on kirjoitettu.

1. Endogeeniset ja eksogeeniset tekijät SWOT-analyysissä - Kuvaus

CAP-suunnitelman erityistavoitteiden SWOT-analyysit olivat pääosin hyvälaatuisia. SWOT-analyyseissä on kuitenkin nähtävissä, että endogeenisen/eksogeenisen ilmiön käsite ei ole ollut yhteneväinen valmisteluryhmissä. Siinä missä vahvuudet ja heikkoudet (sisäiset tekijät) on paremmin tunnistettu, ulkoisten tekijöiden tunnistaminen ja luokittelu on huomattavasti heikompaa. CAP-kontekstissa sisäisten ja ulkoisten ilmiöiden erottaminen on hyödyllistä sikäli, että vahvuuksiin ja heikkouksiin on CAP-toimenpiteillä mahdollista vaikuttaa. Sen sijaan ulkoiset ilmiöt pitää ottaa huomioon reunaehtoina ja CAP-toimenpiteiden avulla voidaan edistää näihin muutoksiin sopeutumista.

Suositus: SWOT-analyysejä tulee yhtenäistää harmonisoimalla analyysin lähestymistapa ja luokittelun periaatteet. Sitä varten sisäisille ja ulkoisille ilmiöille on laadittava yhtenäinen määritelmä, jota noudatetaan systemaattisesti jokaisen erityistavoitteen SWOT-analyysissä.

1. Endogeeniset ja eksogeeniset tekijät SWOT-analyysissä - Perustelut

EU-tasolla asetettujen CAP-erityistavoitteiden lähtökohdat ovat sinänsä hyviä, mutta kunkin erityistavoitteen sisältö ja laajuus sekä eri tavoitteisiin liittyvät konkreettiset toimet ovat keskenään hyvin erilaisia. Valmisteluprosessin aikana lähestymistapaa on kehitetty ja yhtenäistetty useassa vaiheessa, mutta täysin yhtenäinen ja harmonisoitu tapa käsitellä ja kuvata eri erityistavoitteisiin liittyviä laajoja ja moniulotteisia ilmiöitä ja kehityssuuntia ei ole mahdollinen.

3. Hallinnollinen taakka - Kuvaus

Hallinnollisen taakan kehittymistä ja kuvataan CAP-suunnitelmassa yksityiskohtaisesti. Hallinnollista taakkaa vähentävien (esim. sähköinen asiointi) ja sitä lisäävien muutosten (esim. vihreä arkkitehtuuri) yhteisvaikutus jää kuitenkin epäselväksi.

Suositus: Hallinnollista taakkaa koskevaan selvitykseen lisätään erittely siitä, mitkä taakkaa vähentävät ja lisäävät muutokset ovat aikaisempaan verrattuna kaikkein merkittävimpiä.

Suositus: Hallinnollista taakkaa koskevaan selvitykseen lisätään yleisarvio siitä, miten hallinnollinen taakka muuttuu kokonaisuutena edunsaajien ja hallinnon näkökulmasta.

3. Hallinnollinen taakka - Perustelut

Hallinnollisen taakan kuvaus on jo hyvin kattava ja sellainen kuin tässä vaiheessa voidaan esittää. Kuvaus oli sama kuin valtioneuvostolle esitelty. Kuvausta on täydennetty.

Merkittävimmät hallinnollista taakkaa vähentävät muutokset liittyvät uuden teknologian ja sähköisten menettelyjen käyttöön ottoon. Niiden myötä valvontaa voidaan vähentää ja tarjota tuenhakijalla hakemuksen korjaus- ja muutosmahdollisuuksia, jotka uusi toimeenpanomalli mahdollistaa. Mainitut tekijät vaikuttavat myös hallinnolliseen taakkaan merkittävimmin kokonaisuuden kannalta. Uudet tavoitteet ja vaatimukset vaikuttavat toki kaikkien toimijoiden hallinnolliseen taakkaan, eikä sähköisillä muistutusmahdollisuuksilla tms. voida taakkaa eliminoida.

Hallinnon näkökulmasta sähköisten menetelmien toimeenpanoon liittyy merkittävä toimeenpanon alkuvuosiin painottuva hallinnollinen taakka. Hallinnollinen taakka näkyy hallinnon puolella resursseja vaativana uuden kehittämisenä ja ylläpitona sekä tuensaajien puolella uuden oppimiseen ja hallintaan liittyvänä taakkana. Taakka jatkuu alkuvuosien jälkeenkin, jos laadunarviointien virhetasot edellyttävät korjaavia toimenpiteitä. Tämä vastaa myös tämän hetkistä käsitystä siitä, miten taakka muuttuu kokonaisuutena edunsaajien ja hallinnon näkökulmasta IACS-tukien osalta. Eli toivotulla tavalla yksinkertaistamista ei pystytä kuvaamaan, kun se riippuu myös tehtävistä valinnoista, tilanteen kehittymisestä ym.

Ei-IACS-tukien osalta arvioitsijan yhteenvetotaulukossa onkin kaikkien toimenpiteiden osalta kirjaus ”toteutuessaan vähentää tuenhakijan ja hallinnon taakkaa”. Samaa tavoitellaan myös raportoinnin kehittämisellä ja teknologian hyödyntämisellä valvonnassa siinä vaiheessa, kun näiden valmistelu ehtii etenemään. Yksinkertaistamista ei pystytä tarkemmin kuvaamaan, koska riippuu myös tehtävistä valinnoista, tilanteen kehittymisestä ym.

5. Maaseutuverkosto - Kuvaus

Maaseutuverkoston tavoitteet ja tehtävät eivät vastaa asetuksen 2021/2115 artiklan 126 vaatimuksia.

Suositus: Maaseutuverkoston tavoitteet ja tehtävät tulisi tarkistaa

5. Maaseutuverkosto - Perustelut

Arviointiraportin mukaan asetuksen 2021/2115 artiklassa 126 maaseutuverkostolle määritellyistä tehtävistä puuttuu kohdassa 4.b) mainittu *"edistetään jäsenvaltioiden viranomaisten ja muiden YMP:n strategiasuunnitelmien täytäntöönpanoon osallistuvien toimijoiden valmiuksien kehittämistä, myös seuranta- ja arviointimenettelyjen osalta".* Tämä tehtävä kuitenkin toteutuu maaseutuverkoston järjestämien koulutus- ja muiden tilaisuuksien sekä viestinnän kautta.

8. Åland: målnivåer för miljöstöd - Kuvaus

Miljöersättningen förblir i stort sett likartad. I regel faller dock stödnivåerna och målen stiger i många skiftesvisa åtgärd, men denna logik har inte öppnats. Minimimängderna av det ämne som sprids inom åtgärden främjande av cirkulär ekonomi nämns inte i planen för CAP-strategin. Gränsdragningen mellan odlingsåtgärden för pollinerande grödor och åtgärden mångfaldsskador i ekosystemet har inte öppnats i planen för CAP-strategin.

Rekommendation: Målnivåer för skiftesvisa miljöersättningsåtgärder bör ses över eller göras tydligare vad de högre målen bygger på och hur de ska uppnås.

Rekommendation: Beskrivningen av åtgärden främjande av cirkulär ekonomi bör preciseras

Rekommendation: gränsdragningen mellan odlingsåtgärden för jordbruksgrödor och ekosystemet bör preciseras

8. Åland: målnivåer för miljöstöd - Perustelut

Den årliga målarealen baserar sig inledningsvis på den anslutning som finns i slutet av programperioden 2014 – 2020 till motsvarande åtgärder och den utveckling av anslutningsgraden som varit under programperioden 2014 - 2020. Stödmottagarna väljer årligen de skiften som åtgärden genomförs på och arealen kan variera kraftigt från år till år, varför en exakt anslutningsgrad är svår att förutse. Till exempel var anslutningen till Markförbättrande växter och saneringsväxter 202 hektar år 2021 och anslutningen år 2023 förväntas vara 200 hektar. I SFC:n registreras målvärdet för varje enskilt år men systemet adderar arealerna (Totalt 2023 - 2027), vilket kan ge en missvisande bild av anslutningen. Ersättningen betalas dock årligen för samma fysiska areal. Den fysiska arealen förväntas stiga något under programperioden och i ökningen ingår en marginal för variationen i den årliga anslutningsgraden.

Texten i CAP-strategiplanen kompletteras med minimimängderna som måste spridas.

Avgränsningen av odling av dragväxter för bin och ekosystemet kommer att förtydligas i CAP-strategiplanen.

3. Ennakkoarviointikertomus

Ks. liiteasiakirjat

4. Strategisesta ympäristöarvioinnista laadittu kertomus

Ks. liiteasiakirjat

liite II, joka koskee SWOT-analyysiä

Ks. liiteasiakirjat

liite III, joka koskee kumppaneiden kuulemista

Ks. liiteasiakirjat

tarvittaessa liite IV, joka koskee puuvillan lajikohtaista tukea

liite V, joka koskee YMP:n strategiasuunnitelman soveltamisalaan kuuluvaa kansallista lisärahoitusta

Peruste	Interventio	Talousarvio	paljon tuensaajia	suuri tuki-intensiteetti	rahoitusta myönnetään tietyille intervention toimille	Lisätiedot
Kansallisen lisärahoituksen osalta noudatetaan CAP-suunnitelman luvun 5 artiklan 73 mukaisten maatalouden investointien tukikelpoisuusedellytyksiä.	INVEST(73-74) - INV maatalous 01 Investoinnit maatilojen kilpailukyvyn kehittämiseen ja tilojen nykyaikaistamiseen	65 000 000,00		X		Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta ja/tai korkotukilainan korkotukea.
Kansallisen lisärahoituksen osalta noudatetaan CAP-suunnitelman luvun 5 artiklan 75 mukaisten nuoren viljelijän aloitustuen tukikelpoisuusedellytyksiä.	INSTAL(75) - Perustamistuki Yrityksen perustamistuki nuorille viljelijöille	60 000 000,00		X		Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta ja/tai korkotukilainan korkotukea sekä varainsiirtoverovapauden muodossa myönnettävää tukea.
Kansallisen lisärahoituksen osalta noudatetaan CAP-suunnitelman luvun 5 artiklan 71 mukaisten luonnonhaittakorvausten tukikelpoisuusedellytyksiä.	ANC(71) - AX LFA Kompensationsersättning	6 317 000,00		X		Kompensationsersättningen består av en delfinansierad del och en helt nationellt finansierad del.
Kansallisen lisärahoituksen osalta noudatetaan CAP-suunnitelman luvun 5 artiklan 71 mukaisten luonnonhaittakorvausten tukikelpoisuusedellytyksiä.	ANC(71) - LHK Luonnonhaittakorvaukset	852 000 000,00		X		Luonnonhaittakorvaukset muodostuvat osarahoitteisesta korvauksesta, joka rahoitetaan osittain maaseuturahaston varoista ja osittain kansallisista varoista, ja kokonaan kansallisesti rahoitettavasta korvauksen korotuksesta.
Kansallisen lisärahoituksen osalta noudatetaan CAP-suunnitelman luvun 5 artiklan 73 mukaisten maatalouden investointien tukikelpoisuusedellytyksiä.	INVEST(73-74) - INV maatalous 02 Maatilojen energiainvestoinnit	28 000 000,00	X			Rahoitus on osa Suomen hallituksen sopimaa maatalouden huoltovarmuuspakettia, jonka tavoitteena on lisätä tilojen omavaraisuutta ja vähentää riippuvuutta fossiilisista valmisteista sekä energiasta. Kansallisena lisärahoituksena voidaan lisäksi myöntää valtiontakausta.

Peruste	Interventio	Talousarvio	paljon tuensaajia	suuri tuki-intensiteetti	rahoitusta myönnetään tietyille intervention toimille	Lisätiedot
Kansallisen lisärahoituksen osalta noudatetaan CAP-suunnitelman luvun 5 artiklan 73 mukaisten investointien tukikelpoisuusedellytyksiä.	INVEST(73-74) - INV yritys 01 Uusiutuvan energian ja biopolttoaineiden investoinnit	10 000 000,00	X	X		Rahoitus on osa Suomen hallituksen sopimaa maatalouden huoltovarmuuspakettia, jonka tavoitteena on lisätä tilojen omavaraisuutta ja vähentää riippuvuutta fossiilisista valmisteista sekä energiasta. Kansallista lisärahoitusta suunnataan maaseutuyritysten energiainvestointeihin.

Kansallisen taloudellisen tuen vuotuinen arvioitu määrä hedelmä- ja vihannesalalla kullakin asianomaisella alueella sekä jäsenvaltion kokonaismäärä

Ei sovelleta.

tarvittaessa liite VI, joka koskee siirtymäkauden kansallista tukea

a) kunkin sellaisen alan vuotuiset alakohtaiset kokonaismäärärahat, jolle myönnetään siirtymäkauden kansallista tukea

Ala	Alakohtaiset kokonaismäärärahat (euroa)				
	2023	2024	2025	2026	2027

b) tapauksen mukaan tuen enimmäisyksikkömäärä kunakin kauteen kuuluvana vuonna

Ala	Tuen enimmäisyksikkömäärä (%)				
	2023	2024	2025	2026	2027

c) tapauksen mukaan tiedot 147 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti muutetusta viitekaudesta

Ala	muutettua viitekautta koskevat tiedot

d) suppea kuvaus siirtymäkauden kansallisen tuen täydentävyydestä suhteessa YMP:n strategiasuunnitelman interventioihin

Muu liite: Johdonmukaisuus suhteessa unionin vuoden 2030 tavoitteisiin ja vaikutus niiden saavuttamiseen

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä ravinnehävikkiä vähennetään vähintään 50 prosenttia ja samalla varmistetaan että maaperän hedelmällisyys ei heikkene

Peltomaiden ravinnetilan hallintaan ja sitä kautta vesistöjen tilan parantamiseksi tarvitaan konkreettisia toimia ja panostuksia, joilla voidaan estää ravinteiden huuhtoutuminen maalta vesistöihin. Koska yksittäisten toimien vaikuttavuus vaihtelee esimerkiksi sijainnin, maalajin, maan kasvukunnon, maanpinnan kaltevuuden sekä nykyisten ja aiempien viljelymenetelmien ja paikallisten vesiolosuhteiden hallintaan sekä säävaihteluiden mukaan, toimenpidevalikoiman on oltava kattava ja kannustava sekä sisällettävä paljon erilaisia keinoja, jotka sekä rajaavat kasvien lannoitusta, edistävät ravinteiden kierrättämistä, kannustavat lannan prosessointiin, parantavat kasvien ravinteiden ottoa peltomaasta, ehkäisevät ravinteiden tai esimerkiksi happamien vesien huuhtoutumista vesistöön sekä myös keinoja, jotka pidättävät vesistöön asti huuhtoutuneita ravinteita. Tilakohtainen toimenpide ympäristökorvauksissa lisää viljelijän tietoa viljelymaansa ominaisuuksista ja kasvukunnosta, jota hän voi käyttää viljelyn suunnittelussa sekä pyytäessään neuvontaa ympäristöasioissa neuvontajärjestelmän kautta. Toimenpide sisältää kaikkia tuensaajan viljelylohkoja koskevan peltomaan maalajin, multavuuden, happamuuden, johtokyvyn sekä ravinnepitoisuuksien määrityksen. Sen avulla voidaan suunnitella kasvin tarpeenmukainen lannoitusottaen huomioon lainsäädännön kasvikohtaiset rajoitukset. Oikeasuhteinen ja kasvien tarpeiden mukainen lannoittaminen on siten helpompaa. Tilakohtaisella toimenpiteellä myös kannustetaan laajempaan maaperän kasvukunnon tilan selvittämiseen maan kasvukuntoa osoittavan laajemman maa-analyysin avulla sekä ravinteiden tarkennettuun käyttöön

kannustamalla tiloja ottamaan käyttöön moderneja täsmäviljelyn menetelmiä tuotantopanosten käytön tarkentamiseksi.

Aiemmin vain vapaaehtoisen toimenpiteen vaatimuksena olleet fosforin käytön rajoitukset siirtyvät vuodesta 2023 alkaen vastaavalla vaativuustasolla kansallisen substanssilainsäädännön vaatimuksiksi. Fosforin käytön vaativammista rajoituksista ei siten enää voi jättäytyä syrjään jättäytymällä tukijärjestelmän ulkopuolelle, sillä lainsäädäntö koskee kaikkia viljelijöitä. Fosforin käytön rajoitukset tulevat osaksi ehdollisuuden SMR 1 -vaatimusta.

Vesienhallintaan liittyvät toimet, kuten säätösalaojitus on tärkeää maaperän kasvukunnon ja ravinteiden pidättäytymisen kannalta. Säätösalaojitusta edistetään investoinnin tukemisella kaikilla menetelmään soveltuvilla lohkoilla. Happamien sulfaattimaiden ja turvemaiden peltolohkoille rakennettujen säätöjärjestelmien käyttöä edistetään ympäristökorvausten hoitositoumuksessa, jossa säätösalaojituksella voidaan pohjaveden pinnan nostolla ehkäistä sekä turpeen hajoamista ja siten kasvihuonekaasupäästöjä että vähentää happamien vesien päästöjä Itämeren varhaisissa vaiheissa syntyneiltä happamilta sulfaattimailta.

Peltojen vesitalouden hallinta on avainasemassa huolehdittaessa niin kotimaisen tuotannon edellytyksistä kuin sopeutumisesta ilmastonmuutokseen. Maa- ja metsätalouden vesitalouden suuntaviivat muuttuvassa ympäristössä –raportissa määritetään kestävän maa- ja metsätalouden vesitalouden keskeiset tavoitteet. Lisäämällä kuivatusuomien luonnonmukaisuutta ja kuivatusjärjestelmien säätömahdollisuuksia sekä rakentamalla kosteikkoja niihin soveltuvilla paikoilla varaudutaan ilmastonmuutoksen myötä yleistyvien epätavallisten sääilmiöiden varalta. Samalla edistetään luonnon monimuotoisuuden turvaamista, pienennetään uomien eroosioriskiä ja vähennetään ravinnehuuhtoumia. Toimenpiteiden suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja monipuolisten hyötyjen saavuttaminen edellyttävät panostuksia valuma-aluekohtaiseen tarkasteluun sekä osallistavaan ja sektorien väliseen yhteistyöhön. Edellä mainittuja rahoitetaan Ei-tuotannollisina investointeina sekä ympäristökorvauksissa valumavesien hallinnan ja kosteikkojen hoidon avulla.

Hyvälaatuisesta maasta kasvi kykenee hyödyntämään ravinteet tehokkaasti, mikä parantaa ravinnetasetta ja vähentää kasvukauden jälkeen huuhtoumalle alttiiksi jäävää ravinnemäärää. Maan kasvukuntoa edistetään eloperäisen maa-aineksen osuutta lisäävillä, maan laatua ja vesitaloutta parantavilla sekä eroosiota torjuvilla viljelytoimenpiteillä, joita on CAP-suunnitelmassa viljelijöiden valittavina. Toimenpiteitä, joita maanviljelijöitä kannustetaan toteuttamaan CAP-suunnitelmassa ehdollisuuden, ekojärjestelmän tai ympäristökorvausten toimenpiteiden kautta, ovat muun muassa maan muokkauksen vähentäminen, kasvipeitteisyyden ylläpitäminen talvikaudella, kerääjäkasvien sekä maanparannus- ja saneerauskasvien viljely sekä luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmien ja monimuotoisuuskasvien viljely, pellon vesitaloutta parantavat toimenpiteet, erilaisten eloperäisten aineiden lisääminen pelloille sekä yhteistyö eloperäisten lannoitteiden käytön tehostamiseksi. Maan kasvukunnon parantamiseen tähdätään myös kiertotalouden edistämisen toimenpiteellä, jossa eloperäisiä massoja hyödynnetään sekä lannoitukseen että maan kasvukunnon parantamiseen. Myös ympäristökorvausten tilakohtaisella toimenpiteellä herätellään kiinnostusta tilojen väliseen ravinneyhteistyöhön. Luonnonmukaiseen tuotantoon kannustaminen CAP-suunnitelman toimenpiteellä tulee myös johtamaan luonnonmukaisen tuotannon maaperän hoitoon perustuvan kokonaisvaltaisen viljelytavan yleistymiseen.

Vesistöjen varsilla edellytetään ehdollisuuden GAEC 4:n mukaista muokkaamatonta kasvipeitteistä suojakaistaa, jota ei voi lannoittaa eikä sillä voi käyttää kasvinsuojeluaineita.

Muokkauksen vähentäminen on monella tapaa hyödyksi ravinteiden hallinnan takia. Näin etenkin eroosioherkillä alueilla, jossa kiintoaineksen huuhtoutumisen ehkäisemisellä voidaan rajoittaa partikkelifosforin huuhtoutumista. Tällaisille alueille on tarkoitettu CAP-suunnitelman mukainen suojavyöhyketoimenpide. Pitkäaikaiset tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet kauan jatkuvan muokkaamattomuuden nostavan liukoista fosforia pellon pintaan huuhtoutumiselle alttiiksi, minkä takia vähemmän eroosioherkillä alueilla ajoittainen maan muokkaaminen on vesiensuojelun kannalta suositeltavaa. Muokkaamattomuuteen ja pitkäaikaiseen nurmiviljelyyn kuitenkin kannustetaan CAP-suunnitelmassa turvemailla, joilla kasvihuonekaasupäästöjen ehkäiseminen on ympäristötoimenpiteistä olennaisin.

Viherlannoitusnurmien avulla vähennetään keinolannoitteiden käyttötarvetta, mikä edistää vesiensuojelua.

Ravinteiden aiheuttamaa vesistöjen rehevöitymistä ehkäistään myös CAP-suunnitelman toimenpiteillä,

jossa investoinnin kautta perustetaan ja hoitosopimuksen kautta hoidetaan ravinteita pidättäviä kosteikkoja sekä veden virtaamaa hidastavia sekä tulvimista ehkäiseviä kaksitasouomia, tulvatasanteita sekä luonnonmukaisen mutkitteleviksi palautettavia uomia.

Maaseudun kehittämisen ympäristökorvausten toimenpiteet ovat saavuttaneet viljelijät hyvin laajasti aikaisemmilla ohjelmakausilla. Noin 86 % viljelijöistä ja 90 % peltopinta-alasta on ympäristösitoumusten piirissä.

Vesienhoidon ympäristötavoitteista säädetään vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä. annetussa laissa (1299/2004). Sen taustalla on EU:n vesipolitiikan puitedirektiivi (2000/60/EY). Vesienhoitosuunnitelmien maataloutta koskevat toimenpiteet ja CAP-suunnitelman toimenpiteet on pyritty sovittamaan yhteen. Vesienhoitosuunnitelmissa kuvataan tarvittavat toimenpiteet ja toimenpiteiden alueellinen tarve. CAP on yksi välineistä suunnitelmien toteuttamiseen.

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 10 prosentilla maatalousmaasta on oltava hyvin monimuotoisia maisemapiirteitä.

Suomessa maatalousmaata on noin seitsemän prosenttia metsän ollessa vallitseva maankäyttömuoto. Maatalousmaisema on rikkonainen. Maan etelä-, lounais- ja länsiosissa esiintyy keskimääräistä laajempia peltoaukeita, kun taas suurimmassa osassa maata maan keskiosissa, idässä ja pohjoisessa pellot on sijoitettu suotuisimmille paikoille metsän ja järvien maisemassa. Keskimääräinen tilakoko on Suomessa peltolohkorekisterin mukaan alle 48 hehtaaria ja keskimääräisellä tilalla on peruslohkoja noin 19 kappaletta. Peltojen keskikoko on noin 2,5 hehtaaria ja ne ovat tavallisesti muodoiltaan vaihtelevia maaston muotoja myötäileviä ja ojien ympäröimiä. Lohkot rajoittuvat usein metsään.

Suomen tilastoitu maatalousmaan pinta-ala oli 2 281 004 hehtaaria vuonna 2019. Siitä käytössä olevaa maatalousmaata oli 2 273 000 hehtaaria, josta kesantoalaa, monimuotoisuuskasvien alaa ja sellaisten ympäristökorvaukseen kuuluvien kasvien alaa, jolla ei saa käyttää lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita, oli 222 100 ha eli 9,8 %. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaimpia CAP-suunnitelman toimenpiteitä maatalousmaalla ovat luonnonhoitonurmet, suojavyöhykenurmet sekä monimuotoisuuskasvien pellot, erityisesti niittyalat. Esimerkiksi monimuotoisuuskaistojen kukkivat kasvit viljelylohkojen reunoilla tarjoavat ravintoa pölyttäjähyönteisille.

Suomessa maatalousmaalla, viljelylohkojen reunoilla ja sisällä on paljon viljelyn ulkopuolisia erilaisia maisemapiirteitä, joilla on merkitystä maatalousympäristön lajiston monimuotoisuudelle. Näitä ovat esimerkiksi ojat ja niiden pientareet, yksittäiset suuret puut, pienet puustoiset saarekkeet tai pensasryhmät, kivet ja kivikasat. Suomessa on paljon vesistöjä. Niiden varrella edellytetään ehdollisuuden GAEC 4:n mukaista kasvipeitteistä muokkaamatonta suojakaistaa. Nämä kaikki maisemapiirteet pitävät yllä erilaista maatalousympäristön lajistoa kuin viljelty maatalousmaa. Osa tällaisista piirteistä on mukana maatalousmaan alassa, kuten viljelylohkojen sarkaojat pientareineen, osa ei kuulu tukijärjestelmiä varten määritellyn maatalousmaan alaan.

Maatalousmaan määritelmän ulkopuolelle jää myös maatalousvaikutteista aluetta (esim. metsälaitumet ja muut perinnebiotoopit, sekä kosteikot), jotka ovat maatalousympäristön lajiston monimuotoisuuden ja erityisesti uhanalaisten lajien ja luontotyyppien kannalta erittäin tärkeitä. CAP-suunnitelman toimenpiteet ottavat kuitenkin huomioon myös näiden maatalousmaan ulkopuolisten maatalousvaikutteisten elinympäristöjen edistämisen. Ympäristökorvauksiin sisältyy sekä Manner-Suomessa että Ahvenanmaalla toimenpiteitä, joilla parannetaan puustoisten ja avointen luonnonlaidunten ja niittyjen, mukaan lukien arvokkaaksi inventoitujen kohteiden hoitoa ja sitä kautta luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja edistämistä niillä. Myös kosteikkojen perustamista alueille, joissa kosteikkoja on vähän, tuetaan investointituella, ja hoitoon kannustetaan hoitosopimuksella. Näihin toimenpiteisiin sisältyy myös uomien muuttamista luonnonmukaisen mutkitteleviksi, ojien muuttamista luonnonkasvustoa kasvaviksi kaksitasouomiksi sekä tulvatasanteiden hoitoa.

Ympäristökorvauksiin kuuluvalla maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito –sopimuksella saatetaan ylläpitävän hoidon piiriin myös sellaisia luonnonhoidollisesti merkittäviä laidunkohteita, joita on käynnissä olevan kansallisen ennallistamisohjelman kautta ennallistettu. Hoitosopimus varmistaa siten ennallistetun kohteen luontoarvojen säilymisen ja paranemisen.

Vaikuttavuuden kannalta keskeisintä olisi saada lisättyä hoidettujen perinnebiotooppien alaa,

piennaralueiden ja erilaisten peltojen ulkopuolisten avointen ja puoliavointen elinympäristöjen, kosteikkojen sekä luonnonmukaisiksi rakennettujen tulvatasanteiden määriä. Monimuotoisilla maisemapiirteillä olisi myönteisiä vaikutuksia lajiston monimuotoisuuden lisäksi vesien tilaan ja jossain määrin myös hiilinieluihin. Hyvinvointia lisääviä sosiaalisia vaikutuksia olisivat maisemien laadun paraneminen ja vaikutus maatalousluonnon virkistyskäyttöön.

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 25 prosenttia EU:n maatalousmaasta on luonnonmukaisesti viljeltyä

Vuonna 2019 luonnonmukaisesti viljelty peltoala oli 306 700 ha eli 13,5 % peltoalasta. Valvotun luonnonmukaisen tuotannon piiriin kuului 5 036 tilaa, joista luomukotieläintuotantoa oli 1 036 tilalla. Valtaosa luomukotieläintiloista kasvattaa nautoja, lampaita tai munivia kanoja. Vain muutamalla tilalla on broilereita tai sikoja. Luomutilojen keskipinta-ala oli noin 61 hehtaaria, mikä on keskitilakokoa suurempi. Luonnonmukaista tuotantoa harjoittavien lypsykarjatilojen keskipeltoala oli peräti 134 hehtaaria. CAP-suunnitelmassa luonnonmukaiselle viljelylle on astetta tavoite 20 % peltoalasta vuoteen 2027 mennessä.

Luomutuotannon kasvattamiseksi, on maa- ja metsätalousministeriö julkaissut Luomu 2.0 -luomuohjelman kesäkuussa 2021. Ohjelmalla haluaa vastata luomutuotteiden kysynnän kasvuun saattamalla lisää luomutuotteita markkinoille ja vähittäiskaupan ja ammattikeittiöiden tarpeisiin. Luomu 2.0 -ohjelman tavoitteet vuoteen 2030 mennessä ovat mm. kasvattaa luomutuotteiden kulutuskysyntää, vientiä ja luomutuotantoa, nostaa luomuelintarvikkeiden jalostusastetta sekä luomuosaamisen ja tiedon lisääminen sekä kasvattaa luonnonmukaisesti tuotetun alan osuus 25 prosenttiin vuonna 2030.

CAP-suunnitelmalla edistetään luonnonmukaisen tuotannon pinta-alan ja kotieläintuotannon kasvua sekä luonnonmukaisesti tuotettujen avomaavihannesten viljelyn yleistymistä. Toimenpiteen tavoite on asetettu CAP-suunnitelman toimenpiteessä 20 prosenttiin korvauskelpoisesta alasta rahoituskauden lopussa. Tämän haastavaksi, mutta mahdolliseksi arvioitu tavoitteenasettelu antaa hyvän kasvusuunnan vuodelle 2030 asetetun kokonaistavoitteen saavuttamiselle. Ajallisen eroavaisuuden lisäksi vuoden 2030 kokonaistavoite kattaa myös sellaista luonnonmukaisen tuotannon alan, joka on luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmän piirissä, mutta ei ole hakeutunut luonnonmukaisen tuotannon tukijärjestelmään. Luonnonmukaisen kotieläintuotannon mahdollisuuksia hyödyntää eläinten hyvinvointikorvauksia ja ympäristökorvausten toimenpiteitä on myös tukijärjestelmien yhteensovittamisessa parannettu. CAP-suunnitelmassa yritysinvestointien avulla tuetaan maatalous- ja luonnontuotteiden jalostusta. Yhtenä tarkoituksena on nostaa luomuelintarvikkeiden jalostusastetta. Luomukysynnän kasvu on suoraan riippuvainen elintarvikkeiden jalostusasteen nostamisesta ja uusien tuotteiden saattamisesta markkinoille.

Luomututkimusta tehdään usealla tieteen alalla Suomessa. Tutkimus tähtää luomuruokaketjun kokonaisvaltaiseen kehittämiseen ja nykyistäkin kestävämpien toimintatapojen luomiseen yhdessä ruokaketjun toimijoiden kanssa. Luonnonvarakeskuksen luomututkimusta koordinoi yhdessä Helsingin yliopiston kanssa perustettu Luomuinstituutti, jossa tutkimustietoa tuotetaan myös luomun osuudesta markkinoilla ja tutkimustulosten jalkauttamisella on edesautettu luomun kysynnän kasvua. Tätä toimintaa tullaa jatkamaan. Kansallinen Luomu 2.0 -ohjelma tähtää luomuosaamisen ja tiedon lisääminen. AgriHubin avulla on tarkoitus kehittää mm. maatilojen ja koko ketjun luomuosaamista.

Vuonna 2020 julkaistu Suomen ensimmäinen julkisten hankintojen strategia edistää kestäviä julkisia hankintoja. Strategian mukaan julkisten ruokahankintojen tulee noudattaa kokonaiskestävyyden periaatteita, kuten hyviä viljelymenetelmiä, eläinten hyvinvointia, ja elintarviketurvallisuutta, tukien samalla hyvää ravitsemusta ja terveyttä. Julkisissa hankinnoissa kannustetaan edistämään paikallisesti tuotetun lähiruoan, luomun ja kotimaisen ruoan osuutta elintarvikehankinnoissa.

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä kemiallisten torjunta-aineiden yleistä käyttöä ja niistä aiheutuvia riskejä sekä haitallisempien torjunta-aineiden käyttöä olisi vähennettävä 50 prosenttia

Suomessa kasvinsuojeluaineiden kestävän käytön toimintaohjelmaan on koottu tärkeimmät toimet kasvinsuojeluaineiden käytöstä ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvien riskien vähentämiseksi. Ohjelman muina tavoitteina on edistää integroitua kasvinsuojelun toimeenpanoa ja vaihtoehtoisia

torjuntamenetelmiä sekä vähentää riippuvuutta kasvinsuojeluaineiden käytöstä.

Riskinvähennykseen tähdätään monin eri toimin. Kasvinsuojeluaineiden ympäristö- ja terveysriskien arviointi ennen kasvinsuojeluaineen hyväksymistä ja käyttöä varmentaa, että markkinoilla on vain turvallisia valmisteita. Riskienarvioinnin tuloksena eräille kasvinsuojeluaineille asetetaan tarvittavat käytön rajoitukset esimerkiksi vesistöjen ja juomavesikaivojen läheisyydessä sekä pohjavesialueilla varmistamaan turvallisen käytön. Kaikille kasvinsuojeluaineiden käyttäjille tarjotaan koulutusta kasvinsuojeluaineiden turvallisesta käytöstä ja integroidun kasvinsuojelun soveltamisesta ja ammattikäyttäjiltä edellytetään viiden vuoden välein uusittavan kasvinsuojelututkinnon suorittamista. Ammattikäytössä olevia kasvinsuojeluaineiden levitysvälineitä tulee testata säännöllisesti. Nämä vaatimukset tulevat osaksi ehdollisuuden SMR 8 –vaatimusta. Koulutuksen ja viestinnän avulla lisätään käyttäjien ja kuluttajien tietoisuutta kasvinsuojeluaineiden riskeistä ja turvallisesta käytöstä sekä vaihtoehtoisista menetelmistä. Kasvinsuojeluaineiden jäämiä seurataan vuosittainen elintarvikkeissa, rehuissa ja ympäristössä.

Pohjoisen sijaintimme takia Suomessa on rajallinen viljelykasvivalikoima ja kasveilla eteläisimpiin oloihin verrattuna vain vähän kasvintuhoojia. Tilanne on kuitenkin jo ilmastonmuutoksen takia muuttumassa haasteelliseksi, koska uusia kasvintuhoojia ilmaantuu maahamme lähes vuosittain. Pohjoisten olojemme takia tarvitsemme usein myös kasvinsuojelun erikoisratkaisuja, koska etelämpänä toimivat kasvinsuojeluratkaisut eivät toimi meillä. Tämä tarkoittaa, että kehitystyön takia on kallista tuoda uusia tuotteita Suomen markkinoille. Yhdistettynä pieneen markkina-alueeseen tämä on johtanut siihen, että Suomen markkinoilla on hyvin pieni valikoima kasvinsuojeluaineita. Kasvinsuojeluaineiden käyttö Suomen maataloudessa on eurooppalaisittain vähäistä ja samalla vastuullista. Vastuullisuus näkyy esimerkiksi torjunta-aineiden jäämävalvonnassa, jossa erittäin harvoin löytyy sallittuja raja-arvoja ylittäviä löydöksiä. Hyvän ja laadukkaan sadon tuottaminen edellyttää ratkaisuja kasvinsuojeluongelmiin. Kasvinsuojeluaineet ovat osa ratkaisua, mutta tärkeä on myös muut integroidun kasvinsuojelun osat, kuten esimerkiksi monipuoliset viljelykierrot ja luonnollisten vihollisten suosiminen.

CAP-suunnitelmaan sisältyvällä laajamittaisella luonnonmukaisen tuotannon toimenpiteellä edesautetaan kokonaisvaltaisesti kestävien kasvintuotannon ratkaisujen yleistymistä. Myös ympäristökorvauksissa tarjolla olevat toimenpiteet maanparannus- ja saneerauskasvien viljelystä sekä kerääjäkasvien hyödyntämisestä ovat tarkoituksenmukaisia keinoja, joilla voidaan vastata kasvinviljelyn haasteisiin. Lisäksi CAP-suunnitelmaan on otettu puutarhakasvien tuotannon vaihtoehtoisia kasvinsuojelumenetelmiä edistävä toimenpide, jolla mahdollistetaan tiloille biologisten torjuntakeinojen käyttöönotto.

Luonnonhoito- ja viherlannoitusnurmien sekä monimuotoisuuskasvien ekojärjestelmien aloilla kasvinsuojeluaineiden käyttö on rajoitettua.

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä tuotantoeläimille ja vesiviljelyssä käytettävien mikrobilääkkeiden myyntiä vähennetään 50 prosenttia

Korkean elintarviketurvallisuuden tason ylläpitäminen

Elintarviketurvallisuus vaikuttaa suoraan ihmisten terveyteen ja siksi se on osa One Health -konseptia, jonka tarkoituksena on turvata väestön terveyttä. One Health –konsepti on vanha ja laajalle levinnyt. Lääkärien ja eläinlääkärien aloittama One Health -liike lähtee ajatuksesta, että ihmisten ja eläinten terveys ovat sidoksissa paitsi keskenään, myös ympäristöön, jossa tapahtuvat muutokset vaikuttavat merkittävästi terveyteen. One Health -ajattelutavan mukaan on olemassa vain yksi terveys sen sijaan, että ihmisten, eläinten, kasvien ja ympäristön terveydet olisivat erillisiä kokonaisuuksia. One Health –lähestyminen on kehys, joka kannustaa katsomaan suurta kokonaisuutta ja tekemään yhteistyötä eri alojen kesken.

Suomessa elintarviketurvallisuuden eteen on tehty valtavasti töitä. Tähän liittyy hyvä jäljitettävyys ja tuotantoketjun läpinäkyvyys sekä elintarvikeketjun vastuullisuus. Tutkimus- ja seurantajärjestelmät ovat vahvat. Elintarvikkeiden turvallisuuteen kuuluu myös eläinlääkkeiden käytön, kiellettyjen aineiden ja lääkejäämien valvonta.

Eläinperäisten elintarvikkeiden eettinen tuotanto ja tuotantoeläinten hyvinvointi

Eläinten terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvä osaaminen sekä eläintautien ja lääkkeiden käytön hallinta ovat suomalaisen tuotannon vahvuuksia. Elintarviketurvallisuuteen, ympäristöön sekä tuotantoeläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät korkeat vaatimukset tukevat vastuullista tuotantoa ja tuotteiden korkeaa laatua.

Suomessa on panostettu eläinten hallitun mikrobilääkekäytön ohjaukseen. Suomessa pyritään ennaltaehkäisemään sairauksia olosuhteisiin vaikuttamalla ja tätä kautta lääkinnän tarvekin vähenee. Mikrobilääkkeiden käyttö tuotantoeläimille on Suomessa kansainvälisesti katsottuna erittäin vähäistä (kuva 2.3.3.5). Merkittävä osa maailman antibiooteista käytetään tuotantoeläinten kasvun nopeuttamiseksi sekä tarpeettomasti terveiden eläinten tautien ehkäisyssä. Suomessa näin ei kuitenkaan toimita. Tehokkaimpia keinoja ehkäistä antibioottiresistenttien bakteerikantojen kehittymistä on vähentää lääkkeiden käyttötarvetta huolehtimalla eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista. Ennaltaehkäisevään työhön on panostettu Suomessa kaikilla kotieläintuotantosektoreilla.

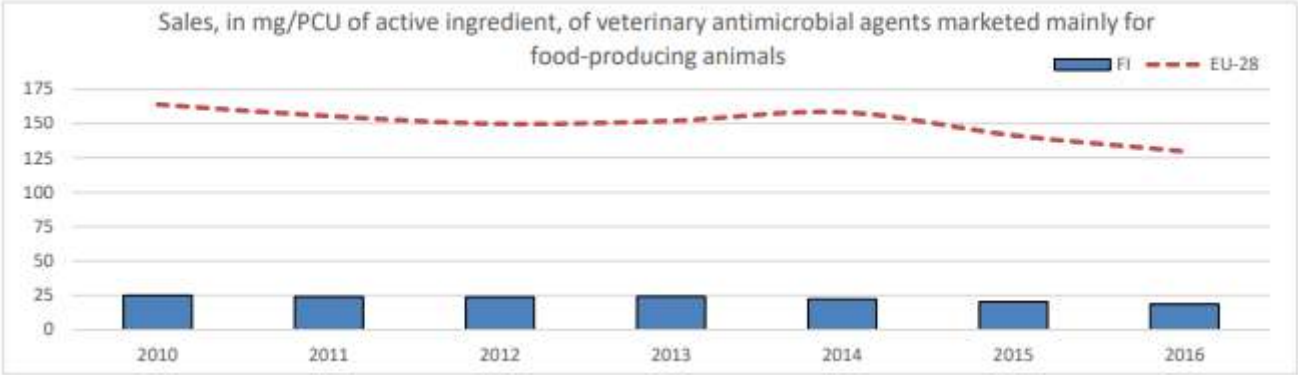

Kuva 2.3.3.5. Tuotantoeläimille tarkoitettu mikrobilääkkeiden myynti Suomessa ja EU:ssa (European Commission).

Uhkana on, jos mikrobilääkkeiden käyttöä vähennetään ilman, että jäsenmaan lähtötilanne otetaan huomioon. Sekä mikrobilääkkeiden käytön että käytön vähentämisen tulee olla hallittua ja tarkoituksenmukaista. Eläimiä on lääkittävä, kun se on välttämätöntä tai kun lääkitsemättä jättäminen aiheuttaisi eläimille kärsimystä. Suomi on edelläkävijä mikrobilääkkeiden täsmällisessä käytössä.

Suomessa eläinten terveydenhuolto on osa kansallista laatustrategiaa ja se vahvistaa elintarviketuotantoketjun vahvuuksia kuten hyvää eläinten terveystilannetta, vähäistä lääkkeiden käyttöä, elintarvikkeiden turvallisuutta ja laatua sekä parantaa tilatason seurantaa, läpinäkyvyyttä ja dokumentaatiota. Lyhyt tuotantoketju takaa läpinäkyvyyttä tuotanto-olosuhteisiin ja -tapaan. Tuotantoeläinten ennaltaehkäisevällä terveydenhuollolla vahvistetaan myös maatilojen riskienhallintaa.

Lainsäädäntö vaikuttaa keskeisesti tuotantoeläinten hyvinvointiin määrittelemällä perustason tuotantoeläinten olosuhteille. Eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevista tieteellisistä tutkimuksista on saatu paljon uutta tietoa hyvinvoinnin edellytyksistä ja eläimille oleellisen tärkeistä perustarpeista. Myös ihmisten näkemykset eläimille kuuluvasta arvosta sekä eläinten oikeasta kohtelusta ja käsittelystä ovat muuttuneet. Valvonnalla, ohjauksella ja koulutuksilla on saatu tuloksia aikaan. Neuvonnalla ja eläinten hyvinvointikorvauksilla on ollut merkittävä vaikutus tuottajien tietoisuuden lisäämiseen.

Tarvittavia toimenpiteitä

Tarvitaan toimenpiteitä antibioottien käyttötarpeen vähentämiseen ja alhaisen käytön ylläpitämiseen. Suomen mikrobilääkeresistenssitilanne on kansainvälisessä vertailussa erinomaisella tasolla, mutta on kuitenkin tunnistettu kehittämistarpeita mikrobilääkeresistenssin torjunnan parantamiseksi. Eläinten terveydenhoitoon ja hyvinvointiin liittyvä osaaminen sekä eläintautien ja lääkkeiden käytön hallinta vaikuttavat antibioottien käyttötarpeen vähentämiseen. Tarvitsemme viljelijöiden neuvontaa ja koulutusta eläinten terveydenhuollosta, hyvinvoinnista ja ennaltaehkäisevistä toimista.

-Koulutus ja neuvontapalvelut

-Eläinten terveydenhuolto- ja hyvinvointitoimenpiteet

-Luomutuotannon laajentaminen

Kansallinen tavoite

Mikrobilääkeresistenssin vastustamisessa Suomella on kansallisena tavoitteena se, että mikrobilääkkeiden käyttö tuotantoeläimille pysyy nykyisellä hallitulla ja alhaisella tasolla (kokonaismyynti 2018: 18 mg/PCU). Tasoa ei ole tarkoituksenmukaista alentaa, jotta ei vaaranneta eläinten terveyttä ja hoitoa.

Kansallinen osuus EU:n tavoitteeseen, jonka mukaan vuoteen 2025 mennessä nopeiden laajakaistayhteyksien kattavuus maaseutualueilla on 100 prosenttia

Nopeiden yhteyksien saatavuutta parannetaan niillä alueilla, minne ne eivät markkinaehtoisesti rakentuisi ja täten edistetään koko maan kattavan huippunopean laajakaistaverkon kehittymistä.

Koko maassa huippunopeat yhteydet ovat tällä hetkellä 64 % saatavilla. EU:n tavoite, on, että vuonna 2025 kaikilla kotitalouksilla tulisi olla mahdollisuus käyttää vähintään 100 Mbit/s nopeudella toimivia yhteyksiä. Suomi on sitoutunut Liikenne- ja viestintäministeriön laatimassa Digitaalisen infrastruktuurin strategiassa 100 % nopeiden laajakaistayhteyksien saavutettavuustavoitteeseen.

Yhteyden nopeus on voitava kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa. Vaikka Suomi loistaa joillain mittareilla Euroopan digitalisaatiokilpailussa, maaseudun NGA-yhteyksien osalta Suomi on Euroopan huonoin. Toimenpiteen tavoitteena on huippunopean laajakaistan saatavuuden parantaminen maaseutualueilla. Kiinteiden yhteyksien nopeusvaatimus nousee valtiontukisäädösten muutosesityksen mukaan symmetrisestä 100 Mbit/s nopeudesta symmetriseen 300 Mbit/s nopeuteen. Käytännössä maaseutuohjelmasta on järkevää rahoittaa 1 Gbit/s nopeudella toimivia yhteyksiä.

Jotta huippunopeita yhteyksiä voidaan rakentaa yrittäjien ja etätyöntekijöiden ja muiden tarvitsijoiden hyödyksi, tulee rikkonaista runkoverkkoa vahvistaa. Myös langattomat yhteydet edellyttävät kattavan valokuituverkon. Kun rakennetaan valokuituverkkoa maaseutualueelle (kylälle), samalla yhteys voidaan rakentaa myös tukiasemille / mastolle, jolloin rakennettu verkko tukee myös langattomien yhteyksien kehittämistä. Kyläverkon tilaajapotentiaali on rajallinen, mutta kotitalouksien verkkoon liittymisaste on yleensä korkea. Kyläverkkohankkeella ei voida rakentaa pitkiä runkoverkkoja, joten se edellyttää valmista ja kapasiteetiltaan riittävää runkoverkkoa tai yhteistyötä runkoverkkoa rakentavien hankkeiden kanssa.

Maaseuturahaston ja RRF:n laajakaistarahoituksen yhteensovitusta tehdään niin kansallisessa laajakaistatoimistossa eli BCO:ssa (LVM, MMM, Traficom, Ruokavirasto) että rahoittajien kesken (Traficom ja ELY-keskukset), sekä Traficomin karttatietoihin pohjautuen.

RRF-rahoituksesta haetaan myös rahoitusta rahoituksen koordinointiin ja huippunopeiden laajakaistayhteyksien suunnitelman toteutukseen. CAP-suunnitelman laajakaistatoimenpiteestä rahoitetaan ns. kyläverkkoinvestointeja, joilla lisätään maaseutualueiden elinvoimaisuutta ja parannetaan yritysten toimintamahdollisuuksia. Kyläverkolla tarkoitetaan tilaajayhteysverkon rakentamista tarvittavine yhteysverkkoineen kylään tai kyläryhmiin. Tässä toimenpiteessä ei voida tukea pelkästään runkoverkon rakentamista.

ASIAKIRJAT

Asiakirjan nimike	Asiakirjan tyyppi	Asiakirjan päivämäärä	Paikallinen viite	Komission viite	Tiedostot	Lähetyspäivämäärä	Lähettäjä
Eläinten hyvinvointitoimenpiteet EHK 01- EHK 17 ja perustasotarkastelu	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	2.5.2022		Ares(2022)5277878	Eläinten hyvinvointitoimenpiteet EHK 01- EHK 17 ja perustasotarkastelu	20.7.2022	Malm, Tiina
Vakuutus korvauslaskelmien riippumattomuudesta ja oikeellisuudesta	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	11.5.2022		Ares(2022)5277878	Vakuutus LUKE	20.7.2022	Malm, Tiina
EHK 01-17 Korvauslaskelmaselostukset	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	14.6.2022		Ares(2022)5277878	Korvauslaskelmaselostus EHK 01-17	20.7.2022	Malm, Tiina
Suomen CAP-strategiasuunnitelman ennakkoarviointi	Liite I: ennakkoarviointi ja direktiivissä 2001/42/EY tarkoitettu strateginen ympäristöarviointi (SYA)	15.6.2022		Ares(2022)5277878	MMM 2022:4	20.7.2022	Malm, Tiina
Ympäristökorvausten, kosteikkoinvestoinnin sekä luomun korvauslaskelmaselostukset	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	22.6.2022		Ares(2022)5277878	Ympäristökorvausten, kosteikkoinvestoinnin sekä luomun korvauslaskelmaselostukset	20.7.2022	Malm, Tiina
Basnivåanalys; djurens välfärdsåtgärder (AX EDV)	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	29.6.2022		Ares(2022)5277878	Basnivåanalys AX EDV	20.7.2022	Malm, Tiina
Beskrivning av ersättningsnivåberäkning AX EDV 01 - 06	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	29.6.2022		Ares(2022)5277878	Beskrivning av ersättningsnivåberäkning AX EDV 01 - 06	20.7.2022	Malm, Tiina
Beskrivning av ersättningsnivåberäkning AX EKO	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	29.6.2022		Ares(2022)5277878	Beskrivning av ersättningsnivåberäkning AX EKO	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite II. Erityistavoite 9	Liite II: SWOT-analyysi	29.6.2022		Ares(2022)5277878	Erityistavoite 9	20.7.2022	Malm, Tiina
7.3.1.1.5.1 IACS-EAGF valvonta-	Liite, 7 luku: Hallinto- ja	30.6.2022		Ares(2022)5277878	7.3.1.1.5.1 IACS-EAGF	20.7.2022	Malm, Tiina

Asiakirjan nimike	Asiakirjan tyyppi	Asiakirjan päivämäärä	Paikallinen viite	Komission viite	Tiedostot	Lähetyspäivämäärä	Lähettäjä
ja seuraamusjärjestelmä päivitettynä	koordinointijärjestelmä				valvonta- ja seuraamusjärjestelmä päivitettynä.		
Liite II. Erityistavoite 2.	Liite II: SWOT-analyysi	30.6.2022		Ares(2022)5277878	Erityistavoute 2	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite II. Erityistavoite 3	Liite II: SWOT-analyysi	30.6.2022		Ares(2022)5277878	Liite II. Erityistavoite 3.	20.7.2022	Malm, Tiina
Vakuutus yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden laskelmista	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	1.7.2022		Ares(2022)5277878	Vakuutus yksinkertaistettujen kustannusmenettelyiden laskelmista	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite II. Erityistavoite 8.	Liite II: SWOT-analyysi	4.7.2022		Ares(2022)5277878	Liite II. Erityistavoite 8	20.7.2022	Malm, Tiina
Beskrivning av ersättningsnivåberäkning AX MILJ	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	5.7.2022		Ares(2022)5277878	Beskrivning av ersättningsnivåberäkning AX MILJ	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite III Kumppanien osallistuminen	Liite III: Kumppaneiden kuuleminen	5.7.2022		Ares(2022)5277878	Liite III Kumppanien osallistuminen	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite II Erityistavoite 4	Liite II: SWOT-analyysi	14.7.2022		Ares(2022)5277878	Liite II Erityistavoite 4	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite II Erityistavoite 5	Liite II: SWOT-analyysi	14.7.2022		Ares(2022)5277878	Liite II Erityistavoite 5	20.7.2022	Malm, Tiina
Liite II Erityistavoite 6	Liite II: SWOT-analyysi	14.7.2022		Ares(2022)5277878	Liite II Erityistavoite 6	20.7.2022	Malm, Tiina
Perustasokooste	Liite, 5 luku: Strategiassa täsmennetyt suorien tukien tukitoimet, alakohtaiset tukitoimet ja maaseudun kehittämisen tukitoimet	14.7.2022	Art 70 ja 31 ympäristötoimenpiteiden perustasotarkastelu	Ares(2022)5277878	Perustasokooste	20.7.2022	Malm, Tiina
Programme snapshot 2023FI06AFSP001 1.1	Ruutukaappaus ennen tietojen lähettämistä	20.7.2022		Ares(2022)5277878	Programme snapshot 2023FI06AFSP001 1.1	20.7.2022	Malm, Tiina
Suomen vastaukset komission havaintoihin	Formal communication to EC	20.7.2022			Saatekirje Suomen CAP-suunnitelmalle Suomen vastaukset komission havaintoihin		